

DE CHRISTEN

3 januari 1969
84e jaargang — 1

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger; drs J. Reiling en ds H. van der Werf. — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Nieuwjaarsboodschap van de UC-voorzitter

De vragen in het kerstnummer van De Zaaier gesteld klinken ons nog in de oren: Is er morgen nog een mens, een kerk, een wereld? Meer dan ooit wordt het naakte bestaan bedreigd; het zal in 1969 niet anders zijn.

Het is duidelijk, dat deze dreiging in onze maatschappij wordt verbloemd. De bloemen van de welvaart worden volop gekweekt en gretig geplukt. De successen van de ruimtevaart zijn geen "vergeet-mij-nietjes".

Velen poetsen hun innerlijke onrust weg op het blinkend statussymbool: de auto. Er is niets nieuws onder de zon. Eeuwen geleden waren de mensen bezig met het oppoetsen van hun paarden en smeedden zij strijdwagens inplaats van de tanks van heden. Ook toen werd het bestaan bedreigd door invallende legers. Ook toen maakte men zich sterk door het bezit op te poetsen, evenals nu Navo en Warschau-pact, E.E.G. en Comecon zich sterk maken door wapentuig en economische maatregelen. Inderdaad is er een vergelijking te trekken tussen de woorden uit Ps. 20 : 8 en de situatie vandaag: Dezen beroemen zich op paarden, genen op wagens.

Het vervolg van deze tekst zou ik gaarne voor alle gemeenten aan het begin van 1969 willen stellen:

Wij roemen in de naam van den Here, onze God.

Als wij ons niet bezighouden met de vragen van onze tijd, treft ons inderdaad het verwijt geen werkelijkheidszin te bezitten. Het zal er in 1969 op aankomen **hoe** wij met deze vragen leven en of we erin slagen als enkeling, gemeente en gemeenschap tot een juiste houding te geraken. Gaan we poetsen en verbloemen? De gemeenten en haar leden zullen leven vanuit de geloofsrelatie met God, waardoor men kan juichen zelfs onder de dreiging.

Enkele bijzondere gebeurtenissen werpen hun schaduwen vooruit.

Handelingen '69 is reeds een begrip geworden en we verwachten na maart 1969 zeker doorgaande evangelisatie-activiteit. Een conferentie in Wenen waar Europese Baptisten bijeen zullen komen, wordt in augustus gehouden. De behandeling van het thema: Gods volk in een doorploegde wereld, zal naar we verwachten, bezinning doen ontstaan in onze gemeenten en unies.

Hoe zal onze uniegemeenschap 1969 beleven?

Zullen stormen van verschillende aard en omvang onze schepen doen stranden? Of zullen de gemeenten veilige ankerplaats weten te vinden in de vaste grond van behoud. Zal bij het oplopen van lonen en prijzen ook de offervaardigheid gelijke tred houden? Is het verblijf bij de beeldbuis voor velen in 1969 belangrijker dan het verblijf in de binnenkamer?

Het is een opdracht om te juichen vanwege de grote daden die God doet en gedaan heeft! Zijn daden van persoonlijke verlossing uit eenzaamheid en zonde geven reden tot juichen; Gods handelen met het volk Israël onder de volken doet ons de adem van verbazing inhouden. God maakt nog steeds zijn beloften waar en geeft ons keer op keer nieuwe aanleiding om vertrouwend en dankbaar op te zien tot onze Hemelse Vader.

Geve God dat Hij onze bron van verblijden blijft. Dat in 1969 velen zich met Gods kinderen zullen gaan verblijden in Zijn grote daden.

Winschoten

C. MOSTERT,

voorzitter van de Commissie van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland.

zand en zaad

Het is natuurlijk open deuren intrappen, wanneer ik zeg dat er nagenoeg in heel de wereld een merkwaardig verzet is tegen wat ons is overgeleverd van de vaderen. Alles staat op de helling: de opvoeding, de school, het bedrijfsleven, de politiek, de samenleving der volken. En dan heb ik nog niet alles genoemd. Onder meer de samenleving der kerken niet. Wij hebben met al het voorgaande te maken, maar wel in het bizonder met dat laatste. Dat zult u wel merken in uw woonplaats. En sommigen onder u zullen het gevoel krijgen aan ruimtevaart te moeten gaan doen. Ver weggeschoten, de ongewisse toekomst in. Wie zal zeggen of je ooit weer terugkomt. En als je terug komt, of je dan niet ergens in een woestijn zult belanden.

Waar ik woon zijn nagenoeg alle kerken/gemeenten bezig zich min of meer te verenigen in een Raad van Kerken. Daar de raad van uw gemeente misschien met iets dergelijks te maken heeft of krijgt, wilde ik er hier een beetje over praten. Aan ons werd, als aan alle andere gemeenschappen, een statuut toegezonden dat op zichzelf niet zoveel problemen oproept. Waarover wij struikelden was het volgende: de aangesloten kerken verplichten zich niet meer alleen te doen, wat zij samen kunnen doen. Dat noem ik een start voor de ruimtevaart. Er is wel een ontsnappingclausule, zo luidend: heeft een der kerken bezwaren — van principiële of praktische aard — tegen een voorstel tot gezamenlijke aanpak, dan is zij niet verplicht mee te doen, maar wel dient zij verantwoording af te leggen van haar zienswijze, door bedoelde bezwaren naar voren te brengen.

Voorzover ik het zien kan betekent het een stuk werk van eigen gemeente, dat nu of in de toekomst geschiedt, van eigen tafel weg te (laten) nemen en het op de gemeenschappelijke tafel te (laten) deponeren. Aan die laatste tafel wordt beslist door wie, en waarschijnlijk ook hoe, dat werk dan zal worden gedaan. Natuurlijk is er die veiligheidsklep, maar als je die herhaaldelijk moet gebruiken, een keer ik en de andere keer de andere, dan wordt het een vreemde vlucht. Terecht vraagt u: waar slaat het op: niet meer alleen doen, wat samen gedaan kan worden. Dat staat nergens omschreven en het zal ook wel moeilijk zijn dat te doen, omdat je nooit weet wat er morgen zal moeten gebeuren. Gevraagd wordt dus een stringente belofte, voor een onduidelijk ondernemen.

Onzerzijds stelden wij een andere formulering voor, die zo liep: *een deelnemende kerk/gemeente/gemeenschap belooft zich voortdurend te zullen beraden of dat wat zij wil ondernemen eventueel ook in samenwerking met andere kerken kan geschieden.*

Hetgeen zou betekenen dat wij aan onze tafel onze werkzaamheden behartigen en wanneer ons mocht blijken dat daaronder ook delen zijn, die terwille van getuigenis en dienst beter in samenwerking met anderen zouden kunnen geschieden, wij die aangelegenheden op de gemeenschappelijke tafel neerleggen.

Het komt ons voor dat we daarmee de zevenmijlslaarzen van de voorgestelde verplichting terzijde schuiven om een paar eerlijke schoenen aan te doen, waarin je waarschijnlijk beter lopen kunt en wie weet verder komt.

Het zou mij niet verwonderen, wanneer het voor onze gemeente zal neerkomen op de vraag of wij als gasten tegenwoordig zullen mogen zijn. Ofschoon dat misschien van de andere kant kleine problemen zal hebben, omdat we als bijwoners een vergadering bijwonen, waarin het kan voorkomen dat zaken worden besproken, die niet voor gasten bestemd zijn.

Het ligt maar moeilijk. En dan hebben we in feite nog alleen maar de praktische kant van dat stuk samenleven aangeraakt en zijn de problemen van diepere aard op de achtergrond gebleven. Inderdaad, in de komende jaren zal steeds sterker de vraag doorbreken: waar is de gemeente van Jezus Christus? En daarover hebben wij, voorzover ik weet, andere inzichten dan de kerken. Hoe gauw laadt iemand de schijn van eigenwijs te zijn op zich als hij een andere op een afwijking moet attenderen. Hoe gauw valt het woord sektarisch. En hoe bang zijn wij voor een isolement, dat we te danken zouden hebben aan slechte ogen, aan een slecht gehoor. Het verlangen naar meer samenleving en samenwerking met andere kerken mag ons echter evenmin het gezicht verduisteren dat wij hebben. Wij zullen moeten blijven luisteren naar de Schriften, wanneer wij willen vernemen waar de gemeente zich openbaart.

Huizinga

Zaaierzaken - die ons allen raken!

In dit weekblad verscheen verleden week een verzoek aan de gemeenten aan mij in een paar regels bekend te willen maken welke aktiviteiten zij in de maand maart plannen. Zoals u weet willen we een paar pagina's van De Zaaier van die maand bestemmen voor uw mededelingen. U moet ze dan wel een dezer dagen inzenden, want de drukker wil graag op 6 januari alles binnen hebben om aan het blad te kunnen beginnen.

Het wordt een Zaaier als het kerstnummer voor wat omvang en kleur betreft. Dat wil zeggen: als de gemeenten in goede aantallen bestellen. Br Jansma schreef mij al dat meerdere gemeenten flinke bestellingen deden en dat er nog maar één gemeente minder had besteld dan voor de kerstdagen. Dat klinkt hoopvol.

Om het geld kunt u het echt niet laten. Elf cent kost zo'n nummer van twintig pagina's. U weet: dank zij het subsidie van de LPC.

U weet eveneens dat wij ons uiterste best doen om er een degelijk en aantrekkelijk nummer van te maken. Ik wacht nu al alle dagen op de bijdragen van de schrijvende broeders. Zeker, ze hebben meer te doen in deze weken, maar de nachten zijn zo lang in deze tijd, dat er wel een paar uren af kunnen voor dit werk.

Het algemeen thema zal luiden: Bekeert u, want het koninkrijk Gods is nabij gekomen. Dat betekent natuurlijk niet dat alle schrijvers zich op die tekst storten, maar wel dat dat oproepend woord achter wat zij schrijven staat.

Zijn wij niet allen van mening dat deze wereld hunkert naar de komst van het Godsrijk vol vrede en gerechtigheid? De hele schepping wacht er op. Laten we opnieuw opstaan en het werk verrichten. Misschien is u wat moedeloos geworden. Heeft het wel zin? Haalt het wat uit? Dat kan de boer vragen, die het zaad wegstrooit. Diep in zijn hart gelooft hij aan de oogst. Zag Jezus zoveel vrucht toen hij bezig was? Neen!

Maar wie met tranen zaaien — u leest het goed: met tranen —, zullen met gejuich zaaien.

Hij gaat al wenende voort,
die de zaadbuidel draagt;
voorzeker zal hij komen met gejuich,
dragende zijn schoven!
Wat een heil en zegen!

Huizinga

IN DIT NUMMER, o.a.:

Citaat van de week: **Over uitverkiezing mag pas meepraten wie eerst zijn eigen verantwoordelijkheid heeft erkend en Gods belofte in het geloof heeft aanvaard.**

(dr H. Berkhof)

wie zit niet eerst neder
en berekent de kosten?
Luk. 14 : 28.

„Het evangelie is een blijde Boodschap en moet als een blijde Boodschap verkondigd worden".
Deze opmerking, die mij eens werd opgediend door een bezoeker van de samenkomsten der gemeente Nieuwe Pekela, is mij bijgebleven en ik geloof, dat zij mij ook wat gedaan heeft. De opmerking aangaande de aard van het evangelie en de daarbij passende presentatie onderschrijven we wel, maar ze te beluisteren in de uitspraken van onze Heer, zoals we die vinden in Luk. 14 : 25-33 is niet zo eenvoudig.
In de verzen 25-27, 33 van dit Schriftgedeelte worden met een verontrustende, haast beangstigende ernst, de scharen, die Jezus volgden, geplaatst voor een afgrond, die als een graf moet worden doorschreden, om de toekomende wereld met en achter de Heiland te kunnen binnen gaan.
Deze verzen mogen niet los gemaakt worden van de verzen 28-32. Ze behoren tot hetzelfde onderwerp maar hoe? Volgens die schriftuitleggers, die wij konden raadplegen, heeft de Here Jezus met de tekening van de torenbouwer en de tegen een overmacht staande koning slechts beoogd, de ernst van de keuze om achter Hem de weg te gaan, te onderstrepen en, zo mogelijk, nog dieper in de ziel te laten zinken. De vraag rijst: wilde de Heer de begeerte om Hem te volgen, afremmen?
Verwachten we niet eerder een bemoedigend woord. . . een opwekking om zich door dreigende moeilijkheden niet in paniek te laten brengen . . . een wijzen op het loon, dat de standvastige ten deel zal vallen?. . .
een gewagen van de vreugde,

Aan rustige wateren

Christus, de hoge poort des heils

die hén wacht, die het kruis opnamen, en de schande verachtten?. . .
Van dit alles niets!
Had de bezoeker, die de jonge voorganger te Nieuwe Pekela vastpinde op de waarheid, dat het evangelie een blijde boodschap is, en als zodanig verkondigd moet worden, dan ongelijk? Het blijft onverkort waar dat, wie niet aan het verzinken toe kan gaan, ook iets anders niet kan: een discipel van Jezus Christus zijn — een lotgenoot in diens lijden en een deelgenoot van diens heerlijkheid. Kort gezegd: die kan ook niet gedoopt, niet écht, in-daad-en-waarheid gedoopt worden. Wie eisen stelt, die is bezig te selecteren en wie selecteert kiest uit. Met de beelden van de torenbouwer en de legeraanvoerder benadrukt de Heiland zijn eis geenszins, maar verlicht Hij op een verrassende wijze het doen van een keuze ten goede.
Wie in de beide illustratieve figuren, de mensen die het heil bij Jezus zochten, meent te moeten zien, leggen wij de vraag voor: kan een mens berekenen tot welke prijs hij, zondaar, zalig kan worden?
Heeft hij die kennis van God, die God, met wien wij te doen hebben? (Hebr. 4 : 13). Heeft hij die kennis van zichzelf en van het wezen der zonde, die hem aan de macht van het verderf uitlevert?
De scharen, die om Jezus samen dromden geloofden in Hem te mogen zien de Bouwer en Beschermer van het Nieuwe Israël, het „Overblijfsel", dat het kenmerk des Geestes zou dragen en het geloof deelachtig was, dat eens Abraham onderscheidde van en uithief boven de volken. Van dit nieuwe volk, dat de profeten reeds van verre zagen, zou Christus de geboortegrond en stamvader zijn, die voor zijn volk de deur zou zijn tot de toekomende wereld en dit in beslissend onderscheid van hen, die niet anders dan in het vlees aan Abraham verwant zouden zijn, van wiens vlees, gelijk van alle vlees geldt: het vlees is tot niets nut, en de tekenen in dat vlees al evenzo. Gal. 3 : 8, 29; I Kor. 7 : 19; Fil. 3 : 3.
Tegenover de scharen, zo hard toegesproken, onthulde de Heer dat Hij, aleer Hij er toe was overgegaan zijn roeping te vervullen en een uit zijn bloed geboren Volk, te verwekken, veertig dagen in de woestijn had doorgebracht onder de leiding van de Heilige Geest en om te berekenen, te overwegen, langs welke weg en met welk bouwmateriaal Hij schepper en bewaarder van Gods laatste Volk zou kunnen worden. Tegen de verzoekingen in, koos Hij zelf zijn weg: Gods weg voor Hem. Daar, in de woestijn gaf Hij zélf zijn leven de gestalte van Kruis en Opstanding. Fil. 2 : 3-11.
Aan het bouwmateriaal, de mensen, die toegevoegd zouden willen worden aan de Nieuwe Gemeente, stelde Hij eisen, en die eisen stelt, selecteert. De zo geselecteerden zijn de uitverkorenen en de anderen blijven bij-zich-zelf, blijven zich zéf-toebehoren. Hun isolement is hun ondergang.
Zalig hij aan wiens heilsverwachting, Christus' berekening ten grondslag ligt!
's Gravenhage J. Louw

Hoe werkt de Europese Baptisten Federatie (EBF)?

door C. Ronald Goulding, EBF-sekretaris.

Een grootse visie leidde er in 1950 toe, dat de Europese Baptisten Federatie werd gesticht. De onderlinge gemeenschap der europese baptisten werd gedurende meer dan vijf jaren ernstig gestoord door de oorlog die Europa en de wereld overspoelde. Het was een dringende noodzaak om de persoonlijke en schriftelijke kontakten te herstellen en ook om elkaar te helpen verwoeste en beschadigde kerken te herbouwen. Nog noodzakelijker zelfs was het om de broederschap opnieuw op te bouwen — een broederschap die nationale grenzen overbrugde, oude vijandschappen en diepe en bittere ressentimenten te niet deed, een broederschap die zijn inspiratie zou hebben in de liefde en het dienstbetoon van Jezus Christus.
Het Statuut dat ten grondslag ligt aan de Federatie stelt als doel:

De gemeenschap tussen de baptisten in Europa te bevorderen,
de evangelisatie in Europa te stimuleren en te coördineren,
te komen tot een Raad voor advies en planning voor het zendingswerk van de baptisten in Europa,
indien mogelijk de zendingsmogelijkheden te bevorderen en te coördineren van die baptisten in Europa die geen eigen zendingsveld hebben,
waar nodig de hulpverlening van de baptisten te bevorderen.

In die jaren meende men, dat de christenheid in Europa meer mogelijkheden had dan ooit in de geschiedenis. Het volk was moe van oorlog en totalitarisme. De verwachte opwekking kwam echter niet en vandaag de dag leven miljoenen Europeanen buiten de kerk. Inplaats van een nieuw christelijk Europa leven we, zo zeggen kritische beschouwers, in een post-christelijk Europa. De invloed die de kerk eenmaal had behoort tot het verleden en heeft geen relatie tot de toekomst. Europa is zendingsveld geworden, en dat in een omvang als niemand in de tijd van voor de eerste wereldoorlog had kunnen denken.

Hoe heeft het werk van de Federatie — in overeenstemming met zijn Statuut — zich ontwikkeld?

Vanaf het begin zijn het vooral de zusters en de jongeren geweest die zich aktief hebben ingezet voor de eenwording en de beleving van de gemeenschap der europese baptisten. Vertegenwoordigers van verschillende mannengroepen vormden het European Baptist Men's Committee en dit comité vormt nu een onderdeel van het werk van de Federatie.
Ook de noodzaak om op het terrein van de christelijke vorming elkaar te helpen en te bemoedigen werd als een uitdaging begrepen. De EBF-kommissie voor bijbelstudie en vorming heeft zich ervoor ingespannen om, waar nodig, materiaal en advies te geven.
Drie nieuwe kommissies zijn de laatste jaren — op verzoek van de gemeenten — gevormd. De Radio en Televisie-kommissie werd vooral gesticht, omdat de mogelijkheden voor onze gemeenten om deze media te gebruiken toenamen. Ook werd het noodzakelijk zich af te vragen op welke wijze de christelijke boodschap per radio zou kunnen worden verkondigd in die landen waar een christelijke omroep niet is toegestaan of de protestanten te weinig of in het geheel geen kans hebben om de boodschap publiekelijk te verkondigen. De tot standkoming van de opnamestudie in Rüschlikon, Zwitserland is een geweldige hulp gebleken bij de ontwikkeling van dit werk. Nu worden er, naast de training etc. van hen die bij dit werk betrokken zijn, elke week programma's in verscheidene talen gemaakt.
De Migratiekommissie werd in het leven geroepen om wegen en middelen te vinden om de miljoenen die van land tot land trekken om werk en zekerheid te vinden in de europese industrie te helpen. Hierdoor werden de gemeenten gekonfronteerd met nieuwe mogelijkheden tot getuigenis en dienst. Natuurlijk ligt de eerste verantwoordelijkheid bij de plaatselijke gemeenten en de nationale unies, maar de Migratiekommissie kan bijvoorbeeld assisteren bij de verschaffing van geschikte lektuur voor de gastarbeiders.
In 1967 werd de Evangelisatiekommissie gesticht als een gevolg van de toenemende behoefte in vele unies in Europa om simultane evangelisatiecampagnes te houden. Nadat dergelijke akties eerst in Spanje en Portugal zijn gehouden zijn nu 14 landen met de voorbereidingen van simultane evangelisatie bezig. Tussen de unies vinden uitwisselingen plaats op het terrein van ervaring, mankracht en werkwijze. Naast het organiseren van een evangelisatiekonferentie is de kommissie in staat geweest om advies en assistentie te verlenen aan een aantal unies.

Reeds in 1920 werd uitgesproken dat alles in het werk gesteld zou moeten worden om de arbeid in Ierland, Griekenland, België en Oostenrijk te beginnen of te bevorderen. Tot nu toe is IJsland niet in het werk van de E.B.F. betrokken. De oorzaak daarvan moet gezocht worden in de geografische situatie van dit land en de betrekkelijk slechte verbindingen. De situatie van Griekenland is nog steeds zo dat de organisatie van een baptistenunie er onmogelijk is. Intussen verleent de E.B.F. zoveel mogelijk hulp aan het werk in Brussel en in België in het algemeen. Dit geldt ook voor de arbeid in Oostenrijk. Het werk in beide landen wordt financieel gesteund door gemeenten in andere landen. Het werk in België wordt begeleid door een comité uit de E.B.F. Vertegenwoordigers van Duitsland, Frankrijk, Nederland en de twee grote Amerikaanse zendingsgenootschappen — onder voorzitterschap van de E.B.F.-sekretaris — werken samen met de Unie van Baptisten in België.
In 1963 werd de Oostenrijkse Zendings Kommissie gesticht nadat de North American Baptist General Conference in the U.S.A. besloot de steun aan het werk in Oostenrijk te stoppen. Hier werken vertegenwoordigers uit Duitsland, Groot Brittannie en Zweden samen met vertegenwoordigers van de E.B.F., American Baptist Convention, Southern Baptist Convention en de Baptisten Unie van Oostenrijk.
In de beide genoemde landen — België en Oostenrijk — wordt aan de kleinste baptistenunies van Europa hulp geboden door mede-baptisten in Europa. De doelstelling die in het Statuut van de E.B.F. is vastesteld wordt hier daadwerkelijk nagestreefd.
In de eerste jaren van het bestaan van de E.B.F. was nog veel materiële hulpverlening het gevolg van de oorlogsomstandigheden. Nu, in deze tijd, is hulpverlening nog even dringend al wordt die thans veroorzaakt door andere omstandigheden. De E.B.F. beheert op 't ogenblik vele royale bijdragen die voor allerlei hulpverlening door de unies in Europa ter beschikking zijn gesteld: bijbelverspreiding, liederenbundels, theologische en religieuze lektuur voor die gebieden waar op deze terreinen grote tekorten zijn; medicijnen en kleding, fondsvorming voor kerkbouw en herstel van kerkgebouwen, subsidies voor die voorgangers waar de gemeenten zeer arm zijn.
Een van de bemoedigende aspekten van het werk in Europa is de toenemende samenwerking tussen de Federatie en de twee amerikaanse zendingsgenootschappen die in verschillende delen van het europese kontinent werken. De American Baptist Foreign Mission Society verleent niet alleen hulp aan een aantal nationale unies in Europa maar steunt ook op royale wijze de jaarlijkse begroting van de E.B.F. Hoewel de Southern Baptist Convention geen direkte financiële bijdrage levert aan de Federatie neemt de betekenis van het Seminarie in Rüschlikon, Zwitserland — een instelling van deze konventie — als seminarie en als europees konferentiecentrum nog voortdurend toe.
De engelstalige European Baptist Convention wordt gevormd door baptistengemeenten die vooral in Duitsland zijn gevestigd; de leden van deze gemeenten zijn vooral Amerikanen die als militairen of als burger personeel deel uitmaken van het amerikaanse leger in Europa. Op voortreffelijke wijze werken zij samen met de unie in Duitsland en die van de andere landen. Ook de E.B.F. ontvangt steun van deze konventie.
Misschien dat de groei en de toename van aktiviteiten en verantwoordelijkheden van de E.B.F. het beste blijken uit het budget van de Federatie. De uitgaven van de E.B.F. bedroegen in 1951/52 £ 33.18.2. In augustus a.s. zal te Wenen een begroting worden aangeboden ad £ 4000.; exklusief de salarissen van de staf en de huur van de kantoren.
Het sekretariaat wordt beheerd door de 'toegevoegd sekretaris' van de Baptisten Wereld Alliantie en de staf van het B.W.A. kantoor in Londen. De B.W.A. neemt dit voor zijn rekening. Dat betekent, dat de bijdragen van de bij de Federatie aangesloten unies volledig besteed kunnen worden aan de velerlei noodzakelijke arbeid van de Federatie.

KOFFIEBAR-EVANGELISATIE IN SALZBURG

Tijdens een 5 avonden durende 'koffiebar opwekking' in het baptisten-jeugdcentrum te Salzburg, Oostenrijk kwamen 11 jonge mensen tot geloof in Christus. Elke avond werkte een kwartet Gospelsingers mee; verder werd er muziek gemaakt, werden er korte getuigenissen gegeven en tot slot een korte toespraak. De bar was geopend van 7.30 tot 9.30 uur elke avond. Tijdens deze tijden werden twee programma's gegeven. Koffie en frisdranken werden geserveerd.
De eerste avond trok ongeveer 25 jonge mensen, de laatste avond waren er ongeveer 80. De aktie werd gehouden van woensdagavond tot en met zondagavond. De jongemensen die tot geloof kwamen waren 15-25 jaar. Negen van hen waren jongens, waaronder 2 soldaten. De anderen waren middelbare scholieren, studenten van een muziekschool en werkende jongelui.

MEDEDELINGEN

Ds G. Visser, emeritus-voorganger te Sneek is telefonisch aangesloten; het nummer is 05150-5718.
Ten overvloede: ds Visser kan geen verzoeken om spreekbeurten aanvaarden.

Wie heeft de kampfoto's van het Kamp **Staveren 1968** nog steeds niet doorgezonden en dus nog in zijn bezit? **Direct** doorzenden of terugzenden aan J. H. Blenkers, Voorstraat 81, Staveren.

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem IX

4. GELOVEN, BELIJDEN, PREDIKEN (b)

In het verhoor, beter gezegd: in het verweer voor de Joodse Raad, beriepen Petrus en Johannes zich op wat zij gezien en gehoord hadden, Hd 4 : 20. Zij noemden zich later „getuigen van deze dingen", Hd 5 : 32, 10 : 39.

Een „getuige" is inderdaad iemand, die iets gezien of iets gehoord heeft, of beide (zowel gelijktijdig als na elkaar). Nu duikt onmiddellijk de vraag op: Is de getuige betrouwbaar? Heeft hij dát werkelijk gezien, dát werkelijk gehoord, wat hij nu vertelt? Of laat hij iets weg, doet hij er iets bij?

Een onbetrouwbare getuige kan echter wel de waarheid spreken, terwijl een geloofwaardige getuige kan liegen. Paulus geeft ons een interessant voorbeeld van wat ik bedoel. Hij citeert in Titus 1 : 12 een Cretenzer, die van zijn landgenoten getuigde: Leugenaars zijn de Cretenzers altijd, beesten en vadsige buiken. Strikt genomen zegt deze dichter, deze profeet: Ook ik ben een leugenaar, want álle Cretenzers zijn immers leugenaars te allen tijde. Maar hij bedoelt werkelijk dit: de Cretenzers zijn leugenaars en vadsige buiken en beesten, en dit ís de waarheid. Een onbetrouwbare getuige (want hij is een leugenaar) spreekt echter de waarheid!

De betrouwbaarheid van de apostelen is niet te bewijzen. Integendeel: er zijn deze mannen stuk voor stuk menselijke feilen aan te wrijven. Maar wij gelóven, dat zij in het stuk van de evangelieprediking betrouwbaar geweest zijn. Dat zij ons dus de wáárheid en de wérkelijk gebeurde dingen meegedeeld hebben.

Geloofwaardig?

Is echter de boodschap, die zij brachten, geloofwaardig? M.a.w. is het voor de menselijke geest te geloven, te accepteren? Ik zou hier een woord van Paulus willen aanhalen uit zijn Galatenbrief (1 : 10): Indien ik nog mensen trachtte te behagen, zou ik geen dienstknecht van Christus zijn. Want dit Evangelie van Christus is immers niet naar de mens, voegt hij er aan toe, 1 : 11. Als het Evangelie van Christus naar de mens zou zijn, zou het zonder aanstoot zijn, zou met name de prediking van het kruis van Christus er niet in voorkomen, want juist dit kruisevangelie, deze 'bloedtheologie', is tot op de huidige dag een ergernis voor de Joden en voor de heidenen een dwaasheid, I Cor 1 : 23.

Als de apostelen zich een onsterfelijke naam hadden willen verwerven, dan hadden zij het anders moeten aanpakken. Zelfs hun tegenstanders moesten erkennen, dat zij „ongeletterde en eenvoudige mensen" waren (Lucas zegt dat zij analfabeten en idioten waren), Hd 4 : 13.

Gewoon menselijk gezien kunnen we zeggen, dat zij een ongeloofwaardige boodschap brachten, deze vissers van Galilea, want wie kon het, wie wilde het geloven? Maar juist daardoor krijgt hun prediking een betrouwbaar karakter, want zij hebben zichzelf niet beter voorgesteld dan ze in werkelijkheid waren, en ze hebben met hun prediking talrijke vijanden gemaakt, en de consequenties daarvan aanvaard.

Maar dit alles is de reden waarom wij christenen zijn: Wij gelóven, dat de apostelen ons het Woord Gods goed en geloofwaardig hebben overgeleverd. Wij geloven op grond van de in deze prediking vervatte oproep tot geloven, maar we geloven niet op grond van onze menselijke overtuiging van waarheid en betrouwbaarheid. Anders gezegd: wij geloven, dat in de woorden van de apostelen het Woord Gods tot ons komt.

Jezus' onderwijs

Hd 1 : 3 zegt ons, dat Jezus ná zijn opstanding veertig dagen lang zijn discipelen verscheen en tot hen sprak over al wat het Koninkrijk Gods betreft. Vóór Zijn dood en opstanding was Hij daar ook al twee à drie jaar mee bezig geweest. Naar Hebr. 1 : 1 heeft God in het laatst der dagen gesproken door de Zoon. Jezus heeft dus aan Zijn apostelen vóór en ná Zijn opstanding God laten spreken. Hij was de mond Gods. Sterker: In Hem is God verschenen, is het woord vlees geworden. Deze mededeling van Lucas kán beschouwd worden als een poging om de geloofwaardigheid van het Evangelie — en van zijn verhaal — te bevestigen. Wie echter zó gaat praten, heeft het nog niet begrepen. Heeft nog niet begrepen, dat Lucas — ook een evangeliedienaar — niet oproept tot geloof aan zijn mededelingen, maar tot geloof in Christus. We moeten niet in de bijbel geloven, maar in de Christus, Die inderdaad de Christus der Schriften is (en niet de Christus van Rembrandt of van Thorwaldsen).

De Heilige Geest

Op de pinksterdag hebben de apostelen „kracht ontvangen toen de Heilige Geest over hen kwam", Hd 1 : 8; 2 : 4. Jezus had gezegd, dat de Heilige Geest hen in alle waarheid zou leiden, Joh 16 : 14.

Ons belijden

Wij belijden — met de gelovigen van alle eeuwen —, dat wij in de prediking van de apostelen (ook de evangelieverhalen zijn ons bewaard gebleven door de apostelen (Mt en Joh) of op gezag en last of inspiratie van de apostelen (Mc en Lc, resp. wel door Pt en Pls geïnspireerd).

Wij geloven dus en mitsdien in de openbaring Gods. Niet alleen, dat God Zich kán openbaren, maar dat God Zich hééft geopenbaard. Dat Hij Zich geopenbaard heeft in de Zoon, én in de apostelen, zodat zij ons de weg tot zaligheid, tot behoudenis kunnen wijzen.

* * *

Terugkomend op wat ik in het begin van het vorige artikel schreef (dat n.l. geloven en belijden en prediken onafscheidelijk verbonden en van elkaar afhankelijk zijn) moet na al het voorenstaande nú gezegd worden: Niet het geloof der eerste gemeente heeft de inhoud van de prediking bepaald, maar de prediking heeft de inhoud van het geloof en de belijdenis bepaald. Daarom vinden we wat de gemeente in Jeruzalem geloofde, en in de practijk bracht, in de prediking terug.

„Terug naar de gemeente in Jeruzalem" betekent dus niet anders dan terug naar de apostolische prediking. Want niet geloof en practijk der Jeruzalemse gemeente is voor ons maatgevend, maar de inhoud van de prediking! Niet het nádoen van het doen van de gemeente in Jeruzalem maakt ons tot nieuwtestamentische christenen, maar het geloof in de prediking van de apostelen.

Ploeger

NOOT:

Met het oog op ons evangelisatiejaar Handelingen 69 plaats ik ter overweging graag nog de volgende opmerkingen:

1 oproepen tot geloof aan de waarheid van de bijbel, om daarna en op grond van dat geloof op te roepen tot geloof in Christus, is eigenlijk een verkeerde volgorde. Geloven in de waarheid van de bijbel, zonder gelijktijdig geloof in Jezus Christus als de Christus Gods, is een intellectuele bezigheid. Een kwestie van afwegen van argumenten voor en tegen, een kwestie van een keuze. Maar geloven in Jezus Christus is niet primair een kwestie van het verwerven van een levens- en wereldbeschouwing, zoals die in de bijbel ongetwijfeld (ook) naar voren komt, maar het vinden van vergeving in het bloed van het Lam, het vinden van schulddelging door het kruis van de Heer.

2 de waarheid van de bijbel aanvaarden, is één ding; een ander ding is de waarheid van een bepaalde bijbeluitleg aanvaarden. Hoewel de christenen (en vooral de niet-christenen) zeggen, dat het allemaal om dezelfde bijbel gaat, is dat in de practijk niet waar. De verdeeldheid der christenen is terug te voeren op — naast een aantal niet-theologische factoren als: persoonlijke machtsdrift van predikers,

als geldingsdrift van volgelingen enz.) — een verschillende uitleg van de bijbel. Naar hun gevoelen wordt de waarheid van de gehele Schrift geweld aangedaan, als een onderdeel of een aantal onderdelen niet „zuiver”, „bijbels”, niet „zuiver bijbels” wordt uitgelegd en verkondigd.
Ook als baptisten volgen we een bepaalde uitleg, waarvan wij echter geloven, dat zij de waarheid van de bijbel weerspiegelt (maar dat geloven de anderen ook).

3 geloof en prediking zijn van elkaar afhankelijk. Wij prediken, wat wij geloven; wij geloven, wat ons gepredikt wordt. Als er een verschil is tussen geloofsinhoud en preekinhoud, tussen preekinhoud en geloofsinhoud, dan zijn er twee oorzaken aan te wijzen:
a de gemeente houdt zich niet aan de prediking, die zij aanhoort,
b de preker is door gemeente-vreemde ideeën besmet, beïnvloed, in beslag genomen.

Predikanten en gemeenten aanvaarden elkander op grond van een gemeenschappelijk geloof; als één van beiden verandert van inzicht, moeten zij elkander loslaten. Concreet: de gemeente te Scheveningen heeft mij aanvaard als baptisten-predikant, en ieder onder ons weet, wat daaronder verstaan wordt. Als ik echter tot het inzicht zou komen, dat b.v. de kinderdoop toch gerechtvaardigd is, dan zal ik de gemeente moeten loslaten, want ik mag haar niet opdringen, wat in strijd met haar geloven en belijden is. Ten tweede male concreet: de vraag is, of een baptistengemeente op haar kansel, in haar diensten, predikers mag toelaten, die haar belijdenis niet onderschrijven. Pl.

Kerkelijke verdeeldheid in Congo

Import-verdeeldheid

Het feit, dat hier een kerk is en dan niet alleen een rooms-katholieke, maar ook een protestantse kerk, is alleen al een ding om ons dankbaar over te verbazen. Congo was een belgische kolonie en België is overwegend rooms-katholiek. Het ligt voor de hand, dat de roomskatholieken hier op alle manier de wind in de zeilen hadden. Zij zijn dan ook ver in de meerderheid, ongeveer drie tegen één. Maar dat neemt niet weg, dat het aantal protestantse christenen toch altijd nog geschat moet worden op zo'n twee en een half miljoen, d.w.z. ongeveer 16% van de bevolking.

Maar op hetzelfde ogenblik, dat we ons daarover verheugen, treft ons de verregaande verdeeldheid, die het kerkelijk leven kenmerkt. Het is mooi — en het kan op bepaalde momenten bevrijdend werken — te spreken over „de Kerk van Christus in Congo”. Men doet dat ook. Het is de naam, die de gemeenschappelijke protestantse kerken hier in 1935 hebben aangenomen. En zo prijkt het dan ook op het briefpapier van de Protestantse Raad van de Congo: „Eglise du Christ au Congo”. Maar daarnaast hebben alle kerken nog hun eigen naam en het is dát, wat de situatie typeert.

Nu draagt die verdeeldheid hier een enigszins ander karakter als bij ons. 't Is niet een verdeeldheid, die uit conflicten en scheuringen in het leven van de congolese kerk is ontstaan. Men zou kunnen zeggen, dat Congo lijdt aan de conflicten en scheuringen, die zich elders hebben voorgedaan. De verdeeldheid is in de grond een import-verdeeldheid.

Zesenveertig

U heeft wellicht vernomen, dat zich in dit land niet minder dan zesenveertig verschillende zendingen hebben gevestigd, engelse, scandinavische en vooral amerikaanse. Zesenveertig! Van verschillende nationaliteit, maar ook van verschillend karakter wat aangaat belijdenis en kerkinrichting. En al die zendingen zijn hier bezig geweest met kerkstichting. Ze zullen het zich wel niet altijd bewust zijn geweest, maar is het niet echt menselijk, dat toch telkens weer ieder er op uit was, hier in Congo een zo getrouw mogelijk afgietsel van zijn „eigen” kerk tot stand te brengen? In het begin hinderde het allemaal nog niet eens zo erg. Het land was groot genoeg en iedere bevolkingsgroep bleef min of meer in zijn eigen hoek. Maar toen kwam de migratie, de trek naar de mijngebieden, en naar de grote stad niet te vergeten, waar vooral de jongeren het paradijs menen te vinden. Ineens zat men er midden in. Verschillende kerken kwamen naast elkaar te staan, in éénzelfde streek, ja in éénzelfde stad.

Ook hierbij bleven de verhoudingen meestal schappelijk. Men is er op uit om samen te doen, wat samen gedaan kan worden, bij voorkeur via de genoemde Protestantse Raad van de Congo. Zo besloot men o.a. tot één grote evangelisatie-actie voor het hele land, dat wil hier zeggen een actie, die óók wel gericht is op degenen die van de kerk vervreemd raakten maar die tegelijk het karakter draagt van zendingsprediking tegenover die mensen en in die streken, die tot nog toe aan het evangelie vreemd bleven.

Maar deze samenwerking neemt niet weg, dat men geleidelijk sterker gaat beseffen dat er iets scheef zit, dat de bestaande scheidslijnen geen eigenlijke reden van bestaan hebben gegrond in het leven der kerk. 'k Denk aan die predikant, die midden in een vergadering met vertegenwoordigers van andere kerken zei: „dat ik baptist ben, dat is niet een uitvloeisel van mijn persoonlijke keus, maar dat is enkel te danken aan het feit, dat in onze streek het evangelie is gebracht door de baptistische zending. Pas veel later heb ik begrepen, dat er ook andere protestantse christenen waren, die een andere naam droegen en een andere beschouwing over de doop hadden”.

Er begint dus iets te werken. Maar over het algemeen is men vooralsnog te weinig radicaal om tot daden te komen. De bezwaren, die men heeft, komen dan ook eigenlijk niet zozeer voort uit droefheid over de verdeeldheid van wat één hoorde te zijn, als wel uit het besef, dat men zo aan kracht en invloed inboet, met name in vergelijking met de rooms-katholieke kerk. De pogingen om tot eenheid te komen blijven dan ook gemakkelijk ergens halverwege steken. Tijdens de bovengenoemde vergadering vroeg ik aan de voorzitter, wat hem eigenlijk voor ogen stond, werkelijke één-wording of alleen maar een betere samenwerking. Het antwoord was: „denkt u erom, dat we in Congo zijn. 't Is net als bij ons op de markt. Je vraagt een bepaalde prijs, in de hoop dat je de helft zult krijgen. Wij vragen om eenheid en we zijn allang blij, als er wat meer eenheid van optreden komt”.

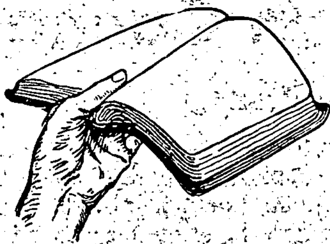
Nu, bij ons in Holland is het op de markt niet zoveel anders. Maar in de kerk gelden nu eenmaal andere maatstaven. Laten we hopen en bidden, dat bij het licht der Schrift dit besef sterker mag worden!

Voorbeeld van samenwerking

Eindelijk, te midden van deze situatie

staat onze jonge theologische faculteit. Zelf is ze een voorbeeld van brede en goede samenwerking. Ze gaat uit van een zevental kerken, waaronder baptistische, twee methodistische, twee presbyteriaanse (o.a. de Presbyteriaanse Kerk van Rwanda) en de kerk, die is voortgekomen uit de zendingsarbeid van „de Discipelen van Christus", een amerikaanse groep, die in de loop van de vorige eeuw een eind heeft willen maken aan de kerkelijke verdeeldheid, terwijl ze in feite aan de bestaande amerikaanse kerken er nog één hebben toegevoegd. Maar — om terug te komen op de faculteit — zal haar arbeid ook iets betekenen voor de eenheid van deze en andere kerken? We hopen het van harte. Eén van de dingen, die ons voor ogen staan is, dat onze studenten, juist in de weg van een gezamenlijke opleiding, scherper de pijn zullen gaan voelen van het gescheiden zijn. Dat ze verder zullen leren elkaar serieus te nemen, ook in wat ze van elkaar onderscheidt. Om voorts samen, in eerbiedig luisteren naar het evangelie, te leren zoeken naar een nieuw kerk-zijn tot heil van het congolese volk, dat dit ongedeelde getuigenis van de Christelijke Kerk zo broodnodig heeft.

Luluabourg — Y. FEENSTRA
(Geref. Zendingsblad)

Wat zullen we lezen?

Wij volgen Jezus op Zijn weg door onze wereld. We zien Hem mensen ontmoeten van allerlei slag, van allerlei verleden, van allerlei posities en situaties. Allen betoont Hij zich als Degene Die helpen wil.

zondag	**5 jan.**	**Mt 8 : 1-4**	**Jezus en de melaatsen**
maandag	**6 jan.**	**Mt 8 : 5-13**	**Jezus en de militairen**
dinsdag	**7 jan.**	**Mt 8 : 28-34**	**Jezus en de bezetenen**
woensdag	**8 jan.**	**Mt 9 : 9-13**	**Jezus en de tollenaren**
donderdag	**9 jan.**	**Mt 9 : 35-38**	**Jezus en de scharen**
vrijdag	**10 jan.**	**Mt 11 : 2-15**	**Jezus en de twijfelaars**
zaterdag	**11 jan.**	**Mt 11 : 20-24**	**Jezus en de onwilligen**

Pl.

Het geweten

Psychologen en philosophen hebben ons verrijkt met fijne, geestrijke en soms geestdriftige beschouwingen over het geweten. Na lezing daarvan weten we tenminste, dat er ergens in een mens iets is, dat kan kloppen. Dat als een wekker werkt. Dat een mens in onrust brengt, als hij iets kwaads gedaan heeft.

En wie doet er soms geen kwaad? Soms wel vaak zelfs. Soms zonder gewetensbezwaar, zeggen anderen. Paulus wist trouwens daarover ook al mee te praten en had het over mensen, die hun geweten toeschroeiden met een brandijzer. Zoals een etterende wonde bij een dier soms dichtgeschroeid werd met een heet ijzer. Dan werkte zo'n wonde niet meer. Soms werkt het geweten niet meer. Afgestompt.

Over zulke mensen heeft de grote meerderheid der mensheid geen goed oordeel, voor zulke mensen heeft men geen goed woord over. Met zulke mensen is geen land te bezeilen, geen maatschappij te bouwen, geen welvaart te bewerken. Laat staan dat met zulke mensen recht en gerechtigheid zijn te betrachten.

Want voor recht en gerechtigheid is toch in de allereerste plaats wel een goed geweten nodig. Zonder geweten begin je niets. Maar mèt een geweten is er zo het een en ander te bereiken, zegt men.

Vandaar dat politici er nogal eens van beticht worden, dat ze geen geweten hebben. Die kunnen alle kanten uit, zegt men. Behalve de goede kant.

Laten we het niet over die politici hebben.

Laten we het hebben over onszelf.

Waaraan danken wij ons goede geweten? Heel veel mensen danken hun goede geweten aan **een slecht geheugen**. En dat is een kwalijk ding. Want een slecht geheugen en een goed geweten vormen een levensgrote bedreiging voor het welzijn, voor het geestelijk welzijn van een mens.

Als men snel vergeet, wat men verkeerd gedaan heeft, als men snel vergeet de fouten, die men maakte... Als men een slecht geheugen heeft, is het niet zo moeilijk 's avonds rustig te gaan slapen.

Er zijn mensen met een slecht geheugen. Ze herinneren zich niets meer. Van geen gesprek, van geen daden weten ze iets af. Het is allemaal vergeten, vervaagd, verslonden door de tijd.

Een goed geweten door een slecht geheugen is een kwalijk ding.

***

Er zijn mensen, die een goed geweten hebben vanwege hun **oogkleppen**. Ze zien niets. Ze merken niets. Ik bedoel: ze zien niets van hun eigen fouten, van hun eigen gebreken. Van hun eigen tekortkomingen, van hun eigen zonden. Die ontdekken ze niet, daar hebben ze geen weet van. Ze kijken er immers bij langs, over heen.

Van anderen zien ze veel meer dan van zichzelf. Ze vragen zich zelf en ook anderen soms verbaasd, hoe iemand toch zó kan handelen. Neen, dat zouden zij nooit doen.

Een goed geweten door een slechte opmerkingsgave is een kwalijk ding.

Toch is een goed geweten niet een zaak, die onmogelijk is. Het wordt een mens mogelijk gemaakt een goed geweten te krijgen. Dat kan een mens zich verwerven. Niet door zich een slecht geheugen aan te passen, niet door alle opmerkzaamheid te laten varen. Maar door het bloed van Christus.

Het bloed van Christus reinigt van alle zonden. Daar blijft er niet één over, als een zondaar zich onder het bloed van Christus begeeft. „Zijn bloed wast mij witter dan sneeuw" is geen fabeltje, geen vroom maar onwerkelijk evangelisatielied. Het is een heerlijke en kostelijke waarheid en geschenk, waar we nooit dankbaar genoeg voor kunnen zijn.

Zoeken naar dat geschenk doet alleen de mens met een slecht geweten. En een slecht geweten heeft, en is alleen te vinden bij, de mens met een goed geheugen. Des te beter het geheugen, des te slechter het geweten.

Een slecht geweten is alleen bij de mens, die een goed opmerkingsvermogen heeft. Des te beter een mens opmerkt, des te slechter is zijn geweten?

Want wie is er goed? Wie is er die **goed** doet? Er is niet één, zegt de Schrift. Er is niet één! Allen zijn wij afgeweken, als natuurlijke mensen, allen derven wij de heerlijkheid Gods.

Maar wij kunnen gered en gereinigd worden. Het kwade geweten kan verzwolgen worden in de liefdevloed van Christus.

***

We weten, dat de gewenning ontzaglijk veel kan doen in het leven van een mens. Ook van een gelovige. Een gelovige kan zich wennen aan dingen, die

hij in het begin ervaart als niet helemaal in de haak. Als niet helemaal bij zijn stand als gelovige passend. Als niet helemaal in overeenstemming met wat de Heiland van hem eist. Maar hij gaat door. Tenslotte vindt hij het gewoon. Allerlei gewoonten kunnen op deze wijze het geloofsleven ondermijnen, de fijngevoeligheid beschadigen, de antenne uit het lood brengen.
Men kan dan menen een goed geweten te hebben. Maar is dàt werkelijk wel waar?
Als het gaat over de heiliging van ons leven, dan gaat het ook over ons geweten. Dan gaat het over ons weten van ons doen en laten elke dag weer. Dan gaat het over ons opmerken en ons herinneren. Een goed geweten, een gereinigd, een reingehouden geweten, dàt is een kostelijk bezit.
Beter een goed geweten dan alle schatten der aarde.

Ploeger

Lezers aan het woord

DISCUSSIETECHNIEK

Met groeiende verbazing lazen wij in De Christen van 6 december j.l. het stukje polemiek van ds Ploeger tegen prof. Van Niftrik. Zonder over de inhoud in discussie te treden vonden we stijl en vorm bedroevend. We dachten, dat het gesprek tussen theologen door de jaren heen op een niveau was gekomen waarop er over het wezen van de zaken gepraat werd. Opmerkingen in het persoonlijke vlak vertroebelen een gesprek alleen maar.
Afgezien van het feit of ds Ploeger terecht attendeert op een verkeerd verstaan van Van Gijs of de bijbel, vonden wij een opschrift als: „prof. Van Niftrik kan nog wat van de bijbel leren" ronduit kinderachtig.
Trouwens, wat een pretentie!
Bosch en Duin,

A. A. Boeschoten
P. Brongers.

ANTWOORD:

Ik vroeg de beide broeders een nadere verklaring van wat zij onder „vorm" verstaan. Hun antwoord komt hierop neer, dat mijn „polemiek" bestaat in het stellen van de vragen „Is het dan zo dwaas?" en „gestel, dat prof. Van Niftrik begrepen heeft", en „verder het om de oren slaan met bijbelteksten".
Ik geef graag toe, dat het bewuste artikel scherp is. Dat is niet zonder opzet gebeurd. Want het artikel, dat prof. Van Niftrik schreef, was ook scherp. In deze zin dan, dat het geen enkele twijfel liet bestaan aan zijn mening, aan zijn mening dan, over de prediking van de verschillende pinkstergroepen in ons land. Van mijn kant heb ik geen enkele twijfel willen laten bestaan over mijn mening over deze mening van de professor.
Indien mijn beide opponenten menen, dat het opschrift van het bewuste artikel kinderachtig en pretentieus is, zo laat ik deze vaststelling gaarne voor hun rekening. Zij weerlegden echter niet — ook niet in de nadere toelichting — mijn bezwaar tegen de discussietechniek van Van Niftrik, die zich op theologen, maar niet op de bijbel beriep.
Indien beide broeders echter de gedachte zouden koesteren, dat ik met opzet beledigend wilde zijn jegens prof. Van Niftrik, zo kan ik hen gerust stellen: zijn Kleine Dogmatiek schafte ik mij reeds in 1946 aan en ik heb daarvan enorm veel geleerd, waarvoor ik hem nog altijd dankbaar ben!

Ploeger

LEESTAFEL

Pinchas E. Lapide, **Het wonder van San Nicandro**. Hilversum: Uitgeverij C. de Boer Jr. 1967, 233 blz., ing. *f* 9,75.

Als een boek — zoals het hierboven genoemde — in niet minder dan acht talen vertaald is, moet het wel de moeite van het lezen waard zijn. Dat is het ook; de naam van de schrijver staat daar trouwens borg voor.
Lapide vertelt, hoe de boeren van San Nicandro, in het uiterste zuiden van Italië, in de jaren 1948/1951 naar Israël emigreerden, waar ze zich een nieuw bestaan hebben opgebouwd. Maar niet dàt — tenminste niet dat alleen — is 'het wonder', waarover het in dit boek gaat.
Het wonder is, dat een groep Italiaanse boerengezinnen enkele jaren daarvóór, tijdens de tweede wereldoorlog nog wel, tot het Jodendom was overgegaan, voorwaar geen alledaags gebeuren! Maar daarom zat er stof in voor een boeiende beschrijving, die Lapide dan ook prompt geleverd heeft.

J. A. B.

BEROEPINGSWERK

Aangenomen: naar Noordbergum, J. H. Blenkers te Staveren.

ADVERTENTIES

Na enkele weken van grote spanning, behaagde het de Heer van de gemeente tot Zich te nemen, onze broeder en ouderling

JAN DE JONGE

echtgenoot van zr. H. de Jonge-Bos, op de leeftijd van 57 jaar.

Na dezen zullen wij het verstaan.

Enschede, 26 december 1968

Baptistengemeente Enschede.

Op 24 december 1968 is in haar Heer en Heiland onslapen

METTJE BEEKMAN

in de ouderdom van 81 jaar, echtgenote van Gerben Prins.

De begrafenis heeft inmiddels plaats gehad op 28 december.

De baptistengemeente, Stadskanaal.

Wij wensen allen een rijk gezegend 1969.
Fam. Maters, Churchillstraat 9, Geleen.

De fam. W. Veenstra wenst alle broeders en zusters een voorspoedig en gezegend 1969.
Amsterdam, Gerard Terborgstraat 38-II.

Wij wensen allen een in alle opzichten rijk gezegend 1969.
Fam. M. van den Berg,
Leiden, Zeemanlaan 10A.

God schonk ons in de kerstnacht

ESTHER EN JUDITH

H. H. J. Kroes
T. Kroes-Kruizinga

Deventer, 25 december 1968
Brink 41.

Zo de Heer wil en wij leven, wensen wij met onze kinderen en kleinkinderen D.V. 6 januari 1969 de dag te gedenken, dat wij voor 35 jaar met Gods kracht deze weg zijn begonnen.

„Tot hiertoe heeft ons de Heere geholpen".
1 Sam. 7 : 12b.

De gehele dag thuis.

K. VEENDORP
S. VEENDORP-VELTENS

Nieuweweg 12, Muntendam.

DE CHRISTEN

10 januari 1969
84e jaargang — 2

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Maatschappelijk gedrag en maatschappelijke gezindheid

Aangezien de mens niet alleen staat in deze wereld, komt hij altijd weer in aanraking met anderen. Hij ontmoet ze, botst tegen hen op, bevecht hen, bemint hen, is jaloers, voorkomend, haatdragend, enz. jegens hen. Hij kan voor een ander tot zegen zijn, en tot een vloek. Hij kan de ander voor zijn wagen spannen, en hij kan hem onder de wielen van zijn wagen verpletteren.
Een belangrijke vraag is, waardoor de mens gedreven wordt in zijn houding jegens de naaste. Door liefde, of haat, door mededogen, of onbarmhartigheid, door winstbejag, of mededeelzaamheid, door machtswellust, of dienstbereidheid. Wat drijft hem?
Zijn drijfveren zijn echter niet altijd duidelijk en doorzichtig. De mens verstaat de kunst zijn ware bedoelingen te verbergen, te verhullen, te maskeren, te camoufleren. Hij verstaat de kunst zich heel ánders voor te doen dan zijn ware bedoelingen zijn.

* * *

Ik kom op deze dingen naar aanleiding van de nieuwe actie die het Verbond van Veilig Verkeer onlangs lanceerde, maar ook weer, vanwege de vele reakties, staakte. Jarenlang heeft dit verbond gepropageerd: Bij wegverkeer geen alcohol. Het nam daarmee de doelstelling over van de Vereniging voor de Alcoholbestrijding in het Snelverkeer (de VAS), welke vereniging zich destijds ophief, omdat het Verbond voor Veilig Verkeer bereid was haar activiteiten over te nemen.
In de nieuwe actie werd gesteld: 1 alcoholhoudende consumptie per uur en niet meer dan vier, dat geeft geen moeilijkheden in het verkeer. Dat drankbestrijders deze actie als een verderfelijke zaak beschouwden, en als een laaghartig verraad aan de oude doelstelling: Bij wegverkeer geen alcohol, is duidelijk en begrijpelijk.
Natuurlijk zou deze nieuwe stelregel te accepteren zijn geweest, als het gedrag van de mens - zijn maatschappelijk gedrag in het maatschappelijk verkeer - bepaald werd door verstandelijke overwegingen.
Maar dat is in zeer veel gevallen beslist niet het geval! Het is een bewezen feit, dat het gedrag van de mens voor een zeer groot deel bepaald wordt door niet-verstandelijke overwegingen, door irrationele motieven.
Een voorbeeld: Door de anti-rookactie van Dr. Meinsma zijn veel mannen plotseling gestaakt met roken. Sommigen deden dat, omdat ze de schrik in de benen hadden, en zich door hun verstand lieten zeggen: Als de zaken zó staan, is het onverantwoord te roken en je gezondheid op het spel te zetten.
Het zijn er niet zó velen, die bij hun besluit om niet te roken bleven. Waarom niet? Achtten ze zich door hun verstand bedrogen? Of waren de argumenten van Dr Meinsma toch niet zo wetenschappelijk verantwoord, dat men ze moet accepteren?
Misschien niet. Maar waarom laten vele rokers zich bij voorkeur leiden door die wetenschapsmensen, die niet zó zwaar tillen aan de gevolgen van het roken als Dr Meinsma? Dát is nu juist de kern van de kwestie! Welke motieven spelen dáárbij een rol? Zeker niet (alleen) verstandelijke overwegingen, maar ook andere (b.v.: ik vind roken lekker, of: ik vind roken gezellig, of: roken ontspant me, of: roken houdt m'n zenuwen in bedwang).

* * *

Om terug te komen op de (intussen dus gestaakte) actie van het Verbond van Veilig Verkeer: mijn bezwaar richt zich dan tegen de gedachte, tegen de veronderstelling, dat de mens alcoholhoudende dranken gebruikt uit verstandelijke overwegingen, en dat hij dit alcoholgebruik regelt aan de hand van verstandelijke motieven. Dat is zeer beslist niet waar.
Want als er één ding is, waaraan mensen een hekel hebben, dan zijn het regels. De mens is in zich (en wij zeggen: door de zonde) een chaotisch, een ontregeld wezen. Hij neigt naar het anarchisme. Hij wil zich niet laten binden. Hij wil vrij zijn. Vrij zijn in zijn denken, in zijn handelen, in zijn laten. Hij haat de dwang. Maar hij weet tegelijk, dat hij niet kan toegeven aan deze haat, aan deze ontregeling. Hij weet, dat anarchisme tot chaos voert, en chaos betekent dood. Daarom onderwerpt hij zich aan regels, aan gedragspatronen, aan wetten. Maar hij laat geen kans voorbij gaan, zich boven de regels, de wetten te stellen. Er is geen mooiere sport voor hem denkbaar, dan door de mazen van de wet heen te glippen. Hij schuwt daarbij geen oneerlijkheid (b.v. bij het invullen van z'n belastingbiljet), en meent nochtans een respectabel burger te zijn. Hij probeert altijd weer de hand te lichten met wat algemeen aanvaard wordt, met wat ook hij als het beste voor zichzelf erkent. Dáárom was het zo moeilijk te accepteren, dat mensen zullen drinken op de wijze als het Verbond van Veilig Verkeer zich voorstelde. Hoeveel mensen zouden werkelijk bij het gebruiken van alcoholhoudende dranken het horloge in de hand nemen? Hoeveel mensen zouden werkelijk dit volhouden? Hoeveel mensen zouden werkelijk niet zeggen: Eéntje meer zal ook niet schaden?

* * *

God heeft de mens voor zijn maatschappelijk gedrag een gedragsregel gegeven: De naaste liefhebben als zichzelf. Wat dit practisch betekent, is wellicht onder andere in het volgende aan te duiden:
a. de naaste liefhebben, betekent eerbied voor zijn leven hebben. Eerbied voor het leven van de naaste hebben, wordt zichtbaar daarin, dat alles vermeden wordt dat het leven van de naaste ook maar in de verte zou kunnen bedreigen. In het Oude Testament vinden we het voorschrift, dat op een plat dak

een omheining moet zijn. Je kunt zeggen: Wie heeft wat op een plat dak te zoeken? O, de stedelijke oosterling had daar veel te verbergen, dus ook veel te zoeken. Kinderen zouden er ook kunnen komen, zelfs dieven. Ze zouden over de rand kunnen vallen. Dat moet voorkomen worden. Uit eerbied voor het leven van de mens. Want alle mensen zijn schepselen Gods, hebben van Die Ene het leven ontvangen. Dat betekent ook, dat men in het verkeer niet met een wrak gaat rijden, met slechte remmen, met gladde banden, met een defecte stuurinrichting. Dat men geen bedwelmende, verdovende middelen gaat gebruiken (alcohol, medicijnen, drugs) als men aan het verkeer moet deelnemen. Doodgewoon uit respect voor het leven. Dat men niet woest gaat rijden, onverantwoord gaat inhalen, enz. Maar gebruiken we altijd ons verstand? Worden allerlei gedragingen niet uit andere motieven gehandhaafd?

* * *

b. de naaste liefhebben, betekent diens welzijn zoeken. Negatief doet de liefde de naaste geen kwaad. Maar dát is niet de enige mogelijkheid van de liefde. De liefde zoekt het welzijn van anderen, zet zich positief in voor die anderen. En legt zich derhalve beperkingen op. Want die ander moet de r u i m t e hebben. Die ander moet zijn portie hebben van wat aanwezig is. Dat kan practisch betekenen, dat de man in de vrachtwagen op een smalle weg, of bij een kruispunt, niet „doordouwt", maar de ruimte geeft. Dat betekent vast en zeker ook, dat de gastheer zijn gasten niet in verleiding brengt, en hun dus geen alcoholhoudende dranken presenteert.

* * *

In niemand beter dan in de Here Jezus zien we, wat het betekent de naaste lief te hebben. Ik wéét dat, en ten diepste wil ik zijn zoals Hij. En toch . . . er zijn machten, krachten, die mij vaak anders doen handelen, dan ik ten diepste wil.

Ploeger

IN DIT NUMMER o.a. :

Citaat van de week: **Als ik in de hemel kom zou ik niet door de beroemde kerkvaders en ook niet door de grote hervormers begroet willen worden maar door Mozart...**

(Karl Barth, † 10-12-'68)

Koffiebar-evangelisatie

Wie op vrijdagavond in de kelderverdieping van Indian Road Baptist Church in Toronto komt ziet er jongeren die met allerlei dingen bezig zijn. Sommigen zijn aan het schaken of dammen, anderen zitten rond een tafel en praten wat — over de dingen van de dag of over eigen belevenissen. Een derde groep luistert naar een vriend die gitaar speelt. Weer anderen zitten in groepjes en praten over intellektuele of godsdienstige onderwerpen.

Als een gastspreker is uitgenodigd komen deze jonglui bijelkaar in de ruimte die we De Katatomben hebben genoemd. Daar staan een paar tafeltjes waarop flessen met kaarsen die een flakkerend, schemerig licht geven. De meeste jongeren stellen de diskussies met zulk een spreker op hoge prijs. Voor enkelen betekenen ze zelfs de grootste attraktie van onze koffiebar. Geen wonder, dat deze gedachtenwisselingen vaker dan eens worden voortgezet tot het sluitingsuur, twaalf uur 's nachts!

Enkele van die gasten waren dr. Morton Shulman, Rev. Ernest Harrison, David Depoe, een lid van AA, Allen Spraggett, negerzangers enzovoorts.

Als het twaalf uur is helpen de laatblijvers meestal nog even om de kopjes af te wassen en de zaal schoon te maken.

Dat is alles wat er gebeurt in De Katakomben. Er worden geen psychedelische happenings gehouden, er zijn geen go-go dansers, er is geen vormelijke organisatie. Het is alleen maar een 'drop-in' centrum met een minimum aan regels en organisatie. We hebben geen begroting. De ruimte wordt door de gemeente beschikbaar gesteld. De exploitatiekosten (koffie, koek en kaarsen) worden bekostigd door belangstellende vrienden of door de jongelui zelf.

Toch komen de jongemensen elke week terug. In de eerste vijf maanden van 1968 was het aantal jongeren tussen de 35 en 45. Ze komen uit de onmiddellijke omgeving maar ook uit de voorsteden van Groot-Toronto. Sommigen zijn lid van de een of andere baptistengemeente in de stad, anderen hebben geen enkele binding met geloof of godsdienst.

Gevraagd naar hun persoonlijke mening over De Katakomben antwoordden ze in enthousiaste bewoordingen: 'Het is een fantastische plek om te komen', 'Naar zoiets heb ik jaren uitgezien', 'Het is mijn thuis!'.

Wat is nu het aantrekkelijke voor de middelbare scholier, de student, de sekretaresse, de kantoorbediende, de akteur en de vele anderen? Het antwoord op deze vraag is meteen de reden waarom ik me met deze koffiebar bezighoud. Toen we in december 1966 de koffiebar begonnen waren er drie doelstellingen: Ten eerste, het zou een plaats moeten zijn waar jonge mensen andere jongemensen zouden kunnen ontmoeten in een informele en aanvaardbare sfeer. Dat is de voornaamste trekpleister gebleken voor verschillende jongemensen. 'Ik voelde me verloren in Toronto', zei een student van Ryerson Technische Hogeschool, 'tot ik mezelf terugvond in De Katakomben'.

Ten tweede, het zou een centrum van kreativiteit en expressie moeten zijn. Om dit doel te bereiken hebben we de jongemensen aangespoord om hun eigen dingen te doen, hun eigen muziekinstrumenten te bespelen en gedichten te schrijven. Sommige van die gedichten zijn later gebundeld.

Ten derde, het moest een forum voor religieuze diskussie worden. Dit doel hebben we op verschillende manieren nagestreefd. Elke maand hebben we, door elkaar heen, een spreker die over het geloof spreekt, een zanger, of gewoon een onderlinge diskussie over een religieus gegeven. Op deze manier hebben de jongemensen kennis gemaakt met een veelheid van christelijke gedachten. Deze onderwerpen zijn het ook juist die de diskussies doen voortduren tot middernacht!

Natuurlijk wordt er op geen enkele wijze pressie uitgeoefend tot gekonformeerde geloofsopvattingen, of, zoals een domineeszoon het uitdrukte: 'Hier is men niet aan het zieltjes winnen...'.

Om gewaar te worden in hoeverre we er in geslaagd zijn onze doelstellingen te bereiken heb ik enkele jongemensen gevraagd wat hen naar De Katakomben doet gaan. Hier zijn een paar antwoorden.

Vrij en informeel

'Het belangrijkste voor mij is, dat het hier zo gewoon toegaat. U bepreekte me niet toen ik hier voor 't eerst kwam: u gedroeg zich als een kameraad. Ik dacht dat het vreselijk zou zijn. Maar u liet ons vrij onze gang gaan. Ik ga liever hier naar toe dan naar een show of dancing. En natuurlijk ook het tafeltennis!'

Openheid en vriendelijkheid

'De mensen zijn gewoon en vriendelijk — dat komt niet zo vaak voor. Ze doen zich niet anders voor, ze hebben geen maatschappelijke status. Het is een plek waar je werkelijk met mensen kunt pra-

„Beveel de Here uw werken, dan zullen uw voornemens gelukken”: Spreuken 16 : 3.

Aan rustige wateren

Goede voornemens?

Zo tegen het einde van een jaar is het de gewoonte om zich allerlei goede dingen voor te nemen die men in het komende jaar wil gaan doen. We willen het dan beter doen dan in het afgelopen jaar. Ons aandeel in het werk van de gemeente willen we vergroten (de gemeente is toch ook wel het onderwerp van onze voornemens?). We willen een bepaalde vervelende karaktertrek afleren. Ook zullen we meer in de bijbel lezen en bidden. We willen minder tijd verknoeien. We zullen ... We willen ...

In onze — nu nog bijna onbeschreven agenda — hebben we netjes al enkele dingen ingevuld. Het nieuwe jaar is als die agenda waar nog van alles in kan worden geschreven. In dat nieuwe jaar zouden we eindelijk onze voornemens graag werkelijkheid laten worden. In elk geval willen we het anders doen dan de andere jaren.

Of het nu wèl zal lukken? Het vorig jaar zijn we er niet in geslaagd om het beter te doen dan het jaar daarvoor. Zo was het in alle voorgaande jaren hetzelfde oude liedje.

Het lijkt wel of het spreekwoord: „De weg naar de hel is geplaveid met goede voornemens”, op waarheid berust. Misschien maken we daarom niet eens goede voornemens meer. Waarom zouden we ook? De ervaring heeft immers geleerd dat we toch niet in staat zijn die voornemens in de praktijk van ons leven na te komen. Geen voornemens hebben is echter een fatalistische houding die ook verkeerd is. Geen voornemens hebben is even erg als veel voornemens te hebben zonder die uit te voeren.

Het kan anders! Onze voornemens kunnen wel lukken. Hoe dan? Wel door het werk dat we ons voornemen aan de Heer op te dragen. Wat we ons voornemen moet voor de Heer en zijn Rijk zijn. Als we dan zijn zegen vragen over al onze goede voornemens zullen ze gelukken! Een zegen vragen verplicht ons namelijk!

„Beveel de Heer uw werken, dan zullen uw voornemens gelukken”.

Mag deze belofte in 1969 vervuld worden!

Zutphen — W. G. Renken
(De Maandklok)

---

ten in plaats van alleen maar wat volzinnen repeteren...'.

De andere mensen

'Ik vind het fijn om hier te komen want hier ontmoet je mensen die leven uit iets dat voor hen zelf een realiteit is, waardoor ze bewust trachten te kiezen tussen goed en kwaad, waar en onwaar. Het zijn mensen die zichzelf kennen en die zich proberen te uiten door muziek, toneel, literatuur. Het is eigenlijk een stuk zelfonderzoek, een zoeken naar realiteit. In deze andere mensen kan ik mezelf herkennnen. We voelen aan, dat het nergens voor nodig is om status op te houden, volgens bepaalde regels te leven. Het is bizonder goed om je in een kerk thuis te voelen, zelfs wanneer je niet gelooft in een levende God...'

Vrijheid en aanvaard worden

't Is een plek waar je gewoon kunt komen en waar je dan aanvaard wordt zoals je bent. Zonder flauwe kul. Een plek waar je je kunt laten horen, of waar je stil kunt zijn — net wat je wilt. Waar je in kontakt kunt komen met anderen, die andere ideeën en andere gezichtspunten hebben. En 't belangrijkste: je bent er iemand, en je bent welkom. Of het nu een werkelijkheid is of alleen maar een illusie, het is er fijn'.

Ontspannen atmosfeer

'Deze plaats helpt me. Een ontsnapping voor alle haast. Ik word er ziek van, haasten, haasten, haasten, heel de week. Hier kan ik ook alleen maar zitten en nadenken. Hier kan ik rustig worden'.

Diskussie en zelf-expressie

'De hele sfeer is vrij; denken en diskussiëren worden gestimuleerd. Geen onderdrukking. Ik vind het goed, dat we kunnen bijdragen en niet behoeven te parisiteren op de groep door alleen maar te nemen. Om een voorbeeld te geven: er zijn er die hun gedichten zeggen en zo zichzelf geven; anderen komen voor de diskussies — het is geen bioskoop waar je alleen maar komt om te nemen en niets te geven. En de beste reden: je ontmoet er vrienden.'

Maatschappelijke en opvoedkundige waarde

'De belangrijkste reden dat ik hier kom is omdat ik hier nieuwe mensen en nieuwe ideeën leer kennen. Hier ontmoet ik mensen die ik anders niet zou ontmoeten. Hier ben ik vrij om tot een eigen inzicht en oordeel te komen, om te aanvaarden of af te wijzen. Hier leer ik over het leven. En je kunt hier ook veel plezier hebben'.

Religieuze aspekten

'Het draagt geen kerkelijk stempel. Elders wordt de godsdienst je opgedrongen. Hier komt de religie alleen maar om de hoek kijken omdat we er zelf over praten. We zijn jong en onze ideeën komen overeen met die van vele andere jongemensen. Niet met die van vele dominees in andere kerken. Ik ben een uitgesproken atheist. Ik geloof niet in God. Eerst meende ik, dat ik u en uw kerk moest afwijzen omdat ik atheist was. Maar toen ontdekte ik, dat uw pogingen niet puur religieus waren; u wilde een plaats waar mensen elkaar ontmoeten. Dit is een plaats waar je kunt leren, waar je ook anderen iets kunt leren, een plaats waar je tot zelf-expressie kunt komen. Een plaats om jezelf te herkennen in de spiegel van de ogen van de ander'.

EUGEN FANDRICH

— — —

Dit artikel is overgenomen uit The Canadian Baptist, december 1, 1968.

Korrespondentie

C. R. te L. Natuurlijk, u hebt gelijk, wat zou verreweg de meerderheid der gelovigen hebben aan een onvertaalde Bijbel? Als ik echter in mijn artikel over de gemeente in Jeruzalem, onder het kopje Verbindend (27-12-'68, pag. 4) beweerde: Dat is niet de Bijbel, zoals die door het Nederlandsch Bijbel Genootschap vertááld is (of op last van de Staten-Generaal), maar dat is wel de Bijbel in zijn hebreeuwse en griekse oervorm, dan heb ik daarmee bedoeld te zeggen, dat elke **vertaling** (noodzakelijkerwijs) vaak ook meteen een **verklaring** is. Vergelijkt u maar eens Mt. 3 : 11 en par. in de Statenvertaling en in de nieuwe vertaling. Of vergelijkt u eens de vertaling der Jehovagetuigen met de nieuwe vertaling, enz. Dat **vertalen** (noodzakelijkerwijs) vaak ook een **verklaren** is, geldt niet alleen voor de Bijbel, maar voor alle geschriften, die vertaald worden.

Met het bovenstaande is natuurlijk niet evenzo noodzakelijk gegeven, dat een gelovige niet met vrucht de Bijbel-in-vertaling zou kunnen lezen. Maar er is wèl mee gegeven, dat zodra er verschil van mening over de betekenis van een bijbelgedeelte ontstaat, er meteen gevraagd moet worden: Wat stáát er eigenlijk? Is de vertaling juist? Duidelijk? En daarmee is tenslotte ook gegeven, dat elke kerkelijke gemeenschap bij het gebruiken van een bijbelvertaling erkent, of te erkennen geeft, dat zij deze vertaling verkiest boven andere. Eigenlijk zou het zó moeten zijn, dat wij als baptisten-gemeenschap, b.v. een supplement op de vertaling van het NBG (die onder ons algemeen gebruikelijk is) zouden uitgeven, waarin vermeld werd, welke teksten naar ons gevoelen anders, dus beter, vertaald zouden moeten worden.

Overigens zou ook dán blijken, dat meer dan eens twee of meer vertalingen mogelijk zijn, zonder dat daarmee het oorspronkelijke woord verkracht wordt.

Bijbelvertalers hebben óók onze voorbede nodig!

Ploeger

Algemene Vergadering te Eindhoven

Van 7-9 mei hopen we als baptistengemeenten samen te zijn in de lichtstad Eindhoven om daar onze Algemene Vergadering te houden. Het is — voor zover ons bekend — voor het eerst dat een A.V. in het schone Brabantse wordt gehouden.

De secretarissen der gemeenten hebben reeds een brief ontvangen waarin de vacatures voor de verschillende functies worden bekend gemaakt met het verzoek om eventueel candidaten te stellen. De A.V. te Eindhoven zal zich in ieder geval moeten uitspreken over de vraag wie

1. **voorzitter van de A.V. zal zijn;**
2. **ds F. E. Huizinga zal opvolgen als lid van de Unie Commissie;**
3. **ds H. Th. Pleviers plaats zal innemen als lid van de Commissie voor de Opleiding;**
4. **de huidige U.Z.C.-secretaris, ds G. van 't Wout, zal opvolgen als lid van de U.Z.C.;**
5. **het schrijven in De Christen als redacteuren zullen overnemen van ds H. Ploeger en drs J. Reiling;**
6. **hetzelfde zullen doen maar dan in De Zaaier en in de plaats van de aftredende ds F. E. Huizinga en ds G. H. W. Pflaum.**

In al deze vacatures zullen door gemeenten en bepaalde commissies candidaten gesteld kunnen worden.
Bovendien zijn onderstaande broeders aftredend maar wel herkiesbaar:

a. **ds W. Harkema als lid van de E.C.U.;**

b. **ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga en ds H. v. d. Werf als redacteuren van De Christen;**

c **en ds P. v. d. Werf en ds C. van Wier als redacteuren van De Zaaier.**

De **gemeenten** kunnen candidaten stellen terwijl de candidaat schriftelijk moet verklaren de candidaatstelling te aanvaarden. Candidaatstelling en bereidverklaring moeten **uiterlijk 21 februari a.s.** zijn ingediend bij het algemeen secretariaat van de Unie.

Th. van der Laan, alg. secr.

gemeenteberichten

ZORGEN IN Z.-LIMBURG

Treebeek - (W.N.). Er is veel gebeurd in 1968. Als wij alleen al zien naar de vele leden die van hier naar elders moesten vertrekken om daar een nieuw maatschappelijk bestaan op te bouwen — een twintigtal leden en hun gezinsleden. — dan vragen we ons af hoe zal het komen. Maar wij weten ons gesterkt door het geloof, dat God Zijn kinderen niet alleen laat: Hij zal ook in de toekomst voorzien. Misschien moet de E.C.U. bijspringen als we alles zelf niet meer kunnen opbrengen? Maar geen zorgen voor dien! Nog altijd brengt onze voorganger ds Jac. Tromp de Boodschap des Heils iedere zondag opnieuw. Ook wij zijn druk bezig met Handelingen 69. Dat is hier niet zo gemakkelijk, maar in de extra Zaaiers zullen we een eigen inlegvel doen. Zo trachten we de harten te bereiken.

In onze zaal te Sittard (± 100 zitplaatsen) moet nodig een ander orgel komen... Als er in een of andere huiskamer nog een instrument staat, wie kan en wil ons helpen? Bij voorbaat onze oprechte dank!
Namens raad en gemeente wensen we allen in het nieuwe jaar Gods rijke zegen!

IN ZWAGERVEEN KERKBOUW BIJNA VOLTOOID

Zandbulten - (Gj. v. d. M.). Eindelijk is dan het einde van de kerkbouw in Zwagerveen in zicht. En daarmee ook het einde van een periode van hard werken om alles rondom en in de kerk op tijd klaar te krijgen. **Eind januari 1969** D.V. zal onze nieuwe kerk officieel en feestelijk in gebruik worden genomen. Gaarne maken we u deelgenoten van dit nieuws, wetende dat velen met ons meeleefden. Dat hebben wij ook kunnen merken in de vele giften die we mochten ontvangen voor de bouw. Onder die giften was bijvoorbeeld een prachtig **Hammond-orgel;** ook de **luidbel voor de toren** waarmee straks de mensen van heinde en ver worden opgeroepen om te komen; het **'hang- en sluitwerk'** voor de nieuwe kerk; en niet te vergeten, dat de architekt van dit nieuwe Godshuis zijn werk pro Deo deed; uit liefde tot zijn Heer en Heiland! Deze geschenken hebben we aanvaard als 'van de Heer'; we hebben Hem er voor gedankt.

Ondanks alle drukte rond de kerkbouw ging toch ook het gemeentewerk zijn gang. In het afgelopen jaar mochten we zes personen zien afdalen in het watergraf. Verschillende bizondere diensten werden gehouden, waarvan de laatsten in 1968 waren: een prachtige kerstwijdingsdienst in de kerstnacht (waaraan ons zangkoor en jeugdkoor meewerkten) en één bizondere dienst voor jong en oud op tweede kerstdag. waar het zaad van het evangelie kon worden uitgestrooid in de harten van vele jonge en oudere mensen. Voor het zondagsschoolpersoneel was het temeer een grote vreugde omdat we vele ouders die nooit in onze kerk komen konden begroeten.

We hopen binnenkort, na de opening van de nieuwe kerk, meer berichten door te kunnen geven over onze gezamenlijke arbeid, waarin de gehele gemeente, ieder op zijn eigen wijze, meewerkt onder leiding van onze voorganger ds D. Boschma. Dat God alles maar mag zegenen tot eer van Zijn naam en tot redding van kostbare zielen is de bede van raad, gemeente en vrienden van Zandbulten (straks: Zwagerveen... aan die nieuwe naam zullen we wel even moeten wennen!).

ZAAIERZAKEN

Indien men per omgaande de regels waarin kort en bondig plaatselijke Handelingen 69-aktiviteiten worden aangekondigd aan ons zendt kan er op gerekend worden, dat deze aankondiging opgenomen wordt in het speciale Zaaiernummer dat in maart a.s. verschijnt.

Huizinga
Mendelssohnstraat 3
Hengelo O)

Bijbelnieuws

★ **Brazilië**

In het baptistenseminarie te Recife, Brazilië zijn 2 weken durende kursussen gehouden voor bijbelkolportage. De lessen werden zaterdags en zondags in de praktijk gebracht.

★ **Canada**

Rev. Andrew Brndjar, een pinkstervoorganger, is benoemd tot distriktssekretaris van het Canadese Bijbelgenootschap voor Noord-Canada. Het is voor het eerst dat een pinkstervoorganger in dienst van het CBG is getreden.

★ **Denemarken**

Binnenkort zullen de vier evangeliën in hedendaags Deens verschijnen. De vertaling wordt als paperback uitgegeven, met 72 foto's geïllustreerd.
Van de 'gewone' vertaling van het Nieuwe Testament die twee jaar geleden als paperback verscheen zijn reeds 70.000 exemplaren verkocht.

★ **Frankrijk**

Het Franse Bijbelgenootschap heeft in oktober 1968 zijn 150-jarig bestaan herdacht. Ter gelegenheid van dit jubileum werd o.a. een koncert gegeven in de gehoorzaal van het Louvre onder het thema Bijbel en muziek.

★ **IJsland**

Het bijbelgenootschap van IJsland is bezig met een nieuwe vertaling van het Lukas-evangelie. Het zal binnenkort verschijnen.

★ **Indonesië**

In juni 1968 werd in Indonesië vergaderd over de vraagt hoe de bijbel het best verspreid kan worden in dit land met zijn 105 miljoen inwoners, 250 verschillende talen en dialekten en meer dan 1000 eilanden. Ook drie roomskatholieke gedelegeerden namen aan de besprekingen deel.

NADER BEZIEN

Karl Barth - triomf der genade

Hoewel zijn sterven al weer enkele weken is geleden is het toch nog gepast hier enkele woorden te wijden aan deze grootste theoloog van de 20ste eeuw, Karl Barth.
Zijn naam heeft in onze gemeenten vooral bekendheid omdat hij zich — reeds voor de tweede wereldoorlog — deed kennen als een fervent tegenstander van de kinderdoop. Wat dat betreft mogen we, als doops-gezinden, Karl Barth dankbaar zijn dat hij de kinderdoop, zowel principieel dogmatisch als praktisch, in de kinderdopende kerken dermate indringend aan de orde heeft gesteld dat ook deze traditie telkens weer kwestieus zal blijken zolang de invloed van zijn Dogmatik *voortduurt.*
Maar hij was meer dan een tegenstander van de kinderdoop.
Eens was het etiket 'barthiaan' al voldoende om iemand te verdenken van ketterij — tenminste in fundamentalistische en neo-calvinistische kringen. Intussen hebben andere theologieën — 'God is dood', medemenselijkheid, etc. — zoveel van zich laten horen dat de verontrusting zich van Barth's theologie heeft afgewend om zich bezig te houden met het aktuele modernisme.
Wat is nu de verdienste van Karl Barth geweest? Als het in een paar woorden te zeggen zou zijn: dat er noch voor Karl Barth, noch voor ieder ander mens — hoe vroom en rechtvaardig ook — van geen verdienste sprake kan zijn. Na eeuwen van theologiseren waarin de mens, zijn willen en niet-willen, zijn gevoelens en ongevoelens, in het middelpunt stond ontdekte Barth (opnieuw na Luther en Calvijn) de genade van Jezus Christus. Niemand heeft Barth's theologie beter in enkele woorden samengevat dan Berkouwer die zijn boek over de grote theoloog Triomf der genade *noemde.*
Er moest eigenlijk veel meer gezegd worden. Bijvoorbeeld: Barth's stellingname ten opzichte van Hitlers nazisme — dat hij vanaf de aanvang als puur heidendom onderkende — heeft een niet te overziene betekenis gehad voor de geestelijke weerbaarheid van die volkeren die later op direkte wijze gekonfronteerd werden met de duivelse verzoeking die er in de anti-bolsjewistische propaganda van het nationaal socialisme gelegen heeft voor het christelijke Europa. (Hieruit blijkt nog eens hoe zeer het lot der volkeren mede bepaald kan worden door geestelijke motieven waartoe een groot en begenadigd mens inspireert).
We zijn ervan overtuigd dat de betekenis van deze grote godgeleerde — die zich van God geleerd wist — ook in de komende tientallen jaren zal voortduren. We kunnen er dankbaar voor zijn, dat Hij Die de Heer der Kerk is steeds weer mensen toerust met grote gaven van hart en verstand om Zijn volk te onderwijzen.

v. D.

Van De Vinkenhof

Een voorspoedig 1969 wensen u ook alle studenten, die in uw dienst studeren aan het seminarium. Zo vaak hoort u niet van ons. Wèl vaak van studenten in het algemeen, die te veel tijd hebben en die haar dus „nuttig" gaan besteden! Misschien heeft u zich wel eens afgevraagd: Wat doen eigenlijk ónze studenten in hun vrije tijd? Tenslotte betaalt u mee voor hun studie. U hebt er recht op meer te weten. Stel je voor, dat ze....

Nee, ik zal u gerust stellen. Geen opstanden nog. Dat valt alweer mee. Wel is het met ons iets bizonders. We branden aan twee kanten, of we branden niet. Anders gezegd: we leven half, of we leven dubbel. Half leven we, als we alleen maar studeren, en als een afgezonderde groep ons leventje leiden (misschien wel in hogere sferen). Dubbel leven we, als we naast onze studie d.m.v. spreekbeurten en vakantie-perioden contact met de gemeenten mogen onderhouden. Contact met het werk, dat ons wacht en waarnaar we mogen uitzien. Dat vergt misschien dubbele inspanning (we hebben het er graag voor over), misschien worden er daardoor veel blunders gemaakt. Toch willen wij u vragen: Houdt u contact met ons! Help ons met stimulerende opmerkingen! (niet alleen prijzend, maar vooral leerzaam). Wij willen graag ú dienen. Dáárvoor heeft God ons geroepen. Dáárom zijn we naast de studie ook hard aan de gang.

In de gemeente Utrecht kunnen we veel energie kwijt. Geregelde proefpreken, zaaieractiviteiten en experimenten wat betreft evangelisatie. Ook zullen we een jeugdrally verzorgen tijdens de Handelingen-week. Dan houden we nog energie over voor spreekbeurten, ochtendwijdingen, bidstonden, kortom gemeentewerk.

U denkt misschien: zijn het dan echt wel jonge mensen? Zo serieus! Hebben ze nooit eens plezier? Natuurlijk wel! Maar 't kan toch wel samengaan? Het is een blijde zaak, wanneer je weet dat je welbewust je bestemming voor ogen kunt hebben. Zo kunnen we elkaar plagen en daardoor toetsen. Zo krijgen we ook incasseringsvermogen.... voor later! Ja, ja, we weten, dat het later moeilijk wordt: velen hebben ons dat al verzekerd. Toch durven we verder, omdat we ons bij God geborgen weten,.... en ook bij u!

Gedenk ons in uw gebeden, en help ons ook in de praktijk te kunnen leren, dan zal 1969 ons dichter bij u brengen en niet van u af!
Samen op weg!

Namens de studenten
P. Brongers

AFSCHEID DS J. C. LOOT

De gemeente Vriescheloo deelt mede dat op zondag 19 januari 1969 a.s. ds J. C. Loot afscheid neemt als voorganger van de gemeente Vriescheloo.
De afscheidsdienst begint om 2.30 uur n.m.
Gemeenten van elders die de afscheidsdienst willen bijwonen worden vriendelijk uitgenodid in de baptistenkerk, Wedderweg, Vriescheloo.

Namens de gemeente,
H. Bakker, sekretaris.

ZING EEN NIEUW LIED

In het kader van Handelingen 69 is een prachtig bundeltje met 49 **oude en nieuwe** liederen verschenen. Het bundeltje, in een geplastificeerd blauw omslagje, heet 'Zing een nieuw lied'. De Werkgroep voor zang en muziek heeft er maar dadelijk 10.000 stuks van laten drukken. Kennelijk is men ervan overtuigd, dat er aan een dergelijk bundeltje grote behoefte bestaat. In elk geval: de prijs kan beslist geen bezwaar zijn: slechts vijfentwintig cent. Zo véél voor zo weinig! Hoe is het mogelijk!
Gemeenten, verenigingen, bestelt grote aantallen van dit boekje bij: ds Ph. Lindeman, Oberondreef 20, Utrecht.

v. D.

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem X

5. DE VORM DER PREDIKING

Het moet ons opvallen, dat we geen rechtstreekse "zondagse" prediking van de apostelen hebben. Ons is geen verslag van "een zondag in Jeruzalem" overgeleverd. Wat Lucas ons meedeelt, is een prediking naar aanleiding van bepaalde gebeurtenissen, een prediking "op uitdaging", een prediking als antwoord op vragen, als reactie op actie.

Dit betekent geenszins, dat we dus geen betrouwbaar beeld ons kunnen vormen van wat er in de samenkomsten der gemeente gesproken werd, waarover het ging, en op welke wijze het ging. Integendeel, we kunnen ons een vrij duidelijk beeld vormen, zowel van de vorm als van de inhoud van de prediking.

Nu kan men zeggen, dat de vorm niet het belangrijkste is. Ik zou dat ook niet graag willen beweren. Maar vorm en inhoud hebben toch met elkaar te maken. De vorm, waarin de prediking in Jeruzalem gegoten werd, had duidelijk te maken met de situatie, waarin gesproken werd. En had ook duidelijk te maken met de mensen, tot wie gesproken werd. Het is duidelijk vanuit de verslaggeving van Lucas te merken, dat Petrus tegenover de Joden in Jeruzalem anders sprak dan tegenover Cornelius, de heiden en de zijnen in Caesarea (Hd 10 : 34-43).

Het is voor de practijk nù niet onbelangrijk dit op te merken. Want als predikers van het evangelie vandaag de dag met één probleem zitten, dan is het zeker met dit probleem: In welk vat moet ik mijn preek gieten? Op welke wijze moet ik het zeggen? En dan ontgaat het de aandachtige hoorder niet, dat er een uiterlijk verschil is (in de vorm dus) tussen, zeg, een avondmaalsprediking voor de gemeente, en een evangelisatieprediking voor ongelovigen.

Beide predikingen zijn uiteindelijk Christus-predikingen. Het gaat om het Woord van God, dat door mensen wordt doorgegeven. Het gaat om het dóórgeven van een boodschap, waarvoor als voertuig het menselijke woord gebruikt wordt.

Aan de hand van een analyse van Petrus' pinksterprediking zou dit duidelijker gemaakt kunnen worden.

Handelingen 2 : 14-36

Deze toespraak, die dus gehouden werd als antwoord op het gezegde van de spotters (zij hebben te veel zoete wijn gehad), valt in drie delen uiteen:

1. Verklaring der gebeurtenissen, vss 14b-21
2. Jezus van Nazaret is Christus en Here, vss 22-35
3. Toepassing, vs 36.

De beide eerste punten van deze preek laten een onderverdeling toe, het laatste niet. Waarom is dit laatste punt zo kort?

We krijgen sterk de indruk, dat Petrus zijn preek niet heeft kunnen afmaken. Hij werd onderbroken: Toen zij dit hoorden, werden zij diep in hun hart getroffen, vs 37. Twee dingen worden ons daarmee gezegd: De Joden, tot wie Petrus sprak, aanvaardden Petrus' prediking zoals zij de prediking van andere leraren aanvaarden, n.l. als een tweegesprek, als een dialoog, waarop gereageerd mocht worden, waarin de hoorders óók wat mocht zeggen. Tweedens wordt ons gezegd, dat het doel der prediking bereikt werd, dat n.l. de hoorders in hun hart getroffen werden. Het woord van God wil het hart raken, en niet (alleen) het verstand.

Maar terug naar de vorm van Petrus' preek!

Bij het eerste punt zeggen we dan het volgende:

Na de inleiding (vs. 14b) zegt Petrus, wat er niet gebeurd is, wat er niet aan de hand is: Zij zijn niet dronken, want het is pas de derde ure (negen uur in de ochtend), vs 15. In de verzen 16-21 zegt hij, wat er wél aan de hand is, n.l. dat de belofte Gods vervuld is, zoals al door Joël is geprofeteerd, vss 17-21.

Bij het tweede punt, vss 22-35, zou de volgende onderverdeling te maken zijn:

vss 22-24	Jezus: gedood, maar opgewekt
vss 25-28	Bewijsvoering voor vss 22-24 uit Ps 16 : 8-11
vss 29-31	David sprak niet over zichzelf
vss 32-33	De opgewekte Jezus heeft de Heilige Geest uitgestort
vss 34-36	Niet om David gaat het, maar om Jezus.

Schrift met Schrift

Wat elke onbevangen lezer meteen in het oog springt, is het feit, dat Petrus het actuele leven van Jezus verbindt met de prediking van het Oude Testament. Met Jezus is iets totaal nieuws gekomen, en toch ook weer niet. Het was te verwachten, dat Jezus geboren zou worden, het was te verwachten, dat Hij gedood en opgewekt zou worden, het was te verwachten, dat de Heilige Geest uitgestort zou worden, want God heeft door de profeten "voortijds en vele malen en op vele wijzen" (Hb 1 : 1) al gesproken. En waarover sprak God anders dan over de komst van Zijn Zoon?. Daarom haalt Petrus telkens "de Schriften" aan. Tegenover Joden kan hij dat doen, tegenover Joden moet hij dat doen. Want Petrus wil overtuigen (niet overdonderen). Als hij wil overtuigen, dan moet hij ergens bij aanknopen. Hij doet dat, door aan te knopen bij de spotwoorden. Joden moesten toch beter weten, wil hij maar zeggen. En wat zou een Jood beter kunnen overtuigen dan een beroep op wat aan de vaderen gezegd is?

Samenvatting

Samenvattend kunnen we over Petrus' pinksterpreek wat de vorm betreft dus zeggen: Het was een uitlegging van het Oude Testament. Vandaar dus de Schriftcitaten. Maar dat niet alleen: ook de bewijsvoering is aan het Oude Testament ontleend. Of anders gezegd: de uitlegging was bewijsvoering.

En deze bewijsvoering werd betrokken op het leven van Jezus van Nazareth, en wel naar aanleiding van het feit, dat de Heilige Geest uitgestort werd. Of duidelijker: en wel naar aanleiding van het feit, dat in Jeruzalem een aantal mensen in andere tongen ging spreken, vs 4. Dit feit duidt Petrus als "uitstorting van de Heilige Geest". En wat dát betreft, zegt Petrus tegen de Joden, is de zaak in orde, want God heeft door de mond van Joel zulks beloofd.

Een laatste opmerking over de vorm: Er is geen zweem van "pakkende woorden en beelden" te merken. Petrus sprak niet "sensationeel". Hij sprak niet "boeiend" in die zin, dat de mensen zeiden: Wat kan die man preken.

Want hoe belangrijk de vorm van de prediking ook is — en ik laat het graag aan de lezer over, de andere toespraken in de Handelingen der Apostelen op dezelfde wijze nader te bezien —, belangrijker is toch nog altijd de inhoud. Niet hóe het gezegd wordt, is belangrijk, maar wát er gezegd wordt. Dat helaas soms de vorm van de prediking meer indruk maakt dan de inhoud, is een bedroevende zaak: Ook wel oerdom. Of kinderlijk-dom. Want een kind pakt dát snoepje, waar een mooi, het mooiste papiertje om zit. Maar een mooi papiertje waarborgt nog geen lekker snoepje.

Ploeger.

OPENING NIEUWE KERK IN ZWAGERVEEN

Op D.V. zaterdag 25 januari a.s. hopen wij 's middags om 3.00 uur onze nieuwe kerk officieel in gebruik te nemen. 's Avonds om 8.00 uur zal er een wijdingsdienst worden gehouden

De nieuwe kerk staat op de hoek Triemsterlaan-Schoolstraat.

Wij nodigen hierbij hartelijk uit dit blijde gebeuren met ons te beleven.

G. v. d. Meer, sekretaris.

zand en zaad

Indien u dit zou lezen, zult u tegen het einde wellicht tot de konklusie komen dat de schrijver in een sombere bui verkeerde. Ik zal het niet ontkennen. Waarom ik dan toch schrijf? Och, een mens moet zijn hart eens luchten en waarom zal ik het hier niet doen. Natuurlijk koester ik de stille hoop, dat u het leest. "Een man echter spande de boog zonder bepaald doel..." (1 Kon. 22 : 34). Ik doe het niet zonder doel. Of het doel treft is een tweede.

Terwijl ik nu zit te broeden hoe ik verder zal gaan, denk ik aan een gelijkenis van Jezus. Waarin hij vertelt van de slaaf, die de koning een verschrikkelijk groot bedrag schuldig was en die dat eenvoudig niet kon betalen. De koning haalt er een streep door. De slaaf mag gaan. Zonder schuld. Alles kwijtgescholden. Hij gaat naar buiten, ziet daar een medeslaaf, die hem wat geld schuldig was. Hij grijpt de man bij de keel en eist een onmiddellijke betaling...

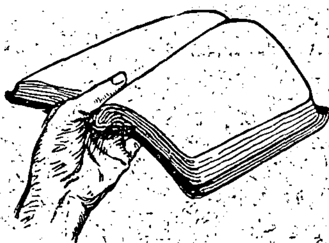
Als je dat leest zeg je: 't is niet te geloven. Wat heb je toch mensen in de wereld. Inplaats van die medeslaaf om de hals te vallen en te zeggen dat hij er niet aan denkt geld van hem aan te pakken. Nee hoor, recht is recht. Hij moet zijn geld. U weet waarschijnlijk wel hoe 't met hem gegaan is. Weet u ook hoe Jezus er toe kwam om dit verhaal te vertellen? Petrus kwam tot Hem en zei: Here, hoeveel maal zal mijn broeder tegen mij zondigen en moet ik hem vergeven? Zeven maal? Nee, zei Jezus, 490 keer. Als je dan weer de Schrift verlaat en een beetje om je heen ziet en denkt, konstateer je dat nog lang niet iedereen deze gelijkenis kent. Dan zouden ze zich toch onmidddellijk herkennen en een heel ellendig gevoel van binnen krijgen. Ze zouden zeggen: dat ben ik nou. Wel leven van de genade van God, maar geen genade bewijzen. Recht is recht! Ja, ja, en het dertiende hoofdstuk van de eerste brief aan de gemeente van Korinthe kan er ook wel uitgeknipt worden. En de tweede helft van Rom. 12. Hoe moet het: de bijbel aanpassen aan ons gedrag of omgekeerd: gedrag aan de bijbel. Vergeet het maar.

In de laatste weken heb ik een paar anonieme brieven gekregen, die ik nog nog niet overgegeven heb aan het vuur. Beide brieven zijn door mensen geschreven, die althans wel bijbelteksten kunnen citeren. Niet alleen ik maar "al die Baptisten voorgangers zijn huichelaars. Vraag maar met jullie allen om vergeving. De dag nadert met rasse schreden. Die vuil is, dat hij nog vuiler worde". "Voor zulke mensen als jullie zijn kan ik niet bidden". Een paar zinnen uit een bittere brief. Je vraagt je af: waarom ondertekent die man of vrouw eigen brief niet. Hij/zij zou dan, ondanks alle bitterheid toch een antwoord ontvangen. Wie schrijft zo'n brief en is tegelijk bang zich bekend te makken. Waarom bang? De tweede brievenschrijver is een zondaar. Zo noemt hij zichzelf. Zo ondertekent hij. Deze man is evenzeer verbitterd, hekelt zendelingen, spot met hun werk, ziet alle predikanten in villa's wonen en zegt dat de laatsten een papieren christendom propageren. Hij veronderstelt dat wij over niets nadenken. Hij is eenvoudig tegen ons. De 500 nieuwe tanks uit Duitsland zitten hem (en ons) dwars en hij zegt dat de christelijke huichelaars voor de koop ervan hebben gestemd. Zo gaat de brief zes pagina's lang door. Soms terecht soms ten onrechte beschuldigend. Maar dan weer geen naam, geen adres. Geen mogelijkheid om te antwoorden.

Als ik wat ik u vertelde en niet vertelde allemaal bijelkaar optel, zeg ik opeens: van mij hoeft het niet meer. Wij halen het niet en omdat wij het niet halen, omdat wij niet realiseren, niet verwerkelijken wat wij ontvangen en geleerd hebben, daarom struikelen de anderen en schrijven boze brieven. Omdat wij onder de maat blijven verhinderen wij anderen de liefde van God te zien. Wat zijn die brieven anders dan kreten van ellende, van teleurstelling. Ik ben niet boos op die brievenschrijvers. Als bij ons de liefde de boventoon gevoerd had, waren ze wellicht nooit geschreven.

Gemeenteleden, die met elkaar overhoop liggen, moeten niet vergeten dat ze voor anderen de weg naar God versperren. Waarom lijdt gij niet liever onrecht? Waarom laat ge u niet liever te kort doen?

Huizinga

Wat zullen we lezen?

Jezus bracht een boodschap vanuit de hemel over naar de aarde. De gemeente belijdt, dat God in Christus gesproken heeft. Hij was ook instrument, gelijk de profeten. Hij was niet een geniaal mens, niet een religieuze reus, maar spreekbuis Gods; een speeltuig, waarop God Zijn uitnodigingslied liet horen

zondag	**12 jan.**	**Mt 4 : 12-17**	**Jezus eist bekering**
maandag	**13 jan.**	**Mt 5 : 1-12**	**Jezus schenkt beloften**
dinsdag	**14 jan.**	**Mt 5 : 17-18**	**Jezus en de nieuwe gerechtigheid**
woensdag	**15 jan.**	**Mt 6 : 1- 4**	**Jezus en de offervaardigheid der mensen**
donderdag	**16 jan.**	**Mt 6 : 5-15**	**Jezus en het oerverschijnsel van alle godsdienstigheid**
vrijdag	**17 jan.**	**Mt 6 : 16-18**	**Jezus en de menselijke prestatie**
zaterdag	**18 jan.**	**Mt 6 : 25-34**	**Neemt Jezus het nonchalant op?**

Pl.

Post uit Sona Bata (Congo)

Terwijl U naar de koude korte dagen toeleeft, wordt het hier warmer. Het droge seizoen, dat 5 maanden duurt en met veel stof — het as van de afgebrande tuinen — ook wat koelte meebrengt hebben we weer achter ons. Sinds enkele weken hebben we bijna elke dag een hevige stortbui, die wat verkoeling brengt en water in ons reservoir.

Over 5 weken hopen we weer Kerstfeest te vieren. Het feest van de komst van Gods Zoon op deze aarde. Het zal weer over de gehele wereld op zo verschillende manieren gevierd worden. Als we zien naar de nood en ellende op deze aarde, dan knijpt ons hart tesamen en gaat het door ons heen: waarom nog Kerstfeest vieren? Maar we zijn dankbaar, dat we er elk jaar weer bij bepaald mogen worden, dat God Zijn Zoon stuurde, omdat Hij de mensen lief heeft. Omdat God Zich met een ieder persoonlijk wil bemoeien. En we bidden de Heer, dat U allen in het besef van Gods grote liefde voor ons allen het Kerstfeest mag vieren en zo ook in vertrouwen op Hem 1969 in mag gaan. *)

Toen we hier deze zomer terugkeerden werden we hartelijk begroet door de mensen op de post. Het was fijn weer hier te zijn. Tussen de bedrijven door richtten we, samen met onze huishulp, het huis in. Het houtwerk en enkele muren kregen een laagje verf of vernis, evenals de meubels. Het was voor ons

DE CHRISTEN

17 januari 1969
84e jaargang — 3

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — **Administratie:** ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 17,— per jaar (*f* 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Een continent op de tweesprong

DE ARMOEDE in de landen van Latijns-Amerika is groot, onvoorstelbaar groot. Dat is de conclusie van prof. dr I. Rosier, een R.K. geleerde van Nederlandse afkomst, die al jaren woont en werkt in Columbia. Het resultaat van zijn studies en beschouwingen heeft hij neergelegd in een boekje, dat de veelzeggende titel ‚Het volk gelooft niet meer in beloften' meekreeg, een uitgave van Paul Brand in Hilversum. Rosier komt tot de slotsom, dat tachtig procent van de bevolking in behoeftige omstandigheden verkeert. Hij baseert zich daarbij op zijn kennis van de Latijns-Amerikaanse verhoudingen. Ook togen medewerkers van Rosier op onderzoek uit, waarbij zij gesprekken voerden met ingezetenen in de Columbiaanse hoofdstad Bogotá.

De tegenstellingen tussen de rijke minderheid en de massa-in-armoede zijn enorm, zo leert het boekje van prof. Rosier. Tal van grootgrondbezitters — niet alleen in Columbia — trekken er zich weinig of niets van aan, dat hun ondergeschikten het hoofd nauwelijks boven water kunnen houden. Rosier: ‚Kort samengevat kan men zeggen, dat deze mensen over het algemeen gekraakt, gebruikt en uitgebuit worden'.

Sommigen houden staande, dat paus Paulus VI zijn sociale encycliek *Populorum Progressio* onder de indruk van de maatschappelijk-economische verhoudingen in Latijns-Amerika geschreven heeft. Toen hij nog aartsbisschop van Milaan was, bezocht hij in gezelschap van de bekende mgr Helder Camera verschillende landen op dit miljoenencontinent. De encycliek heeft in Latijns-Amerika grote invloed, vooral onder de jongere geestelijkheid.

‚Het volk zieltoogt...'

Het aantal priesters, dat zich metterdaad inzet voor de bestrijding van armoede en sociale onrechtvaardigheid, neemt voortdurend toe. In Columbia sterven volgens mgr German Guzman Campos jaarlijks 36.000 kinderen van de honger. In een door vele priesters mede-ondertekende verklaring hekelt Guzman Campos de ‚kolonialistische overheersing van machtige en rijke landen, die Latijns-Amerika onder het juk houden'. Ter verklaring diene, dat in een aan de continentale bisschoppenconferentie (Medellin, 24 augustus-6 september 1968) voorgelegd werkdocument wordt geconstateerd dat in Columbia 70% van de koffiebouw in buitenlandse handen is, 89% van de olie en de mijnbouw, 68% van de staalindustrie en 97,6% van de electriciteitswinning!. Voorts: ‚De economische toestand heeft de kenmerken van onderhorigheid aan het buitenlandse kapitaal, dat in vele gevallen een ongebreidelde overheersing uitoefent en de neiging heeft tot nog meer macht, terwijl het zeer weinig belangstelling heeft voor een permanent verblijf in deze landen'.

In juli van het vorig jaar schreef mevr. Torres Restrepo, moeder van de in 1966 in de guerilla gesneuvelde Columbiaanse priester-strijder Camillo Torres, in een open brief aan de paus: ‚Tachtig procent van ons volk komt te kort aan voedsel, onderdak, kleding, hygiënische verzorging en onderwijs. Een kleine kaste van ongeveer vijftig families beschikt over de nationale rijkdom, goochelt met miljoenen, verspilt luxe en geld met het bouwen van kerken en het aanleggen van tuinen, terwijl het volk zieltoogt in de meest wrede misère tot het van uitputting sterft... De kinderen worden misbruikt, vernederd, en zij krioelen rond de straten, waar zij leren stelen, terwijl de regering de miljoenen, bestemd voor de kinderbescherming, gebruikt om een ondoeltreffende bureaucratie staande te houden'.

In dit licht blijkt de conclusie van prof. Rosier, dat het overgrote deel van de bevolking van Latijns-Amerika in bittere armoede leeft, niet overdreven. De situatie is zonder meer verontrustend te noemen, maar gezien de bevolkingsgroei in deze landen valt daarin op korte termijn geen verbetering te verwachten. Drs A. E. van Niekerk heeft in een artikel in de *Nieuwe Rotterdamse Courant* van 20 augustus 1968 opgemerkt, dat de bevolking van Latijns-Amerika met een gemiddelde toename per jaar van 2,8 à 2,9% bijna driemaal zo snel groeit als in Europa! Dat betekent, dat de totale bevolking van dit wereddeel, die nu op ruim 245 miljoen wordt geraamd, in 1975 de 300 miljoen en in het jaar 2000 de 600 miljoen zal bereiken. In de meeste van deze landen, aldus drs Van Niekerk, is reeds nu meer dan 40% van de bevolking nog geen vijftien jaar oud!

De kerk

Het is duidelijk, dat er aan het probleem van de armoede iets gedaan moet worden. Daarbij is de houding van de Rooms-Katholieke kerk van zeer grote betekenis. Ongeveer 95% van alle Latijns-Amerikanen behoort tot deze kerk, althans in naam. Maar onderzoeken hebben uitgewezen, dat slechts ca. 14% daarvan praktiserend is. Met andere woorden: de religie is er meer een cultureel verschijnsel dan een kwestie van godsdienstigheid. Ook hier is het secularisatieproces in volle gang.

Het sociale vraagstuk dreigt de kerk in Latijns-Amerika te verscheuren in conservatieve en hervormingsgezinde groepen. In landen als Columbia en Peru is de kerk over het algemeen zeer conservatief. Maar in Bolivia, Brazilië en Urugay zijn het de progressieve elementen, die de toon aangeven. Zo gaven 21 Braziliaanse bisschoppen eind 1967 een verklaring uit, waarin zij aandringen op vergaande sociale hervormingen en een spoedige verwezenlijking bepleiten van de doelstellingen als geformuleerd in *Populorum Progressio*.

Een bekende figuur — niet alleen in Brazilië, maar ver daarbuiten — is de vooruitstrevende bisschop van Recife, dom Helder Camera. Kort na de nationale bisschoppenconferentie van het Braziliaanse episcopaat (Rio de Janeiro, 16-20 juli 1968) lanceerde hij een *Beweging van morele druk ter verdediging van de vrijheden* met als doel: het volk bewust te maken van zijn recht om deel

te nemen aan de grote politieke en economische beslissingen. Een zegsman van Helder Camera gaf als zijn mening te kennen, dat Brazilië geregeerd wordt door een minderheid, die geen enkele bereidheid toont de dialoog met de massa weer op te nemen: ,Twee derde van de Brazilianen is tegenwoordig uitgesloten van de macht, verstoken van het recht van meningsuiting en van het *heilige* recht hun eigen leiders te kiezen', aldus deze zegsman.

De vraag hoe armoede en onrecht bestreden dienen te worden, wordt door kerkelijke personen en instanties niet eensluidend beantwoord. Sommige geestelijken zijn voorstanders van het gebruik van geweld, zoals de Argentijnse priester Ellorio, die zich met de oproep ,De plicht van alle christenen is revolutionair te zijn' gesteld heeft aan het hoofd van de priester-guerilleros. Helder Camera wil kennelijk niet zover gaan: ,Ik respecteer degenen, die zich in geweten verplicht voelen te kiezen voor het geweld', zo verklaarde hij desgevraagd, ,maar persoonlijk word ik duizend maal liever gedood dan dat ik zelf ga doden; dit persoonlijke standpunt is gebaseerd op het evangelie'.

Wordt het gebruik van geweld om sociale hervormingen af te dwingen door het merendeel van bisschoppen en lagere clerus verworpen, honderden priesters hebben intussen een beroep op de kerkelijke overheid gedaan om wel te onderkennen, dat eeuwenlange onderdrukking door een minderheid een even verwerpelijke vorm van geweld is! Dat is een opmerkelijk geluid, waarvan de logica niet te loochenen valt.

Voor de keuze.

In deze beschouwingen is niet gesproken over de plaats en betekenis van de protestantse kerken in Latijns-Amerika. In sommige landen groeien zij snel, zeer snel zelfs. In Brazilië en Argentinië zijn het vooral de Baptisten, Lutheranen en Gereformeerden, terwijl in een land als Chili de Pinkstergemeenten een beslist spectaculaire groei vertonen.

Er zijn er die beweren, dat Latijns-Amerika aan de vooravond van een godsdienstige (en deels maatschappelijke) omwenteling staat, vergelijkbaar met de Reformatie van de zestiende eeuw in Europa. Feit is dat de protestantse kerken thans een periode van grote bloei doormaken. Maar getalsmatig staat hun invloed nog in geen verhouding tot de macht van de Rooms-Katholieke kerk, die op het openbare leven in deze landen eeuwenlang haar stempel heeft gedrukt.

Het moment is aangebroken, dat Latijns-Amerika, het miljoenencontinent met zijn ten hemel schreiende armoede, zijn angstwekkende bevolkingsgroei en zijn sociaal-economische wanverhoudingen, voor de keuze staat. Of er komen hervormingen — maar dan spoedig en op grote schaal — of de vloedgolf van revolutie en geweld zal niet meer zijn te keren. In de woorden van het rapport, dat vorig jaar werd voorgelegd aan de Latijns-Amerikaanse bisschoppenconferentie in Medellin, Columbia: ,De keus is niet tussen de *status quo* of verandering. De keuze is veeleer die tussen *gewelddadige* verandering of *vredelievende* verandering'. Dat is scherp gezegd, zonder veel omhaal ook. Maar zo gezien kàn de keus niet moeilijk zijn!

J. A. Brandsma.

IN DIT NUMMER O.A.:

★ Een continent op de tweesprong, ds J. A. Brandsma

★ Met hart en ziel aan de slag, P. Brongers

★ De gemeente en haar heiligheden, ds J. Louw

Citaat van de week: Het is kennelijk nog net iets gemakkelijker om een maanreis te maken, dan om het eten eerlijk te verdelen; en het schijnt nog net iets eenvoudiger te zijn om een hart te transplanteren, dan om wapenleveranties stop te zetten aan landen die met elkaar in oorlog zijn.

(ds A. van Egmond in een radiopreek)

VOORTDUREND GEBED

We hebben de opdracht aanvaard om gezamenlijk te handelen in Jezus' naam. We gaan samen werken en samen bidden! We willen niet ophouden met vragen om hulp van de Almachtige, onze hemelse Vader. We willen voortdurend bidden... We willen niet ophouden, omdat we weten dat evangelisatiearbeid zonder een voortdurend gebed gedaan wordt door mensen die lijden aan zelfoverschatting; lijden aan overwaardering van eigen mogelijkheden! We willen voortdurend bidden omdat wij weten dat wij anders niet alleen onszelf, maar ook die anderen, die velen, ernstig tekort zullen doen. En dat zou zonde zijn...!

We willen met Samuel zeggen: „Het is verre van mij, dat ik tegen de Here zou zondigen, dat ik zou aflaten voor u te bidden". Moge de Heer allen op de knieën vinden, die Handelingen 69 als een persoonlijke opdracht zien. Een teken van eerbied, ontzag, overgave en geloof.

Laten we voortdurend de Heer vragen! Koningin Elisabeth zei eens tot een edelman: „Wanneer zult u eindelijk eens ophouden met vragen!" Het antwoord luidde: „Zodra Uwe majesteit ophoudt met geven!" De hulp van de hemelse vader zal niet van ons wijken.

M. Cohen

UIT CUBAANSE GEVANGENIS ONTSLAGEN

Rev. James David Fite, een baptistenzendeling van Southern Baptist Convention, is na een gevangenstraf van 42 maanden op Cuba plotseling in vrijheid gesteld. Samen met Rev. Fite werd in 1965 Rev. Herbert Caudill (65) gearresteerd. Verleden jaar werd zijn hechtenis wegens ziekte veranderd in huisarrest. Over hem is verder niets bekend.

— — —

Bij het ter perse gaan van dit nummer ontvangen we van E.B.P.S. het bericht, dat óók Rev. Caudill van het hem opgelegde huisarrest is ontslagen en met Rev. J. D. Fite in februari naar U.S.A. kan terugkeren.

VOORGANGERSKONVENT IN FRIESLAND

Het friese voorgangerskonvent wordt D.V. maandag 27 januari a.s. te Heerenveen gehouden; aanvang 10.00 uur.

Bij verhindering tijdig bericht aan de gastheer!

SOCIALE EN POLITIEKE VERANTWOORDELIJKHEID

Voorafgaande aan de Handelingen 69-bijeenkomst van de voorgangers (zie het artikel „Met hart en ziel aan de slag" elders in dit nummer) werd maandag 6 januari in De Vechtstroom te Oudleusen een voorgangersconferentie gehouden — onder leiding van R. J. Voorhaar (Hengelo) en H. J. Stukker (Arnhem) — die gewijd was aan een nadere bezinning op en bestudering van de sociale en politieke verantwoordelijkheden van de gemeente. Ongeveer 25 voorgangers namen aan de bijeenkomst deel. 's Morgens leidde J. van de Geer (Veendam) in tot het nieuwtestamentische materiaal dat ter beschikking is voor een positiebepaling van de gemeente ten opzichte van de huidige maatschappij. 's Middags gaf J. A. Brandsma (Groningen-Zuid), vanuit de praktijk van het wereldbaptisme, een ,inventarisatie' van de tweeërlei visie op de maatschappelijke en politieke verantwoordelijkheden.

Op de volgende bijeenkomst, die binnenkort gehouden zal worden, zullen de onderwerpen *Theologie van de revolutie* en *Theologie van de hoop* aan de orde komen.

Dlr.

ADRESWIJZIGING

Het bestel- en correspondentieadres voor de zondagsschoolkaarten-L.Z.C. was: De Slag 29, Drachten; is nu: Laan v. d. Bork 410, Emmen.

Vraag proefexemplaren!

W. Blaauw

Br M. N. Looije te Hilversum die op de sprekerslijst staat en 's zondags, indien men dit wenst, gaarne de gemeenten wil dienen, is met ingang van 24 januari verhuisd naar Janseniushof 28; het telefoonnummer 02151-16598 blijft ongewijzigd.

„Laat niemand u de prijs doen missen". Col. 2 : 18.

Aan rustige wateren

Helder zicht

Een nieuw jaar is een nieuwe gelegenheid die de Heer ons uit genade geeft, om de verheven taak, die Hij ons opgedragen heeft te vervullen.

U hebt helder zicht nodig, wil uw leven niet vergeefs zijn.

Ook al zijn wij wedergeboren gelovigen, toch leven wij in de huidige tijd in het voortdurend gevaar van ons doel af te raken, de heldere blik te verliezen en af te zakken naar het niveau van het materialisme van vandaag. Hoevele gelovigen hebben in het diepst van hun hart toch een, al is het maar heel klein, eigen aards doel en willen zelfs door hun gebeden de almachtige God nog dienstbaar maken aan hun eigen doel; Hij moet hun jagen en jachten naar geld en goed zegenen en alles laten gelukken, dan zijn zij tevreden met Hem, want daartoe zijn zij toch gelovig geworden.

Neen, zo is het niet! Laat niemand u de prijs doen missen.

Wij hebben, toen wij gelovig geworden zijn, ons leven in Gods handen teruggegeven, wij hebben ons overgegeven aan Zijn Wil. Wij hebben door de verlossing in Jezus Christus het nieuwe leven ontvangen en daarmede ook het nieuwe doel voor ons leven. Wij zoeken nu wat boven is, wij zijn nu verbonden met de verhoogde Christus, Die ter rechterhand Gods is. Wij ontvangen vandaar nu onze opdracht voor dit aardse leven. Wij bezien ons leven nu voortaan van boven af. Het eeuwige doel wordt nu onze aardse taak.

De verbinding tussen hemel en aarde echter wordt door de Heilige Geest tot stand gebracht, Die in ons woont en nu als onze Heer en Meester ons leven bepaalt.

Wij hebben op deze aarde eenvoudig dezelfde taak, die de Heilige Geest ook heeft, die in ons woont.

De taak van de Heilige Geest in deze tijd, tussen de dag van Pinksteren en de opneming van de gemeente, wordt ons in het Nieuwe Testament duidelijk voor ogen gesteld. Hij is de Geest der Waarheid en heeft tot taak, door het Woord der Waarheid te getuigen van de waarheid, die in Jezus Christus openbaar is geworden.

Wij hebben de waarheid te verkondigen en ervan te getuigen, opdat de mensen, die uit de waarheid zijn en die het licht willen laten schijnen in hun harten, zich tot Jezus wenden en zich bekeren. Er is ook voor de mens van vandaag alleen de verlossing door het bloed van Christus.

Van dit heil getuigen, dat is uw taak in uw gezin en op uw werkplaats, in uw kerk en in uw volk, ja in de gehele wereld: van de waarheid te getuigen, die in Jezus Christus verschenen is.

Delfzijl S. J. Zijlstra

(Uit: Vaart)

zand en zaad

Ik poogde zojuist iemand buiten Europa duidelijk te maken hoe de stand van zaken is in dit land. Niet op ekonomisch terrein, ofschoon ik hem wel vertelde dat de lonen weer omhoog gegaan waren net als de prijzen. Het is een geïnteresseerde christen, die zelf ook bezig is in „de wijngaard des Heren", zij het op een enigszins andere wijze als de schrijver en de predikanten in deze kontreien.

Vanzelfsprekend betwijfel je wel je eigen uitspraken, want je blikveld reikt nauwelijks verder dan wat je uit een flat waarneemt en dat is niet veel als je tegen een andere flat aankijkt. Alleen astronauten kijken uit diepe hoogten op de aarde neer. Met een haast wereldomvattende blik. Maar dat is dan weer ruimtelijk gezien. Voor tranen, onmacht en wanhoop hoef je niet zo ver te reizen.

Wat ik u vaker schreef en hem nu: de wereld neemt onze boodschap niet af. Voor de moderne mens is het hier en nu boeiender en in zijn ogen realistischer dan woorden over zonden en genade, en God is weggegleden uit het beeld.

Ik weet het niet zeker, maar ik heb de indruk dat de gemeenteleden minder lijden aan dat gevoel van onmacht om daarin verandering aan te brengen. Iedere verkondiger kent de tekst dat Gods woord niet ledig wederkeert, maar dat is misschien de oorzaak van de twijfel in de man zelf: verkondig ik nog Gods woord? U wilt hem troosten met de klacht, die zelfs Jezus uitte, toen hij de steden, waarin zijn krachten het meest geschied waren, verweet zich niet bekeerd te hebben. U wilt hem bemoedigen met nog eens te wijzen op de zaaier, die zoveel van het gezaaide verloren zag gaan. Alsof hij zelf deze dingen niet wist. Maar het blijft in hem maar doorvreten. Hij voelt zich geïsoleerd met zijn woord, want wie luistert nog naar hem? Het is niet zo gemakkelijk alleen maar een stem in de woestijn te zijn.

Het lijkt erop dat de gemeente met haar boodschap in het isolement leeft. Dreunend trekt de wereld voorbij, eisend en dreigend, zwelgend en vechtend. De gemeente staat aan de kant een liedje te zingen, waarnaar niemand luistert. Dat kan de voorganger breken.

Het zal bij sommigen van hen tot allerlei eksplosies leiden. Ze willen gehoord worden en omdat niemand luistert slaat hun stem over. Er komt een scherpe klank in hun stem en woord. De bitterheid van de teleurstelling verdringt de vreugde van het evangelie. De eigenwaarde van de verkondiger wordt ondermijnd en de onzekerheid groeit. Opeens vraagt hij zich af of hij nu zichzelf bedoelde toen hij God zei. Dan staat de ineenstorting voor de deur. Hij zal willen vluchten. Hij wil ook wel sterven. Waarom zou hij nog leven?

Want, zegt hij, laat dan dat woord de wereld niet meer bereiken, raak ik nog wel de gelovigen? Zijn ook zij niet ingesponnen in de draden, waarmee naar het lijkt alle mensen gebonden zijn? De eeuwigheid is voor de tijd gevlucht. De tijd heeft geen ziel meer. Het verstand jubelt de gezangen der motoren en met meer geld koop je meer geluk. De ster van de reklame brandt gaten in ieders kleed. Waar is de glorie van de gemeente van Jezus? Waarom bestrijden ze elkaar of, wat net zo erg is: negeren ze elkaar? De herder der kudde werft met zijn woord om de vrede en de verzoening, maar hij maakt een goede kans om voor een bemoeial aangezien te worden in plaats van als een knecht van de Heer. Zo storten ze de man, die in de wereld geen stem meer heeft, van hun steilte in de ravijnen van wanhoop: is er nog een gemeente van Jezus?

De uittocht der priesters is begonnen en we hebben er begrip voor. De uittocht van predikanten is al jaren gaande her en der, indien u daarvoor geen begrip mocht hebben kan wat ik schrijvende ben u op het spoor zetten. Er is alle reden voor zowel voorgangers als navolgers om tot bezinning te komen. Het onderzoek en het zelfonderzoek kan leiden tot een nieuwe opstelling, een eerlijker uitgangspunt en een serieuzere en meer gefundeerde verkondiging van het Woord, dat in Jezus vlees werd. Jezus is de sterkste rede van God omdat het Woord zichtbaar werd, leesbaar, hoorbaar, tastbaar. Zelfs die rede werd niet door ieder verstaan, broeder.

Huizinga

JAARGANGEN „DE CHRISTEN"

Wie belangstelling heeft voor de komplete jaargangen van De Christen vanaf ± 1962 kan zich melden bij ds J. H. Blenkers, Voorstraat 81, Staveren, (tel. 05149-229).

Verslag van de voorgangersconferentie 6 en 7 januari te Oudleusen.

Met hart en ziel aan de slag

Deze drang werd ons opgelegd onder invloed van twee inspirerende toespraken van dr Günter Wieske tijdens de voorgangersconferentie van 6 en 7 januari in Oudleusen. Aanwezig waren ongeveer 35 aandachtige toehoorders, waaronder 6 studenten van De Vinkenhof. Toehoorders in de ban van de spreker, die in goed te volgen Duits twee schitterende betogen hield. Meer nog haast dan zijn woorden maakte zijn houding indruk. De houding van iemand, die er volledig achter staat. Iemand, die zich met inzet van alle krachten gegeven heeft. Ja, van iemand, die zelfbewust is, omdat hij zeker weet, dat het zo moet: Zo heeft Christus ons geboden!

Het eerste onderwerp luidde:

„De oproep om een beslissing voor Jezus Christus te nemen: Waarom, wanneer en hoe?

Verkondiging is niet louter informatie geven en het dan verder maar op zijn beloop laten, maar het eist een reactie van de hoorders. Het eist een beslissing. Er moet bij een goede verkondiging steeds een oproep tot beslissing komen. *Waarom?* Evenals Jezus Zijn oproep tot navolging deed (Mc. 1 : 14-20), geldt ook vandaag nog diezelfde oproep. Jezus Christus heeft door Zijn dood en opstanding aan alle mensen Heil bereidt. Heil voor allen, die Hem aannemen als Heer in hun leven. Het is dus van *levens*belang voor Jezus Christus te kiezen: daarom is het ook noodzakelijk deze oproep te doen.
Hoe ging dat in de Nieuw Testamentische tijd in zijn werk?
In Handelingen 2 : 37-41 vinden we de volgende volgorde:

Informatie over Jezus.
Gelegenheid tot vragen stellen.
Oproep voor beslissing.
Praktische aanwijzingen, hoe de beslissing gedaan kan worden.
Reactie van de toehoorders.

Na een juiste uiteenzetting over Jezus Christus en Zijn belang voor de wereld èn de nadruk op het feit, dat het een kwestie van leven en dood is, zal de oproep zich als een heel natuurlijke zaak voordoen: het is logisch. Er moet dus een beslissing volgen. In onze tijd komt de beslissing als een soort crisis. Men zoekt bevrijding uit zijn toestand. Aan ons de taak om hindernissen (emotionele of intellectuele bv.) uit de weg te ruimen. Dit kan op verschillende manieren: In een persoonlijk gesprek kan de toestand van de persoon uitgelegd worden vanuit Gods kant bezien of we verplaatsen ons in de toestand van de persoon. Ook kan in de prediking en d.m.v. getuigenissen ruimte gemaakt worden voor belemmeringen („doe als ons"). *Wanneer* zal de oproep plaats vinden? Zo vaak Jezus Christus maar bekend gemaakt is! Een goede evangelisatietoespraak zal altijd positief zijn én Jezus Christus als middelpunt hebben. Geen strijdvragen moeten daar aan de orde gesteld worden. Het draait om Jezus Christus als Persoon, Die *waard* is aangenomen te worden! Het resultaat van de oproep zal des te groter zijn, als de spreker kan laten zien, wat het hèm gedaan heeft. En dit is welhaast het belangrijkste van de toespraak: Hij moet er zèlf achter staan en de mensen moeten dat kunnen merken. Hij moet tonen, dat hij dankbaar is en persoonlijk geëngageerd is met zijn boodschap (hij staat er niet los van!). Tot welke mensen wordt nu de oproep gericht? Er zijn drie soorten mensen, die aangeraakt kunnen worden:

gemeenteleden: nieuwe activiteiten.
vrienden van de gemeente: de laatste stap.
buitenkerkelijken: ook voor hen.

Wil een evangelisatie-avond zo goed mogelijk voldoen, dan zal men op de volgende punten goed moeten letten: goede voorbereiding, goede opbouw van de avond (sfeervol, vlot en naar een climax toe), getuigenissen, medewerkers voor nazorg, lectuur.

Zijn tweede toespraak ging over:

„Teamwork in evangelisatie en gemeenteopbouw".

We hebben gesproken over een evangelisatieavond om mensen te bereiken met de boodschap van het Heil. Maar wanneer we onze gedachten laten gaan over methoden van evangeliseren, zullen we allereerst tot de conclusie komen, dat de mensen die aan het front staan de gemeenteleden zijn en niet de predikant. Gemeenteleden, die midden in de wereld staan en die d.m.v. hun kennissenkring ook rechtstreeks contacten gelegd hebben. Die gemeenteleden moeten opgeleid worden voor hun belangrijke zendingstaak. Teamwork is hier de oplossing. De taak van de predikant wordt dan ook duidelijk: stimuleren van teamwork, enthousiasme wekken, nooit de mensen ontmoedigen. In het evangelisatiewerk kan hij dus het beste de taak van manager hebben. Ook in de industrie vinden we de manager terug. Als we zien wat zijn kenmerken zijn, vinden we: totale energie en inzet, het toewerken naar vaste doelen, en korte hevige perioden van activiteit. Kunnen onze gemeenten hier ook lering uit trekken? Lange tijd is bij ons vaak het vooroordeel geweest, dat de Heilige Geest alleen werkzaam is als iets spontaans. Die kun je toch niet zomaar buitenspel zetten? Het tegendeel echter blijkt waar te zijn. Ook de psychologie leert, dat juist het spontane iets is van de eigen geest (improvisatie, bronnen in de geest), niet van anderen afkomstig. Wanneer we onze voornaamste bron aangaande de gaven van de Heilige Geest (1 Cor. 12) opslaan, vinden we te midden van andere gaven wel degelijk de gave van het *besturen*. Hoewel deze gave weinig besproken wordt, is hij toch belangrijk. Besturen is niet zomaar iets. We zullen eens nagaan wat er zoal bij het besturen van Gods Gemeente van belang is. Vanuit het Oude Testament komt een man als Nehemia op ons af. Vier punten springen bij hem in het oog:

1. *het solidair zijn met de groep; en dat niet alleen met de positieve, maar ook met de negatieve elementen.*
2. *zakelijk inzicht. Analyseren van de situatie en de mogelijkheden.*
3. *teamwork, geen one-man show!*
4. *het aan het werk gaan.*

Vanuit de brieven van Paulus worden nog enkele belangrijke punten toegevoegd:

5. *De volmacht tot besturen wordt van God verkregen. Het is een door genade toevertrouwde autoriteit. De predikant kan dus met gezag spreken zonder eigenwijs te zijn: Gods gezag spreekt!*
6. *Ook het doel heeft hij van zijn Opdrachtgever en niet van zichzelf: God wil, dat alle mensen gered worden!*

Als belangrijke toevoeging nog:

7. *Mensenkennis is onmisbaar.*

Samenvattend: De gemeente kan dus in teams het beste evangeliseren, terwijl de predikant zorgt voor leiding, opleiding, instructie.

Opmerking: Dit betreft natuurlijk alleen de functie van de predikant op het gebied van de Evangelisatie!

Hoe zullen al deze dingen kunnen functioneren in de praktijk?

We zullen in de toekomst ernstig in overweging moeten nemen, of onze gemeente-structuur wel juist is. Waardoor wordt de structuur bepaald? Wordt gekeken naar feiten van nu, die in de toekomst misschien niet meer hoeven te gelden en die dus zullen zorgen voor verouderde structuren? Neen, we bouwen mee aan de toekomst. We zullen méé vooruit moeten denken. De kerken hoeven toch niet altijd achter de feiten aan te lopen? Wanneer we dan onze gedachten zullen laten gaan over onze toekomst zullen we zeker op de volgende punten onze aandacht moeten richten:

1. Door kleine cellen, huiskringen (wijkcontactavonden) kan een groter gedeelte van de gemeente bereikt en geactiveerd worden.

Er kunnen dan zijn:

kringen voor gemeenteleden. Intern, bijbelstudies, kadervorming.
kringen voor de randkerkelijken, of voor de passieve gemeenteleden.
zendingskringen. Voor de buitenkerkelijken. Dit is het frontwerk der gemeenteleden.

De kringen hoeven echt niet door een predikant geleid te worden. Wat betreft de zendingskringen (de moeilijkste) zij opgemerkt, dat ze bijv. kunnen ontstaan, als een paar echtparen kennissen uitnodigt voor een gezellige avond. Die avond moet dan van te voren goed doorgesproken zijn. Zelfs de aanknopingspunten van gesprek.

2. De ontwikkeling van de maatschappij eist van onze gemeenten, dat wij ook onze gedachten laten gaan over de steeds groter wordende vrije tijd. We moeten dus een soort theologie van de vrije tijd ontwerpen. Misschien zal bijvoorbeeld het accent van de samenkomsten wel eens moeten vallen midden in de week in plaats van op de zondag. Suggesties zijn ook:

avonden met theekransjes in de kerk, ergens midden in de week.
vriendenavonden. Iets bizonders organiseren.
weekends organiseren met vrienden. Bijv. in de zomer met een bus er op uit. Dit kan zelfs uitgebreid worden tot vakantietochten.

Misschien zijn deze suggesties lachwekkend? Wie weet... over 10 jaar.

3. De gemeenteleden moeten actiever deelnemen aan de eredienst, anders zal sleur of gewoonte afbreuk kunnen doen aan de werkzaamheid van het Woord. Dit kan bijvoorbeeld d.m.v. bizondere diensten:

Jeugddiensten.
zondagsschooldiensten.

Ook kan taakverdeling in de dienst zelf gunstig werken:

Schriftlezing. Liedaankondiging. Gebeden.

Of in de dienst gelegenheid geven aan gemeenteleden een paar woorden te zeggen over een bijbelgedeelte, dat hun aanspreekt.
Wanneer in die richting van taakverdeling gezocht wordt, zal het mes aan twee kanten snijden:

de dominee is dan geen one-man shower.
de gemeenteleden worden direct betrokken bij de Gods-Dienst-Oefening en daardoor ook gevormd.

Hoe het ook zij: doel moet zijn de samenwerking van alle leden (inclusief de voorganger) tot een levend lichaam, met als Hoofd Jezus Christus. Een lichaam, dat functioneert, zoals onze Heer het gebiedt. Een wervend lichaam!

Na deze toespraken werden vele gedachten gewisseld. De betrokkenheid van de spreker bij zijn boodschap, waarover dr Wieske sprak, werd ook bij hem zelf duidelijk terug gevonden. Dat was de reden, dat ze een diepe indruk maakten op de toehoorders. Men voelde, dat men zelf zich ook helemaal aan de actie moest overgeven.
Later gaven vier mensen hun profetische visie over het *„Handelingen '69 en wat verder?"*

De vinger werd gelegd bij:

vormingswerk der gemeenteleden.
proberen in stand te houden, wat men aan mogelijkheden, dankzij deze bizondere actie, verworven heeft.
heroriëntering structuur van de gemeente.
bezinning.
nazorg!

Bij onze actie gaat het erom zielen te bereiken. Het gaat om mensenlevens! Het gaat om Jezus Christus, die mensen wil redden. Wij, predikanten en gemeenteleden, mogen samen meewerken, gebruik maken van *ieders* mogelijkheden. In Jezus' naam zijn we zeker van grote daden!
Een conferentie, leerzaam voor elke baptist en evangelist!

P. Brongers

De gemeente en haar heiligheden

1. Te spreken van een baptistenavondmaal is absurd, want het wekt de indruk, dat het avondmaal bij hen iets anders zou zijn dan de Maaltijd van het Nieuwe Verbond.

2. Doop en avondmaal zijn bij hun inzetting in de personen van de jongeren, aan de gemeenten aller tijden ter bewaring en bediening, toevertrouwd.

3. Dewijl Christus de bediening van doop en avondmaal niet aan de gemeenten heeft **over**gedragen doch **op**gedragen, draagt zij bij de bediening verantwoordelijkheid, én voor zichzelve, én voor hen, aan wie zij de inzettingen bedient.

4. De gemeente mag niemand in haar midden, als één bij haar behorende, opnemen noch aan het avondmaal laten deelnemen, alleen op grond daarvan, dat de betrokkene zich voor een gelovige houdt. Doop en avondmaal zijn gemeentevormende inzettingen, en als zodanig de middelen tot gemeenschapsbeleving.

Vergel. Hand. 8 : 26-39: de kamerling begeert de doop, Filippus vraagt naar zijn geloof, de kamerling legt een belijdenis af; Filippus keurt dit geloof en doopt hem op deze belijdenis. De doop moet een werkelijk bestaande relatie tussen Christus, de gestorven en verrezen Zaligmaker tot openbaring brengen.

5. De gemeenten zijn geroepen haar heiligheid, d.w.z. haar relatie tot Christus, te handhaven en evenzo de heiligheid van doop en avondmaal, als de handelingen, die spreken van het in relatie getreden zijn en nu staan, van de dopeling en van de avondmaalganger.

6. Daarom blijven we, als we gedoopt zijn met ons geloof, in leer en wandel, steeds onder de tucht, d.i. de keur der gemeente. De purperverkoopster van Thyatira vroeg Paulus en Silas om de keur op haar geloof te zetten. (Hand. 16 : 11-15). We beleven ons geloof in de gemeenschap der Heiligen aller landstreken en tijden: het geloof, dat eenmaal de Heiligen is overgeleverd (Judas : 3). De toetsing van ons geloof en leven, die uitgaat van het in gemeenschap leven der gelovigen, maakt zelfonderzoek niet overbodig.

7. Evenmin als het geoorloofd is iemand te dopen zonder dat de gemeente, die de bediening der inzettingen is opgedragen, zich er van vergewist heeft, dat de doopkandidaat dát geloven heeft, dat vrucht is van en aangepast bij de zoendood en de rechtvaardigende opstanding van haar Heer, mag ze zonder deze zekerheid van de aanvrager te hebben hem het avondmaal bedienen. Zo worden doop en avondmaal heilig gehouden, buiten de profane sfeer!

8. Van hem of haar, die overtuigd raakt niet meer te staan achter de belijdenis, waarop hij gedoopt en toegelaten is tot het avondmaal, verwacht de gemeente dat hij zich formeel aan de gemeente zal onttrekken. Toch lid te blijven van de gemeente van Christus zal hem als een onterende schuld worden aangerekend.

Dat de gemeenten bij haar geloofsbeoordeling van personen die ze de doop en het avondmaal bedienen, kunnen dwalen — soms schuldig dwalen uit gebrek aan ernst, soms onschuldig dwalen — doet geen afbreuk aan haar roeping dat geloof te eisen, dat een antwoord is op Gods Woord en een ingaan op zijn heilsdaden.

10. Met deze mogelijkheid van dwalen heeft de Heer gerekend, want Hij heeft haar de gave der onfeilbaarheid in de uitoefening van haar ambt, niet geschonken.

De gemeenten realiseren zich in die bijeenkomsten, de bouw en bewaring van Christus' werk betreffende, dat Hij dan zelf in het midden moet zijn en wil zijn I Kor. 5 : 3, 4, 5. (De ban, hier besproken, was uitdrukkelijk gericht op het behoud van de overtreder. Achan en de zijnen verloren niet hun aandeel aan de toekomende wereld). Het quorum, dat op zulk een vergadering aanwezig moet zijn, bedraagt tenminste twee of drie gelijk gericht denkende broeders; aan één persoon zegt Christus, opvallender wijze, zijn bijstand niet toe. (Matth. 18 : 19).

11. Iemand tot het avondmaal toe te laten omdat hij in zijn eigen kerk daartoe gerechtigd is, is, gezien de geloofsinstelling van bepaalde kerken ontoelaatbaar. Is men lid van zulk een kerk dan overwege men wat plaats en taak ten opzichte van die kerk is, maar men losse het geloofskonklikt niet op door elders het avondmaal te gaan vieren en door daar waar men behoort te zijn, weg te blijven. Dat wringt.

12. Wat in tijden van werkelijke nood, vervolgingen enz. incidenteel toelaatbaar, ja, haast vanzelfsprekend is, moet broederlijk onder ogen gezien worden. Er kunnen situaties zijn waarin bepaalde regels niet toegepast kunnen worden.

13. Het is te hopen, dat wij met gemeenten en kringen, die evenals wij naar nieuwtestamentische regels de gemeenten wensen te bouwen en in te richten, konden komen tot uitwisseling van attestaties (als 'Vrije gemeenten', natuurlijk met eerbiediging van de vrijheid der afzonderlijke leden), gemeenschappelijk avondmaal en eventueel kanselruil en gemeenschappelijke evangelisatie, en dit niet als voorschrift of voorwaarde, doch als mogelijkheden.

J. Louw

Opmerking: De laatste zinsnede van art. 9 van de Apostolische Geloofsbelijdenis: (ik geloof) in de gemeenschap der heiligen, kan ook verstaan worden als (ik geloof) in de gemeenschap der heilige dingen; of: heilige handelingen, of: heiligheden. L.

EBZ HEEFT NIEUWE PENNINGMEESTER

Prediger Günter Hitzeman, direkteur van het Bethel Diakonessenhuis te West-Berlijn, is benoemd tot penningmeester van het Europees Baptisten Zendingsgenootschap als opvolger van Karl Reichardt te Bad Homburg.

Het Tabitha-bestuur vergaderde

Dinsdag 17 december kwam het bestuur bijeen. Sinds 5 juni was dat ook niet meer gebeurd. Daaruit blijkt, dat door de decentralisatie de werkzaamheden van wat men wel eens het „hoofdbestuur" pleegt te noemen, behoorlijk zijn ingekrompen. Of anders gezegd: het plaatselijke werk wordt (dus) behartigd door de plaatselijke stichtingen, terwijl het bestuur van de oude stichting Tabitha meer de algemene zaken behartigt, en voor de uitbouw van het werk zorg draagt.

De berichten over het werk te Scheveningen, Stadskanaal, Amsterdam en Schoonloo waren bemoedigend. Hoewel er natuurlijk ook hier en daar vragen zijn. Want niemand hoeft de gedachte te hebben, dat het werk in verpleegtehuizen en bejaardentehuizen „vanzelf" loopt.

Ten aanzien van de bouwplannen voor een bejaardentehuis te Delfzijl wordt goede voortgang gemeld. Maar het einde van de plannen, oftewel het begin van de bouw, is nog niet in zicht. Er zullen nog heel wat vergaderingen gehouden moeten worden.

In Scheveningen zitten we nog steeds te wachten op antwoord van de minister. Ondertussen wordt echter ook daar het werk voortgezet.

Plezierige berichten kwamen er van de jongste spruit aan de Tabithaboom: De Strubben. Berichten, die er op duiden, dat we met het aanpakken van dit stukje werk een goede gooi hebben gedaan. Er blijkt inderdaad behoefte te zijn aan een tehuis, waar mensen na een ziekte of een operatie een poosje kunnen opknappen, waar overspannen mensen tot rust kunnen komen. Toch zal er nog wel heel wat werk gedaan moeten worden, eer we een (voorlopige) tevredenheid mogen koesteren. Er wordt derhalve hard gewerkt, en één der resultaten daarvan hoop ik u heel spoedig te kunnen doorgeven. Een resultaat, dat dan ligt in de financiële sfeer, en vooral belangrijk is voor mensen, die bij een ziekenfonds zijn aangesloten. Maar zoals gezegd: daarover later.

Voor Stadskanaal is door de verwerving van het pand Handelskade 45 een ruimere opnemingscapaciteit gekomen. Maar er is nog zo'n lange wachtlijst, dat nog niet aan ieders verlangen voldaan kan worden. Bovendien kwamen op de wachtlijst veel nieuwe namen, toen de pers een bericht opnam, dat Tabitha meer mogelijkheden kreeg. Daaruit blijkt, dat er nog steeds een groot tekort is aan bejaardentehuis-kamers.

Ondertussen blijven zowel het bestuur te Stadskanaal als het algemene bestuur in dit opzicht wakker om te proberen nog méér mogelijkheden te scheppen ten behoeve van bejaarden.

De voortgang van de plannen te Emmen is door een bepaalde omstandigheid iets vertraagd. Maar dat is niet van invloed op de inhoud van de plannen.

Tenslotte nog dit:

1. door het reglementair aftreden van Mevr. Tijman, was dit haar laatste vergadering. De voorzitter ds. N. J. van Beek, sprak haar enkele warme woorden van dank toe voor de aandacht, die zij — soms ook in moeilijke omstandigheden — aan het Tabitha-werk heeft willen geven.
Door de Commissie der Unie was in haar plaats benoemd br M. W. Oving, die als voorzitter van het bestuur van de Stichting Bejaardentehuis Tabitha Stadskanaal reeds een behoorlijke mate van kennis en inzicht in het werk van een stichting voor diaconaal werk meebrengt;
2. in het bestuur van de Stichting Verpleegtehuis Tabitha Scheveningen werd benoemd mej. mr. H. Stringer te Den Haag. Zij zal de plaats innemen van ds Van Beek, die gedurende een viertal jaren nauw verbonden was met het werk te Scheveningen. De alg. secr. sprak hem daarvoor woorden van dank toe.
3. In het bestuur van de Stichting Rustoord De Strubben werden benoemd mej. G. van Veen te Emmen, en H. H. Olijslager, arts te Groningen.

* * *

Dat bij alles een blijde stemming was, gemengd met dankbaarheid, zal u duidelijk zijn. Dat er echter ook wel eens rimpels getrokken werden, behoeft daarom nog niet verzwegen te worden. Zelfs een kleine verbouwing aan één of ander object loopt in de duizenden guldens. Uitbreiding is een zaak van zes cijfers voor de komma. Dat het Tabithabestuur daarom dankbaar is voor elke gift, voor elk blijk van medeleven, zal geen verwondering wekken.

Uiteindelijk zijn we bezig, omdat de Here Jezus ons geboden heeft, naar zijn broeders en zusters om te zien. Sinds God op zo duidelijke wijze de houding van Kain aan de kaak gesteld heeft als een Hem onwelgevallige houding, zit er voor gelovigen niets anders op dan om te zien naar de mensen en hen te helpen.

Scheveningen. H. Ploeger, alg. secr.

MARKUS—EVANGELIE

Ter gelegenheid van het feit, dat — volgens de overlevering — 1900 jaar geleden Markus als martelaar stierf, werd het Markus-evangelie in een nieuwe arabische vertaling uitgegeven. Markus geldt als de stichter van de christelijke kerk in Egypte.

De vreemdeling, die in uw midden vertoeft

Uit landen rondom de Middellandse Zee, maar van nog verder gelegen streken ten Oosten daarvan, reizen mannen naar de vleespotten van het Westen van Europa, om daar mee te werken, mee te eten en verdiend geld over te maken naar hun in eigen vaderland achtergelaten gezinnen. Kunt u zich voorstellen wat het zou zijn, indien onze mannen duizend of tweeduizend kilometer bij ons vandaan het brood voor zich en ons zouden moeten verdienen? Met één of tweemaal in het jaar de kans om een paar weken thuis te mogen zijn. Hoe zouden onze mannen zich voelen tussen mensen, wier taal zij niet zouden kunnen verstaan en wier gewoonten zo vreemd voor hen zouden zijn?

Het zal u bekend zijn dat niet zelden de spoorstations verzamelplaatsen zijn van de vreemdelingen, die in ons midden vertoeven. Daar staan treinen, die naar huis rijden. Ze kunnen er niet mee reizen, maar ze zien ze dan toch. Is het een wonder dat ze bijelkaar wonen, met tientallen in één huis? En u kunt zich voorstellen hoe licht een paar van hen onder de voeten raken in deze kille steden met gezellige kamers en dode straten.

Het is een juist besluit geweest van onze Algemene Vergadering, toen de broeders br Párraga, Enschede, vroegen zijn liefde en zorg te geven aan zijn landgenoten. Ze bij te staan met raad en daad. Dat zelf te doen was ons onmogelijk, omdat wij de taal der medewerkers aan onze welvaart niet spreken of verstonden. En toch wisten we een verplichting te hebben aan deze vreemdelingen, medemensen. De verplichting der liefde. Staat er niet ook: Ik ben een vreemdeling geweest en gij hebt Mij gehuisvest? Laat dat huisvesten dan te wensen overlaten, treurig genoeg hier en daar, de ‚slaven' zullen het in elk geval weten, dat er ook nog mensen zijn, die naar hen omzien.

Onlangs hadden wij bezoek van br Bustamante, ook Spanjaard, die bij onze Duitse geloofsgenoten, op eenzelfde wijze als br Párraga bij ons in dienst is. Hij was enige dagen de gast van de fam. Párraga en konstateerde, met het werk in Enschede voor ogen, dat het in menig opzicht in ons land beter gesteld was met hun landgenoten dan in Duitsland. Deze broeder meende ook dat br Párraga zich nog meer moest kunnen geven aan andere groepen, verspreid in ons land.

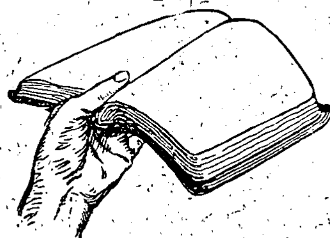
Overigens: br Párraga heeft kontakten met landgenoten in Almelo, Haaksbergen, Losser, Hengelo, Boxtel, IJmuiden, afgezien van zijn werk in zijn woonplaats. Het ligt voor de hand, dat het werk in Enschede er het best voorstaat. Er is wel eens gezinspeeld op het beschikbaar moeten zijn van een auto voor onze broeder, maar dat laten de financiën niet toe. In 1968 is er door de gemeenten bijna elfduizend gulden bijeengebracht voor dit werk en dat is wel minder dan begroot werd — en natuurlijk ook minder dan dit werk kost —, maar toch meer dan verleden jaar. Het is goed te zien, dat de gemeenten meer en meer beseffen dat wij niet minder barmhartig moeten zijn dan de Israëlieten het waren voor de vreemdelingen, die onder hen vertoefden.

Het lijkt er wel op dat wij dit werk voorlopig zullen kunnen voortzetten. U leest ook de kranten en weet dat er weer spanningen op de arbeidsmarkt ontstaan Sommige industrieën trekken opnieuw werkkrachten aan uit verre landen. Die deze krachten aantrekken dragen ook verantwoordelijkheden voor het welzijn van die arbeidskrachten. In enige gevallen leeft dat besef ook wel, maar vaak blijft het alleen bij spel en sport. De christenen van dit land zullen meer en meer attent moeten worden op hun roeping, die zij hebben ten aanzien van deze ‚ontheemden'. Niemand van ons is blind voor de moeilijkheden op dit terrein, maar het ware erger geen oog te hebben voor de mogelijkheden. Zo moet het voor baptisten, die toch internationale verbindingen hebben, mogelijk zijn om in elk geval goede lektuur in diverse talen te verkrijgen en te verspreiden.

Wij wensen broeder Párraga en zijn gezin Gods zegen. Wij wensen dat ook de kleine gemeente van Spaanse baptisten, welke naam u wel tegenkomt in de verantwoordingen, die br Jansma van tijd tot tijd in De Christen publiceert. Stemt het u niet blij dat deze broeders en zusters ook bijdragen in ons gezamenlijk werk?

Ik zou mij kunnen voorstellen dat u zich afvraagt hoe dat nu in de toekomst met de kinderen van de Spaanse gezinnen gaat. Blijven dat Spanjaarden? Zullen die toch nog eens weer terugkeren naar het land hunner vaderen? Niemand van ons weet dat, maar als ze gaan, laten ze dan gaan met de boodschap van de Heer zodat zij daar het Licht der wereld kunnen laten schijnen. Misschien zullen sommigen van hen hier een man, een vrouw vinden en hier blijven. Dan zullen ze wel na verloop van tijd opgaan in de gemeente te Enschede, die wakker genoeg is om hen in haar midden op te nemen.

Huizinga

Wat zullen we lezen?

Jezus heeft vanaf het begin Zich medewerkers uitgekozen. Deze medewerkers maakte Hij nooit tot mede-firmanten, met recht op een aandeel in de winst, en vooral een mede-beslissingsrecht. Neen, Hij maakte hen tot mede-lijders, die echter in Zijn uiteindelijke triomf zullen delen.

zondag	19 jan.	Mt 4 : 18-22	Hij riep vissers
maandag	20 jan.	Mt 5 : 13	Zout: Bederfwerend en smaakgevend
dinsdag	21 jan.	Mt 5 : 14-16	Licht: vallen voorkomend en wegwijzend
woensdag	22 jan.	Mt 7 : 1- 5	Verdraagzaamheid: eerste vereiste
donderdag	23 jan.	Mt 7 : 15-23	Niet alle werkers zijn aangestelden
vrijdag	24 jan.	Mt 8 : 18-22	Werkers moeten schepen achter zich verbranden
zaterdag	25 jan.	Mt 13 : 1- 9, 18-23	Zaaiers op vreemde bodem

Pl.

ZAAIERZAKEN, DIE ONS ALLEN RAKEN

Nog eenmaal komen we even terug op het maartnummer, waaraan nu met man en macht gewerkt wordt, opdat het tijdig bij u komt.
Gisteravond ontdekte ik in een werelds blad een verheugende zaak. Het was al laat en om voor een moment de gedachten anders bezig te houden, nam ik in dat blad een cryptogram onderhanden. U hebt het goed, dat is zo'n raadselachtig geval, dat wat moeilijker is dan een kruiswoordstukje. Ik had al eens eerder tegen die versluierde zin aangekeken, maar kon er niet achter komen. Wie zou nu ook kunnen denken dat er zoiets uitkwam. Er moest een woord gezocht worden uit: een gelovige met pit in zijn bast. Als u 't nooit gedaan hebt begrijpt u wellicht niet wat het voor moet stellen. Nu, uit die zin moet je een gelovige opscharrelen, wiens naam waarschijnlijk verborgen is in die twee woorden: pit en bast. Ik vraag u: wat moet daar uit komen? Een baptist natuurlijk. De eerste keer in m'n leven dat ik mij — en u natuurlijk — in een cryptogram ontdek. En dan in zo'n blad. Je denkt: zou die samensteller baptisten gekend hebben? En zou dat zijn indruk toen geweest zijn: een gelovige met pit in zijn bast. Verheven is de taal niet, maar wel duidelijk.
Ik weet op dit moment niet wat de gemeenten besteld hebben, maar een paar opgaven kreeg ik door: Groningen-Noord: 7500. Ja, zegt u, zo'n grote gemeente in zo'n stad. Herinnert u zich nog de 3500 van Alblasserdam voor Dordrecht? En wat moet je wel zeggen van Hoogeveen: 7000 eksemplaren. Ik heb het nog extra nagekeken of ik me niet vergiste. 't Is toch geweldig. Een baptist is een gelovige met pit in zijn bast. Ik zeg dat niet. Dat zegt die onbekende samensteller van moeilijke raadsels.
Je wordt er warm van en blij. Als het blad nou maar goed wordt, zit je dan te denken. Als we nou maar het goede woord vinden voor het mooiste bericht.
Nog heb ik niet van alle gemeenten opgaven binnen van hun voornaamste aktiviteiten in maart. Probeert u het nog en ik zal doen wat ik kan om het alsnog gedrukt te krijgen. Graag in drie of vier regels met alleen wat echt vermeld moet worden.
U zou toch nog wat meer nummers willen bestellen? Belt u br Jansma, Arnhem. Misschien lukt het.
Weet u dat het boekje van Nehemia bizonder inspirerend is?
En de Handelingen natuurlijk.

Huizinga

boekentijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr

LEESTAFEL

tijdschriftenboekentijdschr
tijdschriftenboekentijdschr
tijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr

A. G. Barkey Wolf: **Vensters in de preek.** Een uitgave van T. Wever, Franeker. 118 pagina's. Prijs *f* 6,90 (paperback).

Het verwondert ons niet dat iemand als Barkey Wolf dit boekje geschreven heeft. Hijzelf immers verwerkt graag beelden in de preek. Hij weet dat heel wat predikers van het evangelie bezwaren hebben tegen een dergelijk gebruik, maar wijst er op dat zo goed als alle grote predikers dit middel aangewend hebben om de grote gedachten van het evangelie makkelijker ingang te doen vinden in de menselijke geest en ze ook dieper te doen dóórdringen. Verder merkt hij op dat in het evangelie naar Lukas de gelijkenissen ongeveer 52% uitmaken van het totaal van Jezus' onderwijs.
De schrijver zegt dat het er op aan komt goede beelden te gebruiken, beelden die werkelijk funktioneren in het geheel van de verkondiging; en verder dienen die beelden goed gebruikt te worden, en met mate.
Wij zouden er nog aan toe willen voegen dat men niet van iedere prediker mag verlangen, ook in de taal van het beeld te spreken. Immers, iedere prediker heeft zijn eigen aanleg, gaven, mogelijkheden, maar ook zijn onmogelijkheden.
Het pleidooi van de schrijver is waard goed overwogen te worden.

Wf.

H. C. Endedijk e.a., **Het werk van de Heilige Geest in de Gemeente.** Kampen: J. H. Kok N.V., 1968. 78 blz., ing: *f* 2,90 (bij aantallen goedkoper).

Dit 'voorlichtend geschrift over de Pinkstergroepen', zoals de ondertitel luidt, heeft zijn ontstaan te danken aan een desbetreffend besluit van de Generale Synode van Groningen 1963/64 van de Gereformeerde Kerken in Nederland. De tekst ervan werd geleverd door een drietal predikanten; adviseur was de Kamper hoogleraar dr H. N. Ridderbos.
Men constateerde, niet ten onrechte overigens, dat verschillende leden van deze kerken zich bij de Pinksterbeweging aangesloten of daarvoor hun sympathie uitgesproken hadden. Met deze bijdrage willen de samenstellers een handreiking bieden aan ambtsdragers en belangstellende leden van de Gereformeerde Kerken.
In het eerste hoofdstukje wordt gesproken **over het algemene, in het tweede** over het bijzondere werk van de Heilige Geest in de Gemeente. Hoofdstuk 3 snijdt het probleem van de kinderdoop aan. De verdediging daarvan is nogal traditioneel, op sommige plaatsen zelfs niet vrij van emotie: de verwerping van de kinderdoop beschouwen de auteurs niet slechts als 'een inbreuk op een oude en eerbiedwaardige traditie'; nee, zij noemen haar 'de miskenning van de volheid van het Evangelie en van de belofte van het genadeverbond voor de gelovigen en hun kinderen' (blz. 63)!
Twee bijlagen — de eerste geeft een korte beschrijving van de geschiedenis van de Pinksterbeweging; de tweede bevat enkele synodale uitspraken — completeren het geheel. De uitvoering van dit geschrift is eenvoudig, maar verzorgd.

J. A. B.

ADVERTENTIES

God verrijkte ons gezin met de geboorte van ons zoontje en broertje

ALLARD BENEDICT

Jan en Felicity Nap
Elisabeth.

Zwolle, 8 januari 1969
Klooienberglaan 567.

De Schepper des Levens schonk ons een zoon en broertje

SAMUEL JOHN WOUTER

N. Bandstra
E. M. Bandstra-Taylor
Ella Marie
Anna Marie
Esther Marie

Borne, 10 januari 1969
Kaufmannstraat 23.

Geheel onverwacht werd van ons weggenomen onze lieve zuster, schoonzuster en tante

OEKE DE HAAN

op de leeftijd van 78 jaar.

Haar leven was een getuigenis van haar Heiland en Zijn Liefde wondergroot.

Fam. De Haan.

Workum, 9 januari 1969.

Op 9 januari werd ontbonden om met Christus te zijn, onze zuster

OEKE DE HAAN

in de ouderdom van ruim 78 jaar.

Haar leven was een getuigenis van haar Heer en Heiland.

Baptistengemeente Workum.

Welke alleenstaande dame of wed. wil naar de stad Groningen, om daar te gaan wonen bij bejaard vitaal heer, wedn., chr. beg., die zodoende aanspraak krijgt en de eenzaamheid is opgelost. Werkster aanwezig. Eigen huis.
Brieven onder nr. 132.

OPDAT U WEET WAAROM EN WAAROVER HET GAAT!!
LEES ZELF DE GESCHRIFTEN!!

IK MOEST MIJN HART EENS UITEN	*f* 1,—
REVOLUTIE-LEVEN-MORGENROOD	*f* 1,25
RADICALE EVANGELISCHE POLITIEK	*f* 1,25

door ds J. Ketelaar.

Verpakking plus porto *f* 0,40.
Betaling:
giro 954361
Raiffeisenbank
Drachten
t.n.v. R.R.V.

Bestellen:
R.R.V.,
Postbus 50,
Drachten.

DE CHRISTEN

24 januari 1969
84e jaargang — 4

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

VOORGANGERS

Om u de waarheid te zeggen — wat al een slecht begin — zie ik er altijd tegenop voor de voorpagina van dit blad te schrijven. Ik heb het gevoel dat ik dan een steen omhoog moet brengen, die mij veel te zwaar is. In een andere rubriek praat ik voor de vuist weg tegen u aan, maar hier op een soort leerstoel, staande op de gladde spiegel van dit blad, overvalt mij dezelfde angst als een mens krijgt, die voor het eerst op schaatsen staat. Het went slecht. Zoals preken slecht went. Het is de vraag of men aan preken kan wennen. Nog enger, ernstiger: of men daar aan mag wennen.

Overigens dankt u deze volgende regels eigenlijk aan een broeder die zei: „Weet u, ik kom dan niet meer uit de knoop. Wat moet je dan van roeping denken". Hij zat links van mij en stuurde, met speelse hand aan zijn wiel draaiend, het voertuig door het stadsverkeer naar een vergadering. We hadden het over de positie en het werk van een voorganger. Niet zó aktueel dus, want deze soort woont al eeuwen in een glazen huisje en ze zijn, met rabbi's en pastoors, dankbare objekten voor moppenmakers. De ‚geestelijkheid' zelf geniet er ook van, maar als ze alleen zitten zakt de glimlach weg en sommigen van hen voelen zich de beklagenswaardigsten van alle mensen.

Later dacht ik nog eens na over het woord van de broeder. Over roeping. Een woordenboek schrijft daarachter onder meer: het bestemd zijn tot de vervulling van een bepaalde levenstaak of van een bepaald ambt. En ook nog: het zich innerlijk geroepen voelen, innerlijke sterke aandrang tot een bepaalde taak. En daarmee zal dan ook wel een predikant bedoeld zijn.

Ik ben ervan overtuigd dat, wanneer zich onder ons broeders melden voor het werk van een voorganger, de opleidingskommissie ook de vraag zal stellen: voelt u zich geroepen tot dit werk? Zelden zal iemand vragen of een dok- of bankwerker, een tekenaar of programmeur zich geroepen voelt om zo bezig te zijn in zijn leven. In dat vlak komt dat woord niet voor. Daar denkt men eerder aan een job, een baan, aan beloning en aan een c.a.o. Zodra roeping in 't geding komt verwacht men geen aandacht voor zoiets alledaags als geld. Met name niet bij een voorganger. Er zal voor die, dors(t)ende os wel gezorgd worden. Vertelt de bijbel niet herhaaldelijk dat God er voor zorgde dat er voor zijn boden gezorgd werd? Laten we niet afdwalen, hoe groot de verleiding nu ook is.

Juist de bijbel levert het materiaal, als we het over roeping hebben. Daar hebben we een duidelijke mededeling van wat Mozes overkwam bij die brandende struik. En Jozua krijgt een niet mis te verstane opdracht. Welke grootse berichten hebben we over de profeten, die tot de dienst worden geroepen. Niet zelden tegen wil en dank. Ze werden gewoon ontboden. En mocht er al eens een uit de pas willen lopen, dan haalde de Heer de deserteur terug tot de taak. Minder dramatisch maar in feite niet minder krachtig, vernamen vissers en andere lieden de Stem en zij volgden, alles achter latende. Zo, vinden wij, is het toch ook bij een voorganger. Zó? Het zou niet alleen interessant, maar misschien ook instruktief, onthullend of bemoedigend zijn, de verhalen te horen van uw voorgangers over hun roeping. Misschien zouden sommigen aarzelen daarover te spreken, want hoe zal de lezer/luisteraar het doorslaggevende van de schrijver/verteller ontvangen?

In heel de Schrift lees je maar eenmaal van een brandende struik. Amos vertelt dat hij een veehouder was en kweker van moerbeivijgen, maar dat de Heer hem achter de schapen vandaan nam. Hoe? Opeens schouwde hij de woorden, die hij moest zeggen tegen zijn tijdgenoten.

Is een roeping of wat daarvoor door mag gaan een duidelijk waarneembare ervaring, die door de geroepene beleefd wordt als een niet te ontkomen bevel van de Heer? Kan hij de betrouwbaarheid van die belevenis, die ontdekking, die ervaring aan anderen duidelijk maken als de stem van de Leidsman van het geloof? Is de geboortegrond van zijn roeping gelegen in enerzijds het gezicht op de liefde van God voor zijn schepping en anderzijds op de deplorabele toestand, waarin die schepping verkeert, met name de mens? Of is het de echo van de wens van een vrome vader of moeder?

Wij zijn in een ondoordringbaar oerwoud van gedachten, vermoedens, gevoelens aangekomen. Wat mag een mens drijven tot dit vreemde werk, dat zóvelen zo grondig afwijzen; waarover zóvelen zulke messcherpe kritiek uiten. En dat naar het schijnt zo weinig effekt sorteert, dat menige visser zijn brood al lang in 't water zou hebben gegooid en met zijn hengel huiswaarts zou zijn gegaan. Wat dan ook voorkomt. Maar wie kan dan zeker weten dat hij voor het hele leven in deze dienst moet staan? Misschien is Hij voor een bepaalde periode geroepen om op een bepaalde manier te leven en een bepaalde opdracht uit te voeren, om daarna terug te keren tot het leven van veehouder of koopman. Is het alleen traditie te denken dat iemand, die het werk van een voorganger begint, dat werk ook moet voortzetten tot zijn laatste ademtocht?

Zo. Rijkelijk veel vraagtekens, maar daar is het dan ook wel een onderwerp naar. Meer dan een onderwerp: het gaat om levens van mannen, die menen dat ze de Heer en u zo moeten dienen. In Hebr. 13 komt u de voorgangers driemaal tegen en ik adviseer u de woorden daar eens te lezen.

Huizinga

gemeenteberichten

EINDELIJK WAS HET ZOVER

Alphen a.d. Rijn — (J.J.d.L.). Door allerlei omstandigheden was de komst van ds H. G. Koekkoek als voorganger van onze gemeente in Alphen a.d. Rijn wat vertraagd. Maar 12 januari was de dag aangebroken, dat hij door ds M. Cohen uit Zwolle, onze vorige voorganger, in de dienst zou worden bevestigd. Als bevestigingstekst had ds Cohen gekozen: Hand. 20:28, „Ziet dan toe op Uzelf en op de gehele kudde, waarover de Heilige Geest U tot opziener heeft gesteld". Na de gebruikelijke vragen aan ds Koekkoek, de raad en de gemeente werd onder handoplegging ds Koekkoek aan de Heer der Gemeente opgedragen als voorganger van de plaatselijke baptistengemeente. De intrede vond in een overvolle dienst plaats. Onder de aanwezigen waren de burgemeester en wethouder der gemeente, het Leger des Heils, de pastoor, leden van de Geref. Kerk en afgevaardigden van de omliggende baptistengemeenten. Uit Harderwijk was men des 's morgens al met een bus gekomen. De tekst van de preek was naar aanleiding van Hebr. 13:17 en had als onderwerp: Waken over zielen. Drie aspekten werden er uitgelicht en wel: waken over zielen, gehoorzaamheid aan de voorgangers, en bidt voor ons. We beginnen met een lege bladzijde, aldus ds Koekkoek, maar het gaat om Jezus Christus. Hij zal centraal moeten staan in elke prediking en bij elke bediening. Hij eindigde met de woorden van de Heer: Kunt gij dan niet één uur met mij waken.

Hierna volgden de toespraken en de burgemeester opende als eerste de rij der sprekers; hij zag een overeenkomst tussen de taak van ds Koekkoek en zijn taak n.l. het waken en besturen over zielen; hij hoopte dat zijn werk transparant zou mogen zijn. Ds G. van 't Wout uit IJmuiden, een oud-Alphenaar, sprak namens de Unie. Hij kent de struktuur en het karakter van onze gemeente en zei dat het van beide kanten wat zal moeten wennen. Hij was ergens jaloers op hem, dat hij voorganger mocht worden van onze gemeente. Br Bouhof, die onze gemeente veel als gastspreker heeft gediend, sprak namens de omliggende gemeenten; br Langbroek uit Harderwijk was de laatste van de sprekers. Zijn wens was, dat de fakkel die ds Koekkoek in Harderwijk hoog had gedragen verder mocht worden gedragen in Alphen. Er was dank in aller hart voor dit eerste begin. 's Avonds waren we als gemeente bijeen en in deze samenkomst werden vele goede woorden en beloften uitgesproken door vertegenwoordigers van verschillende afdelingen, die meestal vergezeld gingen van een geschenk.

Wij hopen onder de zegen van de Heer en met de leiding van ds Koekkoek een gezegende tijd verder te gaan. Dank nog aan ds Cohen voor alles wat hij ook tijdens het consulentschap voor de gemeente heeft gedaan en is geweest.

REEDS TWEE DOOPDIENSTEN IN JANUARI IN ARNHEM

Arnhem — (F.L.). Als wij een blik terug werpen op het jaar 1968 dan past ons te zeggen: Dank Heer voor wat wij dit jaar als zegen van U mochten ontvangen! En nog gaat het maar door!

Zondag 5 januari werd een negental, door de doop aan de gemeente toegevoegd. Het was een onvergetelijke dag voor velen. En zondag 12 januari ging er weer een tiental door het watergraf, om met Christus een nieuw leven te beginnen.

Dit alles stemt ons hier in Arnhem tot grote dankbaarheid. Intussen zijn er al weer die verzocht hebben, dezelfde weg te mogen gaan. Zondag 12 januari stroomde onze kapel zo vol dat er geen enkele plaats meer over was. Onze bouwkommissie ziet ook een probleem: zij houden al ruggespraak en wie weet wat er hier in de gelderse hoofdstad nog eens gebeurt? Onze leidende broeders hebben zeker een open oog voor de komende situatie. En wij blijven werken en bidden, want de Heer heeft nog veel te geven.

BIDDEN EN VASTEN

In verband met Handelingen 69 zal er door velen van ons ernstig en volhardend gebeden worden. Enkelen zullen zich, met het oog op de belangrijkheid van deze aktie, afvragen: moet er nu ook gevast worden? In onze kringen wordt weinig of misschien wel helemaal niet gevast! De Heer Jezus zegt met het oog op het kleingeloof van zijn discipelen: „Maar dit geslacht vaart niet uit dan door bidden en vasten". (Lukas 17:21).

Weten wij eigenlijk wel wat vasten is? We zouden ons b.v. wat kunnen afkeren van onze overvloed en ons bepalen bij wat de Here God voor ons en door ons wil zijn! We weten toch dat de Heer door ons anderen leven en overvloed wil schenken! De Heer wil ons gebruiken als middel, als toevoerkanaal! Zou vasten in het kader van Handelingen 69 kunnen inhouden dat wij dat ontspannende boek wegleggen, het televisietoestel afzetten en onze uren en avonden gaan investeren in de levens van hen die nog steeds zonder hoop en zonder werkelijke toekomst in dit leven staan? Ik ben er zeker van!!

M. Cohen

DOOPDIENST in 2e EXLOERMOND

Tweede Exloërmond — (W.v.d.V.). Hoewel 1969 reeds enige weken oud is, willen we u toch graag deelgenoot maken van de blijdschap die wij in december 1968 mochten ervaren. Nog niet bekomen van de feestvreugde over de intrede van onze voorganger ds J. Schuil, mochten we op 1 december het doopvont openen. Wederom dus grote blijdschap. Eén zuster en twee broeders, vader en zoon, hadden te kennen gegeven hun Heer ook te willen volgen in de doop. Grote blijdschap was ook bij hen waar te nemen toen wij naar hun goede belijdenis mochten luisteren.

Onze voorganger sprak n.a.v. Rom. 6 : 1-14. Bij het avondmaal werden de pasgedoopten welkom geheten door ouderling br J. Niemeijer. Meerdere broeders en zusters toonden hun dankbaarheid door het spreken van een woord. We hadden een gezegende dag. Zeker ook voor onze voorganger, die hiermee zijn eerste doophandeling mocht verrichten. Vreugde in de hemel, maar ook in de gemeente over zondaars die zich bekeren en tot de gemeente toetreden, want dat is de wil van God. De Heer zij geloofd.

Zondag 12 januari hadden we een evangelisatiedienst, waartoe ds O. Oldenburger was uitgenodigd om de blijde boodschap te verkondigen en waarin de Victory Singers uit Enschede voor ons zongen. Wat een vreugde zo samen te mogen zijn! Op duidelijke wijze werd de weg gewezen aan hen die nog buiten zijn. Onze Heer was met Zijn Geest in ons midden. Ons kerkgebouw was overvol en ook dit woord zal niet ledig weerkeren. Nog meer van deze diensten zijn door de evangelisatiekommissie belegd en we hopen ook op deze wijze mensen te trekken, die anders moeilijk in de kerk komen. Ook het openluchtwerk heeft reeds onze aandacht; we hopen dit in samenwerking met de hervormde en gereformeerde kerk te houden.

We lezen zo vaak de letters DV: Zo de Here wil; zou de Heer niet willen? Zeker wel, als wij maar bereid zijn iets te doen . . . Hij zal ons zeker terzijde staan en ons zegenen.

Ds en mevrouw Schuil wonen en werken al weer enige tijd in ons midden en we mogen zeggen dat we dankbaar zijn, dat de Heer hen onder ons heeft gesteld. Wij gaan met hen voorwaarts ziende op onze Leidsman Jezus Christus.

UITBREIDING IN GRONINGEN-ZUID

Groningen-Zuid — (BV). Onder het hoofd „Baptisten breiden uit", verscheen een dezer dagen een bericht in een plaatselijke courant.

Melding werd gemaakt van het feit, dat de Baptistengemeente Groningen-Zuid het voorgaande jaar was begonnen met het houden van een maandelijkse kerkdienst in Helpman en dat in de plaats daarvan, voortaan in het nieuwe speeltuingebouw aan de P. C. Hooftlaan, dat wel een centrumplaats in het zuidelijkste nieuwe stadsdeel „De Wijert" inneemt, tweemaal in de maand een dienst zal worden gehouden.

Verder werd vermeld, dat in ditzelfde gebouw de reeds bestaande afdeling van Zusterhulp van deze gemeente, alsook de zondagsschool, werden ondergebracht.

Dit juiste en voor ons mooie persbericht willen we gaarne aan u doorgeven. Zondag 12 januari j.l., 's avonds om 7 uur vond de eerste dienst plaats. Het ligt in de bedoeling om aldaar de tweede en de vierde zondag van de maand een dienst te houden.

In deze eerste dienst ging voor ds J. A. Brandsma en medewerking verleende het Chr. Muziekgezelschap De Bazuin. Ruim 150 bezoekers vulden de zaal. Een aantal dat we niet hadden durven verwachten. Met aandacht werd naar de blijde boodschap geluisterd. Dit geeft moed om verder te gaan, vertrouwende dat ook in dit stadsdeel meer mensen worden bereikt met het Evangelie.

Het jaar 1968 was een goed gemeentejaar. Vijf keer mochten we een doopdienst houden en zonder meer waren dit hoogtepunten. In andere diensten was ook het bezoek goed. Als bizonderheid vermelden we, dat ons oudste lid, zr G. Hazeveld-van Duinen, die voorheen tientallen jaren kosteres in de gemeente is geweest, dit jaar haar 94ste verjaardag vierde, maar tegelijkertijd herdacht, dat zij 80 jaar lid van de baptistengemeente was geweest. Tijdens de avondmaalsdienst in januari j.l. werd bij dit unieke feit stilgestaan.

Fijne kerstdagen mochten we met elkaar beleven, waarbij vooral de dienst op de eerste kerstdagmorgen. Een volle kerk, een goede boodschap — omlijst door zang van ons koor, ja alles stond in het teken van het feest van Jezus' geboorte.

Dat de gemeente dankbaar was gestemd kwam mede tot uiting in de opbrengst van het kerstdankoffer. Ruim f 4500,— werd spontaan bij elkaar gebracht. In het achterliggende jaar werd blijk gegeven dat de gemeente tot offeren bereid was. We dachten, dat dit mede een teken was van een goede gezindheid en samenwerking. We zijn de Heer daar dankbaar voor.

NIEUWS UIT DE MAASSTAD

Rotterdam-C. — (v.d.B.). Als in deze rubriek één van onze gemeenten iets van zich laat horen, is dat in de regel naar aanleiding van één of meer doopdiensten. Nu is dat geen wonder, want een doopdienst behoort tot een van de hoogtepunten van het gemeenteleven. Een hoogtepunt, waarbij het ons duidelijk wordt, dat God werkt aan de harten van mensen en dat Hij dit wil doen via de gemeente, via het woord, dat de voorganger — week in week uit — mag brengen, en ook via het jeugdwerk, dat zo'n belangrijke plaats in de gemeente kan innemen.

Ook voor Rotterdam-C zijn enkele hoogtepunten aanleiding om iets van zich te laten horen. Want: waar het hart vol van is, loopt de mond — in dit geval beter de pen — van over.

Wat een grootse inzet van het nieuwe jaar was de dienst van 5 januari j.l., waarin twee jonge man-

Aan rustige wateren

Navolging is moord

Navolging is moord. Dan moet je er natuurlijk niet aan beginnen! Het zou al te dwaas zijn. Bovendien getuigt het niet van veel persoonlijkheid als je iemand navolgt. Je moet proberen origineel te zijn, zelf te denken, zelf te leven. Anders word je een cliché, een afdruk van een stempel zoals je zoveel andere ook vindt. Daar zit niets eigens, niets persoonlijks, niets aparts meer in.

De moeilijkheid is, dat Jezus juist die kant op wil! Wie achter Mij wil komen, verloochene zichzelf, en neme zijn kruis op en volge Mij! Jezus wil juist graag dat wij Hem zullen volgen, en onszelf zullen verloochenen. Hij is gekomen om het ons mogelijk te maken Hem te volgen. Want Hij weet dat wanneer we Hem volgen, we 't werkelijke leven van God in ons hebben. Wie Mij volgt, zal nimmer in duisternis wandelen, maar het licht hebben dat leven geeft. Dan kan het wel hard klinken dat je jezelf verloochenen moet, jezelf tekort moet doen, maar in wezen bedoelt Jezus ons het ware leven te schenken! Dat moeten we wel goed vasthouden.

Paulus heeft dat wel begrepen. Hij zegt dat hij alles, wat hij vroeger van waarde vond, waardoor hij een persoonlijkheid was, die er wezen mocht, nu schade vindt, vuilnis is. Want hij heeft oog gekregen voor het Goddelijke leven dat Jezus hem biedt. Daarom strekt hij zich er naar uit, om dat leven volkomen te grijpen. Hij wil niets liever dan opgaan in de Here Jezus, opgaan in zijn lijden, zijn sterven, om zelf er niet meer te zijn! Hij wil niets liever dan dood en begraven zijn. Hij wil zo graag opgaan in de opstanding van de Here Jezus, en met Hem leven, in Hem leven. Want hij weet; dán pas lééf ik werkelijk. Dan pas leef ik in het leven van God. Daarom zegt hij ook dat hij zelf niet meer leeft, maar Christus in hem. Daarom zegt hij, dat als je je laat dopen in Christus' naam, je jezelf met Christus bekleedt. Wat zie je dan? Dan zie je Paulus alvast niet meer. Die is weg. Dan zie je Christus!

Eigenlijk is dat de diepe zin van Jezus volgen! Je zult jezelf moeten uittrekken en Jezus moeten aantrekken. Je zult van je verleden, beter gezegd: je oude mens, afstand moeten doen, om de nieuwe mens aan te doen. En het kan omdat Jezus stierf, de schuld betaalde, en de oude mens liet sterven. En het kan omdat Jezus opstond.

Wij mogen ons aan Hem toevertrouwen en ons laten vernieuwen. De vernieuwingskracht van zijn opstanding is voor ons beschikbaar. Wij hoeven dus niet te blijven bij het oude. En als kinderen van God mogen we het ook niet! Je moet niet van jezelf zeggen: ik ben maar een mens. Als kind van God moet je zeggen: ik ben wedergeboren, en dus niet meer wie ik was. Ik leef niet meer, maar Christus woont door zijn Geest in mij! Paulus zegt: houd het er dan ook voor! Ga er van uit! Wees niet pessimistisch als een onveranderd mens, maar optimistisch omdat Jezus je vernieuwt!

Laat dan navolging zelfmoord van de oude mens zijn. Prima! Gelukkig! Prijs de Heer! Want navolging van Jezus betekent ook dat je een nieuw mens bent in Hem. Dan ben je pas echt mens!

Ziet welk een liefde ons de Vader heeft gegeven, dat wij kinderen van God genoemd worden; en wij zijn het ook! En laten we nu nog met onvolkomenheid te maken hebben, wij zullen Hem gelijk zijn, want wij zullen Hem zien gelijk Hij is!

Rotterdam-Z. P. v. d. Werf

(Uit: Contactblad)

---

nen de doop ondergingen om te tonen, dat zij met Christus in de dood wilden ondergaan om met Hem „in nieuwheid des levens" te gaan wandelen. Het lijkt haast een wonder, — nee, het is een wonder! — dat in deze tijd jonge mensen vrijmoedig voor de gemeente staan, zoals dat gebeurde op 29 december van het afgelopen jaar, om van hun verblijdende en bevrijdende keuze te verhalen. In de voorbije twee jaren beleden twaalf — voor het merendeel jonge — mensen hun geloof voor God en de gemeente. Zes feestelijke doopdiensten mochten we in die periode beleven: in juni en september 1967, in september en oktober 1968 en in januari 1969.

Er was dus in onze gemeente reden te over om diep dankbaar te zijn. Bij ouders, omdat zij hun kind de weg der vreugde zagen inslaan, waartoe ook zij wellicht hun deel mochten bijdragen door opvoeding en gebed. Bij de voorganger, die met eigen ogen mocht zien, hoe wáár het is, als God zegt: „Mijn woord zal niet ledig tot mij wederkeren". En ook bij hen, die verantwoordelijk zijn voor het jeugdwerk; want hoeveel jonge mensen zijn bij wijze van spreken juist door die deur de gemeente binnengekomen.

God werkt; veelal in het verborgene. Het kan wel eens stil lijken in de gemeente. Maar laten we dan niet vergeten, dat 's winters in het verborgene het feest van de lente wordt voorbereid. Zo breekt ook telkens weer de lente door in de gemeente van Hem, die niet laat varen, wat Zijn hand begon. Totdat eens de grote zomer van Zijn eeuwig rijk aanbreekt . . .

VERBETERING

In het berichtje van br M. N. Looye te Hilversum is het kengetal van Hilversum verkeerd doorgegeven; het moet zijn: 02150.

Uit ons Unie-Bureau

De HULPVERLENINGSZONDAG, hier en daar ook zondag voor het werelddiakonaat genoemd, is vlakbij: zondag 2 februari. Dan wordt in onze gemeenten en in de kerken geconcentreerd de aandacht gevestigd op het dienen van de mensen in nood in de naam van onze Heer Jezus Christus. Daarom is dat zo bij uitstek een zondag om vanuit de boodschap van het heil in Christus de bewogenheid met de nood, die wijdvertakt en veelomvattend is, tot diepgaande bezinning en tot werkelijke realisering te brengen door een offer ten teken daarvan. Al is u door allerlei persberichten op de hoogte van wat voor ellende er in de wereld is, heel speciaal wordt u daarover ingelicht door de actiekrant DOE ER WAT AAN, waarvan een aantal aan al onze sekretarissen is toegezonden om op royale wijze te kunnen verspreiden. Wanneer dit gebeurt na de diensten op de zondag voorafgaande aan de „hulpverleningszondag", dan is deze voorlichting een goede voorbereiding van deze zondag met een zegenrijk effect voor de mensen in nood. Om de kosten van deze voorlichtingskrant zo laag mogelijk te houden is deze verschenen als bijlage van het weekblad „Hervormd Nederland". Allen die zich naar de naam Jezus Christus noemen worden erdoor opgewekt om er wat aan te doen, dat de daadwerkelijke liefdebetuiging jegens de mens bedolven onder ramp en ellende gerealiseerd wordt. De barmhartigheid en de gerechtigheid van Christus roepen en dringen ons ertoe!

In 1968 is vanuit het Noodfonds *f* 2500,— tot uitkering gekomen voor de hongerigen in Biafra, *f* 4.000,— voor hulp in Oost-Europa, *f* 3000,— voor hulp in het nabij Oosten, *f* 2000, —voor hulp aan de lijdenden in Vietnam en *f* 1000,— aan vluchtelingen alom, o.a. in Congo. Hiervan is *f* 7.000,— gegaan via de hulpverleningskanalen van baptisten-organisaties en *f* 5.500,— via de oecumenische hulpverleningskanalen.

Dit kon gebeuren doordat er gebruik gemaakt werd van wat nog van 1967 was overgevloeid naar 1968 en door de in 1968 ontvangen bijdragen van onze gemeenten voor het Noodfonds, namelijk *f* 10.465,79, terwijl particulieren bovendien nog *f* 886,50 bijdroegen en zusterhulp- en jeugdverenigingen *f* 2301,21.

Aan allen onze oprechte dank en met vertrouwen zien we de HULPVERLENINGSZONDAG tegemoet wat betreft de bijdragen en collecten, die graag voor ons Noodfonds verwacht worden. Want de dienst aan de mens in nood moet doorgaan! T. Jansma

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem XI

6. DE INHOUD DER PREDIKING

We zagen in ons vorig artikel, dat de prediking der apostelen *Christus*-prediking was. De prediking werd gegeven naar aanleiding van een uitdaging van de kant van de ongelovigen. De prediking werd gehouden aan de hand van wat in de Schriften van het Oude Testament reeds voorzegd was.

Omdat de prediking Christus-prediking was, was zij gelijktijdig óók uitlegging van het Oude Testament. De apostelen hebben de joden geleerd hóe zij „Mozes en de profeten" moesten lezen. Namelijk als gericht op Jezus van Nazareth, Die de beloofde Messias was. Met name moesten de Joden dan bij de lezing van deze geschriften der vaderen bedenken, en daarin betrekken, dat de lijdensweg van de Messias in deze geschriften was voorgetekend.

Maar de Christus-prediking der apostelen was niet enkel verklaring van het Oude Testament. Wij geloven en belijden óók, dat in de prediking der apostelen — niet alleen zoals die in de Handelingen staat, maar met name en vooral ook, zoals die in de Brieven voorkomt, en in de Openbaring van Johannes — God Zijn openbaring aan het reeds eerder door Hem gegevene heeft toegevoegd. Het Nieuwe Testament is niet enkel een woordenboek bij het Oude Testament, niet enkel commentaar op het Oude Testament, maar ook zélf Openbaring van de wil Gods.

* * *

Hoe werd de Christus gepresenteerd? Deze vraag willen we graag aanduidenderwijze behandelen, door de pinksterpreek van Petrus — Hd 2 : 14b-36, nader te bezien.

Hoe werd Jezus voorgesteld?

a als wonderdoener, vs 22

In dit vers wordt het leven van Jezus samengevat. We moeten er wel op letten, dat Petrus hier de Here Jezus volkomen ziet als instrument in de hand Gods: God heeft dóór Jezus in het midden der Joodse natie krachten, wonderen en tekenen gedaan. Daarmee wil Petrus natuurlijk helemaal niet aanduiden, dat Jezus geen zélfstandig leven leidde, dat Hij geen eigen persoonlijkheid was. Maar tegenover de Joden betekent deze benadrukking van het instrument-zijn, dat Jezus zich volkomen onderwierp aan de wil Gods, zodat God door en in Hem kon werken.

De krachten, wonderen en tekenen waren zo te zeggen Jezus' persoonsbewijs. De blindgeborene had gelijk, toen hij tegenover zijn haters constateerde: Als deze niet van God was gekomen. Hij had niets kunnen doen, Joh. 9 : 33.

b als gekruisigde, vs 23

Duidelijk en onoverhoorbaar merkt Petrus op, dat Jezus niet het slachtoffer is geworden van een overmacht, waardoor Zijn weg niet anders kon eindigen dan op het kruis. Neen, God wist er van, en God heeft de dingen ook zó willen leiden, dat Jezus aan het kruis zou sterven. Dat scherpe hoorders hier meteen hadden kunnen inhaken met de vraag: Als God de dood van Zijn Zoon gewild heeft — tot redding der wereld — hóe kan dan over de schuld der Joden gesproken worden?, is ons, westerlingen, een klare zaak. De Joden deden dat blijkbaar niet, en Petrus heeft blijkbaar ook hier geen probleem gezien.

De Joden hebben Jezus gekruisigd, hoewel zij niet zelf de kruisiging hebben voltrokken. Dat deden de handen der wetteloze mensen, de Romeinen. Daarmee is de schuld der Joden niet minder gewaardeerd. Integendeel: Hoe hebben Joden een volksgenoot kunnen overleveren in de handen van heidenen?

c als de opgewekte, vs 24-32

Verreweg de meeste aandacht besteedde Petrus in zijn Pinksterpreek aan Pasen! Menselijk, neen bijbels-theologisch gezegd, was het dáárdoor zo'n goede Pinksterpreek!

Jezus is door God opgewekt. God verbrak de weeën van de dood. Was deze daad Gods alleen een máchtsdaad Gods, waarvoor de dood moest wijken? Neen, er was méér. Het was niet mogelijk, dat Jezus door de dood werd vastgehouden! Waarom was dat niet mogelijk? Omdat de profetieën, die aangaande Jezus in het O.T. te vinden zijn, zulks niet toelieten. Het einde van de Messias zou niet zijn dood, maar zijn heerschappij zijn. Dáárom werd Jezus opgewekt.

In de verzen 25-32 vinden we deze bewijsvoering, waarbij voor de vss 25-28 ook te lezen is Ps 16 : 8-11, terwijl de vss 29-32 de uitlegging zijn van de woorden van de psalmist.

Het centrale thema van deze preek is de opstanding. Dat wil zeggen: Zeven weken ná de opstanding, ná Pasen! Dus: Zeven weken ná die wondere gebeurtenis in de hof van Jozef van Arimathea, waarvan Pilatus' soldaten aan de Joodse Raad verslag hadden uitgebracht, en waarop de Joodse Raad niet anders wist te antwoorden dan door een leugen: Zijn discipelen hebben zijn lijk gestolen, Mt 28 : 11-15. En die leugen circuleerde onder de Joden, vooral in Jeruzalem. Daaraan geloofden zij. Maar Petrus zegt: Jezus is opgestaan, ja sterker: God Zélf heeft Hem opgewekt.

d de ten-hemel-gevarene, vs 33a

Hemelvaart is verhoging, verheffing; verheerlijking ook. Want de verhoogde komt in de heerlijkheid Gods. Wie kan God zien en leven? Wie rein van hart is, zal God zien, Mt 5 : 8, zei Jezus. Maar wie is rein van hart, van ogen, van handen? Jezus was het, zegt Petrus eigenlijk, want anders was Hij niet opgenomen in de hemel. En daar heeft Hij een ereplaats gekregen: Aan Gods rechterhand, door Gods rechterhand (zie ook vs 35).

e de uitstorter van de Heilige Geest, vs 33b-35

Jezus heeft de belofte des Heiligen Geestes gekregen. Niet de belofte, dat Hijzelf de Heilige Geest zou ontvangen, maar de belofte, dat Hij — in het laatst der dagen — de Heilige Geest zou mogen uitstorten, vgl vs 17.

Dat wil zeggen: God heeft Zijn wil in het leven, in het sterven en in de opstanding van Jezus van Nazareth verwerkelijkt. Gods wil is heilswil: God wil het heil, het heil der mensen. Tot die heilswil behoort ook, dat mensen de Heilige Geest ontvangen. Daarom bindt God het onvangen van de Heilige Geest aan de verhouding van de mens tot Jezus van Nazareth, de gekruisigde en opgestane. Later zei Petrus tegen de Joodse Raad: God geeft de Heilige Geest aan wie Hem gehoorzaam zijn, 5 : 32.

Nogmaals: Petrus' Pinksterpreek was een goede Paaspreek, en omgekeerd.

f Here en Christus, vs 36

In verbinding met de profetie van Joël, waar God de uitstorting van de Heilige Geest beloofde, vs 17, én met de feitelijke situatie. Dat n.l. Jezus de Heilige Geest uitgestort heeft, zegt Petrus nù, dat op grond van déze dingen, men dus in Jezus moet geloven als in Iemand, die tot Here en tot Christus is gemaakt. Dat hier aanduidingen gemaakt worden in de richting van een „leer der drieeenheid", ligt voor de hand.

HET REFREIN

GIJ hebt gekruisigd, maar GOD heeft opgewekt. Gij hebt Jezus van Nazareth GEKRUISIGD, maar God heeft Jezus van Nazareth (geen ándere) OPGEWEKT. Dat is het refrein, dat telkens weer in de prediking der apostelen naar voren komt. Dat telkens weer naar voren komt in verbinding met de gedachte, de stelling, dat dit „volgens de Schriften" was: 3 : 13, 15, 18, 21-25; 4 : 10; 5 : 30v; 10 39v.

De opstanding van Jezus van Nazareth (niet van een zekere Jezus van Jeruzalem, of van Hebron, maar de welbekende Jezus van Nazareth) is hoofdzaak en centrum, basis en spits, uitgangspunt en einddoel der prediking. Dát is de totaliteit der prediking van de Christus, 8 : 5, 35.

Ploeger

Het volk van God in een chaotische wereld

(The people of God in a world in turmoil)

Conferentie van de Europese Baptisten Federatie in Wenen, Oostenrijk — 6-10 augustus 1969.

Onder het thema The people of God in a world in turmoil / Gottes Volk im Umbruch der Zeit (Het volk van God in een chaotische wereld) zal van woensdag 6 tot en met zondag 10 augustus 1969 te Wenen, Oostenrijk de 5-jaarlijkse europese baptisten-konferentie worden gehouden. Van de verschillende sprekers noemen we: dr G. R. Beasley-Murray (Engeland), Juan Borras (Spanje), dr Billy Graham (U.S.A.), ds Th. van der Laan (Nederland), Pastor Sven Ohm (Zweden), Prediger Ernst Rödter (Zwitserland), dr William Tolbert (Liberia), Pastor Michael Zhidkov (Rusland). De plenaire zittingen van de konferentie worden in de Stadthalle van Wenen gehouden.

De regelingskommissie te Wenen (adres: Ortskomitee der Konferenz der EBF, Mollardgasse 35, Postfach 134; A-1061, Wien) zorgt indien gewenst voor reservering in hotel, bij partikulieren of op camping.

Het reisbureau Lissone-Lindeman N.V. (afd. Congres- & Studiereizen, Pletterijkade 50, Den Haag; tel. 070-183290) verzorgt een chartervlucht naar Wenen, inklusief hotel. Hierdoor kunnen de deelnemers profiteren van de aanzienlijke redukties, welke door de luchtvaartmaatschappijen gegeven worden op de kosten van het vliegvervoer. Ter vergelijking diene dat een normaal retour van Amsterdam naar Wenen *f* 399,— kost (zonder hotel-akkommodatie).

PROGRAMMA VAN DEZE REIS:

Dinsdag 5 augustus 1969, Amsterdam-Wenen
Vertrek vanaf Schiphol Centrum om 13.05 uur per K.L.M., vluchtnummer KL 545 naar Wenen. Aankomst op het vliegveld Schwechat om 14.40 uur. Na aankomst aansluitend vervoer per bus naar het hotel.

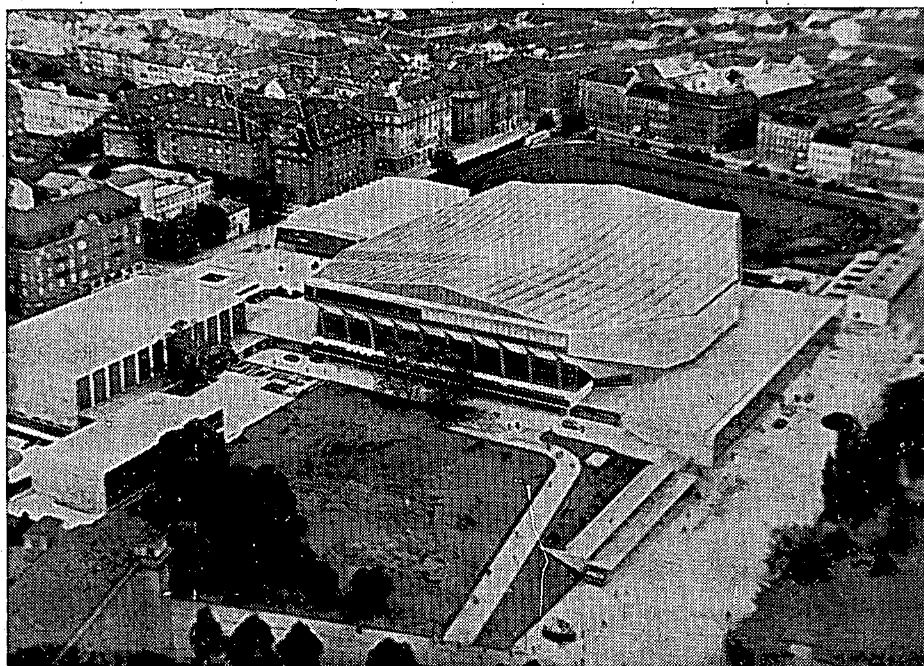
Woensdag 6 tot zondag 10 augustus 1969, Wenen
Gelegenheid tot deelname aan de E.B.F.-konferentie. Akkommodatie in het hotel.

Maandag 11 augustus 1969, Wenen - Amsterdam
Vertrek van het hotel naar het vliegveld. Vervoer per K.L.M. om 14.20 uur, vluchtnummer KL 548 naar Amsterdam. Aankomst op Schiphol Centraal om 16.05 uur.

De reissom bedraagt:

	Kategorie	met bad	zonder bad	suppl. éénpers. kamer	verleng. p. dag
Hotel Stefanie	B	*f* 558,—	—	*f* 5,— per dag	*f* 40,—
Hotel Central	C	—	*f* 486,—	*f* 4,85 per dag	*f* 28,—
Hotel Wimberger	D	—	*f* 461,—	*f* 2,— per dag	*f* 24,—

De reissommen zijn gebaseerd op akkommodatie in tweepersoonskamers, en per persoon

IN DIT NUMMER O.A.:

- ★ Gemeenteberichten van Alphen a.d. Rijn, Arnhem, Tweede Exloërmond, Groningen-Zuid en Rotterdam-Centrum
- ★ Voorgangers, ds F. E. Huizinga
- ★ Verantwoording Unie Bureau (laatste maand 1968)
- ★ Nieuws over de EBF-konferentie in Wenen

Citaat van de week: *Het is de vraag of de preekstoel gebruikt kan worden voor zulke politieke beschouwingen, hoe actueel deze ook mogen zijn. Het bezwaar daartegen komt niet voort uit toegeeflijkheid aan het vrome kerkvolk om de gemeente in haar behoefte aan zielerust niet te storen, maar uit de nutteloosheid van dergelijke toch altijd min of meer moraliserende abstracties.*

(dr C. P. van Andel)

In de reissom is begrepen:

1. Retour van Amsterdam naar Wenen per K.L.M. en/of andere I.A.T.A. luchtvaartmaatschappijen in de economy klasse per lijndienst.
2. Akkommodatie in tweepersoonskamers. Voor éénpersoonskamers zie onder reissom. Indien de hotels zijn volgeboekt, wordt akkommodatie gereserveerd in hotels van overeenkomstige klasse. De prijs zal dan echter worden aangepast.
3. Het ontbijt en één hoofdmaaltijd. (Half pension).
4. De luchthavenbelasting van Schiphol.
5. Vervoer van de luchthaven naar het hotel in Wenen en v.v. (Alleen bij een minimum van 21 personen).
6. Bedieningsgelden en belastingen over de in het programma opgenomen diensten.

Niet inbegrepen zijn:

Eén hoofdmaaltijd; extra diensten van hotel- en restaurantpersoneel; persoonlijke uitgaven voor dranken, wasgoed, etc.; verzekeringen.

Minimum deelname:

Dit arrangement kan tegen de bovenvermelde prijs alleen doorgang vinden bij een minimum van 21 personen. Indien dit aantal niet gehaald wordt zal de reissom aangepast dienen te worden.

Verlenging of verkorting:

Indien de genoemde vertrektijden en terugreis de deelnemers niet schikt, is het mogelijk op andere data heen- en/of terug te reizen. Het is mogelijk het verblijf in Wenen te verlengen tot maximaal 30 dagen. Het minimum verblijf is 6 dagen.

Nadere inlichtingen bij het Uniebureau, Dalweg 77, Arnhem; tel. 08300-23007. Ook de sekretarissen der gemeenten kunnen nadere informaties verstrekken.

De Stadthalle te Wenen waar de EBF-konferentie wordt gehouden.

BROKSTUKKEN

ALLEEN MAAR PSALMEN?

Ir G. B. Smit heeft dezer dagen in een brochure het standpunt toegelicht dat de Gereformeerde Bond inneemt met betrekking tot de onlangs uitgegeven "102 Gezangen". Die 102 gezangen zijn schriftgezangen, d.w.z. dat aan deze liederen schriftgedeelten of bijbelwoorden ten grondslag liggen. Wat dat betreft staan ze wel hoger dan de z.g.n. "vrije gezangen", maar toch staat de Geref. Bond ook hier min of meer afwijzend tegenover.

"Wie een gezang opgeeft", luidt het standpunt van de Bond, "laat het meerdere (dat zijn de psalmen) voor het mindere liggen."

De schriftgezangen, zo betoogt de schrijver van de brochure, zijn wel geen puur-menselijke dichtstukken, maar ze zijn ook niet in de Schrift als afgeronde liedbundel gegeven. Invoering van deze schriftzangen in de erediensi betekent dan ook een miskenning van de bijzondere zorg Gods, die ons wel het Boek der Psalmen schonk als liedbundel in het Oude Testament (waarin voor de N. T. gemeente het gehele heilshandelen Gods duidelijk oplicht), doch ons geen N.T. equivalent heeft gegeven.

Wij zouden er in dit verband op willen wijzen dat er in de eredienst wel meer is dat ons niet als een afgerond geheel in Oude of Nieuwe Testament is gegeven. Ik denk aan de prediking, die men, ook in kringen van de Gereformeerde Bond niet zomaar uit de Schrift schept, maar die een verwerking is van bijbelse gegevens. Ik denk ook aan de belijdenisgeschriften, alsmede aan de gebeden, die niet zonder meer uit de bijbel genomen zijn.

Verder citeer ik hier woorden van Paulus over het samenzijn der gemeente, uit Ef. 5 : 19 e.v.: "Spreekt onder elkaar in psalmen, lofzangen en geestelijke liederen, en zingt en jubelt den Here van harte." Een soortgelijke opmerking maakt hij in Col. 33 : 16.

In beide verzen staan de psalmen wel voorop (misschien is het voor onze gemeenten goed, daarop te letten), maar ze zijn niet de enige te zingen liederen. En is het verder wel juist, dat men wat de prediking betreft, wel het Nieuwe Testament hoorbaar maakt en de Naam van Jezus predikt, maar deze Naam verder in alle liederen van lofprijzing en aanbidden **verzwijgt?**

Het lijkt mij een vreemde zaak, dat men lofprijzende niet verder komt dan het Oude Testament, terwijl het Nieuwe Testament met zijn rijkdom van vervulling alle reden geeft om blij de Jezus-Naam te prijzen.

BEVREDIGING?

"Kerkgang is niet, wat zovelen denken, het bevredigen van een diepgevoelde behoefte. Als dat het is, is het gewoonlijk net verkeerd. Wij hebben niet zoveel behoefte, om **onder het oordeel te staan.** De vraag is veeleer, of wij die kerkgang nodig hebben. Wij zijn de jaren door opgevoed met de gedachte, dat je er voor voelen moet. Niet waar: het moest **eerlijk** zijn allemaal. En aangezien we gewoonlijk niet zoveel voelen, en in elk geval het meest voor onszelf, zijn we met onszelf alleen gebleven en God kon wachten tot er behoefte was." Dit zijn woorden van ds J. J. Kalma, die er de stelling aan toevoegt: "Je moet naar de kerk gaan als je geen behoefte voelt, allereerst om te erkennen en te belijden dat er een God boven je staat, maar dan ook omdat deze behoefteloosheid een zeker bewijs is, dat het niet met je deugt, dat je straatarm bent en nodig door elkaar moet worden geschud en rijk gemaakt door God. Christelijk geloof is geroepen worden en dus gaan, ook, als je er niets voor voelt. Ditmaal geen commentaar. Hier wordt een zwakke plek van heel wat christenen geraakt.

Wf.

Verantwoording Unie-bureua

In de laatste maand van het voorbije jaar kwamen in het unie-bureau de volgende bijdragen en giften binnen:

1. voor de ECU: Amsterdam-Centr. f 12,50; Harderwijk f 32,32; Dokkum f 62,—; f 30,27; Foxhol f 70,98; Groningen-Zuid f 12,88; Deventer f 57,66; Apeldoorn f 41,31; Amsterdam-C. f 39,92; Enschede f 437,82; Emmererfscheidenveen f 140,80 en f 33,66; Sneek f 309,—; N. Weerdinge f 140,74; Almelo-Nieuwstr. f 72,—; Coevorden f 120,—; Hoogeveen f 70,—; Hengelo f 718,44; Den Haag f 77,02; Groningen-Noord f 425,—; Foxhol (zaaier-actie) f 25,—; Den Helder f 24,03; Muntendam f 100,—; Alkmaar f 52,—; Stadskanaal f 1012,—; Zutphen f 178,72; Veendam f 300,—; Scheveningen f 54,—; Alblasserdam f 159,39; Zwijndrecht f 83,49; Delfzijl f 227,35; Eindhoven f 400,—; AB-L., V f 25,—; JtB, H f 50,—; JS, M f 2,25; G, O f 60,—; S-H, D f 5,—; B, E f 15,—; GFB, B f 25,—; GJvdM, S f 50,—; HK, T f 5,—; MEvD, US f 26,—; Zusterhulp Apeldoorn f 85,—; Zusterhulp gewest Groningen f 25,—.

2. voor de arbeid onder Spanjaarden: N. Pekela f 229,68; Haarlem f 81,23; Rotterrdam-Centr. f 65,—; Emmen f 70,—; Treebeek f 18,37; Deventer f 84,74; Apeldoorn f 48,50; Sneek f 190,—; Hoogeveen f 50,—; Coevorden f 50,—; Hoogeveen f 55,—; Rotterdam-C f 70,—; Hengelo f 170,50; Harlingen f 93,87; Stadskanaal f 125,—; Leeuwarden f 217,04; Borne f 19,68; Muntendam f 100,—; Zutphen f 60,—; Veendam f 100,—; Scheveningen f 21,72; Alblasserdam f 92,61; Zwijndrecht f 48,51; mej. LR, OP f 200,—; AB-L, V f 25,—; JS, M f 1,75; MJtB, H f 50,—; G te O f 35,—; Wed. B, E f 10,—; GFB, B f 25,—; MP, U f 100,—; NN f 500,—; MEvD, US f 15,—.

3. voor de opleiding: Amsterdam-Centr. f 50,22 en f 25,25; Almelo, Geraniumstr. f 99,63; Dokkum f 10,—; Rotterdam-Centr. f 110,—; Den Helder f 20,05; Groningen-Zuid f 459,29; Emmen f 265,-; Treebeek f 36,74; Foxhol f 71,03; Groningen-Zuid f 540,88; Deventer f 124,91; Apeldoorn f 72,—; Enschede f 606,74; Winschoten f 62,18; Emmererfscheidenveen f 114,82 en f 18,95; Sneek f 310,— N. Weerdinge f 159,67; Hoogeveen f 70,—; Almelo-Nieuwstr. f 67,—; Coevorden f 80,—; Noordbergum f 86,55; Hengelo f 638,13; Den Haag f 75,76; Groningen-Noord f 425,—; Foxhol Zaaieractie f 25,—; Hengelo f 130,—; Muntendam f 155,08; Borne f 14,14 en f 11,17; Stadskanaal f 1216,—; Zutphen f 135,52; Veendam f 300,—; Scheveningen f 54,33; Alblasserdam f 191,52; Zwijndrecht f 100,32; Delfzijl f 112,15; Eindhoven f 203, 03; AB-L, V f 25,—; JS, M f 2,75; MJtB, H f 100,—; G, O f 55,—; S-H, D f 5,—; GFB, D f 25,—; AB, G f 4,—; GJVvdM, S f 50,—; NN f 500,—; MEvD, US f 31,—; Zusterhulp Zwijndrecht f 5,—; Zusterhulp gewest Groningen f 25,-

4. voor de zending: Amsterdam-Centr. f 48,16 en f 44,80; Harderwijk f 30,55; Harlingen f 64,77; Dokkum f 20,—; Rotterdam-Centr. f 100,—; Groningen-Zuid f 267,72; Coevorden f 100,—; N. A'dam, Klazienaveen f 100,—; Emmen f 1130,-; Treebeek f 68,47; Foxhol f 87,99; Deventer f 229,26; Apeldoorn f 151,—; Enschede f 902,01; Winschoten f 54,—; Arnhem f 390,33; N. Pekela f 81,—; Hoogeveen f 101,74; Almelo-Nieuwstraat f 86,50; Rotterdam-Centr. f 195,—; Amsterdam-Centr. f 42,05; Groningen-Zuid f 926,66; Hengelo f 1602,50; Harlingen f 108,83; Den Haag f 50,45 en f 50,—; Stadskanaal f 215,—; Groningen-Noord f 650,—; Hoogeveen f 220,—; Foxhol-Zaaieractie f 25,—; Leeuwarden f 211,93; Muntendam f 100,-; Emmererfscheidenveen f 550,07; Alkmaar f 42,—; Den Helder f 28,11; 2de Exloermond f 36,60; Borne f 15,89; Deventer f 58,54; Zutphen f 189,10; Veendam f 300,—; Scheveningen f 86,79; Alblasserdam f 357,21; Zwijndrecht f 187,—; Delfzijl f 260,21; Eindhoven f 600,—; BG, H f 100,—; AB-L, V f 25,—; HCEJ, H f 15,—; JtB, H f 50,—; HGdW, E f 7,50; JS, M f 3,25; LR, OP f 100,—; MJtB, H f 100,—; G te O f 125,—; S, D f 5,—; GFB, B f 25,—; MP, U f 100,—; GJvdM, S f 50,—; HK, T f 10,—; JW, H f 100,—; NN f 1000,—; MEvD, US f 56,—; NBVB gewest Groningen f 25,—; R.J.C. f 190,— (bloedbank); Gr. v. Prinsterenschool Hengelo f 126,—; Zondagsschool Zutphen f 180,06; Juliana v. Stolbergsschool Enschede f 148,—; Gr. v. Prinstererschool Hengelo f 28,89; Kon. Emmaschool Hengelo f 30,—; Sav. Lohmanschool Hengelo f 25,—; Dr. J. Th. de Visserschool Hengelo f 40,—; Da Costaschool Hengelo f 30,—; Zondagsschool Arnhem f 129,56; Chr. School Vroomshoop f 24,—.

5. voor het '10-cents-fonds' van de U.B.S.: Emmen f 147,20; Harlingen f 61,02; Groningen-Zuid f 164,10; Treebeek f 13,36; Rotterdam-Centr. f 194,60; Vroomshoop f 70,—; Hengelo f 24,—; Eindhoven f 100,—; Alblasserdam f 71,82; Zwijndrecht f 34,65; Amsterdam-Centr. f 10,—; Groningen-Zuid f 84,66; Enschede f 38,80; Zutphen f 102,50; Winschoten f 10,—; Sneek f 67,30; Hoogeveen f 75,—; Coevorden f 50,—; Den Haag f 92,11; Emmererfscheidenveen f 27,35; Stadskanaal f 420,—; Scheveningen f 17,16; AB-L, V f 10,—; HK, G f 75,—; GFB, B f 25,—; NN, G f 15,—; G, O f 25,—; JvW, H f 6,—; HK, T f 3,—; MEvD, US f 12,—; CPS, D f 25,—.

PROF. DR. KENNETH SCOTT LATOURETTE OVERLEDEN

Op 84-jarige leeftijd is in zijn woonplaats Oregon City, Oregon, U.S.A., nadat hij als voetganger door een auto werd aangereden, overleden prof. dr. Kenneth Scott Latourette.

Prof. Latourette was een bekende baptistenkerkhistoricus. Hij was van 1921 tot 1953 als hoogleraar verbonden aan Yale-University. Na zijn emeritering was hij „dean" van de amerikaanse kerkhistorici.

Prof. Latourette was in het bezit van drie doctoraten; alle verworven aan Yale-University. Bovendien werden hem veertien eredoctoraten verleend waaronder twee van baptisten-universiteiten. Prof. Latourette doceerde in het bizonder oosterse geschiedenis en zendingswetenschappen.

6. **voor het Noodfonds:** Amsterdam-Cent. f 30,—; Apeldoorn f 50,—; Winschoten f 20,—; Sneek f 200,—; Hoogeveen f 62,40; Scheveningen f 90,—; AB-L, V f 25,—; CV, L f 70,— (Biafra); S-H, D f 5,—; GFB, B f 25,—; HK, T f 10,—.
7. **voor actie Handelingen 69:** AR-vdW, G f 10,—; Alkmaar f 200,—; Delfzijl f 69,35 en f 406,25; Amsterdam-West f 525,—; Apeldoorn f 350,—; Winschoten f 250,—; ABFMS, USA f 897,43; Harlingen f 350,—; Utrecht-Centr. f 500,—; Emmen f 198,08; Utrecht-Noord f 300,—; JS, G f 65,—; Amsterdam-Centr. f 250,—; Sneek f 256,75; Emmen f 75,82; Noordbergum f 500,—; Hoogeveen f 200,—; GFB, B f 25,—; Stadskanaal f 500,—; Leeuwarden f 627,85; Den Helder f 100,—.

Voor al de gevers en geefsters van deze mooie bijdragen: onze warme en hartelijke dank!

U zult er stellig met belangstelling van kennis nemen, dat in 1968 in totaal als volgt is opgebracht:

voor de E.C.U.	*f* 22.787,43
voor de arbeid onder Spanjaarden	„ 10.961,53
voor de opleiding	„ 28.259,94
voor de zending inclusief bufferfonds	„ 47.143,76
voor het ‚10-cents-fonds' van de UBS	„ 7.181,80
Tezamen	*f* 116.334,46

Wel, wat een machtig bedrag! En dan te bedenken, dat dit totaal dat van het vorige jaar 1967 met *f* 5.425,11 overtroffen heeft, terwijl daarnaast en daarboven door onze gemeenten en vrienden nog werd opgebracht in 1968: voor het Noodfonds *f* 10.465,79 en voor de actie Handelingen 69 *f* 18.914,86! Dat is werkelijk een reden tot oprechte dankbaarheid voor al die daadwerkelijke bereidwilligheid tot offervaardigheid om onze gezamenlijke arbeid in dienst van onze Heer te dragen en te bouwen! Ziende op onze Heer, die de bereidheid hiertoe wekte, gaan wij vol vertrouwen het nieuwe jaar tegemoet om dat wat Hij op onze schouders heeft gelegd met blijdschap en toewijding eendrachtig te volbrengen!

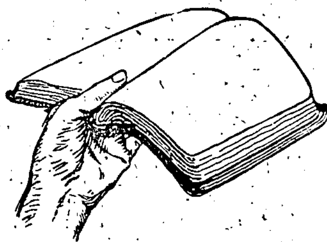
Ik vermeld nog even de gironummers: 9260 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam, 1504 ten name van de Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam.
Vermeld steeds duidelijk de bestemming van het bedrag!

T. Jansma

AFSCHEID DS C. DE JONG

De gemeente Klazienaveen deelt mede dat op 26 januari 1969 a.s. 's middags om 3 uur in haar gebouwtje aan de Derksweg ds C. de Jong afscheid neemt als voorganger van de gemeente Klazienaveen.
Gemeenten van elders die de afscheidsdienst willen bijwonen worden vriendelijk uitgenodigd.

Namens de gemeente,
H. Jalving, sekretaris.

Wat zullen we lezen?

Jezus ontmoette vaak en veel vijandschap. Niet iedereen was het met Hem eens. Niet iedereen geloofde Hem. Jezus echter bleef Zijn vijanden liefhebben. Wat Hij predikte, maakte Hij in eigen leven waar.

zondag	26 jan.	Mt 5:38-48	Totaal anders dan anders
maandag	27 jan.	Mt 9: 1-8	Theologische vijanden
dinsdag	28 jan.	Mt 10:24-31	Venijnige haat, nochtans beschermd
woensdag	29 jan.	Mt 11:25-26	Voor wijzen verborgen
donderdag	30 jan.	Mt 12: 9-14	Dodelijke vijandschap
vrijdag	31 jan.	Mt 12:22-30	Theologische vuilspuiterij
zaterdag	1 febr.	Mt 12:38-45	Geen toegeeflijkheid

Pl.

TSJECHOSLOWAAKSE BAPTISTEN ZENDEN GROETEN

Dezer dagen is door de baptistengemeenten in Tsjechoslowakije een brief aan alle baptisten in de wereld gezonden. De brief, die ondertekend is door de president en de sekretaris van de Baptisten Unie in Tsjechoslowakije, resp. Vaclav Tomes en Stanislav Svec, luidt als volgt: ‚In deze dagen denken wij met liefde en dankbaarheid aan onze mede-baptisten in de gehele wereld, die met ons werken op Gods akker. Wij weten ons met hen één in de gebeden en in de Geest van Christus. Namens de baptistengemeenten in Tsjechoslowakije groeten wij u allen broederlijk en we bidden dat God u allen zegene en u vervulle van Zijn vreugde en vrede. Dat zijn kracht alle dagen met u zij, zowel in uw arbeid als in uw persoonlijk leven.

Dit afgelopen jaar was voor ons vervuld van hoop. Eigenlijk geheel onverwacht werd ons meer rust en persoonlijke vrijheid vergund in onze arbeid dan we voordien hadden. Nieuwe wegen werden ons geopend en met de nieuwe vooruitzichten kwam nieuwe moed over ons. Er was ook een tijd waarin we vreesden dat we al deze nieuwe verworvenheden weer zouden verliezen — maar de Heer hoorde onze gebeden en antwoordde ons op onze gebeden voor onze natie, die mede door de uwe werden ondersteund. De dreiging van een verwoestende oorlog is voorbijgegaan. Vele dierbare giften hebben we van u ontvangen; we geloven er een goed gebruik van te kunnen maken in de komende jaren.

We hopen en verwachten, dat onze unie voortdurend in uw gebeden betrokken zal blijven en wij zullen met u bidden voor hen die niet zo gelukkig zijn als wij — voor hen die lijden door oorlog, hongersnood, morele en geestelijke ellende en andere rampen. Dat onze Heer Zijn genade en Zijn vrede schenke aan alle naties in de wereld'.

VAN DE LANDELIJKE KAMPKOMMISSIE

Door allerlei oorzaken is de kampfolder nog niet verschenen, doch ik wil u toch reeds iets verklappen.
We hopen twee buitenlandse jeugdkampen van een week te houden in Duitsland en wel in het Jugendheim Pilgerheim te Weltersbach, gelegen in de buurt van Solingen.
De data zijn:
1e kamp van 2-9 augustus en het
2e kamp van 9-16 augustus 1969.
De omgeving is bergachtig en het Jugendheim ligt tegen de berg aan.
De instapmogelijkheden zijn ongeveer gelijk aan die van het vorig jaar met de reis naar Oostenrijk.
De prijs voor deze reizen is slechts *f* 110,— per persoon.
Wilt u mee, dan dient u zich wel ten spoedigste te melden aan mijn adres, daar er slechts beperkte ruimte in het Jugendheim is.
Tegelijkertijd dient het inschrijfgeld ad *f* 30,— te worden gestort op mijn girorekening (81 89 88). Pas ná ontvangst van het inschrijfgeld is de inschrijving van kracht.
Jongelui vanaf 16 jaar kunnen zich voor deze reis opgeven.
Nadere inlichtingen kunt u bij mij ontvangen.
Namens de Landelijke Kampkommissie,
G. van Veen, secretaresse.
Mej. G. van Veen, Emmen, Meidoorn 55, tel. 05910-11363 ('s avonds).

N.B. We zijn nog bezig een reis uit te zoeken voor jongeren en ouderen. Zodra hierover iets definitiefs bekend is, volgen nadere mededelingen.
Helaas konden we de school in Vandans niet weer afhuren.

ZAAIERZAKEN, DIE ONS ALLEN RAKEN

Laat u zich ook dit keer nog verleiden om het volgende te lezen. Het onderwerp is afgezaagd en wellicht is het ook overdreven om te schrijven: die ons allen raken. Wij weten immers, dat er zijn, die zich door niets laten raken. Ze leven hun leventje en wensen niet gestoord te worden. Het bordje NIET STOREN hangt bij hen op alle deuren. Eerbiedigen wij hun rust al zijn u en ik geneigd bij die deuren te gaan staan zingen: Ontwaakt, gij die slaapt!

Bemoedigend is het vast te stellen dat naar 80 adressen van het speciale Handelingennummer, een extra-editie van De Zaaier, 97.000 exemplaren zullen worden gezonden. En nog is er een klein kansje dat een paar wakker worden en haastig br Jansma vertellen, dat ze ook nog mee gaan doen. God zij met u, gemeenten en gemeenteleden, als u straks op weg zult gaan. We mogen wel zeggen: God zij met ons!

Ik dank ook hen, die mij het artikel: Evangelisatielectuur is traditioneel, uit Trouw van 11 januari '69 hebben gezonden. Jammer dat de schrijver zich niet nog wat duidelijker uitgedrukt heeft. Hij noemde namelijk geen namen. Hij stelde in het algemeen vast dat vele evangelisatiebladen te zeer uitgaan van de veronderstelling dat de lezers op de hoogte zijn van de bijbel, van de kerk en van de boodschap van beiden. Terwijl de schrijvers in die bladen zich toch voortdurend voor ogen moeten houden dat dat niet het geval is. Wij proberen dat althans te doen. Of het altijd lukt is een tweede. Maar het is goed dat gij weet dat wij dat trachten te doen. Uit enkele reakties heb ik namelijk de indruk, dat men de inhoud van ons blad graag wat meer aangepast zag aan het geloofsleven van de christen. Daarvoor dacht ik moest men zich meer wenden tot De Christen, uw weekblad. En De Kandelaar, het blad onzer zusters. Ik weet natuurlijk niet welke maatstaven Kerknieuws aanneemt, maar ik las een beoordeling van ons kerstnummer in genoemd blad. Ik wil u die niet onthouden. Daarin staat: Wij vinden dit kerstnummer van De Zaaier van 1968 zonder meer een juweeltje waarvoor wij gaarne onze waardering uitspreken en dat wij een heel ruim debiet wensen.

Dat geeft de burger dan weer moed. Br Jansma zal zeker aan vele kranten het maartnummer zenden, ook al om bekendheid te geven aan de handelingen, die wij hopen te verrichten. Eerwaarde broeders, vermaant u ons nu niet door te zeggen dat we er met activisme ook niet komen. Alsof we dat niet wisten. Alsof wij niet weten dat alle zegen van de Heer moet komen. Maar die Heer wil ons gebruiken. Hij wil ons in dienst nemen. Heeft Jezus het niet over ponden en talenten gehad? En over de heer van de wijngaard, die al maar door naar de markt kwam om nieuwe arbeiders te werven?

Natuurlijk staan wij open voor uw op- en aanmerkingen op ons evangelisatieblad. Maar gebruikt dat blad wel. Het is één van de weinige bruggen, waarover u de andere misschien kunt bereiken. „O Christus, doe uw vuur ontbranden!" In maart, april, in heel dit jaar!

Huizinga

Korrespondentie

G.Z. te R. Uw uitleg van de woorden „agrammatoi" en „idiootai", Hd 4:13, is juist. Dat echter een interpretatie als door mij gegeven (zie De Christen van 3-1-69, art. De Gemeente te Jeruzalem), onjuist zou zijn, dat n.l. Petrus en de anderen door de Joodse Raad gezien werden als analfabeten en idioten, is daarmee niet gezegd. Ik heb alleen willen aanduiden, dat de Joodse Raad er niet bij kon, het zich niet kon voorstellen, dat Petrus en consorten zó vlot konden spreken, zo duidelijk, logisch, theologisch.

Dat sommigen bij het woord „idioot" aan idiotisme zouden kunnen denken, had ik moeten voorzien, en derhalve was het wellicht beter geweest, dit niet te schrijven, om misverstanden te voorkomen.

Dat overigens de kwalificatie van Lucas en niet van de Joodse Raad is, is dacht ik duidelijk. Zoals het even duidelijk is, dat Lucas hier de gedachten van de Joodse Raad weergeeft, en dus eigenlijk hier in de ware zin van het woord niet meer is dan verslaggever. Dank voor uw schrijven!

J.t.H. te R. Hartelijk dank voor uw schrijven naar aanleiding van het artikel: Prof. Van Niftrik kan nog wat van de Bijbel leren. Ik hoop binnen afzienbare tijd op het door u aangesneden onderwerp: De uitverkiezing, in een apart artikel nader in te gaan.

Mej. C.E.A.S.Q. te D.H. Natuurlijk, u hebt gelijk, als u stelt, dat — naar aanleiding van het artikel over prof. Van Niftrik — ook als wij alles gedaan hebben, wij nóg onnutte dienstknechten zijn! Ik zou zulks niet graag willen tegenspreken. Waar het in het onderhavige artikel echter om ging, is het feit, dat prof. Van Niftrik een misverstaan demonstreerde van wat bij de begrafenis van Jan van Gijs gezegd werd. In de Pinksterkringen zegt men zeer beslist niet, dat we ook maar iets kunnen toedoen aan onze redding. Het is genade alleen. Aangezien we ons met de Christusprediking der pinksterbeweging op het nauwste verbonden weten, kwam mijn reactie. Maar nogmaals: onze werken zijn geen **grond** voor onze behoudenis, maar **uitvloeisel** van ons gered-zijn door het bloed van de Heiland.

Ploeger

Langs deze weg feliciteren wij onze geliefde moeder, groot- en overgrootmoeder

BONTJE FRIESWIJK—BEIJERT

met haar 90ste verjaardag a.s. 19 februari te Drachten.

Met dank aan God.

Trijntje Ietje Visser—Frieswijk
Wietse Visser
kinderen en kleinkinderen

Ps. 23.
R.R. 3, Mount Hope, Ontario, Canada.

Op woensdag 29 januari hopen onze lieve ouders, behuwd-, groot- en overgrootouders

J. DUURSMA
B. DUURSMA—VAN KOMEN

hun 55-jarig huwelijksfeest te gedenken.
Gods trouw is wonderbaar.

Hun dankbare kinderen, klein- en achterkleinkinderen

Canada, Burnaby 2BC
Deventer, Wouwermanstraat 7

Voor de a.s. zomer zoekt De Vinkenhof weer enkele sterke krachten om het gezellige maar drukke werk in de huishouding en keuken wat te verlichten.

WELK MEISJE OF JONGE VROUW

wil ons komen helpen bij het verzorgen van schoolreisjes, conferenties, tentenkampen enz.?

Salaris nader overeen te komen.

Sollicitaties te richten aan: ds J. Reiling, „De Vinkenhof", Biltseweg 10 te Den Bosch en Duin. Tel. 030-784823.

Na een moedig gedragen lijden heeft de Heer tot Zich genomen onze lieve moeder, oma, zuster en tante

CATHARINA CORPORAAL

in de ouderdom van 73 jaar, sedert 1957 weduwe van S. Prost.

„Jezus, Uw verzoenend sterven blijft het rustpunt van mijn hart".

Leeuwarden, 19 januari 1969
Verlengde Schrans 103.

Uit aller naam:

Jan Prost en
Jan Corporaal

Correspondentie-adres: Ovenboslaan 62, Bilthoven.

De begrafenis heeft inmiddels plaats gevonden.

DE CHRISTEN

31 januari 1969
84e jaargang — 5

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0.51 50 - 43 00 — **Administratie:** ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 17,— per jaar (*f* 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Boodschap voor de zondag van de baptisten-wereld-alliantie

(2 februari 1969)

William Carey, de zendingspionier, deed zijn mede-baptisten de wereldkaart zien, niet op kolonialiserende wijze maar zo dat mensen en hun eeuwige bestemming in de belangstelling kwamen te staan.

Eigenlijk zou er in elke kerk van de baptistengemeenten een wereldkaart moeten hangen om ons er aan te herinneren, dat „er geen aanzien des persoons bij God" is (Rom 2 : 11). Die kaart zou ons in gedachten brengen, „dat God alzo lief de wereld heeft gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft" (Joh. 3 : 16). Bovendien zou die kaart ons eraan herinneren dat we, in de gemeenschap en dienst van Jezus Christus, leden zijn van een wereldwijde familie van christenen die verspreid is in meer dan 120 landen.

Op de BWA-zondag realiseren de baptisten in heel de wereld zich hun verscheidenheid en veelkleurigheid, maar tegelijk benadrukken zij hun eenheid. Het is de dag waarop we deze eenheid niet als een theorie beschouwen maar om dat wat zo vaak passief wordt ondergaan tot iets positiefs om te buigen.

Onze eenheid als baptisten ligt niet in de struktuur van een wereldkerk of -organisatie. Onze eenheid is gefundeerd in Jezus Christus. Onze eenheid is meer dan onze verschillen en reikt over de tegenstellingen van een verdeelde wereld heen. „Want door één Geest zijn wij allen tot één lichaam gedoopt" (I Kor. 12 : 13).

De tijd waarin wij leven is een voortdurende en krachtige uitdaging voor de gemeente van Christus. We leven in een vermoeide, gedesillusioneerde en revolutionaire wereld — geteisterd door oorlogen, in de war gebracht door politiek en vol bittere vooroordelen vanwege ongelijkheid en onrechtvaardigheid. Waar we ook in deze wereld wonen, wij dienen betrokken te zijn bij het leven en het welzijn van de maatschappij waarin God ons heeft geplaatst. God heeft sommige van Zijn kinderen in omstandigheden geplaatst die wel bizonder hard, vijandig en gevaarlijk zijn.

We nemen deze gelegenheid te baat om tot hen ons te richten die van hun medegelovigen gescheiden zijn vanwege politieke tegenstellingen en waar regeringen hen de vrijheid om Christus te dienen, zonder beperkingen ontzeggen. Wij geven hen de verzekering dat we hen in gedachtenis houden als een bij ons allen behorend deel van ons leven en onze arbeid. We richten ons tot die minderheden die zo vaak gekonfronteerd worden met hardheid en oppositie en we verzekeren hen, dat ze in onze wereldgemeenschap hoog gewaardeerd worden. Wij zouden eenstemmig willen verklaren dat we het onrecht, de ongelijkheid en het vooroordeel die eens de Zoon van God aan het kruis brachten en thans mensen van mensen, naties van naties gescheiden houden, haten.

Laten we op deze BWA-zondag uitspreken dat een wereld die aan God en Zijn liefde en gerechtigheid, zoals die geopenbaard zijn in Jezus Christus, voorbij gaat een wereld is die de weg van het onontkoombare verderf betreedt. „Maar het zal geschieden, indien gij de HERE, uw God ten enenmale vergeet en andere goden achterna loopt, hen dient en u voor hen nederbuigt — Ik betuig heden tegen u, dat gij voorzeker zult omkomen" (Deut. 8 : 19).

Laten wij ons tesamen heen wenden tot die plaats waar we verlost werden om daar onze liefde te hernieuwen in de tegenwoordigheid van de Heiland der wereld, laten we blijven in de Liefde die ons behoudt, vijanden verandert, tot toewijding inspireert en lust tot dienstbetoon schenkt.

Laten we bidden voor elkaar, opdat de Geest van God op ons en Christus' leven in ons zij wanneer we ons verenigen in onze taak in de gehele wereld om mensen in kennis te brengen van Zijn verlossende kracht en de uitbreiding van Zijn Koninkrijk!

William R. Tolbert, president
Josef Nordenhaug, alg. sekretaris
Robert S. Denny, sekretaris
C. Ronald Goulding, sekretaris
Frank H. Woyke, sekretaris

zand en zaad

We wandelden over volkomen verlaten paden van een zeer afzijds gelegen stuk bos. Er komen daar nauwelijks mensen, want tot voor kort was het een afgesloten gebied. Daarom wemelt het er in de zomer van konijnen, hazen en zie je opeens een paar reeën nieuwsgierig staan kijken om ze dan met hoge snelheid te zien wegzweven. Langzaam stapten we over de met mos en groen en bladeren bedekte lanen.

Het is niet nodig om op zo'n wandeling te praten, maar mijn medepelgrim greep plotseling terug op een gesprek, dat hij ergens had. Hij zei, dat hij het met iemand anders had gehad over oecumenische bewegingen. Ze hadden er beiden geen heil in gezien, want wat veranderde daardoor nu werkelijk aan de situatie van de kerken, de kerken in onze wereld. Het bracht geen essentiële vernieuwing. De een nam wat over, de ander liet wat weg en over en weer wisselde men enige vriendelijke woorden zonder evenwel tot een echte doorbraak te komen. Vandaar spon mijn vriend verder en kwam hij op de predikanten te spreken. Hij had gekonstateerd dat sommigen van hen dat ambt verlieten. Geen wonder, meende hij. Ze passen niet meer in de tijd. Hij wilde niet ontkennen dat er nog altijd mensen zijn, die geestelijke verzorging behoeven, vragen en dat er zeer zeker nog wel enige redenaars waren, die enige honderden aanwezigen in een kerkgebouw bijelkaar konden brengen, maar wat stelde dat voor. Miljoenen levenden gingen aan die verzamelplaatsen voorbij. Zij hadden geen enkele behoefte om af te stappen en te luisteren.

Men geeft, zo zei hij, de predikanten een verkeerde opleiding. Men gaat nog altijd langs de oude weg en probeert de studenten een algemene opleiding te geven, die ze in staat moet stellen een preek te houden en zich wat bezig te houden met hun volk. En dat in een tijd, waarin iedereen zich specialiseert. Natuurlijk, ging hij verder, er zullen altijd huisdokters blijven, maar je merkt het toch zelf: als het geen griep of mazelen is, stuurt hij je door naar de internist, naar de zenuwarts of een andere deskundige. Laten ze voor mannen en vrouwen zorgen, die in het bedrijfsleven een plaats kunnen innemen, in de onderwijswereld, in de sociale sektor. Daarnaast mogen ze gerust theologie studeren, dat moeten ze zelfs, maar daar de dominee van vroeger toch al uit het levenspatroon verdwenen is moet er nu gewerkt worden aan personen, die volop thuis zijn in deze gesaeculariseerde samenleving. Zo te zeggen kunnen ze daarnaast dan voorganger zijn van een gemeente. Dit is maar een korte samenvatting van wat de wandelaar zei. Ik moest wel even denken aan de Joden, die een ambacht moesten leren om in hun levensonderhoud te kunnen voorzien, ook al waren ze rabbijn. Eerst sinds het midden van de 14e eeuw was hij een vrijgestelde, daarvóór beoefende hij een ander beroep voor zijn dagelijks brood. Onze predikanten zijn ook vrijgestelden, maar noodzakelijk is dat niet om toch bedienaar van het woord te zijn. Natuurlijk zou hij minder tijd kunnen geven aan het gemeentelijk werk, maar dat zou de gunstige nevenwerking kunnen hebben, dat krachten, die in de gemeente tegenwoordig zijn, gedwongen zouden zijn zich gezamenlijk te beraden op het welzijn van die gemeente. Bovendien zou het fabeltje van zijn gemakkelijk bestaan voor altijd uit de roulatie verdwijnen. Bovendien zou hij in de komende wereldorde, die nog 'minder' christelijke facetten zal dragen, overtuigender zijn getuigenis kunnen geven en misschien zou hij het ook meer zijn. Bovendien zou hij nooit in dienst van een of andere staat, die er wel brood in ziet dat er door hem gesalarieërde predikanten zijn, staan, daar hij een gewone werknemer is. Bovendien zouden beduidende bedragen vrij komen voor in deze tijd passende gebouwen met adekwate inventarissen, voor geld kostende aktiviteiten in het vlak van moderne evangelisatie.

Ik wilde alleen maar uw fantasie wat los maken. Niets is gevaarlijker dan de toekomst te willen binden aan de vormen van de geschiedenis. Dat lied wordt in de hele wereld gezongen en dat geeft te denken. Nu alles herzien moet worden, onderzocht, getest, beproefd, teneinde tot een zo rationeel en effektief mogelijke wijze van werken te komen; nu alom alle franje en versiering als verwarrende camouflage ongewenst is; nu vooral naar de geloofwaardigheid van wat beweerd wordt gevraagd wordt en de diepste waarheden slechts kans maken overwogen te worden, indien die waarheden niet alleen uitgesproken maar ook uitgeleefd worden, behoeft het geen verwondering te wekken, indien ook het voorgangerschap ter diskussie gesteld wordt en sommigen zich afvragen of naast het afzetten van de hoge hoed gister, vandaag niet gedacht moet worden aan het afleggen van een titel en het opzeggen van die vrijgestelde staat, die hem misschien meer dan wenselijk buiten spel zet.

En uw ouden zullen dromen dromen en uw jongelingen zullen gezichten zien.

Huizinga

HET IS NIET WAAR....

Het is niet waar, dat veel gebed het gevraagde zal bezorgen.
Het is niet waar, dat het gebed behoort tot onze godsdienstige plichten.
Het gebed is niet een plicht, maar een geschenk dat God ons geeft en onmiddellijk te maken heeft met onze levensverbondenheid met de Heer Jezus Christus.

Het is niet waar, dat het gaat om de vraag of wij zullen bidden voor Handelingen 69. Belangrijk is de vraag: hoe bidden we?!
We moeten ons er voor hoeden, dat het gebed enkel en alleen een product van ons verstand en geheugen is. We moeten niet bidden alsof we een versje aan het opzeggen zijn...

We moeten ons hart laten spreken. En als ons hart alleen maar kan roepen, dàn zullen we roepen tot God.
In de gelijkenis van de weduwe en de onrechtvaardige rechter zien we hoe onze Heer in het gebed van de weduwe een hevig verlangen laat uitkomen. We ontdekken in dat gebed een heftig verlangen om te ontvangen. En de Heer noemt dit aanhoudend heftig, verlangend bidden geloof! Laten we onze schijn-volwassenheid maar laten varen en in 't gebed bij de hemelse Vader verschijnen als vragende en ook als verwachtende kinderen!

M. Cohen.

KONFERENTIE VOOR BIJBELSTUDIE EN VORMING

De Commissie voor Bijbelstudie en Vorming van de Europese Baptisten Federatie zal een konferentie houden van 29 juli tot 4 augustus 1969 in het Baptisten-Seminarium te Rüschlikon, Zwitserland.

Onderwerp: **Hoe Gods volk te zijn in een revolutionair tijdperk?**

We nodigen hen uit, die willen meewerken aan het scheppen van een eigentijdse methode van godsdienst-onderwijs voor groepen van alle leeftijden binnen de gemeente. De konferentie zal ook spreken over de E.B.F.-konferentie in Wenen.

Wij hopen, dat zoveel mogelijk mensen zowel aan de konferentie in Rüschlikon, als aan het kongres in Wenen zullen deelnemen.

Conferentie-talen: Duits, Frans, Engels, en zonodig andere.

Conferentie-kosten: 50 Zwitserse Franken.

Informaties in te winnen bij en aanvragen te zenden aan de sekretaris van de Commissie: Prediger Wolfgang Müller, 5678 Wermelskirchen, Schillerstrasse 53, Deutschland.

Aan rustige wateren

Een psalm van David. (Psalm 19)

Wij verzoeken u deze psalm te willen lezen en herlezen. En dan niet zo vlug mogelijk, doch net alsof u hem moet leren opzeggen. Want als we iets van „buiten" moeten leren kan dat alleen als het van „binnen" leeft. En ook deze psalm is waard van binnen bij ons te leven. De bijbelvertalers schrijven boven deze psalm: Gods majesteit in de schepping en in de wet. Toch meen ik dat deze éne zin niet de gehele psalm samenvat. Drie gedachten drongen zich aan mij op bij het lezen van deze Davids Psalm.

1. De herder David wordt overstelpt door de grootheid en majesteit van God in de schepping. Wie oog heeft voor Gods scheppingswerk bewondert al die pracht. Daar zijn de bloemen en planten en bomen rondom ons. Wat een schoonheid! Daar is het uitspansel rondom ons. En verder dan ons gewone oog kan zien ontwikkelt de Schepper van het heelal krachten en werkingen die een mens verslinden en verteren. Verder dan zon, maan en sterren, die wij in hun regelmatige omwentelingen kunnen volgen, verder dan het melkwegstelsel, dat wij bij heldere nachten waarnemen, zijn nog miljoenen „werelden" met hun planeten. Hoe groot is God!! En onvoorstelbaar Zijn majesteit, niet na te rekenen Zijn wijsheid die dit alles schiep en draagt. Welk een taal spreekt dit alles. En toch, — de dichter van deze psalm wist niet wat wij in onze laatste eeuwen mochten ontdekken. — God geeft al meer van Zijn „geheimen" prijs. En wat zullen wij nog „uitvinden" in dit imponerende heelal? Immers met onze „ruimtevaart" zijn we nog maar halverwege de „drempel" van ons zonnestelsel. Daarachter begint het pas echt. Achter de „drempel" wachten de trottoirs, de straten, de boulevards van het heelal. Hoe groot is God, die dit alles in voorbije eeuwen heeft geschapen. En... hoe totaal anders en klein is de mens die als een door miljoenen gedeeld stofje rondhuppelt op deze wereld.

2. De tweede imponerende zaak van deze psalm is de heerlijkheid, de souvereiniteit van God ons in Zijn woord gegeven. God heeft het met het ganse heelal, dat eeuwig ronddraait misschien minder „druk" dan met de mens, geschapen naar zijn beeld. Ook in de mensenwereld vraagt God orde. De wet des Heren is volmaakt. Het woord Gods roept ons op liefde te bewijzen aan God en de medemens. Het woord bindt ons niet alleen aan de Schepper maar ook aan het geschapene. Kort geleden zei iemand tegen mij: „De wereld is bezig de gemeente, de kerk, te veroveren." Ik antwoordde: „Misschien komt dit omdat de kerk, de gemeente de wereld niet durft te veroveren." De Here Jezus volgen betekent meer dan éénmaal ver boven het prachtig sterrendak een heerlijk oord te vinden! God laat Zijn wereld niet los. God laat de mens niet los. Altijd wijst onze Heer en Verlosser ons terug naar onze taak op aarde. Als de Here Jezus, met moeite, afscheid van de discipelen neemt op de Olijfberg, doet Hij dit omdat de weg vrij moet komen voor de Heilige Geest, die de „wereld" moet overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel. En als de discipelen naar de hemel blijven zien, waar een wolk Jezus aan hun ogen onttrok, zegt een engel: „Terug naar Jeruzalem, terug naar het werk, waartoe Jezus de Heer u roept." En Hij die roept maakt ook bekwaam. Wij leven onder de „wolken" sinds Hemelvaart. En zolang de lucht niet is opgeklaard zullen wij hier en nu onze Koning alleen kunnen dienen in relatie tot de medemens, wetende dat alleen op deze wijze de heerlijkheid van Gods woord in al zijn betrouwbaarheid zichtbaar wordt. Alles wat God ons laat vinden in Zijn scheppingswerk, kan alleen zinvol zijn als het aanvaard wordt in de gebondenheid aan Zijn woord. Dat woord roept ons op tot liefde voor God en de naaste.

3. De derde gedachte is de majesteit van Gods genade, waar de psalmdichter een beroep op doet. „Afdwalingen — wie bemerkt ze?" Wij bemerken de afdwalingen van de „wereld" die zich concentreert op het geweld. De „wereld" bemerkt de afdwalingen van de gemeente des Heren. Wij bemerken de afdwalingen van elkaar. En soms ook van ons zelf. En de verborgen afdwalingen? Die wij voor een ander verbergen, die wij voor ons zelf verbergen, die wij niet kunnen weten, omdat wij niet beseffen wie God is en wij zelf zijn? David roept om genade!! Spreek mij vrij!

— Want voor Gods heilig aangezicht zink ik weg in donkere schuld — Goddank, Hij die alles schiep, ordende, draagt, wil onze Verlosser zijn. Want dat is het laatste woord van deze psalm.

Leeft u ook in deze zekerheid? Waagt u het met deze genade? Genade is nooit: Je zelf vrij spreken van schuld en overtredingen. Genade is altijd: Je laten vrijspreken door Gods verzoening in Christus onze Heer. Maar slechts die mens, die iets beseft van zijn afdwalingen en ze belijdt zal de vreugde van de genade ervaren.

God doe u ook deze vreugde diep intens gevoelen.

Amsterdam-C. W. Veenstra

(Uit: Gemeentebericht)

gemeenteberichten

HET GAAT GOED IN GENK

Genk — (Y.F.) Hier in Genk gaat het goed. De Heer zegent ons werk en de sfeer is goed. Onze samenkomsten zijn altijd goed bezet en we zien nieuwe gezichten. Ook hebben wij enkele malen gasten mogen begroeten. Dat een ieder hartelijk welkom is spreekt vanzelf. Als broeders of zusters in onze buurt komen, of hun vakantie hier doorbrengen (mooi is het hier!), dan nodigen wij u uit om zondags met ons de Heer te prijzen voor Zijn grote liefde.

Zondag 19 januari hadden wij een gezinsdienst. Wat een vreugde om al de kinderen, en ook de ouderen, te horen die van deze liefde zingen en vertellen. Onze ouderling br A. Funk bracht op eenvoudige wijze Gods woord; hij vertelde ons van de belangrijkheid van een christelijk gezin, een gezin dat de Here dient, en dat daardoor een steun is in deze maatschappij.

In de namiddag gingen we als jeugd — onze jeugdavonden zien al 15 jonge mensen bijeen — naar Eindhoven, naar de jeugd-rally daar. Wij waren met elkaar 19 man sterk maar er waren enkele ouderen en jongeren bij. Dat wij genoten hebben van het gebodene spreekt wel uit het feit dat allen zeer voldaan naar huis gingen. En weet u: we wonen maar 45 minuten rijden van hen vandaan. Wij danken onze grote God voor alles wat Hij voor ons doet, en verwachten hier in Genk nog grotere dingen van Hem. Ds Deelstra vertoeft gedurende de week in Leersum, maar is met de weekends bij ons in Genk. Hij zal u erg dankbaar zijn als u even zou aanwippen. Dat Handelingen 69 een voortdurende leus mag blijven.

Mededeling

DE SPREKERSLIJST

De gemeente te Assen geeft op voor de sprekerslijst: br J. Kok, Molenstraat 248, Assen; tel. 05920-6987.

Voor de C.v.d.O.:
H. Th. Plevier.

JAPANSE BAPTISTEN-LEIDERS BEZOCHTEN RUSLAND

Een kerkelijke delegatie uit Japan, bestaande uit zes personen, heeft onlangs een rondreis gemaakt door Sovjet-Rusland. Bij de delegatie behoorden twee vooraanstaande baptisten, dr Takoaki Aikawa (professor en lid van het bestuur van de baptisten-konventie in Japan) en dr Shuichi Matsumura (een van de vice-presidenten van de BWA). Zij bezochten de gemeenten in Moskou, Leningrad en Riga.

De delegatie, afgevaardigd door de Oecumenische Raad van Kerken in Japan, had o.a. een ontmoeting met patriarch Alexis van de Orthodoxe kerk.

Gemeente van tachtig leden bouwde nieuwe kerk

Baptistengemeente Zandbulten heet thans: Baptistengemeente Zwagerveen

Eenentachtig palen moesten bij de bouw van de nieuwe baptistenkerk in Zwagerveen (Fr.) in de venige bodem worden aangebracht. De gemeente telde toen (voorjaar 1968) evenveel leden. Een toevallige symboliek mag daarin toch wel gezien worden: de gemeente moet gedragen worden door alle leden; ieder zijn deel, niemand kan gemist worden. Deze eendracht is in elk geval een van geheimen geweest waardoor deze kleine gemeente er in slaagde een prachtig gemeentecentrum in Zwagerveen te doen verrijzen. De officiële ingebruikneming vond j.l. zaterdag 25 januari plaats.

Binnen 35 jaar twee kerken gebouwd

Het werk in de noordoosthoek van Friesland begon in het begin van de dertiger jaren toen ds. G. Visser voorganger was van de baptistengemeente te Noordbergum. Een (hervormde) broeder — hij was bij de opening van de nieuwe kerk aanwezig! — nodigde ds Visser uit om in een schuur naast zijn winkel in Zandbulten te evangeliseren. Het schuurtje bleek al gauw veel te klein. Mensen kwamen tot geloof en tot de doop.

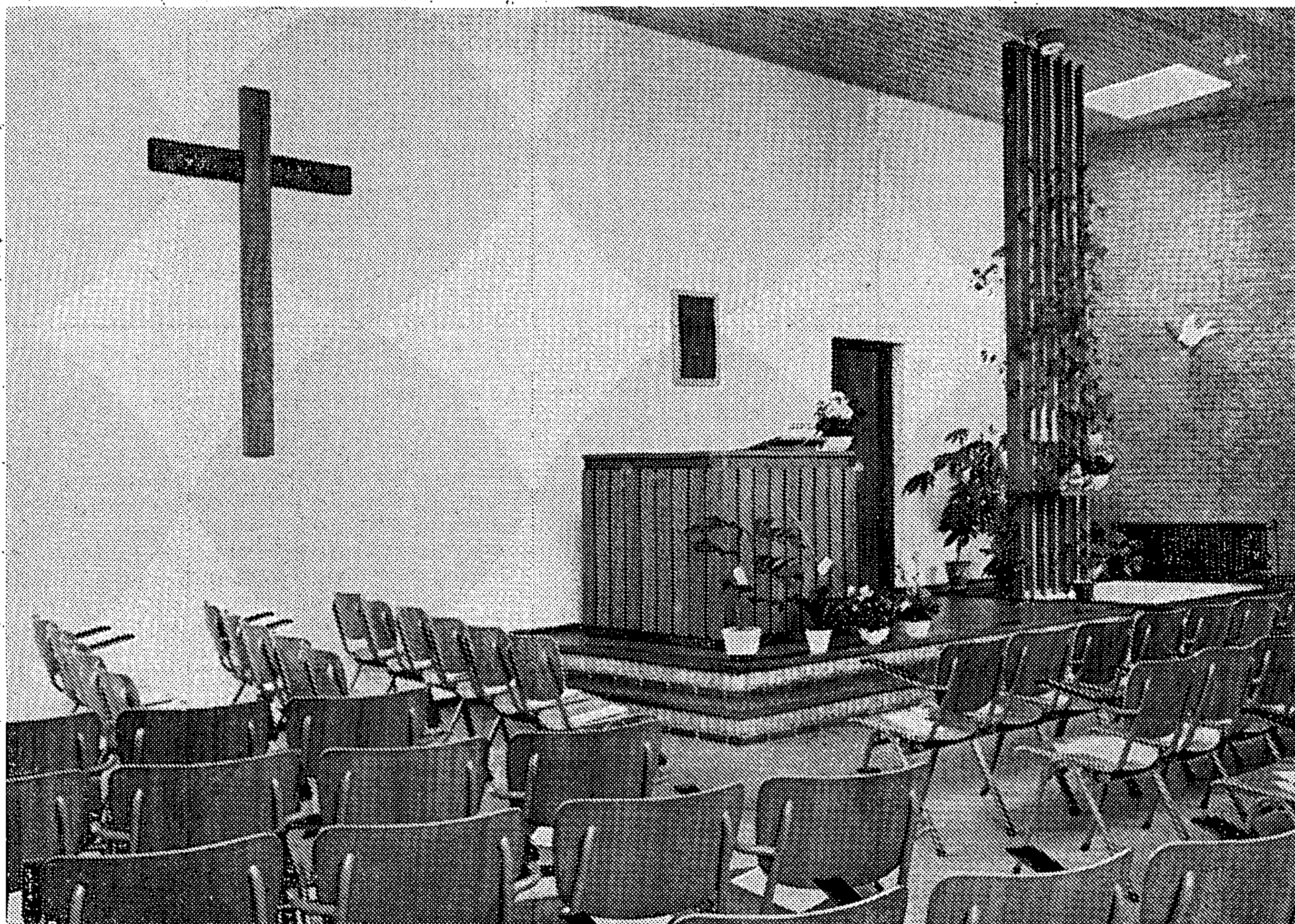
In oktober 1935 werd het kerkje in Zandbulten gebouwd. Bij de ingebruikneming werd br. W. Wolters als evangelist en voorganger — in dienst van wat toen Commissie Inwendige Zending heette — bevestigd. In 1939 werd de gemeente geïnstitueerd. Na de eerste voorganger werd de gemeente achtereenvolgens gediend door de broeders K. Baptist, S. Slort, B. Fabrie (tijdens wiens ambtsperiode in het kerkje een galerij werd aangebracht), J. van Dam, H. Th. Plevier, H. Ploeger en sinds 6 maart 1966 door D. Boschma.

Reeds in de tijd waarin ds Ploeger de gemeente diende werden bouwplannen gekoesterd. Het kerkje in Zandbulten (goedkoop gebouwd) begon gebreken te vertonen; bovendien bleek steeds sterker het bezwaar dat het gehucht Zandbulten te veel aan de rand lag van dichter bevolkte en grotere dorpskernen. Het naburige Zwagerveen, met zijn nieuwe en riante woonwijk bood meer perspectief. In die periode begonnen de vele akties voor het bouwfonds.

De nieuwe kerk in Zwagerveen. Het ligt in de bedoeling dat in de toekomst op de 9 meter hoge toren nog een uurwerk wordt aangebracht. Misschien dat de vervulling van die wens dichter bij gekomen is nadat tijdens het openingsweekend f 2200,— aan giften werd ontvangen!

(Cliché Nieuwsblad van Noord-Oost Friesland).

Interieur van de nieuwe kerk in Zwagerveen. Het kruis aan de muur is een geschenk van de baptistengemeente te Dokkum. Ds Boschma dient beide gemeenten. Met de arbeid in Dokkum werd op initiatief van de gemeente te Zwagerveen (Zandbulten) in 1953 begonnen.

(Cliché Nieuwsblad van Noord-Oost Friesland)

Nadat ds Boschma zijn intrede had gedaan viel de beslissing: er zou gebouwd worden in Zwagerveen! Het zou het tweede kerkgebouw binnen 35 jaar worden.

Een warm, modern gebouw

Hoeveel het nieuwe gemeentecentrum precies gekost heeft wist de beheerder van de bouwpenningen, *br B. Steenbergen* nog niet precies te vertellen. Hij dacht wel, dat de begroting ad *f* 140.000 niet zou worden overschreden...

Wie meent, dat er voor zo (betrekkelijk) weinig geld geen goede en mooie kerk kan worden gebouwd vergist zich. Wat in Zwagerveen aan de Triemsterloane is verrezen — temidden van nieuwe woningen, op een kruispunt — kan de toets van de kritiek in alle opzichten doorstaan. Voor het gebouw, dat door zijn brede kerkzaal met hoge ramen van de traditionele vorm afwijkt, is een eenvoudige 9 meter hoge toren geplaatst, met een luidklok (een geschenk). De torenklok ontbreekt nog...

Een niet te grote hal geeft toegang tot de kerkzaal waar ± 200 zitplaatsen zijn gegroepeerd rond de kansel. Rechts van de kansel bevindt zich de doopvont, waarboven aan de muur bevestigd de skulptuur van een duif — symbool van de Heilige Geest. Een Hammondorgel (eveneens een geschenk) is in een van de hoeken opgesteld. Door een gang komt men in een keurige, moderne zaal waar voor plm. 70-80 mensen plaats is. Dezelfde gang verleent ook toegang tot de keuken, de kleedcabines (voor de doop) en de konsistorie. Het gehele centrum wordt centraal verwarmd.

De ingebruikneming

Precies om 3.00 uur op zaterdag 25 januari nodigde *br J. Schotanus* het oudste gemeentelid, *br H. Triemstra* (91) uit om op de knop te drukken die de nieuwe kerkklok zou doen luiden. Onder dit klokgelui trad de raad der gemeente binnen en opende een zichtbaar dankbare *ds Boschma* deze feestelijke bijeenkomst.

De architekt, de heer *H. van der Kwast* — die geheel belangeloos zijn werk had gedaan, „omdat hij de Heer liefheeft", aldus ds Boschma — kreeg als eerste het woord. Hij vertelde o.a., dat hiermee een hartewens werd vervuld: een huis voor de Heer te mogen bouwen. Ouderling *B. Steenbergen* aanvaardde met een woord, waarin hij de bouwlust van de gemeente vergeleek met die van het volk Israël in de dagen van Nehemia, namens raad en gemeente het nieuwe gemeentecentrum. De sekretaris van de bouwkommissie *br H. Verwoerd* memoreerde daarna op bizonder originele wijze enkele facetten uit de geschiedenis van de kerkbouw door — in de stijl van de bijbelse kronikeurs — uit een ‚boekrol' voor te lezen. Nadat *br E. Dasler* (uit Winsum) het nieuwe Hammondorgel bespeeld had bracht *br J. Medemblik Jr* namens het zangkoor de nieuwe kanselbijbel binnen die met Schriftlezing uit 2 Kronieken 6 : 18-21 door de voorganger werd aanvaard. Staande zong de gemeente „Gods Woord houdt stand in eeuwigheid".

Vele sprekers kregen vervolgens het woord om gelukwensen aan te bieden. We noemen: *ds C. Mostert* namens de Unie, burgemeester *Bekius* namens het gemeentebestuur van Kollumerland, *ds G. Visser, ds A. Mout* namens de plaatselijke gereformeerde kerk (die de opbrengst van de zondag 19 januari gehouden deurkollekte aanbood: bijna *f* 500,—!), *br R. Kavelaar* (namens de Friese Bond, *br W. M. Kloetstra* (namens de Unie Bouw Stichting), *ds P. C. 't Hooft* (namens de hervormde gemeente van het naburige Kollumerzwaag), *ds H. Ploeger* (oud-voorganger), en nog enkele meer.

De gemeente kwam 's avonds opnieuw bijeen om in ‚eigen kring' de ingebruikneming van het nieuwe centrum te vieren. Zondags werd de eerste kerkdienst gehouden in de nieuwe kerk; in deze dienst ging de oud-voorganger ds H. Ploeger voor. 's Avonds werd, onder leiding van ds Boschma een evangelisatiedienst gehouden waarin ds Ploeger opnieuw de prediking verzorgde.

v. D.

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem XII

7. DE HEILSBETEKENIS VAN JEZUS' DOOD IN DE PREDIKING

Tevergeefs zoekt u in de prediking der apostelen in Jeruzalem naar de uitdrukking: Vrede dóór het bloed des kruises, die u wél bij Paulus kunt vinden (Ef 2 : 13-16). Nooit vindt u in deze Jeruzalemse prediking een uitdrukking, die daarop lijkt. Dat stelt ons voor de vraag: Welke heilsbetekenis kenden de apostelen toe aan de dood van Jezus?
In ons vorig artikel zagen we, dat er zoiets als een refrein te vinden is in deze prediking: GIJ hebt Jezus gekruisigd, maar GOD heeft Jezus opgewekt. Petrus zegt er meer dan eens bij, dat daardoor de raad Gods vervuld is, 2 : 23, 3 : 18. Maar dat het bloed van Jezus reinigt van alle zonden, wordt niet als conclusie daaraan toegevoegd.
En toch heeft Jezus bij Zijn leven over de verzoenende waarde van Zijn dood gesproken: Want de Zoon des mensen is niet gekomen om Zich te laten dienen, maar om te dienen en zijn leven te geven als losprijs voor velen, Mc 10 : 45. Waar vinden we de echo van déze prediking van Christus terug in de prediking van de apostelen in Jeruzalem?
We zouden die echo kunnen vinden in de uitdrukking: Jezus, de knecht Gods. Deze uitdrukking brengt ons dan bij de profetieën van Jesaja aangaande knecht des Heren, 42 : 1-7, 49 : 1-7, 50 : 4-11 en vooral 52 : 13-53 : 12.

Kind of knecht

Het griekse woord „pais" (dat bij ons terug te vinden is in het woord paedagogie: het leiden, opvoeden van kinderen) betekent zowel kind als knecht. In beide betekenissen en vertalingen vinden we het in het Nieuwe Testament gebruikt, alsmede — in de mannelijke vorm — in de vertaling: jongen.
Als „jongen" in Mt 2 : 16, 17 : 18 (knaap), par. Lc 9 : 42, Hd 20 : 12.
Als „knecht" (ook in de vertaling: slaaf) Mt 8 : 6, 8, 13, Lc 7 : 7, Mt 14 : 2, Lc 12 : 45, 15 : 26, Joh. 4 : 51.
Als „kind" Mt 21 : 14, Lc 8 : 51, 54.
Enkele keren wordt met „knecht" een naam verbonden: Lc 1 : 54: Israël, de knecht Gods; David de knecht Gods: Lc 1 : 69, Hd 4 : 25. De Here Jezus Christus wordt in Lc 2 : 43 het „kind Jezus" genoemd en in Mt 12 : 18 (als aanhaling uit Jes 42 : 1), Hd 3 : 13, 16, 4 : 27 en 30 „knecht Jezus" (in Hd 4 : 27 en 30 met toevoeging: *heilige* knecht).
Nu komen van het woord „pais" enkele verkleinwoorden voor, die in Joh 6 : 9 (jongen, eigenlijk: jongetje, van paidarion) en als vertaling van paidion in vele andere teksten gebruikt worden. Ook van Jezus: Mt 2 : 8, 9, 11, 13, 14, 20, 21, Lc 2 : 17, 27, 40 en in deze teksten wordt wel heel speciaal op de zuigelingenleeftijd van Jezus geduid. Hetzelfde woord wordt ook gebruikt in Mt 18 : 2-5 en 19 : 13, 14. Het is ook het woord, dat Johannes graag gebruikte: I Jo 2 : 14, 18. Nergens echter wordt dit woord op de oudere Jezus toegepast. Wel wordt het dóór Hem gebruikt, als Hij na zijn opstanding Zijn discipelen vraagt: Kinderen, hebt gij ook enige toespijs? Joh. 21 : 5.
Uit deze laatste voorbeelden blijkt (Joh 21 : 5 en I Jo 2 : 14, 18) dat het verkleinwoord „kindje" gebruikt werd om de grote innigheid, de innige verbondenheid te benadrukken.

De Beloofde

Het betitelen van Jezus van Nazareth als „knecht Gods" is, dacht ik, voldoende bewijs, dat de apostelen de Heiland gezien hebben als de beloofde Messias, in het bijzonder als de beloofde Knecht des Heren uit de profetieën van Jesaja. In deze profetieën, met name in Jes 53, ligt de klemtoon op het lijden, dat de Messias als Knecht Gods zal moeten ondergaan. Dat Hij *plaatsvervangend* zal ondergaan (zie ook Mt 8 : 17 in vergelijking met Jes 53 : 4 en Lc 22 : 37 in verg. met Jes. 53 : 12).
Trouwens, er zijn meer teksten uit de Evangeliën aan te halen, waaruit blijkt, dat de Here Jezus Zijn werkzaamheden duidelijk het stempel gaf van de Knecht des Heren, en welk stempel als zodanig ook werd herkend door Zijn jongeren. En God Zelf gaf daaraan getuigenis. Men vergelijke Mt 3 : 17 met Jes 42 : 1, Lc 2 : 32 met Jes 42 : 6, 49 : 6.

Jezus' kruis

Gaan we nu na, wáár over Jezus' dood gesproken wordt, dus over zijn kruisdood, dan blijkt dat daar nergens bij gezegd wordt, dat door deze dood, door het bloed van Jezus, dat door het kruis, er vergeving van zonden is: Hd 2 : 23, 36; 3 : 13-15, 4 : 10, 5 : 30, 10 : 39. Er is eenvoudig de historische constatering, de constatering uit de historie, dat Jezus omgebracht is, een gewelddadige dood is gestorven.
En tóch zei Petrus op de pinksterdag tot de verontruste, geraakte Joden: Bekeert u en een ieder van u late zich dopen op de naam van Jezus Christus, *tot vergeving van uw zonden*, 2 : 38. En kon hij tot de Joodse Raad zeggen (5 : 31): dezen heeft God door zijn rechterhand verhoogd, tot een Leidsman en Heiland om Israël bekering en *vergeving van zonden* te schenken.
En tot Cornelius en diens huisgenoten en vrienden kon hij zeggen: Van Hem getuigen alle profeten, dat een ieder, die in Hem gelooft, *vergeving van zonden* ontvangt door zijn naam 10 : 43.

Kruis en opwekking

Wie let op het verband, waarin deze drie teksten staan, zal tot de ontdekking komen, dat Petrus de vergeving der zonden pas verkondigde, nádat hij over Jezus' dood én over Jezus' opwekking uit de doden heeft gesproken. De vergeving der zonden werd niet gebonden aan één daad van Jezus, of aan één episode uit het leven van Jezus, maar aan Zijn (ganse) Persoon, Zijn totale bestaan, zowel vóór als ná Zijn dood.
Zijn Persoon wordt echter door Zijn Naam openbaar, kenbaar.
Daarover een volgende keer.

Ploeger

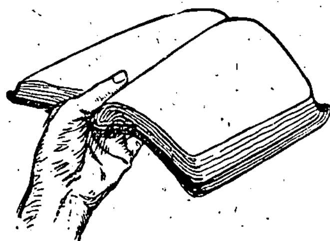
Met vakantie naar Wenen

Als u een vakantie wenst, ver van alles en iedereen vandaan, waar u niemand ontmoet, dan is er voor u geen enkele reden om dit te lezen. Als u echter van gevoelen bent, dat bij de goede dingen van de vakantie behoort de ontmoeting met interessante mensen en het maken van nieuwe vrienden, dan wil ik graag uw belangstelling vragen voor WENEN 1969.
De Europese Baptisten Federatie zal zijn vijf-jaarlijkse konferentie van 6 tot en met 10 augustus 1969 in Wenen, Oostenrijk houden. Baptisten uit geheel Europa zullen elkaar daar ontmoeten en zich bezighouden met de vele vraagstukken waarmee we allen gekonfronteerd worden. Het meest interessante is wellicht voor velen, dat ze mede-baptisten uit de kommunistische landen van Oost-Europa zullen ontmoeten om met hen te spreken en te bidden. Het is een unieke gelegenheid om onze mensen te ontmoeten uit Tsjechoslowakije, de D.D.R., Hongarije, Polen, Roemenië, Sovjet-Rusland en Joegoslavie. Het zal een bizondere ervaring zijn om de prachtige zang te horen van de koren uit deze landen en

door uw aanwezigheid zal het ook een unieke gelegenheid zijn om hen te verzekeren van de werkelijkheid van onze band met hen in onze gemeenschap in Christus.
Oostenrijk en zijn schone hoofdstad Wenen hebben zeker geen aanbeveling als een prachtig centrum nodig. Het land met zijn hoge bergen en meren, zijn historische centra van kunst en kultuur, zijn vriendelijke en hulpvaardige bevolking, is een buitengewone en aantrekkelijke plaats voor een vakantie.
Er komt nog iets bij dat, naar ik hoop, velen zal aanspreken. De bevolking van Australië is ruwweg 7½ miljoen. Hiervan behoren 6½ miljoen tot de roomskatholieke kerk, 400.000 zijn protestant en van hen zijn slechts 1.000 baptist.
Door het houden van een konferentie en door de aanwezigheid van vele baptisten uit zo vele landen hopen we nieuwe mogelijkheden te kunnen scheppen voor het getuigenis en de dienst van onze gemeenten en de leden in de toekomst. Het is op zichzelf reeds bemoedigend te ontdekken hoezeer onze medechristenen uit andere denominaties in Oostenrijk zich erover verheugen dat we onze konferentie in hun land houden.
Mag ik deze 'vakantie-met-een-doel' bij u aanbevelen?

C. R. G.

Water speelde in Jezus' leven een grote rol. Daarin werd Hij gedoopt. Daaraf riep Hij Zijn jongeren. Daarover ontkwam Hij aan Zijn vijanden. Daarmee vergeleek Hij zich. Daarnaar dorste Hij. Dat zal Hij geven.

zondag	2 febr.	Mt 13 : 13-17	Jezus ging onder in het water
maandag	3 febr.	Lc 5 : 1-11	Een grote verrassing uit het water
dinsdag	4 febr.	Mt 8 : 23-27	Baas over álles
woensdag	5 febr.	Mt 14 : 22-33	Verslindend water
donderdag	6 febr.	Jo 7 : 37-39	Water is Geest
vrijdag	7 febr.	Jo 19 : 28-37	De dorst naar de levende fontein
zaterdag	8 febr.	Op 22 : 1-5	Vruchtbaar eeuwig water

Pl.

L. EN G.-OMSLAGEN

WE HEBBEN ZE NOG VOORRADIG die mooie plastic omslagen voor de L. en G.-bundel. Ze zijn er in de kleuren wit, wijnrood en zwart. Ze kosten slechts f 1,— (zonder B.T.W.) en franco toegezonden. U steunt hiermee het 'jongens- en meisjesklubwerk'. Gemeenten, neemt een aantal in depôt, u zult zien dat ze gaan. Bestellingen aan J. v. d. Wolf-Dijkstra, K. R. Poststraat 5, Heerenveen; tel. 2657; giro 1606468.

INTREDE DS J. C. LOOT

Zondag 9 februari a.s. hoopt ds J. C. Loot zijn intrede te doen in de baptistengemeente te Harlingen. De bevestiging vindt plaats in de morgendienst om half tien, door ds B. Fabrie. De intrededienst wordt gehouden 's middags om half vier. 's Avonds om half acht is er een begroetingssamenkomst. Zij die deze diensten willen bijwonen en logies nodig hebben worden verzocht dit vóór 6 februari door te geven aan de sekretaris: H. van Wier, Jhr. A. F. de Savornin Lohmanstraat 14 te Harlingen; telef. (05178)-2813.

VAN DE E.C.U.

Willen de gemeenten, die voor 1969 subsidie wensen en daartoe op verzoek de aanvraagformulieren toegezonden kregen met een begeleidend schrijven, deze vóór 31 januari 1969 ingevuld terug te zenden, doch hieraan nog geen gehoor gaven, dit nu **per omgaande** doen? Anders kan moeilijk garantie gegeven worden, dat deze aanvragen in de eerstkomende E.C.U.-vergadering behandeld worden.

Ph. Lindeman Wzn., secr.
Oberondreef 20, Utrecht.

Waarom de negers van Amerika baptist werden

(Uit: Die Gemeinde)

De vermoorde dr Martin Luther King Jr is, evenals zijn vader, een van de leidende baptistenpredikanten van Amerika geweest. Voor de 20 miljoen negers in de Verenigde Staten betekent de gemeente, de kerk, nog meer dan voor de blanken — in het geheel niet te vergelijken met de onbetekenende rol die de kerk in de 20ste eeuw nog in Europa speelt. De kerkgemeenschap is voor de amerikaanse negers de eerste 'vrijstad' geweest, waarin zij hun eigen aard en hun kracht tot ontwikkeling konden brengen.

De als slaven op de farms gebrachte negers werden door hun blanke meesters zelf in het christelijk geloof onderwezen. De amerikaanse pioniers waren van een sterke zendingsdrang vervuld. Weliswaar achtten ze in het Zuiden slavernij verenigbaar met hun persoonlijk geloof, maar tegelijk stonden zij voor het bijbelwoord, dat het gehele huis de Heer zou dienen. Het gevolg was de doop, ook van de slaven.

In de huisgodsdienst op zondagochtend in de tijd van de slavernij zat de meester met zijn blanke aanhang op mooie zetels. Voor de zwarten waren er houten zitplaatsen achteraan. De vormen waren voor hen vreemd. Hun eigen dienst vierden ze 's avonds. Daar waren ze vrij. Die vrijheidsbeleving in de godsdienst bepaalde de toekomst van de negers.
De eigenschap om het gevoelen te laten uitbreken — een eigenschap die de blanken lang niet in die mate bezitten — deed de ongebonden vormen van de godsdienstoefening ontstaan die bepaald worden door enthousiasme. Hier ligt de oorsprong van de spiritual die kenmerkend is voor het religieuze lied van de amerikaanse neger. Deze spirituals hebben niets met dansmuziek te maken, maar zijn de uiting van de geloofservaring.
De bevrijding na de burgeroorlog deed overal zelfstandige negergemeenten ontstaan. Ze scheidden zich van de blanken af, allereerst om raciale redenen: ze voelden zich bij de blanken niet thuis. Deze rassenscheiding, vanwege het verschil in de wijze waarop het geloof werd ervaren, heeft zich later onder invloed van racistisch denken verscherpt en is tot op heden in een groot deel van de amerikaanse kerken niet overwonnen.
Het grootste deel van de amerikaanse negers behoort tot de twee baptistenkonventies. De ene konventie telt 5,5 miljoen leden, de andere 2,7 miljoen. Het verschil tussen beide konventies ligt niet in de theologie, maar in de toevallige omstandigheden waaronder deze gemeenten zijn ontstaan.
Het sterke aandeel van de baptisten onder de negerbevolking van Amerika — veel groter dan die van bijvoorbeeld methodisten of roomskatholieken — is geen gevolg van de huidskleur, maar van de

expansie van de blanken vanuit de Nieuw-Engeland staten. Bij de kolonisatie waren de baptisten in het voordeel. Ze waren namelijk als 'leken-gemeenten' bij de stichting van een gemeente niet aangewezen op de aanwezigheid van een 'dominee'.
De gekleurde predikanten zijn altijd het geweten van de negers geweest. Zij hebben de zeden in acht genomen en zijn de spreekbuizen voor de emancipatie geweest. Dat voor de kleurlingen de kerkelijke gemeente het middelpunt is, niet slechts voor het godsdienstige leven, maar ook voor het sociale, kulturele en politieke leven is ook vandaag de dag in het Zuiden nog het geval.
De betekenis van de oudere generatie der neger-theologen is, dat zij de onmiddellijke toepassing van bijbelse voorstellingen op de sociale werkelijkheid als onjuist hebben onderkend.

ADVERTENTIES

De Heer verblijdde ons met de geboorte van een zoontje en broertje

FREDERIK GERRIT JAN

E. Lascher
M. A. Lascher-Hofhuis
Bobbie.

Drachten, 19 januari 1969
De Rien 66.

Na een moedig gedragen lijden heeft de Heer tot Zich genomen onze lieve moeder, oma, zuster en tante

CATHARINA CORPORAAL

in de ouderdom van 73 jaar, sedert 1957 weduwe van S. Prost.

„Jezus, Uw verzoenend sterven blijft het rustpunt van mijn hart".

Leeuwarden, 19 januari 1969
Verlengde Schrans 103.

Uit aller naam:

familie Prost en
familie Corporaal

Correspondentie-adres: Overboslaan 62, Bilthoven.

De begrafenis heeft inmiddels plaats gevonden.

CARAVANS — BAGAGEWAGENS

verkoop, verhuur, inruil, financiering, speciale prijzen in voor- en naseizoen.

CARAVANCENTRUM H. F. HARTGERS

Pesserstraat 35, Hoogeveen, telefoon 05280-3348.

ER IS NOG EEN KANS

om het gewenste aantal van het HANDELINGEN '69-nummer van De Zaaier te verhogen. Dit moet men dan UITERLIJK a.s. maandag 3 februari aan de administratie De Zaaier, Dalweg 77, Arnhem (tel. 08300-23007) laten weten. Maak nu dadelijk een duidelijke afspraak.

De twee belangrijkste werken van de "prins der predikers" CHARLES HADDON SPURGEON binnenkort opnieuw verkrijgbaar!

Omstreeks 15 maart a.s. zal verschijnen:

DE WONDEREN VAN DE HEILAND

in vierentwintig leerredenen verklaard en toegepast. Uit het Engels vertaald door E. Ubels. Derde, ongewijzigde druk.

De naam van de grote negentiende-eeuwse prediker Charles Haddon Spurgeon heeft, blijkens de hernieuwde belangstelling voor zijn persoon en werk, tot in onze dagen zijn bijzondere klank behouden. En geen wonder, want wie kennis neemt van de preken, welke deze begenadigde dienaar des Woords ons heeft nagelaten, komt onder de indruk van de zeldzaam indringende wijze, waarop hij het Evangelie verkondigde.
Het geheim van Spurgeons prediking te onthullen, is niet eenvoudig, maar bijzonder kenmerkend is toch wel zijn allesoverheersende en vastbesloten begeerte „niets anders te weten dan Jezus Christus en Die gekruisigd". Bij Spurgeon geen gezwollen taal of diepzinnige franje, maar integendeel de zeldzame kombinatie van een rijke Schriftuurlijke inhoud en een ongekunstelde welsprekendheid, die aan zijn preken, waarvan die over DE WONDEREN VAN DE HEILAND ongetwijfeld tot de bekendste behoren, het „tijdloze" karakter geven, waardoor zij vandaag nog even aktueel en boeiend zijn als toen hij ze uitsprak.

De derde, ongewijzigde druk van deze uitgave verschijnt in een fraaie, geheel linnen band, bedrukt in twee kleuren, op royaal formaat (15 x 23 cm), omvang 520 bladzijden. Prijs bij voorintekening f 19,50; na verschijning (omstreeks 15 maart 1969) wordt de prijs verhoogd tot f 24,50

Tegelijkertijd zal verschijnen:

De Gelijkenissen van de Heiland

in tweeënvijftig leerredenen verklaard en toegepast. Uit het Engels vertaald door E. Freystadt. Derde, ongewijzigde druk.

Reeds nu is gebleken, dat ook voor de heruitgave van deze veelgevraagde bundel grote belangstelling bestaat. Voorkom dat u later teleurgesteld moet worden. De oplagen zijn beperkt en u doet er dus goed aan vroegtijdig een exemplaar van deze uitgave(n) voor u te laten reserveren. U profiteert dan bovendien van een belangrijk prijsvoordeel (f 5,— per boek)!
Evenals DE WONDEREN VAN DE HEILAND verschijnt dit boek in een stevige, geheel linnen prachtband, bedrukt in twee kleuren, op royaal formaat (15 x 23 cm), omvang 640 bladzijden. Prijs bij voorintekening f 21,50; na verschijning (omstreeks 15 maart 1969) wordt de prijs verhoogd tot f 26,50.

Tot 15 maart a.s. tien gulden voordeel!

Inderdaad, u kunt f 10,— besparen wanneer u **thans** op deze belangrijke heruitgaven intekent. Bovendien kunt u desgewenst in termijnen betalen, tot een minimum van

f 5.- PER MAAND

Laat dit dubbele voordeel u niet ontgaan! Zend **vandaag** nog de bestelbon aan uw boekhandel of aan:

Uitgeverij T. Wever

Postbus 59 Franeker

BESTELBON

Aan
* **Uitgeverij T. Wever, Postbus 59, Franeker**
* **Boekhandel** ....

Zend mij onmiddellijk bij verschijning:

.... ex. C. H. Spurgeon, DE WONDEREN VAN DE HEILAND. Voorintekenprijs geb. f 19,50.
.... ex. C. H. Spurgeon, DE GELIJKENISSEN VAN DE HEILAND. Voorintekenprijs geb. f 21,50

Ik betaal direkt na ontvangst ineens/in termijnen*) van .... (min. f 5,—) p. maand.

Naam ....
Adres ....
Woonplaats ....
Datum .... Handtekening ....
* Doorhalen a.u.b. wat niet bedoeld is. C.

DE CHRISTEN

7 februari 1969
84e jaargang — 6

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Relling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs, bij vooruitbetaling: *f* 17,— per jaar (*f* 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

De mensheid en wij

Een van de ontdekkingen van onze eeuw is de „mensheid”. Natuurlijk hebben de mensen daarvóór ook al geweten dat er zoiets bestaat, maar nu zijn de sluiers weggenomen.

We zien de hele wereldbol rond

Via het scherm kennen we nu de Biafranen, Indiërs, Peruanen; de Vietnamezen van twee kampen, de Harlem-bevolking, de lui uit het Wisselmeren-gebied, enzovoort.

We zien flitsen van hun steden, dorpen, hutten, krotten, flats, paleizen, en ook van hun manier van leven, hun broodstrijd, hun politieke, economische en culturele strevingen, hun slaafsheid en rebellie, en zo maar door.

We zien de hele wereldbol rond, totaan de „einden der aarde”. En wat we zien is een bonte geschiedenis van rijkdom en armoe, van beschaving en primitiviteit, van grootsheid en benepenheid. De rijkdommen der mensheid zijn slecht verdeeld — ze bevinden zich in handen van weinigen. De armoe is wijd verspreid en schrikbarend. Met de macht is het precies eender gesteld. De mentaliteit van vele volken is ons vreemd. Hun ziekten hebben vaak vreemde namen. Hun eigen-namen zijn om er je tong over te breken. Maar dat is bij hen ten opzichte van ons ook het geval.

Liefde tot de mensheid

Wat we langzaamaan beginnen te begrijpen (al roepen we hier nog steeds om meer) is dat wij hier in het westen bijzonder royaal met rijkdommen bedeeld zijn. En geleidelijk aan begint het besef te groeien dat rijkdom verantwoordelijkheid betekent, en dat we van die westerse rijkdommen iets mee te delen hebben aan de oosterse armen. De staat doet er iets aan. De kerk doet er iets aan. Allerlei organisaties doen er iets aan. En u en ik persoonlijk doen er iets aan. I e t s .

Maar is het genoeg? En gebeurt het wel op zo'n wijze dat we de waardigheid van de volken die we willen helpen, niet aantasten?

We zijn blij dat ook onze Baptisten Wereld-Alliantie een NOODFONDS heeft, van waaruit geholpen kan worden. En we hopen maar, dat we ook hier in Nederland niet zullen vergeten, ons aandeel in dat Fonds te leveren.

Kijk uit

Intussen moeten we goed uitkijken met dat woord „mensheid”. Want je kunt de mensheid dan wel goed gezind zijn, en af en toe wat afschuiven, (met of zonder kiespijn), maar dat is dan toch nog altijd wat anders dan de naastenliefde waarover de bijbel spreekt. Wim Zaal heeft eens ietwat spottend gezegd dat de voornaamste en handigste eigenschap van „de mensheid” wellicht deze is, *dat ze niet uit mensen bestaat*, maar uit abstracties: tweehonderd stuks (bij aardbeving — erg hè?), tweederde van de wereldbevolking (hongersnood) . . . En hij voegt er aan toe, dat het makkelijker en goedkoper is een stel grieperige Zoeloes met een giro-overschrijving te helpen, dan een arme bedelaar in je huis op te nemen. „Zo ongeriefelijk”. Ja, en heeft hij niet gelijk? We geven liever een gulden in de kerstpot van het heilsleger, dan dat we met kerstmis ons eigen huis voor één eenzame ziel openstellen. Zo hebben we „lief” en sluiten toch de narigheid buiten ons eigen leven. En doen we nog net niet wat Christus wil en deed.

Gedelegeerd of ge-engageerd?

De barmhartige man uit Samaria delegeerde niet, maar was zelf ge-engageerd. Hij kreeg met een verschikkelijk toegetakeld mens te maken op zijn reis van Jeruzalem naar Jericho. Hij delegeerde de redding van deze man niet aan een hulpploeg uit Jericho te charteren, maar ging bezig. Zijn liefde overwon zijn afkeer van al dat bloed (niet weglopen, niet flauwvallen), hij vond de juiste woorden om te troosten, en tenslotte zie je hem naast zijn ezel de weg aflopen, zijn arm om de gewonde, om hem voor vallen te bewaren. Ge-engageerd . . .!

Het één en het ander

Natuurlijk moeten we delegeren. Blij zijn met de hulp die via overheid, kerken en andere instanties geboden wordt. Er is kennis en vaardigheid nodig om goed te helpen. Tenslotte delegeerde de Samaritaan ook: aan de herbergier!

Maar we moeten ook ge-engageerd zijn. Het is makkelijker, een verre neger voor te spreken, dan onze lastige broeder, buurman, collega liefde te bewijzen.

En verder: Het echte liefhebben houdt in dat we ook het allerbeste weggeven en doorgeven: Christus, de enige weg, de enige Hoop der mensheid. We zullen alles wat ons daarin remt, moeten overwinnen, want wie de naaste Christus onthoudt onthoudt hem het Leven, alles!

H. v. d. Werf.

„DE SLANG NU WAS HET LISTIGSTE ....."

Wat is nu eigenlijk zonde?

Dit lijkt een gemakkelijk te beantwoorden vraag. Zonde dat is immers ... en dan volgen enkele voorbeelden. Maar dat is het nu juist: we zijn wel in staat om er voorbeelden van te geven, maar daar mee zijn we nog niet doorgedrongen tot de kern van de zaak.

Harvey Cox stelt voor om zonde te formuleren als **nalatigheid.** Hij wil er mee zeggen dat niets doen, afwachten, bezorgd kijken etc. een even grote zonde is als wat gewoonlijk onder zonde wordt verstaan: Gods geboden overtreden.

Veel mensen, zegt Cox, laten politieke en sociale veranderingen maar om zich heen komen. Ze geven daarmee echter hun verantwoordelijkheid uit handen. **In feite laten ze de slang (van Gen. 3)** beslissen hoe de wereld er uit zal zien. **Bekering,** zegt Cox, **is zelf mee willen en durven beslissen.**

Misschien is het wel goed dit element van nalatigheid in ons zondebegrip op te nemen. Zonde is niet alleen, dat we iets doen wat we niet mochten doen, het is ook dat we iets **niet deden** wat duidelijk op onze weg geplaatst was. Zonde, dat is dat we het wel geloven; dat we zelf niet nadenken. Zonde is dat we niet zelf de bijbel onderzoeken, maar dat aan anderen over laten.

Eva liet de slang beslissen — „de slang nu was het listigste". Het was de zonde van nalatigheid. Dat was niet alleen doodjammer maar ook een echte doodzonde.

(Uit: Gemeentestem) J. Euwema.

BAPTISTEN IN POLEN

Blijkens de jongste rapporten uit Warschau telt het overwegend roomskatholieke Polen (32 miljoen inwoners) 120.000 protestanten. Onder hen zijn de baptistengemeenten met 4000 leden.

De baptisten vormen in grootte de vijfde groep. De lutherse kerk is met 97.000 leden de grootste protestantse kerkgemeenschap.

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: *„Kijk ze eens aan, zoek hun foto's eens op. Die droeve geesten! Het zijn Plattfusstheologen. Ze rekenen niet met de Heilige Geest en daarom doen ze of ze zelf de wereld moeten dragen".*

(Karl Barth over de moderne theologen)

Amerikaanse medewerking aan handelingen 69

Aan de campagne Handelingen 69 zal medewerking worden verleend door Houston Baptist Choir — een zanggroep voor deze gelegenheid samengesteld uit zeer begaafde zangers en zangeressen uit Houston, Texas, U.S.A. Deze groep die op zijn repertoire hymns, gospelsongs, negro-spirituals en ‚bell ringing' (klokkenspel) heeft zal waarschijnlijk ook enkele nederlandse liederen ten gehore brengen.

Deze vokale groep zal optreden in Alkmaar (9 maart), Drachten (10 maart), Bolsward (11 maart), Groningen (12 maart), Leeuwarden (13 maart), Alblasserdam/Dordrecht (14 maart), Rotterdam (15 maart), Den Haag (16 maart), Amsterdam (17 maart), Utrecht (18 maart), IJmuiden (19 maart), Arnhem (20 maart), Emmen (21 maart) en Enschede (23 maart).

Van het optreden te Emmen zal de NCRV-televisie opnamen maken.

Verder zal, eveneens uit Amerika, medewerking worden verleend door Miss Irene Jordan, als sopraanzangeres verbonden aan Metropolitan Opera te New York. Miss Jordan die tot de meest begaafde uitvoerende kunstenaars van Amerika gerekend wordt is baptiste en geeft geheel pro Deo haar medewerking aan Handelingen 69.

Ze zal optreden:

in Rotterdam, De Doelen op 2 maart;
in Hengelo (O.), Stadhuishal op 4 maart;
in Leeuwarden, Harmonie op 6 maart;
in Groningen, Harmonie op 8 maart;
in Amsterdam, Concertgebouw op 9 maart.

„Bij geval daalde een priester af langs die weg; en deze zag hem, doch ging aan de overzijde voorbij.
Evenzo ging ook een Leviet langs die plaats en hij zag hem en ging aan de overzijde voorbij".
Lukas 10 : 31-32.

Aan rustige wateren

Na kerktijd

Wat gaan we doen als we uit de kerk komen? Soms hebben we het in de kerk al over datgene wat er 's middags zal gaan gebeuren. Het mooie weer dat naar buiten lokt of die belangrijke wedstrijden die gereden worden op de schaats. Buiten de kerk hebben we de sigaret reeds aan en denken aan het kopje koffie dat ons wacht. Na kerktijd wacht ons de koffie, de koek, de sigaar, en misschien dat de preek ook nog ter tafel komt om er eens over te praten (of te kraken, als het niet zo best was die morgen). Vervolgens komen de soep, de kip en de saromapudding op tafel.

De priester en de Leviet hebben ook haast om thuis te komen. Daar wacht de gemakkelijke stoel, en de koffie mag ook niet koud worden. De priester vertoeft nog met zijn gedachten in de tempel. Wat waren er veel mensen vanmorgen. Het ging lekker. Wat hebben ze geluisterd en wat was het stil. Je kon een speld horen vallen.

En de Leviet, die meezong in het koor van de tempel, neuriede nog het laatste lied: „We hebben een woord voor de wereld". Hij dacht nog even aan de preek, de liederen en die lage baspartij bij dat ene lied. Hij dacht ook nog aan die leuke sopraan met die mooie stem.
Wat gaat er veel door je hoofd als je uit de kerk komt en wat ben je met vele dingen bezig. Op de verkondiging van het evangelie moet toch het leven van dankbaarheid volgen. De priester en de Leviet waren zo onder de indruk van het „evangie", dat zij helemaal niet door hadden, dat de man die zij wel zagen, hulp nodig had.
Na kerktijd. We kunnen zo bezig zijn dat we de mens niet ontdekken die onze hulp nodig heeft.

Muntendam K. Corporaal

(Uit: Gemeenteleven)

Joodse illusie en goddelijke heilsorde

Er staan in het Nieuwe Testament uitspraken, die betrekking hebben op overtuigingen en gebruiken, die in vele gevallen behoorden tot een denkwereld, die ons altijd vreemd geweest is. Om die uitspraken van het Nieuwe Testament echter, die bestrijding van dwaalleer bevatten goed te kunnen verstaan, moeten we weten, wat de inhoud en strekking van die dwaalleer was.
Wij denken nu in het bijzonder aan Paulus' uiteenzetting omtrent Israëls plaats en betekenis in de heilsgeschiedenis en tot welke verrassende conclusie (Geheimenis! Rom. 11 : 25) hij komt.
Waarop reageert de apostel in de hoofdstukken 9, 10 en 11 van de Brief aan de Romeinen? En welke, tot daartoe verborgen heilsorde Gods, brengt hij hier aan het licht?
Heer, zijn er ook weinigen, die zalig worden? (Luk. 13 : 23). Deze vraag werd eens aan de Here Jezus gesteld, door iemand, die Hem met vele anderen volgde op Diens laatste evangelisatietocht door het joodse land. Het is duidelijk, dat dit de vraag was van een verontruste jood. Gemakkelijk moet het hem niet gevallen zijn die vraag los te laten, want haar achtergrond is een, door twijfel opengescheurde, ingebeelde heilszekerheid. Het was de prediking van de Zaligmaker, die de ongefundeerde heilsverwachting, waarin deze man met zijn volk deelde, aan het wankelen gebracht had. Vandaar die kreet om opheldering omtrent de strekking van 's Heren woorden.
Aansluitend op de vraag van die verontruste jood, richt de Heer op hen, die nog de valse rust koesterden, een aanval van ongehoorde scherpte, die, mits goed verstaan, 'n schreeuw der liefde was om alsnog Israël uit zijn illusie los te scheuren — een illusie, waaruit Israël als geheel, zelfs tóén nog niet ontwaakt is!
In de storm, die door Lukas 13 : 24-30 raast en het Israël van het zelfvertrouwen buiten het Messiaanse Rijk plaatst, en mannen uit de volken, mét het Overblijfsel naar de verkiezing der genade, (Rom. 11 : 5), doet aanzitten aan het Messiaanse bruiloftsmaal, ontlaadde zich het konflikt tussen de joodse toekomstillusie en de werkelijkheid, zoals God in zijn ontferming, die in de Christus gesteld heeft.
In de evangeliën is de grote lijn van Jezus' leven duidelijk te onderkennen. Aanvankelijk volgden de scharen Hem met grote verwachtingen. Zij (de Joden) geloofden in Hem (Joh. 2 : 23), maar dat geloof betrof het messiasbeeld, dat zij zelve ontworpen hadden en nu met Jezus vereenzelvigden, zodat Jezus zich aan hen, ondanks dat 'geloof' niet toevertrouwde. (Joh. 2 : 24). In de verzoekingen, die aan zijn openbare werkzaamheid vooraf gingen, werd de Heer voor de vraag geplaatst of Hij zich niet aan de heersende voorstellingen en verwachtingen, die het Joodse volk koesterde a.g. de toekomstige Messias en hun Toekomst onder Hem, niet zou aanpassen. Jezus' overleg eindigde met een beslist 'afwijzen' van die verzoeking, ofschoon die zeker succes beloofde. Toen het de Joden duidelijk geworden was dat Jezus hun messiaanse verwachtingen niet wenste te verwerkelijken, kwam de verwijdering die tot de breuk leidde (Joh. 1 : 66). Ook de discipelen hadden een behoefte aan een diepere reiniging van hun denken, maar bleven, ondanks de teleurstelling, die Hij hun bereidde bij Hem. (Math. 16 :18-22-28), maar toch scheurde ook déze band: ze verlieten Hem allen en vluchtten allen van Hem weg. (Mark. 14 : 50; Joh. 18 : 8). De, in Jezus verborgen Christus was te groot voor het Israël zijner dagen. Duidelijk is, dat de prediking van de Heer steeds meer een aanval op zijn volksgenoten is geworden. Hij ontweek hen niet, hoe zeer Hij werd afgewezen; Hij ging moeilijkheden en doodsgevaren niet uit de weg (Joh. 11 : 8-10). De Heer is agressief gebleven tot in het uur van zijn veroordeling toe. (Math. 26 : 64). Hij was waarlijk de 'Getrouwe Getuige' (Openb. 1 : 5). Hij weigerde zich in een positie te laten dringen, waardoor men gemakkelijk aan Hem voorbij kon gaan. Hij verscherpte de konfliktsituatie en heeft de keus: voor of tegen Hem, eenvoudig afgedwongen!
Het volk Israël heeft als geheel Hem met grote beslistheid afgewezen: het eiste zijn dood aan een kruis, waardoor Jezus naar hun overtuiging, voor goed onder de ban kwam. (Gal. 3 : 13).
De vraag is nu: wat heeft deze verharding over het volk Israël doen komen? Hier volgt een weergave van de massieve dwaling, die Israël zo blind en doof gemaakt heeft met betrekking van de Heilsboodschap van Jezus en zijn Zendboden:
'Volgens een joodse overlevering, maakte God reeds bij de schepping een afspraak met de Messias, dat deze in de toekomst het lijden op zich zou nemen om vergeving te verwerven voor gans Israël'.
In onderstaand citaat vernemen we nu, hoe Israël in verband daarmede over zichzelf dacht:

'De Heilige, geprezen zij Hij, ving aan met Hem een afspraak te maken en zei tot Hem: Dezen, die bij U verborgen zijn, (dat wil zeggen, de Israëlieten, wier zielen in de hemelse voorraadkamer, voor hun geboorte, bewaard worden), hun zon-

Ontvolking (en ontkerkelijking) van oude binnensteden

Uit onderstaande tabel — samengesteld door de stedebouwkundige en verkeersplanoloog Ir R. Dijksterhuis (gepubliceerd in **Centraal Weekblad**) — blijkt hoe zeer de oude binnensteden van resp. Amsterdam, Den Haag, Utrecht, Haarlem, Groningen en Amersfoort ontvolken. Het is niet onwaarschijnlijk, dat ook de ontkerkelijking (zie de rubriek 'zonder') van invloed is op deze cijfers. De beide boven elkaar geplaatste getallen geven de totalen aan in resp. 1947 en 1960. Bijvoorbeeld: De binnenstad van Amsterdam telde in 1947 30297 R.K., in 1960 22787. Daarnaast is het percentage van de daling (in een geval stijging) te lezen. Men bedenke, dat onder het hoofd Gereformeerd de gehele gereformeerde gezindte is begrepen.

Stadsdelen	R.K.		N.H.		Ger.		andere		zonder		totaal	
Amsterdam	30297 ('47)		19201		3823		7264		54637		115222	
	22787 ('60)	—25%	14282	—26%	2672	—30%	5747	—21%	53711	—1½%	99209	—14%
Den Haag	19979		20238		3894		2817		24037		70965	
	19259	—3½%	15245	—25%	2980	—23%	2433	—14%	21896	—9%	61813	—13%
Utrecht	9640		7123		1133		1509		3710		23115	
	7835	—19%	5511	—23%	885	—22%	1153	—24%	3560	—4%	18944	—18%
Haarlem	7940		3992		822		1637		6233		20624	
	6987	—12%	3780	— 5%	688	—16%	1283	—22%	6388	+2½%	19126	— 7%
Groningen	3576		7859		3315		1787		11149		27686	
	2813	—21%	6576	—16%	2740	—17%	1326	—26%	9041	—19%	22496	—19%
Amersfoort	3713		2028		420		322		1240		7723	
	3034	—18%	1623	—20%	254	—40%	226	—29%	1193	—4%	6330	—19%

zand — en zaad

Wat nu volgt is een vreemde mengeling van een paar gesprekken en fletse herinneringen aan gedachten, die door het hoofd spookten op een tijd, dat andere mensen bezig zijn met niets te doen. Nebukadnezer liet de hele kroonraad opdraven om hem te vertellen wat hij in de voorgaande nacht gedroomd had, dat kan ik niet, want dromen deed ik niet. Ik bevond mij in het uitgestrekte voorterrein van de slaap en ik vrees dat ik nu nog in de achtertuin verkeer want het wil me nog niet helemaal duidelijk worden, al is de zon al een uur op. Ik was die zon wel voor, maar het wil niet lichter worden. Ja, het had iets met voorgangers te maken. U merkt, die houden mij de laatste weken wel bezig. Ik herinner me nu weer dat ik aan die knecht Eliza dacht. Eliza had hem weggestuurd: 'omgord uw lendenen, neem mijn staf in uw hand en ga op weg . . . en leg mijn staf op het gelaat van de knaap. Die knaap was overleden, waarschijnlijk aan een zonnesteek. Gehazi ging en deed wat hem gezegd was, maar er kwam geen geluid en geen levensteken. De jongen bleef dood op zijn bed liggen. U kunt het verhaal lezen in 2 Kon. 4. Doet u dat wel eens, die Schriftplaatsen lezen als schrijvers in deze krant ze vermelden? Ik weet het niet. Indien wel, dan heb ik nog iets voor u, want van die Gehazi sprong ik over op enige rondreizende Joodse geestenbezweerders — Hand. 19 : 13 v.v. — die het waagden over hen, die boze geesten hadden, de naam van de Here Jezus te noemen. Dat deden ze zo: Ik bezweer u bij de Jezus, die Paulus predikt . . . en zij kwamen ook van de koude kermis thuis. Ik was met een paar broeders onderweg en natuurlijk ging het over Tsjechoslovakije en de rooms-katholieke kerk. Vooral die kerk en wat in haar gebeurt boeit onze aandacht. Ik denk dat ik niet de enige supporter ben van allen, die in die kerk met de bijbel in de hand optornen tegen het bolwerk van Rome. Het geweten van de mens is in opmars, allerwegen trouwens, maar zeker daar. Is geweten u te zwaar? U spreekt misschien liever over vrijheid, over persoonlijke verantwoordelijkheid, over zelfbeslissingsrecht. Ook goed. Nadat deze beroerde zaken aangetipt waren, hadden we het ook over onszelf. Allicht. En over wat wij de wereld, hoe klein ook, te vertellen hebben. Een der aanwezigen was nogal pessimistisch gestemd. Misschien was 't ook wel realistisch. De doodsklok werd wel niet geluid, maar toekomstmuziek kon hij evenmin spelen. Een andere stelde daartegenover de kracht van het geloof, zo in de geest van: zie, hoe 't geloof door steen en staal Gods macht te grijpen weet.

Nu weet ik weer waarom ik vannacht aan Gehazi dacht en aan die geestenbezweerders. De eerste werkte met de staf van Eliza en de anderen experimenteerden met geleende spreuken. Ze waren er zelf niet waarachtig bij betrokken. Ze leden niet mee, ze leefden niet mee. Het was voor hen geen zaak van leven en dood. Ze stelden zichzelf niet in de waagschaal. De staf was pas iets in de hand van Eliza. Jezus was Iemand voor Paulus. In het werk van en voor de Heer valt er niets te lenen. Geen preek, zelfs geen Schriftwoord. Daar moet de daarin bezige mens zich geheel uitleveren aan de Heer en zijn woord. Hij moet overweldigd zijn door de macht van God, het offer van Christus. Een gegrepene werkt aangrijpend en daarom wordt hij of geloofd of gelyncht. De Schrift wordt dan pas waar als hij die citeert bij wijze van spreken zeggen kan: Heden is dit schriftwoord voor uw oren vervuld. Juist, dat is ook weer een citaat. Jezus zei het. Die kon het ook zeggen. Maar in de geschiedenis der gemeente zijn herhaaldelijk mensen opgestaan, die levend geworden woord waren. Vlees-geworden-woord is beter misschien.

Iedereen, die het evangelie verkondigt, weet dat je er met citeren niet komt. Een gedrukte bijbel bereikt dan nog meer dan een daaruit aanhalend mens, die niet in de ban gekomen is van wat hij zegt. Zo is het, maar een voorganger is ook geen heilige. Hij is niet meer dan een mens. Met heerlijke mogelijkheden bij het altaar op de Karmel — daar neemt één man het op tegen honderden profeten van Baäl —, om kort daarna jammerlijk te falen als een giftige Izebel haar plannen bekend maakt. Ze zal hem wel krijgen. Wat goed dat God de nu moedeloze man gewoon maar te eten en te drinken geeft en daarna nieuwe taken aanwijst. Met God zal hij niet versagen. Maar dat is dan alleen aan God te danken.

Huizinga

REV. GEORGE MANN (BAPTIST) SEKRETARIS VAN DE RAAD VAN VRIJE KERKEN IN GROOT-BRITTANNIE

Tot sekretaris van de Free Church Federal Council in Groot Brittannië is ingaande 1 januari 1970 benoemd Rev. George Mann, als opvolger van Rev. Aubrey Vine. Rev. Mann heeft als voorganger meerdere baptistengemeenten gediend.

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem XIII

8. JEZUS' NAAM IN DE PREDIKING

In mijn vorig artikel constateerde ik, dat in de prediking der apostelen de vergeving der zonden niet gebonden werd aan een bepaalde daad van Jezus, of aan een bepaalde episode uit het leven van Jezus, maar aan zijn ganse Persoon, zijn totale bestaan. Zijn Persoon werd echter kenbaar door zijn Naam.

Wie denkt in dit verband niet aan die bekende tekst: En de behoudenis is in niemand anders, want er is ook onder de hemel geen andere naam den mensen gegeven, waardoor wij moeten behouden worden, Hd 4 : 12? Aan de naam van Jezus wordt de zaligheid, de behoudenis, verbonden. Dat brengt ons onmiddellijk bij het citaat uit Joël 2 : 28 in Hd 2 : 21: En het zal zijn, dat al wie de naam des Heren aanroept, behouden zal worden. Dáár, in Hd 2 : 21 gaat het kennelijk over de naam van God, de Schepper. Conclusie: Wat in de profetieën van God gezegd werd, werd zonder meer óók op Jezus van toepassing verklaard. Dat hiermee (alweer, zie ook het artikel over de inhoud der prediking, De Christen van 31-1) aanduidingen gemaakt worden in de richting van de leer der drieeenheid, is duidelijk.

In of op de naam

Onze uitdrukking „in naam der koningin" of „in naam der wet" heeft onmiskenbaar de betekenis van „op gezag van de koningin" en „op gezag van de wet". Dit laat zich verder ook zó uitleggen: „overeenkomstig de wil van de koningin" en „overeenkomstig de regels van de wet". Tenslotte ook nog: „overeenkomstig de zin, de bedoeling van de wet".

Gebruikt men de uitdrukking „op de naam van...", zo gaan onze gedachten wel in een andere richting. Dan zou men kunnen denken aan bezittingen, die van de één op de ander overgaan, d.w.z., die voortaan op naam van een ander gesteld zijn (zowel in het handelsverkeer, als in het betalingsverkeer, b.v. bij de giro: nr zoveel ten name van, of: gesteld op naam van....).

Nu treft het, dat in het Grieks zowel het woordje, dat vertaald is met „in" (in de naam van Jezus) als met „op" (op de naam van Jezus) gebruikt wordt, soms door elkaar, en in alle griekse afschriften van de originelen (de handschriften) niet overal en altijd gelijk. Waarbij opgemerkt moet worden, dat het griekse woordje „èn" ook door „door" vertaald kan worden (vergelijk b.v. Hd 3 : 6: in de naam van Jezus, en 4 : 10: door de naam van Jezus, terwijl het over precies dezelfde gebeurtenis gaat!).

Gehoorzaamheid

Waar gebruikt wordt: „in de naam van Jezus", waar dus het gezag van Jezus gepredikt wordt (3 : 6), daar wordt van de kant van de mens gehoorzaamheid verlangd. Gehoorzaamheid is onderwerping. Van onderwerping is sprake, als een mens iemand als zijn meerdere erkent. Aanvaarding van de meerderheid van een ander betekent ook — als deze aanvaarding vrijwillig geschiedt — het voordeel, de zegen van de meerderheid van de ander erkennen. Wanneer wij nu lezen, dat op de pinksterdag de mensen, die het woord van Petrus aanvaardden, zich lieten dopen, 2 : 41, dan betekent dat dus concreet: Daar waren in Jeruzalem mensen, die de meerderheid van Jezus van Nazareth erkenden, die zich daarom aan Zijn gezag onderwierpen, die dus gehoorzaam werden aan Zijn wil, aan Zijn wet.

Deze mensen bezegelden hun gehoorzaamheid, hun onderwerping door zich te laten dopen. En dat wel „in de naam van Jezus", dus „op Zijn gezag", als ook „op de naam van Jezus", dus „op Zijn rekening", dus „in Zijn bezit overgaand".

* * *

Maar hoe kán een mens overgaan in het bezit van Jezus? en waarom zou dat móeten?

Wat is redding?

Ik dacht, dat we hier (en eindelijk) bij de kernvraag terecht gekomen waren. Wat werd door de apostelen die in Jeruzalem predikten, onder „behoudenis" (2 : 40, 4 : 12 enz.) verstaan? Ongetwijfeld „vergeving van zonden", 2 : 38, 5 : 31, 10 : 43. Maar méér dan op de beredering van het verleden ligt de nadruk op de redding in de toekomst.

Het gaat — zoals dat vooral in de oosters-orthodoxe liturgie nog steeds voor een belangrijk deel het geval is — het gaat in de prediking van het Evangelie om de overwinning door Jezus Christus over de machten van de zonde, en vooral over de macht van de duivel, en over de macht van de dood. Dáárom vindt — b.v. in de oosters-orthodoxe liturgie — de opstanding van Jezus zo'n sterke benadrukking. Terwijl in de westerse theologie de nadruk meer ligt op de verzoening (dus op het verleden met een daaruit voortvloeiende consequentie voor de toekomst), ligt in het oosten meer de nadruk op de victorie van de gekruisigde, dus op de neerwerping van de duivelse machten.

Redding is dan: Deelhebben aan deze overwinning.

En als dan de behoudenis in niemand anders is, 4 :12, dan wil dat zeggen: Niemand anders is overwinnaar: Niemand anders heeft de barrières naar de nieuwe hemel en de nieuwe aarde van God weggenomen dan Jezus van Nazareth. Dáárom komt Zijn naam gezag toe, en onderwerping. Op Zijn naam zich laten dopen, betekent dan ook „op Zijn naam zich laten overschrijven", oftewel: de duivel de gehoorzaamheid opzeggen en voortaan Jezus dienen (het is nodig in dit verband Paulus' „dooptheologie" uit Rom 6 te lezen, en vooral vers 13!).

Naam is Persoon

De redding is niet gebonden aan een daad van Jezus, of aan een gebeurtenis uit Zijn leven, maar aan Zijn Persoon. En Hij is de gekruisigde én de opgestane. Daarom verkondigde Philippus aan de kamerling „uitgaande van dit schriftwoord (over de dood van Jezus) ... Jezus", Hd 8 : 35. En het antwoord van de kamerling was een vraag: Wat is er tegen, dat ik gedoopt wordt?, vs 36. Philippus heeft dus over de doop gesproken, omdat de doop een deelneming is in de overwinning van Jezus Christus.

Ploeger

Noot: Het wil mij voorkomen, dat één der oorzaken van de zog. radicale theologie (God is dood en Jezus is Zijn Zoon) te vinden is in het feit, dat men vergeten was, en is, dat kernstuk van Jezus' leven is geweest, Zijn overwinning over de satan en diens trawanten in Zijn dood-en-opstanding. Bij de oosters-orthodoxe theologen speurt men toch niets van deze dingen? Zij leven uit de traditie van een kerk, waarvoor pasen hét grote feest is.

Pl.

DOOPPROBLEMEN IN DE HERVORMDE KERK

De Hervormde Synode heeft zich het afgelopen jaar nog al bezig gehouden met het vraagstuk van de doop. Uitvoerig is gesproken over de vraag, of de doop-opbelijdenis (dat is een betere uitdrukking dan „volwassenendoop", dacht ik zo) aan de kinderdoop gelijk gesteld zou moeten worden, in kerkordelijk opzicht wel te verstaan.

Natuurlijk is de kwestie van de doop al vaker in de synode ter sprake gekomen. In 1947 werd een „Rapport over het vraagstuk van den Kinderdoop" aanvaard, dat daarop aan alle kerkeraden is toegezonden. Na het optreden van Osborn c.s. kwam de synode in 1960 tot een „Pastoraal Advies inzake de Heilige Doop". Zij sprak daarbij de wens uit, dat dit advies in de kerkeraden zou worden bestudeerd.

Het nieuwe dooprapport, dat vorig jaar op de synode diende, gaf op „Woudschoten" aanleiding tot een uitvoerige discussie. Niet iedereen bleek met de conclusies van de rapporteurs even gelukkig te zijn, maar dat viel ook nauwelijks

te verwachten. Bij de bespreking werd duidelijk, dat de meningen sterk uiteenliepen. Sommige synodeleden vertolkten het traditonele standpunt, maar anderen toonden meer begrip voor de argumensen van de tegenstanders van de kinderdoop.

Zo bepleitte prof. dr A. J. Rasker ruimte voor „de andere mogelijkheid van dopen". De jonge ds P. Kikstra: „Wij kunnen niet alsmaar herhalen, wat de reformatoren zeiden. Hun argumenten (voorbeeld: dat de doop in plaats van de besnijdenis zou zijn gekomen) zijn niet toereikend. De dopers van de zestiende eeuw hebben tenslotte ook legitieme dingen aan de orde gesteld."

De Groninger hoogleraar dr P. J. Roscam Abbing erkende zijn verlegenheid met de kinderdoop, die z.i. exegetisch en dogmatisch zwak staat: „De omstreden kinderdooppraktijk wordt veroorzaakt door een zwakke leer".

Maar er gingen ook andere stemmen op. Er waren er, die zich afvroegen, of de voorstanders van de doop-op-belijdenis in de Hervormde Kerk de kinderdoop nog wel als juist erkennen. En synodepraeses dr G. de Ru zei het „uitermate gevaarlijk" te vinden, de doop in de hand van de persoonlijke geloofsbeslissing te leggen. Hij was tenminste dankbaar, „dat God ons de kinderdoop geschonken heeft, ten teken van de breedheid van de genade"!

U merkt wel: de verwarring was groot, *ontstellend groot zelfs.* Er is besloten om een nieuwe commissie te benoemen, die de hele zaak nog eens zal bestuderen. Maar het is duidelijk, dat dit een verlegenheidsbeslissing is. Zo langzamerhand weet niemand meer wat de Hervormde Kerk inzake de doop nu eigenlijk gelooft. Men kan wel verwijzen naar de officiële belijdenisgeschriften, maar de meningsverschillen daarover zijn zo groot, dat dit niet meer dan een slag in de lucht is.

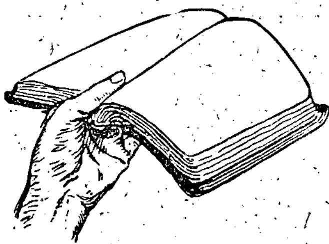
De nieuwe commissie zal wellicht de kwestie van de kinderdoop en de doop-op-belijdenis ook met andere kerken bespreken. Niet onmogelijk dat het te zijner tijd komt tot een interkerkelijk beraad inzake de doop. Bij „andere kerken" zal men ook aan die kerkformaties en geloofsgemeenschappen denken, wier doopleer en -praktijk afwijken van die van de Hervormde Kerk, zoals onze Baptistengemeenten en de Pinksterbroeders; anders zou zo'n beraad geen zin hebben.

Toch moeten we van zo'n interkerkelijk gesprek over de doop, mocht het zover komen, niet teveel verwachten. De Hervormde Kerk is daar m.i. nog lang niet aan toe. Ds F. H. Landsman merkte destijds op, dat men, om mee te kunnen spreken in oecumenisch verband, eerst zelf helderheid moet hebben. En prof. dr R. Bijlsma zei: „Als er een oecumenisch beraad moet komen, dan moet toch de Hervormde Kerk weten wat ze wil".

Zoals de zaken nu staan, moeten we ons dienaangaande geen illusies koesteren. Ik bedoel: dat de Hervormde Kerk de kinderdoop terzijde zou stellen. Dat zou, menselijkerwijs gesproken, haar ondergang of op zijn minst een sterke teruggang van haar ledental betekenen. Ofschoon dat proces wel eens een ongekende en nooit voor mogelijk gehouden geestelijke winst zou kunnen opleveren. Toch moeten we niet de keerzijde van de medaille uit het oog verliezen. Er is in de Hervormde Kerk een groeiende bereidheid om náást de kinderdoop aan de doop-op-belijdenis een daaraan gelijkwaardige plaats in te ruimen. Wie het meerderheidsrapport 1967/1968 met de synodale publicaties van 1947 en 1960 vergelijkt, zal dat zonder veel moeite kunnen vaststellen.

Maar nogmaals: een loslaten van de kinderdoop zit er voorals nog niet in. De meerderheid van de commissie wilde beide mogelijkheden van „dopen" wel als gelijkwaardig naast elkaar stellen, maar zulks alleen in kerkordelijk opzicht. Geen wonder, want theologisch gesproken sluit de doop-op-belijdenis de kinderdoop uit. De tragiek van de Hervormde Kerk is, dat zij meer ruimte wil geven aan de doop-op-belijdenis, maar dat zij tegelijkertijd onverkort vasthoudt aan de kinderdoop. De kerkorde wint het in de kerk wel vaker van de theologie. Maar eerlijkheidshalve: niet alleen in de Hervormde Kerk!

J.A.B.

Wat zullen we lezen?

Satan en zijn trawanten hebben Jezus geen seconde uit het oog verloren. Waar Jezus Zich ook bevond, zij wisten Hem te vinden. Maar ook Hij verloor hen niet uit het oog, en Hij wist hen te vinden. Hij was gekomen om de werken des satans te verbreken.

zondag	9 febr.	Mt 4 : 1-12	Het begin der verzoekingen
maandag	10 febr.	Mc 1 : 23-28	Zij kenden Jezus
dinsdag	11 febr.	Mt 12 : 22-30	Jezus was zeker van Zijn overwinning
woensdag	12 febr.	Mt 12 : 38-42	Satan komt ook als engel des lichts
donderdag	13 febr.	Mt 12 : 43-45	Satan geeft het niet makkelijk op
vrijdag	14 febr.	Mt 13 : 24-30, 36-43	Zaaier Satan
zaterdag	15 febr.	Mc 8 : 27-33	Ook kinderen Gods wil satan in dienst nemen

Pl.

JAARBOEKJE HEERENVEEN

Evenals in voorgaande jaren ontvingen we ook nu weer het Jaarboekje van de baptistengemeente te Heerenveen. Het bevat de jaarverslagen van de gemeente, van de verschillende onderdelen van de gemeentelijke aktiviteiten en de ledenlijst. Een dergelijke uitgave bevelen we andere gemeenten van harte aan!

v. D.

BIJBELNIEUWS

★ Australië

Het Bijbelgenootschap van Australië heeft de laatste maanden vier nieuwe uitgaven verzorgd. Het zijn het Markus-evangelie in Aekyom (de eerste uitgave in deze taal, die door een 5000 leden tellende papoea-stam wordt gesproken); het Johannes-evangelie in Angal Heneng (voor 40.000 bewoners in de bergen van Nieuw Guinea); het boek Job in Toaipi (voor een stam van 15.000 in Nieuw Guinea) en het Mattheus-evangelie in Sina-Motuna.

★ Chili

Uit Chili wordt bericht, dat in een stand op de Internationale handel en landbouwtentoonstelling die in oktober in Santiago werd gehouden 242 bijbels, 551 Nieuw-Testamenten en 1889 bijbelselekties werden verkocht. Ongeveer 19000 bijbelselekties werden gratis uitgereikt. De stand was ingericht naast de tent die door de Associatie van Baptisten voor Wereldevangelisatie ter gelegenheid van de tentoonstelling was opgezet.

★ Fiji

Het Bijbelgenootschap van Fiji organiseerde onlangs de eerste bijbelweek, ooit in het gebied van de Stille Oceaan gehouden. Alle geloofsgemeenschappen, van pinkstergemeente tot roomskatholieke kerk werkten hieraan mee.

★ Vietnam

Het Bijbelgenootschap van Vietnam is bezig voorbereidingen te treffen voor de druk van 25000 Evangeliën van Johannes. Deze uitgave zal door de baptistengemeenten van Vietnam worden gebruikt bij een landelijke evangelisatieaktie ter gelegenheid van het 10-jarig zendingswerk der baptisten in Vietnam.

ADVERTENTIES

Zo de Heer wil, hopen onze lieve ouders en grootouders

A. J. NOORDHOEK en
M. NOORDHOEK—TROMP,

op vrijdag 14 februari het feit te gedenken, dat zij **35 jaar** geleden in het huwelijk traden.

Zij zullen dan met vakantie zijn.

Den Haag,
de Bullstraat 55.

Hun dankbare kinderen en kleinkinderen.

Heden is in vrede ontslapen mijn lieve man, onze lieve vader, behuwd- en grootvader

AUKE DE VRIES

echtgenoot van G. J. Vis, in de leeftijd van 55 jaar.

Al ging ik door een dal van diepe duisternis, ik vrees geen kwaad, want Gij zijt met mij.

G. J. DE VRIES—VIS

I. P. DOORNBOS—DE VRIES
J. DOORNBOS
HANS

Borne, 30 januari 1969.
Aanslagsweg 32.

De begrafenis heeft inmidddels plaatsgevonden.

Biedt zich aan **EEN ECHTPAAR,** dat gaarne op zich zou willen nemen een **kosterschap** van een gemeente of **conciërge** van een school of iets dergelijks.
Brieven onder nr. 133 van dit blad.

Verpl. zoekt **ZIT-SLAAPKAMER,** omgeving v. h. verpl.tehuis „TABITHA".
Corr.adres: mej. G. Kuik, Rozendijk B 158, DEN BURG Texel (N.H.).

Nog vrij van 19/7 t/m 9/8 **mooie woning** aan bosrand (4 pers.). Alle comfort. *f* 160.— p. w. C. Roswinkelerweg 58, Emmen.

Gaat u eens met vakantie, en huur een

MOTORBOOT of WOONARK

U kunt dan genieten van vissen en zwemmen (mooi strand in IJsselmeer). Alle inger. tot 6 pers. Arken zijn bezet van 12 juli-23 aug. Vraag folder en bestel spoedig.

Smits Botenverhuur, STAVEREN, tel. 05149-451, Smidstraat 1.

Die fraaie Zaaier

net een blad voor de buurman,
voor m'n collega op 't werk.

Toch 't minste / 't beste wat ik ze geven kan!

SCHOTSE BAPTISTEN WENSEN UNO INTERVENTIE IN BIAFRA

Het Comité voor Burgerschap van de Unie van Baptisten in Schotland heeft in een resolutie er bij de britse regering op aangedrongen „alles in het werk te stellen, om via de Verenigde Naties en andere instanties een staakt-het-vuren te bereiken in het konflikt Nigeria-Biafra".

LOFZANGEN EN GEBEDEN

Ingaande 1 januari 1968 zijn de prijzen van onze bundels verhoogd; nu gelden de volgende prijzen::

Eenst. eenv. uitgave rood, blauw, zwart	*f* 6,90
Eenst. eenv. uitgave rood met opdruk „eigendom der gemeente"	*f* 7,10
Eenst. luxe uitgave roodbruin, blauw, zwart	*f* 8,80
Eenst. luxe uitgave, beige	*f* 9,30
Eenst. zeer luxe uitgave zwart leren band verguld op snee	*f* 23,—
Harmonisatie deel I	*f* 8,50
Harmonisatie deel II	*f* 15,—
Orgelbegeleiding Psalmen	*f* 3,—

De prijs van het Tekstboekje „Lof zij den Heer", dat we destijds op speciaal verzoek hebben samengesteld ten dienste van Evangelisatie-, Openlucht- en Tentsamenkomsten, hebben we door een grotere oplage kunnen verlagen tot *f* 0,15 per stuk. Voor aantallen boven 100 ex. gelden speciale prijzen op aanvraag.

Besteladres: J. Germeraad, Breitnerstraat 77B, Rotterdam-2. Betalingen op girono.: 281127 t.n.v. Zangbundel Comm. Rotterdam. Zendingen boven *f* 25,— franko.

Leestafel

Ds J. v. d. Blink: **Als de schaduwen langer worden.** Uitgave van NV. Gebr. Zomer en Keuning, Wageningen. Prijs geb. *f* 9,90.

Dit 135 pagina's tellende boek is bedoeld als een meditatieboek voor ouderen. Het bevat bijbelgedeelten, overdenkingen en gebeden en het kan bijzonder goed dienen als een soort handleiding bij een dagelijks weerkerend ogenblik van stilte, waarin het aangezicht van God gezocht wordt. De meditaties zijn eenvoudig, echt evangelisch, warm en aansprekend. We willen dit mooie boek graag van harte aanbevelen voor onze ouderen, die in de avond van hun leven, dit boek zeker zullen kunnen gebruiken en waarderen. Wf.

Ds H. Veldkamp: **Het ambt der gelovigen.** 2e druk. Wever, Franeker. 58 pag. *f* 3.90.

Een instructief boekje over de gedachten rondom het algemeen en het bijzonder ambt, zoals dat in het Nieuwe Testament voorkomt, en in de kerk gepredikt en gepractiseerd wordt. De schrijver gaat uit van de reformatorische visie op de nieuwtestamentische gegevens. Het loont de moeite zijn werkje te bestuderen, ook voor doperse christenen, die als regel wat minder strakke opvattingen over deze dingen hebben.

Graag aanbevolen. Pl.

KIRCHENTAG IN STUTTGART

De 14de 'Kirchentag' van de Duitse Evangelische Kerk zal 16-20 juli a.s. te Stuttgart worden gehouden.

De vorige 'Kirchentag' werd in 1967 te Hannover gehouden. Het thema van de a.s. 'Kirchentag' te Stuttgart luidt: Geen vrede zonder gerechtigheid.

De **STICHTING VOOR BUURTHUISWERK DE PUTSE POORT** vraagt i.v.m. uitbreiding van haar staf z.s.m. een

JEUGDLEIDSTER

in het buurthuis De Putse Poort, Zwederstraat 52, Rotterdam-Zuid.
In staat zelf en via vrijwillige medewerkers leiding te geven aan groepen en aktiviteiten voor kinderen en peuters.

Salaris en arbeidsvoorwaarden volgens regeling N.B.V.

Sollicitatie — met opgave van referenties — te zenden aan de sekretaris, J. A. A. Vat, Dreef 1, Rotterdam.

Inlichtingen worden u graag verstrekt door de directeur R. de Haan, Randweg 55A, Rotterdam, tel.: 010-325097-174344.

Jubileumreis naar Israël

uitgaande van HET ZOEKLICHT TE DRIEBERGEN
geheel verzorgd incl. vliegreis en excursies f 895,— p.p.

Volledig programma verkrijgbaar bij:
REISBUREAU LINDBERGH N.V.
Ged. Gracht 87 — Zaandam. Tel. 02980-68126.

DE CHRISTEN

14 februari 1969

84e jaargang — 7

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — **Administratie:** ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 17,— per jaar (*f* 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Ze moeten het (zelf maar) weten:

Wie de kerk — met alle innerlijke tegenstrijdigheden —ziet als een instituut, waarin een bepaalde levens- en wereldbeschouwing wordt aangehangen en gepropageerd, zal in deze propaganda niet anders kunnen zien dan een poging, om dit instituut, de kerk, groot te maken.

Wie echter kan en wil aanvaarden, dat de kerk — we spreken liever over „gemeente van Christus" — méér is dan een instituut met een bepaalde levens- en wereldbeschouwing, ja, wie kan en wil aanvaarden, dat de gemeente iets gans ànders is dan een wereldbeschouwelijke club, zal in haar prediking geen imperialistisch drang zien, maar een getuigenis.

In wezen gaat het bij de evangelisatiearbeid van de gelovigen om de vraag: Doen ze het uit zichzelf, of doen ze het, omdat ze niet anders kunnen? Werken ze voor eigen rekening, of staan ze in dienstverband, waaraan ze zich niet kunnen onttrekken?

Wee mij, als ik niet . . .

Paulus wist, dat hij geen evangelist op eigen houtje was. Hij werkte niet voor zijn eigen standje. Hij was doordrongen van zijn roeping. Zijn roeping, die een opdracht was.

De gemeente der gelovigen weet, dat zij èèn roeping heeft, een opdracht. Zij weet, dat zij iets te verkondigen heeft. Dat zij Iemand te verkondigen heeft. Daarom kán zij niet anders.

Waarom kán zij niet anders?

Omdat in haar belijden twee dingen verwerkt, verweven zijn. Twee zaken zijn er, die een wezenlijk bestanddeel van haar geloven en belijden uitmaken. Zij gelooft, dat God, de Schepper van hemel en aarde, van mens en dier, van stof en geest, in de historie gewerkt heeft. Dat Hij Zich geopenbaard heeft. Zich heeft kenbaar gemaakt.

En de gemeente gelooft, dat het heil, dat God in Zijn openbaring in Christus heeft bekend gemaakt, bestemd is voor álle mensen.

Heil, geen levensbeschouwing

Het gaat in de evangelieprediking niet om de mening van een spreker, noch om de gedachten van een getuige. Het gaat om het doorgeven van de mening Gods. Deze mening Gods, Zijn bedoelen, Zijn gedachten, Zijn wil, zijn vervat in de woorden van de bijbel. Men kan de bijbel tot uitgangspunt van zijn beschouwingen maken. Men kan aan de bijbel principes ontlenen voor zijn denken en willen.

Maar in de allereerste plaats gaat het in de bijbel, in de woorden Gods, om de bekendmaking van Zijn heilswil. God wil de redding van het verlorene, van de verlorenen. Dat is wat anders, dat is heel wat anders, dan dat God een herbouw van het verleden wil, of een nieuwbouw van het heden. Het gaat God niet om herstructurering van verhoudingen, niet om herverkaveling van bezittingen, niet om sociale omwentelingen, noch om politieke herwaarderingen. Het gaat God niet om een nieuwe cultuur, zelfs niet om een nieuwe theologie. Het gaat God om de mens, om de redding van de mens. Het gaat God om de terugvoering van de mens uit de heerschappij van de boze, om de terugbrenging van de mens onder de heerschappij Gods.

Dát is immers de betekenis van het woord „evangelie", blijde boodschap". De blijde boodschap is, dat er een nieuwe heerser is. Een levende heerser, die het beste wil zoeken voor allen, die zijn heerschappij willen erkennen.

De nieuwe Heer is Jezus Christus, één der onzen, en toch ook weer niet. Maar dan toch in ieder geval Iemand, die Zich zó met ons verwant weet, dat Hij mens werd, zonder God-af te worden. En dat werd Hij, niet opdat wij God en mens-af zouden worden, maar opdat wij mens zouden worden. Werkelijk en waarachtig mens, schepsel Gods, in harmonie met God levend.

Het gaat niet om een nieuwe cultuur, die door de gemeente gebracht moet worden, maar om redding.

De gemeente gelooft, dat bij niemand anders redding is te vinden dan bij Jezus. Het klinkt vreselijk pretentieus, vreselijk verwaand (vinden sommigen), dat wij dit nóg altijd zeggen. En dát, terwijl de culturen en godsdiensten dichter bij elkaar gekomen, ja, over elkaar heen geschoven zijn. Mohammedanen zijn onder ons, evenals Boeddisten, evenals Hindoes, evenals Joden, evenals Shintoisten. Tegen hen állen moeten we volhouden — willen wij bijbelgetrouwe christenen zijn! —, dat niemand tot God, de Vader komt, dan door Jezus van Nazareth, Jood van geboorte en door opvoeding, gekruisigd, gestorven en begraven, maar door God opgewekt en tot Here en Christus gemaakt.

Voor allen

De gemeente kán niet anders dan evangeliseren, omdat zij gelooft, dat niemand van het heil Gods is uitgesloten.

Ze moeten het inderdaad wéten! Want als ze het niet weten, hoe zullen ze dan deelhebbers aan het heil kunnen worden? Hoe zullen zij horen, als hun niet gepredikt wordt, concludeerde Paulus. En hij trok de consequenties. Dus moet het evangelie gepredikt worden opdat zij horen en tot geloof kunnen komen, want het geloof is uit het horen.

* * *

Ze moeten het weten!

Als dat zo is, kun je natuurlijk nooit

(meer) zeggen: Ze moeten het zelf maar weten. Want ze kúnnen het zelf niet weten.
Wie zegt: Ze moeten het zelf maar weten, moet het zelf maar weten. Maar Paulus zei: Wee mij, als ik het evangelie niet verkondig. Hij wist: Dan zwaait er wat. Paulus wist: Ik kom er nooit goed af in de dag van het oordeel, als ik mijn roeping niet volbreng, als ik mijn opdracht niet uitvoer.

Handelingen 69 geen afkoopactie

Natuurlijk is het goed, van tijd tot tijd extra aandacht te besteden aan deze opdracht tot getuigen, tot evangeliseren. Het zou echter fout zijn te menen, dat we door een bijzondere (en bijzonder inspannende) actie wel een lange periode van rust mogen nemen. De opdracht gaat gewoon door.
Ze moeten het immers weten!
En u moet het (zelf maar) weten.

Ploeger

LEID ONS NIET IN VERZOEKING

maar verlos ons van de Boze! Want hij maakt vreselijk veel kapot. Het goede werk dat Gij in ons zijt begonnen, wil hij te gronde richten. Wat Gij opbouwt, probeert hij neer te halen. Wij danken U, dat Gij de kracht en het koninkrijk hebt, en dat wij op U ons vertrouwen mogen stellen, om Jezus' wil.
Wij danken U Vader, dat onze Heer Jezus heeft gezegd: „Zie, de satan heeft verlangd ulieden te ziften als de tarwe, maar Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet zou bezwijken". Wij danken U, dat Hij ook heeft gezegd: „Houdt goede moed, Ik heb de wereld overwonnen." Wij danken U Vader voor zijn belofte: „Gaat dan henen, maak al de volken tot mijn discipelen, en zie, Ik ben met u al de dagen, tot aan de voleinding der wereld."
Vader, wij ondernemen veel. Wij doen het om U te eren, en om voor onze Heer Jezus mensen te winnen. Maar we zijn wel vaak geneigd het op eigen kracht te doen, zonder U om leiding, kracht en inzicht te vragen. Wij laten daarom de moed ook wel eens zakken. Daarom vragen wij U, ons te hulp te komen, en ons door Uw Heilige Geest aan te zetten, te blijven waken en bidden, opdat wij niet in verzoeking komen en falen. Want dan wordt Uw heerlijke Naam te schande gemaakt. Vader, werk er zelf aan mee dat Uw wil gaat geschieden; ook in Handelingen 69. Want van U is immers het koninkrijk, de kracht en de heerlijkheid tot in eeuwigheid! Wij bidden het U in Jezus' naam!

P.W.

zand en zaad

Ik zit met twee stukken papier in de hand. Het ene is een kranteknipsel, dat een voor mij ietwat vage maar opgewonden figuur uit Zwitserland gezonden heeft. Dat doet hij herhaaldelijk en soms schrijft hij ook een brief, geladen met verzet tegen het establishment. Wat dat woord toch betekent? U komt het herhaaldelijk tegen en zelden doet iemand uit de doeken wat ermee bedoeld wordt. Heel in 't kort: de gevestigde orde, de inrichting van onze samenleving. Tenminste, zo begrijp ik het. De Zwitser, ik dacht wel gelovig, maar geen lid van een kerk, stuurt mij een knipsel i.v.m. een bomaanslag op het stadhuis in Zürich. In het artikel is een afdruk van een beschreven kaart, gevonden bij de puinhoop, die de ontplofte bom achterliet. Vertaald luidt de inhoud: Fabrieken, kazernes, scholen, stadhuizen, kerken en belastingkantoren zijn oorden van autoritaire verkrachting — geweld is beter, tenzij u verkrachting in breder verband kunt verstaan —. Oorlog aan de instituties! De kaart was getekend door een anarchistengroep Chanäen.

Het andere papier is een brief, mij door een meelevende broeder in dit land geschreven. Hij uit zijn bezorgdheid over één van onze plannen, die we hier gesmeed hebben i.v.m. Handelingen 69. We zullen op neutraal terrein een hearing — zegt u maar: hoor en wederhoor — hebben, waartoe een paar christenen, een humanist en een kommunist zijn uitgenodigd. In die ontmoeting, voor iedereen toegankelijk, zal het gaan over: God, kerk en geloof. Iedereen mag er ook over meepraten. Nu is mijn broeder bang, dat we op de verkeerde weg zijn. Het moet toch komen van de Heilige Geest. Als die vaardig over ons wordt, zullen we de wonderen des Heren aanschouwen. Spontaan en vanzelfsprekend. Ik heb hem geschreven dat ik het hartelijk en volkomen met hem eens ben. Maar dat hij ook moet kunnen begrijpen dat die Geest ons drijft kontakt te zoeken met mensen met wie wij nooit kontakt hadden of dat verloren hebben. Dat wij bereid zijn hen in 't open veld te ontmoeten. Wij willen weten wat ze ‚tegen' ons hebben en wij willen hun zeggen dat wij vóór hen zijn, ook al zullen we misschien niet elke gedachte van hen overnemen of toejuichen.
Hebben die twee stukken papier nu iets met elkaar te maken? Niet veel en niet direkt. Die anarchisten zijn de gevestigde orde zo zat, dat ze de boel opblazen. Dat gaat te ver. Want een orde zal er moeten zijn. Een blik op een postbode, verkeersagent of op iemand van de warenkeuringsdienst maakt dat duidelijk. Treinen moeten op tijd lopen en rekenen zal tot de jongste dag een vak op de scholen blijven. Een ordeloze samenleving gaat aan zichzelf te gronde. Maar een te strenge orde brengt het leven eveneens om hals. Als wij nu straks in een of andere „wereldse" zaal zitten, dan stappen we uit de veilige orde, die er in een kerk heerst. Voor sommigen nagenoeg heilige orde, waaraan niet getornd mag worden. Daar herinner ik me dat me ook nog iemand opbelde over die hearing. Of dat misschien met gebed en Schriftlezing geopend werd. Opdat u niet mistast, het was niet een van de deelnemers aan het panel. Het was een christen. (Wat is dat?) Ik antwoordde: neen. Dat is nu een stukje van die orde, die voor sommigen uitgediend heeft. Niet voor ons, vertrouw ik. Maar voor onze kerk-loze vrienden. Gaan wij dan zonder God? Dat verhoede Hij. Er zal voor die ontmoeting misschien meer en intensiever gebeden worden dan voor de zondagmorgenbijeenkomst.
Die Zwitserse anarchisten willen levensruimte, omdat ze orde verstikkend vinden. Hun weg voert naar diktatuur en dood. Ze grijpen naar het leven, maar ze grijpen er naast. De verwerkelijking van hun droom zou een nachtmerrie worden. Wij, met onze droom, verlaten het vertrouwde huis, het vertrouwde land, wagen het zonder de geruststellende omlijsting. Wij trekken uit, niet wetende waar we zullen komen. Maar wij trekken wel uit in geloof. Misschien moesten we dat wat meer doen. Wat minder vasthouden aan die vormen, die niet essentieel zijn voor het overbrengen van de boodschap van bevrijding. Dat een kerk niet op een kerk hoeft te lijken weten we al. Maar waarom zou de ene kerkdienst een perfekte afdruk zijn van de vorige? Zijn we toch al niet meer vastgeroest dan we zelf willen toegeven? Met dynamiet verlossen we de wereld niet en geweld, ook in eigen kring, heeft nog steeds geweld gebaard. Het zijn de zachte krachten die winnen. Die kracht gaat uit van de Geest Gods en waar die Geest is is vrijheid. In die vrijheid is er heerlijke ruimte voor echte kreativiteit. Daar wordt de schepper niet geremd door traditie en de vrije broeder niet haastig in de ketenen van dat-doen-we-altijd-zo geslagen. Maar menig mens vliegt eerder naar de maan dan dat hij op aarde een nieuwe weg zal inslaan.
Heer, doe de heemlen flakkeren en blaken! Kom!

Huizinga

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: „. . . het moet de protestantse kerken in ons land te denken geven, dat geen van hen blijkbaar gestalte geeft aan wat deze studentenpastores en hun achterban bedoelen . . ."
(Dagblad Trouw)

Aan rustige wateren

„Opstaan, want de reis is ver"

Daarop legde Hij zich neer en sliep onder de braamstruik - 1 Kon. 19 : 5.

Het is haast niet te geloven, dat we hier dezelfde man ontmoeten, die in het voorgaande gedeelte van het boek Koningen zo moedig en onverschrokken zijn houding wist te bepalen tegenover koning Achab en zijn afgodenprofeten op de Karmel. Wat is er eigenlijk gebeurd in het leven van deze Elia? Is de God in wien hij geloofde veranderd, is Hij op wie de profeet zo rotsvast vertrouwde niet meer dezelfde? Is de Heer van de Karmel, die hem had geantwoord toen hij voor het „vuurpeloton" stond, uit het leven van de man Gods verdwenen? Neen, die God is niet veranderd. Hij is dezelfde gebleven. Maar in het leven van Elia is er iets veranderd. Er is iets gebeurd, waardoor hij een gemakkelijke prooi is geworden van de zo gevaarlijke vijand. Een inzinking.

Izebel heeft zich in blind fanatisme gewapend tegen de profeet en zijn God. Juist daardoor vlucht de vertegenwoordiger van God de woestijn in en zegt hij: „Het is genoeg". Het is zeer merkwaardig, dat de mens vlugger voor een klein gevaar vreest en op de vlucht slaat, het veld gaat ruimen, dan voor het grote gevaar. Nu het front zich van de 850 afgodenprofeten heeft verplaatst naar die éne tegenstander kan de profeet niet meer. Het is nu wel genoeg, hij kan niet meer strijden. De beslissing is immers reeds gevallen. God heeft zich de Almachtige getoond en heeft overwonnen.

Is het beeld van de profeet Elia niet dikwijls het beeld van de gelovige? Zijn wij niet vaak mensen, die figuurlijk gesproken met de profeet van het oude verbond onder de bremstruik gaan liggen? U bent hier wellicht over verbaasd, maar veel gelovigen gaan zó toch hun tocht door het leven. Ze teren steeds meer op het verleden en mokken er over na.

Ook voor hen is de beslissing gevallen. Christus heeft door Zijn zelfovergave en overwinning ook hun leven in het overwinningslicht gesteld. De strijd is geleverd, de Heer heeft hun zonde gedragen.

Hoe staat het in ons bestaan met het overwinningsleven? Liggen we onder de bremstruik van het leven? Met andere woorden: laten we het werk van de Heer nu ook maar aan de Heer over? Laten we Gods water over Gods akker stromen? Zijn we hier en daar niet wat in slaap gevallen als het om Gods grote daden in de wereld gaat?

Elia zit daar als leeg ter neer. Iemand die wilde teren op het verleden. Een man zonder visie, iemand die geen weg vóór zich ziet. Daarom verschijnt Gods boodschapper, die hem niet alleen te eten geeft, maar hem ook opnieuw op zijn opdracht wijst. „Sta op, eet, want de reis zou voor u te ver zijn". Elia wordt getoond, dat er een weg vóór hem ligt. Gods gezant laat hem weer de toekomst schouwen. „Sta op . . ." dat klonk eens tot Elia en die Gods kinderen zijn, maar die misschien onder de bremstruik van gelatenheid en afwachting liggen.

„Sta op . . . daar is de Meester en Hij roept u".

Stadskanaal O. Oldenburger

(Uit: De Schakel)

EBF-Conferentie 1969 valt samen met eeuwfeest baptisme in Oostenrijk

door Helmut Rabenau, Wenen

De EBF-konferentie die deze zomer in 1969 te Wenen zal worden gehouden is van grote betekenis voor de kleine baptisten-unie van Oostenrijk. Voor de eerste keer in onze geschiedenis zullen we de gelegenheid hebben om baptisten uit alle delen van Europa — en ook uit andere werelddelen — te begroeten. Het is een voorrecht waarnaar we uitzien!

We hebben in onze acht gemeenten slechts 750 leden. De meesten van hen wonen in de grote steden. In sommige kleinere plaatsen hebben we evangelisatieposten.

Negen van de tien Oostenrijkers zijn roomskatholiek (totaal van de bevolking 7,4 miljoen); 6% is protestants. Iedere deelnemer aan de konferentie kan daarom reeds een belangrijke bijdrage leveren aan het getuigenis en de arbeid van de oostenrijkse baptisten. De bezoekers kunnen meer bekendheid geven aan de naam ‚baptist' en er voor zorgen dat die naam meer respekt en waardering krijgt.

Wanneer gezegd wordt, dat Oostenrijk rond het jaar 1600 een protestantse natie was, dan is men niet ver van de waarheid. In één streek, bekend als Neder-Oostenrijk was de verhouding protestants-roomskatholiek zeven tot één. In een andere streek bleven slechts twee adellijke families loyale roomskatholieken.

Er dient verder aan herinnerd te worden, dat de Contra-Reformatie 2 eeuwen (1580-1781) heeft gewoed als een furie. De protestanten werden ertoe gedwongen tot het katholicisme terug te keren. Of ze werden martelaren voor hun geloof. Het getal van hen die gedood werden is niet te tellen. Anderen werden verbannen: tussen 1731 en 1733 werden 20.000 inwoners van Salzburg verdreven.

In de Reformatietijd was Balthazar Hubmaier werkzaam. Zijn geloof was zeer verwant aan de baptistische opvattingen van de gemeente. Als roomskatholiek geestelijke was Hubmaier professor in de theologie in Ingolstadt en predikant in de kathedraal te Regensburg. Hubmaier wendde zich langzamerhand tot de leer van de Hervormers; eerst Luther, toen Zwingli. Tenslotte werd hij overtuigd van de doop der gelovigen. Met pasen 1525 doopte hij zichzelf. Toen Zwingli een boek over de kinderdoop publiceerde werd hij op welsprekende wijze door Hubmaier van repliek gediend.

In 1526 week Hubmaier uit naar Moravie, dat in die tijd bij Oostenrijk behoorde. Daar versterkte en werkte hij mee aan de uitbreiding van de beweging der Anabaptisten. (In die tijd waren er ongeveer 12.000 Anabaptisten in Moravie). Een jaar later gelastte koning Ferdinand de arrestatie en uitlevering van Hubmaier. Hij werd gevangen gezet in het kasteel Kreuzenstein, ten noorden van Wenen. Op 10 maart 1528 werd hij te Wenen verbrand. Drie dagen later werd zijn vrouw verdronken in de Donau. Het motto van Hubmaier was: De waarheid kan niet gedood worden.

Het gevolg van de Contra-Reformatie in Oostenrijk was, dat de wederdopers verdwenen. De weinige overblijvende protestanten kwamen sindsdien angstig bijeen, achter gesloten deuren, des nachts, of in afgelegen hutten en schuren. Dit was, wat men noemt, het geheime protestantisme. Aan het eind van de 16e eeuw waren er in Tirol geen protestanten meer.

Slechts langzaam en aarzelend verleende de keizerlijke troon zekere concessies aan de protestanten voor hun erediensten. In 1781, onder keizer Joseph II werd de Tolerantiewet uitgevaardigd. In 1861, onder Franz Josef I, gaf de Protestanten-wet gelijke rechten. Deze wet verleent aan de protestanten de vrijheid

om godsdienstoefeningen te houden en eigen kerkelijke zaken te regelen.

Na de grote brand in Hamburg, in 1842, trokken vele jongemannen uit Oostenrijk-Hongarije naar die stad om met de herbouw te helpen. Terwijl ze daar verbleven kwamen sommigen van hen in aanraking met de baptisten van Hamburg. Zij kwamen tot bekering en werden gedoopt. Toen zij terugkeerden naar Oostenrijk gingen ze getuigen van hun geloof, door lektuurverspreiding en het houden van bijbelbesprekingen. Een en ander had tot gevolg dat op 28 oktober 1847 de eerste doopsbediening in Wenen plaatsvond; het echtpaar Wisotzky werd gedoopt. Van gemeentevorming was toen nog geen sprake.

Een jaar later ondernam de pionier van het baptisme in Duitsland (zijn invloed is in meer omringende landen van betekenis geweest), Johann Gerhard Oncken een zendingsreis naar Oostenrijk-Hongarije. Hij leidde diensten in Wenen en in Boedapest. In die tijd werden ook samenkomsten gehouden in Graz — nu de tweede stad van Oostenrijk — in het huis waar de familie Wisotzky woonde. Aangezien de Protestanten-wet pas een 15-tal jaren later zou gaan gelden beschouwden de autoriteiten die samenkomsten als illegaal. Nadat de politie ingelicht was werden allen die de bijeenkomsten bezochten in de gevangenis gezet.

In 1849 maakte Edward Millard, de direkteur van het Brits en Buitenlands Bijbelgenootschap, een tocht door Oostenrijk en Hongarije. Hij maakte kennis met de kleine kring in Wenen en hij besloot zich er te vestigen (1851). Dit prikkelde de roomskatholieken zo zeer, dat hij in 1853 gedwongen werd Wenen weer te verlaten. Elf jaar later vestigde Millard zich opnieuw in Wenen.

De volgende stap die leidde tot de stichting van een baptistengemeente in Wenen vond plaats in 1864. Toen G. W. Lehmann — een andere baptisten-pionier — een zendingsreis naar de Balkan maakte, doopte hij tijdens een kort verblijf in Wenen 5 gelovigen. De bekeerlingen hadden deelgenomen aan een bijbelkring in een familie!

Vijf jaar later doopte Oncken opnieuw 5 gelovigen, toen hij op doorreis in Wenen was. Op zijn advies verenigden de 10 gedoopte christenen zich en zij stichtten de baptistengemeente. Dit vond plaats op *20 december 1869* in een kamer van de toren van Heinrichshof, tegenover het Operagebouw.

Om deze reden is 1969 een belangrijk jaartal voor de baptisten in Oostenrijk, en om die reden is het betekenisvol dat de EBF-konferentie in Wenen wordt gehouden om mee dit honderdjarig bestaan te vieren.

Aan het eind van de 19e en het begin van de 20ste eeuw maakte de arbeid in het oostelijk deel van de toenmalige monarchie zulk een vlucht dat een aantal gemeenten kon worden gesticht. Hierbij waren ook gemeenten in drie steden van het huidige Tsjechoslowakije: Praag, Brno en Bratislava.

De twee wereldoorlogen van de 20ste eeuw hebben de ontwikkeling van de gemeenten ernstig gehinderd. Voor de tweede wereldoorlog telde Oostenrijk slechts twee gemeenten. Al de anderen werden na 1948 gesticht. De stichting en de groei van deze gemeenten is voor een deel te danken aan de stroom van duitse vluchtelingen uit Oost-Europa.

In 1953 werd door de 5 gemeenten die er toen waren de Unie van Baptisten Gemeenten in Oostenrijk in het leven geroepen. In 1957 begon de gemeentelijke arbeid in Graz. De jaren 1967/68 werden gekenmerkt door de voorbereidingen tot en de uitvoering van belangrijke kerkbouwprogramma's. In Graz werd een nieuw gebouw ingebruik genomen. De kapel in Linz is bijna klaar. Verwacht wordt dat spoedig begonnen kan worden in Wenen-Hütteldorf en daarna in Salzburg.

De jongste verslagen maken melding van een betrekkelijk groot aantal dopelingen; dat het daarbij vooral jongeren betreft is opmerkenswaardig.

Het pas ingebruik genomen jeugdcentrum in Salzburg en de evangelisatiebeweging ‚Kirche unterwegs' (gemeenteonderweg) in Linz en omgeving hebben er veel toe bijgedragen, dat voor buitenstaanders het evangelie weer ging leven.

De komst van de EBF-konferentie naar Wenen in augustus a.s. zal de baptisten van Oostenrijk helpen om het christelijk getuigenis beter en verder bekend te maken.

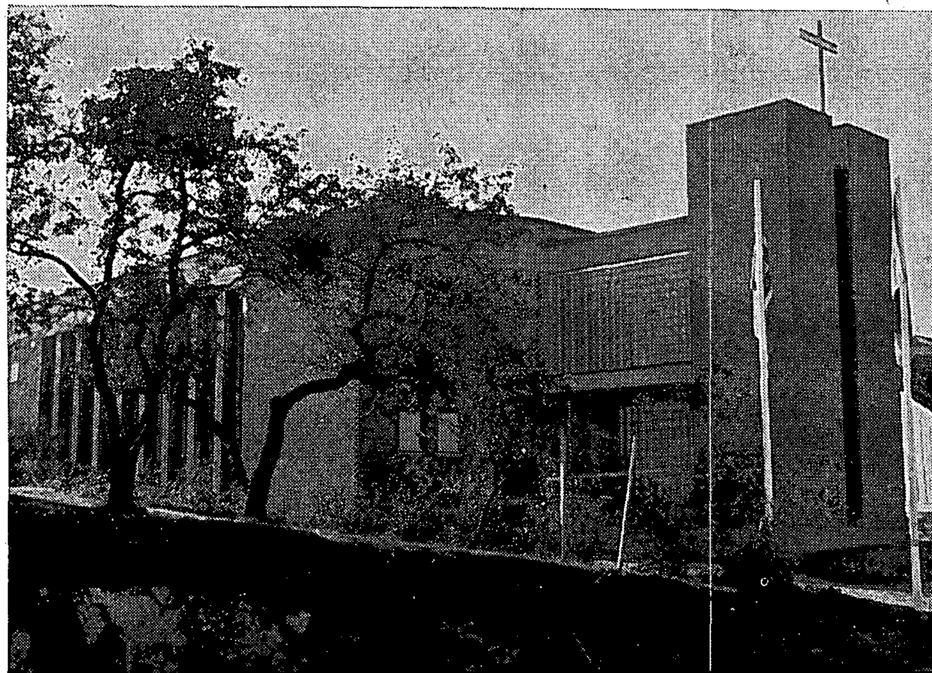
JAARBOEKJE WINSCHOTEN

Ook de gemeente te Winschoten zond ons het Jaarboekje 1968. Het bevat de jaarverslagen van de gemeente, de verenigingen, de ledenlijst en diverse gegevens van kommissies, besturen en vertegenwoordigingen. Bovendien geeft dit Jaarboekje, dat 24 pagina's telt, een schaal aan de hand waarvan men — globaal — de grootte van de vaste bijdrage kan vaststellen. Een keurig boekje!

v. D.

Mededeling

Ds C. de Jong is verhuisd van Klazienaveen naar: Rijksstraatweg 121, Warnsveld.

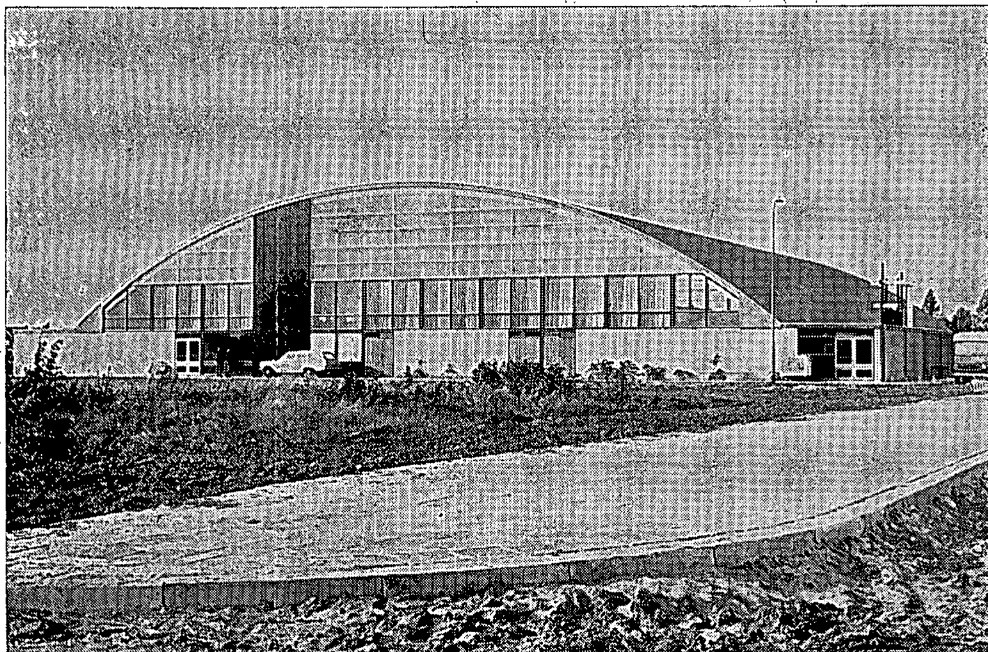

Broederschap bouwde kerk

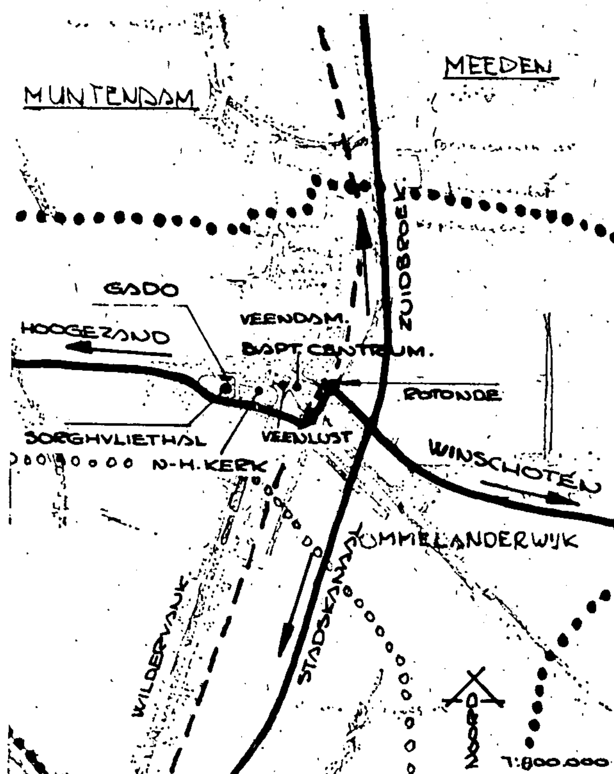
Dit nieuwe kerkgebouw van de baptistengemeente te Porsgrunn, Noorwegen (175 km ten zuiden van Oslo) is gebouwd dank zij de financiële steun van de duitse baptisten die een derde deel (125.000 Mark) van de bouwkosten voor hun rekening namen. De steun symboliseert de hernieuwde broederschap tussen de duitse en noorse baptisten na de jaren van de tweede wereldoorlog. De eerste baptist werd in 1858 in Porsgrunn gedoopt. De gemeente telt er thans 50 leden.

(Cliché The European Baptist)

De toogdag op 1 maart te Veendam

Aan het begin van de vele acties van *Handelingen 69* wordt in het Noorden van ons land een grote regionale toogdag gehouden en wel op 1 maart a.s. te Veendam. Voor deze toogdag is de grote Sorghvliethal met meer dan 2000 zitplaatsen afgehuurd; dat kan worden uitgebreid tot 2500 zitplaatsen en zelfs tot meer.
De morgenbijeenkomst zal onder het motto staan: *„De opdracht der gemeente"*. De middagbijeenkomst draagt het motto: *„God rekent op u"*.
Er is veel zorg aan het programma besteed. Ook voor de kinderen is gezorgd, zodat die gerust meegenomen kunnen worden. De kinderen kunnen terecht in het Hervormd Centrum van de Ned. Herv. Kerk. Dit Centrum, dat achter de Herv. Kerk staat, ligt ongeveer op 250 meter afstand van de Sorghvliethal. Voor de babies en de hele kleine kinderen is een oppasdienst in de baptistenkerk. Al deze gebouwen liggen niet ver van elkaar. Het is dus mogelijk met het hele gezin naar deze toogdag te gaan. Er worden velen verwacht.

Consumpties zijn verkrijgbaar in de Sorghvliethal; voor de kinderen in het Herv. Centrum.
Voor samenzang zal het nieuwe boekje „Zing een lied" gebruikt worden, waarvan voldoende exemplaren aanwezig zijn voor de verkoop. In de zaal zal een stand zijn van het Bijbelgenootschap en van de Bijbel Kiosk Vereniging, waar bruikbaar materiaal verkrijgbaar is voor evangelisatie.
De Toogdag is voor de gemeenten in het noorden van ons land gemakkelijk te bezoeken. De Sorghvliethal ligt naast het Gado-busstation. Er is voldoende parkeerruimte.
De morgenbijeenkomst begint om 10 uur.
Het programma omvat o.a.:

Gezamenlijke koorzang
Toespraak: Opdracht der gemeente
Muziek: Chr. Muziekgezelschap „De Bazuin" uit Groningen
Muzikale Schets: „Broeders en Broedsters" o.l.v. S. van der Land, Wassenaar.

De middagbijeenkomst begint om 2 uur.
Het middagprogramma omvat o.a.:

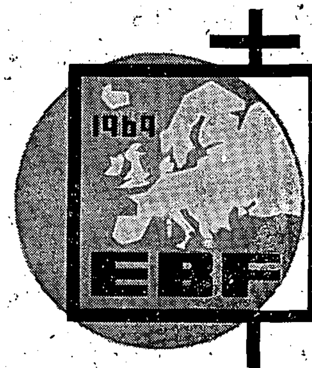
Zanggroep: De Jonge Strijders, Hoogezand
Combo „M. 25", Sneek
Chr. Muziekvereniging „Elad" Muntendam
Het woord is aan de gemeente: vier personen spreken een persoonlijk woord over hun „christen-zijn" in het dagelijks leven.
Toespraak: God rekent op u!

We zijn er van overtuigd, dat deze toogdag een goed begin zal zijn van de actie Handelingen 69. Een ieder is hartelijk welkom. Kom dus op 1 maart naar Veendam. U bent hartelijk uitgenodigd.
Namens de gewestelijke plankommissie
K. Corporaal, sekretaris.

GAAT DAN HEEN, NU!
TOOGDAG IN AMSTERDAM

Op zaterdag 22 februari a.s. wordt in het kader van de aktie Handelingen 69 een toogdag gehouden voor het gewest Noord-Holland en Midden Nederland. De gemeente Amsterdam-West zal ons ontvangen in de Herdenkingskerk aan de Postjesweg 150, Amsterdam-W.
De samenkomsten zijn van 10-12 uur en van 2-4 uur. Om 9.30 uur en om 12 uur is de koffie bruin. Om 9.15 uur begint de samenzang onder leiding van M. van den Berg.
Aan deze toogdag werken mee: de voorgangers W. Veenstra, Ph. Lindeman Wzn. en G. van 't Wout. Verder de gezamenlijke amsterdamse koren, een combo uit Den Haag, een soliste uit Den Helder, een spelgroep uit Amsterdam, twee zingende zusjes en vele anderen. Tevens zal een forum zich presenteren, waarbij men de gelegenheid krijgt vragen over Handelingen 69 te stellen. Ook de kinderen zijn welkom. Voor hen is een speciaal programma.
De broeders en zusters uit het gewest hebben allen via de plaatselijke Plankommissies een persoonlijke uitnodiging voor deze toogdag ontvangen en we rekenen op hun komst. Toch menen wij er goed aan te doen om via ons weekblad in het hele land bekendheid aan deze dag te geven. Het is immers bemoedigend om van elkaar te mogen horen op welke wijze de Heer ons gebruiken wil en hoe wij bezig mogen zijn met Handelingen 69.
Wij willen ons op deze dag laten inspireren door de Heilige Geest en door elkaar, en zó de maand maart tegemoet gaan. Daarom kozen wij als motto voor deze dag de woorden, die boven dit stukje staan. Tot ziens op 22 februari in Amsterdam.
De gewestelijke Plankommissie afd. 5.

Bijeenkomsten van baptisten in Europa

door dr Ernest A. Payne

Onder auspiciën van de Europese Baptisten Federatie zijn sinds zijn stichting in 1950 drie kongressen gehouden. De aanstaande konferentie in Wenen zal de vierde bijeenkomst zijn. De eerste werd in 1952 in Kopenhagen gehouden, de tweede in 1958 te Berlijn, de derde in 1964 in Amsterdam. Maar vóór de oprichting van de EBF en de daarna gehouden konferenties zijn er ook reeds twee konferenties gehouden die aangeduid werden als Continentale Baptistenkongressen: de ene, in 1908, in Berlijn; de andere, in 1913, in Stockholm.

Het officiële verslag van de konferentie van 1908 ligt geopend voor me. De uitgave wordt trots aangekondigd als het geautoriseerde verslag van de resultaten van het Eerste Europese Baptistenkongres. De Baptisten-Wereldalliantie was slechts drie jaar eerder, te Londen, gesticht en dit europese kongres werd een gevolg daarvan genoemd. De president van de Alliantie (dr John Clifford) en de sekretaris (Rev. J. H. Shakespeare) hadden de leiding, maar het besluit om de konferentie te houden en de voorbereidingen ertoe waren het resultaat van de visie en het harde werken van twee jongemannen, dr Newton Marshall en Rev. J. H. Rushbrooke. Laatstgenoemde had de baptisten in verscheidene europese landen bezocht om hun medewerking voor dit doel te verkrijgen; bovendien had hij zich verzekerd van de aanwezigheid in Berlijn van een grote groep uit Groot Brittannie, waaronder ook de presidenten van de Baptisten-Unie van Groot Brittannie en Ierland en de Baptisten-Unie van Schotland. De welkomsttoespraak werd uitgesproken door J. G. Lehmann, de zoon van een der drie beroemde pioniers, Oncken, Lehmann en Köbner, wier arbeid in de 19e eeuw de fundamenten gelegd heeft voor de voortzetting van het getuigenis der baptisten in vele delen van het kontinent.

Veel tijd werd op de konferentie besteed aan het beluisteren van rapporten over de situatie in verschillende landen. Het in druk verschenen Rapport is van grote belangrijkheid en waarde, want het bevat vele toespraken, zoals die van Pastor V. Parloff uit Odessa die verklaarde dat zijn unie toentertijd ongeveer 20.000 leden telde.

Een van de belangrijkste deelnemers aan het kongres was dr G. H. Newman, uit Waco, Texas, U.S.A., wiens wetenschappelijk werk *History of Anti-Paedobaptism* de belangstelling voor de Wederdopers uit de 16e eeuw had gewekt. De toespraak van dr Newman over 'Baptisten die pioneerden voor vrijheid van geweten' werd gevolgd door een welsprekend en krachtig betoog over de toen aanwezige moeilijkheden, door Pasteur R. G. Saillens uit Parijs en een bewogen pleidooi om hulp, door een jonge zakenman en een lekeprediker uit Roemenië.

Dit kongres in Berlijn was een enthousiaste en veel betekenende bijeenkomst. Maar de konferentie behoorde typisch tot een Europa dat nu ver achter ons ligt. Zoals bijvoorbeeld blijkt uit een van de dankwoorden die door iemand bij de sluiting gesproken werden: „Als dr Clifford vergeleken mag worden met onze Kaiser Wilhelm I, mr Shakespeare mag dan zijn Bismarck genoemd worden".

Toen het tweede kongres, in Stockholm, werd gehouden — 5 jaar later — was dr

Nieuwe baptistenkerk in Marseille, Frankrijk

Na jaren een garage als plaats van bijeenkomst te hebben gehad beschikt de baptistengemeente te Marseille thans over 'n eigen kerkgebouw, dat gebouwd werd naar een ontwerp van Emile Bentet, een aktief lid van de gemeente te Grenoble. Oorspronkelijk was het gebouw een pakhuis.

In het gebouw bevindt zich een kerkzaal die aan 300 personen plaats biedt, met een mogelijkheid tot uitbreiding voor 400.

Voorganger van de baptistengemeente te Marseille is Pasteur S. Wiliam Clark (36). Pasteur Clark is Ier van geboorte en is reeds 12 jaar in Frankrijk; sinds 1967 is hij voorganger van de gemeente te Marseille.

In twee andere steden, Roubaix en Tours, is de bouw van twee nieuwe baptistenkerken bijna voltooid. In Straatsburg kan binnenkort met de bouw van een kerk worden begonnen.

(Cliché The European Baptist)

Clifford, dan bijna 77, opnieuw aanwezig. Hij hield een indrukwekkende toespraak over ‚Nieuwtestamentisch christendom in Europa'. Er waren meer dan 3000 personen aanwezig. Pastor William Fetler sprak namens 100.000 russische baptisten. Rev. C. T. Byford was benoemd tot ‚Continental Commissioner' van de BWA en het is zijn verdienste geweest om vele groepen die in Oost en Zuid-Oost Europa hun getuigenis uitdroegen in moeilijke omstandigheden bijelkaar te brengen. Er werden in 1913 vele plannen in Stockholm gemaakt. De eerste wereldoorlog maakte hun uitvoering onmogelijk, maar de fundamenten voor een hechtere baptisten-gemeenschap bleven.

Mede als gevolg van hetgeen in de jaren 1908-1913 tot stand is gekomen was het mogelijk om in juli 1920 in Londen een bijeenkomst te houden die door dr Rushbrooke omschreven werd als „een keerpunt in de geschiedenis der baptisten". Vertegenwoordigers uit Amerika en Groot Brittannie stelden zich samen met de baptisten van het kontinent achter hulpprogramma's en plannen voor de ontwikkeling van het baptisten-getuigenis. De bijeenkomst werd gevolgd door een rondreis door het oorlogsmoede Europa, door dr Rushbrooke en dr C. A. Brooks van New York. Opnieuw was de beminde veteraan dr Clifford in staat om deze vergadering te presideren. De vergadering in Londen was geen grote bijeenkomst. Zoals The Baptist Times meldde: „het was geen vlagvertoon, geen mooie toespraken; alleen maar het vaststellen van rapporten, onderling overleg, beslissingen nemen en een programma aanvaarden". De invloed van deze vergadering was merkbaar op het derde wereldkongres van de BWA, dat in 1923 in Stockholm werd gehouden.

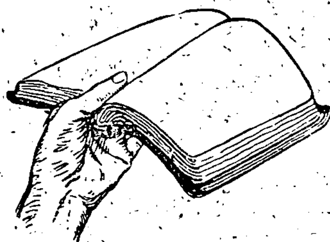
Het aantal baptisten groeide de daarop volgende 25 jaren in zo goed als alle europese landen, maar de gemeenschap der baptisten werd verstoord door de opkomst van de Nazi's in Duitsland en daarna door een tweede destruktieve wereldoorlog. Het 5e wereldkongres van de BWA, in 1934 in Berlijn gehouden werd overschaduwd enerzijds door de aktualiteit van het nazisme, anderzijds door de dreiging van de komende wereldbrand.

Dat er reeds twee jaar na de oorlog opnieuw een wereldkongres in Europa gehouden kon worden, in 1947 in Kopenhagen, was te danken aan de toewijding en inspanning van dr Rushbrooke en dr W. O. Lewis. Dit kongres werd het jaar daarop (1948) gevolgd door een belangrijke BWA-konferentie in Londen. Op deze vergadering was dr J. H. Ewing die reeds in 1908 in Berlijn aanwezig was nog present! Ook verscheidenen die in 1920 al aanwezig waren. De vertegenwoordigers van Southern Convention (USA) maakten hun plannen bekend om in Rüschlikon, Zwitserland een seminarium te beginnen. Veel en zorgvuldige aandacht werd geschonken aan het in goede banen leiden van de materiële hulpverlening tot leniging van de grote nood die nog heerste. De tot standkoming van een europees federatie werd bepleit en de weg die leidde tot de oprichting van de EBF, in 1950, te Parijs werd toen ingeslagen.

De eerste EBF-konferentie werd in 1952 in Kopenhagen gehouden; het thema was ‚Baptisten en de evangelisatie in Europa'. Dr Bredahl Petersen van Denemarken die een belangrijke rol bij de voorbereidingen had gespeeld droeg het presidentschap over aan dr Henry Cook. De konferentie vergaderde terwijl Europa ernstig was verdeeld en leed onder de ‚koude oorlog'. Pas na de dood van Stalin was 't mogelijk voor dr Lewis, dr Townley Lord en mijzelf om, in mei 1954, voor het eerst na de oorlog een bezoek te brengen aan de baptisten in Sovjet-Rusland. Maar in 1958, toen opnieuw een europees kongres in Berlijn werd gehouden, waren er afgevaardigden uit de Sovjetunie en andere oosteuropese landen aanwezig. Het thema was toen ‚Christus, onze hoop — Europa, onze verantwoordelijkheid'. Intussen was in Londen, in 1955, het gouden kongres van de BWA gehouden.

In 1959 gaf dr Henry Cook het sekretariaat van de EBF over aan de Zweed dr Erik Rudén. In de volgende 5 jaar deed dr Rudén veel om de banden tussen de baptistengroepen in Centraal-, Oost- en Zuid-Europa nauwer aan te halen — een kontinent nog steeds zowel ideologisch als raciaal en kultureel verdeeld maar met een groeiend besef dat op de een of andere wijze wegen tot grotere eenheid gevonden moeten worden. De baptisten willen graag daarbij hun rol spelen maar nog altijd is hun boodschap in vele europese landen, zowel in het Oosten als in het Westen aan bepaalde beperkingen onderworpen.
De plannen voor de konferentie van 1964, in Amsterdam gehouden, werden uitgewerkt door dr Rudén. Het thema van deze konferentie luidde: ‚Jezus Christus, de Weg, de Waarheid en het Leven'.

Ook andere instanties zijn bezig mannen en vrouwen samen te brengen ondanks vele tegengestelde invloeden. Sommige zijn zuiver werelds, andere religieus. De Wereldraad van Kerken, de Praagse Vredeskonferentie, de Konferentie van Europese kerken — aan al deze aktiviteiten nemen ook baptisten deel. Maar de noodzaak voor de Europese Baptisten Federatie blijft bestaan. Zij die in 1969 te Wenen onder leiding van dr Rudolf Thaut bijeen zullen komen zullen zich bewust moeten zijn hoeveel goeds reeds tot stand gekomen is door het bestaan van de europese baptisten-gemeenschap.

Wat zullen we lezen?

Jezus bekommerde Zich niet alleen om het zieleheil van Zijn hoorders. Hij wist, dat zij (en wij) niet alleen een lichaam hádden (hébben), maar ook een lichaam wáren (zijn).

zondag	16 febr.	Mt 4 : 23-25	Hij genas zieken en gekwelden
maandag	17 febr.	Mt 14 : 13-21	Zonder brood geen leven
dinsdag	18 febr.	Mt 10 : 5-10	Brood niet het voornaamste
woensdag	19 febr.	Mt 12 : 1- 8	Voedsel is barmhartigheid
donderdag	20 febr.	Mt 12 : 9-14	Het lichaam is méér dan de wet
vrijdag	21 febr.	Mt 22 : 1-14	Is een bruiloft te aards voor de hemel?
zaterdag	22 febr.	Mt 22 : 23-33	„Lichamelijkheid is het einde van Gods wegen"

Pl.

VOORGANGERS SPREKEN OPNIEUW OVER MAATSCHAPPIJ VRAGEN

De volgende bijeenkomst van de baptistenvoorgangers die zich in maatschappij vragen interesseren zal D.V. 14 april te Zwolle zijn. Als referenten treden op prof. dr J. Verkuijl (V.U. — Amsterdam) en ds Ph. Lindeman (Groningen-Noord).

VAN DE L.Z.C.

Het bestel- en correspondentieadres van de zondagsschoolkaarten L.Z.C. is: W. Blaauw, Laan v. d. Bork 410, Emmen, tel. 05910-22899.
Vraagt proefexemplaren!

Lezers aan het woord

VOORGANGERS

Br Huizinga werpt in De Christen van 17, 24 en 31 januari allerlei vragen op betreffende de plaats van de voorgangers in deze tijd.
Uit deze artikelen straalt in zijn algemeenheid geen blijmoedige kracht en positieve zekerheid ons toe omtrent de uitoefening van het ambt in deze tijd. Integendeel, er is sprake van moeheid, twijfel, onzekerheid en een wegvluchten uit het ambt bij vele voorgangers rondom ons heen.
Naar aanleiding van deze 3 artikelen komen bij mij en hopelijk bij velen onder u enkele dringende vragen naar voren:

— Hoe komt het toch, dat de ene voorganger in deze tijd steeds een volle kerk heeft en zijn gehoor aktiveert tot daden, en de ander liever wegvlucht?

— Is er een vlucht uit het ambt, omdat God geen boodschap meer heeft voor deze tijd en er dus niets belangrijks meer door te geven is, of omdat deze voorgangers niet meer verbonden zijn met de Wijnstok en daarom geen vrucht meer kunnen dragen? Joh. 15 : 1-8

— Is het gemis aan klankbodem in de gemeente ook een gevolg van te eenzijdig voedsel en zou diezelfde gemeente niet allang hunkeren naar vast voedsel (overwinningsleven, gaven van de Geest, heiligmaking)?

— Zou God niet **juist in deze tijd** van openlijke zonde, verloochening, tenietdoening en verdraaiing van de Heilige Schrift zijn discipelen (voorgangers en andere kinderen Gods) met een extra kracht, zekerheid en blijmoedigheid willen toerusten, mits wij dit maar in ons leven willen toelaten?

Persoonlijk heb ik veel blijdschap en kracht ontvangen nadat ik mij geheel openstelde voor de Heer. In Zijn Woord vinden we zulke positieve „wegwijzers" als . . .

„Gij zult kracht ontvangen, wanneer de Heilige Geest over U komt, en gij zult Mijn getuigen zijn te Jeruzalem en in geheel Judea en Samaria en tot het uiterste der aarde". (Hand 1 : 8)

„God geeft de Heilige Geest aan hen die Hem gehoorzaam zijn" (Hand 5 : 32.)

„Wie in Mij blijft, gelijk Ik in hem, die draagt veel vrucht, want zonder Mij kunt gij niets doen". (Joh. 15 : 5)

„Zo is dan wie in Christus is een nieuwe schepping; het oude is voorbijgegaan, zie het nieuwe is gekomen." (2 Cor. 5 : 17)

„Daar wij nu deze beloften bezitten geliefden, laten wij ons reinigen van alle bezoedelingen des vlezes en des geestes, en zo onze heiligheid volmaken in de vreze Gods." (2 Cor. 7 : 1)

„Want de wapenen van onze veldtocht zijn niet vleselijk, maar krachtig voor God tot het slechten van bolwerken, zodat wij de redeneringen en elke schans, die opgeworpen wordt tegen de kennis van God, slechten, elk bedenksel als krijgsgevangene brengen onder de gehoorzaamheid aan Christus, en gereed staan, zodra Uw gehoorzaamheid volkomen is, alle ongehoorzaamheid te straffen." (2 Cor. 10 : 4-6)

„Wie Mijn geboden heeft en ze bewaart, die is het, die Mij liefheeft; en wie Mij liefheeft, zal geliefd worden door Mijn Vader en Ik zal hem liefhebben en Mijzelf aan hem openbaren". (Joh. 15 : 21)

Dit is alles „bijbels", broeders, dus toch ook „baptistisch"?

Iedere voorganger en elk kind van God wordt geestelijk slap, als hij alleen maar melk te drinken krijgt. Wanneer zij niet gevoed worden door de vaste spijze dan kunnen zij niet staan als een rots in de branding van deze tijd.
God geeft deze geestelijke groei in Zijn Woord. Laten zij, die er reeds door Gods genade zicht op hebben gekregen hun licht laten schijnen!
Nodig elkaar toch uit voor een gesprek over deze blijde beloften die de Heer zo graag aan een ieder van ons wil geven. Het gaat om de Glorie van Jezus' Naam! Niet om de onze.

Amsterdam, M. Heijnen

Mededelingen

NIEUWE KAPEL IN IJMUIDEN WORDT GEOPEND

De baptistengemeente in IJmond deelt met blijdschap mede, dat zij haar nieuwe kapel te IJmuiden, J. P. Coenstraat 51-53, D.V. zaterdag 1 maart in gebruik gaat nemen.
De dienst, waarvoor wij u hartelijk uitnodigen, zal aanvangen om 3 uur.

Namens de raad, J. Korf.

AFSCHEID DS J. H. BLENKERS

De gemeente Staveren deelt mede dat op 23 februari 1969 a.s., 's middags om 2.30 uur in de baptistenkerk ds J. H. Blenkers afscheid neemt als voorganger van de gemeente Staveren. Gemeenten van elders die de afscheidsdienst willen bijwonen worden vriendelijk uitgenodig.

H. Zeldenrust, sekretaris.

ADRESWIJZIGING

Het sekretariaat van de baptistengemeente te Stadskanaal berust thans bij: A. Schaap, Markestraat 86, Borger, tel. 05998-4699.

ADVERTENTIES

DIENT DE HERE MET BLIJDSCHAP

dit waren de woorden uit Psalm 100 waarmee ds A. Hof op 13 februari 1919 het huwelijk van

J. A. HEIJNEN en
T. M. DE WIND

inzegende.

De bruiloft van toen konden we jammer genoeg niet meemaken. Nu, 50 jaar later, hopen we dit feit, ergens in Nederland, in intieme huiselijke kring, te gedenken.

5 kinderen plus 5
13 kleinkinderen
1 achterkleinkind.

WANT DE HERE IS GOED, ZIJN GOEDERTIERENHEID IS TOT IN EEUWIGHEID.

God riep naar Zijn eeuwig huis onze geliefde man, vader, groot- en overgrootvader

JAN MIEDEMA

in de ouderdom van bijna 81 jaar, na een gelukkige echtvereniging van 52 jaar.

Leeuwarden, 1 februari 1969
Albert Cuypstraat 4.

T. Miedema-Karel

Amsterdam:
R. Miedema
J. Miedema-v. d. Leij

Almelo:
E. v. d. Meer-Miedema
J. v. d. Meer

Zwolle:
C. Miedema
M. Miedema-Akkerman

klein- en achterkleinkinderen.

De begrafenis heeft inmiddels plaats gevonden.

Heden werd door haar Heer thuis gehaald, onze lieve moeder en grootmoeder

MARCHIEN KIERS

in de ouderdom van ruim 84 jaar, sedert 14 december 1964 weduwe van W. Visser.

Leeuwarden, 29 januari 1969
Schoppershofstraat 27.

„Zij is verlost, God heeft haar welgedaan".

Leeuwarden:
B. Rinzema-Visser
C. Rinzema

Den Haag:
J. Peeters-Visser
B. A. Peeters

Leeuwarden:
S. Visser
en kleinkinderen.

DE CHRISTEN

21 februari 1969
84e jaargang — 8

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs. J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Gemeenschap, Getuigenis en Dienst

WAT WIL God eigenlijk? Er was een tijd, dat wij met die vraag geen of weinig moeite hadden. Wij moesten stemmen op die en die partij. Dat boek mochten wij lezen, maar dat andere in geen geval. Onze kinderen moesten naar die bepaalde school, dat was een uitgemaakte zaak. Kortom, wij wisten precies wat God wilde, wij hadden Hem om-zo-te-zeggen dóór. Die tijd is voorbij, voorgoed voorbij. Wij beginnen nu weer in alle bescheidenheid te vragen: ‚Heer, wat moet ik doen?'. Ja, wat moeten wij doen? Wij moeten doen wat God wil. Maar wàt wil God eigenlijk? Als het erop aankomt — en het kòmt erop aan: dat wij van Hem getuigen, dat wij van de grote daden Gods spreken. Dat is in deze tijd geen geringe opgave; maar dáár gaat het om, ook in de komende weken.

Misschien zijn we bij onze voorbereidingen voor Handelingen 69 tot de ontdekking gekomen, dat de verkondiging van het evangelie geen eenvoudige zaak is. Dat goedkope antwoorden en oplossingen het niet alleen meer doen, maar dat zij de voortgang van het evangelie veeleer belemmeren. De opdracht vraagt van onze gemeenten allereerst inzicht in de bijbelse openbaring als grondslag voor de evangelieverkondiging. En in de tweede plaats, dat zij een open oog hebben voor het eigen karakter van onze tijd en van de mens van onze tijd.

De mens

Vroeger was de mens zichzelf niet een raadsel. Integendeel, hij voelde zichzelf als de oplossing van alle raadselen. Maar dat ligt tegenwoordig wel even anders. Nooit hebben we zoveel van de mens geweten als nu. Maar tegelijkertijd — dat is het merkwaardige — is de mens ons nooit zo zeer een raadsel geweest. Ik noteer de titel van een boek: *De mens, het onbekende wezen.*

Wat is de mens? Volgens de één: de hoogste en meeste van al wat leeft. Een kamrad in het mechanisme van bedrijf en samenleving, meent een ander. Weer iemand anders zegt: De mens is een beest. En wij, wat moeten wij zeggen van de mens? Of liever wat zegt de bijbel van de mens?

In het boek Genesis lezen wij, dat God sprak: ‚Laat Ons mensen maken naar ons beeld ...'. En verder: ‚En God schiep de mens naar zijn beeld; naar Gods beeld schiep Hij hem; man en vrouw schiep Hij hen'. Daaruit blijkt in ieder geval, dat de mens *gemaakt* is. Hij is een deel van de geschapen werkelijkheid, begrensd in ruimte en tijd. Maar ook, dat God hem zo gemaakt heeft: ‚En God zag alles wat Hij gemaakt had, en zie, het was zeer goed ...'. Met andere woorden: de eerste mens was oorspronkelijk volkomen gaaf.

Maar de bijbel zegt meer van de mens. De psalmist roept uit, dat God hem ‚bijna goddelijk gemaakt' en ‚met heerlijkheid en luister gekroond' heeft. Wie denkt niet als vanzelf aan de indrukwekkende vorderingen op medisch terrein (hart- en niertransplantaties) of de haast onvoorstelbare prestaties op het gebied van de techniek (computers, de ruimtevaart)? Wàt met de uitdrukking ‚naar Gods beeld' (geschapen) ook bedoeld wordt, zoveel is duidelijk: de mens is méér dan het hoogst-ontwikkelde dier, hij is de kroon der schepping. En ook: de mens kan antwoord geven op het woord Gods, hij alleen!

Nee, we idealiseren niet. De mens is een schepsel Gods, in zijn wezen en bestaan op God gericht, maar tegelijkertijd van Hem afgewend. Hij hoort God, maar wil Hem geen gehoor geven. God zoekt hem, maar hij houdt zich verborgen. Dat is zijn *grandeur* en zijn *misère!* Hij staat in een gespleten houding tegenover God. En daarom staat hij ook in een gespleten houding tegenover zichzelf en zijn medemensen. Om kort te gaan: de mens is een zondaar.

Verlossing

Was dat het laatste, dan was er geen uitzicht, geen hoop, geen redding. Maar eeuwen geleden zag de psalmist op naar de majesteitelijke hemel. Daar ontwaarde hij de maan en de sterren, ontelbaar als het zand der zee. En toen, toen begon er een lied in hem te zingen, een lied voor de Heer: ‚Wat is de mens, *dat Gij zijner gedenkt*, en het mensenkind, *dat Gij naar hem omziet?*'.

De mens heeft de relatie met God verbroken. Als God hem tot Zich roept: ‚Waar zijt gij?', dan houdt hij zich verborgen. En daarmee verbreekt hij ook de relatie met zijn medemens. Want op de vraag, waar toch wel zijn broeder is, antwoordt hij: ‚Ik weet het niet; ben ik mijns broeders hoeder?'. Zo is 's mensen verbroken verhouding met zijn medemens het directe gevolg van zijn verbroken verhouding met God. Deze scheiding, deze gescheidenheid tussen God en mens en tussen mens en medemens, dàt is het wat de bijbel onder ‚zonde' verstaat.

Maar de God van de Bijbel is een reddende God. De God van de Bijbel is een sprekende God: ‚Nadat God eertijds vele malen en op vele wijzen tot de vaderen gesproken had in de profeten, heeft Hij nu in het laatst der dagen tot ons gesproken in de Zoon ...' In Christus heeft God het verlossende woord gesproken. Jezus werd geboren in de dagen van keizer Augustus en Hij heeft geleden onder Pontius Pilatus. Daarmee is van Godswege de verbroken verhouding hersteld. God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, doordat Hij hen hun overtredingen niet toerekende. In Christus herenigt God de mens echter niet alleen met Zichzelf, maar ook met zijn medemens: ‚Want Hij is onze vrede, die de twee één heeft gemaakt en de tussenmuur, die scheiding maakte, de vijandschap, weggebroken heeft, doordat Hij in zijn vlees de wet der geboden, in inzettingen bestaande, buiten werking gesteld heeft, om in Zichzelf, vrede makende, de twee tot één nieuwe mens te scheppen, en de twee, tot één lichaam verbonden, weder met God te verzoenen

door het kruis, waaraan Hij de vijandschap gedood heeft'.

Zo ontstaat dan de gemeente. Want Gods reddend handelen in Jezus Christus schept een nieuwe gemeenschap, 'een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie', geroepen tot de verkondiging van de grote daden Gods. Daarom alleen al mogen getuigenis en gemeenschap nimmer van elkaar gescheiden (en nog veel minder tegen elkaar uitgespeeld) worden!

De gemeente.

Wat betekent dit nu voor ons als gemeenten? Meer, veel meer zelfs, dan in een paar woorden gezegd kan worden. Op de *Kirchentag* in Keulen, enkele jaren geleden, hield Hans Jochen Margull zijn gehoor voor, dat de christelijke gemeente zichzelf in de weg staat. Daarmee bedoelde hij, dat zij teveel *zondagsgemeente* is, zodat de gerichtheid op het leven van alledag veelal ontbreekt. Dat is in ieder geval een opmerking, waarover wij maar eens moesten nadenken. William Temple, destijds aartsbisschop van Canterbury, zei eens: 'De christelijke gemeente is de enige instelling ter wereld die er is ten behoeve van degenen die nog niet tot haar behoren'. Als Temple gelijk heeft, en daar twijfel ik niet aan, dan dienen wij ons af te vragen, of onze gemeenten toch niet te vaak en te veel naar binnen gericht zijn. Hoe moeilijk toch is het dikwijls voor buitenstaanders om er tussen te komen, onze gefaamde gastvrijheid ten spijt!
Nog iets. Wij beweren, dat wij het algemeen priesterschap der gelovigen toepassen, maar in onze gemeenten heerst vrijwel over de gehele linie een werkelijk ontstellende *dominocratie*, waarbij de voorganger de spil is waar alles om draait, de man met wie heel het gemeentelijk bedrijf — ieder weet, dat het zo in feite is — staat of valt. En dan te bedenken, dat wij andere kerken soms verwijten, dat bij hen het lekenelement — een lelijk woord, ik geef het toe — niet zo tot zijn recht komt.
Er zou in het licht van het gereleveerde ook nog wel iets met betrekking tot onze evangelisatiemethoden gezegd kunnen worden. Ik laat dat echter aan één van mijn mede-redacteuren over. Als we maar begrepen hebben, dat onze gemeenten er niet zijn voor zichzelf, maar voor Jezus Christus en de wereld. Dat hun roeping het getuigenis is, de dienst. Professor E. L. Smelik schreef: 'In het leger der christenheid zijn gemakkelijker generaals te vinden dan frontsoldaten'. Dan kan ik erin komen, dat iemand anders stelde, dat de oplossing van het probleem van de evangelisatie gelegen is in de bekering van de gemeente!

Gemeenschap, getuigenis en dienst. Zo komen wij toch weer bij Jezus Christus terecht. Zo komen wij toch weer terecht bij zijn woord, dat geweldige woord: 'De Zoon des mensen is niet gekomen om Zich te laten dienen, maar om te dienen en zijn leven te geven als losprijs voor velen'. 't Is begonnen met twaalf mannen. Maar tussen Hemelvaart en Pinksteren waren het er al honderd twintig geworden. Op het Pinksterfeest kwamen er niet minder dan drie duizend zielen bij. En het wordt een schare, die niemand tellen kan!

J. A. Brandsma

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: Christelijk is niet, dat de moraal onveranderd door alle eeuwen dezelfde blijft, maar dat zij verschuift in de richting van de voleinding, dat zij steeds meer zoekt naar het goede, welbehaaglijke en volkomene voor God.

(dr B. Rietveld)

LAAT U MET GOD VERZOENEN!

handelingen '69

God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, door hun hun overtredingen niet toe te rekenen! Mensen hoeven alleen maar Gods aanbod te aanvaarden om eeuwig leven te ontvangen. Aan ons is de prediking van de verzoening toevertrouwd. Wij mogen meehelpen de mensen duidelijk te maken dat God hun de zonde vergeeft. Wij mogen meehelpen de mensen tot geloof te brengen, want hoe zullen ze geloven zonder ervan gehoord te hebben? Juist door onze eigen levenservaring kunnen we ons andere mensen zo goed voorstellen in hun strijd om tot geloof te komen. Juist wij, mensen als zij, zijn de geschikte wezens om hen te helpen!

Daarom is ons gebed zo van belang. Wij moeten bidden voor onszelf en voor onze broeders en zusters om kracht, inzicht, geduld en fijngevoeligheid bij het overbrengen van het woord van de verzoening. Wij moeten bidden om het juiste woord. We moeten onze Heer ook danken dat Hij het nodige zal geven! We moeten ook bidden om bewogen te zijn met de mensen zoals God, die hen in Christus met zichzelf verzoende! Dan gaan we ook wel op pad!

P.W.

---

zand en zaad

Uw reaktie, broeder Reiling, op mijn Zand en Zaad in het Christen-nummer van 31-1-'69, die ik vanzelfsprekend met belangstelling heb gelezen, zal ik eerst laten afdrukken om daarna uw brief nader te bezien. Voordat uw kopij binnenkwam had ik al ander Zand en Zaad aan de redaktie gezonden, waaronder ook een 'droom'. In dat stuk komt voorzover ik mij herinner ook de zinsnede voor dat niemand mij naar details moet vragen, aangezien dromen dat niet verdragen. Ik zal nu van de veronderstelling uitgaan dat ik op 31-1 klaarwakker was, zodat ik mijzelf de weg ter ontduiking van hier te antwoorden afsnijd. U schreef mij het volgende.

Hengelo (O), 12 februari 1969

Zeer geachte dominé Huizinga.
Het laatste deel van wat u in De Christen van 31-1 onder het bekende hoofd „Zand en Zaad" schreef, begint met de mededeling dat u alleen maar onze fantasie wat losser hebt willen maken. Ik moet U nu wel berichten, dat dit bij mij niet is gelukt, maar wel raakte ik aan het denken over enkele van uw suggesties en waarschijnlijk vindt u dat ook al een vrij-bevredigend resultaat van uw schrijven.
U hebt al eens meer geschreven over voorgangers in de gemeenten, die geen vrijgestelden zouden zijn en u schijnt daar nog al enige voordelen in te zien. In verband daarmee wil ik u graag een paar vragen voorleggen en dat doe ik dan in de hoop, dat ik op mijn beurt u heb mogen helpen aan iets waar u over kunt denken. En ik zou het leuk vinden, als u dan ook in dit stuk leesbaar wou denken, zodat wij — lezers van De Christen — er ook iets van konden vernemen. (Tussen haakjes: Ik neem aan, dat u dit graag zult doen.)
Dat een dominé na de hoge hoed ook zijn „titel" aflegt, zal het werk niet schaden. In de praktijk is alleen belangrijk, dat het werk gedaan wordt met liefde en bewaamheid.
Maar als de voorganger ook zijn salaris aflegt, komen we voor andere dingen te staan. Hij zal dan evenveel uren als de andere ouderlingen nodig hebben voor de verzorging van zijn gezin. En hier krijg ik het een beetje benauwd, want ik vrees dat er dan veel werk — nuttig, ja noodzakelijk werk — ongedaan zal blijven. Hoe kan dat naar uw droom of gezicht opgelost worden? U bent bijna evenlang dominé geweest als ik. Nog dit jaar begint u — als alles verder gewoon verloopt — aan uw veertigste dienstjaar en zoals u wel weet heb ik indertijd ook maar net veertig vol gekregen. Wij hebben dus ongeveer evenveel praktijkervaring. En nu een konkrete vraag: Bent u van mening, dat vijf of zes ouderlingen al het werk dat u gedaan hebt wel hadden kunnen verzorgen?
Mijn ervaring doet mij deze vraag beslist ontkennend beantwoorden: Dat hadden ze niet gekund. Zij hadden het niet gekund omdat zij — op enkelen na — er als persoonlijkheden niet bekwaam voor waren. En dan denk ik niet aan

Aan rustige wateren

HANDELEN . . . vanuit het Evangelie

Dit opschrift heeft nu, in deze maanden, voor ons bijzondere betekenis. We zijn erg dankbaar dat onze aktie beweging heeft gebracht in onze gelederen. Zowel positief als negatief.

Sommigen hebben zich, zoals eens Saul, bij het zien van de grote opdracht verscholen achter de vaten. Anderen zijn er doldriest op af gegaan en deden dezelfde ontdekking. In plaats van te vluchten heeft het hen uitgedreven tot gebed, gezamenlijk gebed. Anderen hebben opnieuw naar de bijbel gegrepen en werden overweldigd door de rijkdom van Gods beloften. Dit alles werd ons duidelijk in de gesprekken op de bijbelkringen. Daarom wil ik nu eens enkele losse gedachten aan u doorgeven uit deze gesprekken.

We lezen samen: „En ze spraken het woord Gods met vrijmoedigheid". Velen zijn jaloers op vrijmoedige mensen. Broeders en zusters die altijd „een woord voor de Meester" kunnen spreken. Bedenkt, er staat niet: ze waren mensen die goed konden praten. Vrijmoedige mensen zijn mensen die zich niet schamen voor hun overtuiging, maar durven te bekennen aan welke kant ze staan. Ze getuigen van dat wat waar is, ieder naar zijn geaardheid. Ze getuigen vrijmoedig van de Opgestane Levende Heer. Ze zijn gehoorzaam.

Het zijn mensen die vervuld zijn met de Heilige Geest. Wie krijgt de Heilige Geest? Degenen die gehoorzaam zijn. Vervuld van de Geest waren ze vrijmoedig. Het staat in de bijbel, leest u het maar. „En wij zijn getuigen van deze dingen, en ook de Heilige Geest, dien God hun gegeven heeft, die Hem gehoorzaam zijn". (Handelingen 5 vers 32) Sommigen hebben het moeilijk in hun verhouding tot de andere. Liefhebben is een moeilijke zaak. Liefhebben betekent dat je ruimte moet afstaan aan een ander. Het verhaal van de barmhartige Samaritaan is niet zo moeilijk voor ons. We willen vandaag best nog iets doen voor iemand in Perzië of Pakistan en als we de mensen van India beter begrepen, wat die heilige koeien betreft, dan willen we best zorgen voor rijst voor India. Er is echt nog iets van het sentiment van het „dankbaar knikkend negertje" van het zendingsbusje overgebleven. Maar liefde opbrengen voor de christelijke heidenen van Nederland . . De buurman die ik niet mag. En dan . . die zwakke broeders in de gemeente.

We moeten handelen vanuit het Evangelie.

Tot slot nog even het mooie boek „Handelingen". Het boek waarvan de laatste regel nog niet is geschreven. De vrijmoedige mensen wisten wat en waar de gemeente was. De gemeente voor wie op dat moment maar een ding belangrijk was: „De opgestane Heer Jezus Christus". Leest u eens Hand. 4 vers 32, 24. Ze wisten dat ze verwacht werden, met hun verdriet. Ze deelden samen het verdriet. Ze verhief ensamen hun stem tot God. Ze hadden samen een profetisch uitzicht.

Alblasserdam A. Visscher

(Uit: Contactblad)

---

hun gebrek aan ontwikkeling. Het is tenslotte denkbaar dat de voortschrijdende ontwikkeling van het mensdom in het algemeen dit bezwaar op bepaalde plaatsen en in bepaalde tijden zou kunnen opheffen. Maar die broeders moesten — en dat zullen ze ook voortaan nog wel moeten — voor hun gezinnen zorgen en de strijd om het bestaan liet hun slechts een zeer klein stukje vrije tijd over, terwijl het georganiseerde leven daarvan dikwijls ook nog een deel opeiste. Ja, . . . zo was het; ik herinner het mij heel goed. Want die mannen, die wij wel geschikt achtten om ouderling of diaken te zijn, werden vaak ook door hun organisaties voor allerlei werk geschikt geacht. Vaak was het dan zo, dat zij zich aan bepaalde benoemingen niet konden onttrekken en daar kwam nog bij dat wij — de overige baptisten ter plaatse — het wel belangrijk vonden dat er in allerlei besturen ook een paar van ons zaten!!! Wat de toekomst betreft heb ik geen gezichten gezien, maar ik verwacht dat wij in de eerstvolgende jaren wel met soortgelijke dingen zullen moeten rekenen.

Heus, ik ben zeer benieuwd te vernemen, wat naar uw mening in dezen verwacht moet worden. Volgens mijn ervaring, die natuurlijk al weer tot een vrij ver verleden behoort, konden onze broeders met moeite één avond in de week vrij houden voor werk in de gemeente. Meerderen moesten zelfs van bidstondbezoek vrij gesteld worden, hoewel wij hen daar toch ook graag in ons midden hadden gehad.

Over de beduidende bedragen aan geld, die eventueel vrij zouden komen, heb ik ook nog een beetje nagedacht, maar als ik het nu vandaag bij dit ene punt laat, dan hebben we later waarschijnlijk nog eens weer een beetje stof om onszelf en de lezers, die er zich voor interesseren, aan het denken te zetten. Ik eindig dus nu maar, doch niet zonder mijn hartelijke groeten hier bij in te sluiten.

Hoogachtend,

K. Reiling

En nu mijn antwoord: Het is heerlijk, broeder Reiling, om mensen aan het denken (of het dromen) te zetten. Uw denken naar aanleiding van mijn fantasie is vol van herinneringen aan uw ervaringen en ze zijn zeer waardevol. Het nuchtere verstand moet nu en dan de fantast beteugelen wil de laatste niet holderdebolder in de sloot belanden.

Misschien is mijn afkeer van salaris voor een deel maar een pure reaktie op de beschuldigingen, dat wij, predikanten, dit werk doen met het oog op het salaris. Lang leefde het beeld in de harten van zeer velen, dat een „geestelijke" min of meer parasiteerde op het lichaam van de samenleving. Men zag nauwelijks wat ze deden en meerderen betwijfelden of ze wat deden. Ik begon mijn werk in Leeuwarden in de tijd van de krisisjaren, toen dit land honderdduizenden werklozen ging tellen. Met iets van een schuldgevoel fietste men langs de stempellokalen en bezocht men zijn mannen, die van geringe financiële steun moesten rondkomen. Aan de andere kant was de Heer zo gul met Zijn verzekeringen dat het ons aan niets zou ontbreken; dat we zonder zorg voor brood en kleed moesten leven; dat we niet alleen voor de eeuwigheid, maar ook voor de tijd op Hem aan konden. Ik geloof overigens nog altijd in die toezeggingen. Ik natuurlijk niet alleen.

Ik weet, dat broeder Paulus behartenswaardige dingen over het levensonderhoud van de dienaren des Woords van de zijde der gemeente gezegd heeft, al weerde hij bijna altijd die verzorging voor hem zelf af. Hij weefde zijn kleedjes en dat heeft mij steeds bijzonder aangesproken. Het moet hem een groot gevoel van onafhankelijkheid gegeven hebben. Hij hield, bij wijze van spreken, zijn handen vrij. Van die kant kwam hij nooit in de verleiding dingen in te slikken, die hij anders misschien had willen zeggen. Niet dat ik ook maar iemand zou willen betichten van aan de waarheid te kort te hebben gedaan, maar de mogelijkheid zat en zit er in om meer vermogende leden ten aanzien van hun handelingen en praktijken te ontzien.

Maar nu echt naar uw vraag: kan het werk van een gemeente, in een gemeente, zonder een vrijgestelde voorganger evengoed zonder die vrijgestelde gebeuren? Het is een moeilijke vraag want we zien wel hoe het nu gaat met een vrijgestelde, maar we kennen geen gemeente, die het principieel zonder zo iemand doet. Er is wel eens een gemeente een tijdje zonder een voorganger, maar dan spreekt men al van een herderloos tijdperk, dat naar men hoopt niet te lang zal duren. Men rekent bij voorbaat op de vervulling van de vakature. Om in te vér gaande sporttermen te spreken: men wil een professional, geen amateur.

Welke werkzaamheden zouden er niet verricht worden, indien er geen voorganger, zoals wij die nu kennen, zou zijn: Ik veronderstel dat ze allemaal wel verricht zouden worden. Maar niet

meer alleen door hemzelf natuurlijk. Hij zou inderdaad minder aan huisbezoek kunnen doen. Nu kan hij elke? morgen ruim een uur en elke? middag ruim twee uren onderweg zijn. Dat heeft zeer zeker zijn nuttige zijden, voor hemzelf niet het allerminst. U en ik, die dacht ik nogal veel bij de mensen kwamen, kunnen het alleen maar warm aanbevelen. Indien nu de niet-vrijgestelde, leidend ouderling der gemeente, in de plaats van de huidige predikant zou komen, zou zulk huisbezoek midden op de dag nauwelijks nog kunnen plaatsvinden. Dat zou enig verlies kunnen betekenen, maar indien we daar tegenover stellen dat we meer ouderlingen van de Heer gaan vragen en krijgen; ouderlingen, die nu wellicht ook meer zicht op het ambt en hun verantwoordelijkheid krijgen, dan zou er wel eens winst kunnen worden geboren uit klein verlies. Iemand zou kunnen denken, br Reiling, dat het mij gaat om de degradatie van de voorganger. Ik zie alleen maar een „verheffing" van zijn werkelijke positie, in de gemeente. En niet te vergeten in de wereld. Hij illustreert dat hij zijn werk niet beroepshalve maar uit diepe liefde doet. Wij weten wel dat dit ook bij een echte herder het geval is, maar dat kan niet iedereen duidelijk gemaakt worden. Dat kan misschien nooit, maar 't kan van groot nut zijn zoveel als ons mogelijk is verkeerde voorstellingen te vernietigen.

U hebt gelijk, br Reiling, als u schrijft dat we zovaak met een tekort zitten aan gekwalificeerde, kundige medewerkers. Net als bij onze periodieken draaien we in de gemeente voortdurend in een kleine cirkel van bekende namen rond. Die broeders bewijzen of hebben bewezen opgewassen te zijn voor hun taak. Is daar niet veel angst voor nieuwe namen, waarachter mensen schuil gaan, die, als ze voor een taak geroepen werden, wellicht even goed zouden blijken te zijn als zij, die nu bezig zijn? Lijden sommige raden niet hier en daar aan verkalking? Dat is onvriendelijk: laten we zeggen veroudering. Hoeveel bevroren kredieten zouden liquide gemaakt worden, indien zou blijken dat meerdere broeders eenvoudig ingeschakeld moeten worden voor het bezetten van arbeidsplaatsen in de raad. En niet alleen in de raad, maar ook in lichamen, waarin wij zo mogelijk graag een vertegenwoordiger zouden zien.

Zeker zullen sommige broeders zich moeten herzien in de besteding van hun tijd. Misschien zullen enkelen wat moeten laten schieten, omdat ze inzien dat dat wat het zwaarste is ook het zwaarste moet wegen. Het zou zelfs kunnen voorkomen dat het hun maatschappelijke positie op een bepaald ogenblik zo niet in gevaar bracht, toch zou kunnen ‚schaden'. Dan moet die broeder uitmaken wat belangrijker is.

Wat mij voor ogen zweeft is een leidende ouderling — het woordje eerste wilde ik vermijden —, die theologie gestudeerd heeft, alsof hij predikant gaat worden. Die zich eveneens bekwaamt om in de maatschappij een plaats in te nemen. In deze tijd van stukgeslagen en stuklopende gezinnen is er zeker iets te vinden, dat niet eens zo ver van zijn gemeentelijk werk zal af liggen. De ontbinding, die gaande is, zal handen vol werk geven. Werk, dat grenst aan het werk van iemand, die zich om zielen bekommert. Deze leidende ouderling zal zich, met hulp van de Geest en de gemeente, omringen met mannen en vrouwen, die zich beschikbaar willen stellen om met hem te zorgen voor de kudde, de schapen en de lammeren. Deze broeders en zusters zullen, daartoe financieel in staat gesteld door de gemeente, die meer armslag zal krijgen, kursussen volgen op De Vinkenhof, waar ze enige weken in het jaar onderwezen zullen worden in al dat, wat ze bij hun werk nodig hebben: bijbelkennis, gemeentekunde, evangelisatie-inzicht, begrip van en voor de wereld, waarin we nu en morgen leven.

Dit is voor mijn doen een lang verhaal geworden met, om het maar te kombineren, fantastische denkbeeelden. Fantastisch? Misschien zit er toch wat zaad in het zand. Als 't dan maar goed zaad is. En als het dan maar opkomt.

Nogmaals bedankt voor uw reaktie.

Huizinga

OPNIEUW NIEUWS UIT ARNHEM

Arnhem — (F.L.) Het is met blijdschap dat wij terug mogen zien op een zegenrijke tijd. De eerste zondag in deze maand hadden we weer een doopdienst en het was goed daar te zijn. Twee jongemensen werden op hun verzoek gedoopt, en deden hiermee intrede in de gemeente.

De zondag daarna werden een broeder en twee zusters als diaken en diakonessen bevestigd om hun taak te verrichten. Welk een vreugde is het toch om in de Wijngaard des Heren te mogen werken. In de nieuwe posten in Nijmegen en Ede gaat het goed. Wij wachten op de zegen des Heren. Hij is het die ons als leidsman de weg in de toekomst zal wijzen. Met Hem gaan wij blijmoedig voorwaarts.

PERSOONLIJK JUBILEUM IN EINDHOVEN

Eindhoven — (K.B.) Zaterdag 1 februari j.l. vierde het oudste lid van onze gemeente, **broeder Jan de Jonge,** in goede gezondheid zijn 91ste verjaardag. Op 14 januari j.l. was het 75 jaar geleden, dat onze broeder op zijn belijdenis in de gemeente te Stadskanaal door ds Van-Beek werd gedoopt. Twee mijlpalen, die de moeite van het vermelden waard zijn. Het laatste vers van Psalm 91 is wel zeer toepasselijk op het leven van onze broeder: „Met lengte van dagen zal Ik hem verzadigen en Ik zal hem Mijn heil doen zien".

Geboren en woonachtig te 2e Exloërmond nam hij op jeugdige leeftijd al deel aan de arbeid der gemeente. Later werd hij gekozen als ouderling. Vanwege de toenemende werkloosheid in de veenkoloniën, verhuisde het gezin De Jonge in november 1929 naar Eindhoven. Ook de kleine gemeente aldaar deed direkt een beroep op zijn gaven en talenten. Tot zijn 83ste jaar heeft onze broeder altijd een werkzame- en leidinggevende funktie in de gemeentelijke arbeid gehad. In zijn lange ambtsperiode als ouderling en met zijn rijke levenservaring mocht hij voor velen tot zegen en heilzame raadsman zijn, hoewel hem de stormen van het leven niet bespaard zijn gebleven. De gemeente toonde voor al deze toewijding haar erkentelijkheid door hem te benoemen tot ere-ouderling. Voor de opbouw en uitbreiding der gemeente is hij tot grote steun geweest.

Stilstaande bij beide mijlpalen, willen wij met onze broeder De Jonge de Heer danken voor Zijn grote liefde en trouw aan hem bewezen, maar ook voor het feit, dat de Heer hem bekwaam heeft gemaakt voor de arbeid in Zijn koninkrijk.

Br De Jonge woont tegenwoordig in het verpleeghuis „Dommelhoef", Parklaan 95a te Eindhoven; wij hopen van ganser harte, dat de Heer hem daar nog een gezegende tijd geeft.

INTREDE DS J. C. LOOT

Harlingen — (H.v.W.) Zondag 9 februari had in de morgendienst in ons vol kerkgebouw de bevestiging plaats van onze nieuwe voorganger ds J. C. Loot. Doordat de nieuwe woning voor het voorgangersgezin nog niet helemaal klaar is, hebben we lang op deze dag moeten wachten, maar na een tijdelijk onderkomen te hebben gevonden mochten we hen nu in ons midden begroeten.

Ds B. Fabrie, van wie we deze dag afscheid namen als onze tijdelijke voorganger, leidde deze morgendienst en sprak naar aanleiding van Joh. 4 : 42, „Wij geloven niet meer om wat Gij zegt, want wij zelf hebben hem gehoord en weten dat deze waarlijk de Heiland der wereld is". Na de prediking werd ds Loot bevestigd als voorganger van onze gemeente.

Hiermee was een einde gekomen aan de vacante periode, die ons deze keer niet zo zwaar is gevallen, omdat we ds Fabrie en zijn vrouw deze tijd in ons midden mochten hebben. We zijn hen zeer dankbaar voor alles wat zij in de afgelopen tijd voor de gemeente hebben willen doen. Zij hebben met veel ijver en liefde in ons midden gewerkt en zijn voor velen, vooral ook voor de zieken en ouden tot zegen geweest. We zijn blij dat ze in Harlingen blijven, ds Fabrie nu als ouderling der gemeente.

's Middags om half vier begon de intrededienst. Lucas 5 : 4 en5, „Toen Hij opgehouden had met spreken, zeide Hij tot Simon: Ga naar diep water en zet uw netten uit om te vissen. En Simon antwoordde en zeide: Meester, de gehele nacht door hebben wij hard gewerkt en niets gevangen, maar op uw woord zal ik de netten uitzetten", was de tekst naar aanleiding waarvan ds Loot tot ons sprak. We zijn vaak geneigd om net als Petrus te zeggen: wat heeft het nog voor nut, dat we het evangelie brengen? We zien immers vaak zo weinig resultaat. Maar op Zijn woord, aldus ds Loot, zullen we naar diep water gaan en de netten uitzetten. Als we doen wat God van ons vraagt zal Hij zelf voor een rijke vangst zorgen.

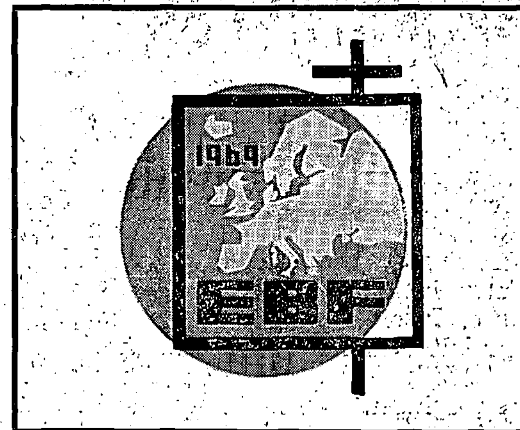
Na de prediking werd het woord gevoerd door verschillende afgevaardigden. Enkelen die van veraf moesten komen konden helaas door de gladde wegen niet aanwezig zijn, maar ondanks dat was de kerk tot bijna de laatste plaats bezet. De bas-bariton F. Gnodde, die als persoonlijk vriend van de familie Loot aanwezig was verleende zijn medewerking aan deze dienst door het zingen van enkele liederen, waarvan allen zeer genoten hebben. Na afloop was er gelegenheid om persoonlijk met ds Loot en zijn gezin kennis te maken, terwijl er onderhand koffie werd geschonken. 's Avonds om half acht waren we als gemeente weer bijeen voor de begroetingssamenkomst, waar iedere vereniging op zijn eigen wijze ds Fabrie dankte voor zijn werk en ds Loot welkom heette. Br J. F. van Wier deed dit namens de gemeente.

We mogen terug zien op een rijk gezegende dag en we bidden de Heer dat hij ons allen de kracht en de bereidheid wil schenken om met onze nieuwe voorganger de netten uit te zetten.

BEROEPINGSWERK

Beroepen: te Vriescheloo, H. C. van der Flier te Doetinchem.

EBF-KONFERENTIE WENEN 6-10 AUGUSTUS 1969

Thema: Gods volk in een chaotische wereld (The people of God in a World in Turmoil)

PROGRAMMA (wijzigingen voorbehouden:

Woensdag, 6 augustus - 19.00 uur

OPENINGSDIENST
- meditatie
- groeten en welkom
- openingstoespraak van de EBF-president, dr Rudolf Thaut, over „Gods volk in een geschokte wereld staande onder de ongeschokte soevereiniteit van God" (Hebr. 12 : 25-29)

Donderdag, 7 augustus

9.00 u BIJBELSTUDIE en GEBED
Thema: De drievoudige taak van de gemeente
(1) Een heilige priesterschap (1 Petr. 2 : 1-8)

11.00 u VOORGANGERSKONFERENTIE
Referent: dr G. R. Beasley-Murray (Engeland) „De voorganger en het volk van God" — met panel-diskussie

19.00 u KONFERENTIE
Toespraak van Pastor Juan Borras (Spanje) over „Een baptistische geschiedenisbeschouwing — geen slaafsheid ten opzichte van de traditie maar geloofstoewijding".
„Geloofsillustraties uit de geschiedenis van het baptisme in Europa", door leden van het mannencomité van de EBF.

Vrijdag, 8 augustus

9.00 u BIJBELSTUDIE en GEBED
Thema: De drievoudige taak van de gemeente
(2) De verkondiging van Gods daden (1 Petr. 2 : 9, 10)

11.00 u KONFERENTIE
Toespraken: Een vrije gemeente in een veranderende maatschappij — sprekers: Pastor Michael Zhidkov (Sovjet Rusland) en ds Th. van der Laan (Nederland) — met panel-diskussie

19.00 u KONFERENTIE
Toespraak van Pastor Sven Ohm (Zweden) over „Wereldzending vandaag — de samenwerking der gemeenten in de gehele wereld".
Zendingsspel door leden van de Europese Baptisten Vrouwen Unie

Dr Billy Graham

Zaterdag, 9 augustus

9.00 u BIJBELSTUDIE en GEBED
Thema: De drievoudige taak van de gemeente
(3) Het getuigenis van goede werken (1 Petr. 2 : 11-17)

11.00 u KONFERENTIE
Toespraak van Pastor Ernst Rodter (Zwitserland) over „De gemeente van Jezus Christus, de gemeente voor de anderen" — met panel-diskussie

19.00 uu KONFERENTIE
Toespraak van dr Ronald Goulding (Engeland) over „Baptisten aan het werk in Europa".
Evangelisatiespel door leden van het jeugdcomité van de EBF

Zaterdag, 10 augustus

10.00 u GODSDIENSTOEFENING, voorganger dr Billy Graham (USA).

15.00 u SLOTBIJEENKOMST, toespraak van dr Billy Graham (USA).

BROKSTUKKEN

De bijbel in Rusland

In het in 1961 uitgegeven boek van Walter Kolarz over „Godsdienst in de Sovjet-Unie" wordt veel aandacht gewijd aan de recente geschiedenis van de baptisten in het Rusland van na de revolutie. Interessant is de paragraaf die handelt over Rusland en de bijbel. Ongelooflijk veelzijdig en ingrijpend zijn de pogingen van het kommunistische regime geweest om het christendom in Rusland uit te roeien. Al in de beginperiode van het Sovjet-bewind werden antigodsdienstige maatregelen getroffen, zoals het verbeurd-verklaren van kerkelijk bezit, het verwijderen van kerkklokken en het sluiten van kerken. Felle propaganda werd gevoerd tegen de zichtbare tekenen van de godsdienst, zoals ikonen, relikwieën, processies e.d. De geestelijkheid en zijn gewaden werden belachelijk gemaakt, en allerlei opvallend ritueel bespot.

Dit alles berokkende de Orthodoxe kerk grote schade, maar de baptisten en andere kleine groepen werden er nauwelijks door getroffen. Hun kracht was niet gelegen in grote kathedralen en een imponerende eredienst met even imponerend aangeklede dienaren, maar *in een grondige kennnis van de bijbel.* Het duurde dan ook niet lang of het regime ontdekte dat, wilde men het christendom uitroeien, men met de bijbel zou moeten afrekenen. Bij de orthodoxe christenen leverde dit wel een zeker succes op. Bij hen was meer een innige vroomheid dan een grondige bijbelkennis aangekweekt. Maar zodra de antigodsdienstige propagandisten over de bijbel in het strijdperk traden met baptisten en evangelische christenen (twee groepen die theologisch gelijk dachten en in 1944 een fusie aangingen), moesten ze steeds weer het onderspit delven, daar de bijbelkennis van deze christenen te groot was. Ze waren er niet tegen opgewassen. Vandaag is het Russisch kommunisme nog steeds doodsbenauwd voor dit boek, dat een machtig middel is in de hand van hen die er hun geloof en leven zonder aarzeling en terughouding op baseren.

Misschien moest dat ons iets zeggen. Wij zijn zo doodsbenauwd dat het Woord van God het niet meer doet in onze tijd. Wij vertalen maar, zo lang en zo veel tot we het boek „leegvertaald" hebben. Wij doen vaak zoveel water bij de wijn, dat zelfs de duivel zich niet meer ergeren kan aan het evangelie dat dan overblijft.

We moesten wat meer vertrouwen hebben in het Woord en de Geest.

Opmerkelijke passage over de doop van gelovigen

In hetzelfde boek staat een opmerkelijke passage over de doop. We lezen: „Zelfs diegenen, die om theologische redenen bezwaar hebben tegen de „volwassenendoop", kunnen gemakkelijk inzien, dat deze in Rusland van ontzaglijke betekenis is als persoonlijk getuigenis van christelijk geloof. Het is duidelijk dat de volwassenendoop op de ongelovige toeschouwer een veel overtuigender indruk maakt dan de kinderdoop van de Orthodoxe kerk. Deze beschouwt hij als een traditie, een vorm van bijgeloof, en een koncessie aan de oudere familieleden. In kommunistische ogen staat een kollektieve boer die zijn kind laat dopen zonder het later in de orthodoxe geloofsleer te onderrichten, veel dichter bij het atheïsme dan een gelovige baptist, die weigert zijn kinderen te laten dopen, maar hen door een christelijke opvoeding voorbereidt om op rijpere leeftijd de volwassenendoop te ontvangen."

Dat baptistenouders in Rusland in het algemeen *persoonlijk* die christelijke opvoeding van hun kinderen verzorgen, is meer dan bekend. Ze hebben daarbij geen steun van christelijke scholen en verenigingen, ze kunnen die opvoeding niet delegeren aan onderwijzers of jeugdleiders. Het hangt bijna geheel van de ouders af of hun kinderen die opvoeding al of niet ontvangen. Maar ze slagen wonderwel. Al heel vroeg brengen ze hun kinderen in aanraking met Christus, en met de bijbel, en leren ze hen bidden. En als dan later de tegenpropaganda zich met de kinderen gaat bemoeien, blijkt heel vaak, dat deze geen vat op hen heeft.

Delegeren wij, westerse christenen die in vrijheid God mogen dienen, deze taak niet te veel en te gemakkelijk aan anderen? Van onze russische geloofsgenoten kunnen we leren, zelf als ouders zoveel mogelijk aandacht te besteden aan de christelijke opvoeding van onze kinderen. Aan moeders hand tot Jezus. En hoe vroeger we daarmee beginnen, hoe beter.

Wf.

Gemeente en evangelisatie

De tijd is voorbij dat de baptistengemeenten nog kunnen blijven bestaan doordat er in onze gezinnen kinderen worden geboren.

Ik denk dat bovenstaande stelling wel een beetje prikkelend werkt. Welnu, als dat het geval is geweest dan heeft ze aan de bedoeling voldaan. We weten allemaal wel dat de gemeente niet groeit doordat er babies worden geboren. Die algemene stelregel hebben onze vaderen al gehuldigd. De gemeente groeit doordat mensen zich als zondaars ontdekken en voortaan op Gods genade in de Heer Jezus Christus willen leven: door bekering en wedergeboorte! Maar toch was het zo en lijkt het in onze tijd nog zo te zijn, dat de grootste aanwas gewonnen wordt uit eigen kring.

Dat was echter de tijd van de betrekkelijk gesloten gemeenschappen. Onze jongeren vonden hun groei en vorming voor het grootste deel in de eigen gemeenschap. Steeds meer is echter die eigen kring opengeslagen naar buiten. Men kan van mening verschillen over de vraag of dit op zichzelf gunstig of ongunstig is. Het komt mij voor, dat het nu eens als gunstig kan worden gezien en een andere keer weer als ongunstig. In elk geval zijn de kerken naast ons steeds evangelischer geworden. Daar hebben ze ook ontdekt dat „kerk" zijn geen vanzelfsprekende zaak is. De toenemende ontkerkelijking heeft daar de bezinning op het „gemeente" zijn sterk in de hand gewerkt. Ook naar de kant van de wereld ligt alles veel opener dan vroeger. Angstig open zelfs voor velen. Onze mensen zijn met hun auto's net zo mobiel geworden als alle andere mensen. En niet alleen door de voertuigen maar ook door de moderne communicatiemiddelen als radio, televisie en pers worden onze mensen door de hele wijde wereld dagelijks bereikt en bewerkt. Baptist worden is meer dan ooit een keus. Een keus die gedaan moet worden nadat de geloofswerkelijkheid in het hart gestalte heeft gekregen.

Het ligt aan ons of wij onze kinderen duidelijk zullen kunnen maken dat de plek en de weg van hun christelijk geloof in onze baptistengemeenschap in het bijzonder ligt. En dat duidelijk maken ligt niet alleen op het intelligente vlak, maar ook op het vlak van het leven. Dat wil zeggen: onze gemeenschap moet voor hen ook de moeite waard zijn. Het zal nog wel gemakkelijk zijn hen te overtuigen van de aannemelijkheid van onze beginselen. In dit verband mogen we zeggen dat de doop op belijdenis steeds meer erkenning krijgt en dat er steeds meer begrip komt voor onze wijze van gemeentevorming. Maar het zal voor hen ook de moeite waard moeten zijn om baptist te worden. Christen-zijn vergt werkzaamheid en offerzin op alle mogelijke gebied.

We zullen onze kinderen alleen maar kunnen winnen, als we hen die daarbuiten zijn willen winnen. Handelingen 69 is veel meer een angstkreet en een noodkreet dan de meesten onzer beseffen. Het gaat om het zijn of niet-zijn van onze baptistengemeenten. Als de hoofdmoot wel wat betaalt, maar verder toekijkt en afwacht zullen we steeds verder achterraken. In aanleg en opzet mag Hangelingen 69 beslist wel stuntelig

worden. Dat doet er niet toe. Als het maar ons aller zaak is. Als we ons maar met huid en haar inzetten. Misschien moeten we daartoe opnieuw doorstoten tot de wortels van ons christelijk geloof: van voren af aan beginnen met onze bekering en dan eens werkelijk gaan doen wat we ons toen hebben voorgenomen en beloofd.

Groningen-Noord Ph. Lindeman
(Uit: Tussentijds)

NCRV BREEKT BESPREKINGEN MET STICHTING D.E.O. AF

In een persbericht heeft de Stichting De Evangelische Omroep meegedeeld van de NCRV bericht te hebben gekregen dat deze omroepvereniging een voortzetting van de diskussie met De Evangelische Omroep weinig zinvol acht. D.E.O. wil nu als zelfstandige zendgemachtigde zelf radio- en televisieuitzendingen verzorgen. De daarvoor noodzakelijke 15.000 leden zijn nog niet aanwezig (op 5 februari j.l. telde D.E.O. 14.400 leden), maar men neemt aan dat dit quorum zal worden bereikt zodat in het najaar met uitzendingen kan worden begonnen.

In de Raad van Advies hebben de volgende personen zitting genomen:

Dr M. J. Arntzen, Ger., Ds Joh. M. D. Beeuwkes, Vrije Evang., H. H. Blok, Bapt. Gem. (niet bij de Unie aangesloten), Ir. Th. R. C. Bonnema, Verg. van Gel., P. Dubbeldam, Bapt. Gem., G. Goossens, Ger. vrijgem., L. C. Heijnen, Evang., F. Hoogenraad, N.H., G. K. Hovingh, N.H., H. G. Koekkoek, Vrije Bapt., Mr. Dr. J. Meulink, Ger. vrijgem., Dr K. J. Nieuwehuis, Chr. Ger., Ds E. J. Oomkes, Ger., D. W. Ormel, Ger., R. M. Oving, Pinkstergem., Ds W. E. van Petegem, Vrije Evang., J. Poortman, Ger. Gem., J. Rothuizen, Volle Evang. Gem., H. Schellevis, Ger., J. van Stormbroek, Verg. van Gel., H. van der Spek, Ger. Gem., Ds J. H. Velema, Chr. Ger.

Het bestuur bestaat uit:

J. J. Rippen (voorzitter), Ger., Ds W. Glashouwer (vice-voorzitter), N.H., Ds J. C. Maris, Chr. Ger., Drs W. Mateboer, Ger. Gem., C. Spaargaren, Chr. Ger., A. Ramaker, Verg. van Gel., Ds H. J. Hegger, Ger., Y. Jacobs, Ger. Vrijgem., D. van Katwijk, N.H., J. Kits, Evang. Broedergem., J. Klein Haneveld, Verg. van Gel., H. A. Luuring, Pinkstergem., Ds P. J. Mietes, Vrije Evang., Joh. van Oostveen, N.H., A. Sneep, Ger. Vrijgem., G. van der Stouw, Ger. Gem., Ds G. de Vries, Chr. Ger., Ds S. J. Zijlstra, Bapt. Gem.

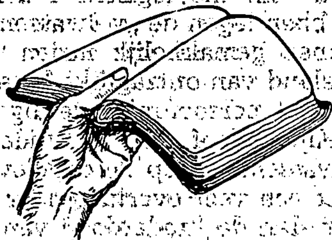
MEDEDELINGEN

Het adres van ds J. C. Loot te Harlingen is voorlopig: Noorderhaven 91; tel. 05178-2567.

Het penningmeesterschap van de baptistengemeente te Arnhem berust thans bij: W. Lindeman, Veerpolderstraat 60, te Arnhem.

In verband met de intrede van ds J. C. Loot in de gemeente te Harlingen kan ds B. Fabrie weer spreekbeurten waarnemen in andere gemeenten.

Het adres en telefoonnummer zijn ongewijzigd: Franekertrekvaart 12; tel. 05178-2979.

Wat zullen we lezen?

Jezus' lijden is niet over Hem gekomen als een onweerstaanbaar noodlot. Evenmin heeft Jezus dit lijden gezocht, zoals mensen soms het lijden zoeken, omdat zij door de romantiek van het martelaarschap betoverd zijn.

Wat Hij zocht, was te doen de wil des Vaders. Daarom wist Hij, welke weg Hij moest gaan: de weg van het lijden. Daarom wist Hij ook, over welke wegen Hij moest wandelen.

zondag	23 febr.	Mt 20 : 17-19	Jezus wist, waar Hij zou sterven
maandag	24 febr.	Mt 16 : 21-24	Zelfs Petrus was het niet met Jezus eens
dinsdag	25 febr.	Mt 17 : 1-13	Jezus ging op hoog bevel
woensdag	26 febr.	Mc 10 : 35-40	Jezus' dood was een doop
donderdag	27 febr.	Mt 21 : 1-11	Met gejuich begroet
vrijdag	28 febr.	Lc 13 : 31-35	Aan Jeruzalem gebonden
zaterdag	1 maart	Mt 21 : 12-17	De ontwijde offerplaats

Pl.

FRIESE RADENKONFERENTIE

De voorjaars-radenkonferentie van de Bond van Baptistengemeenten in Friesland zal D.V. zaterdag 8 maart te Sneek worden gehouden; aanvang 10.00 uur.

Het programma vermeldt o.a.

Bijbelse gerechtigheid, ds H. Sikkema (Haulerwijk)

De toekomst van het voorgangerschap, ds Ph. Lindeman (Groningen-Noord)

Nieuws uit de gemeenten.

We verwachten graag alle raadsleden uit de gemeenten in Friesland.

H.O.

VOORAANSTAAND BAPTIST WAS AAN BOORD VAN VLIEGTUIG DAT GEDWONGEN NAAR CUBA VLOOG

MIAMI (RNS) — Dr Duke K. McCall, president van Southern Baptist Theological Seminary in Louisville, Kent, U.S.A. en zijn echtgenote hadden onlangs een onverwacht oponthoud in Cuba toen zij van Tampa naar Miami vlogen. Ze werden gedwongen ongeveer 24 uur in Cuba te blijven nadat het vliegtuig waarmee zij reisden werd gekaapt. Dr McCall, die onderweg was naar een bijeenkomst te Miami van rectores van SBC-seminaries vertelde later, dat er slechts één angstig moment tijdens deze gedwongen vliegtocht ontstond, namelijk toen een spaans sprekende man het vliegtuig overnam door met een geweer en een handgranaat te zwaaien.

KIRCHENTAG IN STUTTGART

Het thema van de Kirchentag te Stuttgart (16-20 juli) is niet, zoals we berichtten: Geen vrede zonder gerechtigheid, maar **Honger naar gerechtigheid.**

In aansluiting op ons vorige bericht kan meegedeeld worden, dat men op circa 1000 buitenlandse deelnemers rekent waarvan de meesten uit ons land zullen komen.

LEESTAFEL

HOE SPREEK IK MET ANDEREN OVER JEZUS?; schriftelijke kursus van 10 lessen in brochure-vorm; samengesteld door W. T. H. Richards; uitgave van Internationale School voor Evangelisatie, Nachtegaalstraat 18, Leeuwarden — op aanvraag gratis verkrijgbaar.

De tien lessen hebben tot titel: De zielenwinner: zijn taak (1), zijn boodschap (2), zijn doel (3), zijn verzoekingen (4), zijn gebedsleven (5), zijn optreden (6), zijn uitrusting (7), zijn voorbeeld (8), zijn bewogenheid (9) en zijn dringende haast (10). De kursus is erg eenvoudig en beknopt. Wie de inhoud van de 10 brochures tot de zijne maakt heeft stellig zijn inzichten verdiept!

(Men zie ook de advertentie in dit nummer).

v. D.

STELLING

De heer P. Kuijper uit Haarlem had in zijn academisch proefschrift „Neutron scattering from Bismuth, strontium an sodium at 14.8 MeV" de volgende kerkelijke stelling opgenomen:

„De wijze waarop men veelal — gescheiden van de kerkelijke bijdrage — aan de benodigde gelden tracht te komen voor zending en evangelisatie (en andere kerkelijke doeleinden) suggereert dat het steunen van deze arbeid niet vanzelfsprekend is. Het systeem van *één* — vaste vrijwillige periodieke — bijdrage voor alle activiteiten tezamen verdient daarom de voorkeur".

JAARGANGEN 'DE CHRISTEN'

Mevr. B. Wielinga-de Haan, Amaliastraat 17, Sneek (tel. 05150-3610) is in het bezit van jaargangen van De Christen (vanaf ca 1924). Wie hiervoor belangstelling heeft stelle zich met haar in verbinding.

GEREFORMEERDE KERKEN KRIJGEN FUNCTIONARIS VOOR ONTWIKKELINGSHULP

Tot functionaris voor ontwikkelingshulp van de gereformeerde kerken is benoemd drs C. H. Koetsier (36) te Nunspeet. De opdracht voor drs Koetsier, geformuleerd door de generale synode, is de problematiek van de ontwikkelingshulp te bestuderen en dan met name de specifieke kerkelijke taak hierin. Hierover zal hij voorlichtingsmateriaal moeten vervaardigen voor de plaatselijke gemeenten.

Dinsdag 25 februari hopen D.V. te Den Haag in het huwelijk te treden

WILLEM SAKE DE JONG

en

JANSJE VAN DER WERF

Huwelijksvoltrekking ten stadhuize: 2 uur.

Huwelijksbevestiging in de Mirtekerk: 3 uur.

Toekomstig adres: Galvanistraat 4, Den Haag.

Want indien wij geloven, dat Jezus gestorven en opgestaan is, zal God ook zo hen, die ontslapen zijn, door Jezus wederbrengen met Hem. - 1 Thess. 4 : 14.
10 februari 1969 overleed onze lieve zuster, pleegzuster en huisgenote

AALTJE MUNNIKSMA

op de leeftijd van 82 jaar.

Zuid Afrika:
R. Munniksma
Zeist:
B. van Dehn-Brink
A. J. van Dehn
Apeldoorn:
H. J. O. van der Kroon

Apeldoorn, 14 februari 1969
Borneolaan 3.
Corr. adres: Laan van Beek & Royen 6, Zeist.

De begrafenis heeft 14 februari 1969 plaatsgehad op de Algemene Begraafplaats „Heidehof" te Apeldoorn.

De Here heeft tot Zich genomen onze innig geliefde man, vader, behuwd- en grootvader

WOLTER HUIZING

echtgenoot van Klaaske Scheepstra, in de ouderdom van ruim 72 jaar.

„Ja, ik kan verzekerd zijn,
Ik ben Zijn en Hij is mijn".
534, Joh. de Heer.

Ter Apel, 16 februari 1969
Markeweg 4.

Uit aller naam:
A. Huizing.

De begrafenis heeft plaatsgehad op 20 februari.

Wij zoeken voor het St. Antoniusziekenhuis te Sneek (alg. ziekenhuis)

predikant(e)

Voor het pastoraat aan de protestantse patiënten.

Samen met de r.k. geestelijke verzorger zal hij (zij) de verantwoording dragen voor de dienst geestelijke verzorging.

Een eventuele benoeming zal plaats hebben door het bestuur van het ziekenhuis in overleg met de Raad van Kerken in Sneek.

RAAD VAN KERKEN, SNEEK.

Sollicitaties aan de sekretaris van de Raad van Kerken te Sneek: de heer M. Westerdijk, Nijlanderhemstraat 31 te Sneek.

Het bestuur van de Stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen, Cornelis Houtmanstraat 17, Utrecht, zoekt op korte termijn kontakt met personen, die in zijn dienst als

MEDEWERKER (mnl. of vrl.)

zouden kunnen optreden.
Deze functionaris zal de leiding van het Bureau moeten assisteren o.a. bij: financiële zaken, projecten in het buitenland, voorbereiding en notulering van vergaderingen.
Gedacht wordt aan een man of vrouw, met gehele of gedeeltelijke academische vorming, bij voorkeur niet ouder dan 30 jaar. Ervaring in verenigingswerk strekt tot aanbeveling.
De salariëring is overeenkomstig de geldende regels van de Generale Financiële Raad der Nederlandse Hervormde Kerk.
Aan belangstellenden wordt verzocht zich schriftelijk te wenden tot de voorzitter van de Stichting Oecumenische Hulp, Dr. E. Emmen, of tot de secretaris mevr. drs A. E. A. Went-v. d. Vring, voor beiden adres: Cornelis Houtmanstraat 17, Utrecht, onder vermelding van: vacature dm.

DE CHRISTEN

28 februari 1969
84e jaargang — 9

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Als God het nodig oordeelt

De bijbel onthult ons dat God aarde en hemel heeft geschapen. Daar sommigen dit bericht niet aksepteren en zij toch het aanwezig zijn van onder meer deze aarde willen verklaren, komen zij tot diverse theorieën omtrent de wording van het alles overweldigend heelal, van de mens en van het madeliefje. Dichters en profeten laten deze konstrukteurs ver achter zich en laten sterren van Gods almacht gewagen, terwijl tegelijkertijd een Vlaming aan de waterkant naar een krinklend winklend waterding kijkt en deze laat zeggen: Wij schrijven, herschrijven en schrijven nóg den heiligen Name van God!

Wie God zegt, zegt iets dat hij niet zeggen kan. Zoals eens een achttienjarige in de klas zei: Daar zijn geen woorden voor . . . Het was het beste woord, dat ik in jaren hoorde.

Niettemin, wij spreken over de Onuitsprekelijke en trachten het steeds weer, omdat Hij de Voorbijganger is, die sommigen gezien willen hebben; althans ontdekten zij Zijn spoor.

De bijbel vertelt ons voorts dat de Onbekende, de eeuwige N.N., ons heeft gemaakt maar dat wij Hem zijn kwijtgeraakt omdat de nacht der zonde over ons gevallen is. Sinsdien tast de mens in het donker rond, tevergeefs trachtend het geheim van 't leven - God - te ontraadselen. We hebben de sleutel tot Zijn woning verloren en dolen als nachtelijke reizigers langs onverlichte wegen, zoekend naar waarachtige veiligheid en vrede. De mens is God kwijt.

De bijbel zegt, dat God Zich om de mens bekommert. De troost, die in dat woord ligt, wordt alleen ervaren door hen, die weten dat ze zonder Hem op eindeloze oceanen rondzwalken zonder een haven te kunnen vinden. In eeuwigheid niet. God heeft deze angstwekkende situatie Zijnerzijds opgeheven door nu en dan een mens aan te spreken. Soms in de nacht, soms midden op de dag sprak Hij iemand aan. En toen de tijden vervuld waren werd Jezus geboren. God drong in Hem voor altijd de geschiedenis binnen. In Jezus wandelde God hier.

Als God het nodig oordeelde om Zelf te komen, dan duidt dat op de banden, die de Schepper met zijn schepsel verbindt. Dan is dat een teken van opperste zorg over die merkwaardige mens, die zijnsgelijke nog in heel de schepping niet is tegengekomen. Men mag wel zeggen dat hier een onvergelijkelijke liefde van de Heer ten opzichte van u, mens, openbaar wordt. Wanneer wij voorts Jezus horen en zien en volgen tot in Zijn dood en opstanding, dan zijn wij getuigen van een geduld, vergeving en almacht van God, die ons verstand te boven gaat. Komt, verwondert u hier mensen! En verblijdt u in die Heer.

Indien nu God het nodig oordeelde deze weg te gaan, hoe zeer moeten wij dan bewogen worden met de mensen, die naast ons voorttobben over de donkere wegen van dit bestaan. Iemand schreef eens zo: broeders, de begeerte van mijn hart en mijn gebed om hun behoud gaan tot God uit. Dezelfde man zei ook: ik heb een grote smart en een voortdurend hartzeer. Want zelf zou ik wel wensen van Christus verbannen te zijn ten behoeve van mijn broeders, mijn verwanten naar het vlees. En op een andere plaats: Want indien ik het evangelie verkondig, heb ik geen stof tot roemen. Immers, ik ben er toe genoodzaakt. Want wee mij, indien ik het evangelie niet verkondig.

Dat is de taal van een zendeling, zegt u. Terecht. Paulus formuleerde zo zijn verplichting aan zijn medemensen. Hij voelde zich een schuldenaar van iedereen, die zonder God, zonder geloof, zonder hoop in de wereld was.

Dat, dacht ik, is de achtergrond van Handelingen '69. Wij besteden veel tijd om aan die medemensen van ons te denken. Wij komen voor hen op, wanneer ze onderdrukt worden. Wij geven geld, als ze hongeren en dorsten. Wij zorgen voor ziekenhuizen, opdat onderbedeelden geholpen zullen worden. Wij zijn in zorg over hen, die om ons zijn en zich vergapen aan het speelgoed van deze tijd. En plotseling breekt het besef door dat hoeveel wij ook helpen in materiële zin, wij alle mensen overal vooral op de hoogte moeten stellen van de bevrijding, die door Gods barmhartigheid onze wereld binnenstroomde -sroomt. De mens leeft niet alleen van brood, maar hij moet alle woorden Gods horen.

Wij zullen niet mogen deserteren. Met hoeveel schroom ook vanwege eigen tekort: wij zullen moeten heengaan in de gehele wereld; tot en met in onze straat. Omdat God het deed. Omdat Jezus kwam. Omdat Jezus het ons opdraagt. Omdat de mens naast ons het moet weten. Vroeger zongen we van de knaap ginds in een steeg . . . Eindigde het lied niet: Nooit heeft men mij daarvan verteld?

Daarop hoorde ik de stem des Heren, die zei: Wie zal Ik zenden en wie zal voor ons gaan? Ik zeide: Hier ben ik, zend mij.

Huizinga

BROKSTUKKEN

SUPERLATIEVEN

Dezer dagen kwam ik thuis van een vergadering. De TV stond aan en ik hoorde een dame declameren. Wat een stem, wat een gevoel, wat een dictie. Om jaloers op te worden. Ik begreep direct dat het over een van de grote dingen van het leven ging: ze bezong de liefde, of de sterren, of de maan. Wat een ontnuchtering toen ik enkele sekonden later hoorde dat het over een wasmiddel ging! S.t.e.r.-reklame! Wat moet er van onze mooie taal terecht komen, als de mooiste woorden en wendingen voor zulke zaken gebruikt worden? Als men ook al op verheven wijze gaat spreken over closetrollen?

De reklame-wereld is rijk aan superlatieven. Alles is in overtreffende trap. Mijn boek met puzzles is niet zomaar een puzzleboek. Het draagt de grootse naam SUPER-Kruiswoordboek. In de SUPER-markt koop je super-meubelen en super-kwaliteits kaas. We rijden op super-benzine.

Ik lees dat een meisje elke man in de zevende hemel kan brengen door een bepaald soort crême te gebruiken. Nou ja, u kent zelf al die prachtige, verheven, je de adem benemende reklameformules wel. Is het lezend en kijkend publiek werkelijk zo onnozel dat het op deze kinderlijk-bedriegelijke wijze gevangen kan worden? Of onderschatten de heren (en dames?) van de reklame het publiek?

Welke superlatieven zullen er nu komen, nadat bijna alles ver-superd is? Wij wachten maar af.

OUDERLINGEN IN DE RUSSISCHE BAPTISTENGEMEENTEN

Volgens het boek van Walter Kolarz over de Godsdienst in de Sovjet-Unie vormen de *ouderlingen* als het ware de ruggegraat van het uitgebreide netwerk van baptistengemeenten aldaar. Vrijgestelde voorgangers zijn er bijna niet. De meesten van hen zijn eenvoudige mensen, die zelf opgenomen zijn in het arbeids-proces, geen speciale theologische opleiding gehad hebben, maar die bijna allen bedeeld zijn met een grote godsdienstige ijver en geestdrift.

Voor hen heeft de landelijke Raad een 24-tal regels opgesteld, waarvan we er hier enkele willen noemen.

2. Uw persoonlijk leven moet zuiver en heilig zijn. U moet er naar streven, alle zondige neigingen te overwinnen. Laat uw hart het zuiverste zijn in heel de gemeente...

5. Probeer uzelf geestelijk te ontwikkelen. Bestudeer de bijbel: U dient hem beter te kennen dan alle andere leden van de gemeente. Verdiep u ook in geestelijke lektuur. U moet er ook steeds op uit zijn, uw kultureel peil te verhogen...

8. Wees bescheiden in uw materiële uitgaven voor uzelf. Leer met weinig tevreden te zijn...

12. Heb al uw gelovigen lief en trek niemand voor. Heb vooral degenen lief die voor u minder aantrekkelijk zijn.

13. Zorg dat u al uw gelovigen kent. Ook hun aantal moet u bekend zijn. U moet een nauwkeurige lijst in uw bezit hebben. U dient op de hoogte te zijn van ieders persoonlijke omstandigheden: zijn geestelijke toestand, gaven, vreugden, verdriet en gezinsleven.

14. Ga bij de leden van uw kerk op huisbezoek. Besteed speciale aandacht aan de zwakken, behoeftigen, ongelukkigen en zieken.

22. Wees proper en netjes in uw verschijning. Een schoon lichaam en nette kleding versterken uw gezag.

23. Zorg dat u uw burgerlijke plichten voorbeeldig vervult en voed ook de leden van uw gemeente in deze geest op. Uw kerk moet haar land en volk vurig beminnen...

Interessant is verder de mededeling, dat men van officiële Sovjet-zijde moet erkennen dat het gezag van de ouderlingen groot is. Ze schijnen de „spelregels" serieus te nemen en dat wel zozeer, dat ze niet alleen zorg tonen voor de eigen zieken en behoeftigen, maar ook omzien naar dezulken buiten eigen gemeente. En daarbij is hun vriendelijkheid en behulpzaamheid zo opvallend, dat men er buiten de gemeente over spreekt. Op de manier van Handelingen 2 : 47: „En zij stonden in de gunst bij heel het volk." Verder werken de ijver en liefde der ouderlingen ook de liefde der leden in het hand. Want ook dezen gaan er op uit om anderen te bezoeken, te helpen en bij te staan.

Is het niet om jaloers op te worden?

Wf.

GETUIGEN MET KRACHT

De advokaat Charles Grandison Finney heeft grote bekendheid gekregen als evangelist. Bijzonder veel mensen zijn op zijn prediking tot bekering gekomen. Hij heeft het zelf met zijn bekering erg moeilijk gehad, omdat hij zichzelf wilde helpen. De Heer maakte hem duidelijk dat Hij het voor Finney in orde had moeten maken. Toen Finney zijn trots liet varen, en zich overgaf, vervulde Jezus hem met de Heilige Geest. Finney is toen het evangelie gaan prediken, en door de kracht van de Heilige Geest zijn er grote dingen tot stand gebracht. Een stad als Rochester, waar zeker honderdduizend mensen (!) tot geloof kwamen, werd helemaal omgezet, en op God gericht!

Wij hopen dat Handelingen 69, met zijn bijzondere samenkomsten, goed zal lukken. Het kan, als zij die prediken, en zij die tijdens een gesprek van de Heer getuigen, vervuld zijn van de Heilige Geest! Daar moeten we voor bidden. Maar daar hoort ook een innige omgang met de Heer Jezus bij, en de volle bereidheid om zijn wil te doen. Hij kan zijn Geest pas machtig in ons laten werken, als Hij, zonder tegensputteren van ons, ons kan gebruiken. Laten we Hem bidden om die bereidheid.

P.W.

DEZE WEEK .....

bidden we voor de grote bijeenkomsten van Handelingen 69 die met medewerking van de amerikaanse zangeres Irene Jordan worden gehouden in:

Rotterdam - De Doelen (zondag 2 maart)

Hengelo (O.) - Stadhuishal (dinsdag 4 maart)

Leeuwarden - De Harmonie (donderdag 6 maart)

Groningen - De Harmonie (zaterdag 8 maart)

Amsterdam - Concertgebouw (zondag 9 maart).

Citaat van de week: Er wordt nog altijd zo op die kerken gekankerd en er worden buiten die kerk nog zoveel dwaze dingen over die kerken en over het geloof gedebiteerd, dat je tegen de gelovige lieden wel zou willen schreeuwen: mensen neem dat toch niet allemaal...

(Uit het Handelingen-nummer van De Zaaier)

. . . Doet handeling totdat ik kom. . .
(Lukas 19 : 13, oude vertaling)

Aan rustige wateren

HANDELINGEN 69

Ook ons heeft de Heer een pond toevertrouwd. Het volle pond van Zijn heil dat niet kan devalueren.
We moeten er mee handelen, er mee gaan werken.
Wat een vertrouwen stelt de Heer in de slaven dat Hij hen zo'n schat toevertrouwt! Hij ziet iets in hen en neemt het risiko dat ze er weinig of niets van terecht brengen. In de gelijkenis is er dan ook één die niet handelt met het hem toevertrouwde pond. Op de dag van de afrekening zegt hij, dat hij het naliet uit angst voor zijn heer. . .
Wie zichzelf in deze onnutte knecht herkent weet dat het een uitvlucht was. Geen angst, voor de Meester maar veeleer mensenvrees!
Nu ons het volle pond is toevertrouwd is er geen enkele reden om voor mensen bang te zijn! Het tegendeel is eerder waar! Alleen het evangelie is kracht Gods tot behoudenis. Die munt is niet vervalst! „Ik schaam mij het evangelie niet", zei Paulus.
„Doet handeling!" zegt onze Heer. Neem het risiko dat Hij nam, toen Hij dit volle pond ons in de handen legde op de dag van onze bekering. Wie er mee werkt kan het niet verliezen, alleen er bij winnen! Dat is nu eenmaal Gods ekonomie, goddelijke rekenkunde. De onze leert, met een ijzeren wetmatigheid, dat men moet vermenigvuldigen om méér te krijgen. Gods ekonomie is, dat délen — méédelen — de rijkdom doet toenemen. Jezus nam eens vijf broden en twee vissen, deelde er van en manden vol bleven over!
Wie er niet mee werkt, verliest!
Wie er handeling mee doet wint!
„Totdat Ik kom", zegt onze Heer. Wanneer Hij komt is nu niet aan de orde. Het is tijdverlies om daarover te mediteren. Eens komt de afrekening. Dan worden de getrouwen beloond. Dan zullen ze mogen ingaan tot de vreugde, en de rust.
Nu gaat het om handelingen. Van ieder persoonlijk allereerst. Die opdracht kan tenslotte niet gedelegeerd worden aan een kommissie of aan de liefhebbers. Elke dienstknecht moet aan de slag. Vertel van Jezus, van Zijn liefde. Van het pond dat Hij betaald heeft om vrij te kopen. De handeling die Hij gedaan, volbracht heeft.

v. D.

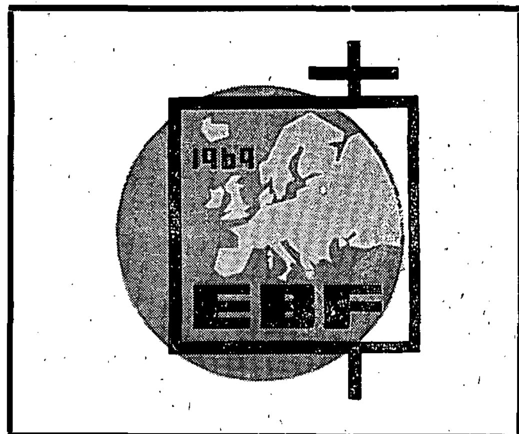
zand en zaad

Het zal ruim een half jaar geleden zijn, dat we in onze avonddienst in 't Venster een groepje jongemensen hadden, een vijfentwintig, meest van gereformeerde huize, die mij verzocht hadden eens over de overheid te willen preken. Hetgeen gebeurde, terwijl daarna gediskussiëerd werd. Een paar weken geleden kreeg ik opnieuw bezoek van een van hen en hij vroeg me of ze nog eens mochten komen en of ik dan over de doop wilde spreken. Maar natuurlijk. Zij zouden zich voorbereiden door een week eerder al over dat onderwerp onderling van gedachten te wisselen.
Verleden zondagavond was het zo ver. Ongeveer hetzelfde aantal kwam en zij zongen met ons uit Lofzangen en Gebeden een paar prachtige doopliederen. In de toespraak ging 't over 't vanwaar van de doop en de betekenis ervan. Het lag voor de hand dat Johannes, de Doper, en Paulus, de denker, ons de weg wezen, terwijl de evangeliën en de handelingen der apostelen praktische voorbeelden leverden. Na de dienst zaten we na de koffie in de jeugdzaal anderhalf uur te praten.
Het verbond met Abraham, Gods vrind, dat Hij bevestigt van kind tot kind werd aangehaald en zonder meer overgenomen als waren onze vaders allemaal Abrahams en wij daardoor als hun kinderen in een verbond met God. Wij trachtten duidelijk te maken, dat er een nieuw testament in onze handen lag, dat duidelijk aandacht vroeg voor een nieuw verbond, dat God met iedereen wil sluiten, die op Zijn Woord antwoord geven. Het ja-woord geven. Dat Woord omzeilt niet de menselijke relaties als: ouder-kind, maar het bindt zich daaraan niet. God spreekt op allerlei tijden en velerlei wijzen tot de mensen en Hij vordert een persoonlijke beslissing. Genade noch geloof is erfgoed. Wij wezen op de Godgezant Johannes, de Doper, die ver van alle heilige huizen en offeranden opriep tot bekering. Die sommigen doopte en anderen niet wilde dopen. En herhaalden de vraag, die Jezus al stelde: de doop van Johannes, vanwaar was die? Indien zijn doop inderdaad een partikuliere uitvinding en instelling was, gebonden aan zijn persoon en tijd, zonder dat de hand des Heren daarin was, zou Jezus ooit zelf die weg zijn opgegaan en Zijn discipelen hebben bevolen voort te gaan met deze doop?
Het lag voor de hand, dat het woord: Want u komt de belofte toe en uw kinderen . . . werd aangehaald. Het is al een bevrijding te ontdekken dat de andere oog krijgt voor het feit dat hier van de Heilige Geest gesproken wordt en niet van de doop. Maar goed, er staat dan toch maar: en voor uw kinderen. Veelal wordt daar een punt gezet, terwijl er duidelijk een komma staat en dat het zo verder gaat: en voor allen, die verre zijn, zovelen als de Here, onze God, er toe roepen zal. In de laatste woorden ligt de oplossing van wat voor velen nog een probleem is: God roept. Wij weten niet wie naar dat roepen zullen luisteren. Wij hopen onze kinderen en allen, die verre zijn. Met alleen dit woord hier in de hand, zou men zelfs kunnen veronderstellen dat God niet allen roept: zovelen als Hij roepen zal. Hoe men dat woord ook verstaat, het verbiedt ons om het nieuwe verbondsteken te geven aan hen van wie wij zonder grond veronderstellen in dit verbond te zullen worden (of zelfs zijn) opgenomen. Het ‚dopen' van kinderen is een terugvallen achter het nieuwe testament.
Het behoeft geen betoog dat we herinnerden aan de opdracht van de Heer tot al de volken te gaan om ze tot Zijn discipelen te maken en ze te dopen . . . daarna vanzelfsprekend. Dat we citeerden: één Heer, één geloof, één doop. Dat wie geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zalig zal worden.
Maar worden al uw mensen zalig? vroeg een der jongemannen. Misschien hebt u toch een ‚verkeerde' gedoopt, zoals u veronderstelt dat wij doen. We antwoorden dat we alleen het getuigenis kunnen horen en dat de getuige verantwoording draagt voor zijn woord en de daaropvolgende doop. En het daarop volgend leven. Wat ons zo maar naar Paulus bracht, die in Rom. 6 duidelijke dingen zegt. Maar ook naar Hebr. 6, waar over afval geschreven is. Wel een aangrijpend woord, waarover ik met name onder de Friezen veel gehoord heb.
Het was geen fel gesprek. Er werd alleen getuigd, terwijl ieder oog had voor het feit dat de ander in een ander huis, waarin andere opvattingen heersen, was opgegroeid. Verheugend was de ontmoeting zelf. Verheugend ook te ontdekken dat er ook vandaag jongemensen zijn, die een nieuw testamentje bij zich hebben. Wie weet zijn er zo niet minder bij ons. Wie weet. Liggen er ergens niet nog 144.000 guldens? Men zou er een leuk schooltje van kunnen bouwen in het prachtige Drente of onvolprezen Twente — of elders — om er telkens twaalf discipelen per keer een week lang met Schrift en stift bezig te laten zijn. Een droom van een gedachte.

Huizinga

Voorbereiding EBF-konferentie kost veel tijd en werk

door Friederich Eckert, Kassel - West-Duitsland

Het vraagt veel planning en hard werken om er zeker van te zijn, dat de EBF-konferentie die in augustus a.s. in Wenen zal worden gehouden „gesmeerd" zal gaan.

Om te beginnen zijn er kommissies nodig, die alle een belangrijke betekenis hebben. Een algemene kommissie doet overkoepelend werk en heeft de supervisie over alle gebeurtenissen.

Er zijn speciale kommissies, elk met een eigen taak: programmakommissie, kommissie voor Oost-Europa, financiële kommissie, muziekkommissie en het comité in Wenen, dat 12 subkommissies heeft.

Het programma is klaar, de sprekerslijst is kompleet. Uur en plaats van de verschillende bijeenkomsten zijn vastgesteld. Ook de beschikbare tijd voor toespraken, diskussies en optredens zijn vastgesteld.

De publiciteits- en propagandakommissie heeft er voor gezorgd, dat de konferentie is bekend gemaakt en in de belangstelling van de mensen is gekomen. Onder verantwoordelijkheid van deze kommissie zijn folders en allerlei ander drukwerk verspreid. Ook het konferentieembleem (zie in 'kop' van dit artikel, Red.) is door deze kommissie ontworpen. Artikelen — zoals ook deze bijdrage — zullen door verschillende schrijvers worden geschreven om verspreid te worden door European Baptist Press Service: Swissair bracht ze als luchtpost naar de Uniebureaux van de verschillende nationale unies vanwaar ze de gemeenten weer bereiken. Het is ook deze kommissie die gesuggereerd heeft, dat de konferentie in Wenen bruggen zou moeten bouwen. Bruggen tussen Oost en West, tussen broeder en broeder, tussen christen en niet-christen. Enkele van deze bruggen zijn al geslagen tijdens de voorbereidingswerkzaamheden van de konferentie. We hopen, dat deze arbeid vruchten zal dragen temeer waar velen uit Oost-Europa als deelnemers aan de konferentie verwacht worden.

Wat het bruggen slaan tussen christenen en niet-christenen betreft, we hopen op enkele betekenisvolle evangelische gebeurtenissen. Niet in de laatste plaats denken we daarbij aan de toespraken van de evangelist Billy Graham. De training en toerusting voor evangelisatie-arbeid — een onderdeel van de konferentie — is in gevorderde staat van voorbereiding.

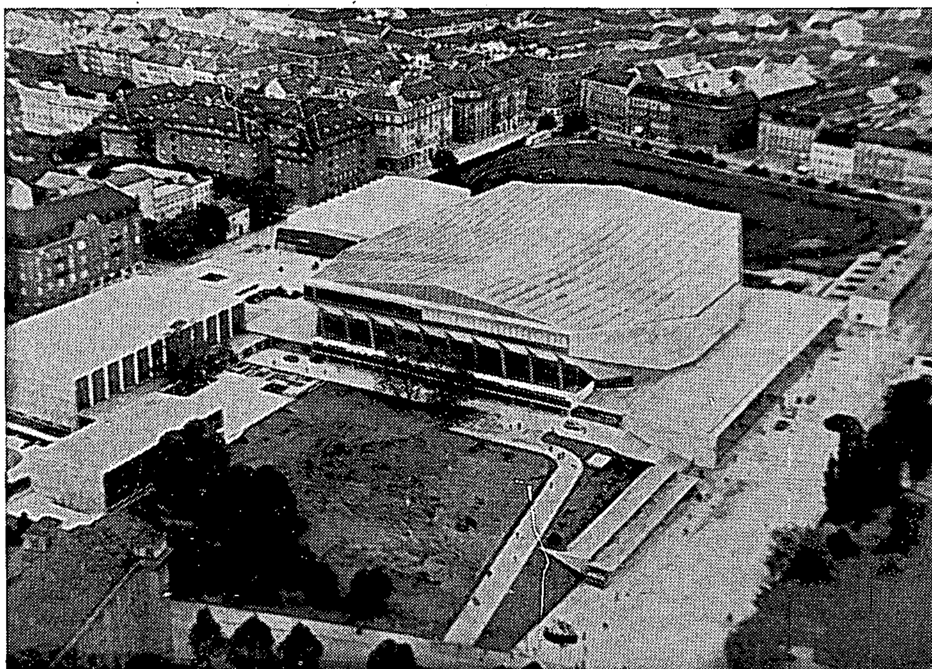
Wenen is een boeiende en schone stad. Een stad die een bezoek meer dan waard is. Het is vooral de moeite waard om deze stad te bezoeken als de konferentie van de Europese Baptisten Federatie er van 6 tot 10 augustus a.s. wordt gehouden.

De muziekkommissie draagt zorg voor een konferentie-liederenbundel en voor het aantrekken van koren en solisten.

De kommissie voor Oost-Europa is bezig geweest om wegen en mogelijkheden te vinden om zoveel mogelijk baptisten uit oosteuropese landen aan de konferentie in Wenen te laten deelnemen.

Maar het comité in Wenen, dat uit Weners is samengesteld, is het zwaarst belast. Het Bureau voor Vreemdelingenverkeer heeft medewerking toegezegd bij het zoeken naar akkommodatie voor de konferentiegangers. Dit bureau verzorgt geheel deze akkommodatie, inklusief de risiko's en de boekingen. In dit verband, de sluitingsdatum voor de opgave: 31 maart, moet wel in acht genomen worden! Door zich aan deze termijn te houden helpt men het comité in Wenen op de beste manier! Het VVV-kantoor in Wenen heeft de regeling getroffen, dat reserveringen tot twee weken voor de konferentie geannuleerd kunnen worden zonder kosten.

Inschrijvingsformulieren voor de konferentie die van 6 tot 10 augustus wordt gehouden kunnen aangevraagd worden bij: Prediger Friedrich Eckert, Mollardgasse 35, Postfach 134, A-1061, Wenen, Oostenrijk. Ook de sekretarissen van de plaatselijke gemeenten en de nationale uniebureaux kunnen inlichtingen verstrekken.

Stadthalle te Wenen waar voor de stad Wenen de EBF-konferentie een lage huur in rekening brengt.

ACHTERUITGANG BIJ DOOPSGEZINDEN

In tien jaar tijd is het ledenaantal van de doopsgezinden in Amsterdam teruggelopen van 6000 tot 3900. Om die reden heeft men besloten van de vijf kerkgebouwen in elk geval één te sluiten. Overwogen wordt om nog twee kerken buiten gebruik te stellen.

BEROEPINGSWERK

Beroepen: te Nieuw Weerdinge, H. C. van der Flier te Doetinchem.

EXTRA EDITIE VAN 'DE ZAAIER' VERSCHENEN

In een oplage van 97.000 exemplaren is dezer dagen het speciale Handelingennummer van De Zaaier verschenen. In kleur!
De verleiding is groot om in overtreffende trap deze 'extra-editie' te roemen. Dat we het nalaten is alleen omdat door superlatieven de achterdocht kan worden opgewekt. Beter is het te zeggen, dat dit nummer zowel wat uitvoering als inhoud betreft bizonder goed is. Het zal een vreugde zijn om ermee te werken, ermee te handelen. En dat zal gebeuren in de komende weken.
We wensen de honderden die met deze Zaaier er op uit zullen trekken, veel zegen bij die arbeid! v. D.

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem XIV

9. DE DOOP

Ook van de doop, zoals die in de gemeente van Jezus Christus in practijk is gebracht, geldt, dat hij geen uitvinding der eerste Christus-gelovigen was. Johannes de Doper doopte reeds, zoals ook de Joodse zendelingen, die buiten Palestina het Oude Testament predikten, reeds de doop kenden.
Ook van de doop moeten we dus zeggen, dat de Here Jezus — op wiens bevel de dooppractijk der nieuwtestamentische gemeente ongetwijfeld teruggaat, Mt 28 : 19 — niet een volkomen originele inwijdingsrite voor Zijn volgelingen gesteld heeft. Hij sloot Zich aan bij de voorhanden gewoonte in die dagen, om mensen, die een bepaalde leer gingen aanhangen en belijden, te merken met een bepaalde handeling, hier dus met de doop. Juister gezegd: met het water, dat zich boven de inwijding sloot.

Doop zonder meer?

Neen, niet doop zonder meer. De doop is onverbrekelijk verbonden met enkele zaken, die we nimmer uit het oog mogen verliezen. Verliezen we de schakels, waarmee de doop verbonden is, uit het oog, zo verliezen we het juiste zicht op de doop.

Prediking

Waar we ook in de Handelingen der apostelen lezen, overal ontdekken we, dat de vraag naar het ondergaan van de doop gesteld wordt, nádat het Evangelie van Jezus gepredikt is. Dat was op de pinksterdag zo, dat was later zo, en dat zal en dat moet zo blijven.
Want de doop is geen ceremonie, die de mens voor zich kan wensen, om religieuze gevoelens te bevredigen, maar de doop heeft alles te maken met het bevel van Hem, Die Zich als Heer laat verkondigen. Want Hij, de Opgestane, is èn tot Here èn tot Christus gemaakt, en daarmee tot de spil, om wien alles draait, Hd 2 : 36.
Petrus predikte Jezus van Nazareth, en zijn prediking sloeg aan, sloeg in. Mensen zeiden: Wat moeten wij doen?, Hd 2 : 37. Hij predikte dat Jezus de beloofde Messias was.

Bekering/geloof

De prediking van het Evangelie roept op, en is een oproep, tot bekering. De mens heeft antwoord te geven op Gods Woord. Het wordt de mens gezegd, hoe hij er voor staat, en hoe hij er voor kan komen te staan. Als hij de genade Gods, die hem aangeboden wordt, verwerpt, zal hij verloren gaan. Als hij de genade Gods aanneemt, zal hij behouden worden.
Als hij de genade Gods, als hij het heil Gods aanvaardt, dan bekeert hij zich, dan gelooft hij in het Evangelie. Dan laat hij zich opnemen in het heilshandelen Gods in Jezus Christus.

Bekering en doop

De doop heeft dus alles te maken met de prediking van het evangelie, en daarom en dus ook alles met de bekering, met het tot-geloof-komen van een mens. Dat bekering zonder geloof zinloos is, zoals geloof zonder omkering leeg is, is zonneklaar. Geloof in het Evangelie is antwoord-geven op de prediking, die oproept tot bekering. Geloof is bekering, zoals bekering geloof is. Dáárom zei Petrus, en kón Petrus zeggen: Bekeert u en laat u dopen. Van geloof wordt niet expres gesproken, omdat zich bekeren geloven inhoudt.
Waar van bekering sprake is, daar spreekt de doop zijn eigen taal. De doop wordt pas sprekend, als er bekering, geloof, is.

Doop en zondenvergeving

Petrus zegt zijn volksgenoten op de pinksterdag, dat zij zich moeten laten dopen tot vergeving van hun zonden. Dat hij daarbij niet denkt aan een uiterlijke reiniging door het water van de doop, behoeft geen bewijs. Dat hij evenmin denkt, dat de doop als doop vergeving van zonden bewerkt, is voor geen verdachtmaking vatbaar.
Petrus beseft, en predikt daarom, dat de vergeving der zonden gebonden is aan de persoon van de Messias (zie mijn vorig artikel). Niet de doop, maar de bereidheid tot het ondergaan van de doop, is voorwaarde tot het ontvangen van vergeving van zonden. Maar deze bereidheid bewerkt niet de vergeving der zonde, maar bewerkt dat de voorhanden vergeving aan de mens, die zich laat dopen, ten deel valt. Het is als met medicijnen: als ik ze niet inneem, kunnen ze mij niet helpen. Ze worden voor mij pas effectief, als ik ze neem.
De vergeving der zonde, die Jezus verwierf, valt mij pas ten deel, als ik mij tot Hem wend, als ik in Hem geloof.
Voor de Joden, tot wien Petrus sprak, bestond de vergeving der zonden heel concreet in de vergeving van hun tot dusverre afwijzende houding jegens Jezus van Nazareth. „Gij hebt Hem door de handen van wetteloze mensen aan het kruis genageld en gedood", Hd 2 : 23.
Ten diepste geldt trouwens voor ieder mens, sinds Jezus' dood aan het kruis, dat hij niet verloren gaat vanwege zijn zonde(n), maar vanwege zijn ongeloof.
Zich laten dopen is mitsdien: erkennen, dat Jezus van Nazareth de beloofde Messias is. Erkennen, dat in Jezus God Zijn heil aan heel de schepping aanbiedt. En dat God Zijn heil onthoudt aan ieder, die Jezus niet wil aanvaarden.
Vandaar ook, dat iemand zich laat dopen op de naam van Jezus (zie mijn vorig artikel).

Doop en Heilige Geest

Aanleiding tot de preek van Petrus was de uitstorting van de Heilige Geest, en de daardoor in beweging gekomen schare der gelovigen, en de daardoor opgeroepen vragen bij de omstanders. Petrus verklaart, dat de profetie van Joël vervuld is, niet door de omstandigheden, noch door een rijping van het tijdsgebeuren, maar door de consequente doorvoering van Gods plannen: na de dood en de opstanding van de Messias móést de Heilige Geest komen. En daarmede is dan de eindtijd ingeluid, Hd 2 : 17.
Wie deel heeft aan de Messias, aan zijn gezegend handelen, zal ook deelhebben aan de Heilige Geest. En daarmee aan de begonnen nieuwe eeuw.
Wie zich laat dopen, zal deel krijgen aan de Heilige Geest, niet door het water van de doop, maar door de Heer Christus, op wiens naam hij zich laat dopen. Diens zonden worden vergeven, diens

toekomst ligt verankerd in de zekerheid, dat Hij niet laat varen het werk Zijner handen.
„Want voor u is de belofte", Hd 2 : 39. Niet de belofte aan Abraham, zoals abusievelijk wel gedacht en geleerd is, maar de belofte Gods door Joël gegeven.

Doop en gemeente

De doop betekent oneindig veel meer dan „alleen maar" de vergeving der zonden. Ook dát, maar dát niet alleen. Het gaat niet alleen om de beredderíng van het verleden, het gaat vooral om de inpassing in de toekomst.
Hier krijgt de gemeente haar volle betekenis. De gemeente is niet maar alleen een gemeenschap van mensen, die van hun verleden zijn losgemaakt, maar veelmeer een gemeenschap van mensen, die voor de toekomst bewaard worden. God heeft Zich immers met het bloed van Zijn Zoon een eigen volk verworven! Een nieuw volk, Gode ten eigendom, uit de duisternis geroepen tot Zijn wonderbaar licht, I Pt 2 : 9.
Wie zich laat dopen, sluit zich bij dit volk aan. Die belijdt, dat dit het volk der toekomst is. Dat dit volk, en dit volk alleen, toekomst heeft. Niet vanwege zijn keuze, maar vanwege Hem, Die aan dit volk wáár maakt, wat Hij beloofd heeft.

* * *

In dit verband is het raadzaam de betekenis van het woord „toevoegen" te onderzoeken. Het betekent eigenlijk: er bij zetten, er bij stellen.
Op de Pinksterdag werden drieduizend mensen toegevoegd, Hd 2 : 41.
De Here voegde dagelijk toe, 2 : 47: evenzo 5 : 14, 11 : 24.
Wie werden toegevoegd?
Mensen, die „zijn woord aanvaardden", dus het woord der prediking. Mensen, die „den Here geloofden". Mensen, die dus antwoord gaven op de prediking in de vorm van bekering en geloof, en niet in de vorm van afwijzing en ongeloof.
Aan wie werden zij toegevoegd?
Niet altijd wordt dat apart vermeld; Hd 2 : 41 en 5 : 14 niet; Hd 2 : 47 en 11 : 24 wel.
Hd 2 : 47 is wat moeilijk in goed Nederlands weer te geven. Persoonlijk geef ik de voorkeur aan de vertaling: En de Here voegde dagelijks geredden toe. Bij deze vertaling wordt dan niet meer duidelijk, aan wie deze geredden werden toegevoegd. Maar het door het NBG gebruikte woord „kring" staat niet in het Grieks. En dat het NBG bedoelt, dat „die behouden werden" werden toegevoegd aan „de kring" is duidelijk, want „de kring" is enkelvoud, „die behouden werden" is meervoud.
De enig duidelijke tekst in betrekking tot de vraag: Aan wie toegevoegd, is dan Hd 11 : 24: „aan den Here toegevoegd".
Als we ons echter herinneren, wat de Here Jezus zelf over zijn relatie met Zijn volgelingen heeft gezegd, is er geen enkel probleem. Als Hij de wijnstok is, en zij de ranken, zijn ze zo nauw met elkander verbonden, dat (men wringe een biologisch beeld niet!) inplanting van een rank in de wijnstok, tegelijk toevoeging aan de andere ranken is. En afsnijding van een rank van de wijnstok af, is tegelijk een afsnijding van de ranken af, Joh. 15 : 1-8.
Toevoeging aan den Here, is toevoeging aan de gemeente.

* * *

En die toevoeging werd zichtbaar door, in de doop. Wie in Jezus geloofde, behoorde bij de gemeente. Geloof in de Messias, zonder zich tot de gemeente, tot ZIJN gemeente te willen rekenen, was onbestaanbaar. Daarom werd in de prediking de weg des heils ten einde toe gepredikt: dus tot in het watergraf, tot in de gemeente.
Die toevoeging werd ook geregistreerd: op de pinksterdag waren het er drieduizend, enige tijd later al 5000 mannen, Hd 4 : 4.

Ploeger

Het is geen principiële kwestie, maar een practische, als een gemeenschap van christenen een ledenlijst bijhoudt. Dat heeft niets te maken met meerdere of mindere geestelijkheid der gemeente. Een ledenlijst op aarde is immers niet gelijk aan het boek des levens des Lams.

Pl.

gemeenteberichten

DOOPDIENST IN HAARLEM

Haarlem — (G.v.d.W-d.B) Zondag 2 februari was een blijde dag voor de gemeente in Haarlem. Drie jonge mensen hadden hun hart aan Jezus gegeven en wensten Hem geheel te volgen in de doop. We hadden een bijzonder fijn samenzijn deze dag. Het is geweldig te weten dat God altijd doorgaat met zijn werk. Het geeft ons allen moed en blijdschap.
Onze voorganger sprak tot ons uit Psalm 46, „Een vaste burcht is onze God, God is ons een schild, God is ons een Toevlucht en Sterkte, een hulp in benauwdheden".
Na dit bemoedigende, blijde woord, werden de drie jonge mensen door de doop aan de gemeente toegevoegd. Bij de viering van het avondmaal werden de nieuwe leden hartelijk welkom geheten door onze ouderling broeder Mak, die een gedeelte las uit Psalm 25, „Tot U Here, hef ik mijn ziel op, Mijn God, op U vertrouw ik, laat mij niet beschaamd worden".
Dat wij onze nieuwe leden mogen aanvaarden in liefde en ons bewust zijn van de taak, die we tegenover elkaar hebben. Dat God in ons aller hart mag wonen en wij in Zijn Dienst mogen staan.

OOK DOOPDIENST IN TER APEL

Ter Apel — (H.J.D.) Zondag jl. was voor onze gemeente opnieuw een gezegende en indrukwekkende morgen. Een jonge broeder was door onze gewestelijke jeugdarbeid tot de goede keuze gekomen. Een grote schare vulde de kerk en de jeugdzaal. Ds Van der Flier, voor deze feestelijke ure uit Doetinchem overgekomen, sprak onze jonge broeder en allen toe naar aanleiding van 1 Joh. 2 : 13, „Jongeling, gij hebt de boze overwonnen". Na de preek volgden belijdenis en voorbede. Terwijl de ouders en broers van de dopeling vlak bij het doopvont genodigd werden en allen konden toezien voltrok zich het ontroerend eeuwigheidsogenblik, dat iedereen aansprak.
Nadat ds E. J. Huizing van Hoogeveen de eredienst met dank en gebed besloten had, maakten alle aanwezigen gebruik van de gelegenheid onze Jan Schoonbeek te feliciteren.
Zo gaan we moedig voorwaarts als gemeente onderweg naar het Koninkrijk Gods.

BAPTIST BENOEMD TOT EERSTE PROTESTANTSE BURGEMEESTER VAN ‚KOFFIE-HOOFDSTAD'

Als burgemeester van Londrina, Brazilië — de stad die zich de ‚koffie-hoofdstad van de wereld' noemt — is voor het eerst een protestant gekozen. De nieuwe burgemeester van Londrina is dr Dalton Fonseca Paranagua, diaken van de Eerste Baptistengemeente te Londrina. Dr Dalton is als chirurg meerdere jaren direkteur volksgezondheid geweest van de braziliaanse staat Parana. Als zodanig werd hij onderscheiden met de hoogste medische onderscheiding van 't land. Onder zijn leiding werd de openbare gezondheidszorg van zijn ressort de beste van Brazilië. Ook gaf hij leiding aan de bouw van een protestants hospitaal dat als modernste ziekenhuis van Parana binnenkort zal worden geopend.
Dr Dalton, die gehuwd is met de dochter van een baptistenvoorganger heeft zich gedurende zijn openbare medische funktie de reputatie verworven van een man, die „niet drinkt en niet rookt, een leider in zijn beroep, een ‚crente' (gelovige), en iemand die meent wat hij zegt".

UNIECOMMISSIE BEANTWOORDDE KERSTGROET RUSSISCHE BAPTISTEN

De jaarlijkse kerstgroet van de russische baptisten, verzonden aan alle baptisten in de wereld, en waarin deze keer opnieuw de vietnamese oorlog werd veroordeeld, is door de Commissie der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland als volgt beantwoord: „. . . we stemmen in met het gebed om de vrede maar merken op, dat ook op andere plaatsen in de wereld onrecht wordt geleden en disharmonie heerst, zoals in het Midden-Oosten, Biafra en Tsjechoslowakije."

Mededelingen

★ Het adres van ds W. Hessels te Lemmer is: Schouw 28, tel. 05146-1481.
★ De sekretaris van de baptistengemeente te Ter Apel, H. J. Doornkamp, woont thans: Bentlagestraat 22, Ter Apel.

VOOR DE ZOVEELSTE MAAL

maken we er op attent, dat
★ advertenties naar het adres van de administratie te Arnhem gezonden moeten worden.
★ alle andere kopij uiterlijk maandagavond bij de redaktie te Sneek dient te zijn.

Zending en wereldeinde

U kent wellicht het beeld van de klok met zijn twee wijzers, een snelle en een langzame, als vergelijking voor de loop der wereldgeschiedenis. De snelle wijzer wordt dan vergeleken bij de loop der wereldgeschiedenis; vaak passeert deze snelle wijzer de top, het cijfer twaalf.

De langzame wijzer, de korte, doet het kalmer aan. Eens per twaalf uur passeert hij dit cijfer twaalf. Men zegt dan: de langzame wijzer kunnen we vergelijken met de prediking van het evangelie. Slechts éens per twaalf uur staan beide cijfers gelijk op dit cijfer.

* * *

Dat de wederkomst van de Here Jezus niet alleen af te lezen is uit de wereldgeschiedenis, uit de tekenen der tijden, wordt ons door de Meester Zelf duidelijk gemaakt: En dit evangelie van het Koninkrijk zal in de gehele wereld gepredikt worden tot een getuigenis voor alle volken, en dan zal het einde gekomen zijn, Mt 25 : 14.

De prediking van het Evangelie wordt dus door de Heer nauw betrokken op het te verwachten einde van de wereldgeschiedenis. De wereldgeschiedenis gaat niet ononderbroken door, maar komt tot een einde. Er is de geschiedenis een bepaalde tijd toegemeten.

Het eind der wereldgeschiedenis betekent ook het einde van de tijd der genade. De tijd, die door de wereld in beslag genomen wordt, is genadetijd. De tijd der genade strekt zich bijzonder uit tussen Jezus' hemelvaart en Jezus' wederkomst. Met Jezus' wederkomst eindigt de tijd der genade. Met de opneming der gemeente vervalt de mogelijkheid van de evangelieprediking. En aangezien het geloof uit het gehoor is, en het horen uit het woord Gods, en hét woord Gods alleen gebruikt kan worden, en zal worden, door hen, die zich getuigen van Jezus weten, is er geen mogelijkheid tot redding meer ná de opneming der gemeente. Daarom moet eerst het Evangelie gepredikt worden.

Want God wil, dat alle mensen het heilswoord zullen horen. God wil immers, dat alle mensen hun zondige weg zullen verlaten.

Daarom is de prediking van het Evangelie van het Koninkrijk niet een vage zaak, maar een concrete, grijpbare zaak. Het gaat in de prediking van dat Evangelie altijd om de mededeling van wat God in de loop der geschiedenis gedaan heeft. Heel speciaal wordt daarin meegedeeld, dat God de Schepper is van het heelal, ook van de mensen, en dat God derhalve recht heeft op de hulde van heel de schepping. In de prediking van dat Evangelie gaat het over zonde en schuld, maar ook en vooral over de komst van Jezus in het vlees, Zijn werk aan het kruis van Golgotha, Zijn opstanding uit de doden, Zijn hemelvaart en Zijn wederkomst. De roep der bekering, al in het Oude Testament vernomen, zal onverkort en onverzwakt moeten klinken in de prediking van het Evangelie.

* * *

Twee zaken zijn het, die tot weerstand tegen dit Evangelie oproepen. Dat is allereerst de roep tot bekering. Dat is méér dan een oproep tot zedelijke verbetering, tot een revaluatie van ethische standaarden, tot een menswaardige wereld. De roep tot bekering is het einde van alle menselijke pogen tot zedelijke verbetering, tot verhoging van ethische normen, tot verbetering van de wereld. Bekering is afzien van zichzelf, zich overgeven aan Jezus. Bekering is ondergang van het eigene. Bekering is niet alleen maar de zonde te laten, maar ook te haten.

Het andere, dat tot weerstand oproept, is de aanzegging van het wereldeinde. De gedachte, dat aan al het schoon op aarde een einde komt, dat alle heilsstaten, die wij bouwen, dat alle paradijzen, die wij als mensen oprichten, zullen ondergaan, is voor de natuurlijke mens een onverdragelijke gedachte. Waar blijft dan de beloning voor alle menselijke inspanning? Waar blijft dan de bekroning van alle menselijk vernuft? Waar blijft de zegen, die men zichzelf heeft toegedacht?

* * *

Ondanks de weerstand tegen het Evangelie, zal dit Evangelie gepredikt moeten worden.

Vooral met het oog op het einde.

Het is de moeite waard, er op te letten, hoe het werk van zending en evangelisatie in het verleden telkens nieuwe stootkracht ontving uit de herlevende wederkomst-verwachting. Het zijn vooral de piëtistische groeperingen geweest, die zich aan de prediking van het Evangelie aan de heidenvolken gewijd en gewaagd hebben.

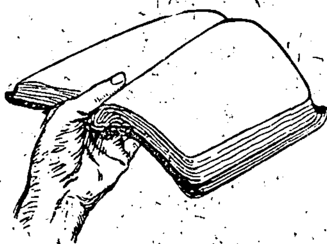
In de zestiende eeuw waren het de dopersen, later de Herrnhutters. Ook in onze dagen valt dat op te merken.

* * *

De doortocht van het Evangelie door deze wereld lijkt momenteel niet op een zegetocht. Enerzijds constateren we — met vreugde — dat overal mensen gevonden worden, die in Jezus van Nazareth willen geloven. Anderzijds constateren we — met verdriet — dat het verzet tegen de boodschap van het Evangelie toeneemt.

Ten aanzien van dit laatste zou ik nog graag op één facet willen wijzen. En wel op dit: naarmate de kwaliteit van de evangelieprediking opgevoerd wordt, in diezelfde mate zal de weerstand tegen het Evangelie toenemen. Een prediking, die werkelijk de mens aantast in zijn eigenwaan, een prediking, die de critiek Gods over de samenleving en haar structuren doet horen, kan rekenen op verzet. Toch blijft onverwrikt staan: Eens zal alle knie zich buigen, en elke tong zal belijden, dat Jezus Heer is.

Ploeger

Wat zullen we lezen?

Aan het begin van Jezus' lijden staat het verraad van Judas. Voor dertig zilverlingen werd de Heer verkocht; voor de prijs van een slaaf. Was Jezus (niet meer dan) een slaaf?

zondag	2 maart	Zach 11 : 12-13	Een slavenprijs voor:
maandag	3 maart	Joh 4 : 4-14	Hem, Die het water des levens is
dinsdag	4 maart	Joh 5 : 24-29	Hem, Die het woord des levens is
woensdag	5 maart	Joh 6 : 48-51	Hem, Die het brood des levens is
donderdag	6 maart	Joh 8 : 12-19	Hem, Die het licht der wereld is
vrijdag	7 maart	Joh 10 : 11-18	Hem, Die de goede herder is
zaterdag	8 maart	Joh 15 : 1- 8	Hem, Die de ware wijnstok is.

Pl.

God, die leven gaf en spaarde, verblijdde ons met de geboorte van een dochter

GEESSINA THEA

W. G. Renken
H. J. Renken-Lohof

Zutphen, 20 februari 1969
Van Drinenstraat 54.
Tijdelijk adres: Verenigde Ziekenhuizen, afd. Coehoornsingel, kamer4, Zutphen.

Heden heeft de Heer tot Zich genomen mijn lieve vrouw en onze zorgzame moeder, behuwd-, groot- en overgrootmoeder

P. BUURMA-VAN KOMEN

in de leeftijd van ruim 72 jaar.
„Gij gaat mij niet voorbij, o Heiland!"

Uit aller naam:
A. Buurma.

Amsterdam, 20 februari 1969
a/b „Trouwe Hulp",
Korte Prinsengracht t/o 3.

Heel onverwacht heeft de Heer tot Zich genomen onze zuster

PAULINA BUURMA-VAN KOMEN

in de leeftijd van 72 jaar.
Zalig zijn de doden die in de Heer sterven.
Baptistengemeente Amsterdam-Centrum.

„Ontbonden te worden en met Christus te zijn is zeer verre het beste".
Fil. 1 : 23.
Heden nam de Here tot Zich onze lieve moeder, oma, zuster en tante

IMMETJE SMIT

sedert 2 november 1925 weduwe van de heer J. Slort, op de leeftijd van 92 jaar.

Namens de familie,
Californië:
S. Slort
M. Slort-Rosenberg
Apeldoorn:
D. Slort
A. Slort-Eiler

Apeldoorn, 17 februari 1969
Jachtlaan 54.

Na een moedig strijden is ons heden voorgegaan naar Glorieland.

JOHANNES SEGAAR

in de leeftijd van 62 jaar.
Eenenveertig jaar van zijn leven waren gewijd aan de dienst van het evangelie.
Winschoten, 25 februari 1969
P. C. Hooftlaan 21

Uit aller naam:
J. W. Segaar—Groot-Bramel

De begrafenis vindt plaats a.s. zaterdag 1 maart te 11.45 uur, vanuit het baptistengemeentecentrum, Azaleastraat 16a te Winschoten.

Opgeroepen tot Heerlijkheid onze zusters:

A. MUNNIKSMA,

oud 82 jaar.
10 februari 1969.

I. SLORT-SMIT,

oud 92 jaar.
17 februari 1969.

Baptistengemeente Apeldoorn.

Veel interessant kerkelijk nieuws geeft het weekblad

KERKNIEUWS

onder redaktie van W. C. F. Scheps en drs. N. Scheps.
Abonnementsprijs f 17,40 per jaar. Adres Red. en Adm.: Postbus 2100, 's-Gravenhage, tel. (070)-838372, giro 1534121.
Vraagt u eens een proefnummer.

DE CHRISTEN

7 maart 1969
84e jaargang — 10

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Relling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Er gaat wat gebeuren...

Er is wat gebeurd!
Dat mogen we wel allereerst stellen: er is wat gebeurd. Er broeide, al enige tijd lang, een zekere onrust in ons dat er iets mis was. Het gemeentelijk leven „draaide", zoals dat heet; de ambtsdragers deden hun werk, de leiders van verenigingen stonden op hun posten, er werd gezaaierd, gezongen, gebeden, gedankt, en nog veel meer, maar toch...

Er ontbrak iets aan: het élan, de geestdrift, de vreugde dit alles te mogen en kunnen doen voor de Heer. We ontdekten, dat we teveel naar binnen gekeerd leefden, te weinig gericht op de naaste, voor wie we een woord hadden, een boodschap, een Heiland. Die onrust werd verlangen. Verlangen om weer echt blijmoedig en vastbesloten te handelen voor de Heer, en ook door de Heer. En dat verlangen werd omgezet in plannen, in Handelingen 69.

Er kwamen cursussen op gang, mensen werden getraind, huisbezoek-teams gevormd, bidstonden gehouden, folders verspreid en speciale zaaiernummers, samenkomsten werden gepland, enzovoort...

Wat een leven op het gemeentelijk erf. De deuren van de kerk staan weer open. Volgelingen van onze Heer gaan er op uit, naar buiten. Eerst aarzelend, dan driester. Waarom ook zullen ze bang zijn, waar ze zo'n grote Heer dienen?

ER GAAT WAT GEBEUREN!

Ja, er gáát ook wat gebeuren. Jarenlang hebben veel christenen geloofd dat de oude boodschap het in deze moderne tijd niet meer doet. Maar och: iedere tijd was voor de mensen die erin leefden, moderne tijd. Waar of niet. Altijd is het zo geweest, dat niemand van nature bereid was, God te zoeken. Altijd hebben wij mensen de duisternis liever gehad dan het licht. En ook is het zo geweest dat alleen de Heilige Geest mensen kon overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel, en van de liefde van God in Christus Jezus.

Vandaag willen we het weer wagen met de geweldige boodschap van Jezus die Heer is over alle machten, in alle tijden, en aan wie heden en toekomst toebehoren. Vandaag willen we er weer op uit trekken met de glanzende boodschap dat God de wereld zo liefgehad heeft, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft, opdat een ieder die in Hem gelooft niet verderve maar eeuwig leven hebbe.

Wonderlijk zoals die boodschap het doet! Op de zendingsvelden, in Rusland, dat zo doordrenkt is van marxistisch materialisme, in Indonesië, in China. Het wordt hoog tijd voor de christenen om toe te geven dat de mislukkingen die ze boekten, niet toe te schrijven zijn aan een veranderende wereld, maar aan eigen verkeerd inzicht, laksheid, minderwaardigheidskomplexen, gemakzucht, en aan gebrek aan geloof, hoop en liefde.

Het wordt hoog tijd dat wij christenen weer blij gaan worden over het feit dat er een Gemeente van Jezus Christus is op aarde, waarvan Hijzelf het Hoofd is. Het wordt tijd dat we stoppen met het afkraken van alles wat de gemeente op aarde deed en doet. Er zijn inderdaad veel dingen fout gegaan, maar door Gods genade is er ook veel zegen geweest, tot heil van velen.

Het wordt hoog tijd dat we de gemeente weer als eersterangs aangelegenheid gaan kwalificeren en dat we daarin heel ons leven, onze energie, onze gaven, ja onszelf, investeren.

Het wordt hoog tijd dat we weer gaan *verwachten*, dat God Zijn Woord niet leeg zal doen terugkeren, maar het zal laten doen wat Hem behaagt. Het wordt hoog tijd dat we niet langer onze verantwoordelijkheid als leden der gemeente voor de evangelisatietaak delegeren aan enkelen, maar dat we allen, man voor man en vrouw voor vrouw, beschikbaar zijn, present, daar waar God ons roept.

Het wordt hoog tijd dat we ons losrukken van allerlei onnozele Tv-programma's en de vrijkomende tijd beschikbaar stellen voor de zaak van Jezus, die niet wachten kan.

Het wordt hoog tijd, dat we ons mini-christendom prijsgeven en volwaardige volgelingen worden van Hem, die nergens voor stond als het ging om het Rijk van God en het heil der wereld.

Het wordt hoog tijd dat de randfiguren, de toekijkers, de alleen-maar-kerkgangers in onze gemeenten mee aantreden, en samen met de anderen een machtige stoottroep vormen, zodat er blije fanfares kunnen klinken en vrolijk gemarcheerd kan worden, onder de kruisvlag van de Onoverwinnelijke!

Er gaat wat gebeuren...

Dat staat vast. Als wij maar marcheren, biddend, dankend, geharnast tegen teleurstellingen in de volle wapenrusting van het geloof. Dan zal vele malen het harde „nee" klinken van mensen die het evangelie niet willen aanvaarden; maar daartussendoor zal het zachte en blije „ja" gehoord worden van hen die Jezus willen toebehoren, in leven en in sterven, in 1969 en daarna.

Er gaat wat gebeuren: Zult U van de partij zijn, als het gebeurt? Zal het ook door-U-heen en om-U-heen en tenslotte ook in-Uzelf, gebeuren?

H. v. d. Werf.

handelingen 69

SUCCES OF OVERWINNING

De romeinse veldheer en latere keizer Julius Ceasar, worden de volgende woorden in de mond gelegd: „veni, vidi, vici", „Ik kwam, ik zag en ik overwon". Sindsdien zijn alle ploeteraars in de wereld bezig deze woorden te verwerken met gevoelens van bewondering en jaloezie.

Ongeveer een eeuw na „hem wilde men van de Here Jezus ook zo'n man maken; maar dàt is voor velen in zijn dagen een grote teleurstelling geworden. En ook zijn we over die teleurstelling vandaag nog niet heen; ze zal ongetwijfeld een rol spelen gedurende de actie Handelingen 69. Vonden we nog niet onlangs in een ingezonden stuk in dit blad de tegenstelling geponeerd tussen predikanten die uit het ambt „vluchten" en zij die volle kerken trekken? Tegen dit soort „succesgodsdienstigheid" heeft de Here Jezus zich vanaf het begin van zijn optreden moeten verzetten.

We mogen in deze dagen onze evangelisten niet onder de morele druk van een verwacht succes zetten. Zo mogen we onze omgeving niet „te ziel" gaan. Wat we wel mogen is: ons bewust zijn, dat de velden wit zijn om te oogsten en dat we moeten bidden om arbeiders. Als iemand zegt, dat is rijkelijk laat, de eigenlijke actie is al aan de gang, dan heeft hij gelijk. Nemen we daarom de tekst nog eens voor ons: Bid de Heer van de oogst dat hij arbeiders uitzende in zijn oogst. De arbeiders zijn al bezig, moge God ze helpen en bewaren, opdat ze op het terrein van Z ij n oogst bezig zijn.

Het gebed van „wie-recht-voor-God-staat", vermag veel.

Als het ons werkelijk om Z ij n oogst gaat, dan kijken we eerder naar de hoedanigheid van de overwinning dan naar de getallen. Als aan ons evangeliewerk kracht verleend wordt door gelovig gebed, dan mogen we verwachten, dat er barricaden worden afgebroken, emotionele weerstanden geslecht en wanbegrip weggenomen; dan mogen we verwachten dat er harde zielen worden gebroken, verzoekingen overwonnen en werken der duisternis vernietigd. Daarbij past niet het woord succes, maar het woord overwinning; niet die van ons, maar die van Hem.

We hebben allemaal enkele mensen uitgenodigd, om vooral een of meer samenkomsten mee te maken, we herinneren hen er waarschijnlijk nog even aan. We hebben de Heer ook uitgenodigd en we willen vooral Hem er aan herinneren.

Er moet vooral bij Hem geen twijfel aan bestaan of Hij wel welkom is.

M.G.B.

DEZE WEEK

bidden we voor al de aktiviteiten van Handelingen 69 en in het bizonder voor het Houston Baptist Choir dat door zang, muziek en getuigenis mee werkt aan bizondere bijeenkomsten in:

ALKMAAR - 9 maart
DRACHTEN - 10 maart
BOLSWARD - 11 maart
GRONINGEN - 12 maart
ALBLASSERDAM/
DORDRECHT - 14 maart
ROTTERDAM - 15 maart

zand en zaad

In de vorige aflevering vertelde ik u van de ontmoeting met jongemensen, met wie we een gesprek hadden over de doop. U herinnert zich wellicht nog wel dat we sloten met een droom van een gedachte: ergens moet nog geld zijn waarvoor men 'n leuk schooltje zou kunnen bouwen tussen bossen en landouwen om onze speel- en leergierige jongelui te trainen om met Schrift en stift om te gaan, opdat ze kunnen spreken met de ,vijand' in de poort. Ik had de kopij op de bus gebracht en ging even op de bank liggen, die vlak voor het venster staat — binnen dan — en keek naar de heerlijke lucht. Over het verre blauw ijlden de wolken en het is vreemd, maar ik zie altijd gezichten: van keizer Franz Josef, van dirigenten en musici en van allerlei dieren, die langs de hemel ijlen. Vreemd, dat ontwerpers van mooie jurken nooit zo'n hemel op de stof werpen. Of helle korenvelden met bossen rondom. Ik lag dus maar wat op de rug te genieten van de schilderijen, die daar achtermekaar vertoond werden en zonder geld te bezichtigen waren. Toen spon ik verder aan die droom van een gedachte en het schooltje veranderde in een mooie woonboot. Het was duidelijk dat men het schip, dat al een paar jaren ongebruikt aan de wal lag, voorzien had van een riante woning. Het schooltje stond op de scheepsromp en dreef over plassen en meren. Van het Zuidlaardermeer, waar de Groninger jeugd een paar weken gast was naar het waterrijke Friesland en vandaar naar de kop van Overijssel om dan via rivieren en kanalen naar Twente, Arnhem en omgeving en vandaar westwaarts te gaan. Met telkens weer andere twaalf discipelen aan boord, die in de morgen ijverig studeerden om in de middagf te spelevaren, zowel varend als spelend tussen jachten en boten en schepen van allerlei soort. Ik zag ze 's avonds in een haven liggen en hoorde hun muziek en zang ver over het water klinken. Soms nodigden ze omliggende bemanningen uit om te komen buurten en eens heb ik mij onder de gasten gemengd, alsof ik ook een varensgezel was. Onder meer informeerde ik wie wel de kapitein was. Tijdens de koffie vertelde me een van de jongens in een zwak ogenblik, dat hij eigenlijk dominee was, die kapitein, maar dat hij zich gespecialiseerd had op varen en onderwijzen en dat ze samen een geweldige tijd hadden. Die jongen hield niet op de lof te zingen van dit ondernemen en toen ik van de loopplank af weer op mijn bank belandde, dacht ik dat ik het u moest vertellen. U moet me nu geen de-

Om vissers van mensen te zijn, moeten we op het woord van de Heer de netten uitzetten — Lukas 5 : 1-11.

Nu: dat willen we ook doen in de aktieweken van „Handelingen 69".
Zal er vangst zijn? Zie, dat is nu zo'n spanningsvolle vraag. We hebben van de Heer de opdracht gehoord: „ga naar diep water en zet uw netten uit om te vissen."
En dat gaat nu gebeuren. We gaan. De netten hebben we bij ons. Het zijn de activiteiten die we ons voorgenomen hebben te doen.
Met de netten steken we af naar diep water: het zijn de gelegenheden die we willen benutten.
Zal er vangst zijn?
Misschien zijn er die geneigd zijn te antwoorden: dat moet je nu maar aan de Heer overlaten. Hij zal tenslotte de netten vol moeten maken.
Nu: daar ben ik het helemaal mee eens.
Maar toch blijft de spanning. De grote vraag is nl. of wij met de activiteiten die we gaan ondernemen, naar diep water zijn gegaan.
Is dat iets bizonders, dat diepe water? Wordt daar iets heel speciaals mee bedoeld? Nee, dat is het juist.

Aan rustige wateren

Ga naar diep water

Het is het meest gewone; het meest vanzelfsprekende.
Waarom zei de Heer tegen Petrus: ga naar diep water? Omdat het dag was. En overdag is de oppervlakte van het water te heet, zodat de vissen meer het diepe water opzoeken. Met andere woorden: de Heer zei, dat ze dáár moesten gaan vissen waar onder de omstandigheden van de dag de vissen waren. Ze moesten het voor de hand liggende doen. Dat doen, wat vanzelfsprekend was, nl. datgene wat de situatie gebood te doen.
Voor mij nu is de grote vraag: doen wij het vanzelfsprekende? Namelijk dát wat vanuit onze situatie van zelf spreekt.
Het vanzelfsprekende is niet, dat we evangeliseren op een manier zoals we dat altijd gewend waren te doen. Maar dat we het doen, aangepast bij de situatie van vandaag.
Wij moeten dáár gaan vissen en zó gaan vissen, dat we mensen kunnen bereiken met het evangelie.
We moeten weten waar vandaag de mens „zwemt". We moeten weten, waar de mens is die we willen bereiken.
Waar hij is in zijn denken, in zijn aanspreekbaarheid.
Aan dat gebod van de Heer moeten we voldoen.
En dit gebod heeft de plancommissie zwaar gelegen.
Ernstig overleggend hebben we ons afgevraagd, wat het gebod voor vandaag inhoudt. Wat en waar het diepe water is. Hoe we mensen zouden kunnen bereiken en zouden kunnen aanspreken.
Zou het gelukt zijn?
We hebben niet naar het bizondere gezocht. Maar naar het vanzelfsprekende. En dat zullen we moeten blijven doen in al onze arbeid.
Dan zal er vangst zijn.
En bij al het vanzelfsprekende zal dat een groot wonder zijn.
Als we naar diep water gaan, wordt het een wonderlijke vangst. Wonderlijk, in vele opzichten. De Heer zal het ons openbaren.

Enschede H. P. de Boer

(Uit: De Lens)

---

tails vragen; dat kan nooit bij dromen. Opeens zie je het en dan is 't weer weg. Op dit ogenblik zou ik de droom niet eens kunnen hebben, want er is geen blauw meer te bekennen en de witte gevaarten zijn ondergegaan in een grijze lucht, waaruit zometeen sneeuw zal vallen of hagel. En daar kunnen dromen niet tegen.

Ongetwijfeld zullen weer een paar evangelisatieteams in de aansnellende zomer het land intrekken en zich op campings nestelen om als colonnes van de Heer het land te bezetten. Als die boot ooit gaat varen, zou ik voorstellen hen ook eens voor een week of voor twee uit te nodigen om niet alleen te land maar ook ter zee hun prachtig werk te doen. Wordt het nu een zeekasteel of is het toch maar een luchtkasteel dat ik zag. In deze maanden hebben sommige gemeenten echt hun best gedaan om op een voorstel te komen, dat zij als levenwekkende bijdrage aan de gemeenschap, die te Eindhoven zal vergaderen, zouden kunnen voorleggen. Het zou niet te moeilijk zijn om de gemeente in mijn woonplaats te bewegen mij het genoegen te doen iets als boven beschreven in het midden neer te leggen, maar u woont verder mij af en hebt het misschien zo maar door dat dit valt onder de tien vogels in de lucht. Daar valt me nu juist te binnen dat van de kant van de jeugd in dezen misschien iets te versieren valt. Zij hebben echt wat in te brengen en u begrijpt wat ik bedoel. Ik ben, helaas, zelden meer in hun midden — ik ben al aan het aftellen begonnen — maar wie zal zeggen of mijn verhaal hen niet tot gezichten brengt. Zo, van via de visie naar de vaart.

Vreemd weer toch. Nu is er weer blauw en is de tentoonstelling weer geopend. Komt het zien!

Huizinga

BAPTISTEN IN POLEN

In een rapport over 1968 van de Unie van Baptistengemeenten in Polen wordt meegedeeld, dat tot president van de Unie werd gekozen Pastor Michal Stankiewicz te Warschau. De vorige president Aleksander Kircun is thans vice-president. Algemene sekretaris is Zdzislaw Pawlik. In 1968 werden meer dan 80 personen gedoopt; dit wordt gezien als een resultaat van de evangelisatiecampagne die in alle gemeenten werd gehouden onder het thema Laat u met God verzoenen!

Tien studenten zijn thans in het seminarie bezig met hun laatste studiejaar. Twee jongemannen studeren aan de Christelijke Theologische Academie te Warschau.

In 1968 werd een nieuwe zangbundel uitgegeven.

In de plaats Okczyn werd een huis door een familie ten geschenke aangeboden dat, als plaats van samenkomst voor de gemeente zal worden gebruikt. Een perceel werd gekocht in Orresrze; het zal als kapel worden ingericht. De bouw van een nieuwe kerk in Koszalin vordert. Drie andere gemeenten hebben hun kerkgebouw gerestaureerd.

Het bejaardencentrum in Narewka verzorgt thans meer dan 20 personen.

HERVORMD PREDIKANT SPRAK OVER HANDELINGEN 69

In De Delftse Kerkbode, van de hervormde gemeente, lazen we dat ds W. H. Beekenkamp in een Open-deur-dienst in de Delfgauwse Weije zondag 23 februari sprak over het onderwerp Handelingen 69. In zijn wijkbericht lichtte ds Beekenkamp dit onderwerp als volgt toe:

> „Handelingen 69.
> Een prachttitel voor a.s. zondag.
> Een vondst van de Baptisten.
> Hebt u er al van gelezen? De Baptisten ontwierpen een plan voor de komende weken vóór het Paasfeest. Wonen er Baptisten in Delft? Niet zoveel. Mocht u persoonlijk iemand kennen, die ingeschakeld werd bij deze maart-actie 1969, dan hoor ik dat a.s. zondagmorgen graag van u".

Weliswaar is die termijn reeds verstreken, maar misschien willen de baptisten in Delft zich alsnog met ds Beekenkamp in verbinding stellen?

MEDEDELINGEN

Het korrespondentieadres van de combo M 25 te Sneek is thans: A. R. Huisman, Scherwolderhemstraat 21, Sneek.

Gemeente in IJmond bouwde nieuwe kapel

Het jaar 1969 is amper twee maand oud en reeds is de tweede nieuwe baptistenkerk dit jaar in gebruik genomen. Deze keer was het de jonge gemeente IJmond die zaterdag 1 maart, verwonderd en dankbaar, bezit nam van het nieuwe gemeentecentrum dat in de Vareniusstraat, tegenover de watertoren in IJmuiden verrees.

Een beetje geschiedenis

De nieuwe kapel in IJmuiden is, zo zou men het kunnen zeggen, een vernieuwing en vergroting van de oude Elonkapel. Het oude gebouwtje staat er nog, maar dient thans als bij-ruimte van de nieuwe kapel die naast het oude Elon gebouwd kon worden nadat enkele woningen werden afgebroken.

Hoe lang de oude Elonkapel in gebruik is geweest weten we niet. In elk geval was dit gebouwtje reeds een plaats waar het evangelie werd verkondigd vóór de baptistengemeente in IJmond werd geïnstitueerd.

Reeds voor de tweede wereldoorlog werd in IJmuiden vanuit de baptistengemeente te Haarlem incidenteel gewerkt. De vestiging van de Hoogovens — intussen tot een gigantische industrie uitgegroeid — betekende ook, dat enkele baptistenfamilies van elders uit het land in deze plaats (en in het aan de andere zijde van het Noordzeekanaal gelegen Beverwijk) gingen wonen en aan Haarlem, de gemeente waarvan zij lid werden, om regelmatige bearbeiding verzochten. De grote trek van vooral mensen uit het Noorden begon na 1945 pas goed op gang te komen. Meerdere baptisten vonden brood en woning in de conglomeratie IJmond en vanaf die tijd werden er in een zaal van het Cultureel Centrum te IJmuiden elke zondagochtend kerkdiensten gehouden. Ook werd toen met zusterhulp- en zondagsschoolwerk begonnen.

De Elon-kapel bestond toen reeds. In en vanuit deze kapel werkte een groep gelovigen als vrije evangelisatie. In deze vrije kring, die zich allengs tot een geordende gemeenschap van gelovigen ontwikkelde, werd de doop op belijdenis, door onderdompeling, bediend. In de laatste vijftiger jaren kwam er kontakt tussen beide baptistische groeperingen maar dit kon toen nog niet leiden tot samensmelting. De baptistengemeente te Haarlem besloot dan ook aan de post IJmond zelfstandigheid te verlenen en over te gaan tot instituering van de baptistengemeente IJmond. In de dienst waarin deze constituering plaats vond — op zondag 10 januari 1960 in de Doopsgezinde kerk te IJmuiden — werd *br Jac. Schouten* (thans voorganger van de gemeente te Eindhoven) door *ds J. van Dam* — toen voorganger te Haar-

De nieuwe baptistenkerk in IJmuiden. (Cliché Haarlems Dagblad)

Wachten is op bouwvergunning voor tweede kapel in Heemskerk

lem — als lerend-ouderling aan de jonge gemeente verbonden. De gemeente telde toen ongeveer dertig leden.
In de tijd waarin br Schouten de gemeente diende werden de kontakten met de broeders van de Elonkapel veelvuldiger. Deze leidden er tenslotte toe, dat in 1963 tot samensmelting van beide doperse groepen tot baptistengemeente werd besloten. Voortaan kwam de gemeente, die wat ledental betreft verdubbelde, in de Elonkapel bijeen.
In hetzelfde jaar vertrok br Schouten naar de gemeente te Westerhaar om daar als voorganger te dienen. In 1964 verbond *ds G. van 't Wout* zich aan de gemeente te IJmond. Uitbreiding, eventueel nieuwbouw bleek reeds spoedig een dringende eis te zijn. Op 1 maart 1969, j.l. zaterdag werd hieraan voldaan.

De nieuwe kapel

De nieuwe kapel aan de Vareniusstraat is eenvoudig maar bizonder stijlvol van architektuur. Door een vestibule die met zijn grote glazen deuren tot binnentreden noodt komt men in het oude Elon (onherkenbaar veranderd trouwens) waar garderobe-ruimte is en waar tevens de toegang is tot de keuken en de toiletten. Boven deze zaal bevindt zich de kosterswoning die men op den duur hoopt in te richten als verenigingsgebouw. Een vouwwand scheidt de oude zaal af van de nieuwe kerkzaal die enkele treden lager is gelegen. De vouwwand maakt het mogelijk beide zalen tegelijk te gebruiken — zoals ook j.l. zaterdag het geval was. Men heeft dan de beschikking over ongeveer 270 zitplaatsen: 180 in de kerkzaal, 90 in de bijzaal.
De kerkzaal heeft een opvallend ruimtelijk effekt. Het geheim ervan moet schuilen in de 5 meter hoog oprijzende steunbalken waarop het dak is gelegd. Het liturgisch centrum heeft in het midden het ‚spreekgestoelte' (een gesekulariseerde kansel, zoals ds Van 't Wout later opmerkte), — van de kerk uitgezien — links de avondmaalstafel, rechts een in fraai natuursteen uitgevoerd doopvont. Als novum: het doopwater wordt verwarmd door een in de doopvont aangebrachte buizenspiraal van het centrale verwarmingssysteem. In een zijvleugel van de kerkzaal bevinden zich kleedcabines en consistoriekamer.
Een orgel is nog niet aangeschaft; het elektronisch orgel, van het merk Voluma, dat bij de ingebruikneming werd bespeeld was nog op proef.

De opening

De blijde openingsdienst — waarbij kerk- en bijzaal geheel gevuld waren — begon met een loflied (,Hoe groot zijt Gij!) van het zangkoor onder leiding van de dirigente *zr J. J. Bouhof-Schreuders,* begeleid door de organist *Teun Wolters.* Nadat *ds Van 't Wout* de aanwezigen had begroet overhandigde de sekretaris-penningmeester van de bouwkommissie *br J. H. Wolters* met een toespraakje de ‚sleutelmacht', aan de gemeente die bij monde van de vice-voorzitter van de raad der gemeente, *br W. J. Blanken* dankbaar het volbrachte werk van de bouwkommissie aanvaardde. Deze dankbaarheid gold uiteraard niet alleen de plannenmakers en de bouwers maar vooral en in de eerste plaats de Heer der gemeente. Hieraan werd uitdrukking gegeven door gebed en lofzang. Schriftlezingen, respektievelijk uit Paulus' brief aan Efeze en van Psalm 119, verzorgd door de broeders *Blanken* en ouderling *D. P. R. Bouhof,* volgden. In de daarop volgende prediking, waarbij uitgegaan werd van het woord „er is ons geen andere Naam gegeven dan de Naam van Jezus", beantwoordde *ds Van 't Wout* op duidelijke wijze de vragen die vandaag de dag gesteld worden: moeten er nog kerken gebouwd worden? en: moet elke denominatie nog zijn eigen kerk bouwen? Beide vragen werden met een hartgrondig ‚ja' beantwoord. Het is nodig een eigen plaats van samenkomst te hebben . . . En: hoezeer we ons ook verbonden weten met de gelovigen in andere kerken en gemeenschappen, van zichtbare eenheid kan nog geen sprake zijn. Daarom bouwden we een nieuwe *baptistenkerk!*

Enkele sprekers voerden vervolgens het woord: *ds T. Jansma* namens de Unie, *wethouder Kolkman* namens het gemeentebestuur van Velsen, *br D. Olijslager* namens de Unie Bouw Stichting, architekt de heer *E. Wajon, ds N. J. van Beek* namens de omliggende gemeenten en de hoofdaannemer de heer*P. Zwart.* Deze toespraken werden afgewisseld door enkele geste's vanuit de verenigingen: de *Zusterkring Dorcas* bood een komplete keukentoerusting aan (servies e.d.), het *zangkoor* een bloemenvaas, de *jeugd* bankjes bij de knielbank, kinderen van de *zondagsschool* elektrische kerstboomverlichting. Ook sommige sprekers ‚van buiten' deden hun woorden vergezeld gaan van geschenken.

Omstreeks 5.00 uur werd deze ‚dankdienst' — zo kan men deze gebeurtenis het beste karakteriseren — besloten met samenzang van psalm 150 waarbij het zangkoor de gemeentezang overstemde met een arrangement van dit loflied dat voor deze gelegenheid werd gemaakt door de heer *H. Slings.*

Een druk weekend

Zondagochtend kwam de gemeente opnieuw bijeen in de nieuwe kapel, nu om doopvont en avondmaalstafel voor het eerst te gebruiken. In deze dienst werd een zestal gedoopt. 's Avonds om 7.00 uur werd een Evangelisatie-avond gehouden met medewerking van het Ichtus kwartet. In beide diensten ging *ds Van 't Wout* voor. We vernamen, dat beide keren de nieuwe kapel overvol was.
Een aparte vermelding verdient nog, dat bij de ingebruikneming op zaterdag 1 maart aan alle bezoekers een boekje werd uitgereikt waarin niet alleen de ‚orden van dienst' van de dit weekend te houden bijeenkomsten, maar ook al de andere wetenswaardige gegevens van de gemeente te lezen waren. Van de gelegenheid gebruik makende werden zelfs de Handelingen 69-aktiviteiten *in* de IJmond opgesomd!

v. D.

— — —

Zijdeling vernamen we nog, dat de gemeente IJmond wacht op de aangevraagde bouwvergunning voor een gebouwtje in Heemskerk. Reeds eerder maakten we melding van de bouwplannen in dit noordelijkste deel van IJmond.

We hopen volgende week een foto van het interieur van de nieuwe kapel in IJmuiden te kunnen plaatsen.

HOUSTON BAPTIST CHOIR

Het door de Southern Baptist Convention voor Handelingen 69 ter beschikking gestelde Houston Baptist Choir zal a.s. zondagavond 9 maart zijn toernee door Nederland beginnen te Alkmaar. In Bolsward, waar de groep dinsdagavond 11 maart in de grote zaal van Societeit De Doele zal spelen en zingen, wordt het koor 's middags om 4.00 in het vermaarde Stadhuis namens het gemeentebestuur door de burgemeester in een officiële receptie ontvangen. De NCRV-televisie zal van het optreden op 20 maart te Arnhem opnamen maken (dus niet te Emmen op 21 maart, zoals eerder werd bericht) die op een later tijdstip zullen worden uitgezonden.

NIEUWS OVER DE EBF-KONFERENTIE TE WENEN

- De baptistengemeenten van Polen hebben het plan oplgevat om een van hun zangkoren te laten deelnemen aan de konferentie van de Europese Baptisten Federatie die 6 - 10 augustus a.s. te Wenen, Oostenrijk wordt gehouden.
- In de NCRV-radiorubriek Wijd als de wereld zal in augustus een plm. 10 minuten durend verslag van o.a. de openingsbijeenkomst worden uitgezonden. Deze reportage zal, in samenwerking met de oostenrijkse radio, worden verzorgd door ds M. G. Boeschoten.

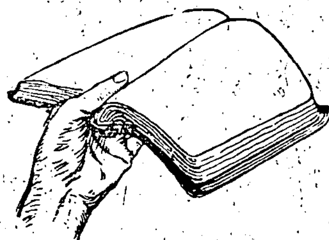
OPTREDEN IRENE JORDAN IN ROTTERDAM GROOT SUCCES

Zoals bekend treedt deze week de amerikaanse sopraan Miss Irene Jordan in verschillende plaatsen van ons land op met een zangrecital in het kader van de aktie Handelingen 69.
Miss Jordan, die zaterdag 1 maart in gezelschap van haar begeleider op Schiphol aankwam, — waar beide gasten begroet werden door ds. Th. van der Laan,

Miss Irene Jordan, bij haar aankomst op Schiphol j.l. zaterdag 1 maart.

ds H. L. Nieman en ds J. van Dam — gaf j.l. zondagavond haar eerste koncert in De Doelen te Rotterdam. De grote koncertzaal van De Doelen was met plm. 1800 bezoekers zo goed als geheel gevuld. Na het koncert — dat o.a. onderbroken werd voor een kort getuigend woord van de zangeres — werd Miss Jordan als dank voor haar indrukwekkend optreden een grootse ovatie gebracht. Ds Van der Laan, algemene sekretaris van de Unie, introduceerde de kunstenares bij haar auditorium en gaf met enkele woorden een korte toelichting op de aktie Handelingen 69.
Na afloop van het koncert werd de bezoekers het Handelingennummer van De Zaaier uitgereikt en een programma van de andere aktiviteiten van de gemeenten in Rotterdam en omgeving in de komende weken.
Dinsdag 4 maart en donderdag 6 maart koncerteerde Miss Jordan in resp. Hengelo en Leeuwarden. Zaterdagavond a.s. treedt de zangeres op in de Harmonie te Groningen, terwijl haar toernee door Nederland zondagavond 8 maart zal worden afgesloten met een liederenrecital in het Concertgebouw te Amsterdam.
Voor het eerste optreden te Rotterdam bestond ook grote belangstelling van de zijde van de pers.

Wat zullen we lezen?

Vóór Zijn lijden begon, sprak Jezus over de toekomst, die ná Zijn lijden zou beginnen. Hij sprak daarover niet als één, die daaraan geen deel zou hebben. Integendeel: Jezus sprak als overwinnaar van Golgotha, Die dáárom de toekomst Zijn onuitwisbaar stempel zal opdrukken. Jezus heeft duidelijk gemaakt, dat de toekomst door Hem gestalte krijgt en dat het dáárom voor elk mens noodzakelijk is, in Hem te geloven, aan Hem verbonden te zijn, én te blijven.

zondag	9 maart	Mt 23 : 37 - 24 : 2	Jeruzalem zou ondergaan!
maandag	10 maart	Mt 24 : 3-14	Hoedt u voor dwaallichten!
dinsdag	11 maart	Mt 24 : 15-22	Lijden is geen noodlot
woensdag	12 maart	Mt 24 : 23-28	De Christus-rol schijnt begeerlijk te zijn
donderdag	13 maart	Mt 24 : 29-35	Scherp luisteren naar zwakke geluiden, opdat de sterke ons niet ontgaan.
vrijdag	14 maart	Mt 24 : 36-51	Zorgeloze en onrechtvaardige knechten
zaterdag	15 maart	Mt 25 : 1- 3	Als het lang duurt, wat dan?

Pl.

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem XV

1. DE DOOPVORM

We zijn voor een beschouwing over de doopvorm in de allereerste plaats afhankelijk van de betekenis van het griekse woord „baptizein". Dat dat woord onderdompelen, helemaal natmaken, indompelen betekent, wordt door kenners geenszins ontkend. Er zijn teveel oude griekse schrijvers, die dit woord gebruikt hebben in een verband, waarin het niet anders omschreven kan worden dan als een er helemaal ingaan, óndergaan. Deze oude griekse schrijvers gebruiken het zelfs in de betekenis van verdrinken. En evenzo van het laten zinken van een schip. Schipbreuk lijden is het ondergáán van een doop; zoals kleren, die geverfd moeten worden, gedoopt worden.
Daar er dus onweersprekelijke bewijzen zijn, dat „dopen" onderdompelen betekent en is, wordt ook in de hedendaagse theologie nauwelijks iemand gevonden, die nog zou durven beweren, dat de eerste christenen een andere doopvorm hanteerden dan die der onderdompeling.

De proselytendoop

Reeds voor de apostelen des Heren uitgingen om het Evangelie te prediken, waren andere Joden uitgegaan om het Oude Testament te prediken aan heidenen. Zij probeerden mensen te winnen voor hun godsdienst. Wanneer heidenen Joden wilden worden, moesten zij besneden worden, alsmede gedoopt. Ook moesten zij een offer brengen.
Ten aanzien van deze zogenaamde proselytendoop weten we, dat zowel mannen als vrouwen gedoopt werden. We weten ook, dat er zo mogelijk levend water gebruikt werd. Maar evenzeer weten we, dat in de Joodse synagogen wasruimten waren, eigenlijk badkelders, waarin de te dopen persoon helemaal kon afdalen in het water (ongeveer als bij ons het doopvont). Uit oude beschrijvingen is op te maken, dat deze bakken eerder dieper dan langer waren. Met andere woorden: de dopeling kon rechtop blijven staan in de vont en hoefde alleen zijn hoofd te buigen en iets door de knieën te knikken om helemaal ondergedompeld te zijn.
Ook vrouwen werden op deze wijze gedoopt; zij werden — uiteraard geheel ontkleed — door vrouwen naar het doopvont geleid; de dopelinge daalde daarin af en bleef met het hoofd boven water. De opzieners der synagoge waren daarna getuige van het buigen van het hoofd, waarna zij vertrokken.

Achterover?

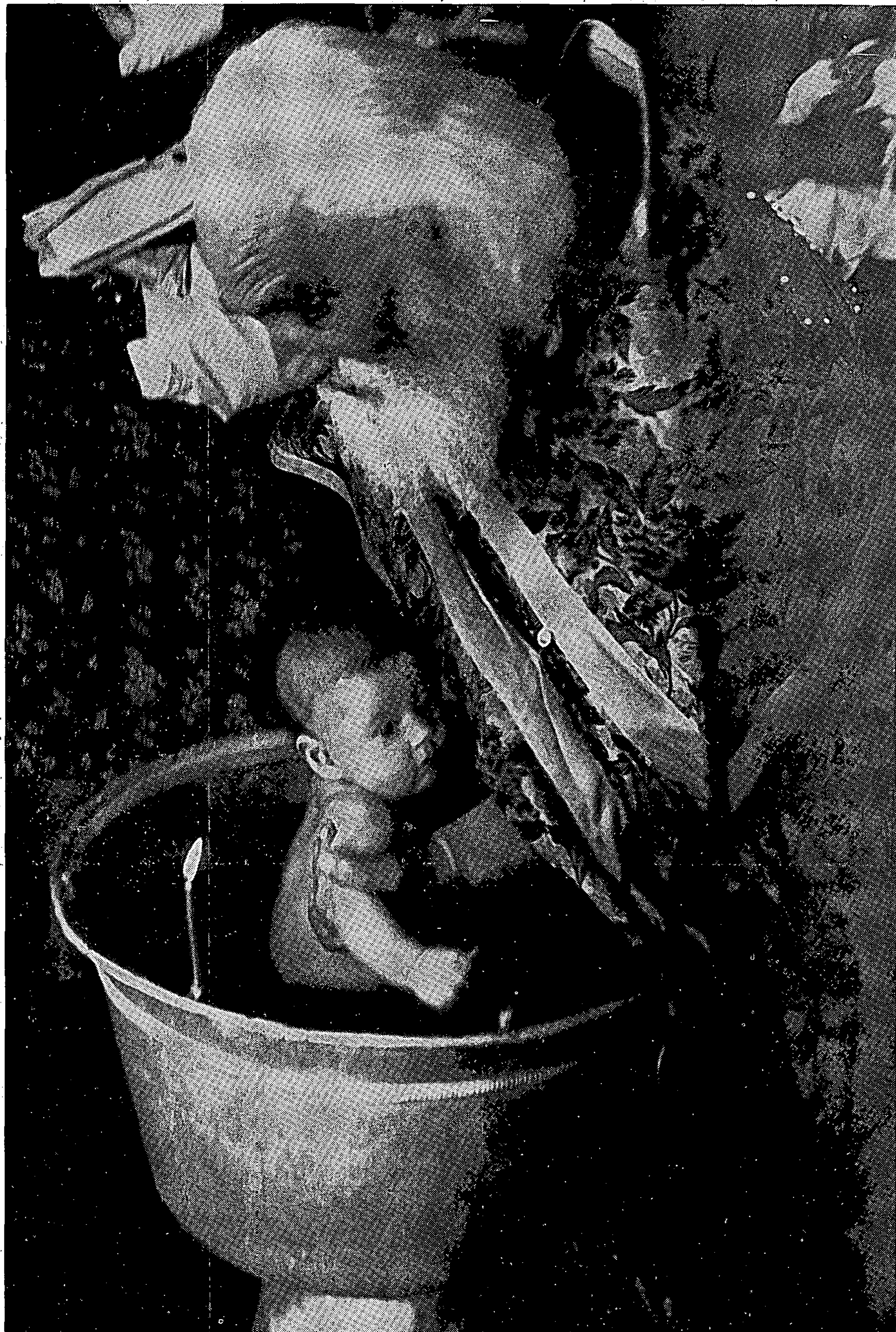
We kunnen met zekerheid zeggen, dat Johannes de Doper in het water afdaalde met degenen, die gedoopt wilden worden. Dat Johannes de dopelingen dan onderdompelde, lijdt geen twijfel (en niet — zoals ik op een oud schilderij in het museum in Enschede zag —, dat Johannes met een schaal water over Jezus' hoofd goot . . .); zie Mt 3 : 16.
Maar of daarbij de dopeling achterover in het water ondergedompeld werd, dan wel voorover onder water gedrukt werd, is niet duidelijk. Het laat zich bovendien

In de oosterse kerken wordt de doop — ook die van kleine kinderen — nog altijd voltrokken door onderdompeling. Nevenstaande foto werd enkele jaren geleden door een pater Capucijn genomen in een Russische kerk. Duidelijk wordt daarin getoond, dat het naakte kind in de doopvont wordt gedoopt. Op de rand van de vont een kaars; eigenlijk moeten daar drie kaarsen staan ter ere van de heilige Drie-Eenheid. Tot de doopplechtigheid behoort ook de zalving met heilige olie: teken van het ontvangen van de Heilige Geest.

Dat ook in ons land de onderdompeling van zuigelingen lange tijd gewoonte is geweest, is wellicht duidelijk af te leiden uit de grootte van de doopvonts, zoals die gebruikt werden. In het museum in Enschede staat (althans stond) de doopvont uit de kerk te Raalte: groot genoeg om daarin een baby onder te dompelen. Ook de doopvont in de Hervormde kerk te Epe heeft volume genoeg voor de onderdompeling.

Ploeger

(Cliché vriendelijk afgestaan door de paters Capucijnen te Voorburg).

denken, dat — evenals dat in de synagoge gebeurde — de doper met de dopeling zóver in de rivier ging, dat van beiden nog juist de hoofden boven water uitstaken, zodat de onderdompeling voltrokken kon worden doordat de dopeling door de knieën ging (op zich een bijzonder illustratieve handeling voor de uitbeelding van de betekenis van de doop: voor de Heer door de knieën gegaan zijn!); zie in dit verband de notitie van Johannes, de apostel, dat Johannes de Doper te Enon doopte, omdat daar veel water was, 3 : 23.

1 x, 2 x, 3 x?

We worden uit het Nieuwe Testament evenmin gewaar, of — zoals bij de kinderdooppractijk gebruikelijk is — de dopeling in één doophandeling drie keer ondergedompeld werd, n.l. 1 x in de naam des Vaders, 1 x in de naam des Zoons, en 1 x in de naam van de Heilige Geest. Waarschijnlijk lijkt dit laatste niet, omdat we daarvan — bij mijn weten — niets ontdekken in de oude literatuur.

De doopsbediening op de pinksterdag in Jeruzalem

Er wordt nogal eens gevraagd of wij werkelijk geloven, dat op de eerste pinksterdag die de gemeente gekend heeft, en waarop volgens Hd 2 : 41 3000 zielen werden gedoopt, dat deze drieduizend allen door onderdompeling zijn gedoopt.

We zouden de wedervraag kunnen stellen: Om welke reden(en) zouden we dat niet hoeven te geloven? Is er enige grond voor de veronderstelling of de stelling, dat Lucas bewust een verkeerde voorstelling van zaken heeft gegeven? Dus, dat Lucas een woord gebruikt, dat iedereen, die Grieks kon lezen, als onderdompeling begreep, terwijl er in feite iets anders, b.v. begieting of besprenging, heeft plaatsgevonden. Zulk een stelling of veronderstelling vindt geen enkele grond in de Schrift.

Voor wie echter hier behoefte heeft aan steun tegen twijfel, zij gezegd, dat er in Jeruzalem vele plaatsen waren, waar mensen zich konden reinigen. De Joodse eredienst is een eredienst, die zonder veel water eenvoudig niet uit te voeren is. Het was mogelijk, in Jeruzalem 3000 mensen onder te dompelen.

Maar was dat niet een bijna-bovenmenselijke taak voor de 12 apostelen? Wie zegt echter, dat alleen de twaalf apostelen tot de doopvoltrekking geroepen of gerechtigd waren? Mag in beginsel niet ieder, die gedoopt is, een gelovig geworden mens dopen?

Water: leven of dood?

Over de betekenis van de doop vinden we in de Handelingen weinig beschreven. De rite is ingebed in het denken en leven van het Joodse volk. En niet alleen in dat van het Joodse volk, in dat van de oosterse volken in het algemeen.

Voor de Jood, gedrenkt in het Oude Testament, heeft het water duidelijk twee betekenissen, die elkaar uitsluiten. Water is het beeld van het leven. Water is nodig om te leven, water is leven. Zonder water geen leven. Waar het water vliedt, daar komt de dood. De woestijn is het resultaat. De woestijn is de plaats waar de dood heerst, waar de trawanten van de dood zijn. De woestijn is het domein van de demonen.

Als de woenstijn zal bloeien als een roos, dan zal er water moeten komen. Als er water komt, als het leven doorbreekt, dan vliedt de dood, dan vluchten de demonen.

Water is leven. Het water van de doop heeft met levenswater, het levend water te maken. Het water van de doop maakt levend. Het reinigt van de besmetting der zonde, van de kiemen des doods.

Maar water is ook dood. De Jood heeft nooit van de zee gehouden. Zij waren nimmer zeevaarders; Salomo, die een handelsvloot wilde opbouwen, moest buitenlandse zeelui werven. De zee is het domein van de Leviathan, het ongrijpbare, onbedwingbare monster, dat naar beneden trekt. Wee het schip dat vergaat! Wee, de schipbreukeling! Het wonder in Jona's leven was, dat een grote vis hem opving, en niet het monster in de diepten van de zee.

Het water sluit zich boven de dopeling. Het verstikt hem, doodt hem, maakt een einde aan zijn leven. Het oude leven verdwijnt. Het water is een graf, dat doodt, dat de dood herbergt, dat de doden herbergt. Maar het laatste woord is niet aan de dood, dus niet aan het graf. De dopeling staat op tot een nieuw leven, met het gezicht naar het licht, naar de toekomst.

Vandaar de onderdompeling. (Zie ook Rom. 6).

Ploeger

---

gemeenteberichten

AFSCHEID DS J. H. BLENKERS

Staveren — (H.Z.) Het is een hele tijd geleden dat de gemeenten in het land iets hoorden via De Christen van de gemeente te Staveren. Mede naar aanleiding van het afscheid van onze voorganger ds J. H. Blenkers willen we nu graag iets van ons laten horen.

Zondag 23 februari j.l. was het een drukke zondag voor onze gemeente: onze voorganger nam afscheid van de gemeente. Bijna zeven jaren mochten wij ds Blenkers in ons midden hebben, als een zeer aktieve voorganger. Niet alleen in de gemeente, maar ook daar buiten laat hij een lege plaats achter.

In de morgendienst merkte onze voorganger op dat het eigenlijk geen afscheid nemen is, alleen maar een verplaatsing van God in Zijn werkplaats op aarde. Kinderen Gods nemen nooit voor eeuwig afscheid, hun burgerschap is in de hemel waar we elkander weer zullen zien.

In de middagdienst kwamen we weer samen, waarbij ook vele afgevaardigden en belangstellenden aanwezig waren. Ds J. H. Blenkers sprak n.a.v. 2 Cor 11 : 30 - 12 : 9. Vooral het 9e vers van 2 Cor 12 gebruikte spreker als tekst voor de prediking waar staat: „Mijn genade is U genoeg. Want de kracht openbaart zich eerst ten volle in zwakheid". Na de dienst kregen verschillenden gelegenheid, de scheidende predikant toe te spreken. Als eerste kreeg het woord, burgemeester Van Houth, die namens de burgerlijke gemeente sprak, „Uw karakter was spontaniteit, hulpvaardig voor iedereen". Ds Mulder, gereformeerd predikant, sprak namens de hervormde kerk, gereformeerde kerk en doopsgezinde gemeente, „Wij willen u bedanken voor de weg die u ons hebt gewezen, ga met God".

Ds Postma, doopsgezind predikant van Warns, sprak een woord als vriend van de baptistengemeente en getuigde van de goede samenwerking met ds Blenkers. Meester Korporaal van Hemelum deed het woord namens de Interkerkelijke Evangelisatie Commissie te Hemelum en bedankte de scheidende predikant hartelijk voor zijn spontane medewerking, mede in verband met de welkomdiensten die we des zomers in Rijs houden. Tot slot van deze toespraken nam br IJ. de Boer als ouderling van de gemeente het woord en richtte zich als volgt tot onze voorganger: „U was vervuld van grote ijver en hulpvaardigheid in de gemeente maar ook daarbuiten, Jezus was gisteren met u, vandaag is Hij met u en ook morgen is Hij met u, omdat Christus dezelfde is en blijft".

Hierna bedankte ds Blenkers voor al de goede woorden tot hem gericht.

's Avonds kwam de gemeente meer op intieme wijze bijeen onder leiding van br IJ. de Boer. Verschillende verenigingen namen op hun wijze afscheid van het voorgangersgezin, wat niet met lege handen gepaard ging. Een blijk van waardering werd hun ook geschonken door de gemeente. Het afscheid was goed om bij te wonen en het viel ds Blenkers dan ook moeilijk om tot slot nog een woord van dank te vinden. Wij hopen en bidden dat de Heer der gemeente ons de weg zal wijzen om ons hart te richten naar de man die we in de toekomst voor de gemeente mogen kiezen. Ik wil sluiten met de woorden van br De Boer: „Laat ons allen onze talenten gebruiken die God ons geschonken heeft, dan zullen we ook straks in de vakante tijd metelkaar een gezegende tijd beleven".

Wegens ruimtegebrek staat een gemeentebericht van Dokkum over.

NEGER DOCEERT AAN SBC-SEMINARIE

Voor het eerst in de geschiedenis is thans een neger tot hoogleraar benoemd aan een van de zes seminaria van de Southern Baptist Convention, U.S.A. Dr Charles E. Boddie, eerder president van een neger-seminarie in de Ver. Staten, zal sociale ethiek gaan doceren aan New Orleans Baptist Theological Seminary.

DAGTAAK

Menig jong predikant vult zijn dagen met het dopen van kinderen van ongelovigen, het inzegenen van huwelijken van onverschilligen en het leiden van begrafenissen van heidenen.

(Max Thurian)

BAPTISTENGEMEENTEN VAN LONDEN BENOEMDEN DIREKTEUR VOOR EVANGELISATIEWERK

In het kader van een evangelisatieplan voor de jaren 1970/71 heeft de Associatie van Baptisten Gemeenten in Londen een direkteur voor de evangelisatiearbeid benoemd die in volledige dienst komt. De nieuwbenoemde is Rev. Frank Goodwin.

God heeft thuis geroepen onze broeder

JOHANNES SEGAAR

in de ouderdom van 62 jaar.

Wij zijn dankbaar dat hij ook onze gemeente als voorganger heeft mogen dienen.

Winschoten, 25 februari 1969

Baptistengemeente Winschoten.

DE CHRISTEN

14 maart 1969
84e jaargang — 11

Redaktie: ds. J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

JE HEBT EEN HAMER NODIG

om een spijker in het hout te kunnen slaan. Je kunt het natuurlijk met een baksteen doen, maar dat kost veel tijd, veel meer moeite, waarschijnlijk een paar mishandelde vingers en dan is 't nog afwachten. Een dergelijk verhaal kun je ophangen over een schilder, die met een dot poetskatoen een deur wil verfraaien of een bakker, die in sigarenkistjes brood wil bakken. Een mens heeft goed gereedschap nodig om goed werk af te kunnen leveren. Elke leraar kan u duidelijk maken hoe hij soms zit te springen om goed materiaal teneinde de leerstof zo te kunnen overbrengen, dat zijn discipelen het niet alleen horen, maar ook verstaan, ontvangen.

Er zijn ellenlange artikelen geschreven over het probleem hoe men in deze dagen het evangelie door zou kunnen geven. Het is goed na te denken over dat vraagstuk als het maar niet leidt tot eindeloze bezinningen, zwaarwichtige konferenties, die alleen maar tot de konklusie komen dat het zo verschrikkelijk moeilijk is. Men wil dan ook wel eens konstruktieve ideeën. En heeft iemand dan voor zijn besef zulke opbouwende gedachten, dan is er al gauw een andere, die meent dat de idee in een dorp misschien wel te verwerkelijken is, maar voor een stad niet opgaat. Goed om weer urenlange diskussies te houden over of er verschil is tussen Klazienaveen en Amsterdam in dit stuk van zaken. En zo ja: welk. Zeggen ze bij de bouwvakkers niet: met passen en meten wordt de meeste tijd versleten!? Maar daarna nemen ze dan ook hamer en spijker en bouwen ze een huis.

Het zou mij niet verbazen als onze maart-Handelingen ons nieuwe wegen toonden. Die de agenda van bijeenkomsten eens heeft doorgekeken is niet alleen de bekende bijzondere bijeenkomsten tegengekomen, die meestal niet zo bijzonder zijn, maar heeft woorden als teach-in, loop-in, praat-in en hearing gelezen. Heeft ook ontdekt dat sommige vergaderingen niet in een kerk, maar in een kultureel centrum, een aula of in een zo maar bekende zaal gehouden worden. Dat is maar wel de buitenkant, maar het zou een symptoom kunnen zijn van een duidelijk weten, dat voor velen een kerk een te hoge drempel heeft. Iets om in gedachten te houden als u nog eens een kerk gaat bouwen. Een zalenkompleks met te verhuren woonruimten zou voor de dag van morgen misschien doeltreffender en naar alle waarschijnlijkheid ekonomischer zijn. U zou uw gezelligheid zoekende buurt met een zaal voor hen aan u verplichten.

Ik zat daarnet wel even op een zijweg, toch zou het een hamer kunnen zijn nu 'heilige huisjes' worden gemeden.

Een andere waardevol middel om de in een andere gedachtenwereld levenden te bereiken is gebleken het huisbezoek te zijn. De landelijke plankommissie had het al aanbevolen, daarbij teruggrijpend op de Schriften. Onze mensen, die aan dat werk hebben meegedaan hebben bijna zonder uitzondering met blijdschap verteld, dat ze een woord kwijt konden; dat ze bij sommigen lang op de stoep hebben mogen staan praten en dat ze in enkele gevallen zelfs zijn binnengenodigd voor een gesprek. Onder hen waren sommigen, die zich bereid verklaarden dit werk ook in de toekomst te doen. Heel goed. Misschien wel de weg. We moeten dit vuur brandende zien te houden.

Ik wilde wel dat ik u prachtige bekeringsgeschiedenissen kon vertellen uit het veld van De Zaaier. De juist vermelde bezoeker(sters) gingen vooral ook naar de lezers van dit blad om aan de hand van een Zaaier, die ze in de hand hadden, een gesprek te openen. Zo van: u leest het, hoe vindt u het? Haast alle geschriften hebben een voorbereidende, informerende taak: van het papier van de kruidenier tot het wekelijks pak van Elsevier. U betwijfelt het resultaat van al de prijzenfolders. Wie leest dat nou. Kennelijk gebeurt het toch want de grote en kleine levensmiddelenverkopers gaan er maar mee door onze bus vol te stoppen. Ze zien er wat in. Ik ook. Aanzien doet gedenken. Er vooral voor zorgen dat men niet vergeten wordt. Want we hebben een woord voor de wereld. We moeten er wel op rekenen dat we een steeds langere weg voor ons hebben met het evangelisatiewerk. Vroeger kwamen van onze nieuwe leden nogal eens uit een kerk. Ze kenden het evangelie. De schare van hen, die niets van het evangelie weten, groeit snel in deze tijden, al willen we de invloed van radio en televisie niet onderschatten. Mede met 't oog op hen maken we De Zaaier. Dit blad is geen Christen, geen Zoeklicht, geen brochure voor bijbelstudenten. Wij komen niet dreunend en zwaarbewapend de kamer binnen. Wij pogen alleen maar tot een gesprek te komen. Een klop op de deur, die eerder voor u opengaat en kontaktpunten voor u wil leggen.

Met bijzondere belangstelling zien we de berichten in ons weekblad tegemoet over de campagne, die gaande is. Mocht u boeiende foto's kunnen maken van bijeenkomsten en wie weet ook een vreugdevolle beschrijving, dan zouden we een en ander misschien kunnen brengen in onze unieke Zaaier, die vele geloofsgenoten ons benijden. 't Is een goeie hamer.

Huizinga

zand en zaad

In dit verhaal vindt u ook weer een brief van br. Reiling, die mij heel duidelijk aanspreekt met de titel, die ik al met de ophaaldienst wilde meegeven. Goed, daar vallen we beiden niet over. Voorts duidde ik een vorige keer al aan dat de veel geciteerde Paulus duidelijk het salaris van een voorganger veilig stelt, al weigerde hij in de regel dat recht er op voor zichzelf. Ik gaf toe dat er enig verlies zou kunnen ontstaan, indien we afstand deden van een voor het gemeentelijk werk geheel vrijgestelde; dat daartegenover echter de winst zou kunnen staan van een intensievere aktiviteit van de ouderlingen, wier taak opeens meer diepte krijgt. Het verantwoordelijkheidsbesef zou ongetwijfeld toenemen.

Ik bleef in br Reilings brief even haken achter de uitdrukking: abnormale tijden, maar eer ik daar op inga, zal ik u zijn brief laten lezen:

HENGELO (O), 25 februari 1969

Zeer geachte dominé Huizinga

Dank u voor opname van mijn brief in uw rubriek en ook voor uw serieus antwoord. U zult het ongetwijfeld wel goed vinden, dat ik nogmaals een briefje stuur. Ik heb dat trouwens 12 februari al in uitzicht gesteld; maar dan vooral met het oog op de beduidende bedragen die vrij zouden komen, indien we geen voorgangers meer hoefden te salariëren. Doch daarover graag later. Nu eerst nog even over uw antwoord op mijn brief, De Christen van 21 februari.

U geeft een beetje opheldering omtrent uw heimelijke afkeer van salaris als arbeider in 's Heren gemeenten. Daar heb ik wel begrip voor want ik heb daar zelf ook wel mee te doen gehad. Maar op de duur is het mij duidelijk geworden, dat er ook veel mensen zijn die een salaris een vanzelfsprekendheid vinden ook voor een evangeliedienaar; en volgens I Kor. 9 dacht de apostel Paulus er ook zo over. Het komt er eigenlijk alleen maar op aan of onze voorgangers hun werk in en buiten de gemeenten zó verrichten dat de leden der gemeenten er respekt voor hebben en met genoegen hun bijdrage er voor geven. Die niet geloven zullen ons werk onzin vinden, niet waard om het te honoreren met geld. Dat kan men hun niet kwalijk nemen maar men mag er zich evenmin door laten verontrusten.

In het tweede deel van uw artikel geeft u een positief antwoord op mijn vraag of het werk dat nu gedaan wordt in een gemeente evengoed zou gebeuren zonder een vrijgestelde voorganger. Ik kan het daar niet mee eens zijn en wil dat graag nog eens zeggen. Naar mijn mening zou heel veel n i e t gebeuren. Een heimelijke wens om de voorganger te degraderen lees ik in uw antwoord geenszins. De waarde van een voorganger is geen kwestie van status maar van dienst. Ik geloof niet dat er hierover tussen ons enig verschil van mening bestaat en heb daar ook in het geheel niet aan gedacht. Het gaat niet om de stand maar om het werk van de voorganger.

Maar wat u als ideaal beschrijft, broeder Huizinga, lijkt mij alleen belangrijk in abnormale tijden, bij voorbeeld in een tijd waarin het verboden zou zijn om gesalarieërde voorgangers in de gemeente te hebben. Dan zou het zo m o e t e n als u het nu al vast graag zou willen. En dan zou ongetwijfeld elke arbeid die de gemeente en de arbeid naar buiten ten goede kwam, hoog te waarderen zijn! Maar wat onder abnormale omstandigheden noodzakelijk zal blijken moesten we m.i. niet als ideaal voorstellen voor onze tijd. Ik wil hiermee echter volstrekt niet beweren dat u ongelijk hebt als u graag de aanwezige maar op non-aktief gehouden krachten mobiel wilt maken. In tegendeel: Dit onderschrijf ik van harte . . . ook voor nu!!

Ik zou deze brieven heus niet geschreven hebben, broeder, als ik niet vreesde dat het gedurig naar voren brengen van het door u gestelde voor de praktijk van nu verkeerde gevolgen kan hebben. Zij die liefst een zo klein mogelijke bijdrage in de gemeente geven, zouden zich er door gesterkt kunnen gevoelen. Zij zullen hun toch al niet hoge bijdrage met tegenzin gaan geven, want immers: Dominé Huizinga schrijft als zijn mening, dat het werk evengoed zonder vrijgestelde kan gebeuren indien men het maar goed ging aanpakken! Dat hebt u wel niet helemaal letterlijk zo gezegd maar het zit er wel in en het zal er ook uit gepuurd worden. Deze gemeenteleden worden daar niet gelukkiger door en de positie van de gesalarieërde voorganger wordt er niet gemakkelijker door. Daarom wilde ik graag naast uw gedachten ook de mijne ter overdenking voordragen. Ik dank u voor uw medewerking daarbij.

Maar waarschijnlijk is mijn brief nu al te lang om er nog iets aan toe te voegen over de beduidende bedragen aan geld die eventueel vrij zouden komen. Mag ik dan binnenkort nog eens een episteltje sturen?

Met hartelijke groeten, hoogachtend,

K. Reiling.

In de vierde alinea valt de gedachte, dat mijn voorstel(lingen) in abnormale tijden misschien verwerkelijkt zouden moeten worden. Een punt van diskussie zou kunnen zijn wat men onder normale en abnormale tijden verstaat. Ik weet: onder abnormaal verstaat men in de regel: oorlog, bezetting, revolutie en in deze landen waarschijnlijk ook diktatuur; van welke kant dan ook. Ik moet mij bekorten in dit blad, maar leven wij in normale tijden? Letterlijk alles staat op zijn fundamenten te schudden. Oude vormen en normen worden afgeschud waar het maar mogelijk is. Een geheimzinnige drift heeft zich meester gemaakt van kunstenaars, politici, 'geestelijken', intellektuelen. Of men een vers of een stad bouwt, muziek komponeert of een preek houdt, allen hebben de kust van gister verlaten en speuren naar een nieuwe koers. Voor mijn besef is er een grotere revolutie aan de gang dan wat in de regel onder dat woord wordt verstaan. Met onze hele existentie zijn we op weg, bewust of onbewust, bereid of onwillig naar andere vormen van samenleving. We staan niet alleen op de drempel van de maan, maar hier op aarde eveneens voor de deur van diepgaande en wijdstrekkende veranderingen.

Ik moet van dit denkspoor af, allereerst omdat ik geen futuroloog ben noch profeet, maar ook omdat ik me moet bepalen bij uw brief. Inmiddels is u, br Reiling, duidelijk geworden dat ik van mening ben dat we in buiten-gewone tijden leven en dat ik mij eigenlijk al zoekend in wil stellen op die volkomen gesaeculariseerde, verwereldlijkte, wereld. Opdat niemand van onze lezers denke, dat ik van God en verstand verlaten ben: Hij heeft de hele wereld in zijn hand en de Heer komt weer. Daarom ben ik ook zo met deze wereld van nu en morgen bezig.

Misschien ben ik met mijn gedachte van de leidende ouderling, die gestudeerd heeft alsof hij predikant wil worden en in de maatschappij werkzaam is alsof hij direkteur wil worden, op een verkeerde weg; of te vroeg. Ik laat dat in het midden, want ik wilde ook nog ingaan op uw vijfde alinea, waarin u schrijft over gemeenteleden, die hun bijdragen wel eens zouden kunnen verkleinen, omdat ik schreef dat het zonder voorganger wel ging. U weet ook wat in de mens is. Dat zou voor mij nu echt een oorzaak kunnen zijn om onze lang vergeten censuur weer tot leven te

BINNENSTE BUITEN . . .

Het stond op een bestelauto te lezen: „Van Halms landbouwzaden". Daar moet je even over nadenken. Alsof mijnheer Van Halm in zijn hele leven ook maar één keer een graankorrel heeft kunnen maken. U vindt dit gezocht? Misschien is dat wel zo maar een feit blijft, dat de maker nergens vermeld wordt.

In de actie Handelingen '69 gaat het om het zaad van het evangelie, om het woord van God. Niemand onzer is van plan dat onder stoelen of banken te steken, maar er komen op de buitenkant van deze actie ook nog andere namen voor.

Hoe gemakkelijk vallen de accenten niet verkeerd, worden verpakking en inhoud niet met elkaar verwisseld, krijgt men vooral een indruk van sprekers, zangers, sfeer, manier van zeggen en . . . . van baptisten. Als Johannes, de Doper, in deze dagen bij ons de bidstond meemaakte, zou zijn gebedsbijdrage zijn: „Hij moet wassen, wij moeten minder worden". De actie Handelingen '69 heeft noodgedwongen een organisatorische en publicistische buitenkant. Daarom moeten we er, vooral nu de actie op gang is, voor bidden, dat het binnenste buiten komt. Daar voor zullen we veel genade naar binnen en duidelijkheid naar buiten nodig hebben. God zal er wel zelf bij moeten zijn wil zijn woord een goede voortgang hebben. De uitnodiging aan Hem kan niet via folder of advertentie. Hij zal persoonlijk gevraagd moeten worden. Dat is geen nieuwe gedachte. We hebben immers een speciale commissie voor toerusting en gebed in de actie ingepast. Zeker nu de actie op gang is horen we allemaal bewust lid van deze commissie te zijn.

M.G.B.

„En Jezus zei tot hem: Volg mij". - Joh. 1 : 44.

Als Jezus werkers roept voor het koninkrijk der hemelen, vraagt Hij hen niet eerst of ze verschillende dogma's omtrent Zijn persoon en aangaande het Oude Testament willen onderschrijven. Nee, Jezus komt tot de mensen met de duidelijke uitnodiging om hem na te volgen.

Nu heeft dat woord navolgen een wat ongunstige betekenis gekregen in het nederlandse spraakgebruik. Alsof het zou betekenen, dat we Jezus moesten nadoen. En, hoe kunnen wij gewone mensen onszelf nu verbeelden, dat we de Zoon des Mensen na kunnen doen? Dit is voor ons gewone stervelingen immers onmogelijk, zo zegt men.

Zo gemakkelijk komen we er echter niet vanaf. Als we een concordantie openslaan bij de woorden: volgen en geloven, dan blijkt dat Jezus veel vaker sprak over volgen dan over geloven.

niet allereerst zeggen, dat men intellectueel instemt met een aantal religieus-metafysische feiten. Maar het is allereerst dat men gegrepen is door Jezus Christus zelf. Dat men persoonlijk de oproep tot

Aan rustige wateren

Geloven is volgen

Volgen betekent bij Jezus dan ook niet nadoen, maar erbij blijven, meegaan, achter Hem aangaan.

Geloof en navolging zijn bij Christus trouwens twee kanten van dezelfde zaak. Geloven wil christelijk opgevat

zich heeft horen klinken: Volg Mij!

Zo gezien betekenen geloven en volgen ongeveer hetzelfde: beide woorden zijn werkwoorden — ze zetten ons in beweging. Door Christus worden we op een nieuwe weg

geplaatst — de weg van het heil, de genade, de verlossing, de weg naar het eeuwig leven.

Abraham heeft een stem gehoord: Sta op en ga naar het land dat Ik u wijzen zal. Ook het volk Israël had maar één opdracht: de onzichtbare God te volgen, Die Zijn volk zou leiden naar het beloofde land. Zo liep ook Jezus door het land en riep de mensen op Hem te volgen. Zo komt Hij ook vandaag tot ons. Geloven in Hem is, dat we Hem aanvaarden als de gids op ons levenspad, als het kompas op ons levensschip.

„Opdat gij in zijn voetstappen zoudt treden". (1 Petr. 2 : 21b).

Vroomshoop J. Euwema

(Uit: Gemeentestem)

---

wekken. Ik begrijp toch al nooit waarom de mensen ten aanzien van het werk Gods karig kunnen zijn. Ik vrees dat zij die dit lezen wat geërgerd zijn. Ze doen immers hun deel wel. Goed, dan bedoel ik die anderen. Wanneer zal de dag aanbreken dat we allemaal de tienden geven? Ik ken al uw bezwaren tegen die regel. Maak er dan minder dan 10% van. Maar, maak er wat van en bedenkt dat wij rentmeesters geacht worden te zijn en geen renteniers. Vroeger verhaalde ik u al eens van een vriend, die ik bezocht en op wiens schoorsteenmantel een rijtje busjes stond. Ik zal wel gevraagd hebben wat dat betekende. Hij zei: Al m'n kinderen krijgen zakgeld, van de kleinste tot de grootste. Van dat zakgeld — hun inkomen — trekken ze het tiende deel af en doen dat in die busjes. Dat geld is voor het werk van de Heer.

Zijn we verlost of niet? Staan er beloften van de Heer aller vogels en bloemen in de bijbel voor zijn volk ja of nee? Zijn dat zo maar mooie woorden of garandeert de Heer die woorden ook. Nee, ik kan me niet voorstellen dat iemand het zou klaar krijgen zijn bijdragen te verminderen. Integendeel, hij zal tot het uiterste willen gaan. Het geld is immers van de Heer.

Schrijf ik te idealistisch? Haal ik dan geloof en idealisme door elkaar?

Intussen wacht ik, br Reiling, graag op uw volgende brief en groet u en alle andere broeders en zusters even hartelijk als u mij.

Huizinga.

BEROEPINGSWERK

Aangenomen: naar Vriescheloo, H. C. van der Flier te Doetinchem.

TOOGDAG TE VEENDAM

In de morgenbijeenkomst kon ds J. A. Brandsma ruim 1000 mensen uit de diverse gemeenten welkom heten in de grote Sorghvliethal. Aan deze samenkomst werkten mee: „De gezamenlijke koren" en het muziekgezelschap De Bazuin uit Groningen. Ds S. J. Zijlstra sprak over het onderwerp De opdracht der Gemeente en bepaalde de gemeente bij haar taak in deze wereld.

De middagsamenkomst werd nog drukker bezocht. Ds Ph. Lindeman kon ruim 1200 mensen welkom heten. Niet alleen Groningers waren aanwezig, maar ook vele broeders en zusters uit Friesland en Drente en uit andere delen van ons land. Aan het programma werkten mee: de muziekvereniging Elad uit Muntendam, De Jonge Strijders uit Hoogezand en Combo M 25 uit Sneek. Vier personen gaven getuigenis van hun „christenzijn" in deze wereld. Velen zijn door deze getuigenissen aangesproken. Ds W. Harkema hield een bezielende toespraak over: „God rekent op u"! Hij besloot zijn toespraak met de woorden die eens uitgesproken werden door wijlen ds J. Bosma op een Jubileumconferentie van de Unie te Groningen: „Doe iets, o, doe iets voor Jezus"!

Naar aanleiding hiervan nodigde ds Lindeman de aanwezigen uit om door middel van handopsteken te betuigen dat men iets wil doen voor de Heer, of voor het eerst of bij vernieuwing zijn leven wil wijden aan de Heer. Honderden handen gingen omhoog. Op de vraag of zij die zich voor het eerst aan de Heer hebben gegeven naar voren wilden komen, kwam een meisje naar voren dat daarmee te kennen gaf voor Christus gekozen te hebben. Ongetwijfeld zullen er meerderen geweest zijn, die de moed niet hadden om naar voren te komen. We gingen naar huis met de woorden in onze harten: „Doe iets, o, doe iets voor Jezus".

K. Corporaal

HOUSTON BAPTIST CHOIR BEGON TOERNEE IN ALKMAAR

Het Houston Baptist Choir, dat door de amerikaanse baptisten voor de aktie Handelingen 69 ter beschikking werd gesteld, is zijn toernee door Nederland j.l. zondagavond 9 maart te Alkmaar begonnen.

De veelzijdig begaafde kunstenaars wisten door hun zang, spel en getuigenis velen die de voor deze gelegenheid gebruikte doopsgezinde kerk geheel vulden, de hele avond te boeien door hun unieke en verrassende muzikaliteit. De Bell-ringing, de specialiteit van deze groep, is heel in het bizonder de overrompelende attractie van dit gezelschap. De leiding van de avond in Alkmaar was in handen van ds N. J. van Beek, voorganger van de gemeente te Alkmaar; ds W. Veenstra, van Amsterdam-C., hield een kernachtige en duidelijke toespraak.

ZONDAGSSCHOOLKONFERENTIE

Zaterdag 22 maart a.s. gewestelijke zondagsschoolkonferentie, tevens jaarvergadering van gewest Zuid-Oost Groningen en Drenthe.

Mej. Grimelius zal spreken over *Het vooroordeel;* na deze inleiding bespreking in diskussie-groepjes. Ook een vertelling met flanelplaten. Het belooft een mooie middag te worden. Zorg dat u er ook bent!

K.R.

De negenentachtigste Algemene Vergadering

der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland zal worden gehouden op woensdag 7 mei 1969, donderdag 8 mei 1969 en vrijdag 9 mei 1969 in de Baptisten Kerk, Marconiplein 70, Eindhoven

AGENDA:

1. **Opening** door de voorzitter van de Commissie der Unie: C. Mostert.
2. **Mededelingen**
3. **Opneming van de presentielijst**
4. **Verkiezing van de voorzitter der A.V.** Candidaat: C. Mostert.
5. **Jaarverslag van de Unie over 1968**
6. **Unie-financiën**
   a. Balans en resultatenrekening
   b. Accountantsrapport(en) over diverse administraties
   c. Verslag van de Financiële Commisse der Unie
7. **Verkiezing van één lid van de Commissie der Unie**
   Aftredend en niet herkiesbaar: F. E. Huizinga. Candidaten: H. P. de Boer, Enschede; J. A. Brandsma, Groningen-Zuid; J. van Dam, Sneek; W. Veenstra, Amsterdam-C.; G. P. Verduyn, Dordrecht; H. van der Werf, Den Haag.
8. **Voorstellen van de Commissie der Unie**
   a. **Betr. Werkgroep voor Theologisch Beraad**
   Voorstel
   De Algemene Vergadering besluit over te gaan tot de instelling van een Werkgroep voor Theologisch Beraad. Doel, samenstelling en werkwijze van deze werkgroep zijn als volgt:
   (1) **Doel**
   De Werkgroep heeft tot doel zich te beraden op theologische vragen, die zowel betrekking hebben op de praktijk van ons gemeentelijk en landelijk samenleven als ook op vragen, die door de gemeenten worden gesteld en die liggen op het terrein van de ethiek en dogmatiek.
   De resultaten van dit beraad kunnen meewerken tot een beter begrip voor de verschillende onder ons gehuldigde standpunten en mogelijkerwijs tevens tot een verdieping van onze eenheid in Christus en tot een opnieuw doordenken van ons geloof en de beleving daarvan in onze tijd.
   (2) **Samenstelling**
   De werkgroep bestaat uit minstens vijf (5) leden die door de A.V. worden benoemd uit candidaten door de Commissie der Unie gesteld. Op de Algemene Vergadering van 1972 wordt een rooster van aftreden vastgesteld op voorstel van de U.C. Het staat de gemeenten vrij de aandacht te vestigen op sommige eventueel te verkiezen broeders.
   De U.C. zal bij de voordracht rekening houden met de theologische ligging der candidaten opdat de leden van de Werkgroep verschillende theologische opvattingen zullen vertegenwoordigen.
   (3) **Werkwijze**
   De Werkgroep zal de resultaten van zijn studies via het Uniebureau beschikbaar stellen zodat raden der gemeenten, gewestelijke radenconferenties, voorgangersconferenties en conferenties van gemeenteleden de rapporten kunnen bespreken.

   Toelichting
   Het komt de Unie-commissie voor dat een Werkgroep voor Theologisch Beraad onze gemeenschap goede diensten zal kunnen bewijzen. De huidige Advies-Commissie Theologisch Beraad werd door de Unie Commissie ingesteld en bestaat uit broeders die theologisch gezien op vele punten met elkaar overeenstemmen en elkaar aanvullen. Hoewel de huidige leden van de Commissie Theologisch Beraad zich vanaf het begin hebben uitgesproken voor een bredere commissie meende de U.C. door deze benoeming juist het op gang komen van een vruchtbaar gesprek te bevorderen. Nu vastgesteld moet worden, dat dit gesprek niet is verlopen zoals werd gehoopt meent de U.C. dit voorstel te moeten doen.

   b. **Betr. Integratie Zaaierarbeid in E.C.U.**
   Voorstel
   (1) Artikel 11 sub II van het Huishoudelijk Reglement van de Unie te wijzigen als volgt:
   De Unie geeft via de E.C.U. een evangelisatie-blad uit, waarvan de belangen worden behartigd door de Evangelisatie Commissie der Unie (E.C.U.).
   (2) Artikel 2 van de Werkorde van de Evangelisatie Commissie der Unie (E.C.U.) aan te vullen met punt e, luidende als volgt:
   e. het uitgeven van een evangelisatie-blad met inachtneming van de volgende bepalingen:
   1. het blad wordt geredigeerd door een commissie van redactie (redactie-commissie) bestaande uit tenminste drie leden, jaarlijks gekozen of herkozen door de Algemene Vergadering der Unie uit candidaten, die gesteld kunnen worden door de gemeenten, de Commissie der Unie en de E.C.U. Na drie jaren zitting achtereen kan een lid niet direct herkozen worden.
   2. de E.C.U. benoemt een eind-redacteur, die als zodanig lid van de commissie van redactie en adviserend lid van de E.C.U. is.
   3. de redactie-commissie is verantwoording schuldig aan de E.C.U. De werkzaamheden worden onderling geregeld. Iedere redacteur is verantwoordelijk voor het door hem verzorgde gedeelte. De eind-redacteur heeft het recht zich van bijdragen van andere medewerkers te verzekeren.
   4. de leden van de redactie-commissie bekleden hun functie van 1 september tot 31 augustus.
   5. wanneer in de redactie-commissie enig verschil mocht ontstaan over redactiebeleid, kan een lid hiervan de kwestie voorleggen aan de E.C.U. die een bindende uitspraak doet.
   6. de administrateur wordt benoemd door de E.C.U. en maakt als zodanig deel uit van de commissie van redactie. Hij legt verantwoording af van zijn beheer via de E.C.U. aan de Algemene Vergadering der Unie. Het financieel verslag wordt bij de andere financiële verslagen van de E.C.U. aan de Financiële Commissie der Unie voorgelegd.
   7. bij baten dient de E.C.U. te streven naar voortdurende verbetering van de uitgave van het blad en het evangelisatiewerk in de breedste zin van het woord te bevorderen.

   TOELICHTING: Het ligt in de bedoeling t.z.t. over te gaan tot benoeming van een gedeeltelijk gesalarieerde eindredacteur in het belang van de Zaaier-arbeid en van het evangelisatiewerk.

   c. **Betr. Vrijgestelde toerustingswerk en seminarium-docent**
   Gemeenschappelijk voorstel van U.C. en C.v.d.O.
   De Algemene Vergadering besluit:
   (1) In de werkorde van de C.v.d.O., vastgesteld in 1967, art. 1 lid 5 als volgt te lezen: de behartiging van het werk van vorming en toerusting van gemeenteleden dat in het kader der Unie geschiedt.
   (2) De ondersteuning van het landelijk vormingswerk der NBJB met ingang van 1 januari 1969 te doen plaatsvinden door bestemmingsbijdragen uit de gemeenten via de begroting van de C.v.d.O.
   (3) Over te gaan tot de aanstelling van een kracht aan De Vinkenhof, die belast zal worden met het werk van vorming en toerusting bedoeld in a, en tevens met de praktische vorming van de a.s. voorgangers.
   (4) Ter uitvoering van het onder (3) genoemde C.v.d.O. op te dragen aan de volgende A.V. een voordracht tot benoeming van een tweede kracht voor te leggen, en de post vrijwillige bijdragen op de begroting voor 1970 met tenminste f 10.000,— en op de begroting voor 1971 met tenminste f 20.000,— te verhogen boven het peil van 1969.

   Toelichting:
   (1) Met dit voorstel wordt een begin van uitvoering gegeven aan een bredere behartiging van het werk van de toerusting van de gemeenteleden voor hun taak, voorzover dit op de weg van de Unie ligt. Uit de verschillende mogelijkheden om dit werk organisatorisch onder te brengen heeft de U.C. gekozen voor opdracht aan een bestaande P.C. en als zodanig komt de C.v.d.O. het meest in aanmerking, daar deze commissie reeds op het terrein van scholing en opleiding werkzaam is en beschikt over een daartoe ingericht instituut.
   De C.v.d.O. is gaarne bereid deze taak in opdracht van de A.V. op zich te nemen, en deze vanuit De Vinkenhof te laten uitvoeren, mits de A.V. ook instemt met de onderdelen (3) en (4) van dit voorstel. Zonder de aanstelling van een tweede kracht op De Vinkenhof acht de C.v.d.O. een bevredigende behartiging onmogelijk. De C.v.d.O. is van plan om bij aanvaarding van deze voorstellen een sectie Toerustingswerk in te stellen waarin naast enkele C.v.d.O.-vertegenwoordigers ook de rector en de aan te stellen man zitting zullen hebben.
   (2) Wanneer de C.v.d.O. het vormings- en toerustingswerk in de Unie behartigt ligt het ook op haar weg de steun van de gemeenten aan het landelijk vormingswerk van de NBJB te verzorgen. Dit zal moeten geschieden via vrijwillige bestemmingsbedragen van de gemeenten die aan de NBJB worden afgedragen. Hierdoor wordt de rechtstreekse verantwoordelijkheid van de gemeenten voor het jeugdwerk tot uitdrukking gebracht.
   Het spreekt vanzelf, dat de samenwerking met de NBJB bij de uitvoering van het werk zeer nauw zal zijn. Daartoe zullen de sektie Toerustingswerk van de C.v.d.O. en de Kerngroep voor het vormingswerk van de NBJB regelmatig samenspreking en moeten hebben. Daar de samenwerking en de coördinatie van de verschillende aktiviteiten nog zullen moeten groeien, zou het niet juist zijn hiervoor reeds nu regels vast te stellen. De C.v.d.O. zal de A.V. in haar jaarverslagen van de ontwikkeling op de hoogte houden.
   (3) De C.v.d.O. overweegt reeds lang de aan-

Bewaar dit nummer om mee te nemen naar de gemeentevergadering (raadsvergadering) waar deze agenda behandeld wordt.

stelling van een tweede kracht naast br Reiling. Nu de wetenschappelijke vorming van de studenten langzamerhand een vaste vorm heeft gevonden, dient de praktische vorming verder te worden uitgebouwd en dit vereist de voortdurende aanwezigheid en leiding van een docent. Deze moet zowel gedurende de cursus als in de zomervakanties het praktisch werk van de studenten voorbereiden en begeleiden en verantwoordelijk zijn voor het gehele onderwijs in de praktische vakken. Het werk van de toerusting van medewerkers in de gemeentelijke arbeid heeft vele raakpunten met de praktische vorming van de a.s. voorgangers en wanneer de leiding van beide takken in één hand komt zal een goede coördinatie en wederzijdse bevruchting mogelijk zijn.
De C.v.d.O. acht het daarom niet alleen noodzakelijk maar ook volledig verantwoord een voorganger voor dit werk en voor de praktische vorming van de studenten vrij te stellen. Bovendien wordt hierdoor de personele basis van De Vinkenhof verbreed tot twee mensen, hetgeen de C.v.d.O. reeds lang heeft gewenst.

(4) De in het voorstel genoemde bedragen zullen geheel nodig zijn voor het salaris en de direkte werkonkosten van de te benoemen docent. Het streven zal zijn om de te beleggen aktiviteiten zoveel mogelijk te doen bekostigen uit deelnemersgelden. Hetzelfde zal gelden voor de kosten van druk- en stencilwerk. Niettemin zal de stijging van de C.v.d.O.-lasten aanmerkelijk zijn. De C.v.d.O. is van mening dat dit, gezien het belang van het werk dat rechtstreeks ten goede komt aan de gemeenten in de vorm van voorgangers en werkers in de gemeentelijke arbeid, verantwoord is. De gemeenten dienen echter hun bereidheid tot het opbrengen van deze meerdere lasten uit te spreken.

d. **Betr. Arbeid van br J. Párraga**
Motie
De Algemene Vergadering spreekt de wenselijkheid uit dat de gemeenten zullen bevorderen dat
(1) de evangelistische arbeid onder de in ons land verblijf houdende Spanjaarden, zoals die momenteel wordt gedaan door br José Párraga te Enschede ook in de toekomst doorgang zal vinden en
(2) dit werk geheel bekostied kan worden uit de bestemmingsgelden voor dit doel bijeengebracht, daarbij verwijzend naar het voorstel van de E.C.U. op dit punt.

9. **Voorstellen van gemeenten**
a. **Voorstel van de gemeente te Delfzijl**
De gemeente te Delfzijl stelt voor, dat de Algemene Vergadering besluite, ingaande 1 januari 1970, eventuele baten van De Zaaier aan de exploitatie van De Zaaier ten goede te laten komen; een eventueel nadelig saldo dient bestreden te worden uit de middelen van de E.C.U.
Toelichting
Evenals de gemeente te Sneek in 1968, is de gemeente te Delfzijl nóg van mening, dat het onjuist is wanneer de Zaaier-arbeid, waarmee directe evangelisatie wordt beoogd, door zijn eventuele baten andere arbeid financiële steun verleent. Baten van De Zaaier dienen o.i. gebruikt te worden vóór De Zaaier, hetzij voor prijsverlaging, uitbreiding en/of verfraaiing van het blad.
Prae-advies van de Unie-Commissie
De Unie-Commissie is van mening, dat zijn voorstel onder punt 8 b van deze agenda breder is en adviseert daarom de gemeenten dit voorstel te verwerpen en het bovengenoemde voorstel betreffende de integratie van de Zaaierarbeid in de E.C.U. te aanvaarden.
b. **Motie van de gemeente te Rotterdam-Zuid**
De Algemene Vergadering spreekt de wenselijkheid uit dat de Commissie der Unie bevordert dat op gezette tijden een landelijke ontmoetingsdag wordt georganiseerd voor de gemeenten van de unie, in een mooie omgeving.
Toelichting
De toogdag voor Handelingen 69 in Epe, is dermate goed in de smaak gevallen, dat wij van mening zijn, dat een dergelijke ontmoeting zal voorzien in een kennelijke behoefte, in landelijk verband de gemeenschap in de Heer met elkaar te beoefenen.
Prae-advies van de Unie-Commissie:
De Unie-Commissie is hier voor.

10. **Unie Zendings Commissie (U.Z.C.)**
a. Jaarverslag
b. Financiën
c. Verkiezing van een lid: aftredend en niet herkiesbaar is G. van 't Wout. Candidaten: J. Broertjes, Amsterdam-Noord; M. Cohen, Zwolle; K. Corporaal, Muntendam; J. Euwema, Vroomshoop; R. Kavelaar, Sneek; H. Sikkema, Haulerwijk; J. Tromp, Treebeek.
d. Mededelingen
e. Voorstel nieuwe werkorde
f. Begroting 1969

11. **Zangbundelcommissie**
a. Jaarverslag
b. Financiën
c. Begroting 1969

12. **Stichting Tabitha**
a. Jaarverslag
b. Financieel verslag

13. **Commissie voor de Opleiding**
a. Jaarverslag van de C.v.d.O.
b. Jaarverslag van het seminarium
c. Financiën
d. Verkiezing van een lid. Aftredend en niet herkiesbaar: H. Th. Plevier. Candidaten: M. van der Berg, Leiden; Ph. Lindeman, Groningen; J. Zoer, Hoogkerk; S. J. Zijlstra, Delfzijl.
e. Mededelingen
f. Voorstel van de C.v.d.O.: Ds. H. L. Nieman te Coevorden en ds. J. Schouten te Eindhoven te erkennen als Unie-predikant.
g. Voorstel van de C.v.d.O.: A. A. Boeschoten, P. Brongers, A. Hofman en J. H. Hofman te aanvaarden als Unie-student.
h. Begroting 1969

14. **Maandblad De Zaaier**
a. Verslag van de redactie-commissie
b. Financiën
c. Begroting 1969
d. Verkiezing van vier redacteuren. Aftredend en herkiesbaar: P. van der Werf en C. van Wier. Aftredend en niet herkiesbaar: F. E. Huizinga en G. H. W. Pflaum. Candidaten: J. Euwema, Vroomshoop; H. Ploeger, Scheveningen; R. Reiling, Leiden; J. Tromp, Treebeek.

15. **Weekblad De Christen**
a. Verslag van de redactie-commissie.
b. Financiën
c. Begroting 1969
d. Verkiezing van 5 redacteuren. Aftredend en herkiesbaar: J. A. Brandsma, F. E. Huizinga en H. van der Werf; aftredend en niet herkiesbaar: H. Ploeger en J. Reiling. Candidaten: J. van Dam, Sneek; M. Cohen, Zwolle; Ph. Lindeman, Groningen; R. Reiling, Leiden; W. G. Renken, Zutphen; D. Slort, Apeldoorn.

16. **Unie Bouw Stichting**
a. Jaarverslag
b. Financiën

17. **Vormingswerk van de NBJB**
a. Financiën
b. Nota

18. **Pensioen- en Invaliditeitsfonds**
a. Jaarverslag
b. Financiën
c. Begroting 1969

19. **Evangelisatie Commissie der Unie**
a. Jaarverslag
b. Financiën
c. Verkiezing van een lid. Aftredend en herkiesbaar: W. Harkema, Musselkanaal. Candidaat: dezelfde.
d. Begroting 1969
e. Voorstel (in overleg met de U.C. en de U.Z.C.)
De Algemene Vergadering besluit
(1) De E.C.U. opdracht te geven de arbeid van br J. Párraga te blijven begeleiden;
(2) ten aanzien van het dienstverband van br Párraga aan de E.C.U. een eventuele beslissing te delegeren, met dien verstande, dat zo nodig de tijd van één jaar als afloopperiode van het dienstverband in acht genomen zal worden;
(3) de financiën, samenhangend met de arbeid onder de Spanjaarden, geheel op te nemen in het budget van de E.C.U.

Toelichting:
De arbeid van br José Párraga onder de in Nederland woonachtige Spanjaarden werd aanvankelijk door de U.C. voorgesteld, terwijl de E.C.U. en de U.Z.C. de tekorten op de jaarlijkse begrotingen aanvulden. De E.C.U. heeft in overleg met een regionale begeleidingscommissie de arbeid zoveel mogelijk begeleid.
De gezamenlijke commissies zijn van oordeel, dat het onderbrengen van deze arbeid bij de E.C.U. de begeleiding vereenvoudigt, terwijl het principieel ook beter bij de arbeid van de E.C.U. past.
Tevens hoopt de E.C.U. dat deze ontlasting van het budget van de U.Z.C. zal bevorderen, dat het bufferfonds binnenkort versterkt zal worden. Met nadruk meent de E.C.U. te moeten stellen, dat de gemeenten verantwoordelijk blijven voor deze arbeid. De functie van de E.C.U. in dezen is te vergelijken met die van de raad ener gemeente: hij wil graag leiden en begeleiden.

20. **Unie-begroting 1969**
21. **Rondvraag**
22. **Voorlezing van genotuleerde besluiten**
23. **Sluiting**

DE KOMENDE ALGEMENE VERGADERING DER UNIE

De aanmeldingsformulieren voor de Algemene Vergadering 1969, die van 7 t/m 9 mei a.s. in de baptistengemeente te Eindhoven zal worden gehouden, zijn aan de sekretarissen van onze uniegemeenten gezonden.
Deze worden dan ook verzocht er op toe te zien, dat de formulieren zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 9 april a.s. weer in ons bezit zijn.
Tevens vragen wij hen bij deelname speciale aandacht te willen schenken aan de betaling van het verschuldigde bedrag. Dit dient vóór 9 april 1969 te geschieden op postrekening nr. 1089390 t.n.v. baptistengemeente Eindhoven, onder vermelding: kosten A.V.
Een aanmelding kan alleen in behandeling worden genomen na ontvangst van het verschuldigde bedrag.
Wij hopen op uw aller medewerking te mogen rekenen.

De Commissie van voorbereiding,
F. de Mul, sekretaris,
Heezerweg 357,
Eindhoven;
tel. 040-15964.

De gemeente te Jeruzalem XVI

11. DE AVONDMAALSVIERING

Hoewel zonder enige twijfel de gemeente te Jeruzalem het avondmaal gevierd heeft, vinden we daarvan echter weinig vermelding in de Handelingen. Het woord „avondmaal" is geen bijbels woord; wèl het woord „maaltijd". Het woord „*avond*maal" duidt eerder op de latere practijk: de viering van de maaltijd ter nagedachtenis aan de dood van de Here in de avond, dan op de oorspronkelijke inzetting. Want Jezus heeft „in de nacht, waarin Hij werd overgeleverd" een brood genomen, I Cor 11 : 23. „Nachtmaal" zou dus oorspronkelijker kunnen zijn dan „avondmaal". Belangrijk is dit echter niet.

Broodbreken

Met name in de kringen van de Vergadering van gelovigen kent men voor „avondmaal" de term „broodbreking". Dat woord is wel ontleend aan Hand. 2 : 42, „En zij bleven volharden bij het onderwijs der apostelen en de gemeenschap, het breken van het brood en de gebeden". Het lijdt geen twijfel, zegt men in die kringen, dat daarmee het avondmaal bedoeld wordt. We delen die mening. Maar op grond van andere uitspraken in de Handelingen zien we ons wel genoodzaakt enige toelichting te geven.

Want als we Hand. 2 : 46 lezen: ... braken het brood aan huis en gebruikten hun maaltijden met blijdschap en eenvoud des harten, en zij loofden God ..., dan ontkomen we niet aan de gedachte, dat de avondmaalsviering in Jeruzalem méér omvatte dan wat wij onder „avondmaalsviering" verstaan.

De liefdemaaltijd

Bijbelonderzoekers zijn het er wel over eens, dat de eerste christenen hun avondmaalsviering lieten voorafgaan door een gezamenlijke maaltijd, die echt het karakter van maaltijd had, d.w.z. het karakter van een maaltijd tot versterking en onderhouding van het lichaam. Het ging echt om het nemen van voedsel. Maar dat niet alleen: het ging ook om de beleving van de gemeenschap met elkander. In Corinthe kwamen in dit opzicht misstanden voor, I Cor. 11 : 17 vv.

Als we Hd 2 : 46 lezen, krijgen we sterk de indruk, dat het ook daar om een verbinding, een samengaan van maaltijd en avondmaal ging. Daarbij moet dan voorts bedacht worden, dat de practijk van deze zogenaamde liefdemaaltijden dus geen bijzondere religieuze betekenis had. Mensen, die zich met elkander verbonden wisten door hun geloof in Jezus, gingen samen eten, en deelden samen wat ze hadden, wat ze ontvangen hadden. Verder niet. De viering van het avondmaal echter was een religieuze handeling: Zij gedachten de dood van de Opgestane, Die wederkomen zal.

Elke dag?

Op grond van het feit, dat in Hd 2 : 46 staat geschreven, dat de gelovigen „elke dag" eendrachtig in de tempel waren, en brood aan huis braken, heeft men geconcludeerd, dat zij ook elke dag het brood braken, dus avondmaal vierden. Uit het zinsverband kan men moet men tot deze conclusie komen. Dus elke dag avondmaalsviering.

En wat dan nog? zouden we kunnen vragen?

Mocht dat soms niet? Wat heeft de Here Jezus daaromtrent gezegd? Hij heeft gezegd: Doet dit tot Mijn gedachtenis, Lc 22 : 19. Volgens de lezing in 1 Cor 11 : 25 heeft Jezus, toen Hij de beker overhandigde, gezegd: doet dit, zo dikwijls gij dien drinkt, tot Mijn gedachtenis. Daarmee heeft Jezus niet gezegd, dat elke beker wijn, die gedronken werd, en dat elk brok brood, dat gegeten werd, tot Zijn gedachtenis zou zijn. Neen, maar wèl dit, dat iedere keer, als gelovigen samenkomen om de dood des Heren te gedenken, zij brood en beker zouden nemen, om aan deze gedachtenisviering zichtbaar gestalte te geven. Paulus maakt het nog wat duidelijker, als hij met nadruk spreekt over „dit brood eet en den beker drinkt", n.l. de door hem bedoelde beker, waarover de dankzegging is uitgesproken, het door hem gebroken brood, waarover de dankzegging is uitgesproken.

Dán verkondigt gij den dood des Heren, zegt hij. Niet, dat *bij* de avondmaalsviering de dood des Heren verkondigd zou moeten worden (zoals de Statenvertaling suggereert), maar *door* de avondmaalsviering verkondigen wij de dood des Heren.

Wat zou er op tegen zijn, om elke keer als het evangelie gepredikt wordt — dat het evangelie van de gekruisigde en opgestane Messias is — avondmaal te vieren? De oude kerk — als u wilt: de rooms-katholieke kerk — heeft die consequentie getrokken: Elke samenkomst der gelovigen is misviering, eucharistieviering.

Elke zondag?

Lucas vertelt ons, dat toen hij met Paulus en de anderen op weg was naar Jeruzalem, dat zij te Troas op de eerste dag der week samengekomen waren om brood te breken, Hd 20 : 7. De eerste dag der week is wel gelijk aan onze zondag. Dat zou dus betekenen, dat een 25 à 30 jaar na Jezus' dood de gemeenten zo niet uitsluitend dan toch zeker op de zondag avondmaal vierden. Zó is het dacht ik in de kringen van de Vergadering van gelovigen gebleven: Zondags broodbreking.

Onder één gestalte?

Wie zich aan de letter houdt van de Lucaanse mededelingen in de Handelingen, zal moeten erkennen, dat de avondmaalsviering enkel bestond uit het nemen van het gebroken brood. Dat de wijn dus ontbrak.

Wie echter de mededelingen van de Lucas „zij braken brood" wil zien als een term, die het avondmaal in zijn geheel aanduidde, heeft geen moeite. Dat inderdaad brood en wijn gebruikt werden, blijkt overduidelijk uit Paulus' schrijven over deze dingen: I Co 10 : 16vv, 11 : 23v. Paulus schreef, wat hem was overgeleverd.

Wie namen deel?

„Zij, die zijn woord aanvaardden" en die zich hadden laten dopen, Hd 2 : 41. Iets anders zou nauwelijk te verwachten zijn. Hoe zou een ongelovige kunnen deelnemen? Iemand, die niet geloofde, dat in Jezus Gods beloften vervuld waren en de Messias gekomen was, zou toch niet — zinnebeeldig — Zijn vlees gaan eten én Zijn bloed gaan drinken?

Zij, die het nieuwe volk des Heren vormden, hadden hun eigen symbolen: doop en avondmaal. Zij vierden het avond-

ALGEMENE VERGADERING

in de baptistenkerk te Eindhoven

Woensdag 7 mei 1969	om 20.00 u. OPENING
Donderdag 8 mei 1969	om 09.30 u. VOORTZETTING DER A.V. om 20.00 u. AVONDMAALSVIERING
Vrijdag 9 mei 1969	om 09.00 u. VOORTZETTING DER A.V. om 17.00 u. SLUITING
Woensdag 7 mei 1969	19.00-19.55) tekenen van presentielijst
Donderdag 8 mei 1969	08.15-09.15)

maal als een gedachtenis aan de dood (en de opstanding) van de lijdende knecht des Heren. Maar tegelijk was hun avondmaalsviering een vooruitgrijpen op de Messiaanse maaltijd van de eindtijd, de bruiloftsmaaltijd des Lams. Zij beleden ook hun onderlinge verbondenheid: Zij aten van dat ene brood en zij dronken van die ene wijn, over welke de dankzegging was uitgesproken. In het denken van de oude, en met name van de oosterse wereld, betekende sámen eten en drinken een lotsverbondenheid, die bleef voortbestaan na de feestviering.

Daarom heeft elke avondmaalsviering belijdeniskarakter: Wij horen bij elkaar, wij horen bij Jezus. Wij horen bij Jezus en dáárom horen wij bij elkaar.

Ploeger

Noot:

1. De vraag of met alcoholvrije wijn een geldige viering van Jezus' dood te bereiken is, is een onjuiste vraag. Niet de alcohol in de wijn maakt de wijn tot wijn, maar zijn afstamming: Uit de vrucht van de wijnstok. Het zou de gemeente van Christus vandaag de dag, waarin zoveel mensen moeite met de alcohol hebben, niet schaden, als zij om der wille van de zwakken alcoholvrije wijn zou drinken bij de avondsmaalviering (zog. most of druivensap).

2. De vraag „open" of „gesloten" avondmaal berust op onjuiste uitgangspunten. Wezenlijk voor de deelnemers aan de avondmaalsviering in een gemeenschap van gelovigen is niet hun persoonlijk geloof, maar hun bereidheid om met déze gemeenschap lief en leed te delen. Deze bereidheid hangt af van hun erkenning of déze gemeenschap, waarin zij avondmaal willen vieren, gemeente van Christus is. Als dát het geval is, is er niets dat hen weerhouden mag, zich bij déze gemeenschap — dat is: bij déze openbaring van het lichaam van Christus — aan te sluiten. Als dát het geval is, kan een gemeente van gelovigen geen enkel bezwaar hebben tegen een volwaardig lidmaatschap der gemeente van zulke deelnemers. Want het lidmaatschap ener gemeenschap van gelovigen blijft altijd een organisatorische zaak. Als er de erkenning is, dat iemand organisch verbonden is met het lichaam van Christus, wie kan dan organisatorische belemmeringen in de weg leggen? Als er niet de erkenning is, dat iemand organisch met het lichaam van Christus verbonden is, hoe kan zo iemand dan avondmaal vieren?

De vraag „open" of „gesloten" avondmaal is wezenlijk een vraag naar het lidmaatschap der gemeente; duidelijker: naar de zichtbare grenzen van een gemeente van gelovigen.

Pl.

TH. VAN DER LAAN EN H. L. NIEMAN EREBURGERS VAN HOUSTON, TEXAS, USA

Tijdens de ontvangst van Houston Baptist Choir op het stadhuis te Bolsward, j.l. dinsdag 11 maart werden ds Th. van der Laan, algemene sekretaris van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, en ds H. L. Nieman, voorganger van de baptistengemeente te Coevorden en tijdelijk in dienst van de Landelijke Plancommissie Handelingen 69, benoemd tot ereburgers van de stad Houston, Texas.

We hopen op deze gebeurtenis, waarvoor ook de pers en de radio (Wereldomroep) belangstelling toonden, nog nader terug te komen.

gemeenteberichten

VREUGDE EN DROEFHEID IN DELFZIJL

Delfzijl — (P.W.B. Sr.) De gemeente Delfzijl beleefde bijzondere dagen, waarvan wij u graag iets willen mededelen.

Allereerst was daar de vreugde te vernemen dat onze jonge broeder Peet Wijchers de begeerte te kennen gaf, voor predikant te worden opgeleid. Dat er onder de jeugd voor dit vaak toch moeilijk ambt nog de moed is om zich geheel en al in te zetten voor het Blijde Evangelie geeft echt wel reden tot dankbaarheid.

Dat vreugde en droefheid soms heel dicht naast elkaar liggen vernamen wij op 21 februari j.l. toen onze br. Jan Kluin op 57-jarige leeftijd zeer plotseling was overleden. Wij waren allen diep geschokt, wat ook wel tot uiting kwam, toen de gemeente juist op diezelfde avond in jaarvergadering bijeen was. De gemeente verliest in deze broeder een zeer getrouw lid. Niet in veel woorden maar in blijde geborgenheid in Christus, toonde hij een kind van God te zijn. Geen wonder dan ook dat zeer veel leden en vrienden waren saamgekomen in de rouwdienst die aan de begrafenis vooraf ging. Daar is maar één schrede tussen ons en de dood, aldus onze voorganger, maar ook slechts één stap om tot eeuwig leven te komen n.l. door het geloof in Jezus Christus. Sterke de Heer ook verder onze zr Kluin en kinderen.

En tussen deze droefheid was er dan weer grote blijdschap toen we vernamen dat 6 broeders en zusters de doop hadden aangevraagd en één zuster graag weer in de gemeente wilde opgenomen worden. Dan wordt men stil en ontroerd als zoiets spontaan (in de wetenschap: ik kan niet anders) wordt beleden.

En toen de toogdag in Veendam op 1 maart waar we met (naar mijn schatting plm. 1500) broeders en zusters een fijne dag mochten beleven en gesterkt werden, ook voor Handelingen 69. De daarop volgende zondag 2 maart was een dag om nooit te vergeten. Aangrijpend was de belijdenis van deze broeders en zusters, indrukwekkend de prediking en doopsbediening. Onze ouderling br Wijchers had voor elk een toepasselijk woord toen hij deze nieuwe leden welkom mocht heten.

Was de kerk en jeugdzaal eivol tijdens de prediking, ook bij het avondmaal mochten we met een zo groot aantal broeders en zusters aanzitten, als we in onze gemeente nog nooit hadden meegemaakt.

Versterkt gingen we naar huis, in de wetenschap dat de Heer ons nog meer wil geven, als wij maar getrouw zijn.

AFSCHEID

Dokkum — (Gd.V.) De gemeente hier mag gestadig door werken, en daar zijn wij de Heer dankbaar voor. In het afgelopen jaar mochten er 2 zusters afdalen in het watergraf om weer op te staan met onze Heer en Heiland. Ook kwamen er een broeder en zuster tot onze gemeente over met attestatie, zodat onze gemeente in ledental weer 4 leden vooruit mocht gaan.

Werden er anders 500 kerstnummers verkocht, deze keer meende de gemeente het aantal te moeten verhogen, en wel tot 750 kerstnummers. Ook het verenigingswerk gaat door. Zusterhulp vergadert éénmaal in de 14 dagen op dinsdagavond, onder leiding van mevrouw Boschma met een 10-tal leden. De jeugd komt ook geregeld bijeen op zondagavond; was het eerst éénmaal in de maand, de jeugd meende dat dát te weinig was, en komt nu tweemaal in de maand bijeen met hun aktieve leiding, br en zr H. Sikkema. De zondagsschool wordt nog steeds gehouden tijdens de eredienst, en dat gaat zeer goed. Zij telt ook meer dan 20 kinderen. Het leidend personeel doet zijn best. Verleden herfst werd er op een zondag oogstfeest gevierd, door kinderen en ouderen gezamenlijk; dat was een vreugdevolle dag. Des middags gingen de leiders en leidsters met de kinderen bij de zieken en ouderen langs om een fruitmandje te bezorgen en enige liederen te zingen. De dankbaarheid bij de zieken en ouden was dan ook zeer groot.

De Evangelisatie Plan Commissie is ook zeer aktief bezig. Zij is bezig met de plannen voor dit jaar. Er wordt nu elke maand één evangelisatie-zondagavonddienst gehouden, met steeds een andere spreker en medewerking. Zo'n avond staat dan onder leiding van onze voorganger ds D. Boschma. Het zijn goede avonden. De opkomsten konden wel wat beter zijn.

Op 5 februari hielden wij onze jaarvergadering. U weet wel wat er op zo'n jaarvergadering is te doen. Toch wil ik één punt van deze vergadering noemen: Onze br Tj. Sipma heeft gemeend in verband met zijn leeftijd te moeten bedanken als ouderling van de gemeente. Wat heeft de Heer onze broeder gesteund en kracht gegeven in de jaren, die hij de gemeente mocht dienen. De laatste 8 jaren als ouderling van onze gemeente hier in Dokkum, en daar voor plm. 25 jaar de gemeente Zandbulten (thans Zwagerveen). Onze broeder heeft in vóór- en tegenspoed stand mogen houden door de kracht van onze Heer. God is hem nabij geweest. Ook heeft onze broeder veel aktiviteit ontketend om een eigen kerkgebouw in Dokkum te krijgen. Wij zouden nog veel meer dingen kunnen noemen, maar wie onze broeder kent, weet wel van zijn ijver om de werken voor Gods Koninkrijk. Hij gaf zich helemaal, en niets was hem teveel.

Op 23 februari j.l. hadden wij de bevestigingsdienst van de nieuwe ouderling en diaken, en tevens het afscheid van br. Sipma als ouderling. Onze voorganger vestigde onze aandacht op Lukas 22 : 31, 32, waarin de Heer zegt: „Simon, Simon, de satan heeft verlangd u te ziften".

Na de bevestiging, door ds Boschma en br Sipma nam de gemeente bij monde van de voorganger afscheid van ouderling Sipma, maar niet van broeder Sipma. Ds Boschma geleidde broeder Sipma hierna naar zijn vrouw, met de woorden: „U hebt steeds apart moeten zitten, maar wij hopen, dat wij u nu in het vervolg nog menige jaren gezamenlijk in ons midden mogen hebben".

Dit waren de belangrijkste punten uit Dokkum. Het allerbelangrijkste is echter, en in dat vertrouwen gaan wij ook verder:

Wat de toekomst brengen mogen,
Ons geleidt des Heren Hand!
Moedig slaan wij dus de ogen,
Naar het onbekende land.

AKTIE IN STADSKANAAL

Stadskanaal — (B.M.). Onze gemeente heeft het druk met de voorbereidingen van de aktieweek Handelingen 69 welke D.V. van 15-23 maart a.s. zal plaatsvinden. Deze week begint met een optocht m.m.v. het korps „Elad" van Muntendam. Er zullen spandoeken worden meegedragen, met als opschrift o.a. „God roept U". Tussen de optocht en de startavond wordt de optochtdeelnemers een broodmaaltijd in de zaal achter de kerk aangeboden. Verder zullen er in de aktieweek kinderbijeenkomsten zijn, filmavonden, zang- en muziekavonden met naast onze eigen voorganger, gastsprekers. Tienduizend uitnodigingsfolders zullen in Stadskanaal en wijkgemeente Nw.-Buinen worden verspreid. We hopen op deze wijze mensen te bereiken, die anders nooit het evangelie horen.

Het is fijn, dat ook chronische zieken en bejaarden van onze gemeente enkele diensten kunnen beluisteren op de bandrecorder. Sinds 1 jaar heeft onze gemeente een bandrecorder en deze rouleert elke 2 week. Ook in trouwdiensten wordt deze bandrecorder vaak gebruikt, zodat bruidsparen naast 'n fotoreportage, ook over een bandje kunnen beschikken.

In de laatste avondmaalsdienst (2 maart j.l.) mocht zuster T. Springer herdenken, dat het 70 jaar geleden was, dat ze lid werd van onze gemeente. In haar dankgebed zei deze trouwe 86-jarige zuster, gelukkig te zijn in deze gemeente en bovenal in de Heer der gemeente, Jezus Christus.

MEDEDELINGEN

- Die gemeente, die voor haar werk een goed twee-klaviers harmonium (geschikt voor plus minus 200 zangers) gebruiken kan, wordt vriendelijk verzocht zich voor inlichtingen te wenden tot onderstaand adres. Het orgel wordt gratis ter beschikking gesteld.

  Ds. H. C. van der Flier,
  Laurensstraat 9,
  Doetinchem.
  Telefoon 08340-4553.

- Het sekretariaat van de baptistengemeente te Nieuwe Pekela berust thans bij: R. Kuilman, Seringenlaan 38, Nieuwe Pekela; tel. 05978-5472. Penningmeester is thans: B. Bellinga, Doorsneeweg 46, Nieuwe Pekela; tel. 05978-5347.
- De sekretaris van de baptistengemeente te Zwolle, L. P. J. van Leur, woont thans: Goudsbloemstraat 73, Zwolle.
- Penningmeester van de baptistengemeente te Sneek is thans: T. W. J. Rozema, Potterzijlstraat 38; tel. 05150-5296.
- Het sekretariaat van de baptistengemeente te Arnhem berust thans bij: H. G. de Winkel, Etudestraat 37, Nijmegen.

DEZE WEEK

bidden we opnieuw voor de vele aktiviteiten die vanuit de gemeenten als Handelingen 69 worden verricht: zaaiercolportage; samenkomsten met Houston Baptist Choir en vele andere zang-, spel- en muziekgroepen; hearings en teach-ins; walk-in talk-ins; demonstraties etc.

KADER WEEK 1969
19-26 JULI OP DE VINKENHOF

„Al doende leert men"; zo proberen we op grond van de ervaringen van vorige jaren elk jaar de kaderweek beter te doen slagen.
Dit jaar krijgen we één week voor alle leiders/sters, zowel van jongeren- als kinderwerk. Wat we samen kunnen doen gaat samen; voor de rest werken we in aparte werkgroepen. Er is daarom naast een vaste kampstaf een flink aantal medewerkers aangetrokken.
We huldigen ook voor deze kaderweek ons principe: wat gezelligheid en ontspanning betreft mag het niet onderdoen voor gewone kampweken; daarenboven moet je er veel van meenemen voor het plaatselijk werk. De kampprijs is ƒ 42,40. Gemaakte reiskosten worden vergoed.
Aanmelden op De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bos en Duin, Bilthoven.
Op dit adres kan ook een uitgebreide folder aangevraagd worden.

UIT HET UNIEBUREAU

Volgens besluit van de Commissie der Unie zal er nu en in het vervolg geen hoofdelijke omslag van de reiskosten der A.V.-afgevaardigden worden berekend. De Unie-Commissie is tot dit besluit gekomen omdat de vervoersmogelijkheden in de laatste jaren talrijker zijn geworden. In het algemeen zal op den duur de kostenvergoeding door de gemeente aan haar afgevaardigden voordeliger zijn voor de gemeenten.

Th. van der Laan.

IRENE JORDAN BEEINDIGDE SUCCESVOL TOERNEE IN CONCERTGEBOUW

Ongeveer 1500 personen woonden j.l. zondagavond in het Concertgebouw te Amsterdam het laatste concert bij van de reeks die de beroemde zangeres miss Irene Jordan in het kader van Handelingen 69 in ons land heeft gegeven. Zoals bekend gaf miss Jordan liederenrecitals in resp. Rotterdam, Hengelo, Leeuwarden, Groningen en in Amsterdam.
Van het optreden in Hengelo nam de regionale omroep RONO vele opnamen die op een ons nog niet bekend tijdstip zullen worden uitgezonden.
De kritieken op dit optreden, voorzover we die op het moment onder ogen hebben gehad, loven zonder enige uitzondering deze zeer begaafde kunstenares. We hopen zo spoedig mogelijk een ‚bloemlezing' van deze deskundige beoordelingen in ons blad te geven.
Intussen kunnen we als gemeenten bizonder dankbaar zijn voor de medewerking die onze zuster Irene Jordan met haar fonkelend talent aan Handelingen 69 heeft gegeven.

DE ZAAIER

„Wij hebben onze baptisten broeders en zusters al eens eerder een pluim op de hoed gezet om hun ijver en toewijding. Want wat deze kleine groep in ons vaderland presteert als het er om gaat zielen te winnen voor de Meester verdient ons respect en bewondering. Daar komt nog een pluspunt bij: men heeft daar goed begrepen: zullen we iets bereiken dan geen ouderwetse tractaatjes op krantenpapier maar een boodschap in moderne versie. Van het evangelisatieblad „De Zaaier" is nu een extra editie verschenen in fraaie opmaak en modern omslag ter inluiding of wil men ondersteuning van de actie Handelingen 1969 .... Wij wensen onze baptisten goede samenkomsten. En zij waren allen eendrachtelijk bijeen . . ."

Kerknieuws 28-2-'69

FRIES VOORGANGERSKONVENT

Het konvent van voorgangers in Friesland komt maandag 31 maart te Noordbergum bijeen; aanvang 10.00 uur. Bij verhindering tijdig bericht aan de gastheer.

Onze zuster

A. B. KOOPS—KERSBERGEN

oud 93 jaar, werd op 3 maart 1969 door de Heer in Heerlijkheid opgenomen.

Baptistengemeente Apeldoorn

VAN DE LANDELIJKE KAMPKOMMISSIE

Daar de uitgave van de kampfolder vertraagd wordt, geven we hierbij alvast een overzicht van de te houden kampen in 1969.

	19/7-26/7	26/7-2/8	2/8-9/8	9/8-16/8	Prijs
Op De Vinkenhof:					
A.kampen	X	X	X	X	Zie onder
B.kampen		X	X		f 55,—
C.kampen	X	X	X		f 50,—
D.kampen	X	X			f 45,—
Kaderkamp voor RJC, JMC. LZC	X				
In Staveren:					
B.kamp (waterkamp)	X				f 52,—
Buitenlandse kampen: „Pilgerheim" bij Solingen (Dld.)					
B.kampen (8 dagen)			X	X	f 110,—
Schöngau (Zuid-Dld.):					
Voor jongeren en ouderen (ook echtparen) 12 dagen		28/7-8/8			f 250,—

Prijzen A.kampen:

volwassenen	f 68,—
kinderen beneden 2 jaar	f 22,—
van 2 t/m 6 jr.	f 38,—
van 7 t/m 11 jr.	f 42,—
van 12 t/m 13 jr.	f 48,—

DE CHRISTEN

21 maart 1969

84e jaargang — 12

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

ONTMOETING MET IRENE JORAN

DE GROTE ZAAL van de Harmonie was uitstekend bezet. Er hadden misschien nog enkele tientallen mensen bij gekund, maar daar hield het dan ook mee op. Wie er die avond — zaterdag 8 maart — allemaal waren, valt op geen stukken na precies te zeggen. Velen bleken elkaar trouwens te kennen, leden en vrienden van de gemeenten in Groningerland. Maar er waren ook tal van onbekende gezichten: studenten, middelbare scholieren, koorleden, muziekrecensenten. Middelpunt van al die mensen was Irene Jordan, solo-sopraan van de Metropolitan Opera in New York. Zij zong zoals alleen de grootsten, de allergrootsten, kunnen zingen. Toen de laatste woorden van Forrests 'He 's got the whole world in his hands' verklonken waren, kwam de zaal overeind voor een ovationeel applaus.

Irene Jordan was de zaterdag daarvóór op Schiphol aangekomen. Dankzij een royale geste, ook van de Amerikaanse Baptisten, zou zij in het kader van de actie Handelingen '69 een vijftal concerten geven in evenzovele Nederlandse steden. Haar komst was op zichzelf al een belevenis, want miss Jordan — zo werd zij aangekondigd — „is één van die zeldzame, echte koloratuurstemmen uit onze tijd, zoals die eens Mozart, Bellini en Verdi hebben geïnspireerd tot het schrijven van de mooiste composities". In 1959 onderscheiden als één van de tien

beste zangkunstenaars van de Verenigde Staten, in december 1968 uitgekozen om te zingen ter gelegenheid van de 20ste herdenkingsdag van de Verklaring van de Rechten van de Mens, zong ze de laatste jaren de belangrijkste sopraanpartijen bij de Metropolitan Opera.

Zaterdag 8 maart bracht miss Jordan een concertbezoek aan Groningen. De grote zaal van de Harmonie was nagenoeg geheel bezet. Al die mensen waren gekomen om haar en voor haar, die zong onder dirigenten van wereldnaam als Leonard Bernstein, Josep Krips, Erich Leinsdorf en anderen. Gratis concerten zijn zeldzaam, ook in ons land. Dit concert — ook de andere vier — kon ,door een genereuze gift' gratis aan belangstellenden worden aangeboden. Zij hebben er geen spijt van gehad. Een muziekrecensent schreef: ,De aanwezigen hebben kunnen genieten van unieke zang. . . . Haar stem is krachtig, volmaakt zuiver, haar techniek is formidabel en de keuze van haar programma getuigend van goede smaak.'

't Programma omvatte o.m. liederen van Richard Strauss. Voorts een prachtige aria uit Debussy's *Enfant prodigue* en een motet van Paul Hindemith. Uit de *States* hoorden we een tweetal volksliederen en enkele *negro spirituals*. Al met al was het een gevarieerd programma met voor elk wat wils. In het enthousiaste applaus van het publiek — miss Jordan kreeg meer dan eens een staande ovatie — deelde terecht ook haar begeleider, dr Maurice Hinson uit Louisville, Ky.

In gesprek

Die zaterdagmiddag had ik met Irene Jordan in haar hotel een kort gesprek. Ik had haar 's morgens gebeld om een afspraak te maken. Zij had geen bezwaar, mits het onderhoud niet al te lang zou duren. We spraken af van een kwartier, hooguit twintig minuten. Het is, maar niet door mijn ,schuld', een half uur geworden. Een goed gesprek, waarbij zij thee dronk en ik een kopje koffie. Maar oordeelt u zelf.

— *Miss Jordan, bent u eerder in Nederland geweest?*

Irene Jordan: Ja en nee. Ik was een paar maal op Schiphol. Maar dit is de eerste keer, dat ik iets van het land zelf zie. En ik moet zeggen, dat ik het fijn vind om hier te zijn.

— *Hebt u vaker meegewerkt aan acties zoals Handelingen '69?*

I.J.: Niet zo vaak nog. De eerste keer was in Japan, maar dat is al weer een jaar of zes geleden. Ook ben ik voor een campagne in Libanon geweest, in Beiroet. Verleden jaar was ik in Duitsland. En ik ben blij, werkelijk blij, nu in Nederland te zijn. Weet u, de *Dutch* zijn voor ons, Amerikanen, anders dan — nou ja, u weet wel. Ik weet niet, hoe dat komt, maar het is zo.

— *U bent verleden jaar dus in Duitsland geweest. Vertelt u eens iets over uw ervaringen daar.*

I.J.: Nu, dat was in één woord fantastisch. Ik heb er zes concerten gegeven. Duisburg, Düsseldorf, ja, een paar namen weet ik zo op het moment niet.

— *Keulen misschien?*

I.J.: Nee, dat wil zeggen niet voor een concert. Ik heb natuurlijk wel de Dom bezichtigd. Fascinerend gewoon!

— *Was het in Duitsland veel anders dan bij ons? Ik bedoel: de actie, de opzet van de campagne?*

I.J.: Ik dacht van niet. Maar dat is natuurlijk niet meer dan een indruk. Kent u Wiard Popkes? Hij is voorganger van een gemeente daar, in Münster, geloof ik. Hem ontmoette ik daar, en ook Günther Wieske. Ja, ik bewaar aan mijn bezoek aan Duitsland de beste herinneringen.

— *Wat vindt u van Nederland? U zei, dat u nu voor het eerst iets van het land zelf gezien hebt. Wat vindt u van de reacties van de mensen?*

I.J.: Die zijn geweldig. Ik gaf mijn eerste concert in Rotterdam. Daar waren, geloof ik, tot nu toe de meeste mensen. En wat een enthousiast publiek. Ze gaven me een staande ovatie.

— *En Hengelo en Leeuwarden?*

I.J.: Ook erg goed. De grote hal van het Stadhuis in Hengelo is magnifiek. Er is sfeer, ja dat is het. Eigenlijk was het overal goed. Ook in Leeuwarden.

— *De Harmonie in Groningen ziet er niet zo mooi uit.*

I.J.: Nee, maar wat een prachtige akoustiek. Ja, ik ben er gister al geweest. Ik heb ook even gezongen. Om alvast aan de zaal te wennen. Daar kan het vanavond niet aan liggen.

— *En morgen gaat u naar Amsterdam?*

I.J.: Ja, dat is mijn laatste concert hier in Nederland. Eigenlijk is vijf concerten wel wat veel. Eerst zouden het er maar vier zijn, maar er is later nog één bij gekomen. Ja, vijf concerten in een week, dat is wel wat erg veel. Maar ik doe het graag. En 't is natuurlijk voor een goede zaak.

— *Wat gaat u vanavond zingen?*

I.J.: Niet alleen geestelijke liederen, als u mij begrijpt. Ik bedoel, je moet niet te eenzijdig zijn, vooral niet als je alleen zingt, zonder orkest en zo. In dr Maurice Hinson heb ik trouwens een uitstekende begeleider. Hij komt uit Louisville, Kentucky. Hij is daar *professor of music* aan het seminarie. Ik zing vanavond dus ook andere muziek, die hoort ook bij het leven. Maar verder Händel, Mozart. En ook een paar eenvoudige geestelijke liederen.

Het gesprek was ten einde. Een goed gesprek, waarbij miss Jordan — ze is getrouwd, heeft man en kinderen — ook informeerde naar Nederland en de Baptisten in Nederland. Zoals het concert, diezelfde avond in de grote zaal van de Harmonie te Groningen, een goed concert was, een onvergetelijke belevenis voor alle aanwezigen. Maar het hoogtepunt van deze ontmoeting met Irene Jordan, voor mij tenminste, was haar getuigenis. Dat was het woord van de psalmist, dat zij die avond tot het hare maakte: 'Ik zal de Here loven, mijn leven lang, mijn God psalmzingen, zolang ik nog ben'. J. A. Brandsma.

INTREDE DS H. C. v. d. FLIER

De gemeente Vriescheloo deelt mede, dat de bevestiging van ds H. C. van der Flier uit Doetinchem op 30 maart a.s. 's morgens 10 uur in eigen kerkgebouw plaats zal vinden.

Deze bevestiging geschiedt door ds Zoer, beroepen predikant te Ter Apel. De intrede zal 's middags om drie uur plaats vinden.

Afgevaardigden, o.m. van naburige gemeenten worden hierbij hartelijk uitgenodigd.

De sekretaris: H. Bakker,

TWEE VERHALEN

I. De bekende zendeling Praying Hyde bad geweldig veel. God had zijn beloften gegeven van liefde en verlossing, en daarop deed hij voortdurend een beroep. Hij heeft veel medezendelingen opgewekt en geïnspireerd tot meer en intensief gebed. Door zijn nauwe omgang met God werd zijn werk erg zegenrijk. In 1908 kreeg hij de zekerheid dat hij per dag één mens tot de Heer mocht brengen. Dat jaar kwamen er 400. In 1909 *vertrouwde hij op twee per dag*. Het gebeurde. In 1910 geloofde hij voor vier per dag, en toen hij op zekere dag in een dorpje kwam, voelde hij dat hij tien mensen zou mogen winnen. In een tehuis voor vreemdelingen kwam een familie van negen mensen tot geloof, *en de tiende was een neefje* dat buiten had gespeeld.

II. Ergens in Afrika arbeidde de eerste deense zendeling. Hij moest om te beginnen door alle moeilijkheden heen die alle zendelingen destijds hadden. Ze moesten in zoveel zaken zelf hun weg zoeken, en de taal leren hanteren zodat ze met de mensen konden spreken over datgene waarvoor ze gekomen waren. Jarenlang heeft deze zendeling gearbeid, en al die jaren zonder enige vrucht. Dat was niet alleen voor hemzelf een teleurstelling, maar ook voor het deense zendingsgenootschap dat hem gezonden had. Na jaren overleed hij zonder enige vrucht op zijn arbeid te hebben gezien. Toen gebeurde er iets merkwaardigs. Iemand stond in Denemarken op en zei: we hebben als deense baptisten in Afrika maar één ding en dat is het graf van een man die zijn leven wijdde aan de zending. Als wij het daarbij laten, is deze arbeid tevergeefs geweest. Laten we God bidden dat we mogen oogsten van wat *hij* gezaaid heeft. Dit is het begin geweest van een geweldige zendingsbeweging onder de deense baptisten. Een beweging die veel vruchten heeft mogen zien.

Het is prettiger te maaien dan te zaaien.

De bijbel kent echter de situatie waarin de één zaait en de ander maait.

In deze weken zal er gezaaid en gemaaid worden. Laat ons *niet* vragen om persé boven op de oogstwagen te mogen zitten, maar laat ons vragen om trouwe arbeiders te mogen zijn.

M.G.B.

Irene Jordan in de pers

We beloofden terug te komen op de kritieken die in de pers verschenen over de vijf recitals die Miss Irene Jordan, New-York, in ons land heeft gegeven als inleiding op de aktie Handelingen 69. We moeten uiteraard volstaan met een bloemlezing.

(De Doelen) — ROTTERDAM

„Irene Jordan bleek een vocaliste die velerlei genres kan beheersen. Niet alleen doordat haar stemtype, van grote omvang, vrij gemakkelijk tot in het gebied van de mezzo-sopraan afdaalt, maar ook door de grote kracht waarover zij in de hoge registers beschikt, zij het dat daarbij wel eens een schelle resonans optreedt".

(Nieuwe Rotterdamse Courant - A. C. P. Seijffert)

„Zou bij iedere andere zangeres het onsamenhangende programma ... aanleiding geven tot muzikale wisselvalligheid, bij deze zangeres was het een kleurig mozaïek, dat één geheel vormde". „Het voornaamste was, dat hier een vocaliste van uitzonderlijke kwaliteit zich introduceerde. Hulde aan de Baptisten voor dit initiatief".

(Haagsche Courant - W. Lievense)

„Niet alleen leidt het natuurlijke nonvibrato van deze stem als vanzelf tot de sereniteit, waarvan Hindemiths partituur is vervuld, er is tevens het voordeel van de haarscherpe intonatie, die in dit gecompliceerde stuk meer dan ooit noodzakelijk is". „Irene Jordan kent het geheim van de sterk gevarieerde nuanceringen binnen de kortst denkbare tijd en het is dit aspect van haar zingen, dat haar misschien nog het meest tot een kunstenares van grote klasse stempelt".

(Rotterdamsch Parool - Elly Salomé)

„De mensen werden geconfronteerd met datgene, waarmee evangelisatie-commissies hun objecten maar zelden laten kennismaken: kunst op een behoorlijk peil in het religieuze vlak". „Haar moeiteloze hoogte toonde zij vooral in Mozarts motet ...". „... voortreffelijk begeleid door dr. Maurice Hinson, professor in de kerkmuziek".

(Dordrechtsche Nieuwsblad
(Rotterdamsch Nieuwsblad
— W. P. Verheul)

(Stadshuishal) — HENGELO

„Irene Jordan, die zelf baptiste is en belangeloos aan deze actie deelneemt, is o.i. allereerst operazangeres. Zij heeft een opmerkelijk volume, dat echter nimmer misbruikt wordt. Integendeel zou men kunnen zeggen, want soms toverde ze een prachtig pianissimo tevoorschijn". „Met de eerste Messias-aria van Händel: „Come unto Him" had ze even moeite met de ruimte en klonk haar stem wat scherp". „Maar het moet gezegd worden, dat Irene Jordan over een fantastisch gevormde stem beschikt, die een enorme omvang heeft en zowel lyrisch als dramatisch kan klinken. Het gaat alles even moeiteloos, gesteund door een perfecte ademtechniek": „Het is heel bijzonder materiaal waarover Irene Jordan beschikt en in een Verdi-opera moet deze

2 Kor. 3 : 18.

Aan rustige wateren

Midas

Wie de naam van Midas kent, zal er zich misschien wel over verwonderen die hier te vinden. Hij was immers de man, van wie de legende zegt, dat alles, wat hij aanraakte, in goud veranderde — Wat doen wij nu met zo'n wonderlijk verhaal in ons blad?
Ik heb daarin toch altijd iets gezien, dat ons wel wat te zeggen had. Moest het eigenlijk niet zó wezen, dat alles wat een waar christen aanraakte in „goud" veranderde, dat wil zeggen: tot een echte rijkdom werd voor de mens, omdat er iets van eeuwige glans op is komen te liggen?
Daar hebben we ons werk.
We kunnen het aanpakken omdat het nu eenmaal moet — dan is het dóf. We kunnen het ook uit Gods hand aannemen als een heilige taak — dan gaat het glanzen.
Daar is de voorspoed in het leven. We kunnen doen alsof dit rijkdom op zichzelf is, of dat het allemaal ons eigen werk is — dan stelt ze zeker teleur. Maar we kunnen er ook de goedheid en de zegen van God in zien — dan gaat ze glanzen. Dan weten we opeens ook, dat rijkdom nooit een doel in zichzelf is, maar dat het ons mogelijkheden geeft tot hulp en steun.
Daar is ons lijden. We kunnen er over zuchten en klagen — dan wordt het steeds zwaarder. We kunnen ook opletten, wat God er mee bedoelt — dan gaat zelfs het lijden glanzen.
Lees nu nog eens de tekst hierboven aangegeven.

Leeuwarden G. Brongers

(Uit: Ons Gemeente-erf)

---

stem werkelijk indrukwekkend zijn. Haar begeleider prof. Maurice Hinson speelde volgzaam, muzikaal en kundig maar soms iets te bescheiden".

(Hengelosch Dagblad (Tubantia — Kunstredaktie)

„Het hoogtepunt vormde het motet „Dicebat Jesus scribis e pharisaeis" van Paul Hindemith, dat voor haar stem geschreven zou kunnen zijn. Dit heeft zij op een haast niet te overtreffen manier gezongen, zeer mooi van timbre en expressie; een waarlijk ideale vertolking". „.. werden op zeer fraaie wijze met een verbluffende techniek (o.a. in „He's got the whole world in His hands") voorgedragen". „Haar begeleider Maurice Hinson, die zeer muzikaal, accuraat en ad rem had begeleid, liet zij terecht in het applaus delen".

(Baarnsche Courant (?-v.D.) — W.K.)

(Harmonie) —LEEUWARDEN

„Slechts bij uitzondering krijgt men een parel in de schoot geworpen zoals dat geschiedde bij het recital, dat Irene Jordan gaf onder auspiciën van de Baptistengemeente alhier". „.. een liederenprogramma, dat uitermate intelligent was opgesteld". „Irene Jordan bleek over een enorm flexibel stemgeluid te beschikken, met een timbre, dat ietwat metaalachtig klinkt en waaraan men in den beginne even moet wennen. Maar dan valt men van de ene bewondering in de andere: haar feilloze techniek, haar gevoelig doorleefde voordracht, het gemak waarmee zij van hoog naar laag en omgekeerd zonder merkbare stembreuk weet te moduleren, haar orkanen van geluid in de forti, onmiddellijk gevolgd door fluisterend uitklinkende tonen, haar absolute zuiverheid van intonatie, het is alles even volmaakt en hartveroverend". „De begeleiding was in handen van dr. Maurice Hinson, die zijn ondergeschikte taak met het juiste begrip en bij tijden zelfs bijzonder knap vervulde".

(Leeuwarder Courant — Th. Lambooy)

„De liederen toonden aan, dat ook de intimiteit binnen het bereik van deze sopraan ligt, hoewel ze van nature volledig de dramatische coloratuursopraan is, die met haar indrukwekkende stemmiddelen en een minstens even indrukwekkende stembeheersing dramatische situaties tastbaar kan maken". „Tenslotte twee liederen uit het Amerikaanse zuiden — waaronder „Shall we gather at the river", waarin de zaal opeens het Zullen wij ook eenmaal komen? herkende (maar Aaron Copland schreef gelukkig een niet zo erg deinende en zelfs een gedurfde pianobegeleiding) en de drie spirituals. Nergens was het getuigenis directer. Het was in zo doorzongen en beheerste vertolkingen ook bijzonder pakkend. Je kunt er alleen maar respect voor hebben, dat de organisatoren van Handelingen 69 het met een dergelijk recital hebben gedurfd. Ze hadden overigens groot gelijk. Het kán".

(Friesch Dagblad — H.K.)

(Harmonie) —GRONINGEN

„Zuiver vocaal-technisch gezien waren de middelen wel groots en zij werden in het mezzoregister ook knap en expansief uitgebuit. Dat kon blijken uit een jeugdwerkje van Debussy en Amerikaanse liedjes en negro-spirituals, in veel te artistieke arrangementen gebracht. De knappe pianist was dr. Maurice Hinson. Miss Jordan verklaarde in een persoonlijk woord tot het publiek dat zij al 26 jaar beroepshalve had gezongen. Zij getuigde van haar religieuze bewogenheid, daarbij citerend uit een psalm van David: Ik zal de Heer zingen zo lang ik leef".

(Nieuwsblad van het Noorden — H. F. W. Kruize)

„Haar stem is krachtig, volmaakt zuiver, haar techniek is formidabel en de keuze van haar programma getuigend van goede smaak".

(Het Vrije Volk — Hiemstra)

„Het werd reeds direct duidelijk, dat we hier te doen hadden met een zangeres van bijzondere kwaliteit met een zeer beweeglijke stem". „Het bekende „He's got the whole world in His hands" werd gebracht in een artistiek arrangement van Forrest met een opmerkelijke pianopartij, die zeer beheerst en vakkundig werd gebracht door dr. Maurice Hinson".

(Winschoter Courant — Jan Lemstra)

(Concertgebouw) — AMSTERDAM

„Haar wisselvallige prestaties bleken haar komst van verre echter lang niet altijd te kunnen rechtvaardigen, laat staan een recital op dit vermaarde podium". „Dat Irene Jordan „een van die zeldzame, echte koloratuurstemmen uit onze tijd" (uit 't programmablad - v.D.) is, was slechts bij vlagen en met enige verbeeldingskracht te geloven. Daarvoor zong zij gewoon te vals". „Gunstige verrassingen zijn het gevolg van negatieve verwachtingen. Zo'n opleving werd Irene Jordans vertolking van Hindemiths korte motet Jezus sprak tot de schriftgeleerden en Farizeeërs. De ijle lichtvirtuoze vocalises van dit in vrije vorm gevatte werk verleende zij een bewonderenswaardige broze spanning. Hier, als ook in Mozarts Alleluia.. bleken haar stem en voordracht inderdaad van klasse te zijn. De Franse verfijning van Debussy's Air de Lia (De verloren zoon) ontging haar echter, evenals de eenvoud van spirituals. Tegen dat alles stak het stijlbegrip van haar pianopartner dr. Maurice Hinson opmerkelijk scherp af".

(Het Parool — Rogier Starreveld)

„Het was jammer dat het Nederlandse publiek geen gelegenheid kreeg om deze coloratuur-sopraan in haar specialiteit, opera's van Verdi, Donizetti, Berlioz, te horen, in plaats daarvan stelde zij met willekeur en zonder enige artistieke samenhang genoemd allerlei samen". „De stem van de zangeres bereikt in het forte de nodige welluidendheid, maar wordt niet geschraagd door een onberispelijke techniek". „Het geavecheerde piano-accompagnement van Maurice Hinson droeg veel bij tot Irene Jordans succes".

(Volkskrant — Mia Aleven-Vranken)

Unie jaarverslag over 1968

Algemeen

De door sommigen geciteerde slagzin **„iedere Baptist een evangelist"** zal meer bedoeld zijn als een opwekking tot evangelisatie dan dat het een vaststelling is van een feit. Immers, ook wij kennen overleveringen, denkbeelden en misschien zelfs gemeenteleden die de evangelisatie beslist niet bevorderen. Bovendien zijn er onder onze gemeenteleden sommigen die waarschijnlijk nog wel zouden willen evangeliseren maar die té veel vragen hebben waar ze geen antwoord op weten. Het getuigt van bewogenheid met het verlorene maar ook van zelfkennis dat de gemeenten besloten een periode van bezinning op ons geloven en werken aan de hand van de bijbel, vooraf te laten gaan aan de eigenlijke weken van evangelisatie in maart 1969.

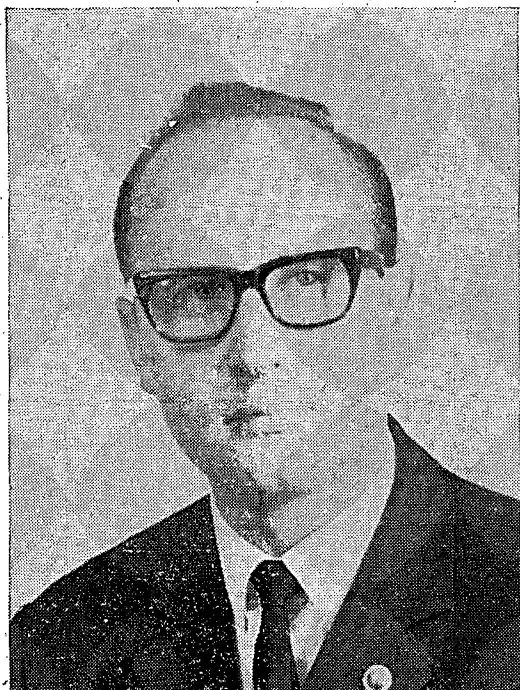
De meeste gemeenten hielden zich in 1968 naast het „gewone" gemeentewerk dan ook vooral bezig met de vraag: hoe moeten wij als gemeente(n) evangeliseren? Op geheel verschillende wijzen waren ze bezig met de voorbereidingen voor de evangelisatie-actie die de naam kreeg van Handelingen 69. Deze actie zal in maart 1969 zijn hoogtepunt hebben.

1968 was ook 't jaar waarin het tweede lustrum van het seminarium De Vinkenhof werd gevierd. Deze opleidingsschool voor voorgangers heeft een niet weg te denken plaats in onze gemeenschap verworven.

De toerusting en vorming van het gemeentekader — en daardoor van iedere baptist-evangelist — is van vitaal belang voor de toekomst onzer gemeenten. Onze nadruk op geloofservaring en het gemeenschapsleven maken toerusting vanuit de Heilige Schrift niet overbodig. Integendeel, geestelijke verrijking en grotere mogelijkheden tot getuigenis en dienstbetoon zullen de vruchten zijn van een goed opgezette toerustingsarbeid. Met deze vaststelling hebben we niet slechts de twee voornaamste facetten van het jaar 1968 aan elkaar verbonden (evangelisatie en opleiding). Deze conclusie bevat tevens de koers waarop, naar het oordeel van de unie-commissie, onze gemeenten moeten varen in de toekomst.

Unie-commissie

De unie-commissie vergaderde in totaal zes keer terwijl tevens het dagelijks bestuur een zestal vergaderingen hield. Er was ook in 1968 een uitstekende samenwerking en werkverdeling tussen het dagelijks bestuur en de overige leden van de commissie.

Ds Th. van der Laan, algemene sekretaris van de unie.

De unie-commissie hield zich behalve met de ingekomen stukken bezig met o.a. de toerustingsarbeid in de gemeenten, de verhouding tot andere kerken en geloofsgemeenschappen, de baptisten-oecumene in B.W.A.-verband, de plaats en vorm van de Commissie Theologisch Beraad, vragen gesteld door de unie-vertegenwoordigers in diverse instanties, de coördinatie van de arbeid der permanente commissies en met wijzigingen van het huishoudelijk reglement. Het dagelijks bestuur had samensprekingen met o.a. (delegaties van) de Jeugdraad der N.B.J.B., het Pensioen- en Invaliditeitsfonds, het dagelijks bestuur van de Landelijke Plan Commissie, de E.C.U., de Commissie Theologisch Beraad, de rector van het seminarium en met de raden van enkele gemeenten.

Collegialiteitsverantwoordelijkheid, zoals wij die in onze gemeenschap kennen, kan alleen functioneren indien er voortdurende informatie is en er overleg kan zijn tussen de verantwoordelijke commissieleden. Het algemeen secretariaat der unie en de administratie op het uniebureau probeerden commissies en gemeenten zo goed mogelijk te informeren. Tevens assisteerden zij bij het ontwerpen en uitwerken van plannen en voerden de door de commissies genomen besluiten uit.

De unie-administrateur en de algemene secretaris der unie werden voortreffelijk geassisteerd door respectievelijk mej. T. van der Meer (full time) en mevr. C. J. de Groot-van Vliet (half time).

Wanneer de unie-commissie verzocht wordt te willen bemiddelen in geschillen die in een bepaalde plaatselijke gemeente zijn ontstaan komt dit in de praktijk neer op het verstrekken van adviezen en het doen van een beroep op alle betrokkenen in de naam van de Heer der gemeente. Een oplossing van een geschil kan bij de organisatorische opzet van onze unie-gemeenschap slechts verkregen worden wanneer alle bij het geschil betrokken partijen verzoening en het heil der gemeente wensen.

De unie-commissie werd ook in 1968 gevraagd te willen bemiddelen. De commissie heeft in twee gemeenten getracht de eenheid te bewaren.

Aan het eind van het verslagjaar was echter in geen der beide gemeenten een oplossing van het geschil gekomen. Over de bemoeienissen van de unie-commissie in één van deze gemeenten — de gemeente te Drachten — ontvingen de gemeenten een summier verslag.

Verhouding tot andere kerken en geloofsgemeenschappen

In de loop van het jaar werd een enquête gehouden onder alle gemeenten over de vraag met welke kerken en geloofsgemeenschappen onze unie gesprekken zou moeten beginnen. Het resultaat van dit onderzoek was dat de unie-commissie zijn reeds begonnen gesprekken met vertegenwoordigers van de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten door de gemeenten ondersteund zag.

Verder werden op grond van de uitslag der enquête schriftelijke contacten gezocht met de Broederschap van Pinkstergemeenten in Nederland, de Vergadering van Gelovigen en met de Vrije Broeders. Daarover was aan het eind van het verslagjaar nog niets te rapporteren.

De algemene secretaris der unie woonde enkele vergaderingen van de Raad van Kerken in Nederland bij om zodoende goed op de hoogte te zijn van de ontwikkelingen in deze raad. De unie-commissie orienteerde zich ten aanzien van de mogelijkheden in dezen voor de unie.

Verhouding tot de baptisten-oecumene

Het lidmaatschap der unie van de Baptisten Wereld Allliantie en van de Europese Baptisten Federatie geeft uitdrukking aan onze overtuiging dat wij deel uitmaken van een wereldwijde gemeenschap. Door middel van ons weekblad De Christen werden de gemeenten op de hoogte gehouden van het wel en wee van onze geloofsgenoten elders in de wereld. Via het Noodfonds kon ook in het kader van de B.W.A. enige hulp geboden worden in landen waar nood was.

De algemene secretaris onderhield langs schriftelijke weg de contacten met unies in het buitenland. Verder woonde hij als unie-vertegenwoordiger in het bestuur van de E.B.F. en B.W.A. vergaderingen bij in Rüschlikon, Zwitserland en Hamburg, Duitsland. Een bezoek van de algemene secretaris aan de Verenigde Staten van Amerika was van aanzienlijke betekenis voor het onderhouden der betrekkingen met en het informeren van de verantwoordelijke broeders van de twee grote Amerikaanse Baptisten Unies, die zowel in het verleden als ook in 1968 hun belangstelling voor onze arbeid toonden door incidenteel materiële steun te bieden.

Commissie voor Vorming en Dienstbetoon.

Deze commissie berichtte de unie-commissie dat hij in 1968 geen enkele maal heeft vergaderd. Dit staat in verband met de voorbereidende besprekingen die in het verslagjaar plaats vonden om de taak van deze sub-commissie van de unie-commissie op een andere wijze te laten vervullen.

Unie Radio en Televisie Commissie

De leden van de Unie Radio en Televisie Commissie die tevens lid zijn van het Algemeen Bestuur van het Convent van Kerken hebben zich critisch bezig gehouden met de werkzaamheden van het Convent. In het bijzonder zij hier de televisie-uitzending vanuit de Mirtekerk te Den Haag en de radio-kerkdiensten vanuit Stadskanaal, Eindhoven en de Martin Luther Kingkapel te Amsterdam vermeld.

Reorganisatie Commissie

Na de algemene vergadering te Hengelo (O) herzag de Reorganisatie Commissie de resterende, nog niet behandelde voorstellen en diende deze in bij de unie-commissie. Tevens deelden de leden van deze commissie de unie-commissie mee dat zij hiermee hun opdracht als beëindigd beschouwden waarop de unie-commissie genoemde commissie onder dankbetuiging voor de bewezen diensten heeft ontbonden.

Nevenorganisaties

Br A. Bosma onderhield als vertegenwoordiger van de unie-commissie het contact met de Jeugdraad van de stichting Nederlandse Baptisten Jeugd Beweging. Tevens had de unie-commissie een samenspreking met een delegatie van de Jeugdraad.

Met het bestuur van de Nederlandse Baptisten Vrouwen Beweging zijn er in het verslagjaar geen contacten geweest.

Andere vertegenwoordigingen

Wat de nog niet genoemde vertegenwoordigingen betreft valt nog het volgende te rapporteren. Ds J. van Dam bericht t.a.v. zijn vertegenwoordiging in de Interkerklijke Commissie Geestelijke Verzorging Militairen dat hij verwacht dat de commissie-ad hoc binnenkort zal worden opgeheven. Er werd in 1968 niet vergaderd.

Ds H. Sikkema heeft de unie vertegenwoordigd in de Raad voor de zaken van kerk en school, stichting I.K.O.S.—N.P.B. Ds D. Slort berichtte dat het Interkerklijke Contact inzake Israël slechts één bijeenkomst heeft belegd. Ds T. Jansma woonde de vergaderingen van het C.I.O. (Contact in Overheidszaken) bij. Er werd dit jaar voornamelijk gesproken over de proeve van een nieuwe grondwet.

Als vertegenwoordiger in de Interkerkelijke Commissie voor de Geestelijke Verzorging op Passagiersschepen berichtte ds T. Jansma dat ds J. van Dam, voorganger te Sneek, als boordpredikant een reis naar en van New York heeft gemaakt.

Betreffende de stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen waarin ds H. Sikkema tot september zitting had en waarin ds T. Jansma hem opvolgde kan worden opgemerkt dat ook in 1968 de stichting heeft mogen helpen bij het lenigen van de nood in deze wereld.

Tenslotte vertegenwoordigde de algemene secretaris de unie in de Raad voor Contact en Overleg,

een overlegorgaan tussen de kerken en het Nederlandsch Bijbelgenootschap. De besprekingen in 1968 waren voornamelijk oriënterend en de verwachting is gerechtvaardigd dat deze raad waardevolle arbeid zal gaan verrichten.
De hier volgende kroniek geeft een overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen en mutaties. De Heer der gemeente zij geloofd en geprezen voor zijn goedheid over ons.

KRONIEK 1968

1 januari
De gemeenten Hoogezand en Foxhol delen mee in goed overleg te hebben besloten weer als twee aparte gemeenten te zullen leven en werken.
7 januari
Candidaat G. Liebe doet intrede als predikant in de arbeid van de baptistengemeenten Amsterdam-Centrum en Amsterdam-West; U.C.-vertegenwoordiger: ds Th. van der Laan.
11 februari
Instituering van een baptistengemeente te Klazienaveen door ds J. Bouritius, voorganger van de gemeente te Emmen; U.C.-vertegenwoordiger: br S. W. Vis.
18 februari
Ds O. Oldenburger, tevoren voorganger te Vroomshoop, doet intrede in de gemeente te Stadskanaal; U.C.-vertegenwoordiger: ds C. Mostert.
25 februari
Ds M. Cohen, tevoren voorganger te Alphen aan de Rijn, doet intrede in de gemeente te Zwolle; U.C.-vertegenwoordiger: br E. de Haan.
15-18 mei
Algemene Vergadering te Hengelo (O.)
16 mei
Uitzendingsdienst van br en zr Edens-Veldman, zendelingen in Congo.
30 mei
Br S. Edens vertrekt alleen naar Congo.
23 juni
Ds J. van de Geer, tevoren voorganger te Noordbergum, doet intrede in de gemeente te Veendam; U.C.-vertegenwoordiger: br E. de Haan.
4 juli
Zr J. Edens-Veldman vertrekt met haar kinderen naar Congo.
21 juli
Ds K. Reiling viert zijn 50-jarig ambtsjubileum in een dienst in de gemeente te Hengelo (O); U.C.-vertegenwoordiger: ds T. Jansma.
18 augustus
Candidaat J. Euwema doet intrede als voorganger van de gemeente te Vroomshoop; U.C.-vertegenwoordiger: ds Th. van der Laan.
18 augustus
Candidaat W. G. Renken doet intrede als voorganger van de gemeente te Zutphen; U.C.-vertegenwoordiger: ds R. J. Voorhaar.
1 september
Gemeente te Zwijndrecht houdt voortaan diensten in een gehuurd gebouw te Dordrecht; U.C.-vertegenwoordiger bij introductiedienst (20 oktober): ds Th. van der Laan.
1 september
Rustoord „De Strubben" te Schoonloo (Dr.) dat beheerd wordt door de stichting „Tabitha", wordt in gebruik genomen.
2 september
Tweede lustrum-viering van het Baptisten-Seminarium te Bos en Duin; U.C.-vertegenwoordiger: ds C. Mostert.
8 september
Officiële ingebruikneming van de Mirtekerk door de baptistengemeente te Den Haag; U.C.-vertegenwoordiger: ds T. Jansma.
10 september
De fam. J. ter Braak, zendelingen in Congo, vertrekt naar de Verenigde Staten om in Covina, Californie te studeren.
14 september
In het kader van de evangelisatieactie Handelingen 69 wordt een toogdag gehouden op het buitencentrum „De Jagerstee" te Epe.
22 september
Ds C. Eijer, tevoren voorganger te Nieuw Weerdinge, doet intrede in de gemeente te Hoogezand; U.C.-vertegenwoordiger: ds C. Mostert.
19 oktober
Officiële opening van de dr Martin Luther King-Kapel door de gemeente Amsterdam-Centrum; U.C.-vertegenwoordiger: ds T. Jansma.
10 november
Candidaat J. Schuil doet intrede in de gemeente te Tweede Exloërmond; U.C.-vertegenwoordiger: ds J. Bouritius.

★

De Commissie der Unie liet zich vertegenwoordigen bij:
- vergadering van Unie-secretarissen in Europa, Rüschlikon-Zwitserland, 23-27 maart, ds Th. van der Laan;
- de C.C.-vergadering der N.B.J.B., Zwolle, 27 april, door ds Th. van der Laan;
- 40-jarig jubileum van zr G. van Veen, Emmen, als landelijk en gemeentelijk jeugdwerkster, 18 mei; br A. Bosma;
- de jaarvergadering van het Nederlandsch Bijbelgenootschap, Amsterdam, 19 juni, door br S. W. Vis;
- twintig-jarig jubileum van de J.M.C., Emmen, 7-8 september, ds J. Bouritius;
- de intrede van ds H. C. van der Flier, door br S. W. Vis, in de baptistengemeente te Doetichem, 15 september.
- Studentenweekend, Warns, 19-20 oktober, ds Th. van der Laan;
- de instituering van de baptistengemeente te Lemmer — 1 november (door ds H. Th. Plevier en ds Th. van der Laan) — en de intrede van ds W. Hessels in deze gemeente op 3 november, door br S. W. Vis.

In 1968 werden de volgende broeders door de Commissie der Unie plaatselijk beroepbaar gesteld: op 11 juni cand. J. Eeuwema; op 4 juli cand. J. Schuil; op 4 juli cand. B. Stuut.

★

Samenstelling van de Commissie der Unie:
A. van 1 januari tot A.V.:
W. Veenstra, voorzitter (E.C.U.); S. W. Vis, vice-voorzitter; F. E. Huizinga, alg. adj.; A. Bosma; H. Th. Plevier (C.v.d.O.)-dagelijks bestuur; T. Jansma, alg. penningmeester (adv. lid); Th. van der Laan, alg. secretaris (adv. lid).
Verdere leden der U.C.:
F. Bos; J. Bouritius (C.v.d.O.); E. de Haan; J. Krause-Boiten (U.Z.C.); C. Mostert (E.C.U.); R. J. Voorhaar (U.Z.C.).
B. vanaf de A.V.:
C. Mostert, voorzitter (E.C.U.); J. Bouritius, vice-voorzitter (C.v.d.O.); F. E. Huizinga, alg. adj.; H. Th. Plevier (C.v.d.O.); S. W. Vis dagelijks bestuur; T. Jansma, alg. penningmeester (adv. lid); Th. van der Laan, alg. secretaris (adv. lid).
Verdere leden der U.C.:
F. Bos; A. Bosma; E. de Haan; J. Ketelaar (E.C.U.) R. J. Voorhaar (U.Z.C.); G. van 't Wout (U.Z.C.)

Voor de Commissie der Unie,
TH. VAN DER LAAN,
algemene secretaris

PROFESSOR C. G. RUTENBER (ABC) SPREEKT OP SBC ALGEMENE VERGADERING

De president van American Baptist Convention, dr Culbert G. Rutenber, professor aan Andover Newton Theological School, is uitgenodigd om te spreken op de a.s. Algemene Vergadering van Southern Baptist Convention, U.S.A. in juni 1969.
De tweede spreker van buiten de eigen konventie is een negerpredikant, voorganger van een baptistengemeente in San Diego, Californië.
Het ligt in de bedoeling, dat de a.s. Algemene Vergadering de evangelisatie en de sociale ethiek zal benadrukken.

ONTVANGST VAN ,HOUSTON BAPTIST CHOIR' IN STADHUIS VAN BOLSWARD

Dinsdagmiddag 11 maart j.l. werd het Houston Baptist Choir — dat voor de aktie Handelingen 69 een toernee door ons land maakt — door de burgemeester van Bolsward in het beroemde stadhuis van deze oude Hanzestad ontvangen. Tijdens deze ontvangst sprak burgemeester Mulder er zijn vreugde over uit, dat deze amerikaanse groep „zijn stad" met een bezoek vereerde en wees er op, dat er zowel godsdienstig als kultureel nauwe banden bestaan tussen beide landen.
De leider van de Houstongroep beantwoordde dit welkomstwoord en overhandigde de burgemeester een kleurenfoto van aarde en maan, gemaakt door de bemanning van Apollo 8 tijdens de kerstvlucht 1968. (Gelijk bekend is het controle-centrum van de amerikaanse ruimtevaart in Houston gevestigd.) Vervolgens richtte hij zich tot ds Th. van der Laan, algemene sekretaris van de Unie, en ds H. L. Nieman, tijdelijk vrijgestelde van Handelingen 69, om hen de mededeling te doen dat het stadsbestuur van Houston had besloten hen beiden tot ere-burgers en ,goodwill'-ambassadeurs van Houston te benoemen. Met de hierbij behorende documenten werd ook aan hen een maanfoto uitgereikt. Ds Van der Laan bedankte voor deze onderscheiding en ging, zich daarbij ook richtende tot de burgemeester, vooral in op de overeenkomsten die hij had opgemerkt tussen de amerikaanse en friese volksaard.
Nadat een verfrissing was gebruikt en Houston Baptist Choir in de monumentale raadzaal ,bell-ringing' ten gehore had gebracht werd onder deskundige leiding het historische rijke stadhuis bezichtigd.
Eerder die middag was de groep ontvangen in de baptistenkapel waar in een informeel bijeenzijn een en ander werd verteld over het jonge werk dat door de baptistengemeente van Sneek in Bolsward wordt verricht. Tijdens deze bijeenkomst bood br J. Haagsma namens de post Bolsward aan de leden van de Houstongroep een tegel van Makkumer aardewerk aan.
's Avonds vond in de geheel gevulde zaal (plm. 300 personen) van Soc. De Doele te Bolsward een samenkomst plaats waaraan Houston Baptist Choir meewerkte.

80.000 MENSEN AANWEZIG BIJ SAMENKOMST IN RIO DE JANEIRO

Ongeveer 80.000 personen namen deel aan een bijeenkomst te Rio de Janeiro, Brazilië die officieel gold als het braziliaanse aandeel in de evangelisatie-campagne van de baptisten ,Kruistocht van de Amerika's'. De hevige regenval was er oorzaak van dat het 150 duizend zitplaatsen tellende Marcana-stadion niet geheel was gevuld.

Gemeenteberichten

GOED BEZOEK IN ALPHEN

Alphen aan den Rijn — (J. d. L.). Het is nu 2 maanden geleden, dat wij ds H. G. Koekkoek mochten begroeten als onze nieuwe voorganger. We zijn elke dag dankbaar, dat de Heer der Gemeente het zo heeft willen leiden, ds Koekkoek de zorg en de leiding van onze gemeente toe te vertrouwen. Ds Koekkoek en zijn vrouw voelen zich al helemaal bij ons thuis en van onze kant is dit wederzijds. Kort maar krachtig mag hij elke zondag 2 keer de boodschap doorgeven, wat tot gevolg heeft, dat vele vreemde mensen de diensten bezoeken en wij elke keer weer verrast zijn, dat zovelen met aandacht luisteren naar de boodschap. Er staan veel nieuwe plannen op stapel en alle bronnen die er zijn worden aangeboord, om deze plannen te verwezenlijken. Maar wat het belangrijkste is, dat het niet een zaak is van een paar mensen, maar dat alle leden betrokken worden in deze dienst. God wil ons elke dag weer nieuwe mogelijkheden geven en ons in aanraking brengen met mensen, die zoeken naar vrede en geluk. De vraag is of wij ons daarvoor beschikbaar willen stellen. Het zijn niet alleen de woorden die indruk kunnen maken, maar het nieuwe leven gewekt en gewerkt door Gods Geest. Onze bede is, dat God door kan gaan met de zegen, waarvan wij door middel van dit schrijven kennis hebben laten nemen. Wij praten zoveel en beleggen zoveel vergaderingen, waaraan veel tijd wordt besteed, maar wat broodnodig is in onze tijd, is, dat wij gaan getuigen van wat onze ogen hebben gezien en onze handen hebben getast en ons hart heeft ervaren, van de Levende Heer.

DS SLORT MET VERVROEGD EMERITAAT

Apeldoorn — (R. d. B.). Nauwelijks is 1969 begonnen of de Heer heeft reeds drie van onze bejaarde zusters opgenomen in Zijn heerlijkheid. Aan deze zusters denken we in dankbaarheid terug voor de vele jaren dat ze trouw waren in de gemeenten.

Vreugde was er toen in december een jonge broeder en in januari een jonge zuster op de belijdenis van hun geloof in de Heer gedoopt werden en in de gemeente opgenomen. Na een jeugdzondag van het IJsselgewest kwamen er drie jonge mensen tot de Heer en in maart was er een dienst waarin ze gedoopt werden. Dit zijn bijzondere diensten geweest waardoor we hebben ervaren, dat de Heer doorgaat met Zijn werk in ons midden. En dat is genade!

In december verhuisde het gezin van onze br en zr Schipper naar elders. Ze hadden een goed deel in de arbeid van de gemeente en we zullen ze node missen. Br Schipper werd geroepen tot het ambt van ouderling en heeft veel werk gedaan in de zondagsschool en J.M.C. Op waardige wijze werd van hen afscheid genomen in de bijeenkomst van de gemeente op zondagmorgen 5 januari j.l. Br Schipper heeft toen de prediking verzorgd waarin we bepaald werden bij wat we hebben in het geloof, wat we verwachten in de hoop, en wat we verspreiden in de liefde. Namens de gemeente werd het gezin toegesproken door ouderling br S. Hof.

Een bezwaarschrift over onze bouwplannen voor een nieuw gemeentecentrum ligt in Den Haag, zodat we maar rustig afwachten totdat het in behandeling wordt genomen, ofschoon we graag de spade er in zouden zetten, in de grond dan.

De gemeente wil ook meedelen dat haar br voorganger drs D. Slort per 1 juli a.s., met vervroegd emeritaat, zijn arbeid in de gemeente beëindigt. Op medisch advies zag onze br. voorganger zich genoodzaakt dit besluit te nemen. We zijn erkentelijk voor de goede regeling die ook het Pensioenfonds der Unie in dezen heeft willen treffen. Drs Slort hoopt zijn werkzaamheden, met enige uitbreiding, als docent aan ons Seminarium te blijven voortzetten waarvoor wij als Uniegemeenten dankbaar kunnen zijn. We bidden ook dat de Heer der gemeente ons zal leiden in de komende tijd van bezinning inzake het beroepen van een broeder als voorganger.

Tot slot komt nog een fijn bericht binnen: een zuster van 78 jaar wil de Heiland volgen in gehoorzaamheid door zich alsnog te laten dopen. In de gehoorzaamheid ligt de zegen die vreugde geeft.

DOOPDIENST VAN SPANJAARDEN

Enschede — (José Párraga). Zondag 16 februari was een blijde dag voor de spaanse broeders in Enschede. Drie broeders werden, nadat ze hun hart aan Jezus hadden gegeven, gedoopt. Er was veel sneeuw, de autobussen konden niet rijden en we moesten allen te voet naar de kerk gaan. Maar de kerk was vol en ook nieuwe mensen waren er die kwamen om de doop te zien. Weer werd een echtpaar gedoopt en een jong meisje van 16 jaar. Het meisje is de eerste uit een groot gezin dat tot geloof is gekomen; ze heeft een grote strijd met haar familie, want haar ouders vinden het niet mooi dat ze niet meer R.K. wil zijn en altijd maken ze haar bang; zij denken dat ze als ze in Spanje terugkomen daar moeilijkheden zullen hebben, maar zij gaat verder in de strijd en nu komen ook haar zus van 14 en haar broer van 13 in de kerk. Verder heeft ze alles aan haar vriendinnen in Barcelona geschreven en het adres van de kerken daar gezonden en over haar geloof verteld. Op haar werk heeft ze al 5 spaanse bijbels gegeven aan haar spaanse vriendinnen; bij haar werken 16 spaanse vrouwen. Hoe groter de strijd is hoe blijder is ze in de Heer.

Het echtpaar was al langer bezig met de bijbel, ze kwamen al een jaar in de kerkdiensten en, omdat hij lid was van een spaans elftal (voetbal-speler) te Enschede en daardoor niet elke zondag in de kerk kon komen, duurde het langer, maar eindelijk koos hij voor de Here en liet hij zijn voetbalklub los. Zijn vrouw werd bij de nonnen opgevoed en toen ze de eerste keer de Bijbel las vond ze het erg mooi en ze begon verder te onderzoeken tot ook zij haar hart aan Jezus had gegeven. Ze hebben twee mooie kinderen. Zo is weer een heel gezin voor de Here gewonnen.

INTREDE DS J. H. BLENKERS

Noordbergum — (W.K.) Als ik mij niet vergis heeft men sinds wij vakant waren niets meer van ons gehoord (toch wel, Red.). In deze vakante tijd heeft de Raad der gemeente evenwel niet stil gezeten. In de nazomer zijn wij met z'n allen op huisbezoek gegaan, en dit nam vrij veel tijd in beslag. Zo tussen door werd het beroepen van een nieuwe voorganger ook niet vergeten. Dan mogen wij nog vermelden dat drie jonge mensen op zondag 8 december door de doop en op hun belijdenis tot de gemeente werden toegedaan.

Zeer verblijd en dankbaar werd het bericht van ds J. H. Blenkers ontvangen, waarin hij meedeelde het beroep met ja te mogen en te kunnen beantwoorden.

Zondag 9 maart was de blijde dag aangebroken waar wij al met intense vreugde en dankbaarheid naar hadden uitgezien. Onze nieuwe voorganger werd door de konsulent van de gemeente, ds G. Brongers, ingeleid door een prediking uit Openbaring 1, het gedeelte waar God aan Johannes verschijnt op Patmos. In een zeer boeiende en leerrijke prediking zei br Brongers, dat de gemeente de kaars moet zijn vanwaar 't licht stralen moet over een wijde omgeving en dat de voorganger een ster mag wezen wiens lichtende glans tot op grote afstand gezien kan worden. Dat zo gemeente en voorganger als lichtende lichten samen mogen werken.

's Middags deed onze voorganger zijn intrede in een volle kerk. Velen waren gekomen. Ook uit andere gemeenten mochten wij velen begroeten. Het is goed en heerlijk zo samen zulke belevenissen te mogen vieren.

Br Blenkers las voor uit Hand. 16 : 5-10. In dit gedeelte worden Paulus en Silas enkele malen door de Heilige Geest verhinderd te doen wat zij van plan waren. De prediking ging over het: „zich laten leiden door de Heilige Geest". Zo had God de weg gebaand om tot u te mogen komen, aldus onze nieuwe voorganger; wij hebben ons laten leiden door de Geest van God.

Na de prediking die met grote aandacht werd gevolgd, kregen afgevaardigden de gelegenheid een kort woord te zeggen. Wij noemen er enkele: voor

DE NIEUWE KAPEL IN IJMUIDEN

Interieur van de 1 maart j.l. in gebruik genomen baptistenkapel te IJmuiden.

de Unie br E. de Haan; voor de burgerlijke gemeente de burgemeester Mr. Oppedijk van Veen; voor de Friese bond br R. Kavelaar. Ook enkele voorgangers spraken nog een hartelijk woord. De plaatselijke kerken waren vertegenwoordigd als ook Muziekvereniging „Bêrnlef” die ons vaak tot grote steun is.

Nu moet nog iets gezegd worden van de begroetingssamenkomst onder de voortreffelijke leiding van ds Brongers. De opkomst was boven verwachting. Oudere en jongere jeugd zorgden voor een voortreffelijk programma. Samengevat: een heel mooie begroetingssamenkomst. Eén ding moet ik echter nog schrijven: alle broeders heel hartelijk te bedanken die ons in de vakante tijd het Woord verkondigden.

Verantwoording Unie-bureau

In de maand januari en februari zijn in het Unie-Bureau de volgende bijdragen en giften ontvangen:

1. Voor de E.C.U.
Ter Apel f 100,—; IJmond f 100,—; Almelo (Nieuwstr.) f 61,50; Emmererfscheidenveen f 33,25; Almelo (Nieuwstr.) f 56,—; Amsterdam-C. f 32,69; Den Helder f 20,50; Valthermond f 30,30; Musselkanaal f 168,96; Noordbergum f 96,70; Noordbergum f 168,58; Heerenveen f 61,29; Leiden f 50,82; Hoogezand f 500,—; Haarlem f 50,46; Noordbergum f 55,50; Apeldoorn f 40,08; Sneek f 143,65; P.A. te A. f 10,—; A.D. te G. f 6,—; A.W. te D. f 25,—; D.S. te S. f 1,50; W.M. te H. f 10,—; N.B.J.B. Zeist f 800,—; Fr. B. v. Bapt. Gem. f 90,—.

2. Voor de Evangelisatie onder de Spanjaarden
Amsterdam-C. f 20,—; Noordbergum f 96,77; Doetinchem f 50,—; Enschede f 860,—; Winschoten f 6,50; Sneek f 100,—; J.P. te E. f 50,—; N.N. te X. f 15,—; R.B. te C. f 20,—; J.P. te E. f 50,—; Zusterhulp Den Haag f 100,—.

3. Voor de opleiding
Ter Apel f 100,—; IJmond f 50,—; Haarlem f 40,76; Emmererfscheidenveen f 35,—; Vroomshoop f 100,—; Amsterdam-C. f 25,26; Pernis f 61,80; Valthermond f 40,45; Musselkanaal f 160,50; Noordbergum f 87,39; f 97,78; f 128,76; Harlingen f 32,66; Hoogezand f 500,—; Steenwijk f 20,55; Haarlem f 36,70; Apeldoorn f 75,73; Rotterdam-C. f 140,—; Sneek f 75,—; Almelo (Ger. str.) f 70,35; C.P.S. te D. f 25,—; T.P. te U. f 30,—; R.B. te C. f 25,—; N.B.J.B. Zeist f 650,—

4. Voor de zending
Ter Apel f 200,—; Borne f 18,08; Stadskanaal f 740,—; IJmond f 100,—; Assen f 59,51; Valthermond f 147,40; Steenwijk f 39,65; Almelo (Nieuwstr.) f 27,—; Nw. Pekela f 281,05; Haulerwijk f 366,05; Haarlem f 53,94; Winschoten f 45,15; Pernis f 154,45; Leiden f 49,—; Emmererfscheidenveen f 100,—; Maassluis f 100,—; Den Helder f 30,75; Doetinchem f 250,—; Vroomshoop f 150,—; Harderwijk f 49,70; Amsterdam-C. f 82,25; Musselkanaal f 272,74; Noordbergum f 70,74; f 147,21; f 347,93; Hoogezand f 500,—; Almelo (Ger.str.) f 57,80; Harlingen f 63,42; Noordbergum f 87,32; Haarlem f 67,90; Apeldoorn f 74,77; Coevorden/De Krim f 50,—; Winschoten f 85,15; Sneek f 30,—; f 715,10; N.N. f 100,—; G.K. te A. f 10,—; A.W. te D. f 25,—; H.G.W. te E. f 7,50; R.B. te C. f 100,—; H.G.W. te E. f 7,50; H.C.E.J. te H. f 10,—; Bapt. Zangkoor Immanuël Eindhoven f 500,— (voor waterpomp); N.B.V.B. Haarlem f 179,— (voor waterpomp); N.B.J.B. Zeist f 1141,04; N.B.J.B. Leeuwarden f 85,—; Zondagsschool Heeg f 450,—; H. J. v. Kempenschool Groningen f 10,—; Chr. Nat. School Zwagerveen f 70,—; Chr. School 2e Exloërmond f 10,—; Marnixschool Hengelo f 25,—; Chr. Nat. School Vroomshoop f 14,—.

5. Voor het ‚10-centsfonds’ van de U.B.S.
IJmond f 50,—; A.W. te D. f 25,—; Valthermond f 29,25; Almelo (Ger.str.) f 58,28; Haarlem f 56,40; Delfzijl f 126,40.

6. Voor het Noodfonds
Zandbulten f 82,40; Noordbergum f 143,66; Nw. Pekela f 404,85; Apeldoorn f 71,38; Rotterdam-C. f 145,13; Winschoten f 15,—; Sneek f 735,25; Sneek f 15,— (Wilde Ganzen); S.p.S. te D. f 25,—; J.H. te M. f 6,50; R.B. te C. f 30,—; D.L.H. te V. f 10,; J.L.-P. te V. f 25,— (Werelddiakonaat); H.A. M. te G. f 10,—; N.N. te X. f 15,—; N.N. f 28,50; N.N. f 35,—; N.N. f 55,—; W.G. te A. f 25,—; H.J. a.Bt.H. f 25,—; V. te Z. f 10,— (Werelddiakonaat); H.S. te G. f 10,—; W.B. te H. f 75,—; H. te S. f 5,—; B-S te A. f 50,—; D.L.H. te V. f 10,—; D.O. te H. f 50,— (vluchtelingenhulp Biafra); A.P. te A. f 10,—; Zusterhulp Nw. Pekela f 25,— (vluchtelingen Angola); f 25,—.

7. Voor Handelingen ’69
Ter Apel f 147,—; Steenwijk f 23,40; G.J.K. te K. f 3,—; Arnhem f 750,—; H.L.D. te D. f 25,—; Groningen-Noord f 500,—; Rotterdam-Z. f 200,—; Haulerwijk f 24,80; Assen f 88,75; Drachten f 135,—; 2e Exloërmond f 130,50; ’t Vensterkoor Hengelo f 46,—; Muntendam f 400,—; Veendam f 150,—; Apeldoorn f 350,—.

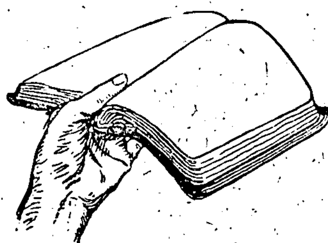
Hartelijk dank aan alle gevers en geefsters.

Graag verwachten wij ook dit jaar weer een stroom van vrijwillige bijdragen ten dienste van onze gezamenlijke arbeid.

Giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam.

Giro 1504 t.n.v. Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam.

T. Jansma.

Wat zullen we lezen?

In het Oude Testament is het lijden van de Messias-Heiland op vele en velerlei wijzen aangekondigd en afgebeeld. Tot volle klaarheid is het echter pas gekomen in de verschijning en de levensweg van Jezus van Nazareth.

Zondag	23 maart	I Pt 1 : 8-12	Profeten speurden na
Maandag	24 maart	G en44 : 18-34	Vers 33: de geboorte van een nieuwe gedachte
Dinsdag	25 maart	Num 21 : 4-9	Door een blik op de slang/het kruis
Woensdag	26 maart	Ex 15 : 22-26	Het hout maakt het bittere zoet
Donderdag	27 maart	Ps 22 : 1-22	Een worm, geen man
Vrijdag	28 maart	Jes 53 : 1-12	’t En zijn de Joden niet, Heer Jesu, die U kruisten
Zaterdag	29 maart	Ps 118 : 15-29	De versmade steen, die tot hoeksteen werd

Pl.

KERKGANG

Rechter Thomas Lee in Florida laat jonge mensen, die hij moet veroordelen wegens verkeersdelicten of handel in verdovende middelen kiezen welke straf ze willen hebben: boete, gevangenisstraf of verplichte kerkgang gedurende een jaar. Bij dit laatste behoort dan dat men de rechter iedere week een brief schrijft over de preek. De meeste veroordeelden geven de voorkeur aan de kerkgang.

WERKEN OP ZONDAG

In antwoord op een vraag over het werken op zondag zei de evangelist Billy Graham: „Het verrichten van noodzakelijk werk kan aan iemands gevoelens van eerbied geen afbreuk doen. Jezus zelf sprak over de os, die op de sabbat in de sloot viel. Maar als uw os elke sabbat weer in de sloot valt, moet u óf het beest zien kwijt te raken of de sloot dempen”.

Brokstukken

Nieuwe mensen gevraagd

Opvoeding, wetenschap, technische kennis en economische welvaart zijn alle belangrijke zaken. Maar zijn ze *voldoende* om een enkeling, een volk, een wereld te redden van de ondergang?

Een vooraanstaand baptist uit Amerika vertelt van een bezoek dat hij bracht aan de Auca Indianen. Hij vond er mensen die nog in het stenen tijdperk leefden. Hij zag hoe ze liegen, bedriegen, haten, stelen en doden de gewoonste zaak van de wereld vonden. Onderlinge oorlogen en twisten hadden hun rijen danig uitgedund. Hij speelde met de gedachte dat deze mensen beslist op heel korte termijn beschaving, economische zekerheid, beter voedsel en betere kleding nodig hadden. Terug van deze reis, bezocht hij een aantal wereldsteden: New York, Parijs, Londen, Moskou, etc. En wat vond hij daar? Mensen die alle voordelen genoten die de moderne maatschappij biedt. Maar ook zij wisten van liegen en bedriegen, van stelen en roven, van vechten en doden. En werd er niet juist door mensen uit de beschaafde wereld op de grootst mogelijke schaal gedood?

Er kan met niets minder volstaan worden dan met herschepping van de mens. Opvoeding en omscholing zijn onvoldoende. Een mens moet opnieuw — uit God — geboren worden, dat is uiteindelijk zijn konklusie. En dat is ook Gods konklusie. Waarom anders zou Hij Zijn Zoon gegeven hebben?

Vijf belangrijke opmerkingen

Een vooraanstaand Anglicaan uit Engeland heeft enige tijd geleden belangrijke dingen gezegd tegen de leiders van zijn kerk.

1. De kerkelijke leiders moeten vervuld zijn van levensvreugde. Ze moeten weerstand bieden aan de toenemende neiging om te kankeren.
2. Er moet liefde zijn tot de arbeid, en doelbewust. We moeten niet zomaar het oude paadje lopen, maar weten waarom het. gaat, wáárop we moeten mikken. Met wat fröbelen, wat gezelligheid, wat cultuur en wat vermaak komen we er niet. Tenslotte gaat het erom dat we funktioneren als het Lichaam van Christus.
3. Het wordt tijd dat we beseffen dat niet alle normen en vormen hun tijd gehad hebben en dat we ons niet zonder meer op sleeptouw laten nemen door de wereld rondom ons. Onze jongeren verlangen naar duidelijke leiding op moreel gebied. Ze zoeken geen zwakheid, geen laffe toegevendheid, maar eerlijk, stevige leiding, waarin de harteklop van de echte liefde hoorbaar is.
4. De kerk heeft mensen nodig die trots zijn op hun kerk. Niet mensen die niets beters weten te doen dan almaar de vuile was van die kerk buiten te hangen. Natuurlijk wil dat niet zeggen, dat we hoogmoedig moeten worden.
5. De kerk heeft nederige mensen nodig, die willen knielen voor God en Zijn overweldigende Waarheid.
Ja, we kunnen wel wat fierheid gebruiken. En wat nederigheid. Hoe vaak gebeurt het niet dat mensen op onze voor God minimaal kleine planeet Hem voorschrijven wat Hij kan en niet kan, wat Hij mag en niet mag, en hoe Hij zich te gedragen heeft ten opzichte van mens en wereld?
De God van de moderne mens is een stumper. Hij kan geen wonderen doen, want de natuurwetten laten het niet toe. Hij is een God aan banden. Hem wordt niet toegestaan, Zijn weg ter verlossing vast te stellen, tenzij die in overstemming is met wat wij redelijk, verantwoord en humaan vinden. God zal er verstandig aan doen, altijd eerst de moderne theologen te raadplegen, alvorens Zijn besluiten te nemen en Zijn heilswil bekend te maken.
Ach ja, we hebben een beetje leren denken, een paar dingen ontsluierd die de grote Schepper in Zijn schepping verborgen heeft, en nu veroorloven we ons, Hem voor de klas weg te halen en in de bank te drukken, terwijl we er zelf voor gaan staan.
Maar: Gods weg is hoger dan onze wegen en Zijn gedachten hoger dan de onze. Wie kan ooit God doorgronden? Maar vroeg Hij dat dan? Vraagt Hij niet om gehoorzaam volgen en om aanbidding?

Wf.

SPREKERSLIJST

Br M. J. G. de Vink is verhuisd van Alkmaar naar Den Helder, Marsdiepstraat 67.

Voor de C.v.d.O.,
H. Th. Plevier.

IN MEMORIAM JOHANNES SEGAAR

Op 25 februari j.l. overleed te Winschoten, in de leeftijd van 62 jaar, na een ernstige ziekte br Johannes Segaar.
Broeder Segaar begon zijn loopbaan als dienaar van het evangelie als officier van het Leger des Heils, dat hij meerdere jaren in verschillende korpsen heeft gediend. In 1945 werd br Segaar te Rotterdam-C. door ds K. Reiling — toen voorganger aldaar — gedoopt. Sindsdien diende broeder Segaar de gemeenten Schiedam, Winschoten, Den Helder en Haulerwijk als voorganger. Nadat br Segaar zich uit de arbeid der gemeente terugtrok vestigde hij zich met zijn echtgenote in Winschoten, de plaats waar hij de gemeente als voorganger had gediend van 1957 tot 1961.

Zaterdag 1 maart werd br Segaar, vanuit 't Venster, het baptistengemeentecentrum te Winschoten begraven.

Zij die onze gestorven broeder hebben gekend herinneren zich zijn bescheidenheid, zijn grote kunstzinnigheid en zijn liefde tot het verlorene.

De wetenschap dat hij thans bij Hem mag zijn Die zondaars tot Zijn kinderen heeft gemaakt — door het genadewerk van Jezus Christus — en nu het kleurige en veelvormige patroon aanschouwt dat de grote Kunstenaar ook in zijn leven heeft geweven, zij onze zuster Segaar en haar kinderen tot troost.

„We zijn dankbaar dat hij ook onze gemeente als voorganger heeft mogen dienen" — aldus de overlijdensadvertentie die de gemeente te Winschoten bij dit sterven in ons weekblad plaatste.

v. D.

Als u niet tegen een stootje kunt MOET U WEGBLIJVEN!

Met „u" bedoelen we de leiders in de verschillende takken van kinder-, jeugd- en jongerenwerk.

Waar u moet wegblijven?
Wel, uit het kaderkamp 19-26 juli op De Vinkenhof. U wordt n.l. *niet* verondersteld daar een week lang braaf te zitten luisteren naar mensen die tegen u aan of over u heen praten.

U bent daar samen met andere leiders *aan het werk* en u beoordeelt met elkaar wat u doet en hoe u het doet. Nou, dan moet je tegen een stootje kunnen! Stel je voor dat je ontdekt dat er nog andere manieren zijn om iets aan te pakken dan de uwe, of nog erger, dat u iets belangrijks over het hoofd gezien hebt. Nou en WAT DAN NOG????
Het is alleen maar fijn om een beter inzicht te krijgen, en over meer mogelijkheden te beschikken!!
En dat stootje zal ook wel meevallen.
Ja, dat is natuurlijk ook een opvatting!
En dan.. moet u beslist *niet wegblijven* uit het

N.B.J.B. KADERKAMP voor ALLE JEUGDLEIDERS.
Vraag folder aan of meld u bij „De Vinkenhof", Biltseweg 10, Bos en Duin/Bilthoven.

ADVERTENTIES

Met grote dankbaarheid berichten wij dat God onze lieve vader en moeder, opa en oma

K. v. d. LAAN
A. v. d. LAAN—v. d. WERF

op 27 maart 1969 gedurende 30 jaar voor elkaar en voor ons heeft gespaard.

Hun dankbare kinderen, behuwd- en kleinkinderen

Groningen, Invasiestraat 77
Donderdag 27 maart a.s. de gehele dag thuis.

Ook nu gaf en spaarde God ons leven en werden wij verrast door de geboorte van een zoontje en broertje

WALTER

J. H. Meijer
A. J. Meijer-Veenstra
Madelon

Maastricht, 12 maart 1969
Schippersdreef 22B.

DE CHRISTEN

28 maart 1969
84e jaargang — 13

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 17,— per jaar (*f* 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

HEBT GIJ IN DE HEER GELOOFD? DAAR MOET MEER OPVOLGEN!

Zó zou men de n a z o r g *kunnen karakteriseren. Ná het christen-wòrden moet het christen-zijn tot ontwikkeling gebracht worden. Niet geheel ten onrechte.*

Niet „ik ben bekeerd" is het belangrijkste, maar „ik blijf bekeerd". Dáár gaat het om.

Hoe pakken we de nazorg aan?

Door huisbezoek, zegt men. Bij die mensen, die met het evangelie in aanraking zijn gekomen, en die nu verder geholpen moeten worden. Accoord.

Ze moeten tot de gemeente gebracht worden, die bekeerlingen, zeggen anderen. En ik zeg: niet accoord.

Waarom? Omdat názorg niet betekent iemand tot de gemeente (en we bedoelen dus: tot een baptistengemeente) te brengen. Dat moet al in de prediking zijn gedaan.

Geen evangelisatieprediking is die naam waard, als daarin niet de weg gewezen wordt, die de Heer door Petrus aan zondaren liet aanwijzen: Bekeert u en een ieder van u late zich dopen op de naam van Jezus Christus tot vergeving van uw zonden, en gij zult de gave van de Heilige Geest ontvangen, Hd 2 : 38. Ik weet wel, dat het soms gewrongen staat in elke preek dit naar voren te brengen, maar op de een of andere wijze zal — vooral in samenkomsten, waarin de prediking speciaal op de onbekeerde is gericht — de volle heils*waarheid*, maar ook de volledige heils*weg* gepredikt moeten worden.

Daarom kan nazorg wezenlijk niet zijn: van bekering tot doop en gemeente brengen. Dát behoort bij de voorzorg, zo te zeggen.

En toch moet op het geloof méér volgen: de heiligmaking. Dat is in de eerste plaats een taak van de prediking. Nazorg is prediking; prediking moet nazorg zijn. We herinneren ons het woord van de Heiland bij Zijn hemelvaart: leert hen onderhouden al wat Ik u geboden heb, Mt 28 : 19. Daar gaat het dus heel duidelijk om iets dat ná de doop moet plaatsvinden. Ná de doop begint de nazorg.

Daarom moet elke bekeerde, ieder, die de Heer wil volgen, de samenkomsten der gemeente bezoeken. Op de zondag vooral, en twee keer per zondag naar de kerk is dan beslist niet teveel. Wie deze diensten bezoekt, moet — ook als jongbekeerde — er niet heengaan met de gedachte: Wat zal ik vandaag te eten krijgen? maar ieder moet er ook op bedacht zijn, iets te geven (niet alleen in de collecte, hoewel dat óók geleerd moet worden). Iedere gelovige — hoe jong ook, hoe kort ook nog maar een gelovige — is geroepen tot dienst van het geheel te leven.

Een andere belangrijke factor daarbij is het gebed: Het gebed voor de prediker van het Evangelie, het gebed voor het geheel van de dienst, het gebed om volkomen vrij-zijn van belemmeringen tijdens de dienst, het gebed om volkomen en geconcentreerd te kunnen luisteren.

Niet vergeten mogen worden de bijbelbesprekingen, bijbelkringen of hoe ze maar genoemd mogen worden. Waarom zouden jongbekeerden die niet bezoeken? Of die niet zegenrijk kunnen zijn? Vanzelfsprekend, als men maar oppast voor twistingen in onderlinge discussies. Het is niet erg, dat een jong gemeentelid met diverse meningen in aanraking komt, het is wel erg, als hij de liefde niet kan terugvinden in de gesprekken.

Een ander belangrijk hulpmiddel bij de nazorg, oftewel: bij de geloofsopbouw, is het geschreven woord. Natuurlijk denken we dan niet alleen aan boeken, maar ook en vooral aan ons weekblad. Voor onze gemeenten komt het er op aan, telkens broeders (en zusters!!!) in de redactiecommissie te kiezen, die een goed inzicht in de Schriften hebben, die in de zielzorg ervaring hebben, of die op andere terreinen des levens inzicht en ervaring hebben, die zij ten dienste van de gemeenschap kunnen stellen. Voor de redactiecommissie komt het er altijd weer op aan, elke editie zó samen te stellen, dat *ieder* daarin iets kan vinden, dat hem kan helpen, hem verder kan helpen (en dat hoeft niet altijd smeuig of smakelijk te zijn).

Boeken zijn ook belangrijk (maar u kunt verzuchten, leestafelbeheerders, dat onze mensen niet lezen... Denk maar aan het lot dat Gemeenschap der heiligen van br. J. Reiling onderging).

Maar hoeft er dan geen huisbezoek gedaan te worden bij jonggelovigen? Maar vanzelfsprekend! Maar niet als názorg, wél gewoon als zorg, als herderlijke zorg. Door de voorganger, door de ouderlingen en diakenen, door leden van besturen van verenigingen. Maar dat huisbezoek strekt zich ook uit tot anderen, ja tot alle leden der gemeente. Men hoort wel eens zeggen: Nu we gedoopt zijn, zien we dominé niet meer. Kan zijn, maar wat wilt u? Hij komt nog wel, maar misschien niet meer zo vaak. Omdat hij nu anderen tot de Heer moet leiden. Huisbezoek mag geen privé-onderricht zijn, en de voorganger mag niet tot een privé-lessen uitdeler worden.

Joël Sörensen, bij ietwat oudere jongeren onder ons in levendige herinnering vanuit zijn tijd als secretaris van het jeugdwerk van de Baptisten Wereld Alliantie (en nu onder andere lid van het Zweedse parlement) zei eens: Het beste, wat je een jongbekeerde kunt geven, is een levende, lievende gemeente.

Daar zou ik het op willen houden. De beste nazorg ligt verankerd in de houding van de levende gemeenschap der gelovigen. Als een gemeente dood is, kan geen voorganger, kan geen kerkeraad, kan geen evangelisatie-commissie met welke allerbeste methoden ook, vruchtbaar werken aan de geloofsopbouw van jonge bekeerden, en van oudere bekeerden.

Daarom zal het gebed om een goede nazorg een aanslag zijn op elk gemeentelid, om zichzelf te laten inschakelen in Gods nazorgteam: de gemeenschap der heiligen.

H. Ploeger

zand en zaad

We zouden ons onze samenleving niet kunnen voorstellen zonder een overheid, ongeacht of die zich zelf via een revolutionaire weg op de regeringszetel gezet heeft of dat het volk die langs de weg van verkiezingen geroepen heeft. Met name in zo dicht bewoonde gebieden als waarin wij leven is het nodig een instantie te hebben, die zorgt voor recht en orde. Ik ontdek steeds in mij ontoereikende kennis om met kennis van zaken zinnige dingen te zeggen over deze soort onderwerpen, maar één zaak is mij wel duidelijk: de overheid is er voor de burgers, de burgers zijn er niet voor de overheid. Een goede overheid is dienares van het volk en zoekt met ingespannen krachten naar wegen en middelen om de haar toevertrouwde samenleving zo evenwichtig mogelijk te regeren, te leiden.

Onze dagen hebben ook ten aanzien van de overheid iets huiveringwekkends in zich. Een meneer *George Orwell* heeft een boek geschreven en daarin gezegd dat er in *1984* geen werkelijke vrijheid meer zal zijn vòòr de burger. Tegen die tijd zijn we allemaal een soort van konsentratiekamp binnengesluisd. Ieder wordt overal voortdurend bewaakt en afgeluisterd. Wij zijn dus op weg naar die staat met zo'n overheid, die alles registreert en regelt.

Verzorgd van wieg tot graf en onderweg begeleid. Ingekapseld door de draden, die wij zelf gesponnen hebben; door wetten, die wij zelf raadzaam en aanvaardbaar achtten; steeds meer taken hebben wij aan de overheid gedelegeerd, omdat wij het nuttig, ja wenselijk vonden, dat zij met de macht en middelen, die tot haar beschikking stonden en die wij haar ter beschikking stelden, in zou grijpen en regulerend zou optreden. Tenzij tegenkrachten ontwaken en opstaan zullen wij steeds meer afdrijven in de richting van de almachtige staat.

Deze inleiding, voor een deskundige waarschijnlijk rammelend, is geboren uit wat ik vernomen heb inzake een eventuele tegemoetkoming van de overheid aan de kerken voor wat financiën betreft. Er zijn enige kerken in ons land, die, de oorzaak ligt in ver achter ons liggende tijden toen kerkelijke goederen overgingen in handen van de staat, daarvoor tot op deze dag schadeloos gesteld worden, zij het dan met een gering bedrag. Ik las ergens dat het totaal ongeveer 3½ miljoen gulden per jaar is. Minister Witteveen wil daar af. Hij wil een bedrag ineens aan die kerken geven en daarmee een einde maken aan die oude regeling. De kommissie Van Walsum daarentegen wil aan alle kerken elk jaar opnieuw geld doen toekomen in overeenstemming met het aantal leden, dat een kerk heeft. Om te beginnen zou dat 50 miljoen gulden per jaar gaan worden. De zaak moet nog in de Tweede Kamer behandeld worden en het zou wel eens een interessante en wie weet leerrijke dag kunnen worden. U hoort het al: indien de overheid alle mogelijke en soms ook onmogelijke lichamen steunt, kunstenaars subsidieert, die, althans voor ons, ondoorgrondelijke of bedenkelijke woorden en werken produceren — en dat nog wel van onze belastingcenten, zeg maar guldens —; als andere kerken, wier leringen wij verwerpen, gedeeltelijk gefinancierd zullen worden uit ons geld, dat wij moesten deponeren bij de ontvanger van allen en alles: waarom zullen wij dan ons deel niet vangen? Als het dan toch die kant uitgaat zullen we mee willen delen en een beetje terughalen van wat we brachten. Hoogstaand om gelden van de overheid te aanvaarden zijn de motieven wel niet, maar 't lijken redelijke argumenten.

We zitten in een gevoelige hoek. Onze vaderen hebben, met het oog op wat de geschiedenis leerde omtrent deze en soortgelijke zaken, ons bezworen op verre afstand van de overheid te blijven. Voor altijd scheiding tussen kerk en staat. Wij huldigen nog die overtuiging en dat heeft het sommigen onder ons moeilijk gemaakt subsidie bij kerkbouw te aksepteren. Was het geen verloochening van dat beginsel? En hoe zit dat met de vormingsleider onder ons, die voor ongeveer 3/4 van zijn salaris door de overheid betaald wordt? Hebben we met in deze gevallen gelden te aanvaarden het smalle pad niet verlaten? Laten we zeggen dat we tot de rand gingen.

Maar nu is een voortdurende subsidie van het gemeentelijk werk aan de orde. We zullen 't besluit van de Kamer moeten afwachten. We zullen de neuzen tellen en vooral naar het gezicht zien achter die neus. Ik ben toch te zeer kind der vaderen om subsidie voor kerken te verwelkomen. Ik kan zo gauw niet nagaan of er ook ‚schriftuurlijke' gronden zijn voor deze opstelling, maar 't zou me niet verwonderen als iemand ging zeggen dat de gemeente toch wel iets volkomen anders is dan een vereniging met welke voortreffelijke opvattingen en doeleinden ook. Dat de vergadering van het volk Gods het vanzelfsprekend zal vinden zichzelf, ook wat de financiën betreft, te verzorgen. Dat het min of meer beledigend zou zijn voor het karakter van de gemeente om ondersteuning van de overheid aan te nemen, hoe redelijk ook verdere menselijke overwegingen mogen klinken. De gemeente moest zich op dit stuk ook niet assimileren, zich niet aanpassen en zo steeds meer zichzelf degraderen. Zij is geen vereniging tot nut van het algemeen. Zij is anders dan anderen. Zij bestaat uit koningen, priesters en profeten van God en het verleden heeft, ons althans, bewezen dat zij het heel goed kan stellen zonder financiële relatie met de overheid. En dan hebben we nog niet eens gesproken over de gevaren die steun in zich bergen.

Huizinga

handelingen 69

DANKEN

We zijn gekomen aan het einde van een maand van acties. Er is heel wat gebeurd in Baptist Nederland, er is in ieder geval heel wat georganiseerd. Niet alles is volledig geslaagd, maar dat had ook niemand verwacht. Het is een klein beetje oudejaar voor ons. We zijn zo geweldig lang bezig geweest met deze evangelisatie-actie. Misschien hebben we sterk het gevoel gehad dat we konden werken in afhankelijkheid van de Heer, en in overeenstemming met zijn wil, en mogen we nu volop danken. Het zaad is gestrooid, enige oogst is al binnengehaald, en er is hoop voor meer.

Mogen we nu ook voor die vrucht gaan danken, die we op dit moment nog niet zien? Mogen we geloven dat Gods Woord niet ledig weerkeert, maar dat het zal doen wat Hem behaagt? Zelfs indien dit niet zou resulteren in wat wij zo graag hadden gezien . . .

In ons danken zal ook een stuk overgave moeten liggen, en zelfs een stuk loslaten. Het allerlaatste moeten we aan de Heer overlaten. Niet door onze geestkracht of door ons geestelijk geweld, maar door Zijn Geest moet het geschieden.

Laten we daar ook voor danken. Want stel je voor dat het ons werk was . . . En als we dan met een ootmoedig hart danken dat we dit mochten en konden doen, dan zullen we tegelijk vragen om een gescherpt oog en een genegen hart voor de nazorg.

M.G.B.

U BENT GEWAARDSCHUWD!

In het aprilnummer van De Zaaier komt een foto over twee pagina's, voor, waarop niet minder dan tegen de tachtig leidinggevende broeders van omstreeks 1930 staan. Een prachtplaat, die u allen een uur bezig zal houden, omdat u er zovelen ziet, aan wie u herinneringen hebt. Let op het aprilnummer. Zorgt dat u er minstens één eksemplaar van krijgt. We drukken de plaat maar eenmaal af. U bent gewaarschuwd. Red.

Aan rustige wateren

De Heer heeft uw ezel nodig!

„Toen zij het veulen losmaakten, zeiden de eigenaars tot hen: Waarom maakt gij het veulen los? En zij zeiden: „De Here heeft het nodig". - Lukas 19 : 33-34.

De statussymbolen van het Rijk van Jezus zijn een stal, een kribbe, een ezel. Hij had het paleis van de Herodessen niet nodig, noch het zesspan van de triomfator. Zijn wapen toont geen leeuw maar een Lam, geen adelaar maar een duif!
Als Hij Zijn intocht doet in Jeruzalem, om er in Zijn verwerping het Heil te volbrengen, Zijn Rijk te stichten heeft Hij een ezel nodig. Geen paarden en ruiteren.
Dat is karakteristiek voor onze Heer en Zijn Rijk. Hij gaat de rechtvaardigen voorbij en wendt Zich tot de zondaars. Hij breekt het gesprek met de Farizeër of om Zich door een zondares te laten zalven.
Op een ezel gezeten doet Hij Zijn intocht. Apostelvoeten —, mannen uit het volk — worden geschoeid met de bereidheid van het evangelie om de Boodschap van het Kruis te verkondigen tot aan de einden der aarde.
Hij heeft uw ezel nodig! Uw voeten, uw handen, uw stem, uw hart!
Uw voeten, die steeds weer gaan op andere wegen dan die van Hem. Uw handen, die zich tot vuisten willen ballen in plaats van te zegenen en te koesteren. Uw stem die gemakkelijker schreeuwt en vloekt dan aanbidt. Uw hart, boosaardig en vuil als een augiasstal. Die heeft Hij nodig! Om voertuig van Hem te zijn. Om er door de wereld ingedragen te worden!
Hij heeft uw ezel nodig. Nee, Hij vordert niet, eist niet op. De eigenaars van de ezel in het dorp vlakbij Jeruzalem konden weigeren. Het was hún ezel! Het zijn uw voeten. Ga dan maar uw eigen weg! Het zijn uw handen. Laat ze hun werk maar doen! Het is uw stem, schreeuw en vloek er maar mee... Het is uw eigen hart; kom dan maar om in uw egoisme en begeerten. Het is úw ezel!
Hij heeft uw ezel nodig! Hoe is het mogelijk dat Hij het dáár mee wil doen. Dat Hij Zijn Rijk bouwt met mensen als wij, Zijn Gemeente uit het materiaal dat wij zijn.
Het is omdat dán Zijn kracht, Zijn eer en heerlijkheid openbaar worden.

v. D.

RAPPORT VAN DE STAATSCOMMISSIE VOOR DE ZAKEN VAN DE EREDIENSTEN

Graag attenderen we onze lezers, in het bizonder de raden der gemeenten, op de verschijning van het Rapport van de Staatscommissie voor de zaken van de Erediensten, aangeboden aan de Staten-Generaal bij brief van de Minister van Financiën nr. 1, Kamerstuk 10030, nr. 1/2.
De prijs van dit Rapport (36 pagina's) bedraagt f 1,98 per exemplaar, te verhogen met f 0,20 verzendkosten. Door storting op giro 425300 ten name van de Staatsuitgeverij, 's Gravenhage is dit belangrijke stuk verkrijgbaar.
Indien gewenst is het mogelijk genoteerd te worden voor de vervolgstukken op deze brief en de mondelinge behandeling in de Tweede en Eerste Kamer; deze vervolgstukken zullen f 0,22 per vel van 4 pagina's kosten.
We adviseren in het bizonder de raden der gemeenten zich van de inhoud van dit rapport op de hoogte te stellen! Het vermeldt o.a. het voorstel van de Staatscommissie (Van Walsum) om jaarlijks f 50 miljoen rijkstoelage aan de nederlandse kerkgemeenschappen te verstrekken; voor onze Unie zou dat f 95.500 betekenen (berekend naar de verhoudingen van de volkstelling 1960).

ATTENTIE!

Er blijkt een storende fout te staan op de aanmeldingsformulieren voor de kampen. Wilt u het gironummer van mej. G. van Veen te Emmen wijzigen?
Er staat 819888 maar er moet staan 818988.
Niet vergeten, dan bespaart u uzelf en ons veel moeite. Onze verontschuldiging voor deze fout.

H.J.Bl.

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem XVII

12. HET LEVEN DER GEMEENTE

a De vervulling met de Heilige Geest

Vaak hoort men opmerkingen over de gemeente te Jeruzalem, die getuigen van grote jaloersheid. Opmerkingen, die dan wel met name betreffen de liefde, die de leden tot elkander hadden; die met name betreffen de ijver voor de zaak des Heren; die met name betreffen de heilige levenswandel. Nadere beschouwing echter van het leven der gemeente te Jeruzalem in de eerste tien, twintig jaren van haar bestaan levert enkele ontnuchterende resultaten op. We zullen enkele dingen ontmoeten, waarover we vaak al te licht heen lezen, en heengelezen hebben. En als we er niet over heen gelezen hebben, dan hebben we ze vaak niet in al hun zwaarte willen aanvaarden.

De doop met de Heilige Geest

Het is opvallend, dat terwijl dit woord in de Evangeliën wél voorkomt, het in de beschrijving van de geschiedenis der gemeente te Jeruzalem nergens gebruikt wordt. Er wordt niet één keer gezegd, dat de leden van deze gemeente met de Geest Gods gedoopt werden!
Dit is te opvallender, daar in Hand 1 : 5 de Meester vóór Zijn afscheid aan zijn apostelen beloofd heeft: Gij zult met de Heilige Geest gedoopt worden, niet vele dagen na dezen. De belofte is gegeven, maar de vervulling ... is ...? Niet gekomen, wel gekomen?
Natuurlijk is de vervulling gekomen. Hoe zouden we kunnen twijfelen aan de woorden van Jezus. Maar de vervulling van de belofte wordt niet omschreven als „doop met de Heilige Geest"!
Dat betekent wel heel duidelijk voor ons dit: Er zijn in ieder geval twee mogelijkheden om die fundamentele ervaring aan te duiden, zonder welke men geen gelovige kan zijn. Teruggrijpend op het onderwijs van Jezus aan de Joden en aan Nicodemus in het bijzonder, zou men die fundamentele ervaring kunnen omschrijven als bekering en wedergeboorte. Vanuit de situatie ná Jezus' opstanding komen dan woorden als „vervulling met de Heilige Geest" en „doop met de Heilige Geest" in aanmerking.
Ik dacht niet, dat men deze zaken kan scheiden. Wat mij betreft mag wie daar behoefte aan heeft, onderscheidingen maken, maar scheidingen zijn uit de boze. Men kan niet wedergeboren zijn, zonder bekeerd te zijn. Men kan niet wedergeboren zijn, zonder de ontvangst van de Heilige Geest. Men kan niet vervuld zijn met de Heilige Geest, als men niet bekeerd is.

Het is wel van belang, deze dingen in het oog te houden. Wie hier maar steeds gaat onderscheiden, komt tenslotte tot een rubricering van de gelovigen in een aantal klassen, die ten enen male strijdig is met wat de Schrift over een gelovige zegt.
Nogmaals: in de beschrijving van het leven der gemeente te Jeruzalem komt de

uitdrukking „doop met de Heilige Geest" niet voor.

De vervulling met de Heilige Geest

De nieuwtestamentische bijbelschrijvers gebruiken hier een paar woorden (pimplánai en plêroûn), die een alledaagse betekenis hadden, en daarom bij tientallen verschillende gelegeheden gebruikt werden. Het waren geen „heilige" woorden, geen „godsdienstige" woorden (zijn die er eigenlijk wel?).
Daarom worden deze woorden gebruikt voor de vervulling van de tijd, dat zij baren zou, Lc 2 : 6; 1 : 57, maar ook voor Zacharias' dienst in de tempel, Lc 1 : 23. Terwijl de plaatsen, waar deze woorden gebruikt worden om aan te duiden, dat „de Schriften vervuld werden" bijna niet te tellen zijn. Als we de grondbetekenis van deze beide woorden dan willen vatten, dan moeten we inderdaad denken aan een vat, dat „vol" wordt. Dat gebeurt nog altijd van beneden af, d.w.z. de ene liter vloeistof na de andere wordt in het vat gestort, stort zich op de andere liter, vult deze aan. Er zit iets in van de doorgaande lijn: van de kalender, met zijn 30, 31 vakjes, die dag na dag afgekruist worden, totdat het blad „vol" is.

Pinksteren

„En zij werden allen vervuld met den heiligen Geest", Hd 2 : 4. Ligt in deze woorden niet de vervulling van het woord van Christus uitgedrukt? Ongetwijfeld! Hd 1 : 5 is in Hd 2 : 4 waar geworden, werkelijkheid geworden. Wie dit loslaat, ondermijnt zichzelf. Die houdt geen grond onder de voeten.
Wie werden vervuld? Dat zullen toch wel de honderd en twintig geweest zijn, die tussen hemelvaart en pinksteren vaker bijeen kwamen, Hd 1 : 15. Wat voor mensen waren dat? De twaalve, enige vrouwen, Maria, de moeder van Jezus, de broers van Jezus, en anderen, 1 : 13-15. In ieder geval mensen, die in Jezus geloofden. Maar er waren er nog meer. Want Jezus is eens verschenen aan meer dan vijfhonderd broeders tegelijk, zegt Paulus, 1. Cor 15 : 6. Waar waren die tussen hemelvaart en pinksteren? Waar waren die op de pinksterdag? We weten het niet.
In ieder geval waren het volgelingen van Jezus, die op de pinksterdag in Jeruzalem (in de tempel, d.w.z. op het tempelplein?) bijeen waren. En die plotseling opgeschrikt werden door het geluid als van een geweldige windvlaag, 2 : 2, en die plotseling vuur zagen, vs 3. Wat is er gebeurd?
Johannes, de apostel, die er zelf bij geweest is, en die er zelf nauw bij betrokken was, schreef later: Dit zeide Hij van de Geest, welke zij, die tot geloof in Hem kwamen, ontvangen zouden; want de Geest was er nog niet, omdat Jezus nog niet verheerlijkt was, Jo 7 : 39.
Met andere woorden: Pinksteren volgt niet alleen wat de tijdsorde betreft na pasen, maar ook wat de wezenlijke (nieuwtestamentische) inhoud betreft. Voorwaarde voor pinksteren was pasen. Jezus' opstanding uit de doden was voorwaarde voor pinksteren. Het verzoenend sterven van Jezus was onontbeerlijk voor de verwerkelijking van de profetieën aangaande de uitstorting van de Heilige Geest, Hd 2 : 16, 17.
Maar als zodanig is Pinksteren onherhaalbaar, dus eenmalig. Nooit zal de wereld weer een pinksterdag beleven als in het jaar (laten we zeggen) 30 van onze jaartelling. Zoals de wereld ook nooit meer zo'n goede vrijdag en zo'n paasdag zal beleven. Het *is* geschied, omdat het volbracht *is*. Maar dat betekent niet, dat zich niet in het leven van een gelovige herhalen kan, ja herhalen moet, wat op de pinksterdag gebeurde: de vervulling met de Heilige Geest. Maar dan alleen, als er een „goede vrijdag" en een „paasdag" aan voorafgaan. Anders gezegd, zoals Paulus dat aanduidt: Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood, opdat, gelijk Christus uit de doden opgewekt is door de majesteit des Vaders, zo ook wij in nieuwheid des levens zouden wandelen, Ro 6 : 4. En dat woord „nieuwheid" is oneindig meer dan het beginnen van een verbeterde leefwijze; het is een wedergeboren, dus opnieuw geboren leven.
Wat de broeders en zusters, de eerste leden der gemeente te Jeruzalem op die dag ervoeren, hebben anderen ná hen nooit meer kúnnen ervaren: zij waren de eerstelingen (pinksteren was voor de Joden het feest der eerstelingen!).

Doorgaande vervulling

Hoe vanzelfsprekend de deelhebbing aan de Heilige Geest was — op grond van de belofte — blijkt uit het feit, dat van de drieduizend, die op de pinksterdag gedoopt werden, niet gezegd wordt, dat zij met de Heilige Geest vervuld werden, 2 : 41. Toch blijkt zonneklaar uit het vervolg, dat zij als vervulden, dat is: als gebondenen aan Vader, Zoon en Geest, leefden.
Meer dan eens wordt ons dan verder meegedeeld, dat de gelovigen wérden vervuld met de Heilige Geest, of dat zij wáren vervuld met de Heilige Geest. Petrus, staande voor de Joodse Raad, wás vervuld met de Heilige Geest, Hd 4 : 8; na de vrijlating van Petrus en Johannes uit de gevangenis „wérden zij allen met de Heilige Geest vervuld", Hd 4 : 31. Zó althans hebben de vertalers van het Ned. Bijbel Genootschap het ons in de nieuwe vertaling gezegd. Maar het is de vraag, of deze vertaling correct is. In ieder geval had ook vertaald kunnen worden: en zij wáren vervuld met de Heilige Geest.

Blijvend vol?

Onmisbaar bij de beantwoording van de vraag naar de betekenis van deze en dergelijke uitdrukkingen (doop met de Heilige Geest; vervulling met de Heilige Geest) is de visie, die men op de Heilige Geest heeft. En welke nadruk men op deze visie legt.
Er zijn — vanuit het geheel van de Schriften — twee visies mogelijk, die elkaar kunnen oversnijden:

a men kan de Heilige Geest beschouwen als de derde persoon in de Godheid, waarbij dan de nadruk valt op „persoon". Daarmee bedoelen we dan een zelfstandig wezen, dat niet autonoom is, maar wel zelf-standig, d.w.z. een eigen plaats heeft. Dat met anderen verbonden is, hier dus met de Vader en de Zoon.

Dogmen-historisch komen hier dan vragen aan de orde als: Is de Heilige Geest van eeuwigheid tot eeuwigheid, of is de Heilige Geest van de Vader uitgegaan? En ook van de Zoon?

b men kan de Heilige Geest beschouwen als „kracht", „kracht van omhoog" (naar Hd 1 : 8). Als energie, als motorisch principe.

Waar de nadruk op het laatste valt (persoonlijk geef ik de voorkeur aan een oversnijding van die twee, van a en b; in deze zin: De Heilige Geest is een Persoon, Die in het leven van Gods kinderen werkt, zich openbaart als kracht, als vermogen, als energie) is het gevaar niet denkbeeldig, dat men de nadruk gaat leggen op het bezitten van de Heilige Geest. En het gevaar van álle bezit is, dat wij er over gaan beschikken; dat wij ons als bezitters gaan gedragen, die met hun bezit naar believen kunnen handelen. Dát is fout. Zulks komen we in de gemeente te Jeruzalem dan ook niet tegen. En dát is één van de redenen, waardoor de gemeente in Jeruzalem zulk een vrolijk beeld geeft, zonder overspannenheid.

Uit de bladzijden, die Lucas wijdt aan het leven der gemeente te Jeruzalem, komt wel overduidelijk naar voren, dat de gelovigen in die gemeente de Heilige Geest niet als (privé) bezit zagen, maar zichzelf als bezit van de Heilige Geest zagen. Zij wisten, dat zij zich ter beschikking van de Heilige Geest gesteld hadden in hun bekering. Zij hadden zich overgegeven. Het ging mis in hun leven, als zij dit uit het oog verloren (zoals Ananias en Sapphira dit uit het oog verloren). Als zij de Heilige Geest op een klein en kleiner gedeelte van hun leven terugdrongen, ging het mis. Vervuld zijn met de Heilige Geest betekent dan, dat de Heilige Geest alle ruimte kreeg. Vervuld wórden betekent dan, dat de Heilige Geest opnieuw bezit mag nemen van heel het leven.
Kernvraag voor de gelovige is dus: Heeft de Heilige Geest mij? en niet: Heb ik de Heilige Geest?
Dat de Heilige Geest ook „bekwaammakende genade" is, hebben de gelovigen in Jeruzalem ervaren. De volle kracht,

de tomeloze energie van de Heilige Geest kwam er tot uitwerking. Op de pinksterdag spraken zij in vreemde talen; er gebeurden wonderen en tekenen; mensen kwamen tot geloof; Jezus werd verheerlijkt.
In situaties, waarin de Heilige Geest dat nodig achtte, ervoeren de gelovigen de kracht van de Heilige Geest. Merkten anderen dat ook op, zodat Lucas kon schrijven, dat Petrus „vervuld met de Heilige Geest" was, 4 : 8, terwijl hij op de pinksterdag ook al vervuld was geworden met de Heilige Geest.

Slotopmerking

Het is duidelijk, dat het leven van de gemeente in Jeruzalem door de aanwezigheid van de Heilige Geest een facet kreeg, dat andere gemeenschappen van mensen misten. Daarom behoort aan een beschrijving van het leven van die gemeente een beschrijving van haar (verticaal) wezen vooraf te gaan.

Ploeger

WAARHEEN OP 7 APRIL ?

ONZE DRENTSE BONDSDAG

wordt gehouden op 2e PAASDAG
in het Christelijk Lyceum aan de Baander te EMMEN.
9.45 uur: koffie drinken.

Aanvang 10.45 uur met Bidstond

Onderwerp: **„De Blijdschap van de Opstanding".**

ZANG — MUZIEK en SPEL.

Pauze van 12.30 - 13.30 uur. Sluiting ± 15.15 uur.

Vergeet uw Lofzangen en gebedenbundel niet.

TOEGANG VRIJ.

ZR CORRY BROUWER AANVAARD ALS ZENDELINGE

In de loop van de maand februari zonden de meeste gemeenten hun stembriefjes op naar het uniebureau waarin zij zich uitspraken vóór uitzending van zr Cornelia Brouwer, lid van de gemeente te Hengelo (O). In totaal ontvingen we 148 stembriefjes, hiervan stemden 147 vóór uitzending terwijl er één stembriefje niet was ingevuld. De U.Z.C. is geweldig blij met deze zeer positieve uitslag. Zr Brouwer hoopt op de Algemene Vergadering te Eindhoven aanwezig te zijn, indien dit enigszins mogelijk is. Toch dachten we dat de lezers van ons weekblad graag het een en ander van zr Brouwer zouden willen horen, al zullen sommigen haar kennen van haar bijdragen in De Zaaier.
Zr Brouwer studeert enige weken in Zwitserland. We hebben haar enkele vragen ter beantwoording voorgelegd om op die manier te bereiken dat u wat meer van haar en over haar zou weten. Maar we laten haar nu zelf aan het woord. (U.Z.C. — Th. van der Laan).

Toch naar Kongo

Voor mij liggen een paar vragen, en ik zal proberen u daar een zo goed mogelijk antwoord op te geven. Omdat met het beantwoorden van de ene vraag, de volgende vraag eigenlijk ook al beantwoord is, zal ik de aan mij gestelde vragen hier laten volgen en u mijn antwoord in een geheel geven.

1. Waarom gaat u als zendelinge naar Afrika?
2. Wat is de onmiddellijke aanleiding om naar Sona Bata te gaan?
3. Waar hebt u uw opleiding gehad?
4. Waar en wat studeert u momenteel en bevalt het in Zwitserland?
5. Tegen welke tijd denkt u dat de uitzending zou kunnen plaatsvinden?

Het is een beetje moeilijk, of beter gezegd, ik vind het moeilijk om te beschrijven waarom ik als zendelinge naar Afrika ga.
Sinds mijn lager-schooljaren heeft zending en alles wat daar mee te maken heeft mij al bezig gehouden. Nee, niet enkel, of speciaal Afrika maar zendingswerk waar ook ter wereld.
Natuurlijk zijn mijn gedachten later wel naar Afrika en speciaal naar Congo uitgegaan, want daar voelen wij ons als Nederlandse baptisten toch wel het nauwste mee betrokken.
Immers, van andere mannen en vrouwen uit ons midden die daar werkten of werken hoorden en horen we van hun ervaringen in dat wereldeel, en onze interesse en steun werd en wordt er nog voor gevraagd. Toch heb ik ook aan andere landen gedacht dan Congo en speciaal Sona Bata. Een groot aandeel heeft de politieke situatie van enige jaren geleden in Congo, daarin gehad.
Toen de moeilijkheden n.l. zo groot werden dat het voor veel zendelingen onmogelijk bleek hun werk daar voort te zetten en velen voor korte of langere tijd naar hun vaderland terugkeerden, doofde bij veel landgenoten het enthousiasme voor zendingswerk een beetje.

Het was in die tijd en door die omstandigheden dat ik besloot voorlopig uit te zien naar een andere vorm van zendingswerk en wel deze, om b.v. voor twee jaar uit te gaan voor ontwikkelingshulp via de Stichting „Nederlandse Vrijwilligers". Met de bedoeling dat wanneer de moeilijkheden in Congo wat minder scherp waren daar alsnog na twee jaar naar toe te gaan.
Maar het leek mij goed eerst wat praktische ervaring in het Engels op te doen en het Engelse ziekenhuisleven te bekijken en te bestuderen.
Want waar ik ook heen zou trekken, ongetwijfeld zou ik in contact komen met Engelsen, Amerikanen of Canadezen. Wanneer men elkaars werkmethoden

een beetje kent, maakt dat het elkaar verstaan in je beroep veel makkelijker. Ik ben dan ook na het verkrijgen van een erkenning van m'n Nederlandse verpleegsters diploma, naar Engeland getrokken en heb daar veel ervaring opgedaan. Zowel in taal als werk. Een ander toch ook wel belangrijk ding is, dat met de erkenning van mijn Nederlandse diploma ik ook het Engelse diploma voor ziekenverpleging kreeg, dat voor werk, waar ook in het buitenland als verpleegster, de deuren makkelijker opent.

In die tijd in Engeland ((11 maanden) kwam ik in contact met het werk van de Bapt. Miss. Soc. (B.M.S.) die in Brazilië een nieuwe vorm van werk begon en daarvoor dringend om verpleegsters vroeg.

In verschillende door de BMS en subcommissies uitgegeven periodieken las ik daar het een en ander over en het kreeg langzaam maar zeker mijn interesse.

En zodoende ben ik dan ook gaan informeren, eerst via een tussenpersoon, en later rechtsstreeks bij de B.M.S. Zo kwam het dan ook dat ik in m'n hart eigenlijk al „ja" had gezegd tegen het werken in Brazilië.

Maar de Heer der zending had andere plannen. Want terwijl ik dacht Afrika nu definitief vaarwel te zeggen en naar Zuid-Amerika te trekken ontving ik daags nadat ik met B.M.S. mensen een gesprek had over Brazilië en een eventuele verdere studierichting, een brief uit Afrika, en om precies te zijn uit Sona Bata, met het verzoek: „als je je vrij kunt maken, kom dan alstjeblieft hier naar toe. We hebben zo erg hard iemand nodig, zelfs al zou je enkel voor een paar jaar willen komen".

Twee dagen later lag er vanuit Nederland een soortgelijke brief voor me.

Uit dit alles is mij duidelijk geworden dat Hij die zegt: „Ik ben de Heer, uw God die u leert, opdat het u welga; die u de weg doet betreden die gij gaan moet", mij vraagt niet naar iets anders en in mijn ogen beters uit te kijken, maar mij de weg wijst naar Sona Bata in Congo, Afrika.

Ik geloof dat ik hiermee de eerste twee vragen wel beantwoord heb; ik zal dan nu een beetje over m'n studie gaan vertellen die na m'n schoolopleiding eerst in het oude Algemene Ziekenhuis en later in het splinternieuwe Prinses Irene ziekenhuis in Almelo begon.

Drie jaar leren voor het diploma Ziekenverpleging A en dan nog even denken over „en hoe nu verder" na het examen. Eerst de kraamaantekening en dan maar de opleiding van operatiezuster, dacht ik. Maar het ging anders. Hoe het gekomen is weet ik niet. Iemand zal me wel verteld hebben dat daar veel om gevraagd werd, want opeens was het idee er om vroedvrouw te gaan worden.

Nog nooit had ik er aan gedacht om daar voor te gaan leren, maar goed eerst maar eens even informeren naar de duur van zo'n studie en naar de vereiste vooropleiding.

Na toelatingsexamen en medische keuring kon ik aan het eerstvolgende schooljaar deelnemen en dat was dan het begin van een opleiding die drie jaar zou gaan duren.

U weet inmiddels al uit het bovenstaande dat ik na het voltooien van m'n studie aan de Rijkskweekschool voor Vroedvrouwen in Rotterdam naar Engeland vertrokken ben en daar het verzoek kreeg om naar Sona Bata te komen. Zonder meer daar naar toe gaan, gaat ook niet want ik moest en moet nog steeds flink „Frans" studeren.

De lessen die daar aan l.l. verpleegsters en l.l. vroedvrouwen gegeven worden en waarin ik ook mijn aandeel zal hebben, worden allemaal in de franse taal gegeven.

Via de familie Edens kreeg ik naam en adres van een Canadese verpleegster die in Sona Bata gewerkt heeft, daar moeilijkheden had met het „Frans" en naar Zwitserland ging om daar iets aan te verbeteren.

Het is hier geen taleninstituut, maar een Bijbel- en zendingsschool waar ook Franse lessen worden gegeven.

Het gebouw is mooi en nieuw en ligt op plm. 6 km afstand van het meer van Genève, temidden van in deze tijd van het jaar, nog wit besneeuwde bergen.

Er studeren hier mensen van veel verschillende nationaliteiten. Afrikanen die hier voor één of meerdere jaren Bijbelstudie zijn. Ik heb hier mensen ontmoet die reeds enkele jaren in Afrika gewerkt hebben, en uit gesprekken met hen heb ik veel geleerd. Ervaringen uit de eerste hand kreeg ik te horen en zij vertelden over moeilijkheden waaraan ik nog niet eerder gedacht had.

Al met al heb ik hier dus een erg leerzame tijd. Toch hoop ik binnenkort weer naar Nederland terug te komen om koffers te pakken en alle andere regelingen te treffen die nodig zijn. De boot is inmiddels al geboekt, hoewel onder voorbehoud, voor mei a.s. Maar een datum van vertrek is bij de scheepvaartmaatschappij zelfs nog niet bekend. Het vereiste visum is aangevraagd en daar is het wachten nu ook nog op. Blijft dat lang uit, dan zal ook m'n vertrek nog een maand uitgesteld worden. Maar voorlopig blijf ik hopen in mei op de boot te kunnen stappen, op reis, naar het voor mij nu nog zo onbekende Congo.

C. Brouwer, Zwitserland.

HOUSTONGROEP IN ALBLASSERDAM

Alblasserdam — (J. Th. v. W.). De gemeente Alblasserdam beleefde zaterdag 15 maart j.l. een prachtige dag met „Houston Baptist Choir". Vrijdagavond werden onze amerikaanse broeders en zusters na de dienst te Hoogvliet opgehaald en in onze gezinnen ondergebracht. De volgende dag werd de groep door b. en w. in Hotel Kinderdijk ontvangen en daarna door de V.V.V. in het molengebied rondgeleid.

Voor de dienst 's avonds werden door de leden 1500 Zaaiers en 10.000 uitnodigingsfolders verspreid in Alblasserdam en omliggende plaatsen. Omdat ons noodgebouw veel te klein is, werd door ons de Eltheto-kerk gehuurd en het was fijn te zien, dat deze kerk zo vol was, dat er nog circa 100 stoelen in de bijzaal opgesteld moesten worden. De samenkomst werd door circa 350 mensen bezocht.

De vertaling werd voor deze avond verzorgd door ds P. v. d. Werf van Rotterdam-Zuid, die tevens de samenzang leidde. Onze voorganger ds A. Visscher hield een korte toespraak over Joh. 9, een voor deze streek zeer goede keuze. Hij besloot met een duidelijke nodiging om voor Jezus te kiezen. Het Houston-koor hield ook deze avond de bezoekers gevangen door hun unieke „bell-ringing" zang en getuigenis. Het was voor ons een zegen deze broeders en zusters te horen en in onze gezinnen te mogen ontvangen.

Wij zijn dankbaar voor de prachtige gelegenheid, die de Heer ons bood om de boodschap uit te dragen. Aangezien vele leden zeer verspreid in de omgeving wonen, zijn wij eveneens dankbaar, dat sommige leden bereid waren om in de laatste 2 weken voor de dienst bijna iedere avond op pad te gaan om mensen te nodigen. Het gevolg van bovengenoemde verspreidheid is, dat het veel tijd en moeite kost om elkaar te bereiken. Tevens willen de gelovigen in de omliggende plaatsen als Papendrecht, Ridderkerk, Hardinxveld-Giessendam e.a. ook wel bepaalde aktiviteiten beginnen, hetgeen als gevolg van deze verspreidheid uiterst moeilijk te realiseren is.

Wij vertrouwen echter, dat het zaad dat wij mochten strooien op aard, vrucht zal dragen, want God zal zijn Woord niet ledig doen terugkeren.

DOOPDIENST IN MAKKUM

Makkum — (J. H.) Zondag 16 maart was voor onze kleine gemeente een blijde dag. Een zuster die al vele jaren met de gemeente opging, gaf de wens te kennen dat zij haar Heiland wilde volgen ook in de doop. Dit was voor onze gemeente een blijde tijding. Want als er in een hele tijd geen doopdiensten zijn, dan kan men wel eens moedeloos worden. Maar als er vruchten geoogst worden op het zaad dat elke zondag wordt gezaaid, dan stemt dat ook weer tot grote vreugde, en ziet men dat Gods werk door gaat, al is het soms een hele tijd stil. Zo mocht dan onze voorganger na een gloedvolle prediking, handelende over Hand. 16 : 14-15, voor een geheel gevuld kerkgebouw, deze zuster op haar belijdenis door de doop de gemeente binnenleiden. Blijdschap was er in de gemeente, blijdschap bij deze zuster, maar eveneens bij haar ouders nu ze zien dat hun kinderen in hun voetstappen de weg der gehoorzaamheid bewandelen. Velen waren onder de indruk van dit gebeuren, en we bidden, dat God nog meerderen moge trekken opdat zij ook die beslissende stap mogen doen.

Na de dienst vierde de gemeente het avondmaal, waarbij de ouderling deze zuster toesprak en welkom heette in de gemeente.

Op 25 februari hielden we onze jaarvergadering. Dit was een zeer gezegende avond. Br A. Bakker, die 22 jaar de gemeente heeft gediend als diakenpenningmeester, meende dat hij deze taak aan een ander moest overdoen. Hierin zijn we ook weer geslaagd in onze br A. Eizema.

Wat de kerkdienst zondags betreft, die wordt goed bezocht. Ook dient nog vermeld te worden, dat er verleden jaar een paar zusters waren die het initiatief namen tot het oprichten van een meisjesklub. Werd er begonnen met een zestal meisjes,

dit aantal is inmiddels gestegen tot over de twintig. God zegene ook het werk van deze zusters. Geve God dat we binnen niet al te lange tijd weer goed nieuws mogen vermelden.

HANDELINGEN 69 IN PERNIS-HOOGVLIET

Pernis-Hoogvliet — (Corresp.) Sinds lang heeft men niets meer vernomen uit dit bruisende gewest, maar heus (en dan zeg ik met Nelly van Kol):

„Nu móét ik grijpen, pen en papier
Om heimlijk op te vangen
De echo van al dat gekweel en getier
Van al die jubelzangen".

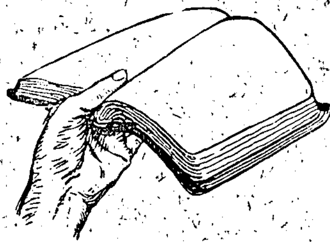
Zondag 2 maart beluisterden we Irene Jordan in De Doelen te Rotterdam en verheugden ons uitermate. Zondag 9 maart werd een jonge zuster uit Hoogvliet gedoopt en bij het Avondmaal begroet door onze br ouderling C. Hollestelle, die een passend woord voor haar had. Van 9-14 maart colporteerden we en brachten plm. 1000 Zaaiers in de huizen, waarvan 150 in Spijkenisse, dáár aangevuurd door onze stille, doch trouwe broeder Jan Niemeijer met zijn vrouw. 14 maart: Een bijzondere Evangelieverkondiging met het Houston Choir in de Antwoordkerk te Hoogvliet. Naast schone zang en muziek vroeg ds Pflaum de plm. 300 aanwezigen: „Heeft uw leven nog wel zin?" en attendeerde allen op het stille verlangen dat er is naar iets wat we soms geen naam kunnen geven en dan . . . komt Jezus in mijn en in uw leven en hij spreekt je wonderbaar aan. Laat de Heiland in, diep in je hart. Weer speelde de muziek en wel de melodie van „Was jij er bij toen de Heer werd gekruist?" Ademloos werd er geluisterd, ook toen een der amerikaanse broeders getuigde wat zijn Heiland wat door ds Pflaum werd vertaald. Een avond om nooit te vergeten.

15 maart: Klokken luidden over Pernis. Weer een samenkomst in het kader van Handelingen 69, nu met het koor „Gode ons lied" uit Den Haag. Blij en spontaan werd er veel gezongen en zeer temperamentvol predikte ds H. v. d. Werf over: „Mijn schapen horen mijn stem en ze volgen Mij". Ds Pflaum leidde deze dienst. Een zuster uit Den Haag getuigde van haar leven met Jezus. De mooi gezongen liederen met rijke evangelische strekking, werden aandachtig beluisterd. De dirigent br. A. Gebel leerde ons ook nog enige koren. 16 maart: Volle kerkzaal in Pernis. Br. G. Blenkers werd als ouderling bevestigd. Onze voorganger bepaalde ons en br Blenkers in 't bijzonder bij de woorden van de Heiland tot Petrus: „Heb gij mij lief" en de opdracht daaraan verbonden. Het was een zéér gezegende morgen. Des avonds waren we met zeer velen weer in de geref. kerk, nu met het Scheveningse Vissersvrouwenkoor. Nu bepaalde onze eigen predikant ons bij 2 Petrus 3 : 3 en 4. Treffend zong het koor: „Ga mij niet voorbij o Heiland."

Nu is het even rustig geworden in onze gemeente. Fijn dat een bejaarde broeder vroeg ook gedoopt te mogen worden. Dus weer feest in 't zicht, alleen jammer dat Pernis nog geen doopvont heeft, doch wie weet? We hebben een God, vol verrassingen.

RADIODIENST

Zondag 30 maart te 17.00 uur zal door het Konvent van Kerken de dienst van de baptistengemeente te Utrecht vanuit „Silo", Heerenstraat worden uitgezonden. Voorganger: ds Ph. Lindeman Wzn.; medewerkenden: kerkkoor wijkgemeente Utrecht-Noord, o.l.v. dhr. L. Groeneveld; organist: dhr H. Planting.
Onderwerp van de prediking: „Hij is het, die ons kent".

Wat zullen we lezen?

De laatste week van Jezus' leven is niet Zijn makkelijkste week geweest. Verticaal gezien constateren we echter, dat het Zijn beste week is geweest: de week, waarheen Hij Zijn leven stuwde opdat de eeuwigheid zou opengaan voor gans de wereld. Wie deze verticale lijn vergeet, beoordeelt het doen en laten der mensen tegenover Jezus niet helemaal juist; zij waren méér dan figuranten, maar toch nooit onmisbare hoofdrolvertolkers. Alles draaide letterlijk om Jezus.

Zondag	30 maart	Joh. 18 : 1-11	Een vrijwillige gevangene
Maandag	31 maart	Joh. 18 : 12-27	Een kwaadwillige hogepriester
Dinsdag	1 april	Joh. 18 : 28-38	Een goedwillende egoist
Woensdag	2 april	Joh. 19 : 1-16	Twee machthebbers
Donderdag	3 april	Joh. 19 : 17-24	Moedige soldaten
Vrijdag	4 april	Joh. 19 : 28-37	Geschonden, maar geborgen
Zaterdag	5 april	Joh. 19 : 38-42	Goddank geen eeuwige rust

Ploeger

Lezers aan het woord

Geachte br Ploeger,
Uw vervolgserie over „Zustergemeenten der eerste eeuw", handelende over de 1e gemeente, de gemeente te Jeruzalem, heb ik steeds met interesse gelezen.
Al lezende en verder denkende, word je tot een zekere jaloersheid gebracht, wanneer je je realiseert hoe echt en open die gemeenschap van christenen in die tijd toch was. Het goede was goed en het slechte werd ook slecht genoemd en uitgebannen. Er waren geen barrières van tradities of beperkingen door dogmatiek. De Heer kon grote dingen doen en men verwachtte grote dingen van Hem, want alles diende ter Ere Gods. En het volk had hen lief en grote achting voor de kudde.
Rondom ons heen ziende in deze tijd, mogen we blij zijn, dat die gemeente in Jeruzalem geen baptistengemeente was.
Onze medebroeders in de Heer die zich nu nog sieren met de naam: Pinkster, Vergadering van Gelovigen, Sabbatist, Open-Broeder enz. behoeven dus, als ze zich willen openstellen voor de vreugde en geloofsbeleving van de eerste gemeente, geen baptist te worden.
Een vraag in dit verband: Zouden zij (onze medebroeders) en wij misschien ons kleed met franje (dat ons juist van elkaar gescheiden houdt) **eerst** moeten **willen** afleggen, om eerst dan in de volle vreugde en vrijheid met Christus en de medemens te kunnen komen?
In uw artikel van 28 februari schreef u: „Wie zich laat dopen zal deelhebben/deelkrijgen aan de Heilige Geest, niet door het water van de doop, maar door de Heer Christus, op wiens naam hij zich laat dopen."
Naar aanleiding van deze verzekering, waarmee ik het geheel eens ben, zou ik u graag dit willen vragen: „Is dit deelhebben aan de Heilige Geest hetzelfde als de Doop met de Heilige Geest of de Vervulling met de Heilige Geest, zoals we deze vooral in het boek Handelingen beschreven vinden"'
Vanuit uw visie op de Schrift zou ik, en waarschijnlijk meerderen onder ons, graag uw antwoord willen vernemen op beide vragen, waarvoor ik u bij voorbaat hartelijk dank zeg. Met broedergroeten,
Amsterdam M. Heijnen.

Antwoord:
1) De naam „baptist" was oorspronkelijk wel een scheldnaam; hij werd in Nederland oorspronkelijk niet gebruikt, evenmin in Duitsland. Oorspronkelijk noemden onze gemeenten zich „gemeenten van gedoopte christenen", daarmee willende aanduiden, dat zich in ons land ook ongedoopte christenen bevonden. Maar al ras heeft men dóór gekregen, dat er alleen maar gedoopte christenen kúnnen zijn, althans volgens het Nieuwe Testament, en dan wél christenen, die ondergedompeld zijn. Het gaat ons te ver, te beweren, dat alleen in een baptistengemeente een openbaring van het lichaam van Christus zichtbaar wordt. Een „baptistengemeente" legt daarom ook niet de nadruk op „baptisten" maar op „gemeente", ter onderscheiding van „pinkster"-gemeente enz. Er staat inderdaad nergens in de Schriften (noch in de Statuten van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland), dat men „baptist" moet worden om Gemeente van Christus te kunnen zijn.
2) Tegen een afleggen van de naam heb ik persoonlijk geen bezwaar, als dat maar niet tegelijk gepaard gaat met een afleggen van de naam „gemeente", en als dat maar niet betekent het weer moeten áánnemen van een andere naam. Want dan schieten we er niets mee op. Dát is de wrangheid van de geschiedenis van de laatste jaren geweest, dat er scheuring en naamsverandering kwam, maar geen wezensverandering.
3) Zie het desbetreffende artikel **12. Het leven der gemeente.**
Met oprechte dank voor uw waarderende woorden en belangstellende vragen,
Ploeger

Geachte redaktie,
Vandaag las ik in het Zoeklicht reakties van ds Overduin en prof. Van Itterzon op de uitzendingen van IKOR en Convent van Kerken. Na afloop heb ik me geschaamd, omdat ook de naam van de baptisten werd genoemd bij de kerken, die worden uitgenodigd om een stem van protest te laten horen tegen de ondermijnende uitzendingen, die door deze instanties mede namens ons voor TV en radio worden gebracht. Het is zeker al een maand geleden, dat ik onder de indruk van een bepaald programma besloot te protesteren tegen deze vertoningen, maar vrees en gemakzucht wonnen het pleit. Toch moet het er nu maar eens van komen. Ik vind het ronduit verschrikkelijk, wat mede namens ons de ether wordt ingestuurd. Vele programma's missen niet alleen elke positieve inhoud, maar verdraaiingen van het evangelie, minachting van geloof en kerk, bespotting van dingen, die voor duizenden mensen nog heilig en onaan-

FRIESE BONDSDAG PAASMAANDAG TE ZWAGERVEEN

Thema: DOET HANDELING, TOTDAT IK KOM (Luc. 19 : 13).
Aanvang: 10.00 uur — Sluiting ± 16.30 u

Het programma vermeldt o.a.:

TOESPRAKEN

DEKLAMATIES

ZANG EN MUZIEK

QUIZ

(Bij goed weer tijdens de middagpauze een openluchtsamenkomst in het bos van Veenklooster).

tastbaar zijn, worden regelmatig aan het nederlandse volk voorgeschoteld en dat namens de kerken. Ook namens ons.
Ik ben er diep van overtuigd, dat vele christenen en daaronder ook vele baptisten, zich gekwetst voelen door dit alles, juist omdat het z.g. namens de kerken wordt gelanceerd. Persoonlijk rangschik ik dergelijke programma's onder de werken der duisternis, waaraan ik geen deel wens te hebben. Ik hoop van harte dat er een stroom van protesten zal loskomen, zodat er verandering in dit goddeloze omroepbeleid tot stand wordt gebracht. Want hier gaat niet langer het argument op: Wanneer een programma je niet zint, dan draai je toch de knop om. Dit wordt mede namens ons de wereld ingeslingerd. En dat is onaanvaardbaar.

Rotterdam. R. Reiling.

Naschrift: De verontwaardiging, die uit deze brief spreekt, delen we. Desondanks moet wel een opmerking gemaakt worden opdat de verontwaardiging niet onbillijk wordt. Het is vooral de recente uitzending met ds Jan Wit geweest, die de laatste weken, terecht, tot felle reakties en afkeuringen heeft geleid. Het IKOR — het was géén uitzending van het Konvent van Kerken (duidelijkheidshalve) — heeft intussen openlijk erkend, dat de uitzending van dit tv-programma een fout geweest is.
Intussen attenderen we op het jaarverslag van de Unie (verleden week in dit blad gepubliceerd) waarin o.a. wordt vermeld: „De leden van de Unie Radio en Televisie Commissie die tevens lid zijn van het Algemeen Bestuur van het Convent van Kerken hebben zich critisch bezig gehouden met de werkzaamheden van het Convent". — v. D.

PROTESTANTEN MEER ZENDTIJD IN ITALIË

De protestantse kerken in Italië hebben nu elke zondagmorgen 25 minuten radiozendtijd; 10 minuten meer dan vroeger. De uitzendingen vinden plaats na de nieuwsuitzendingen van 8.00 uur.

ADVERTENTIES

Ter vervulling van het kosterschap van de Herdenkingskerk van de Baptistengemeente Amsterdam-West, wordt gevraagd:

EEN KOSTERSECHTPAAR

Vrije woning beschikbaar. Verschillende revenuen. Voor sollicitanten van buiten Amsterdam zal de Raad alle medewerking verlenen om in gezamenlijk overleg de mogelijkheden van een werkkring in Amsterdam te onderzoeken.
Sollicitaties worden ingewacht voor 8 april a.s. bij Br C. v. d. Mei, Kievitslaan 1, Vinkeveen.

Zojuist verschenen:

RUSLAND EN DE VOLKEN IN DE PROFETIE
door Richard W. de Haan.
Prijs f 0,85, Porto f 0,20.

Vraag catalogus over onze verdere uitgaven (Bijbelcursussen, boekjes, traktaten enz.) of vraag een gratis proefpakket (met materiaal voor zelfstudie en evangelisatiewerk) aan bij:

HET LICHT DES LEVENS,
Van Reedestraat 38, Alphen aan den Rijn.
Tel.: ds H. G. Koekkoek 01720-5860.

Onze Heer en Heiland heeft vandaag onze lieve man, vader en grootvader,

FILIPPUS LINDEMAN

op de leeftijd van 64 jaar in Zijn heerlijkheid opgenomen.

Hij heeft met liefde en toewijding geijverd voor zijn gezin en voor de Gemeente.

Al wat gedaan werd uit liefde tot Jezus dat houdt zijn waarde en zal eeuwig bestaan.

P. Lindeman—van Dam
Ph. Lindeman
J. H. Lindeman—Boiten
en kinderen
Y. Simpson—Lindeman
G. F. Simpson
en kinderen
H. L. Lindeman
D. Lindeman—Kolbe
en kinderen
W. Lindeman
J. H. Lindeman—Simon
en kinderen
G. A. C. Lindeman

Arnhem, 24 maart 1969
Keulse Slag 42.

In de Baptisten Kapel, Willem van Kleeflaan 6 te Arnhem zal op vrijdag 28 maart een afscheidsdienst plaats hebben om 9.30 uur, terwijl de begrafenis geschiedt op de Zuiderbegraafplaats, Heereweg te Groningen, vanuit de Baptistenkerk „De Cirkel", Korreweg 47, Groningen, om 15.30 uur.

De Heer nam, na een ernstig lijden, tot Zich, onze zuster

AUKJEN DE GROOT—VAN DER ZEE

in de leeftijd van 64 jaar.

Baptistengemeente Sneek

D.V. op 4 april hopen wij met onze ouders

GEERT HAMSTER
en
JANNY AEILKEMA

te gedenken, dat zij 25 jaar geleden in het huwelijk traden.
We hopen en bidden, dat God ons nog lang voor elkaar spaart.

Martha en Egbert
Geert
Hermen
Henk en Akki

Blijham, Hoofdweg 9
We willen deze dag graag in familiekring vieren.

DE CHRISTEN

11 april 1969
84e jaargang — 15

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

"Campagne in Nederland toont kloof aan"

door Theo Sommerkamp - EBPS

De direkteur van European Baptist Press Service te Rüschlikon, de journalist Theo Sommerkamp maakte eind maart een reis naar ons land om er o.a. via interviews en gesprekken een indruk te krijgen van het verloop van de aktie Handelingen 69. Dezer dagen verscheen, onder de titel ,Dutch Campaign discovers chasm', het artikel dat Sommerkamp er aan wijdde. Red.

De Nederlandse baptisten hebben een kloof ontdekt. Zij deden die ontdekking tijdens hun eerste landelijke simultane evangelisatie-campagne die in maart werd gehouden. Aan de ene zijde van de kloof bevinden zich de onkerkelijken van vandaag. Godsdienst zegt hen niets. Aan de andere kant staan de baptisten, die zich te veel van de wereld hebben afgezonderd in de praktische beleving van hun geloof.

Nu, na de campagne die hen niet heeft bevredigd maar ook niet ontmoedigd, zijn de voorgangers bepaald geworden bij hun primaire taak. Zij moeten een brug trachten te slaan die de kloof tussen de gelovigen en de moderne mens buiten de kerk overspant.

Voorgangers van de gemeenten in Nederland hebben deze gedachte benadrukt en herhaald in een reeks van gesprekken die European Baptist Press Service met hen had in die delen van het land waar de baptistengemeenten zijn gevestigd.

„Vele van onze gemeenteleden staan te ver van het leven af", klaagde H. P. de Boer die in de textielstad Enschede aan de Duitse grens twee gemeenten dient. *) „Zij leven te veel naar binnen gekeerd en hebben de gedachte dat het buiten de gemeente bezig zijn met aktuele sociale vraagstukken verkeerd is".

„Hoe bereiken wij de mensen wier grootouders reeds de kerk verlieten?", vroeg F. E. Huizinga te Hengelo — een voormalig voorzitter van de Commissie der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland — zich af. „We zoeken nog steeds naar het antwoord".

Met de uitdrukking ,de kerk verlaten' bedoelt Huizinga alle christelijke kerken, want het probleem om bruggen te slaan naar de onkerkelijkheid is niet alleen een probleem voor de baptisten. Ook de andere kerkelijke groeperingen in Nederland worden er mee gekonfronteerd.

Theo van der Laan te Arnhem, algemene sekretaris van de Unie, zei dat de meeste van de 69 gemeenten die in de Unie zijn verenigd hebben meegewerkt aan de aktie Handelingen 69. De Unie telt 9500 gemeenteleden en is een van de baptisten-unies in Europa die de laatste jaren in ledental zijn gegroeid.

Er zijn geen golven van bekeringen geweest. Enkele in meerdere gemeenten — meestal kinderen van gemeenteleden die zich aan Christus wijdden.

Nederland heeft echter de reputatie van voortdurende evangelisatie. Zo als Huizinga opmerkte: „Het is goed, dat iedere gemeente door deze aktie opnieuw in beweging is gekomen maar we moeten niet vergeten dat iedere samenkomst van baptisten een evangeliserende bijeenkomst is".

De aktie op zichzelf kan niet beschouwd worden als maatgevend voor de evangelistische ijver van de gemeenten. De gemeente te Stadskanaal doopte twee jaar geleden 37 bekeerlingen in één dienst. De 400 leden tellende gemeente te Emmen doopte verleden jaar 60 mensen (moet zijn: 30, - v. D.) en bij één doopdienst waren 1100 personen aanwezig.

De gemeenten hebben verschillende soorten diensten gehouden tijdens de aktie Handelingen 69. In Eindhoven, waar de gemeente is gevestigd bijna naast de deur van de hoofdgebouwen van het wereldwijde bedrijf van Philips, werden ,conventionele diensten' gehouden en een ,teach in'. De gewone dienst, die op zondagavond werd gehouden in het kerkgebouw, bestond uit zeven evangelisatie-liederen door de gemeente gezongen, meerdere gebeden, twee liederen van het koor; twee vokale duetten, twee duetten van piano en orgel, een getuigenis en twee korte toespraken. De gehele dienst werd op de bandrecorder opgenomen en werd afgedraaid in de daaropvolgende week bij zieken en anderen die niet in de gelegenheid waren de dienst bij te wonen.

De ,teach in', gehouden in de ,stadsgehoorzaal' (city auditorium) was dé gebeurtenis waaraan in de plankommissie bizonder veel aandacht was geschonken. Het thema van de ,teach in' was: Geloof zonder God — maken wetenschap en techniek God onnodig?

Het panel bestond uit Jannes Reiling, rector van het baptistenseminarie — voorzitter; een vrouwelijke kolonel van het Leger des Heils; de hoofdredakteur van het landelijke blad van Youth for Christ; een pinkstervoorganger die zich vooral met de hippies bezighoudt; een roomskatholiek priester die plaatselijk veel bekendheid geniet en een atheist, die als redakteur aan een weekblad is verbonden.

De ,teach in' die op vrijdagavond werd gehouden werd door ongeveer 200 mensen bezocht. Velen ervan waren studenten van de Technische Hogeschool te Eindhoven. De plaatselijke voorganger, Jacob Schouten, merkte op: „De bijeenkomst eindigde om ongeveer 10.00 uur, maar daarna bleven velen achter in groepjes, diskussierende tot middernacht. Nog nooit heb ik zoveel mensen van de gemeente bezig gezien in gesprekken met zoveel vreemdelingen".

De Nederlandse baptisten komen in het algemeen bijeen in kerkgebouwen die architectonisch aantrekkelijk zijn. De gemeente in Arnhem die een achthoekige kerk heeft, hield als onderdeel van de aktie Handelingen 69 ,open huis' voor hen die in de buurt van de kerk wonen; 55 buren kwamen uit nieuwsgierigheid op de uitnodiging af, onder hen drie nonnen. Het koor zong voor hen, verfris-

singen werden aangeboden en zij ontvingen een brochure over het baptisme. Van der Laan, algemene sekretaris van de Unie en lid van de gemeente in Arnhem, was betrokken bij de aktiviteiten van zijn gemeente. Over de plaatselijke resultaten zei hij: „Wij ontdekten, dat we meer kansen voor ons getuigenis hebben dan we ooit dachten. Dat was de grote verrassing voor ons".

Was het de moeite waard om zoveel tijd en energie te besteden aan deze simultane evangelisatie-campagne? Geen van de ondervraagde voorgangers beantwoordde deze vraag ontkennend. Enkelen waren sneller met hun „ja" dan anderen; sommigen waren enthousiast, anderen waren aarzelend. De Boer was van mening, dat de campagne daarom waardevol was omdat gebleken was hoe zwak de gemeenten zijn in hun kontakten met de onkerkelijken. „De campagne droeg meer bij tot vernieuwing binnen de gemeente dan tot vergroting van de reikwijdte naar hen die buiten zijn", aldus vond de voorganger van de grootste baptistengemeente in Nederland, Ph. Lindeman van Groningen.

J. van Dam, voorganger van gemeenten in 2 aangrenzende plaatsen, Sneek en Bolsward *), en redaktie-sekretaris van het baptistenweekblad De Christen, zag door de aktie zijn vraag naar een diepgaande studie van evangelisatie-techniek opnieuw aan de orde gesteld. Voor de aktie begon stelde hij deze studie reeds voor.

„Wij gebruiken methoden die ,uit de tijd' zijn", meende Van Dam. Hij zei, dat een panel van voorgangers en niet-voorgangers zich met de door hem voorgestelde studie zou moeten bezighouden. Hij was van mening, dat het simultane karakter van de aktie waardevol was omdat de baptisten in Nederland er grotere bekendheid door gekregen hadden. „Dit aspekt is op zichzelf belangrijk". Van Dam's mening: „Deze campagne is vijf jaar te vroeg gehouden".

„De opzet van simultane landelijke evangelisatie stelde ons in staat om een ,bell-ringing' groep uit Amerika bij ons te mogen ontvangen", zei N. J. van Beek, voorganger te Alkmaar. Daarmee doelde hij op een groep kerkmusici uit Texas en New Mexico in de Ver. Staten die met hun echtgenoten medewerking hadden verleend. Deze groep had het ,klokken-spel' als een onderdeel van het programma, dat tijdens de aktie in vele gemeenten gebracht werd.

Dick Koehoorn, diaken in de Martin Luther King gemeente te Amsterdam en adj. direkteur van een reisbureau in deze grootste Nederlandse stad, zei: „Wij zijn niet teleurgesteld maar we kunnen ook niet zeggen tevreden te zijn". Hij noch de voorganger van de gemeente, W. Veenstra, waren van mening dat de idee van simultane evangelisatie opzij geschoven moest worden. Zoals velen die ondervraagd werden zeiden zij van mening te zijn, dat de campagne met enkele herzieningen binnen drie of vier jaren herhaald moet worden. Koehoorn gelooft, dat de grote steden — Amsterdam, Rotterdam en Den Haag — een andere benaderingswijze nodig hebben dan die welke in middelgrote en kleine plaatsen is gebruikt.

Veelzeggend was het toen in een gesprek tussen Alkmaars voorganger Van Beek en een gemeentelid de laatste opmerkte: „De campagne eindigt in maart"; „nee", was het antwoord van Van Beek, „dat is niet het einde, dan begint het pas. We kunnen er niet mee ophouden; we moeten dóór gaan".

— — — —

*). Kleine oneffenheden in de tekst van Sommerkamp hebben we onveranderd gelaten; - v. D.

NBJB JEUGD- EN GEZINSKAMPEN 1969

Al enkele weken is de kampfolder in alle kerken verkrijgbaar en ongetwijfeld zult u de folder al gelezen hebben. U hebt natuurlijk ontdekt, dat er ook dit jaar een ruime keus is, want naast de binnenlandse kampen zijn er ook buitenlandse kampen, naast jeugdkampen zijn er ook gezinskampen.

Gezinskampen: Daar er elk jaar een overgrote belangstelling is voor de gezinskampen worden er dit jaar 4 gehouden. Elk jaar komt het weer voor, dat we mensen moeten teleurstellen, daar de kampen volgeboekt zijn. Mocht u belangstelling voor deze kampen hebben, dan dient u zich zo spoedig mogelijk aan te melden.

Alle gezinskampen worden gehouden op „De Vinkenhof" in Den Dolder.

Jeugdkampen: B-kampen voor jongelui van 17 jaar en ouder.

Naast de ,gewone' kampen op De Vinkenhof is er ook dit jaar weer een speciaal kamp voor de liefhebbers van water. Dit kamp wordt weer in Staveren gehouden. Je mag je eigen tent meenemen.

C-kampen voor jongelui van 14 tot 16 jaar.

Alle C-kampen worden dit jaar op De Vinkenhof gehouden. Voor deze kampen hoeven we nauwelijks reclame te maken. Elk jaar opnieuw blijken ze een groot succes. Aan elk kamp is een staf van tenminste 3 personen verbonden.

D-kampen voor jongelui van 12 tot 14 jaar:

Hetzelfde wat voor de C-kampen geldt is ook hier van toepassing.

Alle verdere gegevens vindt u in onze kampfolder. Mocht u om de een of andere reden niet in het bezit kunnen komen van de kampfolder, dan is een kaartje naar: Administratie Zomerkampen N.B.J.B. p/a Biltseweg 10 Den Dolder alles wat u moet doen. Aan dit adres kunt u ook alle verdere inlichtingen verkrijgen.

De Kampkommissie.

Verantwoording Unie-bureau

In de maand maart zijn in het Uniebureau de volgende bijdragen en giften ontvangen:

1. Voor de E.C.U.
Emmererfscheidenveen f 21,75; Pernis f 54,17; Makkum f 60,—; Staveren f 125,—; Amsterdam-Centrum f 31,33; Westerhaar f 375,—; Winschoten f 75,—; Den Helder f 23,67; Harlingen f 89,21; IJmuiden f 90,—; Utrecht f 200,—; Haarlem f 48,97; Emmercompascuum f 35,75; Almelo (Gerstr.) f 53,62; Emmen f 285,—; Zandbulten f 199,87; Haulerwijk f 52,—.

2. Voor de evangelisatie onder de Spanjaarden
Makkum f 40,—; Staveren f 75,—; Amsterdam-Centrum f 10,—; Den Haag f 180,35; Harderwijk f 38,26; Winschoten f 60,—; Emmen f 160,—; Zandbulten f 116,13; Haulerwijk f 26,69; Spaanse Baptisten f 50,—.

3. Voor de opleiding.
Emmererfscheidenveen f 25,50; Makkum f 40,—; Staveren f 150,—; Amsterdam-Centrum f 22,27; Den Haag f 100,—; Noordbergum f 147,26; Winschoten f 100,—; Utrecht f 200,—; Haarlem f 37,47; Emmercompascuum f 23,65; Almelo (Nieuwstr.) f 66,85; Emmen f 300,—; Zandbulten f 240,16; Haulerwijk f 63,—.

4. Voor de zending.
Makkum f 40,—; Staveren f 175,—; Amsterdam-Centrum f 46,10; Den Haag f 340,—; Winschoten f 75,—; Den Helder f 24,46; 2e Exloërmond f 201,75; Utrecht f 200,—; Haarlem f 101,94; Emmercompascuum f 251,95; Zandbulten f 447,93; Haulerwijk f 118,—; Den Haag f 10,— (Kom over de brug); J.D.L., O. f 10,—; N.N. te X. f 15,—; H.G.W.D., E. f 7,50; Schoolkinderen 2e Exloërmond f 19,75.

5. Voor het ,10-cents fonds' van de U.B.S.
Winschoten f 50,—; Leiden f 32,26; Utrecht f 50,—; N.N. te X. f 15,—; Zandbulten f 82,95; Haulerwijk f 22,—.

6. Voor het Noodfonds.
Amsterdam N/Zaandam f 57,78; Amsterdam-Centrum f 5,—; Heerenveen f 240,16; Arnhem f 289,85; Haarlem f 61,53 (Werelddiakonaat); W.B., E. f 25,— (Werelddiakonaat); Emmen f 128,53; W.V., A. f 7,50; M.L., D.H. f 5,— (Werelddiakonaat); H.R., M. f 150,—.

7. Voor Handelingen 69.
Zutphen f 100,—; Zwijndrecht f 150,—; M.E.V.D., U. f 70,—; Alblasserdam f 142,50; Foxhol f 325,—; Zwolle f 500,—; IJmond f 465,—; Hengelo f 1.000,—; M.G.F.B., B. f 25,—; Pernis f 99,05; Sneek f 201,30; Pernis f 17,50; Borne f 100,—.

8. Algemeen.
M.E.V.D., U. f 70,—; Assen f 48,86; M.E.V.D. U. f 70,—; Amsterdam N/Zaandam f 250,—; Den Haag f 80,—; Arnhem f 1.000,—.

Hartelijk dank aan alle gevers en geefsters!

Giro-rekening 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam.

Giro-rekening 1504 t.n.v. Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam.

T. Jansma.

AFSCHEID BR J. ZOER

De afscheidsdienst van br J. Zoer als voorganger van de gemeente Hoogkerk wordt D.V. gehouden 20 april a.s. om 4.30 uur.

U wordt hartelijk uitgenodigd deze dienst bij te wonen. Indien men van plan is deze dienst bij te wonen, graag bericht aan de sekretaris der gemeente, tel. 05900-65977.

Namens de raad der gemeente,
D.A.

Aan rustige wateren

Pasen: Gods protest

Er wordt tegenwoordig veel geprotesteerd. Bijna elk T.V.-journaal laat ons wel een protestoptocht zien. Borden worden meegedragen, kreten geslaakt. Men protesteert tegen de bestaande orde, waarbij men zich niet langer wil neerleggen.
Veel moet veranderen. Revolutie.
Hebt u wel eens een bord zien meedragen, waarop stond dat we protesteren tegen de dood?
Zoiets als: weg met de dood... of: we nemen de dood niet langer...?
Eigenaardig: hoe revolutionair men tegenwoordig ook denkt, hoeveel men ook veranderd wil zien, bij de dood hebben we ons kennelijk neergelegd als iets dat onvermijdelijk is. Daar is geen protesteren tegen, zeggen we. Bij die bestaande orde moet je je neerleggen. Daarin moet je berusten. Zoals er wel meer dingen zijn waarin je nu eenmaal berusten moet: leed, schuld, vergankelijkheid.
En wat leert ons de bijbel nu? Welk beeld geeft de bijbel op dit punt? Het beeld van een protesterende God, die protesteert tegen de dood en het ook niet neemt dat we ons daarbij hebben neergelegd als iets onvermijdelijks.
Met Pasen liet God verkondigen: sta op uit de dood. Sta op met Christus en leef. Blijf niet liggen in zonde en schuld. God stelt tegenover de dood de opstanding.
Dit is pas echte revolutie.
Dank zij de gekruisigde Christus, die opstaat, worden zonde en dood ongedaan gemaakt en begint het nieuwe leven.

Enschede H. P. de Boer

KERK IN, KERK UIT

Bijzonder. De gereformeerden in Amsterdam-centrum hebben een onderzoek laten instellen naar het kerkbezoek. Het zielental is beduidend teruggelopen: in 1951 14640, in 1968 8550. De nieuwbouw buiten Amsterdam schijnt vele kerkgangers aan te trekken, want met het aantal leden is ook het kerkbezoek sterk afgenomen.
„Bijzondere kerkdiensten" doen het aantal kerkgangers plotseling stijgen. Dat „bijzondere" bestaat dan doorgaans in een bepaalde vocale en/of instrumentale medewerking, zo lezen we verder in het Amsterdams kerkblad.
Ook kindernevendiensten blijken bevorderlijk voor de opkomst in de kerkdienst. De aanwezigheid van crèches (ouders kunnen dan samen naar de kerk) waarschijnlijk ook, maar dat staat er in dit verslag niet bij.
In de geref. avonddiensten is blijkbaar enigszins de klad gekomen. In de ochtenddiensten is er een gemiddelde aantal kerkgangers van 2043 (22.39%), de opkomst 's avonds haalde in 1968 net de 10 procent van het ledental.
Verbazingwekkend is dan nog de mededeling, dat het geijkte geref. jeugdwerk in de leeftijd van 15 tot 30 jaar in Centrum nog slechts sporadisch wordt gevonden. Blijft de vraag: wat is er voor jeugdouderlingen nog te doen?
Bantoe-zang. Heel wat optimistischer gestemd is het maartnummer van de baptisten uit Amsterdam-Centrum. Zij hebben weer hun jaarfeest gevierd en dit volgens het verslag in grote saamhorigheid. Bij de avondmaalsviering zal voortaan het zgn. „gastrecht" worden verleend. Rest ons verder nog te melden, dat de Baptistengemeente een zangkoor van 22 blinde Bantoes uit Zuid-Afrika op bezoek krijgt, dat op 21 april *) in de Dr Martin Luther King Kapel een uitvoering zal geven.

———

*) Is intussen gewijzigd in (woensdag) 23 april — v. D.

(„Hervormd Amsterdam")

Diaken van baptistengemeente in Rome gearresteerd

Tijdens een demonstratie bij het bezoek aan Rome van president Richard M. Nixon werd Maurizio Girolami (31), leraar aan een middelbare school en diaken en organist van een baptistengemeente te Rome, gearresteerd. Girolami raakte als toevallige voorbijganger betrokken bij een straatdiskussie.

Tijdens het verhoor door de politie ontkende hij iets met de demonstraties te maken te hebben. Girolami verklaarde, dat hij als christen niet aan gewelddadige akties kon deelnemen, ofschoon hij van oordeel was, dat iedereen vrij moest zijn om zijn politieke opvattingen tot uitdrukking te brengen.
De Garbatella baptistengemeente te Rome heeft een brief gestuurd naar de openbare aanklager waarin meegedeeld word, dat men zijn diaken heeft leren kennen als een trouw gemeentelid en loyaal burger.
Girolami staat bekend als een politiek geengageerd aktivist, die betrokken is bij sociale hervormingsbewegingen zoals vele andere baptisten in Italië.
Uiterst rechtse dagbladen in Italië hebben deze gebeurtenis aangegrepen om op een onsympathieke manier de gemeente waartoe Girolami behoort in een kwaad daglicht te stellen. Een verzoek om voorwaardelijke vrijlating is door Girolami's advokaat ingediend, maar dit verzoek is nog niet ingewilligd.
Girolami behoorde tot de Italiaanse deelnemers aan het baptisten-jeugdkongres dat verleden zomer te Bern, Zwitserland werd gehouden. Ook behoorde hij eens tot de sprekers op een baptisten-studentenkonferentie te Rüschlikon.

ZWEEDSE BAPTISTEN: EEN PROCENT VOOR ONTWIKKELINGSHULP

De Unie van Baptisten in Zweden heeft een programma aangeboden, dat genoemd wordt: één procent voor ontwikkelingshulp. In dit programma wordt aan elke baptist gevraagd om regelmatig 1% van het eigen inkomen af te staan voor het baptisten-werk in de ontwikkelingslanden.
In 1966 hebben enkele godsdienstige groeperingen, w.o. de baptisten, er bij het zweedse parlement op aangedrongen 1% van het nationale inkomen te besteden aan ontwikkelingshulp. Toen het parlement hieraan geen gehoor gaf hebben de kerkgemeenschappen zich zelf voor dit doel vrijwillig ingezet.

een gebouw dat 10 tot 12 appartementen

KORREKTIE STATISTIEK

Het adres van ds H. G. Koekkoek te Alphen a/d Rijn is: Van Reedestraat **38**.

DR JOHN ALLEN MOORE VERTEGENWOORDIGER VAN SBC IN EUROPA

Met ingang van 1 april is tot vertegenwoordiger voor Europa van Foreign Mission Board of the Southern Baptist Convention, USA benoemd dr John Allen Moore. Dr Moore is niet onbekend in Europa. Hij is docent in de zendingswetenschappen geweest aan het baptistenseminarium te Rüschlikon en is direkteur van European Baptist Press Service geweest.

RADENKONFERENTIE IN HOOGEZAND

De radenkonferentie van de Noordelijke en Veenkoloniale Bond wordt D.V. 19 april a.s. gehouden te Hoogezand; aanvang 2.30 uur. Agenda: bespreking van de Unie-agenda.

B.

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem XIX

12) HET LEVEN DER GEMEENTE

c) De onderlinge verbondenheid

De gemeenschap der goederen is gelukkig niet de enige zonnige plek in het leven der Jeruzalemse gemeente geweest. Want hoe nodig een christen het dagelijks brood heeft, léven kan hij niet daarbij, zelfs niet als dat brood komt van zijn broeders, die hun bezittingen verkopen om de behoeftigen te kunnen helpen.
Méér dan de gemeenschap der goederen, spreekt ons de „band der liefde" aan. Er wás iets bij deze mensen, dat ook anderen tot jaloersheid verwekte. Zij hádden iets, waardoor van hun samenleving een bekorende invloed uitging op de omgeving, zodat de gemeente groeide, ondanks het verzet van vele leidslieden van het volk.
Speuren we na, wát dat was, zo komen we tot één antwoord, dat we vinden in Hd. 4 : 32: „En de menigte van hen, die tot geloof gekomen waren, was één van hart en ziel". En willen we weten, hoe zij tot deze eendracht kwamen, dan hoeven we niet buiten de Bijbel òm te gaan filosoferen om een bevredigend antwoord te vinden. In Hd 2 : 42 staat: „En zij bleven volharden bij het onderwijs der apostelen en de gemeenschap, het breken van het brood en de gebeden". Dit was een viervoudig snoer, dat de harten samenbond.

Het onderwijs der apostelen

We lezen pas veel later, dat er in de gemeente in Jeruzalem mannen opstaan, die de geloofwaardigheid, of juister gezegd, die de voldoendheid en compleetheid van dit apostolisch onderwijs aantasten; als Petrus Cornelius gedoopt heeft, Hd 10, horen we voor het eerst van verscheidenheid van zienswijze, Hd 11 : 2. Voordien waren allen het er over eens, dat de apostelen in hun onderwijs geloofwaardig waren, en dat zij derhalve gehoorzaamheid verdienden.
Waarachtige gemeenschap is niet mogelijk zonder eenheid van overtuiging, zonder eenheid van belijdenis. Eenheid van belijdenis en eenheid van overtuiging is alleen mogelijk, als mensen bereid zijn zich onvoorwaardelijk te buigen voor de onderwijzing van één of meerderen, wier gezag men erkent.
In Jeruzalem fungeerden de apostelen als zulke gezagsdragers. Zij waren oogen oorgetuigen van Jezus geweest. Wat meer is: Zij waren uitverkoren om dienaren van de grote Koning te zijn. Zij hadden een duidelijke roeping, waaraan men niet mocht twijfelen.
We kunnen zeggen — op onze situatie toegepast — dat de grote scheiding in de christenheid zich voltrekt daar, waar de Bijbel als het enige, betrouwbare en gezaghebbende Woord van God aanvaard, of verworpen, wordt. Waar men niet meer gezamenlijk op de basis van het Woord kan staan, is geen eenheid en gemeenschap mogelijk.
Kleinere scheidingen in de christenheid voltrekken zich daar, waar óf dat Woord niet openlijk gelezen mag worden, óf waar dat Woord ondergeschikt gemaakt wordt aan een uitleg, die aan de Bijbel heet ontleend te zijn, maar die zeer duidelijk niet de geest van de Bijbel ademt.

De gemeenschap

Ze bleven volharden bij de gemeenschap. Ze zochten elkaar op. Ze luisterden samen naar de apostelen; zij braken samen het brood: ze baden gezamenlijk, zie ook Hd 4 : 23vv; 12 : 12vv. Ze wisten elkaar te vinden, ze lieten elkaar niet los. Ze wisten op elkaar aangewezen te zijn; ze wisten dat de Heer Zijn zegen aan de gemeenschap gaf; voor hen was het geen vraag, wat hun plicht en roeping was jegens elkander.
In die gemeenschap, in dat samenzijn, werd geluisterd naar de prediking der apostelen, werd avondmaal gevierd, werd gebeden. Dat zijn geen zaken, die een gelovige op z'n eentje kan doen, met uitzondering van het bidden.
Maar dat bidden was dan ook een zaak, die allen aanging, en het was een gebed, dat gericht was op de zaak van de Heer, Hd 4 : 23vv.

Achtergronden

Als we nu vragen, wat er achter zat, wat de stuwkracht was van deze eenheid, zo laten zich gemakkelijk een tweetal zaken voor het voetlicht brengen.
Daar is in de eerste plaats te noemen de *liefde tot de Heer.*
Deze liefde tot de Meester concentreerde zich vanzelfsprekend op Zijn gebed in de nacht voor Zijn sterven; het zog. hogepriesterlijke gebed, waarin Jezus Zijn Vader smeekte om de eenheid van Zijn volgelingen, en van hen die door Zijn apostelen in Hem zouden geloven.
De liefde tot de broeder en zuster moet altijd weer gevoed worden vanuit de liefde tot de Heiland. Waar niet het besef aanwezig is, dat de Heer een beroep doet op elke gelovige om lief te hebben en lief te blijven hebben, verdwijnt de eenheid en dus de gemeenschap. Waar niet het besef levendig is, dat de Heer het recht heeft verdraagzaamheid en onderling hulpbetoon te eisen van allen, die zich beroepen op Zijn verzoenend lijden en sterven, die pleiten op Zijn bloed, daar verdwijnen eenheid en dus gemeenschap.
Die liefde tot de Heer bracht ook — vanzelfsprekend — de waarschuwingen in herinnering, die de Christus gesproken had tijdens Zijn leven. Vooral tegen het einde van Zijn leven, vermenigvuldigden zich Zijn vermaningen om te waken. Waakt dan, zo klonk het telkens weer. Waakt dan. Want er is een tegenpartijder, die niet rust, en die zich wil revancheren, die Jezus de overwinning van Golgotha betwist.
Vanuit de waakzaamheid, juister gezegd: vanuit het besef, dat men alleen kwetsbaarder is dan in de gemeenschap met de anderen, zal een gelovige dus de eenheid en de gemeenschap met medebroeders en zusters zoeken en vasthouden. Waar de waakzaamheid veronachtzaamd wordt, kwijnt de gemeenschap.
In de tweede plaats zouden we kunnen wijzen op het
hoge zelfbewustzijn
der eerste christenen. Zij wisten het o zo goed, dat zíj het volk van de eindtijd waren. Het volk, waarop God Zijn beloften toespitst. Het volk, dat onmisbaar deel zal hebben aan al de heilsgoederen, die God bereid heeft voor allen, die in Jezus geloven (men leze de eerste Petrus-brief: gij zijt wedergeboren, 1 : 3; gij zijt een uitverkoren geslacht, 2 : 9, enz.; voorwaar een brief, die een hoog zelfbewustzijn sterkt en

MENINGSVERSCHILLEN OVER HOUDING TEGENOVER STAAT GEVEN SPANNING IN RUSSISCHE EN SPAANSE BAPTISTENUNIES

De houding tegenover de staat, die beperkingen oplegt aan geestelijk werk heeft diepgaande spanningen veroorzaakt in de baptistenunies van Spanje en Rusland. Dit bleek uit rapporten op de konferentie van leidende baptisten die onlangs te Rüschlikon werd gehouden.
Arthur Mitzkevitch, Moskou, toegevoegd algemeen sekretaris van de Unieraad in Rusland, verklaarde dat de enige terugslag in het werk de scheiding is, die veroorzaakt werd door een groep baptisten die zich enkele jaren van de gemeenten hebben afgescheiden. „Het enige geschil tussen de Unie en de afgescheidenen is het verschil van methode en houding tegenover de wetten van ons land betreffende de godsdienstige genootschappen", vertelde de russische leider.
Een leidende broeder uit Spanje verklaarde te vrezen, dat dezelfde problemen zich in zijn land zullen voordoen ten aanzien van de vraag of de gemeenten zich zullen laten inschrijven. Zoals bekend heeft de Unie de gemeenten geadviseerd zich niet te laten registreren omdat de nieuwe wet op godsdienstvrijheid geen werkelijke vrijheid geeft.

vandaaruit geschreven is!). Tot hen was niet vergeefs gezegd (bij wijze van spreken): O kind van God, besef uw adel. Zulk 'n zelfbewustzijn kan gemakkelijk door tegenstanders gegeseld worden als zelfvoldaanheid, als eigenwijsheid (zoals men vasthoudendheid ook stijfkoppigheid kan noemen...). Maar ik meen, dat van zulk een zelfvoldaanheid, zulk een zelfgenoegzaamheid in Jeruzalem niets te merken is. En wel om deze reden: Zij wisten als volk van de eindtijd de juiste houding te vinden tegenover de buitenwereld: Die van de zendelingen. Zij wisten een zendingsvolk te zijn. Zij hebben het misschien niet gezongen: Wij hebben een woord voor de wereld, maar ze hebben het wel wáár gemaakt. Eerst in het eigen vaderland, en al ras daarbuiten. Soms ging dat met horten en stoten gepaard, en moest God ingrijpen. En we krijgen sterk de indruk, dat niet alleen Paulus' hand de gesel hanteerde om de christenen te vervolgen, maar dat ook Gods hand de gesel hanteerde om Zijn volk voor indutten, voor zatheid te behoeden. Want inderdaad: Zelfbewustzijn kan makkelijk omslaan in stinkende zelfgenoegzaamheid. Stinkend, want zelfgenoegzaamheid is als een vijver, een poel, zonder verbinding met stromend water. Zelfbewustzijn is als een rivier, welks water altijd ververst wordt door de stroming, de beweging.

Er is echter geen koe zo bont of er zit wel een vlekje aan. De gemeente van Jeruzalem was geen gemeente zonder vlek of rimpel, hoe zij ook verheerlijkt, hoe zij ook benijd is.

Ploeger

NIEUWE HOOFDREDAKTEUR BIJ VECKOPOSTEN

Met ingang van 1 september a.s. is Sven Svenson tot hoofdredakteur benoemd van het zweedse baptistenweekblad Veckoposten. Hij volgt hiermee Nils Sundgren op die ingaande 1 april een benoeming heeft aanvaard bij de publiciteitsstaf van de Zweedse Christelijke Sociaal Demokratische Unie. In de periode van april tot september zal de hoofdredaktie worden waargenomen door Bertil Petersson, een journalist die vroeger verbonden was aan twee te Stockholm verschijnende dagbladen.

De nieuwe hoofdredakteur van Veckoposten is op het ogenblik hoofdredakteur van Svenska Journalen, een populair familie-magazine in Zweden.

Sven Svenson is tevens benoemd tot direkteur van de uitgeverij van de Unie van Baptisten in Zweden. In deze funktie volgt hij Zeth Abrahamson op die tot sociaal-sekretaris van de Unie is benoemd. Bij de uitgeverij van de Unie (Westerbergs) verschijnen ongeveer 5 tot 6 boeken per jaar.

zand en zaad

De korrespondentie tussen br Reiling en mij is aan het af-ebben. Het verheugt me dat anderen die vlijtig hebben meegelezen. Een attente broeder uit Alkmaar zond me een krantenknipsel, waarin pastoor N. Reus onder het kopje: Meer priesters uitgetreden dan gewijd - zijn gevoelens en vermoedens uiting geeft over de toekomst van het ‚geestelijk' ambt. Eén stukje ervan geef ik u hierbij ter lezing door. U merkt wel waarom.

„Toch zult u zich telkens onder de lawine vandaan moeten uitworstelen om te blijven leven. Aan wie dat gelukt, die zal antwoord willen hebben op de vraag: „is het priesterambt ten dode opgeschreven?"
De statistieken verwijzen voor de religieuze broeders en zusters al geruime tijd in de richting van het absolute nulpunt. Is nu misschien de tijd aangebroken dat hetzelfde zal gebeuren met degenen, die het **ambt** van priester uitoefenen? Zal er in de toekomst een kerk gaan komen, die niet of nauwelijks het ambt zal kennen, die niet meer instituut en organisatie is maar wel pure liefdesgemeenschap, niet meer ambtelijk maar veeleer charismatisch en profetisch?
Eerlijk gezegd heeft het er alle schijn van dat een ontwikkeling in die richting gaande is. Wie in deze tijd wil blijven leven zonder zijn kop in het zand te steken zal eerst dit feit moeten erkennen om dan vervolgens verder te gaan en een heel andere nieuwe kerk terug te vinden in de toekomst. Zo althans voel ik persoonlijk de tekenen van de tijd aan en ben ik mij terdege bewust van de noodzaak ener critische bezinning op het eigen ontvangen ambt.
Toevallig ontmoette ik gisteren een oude vriend. Ik zelf was tien jaar priester toen deze als pas gewijde mijn collega werd. Lekker wild was hij en enthousiast en niet te tellen waren onze heerlijke gesprekken. Over een paar weken gaat hij trouwen en beide blijven hopen dat hij straks naast zijn godsdienstlessen op een middelbare school ook priester mag blijven in het weekend. Het ambtelijke mag er dan een beetje af zijn, maar het charisma is aanwezig gebleven. Met hen hoop ik dat het spoedig zal worden toegestaan. Misschien moet ik na het voorafgaande zelfs verder gaan en rekening houden met de mogelijkheid, dat in de kerk van de toekomst er meer zullen komen die, getrouwd of ongetrouwd, door de week een gewoon baantje hebben om vervolgens tijdens het weekend temidden van de gemeenschap een charismatische priester te zijn. Wie zal het zeggen? pastoor N. Reus.

Onder dit nu dadelijk de brief, die br Reiling me zond en waar ik weinig heb aan toe te voegen.

HENGELO (O), 19 maart 1969

Geachte broeder Huizinga.

Zie zo, de titel in de vuilnisemmer. Hij gaat dan vanzelf als het tijd is met de ophaaldienst mee. Toen ik er over dacht om dit te schrijven schoot mij een oud spreekwoord te binnen: „Het ene woord lokt het andere uit". Ja, het gaat met zo'n gesprek op papier ook al net als met een mondelinge diskussie. Maar broeder Huizinga, als u werkelijk graag van die titel af wilt en u wilt er uw best voor doen, dan voorspel ik u in dit geval meer sukses dan met de weigering om mee te betalen aan de bewapening van Nederland. Doch genoeg hierover. Weet u, br Huizinga, ik dacht: Onder elkaar kun je wel een beetje jijen en jouen maar in het openbaar moet je beleefd zijn en u bent toch al vele jaren met deze titel aangesproken. Maar nu weer serieus.
In der daad leven we in een buiten-gewone tijd, broeder. Daarover hebben wij dus geen verschil van mening. Mooi! Misschien was mijn formulering in de vierde alinea niet zo duidelijk als wel gewenst mocht worden. Tot mijn vertroosting dit: Ik heb niet de indruk gekregen, dat ik er veel verwarring mee heb aangericht en dat hoop ik dan ook van harte. Tevens heeft dit gebrek gediend om u tot een nog wat duidelijker verklaring te prikkelen: U wilt u instellen en ons allemaal helpen om voorbereid te zijn voor onze taak in de wereld van de nabije toekomst en dat acht ik een heel nuttig pogen. Voor zo ver het mogelijk is om gereed te zijn mogen we ons niet door gemakzuchtig blijven bij wat was laten overrompelen door wat zeker komt. Zelf ben ik daar in mijn gedachten ook meermalen mee bezig. Misschien zijn mijn zorgen een beetje anders getint dan de uwe, maar in wezen zijn ze nauw verwant. Doch daarover nu niet verder, hoewel ook hier het ene woord het andere uitlokt. Ik moet nu eindelijk wel eens komen tot wat ik in uitzicht stelde; dus nu echt iets over geld en arbeid en offervaardigheid en wat er mee samenhangt.
Ja broeder, het geld is van de Heer. Ook daarover hebben we gelijke gedachten. En ik ben van mening, dat we hierop steeds weer moeten wijzen, want dat is erg nodig, volgens mij. U vraagt: „Schrijf ik te idealistisch? Haal ik dan geloof en idealisme doorelkaar?" Ik ben geneigd om het laatste te denken, ofschoon ik daarmee uw geloof niet wil krenken.

Ik geloof in de gemeente van Christus. Feitelijk ligt daar in opgesloten dat ik ook geloof in christenen; en dat doe ik ook echt. Maar de christenen leven nog in vlees en bloed en zij hebben doorlopend te worstelen om niet in deze wereld onder te gaan. Vaak denk ik aan de leeuw op het wapen van Zeeland. Zolang hij worstelt verdrinkt hij niet, al ontkomt hij ook nooit helemaal aan het water. Geeft hij het op dan zakt hij weg. Evenzo een christen. Met idealistisch denken komen we niet uit de nood maar het geloof doet volharden en offeren en ... boven blijven!
Uit een tamelijk ver verleden weet ik van twee gemeenten wier voorganger geen salaris ontving. Wie denkt dat er toen veel geld vrij kwam voor andere zaken vergist zich. Het resultaat was dat men niet had geleerd te offeren. Toen er later een voorganger beroepen werd die wel salaris nodig had, had men extra veel moeite om alles voor elkaar te krijgen. Men kan zeggen dat het toen een andere tijd was dan nu; dat klopt dan. Maar het wezen „mens" is nog precies zo geaard als toen. Het is zichzelf het naaste, altijd weer. Broeder Paulus heeft daar reeds mee te doen gehad. Weemoedig klaagde hij (Phil. 2 : 21) „Allen zoeken zij hun eigen belang, niet de zaak van Christus Jezus". De feiten staan ons niet toe idealistisch te denken. Mensen gebruiken graag veel voor zichzelf.

Maar door het geloof heb ik moed om mijn medegenoten toe te roepen: Houdt u aan Jezus! Ziet op Hem, op zijn overgave. Doet dit voor uw behoudenis en ook om te leren juist te handelen met hetgeen u is toevertrouwd aan „aardse goederen".

Indien men deze oproep ter harte neemt hebben we voor de arbeid in de gemeente en daar buiten geld genoeg. Ik heb bezwaar tegen de bewering dat alles zo duur wordt, alsof wij ons daarmee zouden kunnen verontschuldigen om niet genoeg bij te dragen. Ook heb ik bezwaar tegen de klacht dat er voor het salaris van een voorganger zo veel nodig is, dat men dáárom twee of drie gemeenten door één voorganger zou moeten laten bedienen. Een kleine gemeente kon vroeger ook niet alleen een eigen voorganger hebben; vijftig jaar geleden diende ik zelf ook twee kleine gemeenten. En dat ging best. Maar een wat grotere gemeente heeft een voorganger **nodig**. En zij kan dat ook wel betalen. Het voorgangerssalaris van nu lijkt sommigen hoog en dat van vroeger klein; maar toen wij in de twintiger jaren in Nieuw Weerdinge woonden stak mijn salaris hoog boven dat van onze arbeiders uit, veel meer dan

de tegenwoordige salarissen dat doen. En daarbij kijk ik me heus niet blind op het „bruto" loon, alsof ik niet zou zien wat er allemaal af moet aan premiën van allerlei aard. Maar ondanks dat hebben al onze mensen een veel ruimer bestaan dan in der tijd te Nieuw Weerdinge. En toch brachten ze daar het geld bijeen en ik geloof dat de meesten van hen het ook nog met voldoening voor zichzelf deden. Natuurlijk waren er toen ook wel ontevredenen; (ik idealiseer het verleden heus niet) maar ik heb niet de indruk dat hun aantal toen groter was dan nu.

Hoe de wereld er over 25 jaar uit zal zien weet ik niet. Doch dit staat m.i. vast: In het heden en in de naaste toekomst hebben wij een grootse maar zeer verantwoordelijke taak. Dat daartoe de gehele gemeente moet meewerken, moet ieder duidelijk zijn. En daartoe zal een grote offervaardigheid op financieel gebied nodig zijn. Want juist in een levende en werkende en worstelende gemeente is een voorganger een zeer belangrijke persoon. En als hij een goed voorganger is en voor zijn werk leeft, dan verdient hij zijn geld ook wel!

Mijn verhaal is lang geworden maar ik ben blij dat ik het allemaal geschreven heb. Bijna, broeder Huizinga, vergat ik dat ik aan u schreef; ik zag opeens onze hele gemeenschap en had het gevoel tot haar te spreken. Bijna vergat ik, dat ik niet met „amen" moet eindigen. Gelukkig komt de werkelijkheid nog net op tijd weer boven, zodat ik heel graag sluit met een hartelijke groet, allereerst aan u maar tevens aan allen die dit zullen lezen. Ik groet u met I Joh. 2 : 28.

Hoogachtend, K. Reiling.

Ter afsluiting dan nog een woord. Nu wij de dominee hebben afgeschaft — ik bedoel dat woord, ik weet dat het nauwelijks ooit zal gelukken en wat doet het er ook toe: wat is een naam? Het ding, dat roos nu heet, geurde, als 't een andere naam had, even lieflijk . . . — zullen we misschien kunnen terugvallen op voorgangers. Dat betekent niet dat ik alles wat ik eerder schreef over zijn door mij gewenste positie in gemeente en wereld weer terugneem. Ik zou willen blijven spreken over de leidende ouderling. Dat ik nu voorganger schrijf is omdat dat woord zo heel erg duidelijk maakt wat van hem verwacht wordt. Om dan maar bij het geld te eindigen, zoals u ook doet en waartoe onze korrespondentie ons leidde: een voorganger moet ook voorgaan in het zeer duidelijk stellen en tonen dat geld voor hem een uiterst bijkomstige zaak is zolang hij het ontvangen moet en een uiterst essentiële zaak zodra hij het uit kan geven. Ik zou mij schamen voor de gemeente — om die gemeente — indien ik als voorganger in grote zorg voor mijn levensonderhoud zou moeten leven. Maar ik zou mij nog meer schamen voor mijzelf indien ik van haar meer zou vragen dan noodzakelijk is voor dat leven. Een gemeente moet zich schamen indien zij, zolang we nog in de huidige orde van gesalarieerde broeders leven, haar voorganger met financiële zorgen voor zich en zijn gezin belast en hem minder laat toekomen dan ieder lid voor zichzelf meent nodig te hebben tot het leven. Een gemeente, die een vrijgestelde roept, moet hem dan ook vrij stellen van de zorg om het dagelijks brood. De zo vrijgestelde mag voorgaan in het geven van zulk een deel, dat hij zonder innerlijke remmingen vrijmoedig zal kunnen oproepen tot het vrijwillig en met blijdschap geven van allen, die het voorrecht hebben lid van de gemeente van de Heer te zijn.

Het was mij een vreugde, br. Reiling, om met u van gedachten te wisselen over de predikant. Ik heb wel het gevoel dat naar het einde het bijkomstige, al is dat niet te verwaarlozen, n.l. het salaris, het eigenlijke wat op de achtergrond gedrongen heeft. Dat was de vraag naar het gezicht van de dienaar en zijn positie in de gemeente van morgen, in de wereld van morgen. De vraag, die ook de pastoor boven stelde.

In het verleden deden een sigarenmaker, een touwslager en een koopman gezegend werk, toen zij tot „dominee" werden bevorderd. Misschien moeten hun kleinzonen de weg terug afleggen om hun boodschap verstaanbaar te kunnen maken in deze tijd en in de tijd, die snel nadert. Ik groet u en allen die dit lezen van harte.

Huizinga

gemeenteberichten

HANDELINGEN 69 IN EMMEN

Emmen — (D.M.) In stilte wachten wij op de gevolgen van de Handelingen 69-aktie, die ook in maart j.l. te Emmen werd gehouden. Het waren vier avonden en wel drie van onze gemeente. De ontmoetings- of familie-avond, de grote jeugdsamenkomst en de bijzondere evangelisatiedag met onze oud-voorganger ds H. v. d. Werf van Den Haag. En tenslotte de gewestelijke dag met het Amerikaanse uit Texas gekomen „Houston Baptist Choir".

Deze laatste avond is gehouden in „De Museval", de grootste zaal van Emmen, en werd bezocht door meer dan 600 mensen. Uit de omliggende gemeenten hadden wij wel wat meer belangstelling verwacht, maar ook daar heeft men bijzondere diensten gehouden.

Nadien meldde zich eerst een jonge broeder, die gedoopt wilde worden en daarna twee oudere echtparen, die wel al geruime tijd met de gemeente meeleefden, maar nu zich volkomen aan de Heer en ons geven. En een broeder die reeds verscheidene jaren geleden bij een andere gemeenschap was gedoopt.

Zo werd 1e paasdag een dag van jubel. Ons gehuurde gebouw waar wij regelmatig onze zondagdiensten houden was 's avonds zo vol dat de galerij nodig was. Onze voorganger ds J. Bouritius bracht met grote overtuiging de boodschap, en had hiervoor uitgekozen het bekende Rom. 6. Een schare van bijna 100 jonge mensen liet op het podium zijn getuigenis horen door middel van enkele liederen en koren. Wij zijn de Here God dankbaar, dat we de gelegenheid hadden aan zoveel ouderen en jongeren de blijde boodschap van het Paasgebeuren te mogen verkondigen.

Nadien werd met de nieuwe leden het avondmaal gevierd. Daarbij waren ook vele broeders en zusters uit andere gemeenten die zich met ons om de Dis des Heren schaarden.

BEVESTIGIN EN INTREDE DS H. C. VAN DER FLIER

Vriescheloo — (H.B.) Vriescheloo wil u gaarne deelgenoot maken van de vreugde en de zegen die er ontvangen en doorleefd werden. Boven alle verwachting en tot grote verrassing waren we slechts enkele weken vakant. We ontvingen zondag 30 maart in het echtpaar ds en mevr. Van der Flier een paar nieuwe werkers in Gods Koninkrijk. Het werd een onvergetelijke dag die, naar we vertrouwen, een nieuwe werkperiode heeft ingeluid. 's Morgens bevestigde br Zoer, voorganger der gemeente Hoogkerk, de nieuwe predikant met het woord van 2 Cor. 5: „De liefde van Christus dringt ons". Een pittig woord met warme overtuiging uitgesproken en boeiend voor onze harten. De vragen aan gemeente en voorganger voorgelegd, werden gevolgd door de oplegging der handen en de voorbede van onze ouderling Mulder. Daarna volgde meteen een intiemer ogenblik toen ds Van der Flier zijn vrouw aan ons voorstelde en deze zelf de gemeente toesprak, vooral dankend voor de keurig ingerichte en vernieuwde pastorie.

's Middags volgde om drie uur de intrede. In het woord Jacobus 2 : 5: „de armen zijn Gods uitverkorenen" werd de diepte van het Evangelie geopend en werd de prediking een evangelieverkondiging voor de vreemdelingen die zo talrijk aanwezig waren om ze voor de Here Jezus te gewinnen. Daarna opende burgemeester De Haan, namens de Unie, de rij der sprekers. Vol humor en ernst sprak hij zijn blijdschap en vertrouwen over gemeente en het echtpaar Van der Flier uit voor een heilvolle toekomst. Vele afgevaardigden waren aanwezig en vooral de gemeenten van Ostfriesland gaven goede getuigenissen en spraken over de contacten voor de toekomst. Vriescheloo is immers in de vorige eeuw gegroeid uit Ihren in Ostfriesland. Vandaar dat nieuwe contacten, nieuwe zegeningen voorspellen.

Ook de begroetingssamenkomst getuigde in aantal en intens meewerken van een spontaan leven dat onder ons bloeit. Bloemen en cadeaus bleven niet uit, zang van mevr. Labberté uit Arnhem verraste ons. Een slotwoord van ds Van der Flier over het feit, dat een baptistengemeente beslist geen one-man-show is, sloot een blijde dag af en Vriescheloo vouwt opnieuw de handen en verwacht opnieuw alles alleen van Jezus onze Heer.

HANDELINGEN 69 IN DE IJMOND

IJmond — (J.K.) Het is een drukke tijd geweest in de IJmond. Op 1 maart was het feest in de gemeente. Wij mochten toen onze nieuwe kapel in gebruik nemen. U heeft dit kunnen lezen in De Christen van 8 maart j.l. Wij zeggen ds Van Dam dank voor het mooie en uitvoerige artikel en ook voor het plaatsen van de foto's. De zondag na de opening hadden we onze eerste doopdienst in de nieuwe kapel; zes broeders en zusters beleden hun geloof door de doop.

De Handelingen-aktie is in de IJmond-noord (Heemskerk) gehouden van 20 t/m 23 maart en in IJmond-zuid (IJmuiden) van 27 t/m 30 maart. Dinsdag 18 maart was er een voorbereidingsavond (gebedsdienst) voor de aktie. Op woensdag 19 maart was het koor uit Houston, Texas in ons midden. De kapel was geheel vol, wij moesten stoelen bijzetten in de jeugdzaal. Er is genoten van het mooie klokkenspel en de zang van onze broeders en zusters uit Amerika. Het motto van de Handeling-aktie in de IJmond was: „God is machtig". Onze voorganger mocht iedere avond deze boodschap van de macht van God brengen. Velen mochten in deze aktie horen dat God door zijn macht levens kan vernieuwen, dat God zijn macht openbaarde aan het Kruis en dat er door deze macht weer uitzicht wordt gegeven in ieders leven door het offer op Golgotha te aanvaarden. Na iedere prediking kwam de uitnodiging zich over te geven aan deze macht. Wij kunnen u geen aantal bekeerlingen noemen, maar wij geloven dat het Woord van God met zoveel liefde en toewijding gebracht, niet ledig zal weerkeren.

Ook hebben wij tweemaal een openluchtsamenkomst gehouden en wel op zaterdag 22 maart in Heemskerk — volgens ons de eerste in dit dorp — en in IJmuiden op zaterdag 29 maart. Op beide bijeenkomsten sprak ds G. v. 't Wout over het onderwerp: „Naar de maan . . . en dan". Een aktuele boodschap voor deze tijd van ruimtevluchten. Het is een prestatie als mensen op de maan landen, aldus spreker, maar de mens neemt alles mee van de aarde. Ook daar zal dan geen vrede zijn; dit kan alleen als de mens hier op aarde Jezus aanneemt, de Vredestichter.

Op zaterdag 22 maart was er in Heemskerk een

HAROLD WILSON VERZORGDE SCHRIFTLEZING IN BAPTISTENKERK

Enkele weken geleden werd in Kirkby Baptist Church, in een nieuwe woonwijk van Liverpool een dienst gehouden waarin de Schriftlezingen werden verzorgd door de britse premier Harold Wilson. Voorganger in de dienst was dr G. R. Beasley-Murray, president van de Unie van Baptisten en rector van Spurgeon's College. De kleine gemeente vierde die dag het elfjarig bestaan. De dienst, in het kerkgebouw waar voor slechts 180 personen plaats is, werd door de BBC uitgezonden.

VEEL BELANGSTELLING VOOR TELEFOON-DIENST

In de eerste drie weken van de telefoondienst („dial-a-devotional") van de Horfield Baptist Church te Bristol, Engeland is het nummer door meer dan 3000 personen gedraaid. Door nummer 41269 te draaien hoort men een meditatie van ongeveer $1\frac{1}{2}$ minuut. De voorganger van de gemeente Rev. Arthur R. Liston laat elke dag een nieuwe meditatie opnemen. Vele dank telefoontjes en -brieven zijn reeds binnengekomen.

Deze dienst kost de gemeente ongeveer £ 100 (± 850 gulden) per jaar. Een gift van een der leden heeft dit werk in elk geval mogelijk gemaakt voor de komende twee jaren.

DIT JAAR GEEN RJC-TOOGDAG

Er zal dit jaar *geen* toogdag van de RJC in de NBJB worden gehouden. Verdere mededelingen volgen op de a.s. jaarvergadering van de RJC.

De RJC-raad.

Mededelingen

VOORGANGERSKONVENT IN FRIESLAND

Het (uitgestelde) konvent van voorgangers in Friesland komt maandag 14 april bijeen te Noordbergum; aanvang 10.00 uur.
Bij verhindering tijdig bericht aan de gastheer.

RECHTZETTING

De in het gemeentebericht van Amsterdam-n. (De Christen, 4 april) genoemde broeder uit Bunnik heeft in dat bericht de naam Kleinjan gekregen. Bedoeld werd br E. Schalkwijk. Hoe deze mystifikatie kon ontstaan is, naar ons werd meegedeeld, ook de schrijver van het bedoelde gemeentebericht een raadsel.

— Red.

De sekretaris van de gemeente te Arnhem, br H. G. de Winkel te Nijmegen is telefonisch bereikbaar via 08800-73460.

De gemeente te Ter Apel deelt mee, dat een beroep werd uitgebracht op br J. Zoer, thans voorganger van de gemeente te Hoogkerk. Br Zoer heeft dit beroep aanvaard.

VAN DE REDAKTIE

Publikatie van de ons de laatste weken toegezonden mededelingen betreffende wijzigingen van sekretariaten etc. der gemeenten heeft met de verschijning van de nieuwe unie-statistiek geen zin. Wijzigingen die na het verschijnen van de jongste statistiek zich voordoen worden uiteraard wel vermeld.

— Red.

DRINGEND VERZOEK

aan abonnees, die nog niet het abonnementsgeld over het 2e kwartaal overmaakten: doe dit nu uiterlijk a.s. maandag 14 april door f 4,25 te gireren op giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam.
Daarna worden kwitanties ad f 5,50 aangeboden. U kunt dus f 1,25 kosten besparen door tijdig 't abonnementsgeld over te maken!

DE CHRISTEN

4 april 1969
84e jaargang — 14

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Relling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

IS DE OPSTANDING ECHT GEBEURD?

Als de opstanding eens niet echt gebeurd was, zou het christendom een grote vergissing zijn geweest. Want daarover zijn allen het eens: zonder de opstanding van Jezus van Nazareth geen evangelie en dus geen geloof en dus geen gemeente.
Mogen we daaruit afleiden dat het bestaan van de gemeente de juistheid van de opstandingsberichten bevestigt? Het christendom is er, en dus moet de opstanding echt gebeurd zijn? Of maken we ons er dan te goedkoop af?

Dit laatste zou wel eens het geval kunnen zijn, want het is toch nog niet ondenkbaar dat de discipelen zich alleen maar verbeeld hebben dat Jezus uit de doden was opgewekt. Eerst vonden de vrouwen immers het lege graf, zodat ze wisten dat er iets aan de hand was. Was het nu zo vreemd dat men op het idee kwam dat hij wel eens uit de doden opgestaan zou kunnen zijn? En dan is het nog maar een klein stapje om te geloven dat men Hem ziet en ontmoet. De opstanding zelf doet er dan niet zo veel toe, als men maar gelooft dat het zo is. Want wie dit gelooft gaat er van uit dat Jezus leeft en dat het dus de moeite waard is om ook verder in Hem te geloven. Kortom: niet de opstanding zelf is van belang, maar het geloof in de opstanding, de vaste overtuiging dat het echt waar is gebeurd. Ook al is het misschien toch niet gebeurd.

Deze redenering is niet uit de duim van een redacteur gezogen maar is verkondingd door mensen, die het met de feitelijkheid van de opstanding moeilijk hebben en toch graag in Christus willen blijven geloven. De opstanding is hun een mirakel, dat verleden tijden zonder moeite aanvaardden, ja misschien wel vanzelfsprekend vonden, maar dat voor de mens van vandaag toch niet meer zo licht te verteren is. Maar de persoon van Christus, zijn kracht en inspiratie willen ze niet missen. En dan lijkt het een oplossing te zijn dat de opstanding niet echt gebeurd behoeft te zijn: als we maar in de reële kracht van Christus blijven geloven! Dan lijkt het wezen van het evangelie bewaard zonder dat het nodig is te geloven in iets dat toch niet echt gebeurd kan zijn.

Schijnoplossing

De lezers van ons blad komen misschien niet gemakkelijk in de verleiding om de opstanding zo te zien. Voor ons staat vast dat de opstanding wel echt is gebeurd en dat er dus alle reden is om het evangelie te geloven. Hoe dan sommige dingen met elkaar te rijmen zijn, bijvoorbeeld dat de opgestane enerzijds zich zo maar bij gesloten deuren aan de discipelen vertoont (wat toch wel wijst op een bovennatuurlijk lichaam) en anderzijds met zijn discipelen maaltijd houdt, daar maken wij doorgaans geen probleem van. Want wij vinden het over 't algemeen niet moeilijk om in wonderen te geloven. Waarom zouden wij dan ten aanzien van de opstanding twijfelen? Bovendien brengt de verschuiving van de feiten naar het geloof geen oplossing. Het is slechts een schijnoplossing, want juist bij de opstanding gaat het om feitelijke zaken en niet om de overwinning van ideeën of idealen. Als de opstanding van Jezus geen feit is, is alles wat er op is gevolgd een vergissing. Dat begreep Paulus toen hij het met mensen te stellen had die, zij het uit anderen hoofde, de opstanding maar een moeilijke zaak vonden (1 Kor. 15). Dat geldt ook vandaag onverkort. Zonder het feit van Jezus' opstanding is er geen geloof en geen evangelie.

Wondergeloof?

Voor velen ligt hier het kernpunt: als God almachtig is, dan kan Hij toch alles en dan kan Hij toch ook wonderen doen. En als Hij wonderen kan doen, dan kan Hij toch ook zijn eigen zoon weer uit de doden opwekken. Zo ligt de mogelijkheid van de opstanding verankerd in de almacht Gods.
Het wil mij voorkomen dat dit een tamelijk dubieuze grond is voor het geloof in de opstanding. Want Gods almacht is ook geen met handen te testen zaak en zeker geen uitgangspunt voor een theorie over het al of niet mogelijk zijn van wonderen. Is een wonder per definitie iets dat volgens de natuurwetten niet kan? Of is een wonder een gebeurtenis die ons verwonderd doet staan? Het eerste gaat uit van een verkeerd begrip van de natuurwet alsof dat een wet van Meden en Perzen in het natuurgebeuren is, terwijl het toch veel meer een approximatie, een benaderende beschrijving is. Het tweede trekt het wonder te veel in de subjectieve sfeer. Waar de een zich over verwondert is voor de ander de gewoonste zaak van de wereld. Zo komen we niet verder, niet met het geloof en niet met de opstanding.

Hèt wonder

Laten we de vraag of wonderen en dus ook de opstanding mogelijk zijn, eerst maar eens laten rusten. Het Nieuwe Testament leert ons de zaak van een andere kant te bezien. Welke kant zal zo aanstonds wel blijken.
In Markus 2 staat het verhaal van de verlamde, die door het dak tot voor Jezus' voeten werd neergelaten. Het eerste wat Jezus tot Hem zegt is: uw zonden worden vergeven. Aangezien dit bij de omstanders verkeerd valt, gaat Jezus er wat nader op in en vraagt wat gemakkelijker is: zonden vergeven of genezen? Volgens de aanwezigen het laatste, neem ik aan, volgens ons misschien toch het eerste, want een verlamde genezen is geen kleinigheid.
Toch hadden de schriftgeleerden gelijk, want de zonde vergeven is een volstrekt onmogelijke zaak. Hèt wonder van het Nieuwe Testament is dan ook dat Jezus dat toch doet. Hij zegt het tot de mensen en hij gaat er in zijn omgang met hen

van uit. Bij Jezus worden alle verhoudingen nieuw. Af en toe bevestigt hij dit met een wonder dat nog eens onderstreept wat werkelijk aan de hand is: Jezus maakt alle dingen nieuw.
De kruisiging lijkt dit alles in één klap te vernietigen. Want als er ooit iets in de bijbel oud is, dan is het de gerechtelijke moord op de Nazarener. Het enige motief waarom Jezus wordt gedood, is dat hij goed is. Het is het motief voor de dood van Abel en daarmee zo oud als de zondeval. Ouder kan het niet.
Zo ziet Golgotha er uit. Wie alle dingen nieuw maakt breekt stuk op de macht van het oude. Nu moet blijken of de Nazarener God achter zich had of uit eigen inspiratie zijn vernieuwing begonnen was. Als hij de geest geeft, lijkt het alsof hij schipbreuk heeft geleden. Zou het ,mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten' misschien ook iets kunnen weerspiegelen van de spanning of God hem zal rechtvaardigen voor de ogen van de mensen?

God staat er achter!

Hoe dit ook zij, vast staat dat God Jezus niet van het kruis heeft verlost. Jezus is gestorven en begraven. Maar toch staat God helemaal achter Jezus. Hij wekt hem op uit de dood. Jezus leeft! De opstanding is natuurlijk een wonder, want dood is dood. Maar niet daarin ligt de betekenis van de opstanding. Die ligt in wat er aan is voorafgegaan. Jezus is begonnen alle dingen nieuw te maken en 't kostte hem z'n leven. Maar God bevestigt hem en haalt hem uit de dood. Hij maakt duidelijk aan ieder die met Jezus in aanraking is geweest: het gaat door! Wat Jezus begonnen is gaat door tot het einde. Alles wordt nieuw, tot de hemel en de aarde toe.
Dat is de boodschap van de opstanding, die echt is gebeurd. Niet omdat God dat best kon, maar omdat Hij dat zo wilde. Hij wilde duidelijk maken voor iedereen die het wilde geloven, dat Jezus deed wat God ook wilde en dat God vast van plan was en is dit helemaal door te zetten.
Daarom nodigt het Paasfeest ook in 1969 niet uit tot een theorie over wat God wel of niet kan, maar tot verwachting en hoop wat Hij doen zal.

J. Reiling

AMERIKANEN IN BELGIE HELPEN NOORSE BAPTISTEN

De American Protestant Church in Brussel is bezig gelden bijeen te brengen om de noorse baptisten te helpen bij de herbouw van hun zendingsposten in Kongo. De woelingen in Kongo in 1964 hebben ernstige schade gebracht aan deze zendingsposten. De Unie van Baptisten in Noorwegen heeft ongeveer 2½ miljoen gulden nodig voor deze herbouw.

zand en zaad

Het was een Griek, geen gastarbeider, want hij is reeds lang niet meer op aarde, die zei: Ken uzelf. Dat was een heel nuttig advies en het zou mij zeer verbazen als u niet nu en dan getracht hebt erachter te komen wie u nu eigenlijk is. Het is niet zo eenvoudig. U zou uw boeken, die u gelezen hebt, eens kunnen bekijken. U zou de rij van vrienden, korte of lange rij, eens kunnen inspekteren. Dat kan ogen openen. Voorts mag u enig gewicht hechten aan wat men zo van u zegt. Niet dat het oordeel van anderen zonder meer juist is, maar helemaal onjuist hoeft het ook niet te zijn, zelfs al is het niet direkt vleiend. Allemaal spiegeltjes aan de wand. Ik ga hier geen geestelijke striptease weggeven en mijzelf ten aanschouwe van u allen uitkleden, opdat u zou zien hoe ik mij zie. 't Zou toch geen eerlijke voorstelling worden. We houden allemaal wel wat lapjes bij de hand.

Zie, daar hebt u het al. Ik laat dus niet gauw het achterste van mijn tong zien. Ik hanteer wel handig woorden, speel en zin-speel er mee, geef nu en dan een klein onderwater-steekje weg, maar dek dat onmiddellijk weer met een manteltje van slimmigheid. U hebt gelijk: wat speels, vluchtig, om niet te zeggen oppervlakkig. Dat zeggen we dan ook niet. U kunt nooit bevroeden hoe ik op deze inleiding kwam. Ik weet het zelf nauwelijks. Want ik zat te denken aan de bijna honderdduizend maartnummers van De Zaaier. Hier in Hengelo hadden we als ik het wel heb 4500. Ze waren in een zucht weg. Eigenlijk hadden we te weinig. Tientallen handen grepen naar tientallen Zaaiers. Ze vlogen weg. Iemand merkte op: Zo moest het nu ook met het kerstnummer gaan. Maar dat gaat trager. Want dan moeten ze het blad verkopen. Nu geven ze 't weg. Onlangs zei me een broeder, dat hij het evangelie niet verkocht. Dat was nog eens een motief om niet met Zaaiers op stap te gaan. Ik had hem kunnen antwoorden, dat hij er dan maar een rijksdaalder per maand tegenaan moest gooien om toch zijn straat per drukwerk in kennis te stellen met wat voor hem het beste is. Ik schreef hem — en u misschien — dat hij het evangelie niet verkocht. Hij leverde voor een matige prijs een boekje vol platen en beschouwingen, met name over het geloof en het stond de mensen vrij het al of niet van hem te nemen. Dat woord verloste hem van de angst dat hij het evangelie verkocht.

Ik neem aan dat u heeft meegedaan aan deze aktie '69, waaronder ook het verspreiden van Zaaiers. U hebt zelfs een behoorlijk aantal voor uw rekening genomen. Mooi zo. Maar hoe gaat het nu verder? Is het meer een opflikkertje bij u geweest? Och ja, iedereen nam wat, dan wil je niet achterblijven. En 't is toch een goed werk. En zoveel werk was het nou ook weer niet. Hooguit een uurtje. Wat dacht u nu in de toekomst te doen? Neemt u dan ook weer een aantal voor uw rekening? Laten we zeggen de helft? Ja, waarom zou u niet? En nu weet ik weer waarom ik die lange inleiding had. Dat was niet om u op een dwaalspoor te brengen en de verwachting te wekken dat u interessante ontthullingen zou aanschouwen, maar om u even in een spiegel te laten kijken. In maart doet u van harte, geestdriftig, toegewijd — allemaal min of meer, maar u doet het in elk geval — mee, maar in april doet ieder wat hij zelf wil. Dat hebben we weer gehad. Ken u zelf! Geeft u toe dat u eigenlijk onverminderd voort moest gaan. We hebben toch alleen nog maar de start gemaakt en komen op 31 maart niet bij de finish aan. Stel je voor dat Kees Verkerk na honderd meter vindt dat het nou welletjes. Hij moet nota bene de tien kilometer rijden. Heel Nederland zou in zak en as zitten.

Ik zie niet in waarom u in de komende maanden, jaren niet bezig zou blijven. Het is een bekend feit dat er meerderen onder ons werkelijk beduidend werk verrichten in zondagsscholen, jeugdklubs en andere verenigingen. Het is eveneens bekend dat er een deel naar staat te kijken. Die zonder twijfel geloven dat het leven bij Jezus begint, maar nauwelijk een voet verzetten om de anderen te informeren. Ken u zelf. Je zou bij Jakobus terecht komen, die gewoon eist dat een gelovige zijn geloof gaat uiten. Daarvoor zijn er onophoudelijk duizend wegen. En één ervan is dat u elke maand tien Zaaiers neemt en die met vriendelijke groeten in de bus van uw buurmensen deponeert. Volhard daar in. Doe het maand na maand, jaar in jaar uit en leer u zelf kennen. Een wolk kan regen geven, een mens neerslag. Bezin u over uw invloed op anderen. Tracht uit te vinden wat voor u de beste weg is om bij anderen met het heilswoord binnen te dringen. Test uw vindingrijkheid, weeg uw liefde, meet uw geloof. Stel van u zelf vast wie gij zijt in de gemeente. En ontdek dan dat u meer kon betekenen voor God en mensen als u het vermogen, dat God in u investeerde, beter beheerde.

Huizinga

DE DRENTSE BONDSDAG

op tweede paasdag te Emmen begint niet om 10.45 uur, zoals verleden week abusievelijk werd vermeld, maar om 10.15 uur.

„En het voorhangsel van de tempel scheurde in tweeën van boven tot beneden". (Marcus 15 : 38).

Aan rustige wateren

Goede Vrijdag

Het is Goede Vrijdag, de dag waarop we in stille eerbied denken aan het grote verlossingswerk dat de Here Jezus Christus voor ons heeft verricht.

Wat heeft de Heiland een vreselijk zielelijden moeten doorstaan om ons te bevrijden van zonde en schuld. Wat er echter in feite gebeurde, vertelt ons de evangelist Marcus in die merkwaardige woorden: Het voorhangsel scheurde.

Eeuwenlang was dit de plaats, waar alleen, en dan nog maar één keer per jaar, de hogepriester mocht komen. Dat was op de grote verzoendag. De hogepriester legde dan zijn statiegewaad af en dragend een eenvoudig linnen kleed ging hij, met het bloed van het offerlam het heiligdom binnen. Dat was een groot moment. Buiten stond het volk, gekomen van heinde en ver. Het kon alleen maar vermoeden wat er binnen gebeurde, maar het mocht er niet bij tegenwoordig zijn. Kwam de hogepriester weer naar buiten, dan wist het volk het: het was weer verzoend met God. En blij keerde het huiswaarts. God had het offer van het lam aanvaard. Dat lam had zijn bloed gegeven. De mens was vrij.

Maar het was nooit een volkomen offer. Een jaar later trad het volk wéér aan. Weer stonden allen in de voorhof van de tempel, en weer herhaalde zich hetzelfde. De voorhang ging open, alleen voor de hogepriester, om daarna weer voor een jaar gesloten te worden.

Als echter het ware Offerlam sterft, gebeurt er iets bijzonders. De voorhang scheurt. En dat is het teken dat het niet meer herhaald behoeft te worden. De Hogepriester is het heiligdom binnen getreden, niet met het bloed van een dier, maar met Zijn eigen bloed. Dat grote offer is door God aanvaard. Die voorhang is niet meer nodig. Geen aardse hogepriester kan zich opstellen tussen God en mens. Want God acht het niet meer nodig. De voorhang scheurde van boven naar beneden. Gód heeft de voorhang gescheurd. En de mens mag vrij het heiligdom betreden. Vanaf het kruis gaat de uitnodiging de wereld door. Ieder mens mag komen. Ja, het is een dringende uitnodiging: God wil de mens weer ontmoeten.

*Daarvoor stierf Zijn eigen Zoon. Hij werd Hogepriester en Offerlam tegelijk. Wat doen wij nu met **deze uitnodiging**? Nemen we deze voor kennisgeving aan, zoals zoveel mensen doen? Of durven wij de uitnodiging niet aan te nemen, denkend dat het op Golgotha gebrachte offer, toch niet voldoende is? Zo zijn er veel mensen. We hebben ze wel gesproken, die, het zeiden, dat het zo maar niet ging. Wat een erge vergissing. Dat zijn de mensen, die de voorhang weer gerepareerd hebben. Dat zullen de joden toen ook wel gedaan hebben. Ze zullen er van geschrokken zijn, dat de weg tot het heiligdom zo maar door ieder gegaan kon worden. Daarom repareren, de oude situatie herstellen.*

Maar na Golgotha is er een nieuwe situatie: De weg is vrij. De uitnodiging klinkt, want God scheurde de voorhang.

Wat is ons antwoord? Het kan niet anders, dan dat wij op zo'n uitnodiging alleen maar dankbaar en verblijd kunnen ingaan. En ook onze stem, ja, ons hart zal het lied zingen, waarin die dankbaarheid wordt uitgedrukt:

> *Dank mijn Heiland voor uw lijden,*
> *voor Uw bitt'ren, bangen nood,*
> *voor Uw heilig, biddend strijden,*
> *voor Uw trouw tot in den dood,*
> *voor de wonden, U geslagen,*
> *voor het kruis, door U gedragen,*
> *voor al 't heil, aan mij geschied,*
> *prijst U eeuwiglijk mijn lied.*

Eindhoven J. Schouten

Door vragen wordt men wijs

Het Unie-boek 1969, dat als handleiding zal dienen voor de a.s. Algemene Vergadering in Eindhoven is aan alle gemeenten verzonden. De raden van onze gemeenten zullen er, naar we hopen, kennis van nemen. Ook de afgevaardigden zullen in dit boek de komende weken gaan lezen. Zo zal het vele en inspannende werk van commissies en van de staf van het Unie Bureau worden beloond. Informatie komt dan alleen maar tot zijn recht als er kennis van genomen wordt en wordt verwerkt. We wensen u allen toe, dat het Unie-boek 1969 voor u duidelijk zal zijn.

Aandacht voor pagina één

Door de vele pagina's (81), waarop agenda, voorstellen, informatie en cijfermateriaal, slaan we licht pagina één over! Deze pagina bevat echter een belangrijke opmerking voor de komende Algemene Vergadering n.l.:

> „Vragen of opmerkingen naar aanleiding van bepaalde onderdelen van de verslagen of begrotingen ontvangen wij gaarne schriftelijk vóór *30 april* op het Unie-Bureau. Voor zover de vragen betrekking hebben op de balansen en resultatenrekeningen zult U vóór de Alg. Vergadering plaats vindt een antwoord ontvangen".

Voorwerk voor de Algemene Vergadering

Gemeenten behoeven blijkens de mededeling niet te wachten met het stellen van hun vragen tot op de Algemene Vergadering. Het is in het verleden nogal eens voorgekomen dat men een aantal vragen stelde, die evengoed en zelfs soms beter schriftelijk konden worden afgehandeld. Dit soort vragen is meestal van informatieve aard. En het is vrij logisch dat deze vragen voorkomen. Hoe duidelijk ook de commissies en het secretariaat trachten te zijn, er kunnen blinde plekken in de voorlichting voorkomen, die opgehelderd moeten worden. Als u dergelijke vragen schriftelijk stelt kunt u een duidelijk antwoord verwachten. U geeft n.l. degene die antwoordt, de gelegenheid om precies op de vraag in te gaan. Op de Algemene Vergadering hebben we beperkte tijd ter beschikking. Het voordeel van schriftelijke vragen vooraf is dus tweeledig: men spaart tijd op de vergadering en men krijgt een duidelijk antwoord. In bepaalde gevallen is het op de vergadering zelfs mogelijk op een betere wijze op een schriftelijke vraag door te gaan. Er dus een stuk voorwerk gebeurd.

Daarnaast denk ik nog aan een andere mogelijkheid, die door het stellen van schriftelijke vragen wordt geopend. Namelijk de mogelijkheid van een snelle en ter zake doende beantwoording. Gesteld, dat gemeente X eens schreef aan de Unie-Commissie: „gaarne zagen we dat u ter Algemene Vergadering de volgende vraag wilde beantwoorden". Vooral als dit beleidsvragen zijn zou u een goede afhandeling van de vragen met een dergelijke vraag bevorderen. Bij de behandeling van het aan de orde zijnde onderwerp kan de voorzitter dan eerst het beantwoorden van de binnen gekomen vragen aan de orde stellen. Indien er dan nog vragen zijn kan er altijd nog verder gelegenheid gegeven worden. Dit zou m.i. wel eens een aantal ronden kunnen schelen. Doordat er voorbereide antwoorden kunnen komen zal er een gefundeerde bespreking ontstaan met het geringste tijdverlies.

Wellicht zijn er enkele gemeenten die een dergelijke methode aan de praktijk willen toetsen. C. Mostert.

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem XVIII

12. HET LEVEN DER GEMEENTE

b. De gemeenschap van goederen

Tot één der opvallendste verschijnselen in de Jeruzalemse gemeente behoort ongetwijfeld de gemeenschap der goederen, waarover Hd 2 : 44 en 4 : 32 spreken: zij hadden alles gemeenschappelijk. In de loop der geschiedenis heeft men in allerlei gemeenschappen dit telkens weer getracht te herhalen, meestal met een negatief resultaat. Zelfs voor moderne maatschappij-hervormers staat — als zij de bijbel enige waarden toekennen — het leven der Jeruzalemse gemeente model. Als regel lopen echter alle experimenten op niets uit. De menselijke geest, hoe ook door de Heilige Geest beïnvloed, schijnt niet vatbaar te zijn voor een consequent doorgevoerd gemeenschapsleven als in Jeruzalem het geval was. De enige gemeenschappen die hét eeuwenlang met dit principe van de gemeenschap der goederen en dus de gelijkmatigheid van alle rechten van alle deelnemers hebben volgehouden zijn de kloostergemeenschappen.

Daarbij moet echter onmiddellijk worden aangetekend, dat het voortbestaan van deze gemeenschappen echter eerder geschraagd werd door de absolute gehoorzaamheid, die aan elk werd opgelegd, dan door de menslievende begeerte, niets méér te hebben dan de ander binnen de kring van dezelfde gemeenschap.

Hoe zag de goederengemeenschap er uit?

Enkele dingen kunnen we zonder breed uit te halen op het eerste oog al constateren:

a. er was geen gemeenschappelijk beheersinstituut!

D.w.z.: er wordt ons nergens gezegd, dat de gemeenschap van goederen er was, omdat men het persoonlijk bezit en de persoonlijke eigendom schuwde, en daarom alles in een „pool" onderbracht. Er wordt nergens gezegd, dat bij toetreding tot de gemeente één der voorwaarden was, dat men zijn bezit en eigendom aan de gemeente toevertrouwde. Er was geen gemeenschappelijk administratiekantoor voor de bezittingen.

b. er was geen productiegemeenschap!

Er was een uitdeling van het bezit aan de behoeftigen, maar er was geen productiesysteem voor gezamenlijke rekening. Er waren geen pogingen het gezamenlijke bezit op peil te houden; er werd niet geproduceerd; er kwam niet bij, er ging wel af.

Wie meent deze gemeenschap van goederen te kunnen betitelen als christelijk communisme, die doe dat. Maar die bedenke dan wel, dat hij een verwarringstichtend woorgebruik hanteert. Want het communisme, zoals Marx en Engels dat in de mode gebracht hebben, is een maatschappijsysteem, waarbij niet primair de behoeften van de behoeftigen gedekt moeten worden, maar de rijken van hun rijkdom ontdaan moeten worden. Niet de armoede der velen is het schrijnendste, maar de rijkdom van de enkelingen. Gelijkschakeling is daarom het parool. In de tweede plaats wisten Marx c.s. maar al te goed, dat de gemeenschap der goederen (de afschaffing van de particuliere eigendom) moet dienen als basis voor de productie van goederen die heel de gemeenschap naar behoefte ten goede moet komen. Waar alleen maar een gebruiksgemeenschap is, is het einde dicht nabij. Een ander bezwaar mijnerzijds tegen het gebruik van het woord christelijk communisme is, dat — zoals reeds aangeduid — dit alles op basis van vrijwilligheid tot stand kwam, en niet als noodzakelijk (en noodlottig) gevolg van een met behulp van het zwaard opgelegd maatschappelijk systeem. Men moest daarom de eerste christenen maar niet ontsieren door bij onkundigen de gedachte te wekken, dat ze met maatschappij-hervormende experimenten zijn bezig geweest.

De oorzaak

Hoe is ze in Jeruzalem gekomen, deze gemeenschap van goederen? Het is wel met zekerheid aan te nemen, dat men in Jeruzalem, ook bij de gelovigen, kennis gedragen heeft van de Esseense gemeenschap bij de Dode Zee. In deze gemeenschap — voorloper der kloosterorden van later — kende men de gemeenschap der goederen. En toch — nogmaals — wat in Jeruzalem met de gelovigen aan de hand was, was méér dan gemeenschap van goederen: het was de vaste overtuiging, dat alleen op deze wijze gestalte kon worden gegeven aan het gebod der naastenliefde.

Dat was in Jeruzalem dan in dit vlak ook wel nodig. Waren er niet velen uit het buitenland op die merkwaardige pinksterdag? Hadden zij in Jeruzalem middelen van bestaan? Waren er niet velen uit andere delen van Palestina, met name uit Galilea, die in Jeruzalem niet met werken aan de kost konden komen? Nóg iets vraagt onze opmerkzaamheid: Het was voor vele Joden uit het buitenland een erezaak, bij Jeruzalem begraven te worden om de komst van de Messias af te wachten; wat moest men — nu de Messias gekomen IS — nog doen met deze stukken grond?

Kortom: er waren velen werkloos, en er waren er, die bezittingen hadden: deze twee factoren gecombineerd, vonden hun oplossing in de gemeenschap der goederen.

Dreigende gevaren

Die waren er natuurlijk ook. Voor de mensen, die zonder werk, en dus zonder brood waren; zij kregen brood. Is het dan zo gewaagd te veronderstellen, dat de verzoeking levensgroot was: Waarom dan werken? Door de gemeenschap van goederen werd permanente werkloosheid mogelijk, en bij sommige figuren in de hand gewerkt. Een ander gevaar was, dat met veel theater de opbrengst van de verkoop aan de voeten van de apostelen gelegd werd, zoals Ananias en Sapphira dat gedaan hebben (5 : 1vv). Een nog veel gróter gevaar voor het voortbestaan van de gemeenschap der goederen is de ijzerharde, onverbrekelijke economische wet, dat waar af gaat en niet bij komt, tenslotte niets overblijft. Zo is het ook in Jeruzalem gegaan. Deze gemeenschap van goederen heeft niet zó lang geduurd. Als er een jaar of tien, vijftien verstreken is, en er een hongersnood komt, moeten de gelovigen uit Antiochie steun zenden naar Judea, 11 : 27-30. Er was toen blijkbaar al een totale verarming ingetreden. Een verarming, die niet helemaal te wijten is aan het feit, dat er wel geconsumeerd maar niet geproduceerd werd.

Op goede gronden mogen we aannemen, dat de vervolgingen tegen de gemeente in Jeruzalem, zoals die soms brutaal de kop opstaken, voorafgegaan werden door een economische boycot van de kant van de Joden. Er zal broodroof geweest zijn. En als er dan een zware „top" in de gemeente is (er was toch een aantal apostelen, die in Jeruzalem geen middelen van bestaan hadden en dus van de gemeente moesten leven), en als er bovendien vele alleenstaanden (6 : 1) en werklozen zijn, dan wil het snel bergafwaarts gaan.

Geschiedenis of norm?

Is het leven der Jeruzalemse gemeente in haar begintijd historie? En hebben we er verder niets mee te maken? Of was de gemeenschap der goederen een vorm van samenleven der gemeente op bevel van de Heer der Gemeente? En moeten we dus deze vorm als norm zien voor ons samenleven als gemeenteleden?

Nergens heeft Jezus de gemeenschap der goederen geleerd. Nergens heeft Jezus gepleit voor opheffing van de private eigendom. Uit alles wordt in Zijn leer wel duidelijk, dat Hij alle mensen — gelovig of ongelovig — zag als schepselen, die „recht" hebben op de aarde, haar schatten en haar voortbrengselen, omdat God de aarde aan de mensen gegeven heeft. In noodsituaties echter kan gemeenschap van goederen noodzakelijk en normaal zijn, vooral voor gelovigen.

Ploeger

Enkele notities bij de nieuwe uniestatistiek

Het jaar 1968 is al enkele maanden voorbij. In de jaarvergaderingen van de gemeenten, die nu wel overal gehouden zijn, zijn de jaaroverzichten, zowel van de sekretarissen als van de penningmeesters, onderwerp van bespreking geweest. De balans is opgemaakt.

Ook de unie bereidt zijn ‚jaarvergadering' voor. De agenda en het jaarverslag zijn reeds gepubliceerd. Bij dit nummer is, als in andere jaren, de statistiek ingesloten. Voer voor statistici en rekenmeesters...

Wat toont deze ‚balans' aan?

Enkele gegevens hebben we uit deze statistiek gelicht. Uiteraard bieden de geboden getallen veel meer dan wij hier kunnen vermelden. Met name hebben we ons niet kunnen bezighouden met vergelijkingen, procentuele berekeningen, gewestelijke overzichten etc. De tijd tussen het gereedkomen van de statistiek en het verschijnen van dit nummer was voor diepgaande bestudering helaas te kort.

't Jaar 1968 is voor onze gemeenten geen tijd van geweldige groei geweest. Het totale ledental is slechts met enkele tientallen gegroeid (van *9529* tot *9556*). Het naar verhouding geringe aantal gedoopten (*295* in 1968, *454* in 1967) is daarvan voor een groot deel oorzaak. Een andere oorzaak — getalsmatig niet van zo groot belang overigens — is het feit, dat *opnieuw meer* mensen zich aan de gemeente *onttrokken* of *uitgesloten* werden, resp. *136* en *20* (in 1967 *117* en *17*). Een beklemmend ernstige zaak!

Een opvallend verschijnsel is, dat er elk jaar méér attestaties worden afgegeven dan er in de gemeenten binnenkomen. In 1967 waren dat er *390* (afgegeven) en *350* (ingekomen); nu, in 1968 resp. *428* en *341*. Dat betekent dat op 31 december 1968 maar liefst *87* gemeenteleden — een kleine gemeente! — verdwenen waren. Sommigen van hen zijn aan de hand van deze statistiek wel te achterhalen: Staveren zond 16 attestaties naar Lemmer waar in november een kleine gemeente werd geïnstitueerd (die gemeente vinden we trouwens nergens in deze statistiek verder vermeld). Maar waar zijn de anderen? Enkelen ervan zullen wellicht geëmigreerd zijn of anderszins naar het buitenland vertrokken. Maar niemand kan ons wijsmaken dat er in 1968 werkelijk zoveel baptisten naar andere landen zijn vertrokken...

Het vermoeden is voor de hand liggend: in sommige gemeenten wordt het attestatie-verkeer niet zorgvuldig behandeld. Men geeft de attestaties te laat af; soms pas tegen het einde van het jaar (vanwege de uniekontributie!). Als dit vermoeden juist is moet er omstreeks de jaarwisseling wel een ongewoon druk attestatie-verkeer zijn tussen de gemeenten!

Een groot aantal gemeenten, omstreeks *35*, is in ledental in 1968 achteruitgegaan. Het sterkst spreekt dit aan in *Treebeek* waar de achteruitgang zelfs *25* leden is. Dat er *22* attestaties werden afgegeven duidt op de maatschappelijke situatie in Zuid-Limburg, waar, zoals bekend, de mijnen steeds meer mensen moeten ontslaan. Andere gemeenten waar de achteruitgang, althans getalsmatig, groot is, zijn: *Staveren* (17 ,— zie hierboven), *Groningen-Zuid* (*13*, — 19 uitgaande attestaties), *Rotterdam-C.* (*13*, — 14 uitgaande attestaties), *Groningen-Noord* (11, — 21 uitgaande attestaties). Zouden we de achteruitgang in procenten uitdrukken, andere gemeenten zouden dan genoemd moeten worden! De 5 leden die *Scheveningen*, bijvoorbeeld, verloren heeft zijn — procentueel — voor deze slechts 58 leden tellende gemeente (10 uitgaande attestaties!) een groter verlies dan de 10 of 15 van een grote gemeente.

In ruim 20 gemeenten is sprake van vooruitgang. De meest aansprekende groei is die van de gemeente te *Zwolle*, van 78 naar 105 leden. Die vooruitgang is vooral te danken aan het aantal dopelingen *(12)* en aan hen die uit andere gemeenschappen tot de gemeente toetraden *(10)*. Nog meer gegroeid is de gemeente te *Almelo (Nieuwstraat)*; was daar het ledental in 1967 nog *135*, thans telt de gemeente er *163* leden. Er werden *25* personen gedoopt. *Arnhem* en *Eindhoven* groeiden elk met *24 leden*. In Arnhem is deze vooruitgang vooral te danken aan het aantal dopelingen *(24)*; in Eindhoven waren er *12* gedoopten en 13 uit andere gemeenschappen die de rijen versterkten. Dat de gemeente *Emmen* ondanks het grote aantal gedoopten *(30)* niet meer gegroeid is vindt zijn oorzaak in het feit, dat *42* attestaties werden afgegeven aan de nieuwe gemeente te Klazienaveen.

v. D.

---

gemeenteberichten

HANDELINGEN 69 IN AMSTERDAM-NOORD

Amsterdam-N/Zaandam — (A.V.). Onze aktie Handelingen 69 hebben wij ingezet met folderverspreiding en evangelisatie-avonden, om zo te proberen de mensen te bereiken, en ze onder Gods Woord te brengen. Vele mensen in Amsterdam-n. hebben wij kunnen bereiken. We organiseerden evangelisatie-avonden, met zangkoren en muziekgroepen ter begeleiding. Wij zijn de gemeenteleden dankbaar voor het verzetten van veel werk. Zo hebben wij naar de maand maart toegewerkt. Al zijn er in de voorafgaande maanden veel avonden georganiseerd, dat veel werk gaf, de maand maart gaf toch het dubbele. Onze eerste avond op 9 maart was 'n gezamenlijke bijeenkomst in het Concertgebouw, waar de amerikaanse zangeres Irène Jordan een concert gaf. We waren aanwezig met 1600 mensen, en hebben genoten van haar mooie stem. Het enthousiasme dat van deze zuster uitging was overweldigend. Zij gaf in haar getuigenis ook te kennen, dat zij de Heer dankbaar was, dat ze deze stem gekregen had.

De volgende dagen gingen we door met folderverspreiding in Noord voor de evangelisatieavond op 16 maart. Deze avond was belegd met de Christelijke Gereformeerde kerk van Amsterdam-n. De avond werd gehouden in de gereformeerde kerk op het Mosplein. De avond stond in het teken van de verloochening van Petrus, waar ds De Boer van de Christelijke Gereformeerde kerk over preekte. Ds. Broertjes had de leiding. Wij hadden hier medewerking van het Chr. Mannenkoor van Noord met 60 leden. Het was een mooie avond. Het mannenkoor zong bij deze preek passende liederen. De wonderlijke kracht, die van deze avond uitging, is niet onder woorden te brengen.

Onze derde evangelisatieavond in maart viel op de 23ste. In de morgendienst vond er een ruiling van sprekers plaats. Ds. J. Broertjes preekte in Haarlem en ds G. W. Tijman preekte in Noord. Het was een mooie dienst, waar velen van de preek van ds Tijman genoten hebben. De avonddienst was een afsluiting van Handelingen 69. Br Kleinjan uit Bunnik sprak, met medewerking van mevr. Buitenhuis, als soliste, en de zusjes Radema als een muzikaal duo. Wij hebben met spanning geluisterd naar het woord, de zang en de muziek, die wij te horen hebben gekregen.

Zo werd in Amsterdam-noord het zaad gezaaid. In Lucas 8 vergelijkt God Zichzelf met een zaaier, die het zaad overal uitstrooit: op de weg, de steenrots en in goede aarde. Niet alleen in een bepaald uitgekozen plekje, maar overal! Zo heeft Amsterdam-n het ook gezien. We bidden de Heer, dat Hij ook aan dit zaad zijn wasdom wil geven. De grote handicap voor Amsterdam-n is, dat we geen eigen kapel hebben. We zouden al het werk dat nu bij de leden thuis gehouden moet worden, in het eigen gebouw kunnen verrichten. We bidden de Heer, dat Hij ook in dit opzicht uitkomst wil geven.

HANDELINGEN 69 IN ARNHEM

Arnhem — (P.D.). De actie Handelingen 69 in Arnhem omvatte acht bijzondere bijeenkomsten, die een al even bijzondere belangstelling genoten. Bijzonder waren dan ook wel de medewerkers. Lokale, interlokale, internationale en intercontinentale vervoersmaatschappijen waren nodig om vijf koren in de gelegenheid te stellen ons van hun vocale kwaliteiten te laten genieten. Zo waren er het baptisten-zangkoor „Com nu met Sangh" en het baptisten-mannenkoor. Beide uit Arnhem. „The Spiritual Singers" uit Renkum. Het Rüschlikon-seminariekoor uit Zwitserland en „The Houston Baptist Choir" uit Texas. De Amerikaanse zanger Henry Blackmon, de Hollandse Frannie Faassen, de Eindhovense predikant ds Jac. Schouten en een lid van zijn gemeente br. Süssenbach. En tenslotte tal van enthousiaste medewerkers uit eigen gemeente.

Het Rüschlikon-koor verzorgde de openingsavond waar ieder genoot van het door hen gebrachte. De prestaties van dit koor oogstten temeer bewondering daar het juist die dag uit Zwitserland was overgekomen. Twee koorleden, een Tsjech en een Vlaming, getuigden van hun beslissing voor een levenstaak in het evangelie, waartoe zij geroepen werden tussen het tumult van Russische tanks in Praag en in de stilte van een rk-seminarium. Het door deze keuze ondervonden onbegrip was vaak ontmoedigend, maar beiden getuigden dat wie

op de Heer hun vertrouwen stellen, nooit beschaamd uitkomen.
De scheiding, die de keuze voor de Here Jezus maakt, was het thema van ds Schouten tijdens een appèl-avond. Dringend appelleerde hij aan gelovigen en ongelovigen om de tijd te onderscheiden, waarin de vooruitgang de grenzen van het mogelijke overschrijdt. Ongetwijfeld boeiend en interessant. De einduitkomst wordt echter door de wereld met andere ogen bezien dan door de gelovige. Hij immers heeft Gods Woord, waarin hij leest dat deze vooruitgang slechts schijn is voor een wereld, waarin alle normen vervagen en voor de kerken, die zich in razend tempo ontwikkelen tot de grote wereldkerk, waar als in Laodicea de Heer buiten de deur staat . . . Eruit getheologiseerd.
Appèl aan gelovigen: „Wie heilig is, hij worde nog meer geheiligd!" Appèl aan ongelovigen: „Kiest U heden, wien gij dienen zult, of het woord van de Heer geldt U: Wie vuil is, hij worde nog vuiler!"
Vierhonderd kinderen op honderd stoelen zorgden voor een luidruchtige middag. Overdrijvers verwachtten een opkomst van tweehonderd kinderen. Ook voor hen viel het dus honderd procent mee.
Zoals gezegd, het was druk! Van de poppenkast was niet zo veel te verstaan, maar dat gaf niet, want schik dat ze hadden . . .! Op het juiste moment kwam een filmpje, dat met enig gooi- en smijtwerk de pret nog verhoogde. Er was te veel gekakel voor een vertelling en 't was te druk voor een spel, maar een flesje Cola deed wonderen. Het werd zowaar een beetje stiller. Hulde voor de leiding, die deze volksoploop zo goed in de hand wist te houden.
Alle kinderen kregen een boekje mee met een positieve inhoud in woord en lied. Een tumultueuze middag, maar toch . . . In een paar honderd gezinnen een vluchtig kontakt én 120 nieuwe adressen.
Een middag voor bejaarden verliep bepaald rustiger. Ruim zestig aanwezigen, waaronder veel tot heden onbekenden, genoten van een genoeglijk samenzijn. Een kopje thee werd gedronken en tussen de geanimeerde gesprekken door werd gedeclameerd en door kinderen op de fluit gespeeld. Ten slotte werd een broodmaaltijd aangeboden, waarna de voorganger de middag besloot met een korte toespraak, daarbij de aanwezigen de vraag voorleggend: „Kent U de Here Jezus?"
Zeer voldaan verliet men na afloop de kapel, die voor deze gelegenheid zo gezellig was ingericht.
Hadden zij de kapel een paar dagen later, tijdens een jeugdavond, gezien, de schrik zou hen in de benen zijn geslagen. De inrichting was toen geheel afgestemd op de smaak van de jeugd, die een grandioze avond versierde. 250 jongelui, waarvan zeker 150 vreemden, waren naar de „koffiebar" gekomen. Er werd veel samen gezongen, Frannie Faassen en een Surinaamse jongen droegen het hunne bij, terwijl br Süssenbach uit Eindhoven een inleiding hield over geloof en wetenschap. Dit alles met het doel gesprekken uit te lokken. De jeugd is hierin zeker geslaagd. Veel nagesprekken rechtvaardigden de indruk dat deze muis beslist nog een lange staart zal hebben.

Het Houston Baptist Choir, voorzien van een handcarillon, verzorgde een attraktieve avond. Weinigen zullen eerder een dergelijk klokkenspel gehoord hebben. Hun zingen overtrof dit alles nog, maar hoe kan het ook anders, wanneer zes koorleiders met hun echtgenoten samen gaan zingen. Het was een geweldige avond, waarvan ieder intens genoten heeft.

Een informatieve avond voor buurtbewoners mocht zich in een onverwacht grote belangstelling verheugen. De bedoeling was om vooral met de mensen uit de naaste omgeving van de kapel in nauwer kontakt te komen. Onder het genot van een kopje koffie kon men met de leden van de raad en hun dames kennis maken. Door het mannenkoor en het gemengd koor werd voor hen gezongen en een rondvraag, geleid door ds Stukker, stelde ieder in de gelegenheid vragen af te vuren. De vragen, die gesteld werden, waren een aanduiding dat aan de zijde der gasten een oprechte belangstelling aanwezig was.

De slotavond in Musis Sacrum stond in het teken van de negro-spirituals. Henry Blackmon, zo langzamerhand inderdaad een bekende negerzanger uit Amerika, bracht met zijn prachtige stem een groot aantal liederen ten gehore. Het Spiritual-koor uit Renkum, bestaande uit leerlingen van het Chr. Lyceum, wisselde hem daarbij af.
Ds Stukker verzorgde de toespraak. Uitgaande van de lofzang van Maria wekte hij ieder op zich met alle levensproblemen te wenden tot Hem, bij Wie alleen de oplossing te vinden is.
Terugziend op de aktieweek kan gesteld worden dat veler verwachtingen ruimschoots werden overtroffen. Rest slechts de bede dat Heer wegneme wat niet naar Zijn wil was en het andere bevestige opdat deze aktie moge meewerken tot opbouw van Zijn Gemeente.

HANDELINGEN 69 IN SIDDEBUREN

Siddeburen — (H.D.). We hebben drie achter elkaar volgende zondagavonden evangelisatiediensten mogen houden en wel op 23 februari en 2 en 9 maart. We mogen zeggen dat we drie gezegende avonden hebben gehad. De opkomst was voor de gemeente Siddeburen geweldig te noemen. Er was een gemiddelde opkomst van plm. 80 mensen per avond. Tevens werden nog 400 maart „Zaaiers" gratis in Siddeburen en omgeving verspreid. Alles bij elkaar genomen heeft de gemeente zijn best gedaan om het evangelie zoveel mogelijk onder de mensen te brengen. We hopen en bidden, dat God op al dit evangeliewerk Zijn wasdom wil schenken.

OOK IN ZWOLLE AVONDEN VOOR JONGGEHUWDEN

Zwolle — (G.R.P.) Eens in de acht à tien weken worden er in Zwolle avonden voor jonggehuwden gehouden. Velen van u vragen zich wellicht af, wat dat voor avonden zijn en wat de opzet ervan is. Op deze avonden, waar getrouwde paren tot de leeftijd van plm. 35 jaar bij elkaar komen, worden allerlei onderwerpen, die in ieder gezin wel eens problemen kunnen scheppen, met elkaar besproken. Er zijn tal van onderwerpen die voor deze avonden bij uitstek geschikt zijn. Om er enkele te noemen: „Naar welke tv-programma's mogen onze kinderen kijken?". „Wat heeft de tv voor invloed op het gezin?", enz. Op zaterdag 22 maart jl. hadden we dokter Bijleveld uit Rijssen (lid van de baptistengemeente te Almelo) uitgenodigd, die een inleiding hield over de „sexuele voorlichting aan onze kinderen", een onderwerp waar ieder gezin mee te maken krijgt. Na de inleiding was er gelegenheid tot het stellen van vragen, waar druk gebruik van werd gemaakt. Een fijn en open gesprek was het gevolg. Laten we eerlijk zijn, waar vinden we in deze jachtige tijd nog de gelegenheid om eens eerlijk en oprecht met elkaar van gedachten te wisselen, over dingen waar we als jonge ouders toch allemaal voor komen te staan? Dat is de opzet van deze avonden. Uiteraard vergeten we hierbij niet, wat de bijbel ons omtrent deze dingen leert.
Wij hier in Zwolle zijn bijzonder gelukkig met deze avonden. Het is goed niet alleen met bepaalde dingen rond te blijven lopen, maar ook de mening van anderen te horen, en daardoor van elkaar te leren. Er zijn misschien in andere gemeenten ook veel jonge gezinnen, die denken dat zouden wij ook eens moeten doen. Het is het proberen alleszins waard: dat is in Zwolle wel gebleken.

BAPTISTENGEMEENTE SNEEK ADOPTEERT TWEE KOREAANSE KINDEREN

Hoewel het, zoals eerder bericht, in de bedoeling lag één koreaans kind te adopteren, is voor dit doel door de baptistengemeente te Sneek zoveel geld toegezegd dat besloten kon worden twee kinderen te adopteren.
De jeugd van de gemeente draagt er zorg voor dat het bedrag dat hiervoor maandelijks nodig is, f 120,—, ingezameld wordt.

Brokstukken

Recht op mijzelf

Iemand heeft eens geschreven dat het wezen van de zonde hierin bestaat, dat een mens *aanspraak maakt op een recht op zichzelf.* En dat is juist.
Waar een mens op dit recht staat, is God uitgeschakeld als Leidsman van zijn leven. Daar zal hij steeds weer tegenover Gods aanspraken op gehoorzaamheid, en op zijn, tijd, energie, geld en op hemzelf, zijn eigen aanspraken stellen op ontspanning, bezit, vergelding van kwaad met kwaad, op haat tegenover zijn vijanden, op het afwijken van Gods geboden waar die hem te zwaar en voor zijn situatie niet passend lijken, enz. Daarmee is God gedegradeerd tot tweederangs figuur. Tot iemand die wel groot is, maar na ons komt. Wat onacceptabel is voor God. We moeten er als christenen voor zorgen, dat deze opvatting niet na onze bekering weer veld wint.
Er zijn kerken die toegeven aan deze visie; die dat recht-op-zichzelf van de mens min of meer erkennen en het verder in de hand werken.
Ik denk aan de tendens het de kerkganger mogelijk te maken, op zaterdag naar de kerk of mis te gaan. Dan krijgt hij de hele zondag tot zijn eigen beschikking en kan er mee doen wat hij wil. De zondagse dienst is een sta-in-de-weg voor de mens die uit wil gaan en meent, daar ook recht op te hebben. Dus moet de hindernis weggenomen en de „ontmoeting met God en Zijn gemeente" verschoven worden.
Wanneer we in deze lijn doorgaan, kan het gebeuren dat diezelfde mens zijn aanspraken uitbreidt tot het hele weekend. We krijgen dan de wonderlijke situatie dat we ons programma niet meer om het hoofdgebeuren, die ontmoeting met God, heenbouwen, maar onze eigen verlangens tot hoofdzaak maken, waarbij ook die bijzondere ontmoeting met de Allerhoogste aangepast moet worden.
Wie zijn leven werkelijk aan Christus „verloren" heeft, zal deze dingen anders zien en beleven. Hij zal die ontmoeting niet willen missen.
Hij leeft uit de belijdenis:
Ik ben niet meer van mij,
Ik weet mij d' uwe o Heer.

Doorzettingsvermogen

Heel veel mensen bereiken nooit het doel dat ze zich eenmaal stelden, omdat ze niet over doorzettingsvermogen beschikken. Als het succes wat langer uitblijft dan ze gedacht hadden, stoppen ze hun activiteiten en nemen weer wat anders ter hand.
In de arbeid voor onze Heer is doorzettingsvermogen van het grootste belang. Slechts in weinig gevallen worden de vruchten op de arbeid daar snel zichtbaar.

Wie arbeid voor deze Heer verricht, doet goed, scherp op zijn opdrachtgever te letten. Gehoorzaam en gelovig de opdracht volvoeren, ongeacht de zichtbare resultaten, is van doorslaggevende betekenis. In de Bijbel lezen we ook van arbeiders die vermoeid worden en wel willen op houden. We denken aan Elia, die er op een bepaald moment genoeg van heeft. We herinneren ons ook een woord van Paulus: Wordt niet moe te doen wat goed is. En in Openb. 2 : 3 lezen we een lofprijzing aan het adres van hen die volharden in de strijd en niet moe geworden zijn. Professor *Drummond* vertelde voor een gehoor van arbeiders die vermoeid waren het verhaal van een eigenaar van een goudmijn. Hij had er al zijn geld in gestoken en had anderhalf jaar zwaar gewerkt en een schacht van een mijl gegraven om goud te vinden. Toen had hij er genoeg van. Hij verkocht de mijn aan een ander. Die zette zijn werk voort en stootte binnen de kortst mogelijke tijd op goud. Hij hoefde de schacht maar 1 el langer te maken.

Wie arbeid voor de Heer verricht, krijgt niets cadeau. Maar wie doorzet, en volhardt, wordt beloond. Misschien hier reeds met zichtbare vruchten op Gods tijd, maar zeker eenmaal, wanneer hij voor Zijn Heer staat.

Wf.

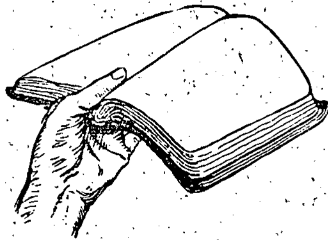
ONZE BUITENLANDSE KAMPEN

Hebt u uw vakantie al vastgesteld? Nee? Hebt u er wel es bij stilgestaan hoe fijn het is ook in de vakantie te kunnen praten over zaken aangaande uw geloof, de gemeente, het jeugdwerk enz.?
Die kans ligt er in al onze kampen, doch ook in onze buitenlandse kampen.
Jongelui, voor jullie zijn er de twee jeugdkampen in Duitsland bij Solingen en wel in de periode van 2-9 en van 9-16 augustus a.s. Ook zijn jullie hartelijk welkom in het kamp voor jongeren en ouderen in Zuid-Duitsland bij Schöngau van 28 juli - 8 augustus. Denk niet: „Daar is niks aan, samen met ouderen". Vraag maar eens aan de deelnemers van een dergelijke reis in 1968.

En ouderen: „U bent hartelijk welkom; u zult er geen spijt van hebben!" Meldt u ten spoedigste aan bij mej. G. van Veen, Emmen, Meidoorn 55, telefoon ('s avonds 05910-11363), gironummer 818988. *(Het nummer op de kampfolder is foutief! Wilt u hier even om denken?)*
De prijzen voor de twee eerstgenoemde kampen zijn f 110,— en voor het laatstvermelde f 250,—.

Wacht niet te lang met aanmelding, daar de kans bestaat dat u dan niet meer mee kunt.

De Landelijke Kampkommissie.

Wat zullen we lezen?

Wat de discipelen niet verwacht hebben, is gebeurd: Jezus, hun Meester, is opgestaan uit de doden. Wat volgens de Joden niet kón gebeuren, is werkelijkheid geworden: God haalde een vervloekte kruiseling uit de doden terug.

Zondag	6 april	Mt 28 : 1-10	Hij is hier niet, Hij is opgewekt
Maandag	7 april	Mt 28 : 11-15	De fatale leugen
Dinsdag	8 april	Lc 24 : 13-35	Een grote verrassing
Woensdag	9 april	Lc 24 : 36-49	Wennen aan het ongelooflijke
Donderdag	10 april	Jo 20 : 1-18	Nogmaals: Hij is hier niet
Vrijdag	11 april	Jo 20 : 19-23	Opstanding geeft een opdracht
Zaterdag	12 april	Jo 20 : 24-29	Zalig, die geloven

Ploeger

Lezers aan het woord

Geachte br Van Dam,
Uw naschrift moedigt mij aan tot enkele vragen en opmerkingen over radio- en t.v.-zaken.
1e. Ik dacht bij mijn reaktie niet aan een bepaalde uitzending, zoals die met ds Jan Wit (heb ik trouwens niet zelf gezien). Het geheel is voor mij onaanvaardbaar op een enkele uitzondering na.
2e. De kritische bemoeiing van de Unie Radio en Televisie Kommissie met de werkzaamheden van het Convent van Kerken, waarvan het verslag van de Unie-sekretaris gewaagt, verdient een veel grotere publiciteit. Laat iedereen gerust weten, waar wij staan en wat we wel of niet op onze naam willen hebben.
3e. De Unie besloot indertijd niet met het I.K.O.R. in zee te gaan, maar met het Convent van Kerken. Nu komen er steeds meer gekombineerde uitzendingen, zodat men zich afvraagt, welke zin een scheiding tussen IKOR en CVK eigenlijk heeft. Zijn de verschuivingen binnen vele z.g. orthodoxe groeperingen niet van dien aard, dat we zo langzamerhand moeten vaststellen dat een verdere gescheidenheid tussen deze twee op een stellingname uit het verleden berust? En wat staat ons in dat geval te doen?
4e. Wordt het geen tijd om hierover kontakt op te nemen met onze naaste familie, n.l. de Vrije Evangelische Gemeenten, Vergadering van Gelovigen, Pinkstergemeenten enz. enz. met de bedoeling om een krachtige stoot te geven aan een meer evangelisch gebruik van radio en TV? Wij zouden daarmee wel eens woordvoerder kunnen zijn van vele nederlandse gelovigen uit alle kerken en kringen, die meer dan genoeg hebben van het waterig en soms onchristelijke geknoei met deze massa-media.
5e. Wat moeten we in dit verband met De Evangelische Omroep? Zelf ben ik na lang aarzelen en niet zonder reserves lid geworden, meer uit ongenoegen over de huidige situatie dan uit enthousiasme voor D.E.O. Het zou belangrijk zijn hierover de meningen onder ons eens te peilen. De zaak is onze aandacht meer dan waard.
Rotterdam R. Reiling

WAT IS EEN WORKSHOP??

In het woordenboek staat: *werkplaats*. In het kaderwerk is het een werkgroep van cursisten die een bepaalde opdracht proberen uit te werken, en al doende de verschillende aspecten, knelpunten, aangrijpingspunten en mogelijkheden van een zaak en van zichzelf ontdekken. Een workshop berust op het principe: *al doende leert men.*
Er is echter één voorwaarde: *Denk aleer gij doende zijt, en doende denk dan nog.*
In een workshop denk je *samen*, zodat je niet in je eigen kringetje blijft ronddraaien. Daarom is een workshop zo waardevol voor iemand die in het jeugdwerk staat.
U kunt er een hele week in terecht, want er is een workshop voor *elke* tak van de arbeid in de

N.B.J.B. KADERWEEK 19 — 26 JULI OP DE VINKENHOF.

Vraag folder aan of meld u aan bij De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bosch en Duin, Bilthoven.

„KERK EN ISRAEL"

In het februari-maartnummer van het maandblad **Kerk en Israël**, geeft **dr Jona Malachy** uit Jeruzalem een interessante studie over de christelijke kerken en de zesdaagse oorlog van 1967.
Uitvoerig gedokumenteerd gaat hij in op reakties van de kerken in 1967 en daarna en probeert te peilen waaruit de kennelijke aarzeling moet worden verklaard. Voor deze terughouding ziet hij theologische en politieke redenen en met zijn analyse wil hij als jood meewerken aan het noodzakelijk zelfonderzoek in christelijke zin.
Dr Malachy is adjunct-directeur van de afdeling voor kerkelijke aangelegenheden van het Israëlisch Ministerie van godsdienstige zaken.
‚Kerk en Israël' is het maandblad van de Hervormde Raad voor de verhouding van Kerk en Israël. Het wordt uitgegeven door Boekencentrum N.V. te 's-Gravenhage. De prijs van dit speciale dubbelnummer bedraagt f 1,50.

BAPTISTEN IN GROOT BRITTANNIE

Blijkens de laatste statistiek van de Unie van Baptisten in Groot Brittannie is het ledental van de gemeenten in 1968 opnieuw gedaald, maar het aantal dopelingen is toegenomen.

Het totale ledental van de gemeenten in Engeland, Wales, Schotland, Noord Ierland en de Ierse Republiek bedroeg in 1968 280.867; in 1967 284.999. Het aantal dopelingen was 6.740, dat is 425 meer dan in 1967. Deze cijfers betreffen de Baptisten Unie van Groot Brittannie en Ierland (de grootste), de Baptisten Unie van Schotland, de Baptisten-Unie van Wales en Monmouthshire en de Baptisten Unie van Ierland.

Het verlies van leden in de Unie van Groot Brittannie en Ierland was slechts 1.494; in 1967 bedroeg het verlies 5.357. Dit is het kleinste ledenverlies in de laatste vijf jaren.

De gemeenten in Schotland doopten meer personen dan het jaar ervoor. Toch leden de gemeenten een verlies van 1.447.

De afzonderlijke cijfers luiden: Engeland 179.829; Wales en Monmouthshire 77.270; Schotland 16.651; Ierland(en) 6.764.

SOUTHERN BAPTIST CONVENTION OPNIEUW GEGROEID

De jongste gegevens van Southern Baptist Convention, de grootste baptisten-organisatie in de wereld en de grootste protestantse denominatie in de Ver. Staten, tonen aan, dat deze unie van gemeenten in 1968 *34.295* gemeenten telde met *11.332.229* leden. In 1967 waren er *34.147* gemeenten met *11.142.726* leden. De aantallen van de zondagsscholen liepen iets terug.

In 1968 werden *373.025* personen gedoopt; dat is *5.912* minder dan in 1967. De bezittingen van de gemeenten bedroegen in 1968 *$ 3.657.097,050*. De inkomsten waren totaal $ 761.898.138; dat is $ 50.122.773 meer dan in 1967. De gemiddelde bijdrage per lid per jaar was in 1968 *$ 63,88*, in 1967 $ 67,23.

VRIJGELATEN ZENDELINGEN KEERDEN UIT CUBA TERUG

Op een vliegveld te Atlanta, Georgia zijn onlangs de uit cubaanse gevangenschap ontslagen baptisten-zendelingen, Herbert Caudill (65) en David Fite (35) met hun gezinnen uit Havanna teruggekeerd. Ze werden begroet door familieleden, cubaanse vluchtelingen en vele tv- en dagbladreporters. Beide zendelingen verklaarden na aankomst op een perskonferentie goed behandeld te zijn.

Rev. Caudill maakte bekend, dat het werk der gemeenten zich weliswaar niet uitbreidde maar wel groeide in stabiliteit. In West-Cuba bevinden zich ongeveer 90 gemeenten met een 7 tot 8 duizend leden.

EBF-CONFERENTIE WENEN

De sluitingstermijn voor inschrijving als deelnemer aan de EBF-conferentie 6-10 augustus a.s. te Wenen, Oostenrijk is verschoven naar 31 mei. Aanmeldingsformulieren en informaties zijn aan te vragen bij: Arrangements Committee Conference of European Baptist Federation, Mollardgasse 35 — Postfach 134, A - 1061, Wenen, Oostenrijk.

„VERZOENING DOOR CHRISTUS" THEMA VAN WERELDKONGRES 1970 TOKIO

Het thema van het 12e wereldkongres van de BWA dat in juli 1970 te Tokio, Japan wordt gehouden luidt: „Verzoening door Christus". Het uitvoerend Comité van de BWA zal vergaderen in Wenen tijdens de EBF-conferentie om het programma van het a.s. BWA-kongres nader vast te stellen.

ADVERTENTIES

WAARHEEN PAASMAANDAG ?

natuurlijk naar de bondsdagen die in

Zwagerveen en **Emmen**

worden gehouden.

In „Eugeria" te Almelo, is op 25 maart 1969 op de leeftijd van 85 jaar in zijn Heer en Heiland ontslapen

FREDERIK HUBERTUS PLEVIER

weduwnaar van Cecilia Habekothé

Joh. 11:25; „. . . wie in Mij gelooft zal leven, ook al is hij gestorven."

Leeuwarden:
A. Ronner—Plevier
K. Ronner

Almelo:
H. Th. Plevier
H. Plevier—van Holstijn

Winschoten:
C. Beuker—Plevier
J. Beuker
en kleinkinderen

Condoleantie-adres: Richard Holstraat 4, Almelo.
De teraardebestelling heeft plaats gevonden op 29 maart j.l.

De Heer nam tot Zich onze zuster

MARIA CNOSSEN—BOUWHUIS

in de ouderdom van 71 jaren.
26 maart 1969.

Baptistengemeente Sneek

VRIENDELIJK VERZOEK. Aan alle abonnees, die nog niet het abonnementsgeld over het 2e kwartaal '69 gireerden: Wilt u dit nú doen door overmaking van f 4,25 op giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam. Wie ook nog over het 1e kwartaal het abonnementsgeld moet voldoen, verzoeken wij f 8,50 over te maken. Bij voorbaat dank aan allen die medewerking verlenen door tijdig te gireren!

De Administratie

DE CHRISTEN

18 april 1969
84e jaargang — 15

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

THEOLOGIE: Verduisteringsgordijn of schijnwerper?

Mijn zegsman is gereformeerd predikant. Een late roeping: Hij was al over de veertig, toen de Vrije Universiteit hem afleverde. Hij kreeg — via een vriend — een uitnodiging om in Den Haag te preken. Hij zou extra zijn best doen. Hij déed extra zijn best. Niemand hoefde te twijfelen aan de kwaliteit van het onderwijs van de professoren van de VU.

Vóór hij echter die zondagmorgen ná de dienst een kop koffie mocht drinken, kreeg hij de mantel uitgeveegd. Door zijn vriend die hem de spreekbeurt bezorgd had. „Heb ik vanmorgen op mijn knieën gelegen en gebeden om zo'n preek? Ik heb de Heiland niet gezien, én dáárom had ik toch gebeden!"

Theologie heet een vrolijke wetenschap te zijn. Ons soort mensen legt dan vaak meer nadruk op wetenschap dan op vrolijkheid, want van wetenschap zijn we niet zo erg gediend. Vooral niet de godsdienstwetenschap. Geleerdheid, nee daar zit 't 'm niet in, weet men ons te zeggen.

Wie zal dit durven tegenspreken? Niet door de wetenschap wordt een zondaar behouden, maar door het geloof in de Here Jezus Christus. Niet door het verzamelen van kennis maar door het ontvangen van de Heilige Geest wordt het hart des mensen veranderd.

Niettemin: Jezus heeft de Schriften onderzocht, en aangeraden datzelfde te doen. Want de Schriften zijn het, die van Hem getuigen. Zonder het onderzoek der Schriften, zo moeten we dan concluderen, horen we het getuigenis aangaande Jezus niet. Hier zijn we eigenlijk bij het hart van elk theologisch onderzoek, bij elke bedrijving van theologie: Het gaat om de Christus. En wel met name om de Christus der Schriften.

Niet om de Christus van de belijdenisgeschriften, niet om de Christus van de prediking van groten en/of kleinen in de wijngaard des Heren. Neen, het gaat om de Christus der Schriften.

Die Schriften zijn niet in het Nederlands geschreven. Wel daarin vertaald, maar niet oorspronkelijk daarin geschreven. Dus moet er vertaald worden, dus moet de vertaling op juistheid getoetst worden. Gelukkig de gemeenschap, die broeders en zusters kent, die de Bijbel in haar moedertaal kunnen lezen; die die gemeenschap kunnen dienen met critische begeleiding van de vertalingen.

Die Schriften zijn niet tussen Maas en Waal ontstaan, wel tussen Nijl en Eufraat. Een heel andere wereld dan de onze, met andere politieke aspiraties, met andere staatsvormen, met andere maatschappelijke systemen. Maar die systemen en vormen en aspiraties en culturen vinden hun weerspiegeling in menig woord en in menig verhaal uit de Bijbel. De kennis van zulke culturen en systemen, van denkwijzen en mankementen komt ons niet aangewaaid, die moeten we zoeken.

Die Schriften vormen in al hun delen een veelheid en veelkleurigheid, een mozaiek zonder scherpe scheidslijnen tussen de steentjes. En toch zit er een patroon in. Toch gaat er één spraak van uit: Christus.

Hem te ontdekken, steeds méér van Hem te ontdekken, is eerste, eervolste en rijkste opdracht der theologie. Samen te vatten, wat Hij gezegd heeft en liet zeggen, te vertolken wat hier en daar en overal van en over Hem te vinden is, hoe vrolijk is die bezigheid, bij alle moeizaamheid.

Zulke theologie, zulke theologische arbeid, is een schijnwerper, die de gestalte van Christus en Zijn heilswerk in helder licht stelt. Die Zijn wil voor elk mens zonneklaar maakt. Die de mensen weer hoop voor de toekomst schenkt, en moed om de volgende stap te doen.

Maar is er dan geen andere theologie? Geen theologie van de haar- en schedelkloverijen, van de spitsvondigheden en de snijdende messen, een theologie van de verdwazing zonder verwondering, van kennis zonder geloof? Natuurlijk, zulk een theologie is er.

Zulke theologieën worden niet alleen aan universiteiten en seminaria beoefend, men vindt ze ook in tijdschriften en pamfletten terug. Men vindt ze terug bij geleerden en bij zeer ongeleerde mensen. Een theologie, die als verduisteringsgordijn werkt, zodat Christus niet meer gezien kan worden, is een theologie, waarin het menselijk gelijk belangrijker is dan het goddelijk bericht; waarin de bevrediging van het hoofd voornamer is dan de stilling van het hart; waarin de eigen naam voornamer is dan de enige Naam, waardoor mensen behouden kunnen worden.

De instelling van een Werkgroep voor theologisch beraad, door de Commissie der Unie voorgesteld aan de Algemene Vergadering der Unie, kan gezien worden als de vrucht van de overtuiging, dat voortgaand Schriftonderzoek, ook in teamverband, voor onze gemeenten een noodzakelijkheid blijft.

Dat zulk een commissie, zulk een werkgroep, van bijzonder veel belang kan zijn, is zonder twijfel. Dat zij als een schijnwerper op Christus fungere, die opgetrokken verduisteringsgordijnen zal doorboren, zal vernietigen, is onze hartelijke wens en bede.

Ploeger

zand — en zaad

Wer stirbt, ehe er stirbt, der stirbt nicht, wenn er stirbt.

Ik geef toe dat het een wat merkwaardig begin is, nog wel in een vreemde taal. Getrouwelijk overgezet zijnde luidt het spreekwoord: wie sterft eer hij sterft, sterft niet meer wanneer hij sterft. Dat noem je een door-denker.

Ik dacht eraan, omdat ik de laatste weken voortdurend bezig ben mij van het verleden te verlossen. Niet dat ik het bedrijf al wil opheffen, maar wat verzamelt een mens veel papier dat hij rustig had kunnen verscheuren toen het binnenkwam. Maar nee, hij legt het ergens neer. Jaren ligt het er. Totdat de geest der vernietiging vaardig over hem wordt. Ik heb, ik lieg niet, al drie zakken vol oude papieren verwijderd en nog is het einde niet gekomen. Vandaag was ik met het jaar 1967 bezig en las een brief van mijzelf, die ik eens aan de leden van de uniekommissie richtte. In de eerste helft schrijf ik over de financiële verslagen, die onze administrateur elk jaar, in samenwerking met anderen, produceert en over ons uitstort. Ik adviseerde toen heel dat cijfermateriaal niet meer op de Algemene Vergadering te brengen. Maar laten we dat rusten. Wat mij interesseerde was —, ik citeer nu mijzelf — : Op onze laatste bijeenkomst in Drachten (A.V.) is er met geen woord gerept over vraagstukken, die kerk en wereld alom beroeren. Wat ik konstateerde in vergaderingen van BWA en EBF herhaalt zich bij ons. Of omgekeerd. Misschien is het voorzichtigheid, of onzekerheid, toch wel geen ongeïnteresseerd zijn: wij stoten steeds meer op vragen van inter-kerkelijke aard, op vragen van ethiek inzake huwelijk en kindertal, op vragen rondom sociale gerechtigheid en oorlog en wij komen zelfs niet tot een poging om elkaar te helpen om antwoorden te vinden. Ik meen dat een vergadering van door gemeenten gezondenen wel bij uitstek de plaats is waar men over deze en dergelijke zaken samen moet denken en spreken.

Tot zover uit de brief van 1 mei 1967. Hij gaat nu ook in de zak.

Ik las die brief dus en dacht aan de komende Algemene Vergadering, die D.V. in Eindhoven zal worden gehouden. Waarom, peinsde ik, hebben we nooit eens een motie, dat is: een uitnodiging van een of meer leden van een beraadslagende vergadering aan hun medeleden om ten aanzien van een niet rechtstreeks aan die vergadering voorgestelde vraag een verklaring uit te spreken. (van Dale) Goed, ik zal mijn hand in eigen boezem steken. Weet u, men weet ook niet altijd hoe men bepaalde gedachten onder woorden moet brengen. Evenmin of de vergadering wel behoefte heeft zich uit te spreken over zo'n motie. U hebt gelijk: dan kunnen ze die naast zich neer leggen en overgaan tot de orde van de dag.

U wilt misschien een paar voorbeelden. Ik zal trachten te formuleren:

> De afgevaardigden van de baptistengemeenten in Nederland, bijeen in de jaarlijkse vergadering van de unie dezer gemeenten, spreken uit dat zij zich verheugen over de onrust in sommige kerken in dit land, die zich kenmerkt door een afstoten van vele uit het verleden overgenomen inzichten en vormen en door een opnieuw zoeken naar de elementaire beginselen, die in het Nieuwe Testament over de gemeente van Jezus Christus zijn vermeld. Zij volgen deze ontwikkeling met oprechte belangstelling en bidden dat de Geest des Heren inzicht en kracht moge geven om te komen tot een gemeenschap van gelovigen, die in haar spreken en werken geloofwaardig blijkt te zijn in een wereld, die geen geestelijk houvast meer kent.

Misschien zou het volgende kunnen dienen:

> De afgevaardigden enz.
> spreken uit, dat zij met innerlijke deelneming de worsteling van vele volken om in vrijheid en onafhankelijkheid te mogen leven volgen en roepen de gelovigen op in de gebeden tot God te willen gedenken: de mensen in Nigeria, de strijdenden in Vietnam, de Israëliërs en Arabieren, die terwille van hun herkomst of huidskleur geminacht en onderdrukt worden; allen, die hun geloof niet in volle vrijheid kunnen uitleven.

Er is misschien nog een derde mogelijkheid:

> De afgevaardigden enz.
> spreken uit dat zij met bezorgdheid het toenemend geweld in onze wereld konstateren; dat o.m. de bewapening van diverse volken tot een zware last voor die volken en een bedreiging van de gehele samenleving geworden is. Zij zijn van mening dat de op deze wijze bestede krachten van geest, van arbeid en financiën beter konden worden gebruikt om deze aarde tot een voor ieder mens bewoonbare plaats te maken en te houden. Zij roepen de gelovigen op om zich in te spannen om met allen, die naar gerechtigheid en vrede verlangen, die wereld te realiseren.

Wat het nut zou zijn van zulke „kreten"? Ik dacht, daar komt u zelf wel op, als u zich realiseert wat een kreet bij u losmaakt. O, gij verstandigen...

Huizinga

KERKDIENSTEN ONDERWEG

Voor toeristen, dagjesmensen en anderen, deze zomer op zondagmorgen onderweg, zullen de volgende kerken openstaan (vermeld met openingsperiode en aanvangstijden van de korte, speciale diensten):

APPELSCHA: Trefkerk De Klokkestoel (Oud Appelscha aan de weg Smilde-Drachten): 25-5 t/m 22-6: 10.00 uur; 22-6 t/m 17-8: 9.00 en 10.00 uur.

BLAUWKAPEL: In 't fort (aan de weg Utrecht-Hilversum): 6-4 t/m 2-11: 10.00 en 11.00 uur; 1-6 t/m 27-7: ook 9.00 uur.

BLOEMENDAAL: Duinkapel (kop Zeeweg): 25-5 t/m 17-8: 9.00 uur.

BUNNIK: Motel Bunnik (aan de E 12 Utrecht-Arnhem): het gehele jaar: 10.30 uur.

HEERENVEEN: Rotondekerk (verkeersplein Heerenveen): 25-5 t/m 31-8: 9.30 en 10.30 uur.

HOOG SOEREN: (Apeldoorn): (aan de weg Amersfoort-Apeldoorn): 1-6 t/m 31-8: 9.00 en 11.30 uur.

HUIS TER HEIDE: Het Witte Kerkje (aan de weg Utrecht-Amersfoort): 18-5 t/m 14-9: 9.00 uur.

KATS (N.-Beveland): Hervormde kerk: 29-6 t/m 10-8: 9.30 uur.

SNEEK: Kerk- en Recreatieschip De Boei (Sneekermeer): 11-5 t/m 31-8: 8.30 uur r.k., 10.00 uur prot.

SPAARNDAM: Hervormde kerk (aan de weg Haarlem-Halfweg): 15-5 t/m 7-9: 9.00 uur.

STAVERDEN: Kapel kasteel Staverden: 1-7 t/m 31-8: 11.30 uur.

TWIJZEL: Kerk Onderweg (aan de E 10 Groningen-Leeuwarden): het gehele jaar: 10.00 uur.

WASSENAAR: Restaurant „Bijhorst" (viaduct Wassenaar-rijksstr. Den Haag-Amsterdam): het gehele jaar: 10.30 uur.

ZWIJNDRECHT: Pietermankerk (aan de E 16 Rotterdam-Breda): 4-5 t/m 28-9: 9.30 uur.

Aan rustige wateren

Herkennen wij Jezus altijd?

Wat altijd opvalt in de geschiedenissen van Jezus's herrijzenis is het niet herkennen van de Opgestane door zijn intiemste vrienden en vriendinnen. Maria Magdalena houdt Hem voor de tuinman, die zeker wel het ontzielde lichaam van de Heer naar een andere plaats zal hebben gebracht.

Als Jezus op de avond van de eerste dag der week aan Zijn discipelen verschijnt herkennen ze hem niet en houden Hem voor een geestverschijning. Zijn verzoek om iets te eten moet hun duidelijk maken dat Zijn relatie tot de mensen een heel andere was dan die van een spooksel. De Emmaüsgangers menen een vreemdeling haarfijn te moeten inlichten over de droeve gebeurtenissen, die enige dagen tevoren in Jeruzalem hadden plaatsgevonden, en verzuimen daarbij niet hun teleurstelling uit te spreken over de nederlaag die het goede tegenover de vrome boosheid had moeten lijden. Hun stem trilde van hevige emotie. Het rustige betoog van de vreemdeling kon de twijfel uit hun hart nog niet bannen. Eerst bij de avondmaaltijd zagen ze en herkenden zij de Heiland.

Even een tussenbemerking. Ik ben eigenlijk blij met die alom betoonde onzekerheid. Het is uitgesloten, dat we in de berichten over Jezus' opstanding te doen hebben met wensdromen van mensen, die boven de realiteit zweven. Mensen van gelijke beweging als wij hebben ook hun twijfels gehad en juist daardoor de vaste bodem van hun latere geloof laten zien; het bewijs, dat de macht van onze Heer alle grenzen doorbreekt. Maar laten we tot onze vraag terugkeren.

Is onze blijdschap ook niet vaak overschaduwd door het gevoel, dat het licht het van de duisternis altijd weer verliest? Kijk maar om je heen; nog erger: kijk maar in je eigen hart Ziet u nog kans optimistisch te blijven? Ik geef geen geografische aanduidingen meer, waar overal onnoemelijk geleden wordt. Ik herinner er u niet meer aan, dat ook het edelste streven bezoedeld is door zelfzucht en eerbejag. We moeten wel instemmen met het woord: „Er is niemand die goed doet, er is er ook niet één toe in staat!"

Toch geloof ik niet dat deze woorden bedoelen ons mismoedig te maken. Het is voldoende deze als een waarschuwing te beoordelen.

Die waarschuwing betekent, dat wij evenals de discipelen moeten leren rekening te houden met de onberekenbare macht waarover de Heer beschikt! Hun fout was ook, dat ze om zich heen keken en niets zagen dan door haat en woede verwrongen gezichten der boosaardige machtshebbers waartegen ze niets hadden in te brengen. Ze vergaten zich te herinneren, dat Jezus Zijn triomf over de dood had voorzegd en die reeds na een korte spanne tijd zou blijken. Zijn ingang in de zwarte dood was voor hen de bezegeling van Zijn ondergang. Maar Petrus weet later te zeggen, dat Hij ook daar Zijn overwinnend licht heeft gebracht. Hadden zij meer aan Jezus' toezeggingen zich vastgeklampt, ze zouden niet in sombere wanhoop geraakt zijn. Ze zouden Hem terstond herkend hebben.

Laten de beloften van de Heer voor u van dragender belang zijn dan alle twijfelwekkende omstandigheden rond om en in u. Vertrouw, dat Hij, ook nu de wereld als in de doodsadem der vernietiging verkeert, Zijn werk voortzet en Zijn overwinning betuigt tot de grote dag van Zijn wederkomst wanneer het zal heten: „Zie ik heb alle dingen nieuw gemaakt"

Rotterdam C. Brandt

(Uit: Contactblad)

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem XX

12. HET LEVEN DER GEMEENTE

d). Vlekken en schaduwen

Ondanks alles, wat de gemeente in Jeruzalem aan schatten van de Meester ontvangen had, ondanks de waarschuwingen van de Heiland tegen vadsigheid en luiheid, die de apostelen getrouw overbrachten, zijn er in Jeruzalem dingen gebeurd onder de gelovigen, die diepe indruk maakten op de gemeente, en die de gemeente zelfs in een crisis dreigden te brengen. Maar de goede hand van de Heiland was over haar!

Ananias en Sapphira

Het is niet nodig deze geschiedenis uit Hd. 5 : 1-11 vers voor vers te bespreken. Nodig is echter wel, de vinger op een paar punten te leggen.

In de eerste plaats dit: De „open-schaal-collecte" kan gemakkelijk leiden tot een verkeerde houding bij het geven. Als het geld van de verkoop van goederen aan de voeten van de apostelen gelegd werd, Hd 4 : 37, waren daar getuigen bij. Zulke getuigen hadden de apostelen ook wel nodig, opdat niemand hen zou kunnen beschuldigen uit de opbrengsten zichzelf te bevoordelen. Ook de apostelen waren maar mensen.

Ja, heel de gemeente bestond uit mensen. Als er ook maar zachtjes Halleluja gezegd is, als een broeder een som geld aan de apostelen gaf, leek het alsof er een hulde gebracht werd aan de goedgeefsheid en broederliefde en gemeenschapszin van zo'n broeder. Zo iemand kwam (even) op de voorgrond. Zo iemand kwam in de schijnwerper. Zo iemand kreeg (misschien letterlijk maar zeker figuurlijk) een schouderklopje. En wie wil er geen schouderklopje hebben? Ananias wilde dat wel. Hij heeft het niet kunnen verdragen, dat anderen geprezen werden, op de voorgrond traden.

Hij wilde dat ook. Maar het mocht niet te veel kosten. Goedkoop a.u.b. Maar het moest wel duur lijken.

Wij zullen altijd weer te maken krijgen in de gemeente met mensen, die gevoelig zijn voor eerbewijzen; die graag wat extra publiciteit hebben; die gauw menen achteruitgezet te worden. We zullen altijd weer te doen hebben met mensen, die zo verschrikkelijk moeilijk onderscheid kunnen maken tussen het werk voor de Heer en het werk voor de eer.

Die lange tenen hebben. Die gauw gekrenkt zijn. En die dat dan tonen door niet meer te offeren, niet meer in de kerk te komen, niet meer een bepaald werk te willen doen.

Zij werpen schaduwen over het gemeentelijke leven.

Het antwoord van Petrus op de daad van Ananias (en zijn vrouw was in het complot, of was de aansteekster? Menig man werd het slachtoffer van de eerzucht van zijn vrouw, en omgekeerd), het antwoord van Petrus op de daad van Ananias was van een ongemene felheid en hardheid. Beiden — man en vrouw — hebben het leven erbij ingeschoten. Waarom zo fel, zo abrupt?

We kunnen in de Handelingen dat antwoord niet vinden. Nergens wordt er maar een woord over gerept. Maar is het onbijbels, en is het te gewaagd om te veronderstellen, dat de Heer der Gemeente Zelf een daad heeft willen stellen? Moeten we niet aanvaarden, dat Jezus Zelf hier een waarschuwend voorbeeld heeft willen geven? God laat niet met zich spotten! En nu mag het waar zijn, dat er op gemeentelijk erf, en in vele harten, vandaag de dag dezelfde onreinheid en ongerechtigheid is als bij

Ananias en Sapphira, terwijl er toch geen doden vallen, wáár is echter (en wie kan dit niet met practijkvoorbeelden bevestigen?), dat mensen, die hun eigen eer zoeken, geestelijk dood gaan, en na korter of langer tijd de gemeente de rug toekeren.

De weduwen als twistappel

Hand 6 vertelt ons van de instelling van een nieuw ambt, een nieuwe dienst in de gemeente: Die der verzorging van de tafels; bedoeld is: de tafel voor de behoeftigen, vs 2.

Er ontstond gemor. Er werd gemopperd. In de practijk betekent dat ook en vooral, dat er snerende opmerkingen gemaakt worden; dat er achterbaks geroddeld wordt; dat er verdachtmakingen over en weer zijn. Zulke opmerkingen komen voort uit een bitter hart.

Kortom, waar gemopperd wordt, waar gemurmureer is, waar critiek wordt geuit vanuit het harnas-met-gesloten-vizier, daar maakt de duivel de passende muziek, zodat de poppen kunnen gaan dansen.

In Jeruzalem ontstond de achterdocht, toen de gemeente groot en groter werd, en aan overzichtelijkheid inboette. Waarop richtte die achterdocht zich? Daarop, dat de Hebreeuws-sprekende weduwen meer uit de grote en gezamenlijke pot kregen dan de Grieks-sprekende weduwen.

Alweer een kwestie van geld, van bezit, zou men kunnen zeggen, net als bij Ananias en Sapphira. Neen, zeg ik. Want het zat dieper. Het zat niet daarin dat de Griekse weduwen verhongerden, maar er was de gedachte, dat er met twee maten gemeten werd. En dat is een onverdraaglijke gedachte. Daar konden de Grieks-sprekende leden der gemeente niet tegen. Dat die gedachte opkwam, moet wel samen gehangen hebben met het feit, dat men onvoldoende vertrouwen had in de eerlijkheid (integriteit zegt men tegenwoordig) van de apostelen. Onvoldoende vertrouwen is gelijk in zijn werking aan wantrouwen, geen vertrouwen dus. Waar geen vertrouwen is, is geen mogelijkheid tot samenwerking. Want waar het wantrouwen heerst, durven de ogen zich niet te sluiten (zelfs en vooral niet voor gebed) want je weet nooit wat de ander ondertussen doet.

Wij weten niet, of er enige grond voor dit wantrouwen is geweest. De apostelen hebben niet gezegd, dat alles eerlijk verliep bij de voedselverdeling.

Wat ze wel deden, en wat ons beschreven is, dat is dat zij aan de mopperaars de grond ontnamen, door door hen zelf gekozen broeders met deze taak te belasten. Een verstandig besluit, kunnen we zeggen. Een navolgenswaardig.

Dát er gemopperd wordt, is niet altijd te voorkomen. Er zijn ook in de gemeente verziekte geesten, die niet anders kunnen dan verdachtmakingen zaaien, die niet anders kunnen dan onrust stoken en tweedracht zaaien. Sommigen moeten op korte termijn uit de gemeenschap verwijderd worden, omdat zij „bozen" zijn, die uit het midden der gemeente moeten weggedaan worden. Anderen, de meesten hopen we, moeten behandeld worden op een verstandige wijze, door ze inzicht te geven in de gang van zaken zoals die in de gemeente voorkomen.

Maar schaduwen blijven het, vlekken zijn het. En waar de zon schijnt, daar zijn nu eenmaal schaduwen. En waar de reinheid is, valt de onreinheid des te feller op.

De gemeente te Jeruzalem was geen gemeente zonder vlek of rimpel. Een gemeente van volmaakte vlekkeloze mensen is er nog nooit geweest, en zal er nooit zijn. Het gaat eenvoudig niet, een gemeente te stichten van perfecte mensen, en nog veel moeilijker is, zo'n hoge standaard te handhaven.

Niet dat er vlekken komen, dat er schaduwen vallen, is het ergste. Het ergste is, dat ze niet opgemerkt worden, dat er niets aan gedaan wordt, dat ze goedgepraat worden.

Ploeger

Friese bondsdag te Zwagerveen

Onder stralende weersomstandigheden kwamen uit een negental Friese gemeenten broeders en zusters, ouders en kinderen, groten en kleinen bijeen in de in januari van dit jaar in gebruik genomen kerk te Zwagerveen voor het houden van de Paasbondsdag, daartoe uitgenodigd door de gemeente, die met de nieuwe kerk haar naam tegelijk heeft gewijzigd van Zandbulten in Zwagerveen.

Deze bondsdag, opgezet in het kader van Handelingen 69, droeg als thema „Doet handeling, totdat Ik kom" (naar Luc. 19 : 13 Statenvert.), met als onderwerpen „Onze opdracht", in de morgenbijeenkomst behandeld door ds J. C. Loot van Harlingen, en „Verantwoording", dat in de middag werd besproken door ds D. Boschma van de ontvangende gemeente. Beide onderwerpen werden met grote ernst, met vuur en enthousiasme ten gehoren gebracht en door de aanwezigen met grote aandacht en instemming gevolgd. De opdracht, die daarin bestaat, dat zij, die nog buiten zijn, zich bekeren (tot geloof komen) en zij, die door Gods genade zich reeds bewust mogen zijn van dat eeuwige heil, bereid door het zoenoffer van de Heer Jezus Christus op Golgotha, nu ook zich bewust leren te zijn, Zijn voetstappen te drukken, om in hun leven een zichtbaar getuige(nis) te zijn van Zijn Kruis en opstanding.

Ten aanzien van de verantwoording werden wij door ds Boschma gewezen op de geschiedenis, opgetekend in Joh. 21, welke zich kenmerkt door de wijze waarop de opgestane Heer Zijn discipelen weer opzoekt (leest u dat hoofdstuk maar eens aandachtig door) en daarna Petrus weer in ere herstelt (een verantwoording door het 3-maal herhaalde: „Hebt ge Mij lief?" — het moet Petrus als een hamerslag geklonken hebben na zijn nog zo kort tevoren tot 3-maal uitgesproken loochening; de blik van de Zich naar hem omkerende Heiland en het diepe berouw daarop gevolgd; kan men zich de stamelende woorden van de discipel voorstellen: „Gij weet, dat ik U liefheb"?; „dat ik aan U gehecht ben". Wij mogen hier zien, dat onze Heer ons ook weer een nieuwe taak toevertrouwt.

„Jezus durft het aan met Petrus; ook met ons, om de deugden te verkondigen van Hem, Die ons uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar Licht". *Onze* taak wordt groter, naarmate wij ons in die diepe afhankelijkheid aan Hem toevertrouwen („Gij weet alle dingen; Gij weet, dat ik U liefheb").

Behalve veel samenzang werden de programmapunten omlijst door enkele liederen van het zangkoor „Salem" van Zwagerveen, een aantal negrospirituals van de jeugd, eveneens een paar Amerikaanse songs door Gjalt Steendam van Leeuwarden. In de morgenbijeenkomst werd een spel gebracht door de familie Kavelaar van Sneek, waarbij zes meisjes en zes jongens ieder een aantal algemene en bijbelse vragen als ploeg moesten beantwoorden.

's Middags werd door zr E. v. d. Kooi-Brouwer een declamatie ten gehore gebracht, getiteld „It Hûs" van Paulus Akkerman.

De kinderen — ongeveer 80 — werden in een nabij gelegen schoolgebouw de gehele dag voortreffelijk beziggehouden door een groepje jeugdleiders en -sters uit Zwagerveen, Noordbergum en Dokkum onder leiding van ds J. H. Blenkers. Werd onder leiding van de scheidende voorzitter, ds J. van Dam van Sneek een korte bidstond gehouden, aan het einde kon onder leiding van de nieuwe voorzitter, ds H. Bijleveld van Heerenveen nog door enkelen een fijn en fris getuigenis worden gegeven van wat de Heer in hun leven betekent.

Al met al zonder twijfel een bijzonder geslaagde bondsdag, waarbij ds G. Visser van Sneek de tolk der aanwezigen was in dank aan God voor deze zo gezegenrijke dag.

H. Oppenhuizen

Dienaar van CHRISTUS zijn

In Joh. 21 lezen we dat Jezus, nadat hij met zijn discipelen gegeten heeft, een „onderonsje” heeft met Simon Petrus. Sinds Petrus zijn Heer verloochend heeft, is er nog niet weer echt gepraat tussen die twee.

Als we de geschiedenis al niet kenden, zouden we vragen verwacht hebben, die ongeveer zo luidden:

„Simon, heb je er spijt van dat je me verloochend hebt? Zo ja, belijd dat dan en beloof me dat het nooit weer voor zal komen. Dan ben Ik bereid het nog eens met je te proberen”.

Of: „Simon, je hebt het er verschrikkelijk bij laten zitten. Dat had Ik van jou niet verwacht na alles wat Ik voor je gedaan heb. Ik zal je nog eenmaal de kans geven. Maar leider van het team zul je niet meer kunnen zijn, dat is zeker wel duidelijk. Ben je bereid je voortaan voor 100% te geven?

De kernvraag

Jezus stelt echter een heel andere vraag.

Deze: „Simon, zoon van Johannes, heb je me waarlijk lief?”

Tot driemaal toe wordt deze vraag gesteld.

En het antwoord op deze vraag is beslissend, waar het er om gaat of hij al of niet dienaar van Christus kan zijn. Wie waarlijk liefheeft kan Christus' dienaar zijn. Wie niet liefheeft, kan als zodanig niet geaccepteerd worden, ook al zijn zijn gaven en capaciteiten nog zo groot.

Onze Heer vraagt niet in de eerste plaats naar diploma's. Zelfs niet in de tweede en derde plaats. Tot driemaal toe doet Hij peilingen naar de liefde van Zijn volgeling Simon.

Letten wij daar wel genoeg op?

Het beste kind dat de ouders kunnen hebben is niet dát kind dat het braafste van allen is. Het is niet hij die nooit ondeugend is en altijd gezeggelijk. Het is hij die het meeste liefheeft.

De beste echtgenoot is niet hij, die het meest oppassend is. Een man kan uiterst correct voor zijn vrouw zijn. Beleefd, keurig, zonder ooit een slippertje te maken. Maar als hij alleen dát maar is, en niet werkelijk liefheeft, zal die vrouw zeker af en toe de neiging in zich voelen opkomen die man door elkaar te schudden en te zeggen: hou eindelijk eens op zo vreselijk correct te zijn en laat me asjeblieft eens merken dat je van me houdt.

Liefde geeft de doorslag

Het is aangrijpend te zien hoe God het houdt op de liefde.

David wordt een man naar Gods hart genoemd. Iedereen die de bijbel kent, weet hoe deze man geleefd heeft. Er is heel wat op hem aan te merken. Maar één ding wordt steeds weer duidelijk: Deze man heeft God werkelijk lief. En daarom kan God met hem omgaan, en hem ook als Zijn dienaar gebruiken.

Als Petrus voorzichtig (want hij is bang geworden voor ondoordachte, grote woorden) „ja” antwoordt, krijgt hij een opdracht: Weid Mijn lammeren, hoed en wijd Mijn schapen.

Ziet u het? Jezus vertrouwt de lammeren en de schapen van Zijn kudde alleen maar toe aan diegenen die Hem waarlijk liefhebben, en die daarom ook liefde kunnen geven aan zijn lammeren en schapen.

Wanneer we leiders nodig hebben in de gemeente, voor het jeugdwerk, de zondagsschool, de zusterhulparbeid, dan is dat het eerste vereiste, dat de gegadigden Jezus waarlijk liefhebben. Wanneer we voorgangers nodig hebben, en ouderlingen en diakenen, dan is dat de grote vraag, die allereerst gesteld moet worden. Als de herders die we kiezen geen liefde tot de lammeren en de schapen hebben, zullen ze zich als huurlingen gedragen, en wee dan de aan hen toevertrouwden.

Dat we onze leiders de best mogelijke toerusting willen geven, is vanzelfsprekend. Maar die toerusting wordt waardeloos zonder de liefde. En zelfs de slechtst toegeruste dienaar die werkelijk liefheeft, zal meer waarde hebben voor Gods kudde, dan de meest bekwame die de liefde niet heeft. „De meeste van deze (van geloof, hoop en liefde) is de liefde”, zegt Paulus.

Wf.

gemeenteberichten

AKTIVITEITEN IN NOORDBERGUM

Noordbergum — (W.K.) Wij mogen u weer deelgenoot maken van de zegeningen die wij in de gemeente mogen beleven en ervaren. Vandaag de eerste paasdag vierden wij het opstandingsfeest van onze verrezen Heer. En dat feest werd tot grote vreugde want twee jonge mensen, broer en zuster, hadden **ja** tegen Jezus gezegd, toen Hij hen riep. Ze werden in de middagdienst gedoopt. Zij kwamen als het ware van „buiten”; gingen naar de jeugdsamenkomsten en kwamen zo ook in de diensten der gemeente.

Zondag 30 maart stond ook in het teken van Handelingen 69. De middagdienst werd door de jeugd verzorgd met zang, deklamatie en getuigenissen o.a. van de jonge broeder die paaszondag gedoopt werd. Het was: Zeg, maar **ja** tegen Jezus. Nu wij hopen en bidden dat velen dit nog zullen doen.

Nu wij weer een voorganger hebben komt er weer meer aktiviteit. Wij hopen nog meer samenkomsten te houden; het plan was een tent te huren, maar dat is zeer kostbaar, zodat wij het anders zullen gaan proberen. Ik zou haast vergeten te vertellen, dat er zondagavond 30 maart nog een jeugddienst is gehouden met medewerking van „De Kleine Cantory”, uit Leeuwarden, die door zijn liederen het heerlijke evangelie bracht. We zijn zeer verblijd dat de jeugd zich meer aktief gaat tonen en door allerlei arbeid mee willen werken tot zegen van hen die nog geen ja tegen Jezus gezegd hebben.

22 GEDOOPT IN STADSKANAAL

Stadskanaal — (B.M.) Onlangs schreven we over de aktieweek Handelingen 69 in onze gemeente. Deze aktieweek is een goede week geworden.

Hoe blij waren we, toen des woensdagavonds twee meisjes hun hart aan de Heer en de gemeente gaven. De dagen daarna kozen tot onze grote vreugde nóg twintig jongelui voor de Heer en de gemeente.

Paaszondagavond 6 april j.l. mochten we de feestelijke doopdienst beleven. ± 800 mensen hadden een plaats in de kerk en in de zaal gevonden. Zij die in de zaal zaten, konden alles goed volgen door een gesloten t.v.-circuit en geluidsversterking. Onze voorganger bepaalde zijn aandachtige toehoorders bij de woorden van Paulus in Hand. 22, vs - 6, waar hij zegt: „Maar het gebeurde mij.”

Ontroerend was het, toen de doopkandidaten na de prediking persoonlijk bij hun naam genoemd werden, en zo nogmaals het ja-woord op de belijdenisvragen gaven. Ook de doopplechtigheid was een heilig moment.

In de avondmaalsdienst hierna werden de tweeëntwintig nieuwe gemeenteleden hartelijk welkom geheten en Gods zegen toegewenst.

Opnieuw heeft een echtpaar de wens uitgesproken gedoopt te mogen worden. Onze gemeente is verheugd.

STEUN AAN TANZANIA VOOR MIDDELBAAR ONDERWIJS

Nederland draagt uit gelden voor ontwikkelingshulp ruim 793.000 gulden bij voor de uitbreiding van de middelbare school te Ilboru, een plaats in het district Arusha, Noord Tanzania. De subsidie voor het project werd aangevraagd door de Evangelisch-Lutherse kerk van Tanzania, waarbij de Inter-kerkelijke Coördinatiecommissie Ontwikkelingshulp bemiddeling verleende.

Het gebied waaruit deze middelbare school, een streekschool, haar leerlingen recruteert, heeft een bevolking van 140.000 zielen en behoort tot de minst ontwikkelde delen van het land. De regering van Tanzania probeert de plaatselijke levensstandaard op een hoger peil te brengen door er onder meer de vestiging van industrieën te bevorderen en de mechanisatie van de landbouw te introduceren. In het vijfjarenplan voor Tanzania staat de middelbare school te Ilboru op de vierde plaats, maar tot nu toe ontbrak het aan de benodigde fondsen om het project uit te voeren. De Nederlandse bijdrage zal worden gebruikt voor de bouw en inrichting van een administratiegebouw, een bibliotheek, klaslokalen en een slaapzaal. Als de uitbreiding gereed zal zijn zullen in totaal 560 leerlingen aan deze school onderwijs kunnen ontvangen.

Het heil komt dwars door het oordeel heen

... alle dingen zijn ontbloot en geopend voor de ogen desgenen, met Wien wij te doen hebben. - Hebr. 4 : 13.

De Brief aan de Hebreeën is, dunkt ons, niet het bijbelboek, waaruit bij voorkeur en dus het meeste gepreekt wordt. De godsdienstige wereld, die de schrijver rondom zich ziet en hem leidraad is voor zijn betoog, is ons niet vertrouwd. Geen wonder, zult ge zeggen: deze Brief is voor Hebreeën bestemd en dat was b.v. ook de reden dat de theoloog Tholuck dit Boek in het Hebreeuws vertaalde teneinde het zodoende dichter bij hen te brengen, voor wie het geschreven schijnt te zijn: de Joden. Nu hoorden we voor jaren de zendeling onder Israël, de Rabijnenzoon Rottenberg, zeggen, dat men deze Brief beter aan de professoren kon overlaten, want dat de gewone, hedendaagse Jood, er niet veel van begreep.

De Brief zal dus wel bestemd geweest zijn, zo is onze gevolgtrekking, voor een joodse élite, een bepaalde groep Joden in de tijd van de schrijver die, uit hoofde van hun beroep, goed thuis waren in zaken van priesterschap en altaardienst.

Dit betekent echter voor ons, mensen van de twintigste eeuw, die vreemd zijn aan priesterlijke tempeldiensten en offeranden, dat we een omweg moeten maken om de inhoud van deze Brief in onze denk- en voorstellingswereld op te nemen. We moeten proberen door de entourage, waarachter de bouwer van deze Brief aan het werk is, door te dringen en de wereld te ontdekken van welke uit hij redeneert en de waarheid illustreert aangaande onze Zaligmaker, wiens heerlijkheid Hij zo gaarne voor onze ogen zag gaan stralen.

Dat laatste trekt ons in de Brief aan en maakt het ons onmogelijk hem in de schaduw te laten liggen. Om Christus' wil, omwille van Christus' heerlijkheid, moeten we ons de moeite getroosten het feit van onze verlossing — en dit goed onderscheidend van de inkleding — te zien.

De boven afgeschreven woorden zijn geweldig van toon, verheven van inhoud en van hoogst belangrijke strekking.

Waar bevinden we ons in deze Brief? Het woord ‚zwaard' kan ons verhinderen de situatie te onderkennen. Wie ‚zwaard' zegt brengt een slagveld voor onze aandacht; geharnaste en het zwaard voerende mannen beheersen het toneel.

Inderdaad blijken we bij nader toezien bij een altaar te staan: een priester zien we in actie. Dat klopt met het feit dat deze Brief aan een élite in het volk Israël geschreven is. En deze voorstelling nemen we toch gemakkelijker in onze geest op dan het schilderij van een pas verlaten slagveld, dat aan onze kunstverzameling is toegevoegd.

Met ‚zwaard' is in onze tekst het mes bedoeld, dat de priester bij de tempel hanteerde als hij bezig was om in zijn ambt de offeranden te bedienen.

En met dat scherpe, tweesnijdend offermes wordt hier nu het Woord Gods vergeleken. Wat doet het Woord Gods? Dat Woord doet wat dat mes deed bij het, voor het altaar bestemde offer, tweeërlei: het nam de vacht weg, het ontblootte, en het legde open, maakt het binenste zichtbaar.

Elk, Gode aangeboden offer, werd onder kritiek gesteld, één, het gehéle offer onderzoekende, kritiek.

Eerst werd het offer gestroopt, ontbloot, opdat er nagegaan kon worden of er onder de huid ook gebreken waren, waardoor het niet geschikt zou zijn om aan de Heilige te worden aangeboden. Bleken er geen afwijkingen, geen misvormingen op of onder de huid te zitten, dan ging het onderzoek verder en het offer werd open gesneden en onderzocht naar eventulee voorhandene gebreken. En eerst als het aangeboden offer deze kritiek goed had doorstaan, werd het vrijgegeven voor het altaar.

Wat de schrijver van deze Brief ons voor houdt is dus, dat wij ons moeten stellen onder de beoordeling van het Woord Gods. We moeten, wanneer we door God ooit aanvaard zullen worden, gekeurd worden op welke gebreken ook. Geen fout wordt vergoeilijkt, geen verkeerde houding, geen liefdeloos gedrag ten opzichte van de medemens verontschuldigd, evenmin als verborgen wrok, afgunst, nijd. Breedvoerig en zorgvuldig beschrijft de auteur van deze Brief de zeer volledige en veelzijdige werking van het Woord Gods, dat levend en derhalve krachtig is, en een volkomen werk doet.

Nu komt een zware vraag.

Hoe dan?

Maar niet naar het altaar gaan? Niet offeren? De ontmoeting met God ontwijken?

Dat kan niet

Hoe zwaar wordt de tekst afgegrendeld: *wij hebben het met God te doen!*

Geen uitwijkmogelijkheden dus!

Ons zelf, op welke wijze ook, onttrekken aan de levende en zeer werkzame kritiek van het Woord van God?

Nimmermeer!

Wat dan?

Het Woord, aleer het vonnis gaat vellen, gehoorzaam zijn; onder zijn diagnose ons stellen en met de aan het Licht gebrachte gebreken, vlekken, wonden en zonden en schuld tot God gaan met de bede om reiniging (Psalm 51 : 3-14) en verlossing. Want niet om ons in reddeloze engten te drijven, tot wanhoop te brengen is Gods Woord dag en nacht werkzaam, maar opdat we onze Rechter om genade zullen aanroepen, en ons zullen laten bekleden met de klederen van Zijn Heil. Belijden we onze zonden, treuren we om onze schuld, om onze wangestalte, dan staan we op Gods zijde, naast God, tegenover onszelf, en dan doet God aan ons het Zijne en we staan voor Zijn aangezicht, witter dan de sneeuw.

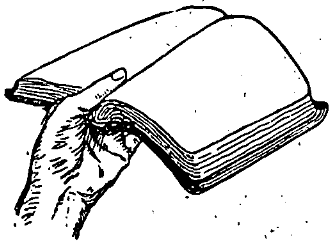
Aangenomen voor eeuwig! J. Louw

BISSCHOP LILJE ANTWOORDT MET ‚VERTROUWENSCRISIS' OP VERLANGEN NAAR AVONDMAALSGEMEENSCHAP

Bisschop dr Hans Lilje te Hannover, bisschop van de verenigde evangelisch-lutherse kerk in Duitsland (VELKD), heeft krachtig gereageerd op een voorstel van de „Arnoldhain Conferentie", een kansel- en avondmaalsgemeenschap aan te gaan. De „Arnoldhain Conferentie" onder voorzitterschap van prof. dr Joachim Beckmann te Düsseldorf omvat een groep van protestantse regionale kerken binnen de EKD, de evangelische kerk in Duitsland, het grotere nationale verband waar de lutherse kerken van de VELKD ook deel van uit maken. Volgens bisschop Lilje brengt het Arnoldhain-voorstel tot volledige kansel- en avondmaalsgemeenschap een vertrouwenscrisis teweeg tussen de lutherse en de hervormde/gereformeerde leden-kerken van de EKD. Het voorstel zou de lutherse besprekingen over intercommunie (die al jaren voortduren) doorkruisen. Naar luthers besef is er nog een verdere theologische discussie noodzakelijk, zowel in als buiten Duitsland. De VELKD heeft besloten het voorgenomen luthers-„reformiert" overleg van februari 1969 over intercommunie af te zeggen. De lutheranen willen eerst opheldering over het „kerkpolitieke" voorstel van „Arnoldhain". Theologisch gaat het geschil over de tot op Luther teruggaande opvatting over de „werkelijke tegenwoordigheid" van Jezus Christus in de materie van avondmaalsbrood en -wijn.

H.N.

was. Hij geeft nu alleen nog maar toestemming om bepaalde samenkomsten te laten uitzenden.

Wat zullen we lezen?

De overwinning over de dood is méér dan een triomf van een sterkere over een sterke. Zij is het begin van een nieuwe orde, ja, zij is de nieuwe orde. God heeft nooit een nederlaag geleden, en zal nooit een nederlaag lijden.

zondag	20 april	I Cor 15 : 50-58	De nadruk ligt op on-
maandag	21 april	Fil 2 : 5-11	Elk zal zich voor Hem buigen
dinsdag	22 april	Hd 17 : 22-33	De Opgestane is de rechter
woensdag	23 april	Hd 12 : 1- 3	Vastgrijpen met de ogen
donderdag	24 april	Op 1 : 9-20	Hij is een heerlijke Koning
vrijdag	25 april	Op 5 : 1-14	De monddood gemaakte spreekt het laatste woord
zaterdag	26 april	Op 7 : 9-17	Een ontelbare schare

Pl.

RADENKONFERENTIE GEWEST HOLLAND UITGESTELD

De radenkonferentie van het gewest Holland is tot nader bericht uitgesteld.

B.

CANADESE BISSCHOP OP DE BRES VOOR NEDERLANDSE R.-K.

„Geloof al die berichten over de rebelse Hollanders niet", zo heeft de Canadese r.-k. bisschop De Roo zijn geloofsgenoten in Noord-Amerika voorgehouden. Volgens deze bisschop hebben de Noordamerikaanse roomskatholieken, op theologisch gebied zoveel als analfabeten, een hele achterstand in te halen. De r.-k. Nederlanders lijken volgens vele tendentieuze berichten rebels. Maar „het is een volk van theologen en misschien op godsdienstig gebied wel het best geïnformeerde van de hele wereld. Vele gewone Amerikaanse gelovigen, maar ook priesters en zelfs bisschoppen zijn daarentegen theologische analfabeten. Wij katholieken van Canada en Noord-Amerika zullen binnenkort met dezelfde problemen te maken krijgen als de Nederlandse katholieken", meent mgr De Roo.

H.N.

LUTHERSE WERELDHULP VORIG JAAR 67 MILJOEN

De gezamenlijke Lutherse kerken in de wereld hebben vorig jaar 67 miljoen besteed aan het werelddiakonaat.

Het zwaartepunt van de lutherse wereldhulp ligt steeds meer bij ontwikkelingsprogramma's, maar er blijft sterke behoefte aan materiële hulp bij rampen en in gebieden met permanente noodsituaties. Zo gingen er kleren naar Griekenland en naar de Palestijnse vluchtelingen en geneesmiddelen vooral naar India, Biafra en Tanzania. Meer dan een kwart van de Lutherse hulp was bestemd voor India.

ORAL ROBERTS MOET SEMINARIUM SLUITEN

De overgang van de Amerikaanse genezings-evangelist Oral Roberts van de Pinkstergemeente naar de Methodistenkerk heeft een verschuiving veroorzaakt onder de studenten die aan zijn universiteit staan ingeschreven. Bovendien moest het seminarium gesloten worden wegens gebrek aan belangstelling.

Aldus een bericht in De Rotterdammer. De universiteit lijdt echter niet onder de kerkelijke overgang van de stichter. Zij hoopt binnenkort de 2500ste student in te schrijven. Tot voor kort kwam veertig procent van de studenten uit de pinkstergemeente. Zij beginnen de Oral Roberts-universiteit de rug toe te keren, maar steeds meer jongeren uit andere kerken laten zich inschrijven.

De overgang heeft ook de inkomsten van de Roberts-organisatie niet ongunstig beïnvloed. Slechts een gering deel van de financiële steun kwam uit de pinksterkring, zei Roberts.

De genezings-evangelist heeft besloten weer gebruik te gaan maken van de televisie. In Hollywood heeft hij een groot aantal programma's van een uur opgenomen. Hoewel ze eindigen met een korte preek van Roberts, worden ze hoofdzakelijk gekenmerkt door religieuze show, met nadruk op het moderne geestelijke lied en de dans.

In ieder programma komt een gast voor. Mahalia Jackson zong op 16 maart en later zullen de filmactrice Dale Evans en de zanger Pat Boone verschijnen.

Roberts heefs reeds eerder geprobeerd de televisie te gebruiken, maar kon het op de duur niet volhouden. Ook dr Billy Graham heeft geprobeerd een wekelijks televisie-programma te maken en moest toegeven dat hij daar niet toe in staat

EVANGELISATIE-LANDDAG TE VELSEN

(Ingezonden)

De leider van het Missionswerk „Neues Leben" in Duitsland, evangelist Anton Schulte, die door zijn radio-toespraken en grote Evangelisatiecampagnes in verschillende steden in Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland, steeds meer bekendheid heeft gekregen, komt 2de Pinksterdag naar Nederland.

Hij zal dan spreken op de jaarlijkse Evangelisatie-Landdag in „Velserbeek" aan de Parkweg te Velsen. Zijn onderwerp is: „Leer de kracht van Jezus kennen". Hij brengt een jonge, talentvolle opera-zanger mee, Vernon Wicker, uit de Verenigde Staten, die thans nog alleen in dienst van het Evangelie zingt (ook in het Nederlands).

Aan deze Landdag werken verder mee: Rev. G. A. Brucks, directeur van „Youth for Christ" te Zeist, evangelist Th. Dikkes uit Leiden; J. Kits, directeur van het „Brandpunt" te Doorn en evangelist J. Klein Haneveld uit Bodegraven. Muzikale medewerking wordt verleend door de Chr. Jeugd-muziekvereniging „Sursum Corda" uit Den Helder.

In een grote tent met 3000 zitplaatsen worden bijeenkomsten gehouden om half 11, 2 uur en kwart voor 5. De samenkomst van 2 uur zal geheel staan in het teken van de jeugd, die zal zingen, musiceren en getuigen. In een aparte tent worden kindersamenkomsten gehouden onder leiding van Jan en Paula Brouwer-Terpstra uit Texel en de bekende verteller Jan Oosterwelder uit Amsterdam, terwijl de allerkleinsten in een derde tent met verhalen en spelletjes worden bezig gehouden.

Vorig jaar waren er ruim 5000 bezoekers, die vanuit het gehele land uit allerlei kerken en gemeenschappen waren gekomen. Ook dit jaar verwacht de Landdag-commissie weer een grote belangstelling. In verband hiermee zal voor een uitgebreide consumptie-voorziening worden zorg gedragen, terwijl de N.S. en de NACO weer extra materieel zullen inzetten om de deelnemers vlot aan en af te voeren.

WIJZIGINGEN/AANVULLINGEN NIEUWE STATISTIEK

★ Penningmeester van de gemeente te *Tweede Exloërmond:* K. Baptist, Middenlaan 21, Tweede Exloërmond.

★ Secretaris van de gemeente te *Deventer:* L. Flisijn, Witte de Withstraat 3, Twello.

★ Secretaris (tijdelijk) van de gemeente te *Maassluis:* C. v. d. Vlis, Eendrachtstraat 32, Vlaardingen.

DS J. REILING EN DS H. TH. PLEVIER IN ZIEKENHUIS OPGENOMEN

Drs J. Reiling, rector van het baptistenseminarie te Bosch en Duin is j.l. dinsdag 8 april in het ziekenhuis opgenomen wegens een lichte aanval van vaatkram. De behandelende arts acht een verblijf van minstens een maand in het ziekenhuis noodzakelijk.
Ds H. Th. Plevier, voorganger van de gemeente te Almelo (Geraniumstraat) werd verleden week vrijdag 11 april in het ziekenhuis opgenomen wegens een lichte hersenbloeding.
We wensen beide broeders Gods zegenende nabijheid en een voorspoedig herstel!

v. D.

OORLOGSVLIEGER

De voormalige piloot van een amerikaanse bommenwerper, B. B. Collins heeft in een brief aan burgemeester Willi Brundert van Frankfurt, Duitsland de bevolking van de stad vergeving gevraagd voor het feit, dat hij bij een luchtaanval overdag op 11 december 1944 zijn eigenlijke doel miste en in plaats daarvan een kerk bombardeerde. In de brief, die bijna 25 jaar later is geschreven, schrijft de voormalige luchtmachtofficier: „Ik weet, dat God het mij heeft vergeven en ik bid, dat de mensen van uw stad mij ook zullen vergeven". Burgemeester Brundert heeft de Amerikaan geantwoord en hem verzekerd dat in Frankfurt geen haat wegens de oorlogsgebeurtenissen gekoesterd wordt. Als geste is de piloot een film gestuurd over oud en nieuw Frankfurt.

BAPTISTEN IN POLEN

Uit het jaaroverzicht van de Unie van Baptisten in Polen blijkt, dat de unie 50 zelfstandige gemeenten telt. De grootste gemeente heeft meer dan 200 leden; verder zijn er drie gemeenten met elk meer dan 100 leden terwijl al de andere gemeenten minder dan 100 leden tellen. In 1968 werden 130 personen gedoopt. Het ledental groeide totaal met 50.

SODEPAX

De Wereldraad van Kerken en de Rooms Katholieke Kerk hebben een gemeenschappelijke kommissie ingesteld voor maatschappelijke, ontwikkelings-, en vredesvraagstukken onder de naam Sodepax.
Sodepax wil in de eerste helft van 1970 een wereldkongres beleggen om een strategie te bepalen voor de wijze waarop christenen in het werk voor de vrede zullen dienen te participeren. Op het ogenblik tracht Sodepax een team van regionale deskundigen te vormen die advies kunnen geven over voorlichting en funkties op regionaal en nationaal niveau.

OP CUBA GEEN BAPTISTENKERKEN GESLOTEN

Rev. David Fite SBC-zendeling die enkele weken geleden uit Cubaanse gevangenschap in Amerika terugkeerde heeft verklaard dat op West-Cuba geen enkele baptistenkerk op last van de overheid is gesloten. Ook heeft geen gemeente wegens een voorgangerstekort de arbeid moeten staken ofschoon meer dan de helft van het aantal voorgangers in hechtenis is geweest.
Volgens Rev. Fite mochten de gevangenen geen diensten onderling houden maar zij slaagden er dikwijls toch in een bijbel te bemachtigen en te prediken.

AMERIKAAN PREEKTE IN RUSSISCHE BAPTISTENKERK

Rodger Harrison, voorganger van American Baptist Convention die als predikant de geestelijke verzorging heeft van de Engelssprekenden in Moskou, is onlangs voorgegaan in een avonddienst van de baptistengemeente te Moskou.
Het was, voorzover men kon nagaan, de eerste keer dat het iemand uit het Westen, wonende in Moskou, was toegestaan om tot de mensen te spreken zonder tolk. Harrison had Mat. 25 : 42 als tekst. In dezelfde dienst sprak een roomskatholiek priester enkele woorden tot de gemeente namens de plaatselijke kerk en het wereldkatholicisme.

INTERKERKELIJK KLIMAAT IN POLEN RONDWEG SLECHT

Dr Andrezj Wantula, luthers bisschop in Polen, heeft in een overzicht van de stand van zaken voor de komende synodezitting van zijn kerk, de slechte interkerkelijke verstandhouding in Polen onder de loep genomen. De houding van de leiding van de R.-K. Kerk in zijn land en van de gewone leden van deze kerk tegenover de protestanten is nog steeds onveranderd uiterst negatief. Vooral bij kerkelijk gemengde huwelijken levert dit veel ellende op. Slechts bij beperkte kringen van r.-k. intellectuelen in Polen valt een zekere belangstelling voor niet-roomskatholieke christenen te ontdekken, aldus de bisschop.

H.N.

VOOR BIAFRA

Een meisje van vijftien jaar in Stuttgart heeft op ongebruikelijke wijze ernst gemaakt met een wezenlijk aspekt van het christen-zijn, zo meldt het Hervormd Persbureau. Zij heeft afgezien van een gouden horloge, halsketting en andere geschenken ter gelegenheid van haar konfirmatie dezer dagen in een Evangelische kerk in een randgemeente van Stuttgart. Nadat in een kerkdienst mededeling was gedaan van de grote nood, waarin vele Biafranen verkeren, vroeg het meisje haar familieleden, vrienden en bekenden haar geen geschenken te geven bij haar konfirmatie, maar geld. Zij kon daardoor een bedrag van driehonderd mark naar de dominee brengen voor hulp aan Biafra.

Getrouwd:
H. VEENSTRA
J. VEENSTRA-HUIZENGA
Nog hartelijk dank voor uw medeleven.
Hardegarijp, Rijksstr.weg 245.

Op 2 april werd nog vrij onverwacht door de Here thuis gehaald, onze lieve zuster en tante

AUKJE PRINS

sinds 1960 weduwe van Sikke Hellingwerf, in de ouderdom van 83 jaar.
„Zij diende de Here met blijdschap".

Uit aller naam:
Fam. Prins
Fam. Hellingwerf.

Op 11 april j.l. werd op Zijn tijd in Gods Heerlijkheid opgenomen, onze broeder

J. v. d. PEUT

op de leeftijd van 81 jaar.
Matt. 25 : 23.

Baptistengemeente Eindhoven.

Op 2 april nam de Heer, na een kortstondig ziekbed tot Zich onze zuster

AUKJE HELLINGWERF-PRINS

in de leeftijd van 83 jaar.
Sedert 1902 was zij een blijmoedig getuige van haar Heer.

Baptistengemeente Harlingen.

DE CHRISTEN

25 april 1969
84e jaargang — 17

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — **Administratie:** ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 17,— per jaar (*f* 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

De verlossing van ons lichaam

Vanmorgen las ik het en misschien drong iets van de omvang van dat woord ook eerst vanmorgen tot mij door. Het hield mij zo bezig dat, toen ik een 83-jarige man opzocht, die de bouwvalligheid van zijn lichaam speurde, ik opnieuw las over de vergankelijkheid van wat wij zien en zijn. Ik zit nu in mijn lichaam achter deze machine en denk over dit merkwaardig bouwwerk, dat David tientallen eeuwen geleden al in verbazing bracht: ik loof U, omdat ik gans wonderbaar ben toebereid. En waarover Job zei: Hebt gij mij niet als melk uitgegoten en mij als kaas laten stremmen, met huid en vlees mij bekleed, met beenderen en spieren mij doorweven? Het menselijk lichaam is inderdaad een bron van verwondering en een vat vol vragen.

Als wij in het eerste bijbelboek lezen dat de HERE God de mens formeerde van stof uit de aardbodem, dan is dat niet om ons te herinneren aan onze stoffelijke herkomst en aan de toekomst: tot stof zult gij wederkeren, maar om ons te laten zien wat God met stof vermag: Hij blies de levensadem in zijn neus; zo werd de mens tot een levend wezen. Wel uit het stof en tegelijk meer dan stof alleen. Verheven stof, uit het stof-alleen verheven, een trans-substantiatie.

Dezelfde bijbel onthult ons ook de oorzaak van het verval van dit wonderbare lichaam. Sedert duizenden jaren zitten mensen te denken over het tragische van dat verval en van het einde van het leven. Er wordt verwoed gestreden tegen de ineenstorting en met name wij zien letterlijk dat gevecht, dat, hoe dan ook, in het einde op een smadelijke nederlaag uitloopt.

De uitdrukking: de verlossing van ons lichaam, komt voor in het zeer bekende hoofdstuk 8 van de brief aan de gemeente in Rome. Het is voor mij een der boeiendste hoofdstukken, met name omdat Paulus schrijft over het lijden dat door de gehele schepping gaat. Heel de wereld lijdt. Hij speurt overal het grote verdriet: het sterven — de dienstbaarheid aan de vergankelijkheid. Het zinloze worden en vergaan. Een andere man schreef eeuwen eerder in weinig ander verband: ik nam in ogenschouw alle daden, die onder de zon verricht worden en zie: alles is ijdelheid en najagen van wind!

Het is om te vertwijfelen. Waarom zal een mens zich nog uitsloven. Eet, drink en probeer vrolijk te zijn.... de lamp gaat toch uit.

In dat achtste hoofdstuk is geen defaitisme, geen wanhoopsstemming, geen ondergangsgedachte. De schrijver, een goede farizeeër, vroeger, heeft altijd al in de opstanding der doden geloofd, maar sedert zijn bekering is hij overweldigd door de werkelijkheid van de levende Heer Jezus. Voor Petrus is die opstanding een ware wedergeboorte geworden, een bevrijding, een nieuwe mogelijkheid om te leven. Voor Paulus was het dat niet minder. Deze broeders leven niet naar de dood toe maar naar de heerlijkheid. Hun denken is vernieuwd. Hun hart leeft op. Ze wachten alleen nog op de verlossing van het lichaam. Niet om van dat lichaam af te zijn. Integendeel. Het lichaam moet alleen nog maar verlost worden, bevrijd. Het lichaam is niet verwerpelijk, geen kwaad, geen kerker der ziel. Het is een tempel Gods.

We zouden dus eigenlijk wat zuiniger met dat lichaam moeten omgaan. Wat gezonder. Met wat meer eerbied ervoor. En vreugde eraan. Wel wetend, dat het nu nog naar de afbraak gaat, maar dat God op Zijn tijd en op Zijn wijze ook het lichaam verlossen zal. En dat de gehele, ondeelbare mens die God zal prijzen, die reeds in de hof het stof verhief. En gelijk wij het beeld van de stoffelijke gedragen hebben, zo zullen wij het beeld van de hemelse dragen. Weest standvastig, onwankelbaar!

Ik sprak met iemand, die twee sterfgevallen achterelkaar te verwerken kreeg. En dat is dan de werkelijkheid. Wij zijn de machtelozen, de overgeleverden. Wij behoren bij die ganse schepping, die in al haar delen zucht.

Het is voor u geen nieuws, maar 't is goed het toch nog op te merken. Paulus schrijft dan: en in barensnood is. Dat woord zal hij niet gekozen hebben om de nood aan te duiden, maar om duidelijk te maken dat niet de dood het einde der wegen Gods is, maar het leven. Doch wie kan dat geloven, wandelend tussen de graven? Is dat niet ‚wishful thinking', d.w.z. is niet de wens de vader van onze gedachten? Hebben daarom niet vele volken hun graven gevuld met niet alleen hun doden, maar ook met gebruiksartikelen die de verstorvenen nodig zouden hebben aan de andere zijde van de donkere rivier?

Wij vallen terug op de opstanding van Jezus. Een andere grond hebben we niet om op te staan. Wij hebben ons op leven en dood aan Hem toevertrouwd. De kam van het gebergte wordt zeer spits. Eigenlijk is er geen punt meer waar iemand nog een voet kan verzetten. Er rest alleen het lied:

'k Weet, wie ik mij kan toevertrouwen,
al wisselen ook dag en nacht;
ik ken de Rots, waarop 'k mag bouwen:
hij faalt niet, die uw heil verwacht!

Huizinga

ALS ALLEN ZOUDEN ZIJN ZOALS IK MOET ZIJN . . .

Maar allen zijn niet zo als ik ben. De meesten zijn anders. Allen zijn anders. Er lijken wellicht sommigen op mij, maar verreweg de meesten zijn niet gelijk aan mij. Jammer, voor mij? Of voor die anderen? Voor allen jammer?

Waarmee alleen maar vastgesteld wil zijn, dat er een grote verscheidenheid onder de mensen is. De mensen zijn niet gelijk. Allen hebben hun gebreken, niet één is volkomen gelijk aan de ander.
Hoewel allen met hetzelfde sop overgoten zijn. Niet één is er volmaakt.
Allen hebben hun afwijkingen.

Afwijkend gedrag

Over een afwijkend gedrag spreken we, als sommigen anders, ja héél anders doen dan de anderen. Als enkelingen, soms veel enkelingen, andere opvattingen gaan huldigen, andere gedragingen invoeren en propageren.
We spreken zó lang over een afwijkend gedrag als zij, die dit afwijkende gedrag — bewust of onbewust — hanteren, in de minderheid zijn. Zodra zij in de meerderheid zijn, wordt het afwijkende gedrag tot het normale gedrag verklaard, en zijn de „ouderwetsen" de mensen van het afwijkende gedrag.
Ter illustratie de positie van de geheelonthouder en de drinker: De geheelonthouders zijn ver in de minderheid onder ons volk. Ze vormen misschien in totaal een 10%. Hun afwijzing van de alcohol als genotmiddel is een afwijking ten aanzien van het algemene gedragspatroon van hun volksgenoten. Want verreweg de meeste Nederlanders, en beslist niet alleen de volwassenen . . . ., gebruiken min of meer geregeld alcoholhoudende dranken. In welke laag van de maatschappij zij ook gerubriceerd mogen zijn, welke rang of welk ambt zij ook mogen bekleden, zij gebruiken alcoholhoudende dranken. Onder alle rangen en standen en in alle functies en ambten zijn echter ook geheelonthouders. Maar zij wijken af van de anderen.
Met de drankzuchtigen is het al net zo. Onder alle rangen en standen komen mensen voor, die zich niet kunnen houden aan het algemene gedrag: matig (maar regelmatig). Die dronken worden, en dan vaak moeilijkheden veroorzaken. Zij wijken af van het algemene gedrag. Zij vallen er buiten, zij passen er niet in.

Brandmerken

Het is altijd al de gewoonte geweest om de mensen met een afwijkend gedrag te brandmerken. Wie lid van de blauwe knoop is, moet daar nogal eens wat over horen. Van spot tot minachting. Wie aan de drank verslaafd is, ontkomt niet aan honende opmerkingen als: een slappeling, een vent zonder ruggegraat.
Op deze wijze pakt men de mens met het afwijkende gedrag, de mens die anders is dan de (meeste) anderen, een etiket op, een naamplaatje. Men brandmerkt hem. En men doet dat, om het eigen gedrag als normaal te kunnen handhaven.
Het is niet altijd prettig met zo'n brandmerk door het leven te moeten gaan. Vooral niet, als dat brandmerk op de een of andere wijze met de eigen schuld te maken heeft. Als men zulk een brandmerk min of meer draagt zoals de Arabieren dat vroeger droegen: Zij werden wegens diefstal van een brandmerk in het vlees voorzien (zoals trouwens ook de slaven gemerkt werden).

Velerlei gaven

In de gemeente van Christus is een algemeen gedragspatroon. Er is zelfs tussen de kerken een grote eenheid in gedragingen. In hun dagelijkse wandel zijn de christenen nauwelijks van elkaar te onderscheiden. Het wordt wat anders als het zondag is geworden. Dan gaan sommigen wat vroeger naar de kerk dan anderen, anderen gaan zo laat, dat ze niet meer in de kerk kunnen komen en maar regelrecht dóórgaan naar bos of strand.
Anderen hebben het fijn gevonden, als ze één keer naar de kerk gaan, anderen voelen zich ongelukkig als ze niet twee keer kunnen gaan. Sommigen passen zich met hun kleding aan bij het seizoen, anderen bij de gewoonten van vroeger.
Maar er zijn ook onder de gelovigen afwijkende gedragingen. Sommigen maken er een gewoonte van in de kerk af en toe hun goedkeuring te laten merken door halleluja te roepen en/of in de handen te klappen, anderen blijven rustig zitten, ook als er beslist opwindende dingen gezegd en gezongen worden.
Er zijn onder de gelovigen mensen met een grote ijver, die altijd in touw zijn voor de zaak van de Heer; anderen zijn fenomenen in het critiseren. Sommigen zijn bewogen mensen, die anderen proberen te bewegen; anderen blijven onbewogen, ondanks de ellende in de wereld, waarin zij leven. Sommigen zijn politiek geïnteresseerd of spannen zich in voor vakbeweging of drankbestrijding of antivivisectie of ontwikkelingshulp, anderen zijn met geen zeesleepboot van formidabele kracht van hun zandplaat te trekken: ze blijven zitten waar ze zitten.

Wat moeten we er mee?

De maatschappij brandmerkt de mensen met een afwijkend gedrag om de eigen positie te kunnen handhaven, om niet toe te hoeven geven, dat de anderen, die anders zijn dan de anderen, eigenlijk gelijk hebben.
In de gemeente van Christus gebeurt hetzelfde: al te gemakkelijk worden mensen, die anders zijn dan de meeste anderen, aangezien als zonderlingen, als overgeestelijken, als mensen, die eerder de gemeente ontsieren dan sieren.
Voor een gelovige blijft er een begaanbare weg over: Hij kan de Schriften raadplegen. Hij kan de wetten Gods gebruiken; hij kan de inzettingen des Heren op tafel leggen. Hij kan ook verwijzen naar het voorbeeld van de Heiland. Waar het dan op áánkomt is, of een afwijkend gedrag een zondig gedrag is, een schuldig gedrag. En dan kun je onmogelijk zeggen, dat het dragen van een onverzorgde haardos zonde is, maar wél de werkschuwheid. Dat niet het politiek geïnteresseerd-zijn zonde is, maar wel de levenshouding van Kaïn: Ben ik mijns broeders hoeder?
In de gemeente is het dan zo: Niet het al of niet in de handen klappen tijdens het zingen van een lied is zonde, maar wel de desinteresse van zogenaamde gelovigen. Niet het enthousiasme is zonde, maar wel de lamlendigheid, die geen hand uitsteekt tot redding van de verlorenen. Niet de offervaardigheid die alles voor de gemeente over heeft, is zonde, maar wel de gierigheid, die de Heer het Zijne onthoudt.

Verdraagzaamheid

Het is modern om verdraagzaam te zijn, en deftiger nog is het om dan te spreken van tolerantie. Wie onverdraagzaam is, is afwijkend. Die past niet in het schema, die is ouderwets.
Dat er enerzijds enorme en vernietigende gevaren dreigen voor een levenshouding-als-gelovige, die gekenmerkt wordt door onverdraagzaamheid, is zonder twijfel. Er moet ruimte blijven voor de broeder en zuster, die anders denkt en zich anders gedraagt dan ik (dan u misschien).
Maar eenzelfde soort gevaren dreigt ook de mens, die meent verdraagzaam tot elke prijs te moeten zijn. Er zijn grenzen! En vooral als het gaat om de aantasting van de grondslagen van ons christelijk belijden, dan hebben we de moed nodig om onverdraagzaam te zijn. Wél moeten we dan oppassen of we werkelijk niet voor ons eigen gedrag als norm pleiten, vóor onze éigen opvattingen als de enig-juiste. Daarom zal déze onverdraagzaamheid ook altijd een sidderende, bevende onverdraagzaamheid zijn, waarin de liefde de boventoon voert.
Want niet het brandmerken van de afwijkeling is hoofdzaak, maar zijn terugkeer tot de waarheid. Niet de uitstoting uit de gemeente, maar zijn terugkeer tot de Heer is belangrijk. Ploeger

"Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?" - Rom. 8 : 35.

Aan rustige wateren

De kracht van de liefde

Wat is sterker dan „de band die God zèlf heeft gelegd? Het is niet onze trots om deze woorden te spreken en niet onze kracht om een scheiding tussen Christus en ons te voorkomen. Johannes zegt het zó duidelijk in het vierde hoofdstuk van zijn eerste brief: „Hierin is de liefde, niet dat wij God lief gehad hebben, maar dat Hij ons heeft lief gehad en Zijn Zoon gezonden heeft als een verzoening voor onze zonden."

De liefde in zijn zuiverste vorm is van God uitgegaan tot de wereld, opdat deze door haat verscheurde wereld opnieuw de liefde zou leren kennen.

In Jezus Christus is Gods liefde tot ons gekomen en door Zijn lijden en sterven is zij ons deel geworden, daar door Zijn dood ons het leven wordt gegeven. Bij dit grootste feit van Gods liefde hebben wij de afgelopen weken stilgestaan. Maar wij mogen verder gaan, omdat ook God verder is gegaan.

Jezus Christus is opgestaan uit de doden door de kracht van God, maar wat meer is: Hij is opgevaren naar de hemel, waar Hij thans zit aan de rechterhand van God de Vader en waar Hij voor ons pleit.

Dáár, voor Gods troon, volbrengt Jezus Christus het werk der liefde dat Hij op bevel van Zijn Vader is begonnen. Elke dag opnieuw pleit Hij op grond van Zijn eigen lijden en sterven, voor het leven van ons zondige mensen.

Welk een liefde, zo onnoemelijk groot....!

Dat is het blijde evangelie: Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus? Niets en niemand! Wie bedenkt dat Jezus Christus álles heeft gegeven opdat de mens kan en mag leven, wie de hoogte en diepte en breedte heeft gepeild van deze uitnemende liefde, die kan niet anders dan zich blijvend koesteren in de warmte ervan.

Jezus Christus wil deze liefde geven aan ieder mens op deze wereld. Niemand uitgezonderd!

Helaas zijn er zo verschrikkelijk veel mensen in deze tijd van welvaart en overvloed — ook al is het schijn — die menen voldoende te hebben aan de rijkdom van het aardse bezit en het geluk dat zij daardoor ontvangen. Zij weten niet dat dit alles vergaat, vaak nog voordat zij zelf zijn vergaan. Moedwillig weigeren zij het grote geluk, dat God kan en wil geven. Het geluk dat zij mogen ontvangen in Jezus Christus, namelijk Zijn onuitsprekelijke en grote liefde. Wie zal ons scheiden....? Niets en niemand? Ja, er is één die tussen Gods liefde en de mens in gaat staan en vaak weigert ook maar één stap te wijken, dat is de mens zelf!

God biedt allen Zijn liefde aan; men behoeft slechts te aanvaarden. Grijp dan die kans, voordat het te laat is.

Harlingen J. C. Loot

(Uit: De Band)

Gemeenteberichten

JEUGDWEEK-END IN ALPHEN A.D. RIJN

Alphen a.d. Rijn — (J.d.L.) Zaterdag 19 en zondag 20 april werd in onze gemeente onder leiding van ds H. G. Koekkoek een jeugdweekend gehouden. Het thema van dit weekend was: Getuigen van Jezus Christus. We mochten meer dan 80 jongelui begroeten van allerlei kerkelijke groeperingen, die dit weekend onze gasten waren.

Zaterdagmiddag al direkt na de begroeting werden zij gekonfronteerd met de vraag: Hoe kunnen wij getuigen zijn van Jezus Christus? Het antwoord: enkel en alleen door de kracht van de Heilige Geest. 's Avonds werden er enkele films vertoond over Israël.

Zondagmorgen mochten wij ons geloof beleven in het gezamenlijk deelnemen aan de „maaltijd" des Heren. Wat was het heerlijk om als jongeren en ouderen zo te mogen getuigen van ons geloof in die Ene Heiland.

's Middags gingen de jongelui naar het bospark om door middel van muziek en zang te vertellen wat Jezus Christus betekent in hun leven. Vele wandelaars bleven staan luisteren.

De avonddienst werd geheel geleid door de jeugd. Enkele jongemensen getuigden wat Jezus Christus voor hun betekent in het dagelijks leven. De broeders Niemeijer zongen enkele liederen en aan het eind van deze speciale jeugddienst bepaalde ds Koekkoek ons bij Andreas, die zijn broer tot Jezus mocht leiden. Getuigen van Jezus Christus zijn betekent, dat wij aan anderen door woord en daad laten zien, wie de Zoon van God is. Dankbaar, voldaan en met nieuw enthousiasme keerden allen weer huiswaarts.

DOOPDIENSTEN IN HERDENKINGSKERK

Amsterdam-West — (de J.) Onze gemeente was geruime tijd niet in het nieuws en men zou daaruit — ten onrechte — kunnen afleiden dat er uit Amsterdam (W.) niets te vermelden valt. Om dan maar met het mooie te beginnen: we hadden dit voorjaar twee doopdiensten. In de eerste mocht onze voorganger ds G. Liebe twee jonge mensen (broeder en zuster) — op hun duidelijke belijdenis dat zij hun Heer ook in doop en opstanding wilden volgen — door de doop inleiden tot de gemeente.

Enige weken later volgde nog een jonge zuster deze weg der gehoorzaamhheid, doch omdat ds Liebe inmiddels het bed moest houden stelde de gemeente Centrum graag haar voorganger hiervoor beschikbaar zodat ds W. Veenstra deze feestdienst leidde. Beide diensten werden mede opgeluisterd door de medewerking van het gemeenschappelijk koor van Centrum en West. Ouderling br De Jonge mocht in beide gevallen aan het Avondmaal deze jonge mensen in de gemeente welkom heten en daarbij de hoop uitspreken dat nog anderen dit voorbeeld zouden mogen volgen. Zeer jammer voor onze gemeente en de verschillende takken van arbeid — maar zeker niet minder voor onze voorganger zelf — is dat deze bij een val een lichte hersenschudding opliep en als gevolg daarvan op last van de behandelende geneesheer volstrekte rust moest nemen. Dat dit voor hemzelf een zware beproeving is weten we, doch de gemeente is niet ongeduldig en wenst hem graag volledig hersteld weer op zijn plaats terug te zien. Afgaande op de laatste mededelingen hopen we dat dit spoedig weer het geval zal zijn.

Ondertussen gaat het werk door. Verschillende studenten hebben de gemeente op voortreffelijke wijze gediend en we zijn daar dankbaar voor. We hadden een prachtige paasdienst waarin onze zondagsschool-leerlingen, begeleid door een jeugdig muziekduo, op voortreffelijke wijze de door br G. Planting gebrachte paasboodschap aanvulden.

De arbeid van een handen-arbeid-klub met plm. 100 jongens en meisjes, aan wie ook steeds de Blijde Boodschap wordt gebracht, sloot dezer dagen met een expositie van de vervaardigde werkstukken het seizoen af. Naast anderen — leden en niet-leden der gemeente — had ook ons voorgangers-echtpaar in dit werk een belangrijk aandeel en het stemde tot grote vreugde van leiders(sters) en leerlingen dat zij er toch nog ook even een kijkje konden komen nemen. Naar verluid bestaan er nog andere grote plannen voor de jeugd, maar dit zit nog in het brein van onze voorganger en wij wachten af. Wij hopen dat hij spoedig zijn taak weer in onze gemeente kan opnemen maar onze verwachtingen zijn bovenal van Hem, die het werk Zijner handen niet zal laten varen.

HANDELINGEN 69 IN HOOGEVEEN

Hoogeveen — (D.W.) Ook Hoogeveen heeft getracht „handelend" in Drenthe te staan. Middels „Zaaiers" (7000 ex.) en folders werd een uitnodiging gericht tot hen die van het Evangelie waren vervreemd. In de grote zaal van „De Tamboer" kwamen plm. 400 mensen luisteren naar zang, muziek en verkondiging van het Woord. Ds S. J. Zijlstra bepaalde de aanwezigen bij „de lastige steen" die vele volkeren momenteel bezig houdt. Alleen, de vraag mag worden gesteld: „wat staat centraal, Christus of Israël?" De oproep tot bekering en wedergeboorte is ook nu nog essentieel. Deze roep dient in „handel en wandel" uitgedragen te worden.

Voor „de oudjes" is door Zusterhulp een middig van ontspanning georganiseerd. Gezegd mag worden: „het ging er in!"

Ook onze jeugd werd niet vergeten. En nu vraagt u naar resultaten? De eeuwigheid zal het openbaren! Het is waar wat in de laatste „Christen" stond en een uitspraak van ds Van Beek moet zijn — nu begint het pas! Ook in Hoogeveen zijn we uit onze schuilhoek gekropen en het is nu zaak dat we niet in een **winterslaap terugvallen! God** vraagt **daden** en geen **woorden alleen.** Het is aan ons te tonen begrepen te hebben wat **gehoorzaam** volgen als christen betekent... Groot nieuws! God is niet dood! O, nee! Hij leeft. Tot in alle eeuwigheid! Het is Pasen geweest. Christus onze Heer verrees! Hallelujah! Ook in onze gemeente mocht de steen van het doopvont worden gewenteld. Het echtpaar Mulder had te kennen gegeven Christus in de dood te volgen om dan ook met Hem op te staan. Op magistrale wijze bracht ds E. J. Huizing in dit samenzijn het woord van **opstanding** en **leven.** Br Hartman verwelkomde br en zr Mulder en nodigde hen uit deel te nemen aan het avondmaal. In de daarna gehouden dankstond brachten velen dank aan de opgestane en levende Heer. Een twee uur durende samenkomst deed een broeder de uitspraak ontvallen: „ik heb me nog geen seconde verveeld". Dát is het. Als Gods Heilige

Geest merkbaar werkt is het goed toeven in 's Heren Huis!
Moge bewaarheid worden wat een broeder zingend bad: „Geest van God, maak in dit uur 'al uw kind'ren vrij. Schenk nieuw leven, kracht en vuur. Schenk het ook aan mij!"

WERKLUST IN KLAZIENAVEEN

Klazienaveen — (sekr.) Toen ds De Jong nog in Klazienaveen woonde, hing in zijn huiskamer een wandtekst: God heeft ons wel een behouden aankomst beloofd, maar geen gemakkelijke reis. In een kleine gemeente is het niet altijd gemakkelijk. Vooral niet als er maar een paar leden aan het werk deel kunnen nemen, omdat er in onze gemeente zoveel leden bejaard zijn of invalide. Toch wordt er in onze gemeente hard en veel gewerkt, omdat de weinige leden, die werken kunnen, ook werken willen. Dat is een reden om erg dankbaar te zijn.
De dankbaarheid in onze gemeente is erg groot. Want de Heer is dicht bij ons er is in onze gemeente een diep gevoel van aan de Heer en daardoor aan elkaar verbonden zijn. Een gevoel, waarin we allemaal delen, zieken en gezonden, jongen en ouden.
Veel wordt er gedaan. Het aktie-comité spant zich erg in om het bouwfonds te versterken. Een door haar georganiseerde verloting bracht vorig jaar ruim f 900,— in het laatje. De opbrengst van de koffieverkoop was ruim f 1000,—. De zondagsschool mag zich in een goede belangstelling verheugen, ook van kinderen uit gezinnen, die niet bij onze gemeente zijn aangesloten. De jongens- en meisjesklubs draaien ook uitstekend en er heerst een goede sfeer. Alleen is de meisjesklub in grote moeilijkheden gekomen doordat de leidster ziek is geworden. Dat is de moeilijkheid bij ons, gebrek aan mankracht. We hebben nu ook een eigen gemeente-bode. Ieder zorgt voor kopij, ook de zieken. We zijn onze moedergemeente Emmen dankbaar voor de gastvrijheid die we in haar gemeenteblad hebben gehad.
Grote vreugde en droefheid tegelijk was er in onze gemeente op de laatste zondag van het vorige jaar. Een broeder, die al geruime tijd in ons midden vertoefde, volgde de Heiland in de doop. Zijn moeder, die al lange tijd bedlegerig was en veel voor haar zoon had gebeden, maakte dit feest niet meer mee. In de morgen van dezelfde dag ging zij ons voor naar het Vaderhuis.

Op 26 januari namen we afscheid van ds De Jong. Al toen we een zelfstandige gemeente werden wisten we dat het eens zo ver zou moeten komen. Een kleine gemeente met maar weinig draagkrachtigen kan nu eenmaal geen eigen voorganger onderhouden. We zijn ds De Jong erg dankbaar, dat het hem mogelijk is geweest om ons het eerste jaar van onze zelfstandigheid door te helpen. Hij heeft de gemeente „op poten" gezet. Hij heeft ons geïnstrueerd en ons voorbereid op het werk dat we nu alleen moeten doen en heeft ons door de eerste problemen en kinderziekten heen geholpen, tot we in staat waren om op eigen benen te staan. Groot is het geloof, dat hem in staat stelde dit te doen en we zijn hem dankbaar dat hij ons week op week vertelde van de Heiland, die ook in zijn leven zo'n belangrijke plaats inneemt. Gelukkig hoeven we ds Ds Jong nog niet helemaal te missen. Als consulent blijft hij nog aan onze gemeente verbonden. Elke eerste zondag van de maand komt hij nog bij ons om samen met ons het avondmaal te vieren.

In het kader van Handelingen 69 zijn er in onze gemeente verschillende samenkomsten gehouden. Ook van buiten de gemeente mochten we daar verschillenden begroeten. Door het verspreiden van Zaaiers met een gestencild inlegvel hebben we op deze samenkomsten de aandacht gevestigd.

DOOPDIENST IN LEMMER

Lemmer — (R.H.) Heel graag willen wij u op de hoogte brengen met de voortgang van de arbeid in onze kleine gemeente Lemmer. Het is nu bijna vijf maanden geleden dat de gemeente werd geïnstitueerd en onze geliefde voorganger werd bevestigd; we kunnen, achterom ziende, niet anders zeggen dan dat de Heer ons op een geweldige wijze heeft gezegend.
Iedere zondag wordt het blijde evangelie gebracht en het verheugt ons dat we steeds weer vreemde gezichten zien die komen luisteren naar de boodschap van de levende Heer.
Eens per maand hebben we een bijzondere samenkomst, met medewerking van een zangkoor, muziekgroepje, trio enz. en herhaaldelijk moeten we dan stoelen bijzetten omdat we anders de mensen niet kunnen houden.
Een feestdag was voor ons eerste paasdag. We mochten toen in het midden der gemeente een jonge broeder en zuster dopen. Vele mensen waren gekomen om deze dienst mee te maken, mogelijk waren er onder hen nieuwsgierigen die wel wilden weten hoe een doopdienst in een baptistengemeente nu wel toegaat. Zij allen hebben ook toen weer heel duidelijk de oproep om zich over te geven aan de Heer gehoord. Bij het avondmaal, dat we na deze dienst hielden, werden de nieuwe leden door ouderling Zijlstra verwelkomd.
We zijn blij dat we ook naar buiten het evangelie mogen laten klinken. In de maand juli hopen we een tent-campagne te houden en we bidden de Heer dat Hij ook hierdoor zondaren zalig wil maken. Eind vorig jaar zijn we ook met jeugdsamenkomsten begonnen en ook die avonden zijn zeer gezegend.
Onze geliefde zuster mevrouw Hessels leidt met veel ijver Zusterhulp en twee meisjesklubs. Van de ongeveer 20 meisjes die deze klubs bezoeken komen er 16 uit totaal onkerkelijke gezinnen. We bidden dat ook van deze jonge meisjes de Heer zullen aannemen.
Dankbaar zijn we ook dat de verhoudingen in de gemeente zo goed zijn. We namen als kleine groep vorig jaar een grote verantwoording op ons door een voorganger te beroepen, maar door de offervaardigheid van al de broeders en zusters, niemand uitgezonderd, was dit mogelijk en het blijkt goed te gaan. We zijn hier met elkaar zeer dankbaar voor. We weten in Gods weg te zijn en geloven dat Hij ons ook verder voorthelpt en zegent.

HANDELINGEN 1969 IN SITTARD EN TREEBEEK

Treebeek — (W.S./H.B.) Toen ik zondagmorgen (we schrijven 1e paasdag 6 april) de kerk binnenkwam, hoorde ik de kinderen van de zondagsschool zingen:

„Ja, ik ben verzekerd dat noch dood noch
leven mij ooit scheiden kan.
Ja, dat niets en niemand meer
mij kan scheiden van mijn Heer".

Ik ben toen even stil blijven staan en dacht aan het getuigenislied van mej. Faessen uit Utrecht. Zij verleende namelijk haar medewerking door muziek en zang in de dienst van zondag 16 maart 1969, de zondag waarop we in Treebeek zijn gestart met de aktie.
Zaterdagsavonds had mej. Faessen reeds in Sittard gezongen, want ook daar was men een week lang bezig om op diverse manieren de mensen te winnen voor Christus. Aangezien het programma in Sittard en Treebeek praktisch van gelijke aard was kunnen we volstaan met een algemeen verslag voor de beide plaatsen.
Enkele dagen tevoren waren ruim 2000 Zaaiers en folders huis aan huis verspreid en waren in de streekbladen advertenties geplaatst, waardoor we ook hoopten op belangstelling van buiten af.
We hebben in die twee weken veel gezien en gehoord. Er was een opvoering van het lekespel „Marike van Nimwegen". Hoewel we niet beschikken over bekwame acteurs en actrices moet het me toch van het hart dat onze jeugdige spelers duidelijk lieten blijken hoe satan alles in het werk stelt om jong (en oud) te interesseren voor praktijken welke geen nader kommentaar behoeven. Ook hebben we kunnen genieten van zang en muziek. We werden gekonfronteerd met het werk onder de Auca's door middel van het vertonen van een dia-serie met begeleiding van de bandrecorder. 's Woensdagsmiddags waren ongeveer 70 kinderen aanwezig om te kijken naar „Didi in Hongkong". 's Avonds werd een film over het werk van Billy Graham vertoond, waardoor we konden kijken naar de wijze waarop deze man het evangelie verkondigt aan alle creaturen. Duidelijk was de bezieling te zien waardoor hij zijn werk doet. Nu eerst werden we geboeid door de wijze waarop hij het aan zijn toehoorders weet duidelijk te maken, wat de Man van Smarten voor ons deed en waarom.
Voor velen is Christus' lijden en sterven een onaanvaardbare zaak en de bijbel een moeilijk boek. Daarom hebben we getracht de inhoud van Handelingen 69 in die twee achter ons liggende weken zo eenvoudig mogelijk bij de mensen te brengen. Zoals ook mej. Faessen op eenvoudige wijze in het lied het evangelie bracht, waardoor de kinderen nog konden zingen van dat verzekerd zijn in de Heiland. Wij vragen ons af of de luisteraars van Irene Jordan ook „haar" evangelie hebben onthouden.
Onze eerste aktie eindigde met een lezing over het baptisme en, zaterdags, met een evangelisatieavond, waarbij we moeten opmerken dat de leden van de harmonie „De Bazuin" in Eindhoven vertoefden, waardoor op deze laatste avond slechts weinigen aanwezig konden zijn.

VAKANTIEPLANNEN

Bent u reeds klaar met uw vakantie plannen?
Nee?
Hebt u al eens gedacht aan een zorgenvrije vakantie in Duitsland? In de omgeving van Schongau is het goed toeven. Een intieme entree, een leuk dagverblijf en mooie slaapkamers met een fijn uitzicht, een heerlijk groen speelterrein met gelegenheid tot zwemmen en lui liggen, dit is alles even fijn!
Wilt u wandelen in de omgeving? Fijne bossen, geen druk jakkeren van auto's; het zal u goed doen.
En wilt u verder weg? De bus staat klaar en op een goedkope wijze rijdt u door het mooie landschap.
Het zal voor jong en oud een fijne belevenis zijn! De prijs is f 250,— per persoon. Vertrek 28 juli en thuiskomst 8 augustus.
In het mooie Jugendheim „Pilgerheim" bij Weltersbach wacht de jongeren een goed tehuis. Het beloven ook hier fijne vakantiedagen te worden.
Twee jeugdkampen en wel van 2-9 augustus en van 9-16 augustus. Prijs f 110,— per persoon.
Zie voor verdere gegevens de kampfolders.
Aanmeldingen bij de secretaresse van de Landelijke Kampkommissie, mej. G. van Veen, Emmen, Meidoorn 55, tel. 05910-11363, 's avonds; giro 818988. Het inschrijfgeld ad f 30,— dient bij haar gestort te worden.
Bedenk u niet te lang!

De Landelijke Kampkommissie.

NOORD-IERLAND

Tijdens de onlangs gehouden verkiezingen voor het parlement van Noord-Ierland zijn twee baptisten tot parlementslid gekozen, n.l. Ivan Neill en Joss Cardwell. Drie andere baptisten-kandidaten werden door hun tegenstanders verslagen.
Gelijk bekend zijn er in Noord-Ierland vele spanningen tussen de protestantse en roomskatholieke bevolkingsgroepen.

Van de Algemene sekretaris

Dit keer zou ik graag een reisje met u willen maken. We beginnen in ons goede vaderland, terwijl we ook nog even in het buitenland willen kijken. We gaan eerst naar het Noorden des lands, naar het veen van Klaziena; daarna dalen we af naar dé stad van ingenieurs en technici: Eindhoven, vervolgens gaan we via het bekende Europese Baptisten Centrum in Rüschlikon naar het schone Wenen.

Klazienaveen

Indien u de statistiek hebt bestudeerd hebt u wellicht opgemerkt dat de gemeente Klazienaveen geen voorganger heeft. Terecht vonden de broeders van de raad van de Klazienaveense gemeente dat dit niet helemaal correct was daar op 1 januari ds C. de Jong nog hun voorganger was. Ter verklaring: sedert vele jaren zijn de statistische gegevens een momentopname van 1 januari; het adressenmateriaal geeft meestal de situatie van 1 maart weer, aangezien de jaarvergaderingen der gemeenten nog wel eens wijzigingen brengen. De meeste gemeenten verzoeken ons deze wijzigingen op te nemen in de statistiek.
Om nu even terug te keren tot de gemeente Klazienaveen: graag geven wij aan u door dat ds C. de Jong weliswaar op 26 januari 1969 afscheid heeft genomen van de gemeente te Klazienaveen, maar hij is nog steeds verbonden aan de gemeente niet alleen door zijn lidmaatschap maar ook doordat hij consulent is van de gemeente. Hij gaat regelmatig voor in de diensten en geeft leiding aan de arbeid, voorzover zijn huidige studie dit toelaat. Wij wilden graag aan u doorgeven, dat de arbeid en de samenwerking in genoemde gemeente reden tot dankbaarheid geven.

Eindhoven

Onlangs was ik te gast bij de regelingscommissie van de Algemene Vergadering te Eindhoven. De broeders en zusters zijn hard aan het werk om de A.V. dit jaar organisatorisch althans zo goed mogelijk te laten verlopen. En dat komt in Eindhoven goed voor elkaar! Ze zullen u zelf wel op de hoogte stellen van hun organisatie en van hun wensen aan u die de A.V. zullen bijwonen. Jammer is het dat nog steeds — dus lang na sluitingsdatum — de aanmeldingen van gasten en afgevaardigden binnenkomen. Dit veroorzaakt de hard werkende commissie extra werk en extra kosten!

Mag ik de secretarissen der gemeenten verzoeken de namen van de afgevaardigden door te geven aan ondergetekende? Deze opgave is reglementair verplicht. Het stemrecht is zelfs afhankelijk van deze schriftelijke opgave.

De OPENINGSAVOND op woensdag 7 mei 20.00 uur is de eerste zitting van de Algemene Vergadering in aanwezigheid van genodigden en gasten. De Commissie der Unie hoopt dan ook dat in ieder geval de afgevaardigden aanwezig zullen zijn op deze avond.

De vergadering zal op donderdag 8 mei ongeveer een uur onderbroken worden voor een discussie over het vraagstuk van de doop omdat naar het gevoelen van verschillende afgevaardigden de bespreking op de voorlaatste A.V. niet helemaal bevredigend was te noemen. Ds W. Veenstra zal — op verzoek van de Unie-Commissie deze conferentie leiden.

Rüschlikon

Vorige maand mochten we enkele dagen deelnemen aan een conferentie van algemene secretarissen van de verschillende Baptisten-unies in Europa. Er waren maar liefst 20 unies vertegenwoordigd. Dit was de beste vertegenwoordiging sedert jaren geleden voor het eerst een dergelijke conferentie werd gehouden. Deze secretarissen hebben geen bestuurlijke of uitvoerende bevoegdheid in het kader van de Europese Baptisten Federatie. De conferentie heeft een consultatief en informerend karakter. Persoonlijk heb ik steeds met grote vreugde de vergaderingen bijgewoond; niet alleen vanwege de vele vrienden en kennissen uit allerlei delen van Europa die je bij die gelegenheid weer eens ontmoet, maar vooral ook vanwege de gespreken, de uitwisseling van de problemen en mogelijkheden die zich momenteel in de verschillende landen voordoen.

Zo vertelde de vertegenwoordiger van de Russische Baptisten Unie het een en ander over de zorgen die de leidende broeders hebben over de zgn. Initiatief baptisten die de unie hebben verlaten, zich verzetten tegen de autoriteiten en waarvan de leiders nu in de gevangenissen zijn. Getracht wordt om deze gevangen genomen broeders te helpen. Het geschil is begrijpelijk maar moeilijk te doorzien vanwege de afstand, zowel geografisch als ook politiek en mentaal. Immers, hoe zouden wij ons een oordeel kunnen aanmatigen over de vraag welke houding in die situatie nu wel de beste is? In ieder geval wordt er internationaal gezocht naar wegen om onze geloofsgenoten met raad en misschien zelfs met daad bij te staan in deze moeilijke tijd, al zijn de Initiatief Baptisten die zich afzonderden in aantal dan ook gering — (10.000 - 12.000 volgens mijn informatie, en dus 1 à 2% van het totale aantal baptisten in Rusland).
De Spaanse vertegenwoordiger vertelde van een zelfde probleem in zijn land en unie. De gemeenten daar moeten zich sedert geruime tijd laten inschrijven bij de regering. Aanvankelijk verklaarden de gemeenten in grote meerderheid tegen deze registratie te zijn. Er zijn nu verschillende gemeenten die van mening zijn dat men wél moet voldoen aan de eis van de regering en zij hebben zich daarom laten inschrijven. Nu blijkt het — volgens sommigen — dat de registratie tot gevolg heeft dat de gemeente in haar reeds beperkte of getolereerde mogelijkheden wordt beknot door censuur op kerkbladen, verbod van uitgave van folders, weigering van het verzoek om ergens nieuw werk te mogen beginnen enz. Zij die tégen de aanmelding bij de regering zijn menen dat de Spaanse autoriteiten niets kunnen doen zolang alle kerken en gemeenten zich niet laten inschrijven terwijl men momenteel toch bepaalde mogelijkheden blijft houden. Ondertussen veroorzaakt deze ernstige zaak spanning in de gemeenten. Ik zou u dan ook willen vragen voor onze geloofsgenoten en de andere christenen in Spanje te willen bidden om wijsheid en inzicht in deze ingewikkelde kwestie.
Veel aandacht werd er op die conferentie besteed aan een studie over de huidige ontwikkelingen onder de jeugd: over het probleem van de tegenstellingen tussen de generaties enz. Onwillekeurig gingen mijn gedachten uit naar een Algemene Vergadering in ons land, waar de jeugdigen die we God zij dank toch ook in onze gemeenten hebben, aanwezig zullen zijn en zullen meedoen aan de besprekingen. Ik geloof dat wij elkaar bitter hard nodig hebben in de gemeente; en met die „elkaar" bedoel ik de ouderen en de jongeren.
We leven toch echt wel wat té gescheiden van elkaar wat het landelijke werk betreft. De komende Algemene Vergadering zal de mogelijkheid bieden zich bezig te houden met het vormingswerk onder de jeugd. Misschien wordt dit het begin van een vruchtbare uitwisseling van gedachten over de gemeente van morgen. Want die gaat ons aan het hart en moet ons aan het hart gaan, al was het alleen reeds om de (numerieke) toekomst van onze gemeenten.
Ook moet ik u nog namens mijn kamergenoot (in het hotel waar we sliepen) danken. Mijn kamergenoot was br Zunea, die algemene secretaris van de Roemeense Baptisten is. Deze broeder kende helaas weinig of geen Engels en ook geen Frans, Duits, Nederlands, Fries of Gronings zodat we met woordenboeken en met handen en voeten met elkaar „converseerden". Toen er echter een tolk uit Parijs was gearriveerd vertelde hij mij hoe bijzonder blij de Roemeense Baptisten zijn met de ga-

ven die ze van u mochten ontvangen via het Noodfonds.

Wenen

In Rüschlikon kwamen ook de sprekers van de conferentie in Wenen bijeen om elkaars toespraken te bespreken. U merkt, dat er kosten nog moeiten gespaard worden om de Europese Baptisten Conferentie deze zomer zo goed mogelijk te laten verlopen. De conferentie vindt plaats van 6 tot en met 10 augustus. Het programma geeft aan dat er daar in Wenen gedacht en gesproken zal worden over de hedendaagse situaties en mogelijkheden van onze gemeenten. We verwachten heel veel deelnemers uit de Oost-Europese landen met name uit Tsjechoslowakije. In dit verband doen we een dringend beroep op u. Misschien had u zich voorgesteld naar Wenen te gaan, maar kunt u om de een of andere reden niet komen. Misschien hebt u vaak gedacht wat u toch voor uw geloofsgenoten die in Oost-Europa wonen kunt doen. Dan hebt u nu een prachtige gelegenheid.

De broeders en zusters die uit het zgn. Oostblok komen kunnen geen geld uitvoeren voor verblijf— en conferentiekosten in Wenen. Dit betekent dat wij in het Westen deze kosten moeten betalen. De broeders uit het Westen hebben beloofd alles te zullen doen om er voor te zorgen dat geen onzer geloofsgenoten vanwege de centen niet kan deelnemen aan de conferentie omdat immers juist Wenen is gekozen met het oog op de neutraliteit van het land en de ligging van de stad ten behoeve van Oost-Europa.

Wilt u persoonlijk of als gemeente er voor zorgen dat iemand of meerderen kan of kunnen deelnemen aan de Weense conferentie dan is een bedrag van f 150,— voldoende voor één persoon.

Maak uw bedrag voor dit doel over aan de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam, gironr 9260 met vermelding van de woorden *VOOR OOST-EUROPEANEN IN WENEN.*

Th. van der Laan

DS H. D. DEKKER JUSTITIE-PREDIKANT

Ds H. D. Dekker te Westerhaar is sinds 1 april als justitie-predikant werkzaam in o.a. de jeugdgevangenis te Zutphen. Met ingang van deze datum heeft ds Dekker zijn werk als voorganger van de gemeente te Westerhaar neergelegd. Ds H. D. Dekker (33), die voorzitter van de N.B.J.B. is, diende van 1964 tot 1967 de gemeente te Zutphen en sindsdien de gemeente te Westerhaar.

MEDEDELINGEN

★ Sekretaris-penningmeester van de gemeente te Westerhaar is: J. Peters, Leliestraat 18, Westerhaar. Bankrelatie: Raiffeisenbank, Vroomshoop.

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem XXI

12. HET LEVEN DER GEMEENTE

e) houding tegenover de overheid

Het valt ons niet gemakkelijk, ons te verplaatsen in de situatie, waarin de eerste christengemeente in Jeruzalem verkeerde, als wij willen belichten, welke haar houding was jegens de overheid.

Er waren n.l. twee overheden: een wereldlijke, en een godsdienstige. De *wereldlijke overheid* was die der Romeinen, en niet te vergeten: van hun vazallen: de partij van Herodes, en Herodes zelf. Deze overheid is te vergelijken met die van een bezettende macht in onze dagen en van de collaborateurs, die met de bezettende macht heulen.

De *geestelijke overheid* was die der Joden, met name van de priesterklasse, de oudste en de Schriftgeleerden. Ten aanzien van zowel de politieke zienswijze als de religieuze zienswijze was deze overheid in zichzelf verdeeld. De priesters behoorden wel voor het overgrote deel tot de Sadduceeën, die wij vandaag de dag vrijzinnig, modern, zouden noemen. Zij loochenden b.v. de opstanding uit de doden. De Farizeeën daarentegen geloofden wél in de opstanding, en wél in engelen. De Sadduceeën waren over het algemeen niet vijandig jegens de bezettende Romeinse overheid, de Farizeeën wel, maar ze waren te bang en te laf om zich tegen dit gezag te keren. In één opzicht echter waren de leden van de Joodse Raad — het Sanhedrin — het roerend met elkaar eens: In de afwijzing van de Messiaanse aanspraken van Jezus van Nazareth. Hem hebben zij ter dood gebracht. Het is vanzelfsprekend, dat de volgelingen van deze Jezus geen genade konden vinden in de ogen van de hoogmogende heren. Vandaar, dat op allerlei wijzen de vijandschap van de Joodse Raad zichtbaar werd en vooral ook voelbaar werd.

Hoe handelden de eerste christenen?

Geen georganiseerd verzet

We merken nergens, dat de eerste gelovigen zich gewapenderhand verzet hebben tegen de aanspraken van de Joodse Raad, tegen de vijandschap van zijn aanhangers (men leze Hand. 4 : 1-22; 5 : 17-42; 6 : 8-7 : 60; 8 : 1-3; 9 : 1-2; 9 : 26-30). Het ging immers ook niet om een maatschappelijk conflict. Het ging om de heerschappij van een godsdienstige overtuiging. De christenen waren in de minderheid; zij waren en werden een onderdrukte minderheid. Hoe namen zij dat op?

Koelbloedig, kan men zeggen. Inderdaad. Er zijn enkele teksten, die daarvoor alle grond geven Hd 4 : 19 en 5 : 29. Inhoudelijk zeggen beide teksten hetzelfde. Hw 4 : 19 is een uitdaging van Petrus aan het adres van de Joodse Raad om een uitspraak te doen over de gehoorzaamheid aan God en aan de mensen. Hd 5 : 29 zegt, hoe Petrus er zelf over denkt: Men moet God meer gehoorzamen dan mensen. En wat overduidelijk naar voren springt: Petrus en zijn medestanders hebben de consequenties daarvan aanvaard! Zij hebben het martelaarschap niet gezocht, maar ook niet geschuwd! Zij gingen door met het uitvoeren van hun opdracht: getuigen van de opstanding van Jezus Christus.

Vervulling der profeten

Opmerking verdient het gebed der gemeente na de vrijlating van Petrus en Johannes uit hun eerste gevangenschap, Hd 4 : 23-31. Ps 2 wordt aangehaald, als zijnde vervuld in het drijven en dreigen van de Joodse overheid. Dit drijven en dreigen richt zich niet allereerst en niet alleen tegen de gemeente, maar tegen God, en tegen Diens Gezalfde: Jezus van Nazareth. Tegen Jezus — Die de Opgestane is — zijn vergaderd Herodes zowel als Pontius Pilatus (de eerste een collaborateur, de laatste een Romeins stadhouder) met de heidenen en de *volken van Israël.* Waarom Israël hier als een aantal volken wordt genoemd, is wellicht te verklaren vanuit het feit, dat er een volk Israël in Palestina was, en een volk Israël in de verstrooiing. Zowel de Joden in Palestina als de Joden buiten Palestina waren één in hun haat tegen Jezus.

Maar deze haat is reeds voorzegd door de psalmist. Wat dus gebeurt, is vervulling van profetie. Maar dan zal ook vervuld worden, wat in Ps 2 verder staat: Die in de hemel zetelt, lacht. Anders — en zo ook in Ps 2 gezegd —: God laat Zich niet intimideren door de vijandschap van Zijn tegenstnders; Hij zal triomferen. Het laatste woord is aan de Gezalfde des Heren.

Voor de gemeente is er eigenlijk maar één werkelijk gevaar: Het gevaar van de angst, van de schuchterheid, het gevaar, in verwarring gebracht te worden door de grote mond van de tegenstanders. Daarom richt zich het gebed van de gemeente op deze ene bede: Geef uw dienstknechten vrijmoedigheid. Zowel de moed, als de innerlijke vrijheid, om deze moed te tonen. Laat ze niet zwijgen. Want men moet God meer gehoorzamen dan de mensen. De opdracht Gods aan de gelovigen is belangrijker dan de tegenstand van de gezellen van de boze.

De Romeinse overheid

De Romeinse overheid in Palestina, belichaamd in de figuur van de stadhouders, eerst Pilatus, later anderen, heeft zich gehouden aan het voor allen geldende consigne: bemoei u niet met interne godsdienstige aangelegenheden van de overwonnen volken (zie ook de veroordeling van Jezus; Pilatus had wel door, dat Jezus het slachtoffer was van de religieuze fanatici en wilde zich niet voor hun karretje laten spannen). We lezen dan ook nergens, dat de gemeente in Jeruzalem last gehad heeft van Pilatus of van diens opvolgers. Als er al iets geweest mag zijn dan was dat niet in de eerste plaats gericht tegen de gemeente als gemeente van Christus, maar tegen de leden van de gemeente als Joden.

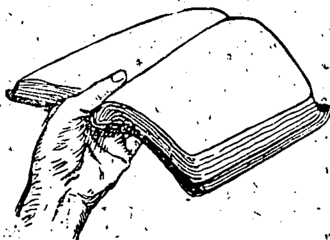
Herodes

Herodes — een van de velen — heeft een kwalijke rol gespeeld in de geschiedenis der Jeruzalemse gemeente. Hij heeft Jacobus, de broer van Johannes ter dood laten brengen, Hd 12 : 1vv. Of hij op de hoogte was met de leer der christenen, weten we niet, maar het is wel waarschijnlijk. Hij heeft de christus-gelovige Joden gehaat, misschien uit persoonlijke gevoelens van wraak. Toen hij merkte, dat de Joden de dood van Jacobus positief wisten te waarderen, liet hij ook Petrus gevangennemen. Doodgewoon dus, om de Joden een plezier te doen. Niet uit politieke overwegingen dus, maar enkel en alleen om zetten te kunnen doen op zijn politiek schaakbord.
Het is niet van belang ontbloot, dat Lucas van Herodes vermeld, Hd 12 : 20-23. De boodschap van dit stukje geschiedenis is wel deze: Zo vergaat de glorie van de wereld! Ook de sterkste en de wreedste vijanden der gemeente zullen eenmaal sterven. En God is het, Die hen een kwade dood doet sterven. Die in de hemel zetelt, lacht; Hij spot met hen . . .

Verschil

tussen de christenvervolging in Jeruzalem in de eerste eeuw en de christenvervolging der latere eeuwen, tot in onze tijd toe, is wel aan te duiden. Is de vervolging van Albigenzen en Waldenzen, van Protestanten en Dopersen geïnspireerd geweest door de zucht, de eigen religieuze overtuiging (i.c. de rooms-katholieke) te laten overheersen (en de vervolging van de Dopersen door de Calvinisten in Nederland was van precies dezelfde kleur!!!), de vervolging van de christenen — van de christelijke kerk — in b.v. Rusland na 1917 is veelmeer ingegeven door de overtuiging, dat de kerk een remblok is op de weg der vooruitgang (wat in Rusland ook wel aardig met de werkelijkheid klopte).
Ten diepste echter is de vervolging van de christenen nooit los te maken van de haat van de mens tegen God, tegen Gods gericht, Gods oordeel over zijn leven. De mens weet, dat — als God aan Zijn trekken zal komen — de mens het onderspit moet delven. Ten diepste gaat het er om, of de mens het paradijs zal brengen, of God.

Ploeger

Wat zullen we lezen?

In de psalmen is een schat van levenservaringen bijeengebracht. De psalmisten hebben gevoelens en verlangens, overtuigingen en waarheden verwoord op zodanige wijze, dat hun liederen tijdeloos werden, en zó liederen voor de mensen van alle tijden werden.

zondag	27 april	Ps 1	Heb de moed om neen te zeggen
maandag	28 april	Ps 3	Wat willen de mensen toch van me?
dinsdag	29 april	Ps 8	O mens, besef uw waarde!
woensdag	30 april	Ps 72	God zegene de koningin
donderdag	1 mei	Ps 49	Wat baat de rijkdom?
vrijdag	2 mei	Ps 73	Gods doen is vreemd, nooit wreed
zaterdag	3 mei	Ps 84	Wonderlijk zijt Gij, o Here

Pl.

zand en zaad

Onlangs werd mij een jaarverslag van de Nederlandse vereniging tot bevordering van de zondagsrust en de zondagsheiliging toegezonden. Al heb ik niet elke letter gelezen, ik moet zeggen dat ik onder de indruk kwam van de ijver van hen, die met grote inspanningen trachten de zondag boven water te houden. Ik kan geen betere uitdrukking vinden. De strijders voor het in leven houden van deze christelijke feestdag grijpen vooral terug op het Oude Testament, al verwijzen ze ook naar de opstanding van Christus, die ons aanleiding geeft om die dag als een feest te vieren.
De vereniging schrijft aan rijks- en gemeentelijke instanties, aan tentoonstellingsbesturen en kranten, aan fabrikanten en instellingen om dezen te attenderen op het onschriftuurlijke en voor leven en samenleving gevaarlijke gedrag, als men, om welke reden dan ook, de zondag prijsgeeft en de dag des Heren degradeert tot een werk-, sport- of uitgaansdag.
Wij kunnen deze broeders niet altijd helemaal volgen. In ons persoonlijk leven niet en evenmin ziende op de huidige samenleving, die verschrikkelijk gekompliceerd geworden is en waarin het eenvoudig tot katastrofes zou leiden, indien opeens alles stil zou moeten vallen. Hetgeen zeker ook deze mannen wel zullen zien. De vraag blijft of een christen dan mee moet blijven draaien of zich moet distanciëren van een dergelijke positie, die hem dwingt op die dag bezig te zijn ‚in de wereld'. Ieder, die hier een ogenblik over wil denken, zal ontdekken dat het onmogelijk is een algemene gedragslijn vast te stellen. Niemand toch zal de werken van barmhartigheid, van dienstbetoon, van hulpverlening willen tegengaan, zelfs niet aan een losbol, die via drank, een auto en een boom gebroken op de weg ligt. Maar daartoe moet een auto rijden, die daarvoor de hele dag bemand klaar moet staan. En zou de Heer die mens niet prijzen, die op een zondagmiddag een familie uitnodigt met hem mee te rijden, uit de steenwoestijn onzer steden weg naar de bossen en beemden? Men kan een bladzij vullen met zulke gevallen.
De zondag, de dag van de verrijzenis, van de overwinning, moet een blijde dag zijn en blijven. Op die dag moet er feest gevierd worden. Men mag zich niet aan overdrijving schuldig maken en zeggen dat elke samenkomst van gelovigen op die dag één juichkreet is — men hoort der vromen tent weergalmen — maar ik zou niet graag een zondag doorbrengen zonder met anderen samen gezongen, gedankt en gebeden te hebben. Zelfs wanneer ik in vreemde landen was heb ik ‚vreemde' kerken bezocht om met hen, die God willen loven, samen te zijn. Iemand zou kunnen zeggen dat mijn opvoeding mij dat voorschreef en ik zal dat niet bestrijden, maar als

ik ga is dat niet alleen krachtens mijn opvoeding. Ik neem aan dat al onze broeders en zusters toeristen ongeveer zo handelen. Niemand wil een zielige zondag, een zielloze zondag.

Ik bedenk opeens dat ik op 31 augustus in een schip op het Sneekermeer een dienst zal hebben. De vrolijke dienst van de evangelieverkondiging. Dan zullen van her en der bootjes komen aanzeilen of driftige motoren zullen de scheepjes voortstuwen tot ze die ark bereikt hebben. Ontheiligen die watergasten de dag door zo te komen? Ik dacht het niet. In hun fraaie sportkleding zullen ze zitten en zingen en na de bijeenkomst op de wateren koffie drinken, die ze wel zullen moeten betalen, om dan het ruime sop te kiezen. Mensen uit Amsterdam en Arnhem. Mensen, die bijna een jaar lang tussen stenen en machines leven. In kantoren en verkeersopstoppingen zuchten. Dat is wat anders dan op de heuvelen van Israël te wonen, ver van vervuilde luchten en stromen.

Wanneer iemand uit winstbejag zijn winkel openhoudt of om beter betaalde uren op de zondag werkt, zit er iets scheef bij de broeder. Dan lijdt hij schade aan z'n ziel, aan z'n leven, al groeit zijn bezit. Dan zullen we hem met vrijmoedigheid vermanen en zeggen dat hij op weg is naar de woestijn, waarin geen oase te vinden zal zijn. Wanneer iemand zijn zondag verniekt door honderden kilometers op zijn teller te verzamelen, dan heeft hij vergeten dat de Heer op die dag opstond en de Heilige Geest op die dag neerdaalde en dat God dat alles gaf om ons te verlossen en te vervullen met vreugde en samen te brengen met allen, die in Hem geloven. Een broeder schreef eens: deze stelt de ene dag boven de andere, gene stelt ze alle gelijk. Ieder zij voor zijn eigen besef ten volle overtuigd. Maar men mag met bezorgdheid zien naar degene, die in volle overtuiging de dag van de Heer zonder een ontmoeting met gelovigen doorbrengt. Zo zal een ieder onzer voor zichzelf rekenschap geven (aan God).

Wie meer wil weten van in de eerste regel vermelde vereniging schrijve naar Const. Huygensstraat 6, Barneveld.

Huizinga

GEFELICITEERD!

Ds T. Jansma, administrateur van de Unie en heel in 't bijzonder ook administrateur van ons weekblad De Christen, viert woensdag 30 april a.s. zijn zestigste verjaardag.

Bij dit kroonjaar: van harte gefeliciteerd, broeder! Dat u nog vele jaren gegeven mogen worden!

— Red.

MEDEDELING VAN DE CvdO

Zoals u verleden week in dit blad hebt kunnen lezen, is drs J. Reiling, de rector van ons seminarie, wegens ziekte voorlopig niet in staat om zijn werkzaamheden te verrichten. Desgevraagd verklaarde ds G. Vegter zich bereid om tijdens de ziekte van drs Reiling het rectoraat te behartigen, waarvoor wij hem zeer erkentelijk zijn. Ook de secretaris van de Commissie voor de Opleiding, ds H. Th. Plevier, is momenteel ziek. Alle voor de CvdO bestemde stukken gelieve men daarom tot nadere aankondiging te zenden aan ds J. A. Brandsma, Troelstralaan 39b, Groningen, die zolang het secretariaat waarneemt. Wij spreken de wens uit, dat drs Reiling en ds Plevier spoedig herstellen en hun werk kunnen hervatten.

Namens de CvdO,

J. Bouritius, voorzitter
J. A. Brandsma, secretaris a.i.

ALGEMENE VERGADERINGEN VAN N.B.J.B. EN N.B.V.B.

Zaterdag 26 april a.s. zal de Algemene Vergadering (Centraal Comité) van de N.B.J.B. te Zwolle worden gehouden. De vergadering die 's morgens, in de baptistenkerk, wordt gehouden staat onder leiding van de voorzitter der N.B.J.B. ds H. D. Dekker. Bizondere aandacht zal tijdens deze vergadering worden geschonken aan de organisatie der N.B.J.B. en aan het vraagstuk van de rekreatie. In de middag van deze dag zullen de drie Centrales in de N.B.J.B., resp. R.J.C., J.M.C. en L.Z.C. hun jaarvergaderingen houden.

Donderdag 1 mei zal de Ned. Baptisten-Vrouwenbeweging (N.B.V.B.) te Deventer in jaarvergadering bijeenkomen. De leiding van deze Algemene Vergadering is in handen van mevrouw H. Tijman-Schröder van Haarlem.

De Heer gaf op 15 april 1969 aan Garmen en Linda een broertje, dat de naman

GEERT JAN (Gertjan)

kreeg.

Wij danken de Heer, die alle leven in Zijn hand heeft, voor dit grote geschenk ons weer toevertrouwd.

G. Hageman
H. E. Hageman-Olsder.

Oude Pekela, Thorbeckelaan 61.

Tot onze grote vreugde ontvingen wij van de Heer onze derde zoon. Wij gaven hem de namen

PIETERT GERT (Peter)

W. Lindeman
J. H. Lindeman-Simon.

Arnhem, 21 april 1969
Veerpolderstraat 60.

Woensdag 7 mei a.s. hopen in het huwelijk te treden

KASPER H. SCHEPPERS
en
JOHANNA J. C. VAN DEN AKKER

Huwelijksvoltrekking ten stadhuize te Alkmaar om 10.30 uur

Huwelijksbevestiging om 11.00 uur door de Weleerwaarde heer ds N. van Beek in de baptistenkerk te Alkmaar, Hofstraat 15.

Gelegenheid tot feliciteren na de dienst in de grote zaal van de kerk.

Op 16 april 1969 nam God tot Zich in Zijn heerlijkheid, onze broeder

JAN VELTHUIS

op de leeftijd van 86 jaar.

Baptistengemeente Veendam.

Meisje, 21 jaar, lang 1.78 m., muzikaal, zoekt zeer beslist gelovige vrienden of vriendinnen om mee te corresponderen.
Brieven onder nr 135.

Bejaarde weduwnaar (gelovig) zoekt

KENNISMAKING

met een eveneens gelovige bejaarde weduwe of alleenstaande vrouw. Huwelijk niet uitgesloten.
Brieven onder nr 136.

Te huur: van 5-7 tot 19-7

GEMEUBILEERD HUIS

voorzien van alle comfort. 6-7 slaapplaatsen. 5 km van zee. Tel. 01886-3383.

DE CHRISTEN

Abonnees . . . . wint een abonnee!

Die fraaie Zaaier

net een blad voor de buurman,
voor m'n collega op 't werk.

DE CHRISTEN

2 mei 1969

84e jaargang — 18

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Relling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Heeft de AV haar tijd gehad?

GEWOONTEGETROUW geven we — met de Algemene Vergadering in zicht — ook nu weer een kleine voorbeschouwing. Over het nut en de noodzaak daarvan kan men van mening verschillen. Er zijn er, die dat een onmogelijke zaak vinden. Zij kennen ons volk, ook als het in vergadering bijeen is, en achten elke beschouwing-vooraf een slag in de lucht. Misschien hebben ze niet helemaal ongelijk. Daar staat tegenover, dat anderen een inleiding op het hoofdstuk, dat straks in het geschiedenisboek van onze gemeenten geschreven wordt, blijken te appreciëren. Zij kunnen dus aan hun trekken komen, al blijft hunnerzijds bescheidenheid geboden. Hoe dan ook, met onderstaande overwegingen zetten we een bestaande traditie voort.

Zo begon ik, bijna een jaar geleden al weer, mijn voorbeschouwing bij de vorige Algemene Vergadering. Het wilde mij voorkomen, dat ik deze keer met dezelfde aanhef kon volstaan. Dat wil zeggen: bij wijze van inleiding, als aanloop, want het gaat natuurlijk niet op om daar niets nieuws aan toe te voegen. Ofschoon ik van mening ben, dat verschillende opmerkingen letterlijk zouden kunnen worden herhaald, zo weinig is er in wezen veranderd. Ik weet wel, we hebben de actie Handelingen 69 gehad, die in tal van gemeenten nieuwe, dikwijls onvermoede, perspectieven en mogelijkheden geopend heeft. Maar in wat ik als ons Unie-bestel pleeg aan te duiden, is weinig of geen verandering gekomen. Of dat nu beslist nodig is, een *must*, zou deze 89ste Algemene Vergadering wel eens kunnen uitwijzen. Menigeen heeft mij intussen verzekerd, dat de A.V. haar tijd gehad heeft, in haar huidige opzet en werkwijze althans. Ik kom daar nog op terug.

Welk beleid?

Maar goed, u verwacht in eerste aanleg een overzicht van de belangrijkste agenda-punten. Dat is natuurlijk een kwestie van smaak en daarover valt — het spreekwoord zegt het al — niet te twisten. Om te beginnen zou ik iets willen zeggen over het jaarverslag van de Unie over 1968, dat destijds ook in dit blad werd afgedrukt. Hierin worden allerlei feiten en gebeurtenissen gememoreerd, die het vermelden waard geacht mogen worden, een gebruikelijke zaak. Maar mijn bezwaar is, dat het verslag weer op verschillende punten in het vage is blijven steken. Zo krijgen wij vrijwel niets te horen over de contacten met de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten. Enkele jaren geleden kwam een gesprek met de Doopsgezinde Broederschap op gang, maar dat is kennelijk verzand. De Commissie der Unie heeft zich ook georiënteerd ten aanzien van de ‚mogelijkheden' voor onze gemeenten ten opzichte van de Raad van Kerken, maar zegt daar verder niets over. Indertijd had de U.C. het voornemen om de gemeenten een voorstel tot aansluiting te doen. Zover heeft zij het verleden jaar niet laten komen, ...at er eerst meer klaarheid zou moeten zijn. Maar of wij van haar kant nog initiatieven in deze richting kunnen verwachten, daarover wordt met geen woord gerept. In Hengelo is nogal uitvoerig gesproken over diverse voorstellen van de Reorganisatiecommissie. De voorstellen 6 t/m 14 werden toen op voorstel van de U.C. door de Algemene Vergadering van de agenda gevoerd, waarbij beide commissies werd opgedragen om eensluidende wijzigingsvoorstellen aan de (raden der) gemeenten te zenden, opdat de A.V. zich daarover in een later stadium schriftelijk zou kunnen uitspreken. In het jaarverslag lezen wij slechts, dat ‚de resterende, nog niet behandelde voorstellen' bij de Commissie der Unie werden ingediend. Het ware op zijn minst correct geweest te vermelden, waarom aan het besluit van de A.V. geen uitvoering is gegeven. Zo kan ik doorgaan. Ik betreur het, dat ook dit jaarverslag nauwelijks meer biedt dan een, uiteraard onvolledige, opsomming van verschillende wetenswaardigheden, maar de Algemene Vergadering geen of onvoldoende inzicht verschaft in het door de U.C. ter zake gevoerde beleid!

Voorstellen

Verleden jaar signaleerde ik het feit, dat er slechts weinig voorstellen uit de gemeenten op de agenda prijkten. Dat blijkt ook nu weer het geval te zijn. In zijn nieuwjaarsboodschap merkte de voorzitter van de Commissie der Unie enkele maanden geleden op: ‚Als wij ons niet bezighouden met de vragen van onze tijd, treft ons inderdaad het verwijt geen werkelijkheidszin te bezitten'. Ik drukte mij destijds misschien wat ongenuanceerder uit, toen ik schreef: ‚De grote vragen van deze tijd schijnen toch aan onze gemeenten voorbij te gaan. Of hebben wij er met elkaar geen zicht op, weten wij niet hoe en waarmee te beginnen?' Want het wilde er bij mij niet in, dat het geringe aantal voorstellen uit de gemeenten alleen maar een kwestie van toeval zou zijn. Ofschoon ik daarnaast toch ook een zekere (vergader)-moeheid meende te onderkennen. Maar genoeg hierover.

Enkele voorstellen van de U.C. vragen onze bijzondere aandacht. Niet dat ze hier uitvoerig besproken of ten volle op hun *mérites* beoordeeld kunnen worden. Dat is en blijft een zaak van de Algemene Vergadering, die daarover straks in Eindhoven zeker een hartig woordje zal meespreken. Maar ze zijn m.i. belangrijk genoeg om er ook op deze plaats iets van te zeggen. Daarbij denk ik aan de voorstellen inzake de integratie van de Zaaierarbeid in de ECU en de voordracht tot benoeming van een kracht aan ‚De Vinkenhof' voor toerustingswerk en praktische vorming. Daarmee is niet gezegd, dat de andere voorstellen van geen betekenis zouden zijn. Zo ben ik blij met de plannen om te komen tot een werkgroep voor theologisch beraad, die belangrijke arbeid zal kunnen verrichten. Ook het voorstel om het werk van br José Parraga onder de Spaanse gastarbeiders bij de ECU on-

der te brengen, verdient de aandacht. Twee andere stukken, die in dit verband moeten worden genoemd zijn de voorgestelde nieuwe werkorde voor de Zendingscommissie en de nota van de NBJB over het vormingswerk onder de jeugd.

Maar binnen dit bestek moet ik volstaan met enkele beschouwingen over de voorstellen 8b en 8c van de agenda. En dan moet mij de opmerking van het hart, dat ik met de *gelijktijdige* indiening niet bar gelukkig ben. Voorstel 8b beoogt de Zaaierarbeid in de ECU te integreren. Daar zou op zichzelf alles voor te zeggen zijn, als de toelichting niet meer vragen opriep dan beantwoordde. Ik citeer: ‚Het ligt in de bedoeling t.z.t. over te gaan tot benoeming van een gedeeltelijk gesalariëerde eindredacteur in het belang van de Zaaierarbeid en van het evangelisatiewerk'.

Dat klinkt nogal vaag, te vaag voor mijn besef. De aan dit voornemen gewijde regels in het jaarverslag van de Zaaierredactie lichten wel een tipje van de sluier op, maar ook niet meer. Men oordele: ‚Wij zouden graag voor *De Zaaier* een man hebben, die een deel van zijn tijd zou kunnen besteden aan de verzorging van ons blad, die inderdaad veel tijd vergt, en die tevens in nauw kontakt kan staan met al de gemeenten en hun evangelisatiecommissies, teneinde samen met hen alle facetten van het evangelisatiewerk te doordenken. Het zou tot wederzijdse inspiratie kunnen leiden'. Maar hetzelfde verslag maakt gewag van het feit, ‚dat wij momenteel bij de gewone uitgave nauwelijks winst meer maken'! In de toelichting op de financiën wordt daarbij gewezen op de teruggaande oplage in 1968 (gemiddeld 18.692 exemplaren per maand = 3.644 exemplaren per maand minder dan in 1967). Deze omstandigheid — er zouden andere te noemen zijn — moet manen tot grote voorzichtigheid.

Het tweede voorstel, waarover ik een paar opmerkingen wilde maken, is afkomstig van U.C. en Commissie voor de Opleiding. Het is van een uitvoerige toelichting voorzien, die hier niet in den brede hoeft te worden weergegeven. Het voorstel komt hierop neer, dat bij aanvaarding door de Algemene Vergadering een kracht aan ‚De Vinkenhof' wordt aangesteld, die zal worden belast met het werk van vorming en toerusting van gemeenteleden in het kader der Unie enerzijds en met de praktische vorming van de a.s. voorgangers anderzijds. Maar dan zal de post vrijwillige bijdragen op de begroting voor 1970 met tenminste f 10.000,— en op de begroting voor 1971 met tenminste f 20.000,— boven het peil van dit jaar moeten worden verhoogd. Dat is — ik geef het toe — een hele hap. Maar blijkens de cijfers op blz. 24 van het groene boek is de CvdO de enige Permanente Commissie, die haar begroting nagenoeg gehaald heeft, terwijl de beide andere p.c.'s daar belangrijk beneden gebleven zijn! Het overzicht van de vrijwillige bijdragen laat trouwens zien, dat sommige gemeenten maar een pover figuur slaan en op geen stukken na aan de norm voldoen. Dat betekent, dat wij onze prioriteiten zorgvuldig moeten vaststellen. Dat is de reden, de voornaamste reden, dat ik de *gelijktijdige* indiening van de voorstellen 8b en 8c (ook voorstel 19e mag hierbij niet worden vergeten) minder-gelukkig vind.

AV-nieuwe-stijl

In het begin heb ik reeds gesteld, dat er onder ons zijn, die elke beschouwing vooràf een onmogelijke zaak vinden, een slag in de lucht. Maar er zijn er ook, die er geen geheim van maken dat de Algemene Vergadering h.i. haar tijd gehad heeft; niet zo zeer de A.V. zelf als wel haar opzet en werkwijze. Zij wijzen erop, dat de meeste afgevaardigden nauwelijks meer in staat zijn om het geheel te overzien, laat staan te beoordelen. Dat de A.V. qua omvang en samenstelling haar taak als critische en beleids-bepalende instantie niet meer naar behoren kan vervullen.

Ik ben geneigd hetzelfde te denken, alle waarschuwingen dat het niet ‚verstandig' is zulks te zeggen of te schrijven ten spijt. Van reorganisatiepogingen, hoe goed bedoeld ook, heb ik voorlopig geen hoge verwachtingen. Velen zijn het langzamerhand moe geworden, meer dan moe. Ik beschuldig niemand, maar constateer slechts een feit. Maar ik acht het een moedgevende ontwikkeling, dat de Unie-zaken thans in toenemende mate gewestelijk de aandacht krijgen. Daar, in kleiner verband dus, kunnen allerlei dingen worden doorgesproken. Daar kunnen kerkeraden en afgevaardigden over het landelijk werk worden geïnformeerd. Daar krijgt de onderlinge gedachtenwisseling een kans, een m.i. broodnodige bijdrage tot meningsvorming en verantwoordelijkheidsbesef. Zo groeien wij, vanuit de gewesten, wellicht naar een *A.V.-nieuwe-stijl*, die past in deze tijd en bij onze gemeenschappelijke taak in deze tijd. Zij die geloven, zouden er eens haast mee moeten maken!

J. A. Brandsma

DS S. I. ZIJLSTRA (DELFZIJL) 30 JAAR PREDIKANT

Uit Delfzijl wordt ons meegedeeld, dat ds S. J. Zijlstra te Delfzijl woensdag 7 mei zijn 30-jarig ambtsjubileum hoopt te gedenken. Zondag 11 mei zal in de gemeente te Delfzijl aan deze gedenkdag aandacht worden geschonken.

DS Ph. LINDEMAN Wzn. (UTRECHT) OPGENOMEN IN ZIEKENHUIS

J.l. maandag 28 april is ds Ph. Lindeman Wzn., voorganger van de gemeente te Utrecht voor onderzoek en behandeling opgenomen in een ziekenhuis. De ziekteverschijnselen zijn hoge koortsen en ernstige vermoeidheid.

Van de broeders H. Th. Plevier en J. Reiling, die gelijk bekend resp. in ziekenhuizen te Almelo en Bilthoven worden verpleegd, kan op dit moment worden meegedeeld dat hun toestand zich, naar het zich laat aanzien langzaam verbetert. Opnieuw bevelen we genoemde broeders in aller voorbede aan.

BAPTIST ALS HOOFD LUCHTMACHT PREDIKANT US-LUCHTMACHT IN EUROPA

Kolonel Earl Wayne Minor, voorganger van Southern Baptist Convention, is benoemd tot hoofd luchtmacht predikant van de US Luchtmacht in Europa. Kolonel Minor heeft zijn bureau gevestigd te Wiesbaden, Duitsland. Hij trad reeds in mei 1945 in dienst van het amerikaanse leger.

GEEN RIJKSSUBSIDIE VOOR BOUW DR M. L. KING KAPEL IN AMSTERDAM-C.?

De minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening heeft afwijzend beschikt over de aanvraag voor rijkspremie in de bouwkosten van de Dr Martin Luther Kingkapel van de baptistengemeente Amsterdam-Centrum.

De afwijzing is op grond van art. 2 sub d. van de wet premie kerkbouw, volgens welke nieuwbouw, die bestaande kerkgebouwen vervangt niet voor een premie in aanmerking komt.

De baptistengemeente Amsterdam-Centrum is tegen dit besluit in beroep gegaan bij de kroon. Vrijdag 18 april is de zaak bij de Raad van State in behandeling geweest. De beslissing is nog niet bekend.

NAAIMACHINES VOOR KONGO GEVRAAGD

De Unie Zendings-Commissie wil graag handnaaimachines naar zendeling Edens sturen. Hij heeft er dringend om gevraagd. Als u uw handnaaimachine niet meer gebruikt wilt u deze dan afstaan voor de zendingspost Sona-Bata? Zuster Brouwer hoopt eind mei naar Sona-Bata te vertrekken. De naaimachines kunnen dan met haar bagage mee. Daarom zo mogelijk spoedige toezending verzoch aan: M. Kooyman, Proveniersstraat 52a, Rotterdam C.

Onkosten worden eventueel vergoed.

G. van 't Wout.

Aan rustige wateren

Neem elke nieuwe dag uit de hand van God!

Psalm 57: „Bij God rustig in gevaren".

„Waak op mijn ziel, waak op harp en citer; ik wil het morgenrood wekken. Ik zal U loven, o Here, onder de volken, ik zal U psalmzingen onder de natiën; want hemelhoog is Uw goedertierenheid, totaan de wolken reikt Uw trouw!" Met deze woorden **spreekt de psalmist** *zichzelf als het ware moed in. Wat is hiervan de achtergrond? Het vaste bewustzijn: Met alles wat leeft en is ben ik in Gods hand.*

Dát is de waarheid over ons leven door de trouw van de Schepper, die over licht en donker, gezondheid en ziekte, hemel en aarde de Heer is.

Wanneer wij uit deze waarheid leven, ontvangen we zelfs in gevaren — waaruit deze ook mogen bestaan — troost, kracht en vertrouwen.

Want dan weten wij, dat ook bij ons door Gods barmhartigheid alles moet dienen ten goede. Wij kunnen dat niet zien met onze natuurlijke ogen. Alleen, als Hij ons bij de hand neemt, die in betrekking tot de wil van God, zelfs in de kruisdood „ja" gezegd heeft; zijn wij daartoe in staat. Zelfs zijn laatste woord aan het kruis luidt: „Vader, in Uw handen". Daarom had de macht van de duivel geen macht meer over Hem.

Zijn wij niet dikwijls moedeloos en vertwijfeld, omdat wij vaak het leven uit ons zelf de baas willen zijn? De bidder van deze Psalm heeft in de duisternis van de nacht zichzelf Gode bevolen met al de zorgen en angsten. Daarom kan hij ook de nieuwe dag zien in het licht van God, wat deze dag ook zal brengen, want het is Gods dag!

Dat geeft vrijheid en ruimte en brengt mij tot dankbaarheid en lofprijzing jegens Hem, van wiens goedertierendheid en trouw ik leef.

Utrecht Ph. Lindeman Wzn.

Welkom in Eindhoven

Het is voor de baptistengemeente van Eindhoven een verheugende zaak, dat dit jaar de Algemene Vergadering in deze stad wordt gehouden. Hoewel de grote drukte van Handelingen 69 nog maar net achter de rug is, zijn we als gemeente met blijdschap aan de voorbereidingen van de A.V. bezig. Want wij willen ons best doen de vele afgevaardigden en gasten een goede tijd in Eindhoven te bezorgen. Wij zijn ook een beetje trots op onze stad en op alles wat daarin gebeurt.

De metropool van het Zuiden

Zoals eenmaal op de A.V. in Groningen werd gezegd: „U bent hier in de metropool van het Noorden", zo zouden wij straks kunnen zeggen: „U bent hier in de metropool van het Zuiden". Want Eindhoven is een enorm grote stad met bijna honderdnegentigduizend inwoners. Toch is het nog niet zo lang geleden, dat dit heel anders was. Aan het begin van deze eeuw schreef een journalist het volgende over Eindhoven:

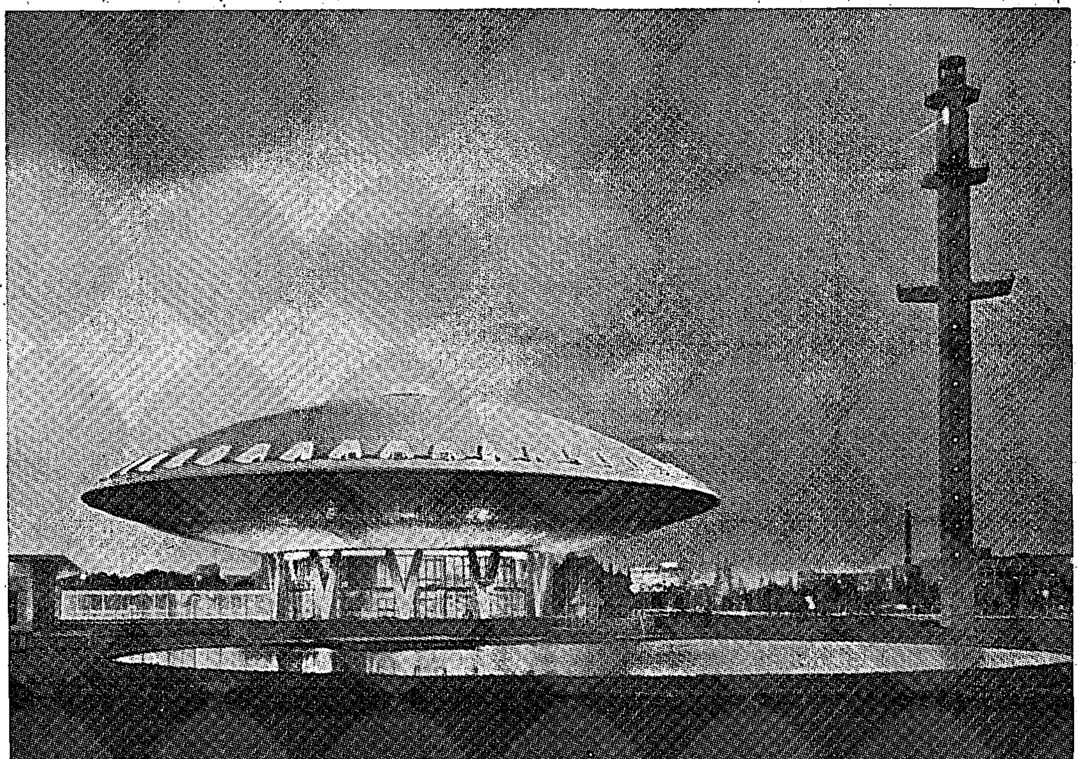
> *„Gaande met de trein naar het zuiden, passeert de reiziger een kleine plaats, Eindhoven, waar enkele industrieën zijn gevestigd. De voornaamste daarvan is een sigarenfabriek, een van de grootste gebouwen van deze plaats, die u direct ziet staan aan de spoorlijn, vlakbij het station. Ook bevindt zich in Eindhoven nog een kleine gloeilampenfabriek van een zekere mijnheer Philips".*

Dit was in 1905, maar sindsdien is er wel wat veranderd. De kleine gloeilampenfabriek heeft zich ontwikkeld tot een wereldconcern met meer dan tweehonderdduizend werknemers, waarvan alleen al veertigduizend in Eindhoven. Overal in de stad is de invloed van Philips merkbaar.

Komende uit het Noorden, vanuit de richting 's Hertogenbosch, wordt het oog direct getrokken door het enorme kantoorgebouw van Philips Nederland, dat hoog boven de stad uitsteekt en dat als het ware ieder een welkom toeroept, die Eindhoven binnenkomt. Het is het hart van dit wereldbedrijf en van hieruit zijn er contacten met heel de wereld.

Komt u echter van het westen, vanuit de richting Tilburg, dan is het al niet anders. Opvallend is daar het „Evoluon".

Dit gebouw heeft de vorm van een vliegende schotel en is gebouwd ter gelegenheid van het vijfenzeventig-jarig bestaan van de N.V. Philips. Er is een permanente tentoonstelling ingericht en de bezoeker, die hier uren kan zoekbrengen, waant zich tientallen jaren vooruit: in de tijd waarin techniek en electronica de wereld zullen veroverd hebben. Bezoekers van de A.V. raden wij aan een aantal uren eerder te komen om het „Evoluon" te bezichtigen. Het is de moeite waard.

Het EVOLUON te Eindhoven

Toch is het niet alleen het bedrijf van de N.V. Philips, dat het stadsbeeld beheerst. In het Zuid-Oostelijke deel van de stad zijn Van Doorne's automobielfabrieken, de Daf. Ook deze industrie heeft zich in enkele tientallen jaren van een eenvoudige smederij ontwikkeld tot een fabriek met een wereldnaam. De „dafjes" komt u in heel de wereld tegen. Ook hier vinden duizenden mensen een bestaan.
Over de diverse grotere en kleinere industrieën die Eindhoven bezit zou nog wel het een en ander te schrijven zijn, maar het zou teveel plaats vragen. Wel is het te begrijpen dat in een dergelijke omgeving het onderwijs gelijke tred moet houden met de industriëele ontwikkeling. Naast de vele lagere en hogere inrichtingen voor onderwijs is hier dan ook de Technische Hogeschool Eindhoven verschenen. Bijna aan de rand van het centrum staan de grote gebouwen van de T.H., ook van ver in de omtrek al te zien. Vele jongemensen ontvangen hier hun opleiding om later leidinggevende plaatsen in te nemen in de technische ontwikkeling van ons land en ook daarbuiten.
Ten behoeve van de duizenden inwoners van Eindhoven, zijn er vele grote warenhuizen en winkels van allerlei aard. Eindhoven is een koopcentrum van betekenis voor heel de omgeving. Overal vandaan trekken dagelijks velen naar Eindhoven om daar hun inkopen te doen. Eindhoven is een stad, die bruist van energie. Het leven in deze stad is zeer boeiend.

De baptistenkerk

De baptistengemeente

Uiteraard vindt u hier niet alleen Brabanders. Velen, komende uit alle streken van ons land, hebben zich in de loop der jaren in Eindhoven gevestigd, om mee te bouwen aan de metropool van het Zuiden. Ongeveer de helft van de bevolking is roomskatholiek. Er zijn ongeveer veertig R.K.-kerken. Maar daarnaast vindt u dan toch ook het gehele scala van protestantse richtingen.
Het was in het begin van de twintiger jaren, dat ook een aantal baptistengezinnen zich losmaakte van de Drentse en Groningse veenkoloniën, om zich te gaan vestigen in Eindhoven. In die tijd was dat een hele gebeurtenis, een emigratie gelijk.
Ze kwamen uit verschillende dorpen, maar vonden elkander spoedig in Eindhoven. En verlangend naar dezelfde gemeenschap als in de gemeenten, die zij hadden verlaten, begonnen zij al spoedig huissamenkomsten te houden. Meerderen kwamen de zwakke gelederen versterken en er stonden broeders onder hen op die leiding gaven aan de nog jonge arbeid en die voorgingen in de prediking van het Woord. Hun namen worden in de gemeente nog met ere genoemd. Geleidelijk aan groeide deze kleine gemeente. Sommigen kwamen van elders, anderen vonden in Eindhoven de Heer Jezus en werden door de doop toegevoegd aan de gemeente. Vanaf het begin heeft de gemeente Eindhoven een sterk evangelistisch karakter gehad, waardoor vele inwoners van Eindhoven werden geconfronteerd met de boodschap van verlossing door het Bloed des kruises.
Meerdere voorgangers hebben de gemeente gediend. Eén naam willen we hier slechts noemen: Ds S. J. Zijlstra, thans voorganger van de gemeente te Delfzijl, heeft hier van 1946-1966 gewerkt. In zijn tijd vond een grote groei van het werk plaats. Zoals Eindhoven

Schouwburg te Eindhoven

als stad groeide, zo groeide in diezelfde tijd ook de gemeente.
In de loop van de vierenveertig jaren van haar bestaan heeft de gemeente in diverse huizen en gebouwen onderkomen gevonden. Sommigen onder ons spreken nog met een zeker heimwee over het oude houten kerkje aan de Wattstraat. Maar in 1956 werd door ouderling br J. de Jonge, thans 91 jaar, de eerste steen gelegd voor de kerk aan de Marconilaan. Een groot gebouw met meer dan vierhonderd zitplaatsen. Dit gebouw dient nu als gemeentecentrum en daar zal ook de A.V. worden gehouden.
Op dit moment telt de gemeente bijna driehonderd leden en bezit daarnaast een zeer grote vriendenkring. Er is veel arbeid en velen zetten zich met al hun gaven en krachten in voor het werk van de Heer aan deze plaats. Kinder- en jeugdwerk, zangkoren en zusterhulp, contactavonden in diverse stadsdelen en evangelisatiewerk, dát is het kenmerk van de gemeente Eindhoven. Vol vertrouwen ziet de gemeente de toekomst tegemoet om in de tijd dat de Heer nog vertoeft te komen, te werken in opdracht van Hem, die het gezegd heeft: „Ga dan heen, predik en getuig".

Welkom

Van ganser harte hopen we dat het dynamische van de stad Eindhoven ook het kenmerk zal zijn van de komende Algemene Vergadering van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, opdat de vele afgevaardigden in hun gemeenten terug zullen keren met de boodschap dat er van de A.V. te Eindhoven bezieling en kracht zijn uitgegaan. Opdat we in onze gemeenten met nieuwe moed bezield de arbeid mogen aanvatten totdat onze Heer komt.
Vanuit Eindhoven roepen wij u allen een hartelijk welkom toe!

Jac. Schouten.

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem XXII

12. HET LEVEN DER GEMEENTE

f. Houding tegenover de samenleving

Het zij meteen gezegd: daar weten we eigenlijk helemaal niets van. In de beschrijving, zoals Lucas ons die van de gemeente gegeven heeft, ontdekken we nergens iets over de houding van de gemeente tegenover „brandende maatschappelijke vraagstukken".

Dat er zulke problemen waren, weten we voldoende uit de Evangeliën en uit de literatuur van die tijd. Er was onrecht en ongerechtigheid. Er was uitbuiting van de zwakken en zwaksten.

Er waren mensen, die rijkdom op rijkdom stapelden. Het euvel van de slavernij was in Palestina en bij de Joden niet onbekend. Er was drankzucht en hoererij. Er was luiheid en diefstal. Er werd gemoord. Er was verwaarlozing van de positie van de minderheden, van de economisch zwakken. Kortom, al die dingen, waar wij vandaag de dag mee zitten en waar sommigen zich tegen verzetten, waren ook voor de gemeente in Jeruzalem reële zaken. Maar hoe de gedachten, de ideeën der gelovigen waren, hoe hun houding was, we weten het niet.

We weten niet, hoe zij over oorlog en vrede dachten. We weten niet hoe zij over rente en winst dachten. We weten niet, hoe zij — als zij daarmee geconfronteerd waren geworden —, zouden gehandeld hebben ten opzichte van het onderwijs voor hun kinderen, ten opzichte van de radio en teevee, ten aanzien van de continu-arbeid, ten aanzien van de sport op zondag, ten aanzien van het recht van demonstratie, van vrije meningsuiting in het algemeen.
Al deze dingen zullen op de een of andere wijze en in de een of andere vergelijkbare vorm aan hun ogen zijn voorbijgegaan, maar hoe zij handelden, dat weten we niet.

Normaal?

Of deze houding normaal genoemd kan worden? En dus normatief gesteld kan worden? Met andere woorden: Heeft de christen niets nodig met de samenleving? Kan hij doen alsof de wereld niet bestaat?
Natuurlijk, hij kán zo doen, maar daarmee treedt hij beslist niet in het spoor van de eerste christenen.
Dat de eerste christenen wel degelijk zich met de samenleving hebben bezig gehouden, en dat zij wel degelijk voor hun maatschappelijk gedrag uit hun geloof de inspiratie putten, wordt wel overduidelijk gemaakt in de rest van het Nieuwe Testament. De Evangeliën onthullen ons Jezus' zicht op de maatschappij, zonder dat we kunnen zeggen: Hij gaf een model, en dat moeten we uitvoeren. De brieven laten het niet ontbreken aan waarschuwingen, vermaningen en aanwijzingen hoe de christen te staan heeft in deze wereld.
Het zou fout zijn, op grond van het feit, dat Lucas zwijgt over de contacten van de Jeruzalemse gemeente met de maatschappij, te willen beweren, dat een christen niets van doen heeft met die maatschappij. Dat hij niet gebonden is aan de arbeid, aan de zorg voor de medemens, aan de opdracht Gods om de aarde te bebouwen en te bewaren.

Is er een oorzaak aan te wijzen?

Jazeker: Lucas heeft niet voldoende stof kunnen vinden! De gemeente te Jeruzalem leefde in een zodanige minderheidspositie, dat zij nauwelijks de kans kreeg reformerend in te werken op de maatschappij. En er is een tweede, wellicht nog belangrijker: De belangstelling voor de samenleving, zoals wij die kennen, is van veel latere tijd. Of wellicht is het beter het anders te zeggen: De boodschap der profeten (Amos vooraan) was verstild in Israël.. En ook de eerste christenen hebben die boodschap niet weer levend gemaakt. Pas later is dat gebeurd. Maar de aanzetten zijn in de brieven van Paulus reeds te vinden (denken we maar aan de slavernij: het moest er eens van komen, deze af te schaffen).

Practische naastenliefde

Wat de gelovigen in Christus ontvangen hebben, dat hebben zij niet voor zichzelf gehouden.
Als Petrus en Johannes op zekere dag naar de tempel gaan, zien zij een verlamde bedelaar bij de Schone Poort zitten. En let wel: Zij zeggen niet: Als je een gelovige wordt, zullen we voor je bidden om genezing. Neen, Petrus zegt alleen: Zie naar ons. En de man wordt genezen, Hd 3 : 1-10. En hij volgde Petrus en Johannes. Maar zij hadden dat niet als voorwaarde gesteld. In Hd 5 : 12-16 komen we precies hetzelfde tegen: zieken en bezetenen worden onvoorwaardelijk genezen. Er wordt zelfs niet gevraagd of zij in de Here Jezus willen geloven.
Dát was de practische houding ten opzichte van de samenleving, ten opzichte van de medemensen. Helpen, waar geholpen kon worden. Dat deze houding niet zonder resultaat is gebleven, weten we uit de geschiedenis voldoende.
Het is zinvol, in dit verband te wijzen op de dienst der barmhartigheid, die een Tabitha in Joppe deed, Hd 9 : 35-42. Maar zo waren er meerderen. En zij hebben telkens weer navolgers gehad in de loop der geschiedenis der kerk. Dankt het Nederland der latere Middeleeuwen niet een belangrijk deel van zijn welvaart aan de monniken?

Alles is betrekkelijk

Wie zal het durven tegenspreken? Eén ding staat als een paal boven water: De gemeente in Jeruzalem heeft de situatie van haar tijd niet als blijvend gezien. Ze heeft het geweten: deze wereld is slechts voorlopig. Ze heeft het gepredikt: Er komt een ander, een eeuwig Koninkrijk, met een Koning zonder vlek en rimpel.

Ploeger.

zand en zaad

Vandaag moet ik, geachte aandachtigen, een ernstig woord met u wisselen. Van wisselen zal misschien niet zoveel komen, omdat ik meestal alleen het woord heb, maar dat ligt toch niet aan mij. Deze krant is van u allen en u mag er ook gerust wat in praten.

Ik gebruikte juist 't woordje ernstig en dat meen ik ook, al geef ik toe dat mijn springerige geest mij soms zelf voor de voeten loopt. Belooft u mij nu dat u het volgende tot het einde toe zult lezen, ook al zegt u: dat wist ik al. We weten zoveel dingen al en toch moeten ze ons voortdurend voorgehouden worden.

Ik konstateer met verdriet en eigenlijk onwillig, maar de cijfers dwingen mij, dat de oplage van ons evangelisatieblad De Zaaier terugloopt. En zoals een dokter een patiënt onderzoekt, wil ik de ietwat vermagerende in de ogen kijken, afluisteren en tegen de knieën kloppen. Om aan de buitenkant te beginnen: ziet het blad er onaantrekkelijk, duf en vervallen uit? Dat toch niet. De platen zijn goed: ze worden zelfs nu en dan uitgeknipt om een wand te versieren. Gedurig hebben we gedichten van eigentijdse poëten en we weten dat sommigen er door worden aangesproken. De artikelen mogen dan niet altijd helemaal iedereen bevredigen, ze zijn toch wel leesbaar. En het heil, dat God ons opdroeg door te geven, wordt iedere keer op de een of andere wijze onder woorden gebracht. Natuurlijk ben ik bevooroordeeld als medewerker, maar ik zie toch ook andere periodieken en dan hoeft De Zaaier niet onderaan te liggen.

En hoe verklaren we dan een verminderd afnemen door de gemeenten? Geld speelt overal een machtige rol en misschien is twintig cent teveel. Dat kan toch niet waar zijn. Om een brief te verzenden ben je al een kwartje nodig. Wat koop je vandaag voor een kwartje. De sigaar van uw man is duurder. Denk ik. Nee, een echt geldig bezwaar kun je de prijs niet noemen.

U wilt mij troosten en zeggen: die teruggang is maar tijdelijk. Door de ekstra Handelingen-nummers, die zo verschrikkelijk goedkoop waren en soms zo maar uitgedeeld konden worden, is het wat moeilijk geworden om nu weer aan de deur te verschijnen met de gewone Zaaier tegen de gewone prijs. Of: in de lente en zomer wordt er nu eenmaal minder gelezen, dat herstelt zich wel weer.

Daar zit wat in. Maar helemaal overtuigd ben ik niet.

Om nu eens in één keer radikaal recht op het hart van de zaak af te gaan: hebben wij zelf de diepe overtuiging dat wij een woord voor de wereld hebben? Dat wij, uitverkorenen die we zijn, omdat wij het woord van God hebben verstaan, dat woord moeten doorvertellen, doorgeven. Niet omdat wij alles zouden begrijpen, maar omdat wij niet kunnen zwijgen. Broeders, er gaat in onze dagen zoveel ter ziele. En wij pogen dat op allerlei wijze te verklaren: we leven in een andere tijd, de mensen zijn zo in beslag genomen; ze worden zo gesloopt door het ingewikkelde leven; het levenstempo is zo vermoeiend. Dat is allemaal waar en er is nog veel meer waar, maar boven al die waarheden staat de opdracht van de Heer: Gaat dan heen! Wij mogen ons niet omver laten praten. En vooral: we moeten onszelf niet onder de grond zuchten. Of schuwen wij het kruis? Lijden wij aan verlammingen? Zijn wij gekluisterd door de verrukkingen en heerlijkheden dezer dagen?

Wat doet u aan evangelisatie. Wat doen wij om althans onze straat in kennis te stellen met wat God ons gaf en geeft. Of vindt u dat dat onze zaak niet is. Wiens zaak is het dan. Ik heb maar niet aldoor vraagtekens achter deze vragen gezet, want ze vermoeien zo. Maar de vragen blijven wel. O nee, ik meen zeker niet dat men alleen door De Zaaier de opdracht kan uitvoeren. Het gebed is een uiterst belangrijke zaak. En het bezigzijn met de jeugd is van een uitnemend belang. Het goede samen leven met onze broeders en zusters is een getuigenis, dat wel gehoord wordt. Maar wat te doen aan en voor de duizenden, die om ons wonen, leven, werken, lijden, sterven. Misschien zijn er andere wegen dan die van De Zaaier, maar hier is in elk geval een weg. En deze weg kan nagenoeg iedereen gaan.

We hebben het blad zo gemaakt, dat we dachten, dat niemand zich hoeft te schamen er mee aan de deur te komen. Dat u er geld voor moet vragen is jammer; al weet ieder van ons wat er met al dat papier gebeurt, dat ons gratis binnen de deurd geschoven wordt. En zou het zo'n bezwaar zijn om voor eigen rekening wat weg te geven? Daar komen de vraagtekens weer. Ik zal niet meer vragen hoeveel u uitgeeft alleen voor uw plezier. Als u maar wel weet dat ons blad een van de zeer weinige wegen is, die we kunnen gaan om de andere in kennis te stellen met het beste.

Huizinga

GRONINGER BOND VAN BAPTISTENGEMEENTEN WERD EEN FEIT

Zaterdag 19 april j.l. kreeg tijdens een bijeenkomst te Hoogezand van kerkeraadsleden uit de gemeenten in de provincie Groningen de voorgenomen samenvoeging van de Noordelijke Bond en de Veenkoloniale Bond zijn beslag. De bijeenkomst stond onder leiding van ds C. Mostert van Winschoten, die de aanwezigen verwelkomde en zijn vreugde uitsprak over de grote belangstelling van de gemeenten resp. raden der gemeenten.

De nieuwe vereniging zal heten: Groninger Bond van Baptistengemeenten. Er is een bestuur gekomen, dat momenteel uit vijf broeders bestaat: A. Kruizinga, Groningen; O. Oldenburger, Stadskanaal; H. de Vlas, Nieuwe Pekela; F. Zandvoort, Delfzijl; en J. A. Brandsma, Groningen.

Deze broeders hopen na de Algemene Vergadering hun eerste bespreking te houden. Tot nadere aankondiging luidt het correspondentie-adres: Troelstralaan 39b, Groningen.

J.A.B.

NBJB-KAMPEN 1969

Ook dit jaar blijkt er weer een grote belangstelling voor onze zomerkampen te bestaan. Al is de kampfolder nog maar nauwelijks een maand uit, toch zijn er al velen, die zich hebben opgegeven. Het gevolg hiervan is, dat er al enkele kampen zijn volgeboekt. Wat betreft de gezinskampen is het volgende voor u van belang.

Kamp A 1 is al volgeboekt, terwijl er bij de overige kampen nog slechts 6 à 7 plaatsen vrij zijn.

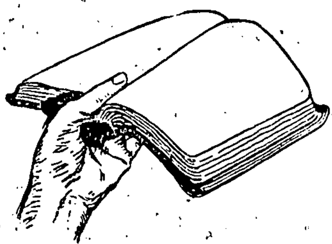
In bijna alle jeugdkampen is nog een aantal vrije plaatsen. Maar men dient er wel rekening mee te houden dat de kampen C 1, C 2 en B 2 al bijna zijn volgeboekt.

U ziet, de mogelijkheden worden voor u steeds beperkter. Vul daarom direkt uw kampfolder in en stort het inschrijfgeld op giro 250591 t.n.v. De Vinkenhof, Den Dolder. Inschrijving vindt pas plaats, als het inschrijfgeld ontvangen is! Voor alle verdere inlichtingen kunt u terecht bij: Administratie Zomerkampen N.B.J.B., Bilseweg 10, Bosch en Duin, Post: Bilthoven; tel. 030-784823.

De Kampkommissie.

NEMEN AMERIKAANSE R.K.-PRIESTERS HET NIET LANGER

Pater prof. dr E. Schillebeeckx, Nijmegen, heeft vorig jaar na een tournee door de Verenigde Staten gezegd dat binnen drie jaar vermoedelijk 10.000 van de 60.000 Amerikaanse priesters hun ambt zouden neerleggen. R.-K. waarnemers zeggen dat deze voorspelling van prof. Schillebeeckx gaat uitkomen, zo meldt de veelal goed geïnformeerde „Catholic Reporter". Volgens opgaven van arbeidsbureaus in de Verenigde Staten zijn alleen in 1968 al 2700 priesters uitgetreden.

Wat zullen we lezen?

De komende week vindt de Algemene Vergadering der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland plaats. Met het oog daarop willen we ons laten onderwijzen aangaande de verbondenheid, die tussen gelovigen en tussen gemeenten van gelovigen onweersprekelijk bestaat, en die daarom in deze wereld ook zichtbaar moet worden.

zondag	4 mei	I Cor 12 : 12-27	Als leden op elkaar aangewezen
maandag	5 mei	Ef 4 : 1-6	Onmisbare eenheid
dinsdag	6 mei	I Cor 12 : 1-11	Verscheidenheid der gaven
woensdag	7 mei	Ef 4 : 7-13	Doel van de leiding in de gemeente
donderdag	8 mei	Hand 15 : 1-11	Als gemeenten op elkaar aangewezen
vrijdag	9 mei	Hand 15 : 22-34	Gemeenten dienen elkaar door de wijsheid
zaterdag	10 mei	I Cor 16 : 1-24	Gemeenten dienen elkaar door de liefde

Pl.

gemeenteberichten

DE ARBEID IN DRACHTEN

Drachten — (J.d.B.) Hier dan na een lange tijd van zwijgen weer eens iets uit de gemeente Drachten. Naast minder blijde dingen kunnen wij ook nog zeer verblijdende dingen laten horen, namelijk dat in het begin van deze maand, op de eerste paasdag, een zuster op haar belijden de Heer te willen dienen, door de doop aan de gemeente werd toegevoegd. Ook een broeder, die al enige tijd met ons opging en gedoopt was in de pinkstergemeente, gaf door een blij getuigenis te kennen dat hij graag in onze gemeente wilde worden opgenomen.
In verband met Handelingen 69 mochten we de 10e maart het Houston Baptist Choir in ons midden hebben. We hebben met vreugde en bewondering naar hen geluisterd; we bidden God dat ook door het brengen van de Boodschap des Levens op deze wijze vele harten getroffen mogen worden.
Wat ons verenigingsleven aangaat kunnen we meedelen dat er tijdens en na de morgendienst zondagsschool is, die goed wordt bezocht; de jeugd vergadert iedere zondagavond en is actief. Woensdagsavonds om de 14 dagen vergadert Zusterhulp en vrijdagsavonds is er bijbellezing en bidstond, voor allen toegankelijk. Op deze avond gaan we met elkaar, ook met de jeugd, het Woord van God onderzoeken en we mogen ervaren dat we er een rijke zegen door ontvangen. En met die Zegen en de opdracht van Jezus Christus, onze Heer, om Zijn Getuigen te zijn in deze wereld, willen we dit jaar 1969 ingaan.

HET GAAT GOED IN HARDERWIJK

Harderwijk — (J.H.) Geruime tijd heeft u niets van ons gehoord, maar dat betekent niet dat de gemeente „ter ziele" is. Integendeel.
Natuurlijk hebben we met enige zorg de toekomst tegemoet gezien toen onze voorganger, br Koekkoek een beroep naar de gemeente Alphen a. d. Rijn aanvaardde, en op 5 januari j.l. afscheid van ons nam. Immers, onze gemeente is zo klein, dat het beroepen van een eigen voorganger voorlopig een ondenkbare zaak lijkt. Maar het heeft ons aan niets ontbroken! Een beroep op de brs voorgangers van het IJsselgewest bleek niet tevergeefs, en een gestaag groeiend aantal belangstellenden beluistert iedere zondag het Woord dat zij brengen in een gebouw waarop wij binnenkort het opschrift „Baptisten Gemeente" hopen aan te brengen.
Bijzonder dankbaar zijn we ook voor de bereidwilligheid van onze zustergemeente Zwolle die haar voorganger ds M. Cohen in de gelegenheid stelde ons als konsulent met raad en daad ter zijde te staan. Er worden regelmatig bijzondere diensten gehouden, waarin we vreemde gezichten zien. De laatste bijzondere dienst telde zelfs honderd bezoekers!
Zo gaan we in vertrouwen voorwaarts in de overtuiging dat God de arbeid, verricht in Zijn Naam ook op de Veluwe wil zegenen!

Gemeenteberichten van Den Helder en Pernis worden volgende week geplaatst.

TELEFOON EINDHOVEN

Het telefoonnummer van de baptistenkerk te Eindhoven, waar volgende week de Algemene Vergadering van de Unie wordt gehouden, is: 040-25663.

Lezers aan het woord

HET EVANGELIE OVER DE RADIO IN 30 TALEN

Trans World Radio, een internationale, interkerkelijke organisatie op bijbelse grondslag, brengt momenteel het evangelie door middel van de radio in 30 verschillende talen. Dit gebeurt via twee sterke zendstations: een op Bonaire (Ned. Antillen) en een in Monte Carlo (Monaco), waarmee Europa, het Nabije Oosten, Noord-Afrika en Noord- en Zuid-Amerika worden bereikt. Een belangrijk gebied, waar men T.W.R. kan horen, ligt achter het ijzeren gordijn. Er wordt o.a. dan ook uitgezonden in het Russisch, Hongaars, Albanees en Roemeens. Verder zijn er onder meer programma's in het Turks, Arabisch, Hebreeuws en Spaans.
In 1968 kwamen op beide stations ruim 220.000 brieven binnen uit meer dan 150 landen. Getuige de ruim 600 brieven, die T.W.R.-Nederland in 1968 op de uitzendingen ontving, blijken ook de Nederlandse programma's velen tot zegen te zijn, niet in 't minst de Nederlanders in het buitenland.
Deze Nederlandse uitzendingen kunt u beluisteren op elke woensdagavond om 11 uur op de middengolf, 205 meter (1466 kHz) en elke zaterdagmorgen om 11 uur (kinderprogramma), met daarna nog een uitzending om 11.15 uur. Deze beide via de korte golf, 31 meter (9670 kHz).
Vanuit Nederland worden sinds kort ook programma's in het Turks en het Russisch gefinancierd.
Trans World Radio is een geloofsavontuur, na de 2e wereldoorlog in het leven geroepen door Dr Paul E Freed (Ver. Staten), die er nog steeds de president van is. T.W.R. is in feite een zendingsorganisatie op niet-commerciële basis. Het werk wordt uitsluitend gedragen door giften en vrijwillige vaste bijdragen van Christenen over heel de wereld.
Nadere inlichtingen en ook het gratis maandelijks programmablad kan men krijgen door een briefkaart te schrijven naar: T.W.R., postbus 61, Baarn.
Baarn Joh. van der Steen (dir.)

BAPTISTEN IN NEDERLAND!

Bij dezen komen we aandacht vragen voor een moeilijk wordend probleem.
Daar er de laatste tijd velen van onze voorgangers vrij ernstig ziek werden, en sommigen geheel of half het ambt daardoor moesten neerleggen rijst er een vraag: Zijn onze voorgangers en hun gezinnen wel gedekt? Ja, wij hebben een pensioenfonds, als men vele jaren gediend heeft krijgende emeriti een aardig pensioen met AOW erbij. Doch.... als er slechts enige jaren is gediend geworden in een gemeente, wat dan? Grotere gemeenten kunnen verzekeringen sluiten, doch kleine gemeenten niet, en daar er veel meer kleine gemeenten zijn dan grote, rijst de vraag: wat hebben we dan gedaan voor die predikanten, hun vrouwen en hun opgroeiende, studerende kinderen? Vandaar dat ik u kom vragen: stel iets voor op de A.V. te Eindhoven.. Stel iets voor aan het bestuur van het Pensioen-en Invaliditeitsfond van de Unie. Laat de pensioenverzekering koppelen aan een uitgebreide invaliditeitsverzekering met voorwaarden eraan verbonden. Iedere loontrekker is verzekerd van wieg tot graf, waarom onze voorgangers die trouw ons dienden niet? Laten we voor hen zorgen en voor hun gezinnen. Wij willen graag een dekking voor de vele risiko's in het leven, zij ook. Laat het een punt van de eerste orde worden op de komende A.V..
Met dank voor de plaatsing,
Hengelo (O.), 22 april 1969 R. J. v. d. Deen

VELE BEKEERLINGEN IN RWANDA

Volgens ontvangen rapporten uit Rwanda (Afrika) zijn er in de laatste 3 maanden van 1968 en in januari 1969 *702* gelovigen gedoopt in de baptistengemeenten. Het is de vrucht van de arbeid van de zending van de Unie van Baptisten in Denemarken.

In 1962 telden de gemeenten in Rwanda slechts 908 leden; op het ogenblik wordt het aantal baptisten geschat op 8.000. Deze snelle groei heeft ten gevolge dat veel aandacht moet worden geschonken aan de vorming en toerusting van de gemeenteleden.

Op het ogenblik zijn er meer dan 4000 nieuwe gelovigen; zij zullen pas gedoopt worden nadat ze een kursus voor geloofsleer hebben beëindigd.

GENERALE SYNODE VAN DE GEREFORMEERDE KERKEN

In Sneek wordt op 13 mei de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken geopend. De eigenlijke werkzittingen van de synode beginnen, nadat de agendastukken in commissievergaderingen gedurende de zomermaanden zijn behandeld, op maandag 25 augustus in het centrum De Blije Werelt te Lunteren. Daar vergadert de synode, zo is de bedoeling, maandelijks een week tot maart 1970.

Belangrijke punten op de agenda van de komende synode zijn het vraagstuk van oorlog en vrede, de kerkelijke problematiek in de grote steden en in samenhang hiermee de vraag of andere organisatorische structuren voor de kerk gewenst zijn. Hierover worden uitvoerige studierapporten verwacht. Ook komen enige onderwerpen opnieuw ter sprake zoals de eventuele aansluiting bij de Wereldraad van Kerken, de organisatie van het vormingswerk, de intercommunie en de toelating van de vrouw tot de kerkelijke ambten. Bij dit laatste punt gaat het er alleen nog om enige kerkordelijke bepalingen vast te stellen voor vrouwelijke predikanten. Ook is een concept voor een gezamenlijk hervormd-gereformeerd gezangboek ingediend.

OOSTDUITSE BAPTISTEN OVERWEGEN NIEUWE NAAM

Het Uitvoerend Comité in de D.D.R. (Oost-Duitsland) van de Bond van Evangelische Vrijkerkelijke Gemeenten in Duitsland overweegt de naam van de bond te veranderen in Unie van Protestantse Vrije Kerken in de Duitse Demokratische Republiek. De naamsverandering kan worden beschouwd als een gevolg van de druk die van hogerhand wordt uitgeoefend om ook de laatste banden met West-Duitsland te verbreken. Gelijk bekend draagt de gemeentebond in West-Duitsland dezelfde naam als die in de D.D.R. tot nu toe. In mei a.s. zal te Dresden over de wijziging moeten worden beslist.
De Bond van Evangelische Vrijkerkelijke Gemeenten in Duitsland bestaat voor het grootste deel uit baptistengemeenten. De bond telt in West-Duitsland 65.000 leden en in Oost-Duitsland 26.000.

Die fraaie Zaaier

net een blad voor de buurman,
voor m'n collega op 't werk.

Toch 't minste / 't beste wat ik ze geven kan!

Onverwacht nam de Here tot Zich de heer

J. BOUMA TUININGA

Wij gedenken met dankbaarheid hetgeen hij ook voor onze gemeente heeft gedaan.
Baptistengemeente Dokkum.
Dokkum, 27 april 1969.

HOORT HET WOORD DES HEREN

Luister naar een bijbelse boodschap door Evangelist Wim Malgo.
Met ingang van 4 mei, iedere dag op de korte golf;
's morgens van 7.00 tot 7.30 uur: 19 en 25 mtr.,
's avonds van 10.00 tot 10.30 uur: 16 en 19 mtr.
Radiouitzendingen Middernachtsroep, Postbus 10, Ede.

Nederlands meisje, thans in Zuid-Afrika woonachtig (22 jaar), zoekt een

CHRISTELIJK MEISJE

om samen met haar Europa door te reizen op een avontuurlijke manier vanaf juli 1969.
Schrijf zo spoedig mogelijk: mej. Bertha Leenstra, Marignyweg 24a, Umbilo, Durban Z.A.

Op Zijn dag nam God plotseling op in Zijn Eeuwige Heerlijkheid onze geliefde oom en oud-oom

J. H. BOUMA TUININGA

op de leeftijd van 83 jaar.
Dokkum, 27 april 1969, Oostersingel 40.

WASSENAAR:
E. E. VISSER-OBERMAN
Mr. H. C. VISSER
DOKKUM:
E. E. BROUWER
DOKKUM:
P. G. OBERMAN
J. OBERMAN-VISSER
DOKKUM:
O. A. BROUWER
A. J. P. BROUWER-ROMEIN
OUDERKERK a/d AMSTEL:
K. J. E. OBERMAN
L. OBERMAN-KJAER
ZWIJNDRECHT:
J. C. DOUMA-BROUWER
Mr. H. H. DOUMA
DOKKUM:
E. JOUSMA, huisgenote
ACHTERNEVEN EN NICHTEN.

De begrafenis heeft inmiddels plaatsgevonden.

Op 6 mei a.s. hopen onze ouders en grootouders

W. WIERSEMA
E. WIERSEMA-PRUISCHER

te gedenken, dat zij 45 jaar geleden in het huwelijk zijn getreden.
Hun kinderen en kleinkinderen.
Sittard, P. P. Rubensstraat 25.

Tot onze grote vreugde ontvingen wij van de Heer onze derde zoon. Wij gaven hem de namen

PIETER GERT (Peter)
W. Lindeman
J. H. Lindeman-Simon.

Arnhem, 21 april 1969
Veerpolderstraat 60.

1919 — 1969
Op donderdag 8 mei a.s. hopen wij D.V. met onze ouders en grootouders

J. LUIJTEN
en
C. M. LUIJTEN-BARENDREGT

de dag te herdenken waarop ze 50 jaar geleden in het huwelijk traden.
Spijkenisse, Beneden Molendijk 11.
Hun dankbare kinderen en kleinkinderen.
Gelegenheid tot feliciteren van 19.30-20.30 in „De Stede", Willemshoevelaan 2.

Met droefheid geef ik kennis dat God plotseling opnam in Zijn Eeuwige Heerlijkheid de heer

J. H. BOUMA TUININGA

in de gezegende ouderdom van 83 jaar.
Bijna 27 jaar mocht ik met hem samenwonen en hem verzorgen.
Dokkum, 27 april 1969, Oostersingel 40.

E. JOUSMA

DE CHRISTEN

9 mei 1969

84e jaargang — 19

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 17,— per jaar (*f* 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

HERKENBAAR

„Hieraan zullen allen weten, dat gij discipelen van Mij zijt, indien gij liefde hebt onder elkander".

In Joh. 13 : 35 staat een boeiende uitspraak van de Meester! Christus zelf geeft in dit bijbelwoord aan hoe de gelovige, de gemeente en de gemeenschap te herkennen zijn.

In de hedendaagse tijd hebben velen moeite met deze herkenning. Men vraagt dan ook allerwege om het kenmerk van de christen en de christelijke gemeenschap. En het komt niet zelden voor, dat in de stroomversnelling van de tijd de christen zich zelf eveneens afvraagt wat nu de feitelijke karakteristiek is van het christen zijn. Is het de juiste leer? Of de eenheid der kerken? Heeft de vestiging van nieuwe instituten op het gebied van zending of onderwijs of ziekenverpleging er alles mee te maken?

Het kenmerk dat Jezus Christus aangeeft is even principieel als praktisch als Hij zegt: *„Hieraan zullen allen weten, dat gij discipelen van mij zijt, indien gij liefde hebt onder elkander."* Dit kenmerk, dat een van de weinige is, die door de Heiland worden aangegeven, geeft de christen en de christenen een unieke positie in de maatschappij. Helaas wordt deze maar al te vaak verwaarloosd.

De ware beoefening van de liefde zoals die door Jezus Christus is vóórgeleefd, zal de gemeente gezond houden en een duidelijk teken in deze wereld zijn. Een gemeente of gemeenschap die de liefde heeft geschrapt uit haar program of levenswijze, wordt weggezogen door de draaikolken van de tijdstroom. Reeds in de eerste christelijke gemeente blijkt het ontbreken van liefde als een fundamenteel gebrek: „Dit heb Ik tegen u, dat gij uw eerste liefde hebt verlaten."

Er is in de tekst geen tijdsbepaling te vinden. Met andere woorden, dit kenmerk geldt voor altijd, ook voor het heden. In onze tijd, waarin onder saamhorigheid iets anders wordt verstaan dan vroeger, toen men elkaar nog kon verrassen met een pannetje soep in tijd van ziekte; in een tijd waarin het gemeentelijke verband steeds losser wordt, omdat de maatschappelijke vooruitgang de mens steeds onafhankelijker, maar ook eenzamer maakt; in deze tijd waarin de problemen door Wim Kan worden getypeerd met de woorden: hoe vermager ik, en waar laat ik mijn auto?, is het kenmerk van de gemeente van Jezus Christus dat zij allereerst en opnieuw de zelfopofferende liefde van Jezus Christus waar maakt en uitleeft. Dit woord uit het Johannes-evangelie geldt dus *voor alle tijden.* Er zal niets van worden afgezwakt vanwege conjuncturele, of andere ontwikkelingen.

Het kenmerk geldt eveneens *voor iedereen.*

„Hieraan zullen *allen weten*" — er is geen uitzondering voor Joden of Arabieren, blanken of negers, Nigerianen of Biafranen, artiesten, teeners, predikanten, journalisten, doktoren, studenten, arbeiders en commissarissen, ambtenaren en burgers zonder beroep. Hét kenmerk van een christelijke gemeenschap is altijd en voor iedereen: Er zal liefde zijn onder elkander.

Het is goed ons dit in te scherpen bij ons gemeenschappelijk treffen. Er zijn vele factoren, die juist door deze fundamentele positiebepaling anders worden gericht. Bij voorbeeld: Welke wegen worden er bewandeld om de liefde van Christus tot uitdrukking te brengen? Welke motieven zetten ons aan om onze stem te verheffen of om te zwijgen? Hoe wordt het werk der gemeente ondersteund? Met welke inzet van tijd en arbeid en geld dienen wij de Heer en elkander door de liefde?

Een dezer dagen las ik een krantenbericht, waarin werd gesteld dat de gemiddelde Nederlander 10% van zijn inkomen besteedt voor recreatie. Stel eens dat het gemeentelijke leven onder recreatie zou vallen!! Komt het in de gemeente wel eens voor dat groepen zich tegenover elkaar opstellen zonder wederkerig de liefde van Christus te betrachten? Niet kerkbouw, of ziekenhuis- en scholenbouw, bejaardenzorg, of hulp aan onderontwikkelde gebieden is het eerste kenmerk van een gezonde christelijke gemeente, maar de functionerende liefde onder elkander. Dit geldt voor alle tijden, voor elk kind van God, en iedereen zal de christenen hieraan herkennen en dikwijls ook toetsen.

Laten we elkaar goed verstaan. De bijbelse geladenheid van het begrip liefde wordt maar ten dele begrepen. Ook in de christelijke traditie zijn er tot op de dag van heden voorbeelden te noemen waaruit blijkt, dat men deze niet heeft verstaan. In 1 Cor. 13 vindt men n.l. een heel ander beeld dan de gangbare voorstelling. Liefde in bijbelse zin is iets anders dan de reclamemakers ervan maken. Met de omschrijving uit 1 Cor. 13 voor ogen en het optreden van Jezus Christus daarnaast geplaatst, krijgt men er een goed beeld van hoe het moet zijn.

Vatten we 1 Cor. 13 samen dan **blijkt,**

dat in de gemeente openbaring, communicatie en zelfverloochening alleen zin hebben als er geen afgunst, verbittering en het zoeken van zich zelf aanwezig zijn. Als men blijde is met de waarheid en bereid is te bedekken, te hopen en te verdragen, zoals Christus dit ten uitvoer heeft gebracht, eerst dan komt de juiste verschijningsvorm van de gemeente tot uitdrukking. God heeft door Jezus Christus ons de ware liefde geleerd. Wat de gelovige van Hem geleerd heeft mag in toepassing worden gebracht in de gemeente. De uitleving van deze fundamentele levenshouding, mag nooit leiden tot een slap of protectionistisch gedragspatroon. Veeleer zal het een prikkel moeten geven aan de beantwoording van de levensvragen van dit ogenblik.

Er dringt zich een aantal problemen op waaraan de volgelingen van Jezus Christus niet voorbij kunnen gaan. Om er een paar te noemen, die met het bovenstaande verband houden:
Hoe functioneert de gemeente in de welvaartsstaat?
Is er erkenning van geestelijk gezag in de gemeente van de Heer?
Vragen over oecumene, al dan niet georganiseerd, blijven de aandacht bezig houden.
Zal er niet een nadere bezinning moeten komen over het gebruik van ons geld.
Ook de vrije tijdsbesteding, het gebruik van onze tijd, zal stellig de gemeente beïnvloeden.
Een nieuw verstaan van de problemen van de jeugd in onze samenleving is nodig evenals een krachtige bevordering van vormende activiteiten.

Het zou te ver voeren, als we hierop thans nader zouden ingaan. Maar ik ben ervan overtuigd, dat bij de oplossing en verwerking van de hedendaagse problematiek het een eerste vereiste is, uit te gaan van de liefde van Christus. Deze loutert en brengt de problemen terug tot de ware proporties. En ook daar waar wetenschappelijk moeilijk een oplossing wordt gevonden, kunnen via liefde en geloof nieuwe perspectieven worden geopend.
In de statuten van onze Unie wordt als eerste doel aangegeven: *het bevorderen van de liefde, achting en samenwerking.*
Als we ons niet vergissen, zal de gemeente van Jezus Christus in de komende jaren worden gezeefd. Een scheiding der geesten vindt reeds plaats en zal zich toespitsen. Het breekpunt zal liggen in het kriterium of er werkelijke, krachtige, alles overwinnende liefde zal zijn onder de volgelingen van Jezus Christus.

Bezinning op het meest elementaire van het discipelschap behoort dus tot de opgave van onze tijd. De onderzoekende vraag aan Petrus: *Hebt gij mij lief?* wordt gesteld aan een ieder die Jezus op dit punt heeft verloochend. Zij die echter gegrepen zijn door de brandende liefde van Christus zijn brandende braambossen in de woestijn: God spreekt door hen heen, en zij verteren niet. Liefde onder elkander dwingt tot positiebepaling. „Allen zullen mijn discipelschap in U herkennen". Het kan ergernis oproepen of een zekere mate van jalouzie.
Maar laten de gemeenten trouw zijn aan hun Heer, hun fundamentele roeping niet verwaarlozen, doch moedig en zo nodig nieuwe wegen zoeken om de liefde van Christus uit te leven. Geve God, dat ook deze Algemene Vergadering een nuttig instrument zal zijn.

Met deze toespraak opende ds C. Mostert, voorzitter van de Commissie der Unie j.l. woensdagavond 7 mei te Eindhoven de 89ste Algemene Vergadering van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland.

Brokstukken

Weinig en veel

Kortgeleden lazen we in de krant dat er in Rusland een soort godsdienstige opwekking gaande is onder de jonge intelligentia. Terwijl er alles aan gedaan is om deze jonge intellektuelen elk geloof en respekt voor God en de godsdienst te ontnemen, breekt er zich toch een religieuze wedergeboorte onder hen baan.
Een russische christen-student schrijft erover dat ze eigenlijk niets hebben om zich aan op te trekken. Ze hebben geen blad om hun inzichten te propageren en aan elkaar mee te delen, geen vrijheid van vergaderen, en evenmin vrijheid om te prediken. Ze hebben geen geestelijke leiding, geen godsdienstige boeken, ja zelfs geen bijbel om uit te putten. Maar ondanks dat groeit de beweging, groeit het geloof, groeit de geestelijke kracht en is de nieuwe beweging niet te stuiten. Wat geweldig eigenlijk, dat God toch altijd wegen vindt om mensen te bereiken. En wat opvallend dat deze beweging ontstaat en zich voortzet onder jonge intellektuelen.

Veel en weinig

Wat hebben wij, bij hen vergeleken, veel. Wij hebben wél vrijheid om te getuigen, te vergaderen, lektuur te verspreiden, een hele reeks kerkelijke en evangelisatie-bladen uit te geven en boeken te schrijven over onderwerpen die het geloof raken. Wij hebben wel de bijbel, in alle mogelijke populaire en minder populaire vertalingen. Wij zijn rijk. Een land van theologen, in het groot en in zakformaat. We hebben een heel legertje „godgeleerden" die dagelijks bezig zijn aan het grote karwei om de bijbel en het christelijk geloof toegankelijk en geloofwaardig te maken voor de moderne mens. Misschien verschijnt er nog eens een Kuitert-bijbeltje!
Maar terwijl we zo ontzaggelijk veel hebben, en er zeeën lektuur verschijnen — zoveel, dat het nauwelijks meer bij te houden is — klinkt het getuigenis aangaande Jezus Christus heel zwak. Terwijl we rijk zijn en aan geen ding gebrek hebben, zijn we toch arm, en weten nauwelijks meer te zeggen waarin de grote rijkdom van het geloof gelegen is, wat nu precies onze opdracht is, en welke de toekomst is die we tegemoet gaan. Terwijl we ontzaggelijk veel praten en schrijven, en de problemen om- en omkeren en steeds weer opnieuw te lijf gaan, komt er van het eenvoudige christen zijn in woord en daad niet al te veel terecht. Moeten jonge russische christenen, opgegroeid in een marxistische samenleving, maar bekeerd tot het geloof in Jezus van Nazareth, straks hier komen om ons het evangelie te verkondigen?

Huisbezoek-akties

Het is fijn dat in meerdere gemeenten de huisbezoek-aktie op gang komt. De mooiste werkgemeenschap in onze haagse gemeente is die, welke zich bezig houdt met dit huisbezoek. Daar komen gesprekken uit voort, maar die hangen niet zomaar in de ruimte. Daar worden problemen besproken, die opkomen uit het werk dat verricht wordt. Daar wordt gebeden en gedankt, omdat er ontdekt wordt dat we buiten onze Heer om niet verder kunnen.
Was Handelingen 69 een mislukking? Ja, als het blijft bij wat stuntwerk. Nee, als we weten dat we alleen maar begonnen zijn, en dat we door moeten gaan, in steeds nauwere gemeenschap met onze Heer, en steeds meer het wagend met het grote Woord dat nog altijd het enige woord is dat werkelijk wegen wijst en redding brengt.
Wij hebben een Woord voor de wereld.
Hebben we dat Woord?
Heeft dat Woord ons?
Zijn we er weg van? Gaan we er mee op weg?
Gaan we ervoor door de knieën?
Komen we erdoor op de knieën?
Dan pas, nadat er geknield is, kan er gemarcheerd worden.
Blij en onververvaard.
Want Jezus is Overwinnaar.

Wf.

MEDEDELINGEN

Het sekretariaat van de baptistengemeente te Leeuwarden berust thans bij: de heer F. v. d. Werf, Curacaostraat 27c, Leeuwarden, terwijl het penningmeesterschap nu in handen is van: de heer P. Kramp, Weistraat 19, Leeuwarden.

KORRESPONDENTIE

J.A.J. te A. Uw mening over de mini-mode gelezen. We geloven, dat er belangrijkere zaken zijn om tegen ten strijde te trekken.

— Red.

Aan rustige wateren

Het gesprek op de drempel —

Lucas 24 : 29

Na het paasfeest heeft de Heer enkele persoonlijke gesprekken gevoerd, die ons door de evangelisten in de bijbel zijn weergegeven. Enkele gesprekken zijn wel erg kort weergegeven o.a. het gesprek met Maria en Thomas.

Het gesprek met Petrus is weer uitvoeriger. Zo ook het gesprek met de Emmausgangers. Zij zijn op weg naar huis. Zij waren in Jeruzalem geweest. En onderweg had de Heer reeds een heel gesprek met hen. De bijbel kwam er aan te pas. Mozes en de profeten werden geciteerd. Zij moesten ook een paar uur lopen, dus er was tijd voor een lang gesprek. Hier is Christus het meest aan het woord, maar dat verandert wanneer het gesprek op de „drempel” plaats vindt. Dan is Christus niet meer aan het woord. Dan zwijgt Hij. Wij voelen hier even de spanning die ontstaat. Daar staan de Emmausgangers voor de deur van hun woning. Wat zal er gebeuren?

De Heer wordt uitgenodigd om binnen te komen. „Blijf bij ons”. „En Hij ging naar binnen om bij hen te blijven”.

Zo wandelt Christus vandaag nog met de mensen mee. Met sommigen reeds een hele tijd, wel jaren. En Hij staat bij hun woningen stil. En het gesprek op de drempel vindt plaats. Er zijn heel wat mensen die wel meewandelen en een heel lang gesprek voeren over de bijbel. Sommigen voeren hun hele leven een stichtelijk gesprek, zonder de Christus uit te nodigen om binnen te komen. De woorden: „Blijf bij ons” worden niet gehoord.

Wij zullen het allen moeten uitspreken: „Blijf bij ons”. Steeds weer opnieuw moeten we het uitspreken. Steeds weer opnieuw moeten wij Hem uitnodigen om ons leven, onze woning, ons denken binnen te treden en dan zullen we ook ervaren dat Hij zich aan ons openbaart. Dan blijft het vuur van het geloofsleven branden. Daar „op de drempel” zijn wij aan het woord. Het is een „blijf bij ons” of een „goede reis verder”. Bij dit laatste blijft Jezus onbekend. En velen zijn er die dit laatste steeds weer uitspreken en de Heer verder zenden, zonder de deur van de woning te openen. Dat wij het van de Emmausgangers leren om steeds te zeggen: „Blijf bij ons”.

Muntendam K. Corporaal

(Uit: Gemeentevenster)

Doe eens wat meer-neen, doe eens wat minder!

Onze benedenbuurman, die zo bereidwillig was me eerste Kerstdag onverwachts te vervangen, dient sinds Paaszondag de Hervormde Gemeente te Zuidbroek. Die gemeente was al anderhalf jaar vacant. In Groningerland moeten nog verscheidene andere Hervormde gemeenten het ook zonder predikant doen. Naburige voorgangers springen wel wat bij. Maar het werk komt daar vrijwel geheel voor rekening van de gemeenteleden. Deze situatie geeft de provinciale kerkelijke instanties in Groninen heel wat zorgen, zodat men er soms spreekt van een „noodgebied”.

Het aantal vacante baptistengemeenten in ons land is gering. Van de 74 gemeenten zijn er per 1 juli a.s. 14 vacant, waarvan 11 te klein zijn om tot beroepen over te gaan.

Er zijn 3 x 2 gemeenten, die samen één voorganger hebben. Daarnaast hebben 10 gemeenten een voorganger, die bovendien een andere opdracht of werkkring heeft. In feite dus 4 vacante gemeenten, waar werk en geld zijn voor een volledige voorganger. Nu niet direct 'n „noodsituatie”, ofschoon onze gestadig groeiende gemeenschap dankbaar is voor mannen, die zich geroepen voelen voor het gemeentewerk en zich daarvoor een opleiding van enkele jaren getroosten. We hebben nu 13 studenten op ons seminarium, zodat het er wel op lijkt, dat alle gemeenten een voorganger zullen kunnen krijgen, als ze konden en wilden. Want het valt op, dat geen enkele gemeente graag vacant is. Ieder is blij, als de voorgangersplaats goed vervuld is.

Is een voorganger nódig?

Je zou het wel zeggen, want geen gemeente voelt zich echt volwaardig voor zijn taak berekend, als er geen voorganger is. Gedurende de tien jaren, waarin ik als lid in de E.C.U. — de Evangelisatie Commissie onzer Unie — meewerkte, kwamen vaak kleine pioniersposten om steun vragen, zodat ze een voorganger konden beroepen. In de goede posten bleven de leden ook na de komst van de voorganger dapper meedoen. Hij was wel degene, die al zijn tijd aan het werk wijdde, ook de leiding had, maar die toch op de volle steun van de broeders en zusters kon rekenen. Er waren ook andere posten, waar de leden het, na de komst van een voorganger wat kalmer aan begonnen te doen in de gedachte, dat „dominee” het nu wel in orde zou maken. Daar werd een te zware last, een te zware verantwoordelijkheid op de schouders van die ene man gelegd. Ging het werk „niet goed”, dan was het zijn schuld. In werkelijkheid was dat niet zo, want wie niet genoeg meewerkt, is er zelf allereerst verantwoordelijk voor, dat het „niet goed” gaat. Gemeentewerk is altijd voor rekening van állen zonder uitzondering. Niemand kan aan de kant gaan staan. Een voorganger is wel nodig, maar hij komt pas tot volle ontplooiing, waneer allen schouder aan schouder naast hem staan.

Taak voor iedereen

Tot deze opmerkingen kwam ik door een kort artikel in het weekblad van de Engelse Baptisten. Het wees er op, dat vele werkers in de gemeente pas „ontwaken” en tot grote activiteit komen, als de gemeente vacant wordt. Om dan weer „in te slapen” als de lege plaats door een nieuwe voorganger is bezet. De schrijver betreurde het terecht, dat dit „nieuwe gevoel van verantwoordelijkheid” verdween na een vacature-periode.

Hij vroeg zich af, hoe we als gemeenten het volle profijt van állen blijvend in het gemeentewerk zouden kunnen ervaren. Dan zou er veel méér kunnen gebeuren. Voorgangers bleven nodig, maar de arbeid had een groter fundament en was niet afhankelijk van één man. Een antwoord gaf hij er niet bij. Dat moet elke gemeente, elk gemeentelid zelf in de praktijk geven. Niet met het woord, maar met de daad. Het opschrift boven dit stukje begrijpt u nu wel. Het gaat er om, dat niet enkelen, maar allen meedoen.

Naar een nieuwe vorm van het voorgangerschap?

Bij deze punten voegde zich een gedachtenwisseling in ons weekblad „De Christen” over de vraag, of het in de toekomst niet vaker zou moeten gebeuren, dat gemeenten door voorgangers werden gediend, die daarnaast een werkkring elders hadden. Twee voorgangers uit Hengelo bepleitten het tegengestelde. Ds Huizinga zag er een mogelijkheid in, wanneer een groter aantal ouderlingen het huisbezoek zou doen. Aan hen zou een „leidende ouderling” kunnen worden toegevoegd (die theologie gestudeerd had) en die elders in de maatschappij bovendien een

functie vervult. Er zou dan veel geld vrij komen dat voor andere doeleinden besteed zou kunnen worden.

Ds K. Reiling was het er niet erg mee eens, want het kleine stukje vrije tijd, dat naast de dagelijkse arbeid beschikbaar komt voor de gemeente, was volgens zijn 40-jarige ervaring te weinig, om het gemeentewerk goed te laten draaien. Er zou veel blijven liggen of minder aandacht krijgen, dan nodig was.

Beide broeders hebben een rijke persoonlijke ervaring in het volledig dienen van de gemeente. Maar ze hebben niet aan den lijve ondervonden, hoe ze een gemeente náást een andere werkkring kunnen dienen. Op dit punt kunnen ze slechts theoretiseren. We zouden daarom beter terecht kunnen bij die tien broeders, die een gedeeltelijke of volledige dagtaak hebben én de gemeente dienen. Bij een kleine gemeente kan het wat de herderlijke zorg betreft wel een goede oplossing zijn. Maar als de gemeente groeit, blijft er ondanks aller ijver veel liggen.

De gedachte, dat juist kleine gemeenten eerder een volledige kracht behoeven dan de grote, die voldoende medewerkers hebben, is slechts gedeeltelijk waar. In een kleine gemeente is minder te doen. En in een grote is leiding nodig, om alles gesmeerd te laten lopen. Leiding vergt veel tijd — die kun je niet „even" terloops ook nog op je schouders nemen. Dat iemand een opleiding van het voorgangerschap moet combineren met het opbouwen van een carrière in het maatschappelijke leven is een onmogelijke eis, die zowel het voorgangerschap als de maatschappelijke werkkring schaadt.

Toch leeft algemeen de verwachting, dat we in vele gemeenten naar een nieuwe vorm van het voorgangerschap groeien. In onze Engelse zustergemeenten hebben de voorgangersvrouwen vaak een functie in onderwijs, administratie of verpleging om het te lage salaris op een beter peil te brengen. Zoiets zullen we hier niet wensen (velen in Engeland ook niet), al krijgt de gehuwde vrouw een steeds grotere plaats in het bedrijfsleven. Maar er zullen steeds meer gecombineerde opdrachten komen: naburige kleine gemeenten zullen het samen met één voorganger kunnen doen — of voorgangers zullen naast een kleine gemeente een werkkring hebben. Van de vijf broeders, die in ons landelijk werk een geheel of gedeeltelijk betaalde functie hebben, zijn drie belast met andere werkzaamheden. Ook de nieuwe „vormingsleider" van de Unie en eventueel de nieuwe redacteur van „De Zaaier" krijgen gecombineerde opdrachten.

Het is wel duidelijk, dat we steeds meer met voorgangers-met-een-andere-werkkring moeten rekenen. Dat brengt zijn consequenties mee voor de opbouw van onze opleiding, voor ons pensioenfonds en andere sociale voorzieningen en voor onze gemeenteleden, van wie blijvend een volle inzet gevraagd zal worden. Hun toerusting zal een steeds belangrijkere zaak worden. Ook „lekeprekers" zullen nodig zijn. Het zal goed zijn deze punten verder te bestuderen. Ook in landelijk verband!

Voor de wat grotere gemeenten blijft de volledige voorganger beslist noodzakelijk. Waar de grens ligt tussen „klein" en „groot" is moeilijk te zeggen. Een kwestie van het aantal leden — van de hoeveelheden werk — van de beschikbare geldmiddelen? Het zal van geval tot geval verschillen.

Het opschrift geeft de balans aan. We mogen gelukkig in dienst van de Heer en onder Zijn zegen en leiding wat méér doen. Allemaal! Zóveel meer, dat ieder zijn kans krijgt om mee te werken. Anders moeten sommigen wat minder op zich nemen. Maar dat kan alleen, als we allen een deel van het werk op onze schouders nemen.

Welk deel neemt u op u?

J. Broertjes

(Uit: „Gemeenteleven" - Amsterdam-N./Zaandam)

AV 1966 — Stadskanaal, voorzitter ds F. E. Huizinga

AV 1967 — Drachten, voorzitter ds W. Veenstra

Nieuws van „DE STRUBBEN"

Het gaat goed met ons rusthuis te Schoonloo, Hoofdstraat 4, tel. 05925-380! De helft van het aantal beschikbare bedden is reeds bezet. Dat is een resultaat, dat we enerzijds mogen zien als een beloning voor het harde werken van de bij dit stuk werk betrokkenen, en anderzijds — en bovenal! — als een zegen van onze Heer. Hem willen we dan ook in de eerste plaats dank brengen voor Zijn goedheid.
Het echtpaar Smit heeft zich reeds behoorlijk ingeleefd. Ze hebben het er vreselijk druk mee, omdat zo veel en zo verscheiden zaken hun dagelijkse aandacht vragen.
De laatste weken is het helemaal erg geweest: De bestaande keuken, die niet aan onze eisen voldeed, moest veranderd worden. In feite betekent dat, dat het oude werd weggebroken, en er een geheel nieuwe en sterk vergrote keuken voor in de plaats gekomen is. Over enkele weken zal deze geheel klaar zijn, voorzien van de nodige apparatuur. Dan zal het de moeite waard zijn, er een kijkje te nemen. Zoals trouwens toch al veel mensen gaan doen. Vooral in de noordelijke gemeenten, zijn er velen, die er een tochtje aan wagen en eens op de onvolprezen Hondsrug naar Schoonloo en De Strubben zoeken.

Het terrein

heeft voortdurend de aandacht. Dat was de laatste jaren bar verwaarloosd. Dat kan natuurlijk niet zo blijven. Daar moet wat aan gedaan worden. Bovendien zouden we dit terrein graag willen benutten voor de uitbouw. Te dezen aanzien zijn allerlei plannen in de hoofden van de bestuurders en van br Smit. Misschien, dat we u binnenkort meer kunnen laten horen. Vanzelfsprekend spreken de financiën ook een woord mee. Maar wie weet uit welke hoek de hulp komt, die we nodig hebben!
We rekenen voor deze zomer wel duidelijk met de komst van een groep jonge Amerikanen, die een werkkamp op De Strubben zullen houden.
Een hartewens is eveneens een betere uitweg naar de Staatsbossen. Deze bossen zijn van een grootse schoonheid, en onze gasten, die nog goed ter been zijn, zouden daar heerlijk kunnen wandelen. Over zo'n uitweg wordt overleg gepleegd met de betrokken instanties.
Het is hier wellicht op z'n plaats te vermelden, dat we allerwegen veel sympathie en veel medewerking ondervinden bij de uitbouw van dit ons rusthuis. We zijn daarvoor eveneens zeer erkentelijk jegens onze Heer, Die de harten kent.

Erkenning door de ziekenfondsen

Van bijzonder belang is het besluit van de in Drenthe samenwerkende ziekenfondsen. Deze hebben n.l. besloten, dat personen, die op De Strubben geplaatst worden met goedvinden van de medische adviseur van deze ziekenfondsen, én die in het zogenaamde Aanvullingsfonds zijn, gedurende maximaal 42 dagen 75% van de verblijfskosten vergoed zullen krijgen.
U zult zich kunnen voorstellen, dat dit bericht een sterke stimulans voor het bestuur is, met inzet van alle krachten voort te gaan. Daarbij hopen we dan, dat ook de ziekenfondsen buiten Drenthe, én de ziektekostenverzekeraars, zich willen aansluiten bij het besluit van de Drentse ziekenfondsen.
Overigens zij hier vermeld, dat ook de Gemeentelijke Sociale Diensten op grond van de Algemene Bijstandswet op aanvraag en bij gebleken noodzaak geheel of gedeeltelijk de verblijfskosten op zich willen nemen.
Bij besluit van het bestuur van de STICHTING TABITHA is het onder beheer van dit bestuur staande zogenaamde Suppletiefonds, dat in het (verre) verleden gebruikt werd om waar nodig een toeslag te verlenen op de verpleegkosten in het verpleegtehuis Tabitha te Scheveningen, over te hevelen naar de STICHTING RUSTOORD DE STRUBBEN. Dit fonds is echter niet groot, nog niet eens f 2700,—. Daarmee kan dus niet zoveel gedaan worden. Maar in bijzondere gevallen kan toch ten behoeve van personen uit onze gemeenschap een kleine tegemoetkoming worden gegeven.

Evangelisatiewerk

De Strubben ligt in een gebied, waar in de zomermaanden veel vacantie gevierd wordt. Er zijn verscheidene campings e.d. in de naaste omgeving. Een broeder uit een van onze gemeenten deed het bestuur het voorstel, in de zomermaanden op het terrein van De Strubben op de zondag kerkdiensten te houden. En bij minder goed weer in huis.
Nu is dat niet zo eenvoudig. Maar dat er wat gedaan kan worden, én voor de eigen gasten, én voor de anderen, is duidelijk.
Daarom besloot het bestuur onze gemeenten — en dat zullen dus wel voornamelijk de gemeenten in de naaste omgeving zijn! — te vragen, ja voor te stellen, dat in de periode van eind juni tot half augustus zij één *avond* gaan verzorgen. We hadden het ons eigenlijk ongeveer zó gedacht: één gemeente overlegt met haar verenigingen, vooral dus zang- en muziekverenigingen, of en wanneer men gezamenlijk naar de Strubben kan trekken, om daar een avondvullend program te brengen. Zang, muziek, voordracht, een getuigenis, een toespraak, och, u weet wel, wat er gedaan kan worden. Van de kant van De Strubben zal dan gezorgd worden voor bekendmaking in de omliggende vacantiecentra.
Lijkt dit wat? Als we eind juni beginnen en tot half augustus doorgaan, en we rekenen op 2 avonden per week (het liefst niet aansluitend) dan zouden een vijftien zestien gemeenten hun diensten kunnen bewijzen. Natuurlijk mag een gemeente ook wel twee keer komen.
Het moet er in zitten, vindt u niet?
Kunnen we de volgende afspraak maken? U als gemeente beraadt zich onmiddellijk, op deze zaak en u bericht, zodra u tot een besluit gekomen bent, br Smit, Hoofdstraat 4, Schoonloo, welke avond komt. Br Smit zal dit dan verder regelen en er voor zorgen, dat er elke week wat te doen is.
We zijn benieuwd! En we geloven: we worden niet teleurgesteld. Vooral voor onze jongemensen is dit een pracht kans wat te doen.

Personeel

Bij de uitbreiding van het aantal gasten is uitbreiding van de personeelsbezetting noodzakelijk. In zijn laatste vergadering heeft het bestuur besloten, uit te zien naar een zuster, niet te jong en niet te oud, die tenminste verpleegkundig geschoold is (diploma ziekenverzorgster zou prettig zijn), en die in staat is, en bereid is, het verplegende werk te doen. Nu is De Strubben een rusthuis en géén verpleegtehuis en evenmin een bejaardentehuis. Principiëel worden alleen rustbehoevenden en herstellenden en géén zieken opgenomen. Maar er zijn altijd wel gasten, die na een langdurige ziekte of een operatie meer dan normale verzorging nodig hebben. Maar dat geeft niet altijd een dagtaak. Daarom verwachten we van zo'n zuster ook, dat zij op andere punten wil inspringen. Een belangrijke taak voor zo'n kracht zou ook gelegen zijn in de vervanging van het echtpaar Smit, als dit een dag, een paar dagen, een enkele keer een paar weken vrij s. Wij beden dus, zoals men dat graag noemt: afwisselend werk in een min of meer zelfstandige positie. Eventueel intern. Over de honorering worden we het altijd eens, daar we ons houden aan de bestaande normen. Wie hierover nader, wil worden ingelicht, kan zich tot br Smit wenden, of tot ondergetekende, Westduinweg 1107, Scheveningen, tel. 070-553888.

Diaconale conferentie

Op zaterdag 31 mei a.s. zullen we ons huis graag openstellen voor broeders en zusters, die door hun werk in de gemeente nauw betrokken zijn bij de zorg voor de medemens. We denken aan onze diakenen en diaconessen, aan de bestuursters van zusterhulpafdelingen, aan de voorgaingers, en verder aan allen, de wat meer kennis over ons werk in het bijzonder, en over het maatschappelijke werk in het algemeen, op prijs stellen.

We dachten te beginnen om drie uur en te eindigen om vijf uur. Misschien loopt dit wat uit, maar dat zal geen bezwaar zijn. Plaats van samenkomst is De Strubben.
Zou ik op korte termijn, laten we zeggen: uiterlijk 16 mei, mogen vernemen, of u zult komen? Misschien willen de secretarissen van de gemeenten hun bemiddeling en medewerking verlenen? Hartelijk dank broeders!

Financiën

U vraagt zich misschien af, of we financieel behoorlijk ronddraaien. Het behoeft geen betoog, dat het bijzonder moeilijk is, in de aanvang verliezen te vermijden. Er moeten allerlei investeringen worden gedaan, waarvan een aantal jaren de afschrijvingskosten op de exploitatierekening moeten komen. Er zijn ook uitgaven in de gewone dienst, die slechts éénmaal op de exploitatierekening komen, maar daar dan ook zwaar op kunnen drukken.
We hopen echter, dat we binnen niet al te lange tijd bij een volledige bezetting in staat zijn, de verliezen op te vangen en te kunnen reserveren voor verdere uitbouw. Want dat er uitgebouwd moet worden, staat nu al als een paal boven water.
Wie meent, ons op de een of andere wijze te kunnen steunen, neme rustig contact met mij op.

H. Ploeger, secretaris-administrateur
Stichting Rustoord De Strubben,
Westduinweg 1107, Scheveningen.
Tel. 070-553888.

gemeenteberichten

INTREDE VAN DS J. ZOER

Ter Apel — (H.J.D.) Ter Apel heeft opnieuw aanleiding te laten delen in haar blijdschap over haar nieuwe voorganger. Zondag 27 april vonden bevestiging en intrede plaats. Zowel 's morgens in eigen kerkgebouw als des middags in de Gereformeerde kerk was de opkomst zeer groot en genoten we van het opgewekt enthousiasme
De bevestiging vond plaats door ds H. C. van der Flier van Vriescheloo met het woord uit Nehemia 6 vers 11 „Zou een man als ik vluchten?" We ontvingen een rijke zegen uit het boek Nehemia toen we hem zagen als architect Gods, als man van aanvechting en strijder met de wapenen van het licht. Na de prediking kwam het onvergetelijk ogenblik van de inzegening. Op een nieuwe bijbel legde ds J. Zoer zijn hand als teken en belofte van trouw, en neerknielend werd onder oplegging der handen, door de ouderlingen, voor hem gebeden. Niemand die niet meebad en Gods Geest ontroerde onze harten.
De namiddag stond in het teken van grote blijdschap en warm getuigenis. Ds Zoer sprak over de tekst „Ik roem in het kruis van Christus alleen" (Uit de Galatenbrief). Het kruis werd ons dicht aan hart en verstand gebracht als teken van smaad, als een galg der schande. Paulus, de apostel, liet alles los, alle roem en aardse glorie en droeg alleen het ruwhouten kruis in het leven en op de lippen.
Na de prediking volgden de vele toespraken door diverse gemeenten en vertegenwoordigingen. Ook Ostfriesland kwam met warme woorden en warme handdrukken. Al met al een onvergetelijke dag. Na de dienst gaven velen aan de oproep gehoor om de familie Zoer persoonlijk nog te groeten.
Ook de avondsamenkomst droeg een intiem en opgewekt karakter. Br. Heidstra gaf aan deze avond een noot en tintje van ernst en humor. En het slotwoord van ds Zoer getuigde niet alleen van grote dankbaarheid voor een blijde dag maar ook een woord van aanmoediging om samen hand in hand verder te gaan. Ter Apel doet dit gaarne en heeft goede moed voor een nieuwe toekomst.

HANDELINGEN 69 IN HARLINGEN

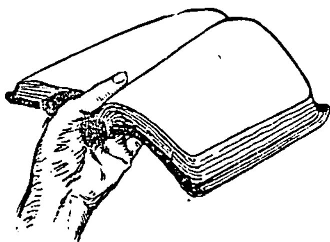
Harlingen — (H.v.W.) Graag willen we iets meedelen over de gebeurtenissen in onze gemeente. Laten we dan beginnen u iets te vertellen over de aktie Handelingen 69, welke we gehouden hebben in de periode van 16 tot 23 maart. Nadat we de speciale Zaaiers en folders gratis deur aan deur hadden aangeboden zijn we zondagavond 16 maart begonnen met de eerste van vijf avonden die we vastgesteld hadden. 't Stemde ons tot grote vreugde, dat ons kerkgebouw helemaal vol liep en het metelkaar zingen met begeleiding van een groep musicerende jonge mensen was reeds een blij gebeuren op zich en deze blijde stemming kenmerkte de hele week. Drie avonden waren we in ons eigen kerkgebouw bijeen en twee avonden in het wijkgebouw van de nieuwe wijk Oosterpark. In deze wijk waren nog niet eerder aktiviteiten van onze gemeente geweest en daarom verheugde het ons temeer dat deze avonden goed bezocht werden, vooral de tweede avond was zeer goed bezocht. Ook veel mensen die niet geregeld met de gemeente opgaan mochten we deze week in ons midden hebben. In de verschillende bijeenkomsten werd achtereenvolgens de Boodschap gebracht door de broeders Sikkema, Van Beek, Tijman, Brongers en op de slotavond door onze eigen voorganger ds J. C. Loot. Verder hadden we elke avond de bijzondere medewerking van zang- en muziekgroepen. Een ieder heeft op zijn eigen wijze het aloude Evangelie gebracht, maar dat dit in een eigentijdse vorm kan hebben we ervaren. Meerdere malen gebeurde het, dat, als de dienst was afgelopen we nog bijelkaar bleven om samen te zingen en te musiceren. 't Was ook voor ons als gemeente een rijk gezegende week.
Na de slotavond waarin ds Loot tot ons sprak, gaf een jonge zuster haar hart aan de Heer en gaf de wens te kennen gedoopt te willen worden. In de daarop volgende week kwamen nog drie jonge mensen met dezelfde wens. U zult begrijpen wat een grote vreugde dit voor ons allen was, zo spoedig zegen op de arbeid te mogen zien.
Zondag 27 april zijn deze vier jonge mensen door de doop de gemeente binnengeleid. Onze voorganger sprak naar aanleiding van het ons zo bekende gedeelte uit Rom. 6, en door de prediking werd het ons weer opnieuw duidelijk welk een rijkdom het is op deze wijze te mogen beleven met Christus gestorven te zijn maar ook met en door Hem een nieuw leven te mogen beginnen. 's Middags tijdens de avondmaalsdiensten werden de nieuwe leden door ouderling br J. F. van Wier namens de gemeente welkom geheten. Hij sprak de hoop uit dat deze vier jonge mensen hun plaats in de gemeente mogen vinden en een blij getuige voor de wereld mogen zijn.
We gaan ook hier in Harlingen verder, denkende aan de woorden die onze voorganger sprak na de doopsbediening: En nog is er plaats.

HANDELINGEN 69 IN DEN HELDER

Den Helder — (H.E.K.d.J.) Ook in Den Helder zijn de konferentieavonden weer verleden tijd. Wat hebben we het machtig gehad. Maandagavond 21 april mochten we in een bidstond deze dagen aan de Heer opdragen, want dat is toch het belangrijkste, biddende achter het werk te staan. Dinsdagavond ging het feest verder. Om half acht met een zangdienst. Voor de begeleiding zorgde het combo „De Pelgrims". Wat heerlijk om met zo velen te zingen en te spelen van Gods liefde en kracht. Zelf hebben we geen voorganger, maar voor de tweedaagse conferentie was ds W. Hessels uit Lemmer over gekomen, die hier vier dagen kon blijven. Het woord dat ds Hessels behandelde was uit Genesis 33. „Veel hebben, of alles bezitten". Medewerking aan deze dienst verleenden het combo „De Pelgrims" en het zangkoor.
Voor woensdagavond mochten we ook ds H. G. Koekkoek uit Alphen a.d. Rijn begroeten, die samen met ds Hessels de spreekbeurten vervulden. Voor deze avond werd het een ernstige waarschuwing. Ds Koekkoek sprak over: „Hoe nodig is het gereed te zijn als Jezus komt", en ds Hessels sprak over: „Hoe nodig is het gered te zijn als Jezus komt". Voor de muzkale medewerking hadden we een bekend combo uit Amsterdam, „The Messengers" van het Leger des Heils uitgenodigd, wel bekend van de toogdag in Epe. Het was weer een heel goede avond. Beide avonden was de kerk geheel bezet.
Donderdagavond kwamen we weer bij elkaar voor een dankstond. De opkomst was toen matig, maar we hebben een heel, heel fijne avond met elkaar gehad, waarin we onze Heer en Heiland oprecht mochten danken voor alles wat Hij ons op wonderbaarlijke wijze gegeven heeft. Ook deze avond had ds Hessels de leiding. Deze avonden waren in de allereerste plaats tot opbouw van de gemeente. En we geloven en blijven bidden dat de Heer ons verder ook rijk zal gaan zegenen.
Vanaf deze plaats willen wij in de eerste plaats ds Hessels heel hartelijk dankzeggen voor alles wat hij deze dagen voor ons heeft betekend. Wij mogen hier wel spreken namens alle leden en vrienden van de gemeente. Ook willen wij de gemeente Lemmer heel hartelijk bedanken voor het afstaan van haar voorganger. Tevens ds Koekkoek, hartelijk bedankt.
Rest ons nog het combo „The Messengers" dank te zeggen voor de fijne nummers die het bracht. Dit waren zo de gebeurtenissen rondom de evangelisatie actie Handelingen 69 in Den Helder. We geloven dat de Heer ons ook verder helpt om tot zegen te zijn.

HANDELINGEN 69 IN LEIDEN

Leiden — (G.M.J-N.) Ook in onze gemeente hebben we ons ingezet voor deze aktie. Uit de gemeentelijke plankommissie zijn werkgroepen ontstaan, die zich hebben bezig gehouden met het opstellen van de programma's, de propaganda, financiën, interne opbouw van de gemeente, huisbezoek, nazorg etc.
In de week van 22 t.e.m. 29 maart hebben we elke avond in onze kerkzaal bijzondere diensten gehad, waaronder een filmavond met een prachtige film van Billy Graham, een zangavond m.m.v. een padvindsterskoor uit Den Haag en een jeugddienst, waaraan een muziekgroep uit Rijnsburg meewerkte. De overige avonden hadden we evangelisatiediensten met als sprekers ds P. v. d. Werf, ds Ph. Lindeman en ds J. Bouritius. Verder verleenden ook het Haags baptisten mannenkoor en ds en mevrouw Boyd uit Eindhoven hun medewerking. Vóór en na elke dienst hadden we een korte bidstond.
Het is een geweldige week geweest, waar we nog steeds met blijdschap aan terug denken.
Handelingen 69 is bedoeld om mensen van buitenaf in aanraking te brengen met het Evangelie van Jezus Christus en we hadden dan ook graag gezien dat er in deze week mensen tot bekering waren gekomen; helaas is dit niet het geval geweest. Maar we zijn niet teleurgesteld en we geloven ook zeker dat deze week niet tevergeefs is geweest. Onze gemeente is maar klein en daarom hebben we de medewerking nodig van elk gemeentelid en dat hebben we in deze Handelingenweek ondervonden. Dat heeft ons goed gedaan en gesterkt en daarom voelen we des te meer dat we er mee dóór moeten gaan.
Op 24 april hadden we een kontaktavond en hebben we met elkaar van gedachten gewisseld over de akties die tot nu toe zijn ondernomen. Tevens waren we in de gelegenheid onze meningen naar voren te brengen, waardoor nieuwe plannen zijn ontstaan voor een volgende campagne, die

Wat zullen we lezen?

Jezus' hemelvaart is een heilsfeit; gelijk Zijn geboorte, Zijn dood, Zijn opstanding heilsfeiten zijn, zo is ook Zijn hemelvaart een heilsfeit, zo zal ook Zijn wederkomst een heilsfeit zijn. Zonder dood geen opstanding, en daarom ook: zonder hemelvaart geen wederkomst. Daarom is de hemelvaartsdag bij uitstek een dag voor de gelovigen, om samen naar de Schriften te luisteren en samen de Heer te danken.

zondag	11 mei	Col 3 : 1-4	**Jezus' hemelvaart is vervolg op Zijn opstanding**
maandag	12 mei	Joh 15 : 1-8	**Ondanks Zijn hemelvaart is Jezus met de Zijnen verbonden**
dinsdag	13 mei	Mt 22 : 1-14	**Het gaat om de komende bruiloft**
woensdag	14 mei	Joh 16 : 5-15	**Jezus ging, opdat de Geest zou komen**
donderdag	15 mei	Ps 24 : 7-10 en Hd 1 : 1-12	**DE DAG DER KRONING IS GEKOMEN**
vrijdag	16 mei	Joh 14 : 1-6	**Hij is bezig**
zaterdag	17 mei	I Th 4 : 13-18	**Jezus komt weer, blijf dat geloven** Pl.

we in het najaar hopen te houden... Onze voorganger ds R. Reiling dankte de gemeente voor alle spontane medewerking en voegde daaraan toe, dat hij versteld had gestaan van de talenten die in de gemeente aanwezig zijn. Als we die blijven gebruiken, dan zullen ongetwijfeld ook de verdere plannen die we hebben in het kader van Handelingen 69 een geslaagde uitwerking hebben.
Op zondag 2 maart hadden we nog een feestelijke dag, daar onze broeder Gebius op 70-jarige leeftijd zijn Heiland ook wilde volgen in het watergraf. We hadden een fijne dienst met elkaar en zijn de Heer dankbaar voor alle zegeningen die we in de afgelopen weken mochten ontvangen.

VREUGDE IN PERNIS/HOOGVLIET

Pernis-Hoogvliet — (A.V.) Vreugde, vreugde, louter vreugde is bij u van eeuwigheid. Ook wij willen als gemeente u mee laten delen in onze blijdschap. Mochten wij in het begin van dit jaar een jonge zuster door de doop inleiden in onze gemeente, zo mochten wij afgelopen zondag weer getuigen zijn van de doop van een oudere broeder, die Gods bevel opvolgde. Onze voorganger ds Pflaum leidde deze feestdienst in met het woord uit 2 Kon. 4, waarin tot Naäman het bevel kwam, dat hij indien hij gezond wilde worden (hij was melaats), zich 7 x moest onderdompelen om weer rein te worden. En hij gehoorzaamde. Zo geeft God ons het bevel: Bekeert u en laat u dopen. Wat is het fijn om te beleven, dat God in deze tijd, van wereldspanningen, techniek en verval, toch nog wonderen doet en in deze keiharde wereld nog mensenharten beroert en uitnodigt Hem te volgen, dat er gehoor aan gegeven wordt. Ons zangkoor luisterde deze middag op met o.a. Ik ben een pelgrim, ik ben een vreemdeling, ik ben reizend naar die mooie stad omhoog.
Er is nog meer vreugde, blijdschap en dankbaarheid in onze gemeente: op 13 mei is er feest bij br en zr Corporaal-Nuthert (resp. 78 en 79 jaar) aan de Uiterdijk 51 te Pernis. Zij zijn die dag 50 jaar getrouwd. Onze broeder is 66 jaar lid van de gemeente en onze zuster 21 jaar.
Op 8 mei is er feest bij broeder en zuster J. Luyten-Barendrecht (resp. 82 en 78 jaar) aan de Ben. Molendijk 11 te Spijkenisse. Ook zij zijn op deze dag 50 jaar getrouwd. Onze broeder is 51 jaar lid van de gemeente en onze zuster 58 jaar.
Beide families zijn nog goed gezond en ook nog zeer aktief in het bezoeken van de kerkdiensten. De gemeente ligt hen zeer na aan het hart en dat kan ook haast niet anders na zoveel jaar lid te zijn. Tot veel zegen zijn zij voor anderen geweest. Wij hopen, dat God hen wil helpen tot het laatste toe, tot zegen te zijn voor anderen.
Op beide families is de Zeeuwse spreuk van goede toepassing: Luctor — ik worstel (hier beneden) — et emergo — en kom boven (bij de Heer). Wij wensen beide families een heel prettige dag.
Voor al het goede hierboven vermeld zijn wij de Heer dankbaar. Het werk dat Hij begonnen is gaat door, totdat Hij komt.

HANDELINGEN 69 IN ROTTERDAM

Rotterdam — (v.d.B.) Na een wat aarzelend begin gingen — na inschakeling van de pers — de kaarten voor het optreden van Miss Irene Jordan in de Rotterdamse Doelen vlot van de hand. De zaal zou vol komen. Toch waren er op de avond van de 2e maart nog heel wat thuisblijvers, desondanks ging de bezetting van de grote zaal ver boven de aanvankelijke verwachtingen. En velen hebben genoten van wat er werd geboden op deze avond: een avond, die de aandacht moest vestigen op het komende evangelisatie-programma van de Rotterdamse baptisten. Een soort blikvanger dus, of zo u wilt — ons visitekaartje.
Maar nee, ons visitekaartje was het toch niet. Dat was veeleer de evangelisatie-avond op zondag 9 maart, die wel geen volle Doelenzaal trok, maar toch een volle kerkzaal. Ook daar vierde het lied hoogtij. Het lied, dat wij als gemeente zelf mochten zingen. Het lied, dat de zangkoren van Rotterdam-Zuid en van Rotterdam-Centrum samen mochten brengen, en het lied, dat vertolkt werd door onze gasten: „The four sounds" (hetwelk overgezet zijnde, luidt: „De vier geluiden"). Zij brachten een eigen geluid; een zeer goed geluid. Om het eens in de stijl van de jeugd van vandaag te zeggen: „Een goed soundje".
Ds H. v. d. Werf uit Den Haag sprak voor ons. Uiteraard over het goede nieuws, dat Evangelie heet. Over de vraag: „Is geloven de moeite waard?" En dát het de moeite waard is, wist hij ons duidelijk te maken! We hopen en bidden, dat het ook „anderen" duidelijk moge worden!
Een tweede appèlavond volgde op 2 april. Deze avond was echter meer op de jeugd en op de gemeente afgestemd. De gast-medewerkers waren deze keer de „Gospel Five" uit Hengelo, die met z'n achten voor ons zongen en speelden. Voor gevoelige oren misschien ietwat volumineus. Doch in ieder geval fris, blij en meeslepend. En wellicht nieuwe wegen wijzend. Dan waren er nog drie jonge mensen met een liedje en een praatje, met wat geestelijke heilmassage en met een boodschap voor wie het wilde horen. Kortom — een cabaretgroepje van eigen erf, vakkundig en aan de piano muzikaal begeleid door onze organist. Ds Ph. Lindeman uit Utrecht diende met het Woord, of — volgens zijn eigen zeggen — zorgde voor een doorsmeerbeurt.
Wat zijn er toch veel manieren om je met het evangelie bezig te houden. Of moeten we zeggen: wat kan het evangelie Zich op veel manieren met ons bezig houden? En wat zijn er veel mogelijkheden om te zingen van onze Heer. Een ieder zingt z'n eigen lied... Maar Hij is ons aller Heer.

BELANGRIJK TABITHA NIEUWS

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid, Zijne Excellentie dr R. J. H. Kruisinga, heeft aan het bestuur van Tabitha-Amsterdam meegedeeld, dat toestemming verleend wordt tot de bouw van een verpleegtehuis met 150 bedden voor geestelijk gestoorde bejaarden.
Dat er blijdschap is bij de broeders in Amsterdam, die met hard en inspannend en aanhoudend werken dit mooie resultaat hebben bereikt, is buiten kijf.
Dat hun moeite op deze wijze is beloond, mag ons allen tot dankbaarheid stemmen.
Wellicht, dat op het einde van dit jaar nog de eerste spade — beter gezegd: de eerste paal — in de grond kan gaan voor dit psychiatrisch-geriatrisch verpleegtehuis, dat gebouwd zal worden aan de Sam. van Houtenstraat in Amsterdam-West.
Ploeger

ADVERTENTIES

BELANGRIJKE HERUITGAVEN IN FRAAIE UITVOERING

Binnenkort verschijnt:

C. H. SPURGEON

ALLES UIT GENADE

Een ernstig woord tot hen die de zaligheid zoeken te verkrijgen door de Heere Jezus Christus.
Uit het Engels vertaald door Elisabeth Freystadt.
Vijfde ongewijzigde druk. Omvang 180 pagina's.
In fraaie, geheel linnen band. Prijs *f* 9,50.

Charles Haddon Spurgeon, door één van zijn biografen niet ten onrechte de „prins der predikers", genoemd, is in dit boek op zijn best. Of, om het met de woorden van dezelfde biograaf te zeggen: Dit boek heeft de dubbele onderscheiding van in meer vreemde talen te zijn overgezet en voor een groter aantal mensen tot zegen te zijn geweest dan enig ander boek van Spurgeon.
Er mogen in onze tijd, niet het minst ten aanzien van de prediking, veel veranderd zijn, het aanbod van Gods genade blijft onverminderd van kracht. Juist daarom heeft dit boek van Spurgeon ons ook vandaag nog zoveel te zeggen.

Zojust verschenen:

C. H. SPURGEON

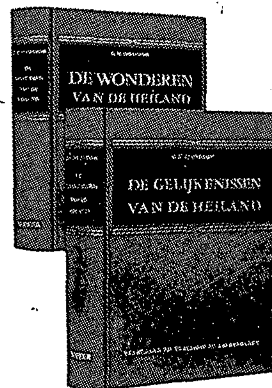
VOOR IEDERE MORGEN
VOOR IEDERE AVOND

Dagboeken voor huisgezin of binnenkamer. Uit het Engels vertaald door P. Huet en H. E. Faure.
Zevende, onveranderde druk. Omvang per deel 368 blz. In fraaie kunstlederen banden met drie-kleuren-stofomslag.
Prijs *f* 13,50 per deel.

Geen betere aanbeveling voor deze beide dagboeken dan Spurgeons eigen woorden, ontleend aan zijn **Voorbericht:** „Huiselijke godsdienst is van onberekenbaar gewicht, zo voor het tegenwoordige als voor het toekomstige geslacht ... Het voorspelt ons een dag van genade, wanneer wij die bijtijds met God beginnen. Een **belofte** bij het ochtendkrieken en een **zeker woord** bij zonsondergang, omstralen de kruin des daags met licht en schoeien zijn voeten met liefde. Met Jezus het morgen- en avondbrood te breken, is als het genieten van de dagen des hemels op aarde".
De heruitgave van Spurgeons dagboeken „Voor iedere morgen" en „Voor iedere avond" kwam tot stand in samenwerking met Drukkerij W. A. de Groot, Goudraan.

C. H. SPURGEON

DE WONDEREN VAN DE HEILAND

in vierendertig leerredenen verklaard en toegepast.
Uit het Engels vertaald door E. Ubels. Derde, ongewijzigde druk; 520 blz. Fraai gebonden. Prijs *f* 24,50.

C. H. SPURGEON

DE GELIJKENISSEN VAN DE HEILAND

in negenenvijftig leerredenen verklaard en toegepast.
Uit het Engels vertaald door Elisabeth Freystadt. Derde, ongewijzigde druk; 640 blz. Fraai gebonden *f* 26.50.

De in deze uitgaven gebundelde preken munten uit door een rijke Schriftuurlijke inhoud en een ongekunstelde welsprekendheid, waardoor zij vandaag nog even aktueel en boeiend zijn als toen Spurgeon ze uitsprak.
Aan de uitvoering van alle hier genoemde Spurgeon-werken is goede zorg besteed, zoals uit de afbeeldingen moge blijken. Behalve „Alles uit genade", dat omstreeks 1 juni a.s. verschijnt, zijn ze alle onmiddellijk leverbaar.

Stelt u belang in deze boeken, wacht dan niet met bestellen. De vraag is groot en de oplagen zijn beperkt!
De betaling behoeft geen bezwaar te zijn: U kunt desgewenst in termijnen betalen tot een minimum van

f 7,50 per maand

Maak gebruik van dit aantrekkelijke aanbod en zend vandaag nog de bestelbon aan uw boekhandel of aan

UITGEVERIJ T. WEVER
Postbus 59 - Franeker

BESTELBON
(als drukwerk verzenden, in open envelop).

Zend mij ten spoedigste:
.... ex. Spurgeon, ALLES UIT GENADE.
Prijs gebonden *f* 9,50.
.... ex. Spurgeon, DE WONDEREN VAN DE HEILAND.
Prijs gebonden *f* 24,50.
.... ex. Spurgeon, DE GELIJKENISSEN VAN DE HEILAND.
Prijs gebonden *f* 26,50.
.... ex. Spurgeon, VOOR IEDERE MORGEN (dagboek).
Prijs gebonden *f* 13,50.
.... ex. Spurgeon, VOOR IEDERE AVOND (dagboek).
Prijs gebonden *f* 13,50.
Ik betaal direct na ontvangst ineens/in termijnen van .... (minim. *f* 7,50) per maand *
Naam: ....
Adres: ....
Woonplaats: ....
Datum: .... Handtekening: ....
* Doorhalen a.u.b. wat niet bedoeld is.

DE CHRISTEN

16 mei 1969
84e jaargang — 20

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam. — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Naar een A.V. - Nieuwe-stijl

DE VORIGE WEEK kwamen in Eindhoven afgevaardigden en belangstellenden bijeen voor de Algemene Vergadering van de Unie van Baptistengemeenten, de negenentachtigste in successie. Twee volle dagen is er gesproken, gediscussieerd, overwogen, gekozen en besloten. Zo gaat dat sinds jaar en dag. In de laatste zitting — dat was vrijdagmiddag — werd een motie aangenomen, waarin de afgevaardigden de wenselijkheid uitspraken van een effectiever functioneren van de Algemene Vergadering in de toekomst. De Commissie der Unie is gevraagd om de mogelijkheden dienaangaande te onderzoeken en daarover begin volgend jaar te rapporteren. Wellicht gaan wij naar een A.V.-nieuwe-stijl, die past in deze tijd en bij onze gemeenschappelijke taak in deze tijd.

Velen waren naar Eindhoven gekomen, de meesten woensdagavond al. In tegenstelling tot voorgaande jaren was er nu geen *aparte* begroetingssamenkomst. Alle bijeenkomsten werden gehouden in de ruim 10 jaar oude baptistenkerk aan de Marconilaan. In zijn openingstoespraak herinnerde ds C. Mostert, de voorzitter van de Commissie der Unie, aan het woord van Jezus uit Johannes 13: ‚Hieraan zullen allen weten, dat gij discipelen van Mij zijt, indien gij liefde hebt onder elkander'.

Namens de gemeente te Eindhoven werden de aanwezigen verwelkomd door de plaatselijke voorganger ds Jac. Schouten, die in alle toonaarden de lof van de Lichtstad bezong. Ook het zangkoor liet zich enkele malen horen, waarbij een toegift niet uitbleef. De avondmaalsviering was donderdagavond. De kerk was bij die gelegenheid tot de laatste plaats bezet. Voor velen betekent de viering van het avondmaal het *eigenlijke* hoogtepunt van de Algemene Vergadering. Niet graag hadden we dit intens beleven van de gemeenschap met de Heer en met elkaar willen missen!

Naar binnen gekeerd

Deze 89ste A.V. onderscheidde zich niet van de vorige. Ds K. Reiling sprak tegenover de studenten van ‚een vrij vlakke vergadering'. De aanvaarding van vier jonge toekomstige voorgangers, allen studerend aan De Vinkenhof, zag hij als hoogtepunt. In dit verband noemde hij ook de kennismaking met zuster Corrie Brouwer uit Hengelo, die binnenkort naar Congo vertrekt.

Het zou te ver voeren om de Algemene Vergadering uitvoerig te verslaan. Belangstellenden moge ik verwijzen naar de *Strekenkrant van Unie-land*, een gestencilde uitgave van de studenten, waarvoor grote belangstelling bleek te bestaan! Elders in dit nummer zijn de voornaamste besluiten, etc. puntsgewijze opgesomd.

Zo zal een Werkgroep voor Theologisch Beraad in het leven worden geroepen, die de tegenwoordige adviescommissie moet vervangen. Het maandblad De Zaaier wordt ondergebracht bij de Evangelisatiecommissie (ECU), hetgeen enkele wijzigingen en aanvullingen van het huishoudelijk reglement noodzakelijk maakt. De Zendingscommissie (UZC) krijgt een nieuwe werkorde, die beter aansluit bij de tegenwoordige situatie. Ds H. L. Nieman en ds J. Schouten werden erkend als Unie-predikanten. Als Unie-studenten werden vervolgens aanvaard de broeders A. A. Boeschoten, P. Brongers, A. Hofman en J. H. Hofman. Het werk van evangelist José Parraga onder de Spaanse gastarbeiders zal voortaan plaatsvinden onder auspiciën van de Evangelisatiecommissie (ECU). Dan waren er de onvermijdelijke verkiezingen, een telken jare weerkerend onderdeel. Ook sprak de Algemene Vergadering zich over enkele moties uit.

Een gemeenschappelijk voorstel van U.C. en Opleidingscommissie (CvdO) leidde donderdag en vrijdag tot langdurige en veelal verwarde discussies. De bedoeling was, dat een kracht aan De Vinkenhof zou worden aangesteld, die zich enerzijds moest bezig houden

of deze AV in haar huidige opzet en werkwijze nog wel past in deze tijd . . . (foto: Jannes Hofman)

met het werk van vorming en toerusting van gemeenteleden in het kader van de Unie en anderzijds met de praktische vorming van de a.s. voorgangers. Er bleken bij de afgevaardigden nogal wat bezwaren te leven, voor een deel van ideële en voor een ander deel van financiële aard. Toen bij een uitspraak over het principiële aspect van de zaak de stemmen staakten, was een stemming over de praktische kanten op dat moment overbodig geworden. Intussen staat het wel vast, dat U.C. en C.v.d.O. zich opnieuw zullen beraden.

Al met al is duidelijk, dat ook deze Algemene Vergadering geen grootse besluiten genomen heeft. Zij toont tevens aan, dat wij nauwelijks beseffen wat er tegenwoordig allemaal aan de hand is. De stelling als zou onze kracht zijn gelegen in het isolement, lijkt mij intussen achterhaald. Wij hebben met de andere kerken en christenen te maken, of wij willen of niet. Ik denk aan een woord van John Donne, dat dr Martin Luther King dikwijls en met instemming citeerde: ‚Geen enkel mens is een eiland op en voor zichzelf. maar een stuk van het vasteland, een deel van het geheel.... Welk mens ook moge sterven, ik lijd schade door zijn dood, omdat ook ik in de mensheid begrepen ben'.

Hoe nu verder?

In mijn voorbeschouwing — veertien dagen geleden — sprak ik de verwachting uit, dat de 89ste Algemene Vergadering wel eens zou kunnen uitwijzen, of deze in haar huidige opzet en werkwijze nog wel past in deze tijd. Na Eindhoven is dat voor mij geen vraag meer, voor mij trouwens niet alleen. Ds K. Reiling, in dit soort zaken een man van gezag: ‚De huidige vorm is uit de tijd. De A.V. verloopt nog precies zoals vijftig jaar geleden'.

Tijdens de laatste zitting diende de gemeente te Enschede, daarin gesteund door Groningen-Zuid, Hoogezand, Muntendam en Veendam, een motie in, waarin gevraagd werd om een ‚effectiever functioneren' van de Algemene Vergadering in de toekomst. Deze motie, die met ruime meerderheid van stemmen werd aangenomen, vraagt de Commissie der Unie om de mogelijkheden dienaangaande te onderzoeken en daarover begin volgend jaar te rapporteren.

De Algemene Vergadering heeft haar tijd gehad. Zij is met haar ca. 150 stemgerechtigde leden (de Generale Synode van de meer dan 800.000 zielen tellende Gereformeerde Kerken is nog niet half, zo groot!) *veel te omvangrijk* om behoorlijk te kunnen werken en zou m.i. tot vijftig hooguit zestig leden moeten worden teruggebracht.

Daarnaast zou aan de *afvaardiging* in vele gevallen meer zorg en aandacht moeten worden besteed. Niet weinigen zijn nauwelijks meer in staat het geheel te overzien, laat staan te beoordelen. De Algemene Vergadering bepaalt, formeel gesproken, het beleid, maar in de praktijk komt ze daar niet aan toe.

Ook zijn de *faciliteiten* veelal onvoldoende. Men kan zijn werk niet naar behoren verrichten met alle paperassen op schoot en opzij. Daarmee bedoel ik niets onvriendelijks jegens de ontvangende gemeente, want organisatie en verzorging liepen gesmeerd. Maar bij een nieuwe opzet van de Algemene Vergadering dient met bovenstaande opmerking toch wel rekening te worden gehouden.

Tenslotte zou ik ook nog iets over de *vergadertechniek* willen zeggen. De voorzitter van de Algemene Vergadering verdient lof voor de wijze waarop hij deze heeft geleid. Er zijn natuurlijk fouten gemaakt, maar dat is onvermijdelijk. Over het algemeen was de leiding echter correct te noemen. Toch zullen wij in de toekomst de vergaderregels nog beter moeten leren kennen en toepassen. Daarzonder zal het beslist niet gaan.

De vorige keer signaleerde ik het feit, dat de Unie-zaken thans in toenemende mate gewestelijk de aandacht krijgen. Om te vervolgen: ‚Daar, in kleiner verband, kunnen allerlei dingen worden doorgesproken. Daar kunnen kerkeraden en afgevaardigden over het landelijk werk worden geïnformeerd. Daar krijgt de onderlinge gedachtenwisseling een kans, een m.i. broodnodige bijdrage tot meningsvorming en verantwoordelijkheidsbesef'. Dit zijn zo enkele losse gedachten, die om verdere doordenking en uitwerking vragen. Ik kom daar nog wel eens op terug.

Ook zouden wij, maar dan op grotere schaal, jaarlijks een een- of meerdaags landelijk congres moeten houden, waarop de grote vragen van deze tijd ter sprake komen. In zijn openingstoespraak noemde ds C. Mostert: het functioneren van de gemeente in de welvaartsstaat, de vraag naar het geestelijk gezag in de christelijke gemeente, de problemen rondom de oecumene, de besteding van geld en vrije tijd, het jeugdvraagstuk, het werk van toerusting en vorming. Het zal u niet moeilijk vallen om de opsomming met verschillende andere onderwerpen aan te vullen.

Ik eindig. Maar niet dan na opgemerkt te hebben, dat de in deze beschouwing gelanceerde gedachten niet pretenderen de oplossing te bieden voor de rondom de Algemene Vergadering ontstane en bestaande problematiek. Ze willen slechts een bijdrage tot de discussie zijn, die, naar ik hoop door anderen zal worden voortgezet.

J. A. Brandsma

NIEUWE REDAKTEUREN VOOR ‚DE CHRISTEN'

Ds M. Cohen te Zwolle en ds J. van Dam te Sneek zijn door de Algemene Vergadering te Eindhoven gehouden gekozen als nieuwe redakteuren van De Christen. Zij volgen in deze funktie drs J. Reiling en ds H. Ploeger op, die niet herkiesbaar waren.

De drie overige redakteuren, ds F. E. Huizinga, ds H. van der Werf en ds J. A. Brandsma werden herkozen.

De nieuwe redakteuren zullen ingaande september a.s. hun arbeid beginnen.

LANDDAG Z.O. DRENTHE

2e pinksterdag in de Emmerdennen. Het programma wordt weer „je van dat!" Jeugdspelen in de pauze.

U komt natuurlijk en neemt de hele familie mee. Aanvang 10 uur. Sluiting ± 3.15 uur nam.

Konsumpties tegen zeer lage prijzen.

LANDDAG DELDENERBROEK

2e pinksterdag wordt te Deldenerbroek weer de Landdag van het Gewest Twente gehouden. Aanvang 10.30 uur.

Sprekers: ds W. Kos, ds C. v. Wier.

Medewerking van vele zang- en muziekgroepen.

Verder sportwedstrijden, kinderspelen etc.

VERKIEZINGEN AV-1969

De verkiezingen op de Algemene Vergadering te Eindhoven hadden tot uitslag:

Commissie der Unie: (vakature ds F. E. Huizinga) ds H. van der Werf, 's Gravenhage.

Unie Zendings Commissie: (vakature ds G. van 't Wout) ds M. Cohen, Zwolle; (vakature drs J. Bijleveld) ds J. Euwema, Vroomshoop.

Commissie v. d. Opleiding: (vakature ds H. Th. Plevier) ds S. J. Zijlstra, Delfzijl.

Financiële Commissie: (alle zetels vakant) H. G. Boeschoten, Culemborg; A. J. Niessink, Arnhem en H. de Vries, Den Dolder.

De Zaaier: (vakature ds F. E. Huizinga en ds G. H. W. Pflaum) ds J. Euwema, Vroomshoop en ds R. Reiling, Leiden.

De Christen: (vakature drs J. Reiling en ds H. Ploeger) ds J. van Dam, Sneek en ds M. Cohen, Zwolle.

MEDEDELINGEN

★ De sekretaris van de baptistengemeente Doetinchem, H. H. Vos is telefonisch aangesloten onder nr. 08340-5618.

★ Het nieuwe adres van de voorganger van de baptistengemeente te Steenwijk luidt thans: J. van der Veen, Wulpstraat 54, Heerenveen, tel. 05130-5128.

★ De sekretaris van de gemeente Apeldoorn, R. de Boer is verhuisd naar: Anklaarseweg 200, Apeldoorn, tel. 05760-18991.

„Hij zal Mij verheerlijken, . . .” Joh. 16 : 14.

Aan rustige wateren

De Heilige Geest en Christus zijn één

Deze maand zullen we weer het Pinksterfeest vieren. Het feest van het geweldig komen van de Geest in het leven van de vreesachtige discipelen.

Er zijn tegenwoordig veel christenen die niet goed weg weten met het Pinkstergebeuren. Het lijkt allemaal zo vaag, zo abstrakt en subjektief. Vroeger werd het werk van de Heilige Geest netjes ondergebracht in verschillende gladde, dogmatische formules. Of ze verstaanbaar waren of niet, dat deed niet terzake, 't belangrijkste was, dat ook de Geest gerubriceerd was. De Geest van God waait echter waarheen hij wil. Hij sluit zich niet op in onze keurige vakjes.

Een ander probleem in het verstaan van de Geest is, dat het zo moeilijk is om de menselijke geest te onderscheiden van Gods Geest. Er is al zoveel gezegd in naam van de Geest, wat achteraf louter mensenwoorden bleken te zijn.

Onze tekst wil ons echter helpen in het juist onderscheiden. Joh. 15, 26: „Wanneer de Trooster komt, dien Ik u zenden zal van den Vader, de Geest der Waarheid, die van den Vader uitgaat, zal deze van Mij getuigen; en gij moet ook getuigen, want gij zijt van het begin aan met Mij”.

En opnieuw in Joh. 16, 13, 14: „Nog veel heb Ik u te zeggen, maar gij kunt het thans niet dragen; doch wanneer Hij komt, de Geest der waarheid, zal Hij u de weg wijzen tot de volle waarheid; want Hij zal niet uit Zichzelf spreken, maar al wat Hij hoort, zal Hij spreken en de toekomst zal Hij u verkondigen. Hij zal Mij verheerlijken, want Hij zal het uit het mijne nemen en het u verkondigen.”

Deze woorden van Jezus willen ons laten zien, dat het voornaamste werk van de derde persoon in de goddelijke drieeenheid op aarde hierin bestaat, dat Jezus wordt verheerlijkt, dat van Hem wordt getuigd, dat zijn waarheid aan het licht wordt gebracht.

Hoe komt het dat we, als de geschiedenissen van Jezus ons verteld worden, we geloven dat hier goddelijke wijsheid spreekt? Dat is het werk van de Geest! Het is Gods Geest die ons beweegt om Jezus' liefde voor ons te beantwoorden. Het is de Heilige Geest die ons steeds op Christus wijst en ons de innerlijke zekerheid geeft dat Jezus de Christus is. Het is de Heilige Geest die ons overtuigt dat in Christus God zelf tot ons spreekt. Hij is dezelfde kracht die ook in Jezus werkzaam was!

Als we het zo gaan zien, begrijpen we dat we bij pinksteren niet in de eerste plaats moeten zoeken naar buitengewone manifestaties, maar naar Christus zelf. Petrus zegt op die pinksterdag dan ook niet: zie je wel, dat de Heilige Geest is gekomen, want we spreken in tongen. Nee, Petrus gaat dan niet op mensen wijzen, maar op Jezus, op Zijn dood en Zijn opstanding. Hij is de inhoud van de boodschap van de apostelen. Zo wil het Gods Geest, „want Hij zal het uit het mijne nemen en het u verkondigen”.

Geloofd zij Jezus! Gode zij eer, „Wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en wat in geen mensenhart is opgekomen, al wat God heeft bereid voor degenen, die hem liefhebben. Want ons heeft God het geopenbaard door den Geest”, 1 Cor, 2, 9, 10a.

Vroomshoop J. Euwema

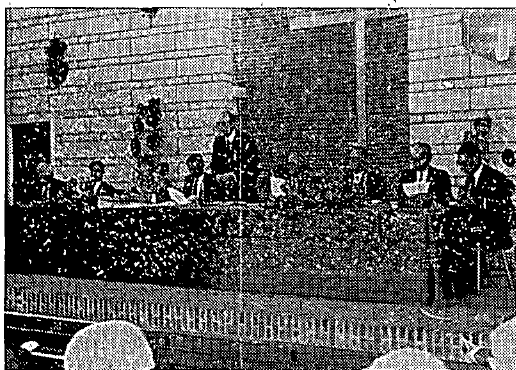
(Uit: Gemeentestem)

89ste ALGEMENE VERGADERING

DE EERSTE DAG: 8-5-69

Ongetwijfeld speelt een belangrijk deel van een AV der baptisten zich af vóór de aanvang. En een AV begint altijd twee keer: op de officiële openingsavond, én in de vroege morgen van de eerste vergaderdag. Dáár, en in die ogenblikken van ontmoeting, proeft men de verbondenheid der gemeenten. Dáár gebeurt iets in het hart van elke man, elke vrouw: men speurt de drang om dicht bij elkaar te blijven. En in die momenten wordt de pijn om verdeeldheid en verwijdering het scherpst gevoeld.

Om precies 9.30 uur begon de AV; *ds C. Mostert* las een Schriftgedeelte, waarna *ds Th. van der Laan*, algemene secretaris der Unie, in gebed voorging. Zoals gebruikelijk, werd een aantal ontvangen groeten voorgelezen — wat kon de AV anders besluiten dan de groeters een vriendelijke groet te doen toekomen? De zieke voorgangers hebben tevens inmiddels een bloem ontvangen.

Ds C. Mostert, voorzitter van de UC, die op korrekte wijze de 89ste Algemene Vergadering leidde. (foto: Jannes Hofman)

Met enkele bondige woorden, omringd door een beminnelijke glimlach, kondigde voorzitter Mostert aan, dat hij in de discussies voor elk onderwerp 2 ronden zou geven, en op verzoek zou laten afstemmen.

Verkiezingen

Natuurlijk bent u benieuwd naar de uitslag der stemmingen. *Ds F. E. Huizinga* verliet de UC en *ds H. v. d. Werf* van Den Haag volgt hem op. *Ds G. van 't Wout* en *drs. J. Bijleveld* beëindigden hun werk in de UZC en worden opgevolgd door de voorgangers *M. Cohen* en *J. Euwema. Ds S. J. Zijlstra* zal in de C.v.d.O. de plaats innemen van *ds H. Th. Plevier.* Schrijvers in uw lijfblad zullen zijn de broeders *M. Cohen* en *J. van Dam* in de vacatures *H. Ploeger* en *J. Reiling.* In De Zaaier zullen de broeders *F. E. Huizinga* en *H. v. d. Werf* opgevolgd worden door de broeders *J. Euwema* en *R. Reiling.*

Tot nieuwe leden van de Financiële Commissie der Unie werden gekozen de broeders *H. G. Boeschoten, A. J. Niessink* en *H. de Vries.*

Het jaarverslag

Dat het jaarverslag aanleiding zou geven tot enkele vragen rondom radio en t.v., was duidelijk. Hopelijk is het woord van ds Van Dam, die namens de Unie Radio en Televisie Commissie sprak even duidelijk begrepen: Ons is als baptisten zendtijd toegewezen door de Minister, die wij via het Convent van Kerken benutten. Met de Evangelische Omroep is geen verbinding mogelijk, daar deze — als zij zendtijd krijgt toegewezen — geen zendtijd ten behoeve van de kerken krijgt.

Financiën

De werkmethode, zoals die al jaren gevolgd wordt, blijkt vruchtbaar te zijn;

we horen tenminste geen vragen meer over de besteding der gelden. De verslagen leverden daardoor ook weinig discussiestof op; ze werden alle aanvaard, evenals het accountantsrapport.

Theologisch beraad

Het was te voorzien, dat het voorstel van de UC, een Werkgroep voor theologisch beraad in te stellen, de tongen zou losmaken. Vooral het feit, dat in deze commissie verschillende theologische opvattingen samengebundeld moeten worden, gaf debat-voedsel. Natuurlijk willen we niemand een etiket opplakken, zo werd gesteld. Maar op de een of andere wijze zal dat toch gebeuren.
Opvallend in het UC-voorstel was het vetorecht, dat deze commissie zich voorbehield inzake de candidaatsstelling. Een desbetreffend amendement om dit vetorecht uit te schakelen werd verworpen. Met een ruime meerderheid werd vervolgens het voorstel aanvaard.
En nu maar afwachten, wat er uit de bus zal komen .... Dat er vele problemen zijn, die ons beroeren, en die ook in de gemeenten meer dan eens aan de orde komen, weet ieder, die mee leeft.

De Zaaierarbeid

Wat op verschillende AV's in het verleden reeds meer dan eens genoemd en gesuggereerd werd, n.l. dat de Zaaierarbeid eigenlijk thuis hoort bij de Evangelisatie Commissie, had gestalte gekregen in een desbetreffend voorstel. Een tweede punt, dat daarmee onverbrekelijk verbonden is, is de vraag: Waar moeten de eventuele baten van De Zaaier blijven? De UC was zo verstandig geweest in een toelichting haar wensen voor de toekomst kenbaar te maken: er zal een gedeeltelijk vrijgestelde voor de eindredactie van De Zaaier moeten komen, die tevens het Zaaiercolportagewerk in de gemeenten zal kunnen stimuleren. Een en ander te zijner tijd. Dat is een rekbaar begrip.
Begrijpelijkerwijs richtten de vragen der afgevaardigden zich met name op deze toelichting. De UC had er geen bezwaar tegen, deze toelichting terug te nemen.
Wat de zaak zelve betreft: dat de ECU verantwoordelijk gesteld wordt voor De Zaaier, ontmoette geen bezwaar.
Wat de bestemming van de baten aangaat: die zullen bestemd blijven voor allereerst De Zaaier, en verder voor evangelisatiearbeid in de ruimste zin des woords. Daarmee was een voorstel van *Delfzijl,* dat de baten alléén ten goede van De Zaaier mochten komen, en dat eventuele tekorten door de ECU gedragen moesten worden, verworpen.
Emmen meende — en bracht dat in een motie tot uitdrukking — dat De Zaaier weer in een kleiner formaat uitgebracht moest worden, ook vanwege de prijs. Met bijna algemene stemmen meende de AV deze motie te moeten verwerpen.

Zendingsarbeid

Zichtbaar verheugd nam de AV kennis van de mededeling, dat er weer meer contact met Irema mogelijk is. De ruim 2000 baptisten daar zullen in de herfst een eigen predikant ontvangen. Verder zullen ze graag werkers uit Nederland begroeten, alsmede materialen voor het schoolwerk. In dezen zijn inmiddels toezeggingen van de *Landelijke Zondagsschool-Centrale* en van landelijk *Zusterhulp* ontvangen.
De nieuwe werkorde werd aanvaard. *Dit betekent, dat de UZC voortaan zich niet meer alleen zal bezighouden met de*

Vlijtige vrouwenhanden zorgden voor broodjes, koffie en thee.
(foto: Jannes Hofman)

„langverbanders", dus met mensen, die zich voor heel hun leven aan de zending willen wijden, maar ook met mensen, die met hun vakkennis (van tractorchauffeur tot waterbouwkundig ingenieur) de christenen en de zendelingen in de verte zullen dienen.
We begroeten deze uitbreiding van de UZC-werkzaamheden van harte. Evenals het feit, dat de UZC voorlichtingsmateriaal zal verstrekken.
Een fijn moment was de verschijning van *zr Corrie Brouwer;* zij sprak enkele welgemeende woorden tot de vergadering, waarna *ds K. Reiling* haar in gebed aan de Heer opdroeg. Zuster Brouwer zal 2 juni per schip vanuit Rotterdam naar Sona Bata, Congo vertrekken.

Toerusting en seminarium-arbeid

Het gevaar van voorstellen is altijd, dat ze óf te veel, óf te weinig vertellen. Zó was het, dacht ik, ook met het voorstel om de opdracht van de Commissie voor de Opleiding uit te breiden met „de behartiging van het werk van vorming en toerusting van gemeenteleden dat in het kader der Unie geschiedt". En verder om de ondersteuning van het landelijk vormingswerk der NBJB met ingang van 1 januari 1969 te doen plaatsvinden door bestemmingsbijdragen uit de gemeenten via de begroting van de C.v.d.O. Tenslotte bevatte het agendapunt het voorstel een kracht aan De Vinkenhof te benoemen, zowel voor de vorming van de gemeenteleden als van de toekomstige voorgangers.
De discussie is moeizaam geweest. En tijdrovend. Na veel heen en weer gepraat, na beraad binnen C.v.d.O. en UC - een en ander maal -, na schorsing van de vergadering, werd tenslotte gestemd: 46 waren vóór, 46 tegen, totaal 92. Er waren omtrent 150 afgevaardigden aanwezig, zodat meer dan 50 aggevaardigden zich van stemming onthielden!

Jaarlijks een toogdag?

Rotterdam-Zuid's motie om op gezette tijden een landelijke ontmoetingsdag te organiseren werd met een daverende meerderheid aanvaard. En nu maar afwachten wanneer we weer een dag als op 17 september 1968 te Epe zullen beleven ....

DE TWEEDE DAG: 9-5-69

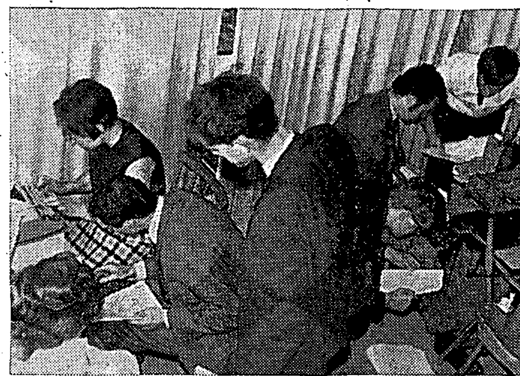
Het ontbreekt ons niet aan verslaggevers. Hiermede doel ik op het feit, dat een aantal Vinkenhofstudenten-methelpsters vrijwel op de voet de discussies vastlegden op stencil, en de afdrukken daarvan aan de congresgangers uitdeelden. Hier en daar een stekeltje, demonstreerden deze jongeren hun medeleven met de gang van zaken. Dát wilden we dan maar even gezegd hebben, onder dankbetuiging „voor de vele en gewichtige diensten, aan de baptisten bewezen".

De Stichtingen en Commissies

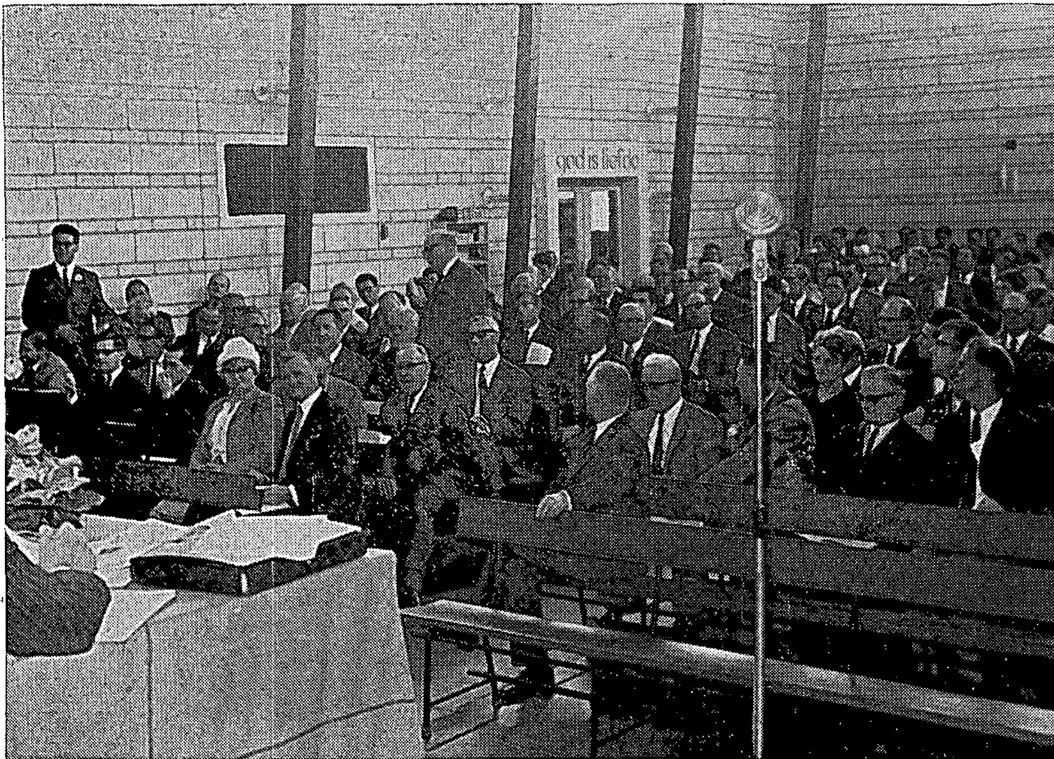
kwamen er allemaal goed af. Vlot werden de diverse stukken behandeld, de verslagen goedgekeurd. Het feit, dat over de financiën van te voren schriftelijke vragen moeten worden gesteld, is daaraan niet vreemd. Toch mag niet verzwegen worden, dat door de stichtingen en commissies een „omzet" bereikt wordt van meer dan 1 miljoen gulden. Voorwaar geen kleinigheid.

Onze bladen

Een zichtbaar verheugde *ds F. E. Huizinga* kon constateren, dat de oplage van *De Zaaier* weer in stijgende lijn zich beweegt. En De Zaaier blijft van dezelfde papierkwaliteit, en van dezelfde omvang; een desbetreffende motie van *Emmen,* het formaat terug te bren-

De AV te Eindhoven werd kritisch begeleid door „Strekenkrant van Unieland — Commentaar op feiten en gebeurtenissen", een Vinkenhofstudentenproduktie. De (gestencilde) uitgave verscheen enkele malen per dag en werd in een der bijzalen van de kerk te Eindhoven geproduceerd. Op de foto enkele zwoegende leden van deze kritische pers.
(foto: Jannes Hofman)

Een afgevaardigde aan het woord. (foto: Jannes Hofman)

gen tot dat van het verleden, werd verworpen. Ook de korting op grote partijen, die door de AV gezien werd als een subsidie van kleine aan grote gemeenten, zal niet gehandhaafd blijven.
Dat in uw lijfblad méér schrijvers zich zouden moeten presenteren, werd door een enkele gemeente als een noodzaak gezien. Dat het aantal abonné's moet stijgen, werd door geen enkele gemeente ontkend.

Voorgangersopleiding

Een vermeldenswaardig feit is, dat ondanks de carrièremogelijkheden die de huidige maatschappij aan een pientere vent geeft, er altijd weer jongemannen zijn, die bereid zijn zich te laten opleiden tot voorgangers in onze gemeenten, terwijl zij weten, dat dít werk nooit binnen het raam van een c.a.o. te vatten of te beperken is. Maar ze komen, en ze zullen uitgaan.
De broeders *A. A. Boeschoten, P. Brongers, A. Hofman* en *J. H. Hofman* werden na enkele jaren van studie als uniestudenten aanvaard. *Br Van Berkel* uit Leiden werd voorlopig (zoals dat gebruikelijk is) tot de opleiding toegelaten.
De voorgangers *H. L. Nieman* en *Jac. Schouten* werden als unievoorgangers aanvaard. Dat in dankgebeden de broeders aan de Heer der Gemeente werden opgedragen, behoeft toch geen betoog?

Jeugdleidersvorming

Blijkens een nota van de Jeugdraad komt het accent van het werk van de algemeen vormingsleider van de NBJB *ds M. G. Boeschoten,* meer en meer te liggen op de jeugdleidersvorming, en minder op de jeugdvorming. Op zich een zaak, die door anderen reeds een aantal jaren geleden als de meest-wezenlijke gezien werd.

De Evangelisatiearbeid

Velen der afgevaardigden der AV gaan er eens echt voor zitten, als het over het werk van de ECU gaat: evangelisatie is nog altijd één van de meest-belangrijke en meest-vitale zaken van ons uniebestel, van ons gemeente-zijn. Dat de gehouden actie Handelingen 69 aandacht kreeg, verwondert niemand. Dat er — althans door mijn oren — geen critiek werd gehoord op deze actie, wat betreft de aanpak en de uitvoering, is een pluim op de hoed, niet van de organisatoren, maar van de AV-afgevaardigden, die daarmee toonden begrip te hebben voor het feit, dat daar waar gehakt wordt, spaanders vallen: wie werkt, mág fouten maken. Daarmee wil ik niet zeggen, dat er wel of geen fouten gemáákt zijn volgens de AV, maar ze waren niet belangrijk in het kader van het grote geheel. Prettig was het, dat de aandacht véél meer op de toekomst gericht werd; een aandacht, die duidelijk uitmondde in de begeerte: Broeders, ga door met plannen en animeren en stimuleren, want er zijn kansen voor het evangelisatiewerk.
De camping-evangelisatie werd door *ds C. Eijer* toegelicht en omschreven als: gewoon als kampeerder op de camping aanwezig zijn en dienstverlenend bezig zijn, om op die wijze met mensen in contact te komen. Dat de vorming van de deelnemende jongelui van eminent belang is, werd onderstreept. De arbeid van *br José Parraga,* onze Spaanse evangelist onder Spaanse arbeiders, wordt bijzonder positief gewaardeerd. Dat er voor deze broeder ook elders en met name in het IJmond-gebied werkterreinen braakliggen, zal nopen tot bezinning op deze materie.

Slotopmerkingen

Natuurlijk is er veel meer gesproken dan hier vermeld, en veel meer bediscussiëerd dan hier weergegeven. Dat verslagen en begrotingen werden aanvaard, gelooft u zeker wel? Dat de offervaardigheid niet mag tanen, is een vanzelfsprekendheid. Dat de ijver nog een paar graden moet worden opgevoerd, zal niemand verwonderen, die de spreuk kent: de zaak des Konings heeft haast. Dat we geen strijd moeten voeren om beuzelingen, daar duivelen ons omringen, weet u ook wel.
Dat we elkander moeten blijven vasthouden in de gezindheid van Christus, als omschreven in Phil 2, is duidelijk.
Dat het voor *ds Mostert* een zware opgave was, voor de eerste maal de AV te leiden, zal niemand verbazen. Dat hij deze taak tot een goed einde gebracht heeft, werd ondubbelzinnig bevestigd door het warme applaus, dat hem gebracht werd.
Ds D. Slort, die voor het laatst als dienstdoende voorganger de AV bijwoonde, sloot deze 89ste met dankgebed.

Werkelijke slotopmerking

Dat de gemeente Eindhoven, die voor de eerste maal de AV ontving, zich op voortreffelijke wijze gekweten heeft van haar taak en opdracht, werd in een uitbundig applaus tot uitdrukking gebracht. We onderstrepen dat hier gaarne en wensen de gemeente in de lichtstad Gods zegen op haar arbeid.

Ploeger

DE NIEUWE UC

De Commissie der Unie is, na de Algemene Vergadering te Eindhoven gehouden, als volgt samengesteld: ds C. Mostert, voorzitter (E.C.U.); ds H. van der Werf, vice-voorzitter (A.V.); br S. W. Vis, alg. adj. (A.V.); br A. Bosma, (A.V.); ds R. J. Voorhaar (U.Z.C.); br F. Bos (A.V.); br E. de Haan (A.V.); ds W. Harkema (E.C.U); ds S. J. Zijlstra (C.v.d.O.); ds J. A. Brandsma (C.v.d.O.) en ds M. Cohen (U.Z.C.).
De vijf eerstgenoemden vormen het Dagelijks Bestuur van de Commissie der Unie. Adviserende leden: ds T. Jansma, algemene penningmeester en ds Th. van der Laan, algemene sekretaris.

„EEN KWARTJE VOOR EEN HARTJE"

Dit is het motto van de zendingsaktie van de zondagsscholen die omstreeks pinksteren wordt gehouden.
De aktie „Voor de school in Kameroen" vorig jaar, bracht bijna f 2000,— op!
Ook nu hopen we op uw medewerking.

OVERWEGINGEN RONDOM DE DOOP

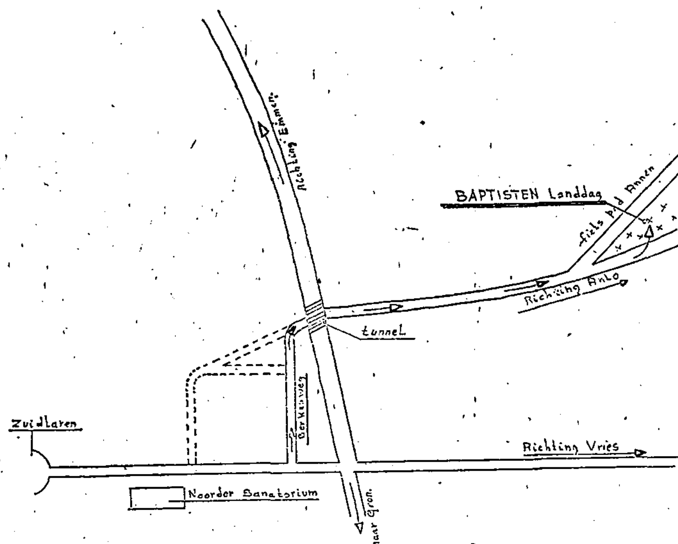
Tijdens de Algemene Vergadering werd een openbare discussie gehouden naar aanleiding van een stuk, opgesteld door de Advies Commissie voor Theologisch beraad. Reeds eerder — op de Algemene Vergadering te Drachten, twee jaar geleden — was de doop in discussie geweest. Er was toen een kennelijk onbehagen bij diegenen, die zich allerminst konden verenigen met de conclusies van de Advies Commissie. De Unie Commissie meende daarom op de A.V. te Eindhoven opnieuw deze materie ter discussie te moeten stellen en zo lag dan het stuk „Overwegingen rondom de doop" weer ter tafel.

Wat hier volgt kan uiteraard slechts een summiere weergave zijn van hetgeen besproken werd. Enkele opmerkingen vooraf. Evenals in Drachten, werd ook in Eindhoven *de doop als zodanig* het centrale thema van het gesprek. *De vragen rondom de doop* kwamen *niet* of nauwelijks aan de orde. Jammer, want over de doop, zoals die in het Nieuwe Testament bedoeld is, bestaan onder ons geen misverstanden. Wel leven er in onze gemeenten „vragen rondom de doop" en daar werd ook in Eindhoven in wezen aan voorbij gegaan. Een en ander werd in de hand gewerkt door een op zichzelf genomen goed betoog van ds J. Bouritius bij de aanvang van de discussie, waardoor de problemen, aangesneden in „Overwegingen rondom de doop" op de achtergrond geraakten en de overwegingen van ds Bouritius min of meer uitgangspunt van de bespreking werden. Naar mijn gevoel was dit in ieder geval formeel onjuist.

Nu dan de discussie zelf. Ds Bouritius krijgt het woord en stelt dat zowel de argumentatie als de conclusie van het stuk van de Advies Commissie onjuist is. De motieven die aanleiding geweest zijn tot het schrijven van dit stuk mogen nobel geweest zijn, maar ze zijn desalniettemin verkeerd. Het gaat om de vraag wat de Schrift onder dopen verstaat. Aanvaarden we de conclusie, zoals die in het stuk is neergelegd, dan zeggen in wezen dat „besprengen" ook „dopen" is. Tegenover de vraag, of wij mensen, die in een andere gemeenschap „gedoopt" zijn — wel op de belijdenis van hun geloof, maar niet door onderdompeling — niet in gewetensconflicten brengen, door hen te vragen, zich in onze gemeenschap te laten dopen, zo zij tot onze gemeenschap zouden willen toetreden, stelt ds Bouritius een andere vraag: Brengen wij onze eigen mensen niet in gewetensconflict, wanneer wij dezulken zonder meer in onze gemeenschap opnemen? We leven in de tijd van het compromis, stelt de „inleider". We hebben echter behoefte aan „verouding" en we moeten anderen nooit tegemoet treden met concessies. Het stuk getuigt voorts van een grote inkonsekwentie. Enerzijds wordt erkend dat de doop door onderdompeling de enige juiste vorm van dopen is, maar intussen blijkt er toch nog een andere vorm mogelijk te zijn. Ingaande op de stelling in het stuk dat geloof, bekering, de persoonlijke relatie tot God door Christus Jezus, het essentiële bestanddeel van de doop is, stelt ds Bouritius, dat we dan evengoed Leger des Heils-mensen zonder meer kunnen aanvaarden als leden der gemeente. Tenslotte brengt de woordvoerder nog enige meer formele dingen te berde. Door de conclusie van het stuk te aanvaarden, ondergraven we de statuten van onze uniegemeenschap, we brengen ,anderen' in verwarring en het attestatieverkeer wordt ernstig bemoeilijkt. Op de vraag „wat moeten we doen?", stelt ds Bouritiu zeer beslist dat we de conclusie van het rapport van de hand moeten wijzen.

Hierop krijgen diverse sprekers het woord. Velen scharen zich met nadrukkelijke instemming achter de woorden van ds Bouritius. „Waar gaan wij heen, wanneer we met het stuk meegaan?", is een uitroep die nogal eens klinkt. „De kinderdoop is in zicht", stelt een afgevaardigde, daaraan toevoegende, dat we straks voor een ondergedompelde Jezus komen te staan. We moeten onze naam „gemeente van gedoopte christenen" maar weer eens goed gaan aankijken, stelt een ander. Er wordt een bezorgde vraag gesteld: „Wat moeten we doen met die gemeenten, die reeds de weg bewandelen, zoals die door de Advies Commissie wordt gewezen?" Het avondmaal komt even ter sprake, wanneer iemand stelt, dat dit open moet staan voor iedere gelovige. Ten aanzien van de doop „beproeve een ieder zichzelf". Een broeder die niet meer in de tijd van Feisser wenst te leven, vraagt: „Wat is belangrijker, geloof of het water?" Hij maant tot voorzichtigheid ten aanzien

Landdag Groninger bond van gemeenten

Tweede Pinksterdag: een belangrijke dag voor de gemeenten, aangesloten bij de Groninger Bond! Op deze dag (26 mei a.s.) zal namelijk de traditionele landdag worden gehouden. Het zal dit jaar het eerste lustrum zijn, want het is de vijfde keer dat dit grote familiefeest — ook deze keer in het mooie Schipborg bij Zuidlaren — zal plaatsvinden. De voorbereidingscommissie wil ook langs deze weg allen die belangstelling hebben, om dit feest van de gemeenschap mee te maken, hartelijk uitnodigen.

Genoemde commissie heeft er zich voor beijverd, een programma te organiseren, waar iedereen wat aan kan hebben. Zo zijn er spellen voor oud en jong, een poppenkast voor de kleinen en het grote competitiespel voor de gemeenten, waarmee een wisselbeker te verdienen valt. Diverse koren willen voor deze dag een fusie aangaan, terwijl verschillende zang- en muziekensembles zullen medewerken. Een jeugdgroep van de gemeente Hoogezand hoopt in een cabaret-programma een en ander over het leven en belijden van de gemeente naar voren te brengen. Een tweetal korte toespraken, aan het begin en aan het eind, zijn de verdere programma-onderdelen.

Niemand behoeft op deze dag, die om 10.00 uur begint en ongeveer 16.00 uur afgelopen is, te verkommeren van dorst, want er zal drank — koffie en „fris" — in overvloed zijn. Andere consumpties zijn ook verkrijgbaar.

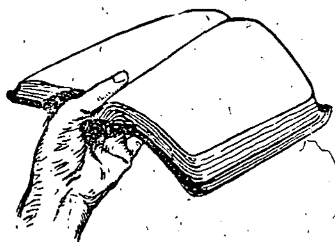
Kom dus op tweede pinksterdag in grote getale naar Schipborg en geniet mee van dit sprankelende feest! C.E.

van „de schriftuurlijke basis" waarover de inleider sprak. „Gods openbaring gaat door, ook na Openbaring 21", merkt hij op. Iemand, die het eens is met de opvatting van ds Bouritius, meent toch te moeten vragen: „is het schriftuurlijk, om mensen, die op de belijdenis van hun geloof, anders dan door onderdompeling gedoopt zijn, van de gemeente te weren?" Ingaande op het „formalisme", waarover het stuk spreekt, merkt iemand op, dat er bij ons over het algemeen toch geen rituele waarde aan de doop wordt toegekend. Hij acht de veronderstelling, dat er in onze gemeenten sprake zou zijn van een overschatting van de doopvorm, dan ook niet juist. Een van de laatste sprekers zegt met klem, dat de weg naar het avondmaal door het doopvont gaat en dat wij in dezen toch vooral de duidelijkheid dienen te bewaren.

In zijn weerwoord stelt ds J. van Dam, dat ds Bouritius voorbijgaat aan de problematiek als zodanig, terwijl voorts zijn theologische argumentatie onvoldoende is. Hij stelt nog eens met nadruk dat de vorm van de doop het wezen van de doop tot uitdrukking brengt, maar de vorm bepaalt niet het wezen. Op enigszins bewogen wijze besluit ds G. Vegter in zijn weerwoord de discussie. Hij vindt dat de Advies Commissie slecht behandeld is, doordat de leden van deze commissie bijna geen gelegenheid gekregen hebben, om tijdens de discussie hun zienswijze te verdedigen. Hij stelt dat we nog met een stuk eigen geschiedenis in het reine moeten komen en waarschuwt tenslotte, dat wij onze doop niet als een wapen tegen anderen moeten hanteren.

Al met al een weinig bevredigende discussie, waaruit we naar mijn gevoelen, toch wel de conclusie mochten trekken, dat het merendeel van de vergadering de „overwegingen rondom de doop" afwees. Intussen zijn we met een brok onverwerkte problematiek blijven zitten en blijven de gemeenten naar hun eigen overtuiging handelen. Maar dat kan ook niet best anders in de structuur van onze uniegemeenschap.

Hoogezand — Chr. Eijer

Wat zullen we lezen?

Tussen hemelvaart en pinksteren bleven de discipelen bijeen en volhardden eendrachtig in het gebed. Ongetwijfeld hebben zij in die dagen ook nauwkeurig de Schriften van het Oude Verbond onderzocht op alles, wat op Jezus' heilswerk, en dus ook op de Heilige Geest, betrekking had, en zó opnieuw te horen naar wat God in genade geschonken heeft.

zondag	18 mei	**Hd 1 : 12-26**	**Wachten is niet niets-doen**
maandag	19 mei	**Jer 31 : 31-34**	**Het nieuwe verbond**
dinsdag	20 mei	**Jes 12 : 1-6**	**Groot is God in Zijn heilsdaden**
woensdag	21 mei	**Ez 36 : 22-32**	**Gods Geest blijft niet werkeloos toezien**
donderdag	22 mei	**Zach 4 : 1-14**	**Niet door kracht....**
vrijdag	23 mei	**Joël 2 : 18-32**	**Gods Geest voltooit Gods werk**
zaterdag	24 mei	**Ez 47 : 1-12**	**Wie waagt, verdrinkt**

Pl.

gemeenteberichten

DOOPDIENSTEN IN APELDOORN

Apeldoorn — (R.d.B.) Ons vorig gemeentebericht eindigde met het fijne bericht dat een zuster de doop had aangevraagd. Deze zuster werd 20 april jl. gedoopt en in de gemeente opgenomen. Zr. Versluys is 78 jaar en getuigt van de blijheid in haar leven nu ze gehoorzaam is geworden in het volgen van de Heer. De predikatie in deze doopdienst, door onze voorganger ds D. Slort, heeft veel reakties opgewekt en is dermate aangeslagen dat we besloten deze preek af te drukken. Allen die hiervoor belangstelling hebben kunnen in een enveloppe een paar postzegels insluiten, met vermelding van afzender, en de preek wordt hen toegezonden. Opzenden aan de secretaris van de gemeente, R. de Boer, Anklaarseweg 200, Apeldoorn.

En het feest gaat door in de gemeente. Werden in maart drie jonge mensen gedoopt, op zondag 4 mei werden er weer twee jonge mensen door de Heer aan de gemeente toegevoegd en gedoopt. Bij de avondmaalviering werd de zuster door br ouderling List welkom geheten in de gemeente, en de twee jongelui door de jeugdleider van de zondagavondjeugd.

En de Heer geeft nog meer! In de maand juni hopen we weer een doopdienst te houden; er hebben zich reeds twee kandidaten gemeld. De Heer heeft nog veel meer! In genade zullen we dit biddend verwachten en het bidden wordt verwonderd loven.

We zijn zeer dankbaar, dat God onze voorganger in de laatste maanden voor zijn emeritaat dit alles nog meegeeft. En wie zal de nieuwe voorganger worden in Apeldoorn? Er wordt veel voor gebeden. Een broeder van God gezonden zou tot zegen zijn. Binnenkort hopen wij u nader in te lichten over het afscheid van ds Slort op 15 juni a.s.

VREUGDEVOLLE DAGEN IN EINDHOVEN

Eindhoven — (K.B.) Zondag 4 mei was het voor de gemeente weer een bijzondere vreugdevolle dag. Voor een overvolle kerk legden 2 zusters en 2 broeders in de doop getuigenis af, dat zij het nieuwe leven in Christus deelachtig waren geworden. Onze voorganger had als tekst voor die morgen gekozen 1 Petr. 3 : 21, waarin de doop als tegenbeeld van de ark van Noach genoemd wordt. In de namiddagdienst bij de viering van het avondmaal heette één der ouderlingen namens de gemeente de pasgedoopten hartelijk welkom. Deze vier gedoopten waren de „eerstelingen" van de aktie Handelingen 69. Over deze aktie heeft men het een en ander al kunnen lezen in De Christen van 11 april j.l. En nog is het einde niet, want weer heeft een jonge broeder te kennen gegeven, gedoopt te willen worden. Ook in ander opzicht was Handelingen 69 voor de gemeente belangrijk. Er was een geestelijk ontwaken en groei te bespeuren. Graag hadden we gezien dat dit van alle leden gezegd zou kunnen worden. Toch geloven wij dat deze aktie heeft bijgedragen tot opbouw van Zijn gemeente en uitbreiding van Zijn koninkrijk.

Als men dit leest ligt de AV al een week in het verleden, maar desondanks nog vers in het geheugen van hen, die er geweest zijn. De commissie van voorbereiding heeft veel werk moeten verzetten om alles tijdig klaar te hebben. Dankzij veler medewerking had alles tijdens de AV een vlot verloop. Het was voor het eerst, dat de AV in Eindhoven werd gehouden, maar dankbaar kunnen we op deze dagen terugzien.

Rest mij nog te melden, dat onze oud-voorganger ds S. J. Zijlstra juist op de begroetingsdag 7 mei zijn 30-jarig ambtsjubileum mocht vieren. Namens de gemeente feliciteerde br K. Brongers de jubilaris met dit heugelijk feit en wenste hem Gods zegen toe voor de arbeid in de komende jaren.

JEUGDDAG IN GENK

Genk — (Y.F.) Hier in Genk gaat alles rustig zijn gang; we beleven geen bijzondere dingen en toch zou ik onze jeugddag die wij op 27 april hielden als iets geweldigs willen noemen. We zaten als haringen in een ton. Eindhoven, dat prachtig woord had gehouden, kwam met 50 jonge mensen. Maar ook Heerlen-Treebeek was erg goed vertegenwoordigd. Dan nog een fijne groep uit Sittard, Tongeren en Hasselt. Genk was ook goed vertegenwoordigd en zo hadden we dan een fijne dag met elkaar.

Ds Jac. Tromp, ging ons voor in een goed ‚Hymnsing"; Treebeek bracht een lekenspel voor ons. „The Sowers" uit Tongeren-Hasselt gaven van hun talenten blijk. Het middagprogramma bracht ons dan ook naast luim de ernst van het leven. Sittard's jeugdleider bracht een „up to date" stukje poezie dat zeer in onze smaak viel; de quiz van Genk mocht er ook zijn.

Dat jonge mensen wat lusten wisten we reeds, maar dat ze zoveel aan kunnen dat mag wel in de courant; alles ging er in als koek. Mag ik nog opmerken dat de samenwerking prima was. Dat heeft zeer zeker tot een vlot verloop bijgedragen. In de avond luisterden wij met grote aandacht naar ds J. Schouten van Eindhoven, die ons bepaalde bij de grote vraag „waar gaat de reis naar toe"? In de morgendienst werd het onderwerp „De jeugd in onze tijd" behandeld. Onze Heer gaf ons prachtig weer, en al kennen sommigen de weg niet goed, met elkaar was het een dag waar wij met dankbaarheid op terug zullen zien.

HANDELINGEN 69 IN GRONINGEN-ZUID

Groningen — (P.S.) Hier volgt een overzicht-in-vogelvlucht van allerlei aktiviteiten in onze gemeente, waaraan vele gemeenteleden een werkzaam aandeel hebben gehad.

Maandelijks werd een mededelingenblad uitgegeven, dat Hand-in-Hand werd genoemd. Dit gestencild blad werd aan de kerkgangers uitgereikt. Verschillende leden van onze Evangelisatiecom-

missie maakten dit blad vol. Uit het laatstee blad enkele verslagen van enkele aktiviteiten. — We geven ze iets verkort weer:

Concert Irene Jordan een belevenis

„De naar schatting duizend belangstellenden hebben er geen spijt van gehad. De aanwezigen hebben kunnen genieten van unieke zang. In het enthousiaste applaus van het publiek — Irene Jordan kreeg meer dan eens een staande ovatie — deelde terecht ook haar begeleider, Dr Maurice Hinson uit Louisville, Ky."

Haar getuigenis was kort maar indringend; tijdens een doodse stilte vertelde ze waarom ze zong en ze haalde een woord van de psalmdichter aan: Zo lang ik leef zal ik de Heer een lied zingen. Het was een indrukwekkend getuigenis en het klinkt nog bij velen, op dit moment nog, na!

Ontvangst van vrienden en belangstellenden

We kwamen dinsdagavond 11 maart samen. Ds Brandsma informeerde ons over onze eigen gemeente. Wat hij over haar ontstaan en werk vertelde, was nieuw voor diverse leden. Voorts werkten aan deze avond mee zr Ineke Bakker (solozang, waarbij ze zichzelf op de gitaar begeleidde) en br W. Vos, die in een persoonlijk woord naar voren bracht, dat het niet nodig is om veel ‚lawaai' te maken, maar dat wij ook in het kleine getrouw moeten zijn.

Beide kindermiddagen bijzonder geslaagd

We hadden twee gezellige middagen met de kinderen. Over belangstelling hadden we niet te klagen. In De Wijert was het zelfs zo enorm, dat de jongens en meisjes in de vensterbanken en op de grond moesten zitten. Het personeel heeft zich ingespannen voor een gevarieerd programma, dat, zo is gebleken, bij de kinderen in goede aarde is gevallen. We hebben gezongen, spelletjes gedaan en nog veel meer. Ook luisterden de jongens en meisjes naar een flanelvertelling. Als resultaat van deze middagen hebben wij op de clubs en zondagsscholen vele nieuwe gezichten kunnen begroeten.

Een fijne muziek- en zangavond

Deze werd zaterdag 22 maart gehouden in het Speeltuingebouw in De Wijert. Nu, het was een echte zangavond, waar veel en spontaan gezongen is. Ook hebben we genoten van muziek en zang van het echtpaar Boer. De heer Boer, dirigent van het Chr. Mannenkoor „Gloria Dei", begeleidde zijn vrouw op het elektronisch orgel en zong zelf ook verschillende keren mee. Als gastorganist hadden we die avond de heer Poort uit Winsum in ons midden. Al met al was het een fijne avond

Slotdienst in De Wijert trok 150 mensen

Zondagavond 23 maart hadden we de laatste dienst van de actie Handelingen 69. We hadden daarbij de medewerking van het Groninger Interkerkelijk Evangelisatiekoor, dat o.l.v. de heer J. M. Smidt op enthousiaste wijze verschillende liederen ten gehoren bracht. Ds R. J. Voorhaar uit Hengelo verraste ons met zijn onderwerp: „Laat ons gelovig zijn". Hij wekte op tot het dienen van de ene waarachtige God. Ten opzichte van de andere „goden" moeten wij ongelovig zijn. Het Speeltuingebouw was tot de laatste plaats bezet.

De huisbezoekactie

Een dertigtal bezoekteams uit onze gemeente heeft huisbezoeken afgelegd. Wij zijn begonnen in Jeruzalem, d.i. in de kring, die zich om de gemeente heeft gevormd — de vrienden van de gemeente. Op de nabespreking, die met de verschillende bezoekteams is gehouden, is gebleken, dat de bezoeken bij de vrienden van de gemeente in goede aarde zijn gevallen — allen mochten weer terugkomen en dat doen ze dan ook. Er wordt gesproken over de gemeente en wat hen ervan weerhoudt lid van de gemeente, d.i. gedoopt te worden. De leiders en leidsters van de verenigingen hebben de ouders van de kinderen, die daarvoor in aanmerking komen, bezocht. Ook hier zijn meestal goede reacties ontvangen.

Verblijdende offerzin, zegt de penningmeester

Toen wij verleden jaar besloten om ook in onze gemeente verschillende aktiviteiten te ondernemen, realiseerden wij ons, dat deze geld zouden kosten, veel geld zelfs. In 1968 is ca f 2900,— voor de aktie Handelingen 69 bijeengebracht, dit jaar plm. f 2300,—. Aan de Unie werd reeds een bedrag van f 2600,— overgemaakt voor de in landelijk verband gemaakte kosten, terwijl de resterende f 2600,— kan worden aangewend ter bestrijding van de aktie-kosten in onze eigen gemeente.

Het feest gaat door

Werd de vorige maand één van onze jonge mensen gedoopt, de eerste zondag in mei hebben we weer een doopdienst gehad. Intussen gaf een oudere zuster, die al jaren met de gemeente opgaat, eveneens de wens te kennen, gedoopt te worden. De aktie Handelingen 69 stimuleert ons op de ingeslagen weg voort te gaan. En laten we niet vergeten, dat de Here God „blijkens de kracht welke in ons werkt bij machte is oneindig veel meer te doen dan wij bidden of beseffen". (Epheze 3 : 20).

OPNIEUW DOOPDIENST IN STADSKANAAL

Stadskanaal — (B.M.) „Vreugde, vreugde, louter vreugde..." zongen we aan het begin van de doopdienst op zondagavond 4 mei jl. Er zijn redenen voor ons dit te zingen, want werden er, zoals we reeds vermeldden, op paaszondag 22 jonge mensen gedoopt, opnieuw waren we samen gekomen voor de doop van een echtpaar en een gehuwde jonge zuster. Onze voorganger sprak in deze dienst naar aanleiding van Epheziers 4 vs 17-32, en in 't bijzonder over vs 20 „Maar gij geheel anders: gij hebt Christus leren kennen".
Na de doopdienst vierde de gemeente het heilig avondmaal, waar de 3 nieuwe leden hartelijk welkom werden geheten.

VERKEERDE JAS?

Wie van de AV te Eindhoven de jas van br Blanken uit IJmuiden meegenomen heeft stelle zich met ds Jac. Schouten, Willem van Hornestraat 7, Eindhoven, tel. 040-18402 in verbinding.

Lezers

aan het woord

IN 'T BIZONDER: AAN JONGEMENSEN

Wij zijn er zeker van, dat u bekend bent met het feit dat wij hier een nieuwe school gaan bouwen. Wij ontvangen voor deze bouw absoluut geen steun van de regering; wij moeten alles zelf betalen. Dit wetende zijn we begonnen onze noden aan vele mensen bekend te maken. Velen gaven gevolg aan hun inzicht en bedachten ons met giften die wij zullen aanwenden voor het kopen van bouwmaterialen.
Maar nog veel meer is nodig. Nu hebben we zo gedacht: Zijn er mensen, jong en sterk, of minder sterk, die een gedeelte van hun vakantie voor onze zaak (eigenlijk de zaak des Heren) willen geven? Wij stellen ons vóór, als u hier een week of meer komt te werken, dat u als loon een zere rug krijgt. Oók zorgen we voor een bed en goed eten, terwijl u elke dag gelegenheid krijgt onze omgeving (die prachtig is) te onderzoeken. Het wordt dan een soort werk-vakantie waaraan u vaak zult terugdenken. Schrijf nog vandaag aan: ds A. H. Deelstra, Heizeisstraat 25, Waterschei (België). Mochten er andere vakantie-gangers hier in de buurt kamperen, ook hen nodigen we uit onze diensten te bezoeken: Kerkzaal Stalenstraat 227, Waterschei.
Onze dank zal groot zijn, en de Heer zal u zeker zegenen voor uw hulp.

Genk (België), 29 april 1969 — Y. Flietstra

DE CHRISTEN

23 mei 1969

84e jaargang — 21

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Goedkope spot voor een dure zaak

De apostelen, de mensen, die de eerste gemeente van Christusgelovigen vormden, hebben als eersten te maken gehad met de verlegenheid van de wereld met het pinksterfeest. De Joden, die hoorden en zagen wat er in Jeruzalem gebeurde, gebeurd was met de Christusgelovigen, waren buiten zichzelf en geheel met de zaak verlegen, Hd 2 : 12. De apostelen hebben ook als eersten te maken gehad met de spot als venijnig wapen in de strijd tegen een overmacht.

Want dat met de komst van de Heilige Geest de overmacht Gods openbaar is geworden, lijdt geen twijfel. Daar mogen mensen dan aan twijfelen, de duivel twijfelt er geen moment aan. Hij weet maar al te goed, dat God niet te stuiten is geweest in Zijn gang door de wereldgeschiedenis. De duivel mag dan hier en daar kleerscheuren veroorzaken, het mag er op lijken, alsof hij dodelijke wonden toebrengt, in feite kunnen zijn schermutselingen God niet stuiten. God laat Zijn Zoon Jezus Christus een triomfgang door de geschiedenis beginnen, die pas zal eindigen met de thuisvoering van de ontelbare schare uit alle volk en taal en natie.

Verzet

Het verzet van de duivel tegen het werken Gods — ook in de zending van de Geest — is begrijpelijk. Dat hij er wat tegen wilde en wil doen, is evenzeer begrijpelijk. Het gaat tenslotte om zijn toekomst, die door Jezus Christus te niet gedaan zal worden. Het gaat tenslotte om de vrucht van zijn werken. Des te groter die vrucht, des te kleiner zal die van God zijn.

Dit verzet is zichtbaar begonnen in de kindermoord van Bethlehem en het eindigde niet, maar vond wel een kristallisatiepunt in de spot op de pinksterdag. Het is goed op deze dingen te letten. Want het toont overduidelijk aan, dat het in wat ná pinksteren volgt: de prediking van het evangelie, niet gaat om de doorbraak van een nieuwe levens- en wereldbeschouwing, maar om een boodschap, die beslissend is voor het zijn van de mens tot over het graf heen. De Heilige Geest wil niet overtuigen van fouten in het denken, maar van zonde en oordeel en gerechtigheid. Het gaat niet om de hervorming van de maatschappijstructuren, maar om de bekering en de wedergeboorte van mensen, voor wie Christus gestorven is.

Hopeloze strijd

Ondanks de duidelijke overmacht Gods, ondanks het feit, dat de duivel het pleit verloren heeft, ontspinnen zich tussen mensen altijd weer debatten en discussies over de vraag, hoe het nu eigenlijk wel zit. De feiten zijn duidelijk: Mensen hebben de Heilige Geest ontvangen, en spreken in andere talen, of: zijn in andere talen verstaanbaar geworden. De spot is: Zij zijn vol zoete wijn.

Petrus en de anderen hadden kunnen zeggen: We werpen onze parels niet voor de zwijnen, dus zwijgen we. Maar hij deed anders: Hij ging op de spot in. Die onderstelling van de spotters schuift Petrus terzijde met een logische redenering: Het is pas de derde ure, pas negen uur in de morgen. Wat denkt ge wel van ons?

Door in te gaan op de spot stelt Petrus het belachelijke van de spot aan de kaak. De spotter moet — als hij eerlijk is — toegeven, dat zijn spot dan ook helemaal niet méér is dan spot, dan leeg gezwets. Wat er gezegd wordt, snijdt geen hout; het is geen werkelijk argument.

Dit maakt zonneklaar, dat de strijd van de boze eigenlijk een hopeloos verzet is; verzet tegen een voldongen feit: Jezus is overwinnaar, en gaat overwinnend zijn gang.

Wel gevaarlijk

Jezus antwoordde de Joden, die Hem beschuldigden met de duivel onder één hoedje te spelen, dat zó'n redenering te simpel was: Indien de satan den satan uitdrijft, is hij tegen zichzelf verdeeld en kan hij geen stand houden (Mt 12 : 22 vv). Jezus deed er niet het zwijgen toe, toen Hij op deze wijze bespottelijk gemaakt werd. Hij stelde de inhoudloosheid van de spot vast.

Maar daarmee is niet gezegd, dat de spot niet gevaarlijk kan zijn. Dat toont de geschiedenis overduidelijk aan. Want in het voetspoor van de Joden van toen, zijn Joden en heidenen gaan wandelen. Het lijkt alsof ze het nog prettig vinden ook. Het lijkt alsof er spotters van beroep zullen zijn, zelfs in het laatste deel van het laatste der dagen. De spotters zullen gehoor vinden. Die luisteren, zullen zich geborgen wanen in de gedachte, dat ze aan de roep ter bekering niet behoeven te antwoorden, want het is immers allemaal niet waar . . . Het wapen van de spot is voor miljoenen, die Jezus verwerpen, een dodelijk wapen.

Voor Gods kinderen is de spot een gevaarlijk wapen. Het kan zwakke zielen in verwarring brengen; het kan kleinmoedige harten beangst maken; het kan kleingelovigen wonden en leeg laten bloeden; spot kan weerstandsloos maken.

Wie laat zich graag belachelijk maken? En alles wat met het evangelie en met name alles wat met pinksteren te maken heeft, kan men belachelijk maken.

Een afdoend afweermiddel

De spot Gods met de spot van de duivel is, dat Hij juist door die belachelijk gemaakte Geest de Zijnen gaat sterken tot een levenswandel, die uitmondt in Zijn heerlijkheid. Hij laat de Geest functioneren als een tweesnijdend scherp zwaard. Hij toont Zijn overmacht. Daarom is het pinksterfeest uitgegroeid tot een wereldwijd feest: tot aan de einden der aarde is de naam van Jezus gepredikt

en geloofd. Daarom ZAL het pinksterfeest gevierd blijven tot aan de einden der aarde. Want Gods dure zaak — Gods dierbare zaak — is sterker dan de spot van de duivel.
Maar het verzet zal telkens weer oplaaien.
Het Pinksterfeest is Gods startschot voor de laatste strijd. De finish is in zicht. Wie overwint? Dát is al een uitgemaakte zaak, sinds Golgotha. Pinksteren kun je alleen maar vieren, maar blij vieren, met in je rug de dekking van pasen.

Ploeger

---

zand en zaad

De kunst staat bij ons niet hoog genoteerd en soms hebben de kunstenaars het er ook naar gemaakt. Ze liepen en lopen er maar wat raar bij en schijnen niet een leven te kunnen of willen leiden, dat wij als normaal aanzien. Ze lachen ons uit ofschoon wij toch juist de handhavers zijn van orde en regelmaat. Ze doorbreken onze leef- en kleedwijze en zien ons als slaven van het verleden. Ze verbijsteren ons met hun muziek, hun grillige schilderijen en vreemde beeldwerken. De verzenmakers spotten met alle maten en schrijven cryptogrammen.

Ik ben ook al oud genoeg om alles niet meer mooi te kunnen vinden. Overigens verlangen de producenten ook helemaal niet dat u en ik het mooi vinden. Als de boodschap maar overkomt. Voorzover ze dan een boodschap hebben. Misschien zijn er enigen van hen, die het opgewonden NU reflekteren in hun werk en dat NU is niet liefelijk. Het zit vol dissonanten en dodelijke lichteffekten. De lucht, het water en de geesten vervuilen meer en meer.

In De Zaaier hebben we nu en dan een gedicht van *Ernesto Cardenal* gebracht, overgenomen uit: *Protest achter prikkeldraad*, een boekje, dat ik u graag aanbeveel te kopen. Hij heeft moderne Zuidamerikaanse psalmen geschreven, waarin duidelijk de ‚echte' psalmen te hervinden zijn. Wilt u horen hoe hij psalm 150 zingt?

Prijst de Heer in de kosmos
het is zijn tempel
100.000 lichtjaren groot
Prijs Hem om de sterren
en de interstellaire ruimten
Prijst Hem om de melkwegstelsels
en de ruimten daartussen
Prijst Hem om de atomen
en de ruimten tussen de atomen

Ja, ik zou het hele lied moeten brengen, maar ik herinner mij een nog wat ouder gedicht, dat sommigen van u misschien meer op prijs stellen. Van *Martinus Nijhoff*, die naar Bommel ging om de brug te zien. Vol van het landschap ligt hij in het gras en verneemt daar uit de wijde oneindigheid een stem dat zijn oren klonken.

Het was een vrouw. Het schip dat zij bevoer
kwam langzaam stroomaf door de brug gevaren.
Zij was alleen aan dek, zij stond bij 't roer
en wat zij zong hoorde ik dat psalmen waren.
O, dacht ik, o dat daar mijn moeder voer,
Prijs God, zong zij, Zijn hand zal u bewaren.

Merkt u wel dat gedichten schilderijen kunnen zijn en hebt u niet aan psalm 121 gedacht en hebt u niet opeens de melodie door u heen horen gaan?
Nu we toch eenmaal begonnen zijn met verzen. Kent u de heilsoldaten van *Michel van der Plas*? Hij zag het volgende:

Er liep een hondje tussen de soldaten.
Meisjes gichelden op de laatste rij,
toen zij een lange, juichende cantate
over de hemel zongen: Maakt u vrij!
Het was een straat als alle andere straten.

Ik zag een kleine heilsoldaat, hoe hij
haast jubelend zong, of hij 't nooit meer zou laten:
hij keek omhoog en leek onzegbaar blij.

Ik hoorde de trompet niet noch de horen,
ik zag alleen de wonderlijke lach
van een die in verlangen stond verloren
en zong, of hij de hemel open zag
en of hij stond tussen de engelenkoren
en of hij God zag op de jongste dag.

Nu begrijpt u waarom dezelfde dichter ook eens schreef:

Een nieuw lied voor de Heer, een nieuw lied voor de Heer
die accoorden en woorden ingeeft
aan het kind en de vouw en de dichter, en méér
dan aan weerklank en stem in hen leeft.

En zijn naam zij gezegend, de eeuwigheid lang
zij gezegend de naam van de Heer:
van de opgang der zon tot haar ondergang
zij gezegend de naam van de Heer . . .

Misschien leest u dit op de dag voor de zondag. Ik wilde u op de gedachte brengen zondag naar de kerk te gaan met op uw lippen: Prijs de Heer . . .

Huizinga

ZEER BELANGRIJKE MEDEDELING

Door ziekte van br T. Smit, beheerder van De Strubben, zal de aangekondigde diaconale conferentie op 29 mei a.s. geen doorgang kunnen vinden.
Wij verzoeken hiervan goede notitie te willen nemen.

H. Ploeger
secr.-admin.

BAPTISTEN IN ZWITSERLAND

De 14 gemeenten van de Baptisten Unie van Zwitserland tellen thans 1487 leden; dat betekent een groei van 2% (vorig jaar 1459 leden). De helft van deze vooruitgang komt op rekening van de Italiaanse gemeente te Thalwil.
Het aantal dopelingen in 1968 was 42. Verleden jaar 58. De grootste gemeente is de Salemskapelle te Zürich; deze gemeente, die verleden jaar 16 personen doopte, telt 611 leden. De tweede gemeente in grootte is die te Bülach, ten Noorden van Zürich; deze gemeente telt 161 leden.
Dat de situatie in de baptistengemeenten van Zwitserland niet rooskleurig is blijkt uit het gemiddelde aantal kerkgangers in alle gemeenten, dat verleden jaar 929 bedroeg. De diensten in Salemskapelle werden in 1968 gemiddeld door 380 mensen bezocht.

NIEUWE BAPTISTENKERK IN TOURS, FRANKRIJK

De baptistengemeente te Tours, 240 km ten zuidwesten van Parijs, heeft dezer weken een nieuwe kerk in gebruik genomen. Het nieuwe centrum bevat een kerkzaal met 200 zitplaatsen en een woning voor het gezin van Pasteur A. Poyetton, de voorganger van de gemeente.
Het gemeentecentrum is gebouwd in een nieuwe wijk van Tours (120.000 inwoners) waarvan men verwacht dat er in 1990 80.000 mensen zullen wonen.
De gemeente, een post van de binnenlandse zending van de Franse Baptisten Federatie, telt slechts 22 leden. De diensten worden door ongeveer 40 mensen bezocht. Het werk in Tours begon in 1960. Pasteur Poyetton werkt er sinds 1963.

BRITSE BAPTISTEN EN DE BIJBELVERSPREIDING

News and Views, het bulletin van United Bible Societes, meldt dat 553 baptistengemeenten in Groot Brittannie sinds januari 416.000 exemplaren hebben verspreid van de paperback uitgave van het Johannes-evangelie in hedendaags Engels. Het Brits Bijbelgenootschap bood deze uitgave aan voor 3 d. (± 15 cent); de normale prijs is 6 d.

„Zij werden allen vervuld met de Heilige Geest" — Hand. 2 : 4.

Aan rustige wateren

Pinksteren

Wat gebeurt er als mensen vervuld worden met de Heilige Geest? Misschien hebt u de neiging te antwoorden: dan wordt er in tongen gesproken. En dan hebt u geen ongelijk, want Handelingen 2 leert ons dat dit inderdaad het geval is: als de Heilige Geest wordt uitgestort beginnen de discipelen in andere tongen te spreken.

Maar er moet wel meer worden gezegd. Dit: dat er van de grote daden Gods gesproken wordt. En als u nu wilt weten, wat het kenmerkende is van de vervulling met de Heilige Geest, dan is het dit: door de Heilige Geest worden ons de grote daden Gods te binnen gebracht, 2 : 11. De Heilige Geest laat er van spreken en opent ons hart er voor.

En, als er wordt gesproken van de grote daden Gods, dan is daarmee bedoeld, dat God ons laat weten waarin zijn daden zich hebben geculmineerd: in de gaven van Zijn Zoon Jezus Christus, voor ons gestorven en opgewekt, nu zittend ter rechterhand Gods, om te regeren.

Leest u maar de toespraak van Petrus: hij verkondigt Jezus. En nu is het de Heilige Geest er om te doen, dat ons hart open komt te staan voor de grote daden Gods, opdat wij daarvan zullen weten, dat God deze daden stelde om ons in Christus te doen zijn.

Om met Hem te sterven en te leven. Vandaar ook dat op de pinksterdag de doop ter sprake komt. Immers, in en door de doop worden wij met Christus begraven in den dood, opdat, gelijk Christus uit de doden opgewekt is door de majesteit des Vaders, zo ook wij in nieuwheid des levens zouden wandelen. Nu: daarom is het begonnen in het werk van de Heilige Geest. De Heilige Geest leidt ons binnen in het nieuwe leven, het leven met Christus. En dit nieuwe leven met Christus is mogelijk dank zij de grote daden Gods.

Men vraagt mij nog wel eens, waaraan wij kunnen weten dat de Heilige Geest ontvangen is en in ons werkt. Het blijkt dat men daaromtrent wel eens wat eenzijdig is voorgelicht. Dat is met name dan het geval als gezegd is, dat dit moet blijken uit het spreken in tongen en gaven van gebedsgenezing. Niemand zal ontkennen dat bv. het spreken in tongen tot de gaven van de Heilige Geest heeft behoord en behoren kan. Hoewel ook dan nog blijken moet of het de Heilige Geest is die werkt.

Heilige Geest, in al zijn gaven, is daar en dan te herkennen, als Jezus als Heer wordt verheerlijkt (zie 1 Cor. 12 : 3) en als ontdekt wordt dat het strekt tot welzijn van allen (zie 1 Cor. 12 : 7). En met dit laatste is bedoeld: dat de gemeente er beter van wordt, komt tot een zinvolle en rijke functie in deze wereld.

Alle geestesuitingen — en daartoe behoort niet alleen het spreken in tongen, maar kan bv. ook behoren: het dienen, het vermanen, het meedelen, het leiding geven, barmhartigheid bewijzen, enz. (zie Romeinen 12 : 6-8) — beogen de verheerlijking van Christus en de opbouw van zijn lichaam, de gemeente.

Kortom: het nieuwe leven wordt door het werk van de Heilige Geest beoogt, waarin zich dat dan ook uit. Maar het zal altijd te herkennen zijn als het leven met Christus. De Heilige Geest stelt Christus en het leven uit Hem centraal. En waar zich dit leven openbaart, daar openbaart zich de Heilige Geest.

Pinksteren: openbaring van het nieuwe leven in Christus.

Enschede — H. P. de Boer

(Uit: De Lens)

Een jaar werken in Kameroen

Het onderstaande is min of meer een overzicht van wat er in het afgelopen jaar aan aktiviteiten geweest is in Kameroen.

De regentijd valt hier in juni, juli, augustus. Dan verlaten vele Fransen het land. Ze hebben wel gelijk, want het regent dan drie à vier keer per dag flink en 't blijft heet en vochtig. Deze schijnbare rustperiode wordt door de gemeenten gebruikt om vergaderingen en conferenties te houden. Dit afgelopen jaar begonnen ze erg laat, omdat de leiders van de kerken zich in Uppsala bevonden. De Algemene Vergadering van de Cebec begon 8 augustus. Deze duurt ruim 20 dagen. U kunt zich wel voorstellen, dat er veel van ons geduld gevraagd werd want vergaderen schijnt een hobby van de Afrikaan te zijn. Verschillende zendelingen werden verwelkomd en anderen kregen een afscheidswoord. Een van hen zagen wij maar node vertrekken, hij was n.l. algemene boekhouder en adviseur bij alle geldelijke aangelegenheden betreffende zendingsscholen, hospitalen, middelbare scholen, boekwinkel en drukkerij. We vreesden dat zijn werk op onze schouders zou neerkomen . . . en dat is wel juist gebleken. Direkt aansluitend daarop vergaderde het dagelijks bestuur van de Unie van Baptistengemeenten. Hier werd de gehele arbeid bezien en er werd besloten om het werk in Dibom steviger aan te pakken. In het voorjaar was ik met twee predikanten daar al op oriëntatiebezoek. De noodzaak om subsidie aan de Evangelisatie Commissie te geven, om er een predikant heen te sturen, werd ingezien.

Zoals ik in januari een financieel jaarverslag heb gegeven, zo heb ik dat nu weer gedaan over het eerste halfjaar.

Dit, om de mensen er aan te wennen, dat ze het recht hebben te weten wat er met hun geld gebeurt. Het werkt ook als een stimulans. Erg dankbaar waren ze, dat het overgrote deel van de schulden van de Unie nu afbetaald is. Deze hele financiële opleving heeft veel gedaan om het moreel van de Unie te verhogen en het draagt bij tot de geestelijke ontwikkeling van de gemeenteleden. Voorheen hoorden we voortdurend de klacht in de geest van: „De predikanten eten toch maar ons geld op". Dat hoort men tegenwoordig niet meer zo. Hoewel we volledig in de Uniearbeid werken, voelen we het vaak als een gemis te weinig kontakt te hebben met de distrikten en de kleine gemeenten daar. Zoveel zou er nog gedaan kunnen worden.

Het zou zeer nuttig zijn als er een boekhouder gevonden zou kunnen worden, die bereid is hier enkele jaren te werken. Hij zou tezelfder tijd de taak hebben om een Afrikaanse christen tot boekhouder op te leiden.

Intussen konden we de familie Jansen, uit Duitsland van verlof terug, begroeten. Ze woonden vier weken bij ons en kregen in die tijd een Volkswagen, Landrover en talloze kisten uit de douane. Ze reisden, in gezelschap van een zendeling die hier speciaal voor over gekomen was, met deze twee auto's naar het Noorden. Zelf waren we na al deze vergaderingen en een drukke familie zeker aan een kleine vakantie toe en brachten 5 heerlijke dagen door bij het jonge doktersgezin in Foumban (Zendelingen van Oegstgeest). Een dag na onze terugkeer kwamen br en zr Stäubli met verlof terug uit Zwitserland. Br Gerhardt Villweiter was al eerder gekomen om hen af te halen en na enkele dagen reisden ze af naar Ndiki. Br Stäubli heeft als een van zijn taken de

voorbereiding van de bouw van de pastorie en vergaderzalen in Yaundé. De plannen en financiën zijn nu al zo ver, dat we binnenkort met de bouw van de pastorie kunnen beginnen; de totale onkosten hiervan komen op een bedrag van ruim f 100.000.
Het comité was verheugd dat het terrein in Yaundé geheel door de Unie betaald was en dat ook de verkoopakte in orde was. Zoals bekend heeft de aktie *Kom over de brug* aan dit projekt 25.000 gulden bijgedragen. Voor de bouw van de eigenlijke kerk is er nog geen geld. Dit projekt is zeer belangrijk voor de Baptisten Unie omdat het onze eerste kerk in de hoofdstad zal zijn.
Lang is er gepalaverd over het terrein in Edea; eindelijk is ook de koopakte in orde, en niemand kan nog geld van ons vorderen. De pastorie is er al klaar en nu hopen we dat de gemeenteleden nog wat aktiever worden om ook de kerk wat steviger te maken; in de regentijd zijn planken alleen niet voldoende.
Het huis waarin wij wonen is indertijd aan de Unie overgedragen. De reparatieen onderhoudskosten zijn zo hoog, dat de Unie deze last financieel niet kan dragen. Daarom werd op ons verzoek besloten, het benedenhuis te verhuren. Verschillende gegadigden maakten ons beleefd duidelijk, dat ze iets beters zochten. Gelukkig bleek de eerste ook de beste te zijn. Een grondige verbouwing op zijn kosten vond nu plaats en de opbrengst van de huur zal het mogelijk maken in de toekomst het dak en de zolder te vernieuwen.
We hebben ons ook beziggehouden met andere bouwplannen, n.l. een studio en de Protestantse boekhandel. Door mijn wekelijkse kontakt met de radio, komen ons ook klachten ter ore. Weinig predikanten zijn doordrongen van de noodzaak zich goed voor te bereiden voor de uitzending van kerkdiensten en meditatie. De directe kerkdienst wordt slecht verzorgd en bij de indirecte uitzending van meditaties komt het voor dat de predikant vergeet te komen, met als gevolg dat we al bedreigd werden met de ontzegging van zenduren. Daarom werd het plan geboren een eigen studio te bouwen. We zijn bezig financiële bronnen aan te boren.
De Protestantse boekhandel was de eerste en voor lange tijd ook de enige boekhandel in Duala. Nu echter bestaan er minstens zeven, waarvan enkele zeer modern en rijk voorzien. De Protestantse boekhandel is langzamerhand afgegleden tot een armelijk geheel met veel schulden. Plannen tot modernisering zijn uitgewerkt. We hebben redelijke hoop dat het buitenland helpt dit plan te financieren. Er zijn stemmen opgegaan om de zaak failliet te laten gaan, maar het is erg belangrijk, dat in deze nieuwe staten christelijke lectuur en studiemateriaal te koop is. Er is nog steeds een groot gebrek aan eenvoudig studiemateriaal, aangepast aan de Afrikaan en zijn omstandigheden. Er is nu al een uitgever voor Christelijke literatuur in Yaundé, die zich daar mee bezig houdt, maar deze kan nog lang niet aan de vraag voldoen.
Daarom behelpen we ons door zelf studies te maken, die we aan predikanten en studenten doorgeven. Onderwerpen als De doop, de christen en het geld, het Rooms-Katholicisme e.d. We zouden meer tijd tot onze beschikking willen hebben om daar meer aandacht aan te kunnen besteden.
Het leven in een grote stad kenmerkt zich door vele en gevarieerde bezigheden. In november kwam zr Leutner hier aan. Zij zal zr Ley vervangen in Ndiki, die juist voor het Kerstfeest naar Frankrijk vertrok. Dit houdt ook in, dat er dan meestal een vracht bagage meekomt en wij dit moeten dedouaneren, liefst zonder invoerrechten. Dit laatste is zeker geen eenvoudige zaak. Ook is het steeds een komen en gaan van bezoekers. Mensen op doorreis, anderen die aankomen of vertrekken of iets nodig hebben. Wegens de grote afstanden wordt ons vaak gevraagd onderdelen te kopen en te laten verzenden, achter verloren bagage aan te gaan en als het gevonden wordt na te sturen. Soms zijn het enkele onontbeerlijke schroefjes, maar we moeten ook wel eens een Landrover bestellen, en een telegram sturen als het bestelde klaar staat.
In november kwam br Reichardt vanuit Duitsland een afscheidsbezoek brengen. Hij ging per 1 januari met pensioen. In Noord-Kameroen bracht hij ook een bezoek en op de terugweg deed hij Duala aan. Voor die gelegenheid waren alle zendelingen in ons huis verzameld. In de tuin hadden we een alleraardigste receptie met alle predikanten en hun vrouwen en verder nog vele eminente baptisten. Via Sierra Leone, ons andere baptisten-zendingsveld van de E.B.M. reisde hij weer naar Duitsland terug.
Een van de organisatoren van *Kom over de brug* hadden we onlangs bij ons, en er was een zendeling, Mr. Brown uit Congo, die destijds een grote nationale evangelisatie-campagne leidde en nu probeert ook andere landen in Afrika zover te krijgen.
Dit alles vereist veel tijd, want de afstanden zijn hier niet zo klein. Ook is er niet altijd bereidheid tot samenwerking. Meestal zijn ze huiverig voor iets dat ze niet kennen. Gelukkig was de Baptisten Unie dadelijk bereid mee te doen.
Een andere jonge zendeling is bezig een reeds lang bestaand christelijk tijdschrift wat meer leven in te blazen. Samen hebben we een paar avonden zitten te tekenen om zelf de aanplakbiljetten te maken. Het zou ons te ver voeren om allen aan u voor te stellen. Velen zijn hier bezig om het werk Gods uit te breiden, te verstevigen en te stimuleren. Ook al dreigen we wel eens te veel op onze schouders te krijgen, onze ervaring is, dat God helpt en inderdaad kracht geeft.

J. B. van der Veen

———

Aan Die Gemeinde ontlenen we het bericht, dat de familie J. B. van der Veen in juni waarschijnlijk met verlof naar Nederland zal komen. Het echtpaar Kouko en Sointu Malin, begin 1969 naar Kameroen vertrokken, zal de familie Van der Veen in Douala vervangen.

— Red.

Brokstukken

Vader vergeef het hun

Wanneer Christus aan het kruis hangt, bidt Hij voor hen die Hem kruisigden: Vader vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen.
Na Zijn opstanding geeft Hij Zijn volgelingen de opdracht, Zijn getuigen te zijn, en met dat getuigen te beginnen in... Jeruzalem! Aan de Jeruzalemse Joden allereerst moest het blije nieuws dat Jezus Redder en Heer was, verkondigd worden.
Wanneer een aantal Joden, zonder te doorzien wat ze zeggen, uitroept: „Zijn bloed kome over ons en over onze kinderen", reageert onze Heer daar wonderlijk mooi op, door hen duidelijk te laten maken, dat Zijn bloed hen kan reinigen van alle zonden.

Toen de kerk macht kreeg,

en een groot lichaam werd, dat veel in de melk te brokkelen had, werd in het algemeen een harde houding aangenomen tegenover de Joden. Een houding die in niets overeen kwam met de houding die Christus en Zijn apostelen hadden aangenomen. Onder Constantijn beginnen er harde maatregelen te komen, die de Joden overal in het Romeinse rijk het leven steeds moeilijker maken.
In het jaar 315 na Christus worden de Joden voor het eerst getroffen door strenge decreten, waarin hun vrijheden drastisch beperkt worden.
Wanneer in het jaar 388 in opdracht van de bisschop van Edessa een synagoge wordt verbrand, en de keizer, die dit als een misdaad beschouwt, hem gelast de synagoge op eigen kosten weer op te laten bouwen, neemt niemand minder dan de bekende bisschop Ambrosius van Milaan het voor zijn collega op, prijst diens daad als een goed werk, en weet zoveel pressie op de keizer uit te oefenen, dat diens opdracht tot herbouw wordt ingetrokken.
De bekende Chrysostomos, de man die zo prachtig preken kon, hitst meer dan eens zijn hoorders op tegen het joden-

dom. In een van zijn predikaties zegt hij dat, wanneer iemand de synagoge een bordeel noemt, of een plaats van zonde, een toevluchtsoord van de duivel, een burcht van satan, een verderf voor de ziel, een gapende afgrond van ieder onheil, of wat dan ook, hij het dan nog steeds minder erg maakt dan ze verdienen.

Hieronymus zegt ergens, dat hij de Joden verafschuwt met een onuitsprekelijke haat. In de jaren na Constatijn de Grote laait de haat bij de christenleiders steeds feller op. Vele synagogen worden verwoest en de wederopbouw ervan door wettelijke bepalingen bijna onmogelijk gemaakt.
Er komen wetten die het de Joden onmogelijk maken christen-slaven in dienst te nemen op hun landbouwbedrijven. Ze zouden eens besmet kunnen worden... Daardoor wordt het de Joden onmogelijk gemaakt de landbouw op dezelfde schaal uit te oefenen als voorheen, want hoe komen ze aan voldoende werkkrachten?

In 439 wordt er in Constantinopel een wet uitgevaardigd die de Joden verbiedt ambten en waardigheden te bekleden en aan het stadsbestuur deel te nemen. Argumentatie: Wij beschouwen het als een zonde, dat de vijanden van de hemelse majesteit en van de romeinse wetten voltrekkers van diezelfde wetten zouden zijn...

Slechts één weg stond de Joden open om aan deze verordening te ontkomen: Door zich te laten dopen zouden alle ambten weer voor hen open staan! Steeds strenger worden de wetten tegen de Joden: Aartsbisschop Cyrillus van Alexandrië durft het omstreeks 414 te wagen de Joodse synagoge in deze stad in beslag te nemen en de Joden zelf de stad uit te jagen, waarin ze jarenlang een goede woonplaats gevonden hadden. En alweer: slechts het zich laten dopen kon redding brengen. We zouden dit verhaal eindeloos lang kunnen maken. Maar genoeg. Het is verschrikkelijk jammer dat de kerk in deze en vele latere eeuwen, deze houding heeft aangenomen tegenover het oude volk van God. Wat is een kerk die politieke en economische macht heeft, gevaarlijk! Gods gemeente is er niet op aarde om te heersen en te dwingen, maar om te dienen, barmhartigheid te betonen en lief te hebben.

De Gemeente van Jezus Christus zal zich anders op moeten stellen ten opzichte van het oude volk van God, en nooit mogen vergeten hoe ontzaglijk veel zegeningen via dit volk ons deel zijn geworden.

Ze zal ook niet mogen vergeten, dat er nog een toekomst is voor dit volk, omdat het Gods volk is, en Hij niet laat varen wat Hij eenmaal begon.

Wf.

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem XXIII

13. *DE TOEKOMSTVERWACHTING (1)*

Vooral bij de behandeling van dit onderwerp, is het noodzakelijk nimmer te vergeten, dat de eerste christenen Joden-christenen, anders gezegd: christenjoden waren. Dat wil zeggen: Mensen, die doordrenkt waren met 't Oude Testament. Maar evenzeer mensen, die leefden in een tijd met allerlei opvattingen over allerlei zaken, waaraan zij ook als Joden niet voorbij konden gaan.
Het wil mij voorkomen, dat we echter niet alleen mogen letten op wat het Oude Testament zegt — en in verband met ons onderwerp dus: wat het Oude Testament zegt over de toekomst —, maar ook en vooral moeten letten op Jezus' eigen onderwijs aangaande de dingen, die nog moeten gebeuren.
Ik meen, dat hier een tekst als Hd 1 : 6 „Here, herstelt Gij in deze tijd het koningschap voor Israël?" en Jezus antwoord daarop: „Het is niet uw zaak de tijden of gelegenheden te weten, waarover de Vader de beschikking aan Zich gehouden heeft", richtingwijzend en verplichtend is, ook voor een toekomstdenken, dat niet louter geïnspireerd wordt vanuit het Oude Testament, maar ook en vooral uit Jezus' denken, uit Jezus' onderwijs. Dat door Jezus' denken allerlei oud-testamentische uitspraken in een andere „zetting" komen, is m.i. duidelijk, maar zal wel weersproken worden. Ik meen echter, dat de toekomstverwachting van de gemeente te Jeruzalem dáárom allerlei facetten mist, die in tegenwoordige beschrijvingen van de christelijke toekomstverwachting wél voorkomen, en door sommigen gezien worden als fundamenteel en wezenlijk.
Natuurlijk heeft ook de gemeente te Jeruzalem aan het „interim-denken" van Jezus moeten wennen. Jezus' redevoering over de komst van de Heilige Geest (Joh. 14-17) toont al aan, dat de apostelen Hem daarin niet begrepen hebben.
Maar ze hebben het moeten leren, hoewel ze het op de hemelvaartsdag nog niet afgeleerd hadden om te denken in termen van nationaal herstel voor Israël. Jezus kondigde vóór zijn sterven reeds een periode aan, die bij de profeten niet te vinden is (en dat is niet een minderwaardig-verklaring van de profeten: er is een voortgaande openbaring van Gods heilsplan geweest!): de periode tussen Zijn opstanding en Zijn openbaring als rechter. Jezus wist van een interim, een niet voorziene periode. Jezus wist, dat Zijn evangelie verkondigd moest worden in de wereld, en dat dáárna pas het einde zou (kunnen) komen.

Weinig gegevens

Lucas verschaft ons weinig gegevens over de toekomstverwachting van de eerste gemeente. In de prediking van de apostelen wordt er weinig nadruk op gelegd. Men zou — als men wil spreken in de zin van sommige christenen in onze dagen — kunnen zeggen, dat de apostelen geen Maranathapredikers geweest zijn. Maar dat zou toch een grove misvatting zijn, zoals het ook een misvatting is, een prediker van het evangelie vandaag de dag te willen beoordelen op zijn al of niet Maranatha-gezindheid aan de hand van gespecialiseerde preken over de toekomst.
Er is n.l. in de prediking van de apostelen een fundamentele zaak aan de orde gesteld, n.l. de opstanding van Jezus Christus. Onverbrekelijk daarmee verbonden is de komst van de Heilige Geest op de pinksterdag. Op deze zaak is de hele eschatologie (de leer der toekomstige dingen) gebouwd. Deze dingen zijn bepalend geweest voor het onderwijs der apostelen, en voor het geloof der christenen. Bijbels gezien is alleen die prediking géén toekomstprediking, die de opstanding loochent.

De opstanding

Hoewel het gevaarlijk is, teksten uit hun verband te rukken, kan ik mij niet aan de taak onttrekken, enkele teksten stuk voor stuk nader te belichten.
Allereerst Hd 4 : 2. De apostelen worden gevangen genomen door de priesters, de hoofdman van de tempel en de Sadduceeën, die zeer verontwaardigd waren, dat de apostelen het volk leerden en in Jezus de opstanding uit de doden verkondigden. Voor de Sadduceeën was de opstanding een verzinsel van latere tijd; zij hielden zich aan de eerste vijf bijbelboeken, en daarin — zeiden zij — wordt niet over de opstanding der doden gesproken. De Sadduceeën wisten echter, dat de Farizeeën wel in de opstanding der doden geloofden, en vrijwel het gehele volk. In de toekomst, in Gods dag, zouden de graven opengaan; daaraan twijfelden de Joden niet. Maar wanneer zou de opstanding plaats vinden? Als de Messias zijn rijk zou aanvaarden.
De apostelen leerden, dat de Messias — Jezus van Nazareth — Zijn rijk aanvaard had. Hij is de eerste, die uit de doden is opgestaan. Wie in Hem geloven, zullen leven, al zijn zij ook gestorven, Jo 11 : 25. In Jezus Christus is de opstanding al begonnen: Hij IS de opstanding. Maar de opstanding is het grote (heils) werk Gods. In de opstanding komt Zijn volledige superioriteit over de zonde en over de satan tot uitdrukking. Dat aan-

God het laatste woord is, dat wordt zichtbaar en tastbaar in de opstanding. Allereerst in de opstanding van Christus, naderhand in de opstanding van alle gelovigen.

Opstandingsgeloof is toekomstgeloof. Zo heeft Paulus het ook getuigd voor de Joodse Raad: Ik sta terecht om de hoop en de opstanding der doden, Hd 23 : 6. Het Joodse volksbestaan vond zijn rechtvaardiging in het bewaren en belijden van dit opstandingsgeloof. In een ten dode gedoemde en van God vervreemde wereld waren het de Joden, en moesten het de Joden zijn, die de opstanding der doden predikten.

De in Jezus Christus gelovig geworden Joden maakten geen copernicaanse wending in hun denken, toen zij in de opstanding geloofden. Zij onderscheidden zich van hun volksgenoten enkel en alleen door hun geloof in Jezus van Nazareth als de Messias, en dus als degene, in Wien de opstanding begonnen is. En in Wien dus Gods toekomst is aangebroken.

De laatste dagen

Wij beluisteren menigmaal de uitdrukking: We zijn in het laatste der dagen. Men bedoelt daarmee dan, dat de wederkomst van de Heiland nabij is. We zijn bijna — zo bedoelt men — aan het einde der geschiedenis gekomen.
Bijbels gezien is deze uitdrukking niet juist. Ze kon alleen maar opkomen in een tijd, toen men de komst van het Koninkrijk Gods als reeds geschied beschouwde (Augustinus' naam zij hier genoemd) en dus de existentie van „de wereld" een aflopende zaak was. Deze uitdrukking kan ook alleen maar gehandhaafd blijven, als men in dat voetspoor wandelt.

Wie echter het bijbelse spraakgebruik graag tot basis van zijn geloofsdenken en geloofsleven maakt, zal bij het gebruik van die uitdrukking minder naar het heden en naar de toekomst moeten kijken, en veel meer naar het verleden: We zijn sinds de uitstorting van de Heilige Geest in de laatste dagen! Het laatste deel der geschiedenis is begonnen op een Joods feest — het feest der weken, het feest van de oogst — dat door de christenheid gezien wordt als het feest van de oogst voor het Koninkrijk der hemelen.

Want de uitstorting van de Heilige Geest is het begin van het einde.
Petrus grijpt ter verdediging van hun blijdschap en vervoering terug op de profetie van Joël. En het zal zijn in de laatste dagen, zegt God, dat Ik zal uitstorten van mijn Geest op alle vlees, Hd 2 : 17. Dit feit is wezenlijk voor het denken van de eerste gemeente geweest. Het pinksterfeest is een eschatologisch feest, een feest van de eindtijd.

Ploeger

Verantwoording Unie-bureau

In de maand april 1969 kwamen in het Unie-bureau de volgende bijdragen en giften binnen:

1. **Voor de E.C.U.:**
Apeldoorn f 33,81; Muntendam f 100,—; Leeuwarden f 121,05; Amsterdam-Centrum f 40,13; Enschede f 183,12; Harderwijk f 30,31; Assen f 13,60; Amsterdam-Noord f 84,—; Amsterdam-West f 126,—; Arnhem f 168,—; M.E.v.D., U. S. f 46,—; N.B.V.B. afd. Emmererfscheidenveen f 30,—; J.M.C. 1-2 aktie f 200,—.

2. **Voor de arbeid onder Spanjaarden:**
Apeldoorn f 47,52; Pernis f 67,57; Muntendam f 100,— Leeuwarden f 81,75; Scheveningen f 52,04; Assen f 8,50; Amsterdam-Noord f 53,—; Amsterdam-West f 79,—; Arnhem f 106,—; M.E.v.D., U.S. f 30,—.

3. **Voor de opleiding:**
Den Helder f 25,60; Apeldoorn f 42,31; Muntendam f 100,—; Almelo (Nieuwstraat) f 59,—; Harlingen f 28,46; Leeuwarden f 309,16; Scheveningen f 69,25; Amsterdam-Centrum f 36,01; Enschede f 182,90; Leiden f 54,55; Assen f 19,—; Amsterdam-Noord f 118,—; Amsterdam-West f 177,—; Arnhem f 236,—; J.J.B., G. f 5,—; M.E.v.D., U.S. f 65,—; N.B.V.B. afd. Emmererfscheidenveen f 25,—; N.B.V.B. afd. Coevorden f 5,—.

4. **Voor het jeugdwerk N.B.J.B.:**
Utrecht f 57,23; Assen f 2,35; Amsterdam-Noord f 15,—; Amsterdam-West f 23,—; Arnhem f 30,—; M.E.v.D., U.S. f 10,—.

5. **Voor de zending:**
Assen f 62,84; Den Helder f 30,71; Apeldoorn f 54,88; Muntendam f 100,—; Almelo (Nieuwstr.) f 83,—; Harlingen f 63,59; Stadskanaal f 500,—; Leeuwarden f 166,22; Scheveningen f 112,11; Amsterdam-Centrum f 59,92; Nw. Weerdinge f 500,—; Noordbergum f 152,50; Assen f 31,80; Amsterdam-Noord f 197,—; Amsterdam-West f 295,—; Arnhem f 394,—; H.G.d.W., E. f 7,50; J.J.B., G. f 5,—; M.E.v.D., U.S. f 110,—; J.M.C. 1-2 aktie f 600,—; Sav. Lohmanschool Hengelo f 30,—; Kon. Emmaschool, Hengelo f 30,—; Da Costaschool, Hengelo f 25,—; Gr. v. Prinstererschool, Hengelo f 34,90.

6. **Voor het ,10-cents fonds' van de U.B.S.:**
Muntendam f 81,35; Scheveningen f 30,28; Amsterdam-Centrum f 30,50; Amsterdam-Noord f 33,—; Amsterdam-West f 50,—; Arnhem f 66,—; Assen f 5,25; M.E.v.D., U.S. f 19,—.

7. **Voor het Noodfonds:**
Harderwijk f 39,85; Sneek f 200,—; Muntendam f 163,65; Vroomshoop (vluchtelingen) f 120,—; Leeuwarden f 549,08; Staveren f 100,—; Scheveningen f 134,77; Amsterdam-Centrum f 5,—; L.v.d. V., L. *f* 25,—; J.J.B., G. (Werelddiakonaat) f 10,—.

8. **Voor „Handelingen 69":**
Leiden f 280,—; Emmererfscheidenveen f 100,—; Arnhem f 500,—; Groningen-Zuid f 1350,—; Sneek f 144,42; Stadskanaal f 500,—; E.R., S. f 80,—; Hoogezand f 500,—; Klazienaveen f 50,—; Haarlem f 300,—; Scheveningen f 190,98; Utrecht f 100,—; Rotterdam-Zuid f 250,—; Leeuwarden f 1500,—; Rotterdam-Centrum f 425,—; Amsterdam-West f 525,—.

Hartelijk dank aan alle gevers en geefsters!
Wat aan deze lijst van giften opvalt? Dat er voor het eerst bijdragen voor het *jeugdwerk van de N.B.J.B.* op vermeld worden. Zó hebben de afgevaardigden van onze gemeenten het gewild: wij als gemeenten willen het jeugdwerk van de N.B.J.B. — dat is óns jeugdwerk — steunen door onze vrije en blije giften en bijdragen. Er valt vóór en door onze jeugd veel te doen, en daarom is er ook reden om véél te geven voor ons jeugdwerk. Laat deze bijdragen dan ook vlot stromen naar het Unie-bureau *(let wel: naar het Unie-bureau!)* door overmaking op giro 9260 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, met duidelijke vermelding: jeugdwerk N.B.J.B. Deze bijdragen zijn hartelijk welkom, evenals alle andere bijdragen voor diverse taken!

T. Jansma

TABITHA-NIEUWS

Vrijdag 16 mei j.l. heeft de Stichting Tabitha door koop het pand Handelskade 44 te Stadskanaal verworven. Dit pand — een brugwachtershuis — staat naast de beide panden, die wij daar ter plaatse reeds bezitten. Door de aankoop van dit pand is het mogelijk tot uitbreiding van het bejaardenhuis over te gaan. Intussen zijn reeds besprekingen met een architect begonnen, die nog wel vele herhalingen zullen kennen, maar die — naar wij vertrouwen — te zijner tijd tot een prachtig geheel zullen leiden: een bejaardentehuis met zo'n zeventig bedden en voldoende ruimte voor de activiteiten, die in zo'n tehuis moeten plaatsvinden.
Dat wij u graag in onze vreugde laten delen, zal u duidelijk zijn. Het Bestuur van de landelijke Stichting Tabitha deelt deze vreugde vooral ook met het bestuur van de Stichting Bejaardentehuis Tabitha Stadskanaal, dat de exploitatie van het huidige bejaardentehuis plus dependance verzorgt. Dit bestuur zal, nadat de uitbreiding tot stand is gekomen, aan meer aanvragen om opneming kunnen voldoen dan tot nu toe het geval is.

Voor het bestuur,
H. Ploeger, alg. secr.

UNIE BOUW STICHTING

Het adres van br. D. Olijslager te Stadskanaal, voorzitter van het bestuur van de U.B.S., is thans: Kamerijklaan 16, Stadskanaal; het telefoonnummer blijft: 05990-2947.

DS J. B. DE NEEF IN HET ZIEKENHUIS

Ds J. B. de Neef, emeritus-voorganger te Winschoten verblijft sinds enkele weken in het ziekenhuis; in verband met een toekomstig gunstig verloop van zijn ziekte bleek het noodzakelijk, dat een van zijn benen werd geamputeerd. De toestand van ds De Neef is op het ogenblik bizonder goed.
We groeten hem hartelijk en wensen hem van harte een voorspoedig herstel!

v. D.

Met vreugde en dankbaarheid deelt de U.Z.C. mee dat de

UITZENDINGSDIENST

van zr Corry Brouwer als zendelinge naar Sona Bata, Congo zal plaats vinden op
pinksterzondag 25 mei a.s., 's avonds om half acht in de baptistenkerk, Jac. Catsstraat, Hengelo (O.).

De U.Z.C. hoopt dat in ieder geval de gemeenten in Twente in grote getale vertegenwoordigd zullen zijn.

Voor de U.Z.C.,
Th. van der Laan.

WEEK-END MUZIEK-CONTACT OP DE VINKENHOF VAN VRIJDAGAVOND 13 TOT ZONDAGMIDDAG 15 JUNI A.S.!

Koorleiders, muzikanten en vooral zangers en zangeressen van Baptist Nederland, wij verwachten u allen om in een sfeer van blijde kameraadschap gezamenlijk opnieuw ons verder te bekwamen in de taak, waartoe wij in onze gemeenten geroepen zijn! Gedachtig aan de spreuk: „Het beste voor het hoogste" nodigen we u dringend uit aan dit samenzijn deel te nemen. Naast, naar we hopen en vertrouwen lichtbrengende discussies naar aanleiding van de op de praktijk gerichte voordrachten, zal aan het zingen een ruime plaats worden gegeven. In dit verband stellen we in het vooruitzicht een hernieuwde kennismaking met de zeer gewaardeerde zangpedagoog Paul Ruppel uit Duitsland, door wiens kennis en toewijding reeds menig week-end tot een onvergetelijke belevenis werd. Zoals we dat al tot een gewoonte hebben opgekweekt, zullen we het bestudeerde onder zijn leiding ten gehore brengen in de ochtenddienst te Utrecht.
De kosten van deelname voor heel het weekend bedragen f 19,75 per persoon: waarlijk niet veel in vergelijking tot het vele dat geboden wordt. Wilt u zich zo spoedig mogelijk opgeven in verband met de beperkte plaatsruimte op De Vinkenhof?
Uw aanmelding kunt u richten aan mevr. C. Kiwiet-Blaauw, Uitslagsweg 66 te Hengelo.
Tot ziens!

C. Brandt,
voorzitter Muziek-Contact.

NEGER (baptist) BENOEMD TOT BURGEMEESTER VAN OVERWEGEND BLANKE STAD IN ,DEEP SOUTH'

Howard Lee (34), diaken van een baptistengemeente te Chapel Hill, North Caroline, U.S.A. is de eerste neger die tot burgemeester is benoemd van een overwegend blanke stad in ,the Deep South' van de Ver. Staten.
Lee is lid van een interraciale gemeente die tot de Southern Baptist Convention behoort. Hij is direkteur public relations van Duke-universiteit te Durham.

UC BENOEMDE STUDIEKOMMISSIE INZAKE VERHOUDING KERK EN STAAT

De Commissie der Unie heeft een studiekommissie benoemd die de verhouding tussen kerk en staat zal bestuderen. De direkte aanleiding tot het benoemen van deze kommissie is het voorstel van de staatskommissie Van Walsum om jaarlijkse subsidies te verlenen aan de kerkgenootschappen. Ook de Unie van Baptisten Gemeenten zal, indien het voorstel van de kommissie Van Walsum wordt aanvaard, een jaarlijkse rijkssubsidie worden toegekend. De studiekommissie zal in september met zijn rapport gereed dienen te zijn. Verwacht wordt, dat het parlementaire debat over het voorstel van de kommissie Van Walsum in oktober a.s. zal worden gehouden.

OFFICIEEL RAPPORT VAN JEUGDKONGRES-BERN VERSCHENEN

Dezer dagen verscheen bij *Word Books*, Waco, Texas-London, Engeland, in opdracht van Baptist World Alliance, onder redaktie van Cyril E. Bryant *ONE WORLD, ONE LORD, ONE WITNESS - Official Report of the 7th Baptist Youth World Conference - Berne, Switzerland, July 22-28, 1968.*
Het boekwerk, 167 pagina's met vele foto's geïllustreerd, bevat o.a. de verschillende toespraken die op de konferentie te Bern zijn gehouden; genoemd kunnen worden: *The World of Persons,* dr Paul Tournier; *The Lord of Peace,* dr C. Ronald Goulding; *Christ for the World,* dr Billy Graham; etc.
Vooral voor hen die de wereldjeugdkonferentie in Bern verleden jaar bezochten is dit boek een waardevol bezit. Het is ons helaas niet bekend wat dit boek kost. Zij die geïnteresseerd zijn kunnen schrijven aan: The Baptist World Alliance, 1628 Sixteenth Street N.W., Washington D.C. 20009, U.S.A.

v. D.

KLEINE GEMEENTEN MOETEN KOMBINEREN

De zakenman Norman Macleod, lid van de Raad van de Baptisten Unie van Groot Brittannie en Ierland, heeft op een vergadering van de Federatie van lekepredikers in de Baptisten Unie voorspeld, dat de gemeenten in Engeland tot kombinatie zullen moeten besluiten; deze kombinaties zouden tenminste 300 leden moeten tellen. Deze kombinatie zal nodig zijn om in staat te zijn voorgangers te hebben, die dan een aanvaardbaar salaris kunnen ontvangen.
Zeven van de tien gemeenten in Groot Brittannie tellen minder dan 100 leden; slechts één van de tien gemeenten heeft meer dan 200 leden.
De inkomsten van deze kleine gemeenten zijn nauwelijks toereikend voor het onderhoud van de kerkgebouwen.

Mededeling

★ Sekretaris van de baptistengemeente te Zwagerveen is thans: E. van der Kooi, Foarwei 94 te Kollumerzwaag.

ADVERTENTIES

DE CHRISTEN

30 mei 1969
84e jaargang — 22

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — **Administratie:** ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 85 - 42 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 17,— per jaar (*f* 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

EEN OPEN VRAAG

Kort voor zijn sterven (10 december 1968) heeft Karl Barth nog enkele belangrijke opmerkingen gemaakt met betrekking tot het volk Israël.
We geven ze hier graag door:

„De belangrijkste vraag die nog open staat is die naar de plaats van de joden. De oecumenische beweging heeft uit politieke overwegingen steeds over de vraag van Israël gezwegen. Ook op het Tweede Vaticaans Concilie bleef dat helaas één groot vraagteken. De Arabieren konden het eens vervelend vinden!

Dat is vandaag de grote oecumenische, brandende vraag. Wat kunnen we over Israël zeggen? We komen er toch zelf uit voort, we zijn toch van dezelfde stam! Kennen we iets van het verdriet van Paulus uit Romeinen 9 over Israël? „Zelf zou ik wensen verbannen te zijn ten behoeve van mijn broeders."

Wat heeft de wereld met Israël gedaan? Of liever: wat hebben de christenen met de Joden gedaan? Die vraag moet in de oecumenische discussie naar voren komen."

Wat hebben de christenen met de Joden gedaan?

Wie op deze vraag een antwoord gaat zoeken, komt tenslotte beschaamd uit. Werner Keller schreef een boek, waarin dit antwoord te vinden is. Zijn boek draagt de titel: „. . . En zij werden verstrooid onder alle volken.", en het is de moeite waard om aan te schaffen en te lezen. De kerk komt er in dit boek niet al te best af. Vanaf de tijd dat de kerk staatskerk werd ging het mis. Het is diep beschamend te lezen dat vele eeuwen lang de kerk zich vijandig tegenover dit „volk van God" gedragen heeft en dat niet alleen met woorden, maar vooral ook met keiharde daden, telkens weer.

Heeft de kerk vergeten dat God dit volk „Zijn oogappel" noemt? Hebben ook wij misschien vergeten, hoe nauwe relaties er liggen tussen het volk Israël en de Gemeente van Jezus Christus?

De Vader aller gelovigen was een Jood: Abraham.

De profeten, die Gods grote toekomstmuziek vertolkten, waren Joden.

Onze Heer zelf was naar menselijke afkomst een Jood.

De apostelen die, naar de menselijke kant gerekend, de gemeente stichtten, waren Joden.

Paulus, de apostel, die de heidenen het evangelie bracht, was een Jood.

De bijbelschrijvers waren Joden.

Past ons niet veeleer een houding van dankbaarheid en van verdriet zoals we dat bij Paulus aantreffen? En wordt het niet tijd dat we Israël trouw gedenken in onze gebeden en dat we alles doen wat mogelijk is om het evangelie ook aan hèn door te geven, niet vanuit de hoogte, maar naast hen staande?

Het is uitgesproken jammer dat wij, ook politiek gesproken, zo weinig voor Israël doen. Waar het geen politieke risico's met zich mee brengt en geen economische nadelen oplevert, zijn we in het westen af en toe tot enige steun bereid. Maar zodra er van andere kanten dreigend vuisten in onze richting gebald worden, deinzen we terug. Onze politiek ten opzichte van Israël wordt ongeveer op dezelfde wijze gevoerd als Pilatus die voerde met betrekking tot Jezus. Hij probeerde Hem te redden, maar tot op zekere hoogte. Zodra de tegenstanders van Jezus begonnen te dreigen, deinsde hij terug. Ligt in zulk politiek handelen niet een stukje verraad?

En toch bestaat Israël nog, ondanks alles

En staat het in het middelpunt van de belangstelling van heel de wereld. De kranten hebben het er druk mee, en de mensen van TV en radio. Bekende namen als Jeruzalem en Bethlehem worden steeds weer gelezen. Zij zijn wonderlijk door alles heengekomen, ook door de nazi-terreur. En wanneer we Ezechiel lezen, weten we dat Gods handelen met dit volk nog niet teneinde is. Er zal nog veel geleden moeten worden en nog heel veel moeten gebeuren, alvorens dit volk weer werkelijk in de diepste zin van het Woord zich als Gods volk gaat gedragen, gelovend in de Messias, die al zo lang geleden kwam, maar nog steeds geen erkenning vond.

Het is goed, het verloop van de geschiedenis van Israël te volgen.

Gods Gemeente heeft er veel mee te maken.

Misschien moeten we zeggen: alles!

H. v. d. Werf

ZOMERKADERKURSUS

voor leiders, adspirant leiders in jeugdwerk, jongens- en meisjeswerk en zondagsscholen **van 22-29 juli a.s.**

Folder met volledige informatie en programma nog verkrijgbaar bij Jeugdbureau N.B.J.B., De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bosch en Duin.

Een dergelijke praktijk-kursus, afgestemd op het *plaatselijk* jeugdwerk mag u niet missen.

Kerngroep voor het Vormingswerk in de N.B.J.B.

zand en zaad

Hemelvaartsdag — het is niet erg als u dit weken later leest — en ik lig in de stille namiddag te luisteren naar de radio. Vanmorgen ben ik naar de kerk geweest waar ik enige tientallen mensen ontmoette. De temperatuur van onze godsdienstzin, voorzover die tot uitdrukking komt in het kerkgaan, stijgt naarmate die in de natuur zakt. De kerken staan vol in de winterlijke kerknacht en zijn leeg in de lentelijke hemelvaartsdag. Ofschoon het wonder van de nederdaling even onbegrijpelijk is als dat der opneming. Maar sterren en kaarsen werken sterk op romantische zielen. Het is verbijsterend dat aan te zien en sterk om dan het geloof in het geloof te behouden.

Ik lag dus te luisteren. Naar een plaat, waarvan het mij voorkwam dat die door negers was volgezongen. Ik kon niet alles verstaan maar het begon met een happy day — een gelukkige dag — waarin een mannenstem werd afgewisseld door een vrouwenkoor. Ik hoorde dacht ik ook de naam van Jezus in het lied. Ik raakte in de ban en wenste dat ik ze had kunnen zien terwijl ze zongen. Ze plegen te zingen met al wat in hen is en ze schamen zich niet er bij te lachen en te zuchten. Ze klappen soms in hun handen en hun voeten dansen nu en dan, zoals David indertijd deed. Ze laten zich grijpen en meevoeren. Ik zei tegen mezelf: zo zingen ook de Joden, als ze Jeruzalem bezingen. Met hart en ziel. Zo moest de gemeente van Jezus op zondag zingen.

Van de negers kwam ik bij de Joden en toen ik eenmaal dolende was, zwierf ik over vele grenzen en wandelde door een berkenbos bij opgaande zon en diepe koude in Finland, luisterend naar arbeiders, die zingend een weg bereidden. Even later dwaalde ik over een markt in Zagreb, vol met vrouwen en mannen, die lovend en biedend kochten en verkochten. Ik keek op naar eeuwenoude gebouwen in Brugge en liep over eveneens oude bruggen in Luzern. En overal waren mensen. Mensen zo als ik, die in vrede willen leven en luisteren, rondgaan en rondzien. Mensen, die elkaar willen herkennen of ze nu negers zijn, Joden of bewoners van Oost en West. Wat zou het goed zijn als al deze mensen door elkaars landen zouden kunnen gaan zonder vrees. Wanneer overal voortdurend vrede zou zijn en men nergens meer schoenen zou horen, die dreunend stampen. Wanneer iedereen vriendelijk zou groeten en ieder met ieder over het leven zou willen praten. Waar elkeen voor elkeen zou opkomen en niemand meer alleen zou zijn. En zo keerde ik terug naar de hemelvaartsdag, want wat zou dat anders zijn dan een hemelvaart voor allen.

Mag een mens niet dromen, hopen, uitzien, verlangen? Er zijn uitspraken, uitzichten bij profeten, die wij graag lezen, omdat ze uitdrukking geven aan het diepe verlangen naar de komst van de door God Gezalfde. Hoe lang is het nu al geleden dat Jezus dwars door de wand van tijd en ruimte heenvoer. Hoe lang is de weg van de geschiedenis der mensheid. En nog is het einde niet. Twee wereldoorlogen heb ik achter de rug, waarvan de laatstgehoudene ons nog laat huiveren. Nog roepen bepaalde geluiden herinneringen op aan die dagen en nachten. En zie, alom worden miljoenen jonge mannen gereedgehouden om elkaar te verdelgen. Worden miljarden besteed om alle mogelijke middelen uit te denken en te vervaardigen, die de weg bereiden voor de vier ruiters uit de Openbaring. En wij staan van verre en zien het aan alsof wij niet reeds daardoor mede schuldig worden. Is er dan geen andere weg? Niet kán, maar mág een christen daarbij staan, dat aanzien en verder maar wachten op de terugkomst van de Heer, die voor een tijd naar huis ging? Verkrachten wij op deze wijze niet zijn boodschap en ons geweten?

Wij zien Gods schepselen in steden en dorpen van over heel de aarde. Allen willen ze leven en hun kinderen en kleinkinderen zien opgroeien. Heeft dan de tegenstander van God de alleenmacht om hier via gewetenloze lieden alles doorelkaar te werpen en zo met puinhopen en massagraven zijn weg te markeren? Wij wachten op Hem, die terug zal keren, maar daarin alleen kunnen wij geen rust vinden. Wij prediken het evangelie, maar de blijde boodschap behelst meer dan een veilige landing in de wereld van God.

Wat een happy day, welk een gelukkige dag zal het worden voor de gemeente van Jezus Christus als zij zich openlijk en duidelijk distancieert van deze orde, waarin geld en geweld het hoogste woord voeren. Misschien hebben we ons zonder het onszelf te realiseren verwijderd van de stal en het kruis, van bereidheid tot offer en lijden en zijn daarom de kerken leeg op hemelvaartsdag. We hebben ons vergist: we zijn niet op manoeuvre, er is een oorlog gaande. Het geloof in de Heer heeft niets met de romantiek van kaarsje, klokje, kerkje te maken. Het zet ons vlak voor de deur van het konflikt. Laat ons oog daarbij gericht zijn op Jezus, de leidsman en voleinder van het geloof, die, om de vreugde, die vóór Hem lag, het kruis op Zich genomen heeft, de schande niet achtende, en gezeten is ter rechterzijde van de troon Gods.

Men zou willen zeggen: christenen aller landen, verenigt u. Gij hebt niets te verliezen wat gij niet zoudt kunnen verliezen en alles te winnen dat het winnen waard is: Gods welbehagen.

Huizinga

P.S. Op 16 mei, de dag na hemelvaart, schreef een broeder uit Hoogeveen mij een brief. Hij heeft de pensioengerechtigde leeftijd bereikt en snuffelt o.m. in oude jaargangen van De Christen. In nr .3761, jaargang 1964 vond hij iets dat ik toen schreef en dat hij mij citerend zendt: „Je zou je natuurlijk kunnen afvragen of de kinderen Gods — dat is toch wel een goede uitdrukking — zich bij deze situatie mogen neerleggen. Of ze niet onrustig moesten worden vanwege de rede van Jezus op de berg. Of de tijd nu nog niet gekomen is om te zeggen dat ze wel uit moeten stappen en dat men verder niet meer op hen mag rekenen."

U begrijpt het, het gaat om datzelfde verschrikkelijke. De broeder schrijft dan: „Momenteel, bijna vijf jaar later dan dit werd geschreven hebben we ons blijkbaar nog altijd bij deze situatie neergelegd. De 'kinderen Gods' zijn nog niet uitgestapt. We aanvaarden nog steeds stilzwijgend de overal opgeslagen vernietigingswapenen, die klaar staan om dood en verderf te brengen over Gods schepping . . . Zo langzamerhand hebben we ons er aan gewend deze toestand normaal te vinden."

De broeder citeert nog meer en eindigt zelf: „We hebben als motto voor Handelingen '69: „Gaat dan heen . . .!" Ja, gaat dan heen . . . en verkondigt het evangelie. Maar kunnen we het evangelie blijven verkondigen en geloofwaardig maken als we al deze dingen maar laten rusten? . . . Als Amos in onze tijd leefde, zou hij dan ook nu niet in opdracht zeggen: Ik haat, ik veracht uw feesten en kan uw samenkomsten niet luchten. Doe weg van Mij het getier van uw liederen, het getokkel van uw harpen (de klanken van uw muziekinstrumenten) wil ik niet horen. Maar laat het recht als water golven en gerechtigheid als een immer vloeiende beek."

Ik heb daaraan, br K., niets toe te voegen dan een hartgrondig: Amen.

H.

AFSCHEID DS D. SLORT

Zondag 15 juni a.s. hoopt ds D. Slort, wegens emeritaat, afscheid te nemen als voorganger van de gemeente Apeldoorn. De afscheidsdienst wordt gehouden in het kerkgebouw van de Vrije Evang. Gemeente, Roggestraat. Aanvang: 16.00 uur. Zij die deze dienst mee willen maken en logies wensen kunnen dit, voor 10 juni, opgeven aan: R. de Boer, Anklaarseweg 200, Apeldoorn.

Aan rustige wateren

Spreekt en verstaat u deze taal?

Kort geleden maakte ik gebruik van een openbaar vervoermiddel, een bus. De bestuurder was een wat oudere man, zijn gelaat boeide mij, het kwam mij voor dat deze mens veel zorgen had. Hij was correct, maar toch wat teruggetrokken. Bij een halte stapte een jonge moeder in met een kleuter, die alvast in de bus werd gezet, terwijl de wandelwagen werd opgevouwen. De kleine liep direct naar de chauffeur en legde haar handje op zijn hand. Plotseling veranderde het gelaat van deze man, hij lachte naar het kind, dat met stralende ogen naar hem keek. Bij het afgeven van het vervoerbiljet hield hij haar kleine handje vast. Gedurende de rit zag ik telkens een terugkerende glimlach doorbreken op het door zorgen getekende gelaat.

Toen wist ik weer opnieuw welke taal wij moeten spreken, de taal van de liefde, de taal van het hart. Deze taal is universeel, zij doorbreekt alle hindernissen, zij is als een stille glimlach, die vreugde en vrede vertolkt. De taal der liefde kan alleen worden geleerd als we onze hand leggen op Vaders hand. Allen, die Jezus Christus als persoonlijke Heiland hebben aangenomen, heeft Hij het recht gegeven zichzelf een kind van God te noemen. De liefde Gods, zo zegt Paulus in de Romeinenbrief, is uitgestort in onze harten. Niet zo maar een injectie, neen, een overstroming van liefde uit de Bron der liefde, uit God, want God is liefde. Liefde is vindingrijk, liefde is een macht die harten kan openen, die deuren vergrendeld-totenmet wijd open doet zwaaien.

Dr H. F. Kohlbrugge zegt in één van zijn preken: „Gods macht en wil om lief te hebben is van alle wederstand onafhankelijk. Hij breekt door, waar Hij wil en doet wat Hem behaagt. Zijn liefde komt over ons in mildheid en maakt dat wij vrucht dragen; onze liefde klimt tot Hem op door Zijn liefde, in dankbaarheid en gebed, in gehoorzaamheid. Door Zijn liefde zijn wij wat wij zijn en laat Hij ons alles toekomen".

Er zijn tegenwoordig taalinstituten die u suggereren in recordtijd de een of andere taal te leren. Zou het niet een van onze grote fouten zijn dat we menen zo terloops even de taal van de liefde, Gods liefde, te kunnen leren? Liefde is een kunst, echte waarachtige levenskunst, die steeds uit de Bron der eeuwige liefde moet worden gevoed. Willen we de taal van het hart verstaan dan zullen wij stil moeten luisteren en in gehoorzaamheid het bevrijdende woord leren te spreken van Gods liefde, wonderlijk groot.

Jezus geeft de opdracht elkander lief te hebben, opdat naar de maatstaven der wereld gemeten een onbeduidende groep van doodeenvoudige mensen, krachtcentrale zou zijn van Gods almachtige Liefde die de toenmaals bekende wereld veroverde door de bevrijdende boodschap van het Evangelie.

Ik meen dat de vraag alleszins gewettigd is en volkomen verantwoord: Is de Gemeente van Jezus Christus krachtcentrale van Gods liefde en functioneert zij als zodanig?

Het Evangelie behoeft niet radicaal gemaakt te worden, het is in wezen radicaal. Wanneer wij èn persoonlijk èn als gemeente bidden om de reinigende kracht van de Geest der liefde en de Goddelijke liefde ons leven gaat doorstromen, dan zullen wij opnieuw gaan spreken met nieuwe tongen, gaan verstaan de taal van het hart, uit het hart van God. Dan staat Jezus Christus in het middelpunt en Zijn almachtige liefde zal het woord Zijner alles omvattende zondaarsliefde weerklank doen vinden in veler hart. Als wij daarmede bezig zijn, zal op de weg, die we te gaan hebben Gods glimlach dwars door alles heenbreken. Uit ons hart welt dan de stille toon van het lied der aanbidding:

„Ik dank u Vader, voor Uw liefde".

Maassluis C. v. d. Vlis

(Uit: Contactblad)

DOOPDISKUSSIE BIJ WESTDUITSE BAPTISTEN

De meer dan 700 afgevaardigden op de Algemene Vergadering van de westduitse baptistengemeenten die dezer dagen te Bochum werd gehouden zijn tot de konklusie gekomen, dat het in geen enkel geval mogelijk is de kinderdoop te erkennen. Een andere konklusie was, dat de doop en het lidmaatschap van de gemeente bij elkaar behoren. Dit betekent, dat het lidmaatschap van de gemeente onmogelijk is zonder de doop der gelovigen.

Ondanks deze duidelijke uitspraken kon men na een een dag durende diskussie over de doop niet tot overeenstemming komen over de vraag of in bepaalde gevallen waarin men het lidmaatschap der gemeente verzoekt ‚herdoop' moet worden geëist. Het betreft personen, die als gelovigen gedoopt zijn door begieting, besprenging of in andere vormen die afwijken van de door baptisten bediende onderdompeling.

De vragen die op de Algemene Vergadering tijdens de doopdiskussie gesteld werden en waarop men gezamenlijk antwoord zocht, luidden:

1. Kunnen baptistengemeenten zonder ‚wederdoop' door onderdompeling hen aanvaarden die als bekeerden werden gedoopt — niet door onderdompeling — in een andere denominatie? Hierover bestond geen eenstemmigheid.
2. Moeten de baptistengemeenten speciale kursussen over de doop beleggen voor tieners? Men was het er over eens, dat de benadrukking van de doop van grote betekenis is; gemeentevormende prediking en onderwijs zullen deze taak moeten inhouden; voor aparte doopkursussen voelde men niet.
3. Kunnen de baptistengemeenten hen als leden aanvaarden die als kind zijn gedoopt en niet zijn gedoopt nadat ze hun geloof beleden? Het antwoord was ‚nee'; de kinderdoop kan niet als doop worden erkend.
4. Moeten de baptistengemeenten bekeerlingen dopen die niet van plan zijn daarna lid te worden van een baptistengemeente? Het antwoord op deze vraag was opnieuw ‚nee'; doop en gemeentelidmaatschap behoren bijelkaar.

De Algemene Vergadering besloot 580.000 Mark te besteden om het seminarium te Hamburg te verbeteren. De modernisering zal gedurende de zomer van 1970 plaats vinden.

RECTOR SEMINARIUM IN D.D.R. BRACHT BEZOEK AAN HONGARIJE

Adolf Pohl, rector van het baptistenseminarium in Buckov, D.D.R. (Oost-Duitsland) heeft een 5-daags bezoek gebracht aan het baptistenseminarium te Boedapest, Hongarije. Rector Pohl gaf twee gastcolleges aan de studenten van het Hongaarse seminarium, een over het leven en het werk van de theoloog Karl Barth en een college over het werk van de Heilige Geest in betrekking tot de problemen van het christelijke getuigenis van vandaag. Ook preekte de Oostduitse gast in twee gemeenten in Boedapest.

BAPTISTEN IN POLEN

Aan het eind van de tweede wereldoorlog in 1945 waren er nog slechts een paar honderd baptisten in Polen. Voor de oorlog telde het land 16.000 gemeenteleden. Op het ogenblik tellen de 50 gemeenten totaal 2500 leden.

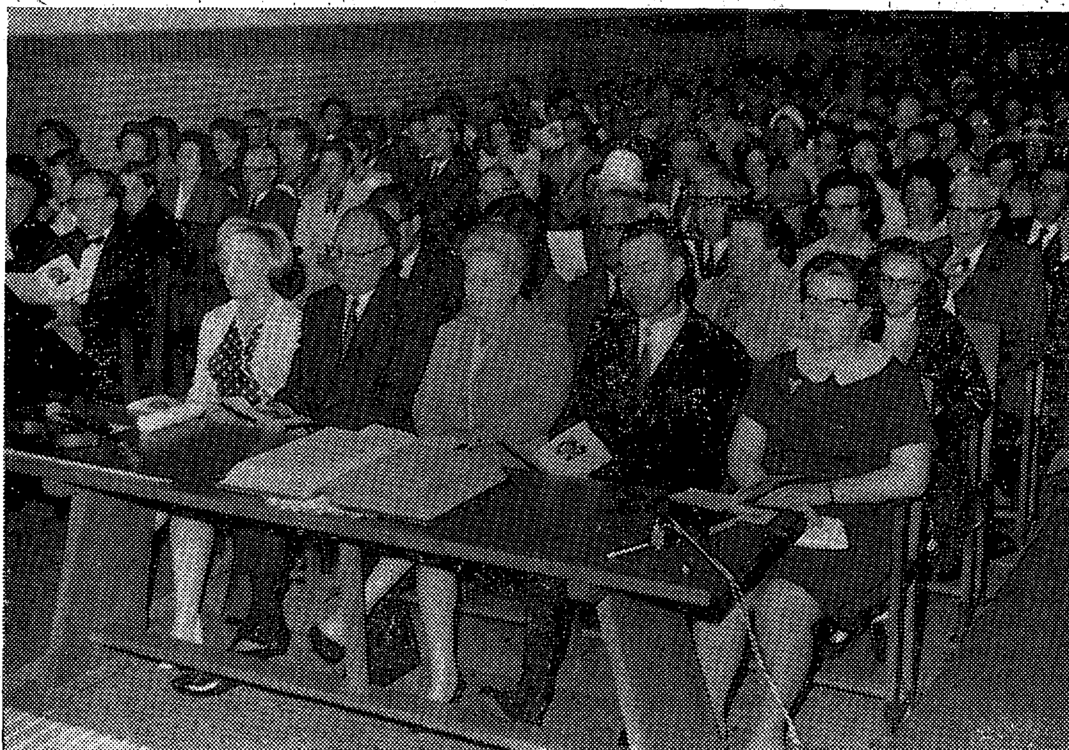
De laatste jaren werden er jaarlijks 85 tot 125 personen gedoopt.

SPREEKBEURTEN STUDENTEN

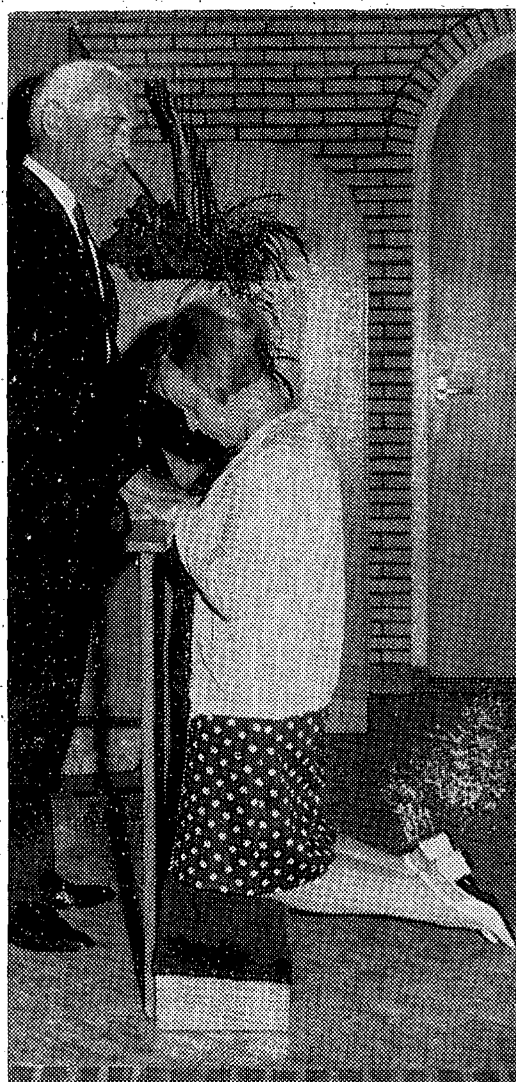
Het adres van student P. Jager is thans Burg. R. J. Giezenstraat 8, Muntendam.

„Ik wil gaan in de kracht van de heilige geest"

Het is eerste pinksterdag 1969. Eindelijk is het dan zover. Na vele jaren van studeren kan onze zuster **Corry Brouwer** gaan. In de stampvolle kerk aan de Jacob Catsstraat te Hengelo waren we getuige van de uitzending van een zendelinge die enorm haar best heeft gedaan goed toegerust te vertrekken. Ze zal daar, in Sona Bata, Congo, een geweldige hulp kunnen worden voor velen.
Na op 15 mei 1963 het diploma ziekenverpleging A te hebben gehaald deed ze op 3 mei 1967 't afsluitend examen voor vroedvrouw, en met goed gevolg. Een jaar later haalde ze in Engeland de graad van S.R.M. (State Registered Nurse). De Engelse taal was nu geen moeilijkheid meer en de kennis van de Franse taal werd uitgebreid gedurende een verblijf in Zwitserland.
Zr Corry Brouwer zal op de zendingspost haar dagtaak hebben in het ziekenhuis van Sona Bata, dat de beschikking heeft over honderd bedden. De opleiding van verpleegsters zal grotendeels aan haar worden toevertrouwd, waarbij ook de kraamzorg volle aandacht zal krijgen.

Ds R. J. Voorhaar, voorganger van de baptistengemeente-Jacob Catsstraat, en voorzitter van de Unie Zendingscommissie sprak over het onderwerp **„Uitzien naar de oogst"** en hij deed dit naar aanleiding van psalm 126:5 waar staat: **‚Wie met tranen zaaien, zullen met gejuich maaien".**

De predikant zei ons: „Psalm 126 moge dan een psalm vol tragiek zijn, de diepste ondertoon is die van de hoop, van het verwachten. Al lijkt het soms wel of alles vergeefs is, de oogst zal komen, het koren zal ruisen; zie, alles zal nieuw worden".
Bij monde van **ds F. E. Huizinga** hebben we toen samen onze zuster Corry aan de Heer van de oogst opgedragen. Hij heeft haar geroepen en zendt haar thans uit. Wij laten haar echter niet los. Onze verbondenheid met haar persoon en haar werk zullen wij tot uitdrukking willen brengen in onze voorbede en in onze practische steun van haar arbeid.

Lieve Corry . . . .

zegt nu **zr L. Speelman-Kruit**, Stadskanaal, wanneer ze gaat spreken namens de Unie Zendings Commissie. Haar toespraak ademt een sfeer van vertrouwelijkheid en viendschap. Ze past de woorden van Jezus, uit het evangelie van Johannes, toe op zuster Corry en citeert: „Niet gij hebt Mij, maar Ik heb u uitgekozen en u aangewezen, opdat gij zoudt heengaan en vruchtdragen." „Corry, je mag als een vruchtboom zijn," aldus zr Speelman, „maar wees er op voorbereid dat er aan je geschud zal worden. Er zullen wellicht ook wel kwajongens zijn die tegen je aan willen schoppen. Vertrouw op degene die je zendt."

„We krijgen het evangelie thuis bezorgd"

Het is nu de beurt van zuster Corry Brouwer om haar afscheidswoorden te spreken. Rustig en weloverwogen klinkt haar stem door de kerk.
„We krijgen het evangelie thuis bezorgd, en we zijn blij en dankbaar met wat wij

hierin ontvingen. Ik wil dit alles delen met anderen. Ik ben blij dat ik kan gaan. Ik ben blij dat ik mag gaan! Ik wil gaan in de kracht van de Heilige Geest."
Zingend en biddend hebben we deze fijne uitzendingsdienst besloten met de volgende woorden uit lied 259:

„Maak levend, Heer, de dode zielen;
verlicht de wereld door uw gloed;
geef, dat miljoenen nederknielen
en ieder volk Uw heil begroet."

M. Cohen

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem XXIV

13. DE TOEKOMSTVERWACHTING (2)

Mijn vorig artikel eindigde met de opmerking, dat de opstanding van Jezus en daarmee verbonden: de uitstorting van de Geest, wezenlijk was voor het denken van de eerste christenen in Jeruzalem; deze daden Gods hebben „de laatste dagen" ingeluid. Sinsdien leven we in de eindtijd.
Waar het in feite nu om gaat, zijn twee dingen: het evangelie van Jezus moet verkondigd worden tot aan de einden der aarde, én de afsluiting der wereldgeschiedenis moet haar beslag krijgen.

De wederkomst

Op de dag van Zijn hemelvaart kwamen twee engelen uit de hemel Jezus' woorden van Zijn wederkomst bevestigen, Hd 1 : 10, 11; de apostelen wisten het nu: Jezus komt weer.
Hij is opgenomen naar de hemel: Hij is niet meer op de aarde. Hij komt weer op dezelfde wijze als Hij ten hemel voer: zichtbaar, op de wolken, zegenend (Lc 24 : 51).
Op de vragen, die het westerse denken daarbij stelt (Jezus' lichamelijk: wáár is nu die lichamelijkheid? Jezus' verblijf aan de rechterhand Gods; wáár is de troon Gods?) wordt niet ingegaan; ze zijn wel niet gesteld zelfs! Voor der Joden besef waren deze dingen heel gewoontjes: de gelovig geworden christen-Joden zagen het niet anders.
Dat de hemelvaart voor Christus werkelijk een zich zetten aan de rechterhand Gods is geweest, blijkt ook uit Hd 2 : 35, waar Petrus in zijn pinksterpreek aanduidt, dat niet David, maar Jezus naar de hemel is gegaan, ter vervulling van de woorden uit Ps 110. Juist de hemelvaart is het bewijs, dat Jezus van Nazareth door God gemaakt is én tot Here én tot Christus. De hemelvaart is — als vervolgstuk op de opstanding — een bewijs van Gods welbehagen in Jezus. De hemelvaart is Gods bekendmaking van het feit, dat Jezus de Messias is. Dan zal in en door deze Messias Jezus verwerkelijkt worden, al wat te voren gesproken is. Daartoe behoren de oprichting van het Koninkrijk Gods en de onderwerping der vijanden Gods, inclusief de duivel.
Dát is het ook, wat Petrus bedoelt in Hd 3 : 20. De verdrukking door de zonde en door de vervolgingen houdt pas op met de wederkomst van de Heer. Dán pas komen er tijden van verademing. Dán pas wordt het goed, helemaal goed.

Het oordeel

Het láátste oordeel komt als Christus komt. De Messias is naar de profetieën van het Oude Testament altijd een rechter; Hij is vooral voor Gods vijanden een geduchte rechter, die veroordelend zal optreden en geen pardon zal kennen. Die in Zijn onpartijdigheid niets door de vingers zal zien. En dat niet, omdat God een welbehagen zou hebben in de dood van de zondaar, maar omdat Gods Zijn eer niet eeuwig laat besmeuren. God geeft genadetijd vóór de oordeelsdag.
Er zijn vijanden Gods. Mensen, die niet willen luisteren naar Hem. Die het woord van Jezus verwerpen. Die hun eigen gang gaan. Die in een rebellerende houding jegens God blijven volharden. Die Zijn werk niet bevorderen, maar het tegenwerken. Die de naam van Jezus niet met dankbaarheid noemen, maar slechts als een vloek gebruiken. Die het bloed van Jezus belachelijk maken.
Petrus zegt in Hd 3 : 23: die naar deze profeet niet hoort. Met deze profeet bedoelt hij Jezus van Nazareth. De beloofde profeet. De verwachte profeet. Wie naar Hem niet hoort, zal uitgeroeid worden. Of die uitroeiing in de dag des oordeels zal plaats vinden, of al eerder, doet niet terzake. Voor het denken van Petrus en de andere apostelen voltrekt het oordeel Gods zich al in het leven van de mens en vindt het zijn voltooiing in de dag des gerichtes. Dáár wordt definitief, wat op aarde in kiem reeds aanwezig was.
Zoals dat ook is met de zaligheid, de behoudenis: wat de mens op aarde met Christus doet, dát is beslissend. Wie gelooft, is behouden. Die hoeft daaraan niet te twijfelen.

Jezus, de rechter

Er is één tekst, waarin de Jeruzalemse gemeente — door de mond van Petrus en op vreemde bodem — uitdrukking geeft aan haar overtuiging, dat Jezus de rechter is: Hd 10 : 42. In zijn rede voor Cornelius en de zijnen maakt Petrus duidelijk, dat de prediking van Jezus als rechter een gebod van Jezus Zélf is. Wat wij uit de evangeliën reeds wisten uit Jezus' eigen mond, wordt hier herhaald: Jezus is de rechter. Dat wil zeggen: Hij is de Messias. Messias en rechter is hetzelfde.
Over levenden en doden.
Met deze woorden wil Petrus zeggen, dat niemand aan de oordeelsspreuk van Jezus ontkomt. De doden van voorbije eeuwen én de doden van komende eeuwen, zij allen zullen voor de rechterstoel van Christus moeten verschijnen.
Dat Petrus deze woorden in Caesarea, op vreemde, heidense bodem dus spreekt, is tegelijk een heenwijzing naar het feit, dat het rechterschap van Christus zich niet beperkt tot de Joden. Ook de heidenen vallen onder de oordeelsbevoegdheid van de Joodse Messias.
Ook de term „behouden worden" is een verwijzing naar Jezus' rechterzijn. De noodzaak van de bekering vloeit daaruit voort. Indien een mens zich bekeert, indien een mens in Jezus gelooft, dan wordt hij niet veroordeeld in de dag van het gericht. Dan is hij gered. Gered uit het gericht, gered vóór het gericht.

De wederoprichting aller dingen

Bij Jezus' hemelvaart vroegen de apostelen naar het herstel van het koningschap voor Israël, Hd 1 : 16. Jezus heeft hun duidelijk gemaakt, dat dát niet aan de orde was. Maar daarmee is niet gezegd, dat het begrip „herstel" geen plaats zou hebben in de toekomstverwachting. Maar het herstel reikt verder dan de grenzen van Israël, en omvat meer dan de troon van David. Het reikt tot aan de einden der aarde. Het omvat het ganse universum. Er zal een wederoprichting van alle dingen zijn, Hd 3 : 21. „Waarvan God bij monde van zijn heilige profeten gesproken heeft", zegt Petrus er bij. Vragen we naar een bepaalde tekst uit het Oude Testament echter, zo vinden we die niet; er is geen citaat. Omdat er teveel citaten zijn, zou

---

Verandering telefoonnummer Uniebureau:

Met ingang van 31 mei a.s. zal het telefoonnummer van het Uniebureau gewijzigd worden. Het nu nog geldende nummer is 08300-23007.
Het nieuwe nummer is:

085 - 423007

De algemene sekretaris zal vanaf 31 mei telefonisch buiten kantoortijd te bereiken zijn onder nummer 085-421250.

men kunnen zeggen. Want het gaat in al Gods heilswerken tenslotte om het herstel der schepping. Het gaat om de volledige verdwijning van zonde, dood en satan en om de volledige openbaarwording van de heerlijkheid Gods. Er komt een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. In Openb. 10 : 7 staat: voleindigd zal worden het geheimenis van God, gelijk Hij zijn knechten, de profeten, heeft verkondigd. Als een geheimenis verkondigd is, is het geen geheimenis meer, zouden wij zeggen. Dat is ook zo. En dát juist is het grootste in de heilsopenbaring, dat het geopenbaard geheimenis is. God laat de mensen niet in het onzekere omtrent Zijn bedoelen. Maar geen sterveling kan dit bedoelen ten volle omvatten: het blijft een geheimenis. Maar God komt tot Zijn doel: de wederoprichting aller dingen.

Inclusief denken

Wie de inhoudsopgave van een theologisch of minder theologisch boek over de christelijke toekomstverwachting leest, komt daarin onderwerpen tegen als: de tekenen der tijden; de antichrist; de plaats van de wederkomst; de eerste opstanding; de tweede opstanding; de opname (beter: de opneming) der gelovigen; de bruiloft des lams; het herstel van Israël; het herstel van de tempel; het duizendjarig rijk; het oordelen door de gelovigen; de eeuwigheid; de rechterstoel van Christus; de toekomst van de satan; het nieuwe Jeruzalem; het paradijs; het eeuwige vuur; de nieuwe hemel en de nieuwe aarde.

Van dat alles vinden we heel weinig terug in de prediking der apostelen in Jeruzalem. Van dat weinige, dat we er in vinden, is weinig duidelijk omschreven.

Betekent dat nu, dat deze dingen buiten het gezichtsveld van de apostelen lagen? En dus ook buiten het geloofsdenken en geloofsbeleven der eerste gelovigen? In genen dele.

Bijbels denken is altijd inclusief denken. Daarmee bedoel ik: Ook als iets niet duidelijk, woordelijk (expressis verbis) gezegd wordt, is dat wel aanwezig. We mogen uit het feit, dat iets verzwegen wordt, niet meteen concluderen, dat het er dus niet geweest is. Als namelijk dat afwezige past blijkens profetie of verwante prediking in het kader van het geheel.

Zou b.v. de opneming der gemeente niet in Jeruzalem onderwezen zijn? Zeker wel. Heeft Jezus niet zelf gezegd, dat Hij zou wederkomen, als Hij plaats bereid had, om de Zijnen tot zich te nemen, Joh 14 : 1vv?

Wat echter wél als conclusie getrokken kan worden uit de afwezigheid van nadere gegevens over vele eschatologische vragen is dit: Niet bepaalde *facetten* van de toekomstverwachting werden belicht, naar voren gerukt, in het licht geplaatst, maar de toekomst zélf.

Nogmaals: wie gelooft in de opgestane Heer Jezus Christus, IS een mens van de toekomstverwachting, van de wederkomstverwachting.

Ploeger

---

gemeenteberichten

DOOPDIENST IN 2E EXLOERMOND

2e Exloërmond — (W. v. d. V.) Het verheugt ons telkens weer wanneer we blijde gemeenteberichten mogen lezen, waarin melding wordt gemaakt van bekering en doop. Dan blijkt ons weer, dat God nog steeds door Zijn kinderen wil werken en dat werk wil zegenen. Zo ook in de gemeente Exloërmond. Een jonge broeder en zuster, die de Heer hadden aanvaard als hun Heer. wilden Hem ook gehoorzamen aangaande de doop, om zo de gemeente binnen te gaan. Zondag 4 mei hadden we deze blijde dag. Onze voorganger sprak hierbij naar aanleiding van Hand. 8 : 30B „Verstaat gij wat gij leest?" De kamerling begreep niet dat Jesaja sprak over Jezus Christus. Hij kende Hem niet. Zonder hulp zou hij Hem nooit leren kennen. Philippus werd door God gezonden om de kamerling te doen verstaan wat hij las door de Heilige Geest. Onze voorganger wees er met nadruk op dat het Jesaja en ook Philippus er in de eerste plaats om ging Jezus Christus te verkondigen. Ook voor onze gemeente is de hoofdzaak op Jezus te wijzen en niet zoveel mogelijk mensen in het doopvont te krijgen. Wij moeten verstaan wat wij lezen. Alles draait om Jezus Christus, maar daarnaast zijn we ook verplicht te wijzen op andere bijbelse waarheden; ook die moeten we verstaan. Ons menselijke verstaan van het evangelie vraagt om een reaktie, om een belijdenis. Nergens vinden we deze belijdenis mooier dan in de doop die zichtbaar maakt wat Christus gedaan heeft op Golgotha en wat Hij deed in het leven van de dopeling. De kamerling werd gedoopt op de belijdenis van zijn geloof. Het was zijn persoonlijk geloof. Velen verstaan dit niet en menen dat zij hun kinderen ook mogen laten dopen. Merkwaardig is dat zulke kinderen niet mogen deelnemen aan het avondmaal, (omdat ze dit niet kunnen begrijpen?) Geldt dat niet hetzelfde voor de doop? Jezus uitspraak „Laat de kinderen tot Mij komen en verhindert ze niet" is voor de kinderen genoeg om bij Hem te behoren.

Verstaat gij wat gij leest? Dat is belangrijk. Verstaan betekent, blij worden, het in de weg gaan met blijdschap en in gehoorzaamheid aan de Heer.

Bij het avondmaal sprak br ouderling Levinga woorden van welkom tot de pas gedoopten. Meerderen toonden hun blijdschap en dankbaarheid door het spreken van een kort woord. Blijdschap in de gemeente, maar ook in de hemel over deze beide zielen die thuis kwamen.

Over Handelingen 69 kunnen we niet zoveel schrijven als sommige gemeenten dat doen. Toch mochten vele zaaiers worden verspreid om zo de blijde boodschap door te geven. De bidstond wordt nog elke week gehouden en hoewel de opkomst wel veel groter kan zijn, mogen we daar met elkaar bidden voor al datgene wat van 's Heren zegen afhankelijk is. Onze Heer wil nog steeds gebeden zijn. Ook het openluchtwerk is aanstaande en we hopen ook op deze wijze het zaad te zaaien. In alles is onze verwachting van Hem Die is, die was en straks komen zal om Zijn Gemeente thuis te halen. Zal Hij ons dan werkende vinden?

HANDELINGEN 69 IN HENGELO

Hengelo — (T. v. H.). De evangelisatie-actie Handelingen 69 is bij ons beslist niet stilletjes verlopen. Vanaf januari werden bij regelmatige lezers van De Zaaier en bij ouders van kinderen van de zondagsscholen en jongens- en meisjesclubs huisbezoeken afgelegd. In maart begonnen de feestelijkheden met 'n Lentefeest: kinderen van de clubs en de zondagsscholen brachten fruitbakken aan zieken en bejaarden, wat bijzonder gewaardeerd werd.

Irene Jordan gaf een bijzonder mooi concert in de Stadhuishal, waarbij ongeveer 1000 mensen aanwezig waren. Er werd een Hearing gehouden waar 't onderwerp „God, Geloof, Kerk?" werd behandeld. Door de Gospel Five werd zowel in de kerk aan de Jac. Catsstraat als in 't Venster een gospeldienst gehouden, waaraan ook de Christianity Six medewerking verleenden. Geestelijke muziek werd hier op een moderne manier ten gehore gebracht. Dat dit bijzonder goed aangeslagen is blijkt wel uit het feit, dat wij tijdens de kerkdiensten een paar keer liederen hebben gezongen uit het boekje „Zing een Lied". Het Houston Baptist Choir verzorgde in het Concertgebouw een mooie avond, waarbij ze bell-ringing stukken speelden, zongen en waarbij ook door de mensen in de zaal gezongen werd. Voor de kinderen werd een tweetal kinderdiensten gehouden met een verhaal en enkele films.

Wij hopen dat door deze actie mensen de weg tot God (weer) zullen vinden.

DOOPDIENST IN ZUTPHEN

Zutphen — (J. M. d. V.) Onze gemeente mag zich verheugen in goede samenkomsten, waarbij vooropgesteld dient te worden dat, sinds wij weer een voorganger hebben het kerkbezoek beter wordt. Er komen regelmatig vreemden in de diensten.

Wij mochten zondag 4 mei weer drie nieuwe leden door de doop in het watergraf aan de gemeente toevoegen, n.l. een ouder echtpaar en een jonge broeder.

Galaten 3 : 26-29 leert ons dat men zich door de doop met Christus heeft bekleed, hierdoor wordt men mens naar Gods beeld want zonder dit beeld is men niet volmaakt. Wil men het verheerlijkte kruis van de Heer dragen, dan zal men eerst het kruis van de gekruisigde Heer moeten dragen. Een zondig mens mag beelddrager van Jezus Christus zijn; daardoor worden wij plaatsbereiders hier op aard voor de Heer.

Tijdens het avondmaal werden de nieuwe leden door br Olijslager verwelkomd met het volgende:

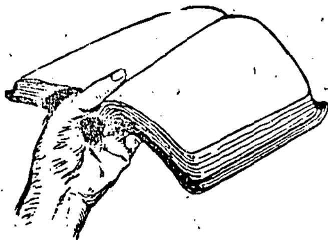
> Ga niet alleen door het leven want de last wordt U te zwaar en wend U tot Uw middelaar.

VAN DE LANDELIJKE KAMPKOMMISSIE

Behalve kamp A4 zijn alle gezinskampen vol!

In alle jeugdkampen is echter nog voldoende plaats, alleen kamp C2 is zo goed als volgeboekt. Spoedige aanmelding bij de administratie van De Vinkenhof is gewenst.

Tevens willen we aandacht vestigen op

Wat zullen we lezen?

De oogsttijd voor het Koninkrijk Gods, ingezet met de uitstorting van de Heilige Geest, strekt zich in tijd en ruimte uit over de eeuwen en tot aan de einden der aarde.
Het Evangelie komt in alle landen. De Eigenaar van de oogst is Hij, Die aan het kruis overwon en Die opstond uit de doden, opdat Hij redder en rechter zal zijn.

Zondag	**1 juni**	**Hd 3: 1-10**	**Een mens leerde zingen**
Maandag	**2 juni**	**Hd 3:11-26**	**De God der vaderen werkt in Jezus**
Dinsdag	**3 juni**	**Hd 5:17-26**	**Tegenstand is begrijpelijk**
Woensdag	**4 juni**	**Hd 5:26-42**	**Onvermijdelijke discussie**
Donderdag	**5 juni**	**Hd 5:34-40**	**Een gevaarlijk-wijze raad**
Vrijdag	**6 juni**	**Hd 6: 1-15**	**Werkverdeling is noodzakelijk**
Zaterdag	**7 juni**	**Hd 6: 8-15**	**Ook een diaken kan preken!**

Pl.

onze buitenlandse kampen, waar nog voldoende plaats is.
De kampen E1 en E2 gaan naar Weltersbach in de buurt van Solingen en zijn speciale jeugdkampen. De data zijn 2-9 augustus en 9-16 augustus. De prijs bedraagt f 110,— per persoon.
Het Jugendheim, waarin gekampeerd wordt, ligt tegen de bergen. Er kunnen allerlei uitstapjes worden gemaakt.
Kamp E3 voert naar Rettenbach in de buurt van Schongau (Z.-Duitsland) en wordt gehouden van 28 juli-8 augustus a.s. De prijs bedraagt f 250,—. Aan deze reis kunnen ook ouderen deelnemen. De autobus blijft bij de laatste groep, zodat ook zij die niet meer zo goed lopen, mee kunnen. We logeren in het Chr. Freizeitsheim „Lindenhof", dat prachtig is gelegen. Mooie kamers, een aardig dagverblijf, een mooie speelweide, een verwarmd zwembad, werken mee aan een mooie vakantiereis.
Daar de busondernemer aandringt op een spoedige opgave, is snelle aanmelding wel gewenst.
Voor de buitenlandse kampen opgeven bij mej. G. van Veen, Meidoorn 55 te Emmen. Het inschrijfgeld bedraagt f 30.—. Storting op gironummer 81 89 88 t.n.v. mej. Van Veen voornoemd.

De Landelijke Kampkommissie,
G. van Veen, sekretaresse

LANDDAG VAN DE GRONINGER BOND VAN GEMEENTEN TE SCHIPBORG

Begunstigd door niet al te fraai, maar wel droog weer, hielden de gemeenten van Groningerland en Assen hun traditionele landdag op het vertrouwde plekje in Schipborg. Het was een lustrum, want genoemde gemeenten beleefden reeds vier keer eerder een dergelijke ontmoeting in de open lucht. Het is ook deze keer een bijzonder gezellig en ongedwongen feest geworden. Een feest, waaraan oud en jong plezier beleefden en waarin de gemeenschap met elkaar de meest wezenlijke bron van vreugde was.
Het programma bood voor elck wat wils en werd op een vlotte manier afgewerkt. Allen die meewerkten weerden zich op een voortreffelijke wijze. Diverse zang- en muziekensembles maakten de Heer groot met hun instrumenten en stemmen, terwijl de toehoorders zich niet onbetuigd lieten door van tijd tot tijd enthousiast mee te klappen. De spelen, die voor alle leeftijdsgroepen waren georganiseerd, werden over het algemeen zeer gewaardeerd en waren een oorzaak van soms verwoede, maar sportieve strijd. Voor de kleintjes was er bovendien een half uurtje poppenkast. Overigens leefden ook de ouderen zeer met de avonturen van Jan Klaassen en Katrijntje mee . . .
Een bijzondere vermelding verdienen de zondagschoolkinderen die echt allemaal op het podium mochten, om het publiek in de hei een poosje te verrassen met hun liedjes en koren. Het middagprogramma werd voor een belangrijk gedeelte gevuld door een spelgroep van de Hoogezandster jeugd. De jongeren, die deel uitmaakten van deze groep, brachten een stukje cabaret op de planken, waarin het leven en werken van de kerk in het algemeen en een baptistengemeente in het bijzonder door jeugdige ogen werden bekeken. Er werden soms rake dingen in gezegd (en gezongen!), hetgeen zo af en toe de lachlust opwekte, maar soms ook tot nadenken dwong. Duidelijk kwam er in naar voren, dat het in het leven van de gemeente moet gaan om „het hart", dat is het geloof in God, de Schepper van alle dingen, in Jezus Christus die alle kloven wil overbruggen, en in de Heilige Geest die moed en overwinningskracht geeft.
Dat deze dag zo'n geslaagde ontmoeting mocht worden, was mede het gevolg van de goede organisatie en was mede te danken aan de velen die op hartverwarmende wijze hand- en spandiensten verleenden. Sommigen waren 's morgens om zeven uur al in touw! Niet in de laatste plaats kon het zo'n feest worden, vanwege die wonderbare band die ons samenbindt, de band, gelegd door Jezus onze Heer. Op de pinksterdag waren, naar Handelingen 2, allen tezamen bijeen, zo stelde de voorzitter, ds J. A. Brandsma, in zijn openingswoord vast. In Schipborg waren zo'n 1500 mensen tezamen bijeen en het mocht evenals destijds in Jeruzalem een feest worden. Immers, sinds de eerste pinksterdag is het feest doorgegaan en het feest zal doorgaan, wanneer de Heilige Geest troostend, bemoedigend, inspirerend en scheppend in ons midden is.

Hoogezand — Chr. Eijer

Verandering telefoonnummer Uniebureau:

Met ingang van 31 mei a.s. zal het telefoonnummer van het Uniebureau gewijzigd worden. Het nu nog geldende nummer is 08300-23007.
Het nieuwe nummer is:

085 - 423007

De algemene sekretaris zal vanaf 31 mei telefonisch buiten kantoortijd te bereiken zijn onder nummer 085-421250.

Lezers aan het woord

Waarde broeder ds Van der Werf,

In De Christen van 9 mei j.l. schrijft u in de rubriek Brokstukken onder de ondertitel „Veel en weinig" deze zin: „Misschien verschijnt er nog eens een Kuitert-bijbeltje!"
Wij hebben populaire en minder populaire **vertalingen.** Wij hebben kinder-bijbels in velerlei soorten . . . „Wij hebben . . . .' '
Ik ben wel benieuwd wat er dan, volgens u, in dat Kuitert-bijbeltje komt te staan.
Met vriendelijke broedergroet.

Groningen, 12 mei 1969 — J. Hansma

WORDT ONZE AV EEN B.P.S.?

Schijnbaar beïnvloed door de enorme gissingen, stroomversnellingen, onrustbarende omwentelingen die momenteel gaande zijn, horen we ook in onze unie geluiden die wijzen op veranderingen die ingrijpend van aard zullen zijn op onze gemeenschap.
Op de laatst gehouden AV is nog eens duidelijk gebleken dat deze vergadering een mogelijkheid bij uitstek biedt aan de brs voorgangers om daar hun sprekerstalent ten gehore te brengen.
'k Meen dat op de gewestelijke besturenconferenties of op het vooraf te houden predikantenconvent, uitgemaakt dient te worden **wie** op een AV het woord voert, zodat we de veelheid van sprekers tot een minimum kunnen beperken.
Mogelijkheden worden dan geschapen om op andere, niet in het lijvige rapport voorkomende zaken, in te gaan.
Telkenkere blijkt nl. dat het zgn. **„konferentie-uurtje"** te kort is gepland. En niet iedereen boeien financiële gegevens. **Vele** gemeenten hebben **volledig vertrouwen** in onze **financiële experts !** Mitsdien blijft er tijd over om de afgevaardigden te konfron-

teren met zaken die **iedereen** aangaan. Zaken waar we elke dag tegen aan lopen, zaken waar we ons nooit als unie op bezonnen hebben. We **leven** dan toch maar in een wereld met enorm veel vragen! Kunnen we ons **daar** dan niet eens op gaan werpen? Maar dan ook **met elkaar**. Niet **alleen** de voorgangers! Ook het gemeentelid! We zijn toch mondig?! Als dit **niet** meer mogelijk is maak dan van de zgn. „overjarige' AV, maar heel snel een Bapt. Predikanten Synode! Dit is beslist niet snerend bedoeld. Het gaat gezien de laatste AV er toch bijzonder veel op lijken.
Ds Brandsma heeft zeker gelijk dat het anders moet en kan. Dat ben ik roerend met hem eens. Vandaar deze simpele reaktie.
Hoogeveen D. Warta

SOCIALE DIENSTPLICHT . . . ?

Ja . . .
neen, ...

(Ingezonden)

. . . . Die dienstplicht zou een oplossing kunnen zijn voor het tekort aan verplegend personeel (denk aan 5-daagse werkweek).

. . . . Die dienstplicht zou voor sommigen een periode kunnen zijn van overbrugging (te jong voor een bepaalde opleiding,) een oriëntatie . . . . Misschien zijn er nog vele andere voordelen. Misschien menen sommigen zelfs dat hierin ten dele een oplossing gevonden zou kunnen worden voor jeugdwerkloosheid.
Maar zou het zieken, gehandicapten, bejaarden ten goede komen? Als je gedwongen wordt iets te doen, doe je het dan ook zonder meer graag en vooral . . . . goed? .

Op kantoor

Er zijn jonge mensen die er na hun eindexamen niet voor voelen om op een kantoor te gaan werken. Dat ligt hun niet. Ze zijn echter te jong voor bijvoorbeeld de verpleegstersopleiding, sociale akademie, kursus kinderbescherming enz.
En toch zouden ze graag al iets willen doen voor zieken, bejaarden, gehandicapten, voogdijkinderen, geestelijk of lichamelijk gehandicapte kinderen, in gezinnen, bij blinden. Met name jongens willen zich wel eens oriënteren in een psychiatrisch ziekenhuis, ofwel als verpleger, of als assistent op de arbeidstherapie.

Iets voor jou?

In Nederland bestaat het Diakonaal en Sociaal Jaar.
Na je eindexamen met een groep jonge mensen gaan werken in alle mogelijke instellingen waar hulp nodig is.
Een soort vrijwilligerskorps.
Vrijwilligers in die zin, dat getracht wordt zonder gerichte opleiding en vakkennis toch al daadwerkelijk hulp te verlenen aan anderen. Ook zij die reeds enige jaren in een beroep werkzaam zijn geweest, kunnen zich op deze wijze oriënteren in de sociaal verzorgende sektor.
Dit betekent:

Nadelen:

* werk moeten doen waar je geen zin in hebt
* met mensen omgaan die anders zijn en denken dan jijzelf
* onregelmatige diensten verrichten
* niet meer thuis wonen
* veel ellende zien

Voordelen:

* mensen helpen waar dat nodig is
* omgaan met jong en oud van allerlei slag
* verantwoording dragen (zieken zijn ook 's avonds en in weekends hulpbehoevend)
* op eigen benen leren staan
* dankbaar zijn dat je gezond bent en kunt helpen

N a d e l e n? V o o r d e l e n?
Het is maar zoals je het bekijkt.
Wij willen graag jongeren aantrekken vanaf 17 jaar die de voors- en tegens van een Diakonaal- of Sociaal Jaar nuchter bekijken en dan menen dat ze zoiets wel aankunnen.
Kritische mensen, mensen met een eigen visie, bereid om ook de mening van anderen te aksepteren.

I n l i c h t i n g e n:
Er zijn groepen in verschillende delen van het land.
Inlichtingen omtrent het Sociaal-Diakonaal Jaar en adressen van de groepen te verkrijgen bij het landelijk sekretariaat van

SOCIAAL- DIAKONAAL JAAR,
Stadhouderskade 137,
AMSTERDAM, tel. 020 - 733757.

ZUSTERHULPKAMP IS VOL

Het Zusterhulpkamp, dat deze zomer weer op De Vinkenhof te Bosch en Duin wordt gehouden, is geheel volgeboekt.
J. Br. - G.

EBMS-SCHOOL IN KAMEROEN WINT PRIJS

De huishoudschool van het Europees Baptisten Zendingsgenotoschap in Naiki, Kameroen, heeft de prijs voor discipline ontvangen. Deze prijs wordt elk jaar toegekend.

PINKSTERGEMEENTE LID VAN DE WERELDRAAD?

De op een na grootste Protestantse kerk van Latijns Amerika met een miljoen leden — de Igréja Evangélica Pentecostal — gaat het lidmaatschap aanvragen van de Wereldraad van Kerken.
De stichter van deze kerk, Manoel de Mello, heeft deelgenomen aan de Assemblée van Uppsala en kwam daar onder de indruk van het geweldige werk, dat de Wereldraad op sociaal gebied verricht. Hij keert zich tegen de manier van evangeliseren, die alleen maar kwezels voortbrengt. Hij stelt daar een andere evangelisatie tegenover, die nieuwe mensen voortbrengt. Temidden van honger en ellende moet de kerk zich thans bewust zijn, dat ze een deel van de maatschappij is. Daarom hebben we evangelisatie tegen de status quo nodig. Een voorbeeld daarvan is de Rooms-Katholieke bisschop Helder Camara. Hij wint mensen, omdat hij hun duidelijk maakt, dat de kerk zich niet aan het huidige systeem mag aanpassen. De kerk, die haar leden geen kritisch bewustzijn geeft, kan zich in de komende dertig jaar op haar begrafenis voorbereiden, aldus de Mello.

VOORZITTER BAPTISTENUNIE IN DENEMARKEN PLOTSELING OVERLEDEN

Pastor Carl Thomsen, sinds 1964 president van de Baptisten Unie van Denemarken is op 11 mei j.l. tengevolge van een hartaanval plotseling overleden.
Pastor Thomsen die de leeftijd van 52 jaar bereikte was voorganger van de Eerste Baptistengemeente te Aalborg.
Hij overleed, nadat hij thuisgekomen was van de morgendienst op zondag 11 mei, terwijl hij telefoneerde met de sekretaris van de Unie, Knud Wümpelmann te Kopenhagen.
Pastor Thomsen laat een vrouw en twee kinderen (19 en 22) na.

ADVERTENTIES

Verandering telefoonnummer Uniebureau:

Met ingang van 31 mei a.s. zal het telefoonnummer van het Uniebureau gewijzigd worden. Het nu nog geldende nummer is 08300-23007.
Het nieuwe nummer is:

085 - 423007

De algemene sekretaris zal vanaf 31 mei telefonisch buiten kantoortijd te bereiken zijn onder nummer 085-421250.

DE CHRISTEN

6 juni 1969

84e jaargang — 23

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 85 - 42 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

COMMUNICATIE

Loopt het ergens moeilijk of gaat het zelfs fout, dan hebben we binnen enkele minuten dat woord gebruikt. We zeggen dan: het heeft aan communicatie ontbroken. Op een gegeven ogenblik is er geen verbinding geweest, was er geen uitwisseling van gedachten en het gevolg tekent zich af in misverstanden, in vervreemding en de weg ligt open naar beschuldiging en aanklacht. Zelden zijn de oorzaken van verwijdering ernstig en groot en even zelden de gevolgen klein en onbelangrijk. Het gaat in deze wereld van goed naar beter of van kwaad tot erger.

Vóór de pinksterdagen las ik nog eens het oude verhaal van de spraakverwarring in Genesis 11. Er moet een stad komen, een toren. Maar halverwege stokt de bouw. De mannen verstaan elkaar niet meer. Ik verbaas me altijd een beetje over hen, die kunnen twisten over de historiciteit van het beschrevene. Ik zie het nog alle dagen gebeuren. Mensen, die samen starten, soms zelfs onder het aanroepen van Gods naam, maar niet vele dagen nadien geen begrip meer voor elkaar kunnen opbrengen. Ieder van hen zal wel gelijk hebben, maar ze staan als vreemden tegenover elkaar. Als vijanden. Het is ongelofelijk triest zoiets te konstateren. U komt het zelfs tegen onder oprechte gelovigen. De communicatie is verbroken en eenzaamheid en verbittering waren rond.

U is waarschijnlijk ook wel eens in een land geweest, waarvan u de taal niet sprak noch verstond. Ik herinner mij zulke tochten wel. Wat een ellende, met name als je wat in moeilijkheden raakt. Geen mens, die je verstaat, terwijl het zo verschrikkelijk belangrijk is dat je daar en dan een duidelijke verklaring kunt afleggen. Ik herinner mij een paar benauwde uren in een Moskou's politieburo en een vervelende ervaring in een trein in het zuiden van Joegoslavië. Je leert nooit genoeg talen. Maar wat als je onder Nederlanders bent of zelfs onder Nederlandse christenen, christelijke Nederlanders, sterker nog: onder je eigen broeders en zusters en de taal wil opeens niet meer als brug funktioneren. Er wordt niet meer gesproken. Of er wordt wel gesproken, maar aan elkaar voorbij. Ieder luistert alleen maar naar zijn eigen betoog en is volkomen dichtgeslagen voor het woord van de ander. Dan komt de grote verstrooiing en de bouw wordt gestaakt. Daarover zou je kunnen schreien. Dat heeft Jezus dan ook gedaan.

U hebt in de pinksterdagen uit Handelingen 2 horen voorlezen. Misschien hebben sommige dienaren des Woords zich uitgesloofd om over dat spreken in vreemde talen wat te zeggen. Of zij hebben duidelijk gemaakt, dat het niet ging om een spreekwonder maar om een hoorwonder. Ik geloof in beide. Hier was het wonder, de genade van de communicatie. Dank zij de Geest. Dank zij aan de Geest. Want op de Geest komt het wel aan. Zeker ook op de woorden, maar vooral op de wijze waarop de Geest het Woord verklaart, de harten openlegt en de verbinding tot stand brengt. Leest u nog eens dat gedeelte en telt u op hoe vaak daar Gods naam in genoemd wordt. Zie, van God komen de wonderen.

Er is een groot misverstand geweest. De meeste Joden hebben Jezus niet verstaan en ze hebben met hem gedaan wat men met misdadigers doet. Ze hebben hem uit de gemeenschap gestoten, buiten de poort gebracht en daar laten sterven. Dat maakt o.m. Petrus wel duidelijk. En dan komt weer een wonder: niet een van hen geeft de andere de schuld. Met enig recht hadden ze Kajafas, de leider, kunnen aanwijzen als de hoofdschuldige. En Pilatus natuurlijk. Nee.

Ze weten het: wij zijn de schuldigen. In dit verband mag men toch wel van een wonder spreken. Hoevaak loopt het vast tussen ons, maar de andere draagt de schuld. Altijd, overal de andere. Als het werkelijk pinksteren geworden is wordt zo niet meer gesproken. Dan zegt ieder: ik heb God gedood, het Woord niet gehoord, de Geest wederstaan. Dat is de doorbraak en het einde van alle eenzaamheid en verwijdering.

We lezen Lukas' berichten altijd met iets van weemoed. Alsof dat voor immer tot het verleden zou moeten behoren. Alsof ook nu niet een gemeenschap zou kunnen worden geboren, waar de communicatie volkomen is. Welke weerstanden zijn dat toch, die ons ervan weerhouden die weg te kiezen. Waarom laten we ons hart en Gods Geest niet meer spreken. Wat is het dat wij gelijk willen hebben. Is dat het belangrijkste? Alsof ons standpunt het enig juiste is.

Wat een goede gemeenschap staat aan het begin van de weg der gemeente. Welk een onvoorstelbare heerlijkheid gaan wij tegemoet, wanneer God alles in allen zal zijn. Hoezeer moet het ons voornemen zijn in de tijd tussen die tijden iets te openbaren van de vernieuwing, opdat thans door middel van de gemeente aan de overheden en machten in de hemelse gewesten de veelkleurige wijsheid van God bekend wordt. Door de Heer, door Woord en Geest komen wij tot een woordeloze communicatie, die geen scheiding meer kent.

Huizinga

zand en zaad

Deze morgen was er bij de post een brief *van een jongeman Een antwoord op een* vraag mijnerzijds. Op een zondagmorgen, ter inleiding van de toespraak of preek, wat u maar wilt, had ik verteld in het blad van Billy Graham **,Decision'** te hebben gelezen, dat men werd uitgenodigd mee te doen aan een soort wedstrijd. In 800 woorden moest men duidelijk maken waarom men in God geloofde. Het beste antwoord zou worden beloond met een reis naar Israël. Voorts had men nog enige andere prijzen achter de hand. Voor u naar de pen grijpt: u mag niet ouder zijn dan 25 jaar.

Wat dacht u: zou u in een soort opstel kunnen beschrijven waarom u in God gelooft? Ik kan geen prijzen uitloven en ik vraag me ook af of je je kunt uitsloven voor een prijs als het gaat om zoiets eigens. Bijna schreef ik: intiems, want je haalt toch wel de onderste steen boven als je over zo'n vraag gaat denken.

Uit de ontvangen brief citeer ik: „Na lange overwegingen dacht ik dat het maximum aantal te gebruiken woorden, 800, veel te weinig was. Totdat het me plotseling duidelijk was dat mijn geloof eigenlijk op slechts een paar woorden is gebaseerd, t.w.: Ik geloof in God, omdat ik geloof dat God ook in mij gelooft. Misschien acht u deze uitspraak ál te onderhevig aan een jeugdige eigengereidheid, maar het is een uitdrukking van het gevoel dat ik ervaar ten aanzien van de betreffende vraag. Ik spreek dan ook de wens uit: Moge de Heer steeds in ons blijven geloven!"

Ik had even het gevoel op mijn hoofd te moeten staan om dit woord te kunnen lezen. Je verwacht uitvoerige beschrijvingen over het ouderlijk huis, over een zondagsschool, een godsdienstige bijeenkomst, over de schoonheid der schepping, over genade en waarheid in en door Jezus gebracht en je leest: omdat ik geloof dat God ook in mij gelooft. En het eindigt: Moge de Heer steeds in ons blijven geloven!

Mensen met een leerstellige inslag, die heel de geloofsschat op een rijtje hebben staan, zullen deze uitspraak maar zuinig kunnen waarderen. Tot zulk een formulering zouden zij niet komen. Zij houden zich aan het stuk der ellende, der verlossing en der dankbaarheid en zij doen er goed aan. Maar hoe langer je tegen dat woord van die jongeman aankijkt, hoe meer perspektief het krijgt. Hoe scherper je luistert, hoe dieper wordt de klank. God gelooft in mij Dat maakt wat los. Ik moge dan het geloof in mijzelf verloren hebben.' Anderen hebben dat misschien ook. Maar God gelooft in mij.

God ziet nog wat in mij. Ik ben niet een verloren zandkorrel onder de miljarden korreltjes aan het Scheveningse strand. Ik ben niet een weggedrukte klinker in de kilometerslange straatweg. Ik ben niet 'n waardeloze figuur temidden van de vele miljoenen mensen, die allemaal zo zelfverzekerd schijnen. Ik ben niet een nummer in deze immense fabriek. Ik ben geen computerkaartje, geen geponst dopje, geen afgestempelde postzegel zonder enige waarde. God gelooft in mij God zegt: er is van deze mens iets te maken. Hij is te waardevol om hem in de afvalemmer te gooien. Want er is immers geen mens vóór hem geweest noch zal er ná hem iemand zijn, die hem gelijk is. Is niet ieder mens uniek, enig en onherhaalbaar?
Als deze overlegging diep in u is doorgedrongen, richt u niet alleen zichzelf op, maar u gaat ook uw buurman anders ontmoeten, bekijken, tegemoet treden. U krijgt, wie hij moge zijn, iets van respekt voor hem. U kijkt hem niet meer aan op zijn rijkdom aan kennis, geld. U ziet het pakje niet meer waarin hij rondgaat op aarde. U ziet een mens met wie God iets te maken **heeft.**

U zegt: dat zou een mooi stukje voor De Zaaier kunnen zijn. U deelt maar in, en uit. Mocht u zich echt willen beraden *over uw geloof in God en dat kunnen* verwoorden zonder in volkomen dode uitdrukkingen te vervallen, en dat kunt u als u worstelt met uzelf en met uw taal, dan zou dat misschien een bijdrage kunnen zijn in ons maandblad, dat poogt een brug te slaan tussen mens en God, tussen mens en mens

Toch een vreemde uitdrukking, vindt u niet: Moge de Heer steeds in ons blijven geloven! Zou Hij ons toch, moedeloos over zoveel onverschilligheid en *onbarmhartigheid, kunnen laten vallen?* Wie, wat, waar zouden we zijn zonder deze God? Je mag er niet aan denken.

Huizinga

BAPTISTEN IN IERLAND

De 80 gemeenten, aangesloten bij de Baptisten Unie van Ierland, tellen thans **6.922** leden; het jaar er voor **6.768.** In 1968 werden **485** personen gedoopt, in *1967* **376.** *De grootste gemeente is de* Great Victoria Street Baptist Church in de binnenstad van Belfast; deze stad, de hoofdstad van Noord-Ierland, telt 22 gemeenten
Hoewel de meeste baptistengemeenten zich bevinden in het (overwegend protestantse) Noord-Ierland, zijn er ook gemeenten in de Ierse republiek. Daar zijn zelfs de drie oudste gemeenten gevestigd. De stichting ervan gaat terug tot het jaar 1650.

De zondagsscholen van de gemeenten tellen thans **6.523** leerlingen; in 1967 **6.176.** President van de Unie is op het ogenblik Rev. William Lyttle, voorganger te Glengormley.

BRITSE BAPTISTEN-VROUWENBOND VIERDE DIAMANTEN JUBILEUM

De Baptist Women's League vierde het diamanten jubileum van de bond in de Albert Hall te Londen. Vanwege de grote toeloop moesten twee bijeenkomsten worden gehouden in de 5000 zitplaatsen tellende Albert Hall. De bond bracht een jubileumgeschenk bijeen ad £ 25.000 (plm. 200.000 gld), dat bestemd zal worden voor de verbouwing van een Tehuis voor Meisjes in Noord-Londen De totale kosten van deze vernieuwing bedragen £ 100.000; de ontbrekende £ 75.000 zijn geschonken door Sir Herbert Janes, een baptisten filantroop.

DEPUTATIE WRvK BEZOCHT BAPTISTEN IN RUSLAND

Een uit 5 personen bestaande groep van de Wereldraad van Kerken heeft een bezoek gebracht aan de baptistengemeenten van Moskou, Kiev, Minsk, Riga en Tallinn. Het was het eerste officiële bezoek van de Wereldraad aan de baptistengemeenten van Rusland nadat de Unie in 1962 als lid van de Wereldraad toetrad.

HOGE POST VOOR BAPTIST UIT HAWAII

Mr Dan Liu, politiechef van Honolulu en oud-president van Hawaii Baptist Convention (verbonden met Southern Baptist Convention) is ingaande 1 juli a.s benoemd tot Amerika's vertegenwoordiger in internationale postzaken. Liu zal zich te Washington vestigen, als assistent van US postmaster general. Mr Liu, die o.a. oud-president is van International Association of Chiefs of Police, behoorde tot de sprekers op het BWA-kongres in Miami, Florida in 1965.

REAKTIES OP OEKUMENISCH RAPPORT VAN UNIE VAN BAPTISTEN IN GROOT-BRITTANNIE

Op het in 1967 verschenen rapport ,Baptists and Unity', waarin de oekumenische betrekkingen besproken worden, heeft het bureau van de Britse Baptisten Unie te Londen reakties van 655 gemeenten ontvangen. Bijna al deze gemeenten verklaarden tegen de gedachte te zijn om voor 1980 te komen tot een organische vereniging met de leden-kerken van de Britse Raad van Kerken.

Aan rustige wateren

God werpt geen steen weg

Psalm 118 : 22, 23.

In deze Psalm wordt steeds weer gesproken over de grote daden Gods. Hij grijpt in met sterke hand in het wereldgebeuren, maar ook in het leven van elk mens. Dit is een uitspraak van het geloof. Bewijzen kan men het niet. De psalmist en velen met hem hebben in dit geloof rust gevonden. Wie ons dit wil ontnemen kan er niets beters voor in de plaats geven.

Aan het eind van zijn lied noemt de dichter een heel bijzonder voorbeeld van het goddelijk ingrijpen. Een weggeworpen steen wordt door God gebruikt. U begrijpt het beeld zeker. Er staat een metselaar op de steiger. Steen na steen voegt hij toe aan de muur en zo werkt hij mee aan een stukje van het bouwwerk. Opeens staakt hij zijn werk. In de hand houdt hij een steen die kromgetrokken en verbrand is. Een misbaksel die bij het sorteren over het hoofd gezien is. De werkman draait hem nog eens om, en gooit hem dan achteloos weg. Onbruikbaar! Niet geschikt een plaats in te nemen in het mooie bouwwerk. Maar God doet een wonder. De weggeworpen steen wordt door Hem gebruikt. Ja, Hij geeft er zelfs een ereplaats aan. Dat is van de Here geschied en het is wonderlijk in onze ogen. Een armzalig mens, met verknoeid leven, dat tot niets meer nuttig schijnt, wordt door Hem aanvaard! Hier zouden wij kunnen zingen: „Daar is niemand weggezonden die om schuldvergeving bad". Jezus zei: „Wie tot Mij komt zal ik niet verwerpen". Dat is het grote wonder van Gods genade.

Natuurlijk wijst deze psalm ons in de eerste plaats naar Jezus Christus. Ik meen dat geen enkel psalmwoord zo dikwijls in het Nieuwe Testament wordt aangehaald. Ook Jezus werd beschouwd als zulk een waardeloze steen. Verachtelijk heeft men Hem verworpen. God maakte Hem echter tot een steen die een ereplaats en de voornaamste plaats mocht innemen. In Hem wordt een ieder die gelooft toegevoegd als een levende steen. U dan die dit gelooft geldt dit kostbare. Leest U nog eens uit de eerste brief van Petrus hoofdstuk 2 : 5-7. Let er goed op: Die in Hem gelooft zal niet beschaamd worden.

Haarlem G. W. Tijman

(Uit: De Hand)

De bijbel kun je niet zomaar te lijf

Op een zomerse dag in de afgelopen maand (12 mei) is in Driebergen **De Beukenhorst** geopend. Een villa, die een nieuwe bestemming heeft gekregen en nu aan vier instanties onderdak verleent. **Ds A. van der Most**, de bekende Rotterdamse schippersprediknt, leidde de festiviteiten, want hij is voorzitter van twee van de vier organisaties. Juist van de twee, die beide het woord „bijbel" in hun naam voeren: de **Internationale Bijbelbond** IBB - direkteur de heer **J. Schriek**) en de **Bijbel Kiosk Vereniging** (BKV - directeur de heer **H. Prins**). De beide andere hebben het woord „recreatie in hun naam: **de Stichting ten dienste van het recreatiewerk van de kerken** en de **Stichting creatieve recreatie en vorming.**

Dat woord „bijbel" trekt ons als baptisten aan, ofschoon de recreatie ons ook niet vreemd is.

Het is goed, dat we het adres kennen van dit „service-centrum", dat ons allen wil helpen „de bijbel te lijf te gaan" en ons bovendien van dienst wil zijn in ons „recreatie-werk"!

Bij de opening waren vele andere kerkelijke instanties vertegenwoordigd **Ds J. H. Sillevis Smitt**, oud-algemene voorzitter van het **Nederlandsch Bijbelgenootschap**, sprak over de presentatie van het evangelie vandaag. De heer **C. Egas**, oud-staatssecretaris van het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk werk, pleitte in zijn toespraak voor een juiste visie op de recreatie.

De presentatie van het evangelie moet uitgaan van twee onveranderlijke vormen van het Woord: het Woord, dat vlees werd, en het Woord, dat geschreven staat en hier en nu is. Luisteren naar het Boek en kijken naar Christus blijven nodig.

Recreatie betekent echter „nieuw maken" en dan een vernieuwing van lichaam en geest beide. De presentatie van het evangelie en de recreatie van de mens hebben dus bijzonder veel met elkaar te maken.

Eigen ontwikkeling BKV

Tot nu toe heeft de BKV een eigen sectie voor het recreatiewerk gehad. Voor de oorlog verspreidde men evangelisatielectuur en bijbels via kiosken op stranden en in touristencentra. Vandaar de naam

Na 1945 nam dit werk enorm toe. Men gaf niet enkel aandacht aan kerkdiensten en andere vormen van evangelisatiewerk — vooral gericht op het geestelijk welzijn van de mensen — maar ook aan dienstverlening voor de vakantiegangers — gericht op het totale welzijn van de mensen. Dit „totaliteitsprogramma" is er nu op 90 centra met behulp van 1000 assistenten. Dezen houden zich bezig met de kinderen, met jongeren en ouderen. Vrijblijvend, maar toch van een evangelische achtergrond uit. Er wordt steeds meer gedaan, om de „recreatie-leider" tot vakkracht te maken en het werk interkerkelijk op te zetten. Met de opening van **De Beukenhorst** is deze arbeid — waarvan vele duizenden guldens door de 110.000 BKV-leden worden gegeven — toevertrouwd aan een aparte stichting onder leiding van de bekende **wika L. A. C. van Ginkel**, een man, die we zo op elke baptisten-kansel zouden kunnen zetten — bij wijze van spreken dan. Deze stichting is geboren uit een brede kerkelijke en provinciale samenwerking en geeft aan plaatselijke commissies alle gewenste steun voor het werk van de kerken op campings, aan stranden en andere drukbezochte toeristencentra.

Voor de BKV zelf kwamen nieuwe taken tevoorschijn, die wat plechtig omschreven zijn als „het stimuleren van en het adviseren en materiaal verstrekken bij de presentatie van het evangelie in de samenleving — in het bijzonder met het oog op hen, aan wie het evangelie vreemd is". Met onze actie Handelingen 69 hebben alle gemeenten een catalogus ontvangen van het vele mooie BKV-materiaal.

> Wanneer u acties in gedachten hebt, om in uw omgeving het evangelie uit te dragen — raadpleeg dan de BKV. Men zal u met raad en daad bijstaan. Lectuur, stands, audio-visueele middelen ... en wat u maar meer nodig hebt.

Wereldwijde bijbelbeweging

De IBB is de Nederlandse tak van de zgn. **„Scripture Union"** — een wereldwijde organisatie, die ieder wil helpen de bijbel te lezen en uit de bijbel te leven. „Niemand kan die 66 bijbelboeken zomaar te lijf. Het gaat er om, dat we verstaan wat we lezen". Daar hebben we hulp bij nodig. Die kunnen we krijgen.

Er is een **„Leidraad"**, waarin we voor elke dag een bijbelgedeelte genoemd vinden met een kleine toelichting. In vijf jaar de hele bijbel door.

„Onze Sleutel" doet hetzelfde in drie

jaren, en is bestemd voor jongeren.
Daarnaast vallen te noemen: **„Getijden-** **„Vandaag lezen wij"** (eenmaal per jaar); **leesgids"** (verschijnt elk kwartaal) en die de IBB samen met het Nederlandsch Bijbelgenootschap uitgeeft. Voor slechts weinig geld.
Een bijzonder stukje interkerkelijk werk — juist iets voor baptisten, die de bijbel maar al te graag „te lijf gaan", om zich dan door het Woord te laten overwinnen.

Daarom begeleiden we het werk op **De Beukenhorst** met onze belangstelling en met ons gebed Het adres van dit service-centrum, dat ons allen dienen wil, luidt: Hoofdstraat 55, Driebergen.

J.Br.

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem XXV

14. MOEDERGEMEENTE" (1)

„De in onze kringen sterk beleden autonomie der plaatselijke gemeente is meer voortgekomen uit een democratisch besef van gelijke rechten voor iedereen dan vanuit het onderwijs van het Nieuwe Testament!"

Deze zin zal weerstand oproepen, daarvan ben ik overtuigd. Wie echter dat Nieuwe Testament bestudeert, zal tot de ontdekking komen dat in de eerste eeuw van die door ons gehuldigde en geroemde autonomie der plaatselijke gemeente heel weinig te bespeuren valt. Vragen we, hoe dat komt, dan zal het antwoord moeten luiden: Hoewel men wist van democratie, wist men nog veel beter, dat gelovig-zijn betekent in een bundel gebonden te zijn door de Landman, Jezus Christus. Tegenover Christus kan geen gelovige, en ook geen gemeenschap van gelovigen, zijn aanspraak op autonomie staande houden.

„Het heil is uit de Joden"

Deze gedenkwaardige woorden sprak Jezus tot de Samaritaanse vrouw tijdens zijn gesprek met deze afgedwaalde, maar niettemin religieuze vrouw, Jo 4 : 22.
Hoe wáár is dat voorzover het het Joodse geloof betreft; geen religie heeft de hoogte bereikt van deze, althans niet in de oudheid. Nog veel meer geldt dat voor het christelijk geloven, voor het christendom, dat uit de Joodse godsdienst is voortgekomen, daarop stoelt en vandaaruit begrepen moet worden. Dit klinkt pretentieus, maar wie christen wil zijn, zal nooit ontkomen aan dit zelfbewustzijn: aanhanger te zijn van, geroepen te zijn door die Ene, die zich de weg, de waarheid en het leven noemde.
Het heil is uit de Joden. Niet, dat zij het heil voor ons gemaakt hebben of verwierven, maar in de schoot van het Joodse volk heeft God zijn heil geboren laten worden. Maria kan gezien worden als de verpersoonlijking van dat Joodse volk. In haar schoot is het Woord vlees geworden.

Te Jeruzalem

Dáár moesten Jezus' volgelingen zijn getuigen zijn, Hd 1 : 8. Dáár allereerst, niet echter allermeest. Want zij moesten verder, tot aan de einden der aarde. Kris kras moesten ze door deze wereld trekken, telkens de fakkel overdragend aan de volgende generatie. Geen mooiere naam is denkbaar voor een christen dan deze: fakkeldrager. Een licht moet door de wereld gaan. Een getuigenis moet klinken. En telkens moet die oproep uitmonden in die ene daad van de mens: bekering. Maar met bekering alleen is het niet gedaan; wie gelooft, moet zich laten dopen. Of een mens van die eis tot de doop verstandelijk overtuigd is of niet, of hij de noodzaak van de waterdoop inziet of niet, dat is helemaal niet belangrijk: de Heer heeft Zijn gebod gegeven en dááraan kan men zich onderwerpen.

In de naam van Jezus Christus

De belangrijkste ervaring voor een heiden, een niet-Jood, is ten diepste dat hij gedoopt wordt in of op de naam van een Jood, Jezus van Nazareth, wiens geboorte niet dateerbaar, maar wel lokaliseerbaar is: Hij is geboren in Bethlehem tijdens de regering van Herodes de Grote. Hij is voorzover het het vlees aangaat, een rasechte Jood geweest uit de stam van Juda en uit het geslacht van David. Maar deze Jood was méér dan Jood: Hij was letterlijk boven-nationaal, universeel, redder der ganse wereld. Zoon van God, schepper van hemel en aarde. Maar Hij is besneden ten achtste dage.... en nooit heeft Hij zich daarvoor geschaamd. Hij wist zich een zoon van Abraham, en toch was Hij er eer Aabraham er was, Jo 8 : 58.

Dochters

Men moet het voorgaande wel voor ogen houden, wil men de relatie van de leiders der gemeente te Jeruzalem tot de nieuw-gelovigen buiten Jeruzalem enigermate begrijpen.
Daaraan moet dan toegevoegd worden het besef der apostelen, dat zij in het geheel van het heilsbestel Gods een bijzondere plaats innamen. Tot geen andere gelovigen is gezegd, dat zij zouden zitten op twaalf tronen om de twaalf stammen Israëls te richten, Mt 19 : 28. Tot geen der andere gelovigen is gezegd, dat zij de sleutels van het Koninkrijk der hemelen zouden ontvangen, Mt 16 : 18; vergelijk ook Jo 20 : 23. De apostelen wisten van hun geheel-enige positie, die niet zozeer een voorrecht en voorrang was, maar veelmeer een dienstopdracht. Niet vanuit de gedachte, dat de heerschappij, het gezag van de apostelen gelijke tred moest houden met de vestiging der gemeente elders, hebben zij gehandeld zoals zij gehandeld hebben, maar vanuit hun besef van verantwoordelijkheid voor het werk van hun Heiland en Meester.

Ranken aan de wijnstok

Jezus heeft onder verschillende beelden de eenheid zijner volgelingen, ongeacht ras en verleden, duidelijk gemaakt. Eén daarvan, het meest-duidelijke beeld wellicht, is die van de ranken aan de wijnstok. Alle gelovigen zijn met Hem verbonden; door allen stroomt het levenssap uit de Ene. Allen hebben deel aan hetzelfde leven, aan dezelfde levenskracht. Niet één is er gelovig geworden buiten Christus om, niet één kan gelovig blijven zonder Christus. Allen staan onder dezelfde bescherming, allen hebben dezelfde opdracht: vrucht dragen. Allen worden bedreigd door hetzelfde oordeel: wie geen vrucht draagt, die wordt afgesneden (Joh 15 : 1-8).

Deze gedachten hebben doorgeklonken in de prediking van de apostelen, en daardoor ook in hun practijk. Ze hebben het geleerd, deze mannen, en Petrus voorop, dat Jezus niet alleen der Joden Heiland was, maar Licht der wereld (zie Hd 10 : 9-16).

De ene kudde

Aansluitend bij het oudtestamentische getuigenis: De Here is mijn herder, Ps 23 : 1, heeft Jezus zich herder, de goede herder genoemd. Zonder te zeggen: Gij zijt mijn schapen, heeft Jezus dit wel bedoeld en ook duidelijk gemaakt: Die Hem volgen zijn Zijn schapen, die Hij kent en die Hem kennen; die Zijn woord spreekt, en die Zijn stem horen en kennen, Jo 10 : 11vv. Jezus sprak tot Zijn volgelingen en tot Zijn vijanden: Nog andere schapen heb Ik, die niet van deze stal zijn; ook die moet Ik leiden en zij zullen naar mijn stem horen en het zal worden één kudde, één herder, Jo 10 : 16. Dat Jezus hier niet het oog op de verschillende kerken heeft (zoals men weleens hoort uitleggen) is duidelijk; dat Jezus hier spreekt over de heidenen, die ook de schaapskooi binnen zullen gaan, is een kostelijke waarheid.
Het zal worden één kudde onder één herder, zo verwachtte Jezus. Geen onderscheid tussen Jood en heiden, maar

evenmin scheiding tussen gelovigen in Jeruzalem en gelovigen in Scheveningen. Eén kudde, niet: vele kudden. Dat omvat méér dan eenheid van geloven, van belijden. Dat is méér dan: één in de naam van Jezus, één in 't verzoenend bloed. Dat is: samen leven, verantwoordelijk zijn voorelkaar; elkaars welzijn zoeken, geestelijk en materieel. Dat is: elkaar niet ergeren, elkaar niet op een dwaalspoor brengen, elkaar niet voorbijlopen. Dat is: niet alleen denken aan zichzelf maar ook aan anderen, verweg, dichtbij. Dat is: niet jezelf wetten stellen (de eigenlijke betekenis van autonomie is: eigenwettelijkheid), maar sámen luisteren naar de ene Heer.

Ploeger

ZELFMOORD

lafhartige vlucht?

woordloos protest?

stoot onder de gordel?

In Amsterdam werden tussen 1952 en 1962 219 geslaagde zelfmoorden geregistreerd. De slachtoffers waren 129 mannen en 90 vrouwen.

Het gaat hier om geslaagde zelfmoorden. Niet elke zelfmoordpoging gelukt. Voor jongere leeftijdsklassen geldt, dat het aantal zelfmoordpogingen het aantal geslaagde pogingen sterk overtreft. Bij bejaarden daarentegen gelukken verreweg de meeste pogingen tot zelfmoord.

Waarom willen mensen een einde aan hun leven maken?

Men zou kunnen zeggen: Ze zien geen kans meer het leven te dragen, de omstandigheden te verdragen. Zulke omstandigheden kunnen langzaam ontstaan, (b.v. armoede ná de pensionering, waardoor de breuk tussen het vroegere leven met zijn betrekkelijke welstand en het tegenwoordige leven met zijn vele noodzakelijke — financiële — beperkingen als een onrecht, als een misdaad ervaren wordt) of plotseling (b.v. het overlijden van de levenspartner).

De zelfmoord, of de poging daartoe, wordt tot een woordloos, een machteloos protest tegen een maatschappij, die naast een overmatige rijkdom en weelde ook nog altijd een schrijnende armoede kent. Vooral als het een protest tégen de armoede is.

Maar als de zelfmoord, of de poging daartoe, een gevolg is van het feit dat de andere helft wegviel, dan lijkt dit meer op een lafhartige vlucht uit de werkelijkheid.

De soms theatraal opgezette zelfmoordpogingen, die niet gelukken, die met opzet niet gelukken, hebben vaak het karakter van een stoot onder de gordel. Ze willen een enkele mens, of een aantal mensen, aan het schrikken brengen, in verlegenheid brengen. Hun doel is vaak, medelijden op te wekken, aandacht te vragen voor de eigen situatie, die toch zo vreselijk beroerd is, zegt men dan, en niemand kijkt naar hem/haar om, niemand heeft oog voor zijn/haar moeilijkheden.

Soms heeft de zelfmoordbedrijver geen andere begeerte dan te verstoren, dan destructief bezig te zijn, dan te laten voelen: Als ik er niet meer ben, gaat alles verkeerd. Zulke pogingen komen voort uit een miskend gevoel van eigenwaarde, en ze naderen hier de mensen, die immer zoeken naar de stralenkrans van het martelaarschap. Die zich verongelijkt voelen; die zich verheugen, als ze gelijk krijgen, maar moord en brand schreeuwen, als een ander een andere visie heeft.

Waarom gelukken zelfmoordpogingen bij ouderen eerder dan bij jongeren?

Omdat wellicht de bewuste bedoeling, een geslaagde poging te doen, voorop staat. Men doet het daarom ook minder theatraal, en spreekt er van te voren minder of helemaal niet over.

Maar andere, duidelijker aanwijsbare reden zijn te vinden in het feit, dat de oudere mens dikwijls middelen gebruikt, die afdoender zijn. Verder is de algemene lichaamskracht van een oudere minder en zijn weerstand dus minder. Voorts is als belangrijk aan te merken, dat vele bejaarden alleen wonen, waardoor een zelfmoordpoging minder gauw ontdekt wordt. Dit laatste is dus vooral van belang, als gif of gas gebruikt wordt.

Dat de bijbel een uitgesproken afwijzende houding aanneemt tegenover de zélfmoord — en dus de nadruk legt op móórd — is duidelijk. Niemand heeft het recht het leven van een ander of van zichzelf te nemen. Het leven wordt als een pand de mens toevertrouwd, en hij zal als rentmeester er eenmaal rekenschap van moeten geven.

Deze houding van de bijbel moet richtingwijzend en beslissend zijn voor de houding van de gelovige. Zelfmoord blijft verboden, en zelfmoord blijft zonde, evenals de poging daartoe.

Maar dit sluit niet uit, dat men met barmhartigheid bewogen kan en moet zijn jegens de mens, die een poging tot zelfmoord doet, jegens de mens die een geslaagde poging ondernomen heeft.

Twee zaken zijn er, waarop ik in dit verband de aandacht wil vestigen.

Ten eerste kan de zelfmoordpoging een gevolg zijn van een volslagen verstandsverbijstering. Dat we hier geen hard oordeel mogen vellen, behoeft geen betoog. We mogen, als het kinderen Gods betreft die zelfmoord pleegden, in vele gevallen rustig ons houden aan het woord van de Heilige Schrift, dát de dood — ook déze dood — een gelovige niet van zijn Heer kan scheiden. Dit is een troost, bijzonder voor hen, die met dementen te maken hebben. Aan aderverkalking lijdende bejaarden kunnen (onbewust) zich in een zodanige situatie brengen, dát alle sporen op zelfmoord duiden.

In de tweede plaats moet de omgeving zich altijd afvragen, wat de oorzaak, wat de aanleiding tot de zelfmoord(poging) is geweest. Eenzaamheid is vaak een duidelijk aanwijsbare reden. Elke zélfmoord of poging daartoe moet de omgeving tot zelfonderzoek leiden. Is er wel voldoende aandacht voor de ander geweest?

Een poging tot zelfmoord is geen kwestie om breed over uit te weiden. Ze hoeft niet aan de grote klok gehangen te worden. Men doet de man, de vrouw, die — misschien in een moment van een immens diepe depressie — een poging deed, er een eind aan te maken, geen genoegen, zulke daden wereldkundig te maken.

Men lere zwijgen.

Wie zulk een poging eens deed, en wiens geweten nog altijd spreekt, legge zijn last op de schouder van een broeder, een zuster, die kan zwijgen, en verzwijgen.

Zelfmoord kan ook een gevolg zijn van roekeloosheid. Want hoe moet men anders de houding noemen van mensen, die op een vensterbank staande door het open raam heen hun ruiten gaan zemen, drie, soms tien hoog? Hoe moet men anders de houding noemen van lieden, die onverantwoordelijk in het verkeer rijden? Die op verschillende wijzen onverantwoorde risico's nemen op verschillende terreinen?

Dat ook in dit opzicht de mens zich eens zal moeten verantwoorden, is duidelijk.

Ploeger

Mededelingen

Het kontaktadres van de Blijde Zaaiers van de baptistengemeente te Westerhaar, is: H. Wessels, Zonnebloemstraat 24, Vriezenveen

COMMISSIE VOOR DE OPLEIDING

Ds J. Bouritius, **voorzitter;** de heer J. Germeraad, **vice-voorzitter;** ds J. A. Brandsma, **secretaris,** Troelstralaan 39b, Goningen; de heer J. v. d. Velden, **lid;** ds S. J. Zijlstra, **lid.**

GEREFORMEERDEN EN ONTWIKKELINGSHULP

„De kerk moet bereid zijn haar eigen uitgaven voor interne zaken voortdurend kritisch te beoordelen tegen de achtergrond van de ontstellende nood, die in een groot deel van de wereld heerst. Hierbij moet men denken aan de verhouding tussen het geld en de mankracht die beschikbaar worden gesteld voor het werk binnen de gemeente en voor het werk daarbuiten: zending, diakonaat, evangelisatie".

Dit is een van de konklusies van een groot rapport over kerk en ontwikkelingshulp, dat bij de Gereformeerde Synode werd ingediend door een studiedeputaatschap van elf professoren, theologen, ekonomen en zendingsmensen. De Synode aanvaardde dit rapport na een aantal kritische notities te hebben gemaakt. Deze zijn in de definitieve uitgave van het rapport verwerkt. Het is thans verschenen onder de titel *Gerechtigheid en Barmhartigheid.*

In het rapport wordt gesteld dat de kloof tussen rijke en arme landen alleen kan worden overbrugd wanneer er een fundamentele herstrukturering tot stand komt in de internationale verhoudingen. Het Westen zal bereid moeten zijn in allerlei verbanden zijn bevoorrechte positie t.o.v. de arme landen op te geven. Het is noodzakelijk, dat hierover in de kerk veel meer voorlichting wordt gegeven, want — aldus het rapport — er moet een mentaliteitsverandering komen.

Voorbeelden geeft het rapport van buitenlandse kerken, die bij akties voor eigen kerkbouw de helft van de opbrengst en zelfs de helft van hun leningen ter beschikking stellen van het kerkelijk werk in de ontwikkelingsgebieden. Zelf ging men over tot versobering.

Het rapport kan besteld worden door storting van f 2,50 op giro 2211 van het Algemeen Diakonaal Bureau te Utrecht, bij 5 of meer ex. f 2,10.

gemeenteberichten

ALLERLEI IN DELFZIJL

Delfzijl — (P.W.B.). We willen graag enkele aktiviteiten die in onze gemeente zijn gehouden of zeer binnenkort zullen gehouden worden mededelen. Daar was dan na ons laatste gemeentebericht in maart de bijzondere jeugdavond waartoe de gemeente was uitgenodigd. Wat hebben we genoten van het enthousiasme waarmee de jeugd het programma afwerkte, de muziek van de White Gospels Singers, het Songfestival (waaraan ook enkele ouderen mochten meedoen), de zingende meisjes (met hun gitaar), en niet te vergeten een stuk over Handelingen 69. Wat is het fijn zo de jeugd bezig te zien.
3 mei zijn we begonnen aan een serie openluchtdiensten op zaterdagavond, welke we D.V. deze zomer verschillende keren hopen te houden.
7 mei was onze voorganger ds S. J. Zijlstra 30 jaar predikant en hoewel hij trachtte dit feit ongemerkt te laten passeren was het toch uitgelekt. Doordat juist van 7-9 mei de AV in Eindhoven werd gehouden hebben we dit als gemeente met haar vrienden op 11 mei feestelijk herdacht. 't Was een echte familie-avond; spontaan werkten allen mee; ook de verenigingen op velerlei gebied. Namens de gemeente werd een bandrecorder aangeboden aan onze jubilaris en verder nog vele geschenken, waaruit duidelijk bleek welk een liefde wordt toegedragen aan voorganger en echtgenote.
Op de 1e pinksterdag was het 's morgens haast niet mogelijk allen een zitplaats aan te bieden, zo vol was het. Een prachtige dienst; waaraan ook ons zangkoor medewerking verleende.
En nu staan we voor onze **tentcampagne die** we D.V. hopen te houden van 10-15 mei*. We verwachten er veel van en we weten het: Nooit kan 't geloof te veel verwachten. Handelingen 69 — Gaat dan heen, is ook in onze gemeente het wachtwoord.

*) P.W.B. zal juni bedoelen? — Red.

ALGEMENE VERGADERING BRITSE BAPTISTEN

Met een stemmenverhouding van 3 tegen 1 (1.125 voor, 356 tegen) besloot de jaarlijkse Algemene Vergadering van de Baptist Union of Great Britain and Ireland het lidmaatschap van de Britse Raad van Kerken en van de Wereldraad van Kerken te bestendigen.

Sir Cyril Black (67), Lagerhuislid en oud-president van London Baptist Association werd gekozen tot vice-president van de Unie. (Van de 216.000 leden tellende Unie woont meer dan drie vierde in Engeland; een vijfde deel in Wales) Overeenkomstig de gewoonte zal Sir Cyril in 1970 president van de Unie worden, als opvolger van W. J. Grant.

In zijn presidentiële toespraak zei dr Grant o.a., dat de mensen van vandaag willen weten wat God en wat godsdienst **doen,** in tegenstelling tot een vroegere generatie die naar definities zocht.

De Algemene Vergadering aanvaardde een resolutie over het openbare leven; in deze resolutie wordt de regering gevraagd de wapenleveranties aan Nigeria op te schorten. Verder wordt in de verklaring opgeroepen tot gebed voor de volkeren van Nigeria en Biafra.

BEROEPINGSWERK IN WEST-DUITSLAND

In het jaar 1968 vonden in de baptistengemeenten van West-Duitsland 38 voorgangerswisselingen plaats; daarbij waren 8 pas afgestudeerden van het seminarie te Hamburg. Op 1 maart van dit jaar waren 21 gemeenten vakant, maar door aanstaande emeriteringen etc. zoeken 47 gemeenten naar een nieuwe voorganger.

Het aantal vakatures is in de baptistengemeenten de laatste jaren sterk gestegen.

LATEN BAPTISTENGEMEENTEN IN SPANJE ZICH TOCH REGISTREREN?

Blijkens ontvangen rapporten uit Madrid neemt het aantal baptistengemeenten dat er toe neigt om zich bij de overheid te laten inschrijven toe. Gelijk bekend werd met de inwerkingtreding van de Wet op de Godsdienstvrijheid in 1967 deze registratie verplicht gesteld. In 1967 werd door de Algemene Vergadering van de Spaanse baptisten, te Albacete gehouden deze verplichting tot registratie afgewezen omdat deze inschrijving de godsdienstvrijheid zou beperken. Tot nu toe heeft slechts één gemeente zich laten inschrijven. Men verwacht nu, dat tenminste 17 gemeenten dit voorbeeld zullen volgen.

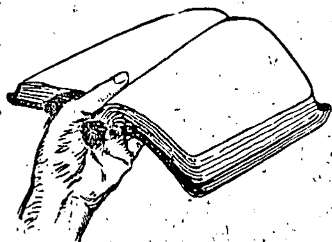
EVANGELISATIECAMPAGNE IN CHILI

In het kader van The Crusade of the America's, een evangelisatiecampagne van de baptisten in Noord- en Zuid-Amerika zijn in de 29 baptistengemeenten in en rondom de hoofdstad Santiago, Chili 786 mensen tot geloof gekomen. Hoogtepunten van de Chileense campagne waren de concerten van de spaanse pianiste Maria Luise Cantos, lid van een baptistengemeente te Barcelona, Spanje. Ze gaf negen concerten in elf dagen. In Vina del Mar woonden 2000 mensen het concert bij, in Conception 1000. De meeste concertbezoekers woonden na de concerten de godsdienstoefening bij.

IN 2000 MAAR 15 PROCENT CHRISTENEN

In het jaar 2000 zal nog maar 15 procent van de wereldbevolking het christelijk geloof belijden. Op het ogenblik noemt 29 procent zich nog christen. Deze alarmerende konklusie komt van Heinrich Lohmann uit Hamburg, de sekretaris-generaal van de Protestantse Werkgemeenschap voor wereldzendingen in Duitsland. Lohmann kwam tot deze konklusie op grond van de cijfers van de bevolkingsgroei op het zuidelijk halfrond, waar de bevolkingstoename veel groter is dan op het noordelijk halfrond. Deze zendingssekretaris was ook pessimistisch gestemd over de taak die de Europeanen en Amerikanen nog hebben in Azië, Afrika en Latijns-Amerika. De zending in de derde wereld, zei hij, moet zich voorbereiden op grote moeilijkheden.

Hij meent dat de blanken in die wereld in de toekomst niet langer het evangelie zullen kunnen uitdragen, noch zich geven aan allerlei diakonaal werk. Daarom moeten de zendingsorganisaties ernaar streven de jonge kerken te helpen om op eigen benen te staan, opdat zij zelf het werk kunnen voortzetten.

Wat zullen we lezen?

De gang van het Evangelie door de wereld, oftewel: de gang van de opgestane Christus door deze wereld, is een uitdagende zaak. Geen mens kan neutraal blijven ten opzichte van de roep van deze Christus om zich te bekeren en Hem te volgen.

Zondag	**8 juni**	**Hd 7:51-60**	**Hard tegen hard**
Maandag	**9 juni**	**Hd 8: 1-8**	**De storm blaast het zaad her en der**
Dinsdag	**10 juni**	**Hd 8: 9-13**	**Ook bastaards mogen komen**
Woensdag	**11 juni**	**Hd 8:14-25**	**De Heilige Geest is geschenk, geen koopwaar**
Donderdag	**12 juni**	**Hd 8:26-40**	**Het Evangelie heeft water nodig**
Vrijdag	**13 juni**	**Hd 9: 1-9**	**De arrestatie van een Christenvervolger**
Zaterdag	**14 juni**	**Hd 9:10-19**	**De attestatie van een Christusgelovige**

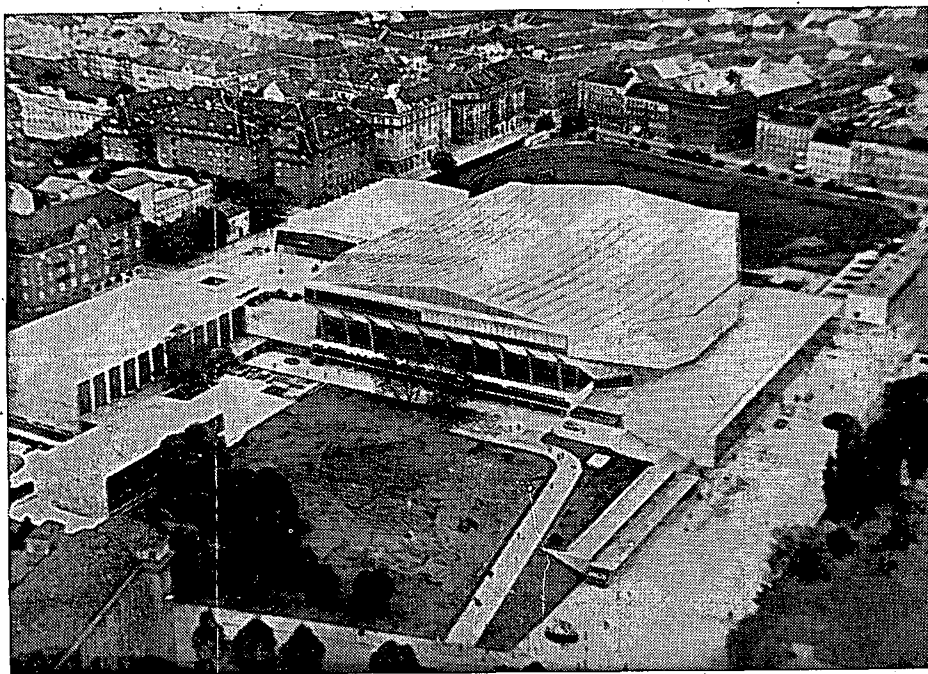
Pl.

1000 deelnemers uit Oost-Europa naar EBF-konferentie in Wenen

Het konferentiecomité te Wenen verwacht, dat de EBF-konferentie die in augustus a.s. te Wenen zal worden gehouden door ongeveer 1000 Oosteuropese baptisten zal worden bijgewoond.

Baptisten in West-Europa en Amerika zullen deze deelname financieel mogelijk maken daar het de deelnemers uit Oost-Europa niet mogelijk is over valuta te beschikken.

De zendingsorganisaties van zowel American Baptist Convention als van Southern Baptist Convention hebben elk $ 1000 voor dit doel toegezegd. Indien inderdaad gerekend kan worden op 1000 deelnemers uit Oost-Europa is hiervoor een bedrag van $ 36.500 nodig.

De Stadthalle te Wenen, waar in augustus enkele duizenden europese baptisten elkaar zullen ontmoeten.

SEMINARIE IN WARSCHAU LEVERDE 10 AFGESTUDEERDEN AF

Het baptistenseminarium in Warschau, Polen voltooide zijn akademisch jaar met de examens van 10 studenten. De kursus duurde drie jaren. Er zal niet onmiddellijk met een nieuwe kursus worden begonnen. In plaats daarvan zal begonnen worden met een schriftelijke kursus voor gemeentewerkers.
Enkele afgestudeerden zullen hun studie voortzetten aan de Christelijke Theologische Akademie in Warschau; drie zullen gaan studeren aan het seminarium te Rüschlikon, Zwitserland. De anderen zullen de gemeente dienen.

DIENST VOOR GEESTELIJK GEHANDICAPTEN

Ds G. Brongers, voorganger van de baptistengemeente te Leeuwarden heeft j.l. zondagmiddag in de Doopsgezinde kerk te Leeuwarden een dienst voor geestelijk gehandicapten geleid. Deze diensten, die sinds kort in de Friese hoofdstad worden gehouden worden belegd door een interkerkelijke kommissie. Eigen ouderlingen en diakenen begeleiden de dienstdoende voorganger.
De doopsgezinde kerk was j.l. zondag zo goed als geheel gevuld. Alleen reeds uit de grote belangstelling die er voor deze diensten is, ook vanuit de provincie, blijkt dat dit werk in een grote behoefte voorziet.

MARTIN LUTHER KING KIRCHE IN STUTTGART

Op de sterfdag van dr Martin Luther King, 4 april j.l., heeft de baptistengemeente te Stuttgart-Zuffenhausen het kerkgebouw de naam Dr Martin Luther King Kirche gegeven. Ter gelegenheid van deze naamgeving werd een dienst gehouden waaraan o.a. de negerzangeres Frances Harris uit Ver. Staten meewerkte. De plechtigheid werd door vele autoriteiten bijgewoond evenals door vele negersoldaten van het amerikaanse leger, die hiertoe waren uitgenodigd door de Amerikaanse soldatenzender A.F.N.
Ook de buitenlandse zending van Southern Baptist Convention was aanwezig. Spreker was Roy Jones.
Voorganger van de gemeente te Stuttgart-Zuffenhausen is Prediger Emanuel Götze.

RUSSISCH RADIOPROGRAMMA VANUIT RÜSCHLIKON-SEMINARIE

Begonnen op 6 januari 1969 zal regelmatig een godsdienstige uitzending in de russische taal via Radio Monte Carlo (Trans World Radio) worden uitgezonden, die een produktie is van de radiostudio van het europees baptisten-seminarie te Rüschlikon, Zwitserland.
De studio in Rüschlikon produceert thans radioprogramma's in het Hongaars, Italiaans, Spaans, Frans, Roemeens en Russisch.

BIJBELS AAN RUSSISCHE GRENS IN BESLAG GENOMEN

Aan twee jongemannen, beiden baptist, werd onlangs de toegang tot Rusland geweigerd nadat de russische douane bij kontrole 50 bijbels in hun bagage vonden. De beide mannen, een ingenieur en een student, behoorden bij een reisgezelschap dat via Finland naar Leningrad reisde.

Een verslaggever van het Zweedse baptisten-weekblad Veckoposten had bij hun terugkeer in Stockholm een gesprek met hen, waarin zij o.a. vertelden dat een beroep op het Handvest van de Verenigde Naties, waarin de rechten van de mens worden gegarandeerd geen effekt had. „Rusland heeft zijn eigen wetten", verklaarden de russische ambtenaren. „We hebben in Rusland geen gebrek aan bijbels, bijbels kunnen per post besteld worden en in de kerken gekocht." Veckoposten merkt op, dat een slavische zending in Stockholm verleden jaar 40.000 bijbels naar Rusland heeft gestuurd. Voor zover kon worden nagegaan bereikten alle bijbels hun bestemming. Enkele weken geleden deelde een vooraanstaand russische baptist mee, dat verleden jaar voor de gemeenten 30.000 liederenbundels en 20.000 bijbels konden worden gedrukt die intussen in de gemeenten zijn gedistribueerd.

Rusland telt tenminste 550.000 baptisten.

BAPTISTEN IN FRANKRIJK

Blijkens het jaaroverzicht dat de Federatie van Baptistengemeenten in Frankrijk dezer dagen publiceerde zijn in 1968 in de gemeenten 143 personen gedoopt; in het jaar ervoor 112. Het ledental van de 21 gemeenten die tot de Federatie behoren bedraagt thans 2400; 50 minder dan het vorige jaar.

De onlangs gehouden Algemene Vergadering besloot o.a. de voorgangerssalarissen te verhogen. Het basissalaris zal ingaande oktober 1.352 francs per maand (f 970,—) bedragen; het maximum 1.742 francs (f 1250.—). Op het ogenblik dienen vier Franse baptisten op het zendingsveld in Kameroen van de EBMS. De bijdragen van de gemeenten waren in 1968 15.365 francs (f 11.000).

Korrespondentie

Br. W. v.d. T. te S. Uw brief met aandacht gelezen. Wat het gevaar van de mode betreft: in alle eeuwen hebben vrouwen mannen en mannen vrouwen verleid. De mode heeft daarbij een geringere rol gespeeld dan de verleid(st)ers en verleiden zelf wel hebben gedacht. Een bezoek aan een portrettengalerij — in een museum bijvoorbeeld — kan iedere bezoeker ervan overtuigen dat niets veranderlijker is dan onze fatsoensnormen. Dat er veel gevaren dreigen voor de christen, kunnen we niet ontkennen. Die gevaren zijn er trouwens altijd geweest zoals ook de vermaning, te weten waar het op aan komt, wel altijd van toepassing zal zijn geweest.

Br F. G. d. R. te U. Uw opmerking naar aanleiding van het artikel **Goedkope spot voor een dure zaak** hebben we doorgezonden aan de schrijver van dit artikel. Reaktie erop kan wel enkele weken duren omdat deze broeder op het ogenblik in Boedapest, Hongarije, verblijft.

Wat uw andere opmerkingen betreft: graag stellen we onze kolommen open — zoals trouwens in het verleden altijd het geval was — voor de gedachtenwisseling onzer lezers over o.a. de door u genoemde onderwerpen. Verschillende zienswijzen behoeven geen innerlijke gescheidenheid te veroorzaken, noch schadelijk voor de eenheid te zijn. Eenheid die deze proef niet kan door staan is geen eenheid.

Uw laatste opmerking, dat we naar elkaar moeten luisteren — wie we ook zijn — en alles wat zich aan ons voor doet „moeten confronteren met het aan ons van God gegeven Woord: de bijbel" zal ieder graag ter harte willen nemen. v.D.

Boekbespreking

L. A. F. Godschalk, **Het Koninkrijk Gods naar de Schriften.** Groningen: Uitgeverij De Vuurbaak, 1968. 188 blz., f 9,25 (voor leden van de Vereniging van Vrienden van ,De Vuurbaak' f 7.50).

Een opmerkelijke publicatie, dit boek van de vorig jaar overleden emeritus-predikant van de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt van Minnertsga en Oude- en Nieuwe Bildtzijl. Opmerkelijk, omdat zij het eerste en enige boekwerk is van een man, die pas op 60-jarige leeftijd in ,het wondere ambt' trad. Maar vooral opmerkelijk met het oog op de daarin ontwikkelde visie.

De auteur maakt een duidelijk onderscheid tussen de christelijke gemeente en het Koninkrijk Gods. Hij acht ze, hoezeer ook aan elkaar verbonden, niet identiek, maar wezenlijk van elkaar onderscheiden, ,zoals erfgenaam en erfenis principieel van elkander onderscheiden zijn' (blz. 13). Onder ,Koninkrijk Gods' verstaat hij de geschapen **basileia**, waarvan het begin in de schepping ligt. We hebben hier een interessante schriftstudie voor ons, die van een geduldige en gelovige omgang met de Bijbel getuigt. Intussen is het duidelijk, dat het materiaal oorspronkelijk niet als boek bedoeld was, maar daartoe een bewerking heeft ondergaan. Prof. dr. A. W. Begeman van de Vrije Universiteit te Amsterdam, die ook enkele artikelen bijdroeg, gaf het een woord ,ten geleide' mee. J.A.B.

De wonderen van de Heiland, C. H. Spurgeon; derde, ongewijzigde druk; 514 blz.; prijs geb. f 24,50.
De gelijkenissen van de Heiland, C. H. Spurgeon; derde ongewijzigde druk; 630 blz.; prijs geb. f 26,50.
Uitgaven van T. Wever, Franeker.

Bij beide uitgaven is gebruik gemaakt van een fotomechanisch drukprocedé, hetgeen betekent dat de prijs van deze prachtige boeken betrekkelijk laag gehouden kon worden. Misschien dat het voor enkele lezers een nadeel is, dat de gevolgde drukmethode ook ten gevolge had dat daardoor de oude spelling gehandhaafd werd. Maar de echte liefhebbers van de ,prins der predikers' zullen dat wellicht niet als een bezwaar ondervinden.

Spurgeon heeft geen woord van aanbeveling van ons nodig. Wel verdient de uitgever een kompliment voor zijn initiatief om opnieuw met Spurgeon op de markt te komen! v. D.

Korrektie: EBPS deelt mee, dat in het bericht over de moordenaar van Robert Kennedy ten onrechte San Antonio is genoemd. Sirhan Sirhan bezocht wel een baptistenzondagsschool, maar niet in San Antonio.

DE CHRISTEN

13 juni 1969
84e jaargang — 24

Redaktie: ds. J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds. T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 85 - 42 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Gedachten over doop en avondmaal

ER IS in de voorheen zo rustige kerkelijke wereld tegenwoordig heel wat in beweging. Wat lange tijd — eeuwenlang soms — als vaststaand gold, wordt momenteel minstens op zijn juistheid en bruikbaarheid onderzocht. Er zullen onder ons zijn, die daar anders over denken, maar ik vind dat op zichzelf een gezonde zaak. Want dikwijls blijkt, dat allerlei opvattingen en gebruiken helemaal niet zoveel met het evangelie te maken hebben, soms zelfs daarmee in tegenspraak zijn. Maar wie verwacht had, dat met dit soort zaken grondig zou worden afgerekend, vergist zich. Er valt trouwens nauwelijks een instelling te vinden, die zo moeilijk haar ongelijk bekent, die zo hardnekkig vasthoudt aan wat allang achterhaald is, als de kerk. Voorbeelden: de leer en praktijk van de kinderdoop en de onderschatting van het avondmaal.

In het zojuist verschenen boek van dr A. Dekker en drs G. Puchinger, een uitgave van J. H. Kok N.V. in Kampen, haalt eerstgenoemde herinneringen op aan Karl Barth. Op een vraag van een groep uit Duitsland overgekomen medewerkers van het C.J.M.V. **wat er in de kerkdienst zou moeten veranderen,** zei Barth: 'In de eerste plaats moet de zuigelingendoop **eruit**. . . . Men moet niet naar het doopvont **gedragen** worden. Ik pleit niet voor een volwassenendoop, maar wel voor een doop, waarbij men zich van zijn verantwoordelijkheid bewust is. In de tweede plaats moet het avondmaal **erin**. Niet als een aanhangsel, zo nu en dan. Maar met heel de gemeente, elke keer'.

Karl Barth

Twee jaar geleden verscheen deel IV/4 van **Die kirchliche Dogmatik.** Daarin ontwikkelt Barth — meer dan 35 jaar na de publicatie van het eerste deel — zijn opvattingen aangaande de doop. Dat hij de kinderdoop gedecideerd afwijst, zal niemand verbazen. In mei 1943 hield Barth in Gwatt am Thunersee voor de theologische studenten in Zwitserland een lezing over de doop. Zij verscheen, nog datzelfde jaar in druk onder de titel **Die kirchliche Lehre von der Taufe,** en beleefde meerdere herdrukken. Reeds toen sprak Barth zich tegen de kinderdoop uit, hetgeen grote beroering in de wereld van kerk en theologie veroorzaakte. Maar in Band IV/4 van de **K.D.** wijst hij de kinderdoop nog scherper af dan in zijn doopboekje van 1943. Barth toont aan, dat alle daarvoor aangevoerde argumenten goedbeschouwd onhoudbaar zijn. Deze argumenten hebben geen ander doel dan de kinderdoop, waarop men zich al bij voorbaat had vastgelegd, **achteraf** aannemelijk te maken. In het kort komt het bij Barth hierop neer, dat de theologie de praktijk van de kinderdoop niet voor haar rekening kan nemen. Op grond daarvan moet zij de kerk aanmoedigen om zich van deze praktijk te distanciëren.

Wat opvalt is, dat Barth een duidelijk onderscheid maakt tussen de doop met de heilige Geest en de waterdoop. In de doop met de heilige Geest wendt de Here God zich tot de mens. Niet als zou de vrije wilsbeslissing-voor-God van de mens daardoor worden uitgeschakeld, zij wordt eerst daardoor mogelijk. De doop met de heilige Geest, waarin God zich tot de mens wendt, gaat weliswaar aan de waterdoop vooraf, maar vraagt anderzijds om de waterdoop als het antwoord van de mens. Terwijl Barth in zijn geschrift over de doop van 1943 dat veel minder expliciet doet, onderscheidt hij in het laatstverschenen deel van de **K.D.** fundamenteel tussen de doop met de heilige Geest en de waterdoop. De dopeling belijdt, dat hij een zondaar is, maar dat hij zijn vertrouwen stelt op God en op de goedheid van God. Nu God hem het woord van zijn genade toegesproken heeft, antwoordt hij daarop met bekering en doop. Dat is de eerste, de beslissende stap van het christelijk geloof, en als zodanig onherhaalbaar.

Verantwoordelijkheidsdoop

Als de zaken er zo voorstaan, dan zijn wij in onze gemeenten op de goede weg. Dat wij ons tegen de kinderdoop verzetten, is langzamerhand ook buiten onze kringen genoegzaam bekend. Wij beroepen ons daarbij niet zozeer op Barth, maar op het getuigenis van het Nieuwe Testament. In de eerste plaats wijzen wij op het doopbevel van de Heer Jezus Christus (Matth. 28 en Marc. 16), waaruit blijkt, dat aan de doop en de bediening van de doop het geloof van de dopeling moet voorafgaan. Daarnaast op de praktijk van de apostelen, die blijkens het boek **Handelingen** alleen gelovigen gedoopt hebben. Maar dat is nog niet alles. Want op zijn minst zo belangrijk achten wij de passages uit de brieven, vooral die van Paulus (Rom. 6, Coloss. 2, Gal. 3 en 1 Cor. 12), die over de betekenis van de doop handelen en wel in zodanige bewoordingen, dat zij geen ruimte laten voor de praktijk van de kinderdoop, maar bekering en overgave vooronderstellen.
In dit verband herinner ik aan de uitspraak van Barth, dat de dopeling zich van zijn verantwoordelijkheid bewust dient te zijn. Ik zou daaraan willen toevoegen: **Maar de christelijke gemeente evenzeer.** Als iemand onder ons de wens te kennen geeft gedoopt te worden, dan wijzen wij hem of haar — terecht — op zijn, resp. haar, verantwoordelijkheid. Daarbij gaan wij — eveneens terecht — ervan uit, dat niemand zich lichtvaardig, d.w.z. in een opwelling, zonder grondig zelfonderzoek, mag laten dopen. Maar dat de doop **verantwoordelijkheidsdoop** is, geldt naar twee kanten. Niet slechts de man of vrouw, die de doop begeert, neemt een stuk verantwoordelijkheid op zich, maar ook de gemeente in wier midden de doop bediend wordt.

Dat is en blijft natuurlijk een moeilijke zaak. Want wij kunnen niet in het hart

van de ander zien, dat kan God alleen. Als wij dopen, dan dopen wij de broeder of zuster **op zijn, resp. haar, belijdenis.** Maar dat neemt niet weg, dat wij als gemeente om der wille van de zaak met grote zorgvuldigheid te werk dienen te gaan. In de Sowjet-Unie en in enkele andere landen achter het IJzeren Gordijn is het de gemeenten van overheidswege verboden om personen te dopen, die de achttienjarige leeftijd nog niet hebben bereikt. Wij breken daar wel eens de staf over, maar er zit voor de gemeenten daar — en daar niet alleen — toch wel iets goeds in: **dat de dopelingen zich van hun verantwoordelijkheid bewust zijn.** Ik meen, dat in onze gemeenten wel eens te vlot gedoopt is, teveel op de doop aangedrongen ook. Daar zit dit gevaar in, dat men te gemakkelijk ertoe gebracht wordt om zich te laten dopen, zodat van een weloverwogen beslissing geen sprake is.

Geen aanhangsel

Ook over het avondmaal wil ik iets zeggen. Barth pleit in navolging van Calvijn voor een wekelijkse viering. Ik voel daar veel voor. Niet omdat het Nieuwe Testament ons dat met zoveel woorden voorschrijft — want dat dóét het niet — maar vanwege het verkondigend karakter van het avondmaal. De apostel Paulus zegt in zijn brief aan de Corinthen: 'Zo dikwijls gij dit brood eet en de beker drinkt, verkondigt gij de dood des Heren, totdat Hij komt'. De gemeente lééft van de dood des Heren. En de gemeente leeft de dag des Heren tegemoet. De christelijke gemeente is **Gods volk onderweg,** waarbij brood en wijn haar als rantsoen van Godswege worden aangeboden.

Maar er is nog iets. Gevraagd wat er in de kerkdienst zou moeten veranderen, antwoordde Barth, dat het avondmaal **in het kader van de eredienst** gevierd moet worden, niet als een soort aanhangsel daarna. Ik geloof, dat wij in dit opzicht wel iets van de oude Barth kunnen leren. In onze gemeenten, de meeste gemeenten althans, komt de avondmaalsviering helemaal achteraan, na de eigenlijke dienst. In veel gevallen komt het avondmaal op deze wijze niet tot zijn recht, alleen al om des tijds wil. In Groningen-Zuid zijn wij er in 1963 toe overgegaan om te breken met de praktijk van de avondmaalsviering als een aanhangsel-na-de-dienst. Ze heeft haar rechtmatige plaats in de dienst gekregen. Daarbij zijn schriftlezing, prediking, liederen en gebeden afgestemd op de viering van het avondmaal.

Laten wij ons door Barth laten gezèggen. Ook wij moeten àf van de onderschatting van het avondmaal. Want de avondmaalsviering is het hart, van waaruit de gemeente impulsen ontvangt voor haar getuigenis en dienst in de wereld. Daar wordt de gemeente gesterkt met brood en wijn, opdat zij haar taak kan vervullen. Met God en met ere!

J. A. Brandsma

Brokstukken

Zondag

Vele ouderen herinneren zich nog wel de zondag als de grote dag van de week. Zongen we vroeger niet:

Als de dag met gouden glans
zondags aanbreekt aan de trans;
geen geluid de stilte breekt,
alles ons van ruste spreekt,
trekt, om naar Gods Huis te gaan
oud en jong het feestkleed aan!

Dat is wel veranderd. Die zondagse kerkgang is niet meer een machtig, opvallend gebeuren. Er is op zondagmorgen niet meer een grote, sterke stroom van kerkgangers, die de slappen meesleept. Het kerkgaan is niet meer gewoon, maar buiten-gewoon. Wie naar de kerk wil gaan, zal het van zelfdiscipline moeten hebben, want van buiten af zijn er nauwelijks meer stimulansen in die richting. De kerkgang is daardoor veel meer een bewuste daad geworden, zodat van sleur in dit opzicht nauwelijks meer sprake kan zijn. Vroeger zeiden de mensen in de straat soms tegen elkaar: Die en die gaan nooit naar de kerk. Nu valt het op als je wél naar de kerk gaat. Zondag. De dag heet naar de *zon* en was oorspronkelijk aan dit hemellichaam gewijd. De christenen hebben eeuwen geleden, na de opstanding van hun Heer uit de doden, die eerste dag der week verheven tot de „dag van de Heer" waarop ze steeds weer opnieuw het glorieuze feit van de opstanding vierden. Elke eerste dag der week trokken ze zich opnieuw op aan het feit dat in een wereld van dood en verderf, van zonde en leed, Eén er doorheen en er bovenuit was gekomen: Jezus Christus! En ze zeiden tegen elkaar: die Ene, onze Heer is de e e r s t e l i n g. Wij mogen Hem volgen. Hij heeft voor ons door de dood heen een weg gebaand naar het leven. Is in onze tijd de zonnekultus niet teruggekeerd? Als op de zondag de zon zijn naam eer aandoet, liggen de stranden vol zon-aanbidders en wemelt het op de picnicplaatsen langs de bermen en aan de randen der bossen van mensen die de glorie van de zon meer appreciëren dan de glorievolle boodschap van de opstanding.

Ja, zondag, feestdag, dag van de opstanding; op die dag worden onze dromen weer vernieuwd en worden onze visioenen van nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, waarin gerechtigheid woont weer helder. Op die dag worden we weer geholpen om opnieuw duidelijk de zin van het leven te zien, zodat we blij en onvervaard de volgende zes dagen door kunnen komen, als een zingende stoet pelgrims in de nacht.

Vieren we zo in onze diensten de zondag nog wel? Als dag van de opstanding, als de gloriedag van onze Heer, als voorloper van die grote dag, waarop die Overwinning van Hem ook volledig ons deel wordt? Vieren we de zondag wel als feestdag, met in het middelpunt ervan onze Heer?

Huivering

Er is in onze tijd naast nieuwsgierigheid ook veel huivering en angst voor wat komen gaat. Ze zijn in onze tijd verzeild geraakt in een stroomversnelling, die we niet kennen, en die ons in adembenemende vaart meevoert naar een onbekende toekomst. In enorm tempo voltrekken zich de veranderingen en vernieuwingen. De techniek overheerst het leven. Die zorgt voor een geboorteregeling die past bij de tijd. Die zorgt dat we op grote schaal „vermaakt" kunnen worden en onze vrije tijd kunnen vullen, of moeten we zeggen: doden? Die zal in de toekomst ook moeten zorgen voor een beetje „gelukzaligheid", via veredelde LSD e.d. En zo kunnen we doorgaan. Er zit iets demonisch in deze ontwikkeling. De research-instituten leveren steeds meer vindingen op. Men is ver gevorderd in de ruimtevaart. De aarde is te klein geworden voor de mens die haar heeft leren kennen en er de bevrediging niet heeft gevonden die ze zocht. Dus moeten we de ruimten van het heelal binnendringen, voortgezweept door onze onbestemde drang naar het volkomen-andere dat ons 't heil zal brengen. Science fiction-specialisten prepareren ons op de wereld van het jaar 2000 en op de samenleving, zoals die dan zijn zal. Of er dan nog een s a m e n - l e v e n zijn zal?

Velen, vooral jongeren — want die immers hebben het meeste te maken met die toekomst — zijn nieuwsgierig èn onbewust vol onzekerheid en angst. De wereld wordt unheimisch. Die niet te omschrijven toekomst lijkt soms als een dreigend monster op ons af te komen. De wereld lijkt ergens op een dicht oerwoud, vol geluiden die niet thuis te brengen zijn, en vele jongeren zwerven als kleine kudden samen rond, steun zoekend bij elkaar in de onherbergzaamheid van hun bestaan. Maar geeft het kudde-verband werkelijk steun?

Die onbestemde onrust is ook, omdat de enkeling geen stem in het kapittel heeft. Wat zal één kleine mens in die machtige stroomversnelling? Geen wonder dat het massale aantrekt. Dat er massaal geageerd, gereageerd, gedemonstreerd en geprotesteerd wordt. Maar zijn die massale acties werkelijk goed gericht? Of wordt ook daarin de enkeling weer willoos meegenomen en misleid?

Aan rustige wateren

Verstoord evenwicht

Lucas 10 : 41 en Johannes 11 : 20.

Verstoord evenwicht. U mag ook zeggen:: Uit balans. — Iets wat uit balans is kan niet goed functioneren. Het wringt en duwt. Geeft abnormale slijtage.
't Kan ook gebeuren, dat een mens zijn evenwicht verliest. Letterlijk! Meestal heeft dit vervelende gevolgen. Maar ook figuurlijk gesproken kan een mens uit balans zijn. Ook deze gevolgen kunnen heel ernstig zijn.
Hierboven staan twee teksten afgedrukt. Zowel de ene als de andere tekst vertelt ons iets over twee vrouwen. Zusters zijn het.
Lucas 10 geeft ons het verhaal, dat Jezus Christus eens op bezoek kwam bij Lazarus, Martha en Maria. Martha wil niet dat er iets ontbreekt aan hartelijkheid en zorgzaamheid. Ze heeft het druk. Druk met veel goede dingen. Geen wonder als je plotseling dertien mannen op visite krijgt. In al die enerverende drukte raakt zij haar evenwicht kwijt, komt ze uit balans. Een beetje snibbig, nors zijn haar woorden. Leest u maar de laatste woorden van vers 40. In Joh. 11 wordt ons het verhaal verteld van het droevige gebeuren in de familiekring van Martha en Maria. Hun broer Lazarus is na een korte ernstige ziekte overleden. Als Jezus eindelijk komt, en dat duurde veel te lang volgens het begrip van Martha en Maria, loopt Martha Jezus tegemoet. Maria niet. Die blijft achter. Blijft in huis. Zij is uit balans! Haar innerlijk evenwicht is verstoord.
Martha was zo vol van háár arbeid voor Jezus, dat zij geen tijd had, dat Jezus haar „bearbeiden" kon: Martha zoekt evenwicht, maar bezweek niet onder het „overwicht" van Jezus. Zij was vol van haar liefde vóór Jezus en niet gevuld van de liefde van Jezus voor haar. Martha concentreerde (in Luc. 10) alles op zich zelf en voelde zich meer bij het werk betrokken dan bij Jezus. Meer aangetrokken door haar dienst dan door Jezus' dienst. Zij was uit balans.
Doch ook Maria leed onder het verstoorde evenwicht. Zij was zo vol van droefheid om haar overleden broer, dat er haast geen ruimte was voor de levende Heiland. Zij was zo diep teleurgesteld in het leven, dat er geen ruimte was voor troost. Zij zag alleen de tijd en niet de eeuwigheid. Alleen vandaag en gisteren en niet morgen en overmorgen. Want zolang Jezus er is, is er immers toekomst. En hoop voor later.
Verstoord evenwicht! Gebroken balans! Het zal niet alleen Martha en Maria getroffen hebben. Ook wij zijn mensen! Mensen met vreugden en zorgen, met arbeid en rust, met eenzaamheid en verlangen.
Geen wonder dat een mens soms het evenwicht verliest. Wat loopt dan alles zwaar en verloopt alles stroef. Hoe kunnen wij ons zelf en anderen dan beschadigen.
En Jezus, de Heiland onzer zielen? Hij heeft niet alleen een terechtwijzing voor ons, maar ook wordt ons hulp geboden. Hij is het aan wie ieder mens zich kan en mag vastklemmen. Ja, Hij klemt ons vast! Daarin alleen ligt onze zekerheid. Het is niet onze liefde, waarop wij bouwen, maar 't is op de liefde van God.
Verstoord evenwicht! Maar Jezus is gereed om te helpen.

In mijn zorgen in mijn zonden
Keer ik steeds tot U weêrom
Immer heb ik hulp gevonden
als de nood ten toppunt klom.

Amsterdam W. Veenstra
(Uit: Gemeentebericht)

Wie vandaag niet weet van Gods toekomst, van Gods weg met de wereld, leeft in het ongewisse en grijpt zich steeds meer aan strohalmen vast. We denken aan wat H. M. v. Randwijk eenmaal schreef:

Wat wij nu nog gemeenschap heten
is een grimmige angst voor de dood
van wie zich verloren weten
op het dek van een lekke boot.

Onze futurologen zijn te bekrompen. Ze kijken niet verder dan 2000. En wat ze ons tonen is niet wat we nodig hebben. Bovendien zijn ze verdeeld. De een spreekt over een vernietigde beschaving en een terugkeer naar het primitieve voor wie overblijven, de ander schildert ons „de stad van de mens" vol technische wonderen, met op maat en bestelling gekweekte mensen, die dan meer dan ooit slaven zullen zijn van wie hen exploiteren. Wie de *eschatologie* van de bijbel bestudeert, ziet panorama's vol schoonheid oplichten aan de einder der historie en weet dat door de diepten van vandaag de grote Morgen aanbreekt.

Meer dan ooit hebben we vandaag een woord voor de wereld die sterft aan onzekerheid en angst, en die in dit heelal zoekt naar een hart dat warm klopt, en naar 'n hand die machtig genoeg is, door alle stroom-versnellingen heen te loodsen naar de stille wateren van een nieuw bestaan.
En dat woord dat we te spreken hebben is: J e z u s !

H. v. d. Werf.

JONGENS IN BRITSE GEMEENTEN VOERDEN AKTIE VOOR ZENDINGSBOOT

Jongens in de leeftijd van 8-11 in de baptistengemeenten van Groot Brittannie zijn bezig geweest om £ 4.000 (± ƒ 34.000) te verzamelen om een zeewaardig jacht te kunnen kopen voor zendingswerk in Brazilië. Het streefbedrag werd met £ 600 overschreden. Het geld is ter beschikking gesteld van de B.M.S. in Londen die het zendingswerk in Brazilië steun.
De jongensklubs hebben sinds 1952 reeds £ 85.000 voor de zending bijeengebracht.

NOORWEGEN KRIJGT NIEUWE GODSDIENST-WET

Een nieuwe ‚Godsdienst-wet" is onlangs in Noorwegen in werking getreden. De wet bepaalt de terugstorting van belastinggelden die voor de Staatskerk geïnd zijn en die betaald werden met de inkomstenbelasting door hen die behoren tot een van de wettig erkende vrije kerken. De terugbetaling zal aan deze kerkgemeenschappen rechtstreeks geschieden en niet aan de individuele belastingbetaler. De nationale unies, synodes of bonden zullen het geld uitkeren aan de plaatselijke gemeenten.

Onder de nieuwe wet krijgen de predikanten van de vrije kerken dezelfde status als die van de Lutherse staatskerk. De enige voorwaarde daartoe is, dat zij geregistreerd zijn als erkende voorgangers van de betreffende gemeenschap. Voorheen konden deze predikanten slechts huwelijken bevestigen indien tenminste een der partners lid was van de betreffende kerk of gemeente.

De baptisten van Noorwegen beoordelen de nieuwe wet positief, hoewel ze vaststellen dat verschillende ongelijkheden nog steeds bestaan. Het voornaamste bezwaar is, dat de nieuwe wet de positie van de Lutherse kerk als staatskerk ongemoeid laat en als een aparte categorie behandelt.

Bepaalde artikelen van de nieuwe wet tasten enkele voorrechten van de staatskerk niet aan. De staat blijft o.a. de salarissen betalen van de predikanten van de Lutherse kerk.

TOEKOMSTDROOM WERD WERKELIJKHEID

GEMEENTE ROTTERDAM-ZUID KOCHT KERKGEBOUW

Na jaren van onzekerheid over de vraag waar wij met de gemeente terecht zouden komen als onze noodkerk aan de Lepelaarsingel 47 zou moeten verdwijnen, kunnen wij nu de verheugende mededeling doen, dat de Heer het ons mogelijk heeft gemaakt dat wij een nieuw onderkomen voor de gemeente hebben kunnen verkrijgen.

Door de zeer voordelige aankoop die wij hebben kunnen doen met het kerkgebouw *Het Nieuwe Verbond*, staande aan de *Jagerslaan 9 hoek Ploegstraat te Rotterdam-Zuid*, hebben wij met dit kerkgebouw een definitieve plaats in dit stadsdeel gekregen.

Eigenares van dit kerkgebouw was *De vereniging voor vrijzinnige religie „Linker-Maasoever"*, waarvan deel uitmaakten: de Nederlandse Protestanten Bond, de Doopsgezinden en de Remonstranten. Doordat de twee laatste kerkgenootschappen waren uitgetreden en de Ned. Prot. Bond niet alleen verder kon kwam het kerkgebouw te koop. De Ned. Prot. Bond blijft, als onderhuurder, bij ons in *Het Nieuwe Verbond* kerken.

De aankoop bestaat uit: 550 vierkante meter grond; een mooi en gaaf kerkgebouw, gebouwd in 1929, waarin een kerkzaal met ± 350 zitplaatsen, een gaanderij met 60 zitplaatsen, een achterzaal voor 80 à 100 personen, en een konsistoriekamer; verder de gehele inventaris, waaronder een in zeer goede staat verkerend 2 klaviers pijporgel met volledig pedaal; 450 Oud-Hollandse kerkstoelen met biezen zitting, een nieuwe geluidsinstallatie, centrale verwarming (aardgas) en verdere kleine dingen.

Niet alleen hebben wij met de aankoop van dit kerkgebouw een permanente plaats gekregen, maar vooral heeft Rotterdam en omgeving er een zeer goed ontmoetingscentrum bij gekregen, waarin de baptisten van Groot-Rotterdam en wijde omgeving elkaar van tijd tot tijd kunnen ontmoeten.

Op 1 juli a.s. zal het kerkgebouw aan ons worden overgedragen. De officiële ingebruikneming zal vanwege de komende vakanties begin september plaats vinden.

Wij zijn de Heer dankbaar, dat Hij alles zo heeft willen leiden, dat dit alles voor onze gemeente een realiteit is geworden. Ook de grote inzet en offers die de broeders en zusters van onze gemeente zich hierin getroosten is voorbeeldig en stemt ons tot dankbaarheid. Verder willen wij nog vooral de broeders van de Unie Bouwstichting danken voor de grote hulp en steun die wij van hen hebben ondervonden in de onderhandelingsperiode en de verdere afwikkelingen betreffende het kerkgebouw. Een eresaluut aan deze broeders die wij altijd bereid vonden ons van dienst te zijn. Ook de broeders van de E.C.U. willen we hier dankzeggen voor hun medewerking. Moge de Heer hun de kracht geven dat zij nog vele van onze gemeenten ten aanzien van bouw- en andere problemen van dienst kunnen zijn.

G. Kaiser, wnd. sekretaris

BAPTISTENVOORGANGER PRESIDENT VAN ZIEKENHUISBESTUUR IN BARCELONA

Pedro Bonet Such, voorganger van de Eerste Baptistengemeente te Barcelona, Spanje is gekozen tot president van het bestuur van het enige protestantse ziekenhuis in Spanje. Het ziekenhuis dat sinds 1909 bestaat en gevestigd is te Barcelona zal binnenkort worden vergroot. Voor het eerste deel van het bouwprogramma zullen 5 milj. peseta's worden besteed (± *f* 260.000). Als het gehele programma is voltooid, zal het nieuwe ziekenhuis acht verdiepingen tellen. Het huidige vier verdiepingen tellende gebouw zal dan alleen gebruikt worden voor kleine chirurgie, radiologie, radiotherapie enz.

Pastor Bonet is tevens president van de Spaanse Baptisten Unie.

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem XXVI

14. MOEDERGEMEENTE (2)

De eerste keer dat we lezen van een zich bemoeien vanuit Jeruzalem met zaken buiten Jeruzalem is in Hd 8:14. Door de vervolging zijn gelovigen uit Jeruzalem verdreven. Eén van hen, Philippus, de diaken, komt in Samaria en predikt daar het woord des Heren.
Samaria was een gebied, waarin een deel van de Joodse godsdienst beleden werd door mensen, die voor een deel Jood waren. Het Samaritaanse volk was een mengvolk, een bastaardvolk; noch volledig Jood, noch voluit heiden. Van beide wat, en dáárom voor de rasechte Joden volkomen onaanvaardbaar, ja volkomen verwerpelijk.
De eerste grote overwinning van de opgestane Christus is derhalve deze: Hij heeft Zijn apostelen bevrijd van hun nationalisme (vgl Lc 9:51-56). Daarmee heeft Hij de grenzen tussen Joden en Samaritanen opgebroken, opengebroken.

Kenmerk der gelovigen

Sporen we op, wat de apostelen Petrus en Johannes in Samaria gedaan hebben, zo wordt dat duidelijk uit Hd 8:15 en 17. De Samaritanen hadden nog niet de Heilige Geest ontvangen. Zij hadden wél het Woord Gods aangenomen, zij waren wél gedoopt in de naam van Jezus; maar ze hadden nog niet de Heilige Geest ontvangen.
Juist de ontvangst van de Heilige Geest, juist het door die Geest geleid worden is het kenmerk van het kindschap Gods. Door die Geest weten al Gods kinderen, wat hen in genade door God geschonken is, I Cor 2:12. Door die Geest zijn allen tot één lichaam gedoopt, I Cor 12:13. Niet maar de de doop in water — als teken van de begrafenis van het oude leven in de dood van Christus — maar de inbewaringstelling door de Heilige Geest maakt gelovigen tot leden van het ene, onverbrekelijke lichaam van Christus (dat „waterdoop" en „geestesdoop" niet gescheiden mogen worden in die zin, dat de „waterdoop" niet belangrijk is en wel verwaarloosd zou kunnen worden, is hier niet aan de orde).
Petrus en Johannes hebben om de Heilige Geest gebeden, opdat de Samaritanen, die aan Jezus gelovig geworden waren, werkelijk zouden weten leden van het lichaam van de Jood Jezus van Nazareth (gekruisigd én opgestaan) te zijn.
De komst van de Heilige Geest in de harten der gelovige Samaritanen was voor de beide apostelen én voor Philippus het duidelijke teken, dat zij zich niet vergist hadden, toen zij gingen prediken én gingen bidden. M.a.w.: de komst van de Heilige Geest is Jezus' bevestiging van Zijn woord: predikt het evangelie aan álle creaturen. Of anders: het heil is uit de Joden, maar niet alleen voor de Joden.

Rondreizende apostel

Mede tengevolge van de vervolgingen zijn de gelovigen in Jeruzalem, inclusief de apostelen, gedwongen buiten Jeruzalem te gaan opereren. Zij werden verstrooid, en ze gingen prediken, waar zij ook kwamen. Want de blijde boodschap moest aan allen en aan alle volken gebracht worden. Het is de Heer Zélf geweest, Die zorgde dat Zijn bevel uitgevoerd werd, en Hij gebruikte daarbij ook de vijandschap der ongelovige Joden. Zo reisde Petrus overal rond, Hd 9:32. En overal blijkt, dat hij niet met menselijke zelfverzekerdheid optrad, maar wél met gezag, ontleend aan zijn, hem door de Heer opgegeven, opdracht. Zie verder Hd 9:33-34.

Doorbraak naar de heidenen

Hd 10 en 11 vertellen ons, hoe het in zijn werk is gegaan, dat de schroom van de Joden — ook van de gelovig geworden Joden — om tot de heidenen in te gaan, overwonnen is geworden.
Ook hier is het weer de Heer Zélf, Die grenzen overschrijdt en Die tradities in duigen doet vallen. Het visioen, dat Petrus kreeg, is een duidelijke buitenwerkingstelling van de reinheidswetten van het oude verbond. Ze golden en gelden niet meer voor de christenen.
Bijzondere aandacht verdient wat in 10:44vv staat. Hier wordt n.l. ten tweede male het werken van de Heer gedemonstreerd. Petrus wordt versterkt in zijn overtuiging, dat een wereldhistorisch gebeuren plaats vindt door de prediking van het heil-in-Christus aan heidenen, door de plotselinge komst van de Heilige Geest. Het meest overtuigende bewijs, dat God dit wil, is daarmee geleverd, zeer tot verbazing van de gelovigen uit de besnijdenis, zoals Lucas zo treffend zegt.
Petrus trekt de enig-juiste consequentie: als de Heilige Geest aan deze mensen wordt geschonken, dan mag hun de doop niet onthouden worden. Hier dus een omgekeerde situatie als in Samaria: dáár eerst de doop en later de geestesontvangst, hier is de komst van de Heilige Geest het eerst aan de orde en dáárna de doop.
Cornelius en de zijnen werden gedoopt in de naam van Jezus Christus, de Jood; in een andere naam kán niet gedoopt worden.

Noodzakelijke verdediging

Na de terugkeer van Petrus in Jeruzalem breekt de strijd los, die kenmerkend is geweest voor de eerste tientallen jaren van de christenheid. Deze strijd kwam voort uit de overtuiging, dat een heiden eerst Jood moest worden om een christen te kunnen, respectievelijk, dat een heiden niet Jood hoefde te worden om een christen te kunnen zijn (zie ook de Romeinen- en de Galatenbrief).
Het ging om de zuiverheid van de prediking van het evangelie; het ging ten diepste om de voldoendheid van het offer van Jezus. Die strijd heeft verdeeldheid gebracht, leek menigmaal beslecht, laaide telkens weer op, en is tot op heden smeulend.
Waar het ons om gaat, is de constatering, dat in Jeruzalem — en niet in Caesarea — uitgemaakt wordt wát de heidenen zullen moeten geloven en practiseren. Als Petrus duidelijk gemaakt heeft, dat de Here Zélf aan het werk is geweest (hoe zou ik dan bij machte geweest zijn God tegen te houden? 11:17), komen de gemoederen (voorlopig) tot rust.

Antiochië

Heidenser dan Caesarea was Antiochië in Syrië. Maar ook daar kreeg het Evangelie vaste grond onder de voet, 11:19-24. En als het bericht daarvan de apostelen in Jeruzalem bereikt, wordt Barnabas afgevaardigd tot de nieuwe gelovigen. Barnabas doet een inspecterend werk: hij vorst na of zij werkelijk de Here Jezus dienen. Maar hij zag de Genade Gods en verheugde zich. En hij wekte de gelovigen op naar het voornemen van hun hart de Here trouw te blijven. In Antiochië hebben ze het mogen weten: In Jeruzalem wordt voor ons gebeden. In Antiochië hebben ze het moeten weten: We staan niet alleen, wij zijn niet de enige gelovigen, niet de eerste gelovigen en niet de laatste gelovigen.

Dienst der offerande

De verbondenheid der gelovigen was niet alleen een leerverbondenheid, een geloofsverbondenheid, maar ook een lotsverbondenheid: zij wilden én lief én leed samen delen en samen dragen. Dat daarbij bijzondere aandacht besteed werd aan de gemeente te Jeruzalem, aan de gelovigen in Judea, blijkt uit Hd 11:27-30; evenzo uit I Cor 16:1vv. De „moedergemeente" kreeg bijzondere attentie, niet alleen maar vanwege het feit, dat daar de grootste nood heerste, maar ook vanuit de overtuiging, dat de gemeente in Jeruzalem het geestelijke met de heidenen gedeeld had, en dat het daarom billijk was, dat de heidenen het stoffelijke met Jeruzalem deelden.

Ploeger

gemeenteberichten

DOORBRAAK IN BOLSWARD

Bolsward - (J. H.) Wij mochten zichtbare vruchten zien op het werk hier in Bolsward verricht. Zondag 18 mei werd een echtpaar op zijn belijdenis door de doop, bediend door ds J. van Dam, aan de gemeente toegevoegd. Het was een fijne en blijde dienst en de kapel was overvol.
Intussen meldde zich weer een zuster voor de doop. Wij zijn dankbaar gestemd en beschouwen dit als een doorbraak.
Meerdere keren werd het werk hier in Bolsward begonnen en evenzovele keren moest het worden gestaakt. Nu wordt zondag op zondag het evangelie gebracht en het aantal bezoekers is in stijgende lijn. Wij mogen nieuwe kontakten leggen en de reakties van de bezoekers zijn zeer verblijdend. Al met al is het een goede tijd hier in Bolsward.

DOOPDIENST IN DEN HAAG

Den Haag - (A. K.). Zondag 1 juni j.l. was voor de gemeente Den Haag een feestdag. Vijf jonge mensen werden, nadat ze Jezus als hun Heiland en Verlosser hadden beleden, gedoopt. Precies dus zoals het in het Evangelie is voorgeschreven, zoals ds H. van der Werf naar aanleiding van Efeze 5:27 ons leerde.
Als bijzonderheid bij deze indrukwekkende dienst mag nog wel vermeld worden, dat drie zusters uit hetzelfde gezin de doop ondergingen. Voor de ouders wel reden tot drievoudige blijdschap. Hoezeer er echter ook bij de ouders van onze twee jonge broeders blijdschap en dankbaarheid was bleek wel uit het dankgebed van één der vaders, br Tromp.
Br Fennema heette de jonge leden welkom in de gemeente. Tijdens het avondmaal ervoeren wij weer, hoe dicht God nabij wil zijn.
En 's middags ging het feest door. Deze dienst was een waardig vervolg van de morgendienst. Hier bewees de jeugd welk een positief en waardevol aandeel zij in de eredienst kan hebben. Het om beurt lezen uit de Heilige Schrift, door een meisje en een jongen, was beslist goed. Ook gaf één van de jongens een kort maar vlot en overtuigend getuigenis van zijn leven met Jezus. De jeugdige mevrouw De Jong declameerde verdienstelijk. Het combo had behoorlijk vorderingen gemaakt en een belevenis was het zingen onder leiding van jeugdleider Taal. Maar het hoogtepunt van de middag was toch wel het optreden van mej. Frannie Faassen. Een groot talent, dat ze ook maximaal weet te gebruiken. Muzikaal tot in de vingertoppen en toch is dát niet het meest boeiende, maar het getuigenis, dat ze sprekende en zingende geeft van haar Heiland, die ze wel heel erg lief moet hebben.
Br Gerritsen, leider van de tussenjeugd, dankte voor al het goede, dat God ons op deze dag schonk.

AFSCHEID BR J. ZOER

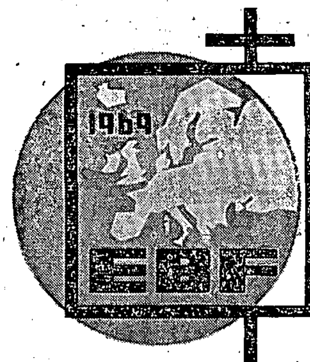
Hoogkerk - (E.G.) 20 april was het zover dat br Zoer afscheid nam van de gemeente Hoogkerk in een overvol kerkgebouw. Het was geen droevig afscheid, omdat we toch ook blij waren dat onze broeder die al lang de wens koesterde om in volle dienst van Zijn Heer en Heiland te staan, dit nu in vervulling zag gaan. Vele goede woorden en wensen zijn de scheidende voorganger en zijn gezin toegesproken.
Ook 's avonds in intieme kring was het geheel een mooie **avond, waarin de gemeente** de eerste helft verzorgde en de jeugd de tweede helft. Ook stoffelijke blijken van waardering en liefde werden overhandigd, maar zoals onze broeder het zelf zei, het mooiste afscheidscadeau kwam de volgende avond toen een jonge broeder zich kwam melden voor de doop. En onze broeder was op verzoek van **de jongeman graag bereid** om 11 mei de doopsbediening te verrichten.

Ook toen waren weer alle stoelen bezet en met volle aandacht werd er naar de duidelijke woorden geluisterd over Filippus en de Moorman, „Zie daar water, wat verhindert mij om gedoopt te worden". Het was voor ons allen een rijkgezegende dienst. Zonder voorganger gaat de gemeente Hoogkerk verder en wij bidden dat de Heer der Gemeente ons een weg wil wijzen waardoor weer een andere broeder onze gemeente mag leiden.

WEER DOOPDIENST IN STADSKANAAL

Stadskanaal - (D. M.). De Heer verblijdt onze gemeente keer op keer, want zondag 1 juni j.l. hadden we weer een doopdienst. Een jonge broeder kwam tot overgave aan de Heer en wilde dit belijden in de doop. Onze voorganger had voor deze dienst als tekst gekozen Hand. 16 - vs 34 „En hij verheugde zich, dat hij .... tot het geloof in God gekomen was." In de daarop aansluitende avondmaalsdienst, werden de pas gedoopte broeder hartelijke welkomstwoorden toegesproken. Tijdens het avondmaal dankten meerderen de Heer voor de vele zegeningen.

Zang en muziek in Wenen

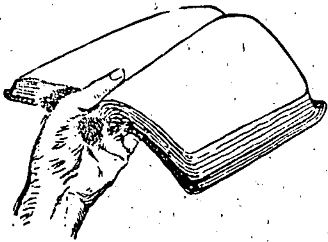
Zoals gewoonlijk zal er veel gezongen worden op de EBF-konferentie die in augustus a.s. in Wenen zal worden gehouden. Het liederboek dat gebruikt zal worden is dezelfde bundel, die ook in 1948 in Berlijn gebruikt werd. Als zangen muziekleider zal fungeren Otmar Schulz uit Frankfort, W.-Duitsland.
Een trompettergroep, bestaande uit 70 muzikanten, zal medewerking verlenen naast meerdere zangkoren. Het ligt in de bedoeling dat o.a. zangkoren uit Tsjechoslowakije, Joegoslavië, Polen en Zweden koncerten zullen geven.

Uit de deelnemers aan de konferentie zal eveneens een koor worden samengesteld. Tot nu toe hebben 80 personen zich reeds gemeld voor deelname. Dit koor zal dadelijk na aankomst van alle deelnemers met zijn repetities beginnen. Er zijn nog dringend tenoren nodig!

Solisten uit Duitsland en Zweden zullen optreden evenals een band uit Salzburg. Men verwacht ook een groep Gospel Singers uit Essen, Duitsland.

Een van de monumentale gebouwen in de muziekstad Wenen.

Wat zullen we lezen?

De roeping van Paulus is niet het begin der heidenzending. die ligt in het visioen, dat Petrus kreeg te Joppe. In dit visioen wordt Petrus duidelijk gemaakt, dat men geen Jood behoeft te worden om een christen te kunnen zijn.

Zondag	**15 juni**	**Hd 10: 1-8**	**Cornelius raakt bij de Zaak betrokken**
Maandag	**16 juni**	**Hd 10: 9-16**	**Petrus raakt bij Cornelius' zaak betrokken**
Dinsdag	**17 juni**	**Hd 10:17-23a**	**De betrokkenen ontmoeten elkaar**
Woensdag	**18 juni**	**Hd 10:23b-33**	**Cornelius' bekentenis**
Donderdag	**19 juni**	**Hd 10:34-43**	**Petrus' belijdenis**
Vrijdag	**20 juni**	**Hd 10:44-48**	**Jezus' getuigenis**
Zaterdag	**21 juni**	**Hd 11: 1-18**	**Petrus' verdediging**

Pl.

VERANDERINGEN BIJ BIJBELGENOOTSCHAP IN W.-DUITSLAND

Het bijbelgenootschap in W.-Duitsland heeft een nieuw hoofdkantoor in gebruik genomen te Düsseldorf. Dr Walter Zimmerman is tot voorzitter gekozen; als sekretaris is in funktie getreden Pastor Gunther Söhngen. Vice-voorzitters zijn dr Rudolf Thaut (baptist) en Oberkirchenrat W. Gundert.

BIJBELVERTALING IN NIGERIA

Uit ongeveer 20 daarvoor in aanmerking komende taalkenners (anglikanen, baptisten, methodisten, roomskatholieken, pinkstergemeente en Leger des Heils) is de baptist dr A. E. Dahunsi benoemd om de bijbel in Yoruba te vertalen. De vertaling zal zowel door de protestanten als de roomskatholieken gebruikt woren.

BIJBELVERTALINGEN

	bijbel ged.	test.	bijbels	tot.
Internationale talen	1	0	1	2
Afrika	226	127	81	435
Azië	198	88	81	367
Australië	10	2	0	12
Europa	101	19	53	173
Zuid-Amerika	167	31	0	198
Noord-Amerika	32	14	6	52
Pac. Eilanden	95	39	20	154
	830	320	242	1392

Deze statistiek is samengesteld door Miss E. Eisenhart, bibliothecaresse van American Bible Society.

BIJBELVERTALING IN O-EUROPA

In vele oosteuropese landen wordt hard gewerkt aan nieuwe bijbelvertalingen. In **Bulgarije** is juist een nieuwe vertaling van het Nieuwe Testament klaar gekomen; aan het Oude Testament wordt nog gewerkt. Een nieuwe vertaling van de bijbel in **Tsjechoslowakije** maakt goede vorderingen. In **Hongarije** is na vele jaren arbeid een nieuwe bijbelvertaling gereed gekomen. United Bible Societies heeft papier geleverd voor de produktie van 100.000 bijbels. Protestanten en roomskatholieken werken in **Joegoslavie** samen aan een bijbelvertaling.

In **Roemenie** zijn onlangs 30.000 bijbels gedrukt, in **Tsjechoslowakije** 20.000 zakbijbels en 5.000 exemplaren van een nieuwe vertaling van Genesis.

BIJBELS VOOR ROEMENIË

In Roemenië zijn honderddulzend bijbels voor de leden van de orthodoxe kerk klaar. De honderdduizend bijbels zijn in Roemenië zelf gedrukt op de persen van de staatsdrukkerij. Het papier voor de bijbels kwam uit Engeland. De sekretaris van het Europese Bijbelgenootschap, ds B. J. Tidball, vertelde enkele weken geleden het een en ander over de totstandkoming van deze bijbels, uit de tijd toen de aartsbisschop van Canterbury in 1965 een bezoek bracht aan de patriarch van de Orthodoxe kerk van Roemenië, Justinianus en de laatste het jaar daarop een tegenbezoek bracht. Vandaar dat het papier voor de bijbels uit Engeland werd geïmporteerd, met toestemming van de Roemeense regering. Ds Tidball was tegelijk met het papier in Roemenië en kon met eigen ogen aanschouwen hoeveel zorg er werd besteed aan het drukken van de bijbels. Begin dit jaar kreeg het Europese Bijbelgenootschap bericht dat alle honderdduizend bijbels waren gedrukt en dat met de verspreiding was begonnen.

Roemenië telt ongeveer tienduizend orthodoxe gemeenten, waarvan er alleen in Boekarest al 400 zijn.

Het is de bedoeling dat in elke gemeente zo'n tien bijbels zullen circuleren. Patriarch Justinianus heeft in de bijbel een voorwoord geschreven waarin hij de bijbelgenootschappen in Europa dankt voor hun hulp. Behalve de hulp uit Engeland in de vorm van papier-voor-bijbels, is er financiële steun gekomen uit andere Europese landen, o.a. uit ons land (de actie „Neem een bijbel voor uw rekening"). Aldus een berichtje in Centraal Weekblad.

Over de huidige toestand in Roemenië zei ds Tidball (hij vertrekt over enkele weken weer naar Roemenië om te praten over bijbels voor de protestanten, de leden van kleine kerkgenootschappen) onder meer dat de kerken zondags vol zitten, de kerken (op staatskosten!) gerestaureerd worden en de staat de helft van de traktementen betaalt. De openheid op godsdienstig terrein wordt volgens ds Tidball steeds groter en men hoopt binnenkort toestemming voor een officieel agentschap van het bijbelgenootschap te krijgen.

GEGEVENS OVER DE VERSCHENEN BIJBELVERTALINGEN PER ULTIMO 1968

De bijbel werd vertaald in 242 talen, het Nieuwe Testament in 320 andere talen en bijbelgedeelten in nog eens 830 talen. Dat betekent dat de bijbel, het Nieuwe Testament en bijbelgedeelten tot dusver werden vertaald in 1392 talen.

De verdeling is als volgt:

	Bijbels	Nieuwe Testam.	bijbelgedeelten	totaal
Afrika	81	127	226	434
Azië	81	88	198	367
Australië	—	2	10	12
Europa	53	19	101	173
Lat. Amerika	—	31	167	198
Noord Amerika	6	14	32	52
Pacific eilanden	20	39	95	154
Internat. talen	1	—	1	2
	242	320	830	1392

NT-BRIEVEN IN HEDENDAAGS NEDERLAND

Deze maan verscheen: „Houvast", brieven van Jakobus, Petrus, Judas en Johannes. Een nieuw deeltje in de bekende serie uitgaven „in hedendaags Nederlands" van het NBG.

Alle brieven zijn voorzien van een inleiding, veel voetnoten en foto's, die de lezer helpen bij het nadenken over de actuele betekenis ervan. En achterin staat een uitvoerige verklaring van moeilijke woorden en begrippen.

96 bladzijden, prijs f 1,90. Verkrijgbaar bij het Nederlands Bijbelgenootschap en bij de boekhandel.

Verantwoording Unie-bureau

In de maand mei 1969 kwamen in het Unie-Bureau de volgende bijdragen en giften binnen:

1. Voor de E.C.U.:

Dokkum f 34,—; Emmererfscheidenveen f 32,05; Harlingen f 120,11; Veendam f 150,—; Apeldoorn f 54,17; Amsterdam-Centrum f 48,86; Musselkanaal f 182,72; Klazienaveen f 31,55; Haarlem f 115,24; Nieuw Weerdinge f 200,—; Utrecht f 250,—; Delfzijl f 272,12; Workum f 100,—; Emmererfscheidenveen f 33,67; Pernis f 23,94; Verontruste Drachtster Baptisten f 22,95; N.N. te X. f 15,—; Friese Bond van Baptisten Gemeenten f 59,85.

2. Voor de arbeid onder de Spanjaarden:

Leiden f 55,75; Delfzijl f 122,78; Verontruste Drachtster Baptisten f 14,35; Workum f 100,—; Spaanse Baptisten, Enschede f 100,—.

3. Voor de opleiding:

Emmererfscheidenveen f 30,30; Veendam f 150,—; Apeldoorn f 60,25; Amsterdam-Centrum f 61,05; Winschoten f 61,15; Haarlem f 67,35; Nieuw Weerdinge f 200,—; Utrecht f 250,—; Klazienaveen f f 17,60; Musselkanaal f 163,55; Delft f 266,73; Heerenveen f 75,61; Workum f 80,—; Den Helder f 31,35; Emmererfscheidenveen f 30,—; Verontruste Drachtster Baptisten f 36,19; N.B.J.B. „Spek de Bus" f 900,—; N.B.V.B. „Zusterhulp" f 700,—.

4. Voor het jeugdwerk N.B.J.B.:

Utrecht f 50,—; Pernis f 13,80.

5. Voor de zending:
Dokkum f 77,—; Harlingen f 84,50; Veendam f 150,—; Apeldoorn f 44,46; Coevorden-de Krim f 50,—; Amsterdam-Centrum f 46,02; Pernis f 154,62; Winschoten f 64,25; Haarlem f 189,85; Utrecht f 400,—; Musselkanaal f 302,40; Delfzijl f 389,91; Almelo (Ger. straat) f 78,72; Den Helder f 37,65; Workum f 75,—; Pernis f 42,—; Verontruste Drachtster Baptisten f 53,63; E.C.B., H. f 500,—; H.D.W., N. f 7,50; J.J.B., R. f 8,—; W.A.C., V. f 125,—; N.B.V.B. „Zusterhulp" f 4.116,50; idem voor Irema f 1.000,—; N.B.J.B. „Spek de Bus" f 1.750,—; N.B.J.B. afdeling L.Z.C. f 2.000,—.

6. Voor het ‚10-cents-fonds' van de U.B.S.:

Veendam f 50,—; Nieuwe Pekela f 113,33; Utrecht f 50,—; Pernis f 71,40.

7. Voor het Noodfonds:
Dokkum f 150,—; Amsterdam-Centrum f 5,—; W.V., A. f 7,50; H.T.B., H. f 10,— (Biafra); M.S.H., S., f 5,—; T.V.D.L., A. f 25,—.

8. Voor Handelingen 69:

Winschoten f 250,—; Alblasserdam f 57,50; Westerhaar f 75,—; Heerenveen f 200,—; Coll. gewestelijke toogdag Z.O. Drenthe f 24,—; Enschede f 500,—; Emmen f 250, 87; Arnhem f 1.000;—.

Hartelijk dank aan alle gevers en geefsters!
Giro 9260 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam.

Giro 1504 ten name van de Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam.

T. Jansma

SPREKERSLIJST

Het adres van br I. Tammeling te Groningen is na 16 juni: Alb. Verweystraat 37; tel.no. blijft: 050-51603.

VAKANTIEGANGERS

in Nijverdal, Hellendoorn, Ommen of verdere omgeving zijn van harte welkom en worden uitgenodigd zondags de diensten bij te wonen van de baptistengemeente te Vroomshoop.
De aanvangstijden zijn: 10.00 uur en 19.00 uur (openluchtsamenkomst; bij slecht weer in de kerk).

W. Wuite, sekretaris

STUDENTEN SPREEKBEURTEN

De Spreekbeurtencentrale is thans in handen van J. H. Hofman, Biltseweg 10, Bosch en Duin, Den Dolder, tel. 030-784823.

CORRESPONDENTIE

Waarde br J.H. te G. Met mijn opmerking dat er misschien nog eens een „Kuitert-bijbeltje" verschijnt bedoelde ik te zeggen dat we misschien nog eens een bijbeltje krijgen waarin precies staat aangegeven wat historisch wel en wat niet geloofwaardig is, zodat „achterlijkheid" voorkomen kan worden. Er zijn theologen die daar erg goed van op de hoogte zijn. Blijkbaar. Laat ik liever zeggen: schijnbaar.

Wf.

VERANTWOORDING

Ruim een jaar na de aktietijd van **Kom over de brug** is (eind april) ontvangen f 28.681.597. Men verwacht nog aan giften f 280.000. De tot nu toe gemaakte onkosten bedragen f 1.420.014.
De complete projektenlijst ziet er als volgt uit:

	(aantal projekten:)	
Afrika	48	f 5.878.900,—
Indonesië	74	f 12.285.600,—
Overig Zuid-Oost Azie	19	f 2.683.500,—
Nabije Oosten	9	f 1.022.000,—
Suriname en Curaçao	22	f 2.327.500,—
Overig Zuid-Amerika	10	f 1.027.000,—
Europa en U.S.A.	9	f 985.300,—
Alg. fondsen e.d.	10	f 1.325.000,—
Totaal	201	f 27.534.800,—

Kom over de brug verleende o.a. belangrijke bijdragen aan de tot standkoming van een baptisten-gemeentecetrum in Yaoundé, Kameroen en een laboratorium voor het ziekenhuis van de baptistenzending in Sona Bata, Kongo.

AMERIKAAN DOCEERT AAN SPAANS SEMINARIE

Thomas W. Hunt, associate professor in kerkmuziek aan Southern Baptist Theological Seminary te Fort Worth, Texas, U.S.A. zal gedurende zijn ‚Sabbathsjaar', 1969-1970, doceren aan het Spaanse baptisten-seminarie te Barcelona.

ADVERTENTIES

PIET BRONGERS

en

TINEKE KOSTER

delen u vol vreugde mee, dat zij in het huwelijk hopen te treden op vrijdag 20 juni 1969 om 14.00 uur in het stadhuis te Leeuwarden.

Zij willen voor dit huwelijk ook Gods zegen vragen. Dit zal plaats vinden om 14.30 uur in de Baptistenkerk M. H. Trompstraat 4, door de weleerwaarde heer ds G. Brongers.

Leeuwarden, Achter de Hoven 105
Beetgumerstraat 8

Gelegenheid tot gelukwensen van 19.30-21.00 uur in het Knooppunt, Notenstraat 4 te Leeuwarden.

Toekomstig adres: Baptist Theological Seminary te Rüschlikon, Zürich.

„Bevorderd tot Heerlijkheid".

Heden ontsliep in zijn Heer en Heiland onze geliefde man, vader en grootvader

DURK VAN DER VEEN

echtgenoot van G. Pots, eerder weduwnaar van M. C. Klapwijk,
in de ouderdom van 82 jaar.

Ps. 68 : 10.

Dokkum, 5 juni 1969
Halvemaanspoort 29.

Dokkum:
G. van der Veen-Pots
Den Helder:
P. D. van der Veen
C. van der Veen-Schotanus
Eindhoven:
J. van der Veen
S. van der Veen-Poortinga
Enschede:
I. van Beyeren Bergen en Henegouwen-van der Veen
J. G. Van Beyeren Bergen en Henegouwen
en kleinkinderen.

Op 29 mei werd na een lange ziekte toch nog vrij onverwacht door haar Heer en Heiland thuis gehaald, onze zuster

JOHANNA DRENTH

geliefde echtgenote van br J. R. de Wagt, in de gezegende leeftijd van ruim 75 jaar.

Baptistengemeente Enschede.

De Heer nam na een langdurige ziekte tot Zich onze zuster

MARCHIEN BOLHUIS

op de leeftijd van 66 jaar.
Zuidhorn, 4 juni 1969.

Baptistengemeente Groningen-Zuid.

Het bestuur van het bejaardentehuis Tabitha te Stadskanaal vraagt een

DIRECTRICE (eventueel een echtpaar)

Betrokkene moet met hart en ziel het bejaardenwerk willen dienen. Over de datum van in dienst treding kan overleg gepleegd worden.

Telefonische inlichtingen worden ingewacht binnen 1 week na verschijning van dit blad bij de sekretaris: J. Zijlstra, Klemslootstraat 55, Stadskanaal.

DE CHRISTEN

20 juni 1969
84e jaargang — 25

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Relling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00. — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 85 - 42 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Een vraag: vragen de mensen nog?

Van vragen wordt men wijs, zo werd ons vroeger geleerd. En mijn kinderen zeg ik altijd, als ze iets op school niet begrepen hebben: Vráág dan. Wie niet wil verdwalen in een vreemde stad, moet naar de weg vragen, opdat hij zijn energie niet onnodig verspille. Wie spoedig antwoord wil hebben op zijn problemen, moet om hulp en uitweg vragen.

Vragen de mensen tegenwoordig nog? Dat is één van de brandende problemen van onze tijd. Vroeger wist men — of dacht men te weten — dat de mens een vragend wezen is. De filosofie was het antwoord op het menselijke vragen, zei men. Het filosoferen was de menselijke poging een antwoord te vinden op de diepste vragen naar de zin en het doel van het bestaan van mens, samenleving en heelal.

De zelfverzekerden

vragen niet, niet meer. Er zijn mensen, die het allemaal wel weten. Die op alle vragen een antwoord weten. Die men niets nieuws meer kan vertellen. Die het allemaal al bekeken hebben. Sommigen hebben het al bekeken, als ze nog niet eens mondig zijn. Anderen doen alsof ze het wel weten.

Maar hoe dan ook: er zijn van die mensen, met wie niet te praten valt. En die juist dáárdoor zich isoleren van de anderen. Want wie zwijgend door het leven gaat, leeft in een isolement. Wie met de ander geen woord wil wisselen, wie niet van gedachten wil wisselen, wie alleen maar zijn overtuiging wil opleggen en opdringen aan de ander, leeft in een steriel isolement. Menszijn betekent immers altijd medemens zijn, er mede met de andere mensen zijn.

Het menszijn gaat boven het dierzijn uit omdat de mens kan spreken. Dat is veel en veel méér dan een mogelijkheid om de ander iets duidelijk te maken. Dat is vooral ook de mogelijkheid de ander de kans te geven iets duidelijk te maken.

Maar de zelfverzekerden laten zich niets meer duidelijk maken.

Christelijke zelfverzekerdheid

is er ook. Ongetwijfeld. Er zijn christenen, die op alle problemen, die op alle problemen een antwoord weten. Die nooit met de mond vol tanden staan. Die zelfs zich capabel achten Gods doen en laten in deze wereld te begrijpen en te vertolken. Die het schreiende leed en het brandende onrecht in deze wereld weten te verklaren. Die de ongrijpbare, onweerbare dood weten te verklaren. Die er niet het zwijgen toe doen in die zin, dat ze bekennen: Ik wéét het niet. Die niet kunnen wenen ook.

Jezus kon wenen. Bij het graf van Lazarus heeft Hij het gedaan. Op dat moment kwam de ganse ellende van de zonde op Hem af. Hij zag, hoe alles in de vernieling gegaan was door de zonde. Hoe de dood triomfeerde over leven en liefde. Hoe het onrecht zegevierde. Hoe de nood en de ellende brede rivieren van tranen trokken door de mensenlevens.

En Jezus weende. Hij wist het, en Hij wist het niet meer.

Hij wist wat Hij doen moest, maar Hij wist niet of de mensen Hem zouden willen volgen, toen Hij hen opriep te geloven. Pas door het geloven komt het antwoord. Pas door het geloven komt het zien. Het zien van de heerlijkheid Gods.

Dát is geen zelfverzekerdheid met een christelijk vernisje overstreken. Dat is in de ware zin van het woord een vragen naar de Hem bekende weg. Een dorsten naar de Here God. Een vragen naar Zijn sterkte. En daarin zit de belijdenis: Ik kan het niet, ik weet het niet, maar mijn hart vraagt, vraagt naar U; zoals een hert schreeuwt naar de waterstromen, zo dorst mijn ziel naar U, o God.

Vragen wekken

De verkondiging van het evangelie van Jezus Christus is immer een proclamatie van de heiligheid en de liefde van God, en alles wat daaraan vastzit. Wat daaraan vastzat in de komst van Jezus Christus, wat daaraan vastzit aan consequenties voor ons menselijk bestaan vandaag, wat daaraan voor de toekomst vast zal zitten volgens goddelijke beschikking.

Proclameren is immer uitroepen, oproepen, als vaststaand mede delen. In de proclamatie zit iets van gezag, van de mededeling, dat verzet nutteloos is. Van het besef, dat onderwerping de enige mogelijkheid is.

Verkondigen is echter ook altijd zielzorg. En zielzorg is zorg voor het teerste dat er bestaat. Voor het hart, hoe verhard dat hart ook moge zijn.

Daarom zal zielzorg altijd behoedzaamheid eisen. Zielzorg is als het omgaan met onvervangbaar antiek chinees porcelein; wat gebroken wordt, kan niet meer geheeld worden.

Vanuit de overtuiging, dat prediking zielzorg is, zal de mens benaderd moeten worden met omzichtigheid. Zijn interesse moet gewekt worden, zijn aandacht moet gevestigd worden op Christus. Hij moet tot vragen komen. Prediking moet vragen tot leven brengen. Bijzonder de oervraag: Waarvoor leef ik? Wat is de zin van mijn bestaan?

De zelfverzekerden moeten uit hun rust getrokken worden; de gezapigen moeten wakker worden; de luien actief.

Vragen de mensen nog?

De vraag is niet met statistieken in de hand te beantwoorden. Wie zondagsmor-

gens door steden en dorpen trekt, komt mensen tegen, die hun auto wassen, hun gazon maaien, met hun kinderen spelen, op weg zijn naar sportplaats, camping of strand. Het lijkt alsof er geen vragen is naar diepere zaken. Noch naar de kerken, noch naar andere religieuze of filosofische bijeenkomsten stromen ze.
Zijn ze interesseloos? Het lijkt zo, het blijkt zo, af en toe.
En toch . . .
Het is een kwestie van ervaring. Er wordt wel gevraagd. Maar of de christenen die vragen horen? Of de kerken die vragen horen? Of ze die vragen kunnen waarderen op hun juiste waarde?
De vragen richten zich op het menszijn. Op de verdeling van de armoede, c.q. van de welvaart. Op de zorg voor de jeugd en voor de ouderen en voor de zieken. Op bevolkingsaanwas en speelruimte voor de kinderen. De vragen richten zich op de gelijkberechtigdheid van alle mensen, ongeacht hun huidskleur of ras. Enzovoort.
Ik ontken niet, dat zulk een vragen gevaren in zich bergt: de mens kan zich uitputten in vragen, zonder werkelijk een antwoord te willen ontvangen. Eenvoudig omdat men het antwoord, dat werkelijke oplossingen aan de hand doet, als te gevaarlijk voor de eigen positie ziet. De wetgeleerde, die Jezus vroeg: En wie is mijn naaste? heeft vele nazaten.

Kanaliseren

Het is mee de taak van de gemeente van Christus de vragen der mensen te duiden, ze te vertolken, ze een gestalte te geven, die meer waarheidsgetrouw is. Duidelijk gemaakt zal moeten worden, dat veel menselijk vragen een vragen op de voorgrond, aan de oppervlakte is. Dat de vragen achter de vragen de wezenlijke vragen zijn. En we zullen er bij moeten zeggen, dat we met díe vragen terecht kunnen bij Hem, die het vleesgeworden Woord is. Het Woord, dat tegelijk liefde is, en daardoor leven.

Ploeger

---

zand en zaad

Het zwarte monster aan de wand scheurde mij bij Lukas vandaan. Ik zat wat te denken over wat deze broeder schreef over de gelijkenis van de zaaier. Natuurlijk dwaal je van de grote Zaaier naar de kleine zaaiers, ik doel bij de laatste op onze voor-gangers, die zondag-in zondag-uit en waarschijnlijk alle dagen daartussen bezig zijn om het beste wat ze kennen en hebben onder de mensen uit te zaaien.
Toen ratelde de telefoon. Laat de spreker van gindse zij het nu over voorgangers hebben. Goed, ik luisterde en sprak en luisterde en nu schrijf ik en u leest het.
Vele jaren achterelkaar kreeg ik nu en dan een brief van een vreedzame broeder, die met grote volharding betuigde dat wij dat woord dominee nu eindelijk uit onze gesprekken en geschriften moesten verwijderen. Hij adresseerde ook nooit zijn brieven aan Ds Huizinga, maar altijd aan de voorganger van de Baptisten Gemeente. Mijn begrip voor zijn standpunt troostte hem dan geruime tijd tot er opeens weer een brief verscheen, waarin hij zijn bekommerd hart uitstortte. Hij weet nu dat ik aan zijn zijde sta en dat het van mij ook niet hoeft, al zal ik niemand beschuldigen van een groot kwaad als hij zich houdt aan wat nu eenmaal een gewoonte geworden is. Wat is een naam?
Het komt op de man aan.
Ik zal het niet hebben over die man, die in een glazen huisje woont. Over dat schaap, dat verwacht wordt vijf poten — waarom niet zes? — te hebben. Ik kan het natuurlijk wel want ik woon er al 39 jaar in en meende soms een duizendpoot te moeten zijn. Vreemd, opeens herinner ik me dat ik deze middag een bezoek bracht bij een man, geen lid van de gemeente, die via ongezeggelijke kinderen en min of meer radeloze ouders op de predikanten te spreken kwam en meende dat zij zich soms in deze wereld wel overbodig moesten voelen, want iedereen ging vandaag zijn eigen weg. Vroeger 'sidderde' het huis en deszelfs bewoners, vooral de jongere, wanneer deze afgezant de woning binnentrad. Dat is verleden tijd.
Die man, de voorganger, is een mens en hij heeft alle uiterlijke glorietekenen afgelegd of ook: ze zijn hem ontnomen, en hij verkeert nu onder de anderen als een mens. Hij is neergedaald of ook: gevallen uit de serene hoogten van diepe gedachten en overwegingen en staat min of meer verbijsterd in een doolhof van problemen, die het leven hem voor de voeten werpt. Hij weet het ook niet meer. Natuurlijk, hij heeft wel weet van het evangelie, maar het is zo moeilijk om dat evangelie in elk onderdeel van het leven onder te brengen.
En van hem wordt toch wel verwacht dat hij het weet. Zie, dat is een vraag voor u om er eens over na te denken: wat verwacht u eigenlijk van een voorganger?In ieder geval dat hij goed kan preken. Elke zondag weer. Jaar na jaar. Zijn preken moeten de Schriften voor u ontsluiten, verduidelijken, verklaren. Maar hij mag niet alleen een Schriftgeleerde zijn, die heel diep graaft, want dan wandelt hij opeens op hoogten, waarop velen aan ademnood gaan lijden. Hij moet ook thuis zijn in zijn eigen tijd, want hoe zal hij anders een brug kunnen slaan tussen het eeuwige en het tijdelijke. U verwacht ook dat zijn hart achter en in alles klopt, want anders, nietwaar, gaat u de kerk uit zoals u er binnen kwam. Hoe zal het woord de anderen grijpen als hij zelf niet een gegrepene is?
Preken, verkondigen, leren is inderdaad een belangrijk stuk van zijn werk en vooral dat stuk zien, horen we ook en meten hem niet zelden alleen aan dat stuk. Het is voorgekomen dat predikanten beroepen werden door gemeenten, die de man eenmaal hadden gehoord. Ze waren gewoon weg van hem. Het is ook voorgekomen dat ze later zuchtten en zeiden: Was híj maar weg. De etalage was wel goed, maar binnen viel er niets meer te vragen. 't Lag er allemaal in één keer in de uitstalkast.
Gelukkig zijn er in elke gemeente ook leden, die verder horen dan één preek lang is. Niet dat ze een engel in de hemelse zin zullen eisen, maar dan toch wel een dienaar, een herder, die omziet naar de kudde, de schapen en de lammeren. Zij weten hoe belangrijk het is dat ze een man hebben, die naast algemene mensenliefde ook een sterk plichtsgevoel heeft. Tegen een paar engelse vrienden haalde ik eens een van hun grote mannen aan, die zei: Engeland verwacht dat iedere man zijn plicht doet. En zij stemden toe dat Kant gelijk had, die het zo formuleerde: Wij zijn niet op de wereld om gelukkig te worden, maar om onze plicht te doen. Alsof vervulling van plichten ons niet gelukkig zou maken. Maar ik dwaal wat af en moet terug naar de man, die als een dienaar onder ons moet willen verkeren zonder zichzelf nadrukkelijk als zodanig aan te kondigen.
Ik kom er de volgende week op terug.

Huizinga

KERKGEBOUWTJE IN HEEMSKERK GEREED

De baptistengemeente IJmond deelt met blijdschap mede, dat het nieuwe gebouwtje in Heemskerk-Beverwijk gereed is gekomen. Het gebouwtje is gelegen aan de Maarten van Heemskerkstraat tegenover no 74 (te Heemskerk). Op zaterdag 21 juni a.s. zal om 15.00 uur in een speciale dienst het gebouwtje in gebruik worden genomen.

Namens de raad,

J. Korf.

Als de Geest is gaan werken — dit héél persoonlijke werk van God aan de mens — dan zien we ook iets gezámenlijks. Er worden mensen samen-gevoegd en ook toe-gevoegd.

De heilige Geest schept gemeenschap, verbondenheid. De vreugde en het leed worden gemeenschappelijk beleefd; de taak in de wereld èn in de eigen kring is een gemeenschappelijk belang.

Steeds treft het dan, dat ook bij het samen-doen dezelfde Hoofdpersoon aanwezig is. De vreugde komt uit HEM, de eer is voor HEM, al het zichtbare staat in betrekking tot HEM.

Ja, er is ook iets te zien. Het zichtbare komt meteen óp met de gemeenschap. Het samen-doen heeft aardse middelen nodig. We zien: water; ook brood en wijn; ook vergaderzalen; ook worden er mensen aangewezen voor speciale taken.

Aan rustige wateren

Samen

Dit alles is niet vanaf het eerste begin compleet aanwezig. Het wordt ingesteld en aangevuld naarmate het nodig blijkt te zijn. En deze vormen, zichtbaar en dienstbaar, worden ontleend aan de omgeving. Zo hebben de christelijke gemeenten uit de Joden andere vormen dan die uit de Heidenen.

Dit is dus gemeente-vorming. In de naam van Jezus.

Wij, die dit zien en in praktijk pogen te brengen, moeten wel heel goed bedenken, dat 't alles onder controle en leiding van de Geest moet blijven; dat we nooit iemand of iets belangrijker achten dan onze Heer, voor Wie we alles over moeten hebben.

Zij, die dit niet zo zien en niet in praktijk brengen, moeten wel heel goed bedenken, dat het een bijbels gegeven is om de verbondenheid, de verantwoordelijkheid en de samenhang en het dóórlopend verband gestalte te geven.

Zo worden wij allen aangesproken. De gemeentevorming vraagt van ons een éénmalig besluit, maar ook doorlopende deelname. Het vraagt inzicht en in-zet . . . toewijding en volharding.

Reeds in de boeken van Handelingen en brieven komen we tegen, hoe zwaar deze opgave is . . . maar ook, hoe mooi 't is. Een zegen zal er zijn, indien we alles doen in de naam van onze Heiland.

Dan worden we zelf onbetekenend en zien we de vormen als tijdelijk, maar dat alles willen we toch serieus nemen en gebruiken tot zijn eer.

Alkmaar N. J. van Beek

(Uit: Contact)

Brokstukken

Als de ouden bidden kunnen de jongen wel preken.

Adolf Wunderlich vertelt in zijn met liefde en warmte geschreven boekje "Ich komme aus dem Siegerland" interessante dingen over het godsdienstig leven in deze Duitse streek.

Over zichzelf vertelt hij dat hij als jong predikant eens in N. moest preken. Hij zag er verschrikkelijk tegenop want de kerk was groot, de kerkgangers vele, en hij wilde natuurlijk niet graag teleurstellen.

Op weg er naartoe wordt zijn angst steeds groter en zijn gebed steeds sterker: Lieve Heer, als U mij vanmorgen niet helpt, dan weet ik niet hoe ik het tot een goed einde zal brengen."

Als de dienst aan de gang is, en hij aan zijn preek begonnen is, gaat het steeds beter. Hij komt er helemaal in, heeft er plezier in en na het amen feliciteert hij zichzelf alvast maar dat hij het er zo goed heeft afgebracht.

Na de dienst komt een oude broeder van over de tachtig hem de hand schudden. Hij zegt zo luid, dat ieder het horen kan: „Ja, ja, als de oude broeders bidden, kan de jonge broeder wel goed preken!" En zo maakte de trots over zijn prestatie plaats voor dankbaarheid omdat God hem geholpen had.

Beoordeling

Wunderlich vertelt ook van een ouderling die in de vorige eeuw in deze streek leefde en die een bizonder wijs en mild man was. Hij wist erg goed jonge hulppredikers op te vangen, die vaak veel moeite met hun preken hadden en het er niet altijd even goed afbrachten.

Was de preek van zo'n jonge dienaar goed, dan zei de ouderling aan het eind van de dienst tegen hem: „Broeder, we hebben vanmorgen veel zegen ontvangen". Was de preek maar matig, dan luidde zijn commentaar: „Broeder, we hadden vanmorgen een zware tekst." En was de preek zonder inhoud en dus uitgesproken slecht, dan zei hij tegen de bewuste dienaar: „Broeder, de Here God gaf genade, dat U het einde gehaald hebt."

Zelf herinner ik mij, jaren geleden eens in een gemeente gepreekt te hebben, die een ouderling rijk was, die de gave van de beoordeling bezat. Aan elke predikant die van buiten kwam, gaf hij een cijfer. Kort na de dienst, toen ik nog even met enkele broeders van de kerkeraad napraatte, vroegen ze mij, welk cijfer ik gekregen had. Ik keek verbaasd op, omdat ik nog niet wist van die cijfers gevende broeder ouderling. Maar direct daarop kreeg ik in het gangpad van de kerk mijn beoordeling. Als ik het goed onthouden heb, was het een zeven. Overigens gaf hij meer dan een cijfer. Hij leverde ook goed commentaar en gaf er blijk van, goed geluisterd te hebben.

Wellevendheid

Wunderlich vertelt ook nog de mooie geschiedenis van Jakob-Heinrich Menn een groot lekeprediker, van een wat onbehouwen soort.

Deze broeder, wiens werk erg gewaardeerd werd door vorstin Elisabeth, werd eens bij haar aan tafel genodigd, samen met enkele voorname mensen uit de omgeving. Toen er koteletten geserveerd werden, wist broeder Menn zich daar in het begin aardig mee te redden door gebruik te maken van het juiste materiaal. Maar opeens, toen het meeste vlees al naar zijn maag verhuisd was, herinnerde hij zich dat iemand gezegd had dat het beste vlees aan het bot vast zat. Dus nam hij zonder schromen het bot in beide handen en knaagde de restanten vlees eraf. De voorname gasten geneerden zich zo vréééselijk vanwege zulk onbeschaafd gedrag, dat ze niet wisten waarheen te kijken. Maar de vorstin wilde haar broeder in Christus niet blameren. Ze nam daarom zonder aarzelen zelf ook het bot van háár kotelet in beide handen en volgde broeder Menn in het verwijderen van de laatste vleesresten. Daarna volgden de andere gasten háár weer, en zo werd de eer van br Menn gered, die misschien nooit ontdekt heeft, hoe je aan vorstelijke tafels kotelet eet.

Werkelijk een vorstelijke vrouw, zegt Wunderlich van deze dame, die wist wat wellevendheid was.

Wf.

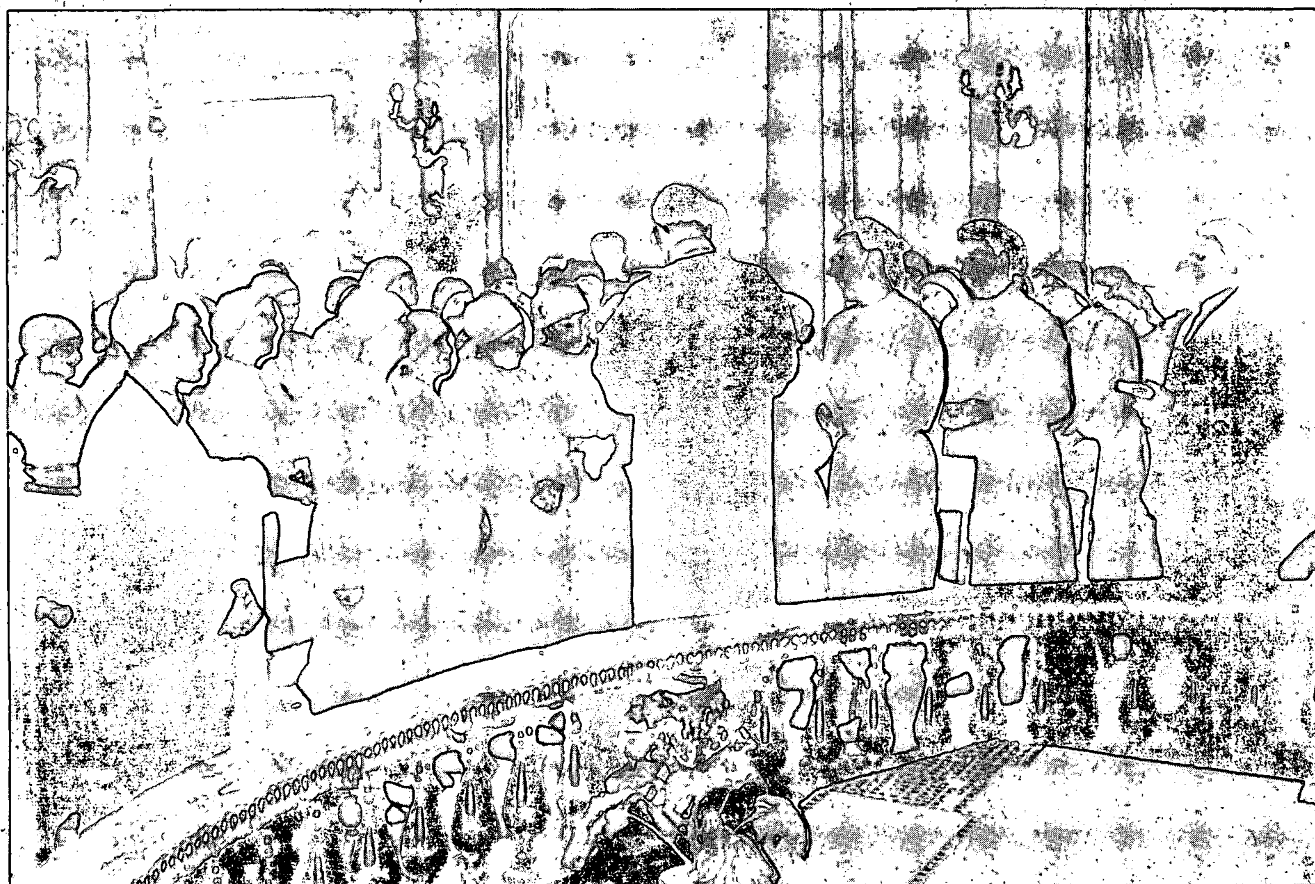
NIEUWE TESTAMENT IN MODERN ENGELS EEN SUKSES

'Good News for Modern Man' — de komplete vertaling van het Nieuwe Testament in hedendaags Engels — blijkt nog steeds een bestseller te zijn. Voor evangelisatie doeleinden worden de evangeliën ook apart verspreid.

De verspreiding zal naar verwacht wordt, nog groter worden nadat kardinaal Cushing, aartsbisschop van Boston zijn Imprimatur aan de uitgave heeft verleend.

Doopsbelijdenis in de baptistengemeente te Moskou

foto uit Op hoog bevel, uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland.

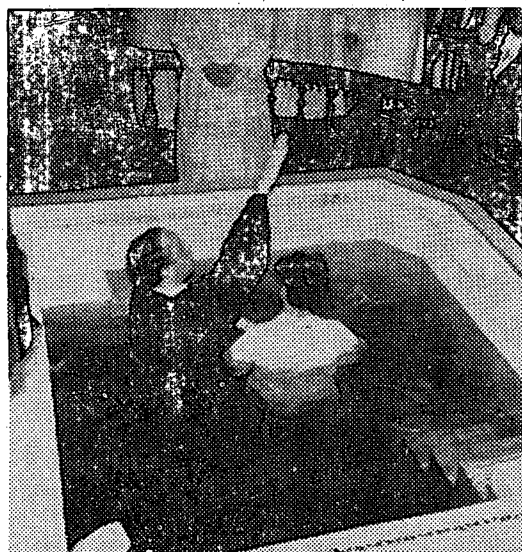

OP BEZOEK IN RUSLAND

Zoals we onlangs berichtten heeft een uit vijf personen bestaande delegatie van de Wereldraad van Kerken begin mei een bezoek gebracht aan enkele baptistengemeenten in Rusland. De Unie van Baptisten is sinds enkele jaren lid van de Wereldraad. In Die Gemeinde lazen we een verslag van dit bezoek; het is van de hand van het Duitse lid van de delegatie, Pfarrer Reinhard Groscurth, lid van het sekretariaat voor Geloof en Kerkorde te Geneve. Red.

Moskou

In de grote baptistenkerk, de enige in Moskou, zijn we voor het bijwonen van de avonddienst uitgenodigd. Gisteren heeft onze delegatie er het avondmaal met de gemeente gevierd. De ouderlingen van de gemeente bedienden toen het avondmaal aan ongeveer 1500 tot 1800 gelovigen. De Anglikaanse dominee uit ons gezelschap heeft daarbij in de Russische taal een gebed uitgesproken. Ook nu is de gasten weer om medewerking gevraagd. De baptist uit Birma en de methodist uit Amerika (leden van de delegatie) houden de doopprediking. Zij leggen de nadruk op de verbondenheid tussen de christenen van de gehele wereld en van alle tijden door de band van de doop.

Doop in de baptistenkerk te Moskou
(Cliché The European Baptist)

De meer dan twintig dopelingen zitten voor ons. Het zijn meest vrouwen; tussen de 40 en 50 jaar oud. De jongste is begin 20. Van allen hebben we de indruk, dat ze weten waarom ze zich laten dopen. Men kan het zien aan de ernst en de vreugde op hun gezichten. De doop zelf wordt voltrokken door onderdompeling in het grote doopvont voor het podium.

In aansluiting op de dienst begroeten vele gemeenteleden de pasgedoopten met bloemen en geschenken. Niet zonder afgunst merk ik op hoe hier de doop niet in een klein hoekje als een familiefeest gevierd wordt maar als een gebeurtenis die de gehele gemeente aangaat.

Kiev

De baptistenkerk — een van de vier in deze miljoenenstad — waar we in de avonddienst zullen preken, is van buiten niet als kerk te herkennen. Het is een houten gebouw achter in een tuin in een zijstraat. De kerkzaal is ongeveer 10 bij 14 meter. De mensen zitten dicht op elkaar; ze zijn al lang aanwezig voor we komen. Velen konden geen plaats meer vinden en wachten in de tuin om straks voor de luidsprekers te luisteren. Aan alle vijf leden van onze delegatie, de eerste namens de Oekumenische Raad sinds de toetreding tot de Raad van de Baptistenunie van Rusland in 1962, is verzocht een prediking te houden: dominees uit Birma, uit Amerika uit Zweden, uit Engeland en uit Duitsland. Ze behoren alle vijf tot verschillende kerken. Naast onze preken moet er ook nog geluisterd worden naar koorzang en gedichten; ook zingt de gemeente enkele keren. Het is er geweldig heet. Maar het verlangen om te horen en op te nemen is nog groter! Velen maken aantekeningen om later aan anderen door te kunnen geven wat ze hier hoorden. Na ongeveer drie uur gaan we uit elkaar. . .
Slechts een moeder met een klein kind had tijdens de dienst de kerk verlaten. Men vertelt ons, dat velen langer dan een uur moeten reizen om weer thuis te komen!

Minsk

De stad bereidt zich met vlaggen voor op een feestdag: morgen is het de Overwinningsdag. 's Morgens bezoeken we de plaatsen waar eens twee koncentratiekampen waren. In het ene zijn 80.000, in het andere 200.000 mensen omgebracht. 's Middags bezichtigen we het 'Museum van de grote vaderlandse oorlog', waar de verschrikkelijke gebeurtenissen permanent zijn vastgelegd. Groepen uit het gehele land, ook veel school-

klassen, komen iedere dag hier naar toe. Een vierde deel van alle Wit-Russen is in de oorlog omgekomen.
's Avonds moeten we weer allemaal preken. Officieel ben ik de eerste Duitser die na de oorlog in de stad een preek houdt. Ik spreek over de dienst der verzoening, die de verzoening tussen God en mens verbindt aan de verzoening tussen individuen, kerken en volkeren. De godsdienstoefening duurt opnieuw goed drie uur. Bij de uitgang word ik door vele gemeenteleden aangesproken en ook al versta ik de woorden niet, ik merk aan de gezichten en aan de handdrukken die ik krijg dat in deze dienst niet alleen over verzoening gesproken is maar dat er ook verzoening tot stand is gekomen.

Tallinn

Van Minsk zijn we via Riga, waar we aan drie diensten meewerkten, gisteren in Tallinn aangekomen. Hier heb ik drie jaar geleden reeds in een Lutherse kerk gepreekt. De stad die niet zo veel van de oorlog heeft geleden herinnert nog sterk aan de Hanze-tijd. Het maakte indruk op de man uit Bremen, vandaag in de 700 jaar oude kerk te preken die naast de altaarruimte ook nog een Bremenkapel bezit. De Olevistekerk, met een toren van 130 meter, is de grootste baptistenkerk in de Sovjetunie. Het was oorspronkelijk een roomskatholieke kerk en werd daarna, tijdens de Reformatie, een Lutherse kerk. Vijftien jaar geleden namen de baptisten de kerk over omdat de Lutherse gemeente nog maar een honderd mensen telde.
In Minsk kwamen ook enkele orthodoxe gelovigen naar onze godsdienstoefeningen — vandaag in Tallinn komen niet alleen vele Luthersen maar ook Methodisten naar de dienst. Alleen in Estland vindt men in Sovjet-Rusland Methodisten.
Ook deze reusachtig grote kerk is tot op de laatste plaats bezet; velen moeten staan. Men schat het aantal aanwezigen op 2000. Wat ons in Estland bizonder opvalt is de grote kwaliteit van de zangkoren. Alleen al in deze gemeente heeft men vijf zangkoren; bovendien een klein orkest. Het grote koor, 120 stemmen, zingt na de prediking het Halleluja uit De Messias van Händel. Van tijd tot tijd worden er kerkconcerten gegeven; de laatste keer werd Hayden's Schöpfung uitgevoerd.
Bij onze reizen hebben we geen dienst zonder zangkoor meegemaakt. De baptisten vormen een zingende gemeente! Ook de gemeenten zingen zelf vaak meerstemmig. Muziek- en liederenbundels zijn trouwens erg schaars. De muziekboeken zijn vaak met de hand geschreven. Verleden jaar is het voor het eerst in vele tientallen jaren gelukt 25000 Russische liederenbundels te laten drukken. Nog moeilijker is het om aan bijbels te komen.
Het aantal leden van de bij de Unie van Baptisten aangesloten gemeenten wordt op 500.000 geschat. Verleden jaar konden 20.000 bijbels gedrukt worden. Een voorganger vertelde me dat hij voor zijn gemeente van 400 leden 20 bijbels had kunnen krijgen.
Steeds weer wordt de bezoekers om bijbels gevraagd. We zijn dan ook erg onder de indruk gekomen van deze honger naar Gods Woord. Onze gehele delegatie is van mening, nog nooit eerder gepreekt te hebben in gemeenten waar zo begerig geluisterd werd. Als zij vandaag de dag de in oekumenische kringen zo vaak gehoorde leus van 'levende gemeente' horen, denken zij aan de Baptistenunie van Rusland.

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem XXVII

14. „MOEDERGEMEENTE" (3)

De dominerende plaats van Jeruzalem in de eerste tientallen jaren van het bestaan van de christelijke gemeente in het geheel van de christenheid, blijkt wellicht het meest overtuigend uit de vergadering in Jeruzalem, door sommigen een concilie, door anderen een synode genoemd, Hd 15.

Leerzuiverheid

De voorgeschiedenis wordt kort verhaald in de eerste verzen, en vertolkt wil dat zeggen: Moet een heiden Jood worden om christen te kunnen zijn? Paulus en Barnabas, die hun eerste zendingsreis al achter de rug hadden, verzetten zich daartegen. Sommigen uit Jeruzalem verdedigden deze stelling. Dat beide groeperingen tegelijk meenden de ere Gods te verdedigen, was achtergrond van beider felheid.
Opmerking verdient het feit, dat Paulus, hoe zeer hij zich ook bewust was van zijn roeping en van de juistheid van zijn overtuiging, niet pretendeerde het laatste woord alleen te kunnen spreken. Ook de gemeente te Antiochië, hoe klaar door Paulus en Barnabas onderwezen, achtte zich niet bevoegd een uitspraak te doen, die geldig zou zijn voor eens en voor altijd.
Vandaar dat men afgevaardigden zond naar de gemeente te Jeruzalem.
Tot de apostelen én tot de oudsten van Jeruzalem zou men zich wenden. Door hun oordeel zou men zich laten leiden. Aan hun inzicht zou men zich onderwerpen.
Voor Paulus en Barnabas was de uitslag echter niet onzeker. Barnabas kende Petrus en de andere apostelen voldoende om te weten, wat Petrus in Caesarea was overkomen, en wat hem daarna in Jeruzalem was overkomen, Hd 10 en 11. Voor Barnabas was het een uitgemaakte zaak en voor Paulus evenzo: Het offer van Christus is voldoende, de besnijdenis van Mozes is niet noodzakelijk voor de heidenen om behouden te kunnen worden.
De uitslag van de samenspreking heeft Barnabas en Paulus volledig in het gelijk gesteld.

Bewaar het pand

Reeds de Heiland heeft gewaarschuwd tegen valse leraren en valse leringen, tegen valse profeten en valse profetieën. Hij heeft er geen twijfel over gelaten, wat Hij aangaande deze dingen dacht: verwerpelijk zijn de leringen en de leraren, de profeten en de profetieën. Hij heeft zijn jongeren opgeroepen om waakzaam te zijn, om niet te vertragen en te verslappen, maar wakker te blijven en attent.

De apostelen hebben niet anders gehandeld dan de Meester hun voorgehouden heeft: zij hebben de zuiverheid van de boodschap willen handhaven, desnoods ten koste van de eenheid der gemeente. Juister gezegd: desnoods ten koste van leden van de gemeente. Want wie zich niet wilden voegen, worden buitengesloten.

Overleg

De enkele gemeente nam niet voor zich dergelijke besluiten aangaande de leer, aangaande de boodschap, die men wilde prediken. Er was overleg, er werd naar elkaar geluisterd. Dat de gemeente in Jeruzalem hierin een vooraanstaande plaats innam, en dat de apostelen te Jeruzalem een woord van zwaarder gezag mochten spreken, is niet verklaarbaar vanuit het feit, dat in Jeruzalem de grootste gemeente was, maar wel vanuit het feit, dat in Jeruzalem de éérste gemeente was. Het heil is uit de Joden, inderdaad.

Onze situatie

Willen we leringen voor onszelf trekken uit hetgeen we in deze drie laatste artikelen bespraken, zo moeten we reke-

ning houden met een aantal factoren.

1. De gemeente in Jeruzalem is verdwenen. Dat wil zeggen: Er zijn in Jeruzalem nog wel gelovigen (ook baptisten), maar zij hebben geen relatie meer tot de eerste christenen. Derhalve kan de gemeente van Jeruzalem niet meer normgevend voor ons zijn.

2. De geschiedenis van de gemeente van Jeruzalem in de eerste eeuw is een andere dan die van later. De gemeente in Jeruzalem heeft niet de zuiverheid van leer bewaard, waarover op het concilie (in het jaar 48 ongeveer) gesproken, besloten is. We weten, dat de gelovigen, dat althans hun nakomelingen, en anderen die na hen kwamen, afgeweken zijn van de paden, die de Heer had gewezen. Ook om deze reden kunnen wij niet meer luisteren naar de gemeente te Jeruzalem-van-later.

3. We kunnen ons niet verenigen met de gedachte, dat het onbetwijfelbare gezag van de gemeente in Jeruzalem-in-de-eerste-eeuw is overgegaan op de gemeente te Rome, zoals Ignatius, bisschop van Antiochië, in het begin van de tweede eeuw (plm 117) reeds suggereerde.

4. Richtsnoer voor leer en leven is voor ons wat vastgelegd is in de Schriften. Mét de Joden aanvaarden wij het Oude Testament, mét de meeste christenen die nieuwtestamentische Schriften, die op de synode van Hippo Regio (397 nC) als verbindend en verplichtend werden aanvaard.

5. Aan het Nieuwe Testament is niets meer te veranderen; het is ons voldoende gebleken om wijs te worden tot zaligheid. In hem hebben wij de Here Jezus Christus ontdekt, Die ons duidelijk gemaakt heeft, dat de Schriften van Hem getuigen.

6. Over de betekenis van nieuwtestamentische uitspraken kan verschil van mening bestaan; met name over de practische gestaltegeving van deze betekenis.

Het is echter beslist niet noodzakelijk, dat elke groep van gelovigen op eigen houtje gestalte gaat geven aan betekenissen, onder een beroep op de autonomie der plaatselijke gemeente.

7. Waar plaatselijke gemeenten samengaan in een federatief verband, b.v. in een unie van gemeenten, daar wordt beleden, dat gelovigen over dorps- en stadsgrenzen heen bij elkaar behoren, met elkaar te maken hebben, voor elkaar verantwoordelijk zijn.

Dit bij-elkaar-behoren, deze saamhorigheid (dat is zowel samen horen als samen horig zijn, n.l. onderworpen zijn aan de Heer Jezus, Hoofd der gemeente), vindt verwerkelijking in het wederzijds achtgeven op elkaar, opdat ieder niet lette op hetgeen zijn eigen is, en tot eigen voordeel strekt, maar ook lette op wat van de anderen is, en de anderen tot voordeel kan strekken.

8. Enkele practische zaken, die daaruit voortvloeien:

a) leden van gemeenten in zulk een verband geven niet voor de behoeften van de eigen gemeente alleen, maar voor de behoeften van het geheel;

b) de practijken, die men beoefent (b.v. gedrag bij gedwongen huwelijken; opneming van nieuwe leden; avondmaalsviering; contacten met andere groepen; salariëring van voorgangers) moeten op elkaar afgestemd zijn, zodat een lid dat verhuist, niet „op vreemde bodem" komt, als hij de daar aanwezige gemeente binnengaat.

Slotopmerking:

Niet autonomie, maar Christonomie is de grondslag der gelovigen en van gemeenschappen van gelovigen.

Ploeger

De christen tussen gisteren en morgen

> **En wordt niet gelijkvormig aan deze wereld, maar wordt veranderd door de vernieuwing van uw denken.**
>
> **Rom. 12 : 2; Fil. 3 : 14.**

De christen is de mens, die in beweging gezet is, en hij moet toezien dat deze beweging voortduurt zolang hij onderweg is. Het is een wisselwerking, die in hem op gang gekomen is toen hij zijn leven onder wil en werking, Wet en Waarheid, Liefde en Geest van Christus stelde. Die daad is bij hem geen verleden tijd. Die een christen geworden is, is, als hij zichzelf goed verstaat, een christen-in-wording. Paulus noemt een leven, dat zich zo ontplooit, een offerande, Rom. 12 : 1. Deze offerande wordt, gelijk elke offerande, door tweeërlei getekend: ze is een ontneming en een toewijding; een nee! en een ja! Verbonden met Christus verdwijnt bij de christen de gestalte, die het kenmerk der wereld is, terwijl zich bij hem ontvouwt het zaad, waaruit hij is wedergeboren.

Daarom wordt van hem gezegd, dat hij koning en priester is, bezitter en prijsgeven. Hij offert niet vreemd goed, gekregen of gekocht, maar beurt zijn lichaam, en in zijn lichaam, zijn liefde, zijn wil, zijn zélf op en legt dit op het altaar voor Gods aangezicht. En deze overgave aan God, is de echo van Gods zelf-overgave in Christus, óns ten goede, en daarom Hem aangenaam.

Zo weerspiegelt zich in zijn christenleven het Leven Gods: hart aan hart saamverbonden in de Middelaar, Zoon van God en Zoon des mensen-één in Hem.

Paulus noemt dit onze 'redelijke' godsdienst.

Dit 'redelijke' moet ons niet brengen op zinkende wegen, ons door de rede gewezen. Redelijk is de wijze, waarop de christen God dient, omdat ze een herhaling is van klanken en bewegingen, die van de Troon uit gaan; een meetrillen op dezelfde lichtgolven. Zijn dienst van God is redelijk omdat ze reëel, waar is — ongelijk de cultus, die de mens bedrijft, wiens handelen bepaald wordt door zijn vervreemding van God.

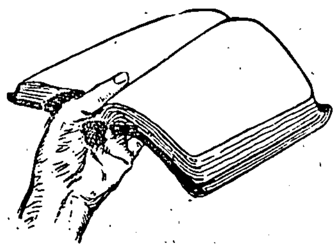
De christen is de priester der onmiddellijkheid, van de rechtstreekse toegang tot de Troon en van de wandel met Hem, die op de Troon zit. Die vrijmoedigheid is zijn sieraad, zijn adelsbrief, Hebr. 4 : 16. De 'symbolen', waar hij door heengaat: doop en avondmaal, zijn trefpunten, concentraties van hemelse werkelijkheid. De christenen zijn het zalige volk, dat de klanken kent van de Bazuin der Verzoening en deze verstaat, Psalm 89 : 1 (berijmd).

Dit zo, tot God gekeerde en God ingeplante leven, oefent een dubbele werking uit.

Dit zo tot God gekeerde en God ingeplante leven oefent bij de christen een dubbele werking uit. Zal dit leven tot ontplooiïng komen, dan moet hij voortdurend afwijzen, verzaken wat uit het verleden zich aan hem opdringt en zijn toekomst tot heden maken. Het is een **ont**-strengeld worden en een **om**-strengeld worden. De ont-strengeling heeft plaats vanwege de **om**-strengeling, en de **om**-strengeling terwille van de **ont**-strengeling, want het geheim van de **ont**-strengeling uit het oude levensverband (de wereld) ligt in de kracht waarmede de Geest des Levens ons **om**-strengelt.

Paulus noemt dat in onze tekst het schema, de gestalte, de bestaanwijze dezer wereld afwijzen, wijl een uitrusting, die haar niet past, zoals David, in Sauls harnas gestoken, weigerde de strijd met de belager aan te binden. Daar de christenen eerstelingen zijn ener nieuwe schepping (Jac. 1 : 18; 2 Kor. 5 : 17), is deze wereld voor de verlosten verouderd en dus voorbijgaande (I Joh. 2 : 17). Daarom zal hij zich tegen de hem omgevende 'adat', hoe deze ook gekleurd is, voortdurend kritisch opstellen. Wacht u voor het massale!

Van beslissend belang om aan deze vordering van de Heilige Schrift te voldoen, is te bedenken dat de vereiste verandering zich alleen kan voltrekken door de

Wat zullen we lezen?

Paulus' weg als Christus-gezant ging niet over rozen. „Vriend en vijand" bespiedde hem met Argusogen. Paulus werd daardoor gedwongen zijn roeping wáár te maken door zijn trouw. Zoals dat trouwens voor ieder onzer geldt, altijd opnieuw.

zondag	**22 juni**	**Hd 9 : 19a-25**	**De vervolger vervolgd**
maandag	**23 juni**	**Hd 9 : 26-30**	**De huiver der eersten**
dinsdag	**24 juni**	**Hd 11 : 19-26**	**Als er maar één is, die je vertrouwt**
woensdag	**25 juni**	**Hd 11 : 27-30**	**Voor wraakgevoelens geen plaats**
donderdag	**26 juni**	**Hd 12 : 24-13 : 3**	**De Heilige Geest staat voor niets**
vrijdag	**27 juni**	**Hd 13 : 4-12**	**De strijd met de onderwereld**
zaterdag	**28 juni**	**Hd 13 : 13**	**Hij liet hen in de steek**

Pl.

kracht, die van Elders komt en in de verlosten, die met en in Christus leven, werkzaam is. Die kracht zet hen om tot gelijkvormigheid aan hun Heer. Door deze kracht gedragen en gedreven, wordt hun leven een overwinningsleven, een betrokken zijn in het geheim van het kindschap, dat hier en nu wel gekend, doch niet geopenbaard kan worden.

De doorgaande vernieuwing van het leven, dat een afstoten is van het Adamsleven, **voltrekt zich door het nieuwe denken.** De christen moet weten, wat het betekent dat hij Christus is ingeënt, en dat weet hij slechts in zoverre, als hij zich Christus in-denkt. Is Christus de inhoud van zijn denken, denkt hij van Christus uit en wordt in hem Christus door de Heilige Geest denkend 'verwerkt', dan betekent dat vernieuwing, levensvernieuwing van Christus uit en door Hem.

Denken vanuit de aardse werkelijkheid is aards bepaald leven.

Denken buiten de werkelijkheid om is.... fantaseren.

Denken vanuit de Christus, die nederdaalde, gekruisigd en gestorven is, is verrezen en voortdurend in de Geest tot ons komende, heeft als vrucht een naar-God-gekeerd leven, dat heilig, levend en Hem welbehagelijk is.

Laat, o christen, Christus u door-wonen

Laat Christus, o drager van de christennaam, uw denken doordringen!

Laat Christus, o kind van God, u opnemen in zichzelf, gelijk gij Hem opneemt in uzelf — dat is: in Hem gelooft.

Zo komen de heiligen van alle plaatsen en eeuwen samen voor de grote Familie-Reünie (Hebr. 12 : 22, 23 en 24).

J. Louw

VAN DE ALGEMENE SECRETARIS

De data voor de volgende Algemene Vergadering, die in de gemeente Amsterdam-West gehouden zal worden zijn nu bekend.

De opening vindt plaats: woensdag 13 mei 1970, 20.00 u. Er wordt vergaderd op donderdag 14 mei en op vrijdag 15 mei 1970; de sluiting zal die dag om 17.00 u. zijn.

Graag stelt de Commissie der Unie de gemeenten in de gelegenheid om nu reeds de A.V. in 1971 uit te nodigen. Welke gemeente zal dan als gastvrouw optreden? Met belangstelling zien wij uw uitnodiging vóór 1 september a.s. tegemoet.

Enkele malen reeds werden we gevraagd naar de vergaderdata van de Unie-Commissie met het oog op het tijdig inzenden der stukken. Hierbij geven wij u de vergaderdata door. Wilt u a.u.b. op het volgende letten: wil een brief in aanmerking komen voor behandeling dan zal in het algemeen deze brief 10 dagen vóór de vergadering wordt gehouden, bij het algemeen secretariaat moeten zijn. Uiteraard zullen uitzonderingen gemaakt worden voor plotseling opkomende urgente zaken.

De U.C. hoopt te vergaderen op:

18 september 1969; 24 januari 1970; 2 maart 1970; 9 mei 1970.

Het dagelijks bestuur van de U.C. op:

26 augustus 1969; 1 oktober 1969; 1 december 1969; 16 januari 1970; 21 februari 1970; 25 april 1970.

Th. van der Laan, alg. secr.

ZOMERKAMPEN N.B.J.B.

Nog enkele weken, en dan is het zover. De zomerkampen beginnen dan te 'draaien'. Op De Vinkenhof zal dan weer die echte kampsfeer, die wij kennen van voorgaande jaren, heersen. Er zal dan samen gezongen worden, de kampen zullen elkaar, onder luide toejuichingen van hun supporters, bekampen bij het volleyen en het voetballen, zo hier en daar zal men discussiegroepen zien debatteren. Zo'n sfeer is geweldig!

Ook u kunt uw vakantie zo besteden, ook voor jou is er plaats. Maar dan dringt de tijd wel. Over 2 weken is de aanmeldingstermijn verstreken.

Helaas voor u, oudere, zijn de gezinskampen volgeboekt, maar voor jou, jongere, is er zeker nog plaats, al zijn enkele kampen bijna volgeboekt (C2).

Meld je dan zo spoedig mogelijk aan bij: Administratie Zomerkampen N.B.J.B., Biltseweg 10; Bosch en Duin - Den Dolder. En ook voor verdere inlichtingen kunt u terecht bij dit adres.

De kampcommissie.

DIENST VOOR AMERIKAANSE STUDENTEN IN SNEEK

A.s. zondag 22 juni zal na de gewone ochtenddienst in de baptistenkerk te Sneek een engelstalige dienst worden gehouden voor een uit meer dan 100 personen bestaande groep Amerikaanse studenten. De groep treedt als All Students Band op in verschillende plaatsen in Europa, en is het weekend te gast bij de chr. muziekvereniging Advendo te Sneek.

Voorganger in deze dienst is ds J. van Dam.

VELUWE VAKANTIEGANGERS !

Ook dit jaar hoopt de gemeente Harderwijk U weer te kunnen begroeten.

Let wel: het adres is nu: Gebouw Apost. Gemeente, Korte Marktstraat (vlak achter de Boulevard). Aanvang dienst juni 5 uur n.m.; juli/aug. 7 uur n.m.

STICHTING RECREATIECENTRA VAN DE NED. HERVORMDE KERK

De Stichting Recreatiecentrum der Nederlandse Hervormde kerk, gevestigd te Driebergen, exploiteert op het ogenblik acht centra. De centra zijn gelegen: De Roggeberg, Appelscha; De Noordster, Dwingelo; De Potten, Sneekermeer; Het Grote Bos, Doorn; Het Trefpunt, Ermelo; De Jagerstee, Epe; De Flaasbloem, Chaam; Toppershoedje, Goeree Overflakkee.

Er is een Recreatiekrant 1969 uitgegeven; deze krant wordt op aanvrage gratis toegezonden. Adres: Postbus 38, Driebergen.

Heden heeft de Heer, zeer plotseling, in Zijn Heerlijkheid opgenomen mijn lieve vrouw, zuster, schoonzuster en tante

Fokje Bakker

op de leeftijd van 67 jaar, na een gelukkige echtvereniging van 40 jaar.

Het leven was haar Christus
Het sterven gewin.

Heerenveen, 11 juni 1969
Thorbeckestraat 2

Uit aller naam:
J. Dijkstra.

Op 11 juni j.l. overleed zeer onverwachts onze lieve zuster

Fokje Bakker

echtgenote van Jac. Dijkstra op de leeftijd van 67 jaar.

Haar leven was een getuigenis van en voor Hem, in wien zij geloofde.

De Baptistengemeente
te Heerenveen.

Het bestuur van het bejaardentehuis Tabitha te Stadskanaal vraagt een

DIRECTRICE

(eventueel een echtpaar).
Betrokkene moet met hart en ziel het bejaardenwerk willen dienen. Over de datum van in diensttreding kan overleg gepleegd worden.
Telefonische inlichtingen: 05990-2794 of 3972.
Sollicitaties worden ingewacht binnen 1 week na verschijnen van dit blad bij de sekretaris J. Zijlstra, Klemslootstraat 55, Stadskanaal, tel. 05990-3972.

Wij zijn blij u te kunnen mededelen dat D.V. 26 juni 1969 onze lieve ouders en grootouders

A. Zoethout
G. Zoethout-van Velden

hun 55-jarige echtvereniging hopen te gedenken.

Wij danken God voor dit blijde feit.

Dokkum:
J. Zoethout
O. Zoethout-Ouderkerken
Calgary (Canada):
L. Zoethout
R. Zoethout-van Klinken
Groningen:
L. Zoethout
A. Zoethout-Kuilmans
en kleinkinderen.

Workum, juni 1969
Dwarsnoard 16.

Hierbij betuigen wij onze oprechte dank aan hen, die met hun belangstelling en attenties ons 50-jarig huwelijksfeest tot een onvergetelijke dag maakten.

J. LUIJTEN
C. M. LUIJTEN—BARENDREGT

Spijkenisse,
Ben. Molendijk 11.

Die fraaie Zaaier

net een blad voor de buurman,
voor m'n collega op 't werk.

Toch 't minste / 't beste wat ik ze geven kan!

DE CHRISTEN

27 juni 1969

84e jaargang. — 26

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Relling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 85 - 42 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Het levende woord

Doet het Woord van God de mensen nog wel iets in onze tijd? Soms gebeurt het — wanneer je met mensen samen over het evangelie praat — dat ze zeggen: het doet mij niets, of: het zegt mij niets, of: het raakt mij niet.

Is het grote Woord dood? Is het krachteloos geworden? Past het niet meer in de moderne situatie? Heeft het zijn tijd gehad? Moet het aangepast worden aan de nieuwe omstandigheden? Is God misschien uitgepraat?

Het is mogelijk dat dat Woord in onze wereld niet aanslaat, omdat wij dat Woord niet tot zijn volle recht doen komen, of omdat we het krachteloos maken vanwege onze inzettingen en uitleggingen. Of misschien omdat we er zo weinig vertrouwen in hebben, dat we het verdunnen tot een smakeloos drankje dat geen mens meer iets doet.

Het is mogelijk dat het de aandacht niet trekt omdat het vloeit uit de mond van mensen die het wel aanprijzen voor anderen maar er zelf niet op bouwen en naar leven. Wee ons dan.

Er is ook een andere mogelijkheid. We lezen in de bijbel over Noach, die een prediker der gerechtigheid genoemd wordt. Hij was de man die geroepen was om in zijn tijd het woord van God door te geven. Hoe was die tijd, waarin Noach leefde? In Matth. 24 wordt die tijd als volgt beschreven: „Ze aten en dronken en paarden, tot de dag dat Noach in de ark ging." (vert. De Vries-Van Stempvoort). Ze leefden dus bijzonder materialistisch.

In die tijd predikte Noach dus de gerechtigheid Gods.

Vond zijn prediking gehoor? Verging het Noach toen zoals het later Jona in Ninevé verging, die ook een prediker der gerechtigheid was en onverwacht gunstige resultaten boekte?

Integendeel.

Van de mensen uit Noachs tijd wordt gezegd, dat ze „niets bemerkten", tot de zondvloed kwam en de ark reeds toegesloten was.

Ze bemerkten niets.

De prediking was langs hen heen gegaan, had hen niets gezegd, niets gedaan.

Was Noachs prediking zinloos geweest? Echte prediking is nooit zinloos. Ze brengt of het leven of de dood. Het woord van God keert nooit ledig terug, maar doet wat God behaagt. Reeds bij het aanbreken van de zondvloed zullen ze bemerkt hebben, dat er waarheid stak in de woorden van Noach. En in de oordeelsdag zal het door hem gesproken Godswoord tegen hen getuigen.

Verging het onze Heer anders, toen Hij Zijn boodschap van het Rijk bracht? Het begin van zijn loopbaan was fantastisch. Hij trok een geweldig publiek. Maar na een paar jaar komt er een kentering. De mensen ontdekken dat het evangelie niet bij hun leven past. Of dat leven moet ingrijpend veranderd worden, of het evangelie moet als onbruikbaar terzijde geschoven worden.

Het laatste gebeurt. In Joh. 6 staat: „van toen af keerden velen van Zijn discipelen terug en gingen niet langer met Hem mee."

Het is mogelijk dat het Woord van God verkeerd gebracht wordt.

Er is ook de mogelijkheid dat de waarde van het Woord niet „bemerkt" wordt vanwege een zware bedwelming die over de mensen gekomen is. We komen iets dergelijks in allerlei situaties van het leven tegen. Een goed echtgenoot kan plotseling van de goede weg afraken. Hij raakt weg van een andere vrouw, die hem verleidt en vergeet zijn eigen vrouw voor haar. In zo'n situatie kun je met een keur van argumenten proberen de „verleide" op het dwaze van zijn handelen te wijzen, maar er is geen woord te vinden dat helpt. Hij zit zo vol van haar, dat niets van wat je zegt tot hem doordringt. Totdat de roes voorbij is, en hij weer „voor rede vatbaar" wordt.

We houden het maar bij wat in de Hebreeënbrief staat: Het Woord Gods is levend en krachtig en scherper dan enig tweesnijdend zwaard. En bij wat Jezus zegt: Hemel en aarde zullen voorbijgaan, maar mijn woorden zullen geenszins voorbijgaan.

H. v. d. Werf

VERSCHIJNING ‚DE CHRISTEN'

Ons weekblad zal NIET verschijnen — in verband met de vakanties — op 4 juli, 18 juli, 1 augustus, 15 augustus en 29 augustus. Inzenders van berichten en mededeling, dienen hiermee rekening te houden!

zand en zaad

We hadden het dus over de voorganger verleden week. Ik zou er nog op terugkomen. Vreest niet, slechts deze keer nog.
We hebben voortdurend wel een paar gemeenten in ons land, die zonder voorganger zijn. Niemand verwijte mij dat ik kennelijk vergeten ben wat ik een paar maanden geleden over predikanten schreef. Ik ben dat niet vergeten, maar nuchter genoeg om de werkelijkheid van nu in te zien. Die werkelijkheid is dat sommige gemeenten uitzien naar een man, die verantwoordelijkheid op zich wil nemen een gemeente naar geweten en beste weten te dienen met raad en daad.
Men vraagt zich wel eens af, ook bij andere gelegenheden zoals het verkiezen van mannen voor bepaalde taken in de unie van gemeenten, welke maatstaven worden aangelegd. Verleden week repten we even over zijn preekvaardigheid en over zijn plichtsbesef. U en ik zouden nog wel een paar zaken kunnen aanhalen. Misschien, zouden we in een vertrouwelijk gesprek zelfs een tocht wagen naar zijn vermoedelijk karakter. Zou het zo vreemd zijn, indien we dan terloops ook aan zijn herkomst dachten? O nee, niet als een doorslaggevende faktor, maar om zo goed mogelijk te weten te komen welke man we voor ons hebben. Zo zouden we stukje bij beetje samenbrengen, weer niet om ons daarop vast te leggen of te denken dat we in staat zouden zijn ons geheel van de man, van de gehele man, meester te maken, maar om enigszins op de hoogte te zijn van 's mans bestaan.
Het is duidelijk dat het niet mogelijk is om in een gemeentevergadering, waarin het beroepingswerk aan de orde is, zo uitgebreid en indringend over voorgangers te spreken. Ik kan me zelfs voorstellen dat men in 'n raadsvergadering niet altijd overal zo ver komt. Terwijl men dat eigenlijk toch wel moest, want men beroept een voorganger tot dusver voor onbepaalde tijd. Dat wil zeggen: beroept men iemand, dan betekent dat zeer waarschijnlijk dat men hem een vaste aanstelling geeft zonder enige clausule over de lengte van de diensttijd. Het kán dus voor het leven betekenen.
Het is denkbaar dat iemand het hart zwaar wordt. Want, zegt hij, ik ken zelfs alle voorgangers niet. Vroeger was het aantal niet zó groot en in een raad waren er altijd wel een paar, die nagenoeg alle predikanten kenden. Maar de kring wordt steeds groter en groter. Natuurlijk nodigen we wel een paar uit om ze eens te horen, maar we weten zelf wel dat een preek niet alles zegt. Zelfs twee preken niet. De man op de kansel is misschien een heel andere onder dat gestoelte.
U voelt niet voor een hoorkommissie. Voor een klein aantal broeders, dat eens op reis gaat, een zondag doorbrengt in een gemeente om daar enig licht op te steken over de predikant daar. Ja, zo'n hoorkommissie zou met veel zorg samengesteld moeten worden en moeten bestaan uit mensen met scherpe ogen en oren, die wijd open zouden moeten staan. We hebben in onze uniegemeenschap toch een vertrouwenskommissie? Tot dusver bleven de broeders zeer op de achtergrond. In de regel kwamen ze ook alleen maar in aktie als het hier of daar erg stroef begon te lopen. Als er wat moeilijkheden rezen tussen gemeente en voorganger. Of als een voorganger sterk het gevoel had niet meer verder te kun-

---

IN MEMORIAM

Ds. Johannes Burginus de Neef

Na een moedig gedragen lijden nam de Heer, op zaterdag 21 juni j.l., tot Zich in Zijn heerlijkheid broeder Johannes Burginus de Neef, sinds 1 juli 1956 emeritus-voorganger te Winschoten. Ds De Neef werd 77 jaar. Woensdag 25 juni vond, vanuit de baptistenkerk 't Venster te Winschoten, de begrafenis plaats.
In februari 1933 verbond broeder De Neef zich als voorganger aan de baptistengemeente te Vriescheloo. Diende hij voordien als beroepsmilitair het nederlandse leger, sindsdien betoonde hij zich een strijdbaar en dapper soldaat van Jezus Christus. Waar Zijn Overste en Leidsman hem ook riep — 's Gravenhage-Oost (1937-1941), Arnhem (1941-1943), Nieuwe Pekela (1943-1948) en Winschoten (1948-1 juli 1956) — hij nam met grote getrouwheid en plichtsvervulling zijn plaats in. Na zijn emeritering diende onze overleden broeder nog dikwijls de gemeenten met predikdiensten; in het bizonder dient hier de gemeente te Ter Apel genoemd te worden die hij in vakante tijden met raad en daad ter zijde stond.
Met name de oorlogsjaren waren voor ds De Neef en zijn gezin zware jaren. Verzetsaktiviteiten voerden hem naar een gevangenkamp in Duitsland, waaruit hij pas na het beëindigen van de oorlog terugkeerde.
De reeds vele jaren bestaande evangelisatie-post in Winschoten, die vanuit de gemeente te Nieuwe Pekela werd bediend, werd door broeder De Neef in 1948 afgerond met de zelfstandigwording van die arbeid. Hij werd de eerste eigen voorganger van deze jonge gemeente.
Velen in onze gemeenten, in het bijzonder in het Noordoosten van ons land, gedenken ds De Neef in dankbaarheid. Zijn optimisme, zijn humor en vooral zijn geloofsijver en -moed blijven hen in herinnering.
We wensen mevrouw De Neef, haar kinderen en kleinkinderen Gods troost toe en zijn met hen de Heer dankbaar voor wat Hij gaf in Johannes Burginus de Neef.
„Hij is verlost, God heeft hem welgedaan".

v.D.

Aan rustige wateren

EBEN-HAEZER

En Samuel nam een steen en stelde die op tussen Mizpa en Sen; hij gaf hem de naam Eben-Haëzer, en zeide: Tot hiertoe heeft ons de Here geholpen. (1 Sam. 7:12).

Er was hulp nodig en die was er gekomen. Niet vergeefs wordt naar hulp uitgezien, als we deze verwachten van Hem, Die een Helper is in nood! In het boek der Psalmen komen we herhaaldelijk tegen, dat bij de Heer hulp te verkrijgen is:

Gij waart mijn hulp (Ps 27:9)
Onze ziel verwacht de Here, Hij is onze hulp (Ps 33:20)

Dat getuigt evenzeer het Nieuwe Testament. Als Paulus zich verantwoordt voor koning Agrippa, zegt hij: „als een getuige, die hulp van God heeft ontvangen tot op deze dag, sta ik dus hier" (Hand. 26:22). „Daarom kunnen wij met vertrouwen zeggen: de Here is mij een Helper, ik zal niet vrezen; wat zou een mens mij doen?" (Hebr 13:6).

Mensen zijn vergeetachtig. Het is enerzijds een zegen, dat we niet alles onthouden, en de last van het verleden meedragen. Van véél moeten we zeggen: „dat weet ik niet meer, dat is al zo lang geleden". Anderzijds zijn er dingen, die we niet moeten vergeten; die moeten worden vastgelegd. Samuel deed dat door het oprichten van een steen, en de naam van de steen was „Eben-Haëzer", letterlijk vertaald: „steen der hulp". Vader Jacob richtte eertijds ook een steen op te Bethel, om de herinnering levend te houden, dat de Heer hem daar in de droom was verschenen!

Vergeet nooit één van Zijn weldadigheden,
Vergeet ze niet, 't is God, die ze u bewees!

Toen Israel door de Jordaan was heengetrokken, richtten zij gedenkstenen op. Op uitdrukkelijk bevel van de Heer werden twaalf stenen uit het midden van de Jordaan overgebracht naar de oever.
Niet alleen een steen, soms werden ook altaren opgericht. Enkele voorbeelden: Nadat Noach, door de zondvloed heen, opnieuw de aarde betrad, bouwde hij een altaar voor de Heer.
Na het verslaan van Amalek bouwde Mozes een altaar en noemde het: „De Here is mijn banier".

Samuel nam een steen en stelde die, hij gaf hem de naam Eben-Haëzer, en zeide: „Tot hiertoe heeft ons de Here geholpen".
Tot hiertoe. Dat betekent een pauze, tijd nemen voor overdenking, bezinning, herinnering, om dan weer verder te gaan.

Laat ons een gedenksteen oprichten in ons hart; ons herinneren de zegeningen, die Hij schonk. Liefelijke herinneringen aan tijden, waarin ons de Heer zeer nabij was, en we, als Jacob te Bethel, de ladder die naar de hemel reikte, vóór ons zagen!

Apeldoorn D. Slort

(Uit: Ons Gemeenteblad)

---

nen. Waarom zullen we die broeders niet wat meer armslag geven. Van hen mogen wij verwachten dat ze goed op de hoogte zijn van de onder ons dienende broeders. Meer wellicht dan enige andere instantie. Opdat u me niet verkeerd begrijpt: ik bedoel niet dat deze broeders de gemeenten het werk uit de handen nemen. Niet dat zij de bevoegdheid zouden krijgen om zelfstandig te opereren en de dienaren heen en weer zouden kunnen dirigeren. Die dat waarschijnlijk ook helemaal niet zouden nemen, zomin als gemeenten zonder meer zouden aksepteren wat hun zou worden toegezonden. Maar deze vertrouwenskommissie zou misschien, volkomen vrijblijvend, advies kunnen geven. Ze zouden een ontmoeting met de raad der gemeente kunnen hebben om met hen samen te beraden wat gedaan zou kunnen worden. Zo'n advieskommissie inzake beroepingswerk, die niemand verplicht is uit te nodigen, maar die zeker de moeite (en kosten) waard zou zijn eens te horen, zal toch niets liever willen dan de gemeenten zinnig dienen, denkend aan wat David eens zei: om het huis van de Heer, onze God, wil ik het goede voor u zoeken. Ze zou zich immers binnen de kortst mogelijke keren zelf het leven benemen, indien ze ondoordacht en onoverwogen maar wat zei.

Ik kan me niet voorstellen dat de vertrouwenskommissie zelf deze dienende taak van de hand zou wijzen, al betekent het voor haar wel taakvergroting en zwaardere belasting. Ik heb de indruk dat ze vele gemeenten een werkelijke dienst zou bewijzen indien zij zich bereid verklaarde dit stuk werk er bij te willen nemen. Natuurlijk, zoiets zou een algemene vergadering moeten passeren, daarvoor is het belangrijk genoeg, maar een vakante gemeente ziet er nu misschien al wat in.

Huizinga

HARTELIJK DANK!

Aan de U.C., de C.v.d.O., de Baptistengemeenten, de stichting Tabitha en aan de voorgangers en emeriti.

Broeders, zusters en vrienden!
Aangezien mij door de voorbereiding voor een bezoek aan mijn broer in Californië, de gelegenheid ontbreekt, allen persoonlijk te schrijven, moge ik noodgedwongen langs deze weg u allen hartelijk danken.
Dat onze gemeenschap in de 'Unie' een realiteit is, bleek duidelijk uit het medeleven, ons betoond bij het afscheid van de gemeente Apeldoorn en het gaan met emeritaat.
U hebt 15 juni voor ons tot een onvergetelijke dag gemaakt!
Mede namens mijn vrouw en onze kinderen heel, heel hartelijk dank voor al uw liefde en vriendschap.

Apeldoorn, 21 juni 1969 D. Slort

WEEKEND MUZIEK-CONTACT OP DE VINKENHOF

Zon en zang hebben voor een onvergetelijk weekend gezorgd. Op een frisse manier heeft de heer Ruppel de zang geleid en de bezoekers, meer dan dertig, geïnspireerd en gestimuleerd. De gehele zaterdag werd besteed aan het doornemen van drie koorwerken, die de zondagochtenddienst in de Utrechtse gemeente zouden sieren. Zo hard werd er op de muziek gestudeerd en vooral op het moderne „Heiliger Vater" van Hans-Georg Lotz, dat de heer Ruppel verontschuldigend zei: „Morgenmiddag als ik weg ben mag u op mij schelden, maar eerst zullen we zingen."
Voor de meesten was, vooral dit moderne lied te zingen, met z'n verrassende wendingen en klanken, 'n grote voldoening. Van de zangers werd een volledige concentratie vereist, waardoor een enorme climax in het geheel ontstond. Fijn gingen ook de andere stukken, die een stevige begeleiding kregen door het orkest, dat de heer Fischer uit Hengelo meebracht.
Over de uitvoering was onze dirigent dankbaar zoals hij later vertelde. „Tevreden niet, want een koorleider is immers nooit tevreden".
De heer Brandt stelde tegenover alle onvolmaaktheden het feit dat we samengekomen waren om ons geloof te uiten in een lied, dat het diepste van ons hart kan weergeven. De vreugde om dit samen te doen hebben we allen beleefd in deze sfeer, waartoe ook werkelijk alles bijdroeg. B. v. d. Burgh

Groeten uit Boedapest

Als afgevaardigde van de Nationale Commissie tegen het Alcoholisme had ik het voorrecht het 15e Internationale Congres over voorkoming en behandeling van alcoholisme, te Boedapest van 9-18 juni j.l. te mogen bijwonen. Als deelnemer aan dit congres had ik tevens het hooggewaardeerde voorrecht de stad Boedapest en onze geloofsgenoten aldaar te leren kennen.

Om te beginnen: groeten van allemaal aan allemaal. Dat klinkt dan een beetje vreemd, maar zó hebben zij, die ik ontmoette, het mij gezegd: Groet onze zusters en broeders in „Hollandia". Hetgeen dus bij dezen geschiedt. En hetgeen bij dezen van harte geschiedt. Ook uw groeten zijn overgebracht aan de onze dáár. De Unie-voorzitter, ds C. Mostert had mij een groet voor hen meegegeven, waarna zij gaarne luisterden.

Een telbare schare

Er zijn momenteel zo'n 20.000 baptisten in Hongarije. Dat is een groot aantal, vergeleken bij Nederland, als we bovendien bedenken, dat de totale bevolking omtrent 10 miljoen personen omvat.

Volgens het laatste „jaarboek" zijn er officieel 101 gemeenten, maar 6 daarvan zijn momenteel gefuseerd met een andere gemeente.

Ik schrijf „momenteel". Dat heeft z'n bedoeling. De situatie met deze gemeenten is n.l. déze, dat zij eens grote(re), bloeiende en zelfstandige gemeenten waren, die echter door omstandigheden minder dan 50 leden tellen.

Welke die omstandigheden zijn? Als regel deze: door de toenemende industrialisatie wordt in de industriesteden méér verdiend dan op het platteland. Vandaar dat er een trek van het platteland naar de stad is, waardoor onze baptistengemeenten leden verliezen, als regel jonge gezinnen. Als een zelfstandige gemeente minder dan 50 leden telt, kan zij niet meer als lid in de bond van baptistengemeenten opgenomen zijn. Daar zulke gemeenten echter vaak een rijke historie hebben en een goede werfkracht, wordt niet overgegaan tot opheffing van de gemeente en tot inschrijving van de leden in een andere gemeente, maar wordt een oplossing gevonden, door deze gemeenten met behoud van eigen zelfstandigheid tijdelijk te laten fuseren met een grotere gemeente.

Er zijn dus 95 gemeenten, die functioneren. Het ware fout te denken, dat deze gemeenten, dat de grenzen van deze gemeenten zich beperken tot een dorp of een stad. Neen, het is beter te spreken van regionale gemeenten. Tot deze 95 regionale gemeenten moeten dan gerekend worden 295 neven-gemeenten. Dat zijn gemeenten, die niet zelfstandig zijn, maar wél een vrij zelfstandig leven leiden en op weg zijn naar volledige zelfstandigheid. Zij tellen tussen de 20 en 50 leden; zodra zij 50 leden of meer hebben en sterk genoeg zijn om op eigen benen te staan, maken deze nevengemeenten zich zelfstandig. Als regel is dat tijdstip gekomen, als ze een eigen voorganger kunnen onderhouden.

Bij deze 95 regionale gemeenten moeten dan ook nog eens 220 posten geteld worden. Daar zijn minder dan 20 leden. Meestal zijn het evangelisatieposten, of groepjes van gelovigen, die door omstandigheden niet een grotere gemeente kunnen bezoeken.

Een bezoek aan de grootste gemeente in Boedapest

Toen ik zondag 8 juni aankwam, werd ik afgehaald door mijn gastheer en zijn vrouw, leden van één der 22 gemeenten in Boedapest (totaal zo'n 4.000 leden). Na een korte rustpauze stapten we op de tram, om een dienst bij te wonen in de grootste baptistengemeente in Boedapest, die in de János Hock utca 12 in het 8e district. Deze gemeente telt 250 leden, die echter niet allen meelevend zijn. In de avonddienst waren zo'n 70-80 mensen aanwezig.

Het was een bijzondere dienst, die stond onder het motto: Wij zijn pelgrims. Na een niet zo erg lange preek n.a.v. Ex 37 : 1-9 werd door de jeugd een spreek- en zangspel opgevoerd n.a.v. De christenreis, van John Bunyan. Het gesproken en gezongen gedeelte werd voor mij zo veel mogelijk vertaald, door een duitssprekende zuster, die achter mij zat. Wat mij boeide, was de prachtige zang van deze jonge mensen. Wat mij trof, was, dat zij in hun kleding een veel welvarender indruk maakten dan het publiek op de straat.

Wat mij verder in deze dienst trof, was het langzame zingen der gemeente. Een lied als: O liefde Gods oneindig groot, zingen wij graag, maar dan wel wat vlot. Ook in andere diensten trof mij dit langzame zingen. In gesprekken met jonge mensen kwam naar voren, dat zij wel wat vlugger wilden zingen . . . .

Na de dienst bracht ik uw groeten over. En had dan tevens een gesprek met de voorganger en enkele bezoekers. Ook werd ik aangesproken, in perfect Duits met een silesisch accent, door een student uit de DDR, die aan de universiteit van Boedapest tandheelkunde studeert.

Deze gemeente heeft een zware wolk boven zich. De kerk met zo'n 1.000 zitplaatsen, de grootste van Boedapest en zo bijzonder geschikt voor grote, stedelijke of regionale bijeenkomsten, zal moeten worden afgebroken. Reeds nu moesten enkele galerijen onderstut worden. De kerk is na de eerste wereldoorlog gebouwd met wat men daar noemde bauxietcement. Daar is enorm veel mee gebouwd, en het blijkt nu, dat dit cement maar een beperkte levensduur heeft, waardoor talrijke gebouwen op de afbraaklijst staan, o.a. deze kerk. Dat de gemeente niet zo'n grote kerk nodig heeft, weet men, maar het jammerlijke is, dat als deze kerk wordt afgebroken, men geen eigen grote kerk voor bovengemeentelijke bijeenkomsten meer heeft

Een bezoek aan de kleinste gemeente

Zondag 15 juni, des avonds om vijf uur, zat ik in de kleinste baptistenkerk van Boedapest, die in de (landelijke) voorstad Budakezi. De kerk is meer een kamer, aangebouwd aan een huis, maar wel in de vorm van een kerkzaal, en met de allures daarvan: een echte preekstoel, een kruis aan de wand, en ramen als in een kerk. Er konden misschien zo'n 40 mensen in, maar die zullen dan zitten als haringen in een ton. Er waren zo'n 15 aanwezigen, waarvan 1/3 beneden de 20 jaar en boven de 15! Ondanks deze kleine gemeenschap was er toch een koortje, dat onder leiding van de voorganger zong. En prachtig zong.

De dienst had het karakter van een vrije samenkomst. Na de prediking over de noodzaak van het kruisdragen (n.a.v. Luc 9:24-27) werden er enkele gedichten voorgelezen, enkele getuigenissen gegeven, enkele soli gezongen. Na iedere bijdrage riep men in koor: dank u. Ook daar heb ik uw groeten overgebracht, en o.a. gesproken met een vrouw, die 50 jaar geleden als kind enkele maanden in Beuningen (Twente) doorbracht. Nederlands kende zij niet meer.

De predikant dezer gemeente werkt in een fabriek, in dezelfde waarin ook zijn vrouw werkt. Dat is met veel voorgangers zo . . . Met zijn zoon sprak ik daarover (in het Engels), die mij vertelde, dat zijn vader in de fabriek er geen last van heeft, dat hij predikant is. Men waardeert het, dat hij voor zijn overtuiging durft uit te komen.

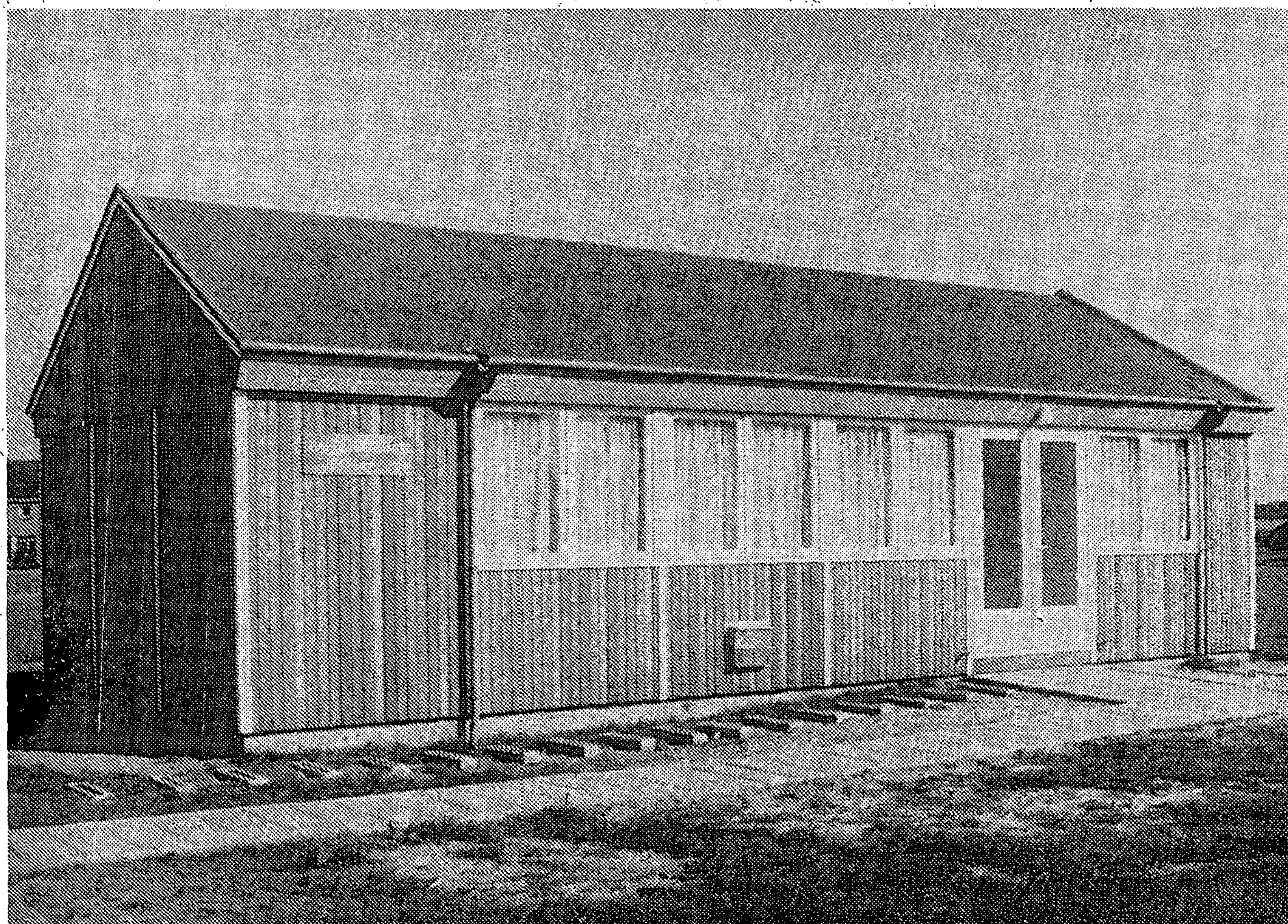
Een volgende keer verder!

PLOEGER

KERK EN KRANT

De Raad van Kerken in Purmerend heeft met de Nieuwe Noordhollandse Courant een overeenkomst gesloten. Dit driemaal per week verschijnende nieuwsblad zal voortaan maandelijks een pagina kerknieuws brengen. De verantwoordelijke redaktie voor die pagina wordt door de Purmerendse Raad van Kerken benoemd.

Nieuw wijkgebouw in Heemskerk

„De gemeente in de IJmond is wel een bijzonder bevoorrechte gemeente", zei de algemene secretaris van de Unie van Baptisten Gemeenten, zaterdag 21 juni jl. bij de opening van het nieuwe gebouw in Heemskerk. Daar waren alle aanwezigen het roerend mee eens.

Zo zien de leden en een brede kring van vrienden het ook. Nog maar nauwelijks bekomen van de opening van de nieuwe kapel in IJmuiden op 1 maart jl. mocht de gemeente nu reeds het nieuwe gebouw in Heemskerk in gebruik nemen. Het gebouw is niet groot en dat was dan ook de reden, dat voor de opening geen uitnodigingen waren verzonden. Ds Van der Laan vertegenwoordigde heel de Unie-gemeenschap en verder waren alleen de eigen mensen aanwezig.

De voorganger van de gemeente, ds G. van 't Wout bepaalde de aanwezigen, na een hartelijk woord van welkom, bij de woorden van de Heer, zoals vermeld in Joh. 10 : 1-16 en speciaal bij de woorden „Ik ben de goede Herder". Het past ons, om van dit samenzijn in dit eenvoudige gebouw, ook een eenvoudige dienst te houden, aldus ds Van 't Wout. Wij zijn dankbaar, dat we dit moment mogen beleven en heel bewust willen wij in dit gebouw fundamenteel bezig zijn. En fundamenteel bezig zijn is Evangelieverkondiging. Daarvoor is in de allereerste plaats dit gebouw neergezet. Om de Blijde Boodschap te verkondigen. Maar tevens een gebouw waar de gemeente kan samenzijn, want een eigen huis is nodig voor het gezin van Jezus Christus. Monumenten zijn niet nodig, maar wel een gelegenheid waar het gezin van Jezus Christus zich thuis voelt. We hopen ook van ganser harte, aldus de voorganger, dat de roepstem van de Heer ook naar buiten gehoord zal worden.

Het is heerlijk om nu een ontmoetingscentrum te hebben waar plaats is voor onze jonge mensen, waar Zusterhulp zich in eigen huis kan voelen en waar de bijbelklassen kunnen worden gehouden. Dit alles stemt tot grote vreugde en dankbaarheid.

Ds Van 't Wout memoreerde nog, dat de post Heemskerk voor een groot gedeelte bestaat uit leden, die uit verschillende gemeenten in ons land naar de IJmond zijn getrokken. Veelal met een eigen opvoeding en met eigen gewoonten. Het is heel belangrijk, volgens ds Van 't Wout, dat we als baptisten uit allerlei streken van ons land, hier in IJmond-Noord elkaar hebben gevonden en met elkaar hebben leren leven. Telkens weer bleek immers, hoe verschillend we waren. Ds Van 't Wout besloot zijn korte predikatie met woorden van dank voor de offervaardigheid en voor het vele werk, dat door zovelen is verricht in de laatste maanden.

Ouderling broeder Bouhof droeg daarna het gebouw op aan de Heer der Gemeente.

Felicitatieberichten van de U.B.S. en van Burgemeester en Wethouders werden voorgelezen.

Zoals reeds vermeld, sprak ds Van der Laan namens de Unie-gemeenschap. Naast de hartelijke gelukwensen en woorden van bewondering wilde ds Van der Laan ook nog graag een advies doorgeven. Baptisten hebben de drang om maar zo gauw mogelijk zelfstandig te worden, aldus de algemene secretaris. En veelal gebeurt dat in goede verstandhouding, maar het houdt ook vaak in, dat men van elkaar vervreemdt. We gaan soms te gauw uit elkaar terwijl we elkaar zo nodig hebben. Met deze woorden besloot ds Van der Laan zijn hartelijk toespraakje.

Broeder Wolters kreeg daarna het woord om namens IJmond-Zuid een bloemenbak en 2 collectezakken aan te bieden.

Zusterhulp Heemskerk bood bij monde van de presidente zuster Pasveer, 10 bundels Lofzangen en Gebeden aan. Met nadruk werd erbij vermeld, dat deze bundels voor de gasten bestemd waren.

Zusterhulp uit IJmuiden had het goede idee om een aantal glazen aan te bieden en deed dat met een hartelijk toespraakje van haar presidente zuster Bouhof.

Namens de jeugd van de post Heemskerk boden 2 jonge mannen de Bijbel aan, kort maar krachtig.

De kinderen van de zondagsschool kwamen onder aanvoering van één van de leidsters, zuster Prigge, met volle handen naar voren. Toen alle wensjes waren opgezegd, soms na diep nadenken, stonden op het podium een pedaalem-

mer, een spiegel, een vloerwisser, theedoeken en een hallamp.
De bijbelklas besloot de rij van aanbieders met een prachtige bloemenvaas met bloemen en een plant.
Het zangkoor uit IJmuiden zong daarna *„Vertrouw op God”*. Aan het begin van de dienst had het koor reeds het lied gezongen *„Hoe groot zijt Gij”*.
Ouderling broeder Prigge besloot deze eenvoudige maar vreugdevolle dienst waarin blijde liederen werden gezongen, met dankzegging.
De gemeente in de IJmond is de Heer dankbaar voor alles wat ze mocht ontvangen en ze gaat in vol vertrouwen verder. Ze voelt zich inderdaad een bevoorrechte gemeente.
Het gebouw bevat een zaal, waar ongeveer 65 mensen samen kunnen komen. Verder een kleine jeugdzaal met een ingebouwde keuken en enkele kasten en een halletje met een toilet. De buitenwand is van red-cederhout. Van binnen is het gebouw in frisse kleuren geschilderd. De vloeren zijn belegd met tapiflex waarop de blank houten stoelen goed uitkomen.
Kortom een keurig geheel.

W. J. Blanken

VERSCHIJNING ‚DE CHRISTEN’

Ons weekblad zal NIET verschijnen — in verband met de vakanties — op 4 juli, 18 juli, 1 augustus, 15 augustus en 29 augustus. Inzenders van berichten en mededeling, dienen hiermee rekening te houden!

Lezers aan het woord

RIJKSSUBSIDIE?

We vernamen onlangs dat de U.C. een commissie had ingesteld ter bestudering van het advies van de staatscommissie-Van Walsum plus het voorstel van onze minister van financiën Witteveen.
Zoals we uit publicaties vernamen gaat het hier in het advies Van Walsum om een voorgestelde toekenning van een jaarlijkse subsidie aan de gezamenlijke kerken (met meer dan 10.000 leden) ten bedrage van 50 miljoen gulden en het „nee” dat minister Witteveen hierover uitspreekt (waarbij hij dan een aparte regeling voorstelt ten aanzien van die kerken die tot nu in aanmerking komen, op grond van een staatsbesluit rond 1815, voor een staatssubsidie, d.m.v. een afkoopregeling)
De Generale Synode van de Hervormde kerk hield zich reeds met deze zaak bezig. In hemdsmouwen, zoals een krant berichtte. Daarbij was o.a. de vraag aan de orde of de kerk voor de kosten van haar eigen kerk-zijn een bijdrage van de overheid kan aanvaarden.

Inmiddels berichtte de pers dat de Hervormde Synode wil aansturen op een opvolging van het advies Van Walsum.

Het lijkt me toe, dat er rond het advies van genoemde Staatscommissie, juist ook voor ons baptisten, interessante stof voor handen is. Tenslotte hebben we ons altijd principieel uitgesproken voor „een vrije kerk in een vrije staat”.

En ook de argumentatie van minister Witteveen: dat „geloofsovertuiging en geloofsbeleving bij uitstek in de persoonlijke sfeer liggen en dat gewetensvrijheid een volkomen vrije keuze van iedere burger vraagt,” spreekt ons baptisten, dacht ik, nog altijd aan. Zoals trouwens het argument van prof. Strijd ter synodevergadering, stellend dat „de aard van de kerk zodanig is, dat zij geen overheidsgelden kan aanvaarden”, velen onder ons als muziek in de oren klinkt, al pikken wij dan ook wat graantjes mee bij subsidiëring van kerkbouw en het op gang houden van onze jeugdbeweging, bijvoorbeeld.

Het rapport Van Walsum brengt dus weer onze principia in discussie. En we zullen daar weer lang en veel over moeten en kunnen praten.

Zie ik het goed, dan is er echter méér aan de orde. Het komt me voor, dat het kerk-zijn opnieuw ter discussie komt door dit rapport. M.i. is opnieuw de vraag aan de orde gesteld, of wij, bij steeds zwaarder wordende financiële lasten (denk aan kerkbouw in onze grote steden-ontvolking van het platteland — stijgende voorgangerssalarissen enz.) het zonder overheidssteun kunnen redden.

Zo niet, dan zullen we bij weigering van staatssubsidies voor consequenties komen te staan. Voor de grotere kerkgenootschappen zullen deze uiteraard ingrijpender zijn dan voor ons, doch ook aan ons zullen ze niet voorbijgaan.

Het lijkt me toe, dat er, zonder rijkssteun, nieuwe vormen van kerk-zijn zullen moeten worden geaccepteerd.

Prof. Strijd vertolkte ter synodevergadering reeds de mening, dat als de kerk in haar huidige gestalte niet kan doordraaien, zij dan maar het niet-wezenlijke werk moet loslaten en hij verwachtte dat dit een zuivering van de kerk zou betekenen, waardoor zij zou worden teruggeworpen op haar eigen verantwoordelijkheid.

En de sjaloom-groep Wassenaar liet reeds horen dat de nadelen van een staatssubsidie o.a. waren: dat de groei van nieuwe kerkvormen er door belemmerd worden, doordat bestaande vormen kunstmatig worden beschermd, hetgeen verstarring betekent en dat de institutionele kerk zonder enig recht door de overheid bevoordeeld wordt.
Ik ben blij dat de U.C. deze zaak door middel van een studiecommissie aan de orde heeft gesteld. Niet alleen omdat wij daardoor gelegenheid krijgen ons getuigenis te laten horen t.a.v. deze dingen, doch ook omdat onder ons belangrijke aspecten aandacht krijgen.

Daarom ben ik benieuwd welk geluid de commissie zal laten horen, alsook of er nog lezers van ons weekblad aan het woord zullen komen over deze zaken. U hebt begrepen dat ik met dit ingezonden stukje daartoe wilde stimuleren.

Enschede H. P. de Boer

WELKOM IN LEIDEN

De Baptistengemeente te Leiden nodigt vakantiegangers in Katwijk, Noordwijk en verdere omgeving hartelijk uit tot bijwoning van haar kerkdienst die zondags wordt gehouden om 10 uur vm. Het kerkgebouw staat aan de Oude Rijn nr. 3 te Leiden.

De sekretaris, M. van den Berg

gemeenteberichten

HANDELINGEN 69 IN LEEUWARDEN

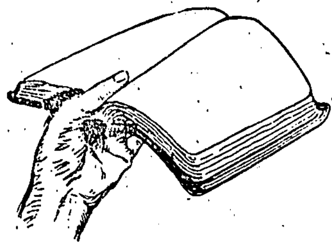
Leeuwarden - (F. v. d. W/C. v. W.) Er is een gezegde: Geen bericht goed bericht. Dat men reeds geruime tijd niets van onze gemeente heeft gehoord betekent dan ook beslist niet dat het in Leeuwarden niet goed zou gaan. Integendeel, allerwegen zijn groei en werkzaamheid waar te nemen. Regelmatig zijn er mensen die een bewuste keuze doen voor Christus en door de doop in de gemeente mogen worden opgenomen.
Onze voorganger ds G. Brongers brengt met overtuiging het Woord aan een stijgend aantal bezoekers. De gedachten gaan uit naar de stichting van een tweede gemeentecentrum, maar ook het huidige gemeentecentrum heeft onze aandacht. Allen die gedurende enkele jaren niet in onze kerk geweest zijn zullen zich terugvinden in een volledig vernieuwd interieur. Behalve een goede opkomst in de diensten mogen wij ons verheugen in een bloeiend verenigingsleven, zoals een viertal zondagsscholen en meerdere meisjesclubs, een zangkoor, jongere en oudere jeugdgroepen (z.g. „Zondagavondjeugd”) en niet te vergeten twee zusterkringen, terwijl regelmatig ons muziekkorps, dat reeds in ruimere kring bekendheid geniet, medewerking aan de erediensten en samenkomsten verleent.
Ook de gemeente Leeuwarden heeft dankbaar gebruik gemaakt van de mogelijkheden die de aktie Handelingen 69 heeft geboden. Aanvankelijk was de aktie hoofdzakelijk naar binnen gericht, d.w.z. dat de gemeente door de vorming van gespreks- en gebedskringen zich opnieuw bepaalde bij haar roeping. Vervolgens mochten wij naar buiten bekendheid geven aan onze aktie door het optreden van Irene Jordan voor een goed gevulde „Harmonie”-zaal, terwijl een week later in de Westerkerk door de Houston-groep een bell-ringing concert werd gegeven. Door onze gemeente werd in aansluiting daarop een drietal evangelisatiebijeenkomsten gehouden waar op indringende wijze door resp. ds S. J. Zijlstra, ds F. E. Huizinga en br E. de Haan het aloude maar nog steeds aktuele Woord werd gebracht.
Al deze aktiviteiten hebben niet geresulteerd in grote groepen bekeerlingen maar wel tot een verdieping van het geloofsleven en een verbreding van onze aktiviteiten waardoor kansen geschapen zijn voor de toekomst. Wij hopen dan ook na de vakanties deze aktie voort te zetten o.m. door het houden van een forumdienst, bij te wonen door mensen uit de onmiddellijke omgeving van ons kerkgebouw.

BAPTISTENGEMEENTE VAN VALENCIA BLIJFT REGISTRATIE WEIGEREN

Hoewel men verwacht, dat vele baptistengemeenten in Spanje op hun aanvankelijke weigering zich te laten registreren bij de overheid zullen terugkomen, heeft pastor Juan Torras, voorganger van de Eerste Baptistengemeente te Valencia in het blad van deze gemeente verklaard, dat men zich niet zal laten inschrijven. „Wij aanvaarden ten volle de konsekwenties”, aldus schrijft Torras, „we willen geen zekere rechten”. „Wij vragen vrijheid die niet diskrimineert tussen katholieken en niet-katholieken”.

BERICHT VOOR VAKANTIEGANGERS

In de baptistenkerk te Hoogeveen zullen op de zondagen 13-7, 20-7, 27-7 en 3-8 GEEN avonddiensten worden gehouden.

Wat zullen we lezen?

Hoe bereiken we de mensen, die het Evangelie moeten horen? Dát is de kernvraag van alle evangelisatiestrategie. Paulus beantwoordde deze vraag, door eerst naar de Joden te gaan en aan te knopen bij wat zij reeds wisten.

Zondag	29 juni	Hd 13 : 14-43	De beloofde is in Jezus van Nazareth gekomen
Maandag	30 juni	Hd 13 : 44-52	Van de Joden naar de heidenen
Dinsdag	1 juli	Hd 14 : 1-7	Herhalingsoefening
Woensdag	2 juli	Hd 14 : 8-18	Gevaarlijke verering
Donderdag	3 juli	Hd 14 : 19-28	Moedig verder
Vrijdag	4 juli	Hd 15 : 1-11	Strijd om de zuiverheid van de boodschap
Zaterdag	5 juli	Hd 15 : 12-34	Een zegenrijke beslissing

Twist onder broeders is erg. Dat er twistingen zijn, is echter niet het ergste. Het ergste is, dat twistingen tot tweedracht leiden. En tot verbittering. Zó, dat broeders uiteengaan, alsof zij geen broeders zijn. Geprezen zij echter onze Here, Die Zijn werk niet loslaat vanwege onze onvolkomenheden.

Zondag	6 juli	Hand. 15 : 35-41	Zij gingen uiteen, maar niet als broeders
Maandag	7 juli	Hand. 16 : 1-5	Open plaatsen moeten gevuld worden
Dinsdag	8 juli	Hand. 16 : 6-10	Onder leiding van de Geest
Woensdag	9 juli	Hand. 16 : 11-15	Op Europese bodem
Donderdag	10 juli	Hand. 16 : 16-25	Ondanks is 's werelds loon
Vrijdag	11 juli	Hand. 16 : 26-34	De Heer der wereld zag op aarde
Zaterdag	12 juli	Hand. 16 : 35-40	Aardse rechters moeten wel weten wat zij doen

Pl.

WERELDOMROEP ZENDT DIENST VAN GEMEENTE SNEEK UIT

De Wereldomroep zal zondag 13 juli a.s. de ochtenddienst van de baptistengemeente te Sneek opnemen om die op een later tijdstip uit te zenden. Medewerking aan deze dienst verlenen het gemeentekoor Immanuel o.l.v. P. van Netten en de organist J. de Boer. Voorganger in de dienst is ds J. van Dam.

NIEUWE DIREKTEUR VAN KONVENT VAN KERKEN

Het Algemeen Bestuur van het Konvent van kerken inzake Radio- en Televisiediensten benoemde tot nieuwe direkteur dr G. N. Lammens gereformeerd predikant verbonden aan de kerk te Heemstede. Dr Lammens volgt hiermee ds C. van Rij op die een benoeming tot godsdienstleraar aanvaardde aan een middelbare school te Amersfoort.

In het Konvent van Kerken werken samen de gereformeerde kerken, de gereformeerde kerken (art. 31), de Christelijke gereformeerde kerken, de Bond v. Vrije Evangelische Gemeenten, Het Leger des Heils en de Unie van Baptisten Gemeenten.

PROJEKTENLIJST WERELDRAAD: 46 MILJOEN

De afdeling voor interkerkelijke hulpverlening van de Wereldraad van Kerken vraagt dit jaar van de kerken 46 miljoen gulden voor het gewone hulpwerk.

De projektenlijst voor 1969 bevat 546 projekten in 86 landen. Samen worden ze geraamd op 88 miljoen gulden, maar de meesten strekken zich uit over meerdere jaren.

Het geld is onder meer nodig voor gezondheidszorg, onderwijs, vormingswerk, landbouw- en industriële ontwikkeling en vluchtelingenwerk.
In het kader van het vluchtelingenprogramma bracht de Wereldraad vorig jaar 6859 mensen naar een nieuw vaderland. De meesten kwamen uit Europa en gingen naar de Verenigde Staten (3563) of Australië (2660).

NIEUWE KERK IN LINZ, OOSTENRIJK

In 't Oostenrijkse Linz werd dezer dagen een nieuwe baptistenkerk in gebruik genomen. Voorganger in de openingsdienst was Prediger Anton Kurti, plaatselijk predikant. In het nieuwe kerkgebouw, dat in de Raimundsstrasse staat, is plaats voor 250 personen; het bevat verder een woning voor de voorgangersfamilie en enkele lokaliteiten voor jeugdwerk.
De baptistengemeente van Wenen gaf de stoelen ten geschenke.
De openingsdienst werd door 350 personen bijgewoond.

SBC-VERTEGENWOORDIGER VESTIGT ZICH IN CYPRUS

De nieuw benoemde vertegenwoordiger van de Southern Baptist Convention voor het Midden-Oosten, William W. Marshall, zal zich metterwoon vestigen in Nikosia, de hoofdstad van het eiland Cyprus. De keus voor deze standplaats betekent niet, dat Cyprus nu ook tot het werkterrein van de zending van Southern Baptist Convention zal gaan behoren.

KRANTENJONGENS BEZORGEN DE BIJBEL

Onlangs bezorgden krantenjongens in Madison, Wisconsin, U.S.A. met de krant voor de zondag 70.000 exemplaren van het Johannes-evangelie in hedenaags Engels bij hun abonnees. Deze unieke distributie van „Good News by a Man named John" werd georganiseerd door een plaatselijk comité. Slechts één exemplaar werd teruggezonden.

Mededelingen

Baptistengemeente 2e Exloërmond. Voor hen die in onze omgeving kamperen en de diensten willen bezoeken, maken wij bekend dat de diensten als volgt zijn. Elke zondag om 10 en 7 uur dienst. De eerste zondag van de maand wijkt hier af, dan begint de morgendienst om half 10 + H.A. Zondag a.s. 10 uur dienst, 7 uur doop en H.A.

RADIOUITZENDING

Ds N. J. van Beek van Alkmaar zal dinsdag 8 juli de morgenwijding voor de AVRO-radio (8.50-9.00 u.) verzorgen.

Die fraaie Zaaier

net een blad voor de buurman,
voor m'n collega op 't werk.

Toch 't minste / 't beste wat ik ze geven kan!

PARIJSE VOORGANGER NAAR GUADELOUPE

Pasteur F. Mercadal, hulpprediker van Rue de Lille Baptistengemeente te Parijs zal gedurende twee jaar arbeid verrichten op Guadeloupe, een van de Westindische departementen van Frankrijk. Pasteur Mercadal blijft verbonden aan de Franse Baptisten Federatie.

DR WHEELER BEEINDIGT LEEROPDRACHT IN RUSCHLIKON

Dr John P. Wheeler, sinds 1963 docent in de kerkgeschiedenis aan het seminarium te Rüschlikon zal om gezondheidsredenen zijn leeropdracht beëindigen en half juli terugkeren naar Amerika. Mrs Wheeler was o.a. dirigente van het studentenkoor.

Dr Wheeler studeerde aan Stetson University, Fla. (B.A.), aan Baptist Theological Seminary, Louisville, Ky (B.D.) en promoveerde tot doctor in de wijsbegeerte aan de Universiteit van Edinburgh, Schotland.

ZENDELINGEN NAAR SPANJE

Foreign Mission Board van Southern Baptist Convention (U.S.A.) benoemde de echtparen Robert F. Crider (Birmingham, Alabama) en Jose Antonio Anay (Madill, Oklahoma) tot zendelingen in Spanje.

KAMEROENESE STUDENTEN VOLTOOIDEN STUDIE AAN SEMINARIUM TE HAMBURG

Rodolphe Mangamba en Emmanuel Mbenda uit Zuid-Kameroen zullen in september a.s. met hun voorgangersarbeid in hun vaderland beginnen nadat ze dezer dagen hun theologische studie voltooiden aan het baptistenseminarie te Hamburg.

De beide jonge theologen zullen gedurende twee jaar zendingsarbeid verrichten in Noord-Kameroen in dienst van E.B.M.S. Noord-Kameroen is overwegend islamitisch.

MEDISCHE ZENDING BEDREIGD

De B.M.S. te Londen deelt mee, dat het medisch werk van dit oudste baptistenzendingsgenootschap op verschillende plaatsen in de wereld ernstig bedreigd wordt door financiële tekorten en gebrek aan personeel.

In Kongo kan een hospitaal open blijven omdat een arts in Engeland zich vrijwillig voor een jaar aan dit ziekenhuis verbond. Twee hospitalen in India hebben ernstige financiële mogelijkheden. De financiële moeilijkheden worden veroorzaakt door de noodzaak om gelijke tred te houden met de medische vooruitgang.

VOORDAT U MET VAKANTIE GAAT

Verzoeken wij u vriendelijk het abonnementsgeld van „De Christen" over het 3e kwartaal, dat a.s. dinsdag 1 juli begint, te voldoen door overmaking van f 4,25 op giro 9260 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam. U kunt ook meteen voor 't 2e halfjaar ineens, dus f 8,50 gireren. Uw tijdige overmaking bespaart u de hoge inningskosten van een kwitantie (f 1,25). Dank voor uw medewerking.

De administratie.

ADVERTENTIES

Op zaterdag 5 juli hopen onze lieve ouders

J. GUBLER
C. R. GUBLER—POT

hun 25-jarig huwelijksfeest te gedenken.

Hun dankbare kinderen:
Henk
Catharina en verloofde

De gehele dag thuis.
Alkmaar, Kennemersingel 33

Zo de Heer wil hopen onze lieve ouders

A. DE VRIES
G. DE VRIES—ZOER

op vrijdag 4 juli a.s. hun 50-jarig huwelijk te herdenken.

Dat ze nog lang voor elkaar en voor ons gespaard mogen blijven, is de wens van hun dankbare kinderen en kleinkinderen.

Emmererfscheidenveen, juni 1969
Verlengde Scholtenskanaal O.Z. 2

Receptie op zaterdag 5 juli van 3-5 uur in „De Haven" achter de Bapt. kerk te Emmererfscheidenveen.

Jonge eenvoudige vrouw, met dochtertje van drie jaar, zoekt kennismaking met eenvoudige jonge man van 25 à 30 jaar. Liefst Baptist of Baptist gezind. Brieven onder nr. 139, naar Dalweg 77 te Arnhem.

WAARHEEN MET UW SPAARGELD?

Naar de BOUWSTICHTING der UNIE (U.B.S.)!
U krijgt rente overeenkomstig de door u gewenste opzegtermijn.

Stort uw spaargeld op giro 1504 ten name van Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam of maak uw spaargeld over naar de rekening van de Bouwstichting der Unie bij de Amsterdam-Rotterdam-Bank, Dalweg 77, Arnhem.

VERSCHIJNING ‚DE CHRISTEN'
Ons weekblad zal NIET verschijnen — in verband met de vakanties — op 4 juli, 18 juli, 1 augustus, 15 augustus en 29 augustus. Inzenders van berichten en mededeling, dienen hiermee rekening te houden!

Heden heeft de Heere, na een moedig gedragen lijden, tot Zich genomen in Zijn eeuwige Heerlijkheid, mijn innig geliefde man, onze lieve zorgzame vader en opa

JOHANNES BURGINUS DE NEEF,

op de leeftijd van bijna 78 jaar.
Hij is verlost, God heeft hem welgedaan.
Winschoten, 21 juni 1968
Burg. Venemastraat 7

J. C. DE NEEF—MICHIELSEN

Nieuwe Pekela:
G. H. BROUWER—DE NEEF
G. J. BROUWER

Haarlem:
P. WELTEVREDEN—DE NEEF
F. WELTEVREDEN
en kleinkinderen

De begrafenis heeft woensdag 25 juni j.l. plaats gevonden vanuit de Baptistenkerk ‚'t Venster'.

God heeft thuis geroepen onze broeder en oud-voorganger

Ds J. B. DE NEEF

in de leeftijd van bijna 78 jaar.

Wij zien dankbaar terug op de lange periode, waarin hij onze gemeente heeft mogen dienen.

Winschoten, 21 juni 1969

Baptistengemeente Winschoten

Op 5 juni behaagde het de Here, om uit zijn aardse lijden te verlossen en tot Zich te nemen in Zijn Heerlijkheid, in de ouderdom van 82 jaar, onze broeder

D. VAN DER VEEN
echtgenoot van Gr. Pots

Hij mag nu met de grote schare der verlosten getuigen voor Gods Troon.

Baptistengemeente Dokkum

Heden nam de Heer tot Zich, na een langdurige ziekte, onze lieve man, vader en opa

JAN VAN DAM

op de leeftijd van 62 jaar.

Stadskanaal, 22 juni 1969
Brabantselaan 6

Uit aller naam,
M. van Dam—Wijnsema

In Gods heerlijkheid werd opgenomen onze broeder

WILHELM SMIT

op de leeftijd van 63 jaar, echtgenoot van zr H. Smit—de Vries.

18 juni 1969

Baptistengemeente Stadskanaal

Werft abonnees!

DE CHRISTEN

11 juli 1969
84e jaargang — 27,28

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 85 - 42 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Gewoon anders

Wat hadden ze allemaal een rustig leven kunnen hebben. Ik zal u niet vermoeien met de ‚helden' uit het Oude Testament, die helemaal geen helden waren, maar allemaal mensen van het zelfde kaliber als wij. Om Jakobus aan te halen: Elia was slechts een mens als wij... en iedere ingewijde knikt instemmend, denkend aan zijn vlucht voor Izebel, die hem om het leven wilde brengen. Wat hadden ze allemaal een rustig leven kunnen hebben als God een Mozes, een David, een Amos met rust gelaten had. Nauwelijks heeft Hij de hand op hen gelegd of ze komen onder hoogspanning te staan. En nu dachten wij nog wel dat het zo goed is ‚nabij God te zijn'. Zo rustig, zo veilig, zo geborgen. Voor tijd en eeuwigheid.

Ik geef toe dat ik gauw geïrriteerd raak, maar ik word altijd een beetje wild als ik het evangelie Gods hoor voorstellen als een bad van schuimplastic; als een zegetocht met engelen als lijfwacht. Ja, ik weet wat Paulus schreef: Wij dan, gerechtvaardigd uit het geloof, hebben vrede met God; maar de konsekwenties daarvan zijn ook voor hem verdrukkingen naast de verrukkingen. En dan zijn dat geen kinderachtige. Het gaat meerdere malen om z'n leven.

Neem Simon, de visser. Hij zwalkte met zijn boot over het meer Gennésaret en thuis wachtte zijn vrouw op hem. Je zou bijna schrijven: hoe rustig gleed bootje al over 't spieg'lend meer. Wist hij welke gevolgen het zou hebben, toen Jezus tegen hem zei: Ik stap even aan boord en jij vaart een paar meter het meer op, zodat ik ongehinderd het volk Gods woord kan brengen. Weer een tijd later zegt de rabbi nog verder te varen, naar dieper water en daar de netten uit te zetten. Hij is bij wijze van spreken nooit weer aan land gekomen. Het was gebeurd met de visserij. Hij, Simon, en zijn vrienden, ze trokken de schepen op het land en lieten alles achter en volgden Hem. Niemand had op dat ogenblik kunnen voorspellen waar dat volgen op zou uitdraaien. Niemand zal willen beweren dat het een rustig, veilig leven geworden is, al neem ik aan dat Petrus achteraf gezien nooit spijt zal hebben gehad van de paar jaar met Jezus en van de vele jaren daarna. Je mag misschien niet zeggen dat het een avontuurlijk leven was, maar het was wel leven. Leven volop. Uitputtend en geweldig rijk. Slopend soms, maar buitengewoon heerlijk.

Het evangelie is meer dan een mogelijkheid om zalig te sterven, al zou men op grond van sommige uitspraken en liedjes de indruk krijgen dat dat wel het toppunt is. Het is ongetwijfeld een heerlijke waarheid dat we veilig in Jezus' armen zijn, wanneer het tijdstip van oversteken gekomen is, maar zou het ook kunnen zijn dat God naar de lijdende mensheid kwam om haar hier en nu te zegenen? Ongetwijfeld zijn wij een volk onderweg naar het beloofde land, maar moeten we de woestijn maar woestijn laten en onbewogen door het leed de medebewoners van deze planeet laten omkomen?

Men vond de christenen van de eerste uren maar goddeloze lieden, omdat ze geen tempel noch beeld hadden. Het waren atheïsten meende men. Bovendien waren ze staatsgevaarlijk, want ze offerden de keizer niet, bewezen hem geen goddelijke eer en ondermijnden daardoor het romeinse wereldrijk. Velen van hen werden ter dood gebracht omdat zij op grond van hun christelijk geloof weigerden krijgsdienst te verrichten. Uit de Handelingen citeer ik: Dezen, die de wereld in opschudding gebracht hebben, zijn ook hier gekomen... en zij handelen allen in strijd met de geboden van de keizer door te beweren dat er een andere koning is. En: Deze mensen brengen onze stad in rep en roer, daar zij Joden zijn, en zij verkondigen zeden, die wij als Romeinen niet mogen aanvaarden of volgen. Aan alle kanten begint het te buigen en te barsten. Demetrius ziet de handel bedreigd en de Joden vrezen voor de tempel. Wat zeggen de Joden over Paulus: Want wij hebben bevonden, dat deze man een pest is, iemand, die opstanden verwekt onder alle Joden over de ganse wereld.

Het evangelie opent niet alleen de hemeldeuren, maar legt dynamiet onder kluizen en huizen, onder elke gevestigde en door eeuwen gewijde orde en wanorde en drijft de gelovigen aan zich op te stellen voor waarheid, gerechtigheid en waarachtige vrede tegen elke onderdrukking, uitbuiting en verkrachting.

Allemaal kreten zeggen sommigen. Misschien ook sommigen onder ons. Maar sinds God mensen riep om Zijn woord aan de wereld te zeggen, hebben die mensen gekreten, ook al meenden Izebels, Neros, keizers, koningen, industriebaronnen en oliemagnaten dat ze een pest betekenden voor de door hen geregeerde maatschappij.

Het is duidelijk dat de mensheid om verlossing smeekt, om vernieuwing. Hebben wij onlangs niet gezongen: Wij hebben een woord voor de wereld, die sterft aan haar twijfel en strijd? Het is een aangrijpend lied. Maar wat stelt ontroering voor als ze niet vermag ons te doen opstaan. Wat is dat anders dan een lichte roes, een lekkere bedwelming — een heilloze gewoonte en bederf van het beste.

Waar God mensen aanraakt worden de rustelozen geboren en zij vormen het geweten van de tijd, waarin ze leven. En het geweten is een lastig ding, omdat het zo zuiver werkt.

Huizinga

ZR CORRY BROUWER IN CONGO AANGEKOMEN

Vrijdag 4 juli ontving de U.Z.C. een eerste brief van zr Corry Brouwer die 2 juni j.l. vertrok met de boot naar Congo om daar namens ons allen te dienen. Uit deze brief geven we graag het volgende aan u door:

Op zondag 22 juni had de boot moeten aankomen in Matadi, de haven van de Congorivier. Maar het was druk in de haven en bepaald hard werd er nu ook weer niet gewerkt zodat de boot niet gelost kon worden en doorvoer naar Lobito in Angola. Drie dagen heeft het schip toen nog voor anker gelegen op de Congorivier. Ze schrijft: „Na die drie dagen eerst naar een petroleumhaven en als br Edens mij niet juist daar was komen afhalen had ik waarschijnlijk nu nog op de boot gezeten. Vanwege feestelijkheden werd er n.l. niet gewerkt".

Zr Brouwer schrijft verder, dat de woningen in Sona Bata haar erg meevallen; ze vindt dat het doet denken aan onze vakantiewoningen. De school die door br J. ter Braak werd gebouwd en ook het in aanbouw zijnde nieuwe deel van het ziekenhuis waarin br Edens een groot aandeel heeft zijn beide erg mooi, volgens zr Brouwer.

Wel is zr Brouwer geschrokken van het vele dat nodig is. Daarover zal zij in de toekomst de lezers van dit blad ongetwijfeld inlichten.

Met dezelfde post ontvingen we een bericht van br Edens. Hij schreef enthousiast het volgende op een ingesloten kaart:

Hoera Corry is er, safe en wel en vol energie om te beginnen. Sietzo.

Gemeenten, willen wij proberen veel voor onze en andere zendelingen te bidden en tevens om er voor te zorgen dat er dit jaar f 60.000,— wordt bijeengebracht voor de zending!

Th. v. d. Laan

FAM. J. B. VAN DER VEEN TERUG IN NEDERLAND

Ds J. B. van der Veen en zijn gezin zijn maandag 7 juli aangekomen op Schiphol na een verblijf van drie jaar in Kameroen. Het schip waarop ze passage hadden geboekt wordt momenteel in Nigeria vastgehouden zodat ze wel per vliegtuig naar Europa moesten terugkeren.

De U.Z.C. verzoekt de zendelingen eerst een periode van drie maanden rust in acht te nemen. Dit hebben de zendelingen en hun vrouwen wel nodig na een overbezet leven in de tropen. We vragen hierbij onze gemeenten met deze rustperiode rekening te houden.

Bovenstaande betekent geenszins dat u ds Van der Veen nu al niet kunt schrijven. U kunt nu uw uitnodiging voor een bezoek in uw gemeente aan hem doorgeven als u uw dienst maar houdt na 5 oktober a.s. Het blijkt dat het in vele gemeenten moeilijk wordt om op een avond in de week voldoende belangstelling te trekken voor een zendingsavond. U zou eens moeten overwegen om een *zendingsweekend* of *zendingsdag* te houden met een speciaal programma en met een eredienst waaraan naast uw eigen voorganger ook het zendingsechtpaar Van der Veen zou kunnen meewerken. Schrijf ds J. B. van der Veen eens over deze aangelegenheid; hij zal — als hij kan — graag aan uw uitnodiging voldoen.

Het adres van ds J. B. van der Veen luidt: Leeuwstraat 146, Dordrecht.

Th. v. d. Laan

zand en zaad

Gebruikt u ook deodorant? Ieder mens heeft het echt nodig.
Hairspray is onmisbaar.
Vergeet u uw biochemische wasmiddelen niet. Met enzymen, wat dat dan ook moge zijn.
Dit is de man en dat is zijn glaasje water.
U gooit alleen de verpakking weg.

Wat moeten we de fabrikanten en handelaars dankbaar zijn dat ze zo uitstekend voor ons zorgen. Ze investeren miljoenen om ons te dienen. Soms misten we helemaal niets, maar zij maakten ons duidelijk dat wij nog sluimerende behoeften hadden. Gelukkig komen zij die nu bevredigen.

Straks komen naast deze dienaars-producenten de politieke partijen en om strijd zullen ze hun beloften aanbieden. Ze zullen zichzelf aanbieden om u te dienen met zondagsrust, goedkopere woningen, meer inspraak, winstaandelen en wat uw hartje verder meer zou kunnen begeren. De reklame zal weer indrukwekkend zijn en wij laten ons vangen.
Als de kerken nu ook eens attraktieve advertenties opstelden. Zoals: Ruik onze wierook! Hoor ons koor! Bezie onze dogmatische ruïnes! Beleef met ons een wonderbaarlijke tijd! Dans met ons in den Himmel hinein!

De predikanten zouden hun onderwerpen kunnen annonceren: De zonde van Simson! De moord van David! Jakob — de gladde jongen! Ik wil u nog wel aan een paar kreten helpen. Net als de fabrikanten: tegen een kleine vergoeding.
Maar nee, de kerken zitten als degelijke, gevestigde, oude firma's op hun vaste cliëntele te wachten. Kunnen zij het helpen als die uitsterft? Moedeloos verschuiven ze een paar artikelen in de etalages en een enkele zet er een kunstbloem tussen.

Na pinksteren preken veel verkondigers uit de Handelingen en misschien hebben sommigen zich ook gelaafd aan de beschrijvingen, die Lukas geeft van het leven der eerste gemeente. Hartverheffend, die gemeenschap daar. Ze waren, lees ik, elkaar met hart en ziel toegewijd en u weet hoe ze elkaar op allerlei wijze bijstonden. Goed, er zullen vlekjes en rimpeltjes geweest zijn, maar de globale indruk die we krijgen is dermate bekoorlijk dat we op staande voet lid zouden willen worden van een gemeenschap, die zo levendig en bevrijd is. Die gemeente had nou echt geen reklame nodig. Ze prezen God en bij het hele volk stonden ze in de gunst. Hun samenleving was één grote reklame. Voor wat. Voor wie. Voor Jezus natuurlijk. De veel gesmade en geprezen Jezus had ze samen gebracht, vanwaar, wie of wat ze dan ook mochten zijn en de blijdschap laaide door de straten van Jeruzalem.

Geen wonder dat er grote kracht uitging van de verkondiging der apostelen.

VERSCHIJNING VAN 'DE CHRISTEN'
In verband met de vakanties verschijnt ons weekblad NIET op 18 juli, 1 augustus, 15 augustus en 29 augustus. Inzenders van mededelingen en berichten dienen hier rekening mee te houden.

Aan rustige wateren

Het bidden gaat door

„Maar door de gemeente werd voortdurend tot God voor hem gebeden". Hand. 12 : 5b.

De eerste helft van 1969 zit er op. We zijn aan het tweede deel toe. De meesten onder ons zijn dit nieuwe half jaar met het „vakantiefeest" begonnen. Heerlijk er op uit. Genieten van zon, warmte en vrijheid. Uitrusten van alle vermoeienissen en spanningen in werk en studie. Je nergens over bekommeren.

Midden in die verrukkelijke onbezorgdheid komen we bij een bijbelgedeelte, dat helemaal niet vrolijk is. In het boek Handelingen beginnen we te lezen bij hoofdstuk 12. Een dodelijk gebeuren. Jacobus valt onder de moordende hand van koning Herodes. Jacobus is een christen, een apostel van Christus. Kunnen we geen blijer verhaal vinden? Dit staat zo erg in tegenstelling met onze vakantie-situatie.

Laten we liever Handelingen 11 lezen over de „brede schare, die in Antiochië aan de Here werd toegevoegd". Dat is nog eens iets! Je kunt er naar verlangen, dat dit ook nu gebeurt. Op het zendingsveld en in onze eigen gemeente. Handelingen 12 maar overslaan. Want na de dood van Jacobus wordt Petrus ook nog gevangen genomen. Met hem ziet het er al even somber uit.

Maar ineens komt die tekst, waarvan een licht over alle donkerheid straalt. Als we alleen van „zegen" en „groei" willen horen en niet van vervolging, tegenslag en dood, weten we ook niet, wat wij moeten doen, als in ons eigen bestaan donkere schaduwen zouden komen. En juist nu in de vakantie hebben we tijd om te doen, wat van de gemeente in Jeruzalem wordt verteld: „voortdurend tot God bidden voor Petrus". Gericht bidden. Dat is het enige wapen tegen de wereldmachten, die zich op de gemeente storten. Met niets kunnen we een ander beter helpen dan met de voorbede. Het is de zegen van moeilijkheden. Die leren ons bidden.

Het slachtoffer zelf slaapt. Tussen de soldaten. Ook een keiharde — die Petrus! De gemeente waakt en bidt. Neemt er tijd voor. Heeft er eigen nachtrust voor over. De verhoring is dan zo groot, dat ze hun eigen oren en ogen niet geloven. Zo groot is God. Hij weet boven bidden en denken uit te verhoren.

Dat is nog zo. We kunnen er naar verlangen, dat de gemeente ook in vakantietijd voortdurend bidt. Er tijd en rust voor over heeft. Bidt voor anderen in nood of zorg. Voor de gemeente dichtbij en ver weg. Bidt gericht.
Het is goed dit „sombere" stuk te lezen. Met daar midden in die biddende gemeente. Een permanent biddende gemeente kan heel wat veranderen in deze wereld! Kan niet gemist worden. Ook niet in de vakantie. Het bidden gaat door. Het werken komt er later vanzelf weer bij.

Amsterdam J. Broertjes

(Uit: Gemeenteleven)

Al wat deze broeders zeiden werd geïllustreerd door de gemeente. Hun preek hing niet in de lucht. Bestond niet uit vrijblijvende bespiegelingen. Als er tegenstand geboden werd, verwezen ze eenvoudig naar de gemeente en ze zeiden: Ziedaar, het bewijs van onze woorden.

Er is hier van meerdere zijden nu en dan geschreven over de verkondigers dezer dagen. Over het verontrustende feit dat sommigen van hen zich losgemaakt hebben of willen losmaken uit hun dienstbetrekking. Ze willen liever een baan in de maatschappij. Zonder zo grote verantwoordelijkheid. Zonder tezeer verdrukt te worden door de last van het leiden van een gemeente en de zorg voor de leden. Zonder het gevoel te hebben hun boodschap niet meer kwijt te kunnen, aan wie dan ook.

Zou het ook kunnen zijn dat ze te weinig de steun hebben van de gemeente? Niet dat men de gemeente van enige onwil zou moeten verdenken, maar het schijnt dat de afstand tussen herder en kudde wat groter wordt. Dat de kudde steeds minder kudde wordt maar waarvan ieder verder eigen wegen gaat zonder zich teveel om de anderen te bekommeren. Nu is het duidelijk dat we niet alle dagen van de week in de tempel kunnen samen komen om onze eenheid te bevestigen, doch het is denkbaar dat sommigen zich bezorgd maken over het middelpuntvliedende wegslingeren van delen der gemeenschap.

De bezorgden lezen opnieuw de berichten van Lukas en houden die meldingen tegen het beeld dat ieder vandaag kan waarnemen. Vroeger slaakte iemand de hartekreet: Terug tot de wet en de profeten. Vandaag zou het misschien moeten luiden: Terug naar de eerste liefde. Naar waarachtige liefde tot de Heer en tot de broeders en zusters. Het zou de beste reklame zijn. Voor Jezus en de zijnen. Dacht u niet?

Huizinga

NIEUWS VAN DE STRUBBEN

Al doende leert men. Dat geldt zeker ook voor het werk op De Strubben. Dat ervaart het dirigerende echtpaar Smit, dat ervaart ook het bestuur, dat ervaart ook de administrateur. Dit voor ons zo geheel nieuwe stuk werk komt prachtig van de grond. Dag in dag uit merken we, in welk een behoefte de stichting van dit tehuis voorziet. Dag in dag uit worden we echter ook geplaatst voor vraagstukken, die om een oplossing vragen, maar waarvoor we in de gegeven omstandigheden nog geen oplossing weten. Wèl is het duidelijk, dat in dit project nog duizenden guldens geïnvesteerd kunnen (en ook moeten) worden, om steeds meer vormen van nood te kunnen lenigen.

Er is dankbaarheid bij ons allen, dat br Smit herstellende is van zijn geelzucht. We zijn ook blij, dat ondanks zijn afwezigheid het werk doorgang kon vinden, al ging dat dan wel eens wat moeilijker dan gewoon.

De uitgestelde diaconale conferentie zal nu gehouden worden op zaterdag 13 september a.s. van 11-15.00 uur te Schoonloo. Nadere berichten volgen nog.

Ter toelichting op de in dit nummer geplaatste advertentie moge het volgende dienen:

Gelijk bekend, berust de directie van het werk bij het echtpaar Smit. Br en zr Smit moeten echter een min of meer normaal leven kunnen leiden, en daartoe behoort ongetwijfeld ook, dat zij elke week hun vrije dagen hebben. Tijdens hun vrije dagen moet er echter iemand zijn, die hen volledig kan vervangen. Zowel in de omgang met de gasten, als het leidinggeven aan het personeel. De adjunct-directrice, die gezocht wordt (en die gevonden moet worden!), wacht verantwoordelijk, maar ook ook voldoening schenkend werk. Het gaat tenslotte om mensen. Om mensen, die verzorging en soms verpleging behoeven, maar die vooral behoefte hebben aan een gesprek, aan een onderbreking van de dagelijkse sleur. Samen met het echtpaar Smit zal de adjunct-directrice ook werkzaam zijn, als br en zr Smit geen vrije dagen hebben. We vragen dus een volledige „vijfdaagse" kracht. Wilt u met ons zoeken? En bidden, dat ons de geschikte figuur gegeven wordt?

Ploeger

Groeten uit Boedapest (2)

„Wie in de landen van het zog. Oostblok gelovig is, weet waarom hij dat is". Deze uitspraak tekende ik op uit de mond van een broeder, met wie ik een uitvoerig gesprek had.

De vraag zou derhalve niet ongerechtvaardigd zijn: Is het moeilijk in zulk een situatie broeders te vinden, die als ouderling, als diaken, als koorleider, als werker in kerkelijke arbeid, bezig willen zijn. Deze begrijpelijke vraag werd met een oprecht neen beantwoord. Het is niet moeilijk broeders — en zusters — te vinden, die mét de voorgangers verantwoordelijkheid willen dragen voor het welzijn en welvaren van de gemeente.

Hoewel men weet, dat openlijke kerkelijke activiteiten, juister gezegd: dat deelneming aan kerkelijke activiteiten beslist niet een aanbeveling is. Maar ook niet altijd een grendel, die deuren toesluit. Hoewel dat laatste ook wel voorkomt; dat iemand dus, omdat hij gelovig is, geen promotiekansen heeft, of minder verdient dan een partijlid. Maar dit schijnt niet altijd zo te zijn. Anders gezegd: Ook in Hongarije speelt nog wel eens het persoonlijke inzicht van een hooggeplaatste een grote rol. Ook dáár zijn mensen, die van hun positie en van de macht, die zij door hun positie hebben, een ongepast gebruik maken.

Een nieuwe kerk

De stad Boedapest is een samenvoeging van een drietal steden — Oboeda, Boeda en Pest — die hun centrum en scheiding vinden in de Donau, die dwars door de stad loopt. Een achttal bruggen zorgt voor goede verbindingen tussen beide stadsdelen, zodat de 2 miljoen inwoners inderdaad de Donau zien als centrum en scheiding.

In Boeda, het oudere stadsgedeelte, stond een baptistenkerk met daaraan verbonden een weeshuis. In de oorlog werden beide zwaar beschadigd. De regering stond de baptistengemeente niet toe haar weeshuiswerk voort te zetten. En de kerk werd niet herbouwd. Totdat een ruime subsidietoezegging van de Amerikaanse baptisten kwam, te betalen in dollars.

Het resultaat van de nieuwbouw mag er zijn! Het ontwerp stamt van een hervormde ouderling, die wel een groot doopvont wilde plaatsen ... Maar aangezien in de oude kerk geen doopvont was, mocht die ook niet in de nieuwe komen. En de nieuwe kerk mocht niet meer vierkante meters beslaan dan de oude ...

In deze kerk zag ik:

a) een apart gedeelte voor het koor, dwars vóór in de kerk, zodat de zangers en zangeressen zonder moeite naar de gemeente toe kunnen zingen;

b) een tweetal cabines, waarin moeders met hun kleine kinderen de dienst via een luidspreker kunnen meemaken. En ze kunnen de gemeente en de voorganger zien, want tussen hen is „slechts" een glaswand. Terwijl de door de baby's en de kinderen geproduceerde geluiden door de kerkgangers niet te horen zijn. Men hoopt, dat spoedig een gunstig antwoord ontvangen zal worden op een verzoek, alsnog een doopvont te mogen bouwen.

De voorganger van deze gemeente woont boven de kerk, terwijl de koster beneden een ruime woning heeft. Deze voorganger is ook geen volledig dienstdoende predikant. Hij is doctor in de rechtsgeleerdheid en is als zodanig werkzaam op het staatsverzekeringsbedrijf, waar de ouderdomsrenten berekend en toegekend worden.

Het seminarie

Op een hete maandagmorgen waagde ik de tocht naar het seminarie. Voor mij niet zo'n klim als voor de met zware dieselolie gedreven bus, die — zware rookwolken uitblazend — steunend de hellingen beklom. Na enig zoeken vond ik het mij opgegeven adres, maar niets duidde erop, dat daar een baptistenseminarie zou zijn. Na nog enig zoeken en dalen en klimmen — beide is vermoeiend — kwam ik bij een trap, die naar mijn schatting wel tot het doel moest leiden. Dat was inderdaad het geval, zoals ook het volgende het geval is: het mij opgegeven — officiële — adres geeft de achteringang aan, die echter niet gebruikt wordt.

Joseph Nagy,
voorganger te Boedapest en docent aan het Hongaarse seminarie.
(cliché The European Baptist)

Het seminarie is in een grote villa gevestigd, tegen de heuvels aan, en geeft een pracht uitzicht over een groot gedeelte van Boeda en van Pest. Een lekker plekje om te studeren, zo te zeggen. En minder lawaaierig dan De Vinkenhof, althans minder straaljagers. Maar onze studenten kunnen hun handen dichtknijpen. Zij hebben ieder een eigen kamer, of zijn hooguit met z'n tweeën op één kamer. Dáár zag ik twee-keer-twee-stapelbedden in een leslokaal ... Zo staan er op andere kamers ook, een elftal in totaal. Voor de elf mannelijke studenten. De drie vrouwelijke studenten zijn overdag in het seminarie, maar slapen privé in de stad. De Hongaarse baptisten krijgen dus vrouwelijke predikanten. De studenten verbaasden zich er over, dat onze Nederlandse baptistengemeenten blijkbaar nogal wat huiverig staan tegenover de „vrouw in het ambt".

Het huis van binnen bekijkend en oplettend op hetgeen het oog kan verlustigen, viel mij de uitstekend voorziene bibliotheek op. Een groot aantal Hongaarse werken — er worden nog steeds nieuwe theologische werken in deze taal uitgegeven — en verder Duitse en Engelse boeken; Karl Barth's Dogmatik is er zelfs in beide talen.

Dát hangt wel samen met het feit, dat op de middelbare scholen twee vreemde talen geleerd worden; één daarvan is plicht: de Russische taal moet geleerd worden; verder kan men Duits, Engels, Frans, Spaans kiezen. Daardoor komen op het seminarie studenten, die of het Engels of het Duits beheersen. Maar er komen er ook, die geen van beide talen kennen. Een bizonderheid van deze boekerij — verdeeld over meerdere zalen, eigenlijk: leslokalen — zijn de kasten met bijbels in vele, vele talen. Sommige werden als geschenk ontvangen, andere gekocht.

Er is één volledig-vrijgestelde leraar, die echter óók nog een gemeente dient, terwijl de andere leraren een deel van hun tijd beschikbaar stellen voor het onderwijs. Het rectoraat berust bij toerbeurt bij één van de leraren.

Of er bij de studenten een democratiseringsdrang is? Dáárover hebben we niet gesproken. Wél over de moderne theologie. Sommige baptisten broeders vinden het maar knap gevaarlijk, dat de studenten de werken van Bultmann en andere theologen lezen; de seminaristen zélf stellen zich op het standpunt, dat zij kennis moeten (kunnen) nemen

van wat er aan de gang is, ook in de theologische wereld. In die mening kon ik hun slechts versterken.

Maar we waren het er wel over eens: met de moderne theologie kun je op de kansel weinig beginnen. Vanaf de kansel heb je het Woord te prediken: de boodschap van genade te brengen; de gemeente en haar vrienden brood en geen stenen te geven.

Daarom konden we samen bidden. Zó gingen we uit elkaar. Zij blij over een contact met het westen, ik voorzien van enkele foto's en vele groeten. Voor u allen. Voor onze seminaristen en docenten in het bijzonder.

Ploeger

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem XXVIII

15. DE VERVOLGINGEN (1)

De gemeente te Jeruzalem heeft als eerste ervaren, dat zij een „vreemde" leer navolgde. Daardoor vervreemdde zij van het denken der mensen. Daardoor vervreemdde de wereld van de gemeente. Er is altijd een kloof geweest. Wellicht is het woord antithese te zwaar belast met politieke idealen dan dat het hier gebruikt kan worden, maar in ieder geval is in Jeruzalem reeds de tegenstelling in denken en doen tussen gemeente en wereld openbaar geworden.

En de wereld heeft daaruit de consequentie getrokken... Zij heeft dat laten blijken door haar houding tegenover de gemeente. En de gemeente heeft ondervonden, dat het woord van haar Meester: In de wereld zult gij verdrukking hebben ... niet een onwaarheid was.

Men kan twee dingen doen: Men kan de vervolgingen in diverse variaties, zoals ze op en tussen de regels van de Handelingen der apostelen ons worden verteld, registreren. Men kan ook trachten de oorzaken daarvan op te sporen. Dit laatste zou ik willen proberen te doen.

Pinksteren

Op de pinksterdag, na de uitstorting van de Heilige Geest, vertelt Lucas ons van de reacties van de aanwezige Joden en Jodengenoten. De mensen liepen te hoop en verbaasden zich, 2 : 6. Zij waren buiten zichzelf van verwondering, 2 : 7. Zij waren buiten zichzelf en geheel met de zaak verlegen, 2 : 12. Sommigen spotten: Zij hebben te veel zoete wijn gehad, 2 : 13.

Men kan zeggen, dat omgekeerd ook de gelovigen dergelijke reacties kunnen opbrengen als er iets buitengewoons gebeurd. Dat zal dan wel waar zijn. Waar het hier echter op aan komt, is dat vrome mannen (2 : 5), mannen dus die de Schriften kenden, geconfronteerd worden met een religieuze uiting, die zij vanuit het Oude Testament niet anders konden duiden dan als een overmeestering door de Geest des Heren. Zij wisten, dat de profeten van het oude verbond door de Geest des Heren volkomen onder beslag gelegd werden, dat zij niet meer zichzelf waren.

Waar het hier dus om gaat, is dat een aantal mensen duidelijke tekenen van „begeestering" vertonen. God moet dus aan het werk zijn. Want wie anders kan de mens vreemde talen laten spreken? Dát is de conclusie van de vromen.

Maar de spotters duiden een andere oorzaak aan: de alcohol.

De gemeente van Christus, en die te Jeruzalem als eerste, zal altijd te maken hebben met het on- en wanbegrip van de wereld. De natuurlijke mens verstaat niet de dingen die des geestes zijn, schreef Paulus, I Cor 2 : 14. De oorsprong van de gemeente ligt in de hemel en dát zal haar altijd in botsing brengen met wat uit de aarde en aards is.

Wezen en structuren

Dat geeft aanleiding tot een bezinning op het wezen der gemeente en op haar structuren. Onder het wezen der gemeente is te verstaan haar oorsprong vanuit de hemel. Dát zal de gemeente altijd in een bepaalde positie, en dikwijls is dat een uitzonderingspositie, plaatsen. Zij kan ten behoeve van de staat en ten behoeve van het ordelijke leven in de stad gelijkgesteld worden met elke andere vereniging van mensen, die een bepaald ideaal nastreven, of bepaalde belangen willen verdedigen, of bepaalde zienswijzen willen propageren. Voor het oog van Neerlands volk kan een baptistengemeente gekwalificeerd worden als een vereniging van godsdienstige mensen, die zich van andere dergelijke verenigingen onderscheidt doordat zij in plaats van de kinderbesprenging alleen aan ietwat oudere mensen en dat alleen op hun eigen verzoek, een godsdienstige rite toepast, de doop. Maar de gemeente van Christus is méér dan een vereniging van godsdienstig (gelijk)gezinden. De gemeente van Christus is Zijn schepping. Zij is geboren vanuit de hemel. Haar oorsprong ligt in het bloed des kruises. Zij is uit de hemel, en dus hemels. Zij is van goddelijke origine.

Dát maakt de gemeente zo anderssoortig. En daardoor tot een vreemdelinge in deze wereld. Niet haar „ideeën" en/of haar „idealen", maar haar geloof in de opgestane Heer maakt haar tot iets bijzonders, waarop men de apartheidspolitiek moet toepassen. Dat hebben ze in Jeruzalem dóór gehad. Op de pinksterdag is dat al begonnen. Daar hebben vrome mannen zich verbaasd. Niet verbaasd over deze mensen, ook dát, maar dát niet allereerst. Zij hebben zich verbaasd over wat God gedaan heeft. Gedaan heeft aan gewone mensen, aan Galileërs (dat was eerder een scheldwoord dan een volkskundige aanduiding).

Het wezen der gemeente is niet voor critiek vatbaar. De gemeente in Jeruzalem, de gemeenten van Christus elders en later, heeft critiek op dit haar wezen moeten verduren, maar in feite is geen critiek mogelijk. Men kan dit geloven, of niet geloven. Daarmee is de zaak af.

Dit ongeloof kan zich uiten in spot, en dat is niet het moeilijkste voor de gelovigen. Dit ongeloof kan zich ook uiten in vervolging, en dan gaat het om het vege lijf en de bestaansmogelijkheden.

Wél voor critiek vatbaar zijn de structuren waarin de gemeente van Christus zich openbaart. Anders gezegd: wel voor critiek vatbaar is de beleving door de gelovigen van hun gelovig-zijn, van hun dienst in deze wereld. Wel voor critiek vatbaar is de maatschappijbeschouwing der christenen, hun zicht op de economische verhoudingen, hun instelling ten aanzien van oorlog en vrede, enzovoort. Dat de gemeente te Jeruzalem spot en verwondering en vervolging oogstte, was niet vanwege de structuren, waarin zij zich openbaarde, waarin zij haar boodschap kleedde. Dat alles was nog zo maagdelijk, nog zo weinig gevestigd, dat dáárop de critiek zich niet kón richten.

Neen, alle critiek richtte zich op het feit, dat een aantal mensen, dat een aantal Joden, geloofde in Jezus van Nazareth; „een" gekruisigde Jood, in Wien zij geloofden als de Messias der Joden, als de redder der wereld.

Met dit geloof in Jezus Christus hangt de ontvangst van de Heilige Geest samen. Met het ontvangen van de Heilige Geest hangt samen het „leven uit de Geest", het anderssoortige leven, het leven van boven, en naar boven toe.

Ploeger

VERSCHIJNING VAN 'DE CHRISTEN'

In verband met de vakanties verschijnt ons weekblad NIET op 18 juli, 1 augustus, 15 augustus en 29 augustus. Inzenders van mededelingen en berichten dienen hier rekening mee te houden.

gemeenteberichten

TENTEVANGELISATIE IN DELFZIJL EN WINSUM

Delfzijl — (P. W. B. Sr.). Meldden we in ons vorig gemeentebericht dat we stonden aan de vooravond van onze tentcampagne, deze behoort thans alweer tot het verleden.

Van 10-15 juni hadden we in onze woonplaats de tent en werd onder dit linnen dak elke avond door verschillende voorgangers, zang- en muziekgroepen het blijde evangelie uitgedragen. Ook werd er twee keer een kinder-middag-samenkomst gehouden, verzorgd door ons zondagsschoolpersoneel.

Was het bezoek een paar avonden minder dan we verwachtten (door andere aktiviteiten zoals avondvierdaagse enz.), in de slotsamenkomst was het overvol en moesten nog stoelen uit De Ster (ons verenigingslokaal in Noord) worden bijgeplaatst.

Van 17-22 juni hadden we in het dorp Winsum, plm. 25 km van Delfzijl, tentsamenkomsten belegd. Echt pionierswerk in het kader van Handelingen 69. In deze plaats wonen slechts 2 baptistengezinnen die zeer verheugd waren met onze komst. Deze evangelisatiemethode was daar geheel onbekend en: onbekend maakt onbemind, zegt een oud spreekwoord. Toch hebben velen de boodschap gehoord (de eerste avond waren er plm. 130 personen, de laatste avond was de tent vol). Eén ziel kwam tot overgave aan de Heer en na afloop werd er gezegd: de tent moest hier nog langer staan. Gevraagd werd het volgend jaar weer te komen! De mensen hebben begrepen wat het doel is van deze arbeid.

Velen hebben zich ingezet en meegewerkt om deze arbeid te doen slagen in allerlei opzicht. Naast onze eigen voorganger ds S. J. Zijlstra waren er elke avond predikanten, evangelisten, zang- en muziekgroepen. En dan de stille werkers die zorgden voor de tentopbouw en afbraak, bewaking en schoonmaak; en dat alles gedreven door de liefde. Veel is er ook (en dit is wel het voornaamste) gebeden.

Wij hebben gezaaid en de Heer wil de wasdom geven, want we zijn er van overtuigd dat, al wat gedaan werd uit liefde tot Jezus dat houdt zijn waarde en zal blijven bestaan.

In dat geloof willen we verder voorwaats gaan.

ALLERLEI UIT HENGELO

Hengelo (O.) 't Venster - (D. W.) Nu de vakanties zijn begonnen, enkele broeders en zusters reeds zijn teruggekeerd, anderen nog elders vertoeven, weer anderen nog uit zullen trekken, is het toch een heerlijk ervaren dat onze Heer doorgaat met zijn werk onder ons en ons Zijn zegeningen geeft. Dit mochten wij als gemeente ervaren tijdens een zangdienst in 't Venster, waar wij mochten luisteren naar het koor uit Eindhoven, dat op enthousiaste wijze de boodschap bracht door het gesproken woord en lied. De tijd stond niet stil en al gauw was deze avond voorbij, waarop allen die hebben geluisterd, dankbaar kunnen terugzien.

De tijd gaat voort, maar voor onze br Hamburger kwam hier een einde. Maandag 9 juni j.l. werd hij op 83-jarige leeftijd door zijn Heer thuisgehaald. Zijn wens, bij de Heer thuis te zijn was vervuld. Een blijde christen ging van ons heen.

Een jonge broeder kwam door de doop tot de gemeente. Zondag 29 juni was voor hem en de gemeente een blijde dag. In de morgendienst werd hij gedoopt, waarvan velen getuige mochten zijn. Met een gezamenlijke avondmaalsviering in de kerk aan de Jac. Catsstraat, waar een jonge zuster 's morgens werd gedoopt, werd deze mooie dag met dank aan de Heer besloten.

AKTIE „DOOR HET OOR TOT HET HART"

(Ingezonden)

Stichting „De Band met God" te Bloemendaal stelt ook dit jaar (uitsluitend tijdens juli en augustus) voor f 30.000,— beschikbaar aan gratis grammofoonplaten met geestelijke liederen. De pakketten platen zijn speciaal bedoeld voor ziekenhuizen, blinden en gehandicapten. De gratis pakketten (waarde plm. f 75,— p.p.) kunnen worden aangevraagd bij: BmG. Gram. platen, Postbus 34, Bloemendaal met bijsluiting van f 5,— per aanvrage voor verzend- en administratiekosten. De aanvrage moet zijn voorzien van naam, adres en handtekening van predikant of huisarts. De aanvrage kan alleen worden ingediend door chronische zieken, gehandicapten, blinden en bejaarden en door hen, die in sanatoria e.d. zijn opgenomen en niet in staat zijn met vakantie te gaan. Zij, die vorig jaar een gratis pakket platen hebben ontvangen, kunnen wij dit jaar helaas niet helpen, daar nu juist andere belangstellenden een kans moeten hebben. Het is de wens van Stichting „De Band met God" met deze aktie veel blijdschap en bemoediging te brengen. Een dergelijke jaarlijkse aktie wordt mogelijk gemaakt door de velen, die hun geestelijke muziek via BmG. Gram. platen te Bloemendaal kochten, of reeds een gift voor dit doel gaven.

Help mee — steun BmG. Uw giften groot en klein worden dankbaar tegemoetgezien op giro 132606 t.n.v. BmG. Gram. platen, Postbus 34, Bloemendaal. (Onderop strookje vermelden: gift ziekenaktie).

ORIENTEREND GESPREK PINKSTERGEMEENTEN EN BAPTISTEN

Op vrijdag 13 juni 1969 vond een oriënterend gesprek plaats tussen vertegenwoordigers van de Uitvoerende Raad van de Broederschap van Pinkstergemeenten en van de Commissie der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland. De vertegenwoordigers van beide gemeenschappen spraken aan het eind van het positieve gesprek uit dat er voldoende aanleiding is om dit gesprek voort te zetten.

De gemeenten van beide gemeenschappen worden verzocht in hun voorbede deze gesprekken te gedenken. Het volgende gesprek vindt eind augustus plaats.

VERSCHIJNING VAN 'DE CHRISTEN'

In verband met de vakanties verschijnt ons weekblad NIET op 18 juli, 1 augustus, 15 augustus en 29 augustus. Inzenders van mededelingen en berichten dienen hier rekening mee te houden.

BEROEPBAARSTELLING

De Commissie der Unie deelt hierbij mee dat zij, op grond van de door de Commissie voor Opleiding gedane voordracht en van de daarbij overgelegde rapporten, besloten heeft voor onze gemeenten beroepbaar te stellen:
br Pieter Jager, Burg. R. J. Giezenstraat 8, Muntendam.
Gaarne wensen wij br Jager de zegen des Heren toe.

Arnhem, 23 juni 1969

voor de Commissie der Unie,
de algemene secretaris,
Th. van der Laan.

ADRESWIJZIGINGEN

★ Het adres van br *G. Planting* (sprekerslijst etc.) is ingaande 14 juli: Van Dijkstraat 4, Diemen, tel. 020-927266.
★ Het huisnummer van ds C. van Wier te Almelo is *niet* Rossinistraat *47*, maar Rossinistraat *49*.

MEDEDELINGEN

Sekretaris van de baptistengemeente Almelo (Nieuwstraat) is thans: A. Jansen, Smetanastraat 37, Almelo.

Lezers aan het woord

Geachte redaktie,

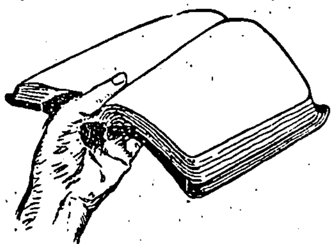
Bij voorbaat dank voor de mogelijkheid*) om via De Christen van gedachten te wisselen over problemen die de gehele christenheid aangaan en tevens te maken hebben met haar getuigenis in deze wereld welke haar door haar verbondenheid met haar Heer als opdracht is gesteld.

Eén van de vele problemen is, niet de verscheidenheid van denken en handelen — zoals die er is — maar de gescheidenheid die daardoor ontstaat **en bestaat.**

Komt in ons denken en doen het getuigenis van de kinderen Gods als een eenheid naar voren, de eenheid die God wil en die in Zijn volgelingen tot openbaring moet komen? Of is juist onze gescheidenheid een 'sta-in-de-weg' voor de wereld? Is het niet hoog tijd, dat we gaan beseffen dat de verbrokenheid — ook in de gemeenschappen zelf, wat hun namen ook zijn — niet bevorderend werkt voor de presentatie van het evangelie, zowel naar binnen als naar de wereld?

Als u, waarde broeder ds Van Dam, betuigt, dat verschil van zienswijze geen innerlijke gescheidenheid behoeft te veroorzaken, dan kan ik mij daarmee akkoord verklaren mits deze verschillende zienswijzen centraal harmoniëren, of ineenvloeien tot één geheel, ook als deze zienswijzen gestalte krijgen in het leven. Maar het wordt anders als verschillende zienswijzen tegenover elkaar komen te staan en men, ieder voor zich, bewust is elkaars inzichten niet te kunnen delen, vooral als ze gewetenskonflikten veroorzaken.

Nu weten vele christenen dat het niet gezond is — daar men dezelfde Heer toebehoort, Jezus Christus — dat zij in plaats van tot één gemeenschap te behoren, bestaande uit plaatselijke ge-

Wat zullen we lezen?

Paulus heeft op zijn zendingsreizen ervaren, dat hij met een vréémde boodschap kwam in een wereld, die van God vervreemd was, en voor wie God daarom een Vreemde was. Wie echter tot geloof in deze vreemde boodschap komt, wordt een huisgenoot Gods.

Zondag	13 juli	Hd 17: 1-9	**De Boodschap brengt onrust**
Maandag	14 juli	Hd 17:10-14	**Voortgedreven van stad tot stad**
Dinsdag	15 juli	Hd 17:15-21	**De enige God is inderdaad een vreemde God**
Woensdag	16 juli	Hd 17:22-34	**De vreemde God is een zegenende God**
Donderdag	17 juli	Hd 18: 1-8	**Strijd en zegen**
Vrijdag	18 juli	Hd 18: 9-17	**Gods belofte wijst de weg**
Zaterdag	19 juli	Hd 18-22	**Einde van de tweede zendingsreis**
Zondag	20 juli	Hd 18:23-28	**Begin van de derde reis, en: Een nieuwe medewerker**
Maandag	21 juli	Hd 19: 1-7	**Niet Johannes de Doper, maar Jezus is Redder**
Dinsdag	22 juli	Hd 19: 8-12	**Steeds opnieuw vijandschap der Joden**
Woensdag	23 juli	Hd 19:13-20	**Gods Woord werkt door**
Donderdag	24 juli	Hd 19:21-40	**Als het om het dagelijkse brood gaat**
Vrijdag	25 juli	Hd 20: 1-6	**Voortgedreven, maar niet rusteloos**
Zaterdag	26 juli	Hd 20: 7-12	**Een zeer lange toespraak**

Pl.

meenten, in zo grote verscheidenheid, tevens gescheidenheid, voortleven. Zij betreuren dit oprecht.
De vraag is nu: Hoe komen al Gods kinderen tot die eenheid die God wil? Dit is toch duidelijk: Als wij ons volkomen laten leiden door Gods Woord, onder leiding van de Heilige Geest, zal de Liefde Gods onze harten vervullen zó dat wij van onszelf ontledigd worden en Jezus Christus gestalte in ons verkrijgt.
Lezen wij Johannes 17, dan moet het voor ons duidelijk zijn wat God wil, Die Zich in Jezus Christus openbaart aan ons door Woord en Geest. De ernst moet aanwezig zijn onder ons en onder alle belijders van onze Heiland om tot die eenheid te komen die ons in Joh. 17 wordt geopenbaard en waarin duidelijk de noodzaak wordt getoond om het getuigenis van de christenen **geloofwaardig** te doen zijn in deze wereld. Het is toch altijd door woord èn daad; deze twee moeten samen gaan.
Schrijver dezes is ervan overtuigd, dat men bewust of onbewust vaak die tekst of dat bijbelgedeelte citeert welke het beste past bij de mening die men voorstaat, in plaats van deze of gene mening te toetsen aan het Woord van God.
Wij kunnen nooit vanuit onszelf komen tot de Waarheid, tot het juiste inzicht, maar altijd zal het moeten komen vanuit de Bron, vanuit God zelf. Vanuit deze stelling wil ondergetekende gaarne wat gedachten naar voren brengen*) die hem al lang bezighouden, o.a. zoals in zijn vorig ,ingezonden' reeds enigszins gesteld, *over doop, avondmaal*, het ambt in de gemeente van Jezus Christus, in de gemeenten Gods.

Utrecht — F. G.de Ruyter

———

*) De mogelijkheid om ons weekblad te gebruiken voor een gedachtenwisseling is uiteraard aanwezig. Zij die er gebruik van maken moeten, ter verhoging van de leesbaarheid, zich wel beperkingen op leggen en zo kernachtig als mogelijk hun gedachten aan het papier toevertrouwen. — Red.

AAN HEN DIE NAAR WENEN GAAN

Is u een van de bevoorrechten die D.V. in augustus a.s. Wenen gaat bezoeken? Gaat u als afgevaardigde, gast of belangstellende. Wat het ook mag zijn, één ding is zeker, u zult veel broeders en zusters ontmoeten uit verschillende landen.
Ongetwijfeld zullen het kostelijke dagen voor u zijn: geven, doorgeven, ontvangen - vele mogelijkheden staan voor u open. Van één ding ben ik overtuigd: alle talen kunt u niet spreken, noch verstaan. Wel kunt u het duidelijk maken door het te tónen! Wat zal u weerhouden het **INSIGNE** brood-vis mee te nemen (verkopen). Met belangstelling uw ja afwachtende.

H. Schippers, Heyermansstraat 183, Zaandam, tel. 02980-62742.

ATTENTIE VAKANTIEGANGERS!

De diensten in de baptistengemeente te Enschede zijn: elke zondag v.m. 9 en 10.30 uur — te weten:
in De Wegwijzer, B. W. ter Kuilestraat (stadsdeel Stadsveld) v.m. 9 uur; in Het Trefpunt, Spechtstraat (stadsdeel Mekkelholt) v.m. 10.30 uur; behalve de zondagen 27 juli en 3 augustus. Dan zijn de diensten als volgt:
Zondag 27 juli v.m. 10 uur in De Wegwijzer (in Het Trefpunt geen dienst);
Zondag 3 augustus v.m. 10 uur in Het Trefpunt (in De Wegwijzer geen dienst).
Gedurende de zondagen 13 juli t/m 3 augustus is onze voorganger afwezig wegens vakantie.
Gastpredikanten hopen in die periode in de diensten voor te gaan.

P.K.

ADVERTENTIES

Na een langdurige ziekte nam de Heer tot Zich onze broeder

JAN VAN DAM

op de leeftijd van 62 jaar, echtgenoot van M. van Dam-Wijnsema.
22 juni 1969

Baptistengemeente Stadskanaal

In vol geloofsvertrouwen is na een langdurige ziekte onze zuster

GIELJE FREDERIKA PLEYSIER-BEEKHUIS

ons voorgegaan naar het Hemels vaderland.
Delfzijl, 29 juni 1969

Baptistengemeente Delfzijl

Op 2 juli 1969 behaagde het de Heer van de gemeente tot Zich te nemen onze oude broeder

HARMANNUS DE JONGE,

weduwnaar van F. G. Voogd, eerder van A. Witvoet, in de gezegende ouderdom van 78 jaar.

„Hij zag een poort wijd openstaan".

Baptistengemeente Enschede

Weduwnaar, 50 jaar, met zoontje van 15 jaar nog thuis, zoekt **HUSHOUDELIJKE HULP**, die zorg voor het gezin op zich wil nemen. Intern. Positief christelijke levensopvatting.
L. Bijkerk, Bilderdijkstr. 10, Steenwijk.

Nette heer, gepensioneerd, 66 jaar, met mooie woning met C.V., tuin en telefoon in één der buitenwijken van Leeuwarden, zoekt een blijmoedige, gelovige vrouw als **HUISHOUDSTER** met A.O.W. of W.W. om samen de eenzaamheid op te heffen. Eenv. milieu. Brieven onder no. 140 aan adm.
Dalweg 77, Arnhem.

Jonge man, 27 jaar, zoekt **KENNISMAKING** met meisje van 18-24 jaar. Brieven onder no. 141 aan administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem.

Fam. Krause-Boiten, Den Haag:
nieuw adres: Gravin Aleidisstraat 10, 's Gravenzande; tel. 01748-4122.

In het **Verpleegtehuis Tabitha,** Badhuisweg 99, Scheveningen, tel. 070-550529, is binnenkort plaats voor een

ZIEKENVERZORGSTER

Ook kan een

VERPLEEGASSISTENTE

geplaatst worden.
Eventueel intern. Salaris volgens rijksregeling.
Sollicitaties aan de Directie, Zr. P. Vijfvinkel.

Het bestuur van de

STICHTING RUSTOORD DE STRUBBEN

te Schoonloo (Dr.), zoekt een flinke vrouw, die bereid en in staat is als

ADJUNCT-DIRECTRICE

op te treden, en het echtpaar Smit tijdens afwezigheid volledig kan vervangen.
Zekere bekwaamheden op het terrein van verzorging en verpleging zijn gewenst, maar belangrijker is de ervaring en de bekwaamheid om leiding te geven aan een steeds wisselende groep gasten en het dienstdoende personeel.
Geboden wordt een eigen kamer en een aangepast salaris, overeenkomstig de geldende regels voor bejaardentehuizen.
Sollicitaties te richten aan de secr.-adm. Ds H. Ploeger, Westduinweg 1107, Scheveningen, tel. 070-55.38.88.

DE HOGE INNINGSKOSTEN

van een kwitantie (f 1,25) bespaart u als u nu meteen het abonnementsgeld over het 3de kwartaal (f 4,25) of over het 2de halfjaar ineens (f 8,50) overmaakt door storting op giro 9260 ten name van Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam.
U dient daarmee uzelf én ons blad.
Dank bij voorbaat voor uw medewerking. De administratie.

Wat zou uw reactie zijn op de vraag „is u lid van een visvereniging?" U kunt er eenvoudig niet zonder, speld of broche: Brood-Vis. Doorgeven - handelen Handelingen '69. f 1,75 of meervoudige bedragen op giro 365528 t.n.v. H. Schippers, Zaandam. Boven 10 stuks reductie, 5 stuks f 7,50 + f 0,40 porto.

DE CHRISTEN

25 juli 1969
84e jaargang — 29,30

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Relling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 85 - 42 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Laten we vooral onverschillig zijn

ENKELE JAREN geleden is een boek verschenen, dat de titel meekreeg: Hoe vindt u, dat er gepreekt moet worden? Daarin geven een aantal predikheren en gemeenteleden hun mening over het onderwerp ten beste. En dan blijkt, dat de vraag naar het 'hoe' van de prediking allesbehalve eensluidend wordt beantwoord. Zo zijn er, die onder een preek een betoog verstaan, dat goed doordacht en logisch opgebouwd moet zijn, waar de hoorders hun volle aandacht bij moeten hebben. Maar er zijn anderen, die meer houden van een eenvoudig woord, dat het hart vermag te raken. Voor beide opvattingen valt wat te zeggen; ze sluiten elkaar trouwens niet uit. Maar daar gaat het nu niet over. Een collega — nee, we noemen geen namen — kreeg van een ouderling in zijn eerste gemeente destijds de raad: 'Dominee, u moet naar het leven preken'!

Nu is het niet mijn bedoeling om met zoveel woorden over de prediking te schrijven. Ik heb deze keer een ander onderwerp. Toch geldt ook dáárvan, dat duidelijkheid een eerste vereiste is. Ik wilde het met u hebben over onverschilligheid, over *gelovige onverschilligheid*. Dat is een onverschilligheid, die met het geloof te maken heeft.

God en mens

Er bestaat natuurlijk een àndere vorm van onverschilligheid. Ik bedoel de onverschilligheid, die vóórtkomt uit ongeloof. Er zijn mensen, die met God gebroken hebben. Er zijn mensen, die God àfgeschreven hebben. Ze hebben zoveel meegemaakt, dat ze niet meer in God kunnen geloven. Of ze zijn zo onder de indruk gekomen van de vorderingen op technisch gebied — ik noem de landing op de maan van de astronauten Armstrong en Aldrin —, dat in hun leef- en denkwereld voor God geen plaats meer is. In beide gevallen is sprake van bewuste onverschilligheid jegens God.

Veel mensen missen echter elke notie van God, zo lijkt het wel. De schrijver Amos Wilder zegt van hen: ,Zij worden in de stad geboren, en daar sterven zij ook. Zij slijten hun dagen in de fabriek, de mijn, of op kantoor. Zij hebben geen wezenlijk contact met de grond of de geheimen van de natuur. Tussen hen en de aarde is het cement, het asfalt; tussen hen en de sterren zijn de wolkenkrabbers en de flatgebouwen. Zij hebben slechts een vaag besef van de voortgang der seizoenen, van zaaien en oogsten. Deze massa's zijn holbewoners in de kunstmatige spelonken van het tijdperk van de machine en van de grote stad. Hier is iets oorspronkelijks verloren gegaan'.

Deze typering is veelzeggend. De massamens zegt God immers niet bewust de dienst op; hij denkt niet eens aan God. Hij wordt zo in beslag genomen door de strijd om het naakte bestaan, op zoek naar een leefbaar leven, naar gezondheid en geluk, dat hij aan God eenvoudig niet toekomt: hij heeft geen tijd voor God. In zijn boekje *Zonder wierook* realiseert de Franse priester Michel Quoist zich:

,Zo, Heer, rennen de mensen achter de tijd aan.
Zij trekken hollend over de aarde,
gehaast, elkaar verdringend;
overladen, verdwaald, overwerkt.
En zij komen er nooit, zij hebben tijdgebrek.
Niettegenstaande al hun inspanningen hebben zij tijdgebrek.
Hun tijdgebrek is zelfs zeer groot.
Heer, Ge moet u wel vergist hebben.
Er is ergens een vergissing over de hele linie.
De uren zijn te kort,
de dagen zijn te kort,
de levens zijn te kort'.

Onverschilligheid jegens God doet God tekort, Hem allereerst en allermeest. Maar ook wij zelf moeten de prijs ervoor betalen, een veel te hoge prijs. Jezus zegt: ,Wat baat het een mens de gehele wereld te winnen en aan zijn ziel schade te lijden?'

Paulus de apostel

Hoe anders is de onverschilligheid, die met het geloof te maken heeft. Paulus heeft haar eens zo onder woorden gebracht: ,Ik tel mijn leven niet en acht het niet kostbaar voor mijzelf, als ik slechts mijn loopbaan mag ten einde brengen en de bediening, die ik van de Here Jezus ontvangen heb om het evangelie der genade Gods te betuigen'.

Ik vind dat een kostelijk woord. De situatie, waarin de apostel zich bevindt, mag bekend verondersteld worden. Paulus is onderweg naar Jeruzalem; hij hoopt daar op de Pinksterdag te zijn. Om geen tijd in Epheze te verliezen vaart het gezelschap naar Miléte door. Het schip heeft daar enkele dagen oponthoud, er moet waarschijnlijk gelost of geladen worden. Intussen laat Paulus de oudsten van Epheze naar Miléte ontbieden.

In zijn afscheidsrede tot de broeders - u kunt dat nalezen in *Handelingen* 20 : 17 vv - herinnert de apostel z'n hoorders eerst aan zijn verblijf en dienstwerk in hun midden. Daarna spreekt hij over zijn reis naar Jeruzalem, waar hem ,boeien en verdrukkingen' te wachten staan. En dan volgt dat kostelijk woord, dat ik nog eens aanhaal: ,Ik tel mijn leven niet en acht het niet kostbaar voor mijzelf, als ik slechts mijn loopbaan mag ten einde brengen en de bediening, die ik van de Here Jezus ontvangen heb om het evangelie der genade te betuigen'.

Paulus hecht niet aan zijn leven, althans niet voor zichzelf. Hij is bereid, zo zegt hij later in Caesaréa, ,niet alleen gebonden te worden, maar ook te sterven te Jeruzalem voor de naam van de Here Jezus'. De onverschilligheid jegens eigen leven moeten wij zien in het licht van het doel, dat hij zich heeft gesteld, zijn roeping eigenlijk. Zijn bedie-

ning heeft hij immers van de Here ontvangen!

Deze mens telt zijn leven niet. Zijn leven is immers zijn leven niet, het is van de Heer. Hij acht zijn leven niet kostbaar voor zichzelf, wel voor de Heer. Hij loopt de loopbaan, maar in dienst van de Heer. En dit is zijn verlangen: dat hij zijn tijd mag uitdienen en de boodschap van Gods heil verkondigen. Dan kome wat komt, hij is bereid om te lijden, hij is bereid tot de dood. Dan zal hij met Christus zijn, voor eeuwig!

Wat moeten wij doen?

De vraag is niet nieuw. De rijke jongeling tot Jezus: ‚Wat moet ik doen om het eeuwige leven te beërven? De schare op de Pinksterdag, onder de indruk van de prediking der apostelen: ‚Wat moeten wij doen, mannen broeders?'. De gevangenbewaarder van Philippi tot Paulus en Silas: ‚Wat moet ik doen om behouden te worden?'

Ja, wat moeten wij doen? Wat moet ik doen? Zoveel is zeker: de onverschilligheid jegens God komt ons duur te staan. Zonder God, zonder de liefde van God zijn wij nergens. Martin Luther King zegt in een preek: ‚Als een schip zonder kompas zeilen we op de zeeën van de moderne tijd'. En Paulus, in één van zijn brieven: ‚Het loon, dat de zonde geeft, is de dood'.

Wij moeten antwoord geven op het evangelie: dat God in Jezus' kruis onze schuld op Zich genomen heeft, en dat Hij in Jezus' opstanding onze dood heeft overwonnen. In deze dagen raken wij niet uitgepraat over de maanvlucht van de Apollo XI, een bijna ongelooflijk staaltje van menselijk vernuft, waarvan de betekenis op dit moment ver boven ons voorstellingsvermogen uitgaat. Maar voor *onze fundamentele problemen van schuld en dood* hebben wij zelf en vanuit onszelf geen oplossing. Zij wordt ons — dat is het hart van het evangelie — van Godswege in Jezus' kruis en opstanding geschonken. Maar wij moeten het evangelie aannemen, dat wel. Want zalig zijn zij, die het woord Gods horen en bewaren!

Laten we daarom vooral onverschillig zijn. Ik bedoel de gelovige onverschilligheid, waarvan Paulus het geheim kende, toen hij op weg was naar Jeruzalem. En John Bunyan, de lekeprediker, die zich niet de mond liet snoeren, en dat met twaalf jaar gevangenschap beloond zag. En Kaj Munk, de dominee van Vedero, de martelaar van het Deense verzet, als schrijver en dichter over de hele wereld bekend geworden: ‚Laat ons het er met elkaar over eens zijn, dat dit het evangelie is: dat het mij wordt toegestaan om God toe te behoren. Als dat zo is, doet het er verder niets toe, hoe het mij persoonlijk gaat. Of ik een vredig en stil leven mag leiden, dan wel een leven vol strijd en storm op alle fronten, buiten mij en binnen in mij; of mijn ziel en geest louter harmonie zijn, dan wel of zij tot mijn dood toe van onrust zijn vervuld ... — dat is allemaal volkomen onbelangrijk tegenover het feit, dat ik aan God toebehoor en Hem tracht te dienen. En daar moet ik ook maar niet te veel gedachten aan verspillen. Ik moet het alleen maar in Zijn handen leggen. Ik mag het alleen maar aan Hem overlaten, dat Hij ook dáárvoor zorgen zal. Mij is het genoeg, dat ik Hem toebehoor. Er is blijdschap in mijn leven gekomen. En die blijdschap blijf ik behouden, hoe wanhopig ik overigens ook zijn kan'.

J. A. Brandsma

Deze keer mag u

zand en zaad

niet overslaan

en houdt u ook niet bij de vijfde regel op als u 't al wel bekeken hebt. Gewoon doorgaan.

Een half uur geleden stapte ik uit de trein. Vergadering gehad van de redakteuren van De Zaaier. Daarvan hier en nu geen verslag.

Thuisgekomen vind ik de post. Naar aanleiding daarvan graag het volgende. *Eerst* een blijde boodschap vooraf. In Arnhem is een groepje enthousiaste jongelui, die zich het hoofd niet breken of ze wel mogen dansen, maar opgemerkt hebben dat er in hun stad heel wat leeftijdgenoten zijn, die in feite geen raad weten met hun leven. Ze gaan een koffiebar openen, leveren er muziek bij en willen proberen op die wijze mensen te vangen, zoals de broeders vroeger beloofd werd dat ze zouden doen. Ze bestelden 2500 Zaaiers, waaraan ze ook inhoudelijk hun medewerking gaven en dat wilde ik eerst even vertellen. Wie weet worden nog meer jeugdgroepen vervuld van ijver en naijver en ontdekken ze dat er heel wat werk te doen is.

Tweede mededeling; een zuster schrijft mij: Met zó'n blad — ja, De Zaaier — is het fijn werken, want dan weet je als je op stap gaat: dit is een wegwijzer naar Gods liefde en vergeving en wie die vindt zal ook verder komen en anders gaan leven dan iemand die Christus niet kent, al zal daar misschien niet veel van te zien zijn voor een buitenstaander.

Derde mededeling — wat langer, maar met een wegwijzend woord — : Ik ben toen op de idee gekomen middels uw injectie in De Christen om meer met De Zaaier te gaan werken. Mijn vrouw en ik hebben toen besloten om al de Zaaienwerkers bij ons thuis uit te nodigen om ze onder 't genot van een kopje koffie op de hoogte te stellen van onze plannen ... Die waren: alle gemeenteleden persoonlijk bijlangs te gaan en vragen of ze maandelijks een zeker bedrag wilden geven voor het evangelisatiewerk met de Zaaier ... Wij spraken af dat, als ze ons het geld geven wat ze er voor over hebben, wij er Zaaiers voor zullen kopen en wij zullen zorgen dat deze Zaaiers aan de man komen ... Gisteravond kwam de laatste huisbezoeker zijn verslag uitbrengen. *Het resultaat was geweldig!* Toen we de bedragen optelden bleek dat we elke maand voor honderd gulden extra Zaaiers kunnen bestellen. Is het niet machtig!

Het is wonderbaar, broeder. Eigenlijk weer niet zo wonderbaar. In feite is het toch vanzelfsprekend. Maar goed, soms is het wonderbaar. En voor sommige gemeenten zou het waarlijk een wonder zijn. En toch, ik ben er zeker van dat er velen onder ons gevonden worden die uit het zelfde hout gesneden zijn. Die nu een lichtje-groen-gaat branden. Die zeggen: dat is het. Voor u nu van stapel loopt: praat even met de raad van de gemeente of de broeders (en zusters?) akkoord kunnen gaan met zo'n aktie. Ofschoon ik mij niet een raad kan voorstellen die deze geest zou durven doven. Zie, hier en daar steekt de wind op en sommigen hijsen al de zeilen. We zitten toch nog in de handelingen van '69? En die zullen toch wel niet op 31 december ophouden voort te gaan?

Wat zou er een hoop zinloos gepraat, een hoop ellende voorkomen kunnen worden, indien allen overal eensgezind aan de slag gingen. Als ieder zich een schuldenaar voelde van de andere en zich opmaakte zich van die schuld te ontdoen. Het is geweldig samen te zingen: Zorg toch dat ieder het weet! Het is verreweg indrukwekkender en waarachtiger daarvoor dan ook aan de slag te gaan.

In Arnhem doen ze het zo. In Musselkanaal weer anders. In Scheveningen nog weer anders. Maar ze zijn op weg gegaan en ik verzeker u dat ze gezegend zullen worden.

Wie zal in uw gemeente de fakkel aansteken?

Huizinga

P.S. Waarschijnlijk een lid van de gemeente in Groningen-Noord zendt nu en dan Zaaiers aan mannen, die de zee bevaren. Hij/zij moge toezien wel het juiste adres te vermelden, want soms belanden ze bij mij en daar ik geen afzender/ster ontdekken kan, evenmin als de post, kan ik ze ook niet retourneren. Bij De Zaaiers was een eksemplaar van die gemeentebode Tussentijds ingesloten. De kranten waren geadresseerd aan fam. Drenth, schip Noordster.

H.

Aan rustige wateren

Wat is de mens?

De dichter van de achtste psalm denkt niet gering over de mens. Hij zegt: bijna goddelijk hebt Gij — God — hem gemaakt; en: Gij doet hem heersen over de werken uwer handen ...

Inderdaad, onvoorstelbaar is hetgeen de mens kan. Hij kan het leven verlengen, de dood verdringen; hij kan door middel van radio en televisieverbindingen oceanen overbruggen; zelfs kan de mens zich van de aarde losmaken en voet zetten op de maan.

Dát is de mens. Een genie.

Staan we met de geslaagde maanlanding op een nieuw breukpunt van de geschiedenis? En is dat breukpunt tot stand gekomen door de homo technicus, de beheerser van de ruimte? De astronaut in zijn ruimtepak?

Wat is de mens?

Het is slechts een halve waarheid wanneer we alleen maar oog hebben voor het wetenschappelijk en technisch vermogen van de mens. Er is ook een andere helft van die waarheid.

Die mens die het leven verlengen kan deinst er niet voor terug datzelfde leven massaal te doden. Die mens die langs technische weg kommunikatie tot stand brengt over oceanen en kontinenten heen, slaagt er niet in samen te leven met anderen. De mens die de ruimte beheerst en landt op de maan is niet in staat zichzelf te beheersen in de kleine ruimte van eigen huis, eigen gezin, eigen milieu.

Beide aspekten, zijn genialiteit en zijn — mogen we het zo zeggen: — bestialiteit, vormen de waarheid over de mens. B ij n a goddelijk. In dat b ij n a schuilt zijn val. Wat is de mens, dat Gij — God — zijner gedenkt ...?

Nee, op het breukpunt van de geschiedenis staat niet de technische mens, de overwinnaar van de ruimte. Dáár staat Hij van Wien Pilatus eens zei: Zie, de Mens ...

Mijn representant is niet Armstrong — in hem is slechts een deel van mij, van de mens, de mensheid vertegenwoordigd. Die geheél voor mij in de plaats staat is Jezus — Hij heeft mijn levensgeschiedenis, en die der wereld, opengebroken, er een gunstige — dat is: genadige — keer aangegeven.

Wat is de mens?

Groot en grotesk. Groot in zijn kunnen, grotesk in zijn falen. Een vat vol tegenstrijdigheden.

Wat is de mens, dat Gij, o God, zijner gedenkt! De enige, juiste konklusie is:

O Here, onze Here,
hoe heerlijk is uw naam
op de ganse aarde!

v. D.

Brokstukken

Een zondagmorgen.

Die zondagochtend wekte de zon ons vroeg. We (jongste spruit en ik) verrezen van onze tentbedden, kleedden ons, ritsten de linnendeur open en stonden opeens in de heerlijkheid van de morgen. Het tentendorp sliep nog. We begaven ons naar de hei en de heuvels, klommen en daalden, hanteerden de verrekijker om verre vogels dichtbij te halen en om ander levend spul op te sporen en kwamen hongerig weer „thuis”.

Even voor tienen zat ons gezinnetje in een klein kerkje van een veluws dorpje. Wat een weelde, om daar zomaar te kunnen zitten, wachtend op wat komen gaat. Eén à twee zondagen per jaar overkomt mij dat. Wat is een dienst die in de bank beleefd wordt toch anders dan een dienst op de kansel. Aan de kleding te oordelen zaten er heel wat vakantiegangers in de kleine ruimte. De organist gaf voor het begin van de dienst almaar liederen op en wij zongen van harte met hem mee. Daarna arriveerde de kerkeraad met de dominee, die spoedig bleek geen dominee te zijn. Hij was zomers gekleed, manoeuvreerde wat onhandig met papieren en boekjes, en vertelde ons vervolgens dat de kerkeraad er niet in geslaagd was, voor die zondag een predikant te bemachtigen. Zo kwam het dan dat we het nu met hem moesten doen. Hij had geprobeerd een preek te maken, maar het was niet gelukt. Maar met Gods hulp zou het toch nog een goede morgen kunnen worden.

Daar zaten we dan met een man op de kansel die geen preek kon maken, maar die op God vertrouwde, nu men hem had opgedragen de dienst waar te nemen.

Het was een verrassende morgen. Hij las een gedeelte uit de lijdensgeschiedenis en begon daarna te spreken over de figuren die in het proces optraden. Als dat proces nog eens zou moeten plaatsvinden, zou je gemakkelijk figuren kunnen vinden die de plaats van een Pilatus, de Hogepriester, Bar-Abbas, en ook van het volk in zouden kunnen nemen. Politiek en recht werden ook in onze tijd op dezelfde wijze als toen vermengd en bedreven.

We kwamen terecht bij Nigeria/Biafra, het handelen der Verenigde Naties, en tenslotte bij onszelf. Was onze manier van recht-doen zuiverder en beter dan de manier waarop Pilatus te werk ging? Pilatus deed toch wat mogelijk was? Eerst toen de prijs te hoog werd, verkrachtte hij het recht.

Tenslotte sprak hij over Jezus. Die was de enige die we in het proces niet zouden kunnen vervangen door andere figuren. Wie was als Hij? Maar wij zijn geroepen zijn weg te gaan, als Hij te handelen. En gelukkig kwam daar toch door Gods genade iets van terecht. En zo kwamen we dan bij Martin Luther King en anderen terecht. Er werd ons duidelijk gemaakt dat ook wij te staan hadden voor het recht, de barmhartigheid, de zuiverheid; dat het ook onze opdracht was de wil van God tegen elke prijs te vervullen.

Onze man sprak zonder enige pretentie, bijna zonder geijkte termen. Hij bootste niemand na. Als hij het even niet wist, nam hij de tijd om na te denken. Werkelijk: hij vertrouwde op God en God gebruikte hem om ons weer iets te doen zien van de heerlijkheid van Zijn Rijk en roeping. We hadden een goede zondagmorgen. Leerden we die ochtend dat iedere prediker nu zomaar de kansel moet beklimmen, zonder voorbereiding en zonder preek? O nee. Onze man had hard geploeterd om een woord voor die zondag klaar te hebben. Hij had bijbelwoorden gelezen en overwogen en daarna nog eens overwogen. Hij had geworsteld en gebeden en de opbrengst van dit alles was door Gods genade een rijkdom aan gedachten die zich op die zondagmorgen ordenden tot een fijne boodschap die ons bijzonder verrijkte.

Wf.

NOORS SEMINARIE LEVERDE 6 STUDENTEN AF

Zes studenten voltooiden dezer weken hun theologische studie aan het seminarie van de Noorse Baptisten Unie te Stabekk, een voorstad van Oslo.

Vijf nieuwe studenten zullen in september met hun studie beginnen. Het seminarium telt dan 13 studenten.

VERSCHIJNING 'DE CHRISTEN'

Ons weekblad zal NIET verschijnen op 1, 15 en 29 augustus. Inzenders van berichten en mededelingen dienen hiermee rekening te houden.

REDAKTIE 'DE CHRISTEN'

Kopij voor het nummer van 'De Christen', dat op 8 augustus verschijnt dient gezonden te worden aan: Ds J. A. Brandsma, Troelstralaan 39b, Groningen; tel. 21306.

Groeten uit Boedapest (3)

Vanzelfsprekend waren mijn verschillende gastheren nieuwsgierig naar diverse zaken, zoals die bij ons aan de orde zijn. Men wilde graag weten, hoe onze houding is tegenover de oecumene, doop en avondmaal, enz. Over deze onderwerpen enkele gedachten en mededelingen.

De oecumene

De Unie van Baptisten Gemeenten in Hongarije is lid van de Wereldraad van Keerken. Waarom niet?, werd mij gevraagd. Ik noemde enkele bezwaren, zoals die bij ons naar voren zijn gebracht. Ten dele zou men die kunnen delen, ten dele tilt men er niet zo zwaar aan. Tenslotte, zo zei men, blijft iedere kerk, iedere gemeenschap zelfstandig.

Ieder blijft voor zichzelf verantwoordelijk. Maar het zou onverantwoordelijk zijn, niet met hen te spreken, die op verscheidene punten met ons van gelijke gedachte en gezindte zijn.

Deze dingen moet men wel zien tegen de achtergrond van de Hongaarse kerkgeschiedenis. Tot de 2e wereldoorlog was de rooms-katholieke kerk de heersende kerk. Te spreken van een staatskerk zou niet helemaal juist zijn, maar het leven van de r.k.-kerk vóór de laatste wereldoorlog leek daar veel op. Dat is na de 2e wereldoorlog grondig gewijzigd. Vanaf het einde van de oorlog, juister gezegd: vanaf de bezetting door de Russen (herfst 1944), is van die heersende positie niets meer overgebleven.

In de grondwet is gelijkberechtigdheid van alle religieuze gemeenschappen juridisch een feit. Volgens diezelfde grondwet mag de kerk geen macht uitoefenen in het staatsleven. Vandaar dat de bezittingen van de r.k.-kerk verbeurd verklaard werden. Van dat bezit ontdaan, bleef van de heersende positie niets over.

Uiteindelijk geldt dat ook van de andere kerken, met name van de lutherse en de hervormde (calvinistische) kerken. Van hun machtspositie is niets overgebleven. Als nu dan - zo redeneerde men - in juridisch opzicht voor de wet een gelijkberechtigdheid der kerken geldt, waarom zou men die dan niet practisch verwezenlijken? Zó leerde men naar elkaar te luisteren, zó ontstond de Hongaarse Raad van Kerken.

Afzonderlijk is er nog een Raad van Vrije Kerken, waarvan de baptisten eveneens deel uitmaken.

De baptisten blijven die zij zijn. Wij willen, zo zei men mij, onszelf ook blijven. We hebben geen behoefte aan verdoezeling van de verschillen. De hekken tussen onze erven moeten blijven. Ja, wie in goede vriendschap met zijn buren wil leven, moet voor goede hekken zorgen. Kippen en kinderen hebben al veel ruzie tussen buren veroorzaakt omdat de hekken ondeugdelijk waren.

(In een volgend artikel wil ik graag nog enkele mededelingen doen over het werk, dat de kerken gezamenlijk doen; in dit artikel ging het alleen om het standpunt van de baptisten ten aanzien van de oecumenische gedachte).

Het avondmaal

De practijk van de avondmaalsviering is die van geslotenheid. Men laat alleen de eigen leden toe (ondanks het lidmaatschap van diverse interkerkelijke raden), en leden van zustergemeenten, indien men dezen kent en weet, dat ze met de eigen gemeente in een goede verstandhouding leven.

In kleinere gemeenten komt men gemakkelijker tot een bepaalde vorm van open avondmaalsviering dan in grotere. Dat hangt wel samen met het feit, dat kleine gemeenten als regel in kleine woonplaatsen gesitueerd zijn. Ter plaatse zijn meermalen eveneens kleine gemeenten van andere richting, ofwel alleen verstrooide leden; zulken laat men dan wel eens toe. Beter gezegd: er zijn gemeenten, die zoiets doen. Het ligt dus helemaal aan het inzicht van de plaatselijke gemeenten, of niet-leden tot de avondmaalsviering worden toegelaten.

Hoe denkt men over de interkerkelijke avondmaalsviering? Daar is men niet wild-enthousiast over, zelfs niet gewoon enthousiast. Men ziet er een miskenning in van het karakter van het avondmaal. Wie avondmaal viert met een gemeenschap, belijdt dat hij bij die gemeenschap hoort.

Onder de studenten vindt men meer aanhangers van een open avondmaalsviering dan onder de gemeenteleden. Dat echter de studenten later van gedachten kunnen veranderen op grond van bepaalde ervaringen in de pastorale arbeid, werd grif toegegeven.

De doopsbediening

Men komt in Hongarije nauwelijks in aanraking met gevallen van mensen die op de belijdenis van hun geloof besprengd of begoten zijn. De vrijmoedigheid om van kerkgemeenschap te veranderen, is niet zo groot. Bovendien — als belangrijkste reden —: practisch iedereen werd gedoopt. Wie vandaag de dag belijdenis doet, is bijna altijd al reeds gedoopt. Op mijn vraag: Wat zou u echter doen indien een niet door onderdompeling gedoopte zonder onderdompeling het lidmaatschap van de gemeente zou vragen?, werd mij gezegd, dat alleen zij, die door onderdompeling, dus op bijbelse wijze, gedoopt zijn, leden ener baptistengemeente kunnen zijn (ook de andere kinderdoop-verwerpende gemeenschappen handelen zo).

Israël

Ik wist, dat ik een politiek heet hangijzer aanraakte, toen ik over Israël begon. Maar desondanks ....

Hoe ziet men Israël? Is de staat Israël een duidelijk teken des tijds waarop wij moeten letten? Of ....?

Mijn zegslieden zeiden mij: Wij geloven, dat Rom 9-11 zijn vervulling zal vinden. Maar niet in de vorm van het herstel van een politieke staat Israël. In het tegenwoordige Israël is slechts een militair sterke politieke macht te zien, die met de bedoeling van Rom 9-11 niets gemeen heeft.

In de theologie der baptistengemeenten heeft Israël nooit een grote rol gespeeld. Er werd nauwelijks aandacht aan geschonken, in tegenstelling tot de „broeder"-groepen, die aan de kant van het huidige Israël staan, als het om de leer der laatste dingen gaat. Toen ik voorzichtig sondeerde naar de actueel-politieke betekenis van de baptistische Israël-visie, werd mij gezegd, dat die niets uit te staan heeft met het politieke beleid van de Hongaarse regering.

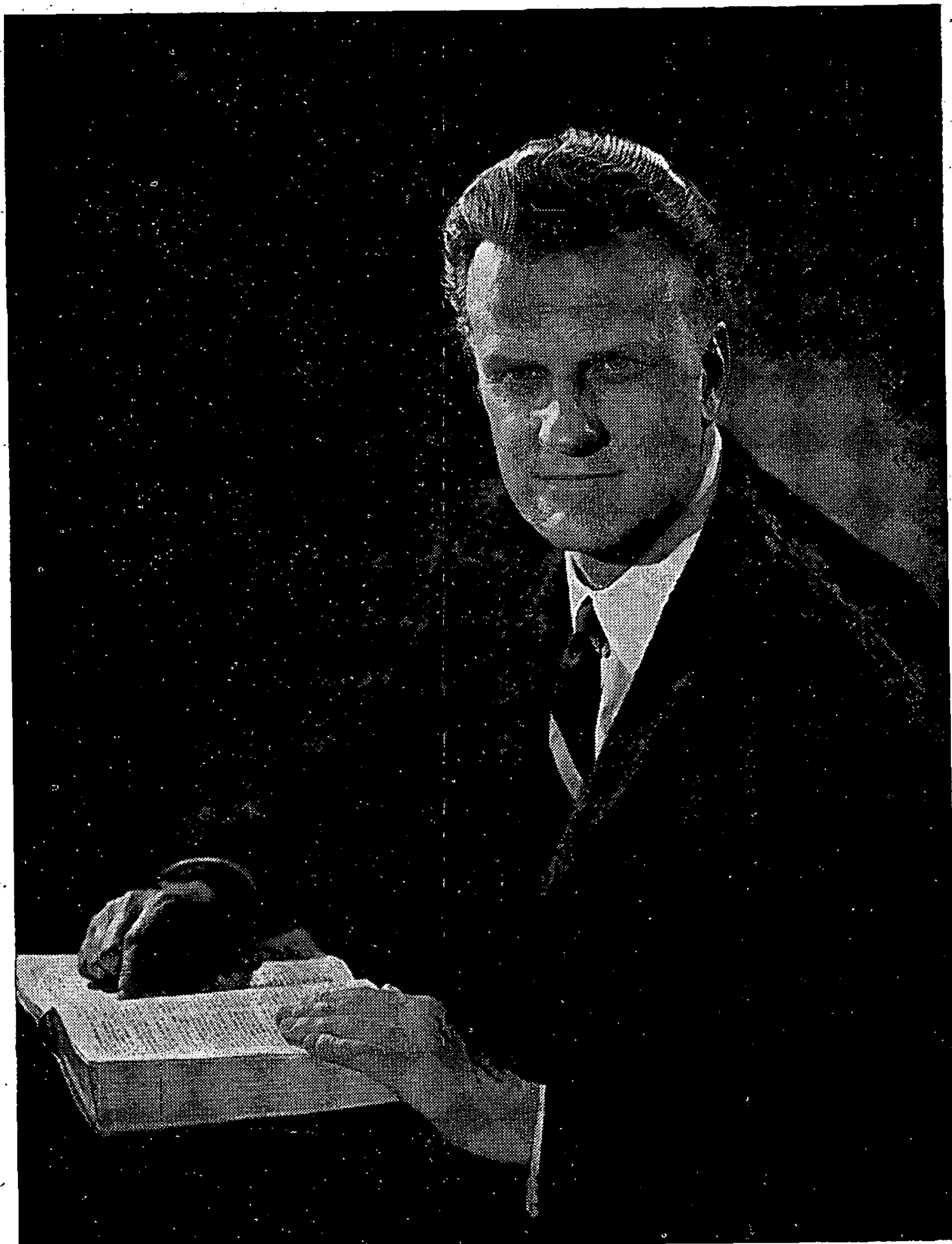
Maar de succesvolle juni-oorlog 1967 heeft wel veel mensen tot nadenken gebracht. Zij hebben gezegd: Zulk een succes kan niet van de mensen komen. Maar niemand weet hoe het met Israël verder zal gaan; vandaar dat men voorzichtig is met zijn mening. Dat er nog profetieën in vervulling moeten gaan, zal zo zijn, volgens de Israël-voorstanders, maar of hun visie volkomen bijbels is, blijft zeer de vraag, zo zei men. Maar we weten niet wat God nog wil doen, wil doen door Israël, wil doen door de heidenen. Maar dat Israël boven de heidenen verheven zal worden, komt niet overeen met wat de bijbel zegt.

Men merkt het, overal zijn de vraagstukken voor de bijbelgetrouwe gelovigen dezelfde. Het is verfrissend zulks te merken. Het is vooral leerzaam.

Ploeger

EBF-KONFERENTIE TE WENEN BEGINT WOENSDAGAVOND 6 AUGUSTUS

Woensdagavond 6 augustus a.s. begint te Wenen in de Stadthalle de Konferentie van de Europese Baptisten Federatie. Deze konferentie wordt elke 5 jaar gehouden. In 1964 vond deze ontmoeting plaats in het RAI-gebouw te Amsterdam. De slotbijeenkomst wordt zondagmiddag 10 augustus gehouden; in deze bijeenkomst zal o.a. gesproken worden door de evangelist dr. Billy Graham.
Ook enkele van onze voorgangers zullen een bijdrage leveren aan deze konferentie; ds Th. van der Laan zal op vrijdagmorgen een toespraak houden over het onderwerp Een vrije gemeente in een veranderende maatschappij; ds Van der Laan zal tevens de leiding hebben van een ontmoeting van voorgangers die aan 't seminarium te Rüschlikon studeerden. Ds M. G. Boeschoten zal als voorzitter optreden van de sektievergadering die georganiseerd wordt door de E.B.F.-kommissie voor vorming en dienstbetoon. Voorzover bekend zal de N.C.R.V. in een van zijn vrijdagavond-uitzendingen in de rubriek Wijd als de wereld een reportage geven van deze konferentie.

Dr Billy Graham — spreker op de slotbijeenkomsten te Wenen (Cliché The European Baptist)

Wat zij ervan verwachten

DE CONFERENTIE van de Europese Baptisten Federatie, die deze zomer van 6-10 augustus in de *Stadthalle* te Wenen gehouden wordt, zal, naar mag worden verwacht, leiden tot vernieuwing binnen de Baptistengemeenschap, ook met het oog op de nood van de wereld.

Baptistenvoorgangers uit zes landen reageerden op een enquête van de Europese Baptisten Persdienst, waarin zij werden uitgenodigd om te vertellen, ‚wat ik het meeste van de conferentie in Wenen verwacht'. Zij vonden, dat de conferentie zou moeten leiden tot bevestiging van het geloof, tot grotere samenwerking tussen de Europese Baptisten, en tot meer eenheid en broederschap binnen de Unies. Eén van hen liet weten, dat de conferentie al geslaagd zou kunnen worden genoemd, als zij de Baptisten in Oostenrijk zou sterken en bemoedigen.

Er zijn in dat land ongeveer 750 Baptisten. Het aantal inwoners bedraagt 7,4 miljoen, waarvan 1,6 miljoen in de hoofdstad Wenen. Van de bevolking is 88% Rooms-Katholiek; de Protestanten maken slechts 6% van de totale bevolking uit. De conferentie wil er tevens aan herinneren, dat honderd jaar geleden de Baptistengemeenten in Oostenrijk ontstonden.

Een Duitse voorganger, Herbert Szepan uit Duisburg, gelooft dat de conferentie ertoe zal bijdragen, ‚dat onze geringe arbeid in Oostenrijk haar schuilplaats verlaat en in de publieke belangstelling komt'. De Oostenrijkse Baptisten hebben de kans, ‚dat zij als een *echte* christelijke gemeente worden herkend'.

E. Lyn Rees, predikant te Ammanford, Wales, maakte gewag van de noodzaak van ‚een ferme, niet-apologetische bevestiging van het geloof en de beginselen der Baptisten'. Ook was hij van mening, dat samenwerking tussen de Baptisten op internationaal niveau één van onze onmiddellijke doelstellingen zou moeten zijn. De conferentie zal moeten aantonen, dat de Europese Baptisten een boodschap hebben, die relevant is voor de wereld-van-vandaag.

Ds K. Kyro-Rasmussen uit Kopenhagen vindt, dat de conferentie kan laten zien, hoe de broederschap van Baptisten in een scherp verdeeld Europa een feit is.

‚De conferentie in Wenen zou de basis kunnen vormen voor grotere en betere samenwerking tussen de Europese Baptisten', aldus Arnfinn Aandal, voorganger te Trondheim, Noorwegen. Daarnaast hoopt hij, dat de conferentie aan anderen solidariteit zal demonstreren met Baptisten in sommige andere landen, die worden vervolgd of gediscrimineerd.

Ds Daniel E. F. Machado uit Coimbra, Portugal, liet weten, dat hij bidt, dat de bijeenkomst te Wenen ‚meer wijsheid, meer visie, meer liefde, meer blijdschap en meer geestelijke kracht voor de gelovigen en voor de gemeenten' zal brengen.

Daniel Lhermenault, predikant in Robeke (Roubaix), Frankrijk, verklaarde: ‚Wij hebben een geestelijke vernieuwing nodig, die ons in staat zou moeten stellen om God te dienen en om mensen-zonder-hoop te helpen'. Hij voegde daaraan toe: ‚Ik zou het spijtig vinden, als deze conferentie — zoals vele andere belangrijke bijeenkomsten — beperkt zou blijven tot informatie, rapporten, verklaringen en toespraken'.

Th. Sommerkamp.

Verantwoording Unie-bureau

In de maand juni kwamen in het unie-bureau de volgende giften en bijdragen binnen:

1. voor de ECU:
Den Haag f 182,—; Deventer f 45,92; Amsterdam-Centrum f 44,41; Emmen f 270,—; Noordbergum f 116,78; Rotterdam-Centrum f 150,—; Staveren f 75,—; Emmererfscheidenveen f 44,05; Almelo-Geraniumstraat f 65,50; Rotterdam-Zuid f 247,52; Alblasserdam f 171,36; CvD, R f 10,—; AN, E f 100,—; MEvD, US f 24,—.

2. voor de arbeid onder Spanjaarden:
Den Haag f 80,—; Harlingen f 100,40; Almelo-Nieuwstraat f 53,50; Den Helder f 23,37; Emmen f 190,—; Rotterdam-Centrum f 50,—; Staveren f 45,—; Alblasserdam f 107,10; Rotterdam-Zuid f 154,70; NN, X f 15,—; AN, E f 50,—; MEvD, US f 15,—; Spaanse Baptisten Enschede f 50,—; NBVB f 500,—.

3. voor de opleiding:
Den Haag f 192,—; Sneek f 151,45; Pernis f 53,50; Amsterdam-Centrum f 56,67; Emmen f 475,—; Borne f 12,93; Staveren f 125,—; Emmererfscheidenveen f 34,30; Rotterdam-Zuid f 347,62; AN, E f 150,—; MEvD, US f 34,—; Zusterhulp Utrecht-C f 50,—; Zusterhulp-Muntendam f 10,—.

4. voor het jeugdwerk van de NBJB:
Leiden f 43,05; Alblasserdam f 13,23; Staveren f 24,—; AN, E f 25,—; Rotterdam-Zuid f 19,11; MEvD, US f 2,—.

5. voor de zending:
Den Haag f 498,— en f 20,—; Deventer f 207,78; Harlingen f 84,04; Sneek f 655,40; 2de Exloërmond f 174,72; Rotterdam-Centrum f 200,—; Den Helder f 29,05; Amsterdam-Centrum f 70,19; Emmen f 300,—; Borne f 13,51 en f 8,92; Nieuwe Pekela f 422,67; Staveren f 175,—; Heerenveen f 220,80; Emmererfscheidenveen f 356,97; H'veen f 10,—; Rotterdam-Zuid f 578,76; GvD, Y f 95,—; Mej. HK, G f 100,—; Mej. EB, F f 25,—; HGtW, E f 7,50; AN, E f 150,—; MEvD, US f 56,—; Landdag Deldenerbroek f 232,85; NBVB f 4116,50 en f 1000,—; Gr. v. Prinstererschool, Hengelo f 18,97; Dr. de Visserschool, Hengelo f 40,—; Chr. School Doorsnee, N. Pekela f 15,—; W. Kroeseschool, Drachten f 50,—; Oranjeschool, Vroomshoop f 24,—; Chr. Nat. School, Aadorp f 40,—; Gr. van Prinstererschool, Hengelo f 37,86.

6. voor het ,10-cents-fonds' van de UBS:
Veendam f 50,—; N. Pekela f 113,33; Utrecht f 50,—; Pernis f 71,40; Alblasserdam f 66,15; Rotterdam-Zuid f 95,55; AN, E f 50,—; MEvD, US f 9,—.

7. voor het Noodfonds:
Den Haag f 5,— en f 128,93; Sneek f 25,—; Amsterdam-Centrum f 5,—; Borne f 25,92.

8. voor Handelingen 69:
Den Haag f 1000,—; Westerhaar f 25,—; Sneek f 127,25; Harlingen f 350,—; Hengelo f 897,25; Siddeburen f 145,—; Haarlem f 100,—.

Hartelijk dank aan al deze gevers en geefsters!

Natuurlijk is ieder belangstellend naar wat nu totaal in het eerste halfjaar is bijeengebracht. Dat overzicht wil ik graag geven en dan tevens een vergelijking met de bedragen in de eerste helft van het vorige jaar bijeengebracht. Dit ziet er als volgt uit:

Ontvangen	eerste halfj. 1969	eerste halfj. 1968
voor de ECU	f 8.002,91	f 7.493,34
voor de evangelisatie onder Spanjaarden	„ 3.711,03	„ 4.088,59
voor de opleiding	„ 10.555,91	„ 11.493,96
voor de zending, inclusief bufferfonds	„ 16.716,58	„ 16.153,85
voor het ,10-cents fonds' van de UBS	„ 1.705,75	„ 1.982,25
	f 40.692,18	f 41.211,99
In 1969 komt er voor Jeugdwerk NBJB bij	„ 327,77	
	f 41.019,95	

Uit dit overzicht en deze vergelijking bemerkt u, dat we bijna gelijk liggen met het vorige jaar, wat het totaal van de vrijwillige bijdragen in de eerste helft van het jaar betreft. Maar als we bedenken, dat er over het jaar 1969 f 20.800,— méér verwacht wordt, dan begrijpen we dat we behoorlijk achter liggen, en dat we voor de noodzaak staan om samen in het tweede halfjaar nog heel wat méér op te brengen dan over het 2de halfjaar 1968. Door de afgevaardigden der gemeenten ter 89ste Algemene Vergadering der Unie zijn namelijk volgens de besluiten over de desbetreffende begrotingen toezeggingen gedaan voor de volgende in 1969 benodigde en te verwachten bedragen voor onze gezamenlijke taken:

		Per lid
voor de ECU	f 26.000,—	f 2,72
voor de evangelisatie onder Spanjaarden	„ 16,250,—	„ 1,70
voor de opleiding	„ 36.500,—	„ 3,82
voor de zending, inclusief Bufferfonds	„ 60.750,—	„ 6,36
voor het ,10-cents fonds' van de UBS	„ 10.000,—	„ 1,05
voor het jeugdwerk van de N.B.J.B.	„ 2.000,—	„ 0,21
	f 151.500,—	f 15,86

De kolom van bedragen „per lid" is opgenomen ten behoeve van die penningmeesters, die gewend zijn de Vrijwillige Bijdragen, berekend naar het gemiddelde per lid, over te maken naar het unie-bureau; hierbij wordt natuurlijk gerekend met het ledental volgens de statistiek per 1 januari 1969.

Wij zijn er ons dus van bewust, dat er over het tweede halfjaar 1969 ruim f 110.000,— aan Vrijwillige Bijdragen moet bijeenkomen voor wat wij samen bedoelen tot stand te brengen. Dat betekent een geduchte inspanning voor onze gemeenten. We zullen er in deze vacantie-tijd niet meer over zeggen, om uw plezier niet te bederven. Het is alleen goed, dat u het nu al weet. Dus, broeders en zusters, wij gaan straks, of nu al, flink offeren!

Giro 2960 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Amsterdam.
Giro 1504 ten name van Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten te Amsterdam.

T. Jansma

ADRESWIJZIGING

De sekretaris van de baptistengemeente te Assen, A. T. Duursema, woont thans: Epe 19, Assen; tel. 05920-14332.

DS J. LOUW ERNSTIG ZIEK

Ds J. Louw, emeritus-voorganger te Scheveningen is verleden week ernstig getroffen door een hartaanval. Ds Louw is opgenomen in het ziekenhuis Bronovo te Den Haag.

VERSCHIJNING ,DE CHRISTEN'

Ons weekblad zal NIET verschijnen op 1, 15 en 29 augustus. Inzenders van berichten en mededelingen dienen hiermee rekening te houden.

REDAKTIE ,DE CHRISTEN'

Kopij voor het nummer van ,De Christen', dat op 8 augustus verschijnt dient gezonden te worden aan: Ds. J. A. Brandsma, Troelstralaan 39b, Groningen; tel. 21306.

„HET ZOEKLICHT" BESTAAT 50 JAAR

Een toogdag in de Hilversumse Expohal, op woensdag 13 augustus a.s., vormt het hoogtepunt van de aktiviteiten, die zijn georganiseerd in verband met het *50-jarig* bestaan van het christelijke periodiek *Het Zoeklicht*. Het blad werd in juli 1919 gesticht door wijlen Johannes de Heer en wordt nu geleid door een kleinzoon van de stichter.

Het Zoeklicht neemt een bizondere plaats in tussen de kerkelijke bladen, waaraan ons land zo rijk is. Ook bij velen in onze gemeenten neemt het jubilerende blad een grote plaats in.

N.B.G.

De toogdag op 13 augustus is niet de enige aktiviteit, die verband houdt met het 50-jarig bestaan van het veertiendaagse tijdschrift. Er zijn de afgelopen maanden in enkele andere plaatsen al kleinere konferenties gehouden. Deze dagen verschijnt voorts het „gouden Zoeklicht", een jubileum-nummer met bijdragen van de huidige redacteuren en medewerkers, alsmede van Johannes de Heer en enkele andere opwekkingspredikers uit het verleden. Tien procent van de bruto-opbrengst is bestemd voor het Nederlands Bijbel Genootschap.

Onder het motto „Zending 69" wordt verder een inzameling gehouden voor zendings-projekten. Een andere jubileum-aktiviteit is de organisatie van reizen naar Israël in oktober. In de prediking van Johannes de Heer — en ook in *Het Zoeklicht* — heeft dat land altijd een belangrijke plaats ingenomen.

BUNDEL

Het Zoeklicht heeft nu een oplage van 13.000 exemplaren. In het verleden is dat aantal wel eens groter geweest, hoewel er de laatste tijd weer een stijging valt te constateren. In de dertiger jaren

werden oplage-cijfers van 30 tot 40.000 geregistreerd. Geruime tijd verscheen het blad toen ook in het Russisch. Gedurende de oorlog mocht het blad niet verschijnen.

Er is nog een andere, door Johannes de Heer in het leven geroepen uitgave, waarmee binnenkort een mijlpaal wordt bereikt: men verwacht dit jaar de verkoop van het miljoenste exemplaar van de door hem samengestelde en naar hem genoemde Zangbundel; het eerste exemplaar daarvan kwam in 1905 op de markt. In de bundel zijn meer dan 800 geestelijke liederen verzameld. Ook verschijnt er een langspeelplaat, waarop twaalf, door Johannes de Heer zelf gezongen, liederen uit zijn bundel zijn te beluisteren. Voor de produktie van deze plaat zijn oude opnamen uit 1930 gebruikt.

UIT ONS UNIE-BUREAU

Met dankbaarheid vermelden wij hier, dat van de notaris bericht is ontvangen, dat wijlen zuster L. Hof-van Dingen te Nijverdal gelegateerd heeft aan de Unie-Bouwstichting (U.B.S.) f 4.500,—, aan de E.C.U. f 4.500,— en aan de Tabitha-bouw-actie f 9.000,—.

Voorts vermelden wij hier met dankbaarheid, dat van de notaris bericht is ontvangen, dat wijlen broeder J. H. Bouma Tuininga te Dokkum gelegateerd heeft aan het Seminarium der Unie van Baptisten Gemeenten ter aflossing van schuld f 5.000,—, aan de E.C.U. f 5.000,— en aan de Unie Zendings Commissie f 10.000,—.

T. Jansma

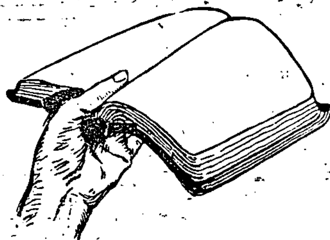
Hoe was het ook weer?

De eerste klap is zeven Zaaiers waard!

WERK ONDER ITALIAANSE GASTARBEIDERS GEINTEGREERD IN ZWITSERSE BAPTISTEN-UNIE

Na een 2 uur durende diskussie besloten de afgevaardigden van de baptistengemeenten in Zwitserland op de onlangs gehouden unievergadering met 41 tegen 40 stemmen het werk onder de Italiaanse gastarbeiders geheel te integreren in de Unie. Tot nu gebeurde dit werk mede onder verantwoordelijkheid van de Unie in Italië. Men hoopt, dat deze integratie in 1970 zal kunnen ingaan.

Er zal een kommissie voor deze arbeid worden benoemd die o.a. in onderhandeling zal treden met de beide Italiaanse gemeenten in Zürich en in Thalwil om in 1970 toe te treden tot de Unie.

Wat zullen we lezen?

Paulus' bijzondere aandacht ging vooral ook uit naar de leidslieden in de gemeente. Hij wist: Het zijn maar gewone mensen in een wonderlijk-vreemde, wrede wereld. Ook ouderlingen en diakenen komen er niet zonder kleerscheuren door. Hoe moeten zij dus telkens vermaand worden (maar met liefde), hoe moeten zij telkens voor de troon der genade gedragen worden (in alle oprechtheid).

zondag	27 juli	Hand 20 : 13-38	De ware gemeente is de gemeente Gods
maandag	28 juli	Hand 21 : 1-14	Einde van de derde, niet van de levensreis
dinsdag	29 juli	Hand 21 : 15-26	Nieuwe moeilijkheden
woensdag	30 juli	Hand 21 : 27-39	Verdachtmakingen
donderdag	31 juli	Hand 21 : 40-22 : 22	Een pracht getuigenis
vrijdag	1 aug.	Hand 22 : 23-29	Recht is recht, ook voor de gelovige
zaterdag	2 aug.	Hand 22 : 30-23 : 11	Zij waren slechts één in hun haat
zondag	3 aug.	Hand 23 : 11-22	Voortgaande verblinding
maandag	4 aug.	Hand 23 : 23-25	Begin van het einde?
dinsdag	5 aug.	Hand 24	Hand 9 : 15 gaat in vervulling
woensdag	6 aug.	Hand 25 : 1-12	Is evangelie prediken een misdaad?
donderdag	7 aug.	Hand 25 : 13-27	Hoge leugens, mooi verpakt
vrijdag	8 aug.	Hand 26 : 1-32	Een rijke gevangene, een arme koning
zaterdag	9 aug.	Hand 27 : 1-13	Een wens gaat in vervulling

Pl.

gemeenteberichten

DOOPDIENST TE EMMEN

Emmen — (D.M.) Het waren ditmaal drie jonge zusters, die spontaan te kennen gaven dat zij bij de gemeente wilden behoren. Door hun belijdenissen kwamen zowel de raad als de broeders en zusters tot de overtuiging, dat deze jonge mensen in ons midden moesten worden opgenomen. Het ging ons als Petrus in het huis van Cornelius: „Zou iemand het water kunnen weren om dezen te dopen"?

Het Chr. Lyceum waar nog steeds onze zondagdiensten worden gehouden, was zondag 13 juli zelfs tot op de galerijen bezet. Van deze goede gelegenheid om de boodschap van de Heer door te geven maakte onze voorganger ds J. Bouritius gebruik naar aanleiding van zijn tekst Joh. 10 vers 9 „Ik ben de Deur der schapen". Wat kent de Heer ons mensen toch goed, door deze vergelijking met het zachtzinnigste dier in de schepping.

Zo moeten wij, die zo'n hoge dunk van ons zelf hebben, worden — ander blijft de deur naar het koninkrijk Gods voor ons gesloten.

Na Jezus' opstanding beval Hij Petrus het eerst de lammeren te weiden; wij zijn als gemeente dankbaar, dat dit aan ons wordt opgedragen. Broeders en zusters, omringt de jonge leden onder u met uw liefde, opdat de arbeid van Gods koninkrijk voortgang kan vinden, totdat Hij komt!

ZANGKOOR UIT DEN HAAG GING WEER NAAR DUITSLAND

Den Haag — (A.T.-B.) Het jaarlijkse uitstapje van ons zangkoor „Gode zij ons lied" ging dit jaar naar Marl in Duitsland, en wel op 28, 29 en 30 juni.

Na een gezellige uitgaansdag kwamen we 's zaterdagsavonds plm. 6 uur aan in Marl. Daar werden we hartelijk begroet door bestuur en koorleden van het zangkoor uit Marl. We voelden ons weer thuis bij de zusters en broeders die we 6 en 9 jaar geleden óók reeds ontmoet hadden. Het werd een zeer goed weekend, zowel bij onze gastfamilies als in de beide diensten op zondag. In de eredienst om half 10 sprak onze voorganger ds H. v. d. Werf. Namens de gemeente Marl sprak br Kolbe een hartelijk welkomstwoord. Ons zangkoor zong drie liederen.

De avonddienst om 8 uur werd verzorgd door het Haagse koor. We zongen daar een tiental liederen. De liederen „Ich habe einen Heiland" en „Heilig, Heilig, Heilig" werden gezamenlijk gezongen door het koor van Marl en ons koor. Ook deze avonddienst was weer fijn. We voelden ons één in Jezus Christus en voelden de band gelegd door onze Heer.

Maandag half 10 vertrokken we weer naar Holland, na een hartelijk afscheid. We werden nagewuifd door vele zusters en broeders van de gemeente Marl. Allen zongen we: „God zij steeds met u, tot wederziens".

VERSCHIJNING ‚DE CHRISTEN'

Ons weekblad zal NIET verschijnen op 1, 15 en 29 augustus. Inzenders van berichten en mededelingen dienen hiermee rekening te houden.

REDAKTIE ‚DE CHRISTEN'

Kopij voor het nummer van ‚De Christen', dat op 8 augustus verschijnt dient gezonden te worden aan: Ds J. A. Brandsma, Troelstralaan 39b, Groningen; tel. 21306.

Leestafel

Augustinus Kardinaal Bea en Dr Willem A. Visser 't Hooft, **Vrede tussen Christenen.** 's Gravenhage: Boekencentrum N.V., 1967. 188 blz., paperback *f* 7,90.

Er is veel veranderd de laatste jaren, niet in het minst op kerkelijk terrein. In dit boek zijn twee mannen aan het woord, die bij het totstandkomen van het officiële gesprek Rome-Reformatie een rol van betekenis hebben gespeeld: Augustinus Kardinaal Bea van het (R.K.) Secretariaat ter Bevordering van de Eenheid der Christenen en Dr W. A. Visser 't Hooft, tot 1966 secretaris-generaal van de Wereldraad van Kerken.

Thans is van dit, oorspronkelijk in het Duits verschenen, werk een Nederlandse vertaling — van de hand van G. J. Borghart — uitgekomen, met een 'woord vooraf' van prof. dr A. J. Bronkhorst en een inleiding van mgr J. G. M. Willebrands. De bijdragen, toespraken en rapporten, die in deze bundel zijn opgenomen, vormen een stuk boeiende eigentijdse kerkgeschiedschrijving. Daarbij verdient het opmerking, dat de Jezuïet Bea zijn leven aan de bestudering van de Bijbel wijdde, terwijl zijn protestantse gesprekspartner zich tientallen jaren heeft ingezet voor de eenheid van de christelijke kerk.

Bea en Visser 't Hooft spreken en schrijven met kennis van zaken. In 1966 werd aan hen gezamenlijk de Vredesprijs van de Duitse Boekhandel toegekend. Een belangwekkend boek, dat ik graag aanbeveel in de belangstelling van allen, die zich over de oecumenische beweging nader willen oriënteren. Zij krijgen hier in kort bestek informatie uit de eerste hand.

J. A. B.

Dr. H. Schroten: Mozes en Jezus, 195 pag. f 13,75. Uitg. Kok, Kampen.

Voor wie wat méér van de Schriften weet, een uitstekend en leerzaam boek over een centraal thema: de verzoening. Uitgangspunt van de schrijver is het woord van Jezus: Mozes heeft van Mij geschreven. Schrijver betrekt 't gehele Oude Testament daarop en komt tot de vaststelling, dat ook b.v. in de riten van Israël het om de Christus, de Beloofde, gaat. Daardoor werpt hij een vaak verrassend licht op allerlei oud- en allerlei nieuwtestamentische teksten, die het de lezer mogelijk maakt door zelfstandig nadenken tot nieuwe visies te komen. Het is derhalve geen boek, dat men zonder de bijbel in de hand te nemen, kan lezen. Graag aanbevolen. Pl.

Zoals er gezegd is over het kruis; Zoals er gezegd is over de opstanding, resp. deel 23 en 24 in de Phoenik Bijbel pockets. Resp. 134 en 160 pag. Prijs f 4.50 per deel.

Waardevolle bijbelstudieboeken, ontstaan uit de samenwerking van verschillende joodse, rooms-katholieke en protestantse geleerden. De stof wordt vanuit verschillende hoeken en onder verschillende gezichtspunten benaderd, waardoor een brede stroom van informatie op de lezer afkomt. Het gebeuren, dat behandeld wordt, wordt geplaatst in het raam van de tijd, waarin het gebeurde. Niet alleen de puur-bijbelse vragen worden behandeld, maar ook de algemeen-menselijke, die samenhangen met het bestaan van de lezer. Er wordt niet alleen gevraagd, wát er staat geschreven (en wát er geschreven staat in de grondtaal, wordt in een eigen vertaling weergegeven), maar ook, welke weerklank en neerslag dat geschrevene gevonden heeft; welke betekenis het geschrevene dus had, en heeft. Daardoor ontstaat een betrokkenheid op het leven van de mens-vandaag, die hem noodzaakt stelling te nemen.

Men behoeft het vanzelfsprekend niet met elke conclusie en stelling van de verschillende schrijvers eens te zijn, om met vrucht en plezier deze boekjes te lezen. Aangezien ze kunnen helpen, de eigen visie te verbreden en te verdiepen, graag aanbevolen. Pl.

ADVERTENTIES

Nette jongeman, 20 jaar, baptist, zoekt

KENNISMAKING

met een gelovig meisje van 17-19 jaar. Brieven onder No. 142 aan de adm. van De Christen, Dalweg 77, Arnhem.

Dankbaar voor alles wat zij voor mij is geweest ging van mij heen, na een kortstondig geduldig gedraen lijden, in de hope des eeuwigen levens, mijn lieve zeer zorgzame moeder

GRIETJE VAN DER SCHANS

Geboren 29 maart 1879, in de gezegende ouderdom van 90 jaar.

Sinds 12 mei 1956 weduwe van E. Smid.

Winschoten,
Olieslagerstraat 43

R. Smid.

De begrafenis is bepaald op zaterdag 26 juli 's middags om 2 uur.

Geheel onverwachts riep de Heer in Zijn heerlijkheid onze beste man, vader en opa

HENDRIK STENEKES

in zijn 64ste levensjaar.

Zijn lied was „Jezus, ja, Jezus alleen". Openb. 7 : 9 en 10.

3245 Newstreet
Burlington-Ont., Canada

Ali Stenekes-Noordijk
Kinderen, kleinkinderen
en verdere familie.

In de volle zekerheid van het geloof is in haar Heer en Heiland ontslapen onze zuster

TRIENTJE SPRINGER

in de ouderdom van 85 jaar.
11 juli 1969

Baptistengemeente Stadskanaal.

Die fraaie Zaaier

net een blad voor de buurman,
voor m'n collega op 't werk.
Toch 't minste / 't beste wat ik ze geven kan!

WAARHEEN MET UW SPAARGELD?

Naar de Unie-Bouw-Stichting (U.B.S.)!
U krijgt rente overeenkomstig de door u gewenste opzegtermijn.

Stort uw spaargeld op giro 1504 ten name van de Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam, of maak uw spaargeld over naar de rekening van de Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland bij de Amro-bank te Arnhem.

DE CHRISTEN

8 augustus 1969
84e jaargang — 31,32

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 85 - 42 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Begint de toekomst in het heden?

Natuurlijk was de man er helemaal naast, toen hij beweerde, dat de christenen een ouderwetse schare vormen, die geen weet hebben van de moderne tijd. Ik kon duidelijk merken, dat hij de christenen niet kent. Als hij ze zou kennen, zou hij weten, dat ze modern zijn: radio, t.v., caravan, auto, minirokken, make up, nicotinegebruikers, alcoholgebruikers, enz. enz.

In feite ging het om iets heel anders. Maar soms kom je pas langs een omweg tot je doel. Dat was zijn doel, langs een omweg tot zijn doel komen. Zijn doel was, gewaar te worden hoe de christen over de toekomst denkt. Wat denkt de gelovige van de toekomst? Hoe hij zich in het heden gedraagt, is wel te zien. Maar heeft dat heden iets te maken met zijn toekomstvisie?

Heeft de christen een toekomstvisie?

Des mans visie was deze: Zo langzamerhand leren we het wel met elkaar. We zullen leren met elkaar op deze planeet te leven. We zullen leren elkaar te verdragen. We zullen leren elkaar op een fatsoenlijke, maar doeltreffende wijze op te voeden tot gemeenzaamheid. Naarmate we intellectueel beter ontwikkeld worden, naarmate we het sociaal en economisch beter zullen krijgen, naarmate er minder armoede zal zijn, zal er minder misdadigheid zijn. Toen ik hem wees op de jaloezie, die zo gemakkelijk zich baanbreekt in 'n mensenhart, wuifde hij dat weg met de opmerking, dat jaloezie typisch iets is van de kleinburgerlijke, lees: kleinzielige mens, die zich tekort gedaan voelt, en die ook vaak tekort gedaan wordt. Maar dat verdwijnt. Hoe denkt de christen daarover?

Denkt de christen daarover? Denkt hij daar zelfstandig over? Of denkt hij na? Is hij een nadenker? Een nadenker in die zin, dat hij na-denkt over de dingen? Of een na-denker in die zin, dat hij gewoon na-denkt over wat (vóór) hem dacht is?

De christen is een mens van de toekomst. Waar zijn verleden in orde is, daar begint de toekomst voor hem te gloren. Men zegt dat een vrouw met een verleden geen toekomst heeft. Dat geldt ook voor de man. Het verleden, niet het heden, kan de toekomst afsnijden, versperren. Een christen gelooft, dat het bloed van Christus zijn verleden heeft toegedekt. En daarmee zijn heden in orde gemaakt heeft. Dus is de toekomst, en de weg naar de toekomst vrij. De christen is een toekomstig mens.

Zal de geschiedenis der mensheid in opwaartse lijn gaan? Of in neerwaartse lijn? Moeten we optimistisch oordelen over de toekomstmogelijkheden van het menselijk brein? Of moeten we pessimistisch oordelen over zijn driften?

Wie Genesis drie voor ogen houdt, kan moeilijk geloven in een opwaartse lijn als vrucht van menselijk denken en kunnen. Die weet, dat de zonde als een gif doorwerkt. Die weet vooral, dat dit gif steeds giftig blijft, doordat het zich telkens vernieuwt in elk nieuw menselijk wezen. Die weet, dat deze kanker telkens nieuwe vertakkingen krijgt.

De bijbel is duidelijk in haar toekomstbeeld: het gaat niet opwaarts, maar neerwaarts met de mensheid. Niet omdat God dat wil, maar omdat de zonde zonde is. Het gaat niet op een vervolmaking aan, maar op een totale ontwrichting. De geschiedenis eindigt niet op een hoogtepunt, maar in een dieptepunt.

Is het dan uit?

Wie het kruis ziet als het middelpunt van de geschiedenis, weet dat tenslotte God tot Zijn doel komt. Wat is Gods doel? De nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Daartoe is Christus gestorven, opdat Hij de vernietigende macht van satan en zonde zou breken. Daartoe is Christus in de dood gegaan, opdat het laatste woord aan het leven, aan het Leven, zou zijn.

Het gaat op het leven, Leven, aan. Dat leven is niet resultaat van menselijke zelfverbetering, maar vrucht van Christus' werken.

Van het menselijk vernuft hebben we grootse verwachtingen voor wat wetenschap en techniek betreft. We beseffen, dat het veroveren van de maan slechts een begin is. Maar we weten tegelijkertijd, dat de mens vindingrijk is in het kwaad. We ervaren dagelijks, dat onder een vernis van fatsoen de mens dezelfde blijft. We laten ons door de ervaringen beléren, die ons zeggen, dat tenslotte ieder mens zichzelf het naaste is.

Concreet: we geloven, dat tenslotte al het menselijk doen en gedoe zal uitlopen op de regering van de anti-christ. In deze regering kunnen we op grond van bijbelse schilderingen, die sterke overeenkomst vertonen met diverse politieke gedachten van onze dagen, onmogelijk een tijdperk van vrede zien aanbreken. We geloven eerder, dat de regering van de antichrist het toppunt en summum van menselijke hoogmoed, en daarmee van menselijke ellende zal zijn.

Maar Christus zal komen. Hij zal heersen. De wereld zal weten, dat Christus Koning zal zijn. Duizend jaren zal Hij regeren, heersen. Niet dat dan de paradijselijke toestand zal zijn hersteld. De zonde blijft woelen. Als de satan na duizend jaren voor een korte tijd zal worden vrijgelaten, zal hij onmiddellijk medestanders vinden om oorlog te voeren tegen de heiligen en tegen de geliefde stad (Openb 20).

Maar zijn lot is al bezegeld; zijn oordeel is onontkoombaar. Pas als de satan geworpen is in de poel die van zwavel

brandt, zal het paradijs hersteld zijn. Dán pas zullen de nieuwe hemel en de nieuwe aarde werkelijkheid geworden zijn.

Die toekomst begint inderdaad in het heden. Die begint vandaag.
Die begint op dat moment, dat een mens in het Evangelie gelooft.
Dán krijgt een mens deel aan die toekomst.
Wat deze geschiedenis betreft, zijn we beslist geen optimisten.

Wat ZIJN geschiedenis betreft, zijn we optimisten. We geloven steeds sterker, dat Hij tot Zijn doel komt. Dat is onze toekomstvisie. Die denken we na. Die is ons voorgedacht. We geloven in een nieuwe hemel en een nieuwe aarde op grond van Gods mededelingen dienaangaande. We achten de Bijbel in dit opzicht absoluut betrouwbaar.

Ploeger.

Genade zonder wanklank

> **Troost, troost mijn volk, zal ulieder God zeggen. Spreekt naar het hart van Jeruzalem en roept haar toe, dat haar strijd vervuld is, dat haar ongerechtigheid verzoend is, dat zij van de hand des Heren dubbel ontgangen heeft voor al haar zonden. Jes. 40:1 en 2.**

Wie van de schare der stillen, die zwaar van hart en zwak van kracht zijn, zou niet met versnelde pas willen optrekken naar het oord der uitgeroepen zaligheden?
Zou dat stille volk, dat tast naar houvast, niet ophoren en opvaren bij het opvangen der klanken, waarmede de herauten van God het Heilsbesluit proklameren?
Zeker, die eens met ontsloten hart de woorden hoorde of ze nu door zijn bijbel ontvangt, voelt zich onder de armen gegrepen, opgebeurd, op vaste grond gezet en van Boven vast gehouden. God plant woorden als rotsen, woorden, die Zijn kracht verklanken, Zijn Heil naar binnen leiden, dit leven in, dat dóór de genade vóór de genade open ging.
De herauten worden opgeroepen, ze stromen samen, plaatsen zich voor de Troon en vernemen hun opdracht. Het Heilsbesluit wordt hun bekend gemaakt ze zullen moeten uitgaan om alom onder de mensen een Heil te proklameren van een orde van ongekende grootte. Door hun mond zal de fontein van Heil uitvloeien onder de zondaren. Niet als zulken, die gesloten brieven afgeven zullen zij rondtrekken, maar als dragers en deelgenoten van het heil zal hun spreken het roepen zijn van ontbrande harten.
En waar het Woord ook immer wordt ingeplant, wortel slaat, dooradernt vrede de atmosfeer, wordt een kracht werkzaam, die geduldig maakt in verdrukkingen, taai in aanvechtingen en zeker van, onomkeerbaar, zalig lot.
Dat is troost.
Waar het Woord der herauten met ons doende is en wij met dit Woord, is er wisselwerking: onze zwakheid glijdt weg in Gods kracht, onze zonden in Zijn vergeving en onze ellende in Zijn heerlijkheid.
Dat is Golgotha: het grote grensgebeuren.
Die, bewogen op Zijn onbewogen Troon zit, zegt het (Jes. 25:8; Openb. 21:4). Heerlijk is God in den Hoge!
De Voorhang, die de heilgeheimen voor het oog **verborgen hield, is wijd** opengeschoven; er zijn hier schatten van genade uitgestald.
En toch ...
Als de slotwoorden van de tekst aan onze ogen voorbij gaan rimpelt zich het gemoed. De voet, die zich in een effen land voortbewoog, zwikt. Een storende oneffenheid remt onze gang. Een verzekering, die niet strookt met de voorafgaande troostwoorden, ja, er tegenin druist, mengt zich onder de jubelende klanken der herauten en ontstemt hun melodie.
Wat is dat? Dit:

> Zion moet worden toegeroepen, dat zij van de hand des Heren dubbel ontvangen heeft voor al haar zonden.

Is dat genade? Ja, is dat rechtvaardigheid?
Of spreekt hier een liefde, die zich afvraagt of ze niet tekort schoot aan tederheid? Te hard geslagen heeft? Berouw kent de Schrift aan God toe, maar een zódanig berouw niet.
Die het recht bedient en de weegschaal houdt, faalt nimmer, hoe onze verwrongen ziel, Zijn rechtvaardigheid ook beleeft.
Gods rechtvaardigheid is in het Evangelie openbaar geworden. We worden door God in de rechte verhouding tot Hem gebracht. Hij doet dat uit-zich-zelf, om-Zijns-zelfs-wille: onvoorwaardelijk, totaal. Wij kunnen deze akte van God aan ons laten voltrekken; we kunnen ze aan ons voorbij laten gaan. God was in Christus de wereld met zichzelf verzoenende en die zich laat verzoenen, beleeft het.
Wie aan de **Gouden** Troon (Exodus 25: 11; Hebr. 9:4) voorbij gaat, ontmoet God op de **Witte** Troon (Openb. 20:11).
Van Gods rechtvaardigend handelen, spreekt het ‚dubbel' van de tekst.
Was in Israël iemand in schuld geraakt, dan werd daarvan een bewijsstuk opgemaakt en door schuldeiser en schuldenaar getekend. Daarop werd het in tweeën gescheurd, door de handtekeningen heen. Iedere partij ontving een helft van de schuldbrief en op vertoon van zijn helft kon de schuldeiser altijd zijn aanspraak laten gelden.
Werd de schuld gedelgd, dan ontving de schuldenaar van zijn eiser de helft, die deze in bezit gehouden had. Die helft was het ‚dubbel' waarvan de tekst spreekt. Dit ‚dubbel' ontvangt de zondaar, die zijn schuldbewijs te voorschijn haalt; zijn schuld belijdt.
Zo wordt de vrijspraak, op Golgotha door Christus verworven, de zondaar toegeëigend.
God gaat verder.
God maakt niet maar schuldvrij: Hij verheft de zondaar in de adelstand van Zijn kinderen. De Geest wordt hem opgedrukt.
Neen! het woord van het ontvangen ‚dubbel' remt de vreugde van Gods kinderen niet.
ABBA! het woord der verzoening heeft God in hem gelegd.

J. Louw.

TEGENWOORDIG

Als er tegenwoordig een verloren zoon thuiskomt, zegt zijn vader niet: Slacht het gemeste kalf! - maar, al turend naar het beeldscherm: O, ben jij daar? Er staat nog wel wat leverworst in de ijskast!

Heinrich Böll

De regering van Rhodesië heeft een boek met preken van Dr Martin Luther King (†) op de lijst van verboden boeken geplaatst. Dit boek, dat in ons land verscheen onder de titel *Wandelt in de liefde* (Arnhem: Van Loghum Slaterus, 1964), bevat een aantal preken en essays van de vermoorde negerleider. Aan een preek over Matth. 5 : 43-45a is de volgende overweging ontleend. — J.A.B.

Aan rustige wateren

De macht der liefde

Waarschijnlijk is geen vermaning van Jezus moeilijker na te volgen dan het gebod: ‚Hebt uw vijanden lief'. Sommigen zijn er oprecht van overtuigd, dat dit woord onmogelijk na te leven is. Liefhebben die ons liefhebben is gemakkelijk, zeggen zij, maar hoe kunnen wij liefhebben die ons, hetzij openlijk, hetzij verraderlijk, naar het leven staan? Anderen — en onder hen bevindt zich de filosoof Nietzsche — beweren, dat Jezus' aansporing zijn vijanden lief te hebben aantoont, dat de christelijke ethiek bestemd is voor zwakken en laffen, niet voor sterken en moedigen. ‚Jezus was een onpraktische idealist', zo zeggen zij.

Ik ben er echter zeker van, dat Jezus wist welke de moeilijkheden zijn van het liefhebben van de vijand. Hij schaarde zich nooit in de gelederen van hen, die zo lichtvaardig spreken over de simpelheid van het zedelijke leven. Hij besefte ten volle, dat elke echte uiting van liefde voortkomt uit een constante en volkomen overgave aan God. Toen Jezus sprak: ‚Hebt uw vijanden lief', was Hij zich dan ook wel bewust van de harde eisen die dit stelt. En toch méénde Hij elk woord ervan. Wij christenen hebben tot taak de betekenis van dit gebod te doorgronden en er vurig naar te streven het in ons dagelijks leven ter harte te nemen.

Van alle machten ter wereld houdt de liefde het langste stand. Deze scheppende kracht, zo heerlijk geopenbaard in het leven van Christus, is 's mensen sterkste wapen bij het streven naar vrede en heil... De grote militaire leiders van het verleden zijn gestorven, hun koninkrijken brokkelden af en verbrandden tot as. Maar het rijk van Jezus, hecht en majesteitelijk gebouwd op de grondslagen der liefde, groeit nog steeds. Het is begonnen met een kleine groep toegewijden, die door de bezieling van hun Heer bij machte zijn geweest, de poorten van het Romeinse Rijk te doen trillen in hun scharnieren en het evangelie uit te dragen naar alle delen van de wereld. Vandaag telt het uitgestrekte koninkrijk van Christus meer dan negen honderd miljoen zielen en omvat het ieder land en volk. Jezus heeft eeuwig gelijk. Nog altijd toont de geschiedenis de gebleekte beenderen van de volkeren, die hebben geweigerd naar Hem te luisteren. Mogen wij in de twintigste eeuw zijn woorden horen en navolgen — vóór het te laat is. Dat wij diep beseffen, dat we nooit ware kinderen zullen zijn van onze hemelse Vader, zolang we niet onze vijanden liefhebben en bidden voor hen die ons vervolgen.

Martin Luther King (†).

---

zand en zaad

Het zou overdreven zijn om te schrijven dat ik er nachten wakker van lig, maar voortdurend raak ik vast in het onoverzichtelijk deltagebied der kerken. Daar heb je de van plaats veranderende beddingen van met name de grotere kerken in dit land, — of zo het al niet direkt de eeuwenoude bedding betreft dan toch wel het onderlopen van eertijds droge gebieden en het droogvallen van terreinen, die vroeger overstroomd werden. Voorts zie je ettelijke gravers bezig, die dat allemaal om de een of andere reden onverdragelijk schijnt te zijn en nu van plan zijn een fors kanaal te doen ontstaan om al die brede en smalle wateren op te vangen. En één van die smalle wateren is de gemeenschap der baptisten, waartoe ook ik behoor. Hoe moet ik mij nu opstellen tegenover die ontwikkeling? Er is ontegenzeggelijk iets juist en aantrekkelijks in de beweging om afstanden te verkleinen en zo mogelijk te doen verdwijnen en mee te helpen aan de samenvloeiing. Er zijn onder de noeste gravers gelovigen, wier brede blik in overeenstemming is met ons eigen verlangen naar meer ruimte. Hun opvattingen spreken ons soms meer aan dan de overtuigingen van hen, die alleen maar in hun eigen slootje op en neer varen en de indruk bij zichzelf hebben, en bij mij willen wekken, dat dit het enige, veilige water is, dat rechtstreeks uitmondt in de goddelijke zee van liefde en waarheid. Ten aanzien van sommige inzichten voel ik mij bij de laatsten het meeste thuis maar krijg opeens een beklemmend gevoel, als ik ontdek hoe dicht hun oevers bijelkaar liggen en verlang dan naar de eersten, die alle oevers schijnen te willen negeren.

Het is u niet helemaal duidelijk wat ik bedoel. Het is ook helemaal niet gemakkelijk te beschrijven wat ik voel. Het is ons allen bekend dat er in Nederland een Raad van Kerken is, die elke gemeenschap uitnodigt aan de gemeenschappelijke tafel te komen zitten om met de reeds gezetenen samen op weg te gaan naar grotere eenheid, eenstemmigheid om, indien dat mogelijk ware, te komen tot een nieuwe gemeenschap, kerk als u wilt, opdat de wereld althans voor wat de huidige verdeeldheid betreft niet langer verbijsterd hoeft te staan in de kerkelijke **Biesbos** dezer lage landen. Vermoedelijk zou hier geen probleem, geen onoverkomenlijk probleem liggen, indien de reeds gezetenen en wij eenzelfde uitgangspunt hadden voor wat het belangrijkste is: de gemeente. Onder elkaar staan we elkaar grote vrijheid toe voor wat geloofsovertuiging en levenspatroon betreft. Er is in feite maar één zaak, die we elkaar vragen: geloof je in Jezus Christus, de zoon van God, en is Hij je weg, waarheid en leven? Voor ons begint de gemeente bij die belijdenis. Wie dit gelooft wordt gedoopt en met hem vieren we het avondmaal. Waar wij niet klaar mee komen is dat andere kerken kinderen dopen, alsof zij reeds wedergeboren zijn. Daar moeten wij zeggen: uw uitgangspunt is verkeerd. Wij zeggen dat met schroom maar wel duidelijk. Op het ogenblik dat men naderhand opgestelde theorieën inzake de doop laat varen en wil terugkeren tot de Schrift zullen wij ons opheffen en met u samen zijn. Een samengaan nu zal onzerzijds hinkend en struikelend gaan vanwege het diepgaand verschil in vertrekpunt.

Boven had ik het ook over slootjes. Dat klinkt denigrerend, discriminerend. Dat woord wordt misschien verzacht door de toevoeging, dat wij soms ook zo'n slootje zijn. Dat wij nu en dan ook lijden aan ruimtevrees. Dat wij ons ook gauw afsluiten tegen ‚vreemde' invloeden. We weten nu waar we zijn en weet je dan nog waar je terecht komt? Hebben we onze grenzen te scherp gemarkeerd? Ongewild een muurtje rondom ons

VERSCHIJNING ‚DE CHRISTEN'

Ons weekblad zal NIET verschijnen op 15 en 29 augustus. Inzenders van berichten en mededelingen dienen hiermee rekening te houden.

Groeten uit Boedapest (4)

Is er kerkelijk leven, zo wordt mij meermalen gevraagd, in Hongarije? Merk je er iets van?
Hoe merk je, dat er in Nederland kerkelijk leven is? Door de aanwezigheeid van kerken. Door de aanwezigheid van open kerken. Door de aanwezigheid van priesters, die tenminste aan hun kleding nog herkenbaar zijn voor de vreemdeling.
Ik heb er buiten de kerken alleen twee Belgische paters, in orde-kleding gezien, evenals ik: congresgangers. Zij logeerden in een klooster, dicht bij het congresgebouw, de Academie der wetenschappen.

Open kerken zijn er in Boedapest verscheidene. In verschillende daarvan ben ik geweest. Uiteraard alleen in rooms-katholieke. De protestantse kerken zijn door de week gesloten; ook de baptisten-kerken. Ik heb er gezeten, soms alleen met de mislezende priester, die mijn aanwezigheid niet opmerkte. Of misschien toch wel. Soms met enkele gelovigen. Meestal oudere vrouwen. Eén maal met een jongere man, 25 jaar dacht ik. Volgens een aanwezige vrouw was hij echter dronken.

Prachtige kerken zijn er. Zeer oude, die op de lijst van monumentenzorg staan. Zulke worden gerestaureerd; een geweldig werk, net als bij ons. Hongarije is trots op zijn eeuwenoude cultuur, en terecht. Boedapest is een magnifieke stad. Vooral het oude Oboeda en het jongere Boeda, maar ook Pest, de jongste van de drielingstad, telt prachtige bouwwerken, die de aanwezigheid van het Westen, vooral van Oostenrijk, verraden. Hongarije is een westers land. Boedapest is een westerse stad. Maar terug naar de kerken.

De „grote" kerken

65% van de bevolking was (en is) lid van de rooms-katholieke kerk. Die heeft haar machtspositie echter moeten opgeven. De grondwet stelt alle kerken gelijk, en ontzegt elke kerk enige politieke macht. Daarmee werd een eeuwenoude wens van de lutherse en de calvinistische kerk werkelijkheid: de ontmachtiging van de r.k.-kerk. Hoe graag wilden beide reformatorische kerken politieke macht verwerven, maar men wist, dat die dan ten koste van de r.k.-kerk zou gaan. Hoewel de macht van de r.k.-kerk sterker was dan haar aantal rechtvaardigde, kon deze zich echter niet tegen de nieuwe overheid handhaven. De socialistische ideologie (men spreekt nauwelijks over communisme) laat geen ruimte voor een macht uit andere hoofde dan uit hoofde van het volk.

De lutherse en de calvinistische (hervormde) kerk kropen voor de oorlog dicht bijelkaar, om samen sterk te staan tegenover Rome. Gedrieën echter maakten ze front tegen de vrije kerken (o.a. de baptisten), omdat zij in deze kerken een enorm gevaar zagen voor een grondleggend dogma van al deze kerken: dat n.l. de kerk richtingwijzend voor het politieke leven moet zijn (het minst sterk was daarin de lutherse kerk). Na de laatste wereldoorlog is echter alles anders geworden.

Theologische hogescholen

zijn er nog. De hervormden hebben er twee: een in Boedapest, een in Debrecen. Met z'n 2 miljoen leden is deze kerk de grootste reformatorische kerk, die zelfs staatskerk is geweest. In werkelijkheid leeft echter heden ten dage slechts 10, hooguit 15% mee. Een zelfde beeld geeft de lutherse kerk te zien: ook daar weinig practisch meelevenden. In Boedapest is een theologische hogeschool dezer lutherse kerken. Studenten zijn er; of echter alle studenten predikant zullen worden bleef een open vraag.

De vrije kerken

Onder vrije kerken verstaat men de kleinere kerken, die principieel elke binding tussen kerk en staat verwierpen en verwerpen.

In de Raad van Vrije Kerken participeren tien van deze gemeenschappen: methodisten, adventisten, drie pinkstergroepen, darbisten, gemeente Gods (deze hebben de voetwassing en zijn perfectionistisch ingesteld), baptisten en nog een paar kleine groepen.

Toen de r.k.-kerk van zijn macht beroofd werd, en de reformatorische kerken geen kans hadden macht te verwerven, sloten deze laatsten zich aaneen: zij zagen in de kleine kerken vijanden. Maar de kleine kerken zagen in de grote kerken vijanden, zodat een samenbundeling dezer kleine kerken voor de hand lag.

Nu moet men over de aantallen echt niet verbaasd doen. De baptisten tellen 20.000 leden; de baptisten tellen meer leden dan de negen andere deelnemers in de Raad van vrije kerken samen! Hebben de baptisten dan geen machtspositie in deze raad? Neen, zei men, want de anderen zijn zeer zelfbewust. Toen ik erop duidde, dat dat geen bruikbare voorwaarde voor samenwerking is, zei men lachend: Maar wij zijn ook zelfbewust!

Men ziet voor de vrije kerken specifieke opgaven, die men samen tracht te verwezenlijken.

Daar is de bijbelvertaling. Die wordt vertaald. En die wordt gedrukt en verspreid in Hongarije. Ik kreeg niet de indruk, dat er een gebrek aan bijbels was. Evenmin een gebrek aan zangboeken.

De Bijbelraad van de Vrije Kerken bestaat 20 jaar. Sedertdien zijn er 150.000 bijbels in de oude vertaling gedrukt. Inmiddels verschenen proefvertalingen van oud- en nieuwtestamentische gedeelten. De leden van deze Bijbelraad worden door de kerken aangewezen, en hun aantal is evenredig aan het ledental van de hen afvaardigende kerken. Een baptist is vice-president van deze Bijbelraad.

Eens per twee maanden verschijnt er een blad, waarin leden van alle aangesloten kerken schrijven. Het is uiteraard meer een kaderblad.

Vrede

Wat kunnen de kerken doen voor de vrede? Die vraag is ook bij ons aan de orde. Ik kreeg echter sterk de indruk, dat die vraag in het Oosten veel brandender is dan bij ons. En dat de belangstelling van de (vrije) kerken voor de vrede minder uit politieke dan uit godsdienstige motieven voortkomt. Men ziet de taak van de kerken ten opzichte van de vrede als een taak, waarin de

---

VERSCHIJNING ‚DE CHRISTEN'

Ons weekblad zal NIET verschijnen op 15 en 29 augustus. Inzenders van berichten en mededelingen dienen hiermee rekening te houden.

---

tuintje gebouwd? Toch wel wat veel ons gekonsentreerd op onszelf en onze eigen zaken? Dat kun je niemand kwalijk nemen tot op het ogenblik dat opeens ontdekt wordt dat er een voetstap op het strand is van iemand, die misschien met je de ruimte wil delen. Ik weet dat we broeders onder ons hebben die bezig zijn kontakten te leggen met die gelovigen wier gedachten over gemeentevorming evenwijdig met de onze lopen. Zou het niet verrijking over en weer kunnen betekenen, indien we deze van ons gescheiden broeders zouden mogen ontmoeten aan ook een gemeenschappelijke tafel, waar die dan ook moge staan? Ik vermoed dat we zullen moeten kiezen, omdat te veel manoeuvreren tussen beide tafels overal onzekerheid oproept, allermeest bij onszelf.

Huizinga.

kerken zichzelf wáár maken voor de wereld.
De baptisten, en de vrije kerken, zijn lid van de Praagse vredesconferentie; in Hongarije bestaat een afdeling daarvan. Men was wel benieuwd hoe de op initiatief van metropoliet Nikodim in Zagorsk, Rusland, samengeroepen conferentie over de vrede (die door sommigen gezien wordt als een uitschakeling van de Tsjechoslowaakse initiatieven op dit terrein) in juli zou verlopen. Vooral wat daar gezegd zou worden over Praag.

Diversen

Interchurch-aid, interkerkelijke hulpverlening, is ook in Hongarije een bekend begrip. Men gaf volmondig toe: de wereldpolitieke situatie en de houding van de Hongaarse overheid beperken de mogelijkheden tot hulpverlening, en bepalen die derhalve. Ook medicamenten worden in het kader van de hulpverlening geschonken.

Een vrijkerkelijke bijbelschool

Alleen de baptistengemeenten hebben een seminarie; geen der andere vrije kerken kan daarop bogen. Na lang beraad, na veel wikken en wegen, is besloten over te gaan tot de oprichting van een vrijkerkelijke bijbelschool, waar studenten uit de aangesloten kerken zich kunnen laten inschrijven. Er zullen vijf docenten komen, waarvan 2 baptisten. Het ligt niet in de bedoeling het baptistenseminarie op te heffen; wel hoopt men natuurlijk op een goede samenwerking. In totaal zullen een 100 studenten toegelaten kunnen worden. Naast het gemeenschappelijke; en de gemeenschappelijke vakken, zullen de aangesloten kerken door eigen leraren de specifica laten onderrichten.
Daaruit vloeien min of meer vanzelfsprekend gezamenlijke predikantenconferenties voort, die ook als een soort nascholingscursussen fungeren.

Scheiding

De r.k.-kerk, de lutherse kerk en de hervormde kerk, houden de oecumenische gebedsweek met de christenen in het Westen in de derde week van januari; de vrije kerken houden hun gebedsweek in de eerste week van januari. Sommige baptistengemeenten houden dan twee keer deze gebedsweek: één met de vrije kerken, één keer met de grote kerken.
De hervormingsdag wordt vaak samen herdacht; men grijpt deze gelegenheid dan aan meteen een evangelisatieweek te houden met thema's, die met de reformatie samenhangen.
Tenslotte: een belangrijke vrij-kerkelijke zaak en taak is de lectuurverspreiding. Men geeft samen brochures en boeken over diverse onderwerpen uit. Men geeft vertalingen (o.a. van Corrie ten Boom's boeken) of men bewerkt buitenlandse uitgaven, ofwel men schrijft zelf. Ik kreeg een boekje mee over M. L. King. King is een brug tussen marxist en christen. Geen marxist kan ontkennen, dat bij Martin Luther King het geloof in Christus de drijfveer van zijn politiek handelen was. Zo spreekt King nadat hij gestorven is.

Is er kerkelijk leven in Hongarije? Inderdaad, en God zij dank. Maar het neemt af, althans in de breedte. Velen menen het zich niet te kunnen veroorloven naar de kerk te gaan vanwege hun positie. Ik ontmoette een intellectueel, die nu eens hier, dan weer daar naar de (r.k.-) kerk gaat; vrouw en kinderen gaan geregeld naar één kerk.
Het leven der kerken wordt bedreigd. Inderdaad. Niet alleen door de heersende politieke ideologie. Ook door iets anders. N.l. door een verpolitikisering. Met name in dit opzicht, dat tegenstanders van het heersende regime de kerken als medestanders in deze tegenstand gaan zien. Op zo'n wijze zou de kerk, zouden de kerken tot „reactionaire bastions" kunnen worden (wat ook in andere oost-europese landen, met name Oostduitsland) een reëel gevaar is.
Wilt u tenslotte weten, wat één der ontroerendste en machtigste momenten was tijdens mijn verblijf in Boedapest? Dat was op de dag, dat ik in de richting van de Stefansbasiliek wandelde. Links op het gedeeltelijk afgeschutte plein waren installaties bezig de grond af te voeren, die bij de aanleg van de nieuwe ondergrondse overtollig is geworden. Onbeschut echter ligt de kerk in al haar pracht en praal, compleet met fotobeeldjes-, amuletten- en crucifixverkoper (die op een stuk carton zijn prijzen aanwees aan buitenlanders). Boven de ingang, gemarkeerd door beeldengroepen van een majestueuze grootsheid, staan de woorden gebeiteld: Ego sum via veritas et vita, Ik ben de weg, de waarheid en het leven.
Dat was het grootste moment, het ontroerendste. Het zong door me heen: Wat ook gezegd, geschreeuwd, getreiterd, gezongen mag worden, welke leuzen pers, radio en teevee mogen uitstrooien, iedere voorbijganger móet het lezen, wat Jezus eens zei. En ik dacht aan Zijn woord: Hemel en aarde (ook koninkrijken en (volks)republieken) zullen voorbijgaan, maar Mijn woord zal geenszins voorbijgaan. Geprezen zij Hij tot in eeuwigheid. Ploeger

EBF-KONFERENTIE TE WENEN VOOR NCRV-RADIO

Vanavond, vrijdag 8 augustus, zal in de radiorubriek **Wijd als de wereld** door de N.C.R.V. aandacht worden geschonken aan de konferentie van de Europese Baptisten Federatie te Wenen, die daar vanaf woensdag j.l. tot en met zondag a.s. wordt gehouden.
Verslaggever in deze N.C.R.V. reportage is ds M. G. Boeschoten.

PUBLIKATIES BIJBELONDERWIJS

Het komt nogal eens voor, dat zij die bijbelonderwijs op school, op zondagsschool of op een club hebben te geven, op zoek zijn naar het meest geschikte materiaal.
Voor hen is er een goed bruikbare uitgave onder de titel: **„Publikaties Bijbelonderwijs"**, een uitgave van **de Prot. stichting Lectuurvoorziening, Parkweg 20a, Voorburg.** De prijs is voor 1-3 ex. f 2,— per stuk, en wordt bij grotere aantallen iets lager.
U vindt in deze publikatie informatie over:
Uitgaven van de Bijbel
Bijbelgidsen, waarin o.a. de geschiedenis van de Bijbel wordt behandeld.
Boeken over de inhoud van de Bijbel.
Diverse handleidingen.
Lectuur over de achtergronden van de Bijbel.
Lectuur over de Bijbel en het kind.
Lectuur over de Bijbel en het onderwijs.
Lectuur over de Bijbel en het lied.
Uitgaven over expressie.
Leidersbladen.
Een alleszins verantwoorde aanschaf voor plaatselijke werkers. M. G. B.

BIJBELGENOOTSCHAP-NIEUWS

Bij een aantal kerkgenootschappen en gemeenten in Nederland staat de Statenvertaling bovenaan.
Ten dienste van deze groepen heeft het Nederlands Bijbelgenootschap dan ook steeds ervoor gezorgd dat er uitgaven van die Statenvertaling verkrijgbaar waren.
Omdat er in de loop der jaren grote veranderingen plaats gevonden hebben in het Nederlands zijn er ook verschillende edities van de Statenvertaling gekomen.
Het NBG heeft nu een aantal predikanten bereid gevonden te adviseren welke uitgave van de Statenvertaling de meest gewenste is.
De leden van deze kommissie zijn: ds M. Baan, Zeist; ds K. de Gier, 's-Gravenhage; ds D. Hakkenberg, Dordrecht; ds L. Huisman, Vlaardingen; ds J. de Lange, Rijssen; ds H. Rijksen, Gouda; ds W. L. Tukker, Groot Ammers; ds A. Vergunst, Rotterdam; ds L. Vroegindewey, Delft en ds J. C. Westrate, Meliskerke.
De kommissie zal in de loop van augustus voor het eerst samenkomen. Het NBG is dankbaar dat zij op deze wijze tot een betere dienstverlening kan komen voor die protestanten in Nederland in wier geloofsbeleving de Statenvertaling een grote rol speelt.

VERSCHIJNING 'DE CHRISTEN'

Ons weekblad zal NIET verschijnen op 15 en 29 augustus. Inzenders van berichten en mededelingen dienen hiermee rekening te houden.

Vertroeteling, de dood ten gevolge hebbende

Mensen verwennen hun dieren soms op zodanige wijze, dat de dieren geen leven meer hebben, in de meest letterlijke zin van het woord. Want hoe beweegt zo'n overgevoerd hondje zich? Welke poes kan nog tegen een tochtje, als ze letterlijk in de watten gelegd wordt?
Met kinderen is het al niet anders. Ze kunnen zó verwend worden, dat ze niets meer kunnen. En niets leren. Alles wordt voor hen weggenomen. Ze hoeven zichzelf niet in te spannen. Geen eigen schoenen poetsen, geen sommen maken. Geen boodschappen voor moeder doen. A.u.b. geen zwáár werk, en zo voort.
Vertroeteling kan de dood ten gevolge hebben. Mishandeling kan hetzelfde resultaat hebben. Merkwaardig dat twee dingen, die zo wezenlijk aan elkaar tegengesteld zijn, hetzelfde resultaat kunnen hebben . . .

—:—

Dit geldt ook voor het geestelijke leven. Een geestelijk leven, dat mishandeld wordt, sterft. Mishandeling kan b.v. zijn dat een mens zichzelf geweld aandoet, boven zijn stand gaat leven, op zijn tenen gaat lopen. Er zijn mensen, die hun geestelijk leven verwaarlozen, die er geen hand voor uitsteken, die niet zorgen voor voeding, voor warmte, voor geborgenheid. Die geen bijbel lezen, niet bidden, geen gemeenschap met Gods kinderen willen hebben, niet willen luisteren naar vermaningen van medereizigers naar Sion, hun eigen gang willen gaan.

—:—

Maar geestelijk leven kan ook vertroeteld worden .In de watten gelegd. Dan is het doel van de heiliging niet de bevordering van de ere Gods en het werk van Jezus, maar de gedachte: Wat heb ik het ver geschopt in het afsterven van de zonde!
Dan gaat het niet meer om voeding voor het geestelijk leven, maar om streling van de tong. Men haalt zich dan lekkere hapjes bij deze en gene spreker „die het toch zo mooi kan zeggen, en die toch zo'n gezegend man is". Men bezoekt dan kerkdiensten en bidstonden en conferenties „omdat er zo'n fijne sfeer is", maar niet om der wille van de gemeenschap der heiligen. Men zoekt zich dan soortgelijken op, die „ook bezorgd zijn om de dorheid van de kerk", en kiest zich leraars uit naar eigen snit en smaak (aldus broeder Paulus). Men geeft dan al z'n tijd aan de opbouw van het eigen geestelijke leven, en is geen avond thuis, want, zegt men dan, ik wil zijn waar de kinderen Gods samenkomen om te bidden, want er moet veel gebeden worden.
En men heeft vaak *niet in de gaten*, dat men zich een verstopping eet in geestelijk voedsel, dat men zich verwent, in de watten legt. Zich een behaaglijke temperatuur regelt, opdat er geen kou gevat kan worden.
Maar zulk een vertroeteling kan de dood tengevolge hebben! Want er staat duidelijk in de bijbel, dat het bidden met het werken gepaard moet gaan, dat er niet alleen een luisteren naar de prediking moet zijn, maar ook een getuigen voor de Heiland, dat er niet alleen een sámen-zijn met de kinderen Gods moet zijn, maar ook een uitgaan in de wereld. Er staat niet alleen, dat men moet ontvangen, maar ook dat men moet geven, niet alleen, dat men de sympathieke broeder en zuster moet liefhebben, maar ook de jaloersen, de luien, de ongemanierden, de criticasters . . .
Zich door de Heer laten opvoeden betekent in ieder geval ook, dat men zich door Hem laat harden. Harding en onthouding horen bij elkaar. Vasten en vast worden evenzo. Geen boom schiet zijn wortels diep zonder stormen. Geen kind leert lopen als het niet losgelaten wordt.

Ploeger.

HET STATUUT VAN DE RAAD VAN KERKEN

De Raad van Kerken in Nederland heeft in een toelichting op het statuut een nadere verklaring gegeven van de praeambule, waarop de raad gebaseerd is. Gesteld wordt, dat de woorden: „het geloof in de ene Heer Jezus Christus, het Hoofd der Kerk en de Heer der wereld", dienen te worden verstaan overeenkomstig Filippenzen 2 en andere bijbelgedeelten. Ook trekt de toelichting in dit verband een vergelijking met de basis-formule van de Wereldraad van Kerken: „kerken, die de Heer Jezus als God en Heiland overeenkomstig de Heilige Schrift belijden".
Een en ander is geformuleerd op verzoek van de vorige Generale Synode van de Gereformeerde Kerken. Deze stelde n.l. bij de oprichting van de raad het lidmaatschap afhankelijk van de vraag of duidelijk zou blijken, dat de prae-ambule positief gedragen werd door de overtuiging, zoals deze nu in de toelichting tot uitdrukking is gebracht.

KERK EN VREDE RICHTTE ZICH TOT REGERING EN PERS

(Ingezonden)

De vereniging „Kerk en Vrede" was op 31 mei en 1 juni 1969 in conferentie bijeen op „Woudschoten" in Zeist. De conferentie was gewijd aan de verhouding van Nederland tot Suriname. Aan het slot van de conferentie werd de volgende verklaring uitgegeven:

„Wij zijn doordrongen geraakt van de schuld, die Nederland in het koloniale verleden op zich geladen heeft tegenover Suriname.
De tot nu toe door Nederland aan Suriname geboden ontwikkelingshulp staat beslist niet in verhouding tot deze schuld.
Wij doen dan ook een dringend beroep op de Nederlandse regering deze ontwikkelingsbijdrage drastisch te verhogen.
Om de huidige Surinaamse economie te saneren moet Nederland om te beginnen alle schulden aan Suriname aan Nederland kwijtschelden.
Bij het verlenen van ontwikkelingsbijdragen moet de Nederlandse regering erop toezien, dat deze niet worden besteed voor het aanbrengen van die infrastructurele voorzieningen, waarvan hoofdzakelijk Nederlandse en buitenlandse ondernemingen profijt trekken. Het aanwenden van ontwikkelingshulp voor het oprichten van jointventures moet worden aanbevolen om het kapitaal gebrek te bestrijden.
Wij stellen voor, in overeenstemming met de aanbevelingen van de Wereldraad van Kerken, niet meer te spreken van ontwikkelingshulp maar van herstelbetalingen, die dus om niet worden gedaan: als boetedoening voor 't aan Suriname in het verleden bedreven kwaad.
De Nederlandse regering moet er verder aan meewerken, dat de industriële verwerking van Surinaamse grondstoffen tot en met het eindprodukt niet in Nederland maar in Suriname zelf plaats vindt. De industrieprodukten uit Suriname moeten onbelast kunnen worden ingevoerd.
Het optreden van Nederland in de UNCTAD moet worden bepaald door de belangen van Suriname en andere ontwikkelingslanden.
Wij dringen er bij de Rijksregering op aan, het statuut voor het Koninkrijk zodanig te herzien, dat de rijksdelen overzee volledige zeggenschap in buitenlandse aangelegenheden verwerven.
Aan de Nederlandse communicatiemedia vragen wij, niet aflatende aandacht te schenken aan de vraagstukken van Suriname en de Ned. Antillen zijnde die ontwikkelingslanden in Zuid-Amerika, die vanuit het koloniale verleden het eerste appèl doen op ons geweten en onze verantwoordelijkheid."

Deze verklaring is verzonden aan: de Nederlandse regering; de gevolmachtigde minister van Suriname; de Nederlandse politieke partijen; de leden van de 2e kamer; de Nederlandse kerken; het Interkerkelijk Vredesberaad en publiciteitsmedia.

Beroepingswerk

Beroepen te Wymeer en Ditzumerverlaat, Duitsland, cand. B. Stuut te Scheemda.

Aangenomen naar Wymeer en Ditzumerverlaat, Duitsland, cand. B. Stuut te Scheemda.

Verantwoording Unie-bureau

In de maand juli kwamen de volgende giften en bijdragen in het Unie-bureau binnen:

1 voor de ECU:
2de Exloërmond f 111,—; Vroomshoop f 50,—; Stadskanaal f 1115,—; Harlingen f 79,21; Amsterdam-Centr. f 59,80; Leeuwarden f 234,69; IJmuiden f 150,—; Muntendam f 100,—; Musselkanaal f 169,95; Apeldoorn f 124,89; Nieuwe Pekela f 190,16; Zutfen f 100,—; Foxhol f 79,08; Emmererfscheidenveen f 40,95; CvD, R. f 10,—.

2 voor de arbeid onder Spanjaarden:
2de Exloërmond f 145,—; Stadskanaal f 700,—; Leeuwarden f 25,—; IJmuiden f 25,—; Muntendam f 100,—; Apeldoorn f 37,61; Spaanse Baptisten, Enschedé 2 x f 50,—.

3 voor Handelingen '69:
Almelo-Geraniumstraat f 157,70; Alkmaar (gewest Holland) f 112,66.

4 voor de opleiding:
2e Exloërmond f 291,62; Vroomshoop f 100,—; Stadskanaal f 1565,—; Harlingen f 72,85; Amsterdam-Centr. f 48,37; Leeuwarden f 32,—; IJmuiden f 150,—; Muntendam f 125,—; Musselkanaal f 149,75; Rotterdam-Centr. f 150,—; Zutfen f 100,—; Foxhol f 86,71; Emmererfscheidenveen f 34,—; Pernis f 43,32.

5 voor het Jeugdwerk van de NBJB:
2de Exloërmond f 17,96; Stadskanaal f 85,—; Amsterdam-Centr. f 35,—; IJmuiden f 25,—; Muntendam f 86,71.

6 voor de Zending:
Stadskanaal f 580,—; Valthermond f 115,77; Vroomshoop f 150,—; Almelo-Nieuwstraat f 93,—; Harlingen f 66,85; Den Helder f 36,75; Amsterdam-Centr. f 59,22; Leeuwarden f 250,—; IJmuiden f 150,—; Coevorden f 50,—; Assen f 84,67; Emmen f 1000,—; Nieuw Weerdinge f 256,—; Muntendam f 100,—; Musselkanaal f 325,70; 2de Exloërmond f 298,75; Apeldoorn f 123,36; Klazienaveen f 100,—; Rotterdam-Centr. f 150,—; Zutfen f 100,—; Foxhol f 87,48; NN, X. f 15,—; HGW, E. f 7,50; HR, E. f 200,—; XX, Y. f 23,30; E. v. Soeterwoudeschool, Emmen f 97,—; De Savornin Lohmanschool f 25,—; Talmaschool, Heerlen f 15,—; School m.d. Bijbel, Heerenveen f 20,—.

7 voor het 10-cents-fonds van de U.B.S.:
Stadskanaal f 430,—; Den Helder f 17,95; Amsterdam-Centr. f 37,54; IJmuiden f 100,—; mej. AB, G. f 25,—.

8 voor het Noodfonds:
Amsterdam-Centr. f 5,—; Leeuwarden f 25,—; Apeldoorn f 90,98.

Hartelijk dank aan alle gevers en geefsters!

Giro 9260 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Amsterdam.

Giro 1504 ten name van de Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten, Amsterdam.

T. Jansma.

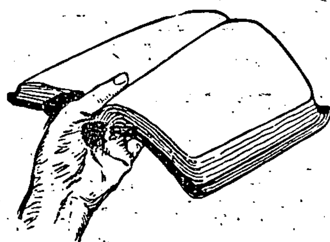
KLEDING VAN BAPTISTEN-DIACONESSEN WORDT GEMODERNISEERD

De diakonessen van het baptisten-Albertinaziekenhuis te Hamburg zullen 't uniform dat ze gedurende een eeuw hebben gedragen afleggen. In de plaats van het tot over de enkels reikende kleed zullen de zusters nu moderne kleding mogen dragen naar eigen keus.

De verandering van kleding is slechts een uiterlijk teken van de ingrijpende veranderingen. Het genootschap waartoe de diakonessen behoren had het karakter van een ‚orde' van ongehuwde vrouwen; het zal nu een onafhankelijke organisatie worden van mannen en vrouwen — gehuwd en ongehuwd — die werkzaam zijn op het brede terrein van christelijk sociale arbeid. De diakonessen die voorheen slechts zakgeld ontvingen zullen nu gewoon gesalarieerd worden. Ook zullen ze niet langer in het ‚moederhuis' behoeven te wonen.

Aanleiding tot de ingrijpende verandering in de stijl van het genootschap was de moeilijkheid van de personeelswerving. Hoewel een meisje reeds op 18-jarige leeftijd kan toetreden tot het genootschap was de gemiddelde leeftijd van de zusters over de 50!

De duitse baptistengemeenten tellen 5 diakonessen-organisaties. De andere zien met belangstelling naar de veranderingen in Hamburg. De grootste organisatie is die van het huis Bethel in West-Berlijn (gesticht in 1887) waarbij 300 vrouwen zijn aangesloten.

Wat zullen we lezen?

Het einde van Paulus' leven is ons in de Schriften niet meegedeeld. Zou het niet zijn, opdat wij al te véél aandacht daaraan zouden besteden?

Wat Christus tijdens zijn leven in en door hem deed, is belangrijker.

zondag	10 aug.	Hand 27 : 14-44	Rustig temidden der woedende golven
maandag	11 aug.	Hand 28 : 1-10	Op weg naar het einde, maar niet werkloos
dinsdag	12 aug.	Hand 28 : 11-22	Om de hoop van Israël
woensdag	13 aug.	Hand 28 : 23-31	Ploegen op rotsen?
donderdag	14 aug.	Phil 3 : 5-16	Alles op één kaart gezet
vrijdag	15 aug.	Rom 9 : 1-5	Liefde tot in de hel
zaterdag	16 aug.	1 Cor 10 : 1-13	Israël als voorbeeld

Wat tevoren geschreven is, is ons tot lering beschreven. Dáárom lezen wij de profetieën van het oude testament, opdat wij verstandig, ja wijs zullen worden. Maar wij willen nimmer vergeten, dat God tenslotte in Zijn Zoon gesproken heeft, niet herhalenderwijs, maar uitgebreider, nieuw. Naar Hem moeten wij allereerst en allermeest luisteren.

zondag	17 aug.	Dan 1	Verwende ballingen
maandag	18 aug.	Dan 2 : 1-35	Een dromende machthebber
dinsdag	19 aug.	Dan 2 : 36-49	Een dromen uitleggende Jood
woensdag	20 aug.	Dan 3	Als gij door het vuur zult gaan....
donderdag	21 aug.	Dan 4	God in de hemel lacht
vrijdag	22 aug.	Dan 5	Wegen is meer dan tellen
zaterdag	23 aug.	Dan 6	Weest ook gij een Daniël?

Pl.

Lezers aan het woord

OVER DE DOOP

Ik ben van mening, dat de doop zoals wij (trouwens ook verschillende andere kerken en gemeenten) die kennen en toepassen, d.w.z. op persoonlijke belijdenis en door onderdompeling, in overeenstemming is met het gebod van de Heer Jezus zelf (Matth. 28 : 18-20 en Marc. 16 : 15, 16). Als men daarvan zou afwijken, dan leidt zulks tot verwarring en innerlijke verdeeldheid. Dan ontstaat er onrust, hetgeen de gemeenten niet ten goede komt. Wij moeten Christus' gebod uitvoeren zoals Hij het heeft bedoeld. Dat is geen formalisme; het moet voortkomen uit liefde tot Christus (Joh. 14).
Dan komt ook het woord uit Rom. 6 tot zijn recht: ‚Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood, opdat, gelijk Christus uit de doden opgewekt is door de majesteit des Vaders, zo ook wij in nieuwheid des levens zouden wandelen' (vs 4). De doop kan maar op één wijze worden voltrokken: door onderdompeling.
Utrecht — F. G. de Ruyter.

Mededeling

Ds H. Sikkema te Haulerwijk is verhuisd van Leeksterweg 36 naar Norgerweg 48.

DOELLOOS GEBED

Helpt bidden? Helpt bidden altijd? Gaat het altijd door, als je wat wilt als je er maar om bidt? Krijg je altijd je zin? Doet God altijd wat wij nodig achten en waarom wij vragen? Verloopt dat proces geheel automatisch: Wij hebben een wens, we bidden, en dus komt het in orde? Zó zullen we dunkt mij het wel niet graag willen voorstellen en verder vertellen. Want zo ligt het immers niet.

Men vroeg de trainer van het succesvolle Canadese ijshockeyteam, de roomskatholieke geestelijke Pater Brown, of hij wel eens bad voor de overwinning van zijn club. Kunt u raden, wat de pater antwoordde? Het was een goed antwoord. Hij zei: Dat zou weinig zin hebben, want God heeft teveel verstand van ijshockey.

Wat bedoelde hij? Dat God omdat Hij teveel verstand van ijshockey heeft, dus maar buitengesloten moet worden? Want de beste stuurlui staan aan wal, zegt men wel eens. Is God voor die spelers een lastige pottenkijker, die men maar beter niet op de tribune kan hebben?

Helemaal niet.

Wat de pater bedoelde, is dit: Het heeft geen zin om God om hulp en bijstand te bidden, als wij zelf niet ons best doen. Als wij niet werken, als wij ons niet inspannen, als wij niet alle zeilen bijzetten, als wij niet alle krachten mobiliseren, dan heeft het geen zin om te bidden. Als wij denken ons er met een Jantje van Leiden te kunnen afmaken, als wij met een Franse slag door het leven gaan, dan hoeven we niet te rekenen op goddelijke nabijheid en zegen.

Daarmede zijn we het toch wel eens? Er wordt gezegd: Bid en werk. Inderdaad, bid én werk. Niet alleen maar bidden, maar ook werken. Niet alleen maar werken, maar ook bidden. Maar pas bidden, als wij gewerkt hebben. Oh natuurlijk, ook bidden om zegen over het werk. Bidden óm kracht en bekwaamheid en doorzettingsvermogen en volharding.

Wat de pater verder bedoelde, is dit: God heeft teveel verstand van ijshockey dan dat hij de overwinning zou willen schenken aan de zwakste partij. Want dat spel is immers altijd een spel van twee tegenstanders in alle vriendschap overigens (soms ook niet). Wie zal overwinnen? Wie heeft recht op de overwinning? Wie de beste is. Wie het beste getraind heeft. En wat is training anders dan zich inzetten, dan zich tuchtigen, dan zich veel dingen onthouden? Wie zich geen moeite wil getroosten voor de overwinning, heeft weinig kans op de overwinning.

Wij begrijpen dit, hoop ik. Want wij verkeren toch ontelbare keren in dezelfde situatie. Nemen we de strijd der gemeente tegen het rijk der duisternis. Nemen we concreet de redding van verlorenen uit de macht van de boze. We bidden om redding van dezulken. We bidden daarom om zegen op de arbeid der gemeente, der verschillende takken van arbeid in de gemeente. We bidden om een **bijzondere zegen op bijzondere** activiteiten. Maar hebben we echt wel ons best gedaan? Hebben we alles wel ingezet om de overwinning te behalen? Hebben we de moed gehad onszelf te tuchtigen, in toom te houden, ons veel dingen te ontzeggen? Waren we werkelijk bij de voorbereiding wel actief? In de training wel serieus?

Er is een tweede: We bidden soms om persoonlijke dingen, een huis, een baan, een weet ik veel. We zijn dan wel diep teleurgesteld, als we dat huis, die baan niet krijgen (dat beroep naar die en die gemeente). En wie kan altijd de bitterheid tegenhouden? Bitterheid jegens God, die ons gebed niet verhoorde. En waarom toch wel niet?

Omdat God — beter dan wij — de situatie kent. Omdat God weet, dat die ander dat éne huis en die éne baan eerder nodig heeft. Want God is eerlijk. Hij geeft de overwinning aan wie zich inzet.

Ploeger

ADVERTENTIES

Op 15 juli werd nog vrij onverwacht door de Heer thuis gehaald mijn lieve man, onze, zorgzame vader, behuwd- en grootvader

WIJBREN VISSER

in de ouderdom van bijna 71 jaar.

„De Heer is mijn Herder", Psalm 23.

Rotterdam Koekkoekplein 21.

F. Visser-Veenstra
kinderen en kleinkinderen.

Op 29 juli 1969 is in volle zekerheid des geloofs in haar Heer en Heiland ontslapen, onze zuster

KLAASKE HOKS-DE BOER

in de ouderdom van bijna 85 jaar.

Baptistengemeente Haulerwijk.

Op 29 juli 1969 nam de Heer tot Zich in Zijn heerlijkheid onze zuster

J. DE WIT-VELDMAN

Ze bereikte de leeftijd van 68 jaar.

Psalm 23

Baptistengemeente Hoogezand.

Op 29 juli nam de Heer tot Zich onze broeder

JAN DE WILDE

Geboren 26 december 1874
Gedoopt 22 november 1896.

Baptistengemeente Sneek.

Voor de vele blijken van belangstelling en het meeleven met ons 40-jarig huwelijks-jubileum willen wij u allen door deze onze gewaardeerde dank betuigen. De Heer heeft deze herdenking voor ons tot een onvergetelijke dag gemaakt.
Harlingen, Franekertrekvaart 12.

Br B. Fabrie
Zr G. F. Fabrie-de Jong

DE CHRISTEN

22 augustus 1969
84e jaargang — 35,36

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 85 - 42 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

3000 baptisten bezochten EBF-konferentie in Wenen

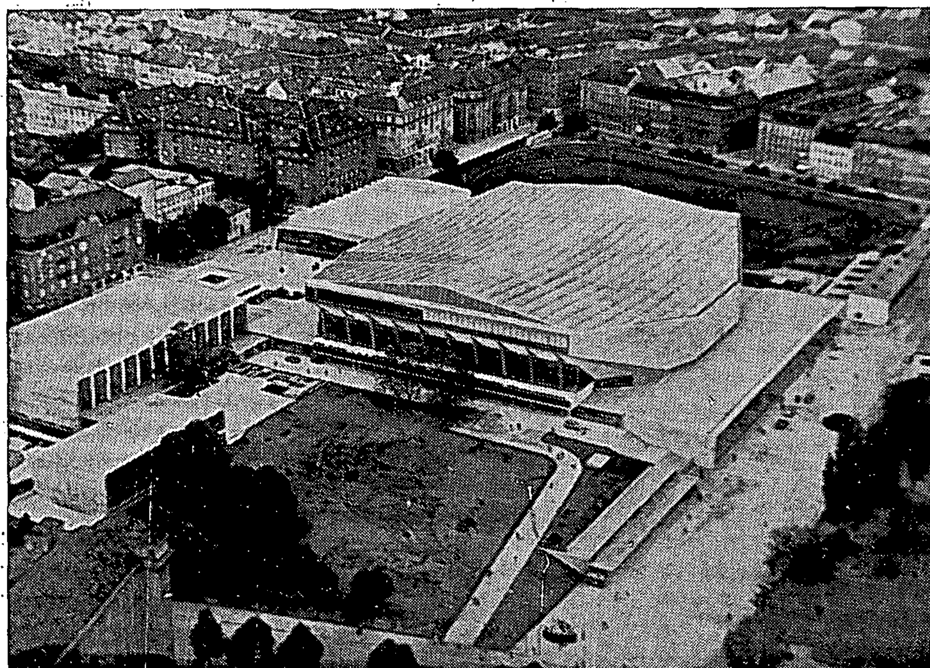

WENEN, DE STAD VAN STRAUSS, van de Opera, het Prater, de Stephansdom. Een eeuwenoude stad, met zijn ‚Gürtels' en ‚Ringe' waarop alle straten van de oude binnenstad uitkomen. Gelegen aan die schöne blaue Donau, toegangspoort tussen Oost en West. Een prachtige stad om elkaar uit alle landen van Europa te ontmoeten. Stad van de Europese Baptisten Federatie van 6 tot en 10 augustus j.l.

Baptisten in Oostenrijk

Oostenrijk telt maar een 750 baptisten. Verspreid over het land slechts enkele gemeenten. Een zeer kleine minderheid in een voor meer dan 90% roomskatholiek land. Een kleine groep gelovigen, dus onbekend. Het was dit jaar honderd jaar geleden, dat de eerste gemeente — te Wenen — werd gesticht. Om aan dit gedenkfeest luister bij te zetten en de kleine gemeenschap van gedoopte christenen in Oostenrijk te bemoedigen koos men voor Wenen als de plaats waar de Europese Conferentie zou worden gehouden. Een tweede reden heeft te maken met de politieke situatie in ons werelddeel: Vele Oosteuropeanen zouden in de gelegenheid zijn om aan de Conferentie deel te nemen. En die waren er! Ongeveer 1000, waarvan alleen al 600 uit het buurland Tsjechoslowakije.

Door de konferentie te Wenen heeft het baptisme in Oostenrijk zeker enige bekendheid gekregen. Radio en televisie schonken aandacht aan de bijeenkomsten die in de Stadthalle werden gehouden. Een vraaggesprek met *dr Rudolf Thaut*, de huidige voorzitter van de Europese Baptisten Federatie, werd uitgezonden; het tv-journaal vertoonde beelden van de openingsbijeenkomst; de nieuwsdienst van de Oostenrijkse radio maakte melding van de konferentie — al was het typerend, dat het bericht volgde ná de mededeling van de dood van de voorzitter van de Oostenrijkse voetbalbond . . . en, al even opmerkelijk, de aanwezigheid van de vice-president van Liberia, dr William Tolbert — die, zoals men weet, op het ogenblik president van de Baptisten Wereld Alliantie is — was de onmiddellijke aanleiding voor het nieuwsbericht. Maar bekendheid hebben de Weense baptisten in elk geval gekregen. Daar zorgden ze ook zelf wel voor, want ze grepen de komst van *Billy Graham*, die in de openbare slotbijeenkomst zou spreken, aan om uitnodigingsbriefjes te steken onder de ruitenwissers van de auto's die in een wijde omgeving van de Stadthalle stonden geparkeerd. Bovendien kondigde een grote lichtbak van zeker 3 bij 4 meter, op een van de drukke verkeersknooppunten, de komst van de amerikaanse evangelist aan.

De Stadthalle te Wenen waar van 6—10 augustus j.l. de EBF-konferentie werd gehouden.

De Stadthalle

De konferentie werd gehouden in de *Stadthalle*, een kongrescentrum dat zich — zoals de Amsterdamse RAI — uitstekend ervoor leent om grote bijeenkomsten te houden. In de zeer ruime wandelgangen, die op sommige plaatsen op keldergewelven leken — heerlijk koel

in die bijna tropische dagen! — ontmoetten de konferentiegangers elkaar. Waar men zich met de tong niet verstaanbaar kon maken sprak men de taal der gebaren. Tijdens de bijeenkomsten werd de taalbarrière overwonnen door een goed werkend vertaalsysteem waarbij men de beschikking had over een kleine duizend transistor-apparaten. De Oostenrijkse broeders, daarin bijgestaan door enkele broeders uit West-Duitsland, hebben zich enorm ingespannen om de konferentie, organisatorisch gezien, te doen slagen. Allerlei subkommissies verrichtten geluidloos, via hun kantoortjes en kantoren die ze in de nevenruimten van de Stadthalle hadden ingericht, hun werk. Er was een postkantoortje ingericht — met een eigen poststempel! —, een inlichtingenbureau, een bank, VVV was er, een arts, een perscentrum. Wat dat betreft, er is voortreffelijk gewerkt.

Wie er waren

Trouwens, in elk opzicht kan deze EBF-konferentie als bizonder geslaagd worden geacht. Men verwachtte ongeveer 3500 konferentiedeelnemers — 2500 uit West-Europa en 1000 uit de Oosteuropese landen. Die duizend Oosteuropeanen waren er; uit het Westen — en uit andere delen van de wereld — ongeveer 2000. Onder hen bevonden zich 20 tot 25 Nederlanders. Enkele prominente baptistenleiders, in Wenen aanwezig, mogen we wel even noemen: De president van de BWA, *dr William Tolbert Jr.* (Liberia, Afrika); *dr Joao Soren,* voormalig BWA-president (Rio de Janeiro, Brazilië); *dr Theodore Adams* (was in 1959 in Amsterdam in het RAI-gebouw), voormalig president van de BWA (USA); *dr Joseph Nordenhaug,* algemene sekretaris BWA (USA); *dr Robert S. Denny,* in 1970 opvolger van Nordenhaug (USA); *dr Erik Rudén,* voormalig EBF-sekretaris (Zweden); *ds J. Broertjes;* voormalig EBF-president (Nederland), die United Bible Societies vertegenwoordigde; *Pastor Michael Zhidkov,* voormalig EBF-president (Rusland); *dr B. C. G. Williams,* (Groot Brittannie), algemene sekretaris van de Conferentie van Europese Kerken (waarbij de meeste baptisten-organisaties van Europa zijn aangesloten).

Prediger Friedrich Eckert, sekretaris van het comité dat de EBF-konferentie te Wenen voorbereidde.

Pastor Michael Zhidkov, voorganger te Moskou, voormalig president van de Europese Baptisten Federatie — spreker op de konferentie te Wenen.

Tijdens de openingsbijeenkomst konden ook vele andere vooraanstaande figuren worden begroet: een vertegenwoordiger van de Oostenrijkse Minister van Onderwijs en Culturele Zaken; kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders als de bisschoppen van de Evangelisch Lutherse Kerk, van de Armeense kerk, van de Oud-Katholieke Kerk, de Metropoliet van de Grieks Orthodoxe Kerk, een vertegenwoordiger van het Moskouse Patriarchaat, van de Oekumenische Raad van Kerken in Oostenrijk etc. Aparte vermelding verdient de aanwezigheid van prelaat dr Ungarn, die namens kardinaal König van de roomskatholieke kerk van Wenen en Oostenrijk een zeer hartelijke brief voorlas . . .

En verder, gewone mannen en vrouwen. Mensen wier namen niet genoemd werden. Misschien bekleedden ze verantwoordelijke posities in eigen gemeente of unie, maar hier vulden ze de tribunes. Soms gezinnen, ouders met hun kinderen, die hun vakantie combineerden met deelname aan deze konferentie. Vooral veel jongemensen! ‚Hip' gekleed, in minirok, spijkerbroek, gebaarde jongemannen. En, ouderen en jongeren (!) uit de ‚socialistische landen', Tsjechoslowakije, Joegoslavië, Hongarije, Oost-Duitsland, Polen, Rusland. Bulgarije was het enige land, dat niet vertegenwoordigd was. Velen van hen spraken Duits, de jongeren vooral Engels. Naar onze opvattingen waren ze wat ouderwetser en stijf gekleed. Een uitzondering daarop vormden de mensen uit Tsjechoslowakije; opvallend was trouwens ook het grote aantal Tsjechische auto's (Skoda) die rond de Stadthalle stonden geparkeerd . . .

Noemen we tenslotte de mensen die op een of andere wijze muzikaal meewerkten aan de konferentie: een goed spelend muziekkorps uit Duitsland; een brillant zingend jeugkoor uit Zweden; een groot gemengd koor uit Zagreb (Joegoslavië) en een al even voortreffelijk zingend gemengd koor uit Bratislava (Tsjechoslowakije) waarbij het grote aantal jongeren opvallend was; een koor uit West-Duitsland (vooral veel ouderen!).

De konferentie

Wie ooit een dergelijke internationale konferentie bezocht heeft weet dat het onmogelijk is alle bijeenkomsten bij te wonen. Al was het alleen al omdat sommige vergaderingen verspreid over de stad gelijktijdig worden gehouden. Bovendien zijn er bijeenkomsten die gespecialiseerd zijn: voor voorgangers, voor mensen die in de zending werken, voor vrouwen, voor jeugd, voor mannen, voor vormingswerk, voor evangelisatie etc. Het is daarom reeds onmogelijk verslag te doen van alle toespraken en de andere evenementen die te beluisteren en te beleven vielen. We geven daarom een kleine bloemlezing:

Adolf Pohl, leider van het seminarium van de Oostduitse baptisten hield een toespraak over *De dienst van de voorganger in de mondige gemeente.* Het was een indrukwekkend betoog, dat tot het beste behoorde wat deze konferentie bood. Enkele citaten: De mens is ook in socialistische landen mens, God is ook daar God. We moeten aktueel prediken, dat is profetisch: het leven nu en hier doorlichten met het Woord Gods. In Polen, DDR en elders onbetaalde voorgangers: dit kan heilzaam zijn voor de gemeente, want de voorganger is dan niet langer profeet, priester en koning; misschien is hij alleen profeet en kan de ander koning zijn. Onze godsdienst moet nu ook ‚Gottesdienst des Verstandes' zijn; niet langer vragen beantwoorden die niemand meer stelt. Ontkerkelijking in DDR is niet slechts negatief; de volkskerk heeft zijn tijd gehad.

De toespraak van *Pastor José Borras,* docent aan het baptistenseminarium te Barcelona, Spanje over *Het baptistische geschiedenisbegrip: geen traditionalisme maar geloofstoewijding,* droeg een sterk en ontroerend getuigeniskarakter. Borras vertelde hoe hij door de geloofstoewijding van een getuigend baptist van roomskatholiek priester tot bewust christen werd: „Ongeveer 20 jaar gele-

Aan rustige wateren

Gemeente op weg

Wie dit bovenschrift leest zou denken aan een uiteenzetting van de gemeente, die op weg is naar haar bestemming en het spoor dat ze daarbij in de geschiedenis trekt. Nu wil ik het daar ten dele slechts over hebben. Ik heb bij het opschrift simpelweg gedacht aan de gemeente, die langs 's Heren wegen trekt en her en der verblijft.

De gemeente die met vacantie is.

't Zal wel gauw weer afgelopen zijn. Dan worden de pennen en tenten weer opgeborgen en zoekt men de vaste behuizingen weer op. Dan worden we weer de gesettelde mensen. Nu zijn we zwervers en zigeuners, en trekken her en der. Soms zoeken we hier of daar de „kerk"-gemeenschap met andere christenen, bezoeken we de kerkdiensten van broeders en zusters in het geloof. Maar vaak komt het er niet van. Het past niet in je dagschema en de manieren van doen en zeggen van de anderen trekken je niet altijd aan en staan je ook wel eens tegen. Vandaar. Natuurlijk is de gemeente er nog wel. Je bent er ook bij aangesloten. Bij ongeval en groot leed kun je er ook op terugvallen. Maar gedurende enkele weken tot ruim een maand of langer beleef je de gemeente meer „in de geest", meer bij terugblik en plannen voor straks dan in je dagelijkse werkelijkheid. In en voor zover die gemeente meer is dan de optelsom van de leden en meer is dan de vriendenkring waarvan je deel uitmaakt en dit ook dan nog ervaren wordt, is het een schone zaak. Zo niet, dan kan er gemakkelijk vervreemding optreden. Dan is het allemaal zo ver weg. Dan waren daar de dingen, waar je meer of minder druk mee was en het blijkt tot je grote verrassing dat je ook zonder kunt, dat ook zonder die belangrijke dingen alles gewoon doorgaat.

De vervreemding van het al te menselijke, het al te gezellige en eigene is overigens geen slechte zaak. Dat de afstand zo groot wordt van een aantal dingen en constructies, dat je er opeens het kleinzielige en mogelijk lachwekkende van gaat inzien is bijzonder waardevol.

Dan ontdek je opeens dat de mensen er iets van gemaakt hebben, dat God zeker niet kan hebben bedoeld en dat kleine dingen lang niet altijd groot zijn, ook al werden ze er voor versleten. Vacantietijd als alle leden op pad zijn, laten we zeggen: het grootste deel, kan daarom een heel nuttige tijd zijn. Wat echt is zal moeten blijken. En in de snel veranderende wereld waarin we leven, werkt zo'n vacantietijd dan ook als een katalysator en versnelt ze het proces van enerzijds verwereldlijking en anderzijds verhechting van de gemeente van Christus. Dat wat niet echt is en niet gegrond is in het vreemde Christusgebeuren, kan het niet lang meer volhouden. Daarom zal het in versneld tempo gaan blijken of we echt gemeente op weg zijn. Mensen die één voor één het Christuswonder in hun eigen leven hebben verstaan en in de navolging van Christus wensen te leven, voor wie verzoening, dienst en broederschap het hart van het bestaan vormen. Dat zijn dan ook mensen, die naar elkaar luisteren en samen zinnen op betere wegen en middelen.

Het zijn mensen, die daartoe naar God luisteren en samen bidden om kracht en wijsheid van de Heilige Geest.

Dan wordt de gemeente steeds meer trouw-gemeenschap en werkgemeenschap.

Als we straks weer allemaal samen zijn, weten we weer meer. Zullen we het wel merken. Dat we goede moed en hoop hebben moogt u weten. Dat het getal van hen, die de „tegenwoordige wereld" lief krijgen en de gemeente loslaten, klein zal zijn in de komende jaren hopen en bidden we.

We rekenen op een sterke en gezonde gemeente van Christusbewuste leden. Een gemeenschap die zich blijft inzetten voor de zaak van het evangelie van Jezus Christus. Levend met een grote bewogenheid en apostolische bereidheid. Er leven nog velen om ons heen, die de boodschap van Christus nog niet hebben gehoord, zoals die gehoord moet worden en kan worden. Dat is de grote opdracht van onze tijd. Hoe moeten we hen bereiken, met welke taal en langs welke wegen.

Het is gemakkelijker om plezierig vacantie te houden dan evangelisatie en apostolaat te bedrijven. Overal op wegen en paden in die wijde verrukkelijke wereld! Maar OP WEG zijn als gemeente in de WERELD, dat is nog heel wat anders.

Groningen Ph. Lindeman

(Uit: Gemeentebode)

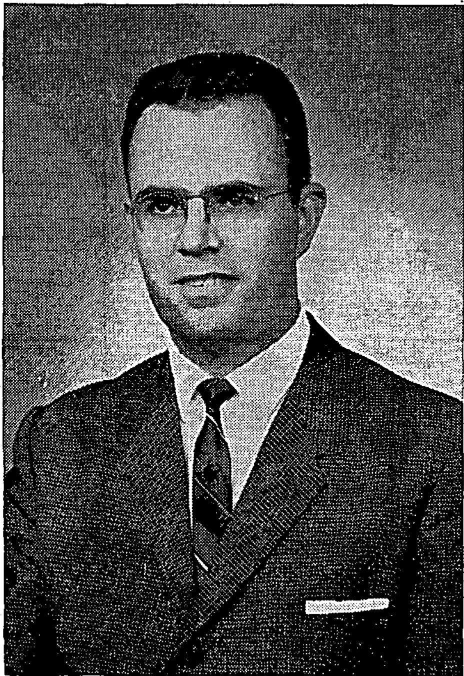
---

den werkte ik als katholiek priester in een spaanse stad. In die stad was een vooruitstrevende baptistengemeente waarvan de leden zeer aktief bezig waren om anderen voor Christus te winnen. Als jonge priester wilde ik dat er een eind kwam aan deze ketterse protestantse propaganda. Maar ik wist niet veel van de principes van de protestanten. In plaats van over hen te lezen besloot ik mijn inlichtingen uit de eerste hand te halen. Op een dag belde ik bij een protestant aan, gekleed in mijn priesterkleding. Een heer opende mij de deur. Ofschoon wel een beetje verrast was hij vriendelijk en beleefd. Toen ik hem enkele vragen stelde over zijn geloof beantwoordde hij mij met zoveel overtuiging en sprak hij met mij zo helder over de wonderlijke ervaring die hij had in zijn leven nadat hij een christen, een baptist geworden was, dat ik me bewust werd, dat hij bezat wat ik niet kende: Christus persoonlijk. Deze baptist was geen voorganger, maar een eenvoudige man die bereid was voor zijn Heer te getuigen. Daardoor werd ik ook een christen, een baptist".

DE VERSCHIJNING VAN ONS WEEKBLAD

Ons weekblad zal NIET verschijnen op 29 augustus. Inzenders van berichten en mededelingen dienen hiermee rekening te houden!

Onze *ds Th. van der Laan* hield een toespraak over *Een vrije gemeente in een veranderende maatschappij.* Over hetzelfde onderwerp sprak ook *Pastor Michael Zhidkov*. Was de rede van Zhidkov min of meer een opsomming van hetgeen in de gemeenten in Rusland aan arbeid verricht wordt — op zichzelf zeer verblijdend! — de bijdrage van Van der Laan was betogend en sterker van inhoud dan die van zijn Russische co-referent. Onze algemene sekretaris kreeg na zijn toespraak dan ook een verdiend applaus! Enkele citaten: De gemeente heeft, hoewel van hemelse oorsprong, ook een menselijke dimensie. Hieraan moeten we aandacht schenken. Want de maatschappelijke veranderingen die zich hebben voltrokken en zich nog zullen voltrekken raken onze leden, want zij leven in deze tijd en in deze wereld. Door de mobiliteit zullen onze leden niet zo sterk meer gebonden zijn aan de plaatselijke gemeente. Onze traditionele opvattingen over de autonomie der gemeente moeten herzien worden. In deze veranderende maatschappij zullen we allereerst moeten zoeken naar nieuwe gemeentestrukturen. De vraag die we moeten stellen is niet: waar houden we het meest van?, maar: hoe kunnen we op de beste wijze dienen en getuigen in deze wereld met woord en daad? Training van onze leden zal steeds belangrijker worden. Grote evangelisatiecampagnes kunnen alleen zinvol zijn als de gemeente bereid is te geven en te ontvangen. We moeten de gemeente herontdekken als een charismatische ge-

Pastor José Borras, docent aan het seminarium van de Spaanse baptistengemeenten te Barcelona, voormalig roomskatholiek priester — spreker op de EBF-konferentie te Wenen.

meenschap: elk gemeentelid is een gave van God; allen moeten ingeschakeld worden.

Dezelfde gedachtengang — althans erop aansluitend — werd ook ontwikkeld door *Prediger Ernst Roedter*, van de gemeente te Zürich, Zwitserland, die 's zaterdags sprak over *Gemeente van Jezus Christus, gemeente voor de ander: de missionaire gemeentestruktuur vandaag.*

Indien men de indruk heeft gekregen, dat de konferentie alleen maar bestond uit toespraken, zangkoren, toespraken, samenzang, toespraken vergist zich. De avondbijeenkomsten, die van 7 tot ongeveer 9 uur duurden, werden telkens besloten met ‚lekespelen', met als themata: *‚Geloofsillustraties uit de Europese geschiedenis van het baptisme'*, (opgevoerd door een Duitse mannen groep), *‚Versterking van de zending door een wereldwijde gemeenschap'* (gepresenteerd door een groep Engelse dames) en, *‚Nieuwe wegen om met het Evangelie naar de mensen te gaan* (gespeeld door een jeugdgroep).

Goede konferentie

Natuurlijk moesten we in dit verslag, dat toch al te uitvoerig is geworden, onvolledig blijven. We hopen in het volgende nummer van ons weekblad nog iets te kunnen vertellen.

Laten we deze keer besluiten met de konklusie, dat het een bizonder goede konferentie was. Weliswaar heugt het lest het best, maar raadplegen we ons geheugen dan komt het ons voor, dat de konferentie te Wenen de beste was die wij ooit meemaakten (Kopenhagen 1947, Londen 1955, Amsterdam 1964).

v. D.

Onze wereldwijde gemeenschap: de BWA

Als je als kleine gemeente in *Vastenburg* alles moet doen om je hoofd boven water te houden en je woont dan bovendien nog ver van een andere baptistengemeente waarmee je heel weinig kontakt hebt, dan vergeet je gemakkelijk dat er een geweldige wereldwijde gemeenschap is van ca. 30 miljoen baptisten, levend temidden van zo'n 120 volkeren.

Toch heeft de Vastenburgse gemeente die grotere gemeenschap nodig, allereerst de nationale uitdrukking daarvan, de unie en verder de internationale gemeenschap, de B.W.A. Als Vastenburg nu eens in een Oost-Europees land zou liggen en de autoriteiten hebben 20 jaar de gemeente verboden ook maar iets aan het kerkgebouw op te knappen of te verbouwen, dan betekent een gift via de B.W.A. of E.B.F. voor een nieuw kerkgebouw natuurlijk een gebedsverhoring.

Een ander voorbeeld. Een gemeente in een Zuid-Europees land krijgt geen vergunning om haar kerkgebouw weer te openen, nadat het enkele jaren geleden gesloten is. Bezoeken van B.W.A.-functionarissen aan een bepaald ministerie weten de autoriteiten te overtuigen van de slechte naam die dit land hierdoor krijgt en de kerk kan worden geopend.

Natuurlijk heeft zo'n B.W.A. een bestuur en verschillende medewerkers in vaste dienst. Iedere aangesloten unie benoemt een of meer vertegenwoordigers (dit hangt af van de grootte) in het zgn. Uitvoerende Comité.

Als afgevaardigde van onze unie heb ik vergaderingen van dit Comité in *Baden* bij Wenen, Oostenrijk, mogen meemaken van 2—6 augustus. Afgevaardigden uit praktisch alle Europese landen en uit *alle* continenten waren aanwezig. Het voorzitterschap was in handen van *dr William Tolbert Jr.* die tevens vice-president is van de Staat Liberia, Afrika.

De vroegere president van het seminarium te Rüschlikon, *dr Josef Nordenhaug* is sedert 9 jaren algemene secretaris van de B.W.A. Hij zal het volgend jaar met emeritaat gaan. De huidige jeugdsecretaris *dr Robert S. Denny* zal hem dan opvolgen.

De B.W.A. hoopt in 1970 niet minder dan f 575.000,— te kunnen verdelen aan geloofsgenoten en anderen die in nood zijn. Dit streefbedrag werd vastgesteld op de vergadering in Baden. Bijna 1/3 zal worden gebruikt voor vluchtelingen in Nigeria en in andere delen in Afrika. Ruim f 100.000,— zal worden gebruikt voor grote rampen en andere plotselinge nood. De rest zal worden aangewend ten behoeve van allerlei projecten in Azië, Europa en Zuid-Amerika.

De B.W.A. verdeelt en kanaliseert de gelden die voor „relief" binnenkomen. Als een bijzonderheid kan worden vermeld dat het *hele* bedrag dat gegeven wordt ook wordt besteed waarvoor het is gegeven. M.a.w., de B.W.A. berekent geen administratiekosten, terwijl de functionarissen toch controleren — vaak ter plaatse — of het geld wel wordt gebruikt waarvoor het wordt gegeven. Zelden geeft de B.W.A. een groot bedrag ineens aan hen die het nodig hebben. Begonnen wordt b.v. met 10% van het toegezegde bedrag te sturen; indien terstond duidelijke en geverifiëerde rapporten komen over de juiste besteding der fondsen wordt onmiddellijk meer geld overgemaakt met weer dezelfde procedure.

We schrijven dit zo uitvoerig omdat hier en daar nogal eens corruptie heerst zodat gelden terecht komen in de zakken van hen die reeds hebben. De

De cliché's in dit nummer zijn afgestaan door The European Baptist. Foto's van de konferentie te Wenen waren op het moment waarop dit nummer gereed gemaakt werd nog niet tot onze beschikking — Red.

Dr Rudolf Thaut, rector van het baptistenseminarium te Hamburg — sinds 1968 president van de Europese Baptisten Federatie en als zodanig leider van diverse bijeenkomsten te Wenen.

B.W.A. garandeert echter een juiste besteding.

Binnenkort zal een beroep op alle gemeenteleden worden gedaan om het loon van één dag af te staan voor het Noodfonds. Tot alle baptisten in de wereld zal deze oproep komen.

Het volgende wereldcongres zal in 1970 worden gehouden in Tokio, Japan van 12 tot 18 juli. Er worden ongeveer 8.000 baptisten verwacht uit tenminste 70 landen.

Nog een ander facet van de in Baden gehouden vergadering moet worden genoemd. De B.W.A. heeft een vijftal secties of studiecommissies. Van een dezer commissies, de *Commission on Baptist Doctrine*, is drs J. Reiling, de rector van ons seminarium, voorzitter. Voor het eerst vergaderde een nieuwe commissie die de naam heeft gekregen van *Commission on Cooperative Christianity*, vrij vertaald: Commissie die na moet gaan hoe we met andere christenen kunnen samenwerken. Uw B.W.A.-afgevaardigde is lid van deze commissie, die een zeer goede start maakte, dank zij de uitnemende inspiratie, werkkracht en kennis van de voorzitter der commissie *prof. dr Leo Garrett* uit Louisville, U.S.A. Een der lezingen werd gehouden door een Rooms Katholieke theoloog, die een speciale studie had gemaakt van het baptisme.

In bijna alle baptistengemeenschappen leeft het besef dat we de vraag naar onze verhoudingen met de anderen beter moeten bestuderen; en tevens, dat we moeten ontdekken waar we kunnen samenwerken met andere christnenen. Uiteraard zijn er mondiaal gezien grote verschillen onder baptisten. Sommigen gaan voorop in de oecumenenische beweging, anderen beginnen nu pas te ontdekken dat er ook nog christenen zijn met een naam die anders luidt dan baptist.

Vanuit de geschiedenis van het baptisme worden we opgewekt om bruggen te slaan tussen christenen. Muren zijn er al genoeg in deze verdeelde wereld.

Th. van der Laan

INTREDE KAND. B. STUUT

Zondag 7 september a.s. vindt de bevestigings- en intrededienst plaats van kand. B. Stuut als voorganger in Wymeer en Ditzumerverlaat (Duitsland). 9.30 uur v.m. bevestiging door ds C. Mostert, Winschoten; 3.00 n.m. intrede kand. B. Stuut.

De diensten vinden plaats in de kapel van de baptistengemeente te Weener.

ADRESWIJZIGING

Het adres van br Joh. Zoer is thans: Coenraad van Diepholtstraat 23, Ter Apel, tel. 05995-2151.

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem XXIX

Mijn vorig artikel De Christen, 11-7-69, pag. 5) eindigde met de vaststelling, dat de critiek der Joden zich uiteindelijk richtte op het feit, dat een aantal hunner volksgenoten geloofde, dat Jezus van Nazareth de beloofde Messias was; dat zij geloofden in de gekruisigde Jood, van Wien zij vertelden, dat Hij opgestaan was uit de doden.

Houden we dit vast, dan komen we op het spoor van althans één der redenen waarom de gemeente van Jezus Christus vervolgd kan worden in deze wereld.

De waarheidsvraag

Voor de Joden, die Jezus niet geloofden, was de zaak duidelijk: Jezus was een volksverleider, een religieuze fantast, een godslasteraar. Het feit, dat sommigen in Hem geloofden, bewees duidelijk hun vrees: zelfs de meest wilde fantasieën trekken nog aanhangers. Ze werden bevestigd in deze overtuiging door het feit, dat steeds meer mensen achter de apostelen aanliepen. Er werden steeds weer mensen gevonden, die deze dwalingen accepteerden.

Maar deze dwalingen aangaande Jezus van Nazareth accepteren — nog altijd geredeneerd vanuit Joods standpunt — betekent afvallen van de geopenbaarde wil Gods, zoals die in de Schriften tot de Joden gekomen was. Die Schriften waren gegeven om wijs te worden tot zaligheid. Wie de Schriften vervalst, wordt niet wijs tot zaligheid, die gaat verloren. Die doet ook niet de wil van God, en daardoor eert hij God niet. Twee dingen dus: de eer van God stond op het spel, én Christusgelovige Joden zouden verloren gaan, dachten de niet Christus-gelovige Joden. Om deze redenen meenden zij tot vervolging van de gemeente te moeten overgaan.

Aan de ijver, waarmee de vervolging gepractiseerd wordt, mag men de overtuiging van de juistheid afmeten. Er ís met ijver vervolgd. En daarbij richtte de aanklacht zich op de verkondiging van de opstanding der doden in Jezus (Hd 4 : 2). Niet alleen, dat de apostelen de opstanding van Jezus leerden, maar zij leerden de opstanding der doden in Jezus. Voor Joods besef betekende dat, dat in Jezus de nieuwe eeuw begonnen was; dus is Hij de Messias. Maar Hij kon de Messias niet zijn, want de Messias zou niet gekruisigd worden. Dus is hij een valse leraar, en zijn de apostelen valse leraren.

En de valse leraren moesten gekortwiekt worden in hun activiteiten, ja hun werk moest onmogelijk gemaakt worden. Dus: de vervolging is de meest voor de hand liggende conclusie.

Wat is waarheid, zo vroeg Pilatus eens. Die vraag wordt duizendvoudig herhaald. En eeuw in eeuw uit. Christenen zijn — ieder voor zich — overtuigd van de waarheid, zoals zij die belijden. Zij zijn overtuigd van de gevaren van de dwaling. Moet men mensen dan maar overleveren aan de dwalingen der dwaalleraren Of moet men hen beschermen

De geschiedenis heeft ons laten zien (en we kunnen het hier en daar nog constateren), dat ook de kerk(en) aan vervolging gedaan heeft (hebben). In de reformatietijd (om maar niet verder terug te gaan) vervolgde de rooms-katholieke kerk de protestanten, en lutheren en calvinisten vervolgden onze doperse voorvaderen (die in allerlei belijdenisgeschriften nog altijd apart vermeld worden in de trant van „dopers rot"). De r.k.-kerk in landen waarin zij de meerderheid heeft, geeft nog geen ruimte aan anders-denkenden (evenmin als de grieks-orthodoxe kerk dat doet), terwijl de calvinisten in Noord-Ierland nog altijd de roomsen willen beknotten in hun vrijheid. Om maar te zwijgen van de diverse soorten discriminatie, die nog in ons land voorkomen.

Onzuiver

Dat de Joodse leidslieden niet alleen, maar door de ijver voor de eer van God geleid werden (zoals een Paulus dat zeker wel werd), maar ook door vrees van het verlies van de eigen positie (Joh 11 : 48), wordt door Lucas aangestipt: de Sadduceeën en de hogepriester werden vervuld met naijver, Hh 5 : 17. De eigen plaats werd bedreigd. De eigen boterham was in gevaar.

En dán doet een mens gekke dingen. Dán kan een mens tot een verblinding komen, die grenzeloos en weergaloos is. Dan deinst een mens tenslotte niet terug voor moord op de medemens, hoe bruut ook.

Wie zal altijd de gangen van het mensenhart naspeuren? In hoeverre wordt een mens werkelijk gedreven door bezorgdheid voor de eer van God? In hoeverre wordt hij gedreven door bezorgdheid voor het verlies van eigen status en carrière en inkomen?

In ieder geval zijn meer dan eens kinderen Gods het slachtoffer geworden van onzuivere motieven.

De overheid

In Hd 12 : 1vv ontmoeten we een vorm van vervolging, die niet op zichzelf staat, maar die met de aard van de gemeente en met haar belevingsvormen niets te maken heeft. Herodes was een

man, die Jakobus onthoofdde om de Joodse leidslieden en een deel van het Joodse volk welgevallig te zijn. En toen hij zag, dat hij daarmee succes had, ging hij verder en liet ook Petrus gevangen zetten.
Deze vervolging van de gemeente had helemaal niets te maken met bepaalde godsdienstige overtuigingen van Herodes. We weten wel beter omtrent deze man. Pure machtswellust en kleinzielige mensen-eer-zoekerij brachten hem op het spoor van de moord.
Niet, dat zoiets niet vaker is voorgekomen in de geschiedenis. Menig vorst heeft in vroeger en later tijd — om eigen positie te versterken — aan een bepaalde godsdienstige groepering vrij spel gegeven. Dat daardoor bloed stroomde, deerde de machthebbers menigmaal in geen enkel opzicht.

De gevaarlijke gemeente

We lezen niet, zoals ik in mijn vorig artikel al aantoonde, dat de gemeente vervolgd werd vanwege haar belevingsvormen, vanwege haar inzichten op politiek terrein.
Zulks is echter later wel geconstateerd. Men kan twee dingen zeggen:

a. de gemeente heeft geen taak op politiek/maatschappelijk terrein, en ze doét dus niets,
b. of: de gemeente heeft daarop een taak, en dan is ze vanuit haar wezen revolutionair, dynamisch, radicaal in haar strijd tegen de zonde, dus ook tegen de maatschappelijke ongerechtigheid.

In de practijk is het vaak zo geweest, dat door de enge verbinding van de kerk met de bovenliggende maatschappelijke groep, het verzet van onderen op losgebroken is. Als de kerk zich losmaakt van haar bindingen met welk politiek en economisch systeem ook, wordt de greep van een vervolgende overheid zwakker.
Maar zoals gezegd: deze situatie was nog niet van belang voor de gemeente in Jeruzalem.

Slotopmerking:

Het geloof in Jezus Christus fungeerde als breuklijn tussen Joden, die Jezus verwierpen, en Joden, die Jezus aanvaardden. Tussen die twee groepen kwam scheiding.
Het geloof in Christus werkt altijd scheidend; daardoor wordt de gemeente altijd in een isolement gedreven. Vanuit het isolement kan ze inwerken op het leven van de anderen, op het leven der gemeenschap. Doet ze dit zódanig, dat zij zich vereenzelvigd met de heersende klasse en de niet-heersende klasse onderdrukt, zo zal zij een reactie uitlokken van deze kant. Richt zij zich op de ongerechtigheid als strijdig met de eisen van Gods woord, zo zal zij van alle kanten critiek ontvangen. Mitsdien: de positie van de gemeente van Christus in deze wereld is nooit die van een onaantastbare grootheid.

Ploeger

———

Noot: Door het aflopen van mijn redacteurschap van De Christen, is dit mijn laatste artikel over de gemeente in Jeruzalem.

DE VERSCHIJNING VAN ONS WEEKBLAD
Ons weekblad zal NIET verschijnen op 29 augustus. Inzenders van berichten en mededelingen dienen hiermee rekening te houden!

HARTELIJK BEDANKT!

De wetten die we onszelf hebben gesteld bepalen, dat een lid van de redaktiekommissie van ons weekblad De Christen slechts vier jaar aaneen mag schrijven in de kolommen van ons blad. Het is een verstandige regel. Elke week een bijdrage leveren, het is geen gemakkelijke taak!
De lezers van ons blad — en hij die met de eindredaktie van ons weekblad is belast niet minder! — zijn veel dank verschuldigd aan de broeders H. Ploeger en J. Reiling die ingaande september van hun redaktionele verantwoordelijkheden zijn ontslagen.
Br Ploeger heeft veel geschreven voor ons blad. Zijn artikelen werden gelezen óók. Het bleek uit de reakties —instemmend of niet — die uit de lezerskringen kwamen.
Br Reiling heeft minder vaak kunnen schrijven. Drukke werkzaamheden, en later zijn ziekte stelden hem de laatste tijd niet in staat regelmatig mee te werken.
Beide broeders danken we hartelijk voor het werk, dat ze voor ons weekblad hebben gedaan!

Red.

Handelingen 69 in Arnhem

Tent als koffiebar ingericht

Jonge mensen kozen voor Jezus

In samenwerking met een Duitse jeugdgroep uit Dortmund/Hamm organiseerde Arbajo, de NBJB-afdeling uit Arnhem — in het kader van Handelingen 69 — een evangelisatie-campagne die in onze gemeenten uniek genoemd mag worden. De Duitse Zelt Mission (van de baptistengemeenten) stelde voor dit doel geheel gratis een reusachtige tent beschikbaar, waarbij zelfs de kleinste details niet ontbraken... Aparte spreekruimten, geluidsinstallatie, verlichting, podium... Dat zijn slechts enkele dingen. De tent werd geheel naar de stijl van de moderne jeugd ingericht. In plaats van tafels werden kisten gebruikt, en het tentdak werd versierd met een groot visnet waaraan lampions, ballons etc. Een grote bar, inklusief ijskast en koffiezetmachine, maakte het geheel tot een oergezellige ruimte. De tent was geplaatst aan de rand van de binnenstad waar veel jongeren de avond doorbrengen. De tent werd de gehele tijd, veertien dagen lang, dag en nacht bewaakt door de Zeltmeister en zijn helpers.

Voorbereiding

Een team uit onze jeugd had deze aktie tot in de puntjes voorbereid. Voor iedere dag was er een programma gemaakt, waarin ook de ontspanning niet ontbrak. 's Morgens werd begonnen met bijbelstudie, onder leiding van twee Duitse jeugdleiders. Ook de problemen, die op de koffiebar naar voren kwamen werden er samen besproken. 's Middags ging men folders verspreiden en het speciale Zaaiernummer verkopen. Zowel de Duitse als de Nederlandse jongelui overnachtten in een jeugdherberg.

Het team was reeds maanden van tevoren bezig geweest, met het onderwerp *Hoe kunnen we met anderen over God spreken?* De Duitse groep was uitgerust met een geweldige band, die uitermate geschikt was voor dit doel. Alleen al voor de instrumenten van deze groep werd een verzekering afgesloten die de waarde van f 30.000,— moest dekken... Het bekende team uit Arnhem The Relaters, Teenerteam en vele anderen verleenden verder hun medewerking. De avonden werden door de jeugd zelf geleid.

Startschot

Een fijne jeugddienst, geheel door de jeugd verzorgd — inklusief de prediking — ging aan deze aktie vooraf. De kapel was overvol. We durfden deze aktie aan, omdat allen in deze dienst werden versterkt door de wetenschap dat onze Leidsman, Jezus Christus, deze aktie Zelf zou leiden. De baptistengemeente van Arnhem heeft steeds biddend achter deze opdracht gestaan met woord en daad. Velen konden niet nalaten even in de tent te kijken.

Koffiebar

De muziek speelt een vlot nummer, de tent loopt vol. De barkeeper heeft het druk. Overal groepen jongeren rond de kisten. De kleding (ook van de onzen) doet het goed. Spijkerbroeken, slobbertruien, baarden doen onze broeders bedenkelijk kijken. Onze bar verkoopt geen bier, maar geen nood: even overstappen naar een andere bar. Alkohol geeft kracht om te vloeken en te spotten. En tussen de menigte gaan onze jongelui, bezield van een andere kracht die sterker is. Ze vertellen wat ze willen, wie ze zijn. Weer muziek, een kort toespraakje doet het rustiger worden. Totdat een nieuwe stroom binnenkomt, vervuld van „wartaal'. De muziek en de korte toespraakjes geven aanleiding tot praten. Het lijkt goed te gaan.
In de kleine tent is het rustiger. Daar worden ieder uur de gebeden opgezongen, ,Geef ons kracht, Heer, om het te zeggen!'
De moeilijke bezoekers worden trouwe bezoekers, zelfs onze vrienden. En vrienden nemen vrienden mee.
Er zijn messen getrokken, er is met flessen gegooid, enkele zijn gewond uit de strijd gekomen. Maar het feest ging door.
Zo ging het ongeveer in de koffiebar in Arnhem. Per avond kwamen ongeveer honderd jongelui om te praten. De ervaring heeft ons geleerd, dat de nood onder de jongeren zo groot is, dat ze zelfs niet weten waarvoor ze leven en welke kant ze uit moeten. Velen hebben eerlijk gezegd, dat de verveling hen aanspoort tot verkeerde dingen. En wat zijn het fijne en eerlijke knapen!

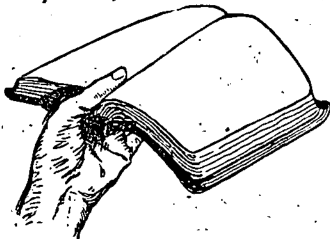
Resultaten

Jongemensen hebben voor Jezus gekozen! Met anderen mochten we bidden om een nieuw begin. Adressen werden genoteerd. Enkelen komen op de jeugd. Zelfs in de jeugddienst, ter afsluiting van de aktie, waren verschillende jongelui aanwezig die nog nooit in een kerk waren geweest.
En wat zeggen de jongeren die door het geloof deze handelingen verrichtten? Weinig. Ze zijn allen stil geworden door de grote dankbaarheid jegens Hem, Die woorden gaf om te spreken — al was het soms onmogelijk een gesprek aan te knopen.

Slot

Wij hebben onze dankbaarheid gezamenlijk in een jeugddienst getoond en afscheid genomen van onze Duitse vrienden. De tent is afgebroken en op transport gesteld. De afbraak van de tent is mee verricht door jongeren die wij bij de aanvang van de aktie graag zagen vertrekken...
Gelooft u nog in wonderen?
De plannen voor het volgende jaar zijn al weer gemaakt. Handelingen 69 is aktueel.

Z.

Wat zullen we lezen?

God gaat Zijn weg door de geschiedenis. Onverstoorbaar, onweerstaanbaar. Machten komen op en blinken; velen vallen er in aanbidding en vreugdevol voor neer; anderen doen het in doodsangst. Maar alle machten vergaan. Het gaat echter om het nieuwe rijk, dat niet zal ondergaan. Daarop gaat het aan!

zondag	24 aug.	Dan 7	Vier dieren
maandag	25 aug.	Dan 8	Twee dieren
dinsdag	26 aug.	Dan 9	Zeventig weken
woensdag	27 aug.	Dan 10	God openbaart, de mens mag luisteren
donderdag	28 aug.	Dan 11 : 11-28	Beperkte macht
vrijdag	29 aug.	Dan 11 : 29-45	Alles heeft zijn tijd
zaterdag	30 aug.	Dan 12	Welzalig hij, die blijft verwachten

Pl.

gemeenteberichten

NIEUWS UIT STAVEREN

Staveren — (H.Z.) Nu de vakanties langzaam ten einde lopen willen wij graag iets laten weten van wat er zoal in het zomerseizoen bij ons is gebeurd. Wij zijn nog vakant, maar gelukkig konden de diensten gewoon doorgaan; daar vele broeders uit de lande ons van dienst waren. Enkele bizondere diensten willen we even melden. En dan denken we in de eerste plaats aan de dienst van 11 mei, waarin voorging ds W. Hessels van Lemmer, met medewerking van het Combo M 25 uit de gemeente Sneek. De kerk was vol en we zijn gezegend door het Woord en de muziek.
Zaterdag 14 juni werd toen vastgesteld als openlucht-evangelisatiesamenkomst, onder leiding van ds Hessels, met opnieuw medewerking van hetzelfde combo. Ook student O. H. de Vries heeft toen een woord van de Heer gesproken. Het mooie weer zorgde ervoor dat we met genoegen buiten konden zijn zodat vele toehoorders met de boodschap bereikt werden.
Zaterdag 2 augustus hebben we nogmaals een openluchtsamenkomst gehad, nu onder leiding van ds C. Eyer, met medewerking van een muziek-jeugdgroep, in Gaasterland gestationeerd. Ook deze avond is naar menselijke maatstaven goed geslaagd. God zegende ons door het Woord en het spontane zingen bij gitaarmuziek van de jongelui. Het is fijn dat we nog vele jonge mensen hebben die op deze wijze ook getuigen van hun Heer en Heiland. Dezelfde groep met ds Eijer verzorgde ook de zondagmorgendienst daarna. Het is in tijden niet gebeurd, dat er zoveel mensen in ons kleine kerkje waren. Vele stoelen moesten bijgezet worden om allen een plaats te geven. We geloven dat Gods Woord ook hierdoor niet ledig zal weerkeren. Aan het avondmaal, dat we nadien als gemeente vierden mochten we mede door de vakanties velen uit andere gemeenten begroeten, zelfs een broeder en zuster uit Duitsland. Van zuster Leenstra die hier enige tijd in Staveren is geweest bij familie en weer naar Afrika terug ging werd afscheid genomen.
Ik zou alle diensten afzonderlijk willen noemen, maar dat neemt te veel plaatsruimte. Nog één: het samenzijn op 6 juli toen we br Hofman in ons midden hadden, met ook een jeugdgroep die de dienst opluisterde met zang- en muziek. God zij gedankt en geprezen voor de zegen die we ook toen uit zijn liefdevolle hand hebben ontvangen.
We hebben een vreugdevolle tijd achter ons en we weten dat Gods werk doorgaat ondanks alles wat de wereld aan onrust en onvrede biedt.
Toch was het niet enkel vreugde; ook droefheid was in ons midden. Zo moesten we op 31 juli het kleine meisje van de fam. J. v. d. Molen, dat maar 5 maanden is geworden, grafwaarts dragen. God die alle tranen afwist, geeft de ouders de zekerheid dat hun kind bij Jezus is.

DE VERSCHIJNING VAN ONS WEEKBLAD

Ons weekblad zal NIET verschijnen op 29 augustus. Inzenders van berichten en mededelingen dienen hiermee rekening te houden!

Hoe was het ook weer?

Tussen
Keulen en Parijs
Kollum en Pernis
lopen ze met Zaaiers!

Lezers aan het woord

OVER HET AVONDMAAL

Geachte Redaktie,
Wij weten, dat het avondmaal door Jezus Zelf is ingesteld en heeft opgedragen aan Zijn discipelen (Mat. 26 : 26, Luk. 22 : 14-20, 1 Kor. 10 : 14-17 en 11 : 23-27a), en verder aan allen die tot de Gemeente van Christus behoren, wat duidelijk blijkt in 1 Kor. 11 : 23-27a. Het is mijns inziens simpel en duidelijk, dat het avondmaal voor de gemeenten is en dat van een gesloten en/of open avondmaal geen sprake is in de bijbel. Slechts van het avondmaal, dat door Jezus is ingesteld en opgedragen aan de apostelen en aan de gemeenten. De samenvatting van deze en reeds eerder door mij ingezonden overwegingen luidt dus als volgt: één Heer, één geloof in die Heer, één doop (onderdompeling) op persoonlijke belijdenis van het geloof in die Heer, waardoor men wordt toegevoegd tot de gemeente van Jezus Christus, die in opdracht van Hem het avondmaal viert als gedachtenis van Jezus' lijden en sterven voor ons.
Utrecht F .G. de Ruyter

Geachte Redaktie,
Naar aanleiding van de brief Over de doop, onder Lezers aan het woord, uit De Christen d.d. 8 augustus, zou ik de heer De Ruyter willen wijzen op de zekerheid Gods, waarnaar wij gissen. En wat denkt de heer De Ruyter van Romeinen 14?
Ter Apel J. H. Smid

ADVERTENTIES

In plaats van kaarten
Op D.V. 30 augustus hopen onze lieve ouders en grootouders

H. AEILKEMA
F. A. AEILKEMA-OLDENBURGER

de dag te herdenken, dat ze 25 jaar geleden in het huwelijk zijn getreden.

Hun dankbare kinderen en kleinkind:
Hendrik-Etty
Minko-Betsy en Greetje
Aaf
Herman
Gerard
Trineke
Koos.

Stadskanaal, augustus 1969
Noorderdiep 5, t/o Paterslaan.

Gelegenheid te feliciteren: de gehele avond vanaf 7 uur in de Ds J. W. Weeninkzaal achter de Baptistenkerk, Handelsstraat 9, Stadskanaal.

D.V. zaterdag 6 september 1969 hopen onze geliefde ouders

S. METZ
A. METZ-FIETJE

hun 50-jarig huwelijksfeest te herdenken.

Musselkanaal, Schoolkade 74.

Hun dankbare kinderen en kleinkinderen.

Gelegenheid te feliciteren vanaf 3.30 uur in de bovenzaal van de Baptistenkerk, Schoolstraat 59, Musselkanaal.

Op zaterdag 6 september 1969 hopen onze geliefde ouders, groot- en overgrootouders

K. PLOEG
J. PLOEG-SPRINGER

de dag te herdenken, waarop zij 50 jaar geleden in het huwelijk traden. De daarvoor te houden dankdienst zal worden gehouden in de Baptistenkerk te Treebeek, Trichterweg 116, door ds J. Tromp, om 15.00 uur.

Gelegenheid te feliciteren van 17.30 tot 19.00 uur in het K.A.J. gebouw, Sterrestraat, Treebeek.

Dat God hun nog lang moge spare, is de wens van hun dankbare kinderen, klein- en achterkleinkinderen.
Treebeek, Treebeekstraat 80
Augustus 1969.

Op de opstandingsdag nam God na een zwaar, maar moedig gedragen lijden, uit ons midden weg onze broeder

GEERT MEULENBELT

in de ouderdom van bijna 70 jaar.

Joh. 11 : 25.

Drachten, 17 augustus 1969.

Baptistengemeente Drachten, gastleden van Haulerwijk.

De baptistengemeente te Utrecht zoekt voor haar kerkgebouw SILO een

KOSTERSPAAR

De vergoeding bestaat uit vrij wonen, water, verwarming en licht.

Belangstellenden worden verzocht zich te richten tot br F. Bos, Fransen v. d. Puttelaan 12, Zeist.

Blauwe revolutie

(Radicale Hervorming Maatschappijstructuur)

zaterdag 23 augustus a.s.

3 uur Demonstratieve tocht door binnenstad Leeuwarden.

4 uur Bijeenkomst o.d. Lange Pijp.

Spreker: Ds J. Ketelaar.

Inl. Postbus 50, Drachten. Tel. 05120-2935.

DE CHRISTEN

5 september 1969
84e jaargang — 37

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — **Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 85 - 42 30 07;** giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 17,— per jaar (*f* 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Dr. G. A. Wumkes en de Baptisten

HONDERD JAAR geleden — op 4 september 1869 — werd te Westermeer bij Joure geboren Geert Aeilco Wumkes, de man die door zijn boek over het Nederlandse Baptisme ook in onze kringen bekend geworden is. Ter gelegenheid daarvan heeft de Kristlik Fryske Folksbibleteek een herdenkingsgeschriftje uitgegeven, dat in de eerste plaats bestemd is voor de schoolgaande jeugd, maar waarvan ook anderen met belangstelling kennis zullen nemen. Daarin tekent de heer De Haan, hoofd van de Dr Wumkesskoalle in Joure, op bevattelijke en humoristische wijze persoon en betekenis van deze grote zoon van Friesland. Ook heeft men in zijn geboorteplaats een tentoonstelling ingericht, die, hoe bescheiden van opzet ook, een goede indruk geeft van Wumkes' verrichtingen op allerlei gebied.

Die zijn zo talrijk en zo veelomvattend, dat het onmogelijk is om ze hier in den brede te geleveren. Wumkes heeft tijdens zijn lange leven — hij werd 84 jaar — zoveel zaken aangepakt en zich op zoveel terreinen bewogen, dat een opsomming alleen al enkele kolommen zou vullen. Hij was een ‚man van verre horizonten en grote verbanden' (J. Piebenga). Maar evenzeer had hij oog voor de bijzonderheden, het detail. Men leert hem nergens beter kennen dan in zijn autobiografie *Nei sawntich jier* (1949), waarin de tachtigjarige Wumkes terugziet op een drukbezet en veelbewogen leven.

Dertig jaar dominee

Geert Aeilco Wumkes werd dus honderd jaar geleden geboren. Hij groeide op in Joure, waar zijn vader een fabriek van garens had. Nog maar dertien jaar oud, vatte hij het plan op om dominee te worden. Zijn middelbare opleiding ontvangt hij in de jaren 1884-1889 aan het Doetinchemse ‚Ruimzicht', waar destijds ds J. M. van Dijk de scepter zwaaide. Na vier jaar studie aan de theologische faculteit van de Rijksuniversiteit te Utrecht slaagt hij in 1893 voor zijn eindexamen. Nu kan het eigenlijke werk beginnen.

Zijn eerste gemeente is Hoorn op Terschelling (1894-1898). Hier wijdt hij zich enthousiast en met liefde aan zijn taak. Maar het dreigt hem toch wel eens teveel te worden. Roden is zijn volgende standplaats (1898-1901), waar hij bijna constant tegen de overspanning aanzit. In dit opzicht betekent het vertrek naar Zeerijp (1901-1906) een aanmerkelijke verbetering. Hij zet zich met ijver aan de studie, die hij na een jaar al met succes bekroond ziet, als hij slaagt voor het doctoraal examen in de theologie. In 1904 promoveert Wumkes ‚cum laude' op een proefschrift over *De Gereformeerde Kerk in de Ommelanden tusschen Eems en Lauwers, 1595-1796.* Dan volgt, enkele jaren later, het beroep naar Sneek.

Tijdens zijn Sneker jaren (1906-1924) komt dr Wumkes tot volle ontplooiing. Hij is natuurlijk in de eerste plaats dominee, maar daarnaast beweegt hij zich ook op maatschappelijk en cultureel gebied. Ook treedt hij op als docent in de oude talen (o.a. Hebreeuws) aan het stedelijk gymnasium. Maar het begint hem na verloop van geruime tijd teveel te worden. Hij ziet om naar een kleine gemeente, maar het wil niet lukken. In 1924, als hij dertig jaar dominee is, volgt zijn benoeming tot bibliothecaris van de Provinciale Bibliotheek van Friesland. Hij verhuist naar Huizum bij Leeuwarden. Daar heeft hij tot aan zijn dood, in mei 1954, gewoond.

Fries strijder

In 1916 hield dr Wumkes op de Jaarvergadering van het Nederlandsch Bijbelgenootschap een toespraak over ‚Bijbelfriesch'. Na een overzicht-in-vogelvlucht van de plaats van het Fries in het kerkelijk/geestelijk en cultureel/maatschappelijk leven in Friesland door de eeuwen heen, besloot hij die met een dringend beroep op het N.B.G. om mede te werken aan de totstandkoming van een Friese bijbelvertaling.

Al eerder had Wumkes blijk gegeven van zijn liefde voor het Fries. Samen met ds Sipke Huismans richtte hij in 1908 het Kristlik Frysk Selskip op. Van 1909-1919 maakte hij deel uit van het tijdschrift *Yn ús eigen tael*, een uitgave van het K.F.S. Op 3 januari 1915 hield hij in Tsjum onder Franeker voor het eerst een Friese preek in een officiële kerkdienst. De reacties varieerden van voldaan tot enthousiast. Maar een oud vrouwtje nàm het niet: ‚It is fan 'e moarn komeedzje yn 'e tsjerke' (d.w.z.: het is één komedie in de kerk vanmorgen!), merkte ze nijdig op en verliet daarop al protesterend het kerkgebouw! Maar Wumkes' bewogen appèl bleef niet onbeantwoord. Het Nederlandsch Bijbelgenootschap besloot reeds in 1933 tot de uitgave van een Friese bijbelvertaling. Nadat in 1933 het Nieuwe Testament gereed gekomen was (met medewerking van E. B. Folkertsma), was het tien jaar later zover, dat tijdens een feestelijke dienst in Leeuwarden de Friese Bijbel in gebruik kon worden genomen.

Dr Wumkes heeft veel geschreven, misschien wel haast teveel. Ds J. J. Kalma zegt: ‚Als gevolg van het werken op allerlei terrein is er een grote haast geweest, die zijn werk wel eens een slordig (‚rûch') karakter heeft gegeven'. Maar, zo voegt hij daaraan toe, hij heeft zoveel losgemaakt, dat Friesland hem slechts dankbaar kan zijn. Van zijn publicaties noemen we hier een drietal: 1. *It Frysk Réveil yn portretten* (1911, 1938²); 2. *Bodders yn de Fryske striid* (1926); 3. *Paden fan Fryslân*, 4 delen (1932-1943). Een bibliografie vindt men in *Nei sawntich jier* (1949), dat hij ons als zelfportret nagelaten heeft.

Wumkes Oecumenicus

In onze kringen heeft dr Wumkes vooral bekendheid gekregen door zijn boek

De opkomst en vestiging van het Baptisme in Nederland (1912). Daarin releveert hij op een even boeiende als breedvoerige wijze de geschiedenis van onze gemeenten in de eerste vijfenzestig jaar van hun bestaan. Een kostelijk boek, dat men graag en dikwijls ter hand neemt. Overigens moet men er zich niet over verwonderen, dat Wumkes zich ook tot de baptisten aangetrokken voelde. Hij was een man met een ruime blik, die het, ofschoon zelf orthodox, zelfs met zijn beide vrijzinnige collega's in Sneek goed kon vinden! Op ‚Ruimzicht' in Doetinchem had hij de geest van het Réveil geproefd; en die invloed zou blijven. In de jaren dat hij in Roden stond, legde hij contacten met vrije groepen, die hij als broeders in Christus herkende. Wumkes was geen richtingman, hij zocht vrede en vriendschap met anderen — en vond die ook!

In de ‚voorrede' van zijn boek over het Baptisme heeft Wumkes de vraag, hoe hij tot het schrijven ervan gekomen is, als volgt beantwoord:

1. Voor een kerkhistoricus heeft elke geestelijke beweging haar betekenis;
2. De Hervormde Kerk moet de roepstem verstaan, die uit de vrije gemeenten tot haar komt;
3. Er stroomt nog dopers bloed door mijn aderen, en dat kruipt waar het niet gaan kan;
4. God heeft deze arbeid langs bijzondere wegen voor mijn voeten gelegd.

Bij voorbereidende studies voor een werk over het Friese Réveil was Wumkes n.l. gestoten op de figuur van de Oostfriese Baptistenprediker Petrus Johannes de Neui (1828-1907), die in 1864 het Baptisme naar Friesland overgebracht en die in Franeker, Makkum en Workum gemeenten gesticht heeft. Deze ‚confrontatie' was voor hem wel zo inspirerend, dat hij besloot om de ontwikkelingsgang van onze gemeenten op schrift te stellen.

Nu moest Wumkes eerst nog een uitgever zien te vinden. Hij was eerder in aanraking gekomen met de heer Anne Joukes Osinga, die toen nog in Sneek woonde. Deze vroeg hem, een gedichtenbundeltje van de Friese dichter A. M. Wybenga te willen uitgeven. Dat werd het begin van een langdurige samenwerking tussen beide mannen, waaraan pas bij Wumkes' overlijden een einde kwam. In dit licht laat het zich verstaan, dat Osinga ook het boek over het Nederlandse Baptisme uitgegeven heeft.

Interessant is de karakteristiek, die dr Wumkes van onze gemeenten in deze beginjaren geeft. Hij beschrijft het Baptisme als een lekenbeweging, ‚die de werking van de Bijbel in de hand van scheepskapiteins en veenarbeiders, van winkeliers en ambachtslieden, van landbouwers en fabrieksvolk te aanschouwen geeft'. Hij plaatst het Nederlandse Baptisme in het Réveil van de negentiende eeuw en vergelijkt het zowaar met de doperse beweging ten tijde van de Hervorming!

Zakelijk gesproken is *De opkomst en vestiging van het Baptisme in Nederland* geen succes geworden. De heer Osinga: ‚Wumkes kwam met dit plan en ik voelde er wel voor, ... ik ben er niet beter van geworden op financieel gebied'. Het boek, dat in een oplage van 750 exemplaren verscheen, vond maar weinig aftrek. Wel gaf de pers uitvoerige besprekingen, doch met de verkoop wilde het niet vlotten. Maar dat doet natuurlijk niets af van onze dank voor wat dr Wumkes ons in het boek, dat zijn naam — met ere — draagt, geschonken heeft!

J. A. Brandsma

Hoe word ik Baptist?

Lees dit ook als u baptist bent.

Lees dit juist omdat u het bent.

U weet natuurlijk best hoe u baptist bent geworden.

Waarom u het werd is ook heel duidelijk.

Voor een leven in gehoorzaamheid aan het evangelie meende u alle mogelijkheden te vinden in de baptistengemeente. Daar was en is naar uw overtuiging de sfeer van de eerste gemeenten. Daar wordt de doop bediend op de juiste wijze.

Maar de achtergrond van dit artikel is geen diepgaande theologische studie.

Het is ook niet de bedoeling om hier een handleiding te geven voor adspirant-baptisten.

Dit artikel vindt zijn grond in een week kamperen op een camping op onze mooie Veluwe.

Wat dat met baptisten te maken heeft? Op die camping werkte een van onze recreatiegroepen — groepen die mee door uw bijdrage aan de ECU in staat waren om te werken op 3 verschillende campings. Ongeveer 25 jongelui uit onze gemeenten hebben hiervoor 10 tot 14 dagen van hun vakantie beschikbaar gesteld. Zij zijn enthousiast over deze manier van werken.

Daarom willen we u graag in de ervaringen van de „Veluwegroep" laten delen. Het zal de twee „Gaasterlandgroepen" niet anders vergaan zijn.

Het was bijzonder verheugend om bij aankomst op de camping al te merken dat er op ons werd gewacht. Verschillende kampeerders staken hun vreugde over onze komst niet onder stoelen of banken. En mochten we uit de gesprekken met de ouderen niet begrepen hebben wat er van ons verwacht werd, dan maakte de jeugd op de camping ons wel duidelijk dat ze niet van plan waren ons veel rust te gunnen.

Onze groep was nog niet eens compleet toen er al naar spelletjes en wedstrijden werd gevraagd. En onze tenten stonden nog niet overeind of er was al een uitnodiging om koffie te komen drinken. Overigens zijn we gedurende de 12 dagen dat we op de camping waren vaak bedacht met het vette der aarde.

O.a. op deze manier wilde men tot uitdrukking brengen hoezeer men waardering had voor het werk van onze groep. Dat werk was wel erg gevarieerd. Het organiseren van tekenwedstrijden voor de jeugd maar ook een touwtrekwedstrijd voor de ouders. Verder werd er in samenwerking met de beheerder van de camping een gezelligheidsrit per auto georganiseerd. Naast enkele avondprogramma's met o.a. 2 kampvuuravonden moeten we zeer zeker twee kantinediensten vermelden waar we gelegenheid hadden voor directe evangelisatie. Ook hier was een goede belangstelling te merken van de camping.

Na deze diensten kwamen er weer veel gesprekken los over het geloof. Tijdens een van deze gesprekken vroeg een jongeman uit Zeist ons of wij het gevoel hadden succes gehad te hebben met ons werk. Wij vertelden hem het gevoel te hebben dat we een goed visitekaartje van de kerk hadden afgegeven en dat we hoopten dat mee hierdoor de mensen (weer) contact zouden zoeken met gelovigen in hun eigen woonplaats. In hoeverre er mensen een positieve beslissing voor de Heer hebben genomen onttrekt zich aan onze waarneming.

Toen antwoordde de jongeman: „Ik ben er één die dat gedaan heeft", waarop zijn kameraad zei: „Dan zijn het er twee".

U kunt zich voorstellen hoe blij wij als groep waren met deze uitspraken.

Het was één van deze jongens die 's nachts om half twee bij onze tent nog een gesprek begon met de vraag: „Hoe word ik baptist?" We hebben toen nog een heel goed gesprek gehad over geloof en belijdenis, waarbij nog veel vragen openbleven. Gelukkig is er de mogelijkheid van contact via een van onze teamleden. Verder hebben we ook met lectuur wel enige steun kunnen geven. Maar het voornaamste is geweest dat deze twee jongens door het werk van dit team geconfronteerd werden met een Heer die leeft en die mensen blij wil maken.

Zo we al een stimulans nodig hadden om volgend jaar weer mee te doen aan dit werk dan hebben we die hierin zeker gekregen. Het heeft ons nog versterkt in de overtuiging dat dit werk, indien enigszins mogelijk nog moet worden uitgebreid.

G. Liebe.

Aan rustige wateren

Doen wat vader mij heeft opgedragen

In Joh. 4 wordt ons verteld, dat Jezus op één van zijn vele tochten door het land zo moe was, dat Hij wat bleef rusten bij een bron, terwijl zijn leerlingen wat inkopen gingen doen in een nabij gelegen stad.

Als ze terug komen vinden ze Jezus in gesprek met een vrouw, die, zodra zij de leerlingen ziet, weg gaat.

Jezus maakt echter nog steeds geen aanstalten om te gaan. De discipelen sporen Hem aan om te eten.

Doch Jezus antwoordt en zegt: „Mijn spijze is te doen, de wil van Hem, die Mij gezonden heeft".

Het betekende eten en drinken voor Jezus, de wil van Zijn Vader te doen. Hij was met een grote opdracht naar de aarde gekomen. Zijn taak was de wereld met God te verzoenen. Het ging er niet om, dat Hij een nieuwe leer of een nieuwe theorie zou ontwerpen, hoe de verzoening der wereld met God gerealiseerd zou kunnen worden. Zijn grote opgave was, die verzoening tot werkelijkheid te maken.

In Joh. 14 staat Jezus vlak voor de vervulling van die opdracht. Hij gaat er nu zijn leerlingen op voorbereiden, dat er een daad van uiterste gehoorzaamheid van Hem gevraagd wordt en dat Hij uit pure liefde tot de Vader bereid is, om die opdracht, hoe moeilijk ook, te vervullen.

Het is niets anders dan Zijn liefde tot de Vader, die Hem dringt, om het moeilijke pad van de totale zelfovergave te gaan. De wereld dient te weten, dat Hij de Vader boven alles lief heeft. Het zal een verschrikkelijke worsteling worden, tussen Hem en de overste van deze wereld, maar Hij weet ook, dat die overste niets aan Hem heeft.

Want heel het leven van Jezus werd gedragen door dit ene: de liefde tot de Vader. Daarom gaf het doen van de wil van de Vader Hem vreugde zonder einde.

Bij Hem is het niet de tweespalt waar wij steeds mee moeten worstelen, n.m. de liefde tot het eigen ik èn de liefde tot God. Wij willen immers altijd zelf zo graag een beetje mee sturen en de koers bepalen, inplaats van ons zonder enige zelfbeschikking over te geven aan de wil van God. De angst sluipt dan in ons hart en we vrezen, dat het fout gaat lopen.

Jezus wist, dat Zijn strijd moeilijk zou zijn, maar Hij hield vast aan zijn liefde tot de Vader.

Hij hield vast tot aan het kruis.

Daarom kon Hij zeggen, dat de overste van deze wereld niets aan Hem had. Er was tussen Hem en de overste van deze wereld niet de minste relatie. Die overste, die bij elk mens wel iets kan vinden, waarbij hij kan aanknopen, vindt in Jezus niets.

Maar Jezus overwon hem, om ons te bevrijden uit de dienstbaarheid aan de overste van deze wereld.

Haulerwijk H. Sikkema

Leven als Gods volk in een chaotische wereld

Verklaring van de E.B.F.

De Raad van de Europese Baptisten Federatie gaf tijdens de Conferentie te Wenen de volgende verklaring uit:

We verklaren te geloven in de levende God en Zijn Zoon Jezus Christus, Die we erkennen als Heiland der mensen en als de Heer van alle leven.

Wij geloven, dat het Evangelie van de levende Christus, met Zijn boodschap van verzoening, de enige zekere hoop is voor een chaotische wereld.

Wij dringen er bij alle baptisten in Europa op aan, zich bewust te zijn van hun verantwoordelijkheid om het Evangelie te verkondigen in iedere situatie opdat in ieder volk mannen en vrouwen gewonnen worden om te geloven in Christus als Heiland en Heer.

Wij roepen de baptisten in Europa op om de geest van vrede en verzoening, die de vrucht is van ons geloof in Christus, duidelijk te tonen.

Wij roepen hen op hun dienst en taak tot verzoening, niet alleen tussen God en mensen maar ook tussen de mensen onderling, te erkennen en te aanvaarden.

Wij moeten, samen met onze medechristenen in de gehele wereld, aktief bezig zijn voor de vrede en de verzoening in onze wereld. Dat houdt meer in dan God om vrede vragen. We moeten zoeken naar mogelijkheden om bruggen te bouwen die mensen en naties met elkaar verzoenen.

Deze konferentie van baptisten uit bijna elk land van Europa toont de kracht van het Christelijk geloof om mensen te verenigen in een werkelijke eenheid, ondanks de verschillen van nationale, politieke en ideologische aard die hun achtergrond vormen.

We begroeten elke poging die aangewend wordt om tot verzoening tussen de volkeren van Europa te komen en wij verklaren dat alle naties er verantwoordelijk voor zijn zich in te spannen voor de vestiging van een nieuwe eenheid in plaats van te strijden, en met de meeste haast te werken aan

- het beëindigen van elke oorlogsvoering in de wereld;
- het beëindigen van de spanningen die er zijn tussen mensen en volkeren;
- de erkenning van de souvereiniteit van alle staten;
- het prijsgeven van de opvatting, dat verschillen gewelddadig kunnen worden opgelost;
- het zoeken naar vrede aan de konferentietafel.

Wij roepen verder de volken van de wereld op het recht van ieder mens te erkennen om die godsdienst te hebben en te beleven die in overeenstemming is met het eigen geweten, zonder vrees voor diskriminatie, of het verlies van positie of vrijheid.

Wij begroeten de enorme wetenschappelijke en technologische ontwikkeling van deze generatie en wij verklaren ervan overtuigd te zijn, dat deze vooruitgang in overeenstemming is met ons geloof in de levende God door Wiens gaven deze ontwikkeling kon worden bereikt. Wij geloven echter, dat de ontwikkelingen slechts dan tot een blijvende zegen voor de mensheid kunnen zijn indien gehoorzaamd wordt aan de verzoenende boodschap van Christus. Indien niet, dan zal de vooruitgang leiden tot de eigen vernietiging.

Het is onze christelijke taak en ons voorrecht om tot het lijden van de wereld in te gaan teneinde daar het evangelie en ons geloof duidelijk zichtbaar van toepassing te doen zijn.

Wij roepen onze medebaptisten op, om, waar mogelijk, de mens te dienen in zijn nood, en om met heilige toewijding samen te werken aan de lening van de nood der lijdenden, van de ontrechte en de onderontwikkelde volkeren en landen in de gehele wereld. Wij moeten ons bezit met hen delen, zoals wij het evangelie met hen moeten delen. Ook onze eigen volkeren moeten wij deze richting wijzen!

Dit is de roep van Christus, die gezegd heeft: Wat gij aan de minste van Mijn broeders gedaan hebt hebt gij Mij gedaan. Als wij deze roep verstaan en gehoorzaam zijn, dan zullen wij waarlijk leven als het volk van God in een chaotische wereld.

De E.B.F.-Konferentie te Wenen

Zoals we in het vorige nummer in het vooruitzicht stelden vertellen we nog enkele bizonderheden ver de 6-10 augustus te Wenen gehouden bijeenkomsten van de Europese Baptisten Federatie.

Billy Graham

De samenkomsten met de Amerikaanse evangelist dr Billy Graham werden met meer dan gewone spanning tegemoet gezien. Eénmaal eerder was Graham in Oostenrijk, in Innsbruck. Zou er voor de prediking van deze Amerikaanse evangelist een evengrote belangstelling zijn als elders in de wereld?

Wijd en zijd hadden de Weense baptisten aan de komst van de evangelist bekendheid gegeven. De Stadthalle kon plaats bieden aan duizenden...

Graham sprak op de slotdag twee keer, 's avonds en 's middags. Meer dan drieduizend mensen vulden de tribunes — hetzelfde aantal dat als deelnemer aan de konferentie stond ingeschreven. Van de konferentiegangers waren velen reeds weer vertrokken — aldus onze inlichtingen — en ongeveer 1000 echte Weners vulden die opengevallen plaatsen. Nee, dat duidt niet op de overweldigende belangstelling die de evangelist elders heeft. Desondanks, de kleine baptistengemeenschap in Wenen was dankbaar voor de honderden stadgenoten die met het evangelie werden bereikt. En dat temeer toen meer dan honderd personen na de bijeenkomsten te kennen gaven voor Christus te willen kiezen. Hun namen werden door de medewerkers, leden van de beide gemeenten in Wenen, genoteerd voor nader kontakt.

Konklusie

't Is natuurlijk een hachelijke zaak om als eenling bepaalde konklusies te trekken. Desondanks stellen we enkele opvallende feiten vast.

Dat is in de eerste plaats: de leeftijd van de sprekers varieerde van 34 tot 42 jaar! Met andere woorden: de baptistenunies en -bonden in Europa bezitten kennelijk een jong kader. Het kan zijn, dat de keus van de onderwerpen — die eigenlijk alle te maken hadden met onze verhouding tot de moderne wereld — als vanzelf ook tot het kiezen van ‚jeugdige' sprekers had geleid, in elk geval: ondanks de ‚vergrijzing' van het christendom in Europa, ook vele baptistengemeenten in ons werelddeel kennen dat symptoom van de post-christelijke wereld, beschikken de gemeenten over *jonge* leiders. Hetgeen een konklusie is, die tot grote vreugde en dankbaarheid met stemmen.

Het tweede opvallende feit, waar we in ons vorige artikel reeds op wezen, was dat zeer veel jongeren, zowel uit Oost- als uit West-Europa, aan de konferentie deelnamen. Toen op een bepaald moment gevraagd werd aan hen die nog geen 25 jaar waren de hand op te steken, stak wel een derde van de aanwezigen de hand op. Konklusie: onze gemeenten in Europa — al zal het plaatselijk wel eens zeer verschillend zijn — hebben hun jeugd niet verloren. Opnieuw een zaak om blij mee te zijn.

Tenslotte

De getallen die we gaven waren voorlopige. We hebben nu de beschikking over meer exacte cijfers die we volledigheidshalve vermelden. Volgens Richard Rabenau, een broeder uit Wenen die als sekretaris aan de gemeenten in Oostenrijk is verbonden en die de supervisie voerde over het plaatselijke comité dat de Conferentie voorbereidde, bedroeg het aantal officieel geregistreerden 2700. Ongeveer 1000 kwamen uit Oosteuropa. De grootste westeuropese delegatie was West-Duitsland, 570. Groot Brittannie 170; Zweden 160; Oostenrijk 150. Uit Tsjechoslowakije kwamen 700; uit Joegoslavië 150.

v. D.

Meer dan 3000 mensen vulden de Stadthalle te Wenen tijdens de slotbijeenkomsten van de EBF-konferentie op zondag 10 augustus j.l. waarin de Amerikaanse evangelist Billy Graham sprak. Het konferentiethema is (in duitse versie) met grote letters aangebracht op het podium. (foto: E.B.P.S. / Theo Sommerkamp)

KORRESPONDENTIE

De broeder te Delfzijl die zijn brief met 'medegelovige' ondertekende verzoeken we zijn naam en adres bekend te maken — als hij tenminste antwoord van ons verlangt.

E.R.

NADER BEZIEN

Nationalisme en religie

Het was de baptist Lloyd George — o.a. tijdens de eerste wereldoorlog Brits minister-president — die in 1921 door zijn Home-rule-wet (in Noord-Ierland sarkastisch wel Rome-rule-wet genoemd) brandstof heeft toegevoegd aan het toen al enkele eeuwen oude konflikt tussen de beide Ierse bevolkingsgroepen.

De roomskatholieke bevolkingsgroep is in het Zuiden — de Ierse Republiek — ver in de meerderheid; de protestanten — vooral Anglikanen en Presbyterianen — vormen in het Noorden de grootste groep. De roomskatholieke Ieren zijn ‚echte' Ieren; de protestanten in Ulster zijn van afkomst Schotten en Engelsen, die in vroegere eeuwen het ‚groene eiland' hebben bezet, gekoloniseerd en geregeerd.

Dáár ligt de oorsprong van het konflikt, dat in onze dagen opnieuw de voorpagina's van de kranten haalt en onderwerp is in de aktualiteiten-rubrieken van televisie en radio.

Ds Paisley — de beruchte — heeft er het zijne toe bijgedragen om van het konflikt een soort godsdienstoorlog te maken. Dat is natuurlijk niet alleen het gevolg van zijn fanatiek optreden. Ook dát proces is al lang aan de gang. Immers, heel gemakkelijk worden nationalistische gevoelens vermengd met religieuze vooroordelen zodat tenslotte een levensgevaarlijk explosief ontstaat.

Dat geldt van elk nationalisme en van elke religieuze emotie. Een ander voorbeeld kan men in deze zelfde dagen vinden in de hoogoplopende en boosaardige vijandschap bij de Arabische volkeren die vooral aangewakkerd werd na de brand in de als heilige plaats vereerde moskee bij de klaagmuur in Jeruzalem.

Natuurlijk keuren we het optreden van ds Paisley af. We hebben er zelfs geen woorden voor om onze afschuw daarvoor duidelijk te maken. We moeten echter tegelijk wel vaststellen, dat het nog niet zo lang geleden is dat ook in ons land nationalisme en religie hand in hand gingen. In alle ernst moet zelfs de vraag gesteld worden of beide wel werkelijk van elkaar zijn losgemaakt. Het kan pas blijken in kritieke momenten.

v. D.

Op een belangrijk verkeersknooppunt — en overstapplaats voor vele trams — hadden de Weense baptisten op een grote lichtbak een duidelijke uitnodiging aangebracht voor de slotbijeenkomsten van de E.B.F.-konferentie met dr. Billy Graham

(foto: E.B.P.S. / Theo Sommerkamp)

BILLY GRAHAM GELASTTE BEZOEK AAN PRAAG AF

Omdat zijn aanwezigheid in Praag, tijdens de verjaardag van de bezetting van Tsjecho-slowakije door de landen van het Warschau-pakt als provokatie uitgelegd zou kunnen worden heeft de Amerikaanse evangelist dr Billy Graham een bezoek aan dat land uitgesteld.

Dr Graham die voor een spreekbeurt in de grootste protestantse kerk van Praag, de presbyteriaanse St. Salvatorkerk, was uitgenodigd door een interkerkelijk comité is van plan later in dit jaar de uitnodiging alsnog te aanvaarden.

Aanvankelijk was Graham van plan dadelijk na zijn verblijf in Wenen, waar hij meewerkte aan het van 6 tot 10 augustus gehouden kongres van de Europese Baptisten Federatie naar Praag te gaan.

UIT HET UNIEBUREAU

Ds H. D. Dekker heeft de Commissie der Unie laten weten, met ingang van 1 september te zijn benoemd tot landelijk functionaris voor provinciale, regionale en plaatselijke vormgeving voor open jeugdwerk in dienst van het Christelijk Jongeren Verbond te Amsterdam.

Dit betekent dus tevens, dat de baptistengemeente te Westerhaar op diezelfde datum vakant is geworden.

Th. van der Laan

BILLY GRAHAM OP PERSKONFERENTIE TE WENEN

„De baptisten van vandaag tonen beheerst te worden door een sterke oekumenische geest", aldus verklaarde de Amerikaanse evangelist dr Billy Graham tijdens een perskonferentie die begin augustus te Wenen werd gehouden in verband met de Europese konferentie van de Europese Baptistenfederatie. Graham, die zelf baptist is, zei: „We zijn het er over eens, dat wij één zijn in Christus. Wij zijn leden van hetzelfde Lichaam. In die zin zijn wij reeds oekumenisch omdat we verenigd zijn in hetzelfde Lichaam waarvan Christus het Hoofd is. Als het gaat om de belangrijke beginselen van Christus' dood en opstanding zijn we één".

Graham verklaarde verder: „De denominaties leggen verschillende accenten". „Er zijn baptisten in de Wereldraad van Kerken, andere staan er buiten". „Mijn eigen dienst voltrekt zich binnen alle denominaties, ook binnen de Rooms-katholieke kerk. Mijn werk is geheel oekumenisch, want ik werk samen met allen. Niet allen werken echter met mij samen, hoewel ik daartoe wel bereid ben. Groepen aan de uiterst rechter zijde vinden mij te vrijzinnig, terwijl de uiterst linker zijde het met mijn theologie niet eens is".
Gevraagd naar de bijdrage die de baptisten leverden aan de oekumenische beweging antwoordde Graham: „De meest demokratische van alle denominaties is de baptistengemeente; deze bijdrage hebben zij reeds aan de oekumenische beweging geleverd. Verder: zij leggen sterke nadruk op evangelisatie en zending; dat is ook hun bijdrage".

NIEUWS VAN DE STRUBBEN

Tot onze vreugde kunnen we melden, dat br Smit, onze directeur, weer in staat is zijn werkzaamheden volledig te verrichten. We weten, dat vele gebeden voor zijn herstel zijn opgezonden tot de grote Heelmeester. We zijn dankbaar, dat hij weer hersteld is.
Verder kunnen we u mededelen, dat verzoeken om opneming op De Strubben gericht moeten worden aan: directie van De Strubben, Hoofdstraat 4, Schoonloo, post Rolde-Dr. Aanmeldingsformulieren worden u daarna toegezonden.
We merken steeds meer, dat de verschillende ziekenfondsen een gunstige beslissing nemen, indien op hen een beroep wordt gedaan om een tegemoetkoming in de kosten ad *f* 22.00 per dag. Voorwaarde is dan wel, dat de medische noodzaak van een tijdelijk verblijf op De Strubben (wegens ziekte of overspanning) vast staat.
Indien u meent er dus eens uit te moeten, na een ziekte en/of een operatie, of wegens andere omstandigheden, neemt u dan dus eerst contact op met uw huisarts.
Tenslotte kunnen we nog mededelen, dat het bestuur tot adjunct-directrice van De Strubben heeft benoemd mej. zr. J. van Oosten te Emmen. Zij hoopt 1 oktober a.s. in dienst te treden. Haar komst betekent een versterking van de verpleegkundige mogelijkheden van ons rusthuis.

H. Ploeger, secr. admin.

---

13 SEPTEMBER: DIACONALE CONFERENTIE

We herinneren voorgangers, ouderlingen, diakenen, diaconessen, zusterhulpbesturen en verdere belangstellenden graag aan onze

DIACONALE CONFERENTIE
op zaterdag 13 september a.s.
We beginnen om tien uur met de bezichtiging van De Strubben, Hoofdstraat 4, Schoonloo. Om elf uur beginnen we dan aan onze conferentie in het Hotel Hegeman, niet ver van De Strubben, in de kom van Schoonloo.
Om drie uur 's middags willen we eindigen.
Het programma vermeldt enkele inleidingen, die ten doel hebben een gesprek op gang te brengen. Een gesprek over de bijbelse opdracht tot helpend bezig zijn. Een gesprek over de noodzaak van training van kaderpersoneel. Een gesprek over het maatschappelijk werk, zoals het vandaag de dag gedaan wordt. Een gesprek over de financiën.
Mogen we op u rekenen? Indien u wilt komen, wilt u mij dan even een berichtje sturen? 't Liefst zo gauw mogelijk.

H. Ploeger, alg. secr. Stg Tabitha
Westduinweg 1107, Scheveningen.
Tel. 070-55 38 88.

OFFICIËLE INGEBRUIKNEMING NIEUWE KERK IN ROTTERDAM-Z.

De baptistengemeente Rotterdam-Zuid gaat op zondag 21 september a.s. haar nieuwe kerkgebouw „Het Nieuwe Verbond" feestelijk in gebruik nemen in een bizondere dienst.
Alle oud-leden van de gemeente en andere belangstellenden worden hartelijk uitgenodigd de feestvreugde te verhogen door hun aanwezigheid.
Deze dienst begint om 4 uur n.m.
Het kerkgebouw staat aan de Jagerslaan nr 9 (1e straat rechts van de Strevelsweg als u uit de Maastunnel komt). Dit is 10 min. lopen van Metrostation Zuidplein. Mocht u logies nodig hebben, bericht u dit dan aan: G. Kaiser, Quadenoord 166 - Rotterdam-26.

J. Tessers

VOOR ALLE JMC-ers!

Het korenbundeltje is klaar!
Bestellingen aan „De Vinkenhof"; Biltseweg 10, Bos en Duin, Bilthoven, tel. 030-784823. Prijs *f* 1.— J. H. B.

VOOR DE PREDIKANTSVROUWEN

Op donderdag 9 oktober a.s. hopen we onze jaarlijkse predikantsvrouwendag weer te houden. Het is de 13e keer, dat wij als vrouwen bijelkaar komen.
Daarom willen we aan deze dag een feestelijk tintje geven.
Dames, vraag aan uw mannen een snipperdag om deze fijne en tegelijk leerzame dag mee te maken.
Het programma ziet er mooi uit. U hoort er binnenkort nog nader van. Tevens verneemt u dan bij wie u zich kunt melden. Zorg er voor, dat u niet ontbreekt.

H. K. Oldenburger-Trip

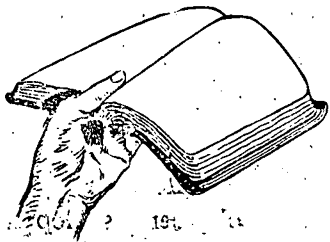
SAMENSTELLING DAGELIJKS BESTUUR JEUGDRAAD

Het dagelijks bestuur van de Jeugdraad der N.B.J.B. is thans als volgt samengesteld: Ds J. Schuil, Tweede Exloërmond, voorzitter; mej. W. J. Brongers, Middellaan 15, Bilthoven, sekretaresse; mej. G. van Veen, Emmen, alg. adjuncte.

VAN DE REDACTIE

In de plaats van de broeders H. Ploeger en J. Reiling, die aan de beurt van aftreden waren, werden door de Algemene Vergadering gekozen de broeders M. Cohen en J. van Dam. We heten hen welkom in de kring van redacteuren van ons blad.
Voor ds Cohen is het voor de eerste keer, dat hij als zodanig optreedt. Ds Van Dam, die de laatste twee jaar als secretaris van de redactie fungeerde, was reeds eerder redacteur. Van de bijdragen van deze broeders zullen de lezers ongetwijfeld met belangstelling kennis nemen.
De redactiecommissie vergaderde maandag 25 augustus j.l. in Zwolle. De taken en rubrieken werden daarbij als volgt verdeeld:
Ds M. Cohen — bijbelse en dogmatische onderwerpen.
Ds J. van Dam — nader bezien, bij ons in de gemeente.
Ds F. E. Huizinga — zand en zaad.
Ds H. van der Werf — brokstukken.
Ds J. A. Brandsma — kerk en wereld, zending, oecumene, leesrooster.
Ds Van Dam, de redactie-secretaris treedt als eind-redacteur op. Dat betekent, dat alle *kopij* aan zijn adres (Zeilstraat 34, Sneek) moet worden gezonden.
Voor opgave van *abonnementen, adreswijzingen en advertenties* — maar dat blijkt tot sommigen maar moeilijk door te dringen — wende men zich tot het Unie-bureau, Dalweg 77, Arnhem.

Namens de redactiecommissie,
J. A. BRANDSMA, voorzitter.

Wat zullen we lezen?

zondag	7 sept.	Lucas 17 : 11-19	Eén op de tien
maandag	8 sept.	Psalm 1	Twee wegen
dinsdag	9 sept.	Psalm 2	God en de volken
woensdag	10 sept.	Psalm 3	Een lied in de morgen
donderdag	11 sept.	Psalm 4	Een lied in de avond
vrijdag	12 sept.	Psalm 5	Met mond en hart
zaterdag	13 sept.	Psalm 6	Ontferm u, Heer

gemeenteberichten

AFSCHEID DS D. SLORT

Apeldoorn — (R.d.B.) De maand juni 1969 is in de gemeente een maand geworden die we niet licht zullen vergeten. Groot was de vreugde dat ook in deze maand twee zusters en een broeder beleden de Heer Jezus lief te hebben. Ze werden op 1 juni gedoopt en in de gemeente opgenomen.

Onze br. voorganger heeft dit jaar, aan het eind van z'n periode in ons midden, nog 12 zielen mogen dopen. Dit geschenk hebben wij samen van God mogen ontvangen en wij zijn er dankbaar voor!

Zondag 15 juni heeft ds D. Slort, als voorganger, zijn arbeid beëindigt en afscheid genomen.

In het door de Vrije Evangelische Gemeente beschikbaar gestelde kerkgebouw aan de Roggestraat, heeft ds D. Slort afscheid genomen als predikant van de baptistengemeente te Apeldoorn. Voor de laatste maal, aldus de scheidende predikant, mag ik het woord bedienen. Het is niet de bedoeling uw hart week te maken. Wij willen alleen Jezus zien. Gemeente van Apeldoorn, gij blijft

niet alleen achter. Wij hebben Pinksteren gevierd. Hij die is heengegaan is toch weer bij ons. Als gij zegt: nu blijven wij herderloos achter, dan is dat beslist niet zo.

U hebt een herder, een goede, eeuwige, overste herder. Op Hem willen wij zien. Daarom koos ik als tekst Hebreeën 13, de verzen 20 en 21: „De God des Vredes, Die onze Here Jezus, de grote herder der schapen door het bloed van een eeuwig verbond heeft teruggebracht uit de doden, bevestige u in alle goed, om Zijn wil te doen, terwijl Hij aan ons doe wat in Zijn ogen welbehagelijk is door Jezus Christus. Hem zij de heerlijkheid in alle eeuwigheid, Amen".

Ds Slort ging allereerst na wie de herder is die door God is groot gemaakt. Merk op dat de tekst begint God's grote daden te vermelden. Wij moeten altijd bij God beginnen.

De koningen uit het Oude Testament waren tegelijk herders. Echter, als de herder zijn taak verzuimt volgt het oordeel Gods. Ik heb gezondigd zegt David, maar wat hebben deze schapen gedaan?

Zijn gemeente vermanend, zei ds Slort: Laat het hoofd niet hangen. Houdt Jezus vast. Hij is de opgestane Heer die nimmer sterft. Hij is uw grote rijkdom. Wie in de Zoon gelooft heeft het eeuwige leven.

Ds Slort richtte zich aan het slot der prediking in een persoonlijk woord tot zijn gemeente. De dienst werd opgeluisterd door solozang van mej. M. Eliveld uit Hengelo, een welluidende fraaie sopraan die o.m. 2 heel mooie, vrijwel onbekende spirituals voordroeg.

Toespraken werden gehouden door ds T. Jansma namens de baptistengemeente te Arnhem; ds B. Posthumus namens het IJsselgewest; de heer J. v. d. Velde namens het seminarie waaraan ds Slort docent is; deken J. van Renswoude namens het Apeldoorn's Beraad van Kerken (het is voor mij een vreugde en een eer dat ik namens dit beraad mag spreken. Uw aanwezigheid in het beraad heeft een indruk gemaakt die ik niet licht zal vergeten); de heer J. L. Kik sr. namens de vorige gemeenten van ds Slort: Delfzijl, Almelo en Rotterdam-Zuid, en ds J. C. H. Jörg, namens de interkerkelijke evangelisatiecommissie.

Onder de velen die de afscheidsdienst bezochten, was professor dr Th. L. Haitjema en de hervormde predikanten ds P. Visser en dr W. Bloemendaal.

In het jeugdgebouw achter de kerk hebben tenslotte velen ds en mevrouw Slort de hand ten afscheid gedrukt.

Dinsdag 17 juni is in een overvol kerkgebouw afscheid genomen van de gemeente, verenigingen en vrienden. Br M. Germeraad sprak een woord ten afscheid. Mevrouw Slort ontving een kado en dominee een enveloppe met inhoud. We waren de gelegenheid gesteld om vrijwillig iets te geven hiervoor, het werd een bedrag van bijna vier cijfers voor de komma. Het werd een fijne avond, iedereen deed mee en er was een dankbare sfeer. Een gezegend moment was het toen allen die gedoopt werden door ds Slort in de loop der jaren, en aanwezig waren, op het podium stonden. Blij klonk het getuigenis in het lied dat ze zongen: Wij gaan op des Konings roepstem!

Met een persoonlijk woord heeft ds Slort deze avond besloten waarin de dankbaarheid tot uiting kwam voor alles en allen die medegewerkt hadden in de arbeid van de gemeente. En, was het mooiste moment niet toen ds Slort eindigde met de zegen en bede: De Heer zegene u en behoede u!?

Nu is er dan een nieuwe periode aangebroken. Niet herderloos, de grote Herder blijft waken en zorgen voor de kudde. Dat de schapen en lammeren Zijn stem zullen horen en volgen.

Inzake het beroepingswerk hebben we een bizondere avond gehouden, waarin ds Stukker uit Arnhem ons voorgelicht heeft. Noodzakelijk is dat naast de geestelijke begeleiding de gemeente ook in de praktische dingen geleid wordt. Het werd een goede avond van bezinning en gebed.

We hebben in de maand juli broeder O. H. de Vries, theologisch student in ons midden gehad voor de pastorale arbeid. Het is een gezegende tijd geweest voor hem en de gemeente.

En na al deze dingen zeggen we: Geprezen zij des Heilands Naam, aanbidt Hem, geeft Hem eer! En in dat spoor dan verder!

NIEUWS UIT DE WATERPOORTSTAD

Sneek — (J.J.S.) Het is alweer een tijd geleden, dat we iets van ons lieten horen; en we ontdekken, nu we ons neerzetten om dit te schrijven, dat het is zoals het Friese spreekwoord zegt: De tiid hâldt gjin skoft (vertaald: de tijd houdt geen pauze). Er zijn verschillende zaken te noemen, blijde en minder blijde.

Zo zijn er in de afgelopen maanden drie zusters en één broeder uit ons midden weggenomen. Op 23 maart j.l. overleed op 64-jarige leeftijd zuster A. de Groot-van der Zee. Ze was 25 jaar lid van onze gemeente. Haar sterven betekende voor haar een werkelijke verlossing want ze heeft tijdens haar ziekte veel moeten lijden. In haar handtasje vonden de kinderen de tekst: Gij zult mij leiden door Uw raad (Ps. 73 : 24).

Op 26 maart ging van ons heen zr M. Cnossen-Bouwhuis. Zij bereikte de leeftijd van 70 jaar en was 53 jaar lid van de gemeente. Op haar rouwbrief stond: Gij hebt mijn rechterhand gevat (Ps. 73 : 23) — en zo was haar leven, bescheiden, ingetogen en rustig.

Op 29 juli ging ons oudste gemeentelid, br J. de Wilde van ons heen. Br De Wilde werd 94 jaar en 7 maanden en was sinds 1896 — dus gedurende 73 jaar! — lid van de gemeente. Br De Wilde kon de laatste tijd door zijn hoge ouderdom niet meer deelnemen aan de diensten maar telkens als hij bezocht werd bleek hij goed op de hoogte te zijn met allerlei en verrassend helder van verstand. Als er dan gesproken werd over de tijd en de eeuwigheid uitte hij steeds zijn diepe wens om van hier weggenomen te worden om met Christus te zijn. Deze wens is nu vervuld.

Op 24 augustus ging onze zuster T. Ouendag-Modderman van ons heen; deze zuster werd 82 jaar en was sinds 1905 lid der gemeente. Ze is niet lang ziek geweest. In haar leven was ze in de gemeente trouw op haar post: een getuige van haar Heer, in haar omgeving en temidden van haar kinderen en kleinkinderen.

Allen laten een lichtend spoor achter. Naast het verdriet hen te missen in ons midden is er toch ook de blijdschap over hun getuigenis, dat nog klinkt: Jezus Christus de Heiland is de Heer van het Leven!

Ook de aktie **Handelingen 69** voltrok zich in en rondom de gemeente. Vele broeders en zusters waren aktief bezig: zaaiergroepen, muziekgroepen, zangkoor en kleine zanggroepjes, oudere jeugd — allen hebben hun bijdrage geleverd. Muziek- en zanggroepjes bezochten o.a. bejaarden- en verpleegtehuizen.

De grote lijn van het programma van de aktie was als volgt: Zondag 9 maart werd te Sneek om 5.00 uur 's middags een evangelisatiebijeenkomst gehouden met medewerking van de bariton Henry Blackmon; om 7.00 uur 's avonds werkte dezelfde zanger mee aan een samenkomst te Bolsward waarvoor we de Doopsgezinde kerk konden gebruiken. Beide diensten waren zeer goed bezet; onze voorganger, ds J. van Dam bracht de Boodschap op de man af.

Dinsdagavond 11 maart hadden we de grootste zaal van Bolsward afgehuurd, die die avond nagenoeg geheel bezet was. Het Houston Choir werkte mee door zang, muziek en getuigenis, en ds Van Dam bracht het evangelie. Er waren velen uit Bolsward en wijde omgeving aanwezig. De Houstongroep viel ook nog de eer te beurt door de burgemeester op het mooie stadhuis van Bolsward ontvangen te worden. Bij de ontvangst in eigen kapel werd de leden van de groep een Makkumertegel aangeboden.

Zondag 16 maart hadden we te Sneek in een bizondere samenkomst de medewerking van een ongeveer 50 leden tellend jongenskoor. In deze samenkomst was de kerk overvol, zodat zelfs het orgelplateau, de trap naar de galerij en de gangen meer dan bezet waren. Het was een blijde dienst waarin door onze voorganger de uitnodiging van de Heer werd doorgegeven: Kom, alle dingen zijn gereed!

On zondagmiddag 23 maart hadden we een dienst die in het teken stond van Veilig Verkeer. Als spreker was br W. de Lange van Heerenveen uitgenodigd, die als oud-hoofdinspecteur van politie dit onderwerp behandelde; onze voorganger sloot in een korte toespraak bij dit thema aan. Ook dit was een goed bezette dienst.

Meerderen uit ons midden zijn tijdens de maart-

maand naar Leeuwarden geweest om het koncert van Irene Jordan te beluisteren. Op voortreffelijke wijze wist deze kunstenares haar stem te gebruiken, ook door op zo eenvoudige wijze te getuigen van haar Heer.
Tijdens en na al deze aktiviteiten kwamen er mensen tot geloof die ook gedoopt wensten te worden. Op paasmorgen 6 april hielden we een doopdienst in Sneek; een feestelijke dienst omdat we elkaar er aan mochten herinneren: De Heer is waarlijk opgestaan. Feestelijk ook, omdat vier mensen op hun belijdenis werden gedoopt. De kerk was vol; de Boodschap van de Verrezen Heer werd door onze voorganger, ds Van Dam op gloedvolle wijze gebracht.
Zondagmorgen 6 juli was het een jonge broeder die in de morgendienst te Sneek zijn geloof beleed en zich liet dopen. Ook dit was opnieuw een feestelijk gebeuren waarbij velen aanwezig waren die de prediking van onze voorganger beluisterden.
In de afgelopen weken zijn er ook in onze kapel te Bolsward doopdiensten gehouden: Op 18 mei een jong echtpaar. Bij deze gelegenheid was de kapel eigenlijk te klein, zo groot was de belangstelling voor deze eerste doopsbediening. Op zondagavond 20 juli werd voor de tweede maal een doopdienst in onze kapel te Bolsward gehouden; deze keer was het een zuster die door de doop haar Heiland en Heer beleed. In beide doopdiensten ging onze voorganger voor. Ook de gewone diensten in Bolsward worden bizonder goed bezocht; nu de vakantietijd weer voorbij is klimt het bezoekersaantal regelmatig weer tot 80, 90. Gelukkig kunnen we nog zitplaatsen aanbieden! Er zijn plannen in de maak om dit najaar in Bolsward met een rijpere jeugdgroep te beginnen.
We mogen in dit bericht ook nog wel het interkerkelijke werk noemen zoals dat in Sneek tijdens de zomermaanden wordt verricht voor de watersporters op het Sneekermeer. Daar ligt het kerkschip De Boei, waar de zeilers in de week terecht kunnen voor dienstverlening: kleren drogen, lezen, schrijven, kleine konsumpties, en waar zondags kerkdiensten worden gehouden. Onze gemeente heeft dit seizoen opnieuw drie diensten verzorgd. De opkomsten in deze diensten zijn verrassend groot. Het kerkschip telt zo'n 180 zitplaatsen en meestal zijn dat er te weinig...!
Tenslotte mogen we vanuit de Waterpoortstad berichten, dat er zich op dit moment vier jongemensen meldden met de wens gedoopt te worden. We denken, dat er nog wel meer onder ons zijn die met die gedachte en misschien ook met die diep in hun hart levende wens en begeerte rondlopen, maar de vrijmoedigheid daartoe nog niet vonden. We vertrouwen er op, dat de Heilige Geest hen in dezen zal leiden.
Het is een nogal lang bericht geworden maar we hopen dat het met belangstelling gelezen wordt, Want het is toch de bedoeling dat de gemeenten elkaar bekend maken met wat er in en om de gemeente gebeurt.

DE GEZONDHEID VAN DS J. REILING EN DS H. TH. PLEVIER

Het zal de lezers van ons weekblad goed doen te weten, dat de gezondheid van ds J. Reiling te Bilthoven hem toestaat zo langzamerhand weer met zijn arbeid te beginnen. Natuurlijk is beperking nog geboden, maar dat verwondert niemand die weet bij hoeveel werkzaamheden deze broeder altijd betrokken was.
Ook van ds H. Th. Plevier te Almelo kunnen opwekkende berichten worden doorgegeven. Zonder reeds nu van een volledig herstel te spreken is het toch zo, dat br Plevier dezer dagen kan beginnen met het geven van godsdienstonderwijs aan een middelbare school. Het voorgangerswerk heeft ds Plevier — in elk geval voorlopig — moeten neerleggen.
We wensen beide broeders van hartevolledig herstel toe! v. D.

MEDEDELINGEN

H. D. Dekker woont thans Platanenstraat 1, Zwartebroek (post Terschuur); tel. 03426-340.
„Spek de Bus", waarvan de opbrengst dit jaar bij besluit van de R.J.C.-vergadering bestemd is voor het zendingswerk heeft een ongewijzigd gironummer. Dat blijft dus 892874 t.n.v. aktie N.B.J.B. „Spek de Bus".
Het adres is wèl veranderd en luidt nu Platanenstraat 1, te Zwartebroek (post Terschuur).

ZANGKOOR „GODE ZIJ ONS LIED" TE DEN HAAG VIERT 50-JARIG JUBILEUM

Ons kooor viert dit jaar haar 50-jarig jubileum. In deze jaren heeft ons koor veel in de gemeente, maar ook daar buiten mogen meewerken aan de verkondiging van het evangelie, door het lied. Wij hopen dit nog vele jaren te mogen blijven doen.
Het koor is in deze jaren ± 18 keer in andere plaatsen gewees,t waaronder 6 à 7 maal een weekend in verschillende plaatsen in Duitsland.
Wij weten niet waar alle oud-leden zijn gebleven, maar wel willen wij hen vertellen dat wij op 27 september een receptie hopen te geven in de Mirtekerk, Vierheemskinderenstraat 91, Den Haag, 's middags van 4-5.30 uur. Daarna is er 's avonds een feestelijke avond, waar eventuele afgevaardigden gelegenheid zullen krijgen iets te zeggen.
Zondag 28 september is er 's middags een dank- en zangdienst waar ons koor en enkele andere koren zullen zingen. Wij nodigen u hierbij dan ook hartelijk uit voor dit weekend. We willen graag vóór 15 september bericht hebben, in verband met logies.

Namens de Jubileum-commissie:
G. v. Duyvenvoorde-ter Braak,
Ambachtsherenlaan 1644, Zoetermeer; tel. 01790-6161.

Dankbaar maken wij bekend, dat D.V. op 12 september a.s. onze ouders en grootouders

J. KONING en

B. KONING—HOBé

hopen te gedenken, dat zij 40 jaar geleden in het huwelijk traden.
De zorg en de liefde waarmee zij ons omringen is iets heel waardevols in ons leven.

Vroomshoop
Hun dankbare kinderen en kleinkinderen:
J. en H. EUWEMA—KONING
Jim en Ike.

Hierbij betuigen wij onze **hartelijke dank** voor de vele blijken van belangstelling bij ons 50-jarig huwelijk ondervonden.

A. DE VRIES
G. DE VRIES—ZOER

Emmer-Erfscheidenveen, augustus 1969.

Voor de zeer vele hartelijke blijken van medeleven tijdens de ziekte en na het overlijden van mijn innig geliefde man en onze lieve zorgzame vader en grootvader

Johannes Burginus de Neef

ontvangen, wil ik langs deze weg mede namens mijn kinderen heel hartelijk dank zeggen.

J. C. DE NEEF—MICHIELSEN
Winschoten, augustus 1969.

Man alleen, wedn. 65 jaar, baptist, wonende in een mooie plaats in het noorden des lands, zoekt een nette vrouw of weduwe

VOOR SAMENWONEN.

Moet in staat zijn de huishouding te verzorgen. Zeer gerieflijke woning.
Brieven met uitvoerige inlichtingen, aan het Bureau van dit blad onder no. 143.

Op 23 augustus j.l. nam God tot Zich, het oudste lid van onze gemeente, onze zuster

Martje Beekman-van der Laan

in de gezegende leeftijd van 87 jaar.

Baptistengemeente Stadskanaal.

De Heer nam op 24 augustus j.l. tot Zich onze zuster

Trijntje Ouëndag-Modderman

geboren 6 augustus 1888.
gedoopt 6 november 1904

Baptistengemeente Sneek.

Hoe was het ook weer?

Wie het laatst lacht leest De Zaaier!

Werft abonnees!

DE CHRISTEN

12 september 1969
84e jaargang — 38

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds M. Cohen, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga en ds H. van der Werf — Alle kopij te zenden aan de eindredakteur: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — **Administratie:** ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 85 - 42 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: ƒ 17,— per jaar (ƒ 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland ƒ 22,— per jaar.

Weekblad van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland

ONTSPANNEN LEVEN

Een oosterling, in gesprek met een man uit het westen, zegt:

„Uw ontelbare materiële vindingen noemt ge "tijdbesparende apparatuur", hoewel ge voortdurend "busy" zijt. Door het vermeerderen van uw tijdbesparende apparaten wordt ge steeds vermoeider, onrustiger, nerveuzer, misnoegder. Wat ge ook bezit, ge wenst u meer; waar ge ook zijt, ge wenst u elders. Ge hebt een machine om voor u de grondstoffen op te delven, ge hebt een machine om ze te verwerken, een machine voor het vervoeren, een machine om te vegen en stof af te nemen; één om boodschappen over te brengen en voor het schrijven; één voor het praten, één voor het zingen, één om toneelstukken voor U te vertonen, één om te stemmen, één om te naaien en dan nog een honderdtal, dat weer andere dingen voor U doet. En nóg zijt ge bij het werk de meest nerveuze, gejaagde mens ter wereld. Uw uitvindingen sparen niet uw tijd en ze sparen niet uw ziel. Ze werken als prikkels die u aansporen tot het uitvinden van nog meer apparaten, om nog meer zaken te kunnen doen."

Alles glijdt.

Onze westerse wereld is inderdaad een onrustige wereld. Het ronkt boven ons, het vliegt om ons heen, we sjouwen van vergadering naar vergadering, protesten zijn niet van de lucht en de TéVé legt de lasten en onlusten van een hele planeet om onze smalle schouders.

Alles glijdt: We hebben glijdende loonschalen, glijdende theologieën, een glijdende moraal, enz.

Er is ruimtegebrek: In de grote steden is er nog steeds geen huis voor het jonge gezin; op het strand vinden we in de zomer nauwelijks een plek om ons neer te vlijen; op de camping, waar we ons ontspannen willen, leven we samen met 1000 anderen; in de steden rijden we van stoplicht naar stoplicht.

Maar ik stop; U leeft immers in dezelfde wereld als ik?

* * *

Wat we nodig hebben is een vast punt, onwankelbare zekerheid, God.

Ja, dat vaste punt is er. Al zou je, luisterend naar wat bepaalde moderne theologen zeggen, bijna denken dat ook het geloof geen anker is dat veilig en vast is. Maar gelukkig weten we dat dit soort moderne theologie een heel ouderwets verschijnsel is. Ook in de tijd van Paulus en de eerste christenen bleek het al nodig de christenen te zeggen dat ze hun ogen alleen gericht moesten houden op Jezus, de overste Leidsman en voleinder van het geloof. Ook toen al troostten aanvochten christenen elkaar met de woorden: "we hebben het profetische woord dat zeer vast is."

Willen we ontspannen leven dan is het nodig verbonden te zijn met God, onze schepper en herschepper, door Jezus Christus. We zullen dan weet moeten hebben van onze afkomst en toekomst.

En we zullen onze Heer (evenals vroeger de discipelen) moeten vragen ons te leren bidden. Want dat is de moeilijkste opgave in onze eeuw van techniek.

De mens die niet bidt, draagt alle lasten alleen. Voor hem zijn er maar twee mogelijkheden: of niet meer reageren en afgestompt raken, of onder de lasten bezwijken. De mens die bidt, weet dat uiteindelijk God de wereld regeert, dat hij slechts zijn eigen, kleine verantwoordelijkheid heeft, in overeenstemming met de talenten die God hem gegeven heeft, en dat hij steeds al zijn bekommernissen op zijn Heer mag werpen.

Wie vandaag van iedere christen verwacht dat hij voor alles verantwoordelijkheid zal dragen, zal binnen afzienbare tijd ontdekken dat hij nergens zijn verantwoordelijkheid meer waar maakt. Onze gezichtskring is beperkt, ons vermogen niet toereikend, ons hart te klein om ieder er in te sluiten. Maar het hart van Christus is groot genoeg om er elk schepsel in op te nemen. En wanneer iedere christen zijn eigen kleine verantwoordelijkheid waar maakt, zullen we **samen**, als lichaam van Christus, een grootse taak volbrengen.

Ontspannen leven is: weten dat Christus degene is die de redding der wereld volbrengt, en nauwlettend luisterend onze eigen kleine opdracht vernemen, aanvaarden en volvoeren, terwijl we zo dicht bij onze Heer leven, dat we dit alles zonder teveel gekronkel en dwaze uitsloverij kunnen volbrengen.

Wf.

---

13 SEPTEMBER: DIACONALE CONFERENTIE

We herinneren voorgangers, ouderlingen, diakenen, diaconessen, zusterhulpbesturen en verdere belangstellenden graag aan onze

DIACONALE CONFERENTIE
op zaterdag 13 september a.s.

We beginnen om tien uur met de bezichtiging van De Strubben, Hoofdstraat 4, Schoonloo. Om elf uur beginnen we dan aan onze conferentie in het Hotel Hegeman, niet ver van De Strubben, in de kom van Schoonloo.

Om drie uur 's middags willen we eindigen.

Het programma vermeldt enkele inleidingen, die ten doel hebben een gesprek op gang te brengen. Een gesprek over de bijbelse opdracht tot helpend bezig zijn. Een gesprek over de noodzaak van training van kaderpersoneel. Een gesprek over het maatschappelijk werk, zoals het vandaag de dag gedaan wordt. Een gesprek over de financiën.

Mogen we op u rekenen? Indien u wilt komen, wilt u mij dan even een berichtje sturen? 't Liefst zo gauw mogelijk.

H. Ploeger, alg. secr. Stg. Tabitha
Westduinweg 1107, Scheveningen,
Tel. 070-55 38 88.

zand en zaad

Er is geen dominee in dit land of hij heeft wel eens met de gemeente de bruiloft te Kana gevierd, die bijna in schande en schaamte was ondergegaan ware het niet dat de Heer honderden liters wijn had laten stromen, opdat het feest geprolongeerd kon worden. Johannes, die alléén dit verhaal vertelt, verklaart waarom hij juist deze gebeurtenis vermeldt: Jezus toonde daarmee zijn goddelijke majesteit. Wij vinden dat hij dat dieper deed bij de moeilijke Nikodemus, bij de vlinderende vrouw, bij de man, die blind was van zijn geboorte af, maar Johannes weet waarom hij dit feit vooropstelt: Jezus kan geen nood zien, geen verdriet velen. Eigenlijk vinden we 't fijn dat Jezus zijn werk begint met een bruiloft. Al zitten we dan wat met die zeshonderd liter wijn.

Je vraagt je af wat die bedienden wel gedacht hebben toen ze emmer na emmer leeggoten in die kruiken. Wat een gesjouw met dat water, maar wat moesten ze? 'Vul die vaten met water!'

We houden ons met deze waterdragers in de regel weinig bezig. We kijken met blinde ogen naar het teken en trachten dat te verklaren. We moeten ze nu toch voor het voetlicht halen terwille van allen die het zelfde werk verrichten in de hoop dat door het woord van de Heer het water in wijn zal veranderen. Ik denk aan die bedienden, die het onopvallend werk in een zondagsschool verrichten. Zeker, aan hen vooraf gaan de ouders, die, het leven kennend, niets liever willen dan dat hun kinderen vol zullen worden met alles wat zij als het waardevolste in het leven hebben leren kennen. Als deze ouders in hun kamer rondkijken zien ze hun jongens en meisjes en horen ze het woord op de achtergrond: Vul die vaten met water. Draag uit uw kennis en ervaring emmers vol aan en giet ze leeg in deze vaten. Wat doen onderwijzers anders? Wat moeten onze jeugdleiders en jeugdleidsters anders willen doen dan dit aardewerk vullen met het beste wat ze kennen? Zelfs de docenten aan een theologische school horen dit bevel achter zich. Al wat de Schriften, de geschiedenis der gemeente en het eigen leven leren zal overgedragen worden aan het geslacht, dat onderweg is naar de hoofdwegen van de samenleving. Johannes zegt dat de bedienden zich uitstekend van hun taak kweten: ze maakten ze vol tot aan de rand.

U hebt de opmerking wel eens gehoord, of misschien zelf gemaakt: je moet dat niet overdrijven. Maakt u zich geen grote zorgen daarover. Telt u zelf maar eens op wat zelfs bij u in huis die kruiken binnenstroomt. Ettelijke kranten, geïllustreerde bladen, radio en tv zijn evenzovele bronnen waaruit voortdurend en indringend allerlei gekleurde wateren stromen en zij bereiken uw kinderen. U stelt ze bloot aan weet welke invloeden en elke vloedgolf laat een klein beetje slik achter. En als het nou allemaal Gods water was dat over de akkers vloeide zou er geen kou aan de lucht zijn. We weten wat er vandaag geproduceerd wordt. Vul uw vaten met water en vul ze tot de rand.

Dat is wat u kunt doen. Meer kunt u niet doen. Minder moesten wij niet willen doen. Het gaat om het welzijn van de uwen. Wijn kunnen wij niet maken. Inderdaad, het geloof kunnen we niet bewerkstelligen. Dat is meer en anders dan de voortreffelijkste kennis van de voortreffelijkste zaken. Het is niet mogelijk aan te duiden waar de grens ligt tussen het weten van en geloven in deze dingen. Maar als regel zal het zonder weten niet gaan. Hoe zullen ze geloven als hun niet op de een of andere wijze gepredikt is.

O ja, de Heer had het zonder die zwoegende mannen kunnen stellen. Maar dat gebeurt zelden. Hij schakelt allen, die bereidwillig zijn, in. U kunt zich voorstellen hoe deze mannen het later aan hun vrienden, hun familieleden, aan de kinderen verteld hebben hoe ze op die gedenkwaardige feestdag mee mochten helpen aan het prachtigste wonder. Konden zij weten wat ze deden? Misschien hebben ze elkaar wat lachend aangekeken. Wat dat nou wel moest betekenen. Ze schudden de hoofden en de zweetdruppels spatten rond, maar ze deden het dan toch. Wie de Heer zo dient weet nooit precies wat er gebeuren zal, wat het zal uitwerken, maar duidelijk is dat Jezus van water wijn kan maken en dat deze Heer uw medewerking vraagt en op prijs stelt. Hij beloont met de heerlijkste herinneringen.

Huizinga

Jonge christenen waren op campings bezig

Ontmoeting met nomaden

U weet wat nomaden zijn. Abraham was een nomade. Een trekker, zonder eigenlijke vaste verblijfplaats. De geschiedenis kent de nomadenvolken. Het waren mensen die voortdurend onderweg waren, telkens opnieuw speurende naar een plaats, om zich een poosje te vestigen. En dan maar weer verder. Nomaden, het zijn mensen onderweg.

Moderne nomaden

We hebben momenteel te maken met een modern soort nomadendom. De moderne mens is mobieler dan ooit te voren. Verschillende vervoersmiddelen staan hem ten dienste. Denk alleen maar aan de honderdduizenden automobielen die over onze vaderlandse wegen rijden en de grote mobiliteit van ons volk is verklaard. En die mobiliteit zal nog intenser worden. Ook ons volk is bezig een modern nomadenvolk te worden. U en ik horen daar ook bij. De agrarische cultuur met zijn zeer bepaalde plaatsgebondenheid van de mensen ligt reeds lang achter ons. Onze maatschappij is verstedelijkt en zal steeds meer verstedelijken. We wonen in de woestijnen van steen en we verlaten deze vrij gemakkelijk, zeker in de vrije weekends, wanneer geen arbeid of andere verplichtingen ons binden. Moderne nomaden. We hebben er onder verkeerd gedurende de zomermaanden die achter ons liggen. Het moderne nomadendom zal zich binnen afzienbare tijd echter ook steeds meer over de andere maanden uitstrekken.

Mobiel christendom

De gemeente van Christus zal hier rekening mee moeten houden en zal moeten inzien dat ook Gods volk steeds mobieler wordt en moet worden, wil ze haar taak enigermate kunnen blijven vervullen in deze wereld. Het campingevangelisatiewerk is een van de vormen van mobiel christendom. De gesettelde gemeente wordt een poosje verlaten en de mens onderweg wordt opgezocht in een van de oases die ons dichtbevolkte landje gelukkig ook kent. En niet alleen dat. De door Christus' gemeente uitgezonden — zo zou het althans moeten zijn, in principe zowel als in vormgeving — de door Christus' gemeente uitgezonden camping-evangelisten proberen ook daadwerkelijk een poosje met al die moderne nomaden op weg te zijn.

Gedurende de voorbijgegane zomer konden zo'n 25 jongemensen, verdeeld over drie teams, mensen ontmoeten op een tweetal campings ergens in ons goede vaderland. Deze arbeid wordt door de Evangelisatie Commissie der Unie mogelijk gemaakt. Deze Commissie subsidieert dit werk en is tevens het college, waarmee overleg gepleegd wordt over deze modernere manier van evangelieverkondiging. De jongemensen hebben met een formidabele inzet gewerkt. Dat kon, omdat de liefde van Christus hen dringt en omdat de nood van de mens die zonder God onderweg is hen aan het

Leer mij Uw weg Heer,
opdat ik in Uw waarheid wandele;
Verenig mijn hart om Uw naam te vrezen —
(Psalm 86 : 11).

Aan rustige wateren

„Men" zegt . . .

Dit vers staat in een psalm van David.

Van hem hebben we doorgaans niet de gedachte, dat hij een vreemde is in Israël. Hij weet als iedere andere Israëliet van de uittocht uit Egypte en de tocht door de woestijn. Hij weet ook van de wetgeving op de Sinaï. Wij weten hoe hij verknocht was aan de dienst aan God.

En toch vraagt hij of God hem Zijn weg wil leren. In Psalm 25 : 4 zegt hij het iets anders: Heer maak mij Uw wegen bekend en leer mij Uw paden: Leid mij in Uw waarheid en leer mij want Gij zijt de God mijns heils.

Het is voor ons van belang te weten dat hier een gelovige aan het woord is. Anders zouden we misschien kunnen denken dat deze woorden in onze situatie niets betekenen.

O ja, wij kennen de 10 geboden en ook nog wel enkele andere wetten uit de bijbel.

Maar leven we vanuit de hele, open bijbel? Weten wij ook altijd en overal hoe wij de bijbelse boodschap in ons leven gestalte kunnen geven? De bijbel is immers geen draaiboek voor een ruimtereis waarin stap voor stap en minuut voor minuut is opgetekend wat er nu gebeuren moeten. Daar komt nog bij, dat oude zekerheden van moraal en traditie verdwijnen of in elk geval losser worden.

Niemand kan zich meer permitteren om zich te laten meeslepen door wat „men" doet.

„Men" zegt dat je ook best christen kunt zijn zonder regelmatig de kerk te bezoeken . . .

„Men" zegt dat oecumene de weg is waarlangs God in deze wereld werkt . . .

„Men" zegt dat je geen wapenen mag dragen . . .

„Men" zegt dat je wel wapenen moet dragen . . .

„Men" zegt dat jongelui het op sexueel gebied niet zo nauw hoeven nemen . . .

„Men" zegt . . .

Ja „men" zegt van alles. En wat zegt God? Inderdaad: véél van wat „men" laat vallen was alleen maar traditie en soms zagen wij het voor godsdienst aan. Maar je kunt niet alles overboord zetten. En dan moet je haast wel bidden:

Leer mij Heer Uw weg,
opdat ik in Uw waarheid wandel,
Verenig mijn hart opdat het U vreze.

Want de situatie waarin we in deze wereld staan zou ons tot gespleten, gescheurde mensen kunnen maken. Leest u van die gescheurdheid maar eens in Romeinen 7.

Maar de Heer wil die gescheurdheid wegnemen en ons door de gemeenschap met Zijn Heilige Geest concentreren op Zichzelf en op Zijn dienst. Hij zal ook u verhoren wanneer u hem bidt:

Leer mij Uw weg en verenig mijn hart,
opdat ik in Uw waarheid ga en U liefheb.

Amsterdam G. Liebe

---

hart gelegd is. Hun volledige inzet is te verklaren vanuit een rotsvast geloof in de zaak van God in deze wereld. Maar ook de meer geloofwaardige methodiek die bij dit stukje werk toegepast wordt heeft hen ongetwijfeld gestimuleerd en aangezet tot zulk een geweldige krachtsinspanning. Zo hebben ze geëvangeliseerd. Er werd niet gepreekt en desondanks werd er blijmoedig getuigd, zowel in daad als in woord. Onze camping-evangelisten waren overtuigd van het feit dat niet alleen de ziel van de mens belangrijk is, maar het lichaam evenzeer. En dus zorgden ze er voor dat de camping-bewoners elkaar vonden in sport en spel. Ouders van opgroeiende kinderen werden elke dag minstens een uur verlost van het „Mam, wat zullen we nou doen?". Er waren ongedwongen ontmoetingen in kantine of grote tent tussen kampeerders onderling. Gastheren en gastvrouwen: de teamleden, die zorgden voor gezellige zang en muziek, spelletjes, toneel en de verkoop van frisdranken. Er was ook de serene rust, wanneer de nacht daalde en de apostelen in kampkledij "Yesterday he died for me" of „Geest van God daal in mijn hart" zongen. Er was communicatie. De kampeerders kenden onze jongemensen als degenen die bewust met hen wilden optrekken. Er was sprake van een goed kontakt, ook met hotelgasten. Een van de teams werd in een hotel, nabij de camping in Rijs (Friesland) een paar keer uitgenodigd hun spirituals en gospel-songs ten gehore te brengen. De zondagavonddienst voor kampeerders, gehouden in een danstent in hetzelfde Rijs, mag genoemd worden als de dienst, die door een van de teams geheel verzorgd werd en waarin buitenkerkelijke mensen bereikt werden. Wonderlijk, dat die oude boodschap moderne nomaden nog wat kan doen! Zo zelfs, dat in Wezep, nabij Zwolle twee jongemannen voor Christus kozen! Wonderlijk? Nee, toch niet, want die oude boodschap is nog altijd aktueel. Als wij er zelf maar door bezield zijn en wanneer we er ook om willen denken dat deze boodschap een andere verpakking vraagt.

Vorming

Het behoeft geen betoog dat er van dit stukje werk een geweldige inspiratie uitgaat. Inspiratie ten aanzien van het evangelie, waarmee we nog zulke geweldige kansen hebben in deze tijd, maar ook inspiratie ten aanzien van het zogenaamde vormingswerk, dat in onze gemeenten nog steeds een stiefkind is. In het evangelisatiewerk zijn enthousiasme en werklust alleen niet voldoende. In het camping-evangelisatiewerk wordt een stukje konfrontatie met de wereld gerealiseerd en dat is een verblijdende zaak. Maar dit dwingt tevens tot een nadere bestudering van die „wereld". De hele problematiek rondom de vraag, wat de moderne mens van vandaag beweegt en helemaal niet beweegt, moet ons hevig interesseren. De apostel Paulus kon zulk zegenrijk werk doen, omdat hij de mensen van zijn tijd op z'n duimpje kende. Hij wist hoe een Jood dacht en de manier, waarop een Griek de wereld bekeek, was hem ook niet onbekend. Dat de vragen rondom geloof en leven, die hierbij als vanzelf om de hoek komen kijken, een toegewijde doordenking van onze kant behoeven, staat zonneklaar vast.

Perspectief

Het camping-evangelisatiewerk biedt goede perspectieven voor de toekomst. Er is reeds overleg gaande inzake eventuele andere campings die vanuit de gemeente bewerkt zouden kunnen worden. Op de campings, waar we in de voorgaande jaren gewerkt hebben, kunnen volgend jaar meerdere teams terecht. Misschien is dit een aansporing voor u, om in het vervolg nog wat meer in de ECU-collectes te doen. Het zou verder een goede zaak zijn, wanneer in gemeenten, van waaruit gemakkelijk een of andere camping te bereiken is, eens overwogen werd, wat er voor zo'n camping gedaan zou kunnen worden. En zouden we misschien ook wat kunnen doen in een of ander watersportcentrum? Die boot, waarover br Huizinga laatst schreef in „Zand en Zaad", houdt me nog steeds bezig. Wellicht zou een team, uitgerust met een goede, ruime boot zegenrijk werk kunnen doen. Maar hoe kom je aan zo'n boot?

Ontmoeting met nomaden. We hebben ze opnieuw mogen ontmoeten. De jongemensen die in teamverband hebben gewerkt, zijn met dankbaarheid vervuld over de kansen die hun geboden werden. Dat de Heer het werk dat gedaan werd, mag achtervolgen met Zijn zegen! Dat de Heer ons verder de weg moge wijzen!

Hoogezand Chr. Eijer.

Baptistengemeente Rotterdam-Z. gereed u te ontvangen

Nadat wij u via De Christen van 13 juni 1969 de verheugende mededeling doorgaven, dat wij het kerkgebouw *Het Nieuwe Verbond* aan de *Jagerslaan* 9 te Rotterdam-Zuid hadden aangekocht - dat per 1 juli j.l. aan onze gemeente is overgedragen - kan ik u nu de verheugende mededeling doen, dat het kerkgebouw een grondige restauratie- en schoonmaakbeurt heeft ondergaan, zodat het gebouw er nog stukken mooier op is geworden.

Het kerkgebouw heeft buiten en binnen een verfbeurt gekregen; al het pleisterwerk in het gebouw is gewit; het glas in lood (antiek glas) is voorzover nodig gerestaureerd en vernieuwd, evenzo het gaaswerk voor die ramen; de gehele elektrische bedrading in het gebouw incl. de hoofdkabel en de groepkasten, alles door de gemeente te Rotterdam afgekeurd, is vernieuwd; de verlichting is verbeterd; alle Oud-Hollandse kerkstoelen zijn stuk voor stuk onder handen genomen en ook verder werden er nog vele andere karweitjes verricht. Als u nagaat dat in al dit werk, vanaf 1 juli j.l. plm. 2400 manuren zijn gegaan, zult u kunnen begrijpen dat in zeer korte tijd een machtig stuk werk is verricht.

Maar nu zijn wij dan gereed om Baptist-Nederland op 21 september a.s., als wij het kerkgebouw officieel in gebruik nemen, te ontvangen. Wij zijn de Heer dankbaar dat hij al die stoere werkers en werksters in het hart heeft gegeven zoveel voor de gemeente te willen en te kunnen doen. Zo is onze gemeente in Rotterdam-Zuid, in een voor haar nieuwe wijk, een nieuw tijdperk in gegaan met een vaste behuizing om vandaar uit te gaan werken in dienst van de Heer.

Jaren van licht en donkerheid heeft de gemeente achter zich liggen. De gemeente ontstond in 1935 toen een 30-tal leden van de Vereniging Stadszending, onder aanvoering van br D. Slort, besloot een weg te zoeken tot gemeentevorming. Uit de bewaard gebleven stukken van die dagen, vernam ik, dat tijdens de vergadering waarin het besluit tot gemeentevorming zou worden genomen door tegenstanders in de zaal de stoppen uit de meterkast werden gedraaid, de vergadering in donkerheid achterlatende. Hierop begon de oude br Tessers te zingen, „Leidt vriendlijk licht mij als een trouwe wacht". Of het die avond nog weer licht geworden is in de zaal wordt niet verhaald. Wel is dat licht gekomen op 27 november 1935 toen na veel strubbelingen de baptistengemeente Rotterdam-Zuid werd geïnstitueerd in het stampvolle kerkgebouw . . . *Het Nieuwe Verbond, Jagerslaan 9 te Rotterdam*. In deze dienst, die werd geleid door wijlen ds Jac. Jeronimus, destijds voorganger te Den Haag, werd br D. Slort bevestigd als voorganger en de broeders Tessers en Gaasbeek als ouderlingen van de gemeente.

De pioniers van toen zullen niet gedacht hebben, dat hun gemeente na 34 jaar nog eens eigenares zou worden van Het Nieuwe Verbond.

Wat het behuizingsvraagstuk betreft, de gemeente begon haar diensten te houden in een zaaltje aan de Gaesbeekstraat bij de Harmonie-biscoop, daarna in het C.J.M.V.-gebouw aan de Putselaan om via de Abcoudestraat, de Wolphaertsbocht en de Rehobothschool in 1947 terecht te komen in de Groepstraat waar de gemeente voor het eerst de beschikking kreeg over een eigen zaal. Dit betrof een café dat werd verbouwd tot kerkzaal. Via de U.B.S. kregen wij in 1952 de beschikking over het houten kerkje dat door nieuwbouw van de gemeente te Delfzijl vrij kwam. Van de gemeente Rotterdam kregen wij toestemming het kerkje als noodkerk op te bouwen aan de Lepelaarssingel en op 20 september 1953 kon het in gebruik worden genomen. Aan dit kerkje zullen dankbare herinneringen bewaard blijven.

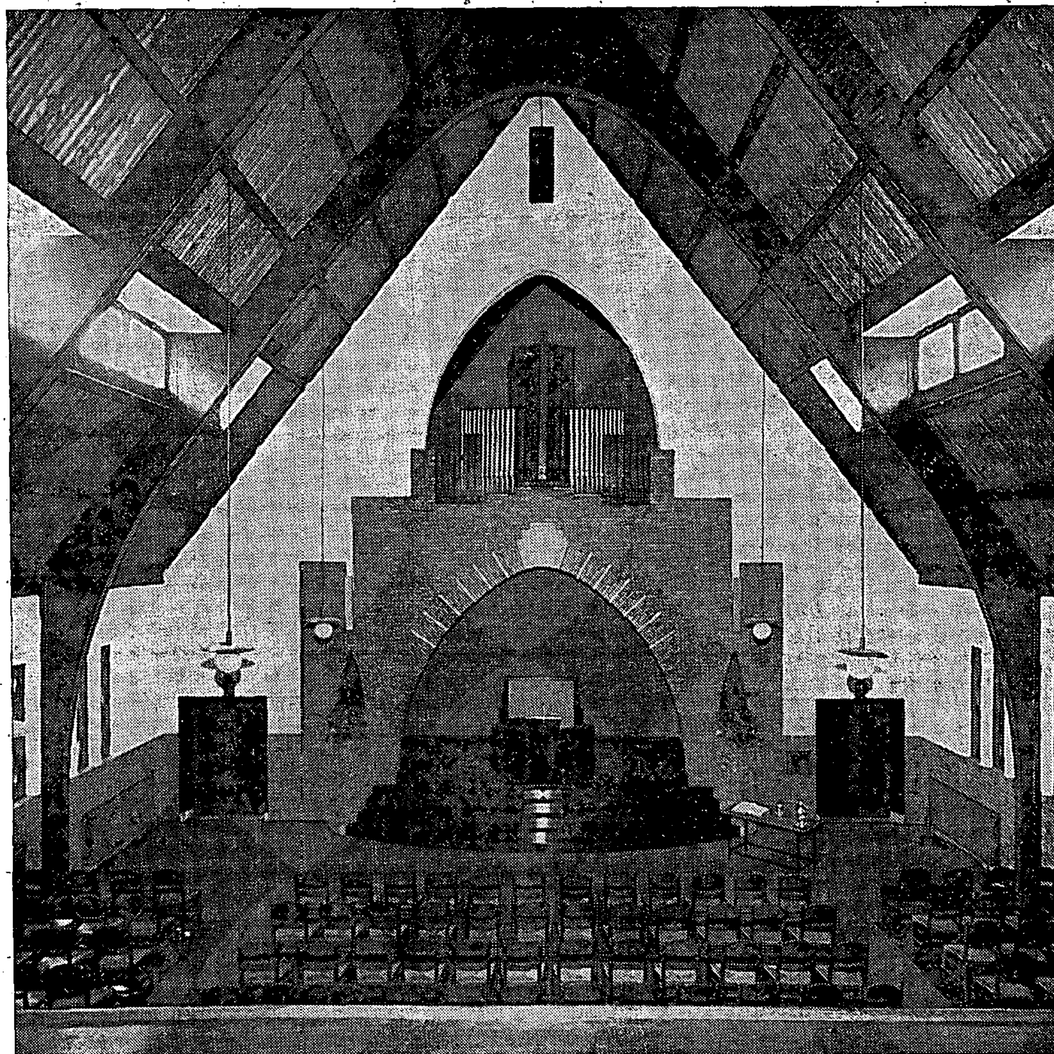
Verder zij nog opgemerkt, dat na ds D. Slort, die de gemeente in 1942 verliet, de voorgangers J. A. Scholte (1942 tot 1946), C. Brandt (1946 tot 1950), R. Reiling (1951 tot 1958), B. Posthumus (1958 tot 1963) onze gemeente hebben gediend. Onze huidige voorganger ds P. van der Werf deed op 7 september 1964 zijn intrede.

Ik zou u ook nog een beeld kunnen geven over de groei en arbeid van de gemeente. Er zou veel te verhalen zijn. Maar dan zou dit artikel te lang worden. In de gemeente is veel lief en leed met elkaar gedeeld. En vele zegeningen zijn van de Heer ontvangen. Het moet gezegd worden, dat *veel meer* mensen in onze gemeente de Heer hebben gevonden dan onze ledenlijst aangeeft en daar zijn wij dankbaar voor.

Als we bedenken hoe in 1935 ds D. Slort in zijn intredepreek tot de gemeente zei: „Laat ons de lampen brandende houden om bereid te zijn als onze Bruidegom komt", dan moeten wij nu in 1969 dankbaar constateren, dat de Heer in onze gemeente de lampen brandende heeft gehouden, ook al was het nu en dan op een laag pitje.

Met Het Nieuwe Verbond geeft Hij ons nieuwe kansen. Laat ons geen kerkgenootschap zijn zonder meer, maar een liefdesgemeenschap om vele mensen te winnen voor Zijn zaak.

G. Kaiser.

NADER BEZIEN

Kerkelijke uitspraken

De Generale Synode van de Gereformeerde Kerken in Nederland heeft vorige week gesproken over het vraagstuk van oorlog en vrede; heel in het bijzonder ging het over de nukleaire bewapening. De synode kwam er niet uit en verwees het vraagstuk voor verdere studie terug naar de voor dit doel aangewezen deputaten. Die deputaten waren er trouwens zelf ook al niet uitgekomen, want zij konden niet besluiten tot een eensluidend prae-advies bij het stuk, dat het Gereformeerde Vredesberaad op de synodale tafel had gelegd.

De meningen stonden ter synode diametraal tegenover elkaar. Er waren er, die zich ten aanzien van de nukleaire wapens aansloten bij de uitspraak van Henry Kissinger, een van de adviseurs van president Nixon: Wie de kernwapens afwijst roept de chaos op. Anderen voelden meer voor de mening zoals die door dr Okke Jager, lid van het Vredesberaad, eerder op de synode was bepleit: Schaf de kernwapens eenzijdig af. Weer anderen bleken van mening te zijn, dat de kerk zich moet onthouden van konkrete uitspraken.

Al weer meerdere jaren geleden heeft de synode van de hervormde kerk in een geschrift hardop ,nee' gezegd tegen de kernbewapening. Dit ,nee' werd duidelijk gehoord, zowel in de gemeenten als in regeringskringen. Het werd door vele hervormden niet gedeeld. Prompt werd de synode ondeskundigheid, en nog erger, verweten. Enkele belangrijke figuren dreigden in het openbaar met uittreden. Het radikale ,nee' van de synode werd daarop wat afgezwakt en zo goed als niemand denkt er nu nog aan.

Wie in deze regels een verwijt aan het adres van beide synodes proeft vergist zich. Het past ons niet om wie dan ook maar iets te verwijten in dit opzicht. Immers, zouden wij zelf, als Unie van Baptistengemeenten, ooit tot een eensluidende uitspraak kunnen komen als het ging om deze of een daarmee te vergelijken zaak? We zien het nog niet gebeuren. Kennen we onze gemeenten goed, de te verwachten motie: „De Unie moet zich onthouden van uitspraken over politieke vraagstukken, want . . ." zou de meeste stemmen krijgen.

Laten we vaststellen, dat het toch wel erg is wanneer er over een zaak als die van de atoombewapening — en alles wat daarmee annex is — onder de christenen geen eenstemmigheid is.

Wie ons kent weet hoe wij er persoonlijk over denken, wat onze overtuiging is: Wij zeggen hartgrondig ,nee' tegen èlke vorm van bewapening; het is onze overtuiging, dat geen christen aan het oorlogsbedrijf mag meedoen.

We stellen nu alleen maar de vraag (al zal men ons simplicisme verwijten): Hoe zou de Here God, de Vader van onze Heer Jezus Christus er Zelf eigenlijk over denken? Bij Hem moet het toch wel òf het één òf het andere zijn . . . v. D.

OUDERWETSE BAPTISTEN
in HOOGEZAND, WESTERHAAR en ZWOLLE?

Voor zover mij bekend worden ook dit jaar weer tentakties gehouden door diverse baptistengemeenten in Nederland. Van 16 tot en met 24 augustus j.l. stond de tent in Zwolle, om daarna te worden overgebracht naar Hoogezand voor een korte evangelisatieaktie in die plaats. Enkele dagen daarna zullen in Westerhaar de baptisten en gereformeerden de tent opbouwen om op deze jarenoude manier het evangelie van Jezus Christus bekendheid te geven.

In Zwolle werd deze campagne georganiseerd door de evangelisatiecommissies van de vrije evangelische gemeente en de baptistengemeente. Het ging allemaal fantastisch. De samenwerking was spontaan en enthousiast. De diensten waren voor zover wij dat konden beoordelen goed verzorgd. Bijna iedere avond mochten we ons verheugen in een volle tent. Het bezoek varieerde van 80 tot 280 bezoekers. In aanmerking genomen dat bij de aanvang van de dienst het verschillende avonden hard regende is een gemiddeld bezoek van ruim 160 personen goed te noemen.

De gezamenlijke kollekten brachten meer dan f 1200,— op, terwijl de broeders en zusters van de baptistengemeente enkele weken daarvoor al ruim f 300,— voor dit doel hadden bijeengebracht.

OUDERWETS?

Steeds keert de vraag terug: moeten wij ons niet bezinnen op onze evangelisatietechniek? Zijn sommige methoden niet uit de tijd? Wordt de moderne mens nog wel aangesproken door de z.g. „bekeringspreken"? Is de evangelist op de hoek van de straat nog wel op zijn plaats? Worden de mensen van vandaag nog wel aangetrokken door evangelisatietenten waar in eenvoudige bewoordingen het geloof in Christus wordt gepredikt?

Vele evangelisatiecommissies hebben reeds onomwonden verklaard dat bovengenoemde methoden uit de tijd zijn. Zij kwamen echter niet met een alternatief! Ouderwets, die tentcampagnes? De duidelijke resultaten wijzen op het tegendeel!

RESULTATEN?

Wat de technische kant betreft liep het geheel „gesmeerd"; maar wat werd bereikt op geestelijk gebied?

Iedere avond opnieuw werd met grote aandacht geluisterd naar het gesprokene. Verschillende nagesprekken werden gevoerd! Enkelen beleden nu hun persoonlijk geloof in de Heer Jezus. Verschillende mensen vroegen de doop aan gedurende deze dagen. Wat de Heer der Gemeente in Zijn boek heeft opgeschreven, dat weten we niet. We hebben geprobeerd ons best te doen.

ZELFCRITIEK!

De aanpak had nog eigentijdser kunnen zijn. Naast de 200 affiches werden bijna 20.000 kranten huis aan huis bezorgd. Iedere dag advertenties. Urenlang reed de geluidswagen door de straten van onze stad. Enkele honderden schriftelijke uitnodigingen werden verstuurd. De publiciteit was goed. Hieraan werd bijna f 1400,— besteed.

Toch geloof ik, dat we vooral in een evangelisatietent, die minder „drempel" heeft dan een kerkgebouw, geen liederen moeten zingen met onze geijkte uitdrukkingen zoals „wateren des levens" e.d. Wij zullen meer moeten gaan begrijpen hoe vreemd een volstrekt buitenkerkelijke staat tegenover de boodschap van onze Heer. We moeten gaan uitzoeken welke liederen onze koren het beste kunnen zingen. We moeten proberen eigentijdse muziek te brengen. Waarom moet het christenzijn altijd de indruk wekken of de tijd heeft stilgestaan?

Verder meen ik dat we vooral in onze evangelisatie zo weinig mogelijk be-

schouwelijke toespraken moeten brengen. Met grote duidelijkheid proberen te zeggen wat de bijbel zegt van God en mens. Alleen die woorden en begrippen die ook voor volstrekt buitenkerkelijken „verteerbaar" zijn!!!
Dit „de Joden een Jood zijn en de Grieken een Griek" kost veel tijd en inspanning. We moeten op weg gaan naar de buitenkerkelijke mens. Als onze tentcampagnes eigentijdse ondernemingen worden kunnen ze een fantastisch evangelisatiemiddel zijn.

BIJ VOORBAAT MISLUKT!

Evangelisatiewerk mag nooit het werk alléén van de evangelisatiecommissie zijn. Als de gemeente niet méé wil dan is de aktie bij voorbaat mislukt.
De tent m o e t iedere avond minstens voor de helft gevuld zijn door gemeenteleden. Het wordt anders een weinig inspirerende, armoedige vertoning. Als we een goed verzorgd programma te bieden hebben kunnen en moeten alle leden van de gemeente vóór de aktie aan het werk. Zoveel mogelijk mensen uitnodigen, iedere dag opnieuw! Het gebed voor onze campagnes kon wel eens doodlopen op onze onwil ons tot het uiterste in te spannen er iets goeds en aanvaardbaars van te maken.

GELOOF!

Het is geweldig om te mogen ervaren dat God ons een deel laat zijn van zijn wereldwijd werk.
Het is geweldig te mogen ervaren dat de Here God niet struikelt over onze fouten!
Het is geweldig te mogen ervaren dat Hij ons wil geven de Geest van wijsheid en kracht om het onder zijn leiding goed te doen.

M. Cohen.

gemeenteberichten

GOED SEIZOEN IN LEMMER

Lemmer — (R.H.) In Lemmer zijn we dankbaar voor de kansen welke de Heer in de afgelopen zomer gegeven heeft om te getuigen van zijn Naam.
De diensten 's zondagsavonds worden steeds goed bezocht. We zien geregeld vreemden die ook graag blijven komen.
Verschillende keren mochten we openlucht-bijeenkomsten houden in Lemmer en ook een keer in Rutten. In het begin van het seizoen hadden we de andere plaatselijke kerken gevraagd om dit werk gezamenlijk ter hand te nemen, maar men meende dat deze methode verouderd was. God liet ons zien dat Hij deze „verouderde methode" wel wil gebruiken. „The Je-followers" uit Sneek verleenden de eerste keer muzikale medewerking, alle broeders en zusters waren trouw op hun post en we bereikten deze avond ver over de honderd mensen. De volgende keer namen sommige oudere mensen zelfs hun klapstoeltjes mee om toch maar tot het eind te kunnen blijven.
De hele maand juli hadden we de beschikking over een grote evangelisatie-tent en we mochten daarmede in zes verschillende plaatsen in Zuidwest Friesland en de Noordoost-polder staan om avond aan avond het blijde evangelie door te geven.
De ervaring welke we ook bij deze arbeid hebben opgedaan is, dat er nog vele mensen zijn die naar het evangelie willen luisteren. We stonden soms met de tent in een plaats waar de eerste avond maar zeer weinig mensen kwamen, maar iedere volgende avond kwamen er meer en tenslotte vond men het jammer dat we weer op moesten breken.
Dankbaar zijn we voor verschillende mensen met wie we persoonlijk over de Heer mochten spreken en wat was onze vreugde groot toen we hoorden dat na een samenkomst in Rutten een meisje uit Workum tot de Heer is gekomen. We zijn heel dankbaar voor de spontane medewerking welke we hebben ondervonden op het gebied van muziek, zang enz. Elke middag was er een kindersamenkomst en vele kinderen kwamen daar om koren te leren en te luisteren naar het evangelie. Wat zongen ze spontaan de koren, en de teksten werden met enthousiasme geleerd. We kunnen op een gezegende maand terugzien en we hopen D.V. deze arbeid ook volgend jaar voort te zetten.
Thans zijn we weer bezig met de voorbereiding van het winterwerk. We hopen eenmaal per maand een bijzondere evangelisatie-avond te hebben. Op 21 september hebben we dan D.V. de medewerking van een soliste uit Wolvega. Voor oktober hebben we zelfs een driedaagse konferentie gepland. Zo gaan we in Lemmer graag verder, de kansen aangrijpende om te vertellen van de liefde van God.

BEROEPINGSWERK

Beroepen: te Apeldoorn, J. Bouritius te Emmen.

OPWEKKING ONDER RUIMTEVAART-TECHNICI

Terwijl de Apollo-astronauten vanaf Cape Kennedy, Florida in hun baan werden gebracht legde een geestelijke opwekking beslag op een steeds groeiend aantal technici en wetenschapsmensen die het mogelijk maakten dat de eerste mens voet op de maan zette.
Dit werd gerapporteerd door Rev. Adrian Rogers, voorganger van First Baptist Church te Merritt Islands, Florida. Deze gemeente is het centrum geweest van deze opwekking. Een belangrijk aantal hoog gesalarieerde ruimtevaartdeskundigen heeft zijn betrekkingen op het ruimtevaartcentrum opgegeven om zich voor theologische studie te laten inschrijven of om deel te nemen aan de arbeid van de gemeente, aldus Rev. Rogers.
Op het ogenblik werken reeds 13 voormalige ruimtevaartdeskundigen als voorgangers, als 'ministers of Music' of anderszins in de gemeentelijke arbeid. In totaal hebben 71 mannen, als vrucht van deze geestelijke opwekking, zich gemeld voor volledige dienst in de gemeenten.
Rev. Rogers benadrukte, dat deze intelligente en hoog-ontwikkelde mensen van het lanceercentrum van Cape Kennedy gehoor gaven aan de gezaghebbende prediking van de bijbel, "prediking en onderwijs waarin de bijbel centraal staat, samen met gemeenteleden die vervuld zijn van de Geest, kunnen overal een opwekking brengen".

KAPEL OP DE MAAN

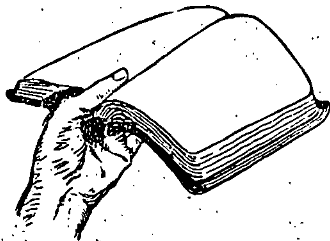
De baptistengemeente te Castro Valley, Californie, USA heeft een fonds gesticht om in de toekomst een kapel op de maan te kunnen bouwen. De gemeente verklaarde de stichting van dit fonds met het motief: Aan allen die in de ruimte reizen moet worden verkondigd, dat de hemelen Gods eer verkondigen . . . en dat God, die het universum schiep de gehele mensheid redding biedt.

N.B.J.B.ERS KAMPEERDEN IN DUITSLAND

In Stadskanaal hadden om 11.00 uur de eersten zich reeds verzameld voor de rit naar Duitsland, waar in het Pilgerheim te **Weltersbach** het kamp E 1 (van 2 tot 9 augustus) gehouden zou worden. Onderweg nog meerderen oppikkend, reden we via Aalten de grens over. De stemming zat er al direct in, wat mede wel bleek uit de liederen, die door de bus klonken. Door een prachtig landschap reden we naar het Pilgerheim, waar we de hele week zouden bivakkeren. We werden hartelijk verwelkomd door enkele inwoners van Weltersbach, wat er toe bijdroeg, dat we ons daar al spoedig thuis voelden.
We hebben een fijne week gehad, met stralend mooi weer. We hebben enorm veel gewandeld in de mooie omgeving van ons bivak. We hebben gewinkeld in het naburige Leichlingen, waar we ook een dag naar het zwembad zijn geweest. We zijn een dag naar Keulen geweest en hebben daar de Dom-toren beklommen, de Dom-kerk bezichtigd, gewinkeld in het hartje van Keulen en tot slot van die dag een rondvaart op de Rijn gemaakt. We hebben deze week ontzettend veel gezien en veel plezier gemaakt. Maar dat niet alleen! We hebben ook veel met elkaar gepraat, soms fel gediscussieerd over dingen, die ons als jongemensen bezig houden.
Al met al hebben we een mooie en rijk gezegende week gehad!
Hulde aan de organisatoren en aan de stafleden, die hebben meegewerkt dit kamp te doen slagen.
Als je volgend jaar eens niet weet wat je met je vakantie gaat doen, ga dan ook eens naar zo'n buitenlands kamp. Je zult er beslist geen spijt van krijgen.

T. v. d. M.

Werft abonnees!

Wat zullen we lezen?

zondag	14 sept.	Mattheüs 6 : 24-34	Twee heren
maandag	15 sept.	Jona 1 : 1-7	Die domme Jona
dinsdag	16 sept.	Jona 1 : 8-17	Mijn schuld
woensdag	17 sept.	Jona 2	In de vis
donderdag	18 sept.	Jona 3	Hernieuwde opdracht
vrijdag	19 sept.	Jona 4 : 1-5	Niets geleerd
zaterdag	20 sept.	Jona 4 : 6-11	Genade voor recht

EBMS-ZENDELINGE DOOR AUTO-ONGELUK IN KAMEROEN OMGEKOMEN

Mevrouw Heide Jansen (29), echtgenote van zendeling Bernd Jansen — afkomstig van Hamborn, Duitsland — is tengevolge van een auto-ongeval dat haar en haar man in Kameroen overkwam, in een ziekenhuis te Parijs op 18 augustus overleden. De begrafenis van mevrouw Jansen vond op 27 augustus plaats

Het echtpaar Jansen — dat drie kinderen heeft — ging in 1961 naar Kameroen in dienst van European Baptist Missionary Society.

ORKAAN CAMILLE BRACHT $ 1,5 MILJOEN SCHADE AAN BAPTISTENKERKEN

De orkaan Camille die onlangs de Ver. Staten teisterde, tengevolge waarvan 300 mensen omkwamen en ongeveer 17000 woningen en gebouwen werden verwoest of ernstig beschadigd, heeft voor ongeveer 1½ miljoen dollar schade aangericht aan kerk- en andere gebouwen van de baptistengemeenten in de staat Mississippi.

Mississippi (ca 3 miljoen inwoners) telt 525.000 baptisten.

WAAR WORDT BWA-KONGRES IN 1975 GEHOUDEN?

Hoewel het eerstvolgende wereldkongres van de Baptisten Wereldalliantie nog gehouden moet worden, in juli 1970 te Tokio, Japan, hebben reeds zeven landen de BWA uitgenodigd voor het in 1975 te houden wereldkongres. Onder deze zeven landen zijn vier Europese landen. Het zijn: Stockholm, Zweden; Düsseldorf, West-Duitsland; Wenen, Oostenrijk; **Amsterdam, Nederland;** Mexico City, Mexico; Jeruzalem, Israel en Toronto, Ontario, Canada.

Het Uitvoerend Comité van de BWA zal te Tokio vergaderen, in 1971 in Canada en in 1972 in Jamaica.

Lezers aan het woord

Geachte redaktie,

Allereerst een antwoord aan de heer J. H. Smid te Ter Apel, naar aanleiding van mijn schrijven over de doop (8.8). Wat de zekerheid Gods betreft, waarnaar wij gissen, had schrijver dezes wel wat duidelijker mogen zijn. Eén ding is zeker, dat wat voor God zeker is en vaststaat, is voor de mens een gissen zolang het niet door God is geopenbaard. Maar, wat God ons openbaart door Zijn Woord en Geest wordt ook voor ons tot zekerheid.

In de tweede plaats: hoe ik over Rom. 14 denk? Het aanvaarden van de zwakke in het geloof (vs 1) gaat tevens gepaard met deze de helpende hand te bieden (bijv. Jud. 17-23). In deze daad oordelen wij niet maar betonen we verantwoordelijk te zijn voor hen die zwak staan in het geloof. Mijn gedachten gaan ook uit naar het onderricht, dat Gods Woord ons verder geeft, o.a. in Col. 3 : 5-17. Ook hier gaat het om het geheel, dat wij levende leden van Gods gemeente zijn en dat het Woord van Christus rijkelijk in ons wone, zodat wij in alle wijsheid van elkander l e r e n (niet: veroordelen) — elkander aanvaard hebbende in Jezus Christus, zowel sterken als zwakken, Rom. 15 — en elkander ook t e r e c h t w i j z e n.

Nu nog over de **ambtsdragers** in de gemeente (ouderlingen en diakenen). Als er ambtsdragers (ouderlingen en diakenen, oftewel: oudsten) gezocht en/of gekozen moeten worden is de weg dit te doen naar de ordening die in Gods Woord is vastgelegd. Dus zoeken wij de gedeelten op waar we hierover kunnen lezen om daarnaar te handelen, o.a. I Tim. 3 en Titus 1 : 1-9. In deze beide bijbelgedeelten komt duidelijk naar voren, dat ouderlingen en diakenen onberispelijk moeten zijn in geloof en leven en een voorbeeld voor anderen moeten zijn, zowel in de gemeente als daarbuiten, 'een goed getuigenis hebbende en de man van één vrouw zijn, gelovige kinderen hebbende'. Hiermee wordt het probleem dat in deze tijd naar voren komt en dat ook reeds bij ons gestalte heeft gekregen, opgelost d a a r e e n v r o u w nooit d e m a n v a n één vrouw kan zijn. Dit is geen diskriminatie van de vrouw, want deze heeft zo'n grote, belangrijke taak in het Koninkrijk van God, dat ik daarover graag nog een volgende keer wat zeggen wil.

Utrecht — F. G. de Ruyter

Aan allen, die Jezus Christus verwachten, broeders en zusters in Christus (Colosenzen 2). Het is nu de tijd, dat de gemeenten tot bezinning moeten komen.

Nu de gehele wereld met ontzag en bewondering heeft opgezien naar 'de reis naar de maan' van de Apollo 11 en het getal 666 is zichtbaar geworden, roep ik u op, in de Naam van Hem, die het ganse heelal heeft geschapen: „Ziet naar Jezus".

Vroeger was de leus: Elke Baptist een evangelist. Welnu, nu is de tijd daar om dat waar te maken.

In de Naam van Jahweh roep ik alle waarachtige gelovigen in Christus op om te gaan evangeliseren. Verkondig het Evangelie waar u zich ook bevindt en laat u niet misleiden door de wolven in schaapsklederen.

Getuig, vermaan, roep op tot bekering en verootmoediging tot Jezus Christus, Die spoedig wederkomt op de wolken des hemels, om Zijn gemeente op te halen.

Let op de tekenen der tijden.

Let op Israël (de vijgeboom).

Laat u niet misleiden door valse theologie, door hen die Gods Woord verkrachten (de z.g. ontmythologisering en secularisatie).

Wij leven in de tijd van de laatste gemeente (Laodicea). Jezus staat aan de deur en klopt. „Hoort naar Zijn stem".

De Wereldraad van Kerken is vals; er komt geen gerechtigheid en vrede door de mens. Wel een haastig verderf en oordeel.

Er is maar één Oecumene, die van Jezus Christus en Zijn gekochten, gekocht met het dierbaar bloed van Hem, die de Alpha en de Omega is.

Laten wij ons bij vernieuwing bekeren en bidden om vergeving voor onze lauwheid.

„Wie oren heeft, die hore wat de Geest tot de Gemeenten zegt.

„Keert weder mijn volk", zo roept de Here. Zo niet dan zal ik U uitspuwen.

Zo spreekt de Here: „Zo dan, omdat gij lauw zijt, en noch koud, noch heet, Ik zal u uit mijnen mond spuwen".

Bekeert u en doe de eerste werken.

„Maranatha" Jezus komt!

Uw broeder en mededienstknecht van Jezus Christus,

Den Haag — Louk Sandifort.

MOETEN 4 MILJOEN MENSEN VERHONGEREN OMDAT DE DIPLOMATEN FALEN?

(Ingezonden)

Met een opvallende pagina-grote advertentie in o.a. „Der Spiegel" stelt de Duitse „Arbeitskreis für Menschenrechte" deze vraag.

De werkgroep wijst op de zich nog steeds voortslepende onderhandelingen inzake de hulpverlening aan Biafra, waarbij kennelijk politiek prestige voorrang heeft boven de kernvraag waar het uiteindelijk om gaat: hoe redden wij 4 miljoen mensen van de hongerdood?

Er moet echter snel gehandeld worden, stelt de werkgroep in de advertentie (ondertekenaars: Dr Herbert Becker, Dr Otto Dibelius, Dr E. Freiherr von Fürstenberg, Dr Joseph Teusch), anders „staan wij over enkele weken alleen nog maar voor de vraag, hoe wij enkele miljoenen doodkisten naar Biafra krijgen".

Men doet dan de volgende konkrete voorstellen:

a. garantie voor het ongehinderd voortzetten van de enige nu nog funktionerende luchtbrug (van „Joint Church Aid");
b. zo snel mogelijke opbouw van een dag-luchtbrug, vanaf een neutrale luchthaven, onder controle van een

door Lagos benoemde derde mogendheid.
De werkgroep herinnert aan de schuld van het Duitse volk aan het sterven van miljoenen joodse medemensen, en vervolgt dan:
„... in de komende eeuwen zal evenmin vergeten worden, dat door de schuld van de nu voor het wereldgebeuren verantwoordelijken vier miljoen Afrikanen jammerlijk moesten sterven. Voor de geschiedenis zullen dan argumenten als staatsbelang, prestige, etc., niet als verontschuldiging kunnen gelden".
De oproep besluit als volgt:
„Alle godsdiensten en kerken en alle volken, die zich achter de rechten van de mens gesteld hebben, moeten samenwerken, opdat de wereld gespaard blijve voor het droeve feit dat voor haar ogen vier miljoen mensen in de hongerdood gedreven worden, terwijl de levensmiddelen en de medicijnen en de helpers en de vliegtuigen, die hen hadden kunnen redden, gereed staan".
Tot zover deze oproep.
„Joint Church Aid Nederland" stelt zich hier van ganser harte achter. Het sterftecijfer (nu al 1000 kinderen per dag) stijgt met de week.
Dit zijn de feiten:
— De door „kwashiorkor" getekende kinderen worden weer een regelmatig verschijnsel in het straatbeeld.
— De lokale voedselopbrengst valt tegen. Er blijft dus een tekort aan koolhydraten. De proteïne-voorziening, die reeds in vredestijd voor 80% uit import bestaat, is nu bijna geheel tot nul gereduceerd.
— de 1.000 ton medicijnen en voedsel die het Rode Kruis in Biafra nog als reserve had, zijn uitgeput en door het staken van de Rode Kruis-vluchten worden zij niet meer aangevuld. Het Rode Kruis-apparaat in Biafra (60 man sterk) teert nu ook op de toch al zo magere voorraden van de kerken.
— In juni/juli vloog „Joint Church Aid" 5.430 ton binnen in Biafra; de behoefte is 500 ton per etmaal.
Toen een „Joint Church Aid"-vertegenwoordiger hem vroeg, of hij cijfers had over de kindersterfte, antwoordde de Biafraanse bisschop Okoye: „Wilt u werkelijk wachten met tellen tot ze in hun graf liggen? Er zijn verschillende fasen van in-leven-zijn, maar ik kan u zeggen, dat honderdduizenden hier nu aan de laatste fase toe zijn..."
Moeten vier miljoen mensen verhongeren omdat de diplomaten falen?

J. Filius.

SCHOTSE BAPTISTEN HOUDEN EVANGELISATIE-CAMPAGNE

De Baptisten-Unie van Schotland houdt een 3 jaren durende evangelisatie-campagne onder het thema: Jezus Christus, de enige hoop. Aan de campagne zullen 100 gemeenten deelnemen.

BAPTISTEN IN IERLAND

„In verband met de politieke situatie heeft het openluchtteam van de Ierse baptisten besloten om de toernee in de provincie Connaught die voor 98% roomskatholiek is af te gelasten", aldus schrijft Robert Dunlop, voorganger van de Baptistengemeente te Brannockstown bij Dublin, in het orgaan van de baptistengemeenten in de Ierse Republiek. „Openbare godsdienstige bijeenkomsten vormen een vruchtbare bodem voor de 'troublemakers' om het zaad van tweedracht uit te zaaien." Het team meent, dat het beter is de toernee af te gelasten dan te riskeren, dat de hartelijke verstandhouding die de laatste jaren groeide zou worden verknoeid.
Hoewel Ierland in tweeën is gedeeld: de (roomskatholieke) Ierse Republiek in het Zuiden en het (protestantse) Noord-Ierland dat deel uitmaakt van het Verenigd Koninkrijk, zijn de baptistengemeenten van Ierland in één Unie verenigd. De bij de unie aangesloten gemeenten tellen bijna 7000 leden, waarvan de meesten in Noord-Ierland; in de Ierse Republiek wonen slechts een paar honderd baptisten. Het Uniebureau is gevestigd te Belfast.

50 STUDENTEN UIT 21 LANDEN OP SEMINARIE - RÜSCHLIKON

Voor het nieuwe kursusjaar van het Europees baptisten-theologisch seminarie te Rüschlikon, Zwitserland hebben zich 50 studenten laten inschrijven. Zij vertegenwoordigen 21 verschillende nationaliteiten. Eenentwintig van hen zijn eerstejaars.
De gehuwde studenten — 16 echtparen — vormen de meerderheid.
Van de Europese landen zijn de volgende naties vertegenwoordigd: Zweden, Joegoslavië, Polen, Finland, Tsjechoslowakije, Frankrijk, Zwitserland, Denemarken, Italië, Noorwegen, West-Duitsland, **Nederland**, Spanje, België en Groot-Brittannië.
Buiten Europa: U.S.A., Israël, Indonesië (voor de eerste keer), Australië, Brazilië en Zuid-Afrika.

OORLOG IN HONDURAS BESCHADIGDE BAPTISTENKERK

Een uur voordat, in het kader van de aktie Crusade of the America's, een grote samenkomst gehouden zou worden in de baptistenkerk van Choluteca, Honduras ontplofte een bom in de straat. Door deze explosie werd het dak van de kerk afgerukt; ook werd de pastorie ernstig beschadigd. Hoewel de kerk reeds geheel bezet was werd niemand gewond. Het incident gebeurde tijdens de onlangs gevoerde oorlog tussen Honduras en zijn buurland El Salvador.
De 'Crusade of the America's' is een evangelisatiecampagne die door de baptistengemeenten van 32 landen in Noord-Amerika, Midden-Amerika en Zuid-Amerika wordt gehouden.

De Here heeft thuis gehaald, onze lieve moeder, behuwd-, groot- en overgrootmoeder

YNSCHJE DE BOER

in de ouderdom van bijna 99 jaar.
Sedert 1 februari 1945 wed. van Klaas Bakker.
Makkum, 8 september 1969
Voorstraat 5.

A. Bakker
A. Bakker
N. Bakker-Attema
klein- en achterkleinkinderen.

Op 8 september j.l. nam God tot Zich het oudste lid van onze gemeente, onze zuster

YNSCHJE BAKKER-DE BOER

in de gezegende ouderdom van bijna 99 jaar. Sedert 18 november 1888 was zij lid van onze gemeente.

Baptistengemeente Makkum.

Na een kortstondige ziekte, in de volle overtuiging van zijn geloof, is toch nog onverwacht van ons heengegaan, mijn innig geliefde man, onze beste, zorgzame vader, behuwd- en grootvader, broer, zwager en oom

WILLEM ZANTVOORD,

in de ouderdom van 76 jaar.
Amsterdam, 28 augustus 1969
Van Hogendorpstraat 227-I.

Uit aller naam:
E. Zantvoord-Buurma.

Op 28 augustus is, na een kortstondige ziekte van ons heengegaan onze broeder

WILLEM ZANTVOORD,

in de ouderdom van 76 jaar.
Psalm 66.

Baptistengemeente Amsterdam-Centrum.

DE CHRISTEN

19 september 1969
84e jaargang — 39

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds M. Cohen, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga en ds H. van der Werf — Alle kopij te zenden aan de eindredakteur: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — **Administratie:** ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 85 - 42 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 17,— per jaar (*f* 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 22,— per jaar.

Weekblad van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland

Geen plaats voor anti- noch voor pro-semitisme in het handelen Gods

Onze verhouding tot het Joodse Volk wordt, is onze indruk, te véél emotioneel bepaald. We moeten ons oordeel echter niet plaatsen op de deining van ons gemoedsleven, doch onder de Waarheidsregel. Het leven der volken, van elk volk is geweven uit draden, verscheiden van kwaliteit en kleur.

De vraag: wat **de** christenen met de Joden gedaan hebben, die nogal eens gesteld wordt, is te algemeen geformuleerd. Wie zijn dat, en waar zijn **de** christenen? We weten, dat in de eeuwen van het Staatschristendom, velen, die door het Evangelie beademd waren, antijoods gezind waren. De levenden van nu, die in die traditie stonden, hebben reden zich daaruit los te maken en daarvan getuigenis te geven. Men doet echter die stromingen en richtingen in de christenheid — eenmaal als ketters gebrandmerkt — in zijn zuiveringsijver een onrecht aan als hadden ook zij in wanverhouding tot de Joden geleefd. Ook zij stelden prijs op de christennaam. En wat onze tijd aan gaat, meen ik dat onder geen volk procentsgewijze zoveel heilsboden werkzaam zijn als onder de Joden. En tot hen, die in de laatste wereldoorlog hun hals gewaagd hebben om Joden te herbergen en te onderhouden, kan toch zeker niet gezegd worden, dat ze in dit vlak gefaald hebben.

Het grondvlak, waarop onze inter-menselijke en inter-volkse verhoudingen zich moeten aftekenen is, dat we allen naar één patroon geschapen zijn en dat een ieder van ons een Beeld werd ingedrukt: we zijn **mensen**. Dat moet domineren. Dat heeft de Heer ons voor ogen geschilderd in de gelijkenis van een „zeker mens" die de Leistei (revolutionairen) in handen gevallen was. Luk. 10 : 30 - 37.

Dié christen had het Evangelie wel goed verstaan, die, toen was uitgelekt dat hij joden verborgen en onderhouden had, daarvoor ter verantwoording geroepen, antwoordde: 'ik heb dat gedaan omdat het mensen waren, die in levensgevaar verkeerden; waren het Duitsers geweest, die in dezelfde omstandigheden verkeerde, dan had ik hetzelfde gedaan'.

Het **samen mens zijn** overstraalt in heerlijkheid, het zijn van welk ras of welke nationaliteit ook; en het **samen christen-zijn** overstraalt de heerlijkheid van het **samen mens-zijn.** Rom. 3 : 2; 4 : 11; Brief aan de Efeziers.

Het onderscheidende aan Israel, dat echter nooit in onze beschouwing mag overheersen, was, dat God aan Abraham gezegd had dat in één tak van zijn nakomelingschap alle volken der aarde gezegend zouden worden. Die tak waren in de ruimere zin allen, die over Jakob en Izaak aan Abraham verwant zouden zijn en in de beperkte en reële zijn daaronder weer diegenen, die, als Izaak, door een tweede geboorte tot hoger leven zouden in gaan.

Dit volk was van geslacht op geslacht drager van de Belofte en deze Belofte verwerklijkte Gods in Jezus Christus, de Beloofde. De Belofte van Heil voor alle volken, is overgegaan in de Beloofde. Deze Christus had Israels heerlijkheid kunnen zijn, maar Israel onttrok zich aan Jezus — met hoeveel Liefde en Trouw en Lijden de Drager van het Heil dat ook zocht te verhinderen, en nog altijd zoekt Hij de Joden, nu als mensen onder de andere mensen, aan zich te verbinden, want er is geen onderscheid meer, nu de bloesem is uitgevallen en de vrucht zich gezet heeft: Jezus en allen, die in Hem geloven: één Volk van zaligen!

Er was een Rabbi, die weigerde een onderduikadres te aanvaarden, en dit motiveerde met de verklaring, dat hij in de nood, die over zijn volk gekomen was, een oordeel Gods zag, om dat Israel ontrouw aan God geworden was. Daarom wilde hij zich aan dat oordeel niet onttrekken, maar er zich onder stellen. Verhief dit besluit hem niet naar de hoogte van het martelaarschap, want doet het ons niet denken aan de visie van Israels profeten, die het gebeuren zagen in het Licht van zijn Oorzaak? Kunnen wij uitgaande van de Naam waarin God zichzelf geopenbaard heeft: 'I k b e n e r', Exod. 3 : 14 (Vert. M. Buber), de geschiedenis anders zien en beleven, dan in een dimensie, die vreemd is aan de beneden-hemelse verhoudingen? En is dit niet de bizonderheid der profetie? Als we Israels verhoudingen tot en tussen de volken humaniseren met verwaarlozing van de vertikale Band met God, die aan alle historie voorafgaat, krijgen wij een scheef gezakt beeld. God zegt tot de volken: Ik ben de Heilige in het midden van u. Is Hij voor ons 'dood', afwezig, dan valt de duisternis over ons.

> Enkele weken voor een hartaanval hem het schrijven onmogelijk maakte, zond ds J. Louw ons nog enkele artikelen voor ons weekblad.
> Het bijgaande artikel is een van die bijdragen. E.R.

Wereldmachten zijn in de hand van de Al-Bestuurder als gesels die Hij zowel gebruikt als onder Zijn heilloos oordeel stelt, terwijl Hij door de geseling heen, Zijn beminden genadedeuren opent. Men vergelijke slechts Habakuk 2 : 19-11 met Habakuk 1 : 13. Het gaat bij God om de ontsluiting van het Hoogste. Anders, dan onder dit gezichtspunt gesteld, blijft de volvoering van God Raad een duistere Zaak.

De oude wereld zag de gang der dingen vastgelegd in de beweging der sterren.

De gemeente weet, dat alles is vastgelegd in Christus. Ruilen wij het Openbaringslicht niet voor het licht der sterren, noch der rede! (Vergelijk Rom. 8 : 38 en 39, daarbij bedenkende dat 'hoogte. of dichte' duiden op een gunstige of ongunstige stand van ons gesternte).

De historische relatie: Volken-Israel, stelt Paulus, staande in hetzelfde Licht als de profeten, onder dit dubbele gezichtspunt:

> De Naam Gods wordt om uwentwil gelasterd onder de heidenen. Rom. 2 : 24, biz. 17-24.

Daarnaast staat echter met nadruk, dat Israel van de Volken veel heeft moeten lijden:

> Om Uwentwil worden wij de ganse dag gedood en zijn als schapen ter slachting. Psalm 44 : 23; Rom. 8 : 36.

Een andere vraag is nu, hoe Israel, het volk der Belofte, en die Gemeenschap, die gelooft, dat in Jezus van Nazareth, deze Belofte verwerkelijkt is, ten dele zijn saam gegroeid als één gewas: de edele olijfboom, Gods Heilsorganisme en ten dele van elkander vervreemd zijn. Allen, die tesamen het teken van de heilige Olijfboom dragen, zijn ingebed in één heilsrelatie, allen getypeerd door één geloof, als Abraham God bewees. Wat daar buiten valt, kent de vertikale dimensie niet.

Dit onderscheid wordt reeds in de heilsprofetie en later door Jezus' boden, strak gemarkeerd.

De messiaanse Gemeente, die na Pinksteren door de Heilige Geest verzameld wordt uit de Volken en uit Israel, zag de beloften aan het volk Gods gegeven, in zichzelf vervuld. Naast of na dit, in de volheid des tijds geboren Volk, een volk te plaatsen van vóór-messiaanse gestalte, stoort de gang van Gods heilshandelen. En vervlakt de profetie.

We noemen enkele plaatsen waaruit blijkt, dat de gemeente van na Pinksteren zichzelve gezien heeft als het oude volk, maar dan in nieuwe gestalte.

a. Christus sprak bij de inzetting van het Avondmaal van een Nieuw Verbond, tot de prijs van Zijn bloed. En klinkt dit woord niet door in de uitspraak van de schrijver van de Brief aan de Hebreeën, als Hij zegt: 'een Nieuw Verbond, zo heeft Hij het eerste oud gemaakt, wat nu oud gemaakt en verouderd is, is nabij de verdwijning'. Hebr. 8 : 13.

b. In Dan. 7 : 18 wordt gesteld, dat alle deelgenoten aan het Messiaanse Rijk, ook deel zullen hebben aan de uitoefening van het Messiaanse gericht. Paulus brengt de gemeente te Korinthe deze uitspraak onder de aandacht als iets, dat ook op haar betrekking had, gelijk ze ook wel wist. I Kor. 6 : 2 en 3. ('Of weet gij niet? — gij weet immers').

c. In I Petr. 3 : 9 wordt de beschrijving in Ex. 19 : 6 gegeven van dát Israel, dat onder Mozes' leiding stond, toegepast op de gemeente, die vrucht is van de uitstorting van de Heilige Geest.

d. Onder de aanduiding: 'De Besnijdenis' dient de christelijke gemeente zichzelve aan, tegelijk echter de uitdrukking op hoger plan brengende (overeenkomstig de groei der Openbaring), "niet met handen geschied, maar door de Geest." Fil. 3 : 3; Verg. Kol. 2 : 11.

J. Louw †

Aan rustige wateren

Vreemde vreugde

Heel de geschiedenis van de gemeente is, vanaf pinksteren, vervuld van een vreemde vreugde. We kunnen vanuit dit gezichtspunt de Handelingen der Apostelen lezen, maar toch ook wel de geschiedenis van kerk en zending. En dat is opmerkelijk. Dat er vreugde in de gemeente heerst, dát is op zichzelf al vol rijke betekenis. Immers, er zijn nog altijd vele mensen die menen dat christendom en levensvreugde niet veel met elkaar te maken hebben. Reeds voor Nietzsche gold, dat — om in God te kunnen geloven — de christenen er veel verloster uit moesten zien.

Vreugde is echter niet alleen een zaak van de buitenkant. Zij is veel meer een vrucht van de werking van de Heilige Geest in ons. En van daaruit een verlost aanzien.

Maar we zouden het hebben over een „vreemde vreugde". We lezen daarvan ook al bij Jezus: „Zalig zijt gij, wanneer men u smaadt en vervolgt en liegende allerlei kwaad van u spreekt om Mijnentwil" (Mt. 5 : 11) Of in de Handelingen: „Zij dan gingen uit de Raad weg, verblijd, dat zij verwaardigd waren terwille van de naam smadelijk behandeld te worden" (Hand. 5 : 41) Dat is me nogal wat: vervolging, smaad, kwaadsprekerij en ga maar door ... en dan nog „blij toe". Is dat niet te mooi om waar te zijn? We zouden het nog kunnen begrijpen en billijken, wanneer verondersteld werd, dat we bij het navolgen van Christus risiko's zouden willen lopen. Bij het leven behoort een zeker incasseringsvermogen, en waarom dan hier niet.

Maar, dat we „zalig zijn" in vervolging en smaad, dat is toch wel een beetje een „vreemde" vreugde.

Maar we komen dit verschijnsel ondertussen overal tegen in de bijbel, in de geschiedenis van het Koninkrijk van God en ook in het leven van de afzonderlijke christenen. En Goddank, het is niet te mooi om waar te zijn, het is èn mooi èn waar! We kunnen daarbij denken aan de treffende acten der martelaren, maar b.v. ook aan wat over de grote kerkvergadering van Nicea in het jaar 325 wordt verteld. Toen de vertegenwoordigers van de kerken daar bijeen waren zagen zij eerst, hóe zij uit de vervolgingen te voorschijn waren gekomen. Bijna allemaal misten zij iets: een oog, een paar oren of handen, de tong, of men ging op krukken. Bij dit aanschouwen ging er daarom een grote ontroering door de rijen. En al weer die vreemde vreugde!

Vragen wij ons af, hoe dit mogelijk is, dan zouden we daarbij kunnen denken aan de apostel Paulus, die als het ware „roemen in de verdrukking" gelijk stelt met „roemen in Christus". En datzelfde vinden wij ook terug in de teksten die we boven aangehaald hebben. Het gaat steeds weer om lijden in verband met de naam van Jezus. Daarom is dat lijden nog niet gemakkelijk geworden, maar het staat niet alleen. Het is een lijden met Christus. En daarom ook met uitzicht, perspectief. Wie immers met Christus lijdt, zal ook met Hem verheerlijkt worden. Wij worden als het ware ingeschakeld in de fasen van het leven, lijden en overwinnen van Christus. Daarom kunnen we roemen in de verdrukking en lofzangen zingen in de nacht.

Deze dingen zijn allemaal gemakkelijk te zeggen. Ze zijn echter moeilijk te verwezenlijken. Vandaar dat vele mensen zich steeds weer teleurgesteld afwenden. Maar we mogen de moed niet laten zakken. Het geheim is er: kracht uit zwakheid, zege uit nederlaag, waardigheid uit smaadheid en vreugde uit geselslagen. Tallozen hebben het ons voorgeleefd. Gaan we daarom maar in de voetsporen van Jezus en Zijn apostelen!

Wij allen kennen de transformatorhuisjes met de figuur van de blikseminslag die ons waarschuwt voor het gevaar van de hoogspanning. Dankzij de transformatie van deze hoogspanning in de bekende laagspanning branden echter in onze huizen en straten de lampen. Jezus Christus is van de hemel en heeft daarom eens tegen Maria van Magdala gezegd: „Raak Mij niet aan!" Het is echter de Heilige Geest, die het heil dat in de naam van Jezus als een hoogspanning besloten ligt, toepast. Ook hier vindt transformatie plaats en daarom die vreemde kracht en dat vreemde licht en die vreemde vreugde.

Rotterdam-C. G. Vegter.

IN MEMORIAM

Ds Jan Louw: dienaar van God, dienaar van het goddelijke woord, dienaar van de gemeenten

Velen in onze **gemeenten zullen** met ontroering het bericht van het overlijden van ds J. Louw hebben vernomen. Donderdag 11 september 1969 nam de Heer hem, die Zijn dienaar was, tot Zich. Maandag 15 september vond de begrafenis te Den Haag plaats. Het was de wens van de overledene dat dit in intieme kring zou geschieden.

Jan Louw, dienaar van God, dienaar van het Goddelijke Woord, dienaar van de gemeenten.

Ruim 82 jaar geleden werd Jan Louw in Den Haag geboren. Op 8 december 1912 — bijna 26 jaar oud — begon hij, na zijn theologische vorming aan het seminarium van de Duitse baptisten in Hamburg ontvangen te hebben, zijn loopbaan als dienaar van God in de baptistengemeente te Nieuwe Pekela. Van 1924 tot 1927 diende ds Louw de gemeente te Tweede Exloermond; van 1927 tot 1948 de gemeente te Groningen, en van 1948 tot aan zijn emeritering op 1 januari 1954 de gemeente in zijn geboortestad.

Op velerlei wijze heeft ds Louw de gemeenten en de Unie gediend. Al vroeg maakte hij deel uit van de redaktie van ons weekblad De Christen en sinsdien verschenen regelmatig artikelen van zijn hand — o.a. in de rubriek Losse Schakels — in ons blad. Vele jaren had ds Louw zitting in de Commissie der Unie, waarvan meerdere perioden ook als voorzitter. Ook bij de opleiding van onze voorgangers is ds Louw bijna steeds betrokken geweest; eerst als voorzitter of lid van de Commissie voor de Opleiding, later — zelfs nog na zijn emeritering — als docent aan het seminarium te Bosch en Duin.

De naam van ds Louw is in de gemeenten en in de Unie altijd met groot respekt en hoogachting genoemd. Dit respekt en deze hoogachting had hij zich verworven door de wijze waarop hij zijn gaven besteedde.

Zijn theologie getuigde van een spirituele denkkracht en van een bijna mystieke gevoeligheid. Persoonlijke en innige vroomheid gaf zijn woorden, die hij sprak en schreef, een ongewone en indringende kracht.

Als zielzorger had hij oog voor de eenzamen en verlatenen; hij beurde op met een enkel woord, een enkel gebaar, soms door zijn zwijgen. Als kanselredenaar boeide hij niet hen die kwamen om door meeslepende woorden in vervoering gebracht te worden, maar wel wist hij hen aan het Woord te binden die zochten naar uitleg, begrip en toepassing: op fijnzinnige wijze gaf ds Louw zijn hoorders de vaste spijze die het kind van God voor zijn groei en wasdom nodig heeft.

* * *

Dominee Louw.
Het was niet zijn eigen keuze voorganger te worden. Eens vertelde hij het: de kleine gemeente te Den Haag, waartoe hij als jongeman behoorde, wees hem er voor aan. Zelf zag hij zijn toekomst als bouwkundige.
Welnu, bouwkundige is hij geweest: Bouwer van de gemeente.
Of hij zich verwant heeft gevoeld aan het karakter van de apostel Petrus? We weten het niet. Wel weten we, dat de beide Petrusbrieven voor hem vaak de bronnen waren waaruit hij putte en doorgaf. Wellicht was het, omdat hij als bouwkundige zo goed begreep wat Petrus eens schreef:

> **En komt tot Hem, den levenden steen, door de mensen wel verworpen, maar bij God uitverkoren en kostbaar, en laat u ook zelf als levende stenen gebruiken voor den bouw van een geestelijk huis, om een heilige priesterschap te vormen, tot het brengen van geestelijke offers, die Gode welgevallig zijn door Jezus Christus.**
>
> (1 Petrus 2 : 4-6)

Zó verkeerde Gods dienaar, dominee Jan Louw in het midden van de gemeenten.

Velen gedenken ds J. Louw met eerbied en dankbaarheid.
Hun medeleven gaat uit naar mevrouw Louw, de kinderen en kleinkinderen.

v. D.

EERSTE INDRUKKEN UIT KONGO

Stof, zand, mieren en kakkerlakken, spinnen en spinnewebben, dat alles behoort tot de dingen waar je hier dagelijks mee te maken hebt en dat zijn ook de dingen die bij mijn eerste ervaringen en indrukken hier in Kongo behoren.
Nee, niet het warme weer, want dat moet hier nog komen. Kongo leeft nu in de droge en koele tijd en het is heerlijk om in een tijd als deze je werk hier te kunnen beginnen om straks als het warm gaat worden een beetje met de gang van zaken vertrouwd te zijn.
De reis hier naar toe was, hoewel ik het zonder het gezelschap van een medepassagier moest stellen, toch gezellig. En is zelfs een week langer geworden dan de bedoeling was. Bij aankomst was de haven Matadi vol, en zelfs op de rivier en voor de kust van Kongo lagen verscheidene schepen voor anker te wachten tot er zowel een plaatsje in de haven als een loods vrij zou komen. De oorzaak van die grote drukte is waarschijnlijk de tentoonstelling die hier en in de hoofdstad Kinshasa gehouden zou worden, en waarvoor veel schepen allerlei goederen aanvoerden.
Ons schip is toen maar eerst naar het in Angola gelegen Louanda gevaren en ik was, hoewel ik het eerst jammer vond Kongo voorbij te varen, blij in de gelegenheid te zijn om ook daar nog even een kijkje te kunnhen nemen.
Het is een prachtige plaats, die je niet de indruk geeft in Afrika te zijn; eerder ergens in Zuid Europa. Er zijn brede straten, een prachtige boulevard met palmbomen en aan het water vissende jongens. Zelfs terrasjes waar je heerlijke koffie kunt drinken ontbraken niet. Tussen grote moderne en luxe kantoor- en bankgebouwen stonden kleine verwaarloosde en vervuilde huisjes en winkeltjes. De bevolking daar was zeker voor de helft blank.

Daarna weer op weg naar Kongo; dus nog even in de gelegenheid om van wolken, lucht en winden te genieten. Bij aankomst voor de Kongorivier, vonden we echter weer hetzelfde beeld van wachtende schepen waarbij we ons toen maar aangesloten hebben. Eindelijk, na een paar dagen van wachten, voeren we de haven binnen.

Zoals ik al vertelde: het is hier nog de droge tijd. Vrijwel de gehele natuur is geel van kleur; enkel in de dalen van de plaatselijk erg rotsige grond was wat groen te zien. Datzelfde beeld bood de verdere reis die ik nu in gezelschap van de u wel bekende br Edens maakte, die mij na mij van de boot gehaald te hebben met vaardige hand over bergen en dalen en over een niet een al te regelmatig verharde weg naar Sona Bata bracht. De grote weg die van Matadi naar Kinshasa loopt en ook langs Sona Bata gaat, is een geasfalteerde weg. Maar in het asfalt zitten heel wat gaten en kuilen. Ook is het wegdek niet altijd gelijkgetrokken met de in de weg voorkomende bruggen en dat heeft tot gevolg dat we òf een diepe val maakten òf over een rand ons al wippende heen werkten.

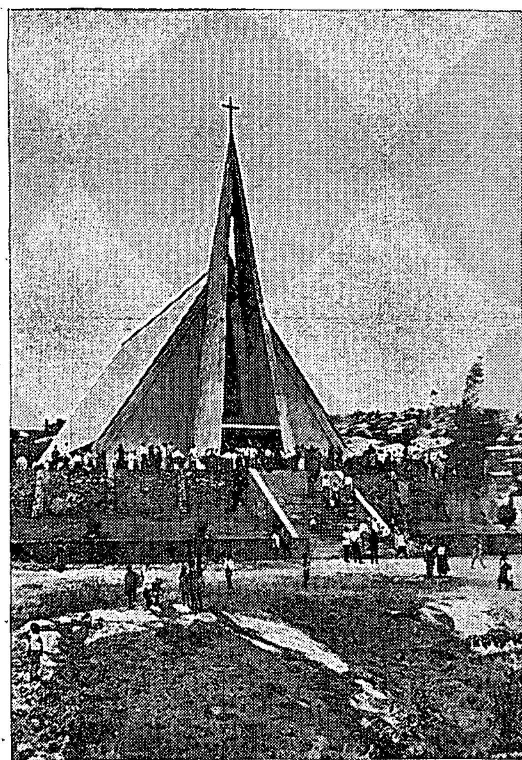
Maar eindelijk waren we dan in en op de plaats van bestemming, al was het dan zonder al de bagage die ik meegenomen had. Daarvoor moesten we enkele dagen later wéér die lange weg met z'n hoogten en diepten afleggen en dat alles met de toen nog lopende maar rammelende Landrover. Die Landrover staat nu ademloos te wachten en uit te rusten van de grote vermoeienissen die kennelijk te groot voor hem geweest zijn.
Maar terug nu eerst naar de douane in Matadi waar we enkele dagen wachtend op een papiertje hebben doorgebracht. En waar we verder ook niets anders konden doen dan wachten omdat het tempo hier nu eenmaal anders is dan in Nederland; ook de werkmethoden zijn anders. Alles kost meer tijd. Om de papieren die nodig waren van de douane te krijgen hebben we dan ook meer dan een week nodig gehad.

Maar alles duurt hier nu eenmaal langer; dat komt voor een groot deel door het gebrek aan middelen. Ook hier in Sona Bata hebben we aan heel wat dingen gebrek, maar daarover schrijf ik u een volgende keer wel. Eerst iets over hoe ik hier zelf leef.

Eerlijk, ik heb hier een pracht van een huisje met twee kamers, een badkamer en een keuken. Alleen stromend water is hier niet. Een deel van de dag stroomt het water wel en dan moet je er voor zorgen dat je een voorraadje krijgt voor

De 'Eglise Evangélique' te Matadi telt 2000 zitplaatsen. De gemeente heeft slechts één voorganger.....

Deze kerk is enkele jaren geleden te Matadi gebouwd door de Zweedse baptisten. In deze stad zette zendelinge Brouwer op 28 juni j.l. voor het eerst voet op Kongolese bodem.

NADER BEZIEN

Christelijk onderwijs

Enkele weken geleden kwam de fusie tot stand, waardoor de 3 tot dan bestaande organisaties voor christelijk onderwijs werden verenigd in de Unie ,school en evangelie'. *Een verblijdende zaak.*

Deze nieuwe overkoepelende organisatie, waarbij wel alle plaatselijke besturen van christelijke scholen zijn aangesloten, gaat een maandblad uitgeven — het eerste nummer hebben we ter informatie toegezonden gekregen — dat School & Ouders heet en informatie wil geven ,over het hele complex van ons onderwijs, van de kleuterschool tot en met havo en gymnasium'. Het zal onder de ouders worden verspreid door schoolbesturen en schoolleiders voor f 2,10 per jaargang.

Zoals gezegd, het eerste nummer van dit orgaan kregen we dezer dagen ter informatie gezonden en — vanzelfsprekend — met belangstelling namen we van de inhoud kennis. We kunnen een abonnement op dit blad aanbevelen!

Maar om die aanbeveling gaat het ons niet. Door dit blad, en in het bizonder door de publikatie van de projektenlijst van de ,Uniecollecte 1969' (blz. 21-23 van School & Ouders) werden we weer eens herinnerd aan een zaak die ons al lang dwars zit. We hebben er vroeger ook al eens over geschreven . . .

Eén van de projekten, waarvoor de dezer dagen te houden ,Uniecollecte' bestemd is, is het Collège Evangélique te Libamba in Kameroen. Dat is een interkerkelijke school die bestuurd wordt door vertegenwoordigers van allerlei kerken, óók van de ,Baptistenkerk' (zoals School & Ouders het zegt).
En dat zit ons dwars.
Nee, niet dat deze interkerkelijke school in Kameroen geld krijgt. Natuurlijk niet. Maar wel, dat het interkerkelijke karakter van het schoolbestuur in Libamba als iets vanzelfsprekends wordt voorgesteld — en dat is het ook — terwijl het in Nederland zelf beslist niet vanzelfsprekend is dat, bijvoorbeeld, vertegenwoordigers van de baptistengemeenten daadwerkelijk deel kunnen nemen aan het christelijk onderwijs.

Deze uitsluiting is, gelukkig, lang niet in alle plaatsen en streken het geval. Er zijn inderdaad verschillende schoolbesturen die een plaatsje — meer hoeft ook niet, want we zijn maar klein . . . — hebben ingeruimd voor een baptist. Als een baptistenonderwijzer aan zo'n school solliciteert heeft hij evenveel kans op een benoeming als elke andere sollicitant. Maar er zijn ook nog schoolbesturen die vasthouden aan dat artikel van hun statuut waarin — kennelijk voor eeuwig — is vastgelegd, dat de (school)vereniging is gebaseerd op de Drie Formulieren van Enigheid. Hetgeen betekent, dat bij voorbaat doopsgezinde christenen worden uitgesloten.

Dát zit ons dwars.

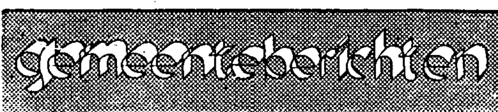
v. D.

de rest van de dag. Twee maal per week is er in de morgen electriciteit en dan kun je wassen en strijken. Voor mij doet dat dan een ,boy' die ik in dienst heb. De meeste zendelingen, voor zover ik weet alle zendelingen, hebben een ,boy' in dienst. Die verzorgt een groot deel van het huishouden waar je zelf geen tijd voor hebt. Deze jongens, of mannen, doen dit werk als hun beroep en krijgen dat dan ook betaald.
Na het inrichten en schoonmaken van mijn huis ben ik begonnen met het uitpakken van een aantal kerstkisten. Er zijn er nu heel wat, want in dezelfde week kwamen ook de kisten van het vorig jaar aan en die kisten, die ik meegenomen had, óók. Dat geeft natuurlijk heel wat werk.
Een tweede ding waar ik mij mee heb bezig gehouden is een kleine organisatie van de verband- en linnenkamer en hetzelfde zal moeten gebeuren met de apotheek om daarna met de zalen te beginnen. En ook daar is een heleboel werk te doen dat erg noodzakelijk is. Voorlopig kan ik u daar nog niets over vertellen; dát hebt u dan nog tegoed.

Corrie Brouwer

Beroepingswerk

Beroepen: te Brugge, België (Evangelische gemeente), A. H. van der Beek te Nieuwe Pekela.

DOOPDIENST IN WORKUM

Workum - (J. d. L.) Het is alweer tijden geleden dat men iets hoorde van onze kleine gemeente. Maar Gods werk gaat ook in onze gemeente door. Zondags mogen we altijd een goed bezette kerk met mensen hebben om de boodschap van het Evangelie te beluisteren. Onder de jeugd op de zondagsschool wordt ook iedere zondag het Evangelie gezaaid. Ook hebben we nog een tussen jeugdgroep die vaak een uitwisseling houdt met Sneek. In begin juli mochten we Sneek hier ook weer begroeten; we hadden die zondag een jeugddienst waarin voorging br Vink uit Den Helder, met zang en muziek van het combo De pelgrims — óók uit Den Helder. De kerk was boordevol; we mochten veel zegen ontvangen. Eind juli hadden we tentsamenkomsten met medewerking van zang en muziek. Ds W. Hessels van Lemmer, ds J. van Dam van Sneek en ds Hofhuis, onze eigen voorganger, mochten de mensen het evangelie brengen. Die tentsamenkomsten werden goed bezocht.
Door deze samenkomsten die ook in andere plaatsen van de Z.W.-hoek werden gehouden, hadden we zondag 7 september een grote feestdag in onze kleine gemeente, daar een jonge zuster de begeerte had te kennen gegeven, na haar geloof in haar Heer en Heiland te hebben beleden, af te dalen in het watergraf en aan de gemeente te worden toegevoegd. Ons kerkje was die middag om half drie geheel bezet. Na het voorlezen van een gedeelte uit Rom. 6 hield onze voorganger een gloedvolle rede, met als tekst: Eén Heer, Eén geloof, Eén doop.
Nadat onze zuster Nettie Hofhuis geknield de zegebede van de voorganger ontving en haar jawoord gaf, zong de gemeente: Dat 's Heren zegen op u daal. Daarna volgde de doopsbediening. Het avondmaal werd daarna gevierd. Daar werd onze zuster hartelijk welkom geheten door br J. Visser; er werd ook gewezen op de strijd en moeilijkheden die kunnen volgen op haar beslissing en ook vaak teleurstellingen, doch de Heer stelt nooit teleur.
Ook voor het gezin van onze voorganger was dit een blijde dag, daar deze zuster de jongste dochter was. Dat nog meerderen mogen volgen is de wens van onze kleine gemeente.

DE KERKREGISTRATIE IN SPANJE

Tot nu hebben 5 baptistengemeenten in Spanje voldaan aan de plicht tot registratie bij de overheid, zoals de nieuwe wet op godsdienstvrijheid voorschrijft. Tenminste 13 gemeenten overwegen registratie en 24 gemeenten hebben zich tegen registratie uitgesproken. Ongeveer 10 gemeenten hebben zich nog niet uitgesproken.
Op een vergadering van de gemeenten in 1967 gehouden werd door de meerderheid uitgesproken, dat de gemeenten zich van registratie zouden onthouden omdat de nieuwe wet geen werkelijke godsdienstvrijheid in uitzicht stelde.

De gemeenten die zich hebben laten inschrijven zijn: de Tweede Baptisten Gemeente te Madrid, Salvador Baptistengemeente te Valencia en de gemeenten te Alicante, Denia en Elda.

zand en zaad

In de laatste weken heb ik door omstandigheden, vergaderingen om duidelijk te zijn, meerdere van onze voorgangers ontmoet en dat is plezierig. Er valt altijd wel wat te praten: over de gemeente, onze gemeenschap, over deze merkwaardige wereld, waarin wij zeldzaam wreed- en verblijdend barmhartig bezig zijn, over jezelf en over elkaar, over aan- en afwezigen en wat verder uit hart en brein mag opbloeien. Onlangs miste ik in een groepje één en ik informeerde naar hem. Hij was tot een andere staat des levens overgegaan, vernam ik. Het hing al wel in de lucht, maar het was nu een feit geworden. Niemand wist precies hoe de vork aan de steel zat. maar 't was waar: hij was er niet meer. Goed, je zit niet bij elkaar op de knie als je samen bent, maar ieder zucht even. Je kijkt elkaar aan, maar niemand waagt het z'n binnenste gedachten te uiten. Woorden als roeping, trouw, volharding, konflikten, teleurstellingen schieten door je gedachtengordijnen, maar er zijn meer gordijnen dan duidelijke lijnen. En dan moet een kollega op een ander uur je ook nog vertellen dat er wel meer op de nominatie staan. Je zegt dan niets en je vraagt niets, je denkt des te meer. Welke wormen hebben gevreten aan de wortel? Welke mist is langzaam maar zeker over de velden getrokken en heeft alles lamgelegd of misschien zelfs verstikt? Welke winden hebben gewaaid en welke slagregens zijn gekomen? Misschien heeft de onverschilligheid der mensen voor geestelijke zaken de welmenende dienaar eerst verontrust, daarna verlamd en tenslotte gebroken. Misschien is er een te grote afstand ontstaan tussen hem en de leden van de gemeente. Misschien was hij zeer in beslag genomen door de angstwekkende vragen van deze tijd en irriteerde hem het benepen geleef en gewroet van de zijnen, wier blikveld niet verder reikte dan de eigen belangen. Of heeft hij zichzelf gezocht en uiteindelijk zijn eigen belangen willen dienen en heeft hij zich daardoor sluipend langzaam maar wel dodelijk vervreemd van zijn Heer en des Heren schapen? Het is ook niet ondenkbaar dat hij, verlokt door de vleespotten van westerse welvaart, waarvan vele van de gemeenteleden smikkelen en smullen, en ziende op zijn eigen minimumsalaris, er de brui aan geeft en eindelijk wel eens wat ruimer wil leven.

Wie zal zeggen wat er in het arglistige hart eens mensen, zelfs al is hij voorganger, om gaat. Maar dan zit hij wel fout, zegt u. U zegt het maar. Zegt u dan ook even hoeveel percent u van uw inkomen voor het werk van de Heer afstaat. Zie, nu ben ik helemaal in het financiële vaarwater terecht gekomen en dat was echt de opzet niet. Dat is nou een teken des tijds: materialist tot op het bot.
Eigenlijk wilde ik het gehad hebben over een advertentie van de bisschop van Haarlem, die naar een rooms-katholiek priester zocht om in de city van Amsterdam het werk van zijn kerk met nieuwe visie en elan aan te pakken. „De kandidaat moet een overtuigd en overtuigend priester zijn, wiens evangelische houding en kerkelijke loyaliteit zeker even belangrijk zijn als ervaring en opleiding . . .". De bisschop had succes. Acht à negen priesters solliciteerden en nu is de heer Hogema de eerste priester in het r.k.-bisdom Haarlem, die via een sollitatieoproep per advertentie na een uitvoerig gesprek met de bisschop is benoemd.

Hadden we het onlangs niet over onze kommissie van goede diensten, die graag adviserend de raad van een gemeente terzijde wil staan bij het zoeken naar een broeder, die de gemeente wil dienen? Ik raad u aan die uitgestrekte hand niet weg te slaan, maar u zou het ook met een advertentie kunnen proberen. Of lijkt u dat niet geestelijk genoeg. Vergeet u de zin niet: De kandidaat moet een overtuigd en overtuigend dienaar Gods zijn. Een gegrepene dus en grijpende, pakkende — dat laatste dan figuurlijk bedoeld. — En dan: Zijn evangelische houding en trouw aan de gemeenschap is zeker even belangrijk als ervaring en opleiding. Dat laat je denken aan: Zij herkenden hen als gezellen van Jezus.
We leven wel in een bewogen, bewegende periode van de geschiedenis. In kerk en wereld zo te zeggen. Een ont-hullende tijd. Nog even en we komen tot de konklusie dat we met alles en allen van voren of aan moeten beginnen, opnieuw luisterend naar de schriften van de Heer en naar de Heer van de schriften. De gemeente zowel als de voorganger. O, deden we dat al. Ja, dan. Maar dan moet het toch goed komen met ons.

Huizinga

Brokstukken

Voor ieder een taak

Geruime tijd geleden vertrok uit Den Haag een lid van onze gemeente naar Malaga, Spanje, om er — in en vanuit de baptistengemeente aldaar, arbeid te verrichten voor de Heer.
Ze kende de stad en omgeving, omdat ze er meerdere malen geweest was om te genieten van wat natuur en kultuur te bieden hadden, en dat was heel veel. Maar ook had ze gekonstateerd dat er veel armoede geleden werd en dat er veel geestelijke nood was. Ze maakte kennis met het baptistenwerk en de leidende figuren en toen ze weer teruggekeerde van haar laatste reis, liet de situatie daar haar niet meer los. Kon ze daar iets gaan doen, gaan helpen? Ze was al in de zestig, maar ze had tijd, en ze popelde om bij te springen. Zou het kunnen zijn dat God haar riep om daar een tijd lang haar beste krachten te geven?
Tenslotte nam ze het besluit te gaan. Haar leeftijd ten spijt, waagde ze de sprong. Ze maakte zich los van Den Haag, liet haar hobby (schilderen) en nog veel meer varen, verkocht haar flat en ging naar Malaga om zich onder leiding van de baptistenpredikant aldaar op alle mogelijke wijzen dienstbaar te maken. Ze wierp zich op het Spaans, en begon meteen aan te pakken. Ze verzamelde gebruikte kleding en reikte die uit waar behoefte was, ze las mensen voor uit de bijbel, sprak, voorzover ze de woorden kon vinden, met hen over Jezus, en bad met hen. Meerderen vonden door deze arbeid de weg naar de kerk en naar Jezus. Ze was muzikaal begaafd en ging een meisjeskoor leiden, het orgel bespelen en nog meer. Wat prachtig eigenlijk dat iemand zo reageert op de roepstem van God en dan zoveel open deuren vindt voor het evangelie. Dezer dagen ontvingen we een brief van haar, waaruit ik graag een paar regels overneem.
Ze schrijft: „Nooit heb ik kunnen denken dat God nog een taak voor me had, en nog wel hier in de vreemde. Wel werd het me van Gods zijde duidelijk gemaakt dat ik in Malaga moest zijn, maar nooit heb ik kunnen vermoeden dat ik al dit werk nog mocht doen. Hoe lang, dat weet ik niet, want ik ben niet jong meer. Toch zou ik aan oudere mensen willen zeggen: denk vooral niet dat God u niet gebruiken kan of wil in Zijn wijngaard. Wanneer u heel duidelijk Gods roepstem hoort, geef er dan gehoor aan en volg Hem. Ruim alle obstakels uit de weg, die u zouden verhinderen dit werk te doen; u komt niet bedrogen uit, daar God u zelf de kracht zal geven voor het werk dat Hij voor u bestemd heeft. Ik kan getuigen dat het met mij zo is geweest".
Ja, waar buitenlandse reizen al niet toe leiden kunnen. Misschien wilt u deze zuster (Mw U. C. Franken-Burgers) gedenken in uw gebeden.

Draagvermogen

Iemand schreef belangrijke woorden over de voorwaarden waaraan een christen moet voldoen, wil hij werkelijk God

en de naaste kunnen dienen. Een van de dingen die hij noemde was: draagvermogen hebben.

Dat lees je van auto's, van bruggen, e.d. Ze hebben een draagvermogen van maximaal zoveel kilogram. Wat heb je aan auto's die te zwak zijn om ook maar het kleinste vrachtje te vervoeren. Wat is het voor een brug, die je niet over kunt gaan zonder vrees dat hij misschien bezwijken zal.

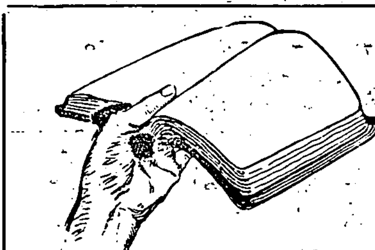
En wat heb je aan werkers in Gods Koninkrijk, die bij de eerste de beste tegenslag al bezwijken, het werk neerleggen of neergooien, en die elke kracht missen om volhardend te dragen.

In iedere gemeente heb je ze, mensen die iets begonnen, aanpakten, startten, en het leek prima. Maar toen opeens kwam er tegenslag, zei iemand een verkeerd woord, werd er niet meer genoeg geprezen en geloofd, en zie, de „brug" droeg de last niet langer, en het werk stortte in.

Wie de liefde van Christus niet heeft, houdt het niet vol in de dienst van zijn Heer. Wie niet zelf gedragen wordt en gedreven door de Heilige Geest der liefde, knapt af.

Maar wie achter Jezus aangaat, niet meer wil zijn en het niet makkelijker wil hebben dan de Meester, hij kan volhouden en op zijn weg is er zegen.

Wf.

Wat zullen we lezen?

zondag	21 sept.:	Lucas 7 : 11-17	Dood en leven
maandag	22 sept.:	Genesis 12 : 1-9	Gelovige gehoorzaamheid
dinsdag	23 sept.:	Genesis 12 : 10-20	Een mens als wij
woensdag	24 sept.:	Genesis 13 : 1-11	Hebben is hebben
donderdag	25 sept.:	Genesis 13 : 12-18	Het goede deel
vrijdag	26 sept.:	Genesis 14 : 11-17	Op het oorlogspad
zaterdag	27 sept.:	Genesis 14 : 18-24	Brood en wijn

Verantwoording Unie-bureau

In de zomermaand augustus kwamen in het unie-bureau de volgende giften en bijdragen binnen:

1 voor de ECU: Amsterdam-Centr. *f* 34,54; Den Helder *f* 25,57; Winschoten *f* 85,—; Hengelo *f* 522,75; Eindhoven *f* 232,50; Rotterdam-Centr. *f* 100,—; Heerenveen *f* 35,72; Groningen-Zuid *f* 311,50; Scheveningen *f* 92,60; Harderwijk *f* 34,50; Arnhem *f* 343,—; CvD, R *f* 30,—; GS, C *f* 11,33; MEvD, US *f* 24,—.

2 voor evangelisatie onder Spanjaarden: Almelo - Geraniumstr. *f* 36,55; Harlingen *f* 56,16; Eindhoven *f* 239,—; Rotterdam-Centr. *f* 100,—; Haarlem *f* 39,04; Arnhem *f* 215,—; MEvD, US *f* 15,—.

3 voor de opleiding: Amsterdam-Centr. *f* 46,02; Almelo - Geraniumstr. *f* 79,19; Winschoten *f* 70,—; Borne *f* 21,41; Hengelo *f* 336,89; Eindhoven *f* 436,—; Emmererfscheidenveen *f* 40,45; Alblasserdam *f* 240,66; Haarlem *f* 216,50; Groningen-Zuid *f* 302,63; Pernis *f* 74,80; Harderwijk *f* 21,36; Den Helder *f* 27,16; Arnhem *f* 481,—; NN, X *f* 15,—; MEvD, US *f* 34,—.

4 voor de zending: Amsterdam Centr. *f* 46,95; Den Helder *f* 40,50; Enschede *f* 358,93; Nieuwe Pekela *f* 142,07; Winschoten *f* 59,46; Leiden *f* 36,22; Harlingen *f* 58,46; Borne *f* 42,46; Hengelo *f*1309,06; Eindhoven *f* 742,80; Coevorden *f* 50,—; Den Helder *f* 40,73; Haarlem *f* 251,79; Groningen-Zuid *f* 440,55; Scheveningen *f* 112,30; Arnhem *f* 802,—; HGW, E *f* 7,50; JLH, V *f* 100,—; MEvD, US *f* 55,—; „Spek de Bus" *f* 150,— en *f* 77,50; Groen v. Prinstererschool, Emmen *f* 50,—; Da Costaschool, Hengelo *f* 15,-; HJvKempenschool, Groningen *f* 20,—; Pr. Christinaschool, Drachten *f* 15,—; CVO-school, Haulerwijk *f* 27,—.

5 voor het '10-cents-fonds' van de UBS: Haarlem *f* 97,44; Groningen-Zuid *f* 286,95; Scheveningen *f* 41,16; Arnhem *f* 133,—; mej. AB, G *f* 25,—; MEvD, US *f* 10,—.

6 voor het jeugdwerk van de NBJB: Winschoten *f* 25,—; Rotterdam-Centr. *f* 33,60; Almelo - Geraniumstraat *f* 63,05; Arnhem *f* 26,—; MEvD, US *f* 2,—.

7 voor het Noodfonds: Amsterdam-Centr. *f* 5,—; Hengelo *f* 714,66 (Biafra) en *f* 462,59 (Oecum. Hulp); Rotterdam-Centr. *f* 91,67; Scheveningen *f* 79,49; Harderwijk *f* 26,11; WV, A *f* 7,50; WB, E *f* 40,—.

Hartelijke dank aan alle gevers en geefsters!

Nu met september de werk- en werftijd voor onze gemeenten met haar takken van arbeid is aangebroken, wilt u natuurlijk wel graag weten hoe het er voorstaat met de vrijwillige bijdragen en wat er in dezen nog moet gebeuren. Bekijkt u dan eens goed de beide kolommen met bedragen:

	VERWACHT over 1969	ONTVANGEN is per 1 sept.
voor de E.C.U	*f* 26.000,—	*f* 12.891,01
voor de arbeid onder Spanjaarden	„ 16.250,—	„ 5.544,65
voor de opleiding	„ 36.500,—	„ 15.947,60
voor het jeugdwerk der NBJB	„ 2.000,—	„ 727,09
voor de zending	„ 60.750,—	„ 25.428,41
voor het '10-centsfonds' der UBS	„ 10.000,—	„ 3.184,79
	f 151.500,—	*f* 63.723,55

Dan weet u, dat wij al wel wat hebben gedaan, maar dat we toch met elkaar in de rest van dit jaar zo'n *f* 88.000,— moeten bij elkaar brengen voor onze gezamenlijke taken. Nu, dan maar de handen uit de mouwen, aangepakt, gewerkt en geofferd!

Giro 9260 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam.

Giro 1504 ten name van de Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten, te Amsterdam.

EUROPESE EN AMERIKAANSE BAPTISTEN-THEOLOGEN ONTMOETTEN ELKAAR IN GENEVE

Ongeveer 30 baptisten-theologen uit Europa en Amerika hebben dezer dagen in Geneve, Zwitserland een konferentie gehouden. Zij spraken samen over de verschillende gezichtspunten die op het ogenblik een rol spelen in de theologische opleiding.

De Amerikaanse deelnemers waren leden van het Uitvoerend Comité van het departement voor theologische opleiding van American Baptist Convention. Van Europese zijde namen deel: G. R. Beasley-Murray en David S. Russell (Engeland); Erik Christensen (Denemarken); Sergio Corda en J. D. W. Watts (Rüschlikon); W. Eisenblätter (W. Duitsland); N. J. Engelsen (Noorwegen); D. Lagergren (Zweden); E. Rödter (Zwitserland) en R. Somerville (Frankrijk).

Eén van de gastsprekers was onze landgenoot dr W. A. Visser 't Hooft, de vroegere sekretaris-generaal van de Wereldraad van Kerken.

De behandelde onderwerpen waren o.a.: „Baptisten en het moderne theologische klimaat"; „Theologische opleiding in de traditie van de vrije gemeente"; „Theologische opleiding in de Staatskerk en in de welvaartstaat"; „Theologische opleiding en de kontinentale theologie"; „Het gesprek met het marxisme".

Nieuwe uitgave van de N.B.J.B. KADER:

handreiking bij gemeente jeugdwerk

Dezer dagen is als een uitgave van de Nederlandse Baptisten Jeugdbeweging verschenen het boekje **Kader**, een — zoals de ondertitel luidt — handreiking bij gemeente jeugdwerk. Het boekje, dat gestoken is in een omslag dat ontworpen werd door M. Langbroek, is geschreven door de algemene vormingsleider der N.B.J.B., ds M. G. Boeschoten.

Het boekje, dat 60 pagina's telt, bevat drie delen: I Gemeente-jeugdwerk, II Het kader en III Werk in uitvoering. De delen I en II zijn min of meer theoretisch — in de zin van stellend; deel III is, zoals de titel al aanduidt, van meer praktische aard. Het blijkt ook uit de onderverdeling: al de vormen van jeugdwerk zoals dat in onze gemeenten in uitvoering is, zondagsschool - klubs - rijpere jeugd, worden er in behandeld.

Om de teneur van dit werkstuk aan te geven doen we goed een zinsnede uit deel I — waarin het gaat over het motief voor het jeugdwerk der gemeente — te citeren: „Een gemeenschap, die een stuk opvoeding en speelruimte geeft aan jongeren, biedt daarmee tevens de gelegenheid om in die gemeenschap in te groeien, zodat men er zich blijvend thuis kan voelen en er zowel gevend als ontvangend deel van uit kan maken; de Gemeente kan een werkelijk geestelijk tehuis zijn." (pag. 9).

Het komt ons voor dat ds Boeschoten met het schrijven van deze studie ons landelijk jeugdwerk een grote dienst heeft bewezen! We bevelen de bestudering en bespreking van de stof van harte aan. Niet alleen onze jeugdleiders moeten van de inhoud van Kader kennis nemen, maar ook de leden van de raden der gemeenten!

Het boekje is te bestellen bij De Vinkenhof; de prijs is nog niet bekend, maar zal zo laag mogelijk gehouden worden.

v. D.

BAPTISTEN IN PORTUGAL OPENDEN KINDERHUIS

De 'Derde baptistengemeente' van Porto, Portugal nam dezer dagen een nieuw gebouwd kinderhuis in gebruik, dat gevestigd is in een voorstad van Porto. Het nieuwe gebouw zal huisvesting bieden aan 60 jongens en 60 meisjes, in de leeftijd van 4 maanden tot 21 jaar.

Het werk van dit huis wordt financieel gesteund door Christian Children's Fund of USA and Canada.

Mededeling

Wie kan de administratie van De Christen, Dalweg 77, Arnhem helpen aan het tegenwoordige adres van de abonnees: K. Kuperus, voorheen Ben. Koelenstraat 2-III, Amsterdam, en H. Aeilkema, Schoonderloostraat 21-A, Rotterdam-7. Bij voorbaat hartelijke dank voor de medewerking!

DR HANS LUCKEY NAM AFSCHEID

Dr Hans Luckey, gedurende 20 jaar direkteur van het seminarium van de Duitse baptisten te Hamburg, heeft aan het eind van het akademische jaar afscheid genomen van de staf en de studenten van het seminarium. Hoewel zijn emeritaat reeds op 1 augustus 1968 inging heeft dr Luckey nog een jaar gedoceerd aan het seminarium; zijn vak was nieuwtestamentische theologie. Dr Luckey werd opgevolgd door dr Rudolf Thaut.

Hans Luckey begon zijn theologische studie aan het seminarie te Hamburg in 1920. Na voltooiïng van zijn studie aan de eigen school studeerde Luckey aan de universiteit. In 1929 keerde hij naar het seminarium terug als docent in de systematische theologie. Kort na de oorlog, in 1948, werd hij met de leiding van het seminarium belast. Het was zijn taak o.a. om de school na de verwoesting in de oorlogsjaren weer op te bouwen. In de jaren voor de oorlog en in de vijftiger jaren hebben meerdere van onze voorgangers hun theologische opleiding genoten aan het seminarium te Hamburg.

Dr Hans Luckey werd 25 maart 1900 te Ebersfeld, bij Keulen geboren.

LEESTAFEL

We ontvingen ook nu weer het bizonder smaakvol uitgevoerd kalendertje voor 1970 van de China Sunday School Association te Hongkong dat in Nederland door de uitgeverij Gideon te Hoornaar wordt uitgebracht. De prijs van dit kalendertje is *f* 1.25. v. D.

DE CHRISTEN

26 september 1969
84e jaargang — 40

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds M. Cohen, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga en ds H. van der Werf — Alle kopij te zenden aan de eindredakteur: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00. — **Administratie:** ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 85 - 42 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 17,— per jaar (*f* 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 22,— per jaar.

Weekblad van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland

Wanneer redt Gij de volken?

Op 20 september 1963, zes jaren geleden, hield John F. Kennedy een toespraak voor de algemene vergadering van de Verenigde Naties. Hij zei daarin o.m.: De vrede ligt echter niet alleen in letters en verdragen, maar in het hart en de geest van alle mensen. En als zij daaruit verdreven is dan kan geen wet, geen verdrag, geen overeenkomst en geen organisatie de vrede handhaven. Laten wij daarom niet al onze verwachtingen gronden op perkament en papier — laten wij er ook naar streven de vrede, het verlangen naar vrede en de bereidheid tot vrede neer te leggen in het hart en de geest van alle mensen.

Een burger van Amerika, dr M. L. King, schreef eens: Onze eeuwenoude edele droom van vrede op aarde kan nog werkelijkheid worden, niet doordat de mens alléén arbeidt, en evenmin doordat God de kwalijke plannen van de mensen vernietigt — deze werkelijkheid zal komen wanneer de mensen zo hun harten openstellen voor God, dat Hij hen kan vervullen van liefde, wederzijds respekt, begrip en broederschap. De sociale bevrijding voltrekt zich alleen door 's mensen bereidwillige aanvaarding van Gods machtige geschenk.

Niemand kan van iedereen verwachten dat hij zich voortdurend bezighoudt met de zoveel omvattende en ingrijpende problemen van de 'hier en nu' wereld. Een moeder zit meer in over de mazelen van haar kind en een man wijdt alle aandacht aan het projekt, dat op zijn tekenbord staat. De zuster rent door het ziekenhuis omdat haar patiënt een tablet moet innemen en de vertegenwoordiger bepeinst zijn produktie. Iedereen besteedt zijn aandacht aan die dingen, die met zijn eigen leven en welstand te maken hebben. Veler wereld is niet groter dan de huiskamer, dan het eigen huis, het eigen werk en het leven van eigen familie. Nu en dan wordt er wel op de deur geklopt, maar inbreuk vrezend op de harmonie op de enkele vierkante meters, roept niemand 'binnen' of wordt die deur geopend. Want buiten waait een kille wind en regeren duistere machten.

Soms dringt iets van de kilte de kamer binnen en merkt iemand op dat we toch tochtstrippen moeten laten aanbrengen. Wij vrezen de komende nachtelijke koude. Staatslieden en profeten bewegen zich bevend en rillend voort over de buitenwegen en sommigen van hen gaan angstig rond om aan deze of gene deur te vertellen dat er noodweer in aantocht is. Enigen van hen zijn wakers Gods en roepen rond: Ora et labora, bid en werk. Laat de dijken niet bezwijken.

Ik sta niet onder de invloed van de wanhopige schreeuw om vrede, die in deze maand her en der wordt geuit en neergeschreven. Het is nu, dit schrijvend, nog niet eens half augustus en gelijk zelden heeft de zon ons in de laatste weken gezegend. Alsof de nood van september er al niet maanden, jaren is. Er is in onze jaren geen uur, geen dag geweest, waarin niet mensen verhongerden, al hadden onze landen geen schuren, die groot genoeg waren om de oogsten te bergen. Er was geen dag, geen uur, waarop niet ergens een regen van lood gaten sloeg in levens en lichamen en waarop chemicaliën dodend over bos en beemd streken. Natuurlijk is het goed dat er in deze maand ekstra aandacht aan gegeven wordt. Dat we gekonfronteert worden met cijfers en citaten. Dat we weer allemaal even de koude windvlaag speuren en wakker schrikken. Niet dat er daardoor duidelijk veranderingen optreden, maar een blik op de koortsmeter kan geen kwaad. Er zullen wel vergaderingen gehouden worden in verband met vredes- of oorlogsvraagstukken. Wie weet herderlijke brieven om op de kansel voor te lezen. Hier en daar een protestdemonstratie en diverse redaktionele beschouwingen. Jammer dat men niet tot een enige dagen durend bestand kan komen, zoals in de kerstdagen, als het Kind weer door de landen gaat.

John F. Kennedy zag er toch niet zoveel licht in. Hij zei dat de vrede in het hart van de enkeling moet wonen. M. L. King verwijst ons duidelijk naar God, en de predikers zullen dat eveneens doen. En dan? Komen we er uit, af? Misschien zou er toch wat meer schot zitten in het ontwarren van de gruwelijke kluwens van ellende als elkeen radikaal de vrede stichtte. Zoals de zwarte verkondiger deed. Zoals zijn grote Leermeester hem onderwees te doen. Als ieder van ons weigerde ook maar iets te ondernemen of toe te laten wat het voortbestaan van de grote leugen ondersteunt. Is het niet verdrietig en ontmoedigend dat allen overal weten wat zou moeten geschieden om deze wereld bewoonbaar te maken en te houden en dat we konstant in de wurgende greep van de vrees moeten leven, omdat wantrouwen en hebzucht de mensen van elkaar scheidt en tegen elkaar opzet?

In deze krant hoeft niet betoogd te worden dat we vrede met hebben door het leven en het sterven van Jezus Christus en dat deze vrede het deel wordt van allen die tot Jezus komen. Wanneer zal het onweerstaanbaar bij ons doorbreken dat wij op grond van die genade ons moeten afwenden van elke strijd die de andere doodt en verderft? Hoelang zullen wij nog de gevangenen blijven van mammon, macht en mars, die onder de prachtigste dekmantels de schandelijkste praktijken handhaven en uitvoeren? Als kind leerden we het liedje: Ik wens te zijn als Jezus, maar wie zingt dat nu nog?

Huizinga

HERINNERINGEN

Het heengaan van br. J. Louw zal bij velen de bron van herinneringen geopend hebben. En velen zullen over hem gedacht hebben en gesproken. Het toont aan welk een grote plaats deze man Gods onder ons heeft ingenomen.
Anderen hebben deze broeder beter gekend dan ik. Maar aan hem denkend zocht ik naar iets van hemzelf en vond dat ook. Het is een brief uit de dagen en de lange nacht van de Duitse bezetting. Toentertijd was ik eindredakteur van De Christen.
Op *13 augustus 1942* verzond de heer F. D. J. Strooiwinder uit het Departement van Volksvoorlichting en Kunsten een brief aan mij met de volgende inhoud: Ik verzoek U Vrijdag 14 Augustus te half twaalf aanwezig te zijn op het Departement van Volksvoorlichting en Kunsten, afd. Perswezen, kamer IV.

Op 14 augustus schreef ik aan de mederedakteuren, de broeders L. de Haan, J. Louw en J. W. Weenink het volgende:

> Gisteren ontving ik van het departement van volksvoorlichting en kunsten een verzoek daar hedenmorgen te verschijnen. Aan dat verzoek heb ik gehoor gegeven.
> Ik hernieuwde mijn kennismaking met de heer, die daar momenteel de kerkelijke pers zit te schiften. Ons onderhoud droeg een alleszins vriendschappelijk karakter. Onderwerp van het gesprek was De Christen, waarvan hij enkele exemplaren bij zich had. Die waren door het leesgezelschap boven nauwkeurig onder de loupe genomen, onder hun loupe. Rode en blauwe strepen sierden uw voortbrengselen. En wat wij nu eigenlijk wilden. Verboden worden, beboet worden, in de gevangenis terechtkomen of het hoofd er bij verliezen. Ik antwoordde dat wij geen belang bij een dezer dingen hadden. Nu, hij had een zeer slecht rapport over ons ontvangen en het was alleen, omdat wij al eens eerder kennisgemaakt hadden en wij toen goed met elkaar overweg konden, dat hij mij had laten komen. Anders had hij het rapport doorgegeven naar de duitse instanties en dat betekende alle hoop te kunnen laten varen. Nu wilde hij mij uitdrukkelijk waarschuwen, voor het laatst, absoluut niets te publiceren, waarbij men ook maar enige bijgedachte kon koesteren. Bij voorbeeld is zwaar aangestreept in No. 2741 de schakels van L., waarin van een vrijheidspartij gesproken wordt; trouwens, heel die joodse toestanden zijn momenteel contrabande. In No. 2742 heeft d.H. over Gode gehoorzamen zo geschreven, dat dat allemaal wat doorzichtig is voor de „verdenkenden". Trouwens, daar zit de moeilijkheid. Ze zoeken achter alles verzet, ophitsing. Dat gaf mijn gastheer ook toe. Maar daar de zaken nu eenmaal zo staan, moeten we of nog voorzichtiger worden of sluiten. Het is wel moeilijk om te doen alsof je niet in deze wereld leeft, maar dat mogen we niet — ik bedoel hier leven en wat zeggen. We mogen alleen in het Nieuwe Testament wandelen. Hij adviseerde over de bergrede te schrijven. Waarop ik repliceerde, dat we dan in een hevig gevecht met Nietzsche kwamen. En dat is ook gevaarlijk. Nu in elk geval weten de heren er nu van. Hoe het precies verder moet weet ik ook niet, want vandaag of morgen veroordelen ze ons toch. Ze kunnen alleen maar meer door hun bril zien.

In de dagen daarop volgend kreeg ik van br. d. H(aan) een heel duidelijk artikel — hij is reeds jaren niet meer onder ons — en ik zond het hem terug. Op 19 september schreef ik hem:

> Beste mederedakteur,
> hierbij retour een deel van de kopij. Dat ik dat ongaarne doe kun je wel begrijpen. Ik laad niet graag het odium van verraad aan onze roeping en lafheid op me, maar dit durf ik niet te plaatsen. Tenzij de andere broeders, die je daar over moogt raadplegen, van mening zijn dat het moet.
> Ik ben het ook niet helemaal met je eens. In de zinsnede waar staat: „Want krachtens haar profetisch ambt neemt de gemeente het in de wereld steeds weer op voor de ontrechten, voor de onderdrukten en vervolgden". Geldt dit ‚opnemen' zonder enige beperking? En dan: hier ligt de uitdaging er dik op. Zo moeten wij misschien prediken, doch niet schrijven in een blad, dat wèl ieder kan lezen, maar niet door ieder begrepen kan worden. Jij bedoelt geen hetze, maar zo staat het er. Ook je voorpaginastuk probeerde ik door enige accentuaties en onderstrepingen voor anderen begrijpelijk te maken, maar vrees ervoor daarin geslaagd te zijn. Derhalve hierbij terug. Ik had ook al een woord als systeem geschrapt. Het kan zo niet. Meen jij, in alle liefde, van wèl, dan wil ik met genoegen het eindredakteurschap in je handen overgeven. Met alle genoegen. Ik kan me voorstellen dat je je geprikkeld gevoelt en dat je mij te angstig vindt. Stel je gerust met de andere redakteuren in verbinding en beraadslaag: ik meen het werk zó het beste te kunnen dienen.

Br J. W. Weenink schreef toen: Br de Haan's meditaties vind ik voorzichtig en goed en daarom geschikt voor opneming in ons blad. En wat het profetisch ambt der gemeente betreft, geloof ik wel, dat satan er zich aan ergeren zal. Intussen eer ik de door onszelf in het leven geroepen dictatuur met blijdschap, en ik doe zulks in weerwil van de droevige ervaring, dat sommige van mijn edelste pennevruchten kort en bondig worden doodgeknuppeld.

Uit Groningen antwoordde br J. Louw:

> Waarde broeders!
> Ik heb de ingesloten stukken met gepaste belangstelling gelezen en versta de zorg van den E.R. en de verbazing van br de Haan.
> We hebben een nieuwe figuur gekregen: de verantwoordelijke Eind-Redakteur. Dat wil zeggen: verantwoordelijk, niet tegenover Unie-Commissie of Alg. Vergadering, maar tegenover de bezettingsoverheid. Dat is ons opgelegd en dezen man mogen wij niet ongehoorzaam zijn. Wel mogen wij hem afzetten en een ander zijn plaats laten innemen. 't Gaat om de vraag: zullen we De Christen veranderen in een Mededelingenblaadje of het blad handhaven, dat wil dan zeggen: alles weglaten, wat de tegenwoordige machthebbers in Nederland den mensen niet voorgezet willen zien? Als ik die mededelingenbladen onder ogen krijg, dan zeg ik: neen, zo lang mogelijk blijve De Christen wat zij is. Aan het feit, dat wij onder dictatuur leven, zullen we ons moeten aanpassen. Ik vermoed, dat we ook na de oorlog en bij een Engels-Amerikaanse overwinning, nog wel een poosje onder een dictatuur zullen moeten leven — al zal het dan een anders georiënteerde en misschien wat makkere dictatuur zijn. Dus: aanpassen. — Dat wij in De Christen niet mogen zeggen wat o.i. alzo in de Evangelieboodschap ligt opgesloten vind ik niet zo erg. Als ik dat maar op de kansel mag blijven zeggen. Dat is heel iets anders. Daar heerst de vrijheid van het goddelijke woord. Niet in De Christen. Dat bejammeren we wel — maar die kant is de wereld nu eenmaal op gedraaid. Geduld: ze draait vanzelf weer terug.
> De E.R. heeft ook al een paar maal een reeks mooie bijdragen van mij in de geboorte doen sterven. Ik ben tevreden, als ik ze maar terug krijg (waar ik bij dezen nog eens om verzoek).
> Wat nu de stukken van br de Haan betreft, zo ben ik van gevoelen dat „Aan zeer stille wateren" met een

... ik heb geen mens ...
— Joh. 5 : 7.

Aan rustige wateren

Medemenselijkheid

Er is in de huidige theologie een nogal geruchtmakende stroming die het aksent legt op medemenselijkheid. Dat behoeft ons niet te verwonderen. Enerzijds is er de massafikatie, met oneindige vereenzaming als gevolg. Anderzijds een konfrontatie met de wereldnood als nooit tevoren.

Er ligt in het hospitaal Bethesda eeen man, die al 38 jaar ziek is. Als Jezus voor hem belangstelling toont is zijn klacht: ik heb geen mens die naar mij omziet. Ik ben vergeten. Ieder denkt aan zichzelf. Ze zien mij niet meer en lopen over mij heen. Er is geen medemenselijkheid.
Jezus betoont Zich de medemens. Hij merkt deze vereenzaamde man op en bewijst hem Zijn heil: Sta op, en wandel!

Medemenselijkheid troost en doet wonderen. Zowel in de kleine kring van vrienden en verwanten als in die grote kring die wij de wereld noemen. Een beker koud water, aangereikt in de naam van Christus, wordt door de Here God al evenzeer beloond (Mat. 10, 42 en Mark. 9, 41) als de hulp die verleend wordt om achtergelaten volkeren te ontwikkelen. „Omdat gij discipelen van Hem zijt", moet daaraan toegevoegd worden.
Dát is het motief, de bewegende kracht die waarachtige medemenselijkheid mogelijk maakt.
Waar dat motief ontbreekt zal onze medemenselijkheid — of het nu het geven van een beker koud water betreft of ontwikkelingshulp — altijd weer stranden op de klippen van zelfzucht en eigen ekonomische belangen: in het klein en in het groot, onze mikrostrukturen en onze makrostrukturen ... Want de mens kan niet medemenselijk zijn. Vanwege zijn zonde.

Er is maar Eén die tot waarachtige medemenselijkheid in staat is. Dat is Hij Die onze medemens is geworden, onze naaste, onze losser. Hij is, hoewel God, zo zeer onze medemens geworden, onze naaste, dat Hij zelfs in onze plaats stierf. Dat is pas medemenselijkheid!
Daarom, slechts in Zijn navolging — „omdat gij discipelen van Hem zijt" — zijn mensen tot medemenselijkheid in staat.
Waar dit moment van bekering tot Hem ontbreekt, waar geen ruimte is voor de wedergeboorte tot waarlijk nieuw leven, is elk appèl tot medemenselijkheid — hoe goed ook bedoeld — ijdel en tevergeefs. Maar waar Christus als Heer en Losser geloofd en beleden wordt, daar moet medemenselijkheid een vanzelfsprekende zaak zijn. Even vanzelfsprekend als de vrucht die aan de boom groeit.
„Ik heb geen mens", klaagt de mens van vandaag. Het kan een buurvrouw zijn, een kollega op het werk. Het kan een mens zijn van een ander werelddeel.
Die klacht klaagt aan, beschuldigt.
Leven de discipelen van Hem Die aller Medemens is geworden dan voor zichzelf alleen?

v. D.

---

kleine wijziging geplaatst zou kunnen worden, en geen aanstoot zal geven. De heren zijn erg prikkelbaar. Dat is te begrijpen. De toestanden worden met de week moeilijker. 't Loopt allemaal anders dan gedacht was. Elke herinnering daaraan is voor hen een speldeprik. Sparen we hen die.
„De geest der goddeloosheid" kon m.i. rustig gehandhaafd blijven, maar „We merken alle dagen", zou ik veranderen in: Alle eeuwen door en overal. Maar verder zie ik niets in het stuk, dat de heren als op zich gemunt zouden kunnen aanmerken. Maar ... de E.R. moet het weten!
De schade bij opheffing van De Christen acht ik groter dan het feit, dat we ons moeten schikken naar wat zenuwachtige en dus prikkelbare mensen. 't Is maar voor een tijd. Als de oorlog is afgelopen, moeten we ons toch opnieuw oriënteren.

Aan br De Haan liet ik al het bovenstaande schriftelijk weten. Ik schreef hem:
Het inzicht van br L. deel ik volkomen en ben met hem voor voortzetting in huidige vorm. Laten we proberen op sokken te lopen als 't op schoenen niet mag ...

Een klein brokje uit een kleine geschiedenis, niet te vergelijken met wat in die jaren, dagen over ons kwam en over zovele volken in deze wereld van ons. Het heengaan van br Louw liet mij denken aan deze korrespondentie en ieder die hem kende zal zijn beeld uit zelfs deze weinige regelen zien opkomen. Niet een felle jager, eerder een geduldige visser. Wijs en vastberaden. Een man Gods, die anderen rijker maakte.
Al onze voorzichtigheid kon niet voorkomen dat met ingang van *1 november 1942* De Christen, Orgaan van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, werd opgeheven.

Huizinga

Nieuws uit Boven-Kongo

Ook al zijn wij niet meer direkt bij het werk in Boven-Kongo betrokken, we leven toch in gedachten en gebed altijd mee met de gemeenten daar, die na de verschrikkelijke jaren van de Simba-opstand weer met vereende kracht en met een minimum aan hulp van buiten het werk hebben hervat. Het doet ons dan ook goed om van tijd tot tijd nieuws te ontvangen en door te geven, zodat we ondanks de grote afstand die ons van hen scheidt, en het feit dat onze zendelingen in Beneden-Kongo werken, toch kunnen meeleven met het werk dat ons aller belangstelling moet hebben en in 't bijzonder met hen die wij persoonlijk, direkt of indirekt, hebben leren kennen.
Vanuit Upoto bereikte ons het droeve bericht dat Elisabeth Koli, dochter van Pasteur Samuel Koli, tijdens haar vakantie bij een auto-ongeluk in Kisangi om het leven kwam. Elisabeth Koli verbleef sinds 1962 in Luik, België, waar zij na de middelbare meisjesschool te hebben doorlopen, haar studie voortzette aan de Normaalschool voor Huishoudkunde. Zij was een uitstekend studente en werkte doelbewust om zich later te kunnen inzetten voor het onderwijs van de gemeente in Boven-Kongo. Onze gedachten gaan uit naar Pasteur Koli en zijn gezin, alsook naar het werk in Boven-Kongo, dat in haar een veelbelovende toekomstige kracht verloor.
De sinds 1964 onder de meest unieke en moeilijke omstandigheden opgerichte Vrije Universiteit van Kongo in Kisangi (Stanleyville) vierde dit jaar z'n eerste lustrum. Deze zomer voltooide de eerste student zijn studie door het behalen van de graad van kandidaat in de theologie.

In juni werd er door de baptistengemeente te Yaliele, Kisangi, een doopdienst gehouden in de Kongo-rivier, tijdens welke 230 mensen hun geloof in de doop beleden. De dienst werd o.a. bijgewoond door de gouverneur van de Oost-Provincie, de burgemeester van Kisangi en door andere prominente figuren.
Naast droefheid was er vreugde. En het is vooral met grote dankbaarheid jegens God dat wij deze laatste berichten doorgeven, daar zij komen uit de stad waar precies vijf jaar geleden de „hel" losbarstte en waar duizenden Kongolezen, waaronder vele christenen, alsmede ruim honderd zendelingen en missionarissen werden gefolterd en vermoord.

Covina, Calif., U.S.A. J. ter Braak

BIJ ONS

IN DE GEMEENTE

De gemeente te EINDHOVEN heeft in de loop der jaren al vele van zijn jonge leden zien vertrekken naar seminaria, zendings- en bijbelscholen teneinde op een of andere wijze zich volledig voor de dienst van het evangelie te kunnen inzetten. Dezer dagen is vanuit Eindhoven zuster Henny de Boer vertrokken, naar het Institut Biblique in Frankrijk.

In het gemeenteblad van HOOGKERK lazen we, dat deze kleine gemeente een beroep heeft gedaan op br Van der Laan uit Muntendam om de gemeente als opvolger van br Zoer — die naar Ter Apel vertrok — te dienen. Deze broeder heeft dit verzoek ingewilligd, en is 21 september als lerend-ouderling aan deze gemeente verbonden.

Het zangkoor van DELFZIJL heeft zaterdag 17 augustus een uitstapje gemaakt naar Emden, Duitsland. Na 's morgens in de dienst van de baptistengemeente reeds te hebben meegewerkt zong het koor 's avonds in een evangelisatie-tent die met 700 personen meer dan vol was.

De gemeente te STADSKANAAL, nog niet zo lang in het rijke bezit van een gloednieuwe kerk, heeft thans plannen op stapel staan om aan de Lange Raai, in het „Plan ter Maas' een gemeentecentrum te bouwen. Voor de aktie Door Uw Grond De Zaak Gezond — om het geld voor de bouwgrond bij elkaar te krijgen — is reeds f 22.000 ingezameld. De bouwkommissie is al in onderhandelingen met een architekt.

Ds Nieman maakt in het gemeenteblad van COEVORDEN bekend, dat hij twee dagen in de week niet in de gemeente kan zijn omdat hij dan les geeft aan een Detailhandelsschool in Hoogeveen.

In ‚Gemeenteleven' van TWEEDE EXLOERMOND lazen we, dat de gemeente daar bezig is met de bouw van een nieuwe pastorie. We hebben zelfs de indruk, dat de gemeente letterlijk ermee bezig is... Veel werkzaamheden worden door doe-het-zelvers verricht.

‚Ons Forum' van SNEEK weet te vertellen, dat spoedig met de verbouwing van kerk en zalen kan worden begonnen. Als we goed zijn ingelicht — en dat zijn we! — komt er een jeugdhonk bij, met daarboven een hobby-zolder, een veel grotere hall etc. Ook zal er nieuwe verlichting in de kerk worden aangebracht.

De gemeente te ZWAGERVEEN heeft ook nog het oude kerkje in Zandbulten in eigendom. Men heeft nu het plan om dat gebouw elke zaterdagavond vanaf 7.00 uur open te stellen om er te sjoelen, te dammen, plaatjes te draaien, koffie te drinken, enz. Voor de leiding zullen steeds twee echtparen aanwezig zijn.

De gemeente te DOKKUM heeft de gewoonte om elk jaar samen een dag uit te gaan. Deze zomer ging de reis naar Gaasterland. Een van de hoogtepunten was de gezamenlijke broodtafel in een hotel in Rijs.

In LEEUWARDEN, waar de laatste jaren al zoveel aan het gemeentecentrum is verfraaid en verbeterd, is men nu bezig om een nieuwe centrale verwarming aan te leggen.

Op 1 september j.l. was het een jaar geleden dat de gemeente Zwijndrecht zijn aktiviteiten verplaatste naar DORDRECHT. Met dankbaarheid werd gekonstateerd, dat het een jaar van groei is geweest. De opkomsten in de diensten — die in de doopsgezinde kerk worden gehouden — zijn belangrijk verbeterd.

Eind oktober zal in DEN HAAG gedurende twee dagen weer een bazar worden gehouden. We weten niet waarvoor de opbrengst bestemd is, maar veronderstellen dat het nieuwe kerkgebouw nog wel wat gebruiken kan.

Dezer weken is het ledental van de gemeente te ARNHEM de 300 gepasseerd. Er werd een tweetal gedoopt en bovendien konden enkelen in de gemeente worden opgenomen. Wel een mijlpaal — zoals het cliché luidt — om bij stil te staan... Nog na de oorlog behoorde de gemeente te Arnhem tot de kleine gemeenten!

Iemand die 40 jaar of langer bij een-endezelfde baas heeft gewerkt krijgt vaak een koninklijke onderscheiding... Geen bezwaar. Maar wat krijgt iemand die 50 jaar lang onafgebroken en in grote getrouwheid De Zaaier heeft verspreid? Dit unieke jubileum ‚vierde' br Bogaard in HAARLEM. Wegens z'n hoge leeftijd moet hij er nu mee ophouden. Zo'n man moet in de krant, vinden we.

Het koffiebar-werk van Arnhem heeft waarschijnlijk meerderen in de gemeenten tot hetzelfde geinspireerd. In elk geval leven in AMSTERDAM-W. plannen om ook daar volgend jaar iets dergelijks te beginnen. We zijn benieuwd.

Het gebeurt niet zo vaak, dat hooggeleerden in onze kerken preken. Die enkele keer dat het gebeurt is dan ook wel het vermelden waard: zondagmorgen 12 oktober zal in de Martin Luther King-kapel te AMSTERDAM-C. voorgaan prof. dr M. Boertien, hoogleraar aan de Vrije Universiteit te Amsterdam. Prof. Boertien is christelijk gereformeerd en heeft vele jaren in Israël gewerkt.

Het is wel leuk om te weten: broeder E. Schalkwijk te UTRECHT, die na zijn theologische studie in Hamburg een tijd de gemeenten te Ter Apel en Zutphen diende, en o.a. zitting had in de Commissie voor de Opleiding, is benoemd tot Hoofd van het bureau der Theologische Fakulteit en de Centrale Interfakulteit (Filosofie) van de Rijksuniversiteit in Utrecht. Aldus lazen we in de domstedelijke ‚Klopper'.

Uit een berichtje in ‚Gemeenteleven' van AMSTERDAM-N. haalden we de mededeling, dat ds Broertjes ter gelegenheid van zijn verjaardag door de gemeente werd verrast met een globe... Een passend geschenk voor de, dachten we, meest bereisde voorganger!

Er komt wat tekening in de bouwplannen van de gemeente te ZWOLLE. Als alles gaat zoals men denkt zal de nieuwe kerk komen aan de Zamenhofsingel, een plaats die gemakkelijk vanuit alle stadswijken is te bereiken. De prijs van de grond bedraagt f 55.000. B. en w. van Zwolle hebben voorgesteld het oude gebouw in de Goudsteeg voor dezelfde prijs over te nemen. Men hoopt eind 1970, begin 1971 de nieuwe kerk in gebruik te kunnen nemen.

Een andere naam voor de ‚ouderwetse' bidstond? In HARDERWIJK heeft men er wat op gevonden: Midweekdienst heet het daar. 't Is dan natuurlijk wel noodzakelijk die dienst ook werkelijk midden in de week te houden.

Op 8 september j.l. was het precies 50 jaar geleden, dat de baptistengemeente van de Jac. Catsstraat te HENGELO werd gesticht. Men heeft geen speciale herdenkingsdienst willen houden; desondanks is men dankbaar voor deze halve eeuw.

v. D.

KORREKTIE

Br M. J. ter Braak te Hengelo maakt ons er op attent, dat in het In Memoriam dat we verleden week wijdden aan ds J. Louw ten onrechte Den Haag werd genoemd als zijn geboortestad. Br. Ter Braak schrijft, dat br Jan Louw te Hengelo (O.) werd geboren en met zijn ouders in 1890 naar Den Haag verhuisde.

v. D.

De Vredesweek van 1969

Voor de derde keer organiseert het Interkerkelijk Vredesberaad een z.g. Vredesweek, en wel van 21—28 september. Ontstaan in 1966, wil het IKV — door middel van studie, voorlichting en gewetensvorming — de verantwoordelijkheid van de kerken voor de wereldvrede tot uitdrukking brengen. In dit beraad participeren de Doopsgezinde Broederschap, de Evangelisch-Lutherse Kerk, het Genootschap der Vrienden (Quakers), de Gereformeerde Kerken, de Nederlandse Hervormde Kerk, de Oud-Katholieke Kerk, de Remonstrantse Broederschap en de Rooms-Katholieke Kerk.

Dit jaar luidt het thema van de Vredesweek: *Welvaar en armoede in de wereld.* Daarbij wordt de aandacht gericht op de verhouding tussen de derde wereld en de rijke landen. Bij de keuze en uitwerking van het thema werkte het IKV samen met deskundigen op het gebied van de ontwikkelingshulp, terwijl pers, radio en televisie bij de presentatie behulpzaam zijn.

Zondag 21 september j.l. werd in de meeste Nederlandse kerken een gezamenlijke kanselboodschap voorgelezen. Ter gelegenheid van de Vredesweek is in een oplage van niet minder dan 900.000 exemplaren een speciale Vredeskrant verspreid. Op tal van plaatsen worden deze week teach-ins, forumavonden, voettochten, jeugddiensten, etc gehouden. De opening van de Vredesweek 1969 was het afgelopen weekend in ‚De Meerpaal' in Dronten, Flevoland.

In samenwerking met de Protestantse Stichting tot bevordering van het Bibliotheekwezen en de Lectuurvoorziening en het Katholiek Bibliotheek- en Lectuurcentrum geeft het IKV jaarlijks enkele cahiers uit, waarin ter-zake-kundigen de diverse aspecten van de vredesproblematiek behandelen.

Uit een in de Vredeskrant gepubliceerd interview met prof. dr. J. Tinbergen een enkel citaat:

„Naar mijn mening kunnen de kerken en kan de Vredesweek er in belangrijke mate toe bijdragen, dat de wil ontstaat om het rijk-armvraagstuk op deze manier aan te pakken. We hebben al te lang gedaan, alsof het met wat kollektes en overheidshulp zou zijn op te lossen. Maar een werkelijke aanpak van dit grootste vraagstuk van onze wereld vergt de politieke wil om het op te lossen. Het is geen kwestie van kunnen, maar een kwestie van willen. Van ethiek en politiek dus. Om dat *willen* te helpen scheppen, hebben de kerken een uitgesproken taak. Dat wordt ook beseft, getuige de uitspraken van de Wereldraad van Kerken in Uppsala en van de Rooms Katholieke Kerk in b.v. de encycliek *Popolorum Progressio*".

Wie zich nader wil oriënteren, vindt een keur van informatieve en opiniërende bijdragen in de cahiers voor vredesvraagstukken, die onder auspiciën van het IKV werden uitgegeven, waarvan ik de volgende noem:

Cahier 2: *Welvaart en Armoede* ƒ 3,80
Hierin is opgenomen een artikel van Drs J. Pronk over de economische situatie in de wereld en de internationale ontwikkelingssamenwerking, alsmede de vertaling van het rapport van de conferentie in Beiroet voorjaar 1968, georganiseerd door de Wereldraad van Kerken en de pauselijke Commissie *Iustitia et Pax*.

Cahier 3: *Dienstplicht, Dienstweigering, Dienstverlening* ƒ 2,80
Dit cahier bevat de discussie met de minister van defensie over een afzonderlijke opleiding van militaire eenheden, gereed te houden door de Nederlandse regering voor V.N.-vredesoperaties, én enige artikelen over alternatieve vormen van dienstverlening (ontwikkelingswerk, sociale dienst, rampendienst).

Cahier 4: *Werken aan de Vrede, Welvaart voor de Wereld* ƒ 2,90
Met bijdragen van Prof. J. Tinbergen, Prof. J. Linneman, Dr C. P. van Andel Gzn., Dr K. Roskam, Drs J. Pronk, P. Reckman, Dr G. Zuidberg, Drs B. ter Veer e.a. over de vraag: Welke veranderingen in mentaliteit en structuren zijn er in *onze* samenleving nodig om een werkelijke internationale ontwikkelingssamenwerking mogelijk te maken?"

Literatuurlijst: *Boeken over de internationale ontwikkelingssamenwerking* ƒ 0,50
Hierin vindt men een overzicht en een critische bespreking van de Nederlandse boeken en artikelen op het gebied van ontwikkelingssamenwerking, verzorgd door Drs J. Pronk en Drs R. Picavet. Deze uitgave geschiedt in samenwerking met de Novib.

Men kan deze uitgaven bestellen bij IKV-documentatie, Parkweg 20a, Voorburg.

J.A.B.

BWA-sekretaris dr Josef Nordenhaug overleden

Maandag 22 september bereikte ons het bericht, dat dr Josef Nordenhaug — sinds 1960 algemene sekretaris van de Baptisten Wereldalliantie — op donderdag 18 september plotseling in zijn woning te Washington, D.C., USA ten gevolge van een hartaanval is overleden. De begrafenis vond plaats op maandag 22 september vanuit Calvary Baptist Church te Washington.

Ds Josef Nordenhaug werd op 2 augustus 1903 te Oslo, Noorwegen geboren. Als voorganger diende hij de gemeente in Oslo, Noorwegen en verschillende gemeenten in de Ver. Staten. Van 1948 tot 1950 trad ds Nordenhaug op als eindredakteur van The Commission, zendingsblad van Southern Baptist Convention. Van 1950 tot 1960 was de overledene president van European Baptist Seminary te Rüschlikon, Zwitserland. In 1960, tijdens het wereldkongres van de BWA te Rio de Janeiro, Brazilië, begon dr Nordenhaug zijn werk als algemene sekretaris van de Wereldalliantie. Het plan was, dat dr Nordenhaug deze belangrijke post zou blijven bezetten tot 1970 om dan opgevolgd te worden door dr Robert S. Denny die daarvoor werd aangewezen tijdens de vergadering van het Uitvoerend Comité, dat in augustus van dit jaar te Baden, Oostenrijk vergaderde.

Josef Nordenhaug studeerde aanvankelijk natuurwetenschappen aan de Universiteit van Oslo. Pas op 25-jarige leeftijd begon hij theologie te studeren aan Southern Baptist Theological Seminary te Louisville.

Dr Nordenhaug huwde in 1934 met Miss Helen Bacon Rampp. Het echtpaar had een zoon en een dochter.

Vooral door zijn bemoeienissen met het hulpwerk van de Southern Baptist Convention hebben de baptistengemeenten in Europa veel aan dr Nordenhaug te danken. Het was mede aan hem te danken, dat in de na-oorlogse jaren nieuwe kerken en andere gebouwen konden worden gesticht in Oostenrijk, Frankrijk, Duitsland, Hongarije, Noorwegen, Zwitserland en Nederland.

AMERICAN BAPTIST CONVENTION KOOS NEGER TOT PRESIDENT

Voor de eerste maal in zijn geschiedenis koos American Baptist Convention (vroeger: Northern) tijdens zijn Algemene Vergadering een neger tot president.

Dr Thomas Kilgore, voorganger te Los Angeles werd als enige kandidaat gekozen met 1200 van de 1246 uitgebrachte stemmen.

Dr. Kilgore is voorganger van 'Second Baptist Church of Los Angeles'. Tot zijn verkiezing tot president van de Conventie was dr Kilgore vice-president van de Commissie voor Binnenlandse Zending van American Baptist Convention.

„Wij kunnen (het) niet nalaten.."

Tegen de achtergrond van deze woorden zijn op vrijdag 5 september j.l. broeder en zuster Syré-Vis als zendelingen vertrokken naar Zuid-Johannesburg, Zuid-Afrika.
Zuster Syré is een dochter van de onder ons bekende broeder Vis uit Hengelo. Ze vertelde me, dat ze 28 jaar „jong" is en in 1954 door ds F. E. Huizinga werd gedoopt. Ze is maar liefst lid geweest van vier verschillende baptistengemeenten: in Hengelo, Londen, Hamburg en Darmstadt. Op dit ogenblik behoort ze, met haar echtgenoot, tot de gemeente Pinneberg bij Hamburg.
Haar man, die opgroeide in de roomskatholieke kerk, werd via de evangelisatiearbeid van de baptistengemeente te Bremerhaven bekeerd tot de Heer Jezus Christus. In 1959 werd werd hij door ds K. Eisenblätter in Bremerhaven gedoopt.
Beiden weten zich geroepen tot de buitenlandse zending. Beiden zeggen samen met de apostel Petrus: „want wij kunnen niet nalaten te spreken van wat wij gezien en gehoord hebben". (Handelingen 4 : 20).

AAN HET WERK

In het verband van de Deutsche Missionsgemeinschaft zullen zij, voornamelijk onder de gekleurde bevolking, zoals de Mulatten en Indiërs, hun werk verrichten. Dit werk zal dan bestaan uit het geven van godsdienstonderwijs aan twintig middelbare scholen in Johannesburg, het lesgeven aan een eigen avondbijbelschool, het leiden van jeugdgroepen en het houden van weekendcampagnes e.d.
Alhoewel hun arbeid voornamelijk op het geestelijke vlak ligt, zullen er toch sociale aspekten bijkomen, zoals de zorg voor a-sociale en aan drank- en verdovende middelen verslaafde jeugd.
Ze zullen gaan samenwerken met zendeling Nehls, die dit werk vijf jaar geleden is begonnen.
Hun postadres is: de heer en mevrouw Syré-Vis, c.o. „The Bible Band", P.O. Box 4756, Johannesburg, South Africa.

VOORBEREIDING

We krijgen de indruk dat broeder en zuster Syré bizonder goed toegerust vertrokken zijn. De opleiding nam acht tot tien jaar in beslag...
Broeder Syré kreeg zijn theologische opleiding aan het baptistenseminarium te Hamburg/Horn en daarna aanvullend onderwijs aan de Amerikaanse bijbelschool in Seeheim bij Darmstadt. Hij ontving diploma's van de Engelse Missionary School of Medicine, het Jeugdseminarium te Hamburg en van de Wycliff linguistic-kursus. Aan deze laatste school kreeg hij een opleiding om ongeschreven inlandse talen te kunnen definiëren en op schrift te zetten. Daarop volgden lessen in de chirurgische ziekenhuizen in Duitsland.
De training van zuster Syré doet voor die van haar man persé niet onder. Alles bij elkaar geweldig...

GEBED GEVRAAGD

Deze „nieuwe" zendelingen vragen om ons gebed. Niet het gebed dat zo vaak op een traditionele, vage, algemene wijze gebeden wordt. Zij vragen om duidelijke specifieke voorbede.
Zij vragen ons te willen bidden voor hun werk onder die studenten, die straks mee zullen werken aan de toekomst van Zuid-Afrika. Studenten, die nu met enorme problemen als de rassendiscriminatie te maken hebben.
Zij vragen ons te willen bidden voor hun werk onder die groep van jongeren, die niets van God willen weten.
Zij vragen ons te willen bidden voor een woning. Zij wonen nu „in" bij het zendingsgezin Nehls. Een gezin van zes personen.
Zij vragen ons te willen bidden voor een thuisfront, dat voldoende gebedssteun en financiële hulp zal willen geven voor hun belangrijke werk.

ENKELE OVERDENKINGEN

Als je let op de geweldige voorbereidingen die door dit echtpaar zijn getroffen dan moet je wel tot de konklusie komen dat deze mensen met al hun krachten en mogelijkheden zich hebben willen inzetten voor deze zendingstaak.
Naar mijn idee lijkt dat op de liefde waaraan Christus is te herkennen. Een liefde waaraan het offer niet vreemd is.
Wij, die in onze gemeenten de mond vol hebben van de christelijke liefde, kunnen hiervan heel wat leren. We weten dat wij allen die Christus belijden ook in Zijn dienst zijn opgenomen. Willen wij in deze dienst ons leven inzetten...?
Johannes zegt, ook aan u en mij: *„Hieraan hebben wij de liefde leren kennen, dat Hij Zijn leven voor ons heeft ingezet; ook wij behoren dan ons leven voor de broeders in te zetten".*
We zijn bizonder blij dat opnieuw mensen, die voortkomen uit onze gemeenten, zich geroepen weten tot full-time dienst aan de Heer. Toch zullen wij moeten begrijpen, dat de volgende woorden van Jezus ook voor u en mij zijn bedoeld. *„Gelijk de vader Mij gezonden heeft, zend Ik ook u".* (Johannes 20).
Als ook u zich geroepen weet, hoe en waar dan ook, beantwoordt dan die roeping met de inzet van uw leven!
In zijn scriptie betreffende zending en gemeente schrijft ds G. v. 't Wout, en hij citeert daarbij George F. Vicedom „wanneer er geen ongelovigen tot bekering komen laadt de gemeente een schuld op zich, die een verlammende uitwerking heeft op eigen geestelijk leven. Zending is daarom ook geen last, maar een levensprincipe. Het sticht en vormt het eigen geestelijk leven. Hoe meer getuigenis naar buiten des te meer innerlijke kracht".

M. Cohen

TOTAAL AANTAL BAPTISTEN IN DE WERELD STEEG MET 2,25%

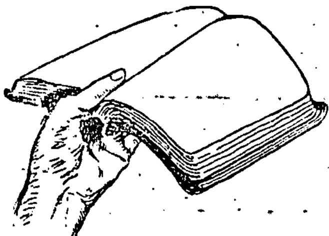
Het totale aantal baptisten in de gehele wereld steeg in 1968/'69 sneller dan het geboortecijfer. Terwijl de wereldbevolking met 1,9% toenam groeide het aantal baptisten met 2,25%.
Het totale aantal christenen in de wereld groeide met minder dan 1%.
Blijkens de statistieken van de baptisten-unies en -konventies telden de gemeenten in mei 1968 *29.817.707* leden; in mei 1969 meer dan 30 miljoen, nl. 30.487.802.
De sterkste groei vertoont Zuid-Azië, n.l. 20,5%. Deze sterke percentuele groei is vooral te danken aan Indonesië — waar het ledental van 4.886 tot 15.114 groeide — en aan Nieuw Guinea (Australisch), van 4.235 tot 13.500.
In Zuid-Amerika werd gedurende het laatste jaar een groei van 7,2% geregistreerd. De verschillende konventies in Noord-Amerika groeiden in ledental met totaal 556.862, of 2,09%. Noord-Amerika telt 27.160.091 baptisten, dat is 90% van het wereldbaptisme.

Statistische vergelijking 1968 en 1969

	1968	1969	+/—
Afrika	471.856	487.486	15.630+
Azië	960.938	987.709	26.771+
Europa	1.157.432	1.183.730	26.298+
Midden-Amerika	214.363	214.274	89—
Midden-Oosten	1.068	1.001	67—
Noord-Amerika	26.603.129	27.160.091	556.962+
Zuid-Azië en Australië	111.873	134.886	23.013+
Totalen	29.817.707	30.487.902	670.195+

MEER GEDOOPT MAAR MINDER LEDEN BIJ BAPTISTENGEMEENTEN IN FRANKRIJK

Hoewel in 1968 meer personen werden gedoopt is toch het ledental van de baptistengemeenten in Frankrijk gedaald. Er werden **143** personen gedoopt: in 1967 **112.** Er zijn 21 gemeenten met een totaal ledental van 2400; 50 minder dan in 1967. Vier zendelingen werken in Kameroen in dienst van het Europese Baptisten Zendingsgenootschap. De gemeenten droegen in 1968 Fr. 15.365 bij voor de zending van de EBM.

Wat zullen we lezen?

zondag	28 sept.	Lucas 14 : 1-11	Zo hoort het
maandag	29 sept.	2 Petrus 1 : 1-11	Houd wat u hebt
dinsdag	30 sept.	2 Petrus 1 : 12-21	Een veilige gids
woensdag	1 okt.	2 Petrus 2 : 1-11	Valse profeten
donderdag	2 okt.	2 Petrus 2 : 12-22	Dat komt ervan
vrijdag	3 okt.	2 Petrus 3 : 1-10	Als een dief
zaterdag	4 okt.	2 Petrus 3 : 11-18	Gegronde verwachting

Diaconale conferentie een groot sukses

Zaterdag 12 september: een stralende dag.

Verder: veel mensen op weg naar De Strubben in Schoonloo. Mensen uit Amsterdam en Alkmaar, uit Sneek en Enschede. Mensen, die een paar uren op deze dag bezig wilden zijn met de vraag: Wat kunnen wij, en wat moeten wij als gelovigen doen in deze wereld, en in deze tijd?

Ds N. J. van Beek ontving de ongeveer zeventig deelnemers en deelneemsters in een zaal van het nabij gelegen hotel-pension Hegeman met een blij en indringend woord over Jac. 1 : 27 „Zuivere en onbevlekte godsdienst voor God, den Vader, is: omzien naar wezen en weduwen in hun druk en zichzelf onbesmet van de wereld bewaren".

OMZIEN, dát wordt van de gelovige gevraagd. Omzien naar weduwen en wezen, dus naar mensen, die een stuk van hun leven zijn kwijtgeworden. Omzien, dat is zien, en daarvoor heb je open ogen nodig. Open ogen én een liefdevol hart, die horen tezamen. En die moeten op de mens gericht worden; we hebben het immers altijd met mensen, schepselen Gods, te doen. Mensen, voor wie Christus gestorven is. Grijp toch de kansen, aldus spreker.

Met het zingen van dit lied werd de overgang gemaakt naar de eerste spreker van deze dag, br Hageman van Oude Pekela, leider van een dienstencentrum aldaar. Deze zou spreken over het maatschappelijk werk, vroeger en nu. Dat heeft hij ook gedaan, en wel zodanig, dat aansluitend een goede discussie ontstond, waarin tenslotte heel scherp de vraag naar voren kwam: Wat kunnen onze diakenen vandaag de dag nog doen? En daarbij werd dan ook aan de diaconessen in onze gemeenten gedacht.

Het bleek ons, dat er inderdaad nog zeer veel door deze mensen te doen is. Zij kunnen allerlei initiatieven ontwikkelen ten bate van mensen, die hulp nodig hebben. Daartoe behoren zij op de hoogte te zijn van de mogelijkheden, die door allerlei sociale voorzieningen, door regering en parlement geschapen, geboden worden. De taak van de diakenen en de diaconessen kan een verwijzende zijn: verwijzen naar de geëigende instanties voor deze en gene nood.

Verder stelt het maatschappelijk werk, ik bedoel: verder stellen de maatschappelijke werkers en werksters prijs op vrijwillige krachten, die mée willen helpen in het begeleiden van „gevallen", die door de diensten voor sociale zaken behartigd worden.

Dat deze discussie voor Tabitha aanleiding zal zijn tot nadere bezinning op de vragen, die opgeworpen zijn, is duidelijk.

Na de middagpauze, waarin een bord soep geserveerd werd (en béste) sprak br E. de Haan, Beerta, penningmeester van Tabitha, over drie punten: We hebben in eigen kring veel mensen, die met de medemens bezig zijn door hun beroep: wijkverpleegsters en maatschappelijk werkers, bejaardenverzorgsters enz. Zou het niet wenselijk zijn al deze mensen samen te brengen in een of ander contact, opdat onze gemeenten van hun kunde en gaven kunnen profiteren?

Het tweede punt was: We hebben kader nodig, en niet te vergeten ook topkader voor de dirigerende taken in onze tehuizen.

Het derde en daarmee samenhangende punt was: Moeten wij niet de opleiding van jongemensen in deze dienstverlenende sociale/diaconale arbeid bevorderen? En hoe?

In de discussie kwam sterk naar voren, dat veel van onze jongemensen geïnteresseerd zijn in een beroep, dat hen met de hulpbehoevende medemens in aanraking brengt. Maar velen weten niet, welke mogelijkheden er zijn. Op dit terrein zou Tabitha voorlichtend kunnen werken. In onze tehuizen zouden we de mogelijkheden moeten scheppen, om deze jongemensen te helpen.

Dat over deze dingen nog niet het laatste woord gesproken is, is zeker. Allerlei vormen van diaconaal werk zijn nog mogelijk. Het is echter van groot belang, dat we weten, welke mensen we hebben om dit werk te doen. Er zijn twee mogelijkheden: We kunnen een bepaald soort werk starten en dáárna het personeel en de leiding zoeken, of: We kijken welk personeel en welke bekwaamheden we hebben, en gaan dáárna een stuk werk opzetten.

Dat de vraag naar voren kwam: Moeten wij als baptisten op eigen houtje werken, of is het beter met andere protestanten samen te werken? was haast onvermijdelijk. Het tweeledige antwoord daarop was duidelijk: We hebben een taak voor onze eigen mensen, die op de een of andere wijze steun en hulp behoeven, én: We moeten als gemeenten bezig zijn in deze wereld, en ons daarbij offers willen getroosten.

Laatste spreker was de secretaris-administrateur van Tabitha, die een overzicht gaf van de gang van zaken tot nu toe op De Strubben, ons rusthuis in Schoonloo.

Daaruit bleek, dat tot nu toe 52 mensen geholpen zijn. Er is veel ervaring opgedaan, en uit deze ervaring is geleerd. Deze ervaring zal ook voor de naaste toekomst mede het beleid bepalen. Dat wil heel duidelijk zeggen, dat het werk op De Strubben twee kanten heeft: Er is het verschaffen van rust en herstelmogelijkheden aan rust- en herstelbehoevenden, én er is het verschaffen van plaats/onderdak aan bejaarden, die om urgente reden niet meer zelfstandig kunnen wonen, en geplaatst moeten worden in een bejaardentehuis of in een verpleegtehuis. Dit laatste werk geeft De Strubben ook het karakter van een hospitium, een „herberg"; een plaats voor mensen, die onderweg zijn.

Daaraan bestaat behoefte, en in die behoefte willen we voorzien.

Het was tegen drieën, dat ds Van Beek met een kort slotwoord en een hartelijk dankgebed deze conferentie sloot. We hebben het gevoel dat het een vruchtbare dag was, waardoor de voorbereidingen rijkelijk beloond zijn. We staan nog maar aan het begin, zo hopen we. We zullen het toejuichen, als in onze gemeenten over deze dingen wordt nagedacht. Het Tabitha-bestuur staat open voor suggesties en wil graag ook op plaatselijk vlak meedenken.

We moeten ómzien, niet alleen naar achteren, maar naar álle kanten.

Ploeger

EEN VOORGANGER VERZUCHT . . .

„Over komkommertijd gesproken. Het schijnt ten aanzien van de tweede dienst op zondag in de gemeente steeds komkommertijd (= tijd voor televisiekijken, gezellig koffieleuten en wat dies meer zij) te zijn. Een onbegrijpelijke zaak, als u het mij vraagt. Helaas vragen zij die in genoemde dienst nooit komen, mij er nooit naar. En dat geeft ook te denken . . ."

DEELNAME AAN BWA-CONGRES IN TOKIO

Zij die belangstelling hebben om eventueel deel te nemen aan het congres van de Baptisten Wereld Alliantie te Tokio, van 12 tot 18 juli 1970, worden verzocht zich *ten spoedigste* te wenden tot de algemene secretaris van de Unie, ds Th. van der Laan, Dalweg 77, Arnhem. Zij die bereid en in staat zijn ongeveer f 2500,— à f 3000,— te besteden voor dit doel zullen eventueel kunnen vliegen met een chartervlucht vanuit Amsterdam.
Vele Europese baptisten hopen op deze manier relatief „goedkoop" naar Tokio te kunnen vliegen. Indien u belangstelling hebt wilt u dan *per omgaande* reageren aangezien de chartermaatschappij per 1 oktober a.s. wil weten of er wel 180 passagiers zijn. (telefoon van alg. secr. 085-423007).

Th. van der Laan

RADIOKERKDIENST

In enkele gemeentelijke periodieken lazen we, dat op zondag 28 september een dienst per radio (Konvent van Kerken) zou worden uitgezonden vanuit de baptistengemeente te Delfzijl.
Door omstandigheden is dit gewijzigd. De uitzending vanuit Delfzijl zal nu plaatsvinden op zondagmiddag 12 oktober a.s.

NBJB-CAMPING IN TWENTE

Aan Onze Gemeentebode van Hengelo (O.) ontlenen we het bericht, dat zeer waarschijnlijk volgend jaar de camping Den Borgh, gelegen tussen Eibergen en Rekken, onder auspiciën van de Jeugdraad der NBJB in gebruik zal worden genomen. Deze camping kan voorlopig voor twee jaar worden gehuurd, waarna de gelegenheid bestaat het kontrakt met acht jaar te verlengen.

ADVERTENTIES

Op D.V. maandag 6 oktober 1969 hopen wij met onze ouders

G. OP 'T HOLT
G. OP 'T HOLT-HOOIER

hun 25-jarig huwelijk te gedenken.

Dat zij voor ons nog lang gespaard mogen blijven is de wens van hun dankbare kinderen.

Jannie en Sjoert en Gerda
Jan
Rika en Reinhard
Bettie
Harma

Muntendam, Kerkstraat 29.
Receptie zal worden gehouden in het Jeugdgebouw aan de Nieuweweg, Muntendam.

Na een korte ziekte heeft de Heer tot Zich genomen onze broeder

KEIMPKE CORPORAAL

in de leeftijd van 78 jaar.

„Zalig hij die in dit leven Jacob's God ter hulpe heeft".

20 september 1969

Baptistengemeente
Pernis/Hoogvliet.

Hierbij betuigen wij onze hartelijke dank voor de vele blijken van belangstelling bij ons 50-jarig huwelijk ondervonden.

S. METZ
A. METZ-FIETJE

Musselkanaal, Schoolkade 74.

DE CHRISTEN

3 oktober 1969
84e jaargang — 41

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds M. Cohen, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga en ds H. van der Werf — Alle kopij te zenden aan de eindredakteur: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — **Administratie:** ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 85 - 42 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 17,— per jaar (*f* 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 22,— per jaar.

Weekblad van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland

Is er bij u vreugdevolle verwachting?

Verwacht ù verhoring van uw gebeden?
Ziet ù uit naar Gods reaktie op uw gebed?
Iemand zei eens: „alleen een dwaas verwacht een antwoord”.
Ik zou willen zeggen: „alleen een dwaas verwacht geen antwoord op een oprecht gebed!”
Belt ù dan aan bij een leeg huis? We weten toch dat onze hemelse Vader altijd thuis is? Als je dan belt dan verwacht je toch dat de deur zal open gaan? Als je bidt dan weet je toch dat je voor God komt te staan en dat hij zal luisteren naar je boodschap?

ZONDER VERWACHTING....

ben je als iemand die een cheque presenteert en niet wacht op de verzilvering. Dan ontvang je niet wat al van te voren bestemd was, speciaal voor jou. Dan bega je zogezegd een dwaasheid. Zonder verwachting is iemand die een brief schrijft, maar de post verbiedt hem te verzenden.

Velen twijfelen niet aan de macht van God maar wel aan Zijn bereidheid en verlangen hen een sprankelend christenleven te schenken. Ze weten het niet of zijn het vergeten, dat hun hemelse Vader hen op een overweldigende wijze wil goed doen...

Is het niet ònze God die geciteerd wordt met de woorden: „Ik weet welke gedachten ik over u koester...” De vraag echter is: weten wij er ook iets van?

Dat magnifieke woord van Paulus uit Romeinen acht betekent voor ons iets voortreffelijks. Hier is het:

„Hoe zal Hij, Die zelfs zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar voor ons allen gegeven heeft, ons met Hem niet a l l e d i n g e n schenken?”

Ga nu, op dit moment, bij u zelf na of u gelooft in de almacht èn in de bereidheid èn in het verlangen van God u „alle dingen” te schenken.

Ja, we geloven in de Heer Jezus Christus. We noemen ons kinderen van God. Eén zeer belangrijke vraag is: wat verwachten wij (nog) van God!?

Is de vreugdevolle verwachting uit uw geloofsleven weggegleden? Is het alles een beetje duf, een beetje statisch geworden?

Leven zonder verwachting is als een bloem die „eeuwig” in de knop blijft...

Laat toch de bloem van uw geloof, uw verwachting, openbloeien. De zon van Gods goedheid is lang geleden reeds opgegaan. „Hem nu, die blijkens de kracht, welke in ons werkt, bij machte is oneindig veel meer te doen dan wij bidden of beseffen, Hem zij de heerlijkheid...” Dat zijn woorden die Paulus schreef aan de Efeziërs. Het zijn woorden die vandaag voor ù bedoeld zijn!

Die sfeer van verwachtingloosheid moeten we uitbannen. We willen blij gaan verwachten, uitzien naar Gods scheppend en herscheppend werk, ook in ons persoonlijk leven.

Het lijkt wel of David zich zelf een bevel geeft wanneer hij schrijft: „Waarlijk, mijn ziel keer u s t i l tot God, want v a n H e m i s m i j n v e r w a c h t i n g”.

WE WILLEN ERUIT!

We willen wèg uit een uitgedoofd christenleven, waar het alles koel, traditioneel en statisch toegaat. Wèg, uit een leven dat èn voor onszelf èn voor hen die de Heer niet kennen, onaantrekkelijk is. In mijn verbeelding hoor ik Jezus zeggen: ben Ik nu gestorven voor een dergelijk dor, droog christelijk leven?

IEDERE MORGEN!

De bedoeling van deze overdenking is om op een practische en concrete wijze een richting aan te geven naar een verwachtingsvol leven.

Keith Miller schreef: „De kerk bekijkt de dingen te zeer vanuit een wijsgerig oogpunt. En wie niet uitgaat van de werkelijkheid loopt de kwade kans zich in theoretisch geredeneer te verliezen”.

Het geloof is n.l. een overweldigende zaak; alles omvattend. Oldham heeft gezegd, en ik geloof dat hij volkomen gelijk heeft: „Geloof is geen ervaring naast al onze andere ervaringen, het is de herschepping van het gehele complex ervaringen”.

Christus heeft ons een weg willen wijzen. Langs die weg ontmoeten wij God, met alle gevolgen van dien. De vervreemding die tussen God en mens bestaat wordt dan opgeheven. Hij wil aan ons zijn rijkdom kwijt...

Nu gaan wij bidden en ook verwachten. We gaan ervaren dat onze matheid en moedeloosheid verjaagd worden. We gaan een nieuwe vitaliteit beleven. Een nieuwe dynamische kracht. Jesaja doorzag het. Jesaja geeft deze hoopvolle bemoedigende gedachte aan ons door wanneer hij schrijft: „Zij die de Here verwachten putten nieuwe kracht”. Dan gaan we door, dan komen we verder, niet van de ene opwekkende dienst tot de volgende goede samenkomst, doch „van kracht tot kracht”.

Iedere dag, begonnen in een sfeer van vreugdevolle verwachting wordt een goede dag... Zo 's morgens, voordat je aan het werk gaat wil je je dan bewust, ja heel bewust opstellen voor de Heer. Ik hoor dan me zelf zeggen: „God U bent mijn hemelse Vader. Ik ben uw kind. Ik wil mij gedragen als een kind; als uw kind; dan stel ik U in de gelegenheid zich als een zorgende Vader in mijn leven te manifesteren”. Dan ga je vertellen wat er zo'n beetje aan de hand is. Je mag rustig alles voor de Heer uitstallen. Daar zal toch ook ons vertrouwen in Hem uit moeten blijken?

Beter dan David kan haast niemand het zeggen wanneer hij schrijft:

„Here, 's morgens hoort gij mijn stem,
's morgens leg ik het U voor en zie uit”.

Dàt is verwachting. Dàn leeft u in vreugdevolle verwachting!

„Goed is de Heer voor wie Hem verwachten”, zegt Jeremia ons!

M. Cohen.

Samenwerking met de universiteit

Enkele weken geleden verschenen in de pers berichten over het totstand komen van een samenwerking tussen de faculteit der godgeleerdheid van de Rijksuniversiteit te Utrecht enerzijds en de Katholieke Theologische School Utrecht te Huis ter Heide, het Seminarie van de Oud-Katholieken te Amersfoort en het Seminarie van de Baptisten te Bilthoven anderzijds. In sommige bladen werd al gesproken van „integratie" van al deze instellingen, al werd niet aangeduid wat daaronder zou moeten worden verstaan.

Om mogelijke misverstanden te voorkomen of weg te nemen is het goed om de plaats van De Vinkenhof in bovengenoemde ontwikkeling duidelijk te maken. Reeds vanaf het eerste begin in 1958 heeft de C.v.d.O. bevorderd dat diegene van onze studenten die in 't bezit waren van een diploma gymnasium of staatsexamen a, de academische examens in de theologie aflegden. Daarnaast hebben studenten die deze vooropleiding misten steeds enkele colleges aan de universiteit als toehoorders gevolgd. Dit laatste is geleidelijk uitgegroeid zodat mettertijd van een regelrecht gebruikmaken van de theologische faculteit gesproken kan worden. De beleidsnota die de C.v.d.O. in 1967 aan de Algemene Vergadering te Drachten presenteerde en door de A.V. met algemene stemmen is aanvaard, weerspiegelt deze ontwikkeling. In deze nota wordt onderscheid gemaakt tussen de algemene theologische vakken waarin geen baptistische vorming behoeft te worden nagestreefd, en de bijzondere vakken waarin het eigen karakter van de opleiding tot uiting dient te komen. Voor de algemene vakken kan, zo stelt de nota, van de universiteit gebruik worden gemaakt, de bijzondere vakken dienen in seminariumverband te worden gegeven. Om deze gebruikmaking van de universiteit in geregelder banen te leiden heeft de C.v.d.O. dit voorjaar de theologische faculteit officieel verzocht onze studenten die geen candidaatsexamen kunnen afleggen, wel toe te laten tot de tentamens, zodat zij aan de rector het bewijs van hun vorderingen kunnen tonen. Officieus gebeurde dit hier en daar reeds. Aan dit verzoek heeft de faculteit gaarne voldaan, zodat nu onze studenten met een tentamenbriefje van De Vinkenhof naar de utrechtse hoogleraren trekken om dit naderhand, voorzien van een cijfer en een handtekening, weer bij de rector in te leveren.

Aan de andere kant is het zo dat door een wijziging in de toelatingseisen van de universiteit en door het in leven roepen van een eigen universitaire vooropleiding in de oude talen, voor meer van onze studenten dan vroeger de mogelijkheid bestaat het candidaatsexamen af te leggen. Voor deze vooropleiding is immers een HBS- of volledige kweekschoolopleiding voldoende. Het laat zich dus aanzien dat in de toekomst meer studenten dan vroeger het candidaatsexamen zullen afleggen.

Samenvattend kan men stellen dat de samenwerking tussen De Vinkenhof en de theologische faculteit er al was en er is wat onze opleiding betreft dan ook feitelijk niets veranderd. Alleen viel de officiële bekrachtiging van de reeds gegroeide samenwerking samen met de nieuwe ontwikkelingen die de Kath. Theol. Hogeschool Utrecht en het Oud-Katholieke Seminarie te Amersfoort betreffen, en is samen daarmee in het nieuws gekomen.

Zal deze samenwerking op de duur De Vinkenhof overbodig maken? Integendeel, zij zal de eigen rol en taak van De Vinkenhof slechts duidelijker doen uitkomen. Want De Vinkenhof blijft de plaats van de eigen baptistische vorming, op dogmatisch, historisch en practisch terrein. Vooral op dit laatste gebied zal de nadruk moeten liggen. Dat is ook reeds gebleken uit het gemeenschappelijk voorstel van de U.C. en de C.v.d.O. tot benoeming van een docent voor de practische vorming van de a.s. voorgangers en van het verdere kader in ons werk, een voorstel dat jammer genoeg nog geen meerderheid kon halen.

Daarom blijft ook in de toekomst De Vinkenhof essentieel in ons opleidingsbestel. De Kath. Theol. Hogeschool en het Oud-Katholieke Seminarie zullen, als de ontwikkeling gunstig is hun eigen gebouwen opgeven en accommodatie krijgen in het nieuwe universiteitscentrum De Uithof waarin de theologische faculteit sinds deze zomer is gevestigd. Voor ons is dit echter geen punt van overweging geweest. De Vinkenhof blijft wat het is, seminarium voor de voorgangersopleiding, en het zal, naar ik nog steeds vurig hoop, uitgroeien tot wat het van oorsprong bedoeld was te worden een centrum voor practische, geestelijke en theologische vorming voor heel ons werk. Maar dit laatste valt eigenlijk al buiten het bestek van dit artikel. Misschien zal pas een volgend geslacht er rijp voor zijn.

Om terug te komen tot de theologische faculteit, het is denkbaar dat door de komende samenwerking met de andere partners (r.k. en oud-kath.) op de duur het evangelisch-reformatorisch karakter van de theologische faculteit, dat thans boven iedere twijfel is verheven en dat deze faculteit zo uitnemend aanvaardbaar maakte voor ons, verloren zou gaan waardoor verdere samenwerking met de faculteit voor ons onmogelijk zou worden. Hoewel ik hiervoor niet bang ben — de redenen daarvoor hoop ik binnen niet al te lange tijd in een afzonderlijk artikel uiteen te zetten — is voor ons dan altijd de weg terug naar een opleiding geheel op De Vinkenhof open, ook al zal dit van onze gemeenschap grotere offers vergen dan zij nu voor onze opleiding brengt.

J. Reiling

De Commissie der Unie vergaderde

Midden vorige maand kwam de Commissie der Unie in nieuwe samenstelling bijeen om zich bezig te houden met een gevulde agenda. Daar vijf van de aanwezige negen stemhebbende U.C.-leden in mei van dit jaar als nieuwe leden werden gekozen door de A.V. of door hun respectieve Permanente Commissies, had deze vergadering vooral een oriënterend karakter. Broeders die allicht over allerlei verschillend denken zullen elkaar moeten vinden in allerlei voorstellen, rapporten en projecten. Evenals we in de gemeente tijd moeten nemen om naar elkaar te luisteren, doen we dit ook in de U.C. We hebben een hele dag in het gastvrije Hengelo (O.) vergaderd en we zullen nogmaals op 5 november samenkomen om de niet afgewerkte agenda verder te bespreken.

Laat mij hieronder enkele besluiten van de september-vergadering aan u doorgeven.

Werkgroep Theologisch Beraad

De Algemene Vergadering te Eindhoven besloot tot instelling van een Werkgroep voor Theologisch Beraad bestaande uit broeders van uiteenlopende theologische opvattingen. In plaats van te wachten tot de volgende A.V. heeft de U.C. besloten om de gemeenten schriftelijk te laten stemmen over de samenstelling van de werkgroep zodat deze zijn werk nog ruim voor de komende A.V. zal kunnen beginnen. De gemeenten/raden zullen kunnen kiezen uit tien namen waaruit dan vijf candidaten gekozen moeten worden. Binnenkort zullen de gemeenten hier over meer vernemen.

Tweede Aktie „Kom over de Brug"

Zowel de Unie Commissie als ook de Unie Zendings Commissie werden benaderd door de Stichting Zending en Werelddiakonaat met de vraag of wij

Aan rustige wateren

Wat is het leven waard?

De Israëlieten van twintig jaar en daarboven werden geregeld geteld. Dat schijnt een wat gevaarlijke aangelegenheid te zijn, want ieder moet een zoengeld geven, opdat er geen plaag komt onder het volk bij de telling. Mogelijk is het omdat bij de telling er aan de mensen bijzondere aandacht wordt gegeven, ook door God, en Hij als het ware eraan herinnerd wordt dat zij zondaars zijn. Mogelijk is het omdat bij de telling door de leiders van het volk zou kunnen worden gezegd: zoveel volk hebben we; terwijl God zou zeggen: het is mijn volk! Wanneer ieder zijn leven mag behouden, moet een zoengeld worden betaald aan de Eigenaar! Zo worden immers ook de eerstgeborenen gelost. Zij behoren God toe, zouden moeten worden geofferd, maar er wordt een offer in hun plaats gebracht. Ze worden vrijgekocht.

Allerlei oudtestamentische gebruiken komen tot hun volheid als Jezus sterft en opstaat. Ook dit gebruik van het zoengeld bij de telling komt in Christus tot zijn volle betekenis. Wie bij het volk van God wordt geteld is vrijgekocht met het bloed van Jezus. Het verschil is alleen dat niet wijzelf het geld aandragen, maar dat Jezus, die ons vertegenwoordigt, zijn bloed brengt als zoengeld. God telt ons op ons geloof bij zijn volk, en daarom vallen wij niet onder de plaag, het oordeel, omdat Jezus het zoengeld voldeed. Het zoengeld was een gedachtenis voor het aangezicht des Heren ter verzoening. Jezus' aanwezigheid in de hemel is als het ware een voortdurende herinnering voor God aan zijn genadige vergeving, aan de verzoening die tot stand is gebracht, en aan het feit dat wij bij zijn volk geteld zijn. Overigens is het tegelijk voor ons een duidelijke herinnering dat we niet moeten denken dat ons leven van ons is. Het behoort God toe, en dat we nog leven, ja, dat we zelfs voor God mogen leven door de Heilige Geest, hebben we te danken aan Jezus' zoenoffer voor ons.

Opmerkelijk is het dat alle getelden hetzelfde zoengeld betalen! De rijke betaalt niet meer, en de arme niet minder dan het vastgestelde bedrag. Voor God hebben wij in wezen allemaal dezelfde waarde. Ons leven is van gelijke waarde. Er is verschil in rang en stand in de wereld, en zelfs in de gemeente merk je nog wel eens onderlinge verschillen. Maar voor God is het leven van alle mensen evenveel waard. Dat wil zeggen: voor de verzoening van alle mensen is dezelfde losprijs nodig. Als het op betalen aankomt zijn we allemaal evenveel waard. Bij het Avondmaal word je daar ook al aan herinnerd: we leven allemaal bij de gratie van Christus' verbroken lichaam en zijn vergoten bloed. Het is wel eens goed elkaar zó aan te kijken.

Het geld van de verzoening werd gebruikt in de dienst in het heiligdom. Dat gebeurt ook met het zoenbloed van onze Heer. Het is werkzaam in ons, in de Gemeente om de verzoening te laten doorwerken zodat we werkelijk God van dienst zullen zijn. Door Christus' vlees te eten en zijn bloed te drinken verkondigen we zijn dood; daardoor zijn we betrokken bij de dienst der verzoening. Wij zijn bij 't volk van God geteld om er aan mee te werken dat alle mensen te weten komen dat Gods vergevende liefde zich uitstrekt tot hen allen.

Rotterdam-Z. P. v. d. Werf

---

opnieuw willen deelnemen aan een tweede KOM OVER DE BRUG-aktie die waarschijnlijk in 1971 gehouden zal worden. Zowel U.C. als U.Z.C. hebben hierop positief gereageerd en namens onze gemeenschap werden de predikanten Euwema (Vroomshoop) en Jansma (Arnhem) benoemd tot leden van het nieuwe bestuur van de stichting.

Ds B. Stuut

Wij hebben geen dominees die volgens een bepaald artikel van een of ander kerkelijk wetboek beroepen zijn. Toch hebben we wel een zgn. Reglement op Ambten en Diensten waarin we een paar afspraken rondom voorgangers hebben vastgelegd. Zo zijn we o.a. met elkaar overeengekomen dat beroepbaar gestelden die binnen drie jaar geen beroep hebben ontvangen of geen beroep hebben aanvaard geacht worden van hun beroepbaarstelling te zijn vervallen. Nu zijn daar weer een paar uitzonderingen op zoals predikanten die in de Unie een bepaalde dienst verrichten en ook legerpredikanten; daarnaast zegt art-8c dat er ook bijzondere gevallen kunnen zijn, ter beoordeling van de Unie-commissie. De U.C. heeft nu uitgesproken dat het voorgangerschap van br. B. Stuut, die voorganger is van de gemeente Weener-Ditzumerverlaat-Wymeer, Duitsland zo'n bijzonder geval is. Zijn beroepbaarstelling vervalt dus niet ook al dient hij geen Nederlandse Baptistengemeente. Integendeel, indien alles naar wens zal verlopen in de gemeentelijke arbeid zal de Commissie voor de Opleiding, die broeder Stuut de komende jaren zal begeleiden, de erkenning van br Stuut als Unie-predikant voorbereiden. Dit betekent dus dat broeder Stuut in principe weer beschikbaar is voor onze gemeenten na deze erkenning.

Ontmoetingsdag in 1970

De Toogdag op 14 september 1968 in een grote tent in Epe is zo goed bevallen dat de A.V. te Eindhoven de Unie Commissie heeft verzocht op geregelde tijden zo'n ontmoetingsdag te houden. De U.C. is van mening dat 1970 een goed jaar is om weer eens samen te komen aangezien het Nederlandse Baptisme dan 125 jaar zal bestaan. De U.C. heeft in principe besloten tot een grote ontmoetingsdag in begin september 1970, ergens in de buurt van de stad Zwolle zodat alle gemeenten niet al te ver behoeven te reizen. De U.C. heeft een voorbereidingscommissie benoemd waarin de volgende leden zitting hebben: Ds M. Cohen, predikant te Zwolle, ds H. P. de Boer, voorzitter van de commissie die de vorige toogdag heeft georganiseerd (L.P.C.), ds Ph. Lindeman Wzn, secretaris van de E.C.U. en de algemene secretaris der unie. De commissie hoopt binnenkort zijn eerste vergadering te houden. Mocht u bepaalde goede suggesties hebben, schrijf ze dan eens op en zend ze aan het algemeen secretariaat van de unie. De commissie zal ze niet alle kunnen volgen maar kan er ongetwijfeld toch zijn winst meedoen.

Benoemingen

In de september-vergadering van de U.C. worden ieder jaar in de verschillende vacatures van stichtingsbesturen en subcommissies leden benoemd. De volgende benoemingen werden dit jaar gedaan: W. M. Kloetstra van Noordbergum werd voor een tweede periode benoemd in het bestuur van de U.B.S.; S. H. van der Werf te Sneek werd benoemd tot lid van het Pensioen- en Invaliditeitsfonds; H. Bijleveld, voorganger van de gemeente te Heerenveen, werd herbenoemd in het bestuur van de Stichting Diaconessenhuis Tabitha; in de plaats van Ph. Lindeman Wzn. werd tot lid van de Unie Radio en Televisie Commissie benoemd M. G. Boeschoten te Bunnik; G. Planting werd herbenoemd tot lid van de Vertrouwenscommissie; in de vacature W. Modderman werd in de Financiële Commissie der Unie benoemd A. Bosma te Arnhem. In de vertegenwoordigingen kwam geen verandering. De broeders die zich hebben laten candideren door gemeenten voor het bestuur van het Pensioen- en Invaliditeitsfonds worden bij deze hartelijk bedankt voor hun bereidwilligheid daartoe.

Th. van der Laan

zand en zaad

Van Hengelo naar Scheveningen en dus ook van daar naar hier heb je drie uur nodig. In die tijd dwars door Nederland. Per trein, het laatste stukje per auto. Ik was aan de kust voor een avonddienst, mede opdat de lezers(essen) van De Zaaier de gestalte van de eindredakteur konden zien, zijn stem en stijl horen en, naar ik hoop, ook zijn boodschap.

Ik vertelde u al eens, dat ze het daar met de verspreiding van ons maandblad handig hebben ingepikt. Br Bots zegt: iedereen gaat niet met De Zaaier op stap, maar ze willen wel wat geven voor dat werk. Goed, laten ze het ons geven — en dat komt neer op honderd gulden per maand — en wij zorgen voor de rest. Met die geef-weg eksemplaren werken ze dan heel effektief huis aan huis. Iets voor u!

Tegen negen uur verliet ik, want vandaar begint de trein te rijden, de residentie zonder de Mirtekerk te hebben gezien. Tot Amersfoort alleen. Daar stapte ik over. En vond in de volgende trein een omvangrijke, chocolade-etende heer, een burger van Groot Brittannië, waarbij even later nog een dame kwam, die vroeg of ze goed zat voor Apeldoorn. Dat deed ze. Wie kan ooit zeggen hoe zich een gesprek ontspint? Ik weet het niet meer, maar we waren goed en wel weg of zij was aan de praat en dat zelfs in het engels, al bracht ze het er niet veel beter af dan ik. Ze kwam over haar werk te spreken (ze was bezig in een ziekenhuis), en vandaar is het niet ver naar kanker, hartziekten en sterven. Ze zei: ik ben niet bang voor de dood, misschien wel voor wat er aan vooraf kan gaan. Als ik sterf ga ik naar de hemel en daar zie ik ze allemaal weer en zal ik Jezus zien. Ze was 'n gelovige. 't Was mooi haar te horen. Dat meende de Engelsman ook, die inmiddels op een sigaret was overgegaan. Ik zei dat het zo goed zou zijn als de christenen ten aanzien van de slopende problemen zich eens duidelijk zouden uitspreken. Dat dat wellicht de geloofwaardigheid zou bevorderen. Wel naar die hemel, maar op aarde wat meer hemels handelen. Jammer, zei ze, ik moet er uit, maar u moet minder op christenen zien, meer op Jezus. Ja, zei ik, maar de christenen staan me wat in de weg. Met een opwekking aan mij verliet ze ons, duidelijk blij dat ze haar getuigenis had gegeven. Wij bleven achter. Ik ben ook een christen, zei de man uit Glasgow, mij een sigaar offrerend, maar u hebt wel gelijk. Ik ben op weg naar een fabriek in Hengelo waar ze oorlogstuig maken. Ze maken daar uitnemende richttoestellen.

Je vindt haar produkten over de hele wereld. En vooral, ze hebben een voortreffelijke service. Maar ik zit er wel eens mee dat ik als christen met zoiets bezig ben. Morgen moet ik twee apparaten keuren en dan gaan ze naar mijn land om op oorlogsschepen geïnstalleerd te worden. Wat moet je dan. En we zitten hier nu wel in de trein, maar als we nu waren gaan lopen hadden we het gespaarde geld naar ellendelijdende streken kunnen sturen. Ik zei ja, maar dat kost drie dagen om van West naar Oost te komen. We zouden natuurlijk wel die sigaar niet hebben kunnen roken en er hoeft ook geen kaas op het brood. Jammer dat onze kerkleiders het jaar '70 niet uitroepen tot een jaar van de soberheid. Ja, zei hij, dat zou een machtige manifestatie kunnen worden, maar 'k zie 't er niet van komen. En toen vertelde hij een droef verhaal van de theologie van Schotse calvinisten, die zulke harde theorieën hadden over God. Wat baat het ons, zei ik, al hadden we de zuiverste theorieën en we hadden de barmhartigheid niet. Och, die heeft eigenlijk alleen de opperste leider van ons geloof gehad en we weten hoe hij stierf. Juist, antwoordde hij, en we willen wel tot aan dat kruis op Calvaries top, maar niet er aan.

Ik zag opeens de eerste vlammende neonnamen van Hengelose industrieën en zei dat we er waren. We bedankten elkaar wederzijds voor de aangename reis en hij ging zich een hotel zoeken om de volgende dag zijn richttoestellen te kontroleren voor schepen, die voor het verre Oosten bedoeld waren, hopende dat ze perfekt zouden funktioneren. Dat was nu eenmaal zijn job. Ik ging naar huis, vol vragen als altijd en de Apeldoornse zuster genoot zeker nog van haar getuigenis des geloofs. Schepen, die elkaar in de nacht passeren.

We zullen toch maar flink wat Zaaiers bestellen en verspreiden. Toch al het minste wat we kunnen doen. In Scheveningen werkt het want de zaal was vol met mensen met wie we over het evangelie en zijn bedoelingen gesproken hebben.

Huizinga

GEMEENTE VAN JEZUS CHRISTUS

(Overgenomen uit het gemeenteblad van IJmond)

Het is een wonder dat het evangelie zo'n uitwerking heeft gehad dat er christelijke gemeenten zijn over de gehele wereld. Er zijn Nederlandse gemeenten en er is een gemeente van Jezus Christus in de IJmond. Er is ook een gemeente bekend als de Baptistengemeente IJmond.

Het ontstaan van al deze gemeenten is niet alléén aan de prediking van het evangelie te danken. Het is goed dat niet uit het oog te verliezen. Een ieder die wat van de kerk- en zendingsgeschiedenis afweet en die kennis genomen heeft van de geschiedenis van de Baptistengemeenten en die op de hoogte is van het ontstaan van de Baptistengemeente IJmond, weet dat zelfs omstandigheden, die niets met het evangelie gemeen hebben, tot het ontstaan van een gemeente geleid hebben. Soms zouden we zelfs kunnen opmerken dat onevangelische tendenzen een christelijke gemeente te voorschijn gebracht hebben. Denken we alleen maar aan de kerktwisten en -scheuringen en de zgn. godsdienstoorlogen. Dat maakt het denken over en het geloof aan de Nieuwtestamentische-gemeente niet gemakkelijker. Het is echter onmogelijk verder te komen in ons geloven en denken wanneer we deze feiten zonder meer over zouden slaan.

Het is echter ook onmogelijk de tijd terug te draaien of alle schulden van het verleden nog trachten te vereffenen. We moeten echter wel vrij komen van het verleden, ook als gemeente. De schuld moet van ons genomen worden. Een gemeente of een gelovige die meent geen deel te hebben aan deze collectieve schuld mist een wezenlijk kenmerk van de gemeenschap der heiligen. De vraag is zelfs gewettigd of men weet heeft van de vergeving der zonden. Wanneer we als gemeente hier geen notie van hebben dan zal de boodschap van de verzoening minder geloofwaardig klinken.

Naast de zegen van de gemeente waar we bij behoren, naast de zegen van de gemeente — en vult u maar in welke richting en plaats — is er ook de schuld van de gemeente. Wanneer we andere geloofsgemeenschappen en kerken ontmoeten moeten we ons daarvan bewust zijn.

Naast het wonder van de gemeente van Jezus Christus, als de nieuwe schepping van God, ontdekken we bij het ontstaan ook andere factoren als broedertwisten, revoluties, tegenstellingen van rassen en standen, oorlogen, politieke ontwikkelingen en overtuigingen, enz.

Zeker mogen we het wonder van God zien dat Hij zijn Gemeente bewaart en leidt, zodat „de poorten van de hel haar niet overweldigen".

Waar het nu echter om gaat is dat wij ons bestaansrecht als gemeente niet te vanzelfsprekend aannemen. Bij de vreugde om en de liefde tot „onze" gemeente is er toch ook de schaamte en

NADER BEZIEN

Dominees in de politiek?

Een van onze voorgangers maakte, al weer een paar jaren geleden, de opmerking: ik wil mij bij geen enkele politieke partij aansluiten, noch mij in het openbaar voor welke partij dan ook uitspreken. Zodra ik dat zou doen ben ik ingedeeld en kan ik mijn boodschap niet meer kwijt bij hen die andere politieke inzichten hebben.

Deze opmerking is het overwegen waard. Bekend is het verhaal dat ds Buskes vertelde: hij wilde — het was nog in de dertiger jaren — ergens in Amsterdam op huisbezoek, riep onder aan de trap naar boven van de kerk te komen en kreeg ten antwoord: niets mee te maken, ik ben tégen Colijn . . .!

Hoe levensgevaarlijk — voor het evangelie dan — het is om zich als predikant te identificeren met een bepaalde partij werd in de afgelopen weken nog eens geïllustreerd door het optreden van de Duitse emeritus-predikant dr. Werner Petersmann uit Hannover die zich in Neder-Saksen als nummer één liet plaatsen op de lijst van de Nationaldemokratische Partei — door velen als neonazistisch beschouwd. Met allerlei religieuze kreten wendde hij zich tot de kiezers om ,mit Bibel, Gott und Volk' de NPD te steunen . . .

Een slecht gekozen voorbeeld omdat het hier om een uiterst rechtse beweging gaat? Een uiterst linkse figuur zou even goed ter illustratie kunnen dienen. Een slecht voorbeeld omdat het hier in beide gevallen om radikalisme gaat, dat nu eenmaal naar zijn wezen onverdraagzaam en absolutistisch is? We zouden óók figuren uit het vaak kleurloze centrum kunnen noemen. . .

Wie hieruit de konklusie trekt, dat evangelie en politiek — maar dan nadat het begrip gezuiverd is — elkaar niet verdragen vergist zich. Het evangelie heeft ook met deze wereld, met deze samenleving te maken. Omdat God met deze wereld en met de mensen bemoeienissen heeft. Maar Hij doet dat op een boven alle partijen staande wijze. Hij staat niet aan de kant van het Westen tegenover het Oosten; Hij kiest niet de kant van de arbeiders tegenover de kapitalisten; Hij deelt niet het lot van de ontrechten zonder Zich iets aan te trekken van hen die onrecht doen. De Boodschap van die Heer plaatst allen en alle stelsels in Zijn gericht en verkondigt allen in dezelfde mate Zijn genade. Opdat allen zich bekeren!

De opmerking van onze kollega, die we hierboven weergaven is daarom méér dan het overwegen waard. Het Woord van God is vrij en ongebonden. Daarom zal ook de dienaar van dat Woord vrij en ongebonden moeten zijn. Opdat geen mens zich van de Waarheid laat vervreemden door opvattingen die op zijn best slechts betrekkelijke want afgeleide — dus menselijke — waarheden zijn.

v. D.

---

het verdriet om de breuk, die er, hoe dan ook, is met andere gelovigen.

We kunnen daarom alleen gemeente zijn bij de gratie Gods — die in zegen en schuld de genade van God ervaart. De gemeente, die leeft in deze spanning van zegen en schuld, oog heeft voor de zegen van God maar ook voor de vaak al te menselijke tendenzen van het gemeenteleven, ook al behoeft het niet persé als schuld aangemerkt te worden — deze gemeente is bereid zichzelf te beoordelen. Dan is kritiek van binnenuit mogelijk en heilzaam.

Het vanzelfsprekend aannemen „gemeente naar het Nieuwe Testament" te zijn kan ons onder het oordeel brengen (vgl. 1 Cor. 11 : 31). Een beroep op het woord van de Here Jezus „waar twee of drie vergaderd zijn in Mijn naam" kan ongegrond zijn.

In het licht van het Woord van God en door de verlichting van de Heilige Geest zullen we de diepste beweegredenen en bestaansgronden van onze gemeente willen toetsen — opdat de kandelaar niet weggenomen moge worden! Wanneer we als gemeente bereid zijn onszelf te beoordelen en dat niet alleen wat doop en avondmaal en bijbelse verkondiging aangaat, dan kunnen we het niet alleen af. We zullen ook het oordeel van de ander nodig hebben.

Dan zal ook het moment komen waar we de anderen iets kunnen zeggen. Onze roeping als gemeente is getuigend te appelleren, maar daar moeten we bereid voor gemaakt worden. We hebben een verantwoording tegenover allen die de Naam van Jezus Christus noemen of het nu het Leger des Heils is of de Rooms Katholieke Kerk om er zo maar twee te noemen.

Deze roeping kunnen we echter alleen vervullen in de diepe overtuiging dat we allen deel hebben aan de zegen en de schuld. Het is niet mogelijk ons te onttrekken aan deze solidariteit. We zouden geen weet hebben van de vergeving. Maar als we uit de vergeving leven, als we gemeenten zijn bij de gratie Gods, dan zullen we de gescheidenheid voelen met anderen die ook begenadigden zijn. Het welzijn van de broeders gaat ons ter harte, de bede van Christus is ons in het hart geprent, dat zij allen één zijn.
We zullen de ijver kennen om het behoud van het volk Israël omdat we weten dat we vele malen schuldig staan en wij vergeving ontvangen hebben.
Deze gemeente heeft een woord voor de wereld, omdat ze het zelf zo hard nodig heeft.

De gestalte van deze gemeente is verschillend. De Gemeente wordt in het Nieuwe Testament het lichaam van Christus genoemd. De mensen wilden dat lichaam in het graf conserveren. En zij deden het uit liefde. De opgestane Heer openbaant zich echter telkens weer anders, iedere keer weer verrassend. Telkens brak opnieuw de herkenning door bij de jongeren: Het is de Heer! Mogen we zo gemeente van Christus zijn in deze wereld!

G. van 't Wout

MET HEM OP WEG

In het kader van de aktie Handelingen 69 is door de Landelijke Plankommissie (van de Evangelisatie Commissie der Unie) dezer dagen de brochure *Met Hem op weg* verschenen.
Het boekje, dat geschreven werd door ds H. Bijleveld van Heerenveen, is een handreiking voor de na-zorg, en „is bedoeld voor hen die belangstelling hebben voor de gemeente".
Met Hem op weg ziet er keurig verzorgd uit. De inhoud is eenvoudig en duidelijk en beantwoordt volkomen aan het doel. Men kan met dit boekje op allerlei manieren werken. Bijvoorbeeld: een exemplaar aanbieden aan pas bekeerden, pas gedoopten of aan hen die als vrienden in de gemeente komen. De prijs behoeft voor een royale verspreiding geen bezwaar te zijn: f 0,50 per stuk.

Te bestellen bij: Uniebureau, Dalweg 77, Arnhem.

v. D.

In gesprek met lezers

oorlog en de bijbel

Een lezer uit Hengelo (O.) schreef ons een nogal uitvoerige brief, begeleid van een geschriftje De Christen en de Bewapening, waarin ingegaan wordt op de opmerkingen die wij maakten in de rubriek Nader Bezien van ons weekblad d.d. 12 september j.l.

Onze briefschrijver is — met ons — verwonderd over het feit, dat er onder de christenen geen eenstemmigheid heerst over het vraagstuk van de bewapening en meent antwoord te kunnen geven op de vraag die wij in dat rubriekje stelden: Hoe zou de Here God, de Vader van onze Heer Jezus Christus er Zelf eigenlijk over denken?

Voor onze broeder uit Hengelo is het antwoord duidelijk; hij noemt het zelf een openbaring die de Heer hem heeft toevertrouwd. Dat antwoord is, we citeren: „De Wet is wel een steen des aanstoots en een rots der ergernis. Maar wie op Hem zijn geloof bouwt zal niet beschaamd uitkomen. Het is een zeer grote genade om een volmaakte wet te hebben en er naar te leven".

„God heeft wel een antwoord op uw vragen. Lees Deut. 20, waar wij de oorlogswetten vinden. U zult versteld staan wat wij daar vinden: dat wij eerst met onze vijanden moeten spreken om hen van hun plannen af te houden (denk aan 1939). Maar willen ze niet luisteren, ga dan ten strijde. Want Hij geeft de overwinning. Vrijstelling van dienst: zelfs die bang is mag naar huis gaan".

„Ook heden geldt nog de opdracht: gij zult het kwaad uit uw midden wegdoen, opruimen. En niet zoals men thans overal leest en hoort: het zelfs beschermen. Want God staat tegenover het kwaad als een verterend vuur. Over de atoombewapening, lees Mal. 4, 1 en let ook op vers 4. Ook het Nieuwe Testament leert niet, dat wij de krijgsdienst moeten afschaffen, Luk. 3 : 14".

— — —

We vermoeden, dat deze mening — hoewel anders vertolkt — door meerderen gedeeld zal worden. Populair gezegd komt die mening hierop neer: In het Oude Testament geeft God niet alleen oorlogswetten maar draagt kennelijk Zijn volk soms de oorlog op. In het Nieuwe Testament kunnen we bovendien nergens een duidelijke afwijzing van oorlog en krijgsdienst vinden.

Bepalen we ons in onze reaktie tot onze briefschrijver dan moeten we allereerst vaststellen, dat het gemak waarmee deze broeder Israël, in de tijd van de wetgeving een duidelijke theokratie, en de Staat der Nederlanden stuivertje laat verwisselen ons erg verbaast.

Het Israël van toen is niet het Nederland van nu. God heeft geen exklusieve verbondsrelatie met Nederland, of met welke ‚christelijke' natie ook, zodat wij over ‚onze vijanden' — bedoeld zijn de vijanden van Nederland, van het Westen — kunnen spreken als over Gods vijanden. In die richting denkt wel de briefschrijver, getuige het volgende citaat uit het geschrift dat we reeds noemden: „Maar al te dikwijls wordt het voorgesteld, dat het juiste en Christelijke standpunt, dat wij dienen in te nemen, is, dat alle volken even slecht zijn en over één kam geschoren moeten worden, waaruit dan gemakkelijk volgt, dat het zich gewapend verzetten tegen de overheersing, uit den boze is. Ook dit is niet in overeenstemming met hetgeen de Bijbel ons leert. Jezus zegt, dat bij Zijn wederkomst Hij de *volken* (kursief niet van ons) in 2 kampen zal verdelen, zoals 'n herder de schapen en de bokken scheidt". „Zou het mogelijk zijn om reeds iets van deze scheiding waar te nemen? En zo ja, is het juist om onze ogen hiervoor te sluiten?"

Opnieuw moeten we zeggen erg verbaasd te zijn over deze redenering. Het moet, menen wij, toch wel duidelijk zijn dat het bij die scheiding gaat om dat éne volk van Jezus Christus, dat volk waarvan de apostel Petrus zegt: „Gij echter zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie, een volk Gode ten eigendom". Dat volk bestaat uit hen die van welke natie, taal of kleur ook Jezus als hun Heer hebben gekend.

We gaan nader in op de vraag zoals we die zelf formuleerden. Wij hebben in elk geval twee redenen om de ‚oorlogen uit het Oude Testament' niet als norm voor ons handelen te hanteren. De eerste reden hebben we hierboven eigenlijk reeds genoemd: Israël was een theokratie, dat wil zeggen: het werd — in de tijd van de wetgeving zeer duidelijk - rechtstreeks door God geregeerd. Koning is Jahwe. Heel het volk is Gods volk. Het is GodZelf Die in bepaalde situaties zegt: ga ten strijde, voer oorlog. Toch niemand zal in onze tijd de stem van God herkennen in het bevel, afkomstig van het Pentagon (als men wil: het hoofdkwartier van het Rode Leger): werp twee H.-bommen af boven Moskou (resp. New York)?

De tweede reden: we geloven, dat Jezus méér is dan Mozes (Hebr.)3. We geloven, dat de wetten en geboden van het Oude Testament voor ons, christenen van het Nieuwe Verbond, hebben afgedaan — niet omdat die wetten en geboden niet goed zouden zijn, maar omdat het nieuwe gekomen is in Christus. „Als Hij spreekt van een nieuw verbond, heeft Hij daarmee het eerste voor verouderd verklaard. En wat veroudert en verjaart, is niet ver van verdwijning" (Hebr. 8). Wijlen ds Louw heeft ons, toen we als jongeren bij hem ter onderwijzing gingen geleerd: onze norm is niet het vlees (natuurwet), niet de wet Gods (dienstbaarheid), maar is Jezus (‚Zijn broeders zijn wij, aangenomen kinderen Gods!').

De-wet-of-de-profeten (Mat. 5) — door het volk van die dagen als een eenheid gezien — was Openbaring van God. Wet-en-profeten — als de samenvatting van de Godsopenbaring onder het Oude Verbond — is door Jezus vervuld. Niet ontbonden, in de zin van ‚van zijn kracht ontroofd'. De wet blijft gelden voor hen die nog onder die wet leven. Van hen die met Christus (onder de wet) gestorven zijn geldt (Rom. 7): ‚maar thans zijn wij van de wet ontslagen, dood voor haar, die ons gevangen hield, zodat wij dienen in den nieuwen staat des Geestes en niet in den ouden staat der letter".

De tweede vraag, zoals we die formuleerden: we kunnen in het Nieuwe Testament nergens een duidelijke afwijzing van oorlog en krijgsdienst lezen. Onmiddellijk moeten we toestemmen, dat dit inderdaad zo is. In woorden uitgedrukt, wordt ons nergens in het Nieuwe Testament de oorlog verboden. Maar, moet dat dan? Wil men dan opnieuw een wet? Is er dan in het hart van hen die zich op het afwezig zijn van een dergelijk verbod beroepen heimwee naar het oude, naar de tijd van de dienstbaarheid? Durft men het kindschap dan niet aan? Aarzelt men te dienen in de nieuwe staat des Geestes en verlangt men terug naar de oude staat van de letter (Rom. 7 opnieuw)?

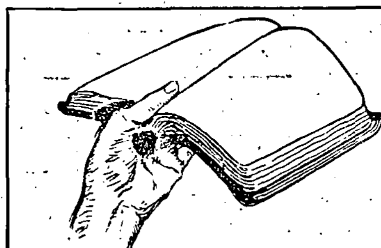
Een voorbeeld. In Luk. 19 wordt ons de geschiedenis van Zacheus verteld. Als hij een ontmoeting met Jezus heeft gehad en Hem met blijdschap in zijn huis had ontvangen, zei hij bij het afscheid: „Zie, de helft van mijn bezit, Here, geef ik den armen, en indien ik iemand iets heb afgeperst, vergoed ik het viervoudig".

Heeft Jezus dit aan Zacheus bevolen? Men leest het nergens. Het was in de ontmoeting met Jezus, in de omgang met zijn Heer — hoe kort van duur ook nog maar — dat Zacheus 't grote gebod leerde verstaan en toepassen. Nee, in het Nieuwe Testament kan men geen nadrukkelijke geboden lezen. Maar wel is van de eerste eeuwen — uit allerlei betrouwbare geschriften — bekend, dat de christen van die tijd de krijgsdienst weigerde. „De gedoopte Christen werd eenvoudig geen soldaat" (Harnack, Militia Christi, S. 47-50). *Tertullianus* (150-220) is nog van mening, dat een soldaat die christen wordt uit het leger moet treden, „de goddelijke en de men-

selijke vaandeleed, het veldteken van Christus en het veldteken van de duivel, het legerkamp van het licht en het legerkamp van de duivel verdragen elkaar niet; één en dezelfde ziel kan niet twee heren dienen, God en de keizer". *Cyprianus* (258 als martelaar gestorven): „Vochtig is de aardkring van het wederzijdse bloed, en wanneer men afzonderlijk een mensenmoord begaat, is het een misdaad, maar dapperheid wordt het genoemd, wanneer het van staatswege geschiedt: niet de goede zaak, maar de grootte der wreedheid verschaft aan de gruwelen straffeloosheid". Vele andere getuigenissen zijn hieraan toe te voegen.

De visie van de gemeente op oorlog en krijgsbedrijf verandert met de komst van het tijdperk, dat we het konstantinische noemen: de tijd van het christendom als staatsgodsdienst. De gemeente wordt staatskerk.

v. D.

Wat zullen we lezen?

zondag	5 okt.	Mattheus 22 : 34-36	Het grote gebod
maandag	6 okt.	Psalm 7	Van mineur naar majeur
dinsdag	7 okt.	Psalm 8	Wat is de mens?
woensdag	8 okt.	Psalm 9	Een lied voor de Heer
donderdag	9 okt.	Psalm 10	Om recht te doen
vrijdag	10 okt.	Psalm 11	Wee de geweldenaar!
zaterdag	11 okt.	Psalm 12	God is getrouw

Brokstukken

Beschikbaar voor God

Het is een opmerkelijke zaak dat er de laatste tijd weer nieuwe aandacht geschonken wordt aan Spurgeon en zijn prediking. Nieuwe biografieën verschijnen en oude worden herdrukt. Een deel van zijn preken wordt opnieuw uitgegeven, en meerderen beginnen zich af te vragen hoe het komt, dat zijn prediking 40 jaar lang voor bijzonder grote menigten van betekenis is geweest.

Onlangs schreef Prof. Helmut Thielicke een belangwekkend artikel over deze man. Hij merkt op dat er praktisch geen andere prediker uit de 19de eeuw is, die ons nu nog aanspreekt. En datzelfde, vindt hij, is het geval met predikers uit onze eigen 20ste eeuw, die enkele tientallen jaren geleden de aandacht hadden, maar ons nu niets meer „doen". Terwijl dat met Spurgeons preken beslist wel het geval is. In dit verband spreekt hij over hem als over de man die het uitsluitend waagde met de kracht van het Woord. Dat Woord — zegt Thielicke — hoorde hij eerst zèlf en daarna gaf hij het door. Hij stelde zich ter beschikking van dat Woord, en daarna gaf hij het door. Hij stelde zich ter beschikking van dat Woord, als een zuivere echo, en het bracht over hem de Heilige Geest, waarover hijzelf niet de beschikking had. Juist omdat hij steeds bezig was te putten uit de bron, en alleen maar doorgaf wat hij ontving, leefde hij niet boven zijn geestelijke middelen, en droogde tegelijk zijn prediking nooit op.

Thielicke meent dat het voor iedere prediker van nu belangrijk is van deze man te leren. Want de prediking van vandaag is in doorsnee wel korrekt, en ze getuigt ook van goed vakmanschap en kennis, maar tegelijkertijd is ze opmerkelijk doods en mist ze de aanstekelijke kracht. Ze doet vaak aan als geïsoleerd van datgene wat de mensen voelen als van wezenlijk belang in hun leven en waarover ze het regelmatig hebben op hun eigen manier van spreken.

Thielicke spreekt in dit verband over de „worldliness" van Spurgeon. Hij bedoelt dat Spurgeon niet wereldvreemd was, maar zijn medemensen kende en verstond. Hij vervulde de originele bedoeling van het evangelie, n.l. om de mens te ontmoeten waar hij is.

Deze „worldliness" maakte dat veel dogmatici, liturgen van hoge en lage klasse en kunstzinnige predikers rood aanliepen wanneer ze zijn preken hoorden of lazen. Maar de vele duizenden die naar hem toestroomden, merkten dat hij van God kwam èn naast hen stond, ongeacht hoe anderen oordeelden, en ze namen op en ook vaak aan wat hij hun doorgaf.

Thielicke meent dat te velen in onze tijd christelijke ideeën hebben zonder werkelijk te geloven en de sociale inslag van het evangelie naar voren brengen zonder werkelijk ge-engageerd te zijn.

Spurgeon kende de grondnood, het verloren zijn, het losgemaakt zijn van God en hij deed alles om „zielen te winnen". Tegelijkertijd was hij de man die op het sociale vlak hielp, persoonlijk en door allerlei stichtingen. En al dit werken vloeide uit die ene bron: de relatie met God, door het Woord. Terwijl Thielicke weet dat hij overdrijft, zou hij toch alle predikers van het Woord en allen die er zich op voorbereiden, wel willen toeschreeuwen: verkoop alles wat U hebt (niet in het minst hele series moderne preek-literatuur) en koop Spurgeon. En laat hij de Socrates zijn die U helpt uw eigen weg te vinden om het goddelijke Woord te prediken.

Genieters?

Zijn gelovigen genieters?

Zijn het mensen die zich laten strelen door zachte muziek, fluwelen woorden, ontroerende geschiedenisjes? Of die zich laten striemen door felle woorden, zware aanklachten, heftige dreigementen, en die dit als een vreemd genot ondergaan zonder ook maar de minste poging te wagen om zich te veranderen? Door het geloven richt de mens zich op God, Zijn Rijk en Zijn wil. Geloven betekent: van heel veel afstand doen, dat de komst van het Rijk en het geschieden van Gods wil in de weg staat. Geloven en zo zich beschikbaar stellen voor God betekent tendele afbraak, afstand doen, worstelen om los te laten. Maar ook tegelijk vreugde omdat de afbraak ruimte verschaft voor de fonkelende nieuwbouw van God. Alleen wie werkelijk gelooft, God vertrouwt in Zijn doen en laten en in Zijn beloften, kan vreugde vinden in de afbraak en door zijn tranen heen lachen.

Wf.

Uit het Unie-bureau

Op zaterdag 25 oktober zullen vertegenwoordigers uit alle Permanente Commissies en stichtingsbesturen samenkomen om met elkaar te bespreken welke plannen deze Commissies en besturen hebben voor de eerste jaren. Dan zal in de U.C. overleg gepleegd moeten worden met genoemde instanties, en op de A.V. met de gemeenten, om te komen tot een beleid dat gebaseerd is op de erkenning dat er bepaalde prioriteiten zijn.

Th. v. d. L.

OMSLAGEN-L&G-BUNDEL

De bekende plastic-omslagen voor de bundel Lofzangen & Gebeden zijn nog steeds uit voorraad leverbaar. De JMC zorgt ervoor!

De omslagen zijn in de kleuren wit, wijnrood en zwart. Het brood en visembleem is er in goudkleur opgedrukt. De prijs bedraagt f 1,— per omslag. Te bestellen bij: mevrouw J. v. d. Wolf-Dijkstra, K. R. Poststraat 5, Heerenveen (giro 1606468).

gemeenteberichten

UITSTAPJE BEJAARDEN

Emmen — (D.M.) Met een bus en enkele luxe wagens hebben woensdag ongeveer 60 bejaarden van de gemeenten Emmen en Nieuw Amsterdam een uitstapje gemaakt. De reis ging via Hellendoorn, waar koffie werd gedronken met de Zustergemeente te Vroomshoop. Hier werden ze hartelijk ontvangen en werd de inwendige mens goed verzorgd. De reis werd daarna voortgezet naar het Recreatieoord Woldhak in de nabijheid van Ommen, waar o.a. het Bijbels diorama werd bezichtigd. Ook kwam de oude speelsheid bij velen weer boven, gezien het gebruik van de vele toestellen in de speeltuinen. Het is allemaal goed gegaan zodat de verpleeg- en EHBO-hulp niet behoefde in te grijpen. Een gezellige koffietafel in de kerk te Emmen was een goed slot van deze mooie zonnige dag.

NIEUWS UIT HENGELO

Hengelo — (J.A.) „Kom in de kring" heet het zang - en muziekfeest dat op 4 oktober aanstaande in het Concertgebouw hier ter plaatse zal plaats vinden in het kader van een voortgezet Handelingen 69. We hopen, dat het ook een start mag zijn van andere aktiviteiten in en rondom de gemeente vooral van evangelisatie. Zonder dat is de gemeente geen gemeente meer in de ware zin van het woord, al bestaat ze ook 50 jaar, zoals hier het geval is, en neemt ze in het kerkelijk leven een behoorlijke plaats in. Juist dan zal ze waarschijnlijk op haar hoede moeten zijn en moeten zoeken naar eigentijdse wegen om de mensen — en dan vooral de jongere — te kunnen bereiken. We hopen en bidden dat God daartoe, de nuchterheid, wijsheid maar vooral de liefde wil geven in de komende tijd van vele veranderingen op allerlei gebied. De 50-jarige heeft geen uitbundig feest gevierd. Het eigenlijke „werk" is hier ook eerder begonnen en de reden tot stichting van deze gemeente was geen vreugdevolle omdat broeders en zusters van elkaar moesten scheiden. Gelukkig bestaat er momenteel een geregeld kontakt — ook via gezamenlijke raadsvergaderingen — met de Gemeente van Gedoopte Christenen hier ter plaatse. Er wordt gezocht naar meerdere vormen van samenwerken maar zonder haast vooralsnog, omdat elke gemeente een eigen karakter heeft en het goede daarvan hoopt te bewaren. We mochten in de afgelopen zomer gelukkig ook een paar keer enkele mensen zien afdalen in het watergraf en hopen dat nog velen mogen komen. Zoals gebruikelijk hielden we in de nazomer weer een bejaardentocht en velen genoten daarvan op de laatste zaterdag van augustus. Ook de jongsten in de gemeente gingen op reis en vierden een goed herfstfeest waarbij aan velen, zieken meestal, bloemen werden gebracht. De Medicijn Twente zal, zoals de zaken er nu voorstaan, veranderd moeten worden in Medicijn Maastricht. Of ook de plannen voor een bejaardencentrum — uitgaande van de Twentse Baptistengemeenten — alleen maar plannen zullen blijven hangt nog af van vele factoren. Of er belangstelling voor is in deze regio zullen we wel spoedig weten omdat er een enquête gehouden is in de gemeenten.

Over de mogelijkheden om vanuit de gemeenten in Overijssel met campingwerk te starten heeft men kunnen lezen in dit blad, alleen moet daarbij het woord waarschijnlijk wel onderstreept worden.

In iets groter verband vindt er in Twente in de kerken een „beraad" plaats over opdracht en taak van de kerk in deze snel veranderende streek. Hoewel de baptistengemeente hier een eigen opdracht heeft, zal ze, ook nu ze Abraham heeft gezien, zich steeds moeten open stellen voor de oude opdracht in een nieuwe tijd.

DR JOSEF NORDENHAUG-HERDENKINGSFONDS GESTICHT

Zoals we nog in het nummer van verleden week konden berichten heeft de begrafenis van dr Josef Nordenhaug, tijdens zijn leven algemene sekretaris van de Baptisten Wereldalliantie, die donderdag 18 september plotseling op 66-jarige leeftijd overleed, maandag 22 september plaatsgevonden vanuit Calvary Baptist Church te Washington, D.C., U.S.A. De Nordenhaug's waren lid van deze gemeente.

De begrafenis zelf vond plaats op de begraafplaats te Arlington Virginia, een voorstad van Washington. De rouwplechtigheden werden bijgewoond door vertegenwoordigers van baptisten-organisaties in de Ver. Staten, Canada, Engeland, Brazilië en Liberia. Van 23 nationale baptisten-organisaties werd telegrafisch rouwbeklag ontvangen.

De rouwdienst werd geleid door dr Clarence W. Crawford, voorganger van Calvary Baptist Church, die de overledene kenschetste als een mens in wiens hart de wegen van de wereld elkaar kruisten. „In zijn hart was geen plaats voor ijzeren gordijnen; hij had de mensen van de gehele wereld lief". „Hij is nu de weg van de vrede gegaan, die van dit aardse leven leidt naar de eeuwige vrede", aldus dr Crawford. In de dienst gingen dr Theodore F. Adams (Richmond), oud-president van de B.W.A. en dr John W. Williams (Kansas City), een van de vice-presidenten van de B.W.A., voor in gebed.

Dr William R. Tolbert van Liberia, president van de Alliantie kon niet aanwezig zijn. Namens hem was de Liberiaanse ambassadeur in de Ver. Staten, de heer Samuel Edward Peal aanwezig. Op verzoek van mevrouw Nordenhaug werden geen bloemen bij de begrafenis gebruikt. In plaats daarvan werd gevraagd geld voor de Alliantie ter beschikking te stellen. In dit verzoek van mevrouw Nordenhaug heeft het Dagelijks Bestuur van de B.W.A. aanleiding gevonden te komen tot het stichten van een Josef Nordenhaug-Herdenkingsfonds. Giften voor dit fonds worden door de B.W.A. uit de gehele wereld tegemoet gezien. Het geld zal voor een door de familie Nordenhaug aan te wijzen doel binnen de B.W.A. worden bestemd.

—

Dadelijk na de begrafenisplechtigheden kwam het Dagelijks Bestuur van de B.W.A. in spoedvergadering bijeen teneinde in de plotseling ontstane vakature te voorzien. Het Bestuur, onder voorzitterschap van dr Joh W. Williams, een van de vice-presidenten, besloot dr Robert S. Denny die in 1970 dr Nordenhaug als algemene sekretaris zou opvolgen, reeds nu met deze taak te belasten.

PREDIKANTSVROUWENDAG

Verschillende dames gaven zich reeds op voor de predikantsvrouwendag, die we donderdag 9 oktober a.s. hopen te houden. U hebt zich misschien nog niet opgegeven en moet misschien enige schroom overwinnen? Zorg dat u in elk geval van de partij bent dit jaar.

U kunt zich opgeven, maar dan graag zo spoedig mogelijk, en wel vóór 7 oktober bij mevr. A. Reiling v. d. Molen te Bilthoven, Merellaan 5.

Tot zien op 9 oktober te Bilthoven.

H. K. Oldenburger-Trip

MEDEDELINGEN

Br I. Tammeling te Groningen kan wegens ziekte voorlopig geen spreekbeurten aannemen.

GEWESTELIJKE RADENKONFERENTIE TWENTE

te houden op zaterdag 18 oktober a.s. in de baptistenkerk te Almelo, Nieuwstraat 86. Aanvang 14.30 uur.

Ds J. A. Brandsma te Groningen zal een inleiding houden, waarin hij zijn visie zal geven op het werk van „Vorming en toerusting in onze gemeenten".

Voorts zal ds H. Ploeger te Den Haag, als algemeen secretaris van ,Tabitha', voorlichting geven in het kader van onze plannen tot stichting van een bejaardentehuis in Twente.

Wij verwachten alle raadsleden, alsmede vele belangstellende gemeenteleden van ons gewest.

FRIESE BOND

Aan de leden van de friese bond van baptistengemeenten wordt medegedeeld, dat de najaars-radenkonferentie, welke zou plaats hebben op 25 oktober a.s., is *uitgesteld tot zaterdag 8 november 1969*. De programma's worden binnenkort toegezonden.

BEROEPINGSWERK

Beroepen: te Nieuw Weerdinge, kand. P. Jager te Muntendam.

Verpleegtehuis TABITHA, Amstelveenseweg 591, AMSTERDAM.

Wegens gezinsomstandigheden van de tegenwoordige juffrouw van de linnennaaikamer zoeken wij voor haar een vervangster die bereid en in staat is om in de toekomst de leiding op zich te nemen van deze afdeling in ons nieuw tehuis.

Wij bieden gunstige arbeids- en salarisvoorwaarden.

Bent u tussen de 30 en 45 jaar oud en voelt u zich aangetrokken tot dit werk, stelt u zich dan in verbinding met de directie, Amstelveenseweg 591, Amsterdam.

De Here heeft in Zijn heerlijkheid tot Zich genomen Zijn kind, onze broeder

PETRUS T. J. TAKKENBERG

op de leeftijd van 63 jaar.
21 september 1969

Baptistengemeente Stadskanaal.

DE CHRISTEN

10 oktober 1969

84e jaargang — 42

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds M. Cohen, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga en ds H. van der Werf — Alle kopij te zenden aan de eindredakteur: ds. J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — **Administratie:** ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 85 - 42 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: ƒ 17,— per jaar (ƒ 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland ƒ 22,— per jaar.

Weekblad van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland

DE ONTVOUWING VAN HET PROFETISCHE WOORD

We moeten heel de Heilige Schrift lezen in het licht van de machtige uitspraak van Hebr. I : 1, de verhandeling waarin de Schrijver aantoont, dat, en hoe de Oude Bedeling des heils is opgenomen en daarmede opgeheven in de nieuwe heilsorde, waarvan Jezus Messias zelf Middelaar en Hogepriester is.

De profeten als heils**verkondigers** worden onder de **Heilbrenger** geplaatst en dat niet als boden van lager orde, doch als behorende tot een andere categorie: Hij is de Zoon, staat in een geheel enige en nimmer te evenaren betrekking tot de Vader. In Zijn vleeswording sprak God het laatste, dat is het hoogste, het beslissende Woord. (Johannesevangelie). De profeten als heilsverkondigers waren mensen, met hun onvolmaaktheden en geaardheid. En zó heeft God ze gebruikt.

a. De Profetie wil beschrijving zijn van hetgeen in de verwerkelijking van Gods ongedeelde Raad, gisteren, heden en morgen geschied is, geschiedt en zal geschieden. Heel de geschiedenis is verticaal bepaald.

b. Rekening moet gehouden worden met de mensen, tot wie zich de profetie — historisch gezien — en rechtstreeks richt. De gesproken woorden en geschouwde beelden zijn gegeven aan de tóén levende geslachten.

c. We moeten er mee rekenen, dat het openbaringswoord, dat de profeten spraken niet langs hen heen ging, doch hen, met hun persoon, omstandigheden, beroep, ontwikkeling, kennis enz., gebruikte. Dit mede bepaald zijn van de profetie door de persoonlijkheid van de verkondigers in hun getuigenissen valt duidelijk op. Jesaja spreekt anders dan Amos; de priesterszoon Ezechiel anders dan Obadja, enz. God heft de persoonlijkheid van de mens, die Hij in Zijn dienst stelt, niet op, doch heiligt die, hoewel dit geenszins insluit, dat deze heiliging hem aan de volmaaktheid deel geeft. Dát geldt alleen als we God horen spreken door een Man, die het Beeld was van de onzienlijke God. Die de Zoon hoort, hoort God in hoogste zelfmededeling.

We moeten ook bedenken dat God bij de profeten spreekt tot een onvolwassen volk, een volk, dat leefde onder regels en God diende in vormen, die pasten bij hun plaats en feitelijke levensstaat. Gal. 4 : 1-5. God maakte Zijn gedachten in dié vorm kenbaar, dat ze hen, voor wie ze het eerst bestemd waren, aanspraken.

In hún voorstellingswereld werd de Boodschap ingedragen. We moeten vorm en strekking onderscheiden. Het Nieuwe Testament legt ons het heil bloot, aangepast bij de staat der volwassenheid, die het Nieuwe Verbond kenmerkt. De tekst moet ons niet een deur zijn, waar we tegen aan kijken, maar waar we door heen gaan. Het gaat niet om de beschrijving van de deur met haar tijdgebonden karakter, maar om de heilswerkelijkheid achter de deur.

We willen, ter illustratie van ons bedoelen op twee schriftgedeelten wijzen:

1. Ezechiëls beschrijving van de nieuwe tempel.

Het gaat in deze beschrijving, met zoveel liefde door een Israelitische priester gegeven, om de neerslag van een visionair schouwen! Sommigen, die een letterlijke vervulling houden voor de wezenlijke vervulling, houden het er voor dat eenmaal een gebouw, naar Ezechiels bestek verrijzen zal. Ze vergeten, dat een tempel 'met handen gemaakt' een idee belichaamt. Waartoe dan deze beeld-profetie? Ze getuigt van de Dag, dat de idee, in de tempel uitgedrukt, n.l. volledige en ongestoorde omgang met God, verwerkelijkt zal worden. En vond deze verwachting niet haar verwerkelijking in Christus en Zijn verzoenend sterven?

2. Hoe de diepe zin der profetieën kan worden blootgelegd, leert Jakobus, de leider der Messiaanse gemeente te Jeruzalem ons. Hand. 15 : 13-18. Daar verdedigt deze gemeenteleider der oudste generatie der messiasgelovige joden, dat Paulus en Silas gelovig geworden heidenen in de messiaanse gemeente hadden opgenomen. Hoe doet hij dat nu? Met een beroep op de profetie van Amos, waar deze profeet spreekt over de wederoprichting van de vervallen hut van David. (Amos 9 : 11 en 12). Even daaraan voorafgaande zegt hij, dat Israel geschud zal worden. Dit 'geschud worden' ziet wel op het gebruik het koren, zo opgeschept van de dorsvloer, in een zeef te schudden, teneinde het koren te scheiden van alle afval. Binnen Israel, zegt Amos, zal een scheiding, een reiniging plaats hebben. Een aanvaardbaar 'rein' deel zal aanvaard worden. ('Jakob zal niet geheel worden verdelgd') Amos 9 : 9. Jakobus legt dat zo uit: God vergadert zich een volk uit de heidenen (Vergel. I Petr. 2 : 9 en 10), en dit náást het Overblijfsel van Jakob, en in het midden van dit zó samengestelde volk en door de dienst er van, wordt in Jezus Davids vervallen koningschap weder opgericht. Maar hoeveel hoger staat Jezus' troon boven die van David: Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Welk een niveau-verschil; welk een verschil in heerlijkheid tussen beiden. Zo moet men de oud-testamentische profetieën lezen in het Licht der heilsopenbaring Gods in Christus.

En moet zo niet alle profetie in de voorchristelijke heilsopenbaring gegeven, gelezen worden? Paulus spreekt dit, alle eeuwen omvattende woord uit: alle beloften Gods zovele als er zijn, zijn in Christus Jezus: Ja! en het amen is door ons. 2 Kor. 2 : 20.

Christus is de nieuwe tempel, Joh. 1 : 14; Zijn lichaam was Gods tabernakel; al de Volheid woont lichamelijk in Hem; Kol. 2 : 9; Hij is de beloofde Koning, Matth. 2 : 19 en 20; Ef. 1 : 20; Kol. 2 : 9, de Hogepriester, die het volk met God verzoent, Hebreeënbroef, Kol. 20 : 1-20, 22; 2 Kor. 5 : 19-21. In Hem zijn alle schatten verborgen, die rijker maken dan de

rijkdommen, die de volken Jeruzalem kunnen binnendragen, Ef. 1 : 18; Kol. 2 : 3; Hij heeft voor Zijn volk de erfenis der heiligen, gelegen in het Licht, vrijgekocht. Ef. 1 : 3-10; I Petr. I : 3-12. Wij moeten niet omzien en uitzien naar een herleving van hetgeen verleden tijd is, maar naar de voleinding waarheen de Geest de wereld stuwt. Openb. 22 : 10-17!

J. Louw †

KERKEN UIT OOST EN WEST VERLENEN HULP IN BIAFRA

(INGEZONDEN)

Het verongelukken van een „stratofreighter" van „Joint Church Aid", vestigt nog eens de aandacht op het feit, dat in „Joint Church Aid" samenwerkende kerken nacht in nacht uit voortgaan met hun luchtbrug, de enige „levenslijn" van verhongerend Biafra.

Het onderzoek naar de oorzaak (het toestel stortte vlak voor de landing op het vliegveld Uli in Biafra neer) is nog niet afgesloten. Vast staat echter, dat er geen militaire aktie in het spel is geweest. Met de dood van de uit 5 koppen bestaande bemanning is het aantal personen dat in het kader van de kerkelijke luchtbrug om het leven kwam, tot 25 gestegen.

Het totale aantal vluchten van J.C.A. heeft inmiddels de vijfendertighonderd ruimschoots overschreden. De hoeveelheid voedsel en medicijnen, die nu elke nacht ingevlogen wordt, is (hoewel niet voldoende) toch een hoogst belangrijke factor in de voedsel- en gezondheidsvoorzieningen in het geblokkeerde Biafra. Voor honderdduizenden betekent het voortbestaan van deze luchtbrug het verschil tussen leven en dood.

Inmiddels hebben ook een aantal Oost-Europese kerken bijdragen geleverd aan de vele tonnen goederen die voor deze operatie nodig zijn.

Er kan dan ook letterlijk gesteld worden, dat „Joint Church Aid" steunt op kerken in Oost en West (van Hongarije tot en met Amerika) en Noord en Zuid (van Scandinavië en Canada tot en met Australië).

Wat hen daarbij beweegt is een stuk humanitaire medeverantwoordelijkheid voor die groepen, die in elke oorlog steeds weer het eerst het kind van de rekening worden: de kinderen, de moeders, de zwakken, de zieken.

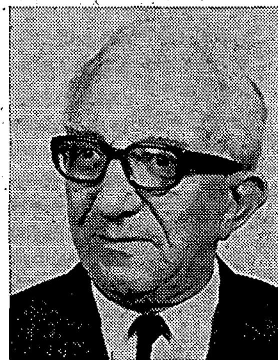
Het is overigens duidelijk dat het in stand houden van deze luchtbrug grote bedragen vergt.

„Joint Church Aid Nederland" (waarin de Stichting Oecumenische Hulp en „Mensen in Nood" samenwerken), beraadt zich momenteel hoe Nederland in dit opzicht zijn bijdragen kan voortzetten.

J. Filius.

DE DOOP (1)

Door ds G. Visser

Dit onderwerp behandelende zou ik met de apostel Paulus willen zeggen: „Hetzelfde aan u te schrijven is voor mij niet verdrietig en voor u is het veilig".

Vooraf moet u wet weten, dat het niet in mijn bedoeling ligt om de doop te benaderen als „probleem" zoals zich dat heeft voorgedaan en nog voordoet in het bestaan van de onderscheidene kerkformaties, geloofsgemeenschappen en -kringen. Ook is het mijn bedoeling niet om de geschiedenis van het doopprobleem, zoals zich dat in de loop der kerkhistorie laat onderkennen, te behandelen. Verder zal het verre van mij zijn de ene of andere doopopvatting en dooptoepassing, gebruikelijk in de onderscheidene kerken aan te vallen of te bestrijden. En, tenslotte, wil ik trachten er mij voor te hoeden een speciaal „baptistische leer" over de doop aan te bieden. Immers het moet van geen enkel belang worden geacht wat deze of gene grote of minder grote man van de doop denkt, schrijft of zegt, maar wel is het van belang te achten dat wij met intense belangstelling luisteren naar wat de bijbel ons omtrent de doop heeft te zeggen.

Daarom:

1. VANWAAR IS DE DOOP?

Het is bekend dat de Here Jezus zelf eenmaal deze vraag heeft gesteld aan de Farizeeërs en Schriftgeleerden: „De doop van Johannes was die uit de hemel of uit de mensen?" (Matt. 21 : 25). En deze geleerde heren bleven het antwoord schuldig. Zo zouden ook wij deze vraag kunnen herhalen: „Is de doop uit de hemel, dat is dus van Goddelijke oorsprong, of is die uit de mensen?" Indien de doop een menselijk bedenksel zou zijn, zonder meer, dan zou het niet de moeite waard zijn er veel aandacht aan te schenken. Maar is de doop werkelijk van Goddelijke oorsprong dan kunnen wij er niet licht voldoende aandacht aan besteden.

Nu, dat de doop inderdaad van Goddelijke oorsprong is, daarvan zijn wij allen zonder meer overtuigd, mag ik aannemen. En het is daarom, dat wij de bijbel graag willen naspeuren om te weten „wat" nu toch eigenlijk deze oude en vertrouwde Gids voor leven en godzaligheid dienaangaande heeft te zeggen.

Indien wij onze speurtocht beginnen kunnen wij meteen wel al vaststellen, dat wij de dingen aangaande de doop niet behoeven te zoeken in het Oude Testament, want in die gehele verzameling van 39 geschriften komt de doop ook niet eenmaal aan de orde.

Onze kenbron voor de doop is zonder twijfel het Nieuwe Testament, en dan wel met name de Evangeliën, Handelingen der apostelen en de Brieven. In het profetische boek Openbaring komt de doop ook niet ter sprake.

Het eerste waar wij in het Nieuwe Testament met betrekking tot de doop op stuiten is:

a. De doop-van-Johannes

Johannes getuigt zelf (Joh. Ev. 1 : 33), dat hij van God was „gezonden om te dopen met water" en dat hij deze opdracht vervulde als voor- en wegbereidend werk voor de komst van Hem, waarvan hij zegt: „niet waardig te zijn Diens schoenriem te ontbinden". Die zou dopen met de Heilige Geest. Alhoewel wij lezen dat de Here Jezus zelf op de doop van Johannes is ingegaan en ook door dezen is gedoopt geworden, zeggende: „aldus betaamt ons alle gerechtigheid te vervullen", is het ons zonder meer toch wel duidelijk dat de doop-van-Johannes een doop was die betekenis en waarde had tot aan het openbaar optreden en de prediking van de Here Jezus.

Dat deze doop-van-Johannes van minder inhoud en kracht was dan de doop van de Here Jezus wordt ons klaar en duidelijk beschreven als wij in Handelingen 19 lezen dat de apostel in Efeze een aantal gelovigen vindt die nog niet anders wisten dan de doop-van-Johannes. Als de apostel hen dan het „volle Evangelie van de Gekruisigde en Opgestane Christus" verkondigt, geloven deze mensen deze boodschap en ze worden dan gedoopt in de naam van de Here Jezus Christus. En zij mogen dan ook de meerdere kracht en inhoud van de doop van Christus ervaren.

Het tweede waarop wij in het Nieuwe

Aan rustige wateren

Angst

„En Hij werd dodelijk beangst en bad des te vuriger". (Luk. 22 : 44a).

Is het u wel eens opgevallen dat Jezus' doodsstrijd niet bepaald een heroïsche indruk maakt? We weten van Socrates dat hij rustig de giftbeker nam en kalm de dood tegemoet trad. Hij stierf als een held!

Bezien we daarentegen Jezus in de laatste uren voor zijn sterven, dan maakt Hij meer de indruk van iemand die in doodsangst niet weet waar Hij het zoeken moet. Hij zocht het bij God en de mensen maar het leek alsof God niet naar Hem luisterde en zijn leerlingen sliepen, alsof er geen gevaar dreigde. Zo leek het alsof Hij deze verschrikkelijke nacht alleen stond.

Hebt u dat gevoel ook wel eens gehad? Dat gevoel van dodelijke angst? Angst die je keel dichtknijpt. De oorzaken kunnen verschillend zijn. Misschien bent u bang dat die pijn, die u voelt wel kanker zou kunnen zijn. En plotseling overvalt u de vrees dat u over enkele maanden onder de vreselijkste pijnen afscheid zult moeten nemen van het leven, van uw werk, uw plannen, van degenen die u lief en dierbaar zijn. Misschien zijn er gebeurtenissen in uw leven die u blijven achtervolgen en u zo nu en dan overvallen.

Angst! Laten we ons niet groothouden. Ook gelovigen kennen dit gevoel van grote vrees. Ook al zingen we misschien dapper mee van „O, dan vreest mijn ziel geen kwaad". Wij kennen het ook, de wurgende greep van het beklemmende gevoel!

Maar we weten óók de weg die Jezus is gegaan. Onze tekst vertelt ons dat Jezus „des te vuriger bad". Hoe groter de vrees, hoe meer Hij bad! We weten ook, dat Hij aan het kruis — volgens de oudste overleveringen — als laatste uitschreeuwde: „Mijn God, mijn God, waarom . . .?"

Maar ook nu nog hield Hij de hand van de Vader vast. „Mijn God", zei hij. En deze Jezus heeft de dood overwonnen en zal eens terugkomen. En ook al weten we niet wàt er komt, we mogen weten wiè er komt: JEZUS CHRISTUS, DE OVERWINNAAR VAN LIJDEN EN DOOD!

Vroomshoop — J. Euwema

Testament met betrekking tot de doop stuiten is dus:

b. De doop van Jezus Christus

In Joh. 3 : 22 zegt de evangelist, dat de Here Jezus predikte en doopte — met een nadere correctie in Joh. 4 : 2: „hoewel Jezus zelf niet doopte, maar Zijn discipelen". Daar krijgen wij de indruk dat Jezus het werk van Johannes zonder meer voortzette, doch het zal ons zeker duidelijk zijn, gezien het feit dat de Here Jezus Christus de Hoogste Persoonlijkheid zelve was, dat Zijn dopen van diepere inhoud en waarde was dan de waterdoop van Johannes. Wij lezen verder in de Evangeliën weinig of niets meer van Jezus' handelingen als doper, maar wel dat Hij deze diepere zin van Zijn doop verklaart tegenover een Nicodemus als Hij zegt (Joh. 3 : 5): „Voorwaar, voorwaar zeg ik u: zo iemand niet geboren wordt uit water en Geest, hij kan in het Koninkrijk Gods niet ingaan". De doop van Christus is de Wedergeboorte, waarvan het innerlijk wezen is de verandering des harten door de Heiligen Geest en waarvan de gestalte naar buiten de doop is.

2. DE DOOP ALS GAVE EN OPGAVE VAN CHRISTUS AAN ZIJN GEMEENTE

De Here Jezus is gestorven, begraven en opgestaan naar de Schriften. Dit machtig Heilshandelen Gods heeft betekenis voor de ganse wereld, voor alle volken, rassen, natiën en tongen van alle eeuwen.

Jezus spreekt (Matth. 16 : 18) er over, dat Hij Zijn gemeente zal bouwen en wel op „deze Petra" (d.i. deze Rots), waarvan Petrus had gesproken (vs. 16): „Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods". Uitdrukkelijk zegt Jezus dat hij dat niet zou hebben kunnen zeggen krachtens eigen inzicht, maar alleen door openbaring, d.i. door de inwerking van de Heilige Geest, van de Vader die in de hemelen is.

Dit zicht op, deze kennis van Jezus, dat Hij is de Christus Gods, dát is de verandering, de vernieuwing des harten, dát is de wedergeboorte. En zulk een veranderde, wedergeboren mens behoort tot de „nieuwe wereld van het Koninkrijk Gods". Vandaar dat de Here Jezus zegt (Joh. 17 : 3): „Dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, den enigen en waarachtigen God, en Jezus Christus, Dien Gij gezonden hebt.

Deze „Rots", d.i. deze Christus de Zoon des levenden Gods, zou zijn het fundament waarop Hij Zijn gemeente zou bouwen en, dat is wel duidelijk, dat de mensen, die als „stenen" op dit fundament zouden gebouwd worden „levende stenen" zouden zijn, zoals wij hen ook vinden aangeduid in de brief van de Apostel Petrus (1 Petr. 2 : 1-7). Deze „levende stenen" zijn zij die „veranderd" zijn van hart en die dus „van harte" gehoorzaam geworden zijn, of die, zoals wij lezen (Rom. 10 : 10): „Met het hart geloven ter rechtvaardigheid en die met de mond belijden ter zaligheid".

Als de Here Jezus dan ook de doop als gave en opgave geeft aan Zijn gemeente dan zegt Hij (Mark. 16 : 15): „Gaat heen in de gehele wereld, predikt het Evangelie aan de gehele schepping; die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden, maar die *niet geloofd* zal hebben, zal verdoemd worden".

Het Evangelie is dus het „zaad", dat moet worden uitgestrooid. Dat is, volgens 1 Petr. 1 : 23, het „zaad der wedergeboorte". Waar dit zaad in de „akker" van een mensenhart valt en daar „vrucht ten eeuwigen leven" voortbrengt, dat is: waar zich het *geloof in Jezus Christus* voordoet en openbaart, dáár is dan ook plaats voor de doop. Hier is het dat de doop zin en waarde heeft, want hier kan en mag worden beleden: „Ik ben met Christus gekruisigd, en ik leef, maar niet meer ik maar Christus leeft in mij, en wat ik nu in het vlees leef, dat leef ik door het Geloof des Zoons van God, Die mij liefgehad heeft en Zich voor mij overgegeven heeft".

Zó hebben de apostelen de doop, ontvangen als *gave* en ook als *opgave* aan de gemeente in gehoorzaamheid toegepast.

(Slot volgt)

American Baptist Convention verliest grootste gemeente

De Eerste Baptistengemeente te Van Nuys, Californië — die 7.247 leden telt, heeft besloten zich los te maken van American Baptist Convention. Rev. Harold L. Fickett lichtte dit besluit toe: „Wij stellen het op prijs een baptistengemeente te zijn in de traditionele zin. Nu de American Baptist Convention het niet langer noodzakelijk acht om door onderdompeling gedoopt te zijn om afgevaardigde te zijn op de konventievergaderingen geloven wij dat hiermee een weg wordt begaan die wij niet willen gaan".

De nieuwsdienst van ABC merkt bij deze uittreding op, dat de relatie met de gemeente te Van Nuys de laatste jaren reeds zeer zwak was. Het kan blijken uit het feit, dat van de meer dan een miljoen dollar inkomsten van de gemeente slechts zesduizend voor de arbeid van de konventie werd bestemd en dat ook nog onder bepaalde voorwaarden aangaande de bestemming.

Over onenigheid en tweedracht

In de Frans-Engelse oorlog gebeurde het dat een nachtelijk zeegevecht gaande was, waarin twee schepen het op elkaar gemunt hadden. Bij iedere „misser" spatte het water hoog op doch wanneer het een „hit" was kreunde het vaartuig en bevond het zich weer dichter bij haar ondergang. Toen de eerste zonnestralen het strijdtoneel verlichtten, zagen de bemanningsleden van beide schepen elkaar. De zeilen hingen er bij als vodden. Het wand was aan flarden geschoten.
Tot hun verbijstering begonnen de overgebleven bemanningsleden te ontdekken dat twee schepen van dezelfde natie elkaar als vijanden hadden gezien ...
In de laatste wereldoorlog waren aan Duitse en geallieerde zijde christenen. Gedurende het Ardennenoffensief werd de moordpartij onderbroken door een kerstlied.
Nu horen we van de strijd tussen Rooms Katholieken en Protestanten in Ierland. Griezelig vind ik die berichten. Angstaanjagend. Onmogelijk. Maar het gebeurt. Vandaag.

OOK IN DE GEMEENTE?

Ja, ook in de gemeenten raken mensen gewond en dan kunnen ze het soms niet harden en vluchten weg.
Vaak wordt vergeten dat het woord gemeenschap afgeleid is van gemeente.
Vaak wordt vergeten dat wij niet alleen moeten helpen de gemeente te bouwen maar ons moeten inzetten haar *te bewaren*.
Bij de viering van het Paasfeest, de instelling van het Avondmaal horen we al van een onenigheid. Al twistend hield men zich bezig met de vraag wie als eerste moest gelden.
Niet alleen de boodschap maar ook het bestaan van de gemeente wordt bedreigd en ongeloofwaardig. Ja, ook al worden er nog zo veel mooie en vrome woorden gebruikt om zichzelf schoon te praten. (Rom. 16).
Als een gemeente niet een „stad op een berg" of „een licht in deze wereld" kan zijn kun je jezelf voor de vraag stellen „waarom bestaat die gemeente nog?" Wordt niet juist door de éénheid in de gemeente, Jezus' komst en boodschap geloofwaardigen? Heeft Jezus niet gevraagd aan Zijn Vader om deze éénheid bij Zijn volgelingen? „En Ik bid niet alleen voor dezen, maar ook voor hen die door hun woord in Mij geloven, opdat zij allen één zijn, ... *opdat de wereld gelove, dat Gij Mij gezonden hebt"* (Johannes 17).
Een gemeente waar tweedracht heerst is als een kunstgebakje in de etalage van een banketbakker. Voor het oog lijkt het heel wat. Maar het is oneetbaar. Onbruikbaar. Onverkoopbaar. In feite maakt het geen verschil wat de oorzaak van de onenigheid is. Het maakt ook weinig uit wie de grootste schuld heeft. Deze schuld is kollektief. Deze schuld drukt op de gehele gemeente.
Wij willen graag nieuwtestamentische gemeenten zijn.
Wij noemen elkaar heel gemakkelijk broeder en zuster. Hebben we er moeite mee elkaar als zodanig te aanvaarden?

EEN GESCHEURDE BRIEF?

We leven vanuit dezelfde vergeving!
We ontvingen dezelfde Geest van God!
We leven in dezelfde verwachting van de komende Heer!
We zien uit naar dezelfde toekomst!
We behoren tot dezelfde Heer Jezus Christus!
We zijn geroepen tot saamhorigheid, en oprechte wederkerige liefde.
Deze saamhorigheid, deze gemeenschap met de Heer èn elkaar moeten we steeds weer opnieuw zoeken en beoefenen terwille van deze gemeenschap zelf en terwille van de gevolgen.
Wanneer wij denken aan de werking van de Heilige Geest denken we aan kracht, inspiratie en heiliging. De bijbel leert echter ook, en niet in het minst, dat de Heilige Geest het samenzijn met God en met de mede-gelovigen bewerkstelligt.
De gemeente is een brief van Christus aan de wereld, (2 Kor. 3). Deze brief is niet geschreven met inkt, maar door de Geest van God. Daar waar tweedracht, onenigheid is daar ziet de wereld een gescheurde, onleesbaar geworden brief. In dit geval zou ik de vreemde uitdrukking die ik eens van iemand hoorde willen neerschrijven: „Sommigen moeten niet tot God maar tot de broeders bekeerd worden".
Wij kunnen onmogelijk openstaan voor God en tegelijk niet openstaan voor de medechristen.
Er is maar één tweedracht toegestaan, en dat is de tweedracht tussen hen die wel en die niet van Christus zijn! Iedere andere verdeeldheid is uit de boze, een ontzettend kwaad.
„Indien iemand zegt: Ik heb God lief en haat zijn broeders, die is een leugenaar; *want die zijn broeder niet liefheeft, die hij gezien heeft, hoe kan hij God liefhebben die hij niet gezien heeft"*, (1 Johannes 4 : 20).
Er zijn twee deuren. Eén deur tot God en één deur tot de naaste. Ze gaan tegelijkertijd open en dicht ...
Moge het Woord van God niet door ons gelasterd worden.

DE WEG TOT EENHEID EN VREDE IN DE GEMEENTE

Ik ben bang voor mooie woorden. De wereld zwemt, gaat onder in mooie woorden. „Words, words, only words" is de titel van een of ander liedje. We weten en spreken meer dan ooit. Verlichting kenmerkt de tijd. Een krantenjongen weet, bij wijze van spreken, meer dan Plato.
Spoerri zei: „een korreltje geloof is meer waard dan een zee van geloof dat alleen in woorden en gedachten bestaat". En een Chinees spreekwoord zegt zo prachtig: „Ik geloof niet wat gij zegt; ik geloof wat gij leeft".
Jezus zegt: „Wanneer gij dan uw gave brengt bij het altaar en u daar herinnert, *dat uw broeder iets tegen u heeft, ga eerst heen, verzoen u met uw broeder* en kom en offer *daarna* uw gave", (Mattheus 5).
Weet u iemand die iets tegen u heeft? Of heeft u wat tegen een ander? U kunt, in het belang van de gemeente en van uzelf op dit ogenblik niets beter doen dan naar die ander toegaan. Verzoen u met uw broeder! Of bestaat uw godsdienst ook alleen uit woorden en gedachten? Nee toch?!
Iemand heeft uw naam door het slijk gesleurd? U bent zwaar beledigd. Heeft u „die boosdoener" al vergeven? Neen? Dan bent u in groot gevaar! Jezus zegt: „Want indien gij de mensen hun overtredingen vergeeft, zal uw hemelse Vader ook u vergeven; maar indien gij de mensen niet vergeeft, *zal ook uw Vader uw overtredingen niet vergeven"*.
De bijbel spreekt niet over een voorwaardelijke vergeving. U mag met het geven van vergeving niet wachten tot het moment dat die ander om vergeving komt. U dient onmiddellijk en met heel uw hart de ander te vergeven.
Zeg nooit: zand erover. We zouden nog eens in de verleiding kunnen komen de zaak weer op te graven.
U moet er ook maar geen gras over laten groeien. Ook dat gras kan verwijderd worden. Het allerbeste, eigenlijk het enige, is om de schuldbrief van de ander in het vuur te gooien. Verbrand. Weg. Zo heeft de Heer toch met u en uw kwaad gedaan?

PARTIJGENOTEN OF HUISGENOTEN?

De gemeente van Jezus Christus is niet een gemeenschap van gelijkdenkende mensen. Dat zou een onmogelijke zaak zijn. De gemeente is een gemeenschap van mensen die van Christus zijn en Zijn Geest bezitten.
Zonder deze fundamentele uitgangspunten groeit de onverdraagzaamheid. Langzaam maar zeker worden we voor elkaar onaanvaardbaar. Daar waar men *in Jezus' naam samen komt* en *samen blijft* daar kan de Heilige Geest de gelegenheid hebben christelijke gemeenschap te weeg te brengen. Daar is verzoening en vergevingsgezind.
Veel te lang hebben de christenen elkaar gezien als kerkgangers of soms zelfs als partijgenoten, in plaats van medehuisgenoten Gods. „Ben ik mijns broe-

NADER BEZIEN

Radio en evangelie

Onlangs heeft de Süddeutschen Rundfunk — zo lazen we in een Duits zondagsblad — een onderzoek ingesteld naar de luisterdichtheid van een dagelijks radioprogramma, dat 's morgens rond zeven uur wordt uitgezonden. Uit dat onderzoek bleek dat ongeveer 21% van de mensen naar dat programma luisterde. Om vijf minuten voor zeven daalde de luisterdichtheid echter plotseling tot 9% om met de nieuwsberichten van zeven uur met een ruk weer te stijgen. Tussen vijf voor zeven en zeven uur wordt namelijk het „geestelijke woord voor de dag' uitgezonden... Soortgelijke onderzoekingen in ons land vertonen hetzelfde beeld: de luister- en kijkdichtheid is bij godsdienstige uitzendingen betrekkelijk laag.

De konklusie die men geneigd is hieruit te trekken ligt voor de hand: er is bij de mens van vandaag weinig belangstelling voor godsdienst en godsdienstige zaken.

Deze konklusie is echter voorbarig. Het is een merkwaardig feit, dat juist in deze tijd een toenemende belangstelling voor godsdienst en alles wat daarmee is verbonden is waar te nemen. Dat uit zich weliswaar niet in de kerkgang en andere traditionele belevingsvormen — integendeel, de kurve die de onkerkelijkheid aangeeft zal na de volkstelling van 1970 wel opnieuw een sterke opgaande lijn te zien geven — maar in bijvoorbeeld de gesprekken die met name door de jeugd worden gevoerd. Nog onlangs schreef een Duitse predikant — als een beschuldiging — in zijn gemeenteblad, dat hij beter en gemakkelijker over God kan spreken met hen die zich in deze tijd van de kerk hadden losgemaakt dan met zijn trouwe en geregelde kerkgangers: de onkerkelijken bleken meer in God en godsdienst geïnteresseerd te zijn dan zijn eigen parochianen.

Als dat waar is, hoe is dan te verklaren dat zoveel mensen hun radiotoestel op zacht zetten als er een godsdienstig programma wordt uitgezonden? Op die vraag is het genoemde onderzoek van de Süddeutschen Rundfunk óók ingegaan. Men heeft nagegaan welke onderwerpen in het eerste kwartaal van dit jaar door de predikanten en geestelijken in die programma's — die „Wort für den Tag' heten — werden behandeld. Het bleek, dat men zich in verreweg de meeste gevallen met binnen-christelijke zaken, met, om zo te zeggen: de christelijke deugden, had bezig gehouden. Gerichte woorden voor de dag die juist begonnen was, waren het niet.

Twee opmerkingen moeten daarom gemaakt worden: De omroeporganisaties die godsdienstige uitzendingen in hun totaal-programma hebben opgenomen moeten zich in dit geval nu eens niet buigen voor het in omroepland — en daar niet alleen — heilige getal van de statistiek. En in de tweede plaats: Predikanten die zich wagen voor radio (en televisie) dienen zich — méér dan in hun gemeentelijke diensten — in hun toespraken bezig te houden met de dingen van elke dag en hun relevantie tot het evangelie.

v. D.

---

der hoeder?" Ja, u en ik dragen verantwoordelijkheid voor de medebroeders en -zusters. We kennen toch wel de bijbelse uitdrukking „voor elkaar in ijver ontbranden"? Of: „gelijkelijk voor elkaar zorgen"?

De gemeente is 'n uniek verschijnsel in deze wereld. Wij zijn geroepen om dit „verschijnsel" te bouwen en te bewaren! Laten we toch proberen te aanvaarden dat de ander anders mág zijn. Een andere mening heeft. Z'n geloof anders beleeft. U zult nooit twee grasprieten vinden die gelijk zijn. Zelfs de twee helften van uw gezicht zijn ongelijk... Aanvaard de ander als hij belijdt van Christus te zijn. En als hij een wat moeilijk karakter heeft verdraag hem dan niet, maar dráág hem. Geef hem ruimte in uw hart. Zet u voor hem in. Daaraan kunt u zien of uw naastenliefde christelijk is.

„Hieraan hebben wij de liefde leren kennen, dat Hij zijn leven voor ons heeft ingezet; ook wij behoren dan voor de broeders ons leven in te zetten, (Johannes).

M. Cohen

BEROEPINGSWERK

Bedankt: voor Apeldoorn, J. Bouritius te Emmen.

KONGRES van de Baptisten Wereld Alliantie van 12 tot 18 juli 1970 in Tokio, Japan.

Enkele dagen geleden ontvingen we de volgende gegevens van het reisbureau **Raptim-Nederland N.V.** betreffende de mogelijkheden van reizen naar het B.W.A.-congres te Tokio. Hier volgen ze:

6 juli: Vlucht per Martin Air DC 8 straalvliegtuig over de Pool naar Tokio. Vertrektijd 12.30 uur; aankomst 7 juli omstreeks 15.30 uur lokale tijd.

Vrije bagage 20 kg. incl. handbagage,

Terugkeer uit Tokio op 20 juli; vlucht naar Bangkok. Overnachting in het Narai-hotel; alle maaltijden; op de morgen van 21 juli stadstour door Bangkok.

Vertrek op 21 juli uit Bangkok om 19.00 uur; via Rome naar Amsterdam; aankomst 22 juli omstreeks 07.10 uur.

Voor totaal 37 passagiers bestaat de mogelijkheid om op de terugreis vanuit Tokio nog Hongkong, Calcutta en Karachi aan te doen; de Europeese Baptisten Federatie zal zich echter het recht voorbehouden deze passagiers aan te wijzen.

Voorlopige prijs: Amsterdam-Tokio-Bangkok-Amsterdam ca. ƒ 2000,-.

In deze prijs zijn de uitgaven voor hotels en maaltijden in Japan **niet** inbegrepen.

Hotelkosten in Japan zijn tamelijk hoog. Wel zal Raptim proberen om niet al te dure accommodatie te beleggen, d.w.z. tegen een prijs van ca. ƒ 17,- tot ƒ 25,- per nacht.

Bij aanmelding dient 10% van de reissom te worden gestort.

Wie interesse heeft in deze reis kan zich melden tot 28 oktober a.s. bij ondergetekende:

Th. van der Laan, alg. secr.
Dalweg 77 Arnhem
Tel. 085-423007.

BAPTISTEN IN DUITSLAND

Volgens de onlangs verschenen gegevens is het aantal baptisten in West-Duitsland gedaald van 67.647 in 1967 tot 67.511 in 1968. In Oost-Duitsland (D.D.R.) is eveneens sprake van achteruitgang, van 25.582 in 1967 tot 25.130 in 1968.

In West-Duitsland bevinden zich 331 gemeenten; in de D.D.R. 223. In de gemeenten van West-Duitsland werden 1561 personen gedoopt; in de Oostduitse gemeenten 414.

In gesprek met lezers

„vlucht" uit het ambt

Een jonge broeder uit de provincie Groningen schreef ons onlangs een brief waarin hij zijn misnoegen uitte over het feit, dat de laatste jaren meerdere malen voorgangers het ambt neerlegden om in de maatschappij een hen passende funktie te gaan vervullen. Is daar nu niets tegen te doen?, vraagt deze broeder nogal verontwaardigd. Zij hebben gezegd roeping te hebben het evangelie te verkondigen; wat blijft er van die roeping over? Daar komt nog bij, dat de Unie — dat zijn wij met elkaar — hun dure opleiding heeft betaald...

Onze briefschrijver snijdt met zijn brief een zaak aan, die van grote betekenis is en vele facetten heeft. Onze Zand-en-zaad schrijver heeft de vragen die rondom deze zaak aan de orde moeten komen reeds meerdere malen gesteld — en getracht er een antwoord op te geven. We zouden de verontruste briefschrijver naar deze nog onlangs verschenen artikelen kunnen verwijzen — en dat hebben we in eerste instantie ook gedaan — ware het niet dat onze broeder er blijk van wilde geven niet slechts verontrust maar ook verontwaardigd te zijn over deze 'vlucht' uit het ambt.

* * *

Van verontwaardiging, van boosheid moest — dachten we — geen sprake zijn. Wel van verontrusting, zeggen we liever: zorg.
Die zorg plaatst ons, de gemeenten, voor tenminste twee vragen: 1° zijn we met het 'instituut' van de full time voorganger nog wel op de goede weg?; 2° hebben de gemeenten voldoende acht gegeven op de bijbelse vermaning: Laten zij die waken over uw zielen dit met vreugde kunnen doen en niet al zuchtende (Hebr. 13 : 17)?

Ad 1 Het verschijnsel dat we de 'vlucht' uit het ambt zijn gaan noemen—waarbij het de vraag is of in alle gevallen van een wérkelijke vlucht sprake is — doet zich de laatste jaren in alle kerkgemeenschappen voor. Sommige predikanten rechtvaardigen hun verlaten van het ambt met de gedachte, dat zij met hun hoog gekwalificeerde, in de meeste gevallen akademische opleiding méér kunnen betekenen buiten de toch duidelijk aanwezige verplichtingen die met het ambt in een plaatselijke gemeente gegeven zijn: het leiden van, resp. zitting hebben in meer of minder belangrijke besturen, kommissies etc., het organiseren en nalopen van allerlei aktiviteiten, het plichtmatige afleggen van bezoeken die niet in een werkelijke pastorale behoefte voorzien, enzovoorts. Zij zijn van mening, dat al deze bezigheden even goed, zo niet beter door anderen verricht kunnen worden. De tijd waarin de predikant zo goed als de enige met meer dan lagere schoolopleiding was is — gelukkig — voorbij. De vraag die dan rijst is, of het 'instituut' van de full time voorganger nog wel opportuun is. De overweging die daar nog bij komt, en waar in Zand-en-zaad vooral aandacht aan geschonken werd, is of het evangelie niet aan geloofwaardigheid wint wanneer zijn bedienaren (vergeef het ouderwetse woord) ophouden een aparte kaste te zijn — die van de geestelijkheid (vanouds een aparte stand....) — en zich met *hun roeping integreren in het maatschappelijke leven*, en dat in de breedste zin.
We achten het zeer wel waarschijnlijk, dat — niet alleen als gevolg van bovenstaande legitieme overwegingen — in de toekomst het voorgangersambt een geheel ander karakter, in elk geval een geheel andere vormgeving zal gaan aannemen. Zowel invloeden van binnen als van buiten uit zullen in deze toekomstige ontwikkeling een rol spelen. De voorgangers die reeds nu om de overwegingen die we noemden het ambt neer legden zijn, naar het ons voorkomt, de vóórgangers.

Hoe men deze ontwikkeling ook wil beoordelen, vast staat dat onze huidige opvattingen over roeping en ambtsvervulling niet per definitie bijbels zijn. We hebben wel eens de indruk, dat geen christelijke zaak meer is geromantiseerd dan die van roeping. Hoewel wij voor onszelf hopen het voorgangersschap te kunnen blijven vervullen, tot de pensioengerechtigde leeftijd bij-wijze-van-spreken, durven wij niet te beweren, dat elke roeping levenslang van kracht is. Trouwens, het feit dat ook voor geroepen voorgangers een pensioengerechtigde leeftijd bestaat toont wel aan, dat in de praktijk niemand aan een roeping, die levenslang van kracht blijft, denkt!

Ad 2. Bijbelvaste lezers zullen al ontdekt hebben, dat we het eerste deel van de tekst uit Hebr. 13 weglieten: „gehoorzaamt uw voorgangers en onderwerpt u aan hen..." We geloven, dat de voorganger van nu die gehoorzaamheid en onderwerping niet a priori kan verwachten. Dit eerste deel van de apostolische vermaning is in elk geval wel erg tijdgebonden! De vraag blijft intussen wel of de zo typisch gedemokratiseerde gemeenten als onze Nederlandse baptistengemeenten — waar iedereen over alles meepraat en meebeslist (in sommige gevallen 13, 14-jarigen zelfs over bijvoorbeeld het salaris van de voorganger!) — hun geroepen voorgangers wel voldoende als van Godswege geroepenen achten. Nee, nee — we bedoelen beslist niet dat hun woord het laatste woord moet zijn, maar wèl dat zij voortdurend gedragen worden door de gebeden, de liefde en de hoogachting van de gemeenten die hen in hun midden riepen. Opdat zij hun roeping niet verzaken.

De gemeenten dienen zich op dit punt te onderzoeken! We kennen een zuster die op de bidstonden voor zichzelf en de gemeente bidt, „opdat onze voorganger niet moedeloos wordt" Dat is haar vertaling van Hebr. 13 vers 17. Zulk een gemeente verlicht de last van de voorganger!

Gezegend is de voorganger die zijn last niet alleen draagt, maar een raad naast zich weet die mèt hem wil dragen, die begrip en waardering toont voor zijn arbeid. Gezegend is die voorganger die voor gaat in arbeid waarin allen hem volgen om er in te delen.

Te beklagen is die voorganger die het gevoel heeft alles alleen te moeten doen. Te beklagen is die voorganger die door de gemeente als vrijgestelde, betaalde kracht wordt beschouwd.

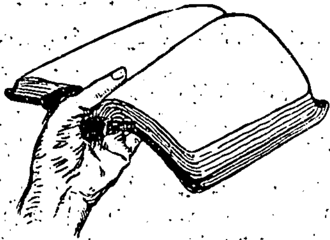
De gemeente beproeve zichzelf!

We weten het, nog veel meer faktoren spelen een rol bij de 'vlucht' uit het ambt: hebben zij die het ambt neerlegden misschien zelf het ambt geromantiseerd? Hebben zij dromen gedroomd, waarin zijzelf in het middelpunt stonden en die niet in vervulling zijn gegaan? Hebben zij zichzelf overschat? Is het te lage salaris hen 'te veel' geworden? Misten zij de takt en het geduld om met mensen om te gaan, hen voor te gaan? En nog zoveel vragen meer.

In elk geval: onze verontwaardigde briefschrijver moet niet langer verontwaardigd zijn. Zorg is op zijn plaats, maar dan een zorg die allereerst zich bezig houdt met de gemeente en het gemeentelid.

Tenslotte: het misverstand, dat de opleiding van onze voorgangers in alle gevallen voor rekening van de Unie is moet niet blijven bestaan. De student wordt geacht zelf zijn studie te betalen. Indien dit hem of zijn ouders niet mogelijk is, en bovendien geen rijkstoelage wordt toegekend, ontvangt de student uit ons Beurzenfonds. En al was dat wel het geval: is dit een argument waarmee hier gewerkt mag worden? Natuurlijk niet.

v. D.

Wat zullen we lezen?

zondag	12 oktober	Matthéüs 9 : 1-8	Macht ten goede
maandag	13 oktober	Habakuk 1 : 1-11	Inval der horden
dinsdag	14 oktober	Habakuk 1 : 12-17	En Gij dan?
woensdag	15 oktober	Habakuk 2 : 1-11	Komend gericht (I)
donderdag	16 oktober	Habakuk 2 : 12-20	Komend gericht (II)
vrijdag	17 oktober	Habakuk 3 : 1-8	Gods zegetocht
zaterdag	18 oktober	Habakuk 3 : 9-19	Onvoorwaardelijk geloof

Een brief van de nbjb-voorzitter

Tweede Exloërmond, oktober 1969.

Geachte zusters en broeders,

U herinnert zich allemaal nog wel de tijd, die u zelf hebt doorgebracht op de „jeugd". U weet nu nog hoe gezellig het er was en wat u er geleerd hebt uit de Bijbel. Velen van u kunnen zeggen, dat ze op de „jeugd" hun knieën hebben leren buigen voor de Heer en dat het jeugdwerk voor u het voorportaal van de gemeente was.

Deze N.B.J.B., waartoe u al behoorde, bestaat nog steeds Deze N.B.J.B. heeft nog steeds vele afdelingen in de plaatselijke gemeenten, waar jongeren graag komen.

Soms zien we dat het werk afbrokkelt. U zult dat even erg vinden als wij. Vaak hangt dit afbrokkelen samen met het vertrek van een jeugdleider. Dikwijls hebben de programma's daar onder te lijden. Soms ook komt de jeugdleider tot de ontdekking dat het jeugdwerk — vooral in deze tijd — moeilijker is dan hij dacht.

Stelt de jeugd hogere eisen? Wij dachten van wel. We geloven, dat we deze eisen serieus moeten nemen en dat betekent dat we ook hogere eisen mogen stellen aan onze „jeugd".

Een jeugdprogramma moet goed zijn, goed voorbereid, goed geleid, maar ook goed uitgevoerd door de jongeren zelf. De programma's moeten vormend zijn, zodat onze N.B.J.B.-afdelingen voorportalen van de gemeente blijven.

Jammer dat deze broodnodige vorming — zowel van de jeugdleider als ook van de jongeren zelf — zo dikwijls ontbreekt. Wanneer onze leiders goed gevormd zijn voor hun taak, dan zullen zij daarvan veel kunnen overdragen op de jongeren.

De N.B.J.B. ziet hoe belangrijk het vormingswerk is en zij is eraan begonnen in het belang van heel ons jeugdwerk. Onder andere hopen we d.m.v. het boekje „Kader, handreiking bij Gemeente jeugdwerk", geschreven door onze Algemeen Vormingsleider ds M. G. Boeschoten, iets van deze vorming te verwezenlijken.

Zal onze jeugd ook met blijdschap en dankbaarheid terugdenken aan de zondagavonden, doorgebracht in een N.B.J.B-afdeling en zal de jeugd bekwaam gemaakt zijn voor een taak in de gemeente?

Dit laatste hangt mede van u af.

Op de Algemene Vergadering in Eindhoven is toestemming gevraagd en gekregen om de bestemmingsgelden die dit jaar worden gekollekteerd, dit jaar ook te mogen besteden. Tot nu toe is een zeer gering bedrag aan bestemmingsgelden binnengekomen op giro 9260 t.n.v. de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam.

Mogen wij — niet voor onszelf, maar voor ons aller N.B.J.B. — dringend vragen aan particulieren en gemeenten, het jeugdwerk ook financieel te steunen, hetzij door een kollekte, hetzij door een éénmalige — en als u het niet te brutaal vindt liever nog een periodieke — giro-overschrijving?

Onze N.B.J.B. is het zeker waard, vindt u ook niet?

Met vriendelijke groet,

Namens de Jeugdraad der N.B.J.B.,
J. Schuil, voorzitter.

gemeenteberichten

HET WERK IN ALPHEN

Alphen aan den Rijn — (J. d. L.) Onder de bezielende leiding van haar voorganger ds Koekkoek heeft de gemeente in Alphen a.d. Rijn een goede tijd. Het bezoek beweegt zich in stijgende lijn en soms is de kapel die nog geen 5 jaar oud is en plaats biedt aan 225 personen bijna te klein om alle bezoekers te ontvangen.

Zo was het ook in het afgelopen Jeugd-weekend. Er waren 112 aanmeldingen, een respectabel aantal en dan te bedenken dat nog verschillende aanvragen moesten worden afgewezen wegens plaatsgebrek.

Het onderwerp voor dit weekend was: Christen zijn in deze tijd, en de leiding was in handen van ds Koekkoek. In een serie van toespraken werd dit onderwerp behandeld en zowel de nederlagen als de overwinningen van de christen, werden duidelijk naar voren gebracht. Voor elke samenkomst kreeg iedere bezoeker de aantekeningen van de preek gestencild uitgereikt, zodat hij de preek kon meelezen. Een voorbeeld, dat navolging verdient.

Het was een geweldig gezicht zoveel jonge mensen bij elkaar te zien.

Zondagmiddag heeft de jeugd door middel van zang en muziek in de openlucht getuigd van de vreugde van het christen-zijn.

Op 12 oktober a.s. hopen wij weer een doopdienst te houden en op 14, 15 en 16 oktober een Maranathaconferentie — ook onder leiding van ds Koekkoek. Het jeugdwerk heeft ook een nieuwe aanpak gekregen en zo is ds Koekkoek bezig een kader te vormen voor een te openen permanente koffiebar, éénmaal per week. We zijn erg blij, dat de gemeente in ds Koekkoek een voorganger heeft gevonden, die de juiste man op de juiste plaats blijkt te zijn. Moge God hem en zijn vrouw de kracht geven om het werk dat zij zijn begonnen ook te kunnen voortzetten.

FEESTDAG IN EINDHOVEN

Eindhoven — (K.B.) Zondag 5 oktober was het weer feest in onze gemeente. Eigenlijk moet elke zondag een feestdag zijn; laten wij dan zeggen, dat het een dubbele feestdag was. Al aan de keuze der liederen en de opgewektheid waarop ze werden gezongen kon men merken, dat er een blijde stemming was. Ook de organist wist deze vreugde op zijn instrument te vertolken. Twee jonge broeders hadden beleden, dat zij de Heer wilden volgen in hun verdere leven en wilden hiervan ook getuigenis afleggen door zich te laten dopen. Onze voorganger, ds Jac. Schouten had voor deze dienst als tekst Efeze 4 : 20 gekozen; „Maar gij geheel anders: gij hebt Christus leren kennen". Dit „geheel anders zijn" geeft soms moeilijkheden, stelt ons voor problemen, geeft strijd, maar juist doordat wij „Christus hebben leren kennen" weten wij ook, dat Hij het goede, dat in ons is begonnen, ook zal voleindigen. Met en in Hem zijn wij zelfs meer dan overwinnaars. Na deze predikatie volgden de gebruikelijke vragen aan de beide doopkandidaten, die ze met „Ja" beantwoordden. Hierop kreeg ieder zijn dooptekst. Voor de ene broeder was het „Schaam u niet voor het getuigenis van onze Here" (2 Tim. 1 : 8) en voor de andere was het: „Niemand schatte u gering om uw jeugdige leeftijd, maar wees een voorbeeld voor de gelovigen, in woord, in wandel, in liefde, in geloof en in reinheid". (1 Tim. 4 : 12).

Nadat de voorganger beide broeders had opgedragen in het gebed en de gemeente hen ps. 121 : 4 had toegezongen, kwam het heilig moment, waarop ze afdaalden in het doopvont, om „in nieuwheid des levens" verder te wandelen.

's Middags kwam de gemeente weer samen om het avondmaal te vieren. Namens de gemeente werden beide broeders door één der ouderlingen hartelijk welkom geheten.

De arbeid in de gemeente mag zich verheugen in

een groeiende belangstelling; hetgeen nog niet wil zeggen, dat elk gemeentelid aktief is (was 't maar waar!). Toch zullen wij bij al onze aktiviteiten moeten bedenken: „Als de Here het huis niet bouwt, tevergeefs zwoegen de bouwlieden daaraan (Ps. 127 : 1). Al het werk in en voor de gemeente zal daarop moeten zijn afgestemd. Dan zullen wij ook mogen oogsten, als wij tenminste niet verslappen.

DOOPDIENST IN LEIDEN

Leiden — (J.J.) Na een lange periode van veel aktiviteit in de gemeente, maar met schijnbaar weinig resultaat, hebben we nu dan eindelijk de beloning op ons werk ontvangen. Dat geeft ons moed en blijdschap om ons te blijven inzetten voor de dienst van onze Heer.

Op de laatste zondag van de maand augustus hadden we met elkaar een feestelijke dag, daar er 3 broeders, waarvan één reeds 70 jaar oud, en één zuster hun Heer beleden in de doop en daarmee te kennen gaven, dat óók zij hun Heiland wilden volgen en dienen. Ook werden er nog 2 zusters opgenomen in de gemeente.

In een goed bezette kerkzaal sprak onze voorganger ds R. Reiling over Noach, die meteen gehoorzaamde toen God hem gebood om een ark te maken, zoals er zo velen in de bijbel zijn geweest, die gehoorzaam zonder te „maren" soms heel moeilijke en onbegrijpelijke opdrachten hebben uitgevoerd, alleen vertrouwend op God. Ook wij moeten eerbiedig gehoorzamen aan het bevel: „Laat U dopen", zonder tegenstribbelen en zoeken naar uitvluchten.

Bij het vieren van het Avondmaal werden onze broeders en zusters welkom geheten door de voorganger. We zijn de Heer dankbaar voor de groei die er is in onze kleine gemeente, die nu bijna 70 leden telt. Tevens zijn er in deze maand 2 gezinnen met attestatie naar ons overgekomen. Ook daar zijn we dankbaar voor, want reeds op de eerste gemeentevergadering werd ons duidelijk, dat er een frisse wind gaat waaien door onze gemeente, vanwege alle nieuwe ideeën, die door de „nieuwelingen" naar voren werden gebracht.

Zo gaan we blijmoedig verder en we blijven hopen en bidden dat ook onze gemeente in de toekomst nog velen tot een zegen mag zijn en zielen mag winnen voor Jezus.

GRONINGEN-NOORD

De evangelisatiecommissie van Groningen-Noord gaat een vervolgbundel op Lofzangen en Gebeden samenstellen, voornamelijk bestaande uit die liederen uit de Johannes-de-Heer-bundel die we in onze gemeenschap tamelijk veel plachten te zingen en welke niet in Lofzangen en Gebeden zijn opgenomen. Het gaat om de nummers 6, 12, 16, 22, 28, 44, 52, 84, 88, 109, 131, 135, 141, 143, 146, 147, 151, 164, 180, 231, 248, 255, 294, 320, 325, 485, 499, 562, 617, 619, 627, 633, 639, 640, 651, 656, 754, 759, 809, 812, 819, 838, 854. Hiernaast denken we aan enkele goede eigentijdse liederen die als opwekkingsliederen ook geschikt zijn voor onze evangelisatiesamenkomsten. Welke gemeenten stellen ook prijs op zo'n vervolgbundel? Hoeveel exemplaren hebt U nodig? Een grotere oplaag drukt de kostprijs vanzelfsprekend. Geef Uw opgave door aan de secretaris van onze commissie, br K. P. Smit, Pleiadenlaan 246 te Groningen. Ph. L.

ADRESWIJZIGING

Ds A. Visscher te Alblasserdam woont thans Staringstraat 15 te Alblasserdam; het telefoonnummer is: 01859-3267.

LAAGSTE DOOPCIJFER IN DENEMARKEN IN 120 JAAR

In 1968 werden in de baptistengemeenten van Denemarken slechts 57 personen gedoopt. Dit is het laagste doopcijfer in 120 jaar. Intussen werden er in de eerste helft van 1969 reeds 81 personen gedoopt. Denemarken telt 42 gemeenten met totaal 7022 leden. Het ledental daalde in 1968 met 68.

LEESTAFEL

Tweemaal geboren, door dr M. R. de Haan (direkteur van de Radio Bijbel School, Grand Rapids, Mich. U.S.A.). — in Nederland uitgegeven door Het Licht des Levens, Alphen aan den Rijn; prijs f 1.—.

Dit boekje, dat enkele fundamentele beschouwingen geeft over de wedergeboorte, leent zich uitstekend voor boeken- en lektuurtafels. Bij voldoende afname wordt tenminste 30% korting gegeven! v. D.

DE CHRISTEN

17 oktober 1969
84e jaargang — 43

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds M. Cohen, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga en ds H. van der Werf — Alle kopij te zenden aan de eindredakteur: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 85 - 42 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland

Als de wal het schip keert

Enkele opmerkingen bij ons voorgangersbestand

De laatste tijd wordt het voor veel gemeenten steeds moeilijker om een voorganger te beroepen. Niet omdat er te weinig van deze broeders beschikbaar zouden zijn — dat is trouwens een ander onderwerp — maar omdat het 'hebben' van een voorganger op grote financiële bezwaren stuit. De kosten van de gemeente: kerk, pastorie, voorgangershonorarium (+ onkosten), Uniebijdragen en de arbeid zelf, zijn in het algemeen méér gestegen dan de inkomsten van de gemeente. Te verwachten is, dat deze trend zich zal voortzetten.
De vraag die bij deze ontwikkeling gesteld mag worden is: maken de in de Unie samenwerkende gemeenten wel op efficiënte wijze gebruik van het voorgangerscorps?

Cijfers en verhoudingen

Het aantal dienstdoende voorgangers bedroeg, volgens de jongste statistiek, op 1 januari 1969 **55.** Op een totaal aantal gemeenteleden van 9556 — we tellen hierbij óók de leden van de vakante gemeenten en de leden van gemeenten zonder 'voorgangersplaats' (± 800!) — betekent dat, dat er voor elke **174** gemeenteleden één voorganger (voor prediking, pastorale zorg etc.) beschikbaar is.
In de praktijk ligt het natuurlijk anders. **Friesland** telt 1341 baptisten en heeft **10** voorgangersplaatsen; dat wil dus zeggen dat er één voorganger is voor **134** gemeenteleden. **Groningen** daarentegen heeft **2824** baptisten binnen zijn provinciegrenzen en slechts **12** voorgangersplaatsen; met andere woorden: één voorganger op **235** gemeenteleden! In **Drente** liggen de verhoudingen ongeveer daar aan gelijk: **1209** baptisten met **6** voorgangersplaatsen, dat is één voorganger voor **202** gemeenteleden. **Overijssel** en **Gelderland** hebben samen **1928** baptisten; de gemeenten in deze beide provincies hebben de beschikking over **12** voorgangersplaatsen, hetgeen wil zeggen dat er voor iedere **160** baptisten één pastor beschikbaar is. De baptistengemeenten in de **Randstad** (Utrecht, N.- en Z.-Holland) tellen totaal **1806** leden en hebben **14** voorgangersplaatsen; de verhouding is daar: één voorganger voor **129** gemeenteleden. Volledigheidshalve noemen we ook nog onze beide gemeenten in het **Zuiden**: Eindhoven en Treebeek, die samen **448** leden tellen en de beschikking hebben over twee voorgangers.
Gaan we deze verhoudingen regionaal bezien dan krijgen we het volgende beeld:
In de driehoek **Groningen-Hoogezand-Delfzijl** — een in de nabije toekomst zéér belangrijk industriegebied! — wonen 1372 baptisten (zeven gemeenten) die samen de beschikking hebben over **4** voorgangersplaatsen (Groningen 2, Hoogezand 1 en Delfzijl 1); dat betekent: één voorganger voor **343** baptisten! De grootste tegenstelling met deze groep van gemeenten vormt de **Maasrandstad** (Groot-Rotterdam e.o.), waar **450** baptisten de beschikking hebben over **4** voorgangers, één voorganger voor **112** leden. Het **IJ-Noordzeekanaalgebied** (Amsterdam, Haarlem en IJmond) zou hier ook genoemd kunnen worden: de totaal 551 leden tellende vijf gemeenten in dit gebied hebben **5** voorgangersplaatsen (dat is één voorganger voor 110 leden) — maar hier moet in rekening gebracht worden, dat deze voorgangers niet allen full time in dienst van de gemeente zijn. Voor **Twente** gelden de volgende cijfers: **1192** baptisten, **8** voorgangersplaatsen; één voorganger voor **149** leden. De **Gronings/Drentse Veenkolonien** tellen totaal **1683** leden in negen gemeenten die samen de beschikking hebben over **7** voorgangersplaatsen: één pastor voor **240** baptisten. **Midden-Nederland**, en daartoe rekenen we alles wat binnen Utrecht-Arnhem-Zwolle ligt, telt in zes gemeenten **822** gemeenteleden met **5** voorgangersplaatsen; één voorganger voor **164** leden.

Als we nu gaan rangschikken krijgen we het volgende.

provinciaal	**leden**	**voorgangers-plaatsen**	**1 voorganger op**
Groningen	2824	12	235
Zuiden	448	2	224
Drente	1209	6	202
Overijssel/ Gelderland	1928	12	160
Friesland	1341	10	134
Randstad	1806	14	129

regionaal	**leden**	**voorgangersplaatsen**	**1 voorganger op:**
IJ-Noordzeekanaalgebied	551	5 *)	110
Maasrandstad	450	4	112
Twente	1192	8	149
Midden-Nederland	822	5	164
Gron./Drentse Veenkol.	1683	7	240
Driehoek Gron., Delfz., Hznd.	1372	4	343

*) zie de opmerking hierbij in de tekst.

Welke konklusie?

Wat betekenen deze cijfers nu precies? Zonder in details te treden, kan, dachten we, vastgesteld worden dat in sommige provincies en regio's in de toekomst tot combinaties van gemeenten moet worden besloten ten aanzien van het beroepen van een voorganger.
De wal keert het schip, zegt het spreekwoord. En dan wordt vooral gedacht aan de onverbiddelijkheid van het onmogelijke, in ons geval: het financieel onmogelijke.
We noemden de financiële beperkingen reeds in de aanhef van dit artikel. Welnu, daarin zal, naar we vermoeden, wel de direkte aanleiding liggen tot het besluit om bij beroepingswerk te kombineren.
Er zijn, menen we, echter ook nog andere overwegingen die bij deze konklusie een rol zullen spelen:
Steeds sterker wordt in onze gemeenten de behoefte gevoeld aan de vorming en toerusting van het gemeentelid. Weliswaar wordt die behoefte nog niet overal even sterk gevoeld, maar binnen tien, vijftien jaar zal aan deze taak zonder meer de noodzakelijke aandacht worden geschonken. Dat betekent dat onze gemeenten een breder kader zullen krijgen. Het gevolg daarvan zal zijn, dat meer mensen kunnen worden ingeschakeld bij allerlei gemeentelijke arbeid die nu nog in hoofdzaak door de voorgangers wordt verricht. De voorganger van morgen zal zich meer dan nu bezig kunnen houden met die arbeid waarvoor hij (min of meer) als specialist is opgeleid: bijbelstudie, onderricht en instruktie, prediking.
In die toekomstige situatie zal men zich ook gaan afvragen of het wel verantwoord is iemand met een 'dure' opleiding — we denken niet in de eerste plaats aan geld, maar aan de kwaliteiten van zijn toerusting — te laten werken op het beperkte arbeidsveld dat een betrekkelijk kleine gemeente nu eenmaal biedt.

Bezwaren?

Het bovenstaande zal, vermoeden we, hier en daar wel op bezwaren stuiten. We noemen er enkele:
Er zullen kleine gemeenten zijn, die zeggen: „inderdaad, onze gemeente telt weinig leden, maar hier in onze stad, ons dorp, onze omgeving ligt een groot arbeidsveld! Er is hier genoeg te doen...!"
Zij zullen wel gelijk hebben. Kort en goed: als deze gemeenten hun 'gelijk' kunnen aantonen zullen zij in de toekomst die financiële steun van de Unie moeten ontvangen waardoor het hen mogelijk gemaakt wordt die werker aan te trekken die juist voor die situatie geschikt is: een hoog gekwalificeerde evangelist!
Er zullen gemeenten zijn die zeggen: „onze gemeente heeft zijn eigen geschiedenis, zijn eigen geaardheid. Kombinatie met de gemeente X is om die redenen onmogelijk." Als dat het geval mocht zijn — en we kunnen ons dergelijke situaties voorstellen — dan zal reeds nu alles in het werk gesteld moeten worden om die verscheidenheid zo te herwaarderen, dat het niet langer reden tot apartheid is maar tot dankbare verwondering over de 'pluriformiteit' van Christus' gemeente.

v. D.

---

zand en zaad

Op een van mijn herderlijke zwerftochten kwam ik in een gezin met opgroeiende kinderen Alsof niet alle kinderen opgroeien. Maar dezen zaten dan in die onberekenbare jaren tussen dertien en zeventien. Te klein om groot te zijn en te groot om zich klein te laten noemen. Het lag voor de hand dat zij heel gauw onderwerp van het gesprek waren. Met wiskunde hadden ze geen moeilijkheden, maar die talen. Regelrechte problemen voor die grote kinderen. En een beetje steun hebben ze dan wel van u nodig, al kent u geen woord Frans en is meetkunde voor u even ondoorgrondelijk als voor mij. Maar van die taken naar vrolijker zaken. Ach, ja, die jeugd van vandaag. Dat wil maar feestjes bouwen, een flesje drinken, een dansje maken, Nee, dan wij vroeger. En een stroom van herinneringen brak los met luim voor de pauze en ernst erna. Met stoelendans en pandverbeuren. Allemaal zo kinderlijk onschuldig. Anders wat als dat 'sexueel geschuifel' — deze uitdrukking is niet van mij, maar van een jongere — van nu.
Goed, dat ging nog een poosje zo door en ik gooide soms wat brandhout in het vuur, heilig noch onheilig. Maar wat ik er dan nu werkelijk van dacht. De mensen moesten eens weten dat een voorganger een mens van gelijke bewegingen is als ieder ander. Dat het moeilijk is om wijs te zijn. Er was maar één Salomo en hoe is het dan nog met hem gegaan. Kan ik verantwoordelijkheid dragen voor anderen? Moeten ze die niet zelf beseffen en daarnaar handelen? Willen we dan toch graag een wetgever, die het voor ons uitmaakt wat kan en mag. Vooral wat nog nét kan en nét mag.
Misschien was mijn antwoord wat te ruim. Ik zei: Och, mij hindert niet zozeer wat ze doen, meer wat ze laten. Ziet u, wanneer ze nou anders niet weten dan feestjes maken plus wat daar in deze dagen bij komt, dan zie ik het niet meer. Natuurlijk moeten ze er hard aan trekken willen ze nog ergens gebruikt kunnen worden, later, en als ze 't journaal zien ontdekken ze vandaag of morgen dat ze in een vreemde samenleving terechtgekomen zijn met weinig up en veel down. Dat de jeugd zich daartegen verzet en wild gaat doen is te begrijpen. Wij zijn al te hard en te gedesillusioneerd om er tegen aan te gaan. Mijn zorg is niet dat zij dat soms wel doen. Of dat zij andere dingen doen dan wij vroeger. Zij het dan niet zoveel anders. Je zou zo graag zien dat ze ook voor nog eens andere dingen warm liepen. Er moeten toch voor jongemensen nog wel zinnige dingen zijn. Gezien hun leeftijd moeten het nog pure idealisten zijn in tegenstelling met ouderen, die nogal eens in de greep van de materie zijn geraakt. Om dezelfde reden moeten ze nog met ondernemingszin zitten, terwijl de vaders en moeders al meer bedacht zijn op houden wat je hebt. Misschien moeten we ze duidelijk maken dat er in hen nog kapitalen aan kracht en enthousiasme braak liggen en dat ze nooit weer zo jong en zo avontuurlijk zullen zijn als nu. Ik begon mij te herhalen door te zeggen dat ik mij minder bezorgd maakte over wat ze deden dan wel over wat ze nalieten. Als we naast hun spel nu eens positieve suggesties gingen geven voor prachtige dingen, die ze zouden kunnen doen.

Vier van hen, twee jongens en twee meisjes, geven we de opdracht na te gaan bij welke ouders ze het huis eens wat zullen schoonmaken. De tuin zullen omspitten. Boodschappen zullen doen. Zijn er in de gemeente geen adressen, dan wil het Roode Kruis of een andere instantie wel adresen verschaffen van mensen, die omhoog zitten met het een of ander. Vier van hen, zelfde samenstelling, onderhouden in samenwerking met elkaar korrespondentie met onze zendelingen. Vier van hen zorgen ervoor dat in wachtkamers, in openbare gebouwen Zaaiers worden neergelegd en zij kontroleren van tijd tot tijd of de bladen er nog liggen. Vier van hen onderhouden kontakten met tehuizen voor bejaarden en met ziekenhuizen en onderzoeken of ze daar ééns in de maand mogen komen om wat frisse liederen te zingen. Vier van hen leren een muziekinstrument te hanteren om de zang te begeleiden. Twee maal vier van hen stellen zich beschikbaar om eens in de maand het zondagsschoolpersoneel te vervangen, opdat dat ook eens onbelast in de kerk of thuis kan zijn. Vier maal vier van hen besluiten om een zanggroepje te vormen dat zo maar op een mooie winteravond wat liederen op de straat gaat zingen. En allemaal bijelkaar

Door het geloof is Abraham, toen hij geroepen werd, in gehoorzaamheid getrokken naar de plaats die hij ter erfenis zou ontvangen, en hij vertrok, zonder te weten waar hij komen zou. Hebr. 11 : 8.

Aan rustige wateren

Gaan met God

Het heerlijke van vakantie is, om zonder doel of opdracht rond te kunnen zwerven! De verrassing van het telkens weer „nieuwe" is aantrekkelijk en het verfrist de geest.

We zijn even uit de gewone sleur van het dagelijkse leven. We doen het dan eens voor een keer anders dan anders. Want om altijd zo door het leven te gaan, dat zouden we niet graag willen. Nee, in het gewone leven..... dan willen we graag zo precies mogelijk weten waar we aan toe zijn!

Maar nu dit geval hier met Abraham.

God spreekt en Abraham gaat! Waarheen? Dat weet hij niet. De behoeft hij ook niet te weten, want God weet het wel! Dat is hem genoeg. Hij zal van de Here God „een plaats ter erfenis" ontvangen. Het zal dus goed worden. God zal zijn weg bepalen en hij geeft die weg rustig over in Gods handen.

Welk een geloofsheld.

Zo alles achter te laten, om God te gehoorzamen. Zo echt met de Heer te reizen, van stap tot stap. „Heer ik weet de weg niet, ik ken de toekomst niet, maar Gij weet het en dan is het mij goed".

Welk een blind vertrouwen op de Heer. Ik kan ook zeggen: welk een kinderlijk vertrouwen om zo te gaan aan de hand van de Vader.

Mij hemelse Vader weet het wel!

Dat is genoeg.

Durven wij zó onze levensweg te gaan? Wij, die zo echt menselijk alles van te voren willen vastleggen en uitstippelen.

Zeker, wij hebben onze verantwoordelijkheid! We mogen niet zó maar wat doen, maar moeten alles overdenken en overleggen. Maar, is dat overleggen in ons leven nu zó dat we daarin wandelen als aan Gods Vaderhand? Is heel ons leven zo „een gaan met God?" Dat Hij er in beslist en dat wij volgen?

God heeft ons een erfdeel bereid, waaraan wij in Jezus Christus deel hebben gekregen. Wij zullen deze erfenis alleen dán in bezit kunnen nemen als ons leven een gaan met God is, zoals het dat was voor Abraham.

Harlingen J. C. Loot

---

gaan ze eens heerlijk diskussiëren over de gemeente, de voorganger, de ouderlingen, diakenen en soms houden ze zelfs een soort van bidstond. En om de beurt staan twee van de moedigsten met een kraam op de markt met mooie platen, muzikale en kleurenplaten, alles prachtig versierd met kreten, die de spijker op de kop slaan. Met koffie voor hen die willen praten. In weggooibekers om scherven te voorkomen.

Goed, hier en daar wat ouderwets. Maar u vroeg er toch om? Ik zei toch: mijn zorg is niet wat ze doen, veel meer wat ze niet doen.

Huizinga

STUDIEDAGEN VOOR PREDIKANTEN

(Ingezonden)

In de Psychiatrische Inrichting „Dennenoord" te Zuidlaren wordt in het komende winterseizoen opnieuw een aantal studiedagen voor predikanten belegd. Deze studiedagen worden gehouden op 5 maandagen van 10 uur tot uiterlijk kwart voor vier.

In de morgen uren zullen een medicus, een filosoof, een theoloog, een psycholoog en een paedagoog refereren over „Mens en mensbeschouwing", terwijl in de middaguren werkgroepen zich bezig zullen houden met „Suicide", „Geloof en afweermechanismen" en „Verslaving". In de middagpauze is gelegenheid deel te nemen aan een warme maaltijd, die door „Dennenoord" wordt aangeboden. Daar het aantal deelnemers beperkt moet blijven, worden belangstellenden verzocht zich spoedig op te geven.

DE DOOP (Slot)

Door ds G. Visser

3. DE TOEPASSING VAN DE DOOP DOOR DE APOSTELEN

Lezen wij de Handelingen der Apostelen door dan komen wij tot het inzicht dat de toepassing en toediening van de doop door de apostelen geschiedde overeenkomstig het patroon dat de Zaligmaker en Here hen zelf had gegeven en opgedragen.

Het eerst vinden wij daarvan sprake in Hand. 2, als het pinksterfeest wordt vervuld en toen de zuivere en reine prediking van het Evangelie van het verlossingswerk van God door Jezus Christus werd gehoord.

Deze prediking sloeg dermate in, dat de omstanders — allen Joden en Jodengenoten zowel uit Jeruzalem en uit 't gehele land en ver daarbuiten — tot de uitroep kwamen: „Mannen broeders, wat moeten wij doen?" En het antwoord liet niet op zich wachten, maar werd overduidelijk gegeven: „Bekeert u, en een iegelijk van u worde gedoopt in de naam van Jezus Christus, tot vergeving der zonden; en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen; want u komt de belofte toe, en uwen kinderen, en allen, die daar verre zijn, zo velen als er de Here, onze God, toe roepen zal". Op deze, voor ieder verstaanbare, prediking volgde dan ook, zo lezen wij: „Die dan zijn woord gaarne aannamen, werden gedoopt, en daar werden op die dag tot hen toegedaan omtrent drie duizend zielen." Het is hier dus wel duidelijk dat de toepassing en toediening van de doop dán alleen plaats vond indien daar was: bekering, geloof en aanneming van Jezus Christus als Here, Verlosser en Zaligmaker.

Allen die niet op de prediking tot bekering, geloof en aanname van Christus kwamen bleven buiten de gemeente.

En waar wij nu ook verder lezen in de Handelingen der Apostelen, of nu de prediking van het Evangelie werd gehoord door Joden dan wel door heidene, altijd en immer is de voorwaarde om tot de doop te komen: het persoonlijk geloof in de Here Jezus Christus.

De doop werd toen dus wel heel duidelijk gezien als „grensteken" tussen het oude en het nieuwe leven. Het oude leven werd in en door de doop „begraven met Christus" en in nieuwheid des levens stond de dopeling weer op uit het watergraf om verder niet meer zichzelf

te leven, maar Dien die voor hem gestorven en opgestaan was.

In deze „Doop van Christus" mét de Heilige Geest werd de wedergeboorte, om zo te zeggen, zichtbare gestalte gegeven, wat dan ook door de apostel Paulus (zie 1 Korinthe 12 : 13) onder woorden werd gebracht: „Wij allen zijn door énen Geest tot één lichaam gedoopt, hetzij Joden, hetzij Grieken, hetzij dienstknechten, hetzij vrijen: en wij allen zijn door énen Geest gedrenkt".

En dat deze doop een algehele ommekeer uitdrukt, zegt de apostel in Rom. 6 : 3-11: „Of weet gij niet, dat zovelen wij in Christus gedoopt zijn, wij in Zijn dood gedoopt zijn?, wij zijn dan met Hem begraven door den Doop in de dood, opdat, gelijkerwijs Christus uit de doden opgewekt is tot de heerlijkheid des Vaders, alzo ook wij in nieuwheid des levens wandelen zouden. Houdt het dan daarvoor, dat gij wel der zonde dood zijt, maar Gode levende zijt in Christus".

4. HET WEZENLIJKE VAN DE DOOP EN DE VORMGEVING AAN DE DOOP.

Het wezenlijke van de doop is de **bekering** en de **wedergeboorte** door de Heilige Geest. De **bekering** is de menselijke zijde van de wedergeboorte; de **wedergeboorte** is de Goddelijke zijde van de bekering. **Bekering** en **wedergeboorte** is het door het **geloof** ingaan op het **heilshandelen Gods in Jezus Christus** en het **opgenomen worden in het heilshandelen Gods in Christus.** Het criterium in het Nieuwe Testament, en daarmede in de Gemeente van Christus is **niet** of iemand gedoopt is zonder meer (want alleen gedoopt zijn brengt een mensenziel geen stap nader tot God en geen streep dichter bij de toekomende wereld!), maar of iemand is „ingelijfd" door de Heilige Geest. Galaten 3 : 26 en 27 zegt immers: „Want gij zijt allen kinderen Gods door het geloof in Christus Jezus, want zovelen als gij in Christus gedoopt zijt, hebt gij Christus aangedaan", en verder lezen wij in verzen 28 en 29: „Daarin is noch Jood, noch Griek, daarin is noch diestbare noch vrije, daarin is geen man en vrouw; want gij allen zijt één in Christus Jezus. **Indien gij dan van Christus zijt, zo zijt gij Abrahams zaad, en naar de beloftenis erfgenamen".**

Het is hier zonder meer duidelijk dat het **wezenlijke** van de **doop** de v o o r w a a r d e is om de doop te kunnen ontvangen en ondergaan en daarmede dus ook de v o o r w a a r d e om tot de gemeente van Christus te kunnen worden gerekend.

Hier speelt geen rol **afkomst** door geboorte, **ras** en **volk**, **klas** en **kleur**, zelfs het **man** of **vrouw** zijn komt niet in aanmerking: alleen: „het ène plant met Christus zijn geworden" in Zijn dood en opstanding.

Daarom is de Gemeente van Christus **boven-volks** en **boven-nationaal;** de Gemeente van Christus kent en erkent geen grenzen. **Jezus Christus** is de **Verlosser** van **zondaren** en de **Zaligmaker der wereld.**

Dit wezenlijke van de doop moet ook in de **doop zelf** vormgeving vinden. De vorm van de doop kunnen wij nergens anders vinden in de Schrift dan als een ondergedompeld worden in het water. In deze handeling wordt duidelijk gemanifesteerd het „begraven worden met Christus en het opstaan uit het graf met Hem, om in nieuwheid des levens te wandelen."

5. DE GERICHTHEID VAN DE DOOP

Wie leest van de doop-van-Johannes, of de doop van Jezus Christus, of van de doop zoals die door de apostelen, in opdracht van Christus, is toegepast, komt onder de indruk van een zeer duidelijke **eschatologische gerichtheid** van de doop. Immers, de doop is een „grensteken" tussen het oude en het nieuwe leven. En het nieuwe leven in Christus richt zich **niet allereerst** op het „hier en nu", maar op de **toekomende wereld** (Hebr. 2 : 5).

Vanzelfsprekend heeft het nieuwe leven, het leven van het geloof in Christus, ook zeer zeker zijn waarde en betekenis voor het hier en nu. „Want **nu** zijn wij kinderen Gods", staat in 1 Joh. 3 : 2. Maar tegelijk staat daarbij: „en het is nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen; maar wij weten, dat als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen gelijk wezen, want wij zullen Hem zien, gelijk Hij is; **en een iegelijk, die deze hoop op Hem heeft, die reinigt zichzelven, gelijk Hij rein is".**

Ontegenzeggelijk is ons **geloof,** is ons **kindschap** Gods eschatologisch gericht. Wij zien als Gemeente van Christus uit naar de volkomen vervulling van al Gods beloften, welke werkelijkheid zullen worden in **de nieuwe wereld van het Koninkrijk Gods, dat komt.**

Daarom kan het niet anders of ook onze doop is eschatologisch gericht. De doop wijst zeer scherp naar de toekomst van onze Here Jezus Christus.

Zij, die **gedoopt zijn,** zijn in wezen reeds gestorven voor deze tegenwoordige wereld (...„de Here Jezus Christus, die Zichzelf gegeven heeft voor onze zonden, **om ons te trekken u i t de tegenwoordige boze wereld,** d.i. de tegenwoordige boze „eeuw" of tijdsbedeling, naar den wil van onzen God en Vader, wien de heerlijkheid zij in alle eeuwigheid! Amen"). Zij zijn burgers van een rijk in de hemelen, waaruit zij ook de Here Jezus Christus als Verlosser verwachten, die hun vernederd lichaam veranderen zal, zodat het aan Zijn verheerlijkt lichaam gelijkvormig wordt, naar de kracht, waarmede Hij ook alle dingen Zich kan onderwerpen." (Filipenzen 3 : 20).

Zij zijn, in de doop, de grens tussen de oude en de nieuwe wereld reeds gepasseerd. Zij mogen door Genade deelgenoten zijn van het **Koninkrijk Gods dat is en dat komt.** Halleluja!!

Samenwerking over de grenzen

De mededelingen van de Alg. Secretaris der Unie in De Christen van 3 oktober over ds B. Stuut en zijn verhouding tot onze Uniegemeenschap roepen in herinnering de eerste zondag van de maand september, toen br B. Stuut zijn intrede deed als voorganger van de twee kleine gemeenten Wymeer en Ditzumerverlaat. Het lijkt mij goed daarover alsnog iets te schijven in ons blad, opdat men ook in onze Nederlandse kring iets weet van het werk dat br Stuut verricht als een der onzen.

Onze Duitse zustergemeenten verkeren in de minder gelukkige omstandigheid dat zij voor ongeveer veertig gemeenten geen voorgangers hebben. Dat is een geheel andere situatie dan bij ons, want wij zijn door God gezegend met een reeks van aanmeldingen van bekwame en toegewijde jonge broeders en permitteren ons de luxe sommigen van hen voor kortere of langere tijd te negeren wanneer zij voor de gemeentelijke arbeid beschikbaar komen.

In het Rheidigerland, het gebied tussen de Eems en de oostgrens van Groningen liggen verschillende baptistengemeenten waarvan sommige sinds lang contacten met hun geloofsgenoten aan onze zijde van de grens onderhouden. Zo riep in Wymeer de naam Reiling bij een oude broeder herinneringen op aan de „ôle Broeder Reiling", mijn grootvader die zestig tot zeventig jaar geleden er dikwijls kwam preken. Wymeer ligt ongeveer ter hoogte van Vriescheloo, een kilometer of acht ten Zuiden van de „Groene Kustweg", de hoofdverkeersweg van Groningen naar Leer en Oldenburg. Ditzumerverlaat ligt ongeveer evenver ten Noorden van deze weg. In beide plaatsen zijn kleine gemeenten van ongeveer veertig leden, beide in het bezit van een goed onderhouden kapel. De dichtsbijgelegen gemeente is in Weener, die ongeveer tweehonderd leden telt. Daar werkt Prediger Albert Krause, en op zichzelf zou hij de verzorging van die tachtig gemeenteleden in Wymeer en Ditzumerverlaat er wel bij kunnen doen, temeer omdat alle drie gemeenten beschikken over een z.g. Gemeindeleiter, een lekebroeder, die naast het voorzitterschap

NADER BEZIEN

Christenen in Oost-Europa

Uit berichten die op allerlei wijze ons in het Westen bereiken wordt duidelijk, dat er op het ogenblik groepen gelovigen in sommige Oosteuropese landen zijn die weer een moeilijke tijd beleven. Bij die gelovigen behoren ook enkele aan ons, baptisten, verwante gemeenschappen.

Met die zorgelijke berichten moeten we voorzichtig zijn.

Heel gemakkelijk — en het is vaker dan eens gebeurd — worden de vervolgde en gediskrimineerde christenen in die landen, èn hun leed, tot illustratiemateriaal in de publikaties van hen, die zich als het er op aankomt niet voor deze christenen en hun lot interesseren, maar hun ellendige omstandigheden alleen maar dankbaar gebruiken om er hun antikommunistische propaganda mee te staven. Zo deed o.a. de nationaal-socialistische propaganda het!

We zeggen niet, dat het allemaal wel wat meevalt in die landen. Het valt niet mee om blootgesteld te worden aan de uitbarstingen van haat en willekeur van een alle-godsdienst-vijandig regiem. Er worden mensen gevangen gezet, van hun rechten beroofd en getergd in verschillende Oosteuropese landen: kunstenaars èn christenen.

Desondanks moeten we ons als christenen in die landen, waar vrijheid van geloof en meningsuiting is, niet laten meeslepen door de al even duistere machten die zo gretig het bestaande onrecht in het andere kamp aan de kaak stellen terwijl zij voorbij gaan aan de ongerechtigheden en onmenselijkheden die aan het eigen systeem kleven.

Als we het goed zien kunnen we in elk geval twee dingen doen voor onze ontrechte en vervolgde medechristenen. Dat is in de eerste plaats weigeren om het oor te lenen aan, laat staan met hen mee te doen die het leed en verdriet exploiteren voor allerlei politieke agitatie. Juist als deze politieke agitatie in christelijke termen wordt bedreven is de vermaning, om de geesten te beproeven of ze uit God zijn, behartenswaardig.

De tweede mogelijkheid om hen te helpen is die kanalen te gebruiken, die kontroleerbaar zijn. Wat onze mede-baptisten betreft: de Baptisten Wereld Alliantie, de Europese Baptisten Federatie en de eigen nationale Unies. In ruimere kring: de bijbelgenootschappen.

Overigens, een diepe indruk heeft op ons gemaakt de opmerking die een Russische broeder maakte tegenover een broeder uit het Westen die, in zorg over de situatie in Rusland hem beloofde voor de gemeenten in zijn land te zullen bidden: „en wij blijven bidden voor u; want wij zijn er bezorgd over of u uw vrijheden wel juist weet te gebruiken ...”

v. D.

---

van de gemeente ook eens per maand in een dienst voorgaat. Maar men wil in de driehoek, die door de genoemde plaatsen wordt bestreken, tot uitbouw van arbeid komen en daarom werd besloten, dat Wymeer en Ditzumerverlaat gezamenlijk en met steun en medewerking van Weener een voorganger zouden beroepen om samen met Prediger Krause de arbeid te behartigen.

Van Scheemda naar Rheidigerland is maar een stapje, en zo is contact ontstaan met cand. B. Stuut. Dit contact heeft geleid tot een beroep, dat natuurlijk graag werd aangenomen toen een regeling met de Unie kon worden getroffen om de band met onze gemeenschap op de normale wijze vast te houden.

Op zondag 7 september vonden bevestiging en intrede plaats. Dat gebeurde in Weener omdat daar het grootste kerkgebouw staat. Mijn vrouw en ik hadden het voorrecht er bij aanwezig te kunnen zijn. Het was een dag van samenwerking en gemeenschap over de grenzen, want de bevestiging werd verricht door ds C. Mostert van Winschoten en wel in het Nederlands. Niet om het voor hem gemakkelijker te maken, maar omdat de Duitse broeders erop stonden dat dit zo gebeurde. Broeder Stuut was en bleef immers een der onzen! Bij de handoplegging werd gebeden door een Nederlandse en een Duitse ouderling. In aansluiting werd onder leiding van Prediger Krause en met medewerking van ds Mostert het avondmaal gevierd.

In plaats van de bij ons gebruikelijke intrededienst was er 's middags een Festversammlung onder leiding van de Gemeindeleiter van Weener, br Ter Haseborg, die ook het Nederlands aardig goed machtig was. De gitaarclub en de zangvereniging werkten natuurlijk mee en ds Stuut sprak in het Duits naar aanleiding van 1 Cor. 2 : 2, „want ik had niet besloten iets te weten onder u dan Jezus Christus en dien gekruisigd”. De boodschap kwam over en kwam aan. Zij kwam over omdat ze in goed Duits werd uitgesproken en ze kwam aan omdat er kracht in school, kracht van het Woord van God en kracht van een persoonlijk gegrepen zijn door de boodschap. In een ouderwets verslag zou ongetwijfeld hebben gestaan, dat het een gloedvolle prediking was maar vandaag kunnen we met dat woord niet meer zo veel beginnen. Vandaag is een prediking nodig waarin boodschap en boodschapper één zijn.

Na de prediking leidde de voorzitter van de regionale vereniging van gemeenten, Prediger Wiard Zwede, br Stuut de Duitse gemeenschap van gemeenten in met een kort woord en een handdruk. Daarmee was het tweeledig karakter van deze verbinding tussen voorganger en gemeente volledig tot uitdrukking gebracht.

Daarna volgde een voortreffelijk verzorgde theepauze en toen kwamen de sprekers. Van Nederlandse zijde hebben wij ons niet onbetuigd gelaten, tot en met een vlammend woord van onze nestor J. W. Weenink. Wat opviel, omdat het anders was dan bij ons, waren de toespraken van de Gemeindeleiter van de drie gemeenten. Dat waren toespraken van een hoog gehalte, die ver uitstaken boven wat gemiddeld bij dergelijke gelegenheden pleegt te worden gezegd. Ruim drie uren hadden we in de kerk gezeten zonder dat het ook maar één ogenblik lang was gevallen. Toen ging ieder zijns weegs en was een nieuw hoofdstuk begonnen in de verhouding tussen onze Nederlandse gemeenten en de zustergemeenten over onze oostgrens. Zullen misschien in de toekomst meer van onze candidaten een arbeidsveld vinden in Duitsland? Het zou op zichzelf geen slechte ontwikkeling zijn. Dat de gemeenten daar een buitenlandse voorganger met niet minder vreugde inhalen dan een van eigen nationaliteit is op 7 september wel gebleken. Zelden heb ik een voorgangersechtpaar met zoveel oprechte blijdschap zien binnenhalen.

Om al deze redenen leek het mij goed deze unieke gebeurtenis niet onopgemerkt de geschiedenis te laten ingaan.

Bilthoven — J. Reiling

BEROEPINGSWERK

Aangenomen: naar Brugge (België), A. H. van Beek te Nieuwe Pekela.

Opwekking in Roemenië?

Het hieronder volgende namen we over uit Die Gemeinde van 12 oktober 1969. De schrijver, dr Günter Wieske is vele van onze voorgangers bekend; zij hebben hem in meer dan één ontmoeting leren kennen als een hoogstaand christen.

Er wordt deze maanden veel over Roemenie gesproken, helaas meestal in betrekking tot de boeken van **Wurmbrand.** Wat gebeurt er in werkelijkheid in Roemenie? Is er in dat land geen enkele vrijheid? Geen gemeente? Geen openlijke evangelisatie-arbeid?

Allereerst kan vastgesteld worden, dat de Roemenen die ik deze zomer ontmoette zich bij verschillende gelegenheid geërgerd uitlieten over het werk dat Richard Wurmbrand in het Westen doet. Zeer vele oprechte christenen in Roemenie hebben er absoluut geen belang bij om ook maar een cent, of een boek en een bijbel te ontvangen van Richard Wurmbrands organisatie.

Want alles wat van Richard Wurmbrand of van de 'Hulpaktie Martelaren-Kerk' komt betekent geen hulp maar bedreiging. (vet gedrukt van de schrijver, v. D.)

Richard Wurmbrand wordt in Roemenie niet zo zeer als strijder voor de vrijheid van geloof beschouwd dan wel als anti-kommunist, als politieke agigator. Al onze broeders, die van zijn arbeid en zijn invloed in het Westen hoorden vertelden ons, dat Richard Wurmbrand niet alleen zichzelf in een totaal verkeerd daglicht presenteert maar dat hij ook de feitelijke verhoudingen in de Oostelijke landen onjuist voorstelt. Natuurlijk nemen de regeringen van deze landen hem dit zeer kwalijk. Maar hij zit in het Westen. En wie wordt er dan de dupe van? Zij die hij voorgeeft te willen helpen...!

Als een voorbeeld van hetgeen ik beweer noem ik de baptistengemeente in Timisoara. De voorganger heet Joan Stanca. Tot zijn gemeente behoren ongeveer 380 leden. Elke zondag komen ze in alle openlijkheid bijeen in hun diensten, elke zondagochtend gedurende twee uur. De ruimte van de kapel is veel te klein, want er komen geen 380 personen maar tegen de 500. (Een foto in Die Gemeinde afgedrukt toont de overvolle kapel waarin velen, jong en oud, zittend of staand een plaatsje hebben gevonden - v. D.). Er wordt gezongen en gepreekt; jongeren doen een voordracht; er wordt uitgenodigd om tot Jezus te komen — en vele Roemenen gaan op deze uitnodiging in. Verleden jaar waren dat in Timisoara 43! (Een tweede foto in Die Gemeinde afgedrukt toont een van de beide groepen dopelingen in 1968: 25 in witte doopkleren geklede jongemensen! - v. D.). En deze gemeente is echt geen uitzondering. Overal groeien de gemeenten — zowel bij de Vergadering als bij de baptisten.

Er moet echter ook van een 'maar" gesproken worden. Broeder Stanca vertelde, dat godsdienstvrijheid in Roemenie natuurlijk iets anders betekent dan in vele Westelijke landen. Overigens, andere mensen uit het Oosten wijzen op de gebrekkige godsdienstvrijheid die de protestanten in Spanje, op vele plaatsen in Italie en in vele landen van Zuid-Amerika vandaag de dag nog genieten. In Roemenie heeft de regering tot nu toe nog invloed op de verandering van godsdienst. Als kinderen van een baptistengezin zich laten dopen is er geen enkele belemmering. Ook wanneer volwassenen uit ongodsdienstige gezinnen zich laten dopen wordt geen strobreed in de weg gelegd. Maar wanneer leden van de Orthodoxe kerk tot bekering komen en zich willen laten dopen dan is dit laatste zo goed als onmogelijk. Er moet dan een officiële vergunning voor aangevraagd worden, die bijvoorbeeld pas dan gegeven wordt wanneer aangetoond kan worden, dat de jonge christen reeds vroeger baptisten in zijn familie had. Broeder Stanca voegt hieraan toe: „Als deze beperking van de persoonlijke geloofsbeslissing en kerkkeuze niet bestond zouden wij vandaag geen 120.000 leden tellen maar zeker wel een half miljoen! Want de honger van de Orthodoxen die in hun eigen kerken bijna geheel geen geestelijk leven vinden, is groot".

Aan het adres van de Roemeense regering kan men slechts verzoeken aan de bevolking op godsdienstig gebied meer vrijheid te verlenen.

Aan het adres van de lezers nog een verzoek: wij kunnen de Roemeense gemeenten het beste helpen om de huidige opwekking in alle openlijkheid en niet ondergronds te laten voortgaan, wanneer wij voor onze broeders en zusters bidden en wanneer we de middelen die we anders misschien ondoordacht aan een in deze zin niet bestaande ondergrondse kerk zouden doen toekomen, ter beschikking van ons 'Bundeshaus' (te vergelijken met ons Uniebureau in Arnhem — v. D.) zouden stellen. Het 'Bundeshaus' beschikt officieel over de mogelijkheid om de groeiende gemeenten in het Oosten bij de bouw van nieuwe en grotere gemeentecentra te helpen. Daarheen moet ons geld voor de broeders en zusters in Roemenie gezonden worden. Op deze wijze kan ons geld snel en zonder stiekem gedoe geestelijk nut brengen in een atheïstische staat.

Günter Wieske

---

gemeenteberichten

HIER GENK

Genk - (Y.F.). Alles gaat zijn gewone gang hier in de mijnstad van Limburg. Dat is hard werk: want dat wordt er gedaan hier bij ons. Niet alleen dat er geëvangeliseerd wordt maar ook wordt er hard aan de nieuwe school gewerkt.

Reeds drie klassen zijn in gebruik; de resterende twee klassen hopen wij binnen niet te lange tijd klaar te hebben.

Daarnaast zijn door toedoen van een broeder hier (hij betaalde de metselaar) de muren van onze turnzaal reeds op de gewenste hoogte.

Veel tijd wordt er gegeven voor dit werk en het is ook zo nodig, die school.

Onze samenkomsten worden altijd zeer goed bezocht; onze kerkzaal Stalenstraat 227 is altijd vol en wij danken de Heer voor al Zijn zegen.

Ook hadden we bezoek, en wel van het zangkoor De lofstem uit Almelo (Geraniumstraat). We hadden zeer goede dagen; het zingen door het koor werd op grote prijs gesteld. Eten dat die mensen uit Almelo kunnen! Maar ons smaakte het door onze zusters gereedgemaakte middagmaal ook bijzonder goed.

Wij kunnen terug zien op een recht gezegend en daardoor geslaagd weekend. Wij danken onze Heer voor mensen als deze, die ondanks hoge kosten toch willen komen naar het verre Genk in Belgie.

Nu moeten wij nog mensen zien op te sporen die ons zouden willen steunen met enkele giften om deze school te betalen. Binnenkort hopen wij u wat meer inlichtingen over dit onderwerp te geven. Wees ervan overtuigd, dat als u hier eens op bezoek komt u een hartelijk welkom wacht.

DOOPDIENSTEN IN HOOGEVEEN

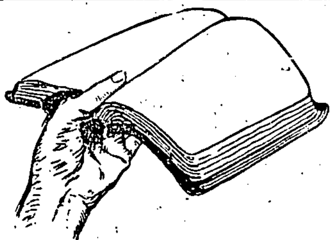
Hoogeveen - (D.W.). „Laat nu vandaag zang en muziek Hallelujah-juichen in een lied; Dat blij weerklink stem en akkoord: Hallelujah — Yes my Lord!"

Mochten we de eerste zondag van de vorige maand een jonge broeder (Henk Niemeijer) opnemen in de gemeente, vandaag, 12 oktober trad een jonge zuster, Hetty de Vries, toe tot de gemeente.

Als gemeente verheugen we ons er bijzonder over dat God **juist in deze tijd,** jonge mensen doet besluiten met Hem door het leven te gaan. Een bijzonderheid is dat Hetty ons **100ste** lid is. Een historische dag. Het getal is echter nóg niet vol! „Er zijn nog andere schapen...!" En daarom houden we a.s. zaterdag 18 oktober onze grote evangelisatieavond. Ds W. Hessels uit Lemmer hoopt de oude boodschap in nieuwe bewoordingen door te geven. Bidt u met ons mee opdat er nog meer „schapen" zullen komen?

De arbeid in onze gemeente gaat door. We mogen niet stilzitten. Geloven is doorlopen, niet stilstaan!

Dat Gods Geest alle gemeenten moge aanraken opdat Handelingen '69 inderdaad een betekenisvol jaar mag zijn voor de arbeid in Zijn wijngaard.

Wat zullen we lezen?

zondag	19 oktober:	Mattheüs 22 : 1-14	Kom tot het feest!
maandag	20 oktober:	Genesis 15 : 1-11	Belofte en teken
dinsdag	21 oktober:	Genesis 15 : 12-21	Herhaalde belofte
woensdag	22 oktober:	Genesis 16 : 1-6	Als vrouwen kijven
donderdag	23 oktober:	Genesis 16 : 7-16	In de woestijn
vrijdag	24 oktober:	Genesis 17 : 1-14	Een eeuwig verbond
zaterdag	25 oktober:	Genesis 17 : 15-27	Woord en daad

Lezers aan het woord

Geachte redaktie,

Als laatste bijdrage enige gedachten over de taak van de gelovige vrouw. Hoewel het er niet nadrukkelijk bij staat is het bij de gelovigen bekend, dat het de moeders waren die tijdens Jezus' omwandeling op aarde de kinderen tot Hem brachten en dat Jezus deze kinderen zegende (Mat. 19 : 13-15).
Lezen wij Spreuken 31 : 29 en 10 : 31 dan zien we welk een grote en belangrijke taak de vrouw vervult: de vrouw die de Here vreest is een zegen voor man en kinderen, en ook voor de ellendigen. Haar roem gaat als een getuigenis naar buiten. Zij staat door haar levenshouding, als gelovige vrouw die haar taak als vrouw verstaat, in hoge achting; zowel bij haar gezin als bij hen met wie zij buiten haar gezin kontakten heeft.
Verder lezen we in Joh. 12 : 1-3 dat Maria en Martha aan Jezus gastvrijheid verleenden en Hem verzorgden. In Hand. 9 : 36-43 wordt wederom de taak en de invloed van de gelovige vrouw geopenbaard: een steun voor de noodlijdenden. In Hand. 16 : 14, 15 is wederom sprake van een gelovige vrouw, die gastvrijheid aanbiedt aan een dienstknecht des Heren, er zelfs op aandringende die gastvrijheid te aanvaarden.
Zij allen handelden in de Geest van Jezus Christus om als vrouw aan hun roeping te beantwoorden.
Lezen wij nog verder, o.a. in I Tim. 2 : 9-15 en I Tim. 5, tevens I Petrus 3 : 1-7, dan wordt in deze gedeelten van Gods Woord wel duidelijk gesteld wat de taak en de opdracht voor en aan de gelovige vrouw is, hetgeen mede overeenstemt met het reeds eerder in deze beschouwing geschrevene.

F. G. de Ruyter

De 'vlucht' uit het ambt

Geachte eindredacteur,

In ons blad van 10 oktober bent u in gesprek met een jonge broeder uit de provincie Groningen over de "vlucht uit het ambt". In dat gesprek wil ik mij niet mengen maar wel een enkele kanttekening plaatsen bij de opmerking, "dat de Unie — dat zijn wij — hun dure opleiding heeft betaald".

In de eerste plaats is voor onze gemeenschap deze opleiding niet duur, want gemiddeld legt zij aan elke voorganger niet meer dan ƒ 15.000 in totaal ten koste. Men vergelijke dit eens met de bedragen die het Nederlandse volk ten koste legt aan vergelijkbare opleidingen, die ruw geschat tenminste ƒ 50.000 per persoon kosten.
Vervolgens wil ik met nadruk stellen, dat de jaren van opleiding grote persoonlijke offers vergen van alle studenten, hun ouders, hun verloofdes en als ze getrouwd zijn, hun gezinnen, want de kosten van hun levensonderhoud blijven vóór een aanmerkelijk deel voor hun eigen rekening.
Tenslotte doen wij er goed aan ons te realiseren dat onze gemeenschap de vijftienduizend gulden die zij door middel van de vrijwillige bijdragen in een aankomend voorganger heeft geïnvesteerd, in ongeveer vijf jaar heeft terugverdiend door de in vergelijking met de opleiding veel te lage salariëring.

Bilthoven — J. Reiling.

PRO EN CONTRA DE REGISTRATIE IN SPANJE

In gesprek met European Baptist Press Service heeft José Cardona — ook buiten Spanje zeer bekend als leider van het Spaanse Protestants Verdedigings Comité — verklaard dat ongeveer 70% van de 30.000 Spaanse protestanten, reeds als ‚religieus genootschap' is geregistreerd bij de overheid, overeenkomstig de voorwaarde die de nieuwe Wet op de Godsdienstvrijheid stelt. Van de 52 gemeenten die bij de Baptisten Unie zijn aangesloten (totaal 5000 leden) hebben tot nu toe 5 gemeenten zich laten inschrijven. Gevraagd naar de reden waarom Cardona, die zelf ook baptist is, er voor pleit dat de gemeenten zich laten registreren, antwoordde Cardona: „De wet biedt nieuwe mogelijkheden voor nieuwe arbeid. Als je ‚nee' zegt tegen de wet, zeg je ook ‚nee' tegen evangelisatie buiten het kerkgebouw. Geen openbare samenkomsten, geen lektuurverspreiding. Je bent dan beperkt tot het houden van eigen diensten binnen je kerkgebouw. Ongeregistreerde kerken mogen hun diensten zelfs niet aankondigen in de kranten". „De geregistreerde gemeente daarentegen mag een kruis en de naam van de gemeente op de voorgevel dragen".

De voorganger van de Turó de la Pera Baptistengemeente te Barcelona, Pastor Perez Guzmán, een felle tegenstander van registratie, verklaarde tegenover EBPS, het nuttigheidsargument van de voorstanders van registratie een zeer dubieus argument te vinden. „De voorrechten en voordelen van de registratie bestaan alleen maar in de verbeelding", merkte Guzmán op: „Het is een verzoeking om te geloven dat een middel dat van buiten komt, zoals de registratie een voorganger in staat kan stellen zijn problemen op te lossen. De pro-registratie voorgangers menen, dat de wet het hen mogelijk zal maken publiciteit voor hun werk te krijgen. Zij denken dat officiële sanktie het publiek meer geïnteresseerd zal maken... Jaren van vervolging en diskriminatie, tegen de baptisten en andere protestantse groeperingen hebben hen rijp gemaakt voor dit gezichtspunt". „Deze wet lost onze problemen niet op. Evangelisatie kan niet worden verricht door de pers, het moet door mensen gedaan worden. Wij moeten opnieuw overwegen wat evangelisatie betekent. Betekent het alleen maar meer namen in onze ledenboeken...?"
Beiden, zowel Cardona als Guzmán, waren het er over eens, dat de dagen van vervolging — het tijdperk van gevangenneming, kerksluiting, het ontkennen van het recht om te trouwen; het belemmeren van begrafenisplechtigheden — voor het protestantisme in Spanje voorbij zijn. Prikkelingen, kleine hindernissen en diskriminatie zullen voortduren.
Perez Guzmán merkte op: „we zullen niet vervolgd worden als we ons niet laten registreren. De kerken zullen niet gesloten worden..." Ook Cardona verklaarde: „Ongeregistreerde gemeenten zullen kunnen blijven bestaan, maar ze zullen geen rechten hebben. Er zal absoluut geen vervolging meer zijn. Ik stem ook toe, dat de Spaanse versie van godsdienstvrijheid ruimte voor diskriminatie heeft. Waar men een meerderheid en een minderheid heeft, daar wordt gediskrimineerd".
Hoe zal de wet in de toekomst funktioneren? Is de regering nu nog tolerant om bij de nog niet geregistreerden in het gevlei te komen? Zal straks pressie worden uitgeoefend?

„In vele opzichten is de toekomst van Spanje onzeker", verklaarde Cardona. „Wij weten niet hoe de wet in de toekomst zal toegepast worden. Eén ding is zeker: het land zal een katholieke regering houden. Op het ogenblik is het zo dat de toepassing van de wet beter is dan de wet zelf. Er zijn nu geen problemen voor de niet-geregistreerde gemeenten".
Pastor Guzmáns reaktie op deze vraag was: „Niemand weet hoe de toekomst er uit zal zien. Geregistreerde en niet-geregistreerde gemeenten zullen verschillende geestelijke wegen bewandelen. Het verschil is nu nog erg klein, en nauwelijk te bespeuren, maar het is mogelijk dat dit verschil zal uitgroeien".

HET KERSTNUMMER VAN DE ZAAIER

dat onderweg is geboren te worden zal, naar wij hopen, een woord Gods aan onze medemensen zijn. De medewerkers vergen het uiterste van hun vermogen om het onuitsprekelijke onder woorden te brengen. Hun bijdragen bewegen zich rondom het wonder van de sprekende God, die de stilte heeft verbroken om met de mensen een gesprek te beginnen. In den beginne was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God. Het Woord is vlees geworden en het heeft onder ons gewoond.

Dat zijn geen gemakkelijke woorden, maar wel verlossende voor wie luisteren kan en wil.

Aan de fotograaf, die de pagina's in kleurendruk verzorgt, is gevraagd in platen uitdrukking te geven aan spreken en luisteren en u zou kunnen overwegen hoe dat op de meest simpele wijze het indrukwekkendst kan.

Neem veel van deze kerstnummers en tracht met ons de woorden van God onder de mensen te brengen. Wij doen ons best. Doet u het ook!

Maandag 20 oktober a.s. wil br Jansma graag weten hoeveel uw gemeente wil bestellen. Laat het u wat kosten. Deze kosten mogen wel voor deze baat uitgaan. Red. De Zaaier

KERSTNUMMER van DE ZAAIER

Ziehier een greep uit de ontvangen bestellingen:

		vorig jaar
Hoogkerk	100	50
Haulerwijk	900	800
Heemskerk	500	—
Den Helder	500	50
Noordbergum	1500	1000
Rotterdam-zuid	1250	1000
Siddeburen	300	200
Staveren	2000	1500
Sneek	4300	4300

Wat doet Uw gemeente?

Zendt de bestelling van de partij kerstnummers tijdig — dat is a.s. maandag 20 oktober — naar de administratie De Zaaier, Dalweg 77, Arnhem.

Voorgangers, jeugdleiders, ouderlingen, ouders:

Zo juist verschenen

MET HEM OP WEG

van Ds H. Bijleveld te Heerenveen.

Dit eenvoudige boekje werd in „De Christen" van 3 oktober 1969 als volgt aanbevolen:

Het boekje... is een handreiking voor de na-zorg en "is bedoeld voor hen die belangstelling hebben voor de gemeente".

MET HEM OP WEG ziet er keurig uit. De inhoud is eenvoudig en duidelijk en beantwoordt volkomen aan zijn doel.

Geef dit boekje cadeau aan de vrienden van de gemeente, aan de rijpere jeugd (bijbelklas), aan uw kinderen. Zet het op uw boekenplank thuis en in de kerk om het mee te kunnen geven aan hen die er om vragen.

Uitgave van Landelijke Plan Commissie Handelingen '69.

Prijs: f 0,50 per stuk.

Te bestellen bij: Uniebureau, Dalweg 77, Arnhem.

DANKBETUIGING

Waarde Broeders en Zusters,

Het is mij een behoefte, U, mede namens onze kinderen, hartelijk te bedanken voor Uw medeleven, betoond bij het overlijden van onze lieve Man en Vader.

Daar het zijn wens was, de begrafenis in intieme kring te doen plaatsvinden, konden wij U niet persoonlijk hiertoe uitnodigen, hoewel we wisten dat velen van U graag aanwezig zouden zijn geweest. Zowel Ds C. Mostert namens onze Unie en Ds en Mevrouw Ph. Lindeman van de gemeente Groningen hebben U nu vertegenwoordigd.

In hen danken wij U allen en verzekeren U, dat Uw medeleven ons tot steun en troost is in ons gemis.

God zegene U.

Uw zr in Christus,

S. J. LOUW—SMIDT.

Tijdelijk:
Badhuisweg 99, Scheveningen.

RADENKONFERENTIE GEWEST HOLLAND

De radenkonferentie van Gewest Holland wordt D.V. a.s. zaterdag 18 oktober te Utrecht gehouden in 'Silo', Heerenstraat; aanvang 3.00 u. n.m.

Het belangrijkste agendapunt is de bespreking van het boekje 'Kader', door ds M. G. Boeschoten.

Vreugdevol maken wij bekend, dat D.V. op 23 oktober a.s. onze ouders en grootouders

A. GEBEL en
A. A. E. GEBEL—KROES

de dag hopen te herdenken, dat zij 40 jaar geleden in het huwelijk traden.

Psalm 126 : 3.

Hun dankbare kinderen
en kleinkinderen:
P. en J. A. G. DIJK—GEBEL
Erik
A. S. en E. J. GEBEL—TER WEE
Dorette
Judith

Den Haag, oktober 1969
Vledderstraat 115.

Mocht U van Uw belangstelling blijk willen geven dan bestaat daartoe de gelegenheid op zaterdag 25 oktober a.s. van 14.00 tot 17.00 uur op bovengenoemd adres.

Verpleegtehuis Tabitha, Amstelveenseweg 591, Amsterdam.

Wegens gezinsomstandigheden van de tegenwoordige juffrouw van de linnenkamer zoeken wij per 1 december voor haar een

vervangster

die bereid en in staat is om in de toekomst de leiding op zich te nemen van deze afdeling in ons nieuw tehuis.

Wij bieden gunstige arbeids- en salarisvoorwaarden.

Bent U tussen de 30 en 45 jaar oud en voelt U zich aangetrokken tot dit werk, stelt U zich dan in verbinding met de directie, Amstelveenseweg 591, Amsterdam.

Een nette man 58 jaar zoekt een

HUISHOUDSTER

liefst 50 tot 58 jaar, liefst baptist. Een mooie woning aanwezig in een bosrijke omgeving. Brieven onder no. 147 aan de adm. van De Christen, Dalweg 77, Arnhem.

Jongedame zoekt serieuze **kennismaking** met nette jongeman 20-23 jaar. Gaarne met pasfoto. Brieven onder no. 146 aan de adm. van De Christen, Dalweg 77, Arnhem.

De Heer heeft tot Zich geroepen in Zijn Heerlijkheid onze zuster

ADRIANA AUGUSTINUS geb. SAAK

Geboren: 13 maart 1907
Gedoopt: 2 juni 1929
Overleden: 4 oktober 1969

De Baptistengemeente Apeldoorn.

Op 20 september 1969 nam de Heer plotseling uit ons midden weg broeder

FRANS BAKS

op de leeftijd van 60 jaar.

Hier op aarde streefde hij naar het volmaakte, nu mag hij de Volmaakte aanschouwen.

Baptistengemeente 's-Gravenhage.

Onverwacht werd van ons weggenomen, mijn lieve man, onze lieve vader, behuwdvader, grootvader en overgrootvader

KLAAS VAN DER BAAREN

in de ouderdom van 79 jaar.

2 Tim. 4 vers 7 en 8:

Ik heb de goede strijd gestreden
ik heb mijn loop ten einde gebracht; de krans der rechtvaardigheid ligt voor mij gereed.

Haren, 3 oktober 1969
Onnerweg 2.

Uit aller naam:
L. VAN DER BAAREN—VAN DAM

De begrafenis heeft te Haren plaats gehad.

VAN DE JMC

Uw Lofzangen en Gebeden-Bundel kan weer als nieuw worden, door hem van een mooie plastic omslag te voorzien. Keuze uit wit, zwart en wijnrood. Met het brood/vis embleem er in goud opgedrukt.

De prijs is ƒ 1,— per stuk.

Gemeenten, neemt een aantal in voorraad. U steunt hiermee het klubwerk.

Bestellen bij: Mevr. J v. d. Wolf-Dijkstra, K. R. Poststr. 5, Heerenveen. Tel. 2657. Giro 1606468.

SPREEKBEURTEN

Br G. P. Verduyn, Nic. Beetsstraat 16 te Alblasserdam is telefonisch aangesloten onder no. 01859 - 2053.

DE CHRISTEN

24 oktober 1969
84e jaargang — 44

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds M. Cohen, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga en ds H. van der Werf — Alle kopij te zenden aan de eindredakteur: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 85 - 42 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland

Hoe groot is uw God?

Steeds weer vraag je je af hoe het toch komt, dat zo vele volstrekt ongelovigen zo moeilijk tot het geloof in de Heer te leiden zijn.
Wat is hiervan toch de reden?
Moeten we de schuld óók bij onszelf zoeken?
Is de God die wij vereren te klein om werkelijk een beroep op te kunnen doen?
Maken ook wij deel uit van een tamelijk krachteloos tweeslachtig christendom?
Is ons geloofsleven een inspiratie voor anderen?
Hebben niet velen van ons een God die te klein blijkt te zijn en die niet blijft staan als de storm komt?
Kom onze omgeving onder de indruk van de God die wij vereren?
Hebben wij zelf een hoge dunk van onze God?. Of deugt onze persoonlijke godsvoorstelling niet? Is onze godsvoorstelling zo onvoldoende dat het een eventueel uitzicht naar de Almachtige beneemt?
Moeten we onze godsvoorstelling inleveren en de Eeuwige gaan leren zien in Zijn ware grootte en glorie?
Moet onze God groter worden?
U begrijpt toch wel wat ik bedoel?

POLITIEAGENT?

Voor sommige mensen is God vaak niet veel meer dan de waarschuwende stem van hun geweten. Hun geweten is hun God, een God als een politieagent; God is echter niet met het geweten te identificeren! Ons geweten is namelijk niet zo betrouwbaar als wij wel denken. Een kind van ouders die vegetariërs zijn zal zich vooral de eerste keer zeer bezwaard voelen bij het eten van vlees!
Als gevolg van de propaganda tegen de Joden in de dertiger jaren stonden velen in Duitsland vrij ongevoelig tegenover het lot dat de Joden moest treffen.
Vele christenen zijn ongelukkig geworden door een ziekelijk ontwikkeld geweten, dat zij ten onrechte houden voor Gods stem! Ons geweten ondergaat nu eenmaal de invloed van onze opvoeding en het milieu waarin wij leven.
Ons geweten kan een instrument in Gods hand zijn. Dit gebeurt wanneer wij ons plaatsen onder de leiding van Zijn Woord en Geest!

EEN OUDE HEER?

Bij een onderzoek kwam vast te staan dat vele kinderen zich God voorstellen als een oude heer.
Van Gods daden werd dan verteld in de sfeer van „er gebeurde eens, heel lang geleden . . ."
Oud betekent voor velen verouderd. En dan natuurlijk ook nabij de verdwijning. Voor velen is God niet de God die wonderen kan en wil doen in ons leven. Schijnbaar een God die in slaap gevallen is en ons nu „zoet houdt", door middel van blijde toekomstberichten.
Bij een ander onderzoek moest een groep van rijpere jeugd onmiddellijk antwoord geven op de vraag: heeft God verstand van radar? Neen, zeiden de meesten prompt! Later schoten ze in de lach. Waren ze óók, wellicht onbewust, overtuigd van het feit dat God niet met Zijn tijd is meegegaan? God een oude heer...?
Voor deze mensen is God een grootheid uit het verleden en ze kunnen Hem niet meer zien als de Almachtige in het heden. Hij is geworden tot de God die droeg ons voorgeslacht . . .
Aan deze afschuwelijke gang van zaken werken wij mee wanneer wij als voorgangers behept zijn met de z.g. „kanselstijl", een speciale voorliefde hebben voor de „tale Kanaäns". Door deze dingen geven wij buitenstaanders de indruk dat onze God een oude man is uit het verleden en dat onze dienst aan Hem verouderd is.
De wereld heeft nodig een God van het atoomtijdperk.
De wereld heeft nodig een God van wijsheid, en volmaakte intelligentie!
De verbijsterende nood van velen dwingt ons aan te komen met een God die *leeft*. En we willen graag over Hem spreken en dan alstublieft niet in een taal die eerst „vertaald" moet worden voor hen die zogenaamd nog buiten staan.
We geloven toch, dat onze God past in déze tijd, en in déze tijd aan ons mensen nog steeds een nieuw bestaan en een nieuwe wereld wil geven?

EEN ZWAKKE EN TERE GOD?

Onze Godsvoorstelling houdt nog steeds te veel verband met „het kindje-in-de-kribbe" en de zondagsschoolplaatjes die ons God in Jezus Christus laten zien met een teer en zwak en geestloos gezicht!
Dit is toch onbegrijpelijk! Laat de bijbel Hem dan niet zien als degene die de sterken uitdaagt?, rustig door een moordenaarsbende heenwandelt?, zijn voeten op het water zet en bij machte is de natuur te bedwingen? En gaat Hij niet een doldrieste bezetene tegemoet zonder angst en met een boodschap van volmaakte redding?
Hij is toch niet zwak en teer wanneer Hij volmaakte onzelfzuchtigheid bezit, de schandelijke kruisdood ondergaat, afziet van alle rechten en zich laat vernederen? Hij is toch niet zwak en teer wanneer Hij van Zijn leven een offer maakt?!
Voor velen zijn de Christus en het christelijke geloof zwak en week.
Voor velen is het uiterst moeilijk, zo niet onmogelijk een dergelijke Heer te dienen. De bijbel vraagt dat trouwens ook niet van hen.
Misschien is Hij nog teer te noemen in Zijn zorg voor ons. Teer in Zijn tegemoetkomendheid. Teer in het troosten

en bemoedigen. Teer in het oprichten van degene die gevallen is. Voor mij is Hij de sterke en in Zijn zelfverloochening en in Zijn daadwerkelijke hulp aan ons in ons leven van iedere dag. Een God om diepe eerbied voor te hebben.

GELOOFD ZIJ GOD MET DIEP ONTZAG!
HIJ OVERLAADT ONS DAG AAN DAG MET ZIJNE GUNSTBEWIJZEN.
DIE GOD IS ONS GELUK;
WIE ZOU DIE HOOGSTE MAJESTEIT DAN NIET MET EERBIED PRIJZEN?

M. Cohen

zand en zaad

Onlangs kreeg ik de indruk dat iemand van mij vermoedde dat ik twee machtige duimen heb, waaruit ik eindeloos kan zuigen. Hij dacht dat dat treinverhaal van die Apeldoornse juffrouw en die meneer uit Groot Brittannië aan mijn onbegrensde fantasie te danken was. Ik geef toe graag pleisterplaats-verhalen te schrijven, die zó nooit gebeurd zijn, maar in dit blad en op de kansel vertel ik alleen ware verhalen. Of ik zeg bij voorbaat: Gesteld.

Ik zou juist wat aan deze rubriek doen — omdat het geweldig mooi weer is en marktdag en er dus nagenoeg niemand thuis is — toen er twee 'kinderen' aan de deur stonden. Een jongen van misschien twaalf en een meisje van hooguit zeventien. De twaalfjarige nam het woord. Hij zei: Wij zijn Jehova's getuigen. Prachtig, antwoordde ik, en wie is Jehova dan? Dat is de almachtige God, zei het meisje. O, ging ik verder, maar waarom zeg je dat dan niet. Zo van: wij zijn getuigen van God. Ja maar, dat is zijn naam, zei zij. Hoe dan ook, ging ik verder, ik vind het mooi dat jullie langs de deuren gaan, maar aan mij moeten jullie geen tijd besteden, want ik geloof in God en in Jezus Christus en ik lees in de bijbel. Dat doen de mensen veel te weinig, meende zij en ik deelde die mening. Zij en heel wat mensen zijn leden van een kerk, maar ze doen er niet meer aan. Ze weten soms van niets en dan weet je nauwelijks waar je beginnen moet.

Deze kinderen kon ik toch niet ontmoedigen en ik zei dat ze maar goed van God moesten getuigen. Toen ik van de deur terugkeerde naar de machine herinnerde ik mij dat ik juist aan de eindredakteur van dit blad een stukje over onze jongemensen gezonden had. En daar gaat weer de bel. Weer twee echte kinderen van een jaar of tien, die me voor goed doel, voor de missie, bloembollen willen verkopen. Dat zijn er vier binnen een kwartier, die bezig zijn. Ik geef het op onze jongemensen nog adviezen te verstrekken. Die laatste twee hadden al 42 zakjes verkocht. Kinderexploitatie zegt u. Maar ergens wordt mijn hart dan toch wel warm. Misschien begrijpen een paar ook niet helemaal waarmee of waarvoor ze hun vrije woensdagmiddag besteden, maar ze zitten zich niet te vervelen. Ledigheid is een lelijk oorkussen. In de gemeente heb je ook de meeste last van de mensen die het minste doen. Hun kracht is hun kritiek en ze hebben het niet door dat ze er zelf aan tegronde gaan. Als onze jongemensen zich gaan vervelen is dat dan niet omdat ze 'ledig' zijn? Gewoon leeg. Zou dat waar zijn? Eer ik het nu weer vergeet: laten onze gemeente-raden en verder alle jeugdwerkers wel het boekje gaan lezen, een handreiking bij gemeentejeugdwerk, geschreven door de alg. vormingsleider, br M. G. Boeschoten. Als ik wat te bevelen had, zou ik zeggen: dit is een bevel! Maar dat neemt u niet. Neem dan dat boekje: **Kader.**

Het was oorspronkelijk mijn voornemen om wel te fantaseren. Dat komt door een bijeenkomst, die ik bezocht en waarin een aantal roomskatholieke geestelijken en protestantse predikanten van mening waren dat ze vaker bijelkaar moesten komen. Om elkaar te leren kennen zoals dat heet en om zaken als kanselruil, interkommunie e.d. te overwegen. Op de weg naar huis zag ik kerkelijke puinhopen en een chaotisch gelaveer. Zijn de 'grote' kerken inderdaad naar elkaar onderweg? Want als ze elkaars woord, verkondiging aksepteren, wat je toch mag konkluderen uit kanselruil en serieus een wederzijds openstaan van het Avondmaal overwegen en de 'doop' ook geen bezwaren meer schijnt op te leveren, zal dan de dag niet komen, dat men niet alleen samen een kerk bouwt om die nog gedeeld te gebruiken, maar doorvaart naar een kerkgemeenschap, die na een generatie nauwelijks nog de lidtekenen van vroeger laat zien? Of zullen nieuwe formaties geboren worden omdat men her en der het gevoel heeft dat essentiële zaken onder de tafel zijn gevallen. Vreemde tijden. Grote bedrijven fusionneren en kerken schijnen ook die weg op te gaan. Is dat, wat voorstanders beweren, het werk van de Geest Gods?

Ik heb in die vergadering gezwegen, misschien omdat het nog te vroeg was iets te zeggen. Misschien omdat ik me in de grond toch niet thuis voelde. Ruimtevrees? Bang voor uiteindelijke opheffing van het eigen bedrijf? Of zijn we toch niet eens geestes met deze kerkbouwers? Wat zegt de Geest tot en door de gemeente? Want op de stem en wil van de Heer komt het aan. De vraag, die telkens weer doorbreekt, is de vraag naar de gemeente van Jezus. En in welke vormen zij vandaag verschijnt. Want zonder vormen bestaat op aarde geen leven. Maar het leven moet ze scheppen en herscheppen en mag niet stikken in gewijde wierookwolken. Ook bij ons niet.

Huizinga

DR H. H. ROWLEY OVERLEDEN

In de leeftijd van 79 jaar is te Cheltenham, Engeland de bekende hebraicus en oudtestamenticus dr Harold Henry Rowley overleden. Dr Rowley, die o.a. in 1957 president was van de Unie van Baptisten in Groot Brittannie en Ierland, heeft als hoogleraar gedoceerd aan verschillende Britse universiteiten. Meer dan 25 boeken verschenen van zijn hand. Ongeveer 15 jaar geleden trad dr H. H. Rowley op als gastspreker in een van de bijeenkomsten van de Broederschap van Baptistenvoorgangers in Nederland.

OUD-PRESIDENT BRITSE BAPTISTEN UNIE OVERLEDEN

In de leeftijd van 84 jaar is dezer dagen te Bristol overleden dr. Arthur John Dakin, oud-president van de Baptisten Unie van Groot Brittannie en Ierland. Dr Dakin was emeritus-rector van Bristol Baptist College.

BIJBELS VOOR ROEMENIE

Het gerucht, dat de Roemeense regering het grote geldbedrag dat voor de druk van 100.000 bijbels door United Bible Societies ter beschikking was gesteld, voor andere doeleinden zou zijn gebruikt, kan worden tegen gesproken. De Europa-sekretaris van het Brits en Buitenlands Bijbelgenootschap, Barnard J. Tidball is naar Roemenie gereisd en heeft zich ervan kunnen overtuigen dat in de staatsdrukkerij inderdaad 100.000 bijbels in de Roemeense taal zijn gedrukt. Aldus een bericht van United Bible Societies.

EEN MAANDBLAD VOOR A.B.C.

De American Baptist Convention overweegt de twee officiële maandelijkse periodieken, **Crusader** en **Mission** op te heffen en voortaan één blad uit te geven. **Crusader** is een 'newsmagazine' en verschijnt in een oplage van 360.000 exemplaren. Het wordt toegezonden aan alle gezinnen van de bij American Baptist Convention aangesloten gemeenten. **Mission** verschijnt in een oplage van 50.000 exemplaren en wordt voor $ 3.50 jaarlijks aan abonnees toegezonden.

„... dan zullen ook wij zijn als alle andere volken..." — 1 Sam. 8-20.

Aan rustige wateren

Wie Christus' rijk toebehoren...

Israëls apartheid is, dat het Jahwe tot koning heeft. Een koning die alle macht heeft, maar Wiens troon in de hemelen is. Een koning Wiens heerlijkheid onvergelijkbaar is; maar die de Onzienlijke is. Zulk een koning wenst Israël echter niet; het verloochent zijn unieke positie, zijn geschiedenis en de rol die het in Gods heilsgeschiedenis speelt: het wil een koning wiens troon op aarde staat, wiens heerlijkheid in zichtbare attributen imponeren kan. „Dan zullen ook wij zijn als alle andere volken!"

De geschiedenis herhaalt zich. „Wij willen niet, dat deze koning over ons wordt", zeggen de burgers in de gelijkenis van de ponden (Luk 19). Het zijn de burgers die het koningschap van hun Messias verloochenen wanneer deze, staande voor Pilatus, van Zijn koninkrijk zegt, dat het niet van deze aarde is: „Laat ons Barabbas los; kruist Jezus!"

Ook wij willen liever het koningschap van de Barabbassen. Dan zijn we als de anderen. Dan weet je waar je aan toe bent. In hem kun je jezelf projekteren: de sterke man, wiens rijk en macht en invloed zich uitbreiden; wiens attributen de symbolen zijn van onze heimelijke begeerten. In zijn rijk kun je jezelf blijven: carrière bouwen, belangen beschermen en hen vernietigen die je bedreigen.

Dát koninkrijk begeren we. Dan zijn we als alle anderen. Dan kun je je met alle anderen meten.

Wie het koningschap van Jezus kiest moet weten, dat hij met die keuze een uitzonderingspositie kiest. In de heraldiek van dat koninkrijk komt leeuw noch adelaar voor. Slechts een lam. Het Lam. In die koning kan alleen hij zichzelf herkennen, die bereid is zichzelf te verloochenen, want „hij had gestalte noch luister, dat wij hem zouden hebben aangezien, noch gedaante, dat wij hem zouden hebben begeerd." (Jes. 53).

Wie het koningschap van Jezus kiest moet weten, dat in Zijn rijk andere wetten gelden dan in de koninkrijken die van deze aarde zijn: vergeving in plaats van vergelding, vertrouwen in plaats van achterdocht, het belang van de ander in plaats van het eigen belang, liefde in plaats van haat. „Maar gij geheel anders...", zegt Paulus tot hen die Christus' rijk toebehoren.

Willen we dat? Zijn we daartoe bereid?

Wie het koningschap van Jezus kiest mag óók weten, dat in Zijn Koninkrijk de zon niet zal onder gaan. De koninkrijken van deze wereld — klein en groot — komen op en vergaan. Maar Zijn Koninkrijk is tot in eeuwigheid. Gezegend zij die koning! Gezegend de burgers van Zijn rijk!

v. D.

De Baptisten in Noord-Kameroen

De Europese baptisten zijn al in 1954 met de zending in Noord-Kameroen begonnen. Begon men aanvankelijk met een paar zendelingen, thans zijn er meer dan twintig op diverse posten. Van enkelen zullen we een overzicht geven.

Maroua, de hoofdstad van het Noorden van Kameroen, heeft in samenwerking met de Soedan-Zending een gezamenlijke bijbelschool. Hier woont ook de secretaris en vertegenwoordiger van de zending. Men heeft er verschillende buitenposten die geregeld worden bezocht. Als toekomstproject heeft men een uitgebreide theologische opleiding in voorbereiding. Tot nu toe worden alle lessen nog in de inlandse taal gegeven, doch men hoopt in de nabije toekomst op het Frans over te gaan en ook een hogere vooropleiding te eisen, zodat onze predikanten beter toegerust zullen zijn voor hun taak.

In Modolo hebben we met de Sudan Mission samen een middelbare school. Op deze school gaan zowel christen-jongens als mohammedanen. In totaal zijn er 57 leerlingen. Dezen worden alle geacht zich aan de christelijke regels te houden. Het is een prachtig getuigenis om in deze heidens-mohammedaanse gebieden reeds een christelijke middelbare school te hebben.

In Sidim is een predikant; de zusters diakonessen doen er medisch werk. Verschillende keren moeten zij door ziekte of verlof van de predikant al het werk op de post waarnemen. Zo ook nu, want de zendeling is met ziekteverlof en zal niet meer terugkeren. In de verre omtrek is er geen ander ziekenhuis of verloskundige afdeling; de arbeid is er soms erg zwaar.

In Ganbourra werkt een zeer aktief zendingsechtpaar. Br. Zuch leidt de vele bouwarbeid en mevrouw doet de school. Sinds korte tijd hebben ze uit het Zuiden van Kameroen enkele onderwijzers gekregen en nu zijn ze bezig om voor hen een stevige woning te bouwen. Voor deze Kameroenezen is het niet gemakkelijk om zich bij totaal andere voeding- en levensgewoonten aan te passen. Ook hierin moeten de zendelingen hen steunen en bemoedigen. Br Zuch trekt ook veel de naaste dorpen in en brengt daar het evangelie. Men heeft nu in Ganbourra een eigen kerkje en steeds worden mensen gedoopt. Ook hier winnen de diakonessen velen voor Christus door middel van hun medische werk.

In Dagai vindt men hetzelfde beeld. Van heinde en ver komen de bergbewoners om zich in de polikliniek te laten verzorgen. Ook hier hebben de diakonessen de handen vol en vaak ook worden ze geassisteerd door Europese verpleegsters. Van een inheemse verpleger of verpleegster, opgeleid zo goed als het kan, heeft men veel nut omdat die in veel gevallen moet vertalen. Ook komen er mohammedanen voor verzorging; over het algemeen heeft men goede relaties met de opperhoofden die bijna overal mohammedaan zijn. Deze goede relaties heeft men zeker nodig in een overwegend mohammedaanse streek. Zij moeten immers toestemming geven tot elke nieuwe arbeid die de zending ergens wil beginnen. Hier hebben de bergbewoners, die meest animisten zijn, niets over te zeggen.

Als zesde en jongste post vinden we **Mokong**.

Lange tijd was door de bevolking hier gevraagd om er een kleine medische post te beginnen. Op een gegeven moment kwam de mondelinge toestemming en men is onmiddellijk begonnen met bouwen. Immers, zo vaak geven mohammedanen hun toestemming om die even later weer in te trekken. Men gaat in zo'n nieuwe post in tenten wonen en onder een klein afdakje begint men de eerste zieken te helpen. Een hut wordt meestal ter beschikking gesteld voor de zuster en zo staat er dan na een tijd een huis en dispensair. Men durft niet dadelijk een kerkje te bouwen. Eerst moeten er minstens 12 gedoopte christenen zijn, wil men in staat zijn om kerkbouw aan te vragen. Toen de gebouwen klaar waren trok de zendeling-bouwer weer verder en bleef zr. Binder geheel alleen achter met haar zwarte helpers. Zij was nog maar nauwelijks in staat om het Foul-foulbé te spreken. Zij hoopt nu spoedig versterking te krijgen.

De arbeid van de E.B.M. is in het Noorden van Kameroen dus een geheel andere dan in het Zuiden. Daar zijn reeds blanke zendelingen vanaf 1843 geweest, terwijl in Noord-Kameroen pas ongeveer

gedurende de laatste twintig jaar zendelingen gearbeid hebben. Men kan zeggen dat er na 15 jaar E.B.M.-arbeid ongeveer 150 mensen gedoopt zijn. Nog velen van deze heidense stammen kennen Jezus de Heiland niet. Helpt u mee met uw gebeden en gaven, zodat ook daar Gods Woord en Zijn liefde doordringen?

Dordrecht J. B. v. d. Veen

gemeenteberichten

DANKBAAR VOOR ZEGENINGEN

Deventer — (L.F.) Hier dan enkele berichten uit de gemeente Deventer. Het gaat hier voorspoedig. In het kader van Handelingen 69 mochten we verschillende diensten beleggen, waaronder ook samenkomsten in Twello. Hier werd ook door ons zangkoor „Looft den Heer" en muziekklubje „De blijde boodschappers" medewerking verleend.

Onze gemeente mocht met pasen een doopdienst houden, waarbij een jonge zuster aan de gemeente werd toegevoegd. Op 4 mei werden drie jonge zusters gedoopt, die ook de wens te kennen hadden gegeven hun Heer en Heiland te willen volgen door het watergraf heen en met Hem een nieuw leven te beginnen. Dit waren heel blijde dagen voor ons.

Inmiddels zijn de klubs en verdere aktiviteiten weer met het winterwerk gestart. Onze gemeente kan men dankbaarheid voor de zegeningen terug zien en een blijde hoop hebben op de toekomst.

OMSLAG L. & G.-BUNDEL

IS U NOG NIET in het bezit van zo'n mooie plastic omslag voor uw Lofzangen en Gebeden-bundel? Ze zijn er in de kleuren, wit, wijnrood en zwart. Het brood en vis-embleem is er in goudkleur opgedrukt. Ze zijn ƒ 1,— p. stuk. Door uw bestellingen steunt u het werk van de JMC.

Bel of schrijf naar Mevr. J. v. d. Wolf-Dijkstra, K. R. Poststr. 5, Heerenveen. Tel. 2657. Giro 1606468

9 november '69

Tabitha

zondag

BIJ ONS IN DE GEMEENTE

In het (gestencilde) blaadje Tussentijds dat de gemeente GRONINGEN-N. uitgeeft — eens per maand verschijnt de gedrukte Gemeentebode ten behoeve van de beide gemeenten in Groningen — stond een verslag over het bezoek dat een grote groep Groningers (150 à 160) onlangs bracht aan de gemeente in Wermelskirchen, Duitsland. Het gezelschap werd gevormd door het muziekkorps De Bazuin, het gemeentekoor Jubilate Deo, de jongeren-zang-en-muziekgroep en een groep vrienden. Deze uitwisseling tussen beide gemeenten heeft al meerdere malen plaatsgevonden.

Ds. S. J. Zijlstra van DELFZIJL verblijft op het ogenblik met een reisgezelschap als een van de reisleiders in Israël. Volgens een mededeling in het blaadje Vaart nemen 180 personen aan deze reis deel. Deze trip werd door het blad Het Zoeklicht georganiseerd ter gelegenheid van het onlangs herdachte 50-jarig bestaan van dit blad, dat, zoals bekend, altijd bizondere interesse voor Israël heeft gehad. Eind oktober hoopt ds Zijlstra met zijn vrouw weer terug te zijn.

De baptisten in WINSCHOTEN hechten niet aan aardse bezittingen. Ze gaan er in elk geval niet erg zorgvuldig mee om, want in 't Venster van oktober worden de volgende zaken als gevonden voorwerpen gemeld: 1 heren horloge, 1 dames horloge, 1 zilveren hangertje.

Met de restauratie van de kerk in MUNTENDAM is men dezer dagen begonnen. Een en ander heeft wel wat ongerief ten gevolge, vooral voor het verenigingsleven. Voor de kerkdiensten kan men gebruik maken van de hervormde kerk — elke zondagmiddag om vier uur komt de baptistengemeente daar bijeen. Men hoopt voor kerstmis met de restauratie klaar te zijn.

De gemeente in HOOGEZAND heeft reeds lang bouwplannen. Op de onlangs gehouden gemeentevergadering konden de plannen nader worden ontvouwd; ze voorzien vooral in een aanmerkelijke vernieuwing van de zaalakkommodatie bij de kerk. Een maquette verduidelijkte de plannen. Op dezelfde gemeentevergadering werd ook besloten om de tweede dienst weer om vijf uur te houden; een proef om deze dienst om zeven uur te beginnen beloofde geen verbetering in de opkomsten.

De kontakten tussen de gemeenten die in het grensgebied gevestigd zijn nemen nog steeds toe. Zo ging zondag 21 september Prediger Zehne uit Ihren, Duitsland voor in een dienst van de gemeente te MUSSELKANAAL. Een goede zaak, dat kontakt met de buren.

Vrijdag 17 oktober j.l. herdacht de gemeente EMMEN zijn 20-jarig bestaan. De groei van deze gemeente kan gerust uniek genoemd worden. Begonnen met een veertigtal leden groeide deze gemeente in amper twintig jaar uit tot een van onze grootste gemeenten met meer dan 400 leden. Het kerkje dat in het begin van de vijftiger jaren werd gebouwd — en inmiddels ook reeds een keer werd vergroot — is natuurlijk al lang veel te klein. Men hoopt een tweede kerk te kunnen bouwen aan de Hagedoorn.

Ook de gemeente te LEEUWARDEN heeft nu een Koreaans kind geadopteerd. Het geadopteerde kind heet Sun Ok Min, een meisje, en is 12 jaar oud. De jeugd van Leeuwarden zorgt er voor dat de vereiste f 60,— per maand bij elkaar komen. Zoals bekend adopteerde de gemeente te Sneek reeds eerder een Koreaans meisje; de voor dit doel toegezegde bedragen stelde deze gemeente zelfs in staat twee kinderen te adopteren. Nu we toch in de Friese hoofdstad zijn: zondagmiddag 23 november a.s. wordt daar een Friese dienst gehouden waarin ds J. A. Brandsma van Groningen-Zuid zal voorgaan.

In ZWAGERVEEN is men begonnen met een kinder-muziek-en-zanggroep. De leiding ervan berust bij de direkteur van een muziekschool in de omgeving. „We kunnen ons niet beter wensen", schrijft De Loods, het gemeenteblad.

De kleine gemeente DOKKUM kocht maar liefst 1000 doosjes, elk inhoudende twee gothische kaarsen. De bedoeling van deze feestverlichting is natuurlijk niet eigen kerk ermee te illumineren — nee: het is handel! De doosjes worden voor één gulden verkocht: er moeten namelijk nieuwe gaskachels in de kerk komen. Enkele grote en kleine giften zijn voor dit doel reeds ontvangen.

Dat het gemeentekoor van DEN HAAG dezer dagen een jubileum vierde kon men weten, want het stond onlangs aangekondigd in dit blad. Wat men niet kon weten: br A. Gebel heeft 35 jaar lang de dirigeerstok boven dit koor gezwaaid. Dat stond in de Haagse Gemeentebode.

NADER BEZIEN

Antisemitisme?

De hoofdredaktie van de Volkskrant en de politieke kommentator mr. G. B. J. Hilterman liggen met elkaar overhoop. De feiten zijn bekend: de heer Hilterman ergerde zich al een tijd aan de, naar zijn inzicht, eenzijdige kritiek van de Volkskrant op Israël en diens politiek ten opzichte van zijn Arabische buurlanden en verweet deze krant tenslotte „anti-semitisch, in elk geval anti-israëlisch te zijn".

Op deze kontroverse, die straks zelfs voor de rechter uitgevochten zal worden, gaan we hier natuurlijk niet in. Wel, op het verschijnsel dat ermee verwant is en zich vooral ook in christelijke kringen voordoet: het kritiekloze aanvaarden van alles wat Israël doet en nalaat te doen.

Deze houding, die men filosemitisme noemt, is wel te verklaren, en dus begrijpelijk. Zo goed als iedereen — en we spreken dan niet over de kollektieve schuldgevoelens die verondersteld mogen worden — bewondert het dappere Joodse volk dat in staat bleek te zijn, na alles wat dit volk in voorbije eeuwen is aangedaan, een moderne natie op te bouwen, en te handhaven ondanks de dodelijke vijandschap van zijn buurlanden. Leidt deze bewondering alleen reeds tot verwondering, zij die hun bijbel raadplegen zien in deze ontwikkeling bovendien de duidelijke leiding Gods en herinneren zich dat dit volk tot in eeuwigheid Gods volk is. De konklusie ligt voor de hand: wat Israel doet is wel gedaan . . .

Het is goed dit strijdbare volk der Joden te bewonderen; het is nog beter ons te verwonderen over de trouw van God die Zich Zijn beloften herinnert en in vervulling doet gaan. Maar dat behoeft niet te betekenen dat alles wat Israël doet of nalaat te doen moet worden goedgepraat. Kritiek op Israël is nog geen antisemitisme; het betekent al evenmin, dat zij die deze kritiek hebben geen oog hebben voor de bizondere rol die dit volk in Gods heilsgeschiedenis speelt. Het tegendeel is eerder waar.

Israël kan pas dan — menselijk gesproken — die rol spelen als het als volk onder de volkeren zijn plaats heeft ingenomen. Voor dat recht, om zichzelf te zijn, heeft het gestreden en strijdt het nog alle dagen. Dat houdt in, dat de daden van dit volk beoordeeld moeten worden zoals de daden van andere volkeren beoordeeld worden. Er mag niet met twee maten gemeten worden. Wie dat wel doet dringt de Joden opnieuw een apartheid op, die niets te maken heeft met de unieke plaats die zij in Gods heilsplan innemen.

Filosemitisme kan een verdrongen antisemitisme zijn. Een oud gezegde luidt: het zijn mijn vrienden die mij mijn feilen tonen.

v. D.

We vermelden het hier graag, want het is een zeer opmerkelijk jubileum!

De gemeente te SCHEVENINGEN heeft besloten over te gaan tot ‚open' avondmaal. Voortaan zullen allen tot de avondmaalsviering worden toegelaten „die belijden te geloven in de Heer Jezus Christus als hun persoonlijke verlosser en zaligmaker, en die van een onbesproken levenswandel zijn".

Nadat de samenwerking tussen de baptistengemeente te AMSTERDAM-N. en de Doopsgezinde gemeente van dit stadsdeel om te komen tot een gemeenschappelijk kerkgebouw moest worden beëindigd — omdat het niet uitvoerbaar bleek — probeert men van baptistenzijde hetzelfde doel te bereiken met de Christelijke Gereformeerde Kerk. In Gemeenteleven lezen we nu, dat de gesprekken met deze broeders nog steeds voortduren, „langzaam door allerlei voorvallen, te langzaam naar onze zin. Maar komen goede dingen niet langzaam tot stand?"

In ARNHEM wordt het als een gemis ervaren, dat zoveel leden en vrienden der gemeente elkaar niet kennen. Om dat te verhelpen zal er nu en dan na de ochtenddienst gelegenheid zijn om een kopje koffie te drinken. De diakonessen van de gemeente zorgen hier voor.

De gemeente ALMELO (Geraniumstraat) ontving dezer weken een legaat van een zuster, groot f 1000,—. Het geld kan er goed besteed worden: men is juist gereed gekomen met een verbouwing van de kerk. Het plan is om nu nog het interieur te verfraaien door een mooiere vloerbedekking.

Aan het stereotiepe assortiment verkoopartikelen van allerlei plaatselijke bouwakties (koffie, thee e.d.) hebben enkele gemeenten een nieuw artikel toegevoegd: kop en schotel. Dit huisraad wordt ook verkocht door de bouwkommissie van de gemeente te ALMELO (Nieuwstraat), die bezig is gelden bijeen te brengen voor de bouw van een jeugdzaal.

v. D.

RADENKONFERENTIE GEWEST-FRIESLAND

De najaarskonferentie van de raden der baptistengemeenten in Friesland wordt D.V. zaterdag 8 november a.s. in de benedenzaal van de baptistenkerk te Leeuwarden gehouden; aanvang 10.00 u. v.m., sluiting plm. 4.00 u. n.m.

De agenda vermeldt o.a.: **Roeping of beroep?**, in te leiden door ds J. C. Loot van Harlingen; **De bijbel vandaag**, in te leiden door ds M. Lootsma, distriktssekretaris van het Nederlandsch Bijbelgenootschap.

H. O.

RADENKONFERENTIE Z.O.-DRENTE

De radenkonferentie van de gemeenten in Z.O.-Drente wordt D.V. zaterdag 1 november te Emmen gehouden; aanvang 2.30 u. n.m. Gastspreker: ds K. Reiling, Hengelo — onderwerp: **De ouderlingen en diakenen in de Gemeente van onze Heer.**

Verder zal een open gesprek gehouden worden over onze Bonds- en Landdagen.

D. M.

GRONINGER BOND VAN BAPTISTENGEMEENTEN

Zaterdag 1 november 1969 houden wij de eerste Radenkonferentie van de Groninger bond van Baptistengemeenten te Hoogezand in de baptistenkerk. Aanvang precies 14.30 uur.

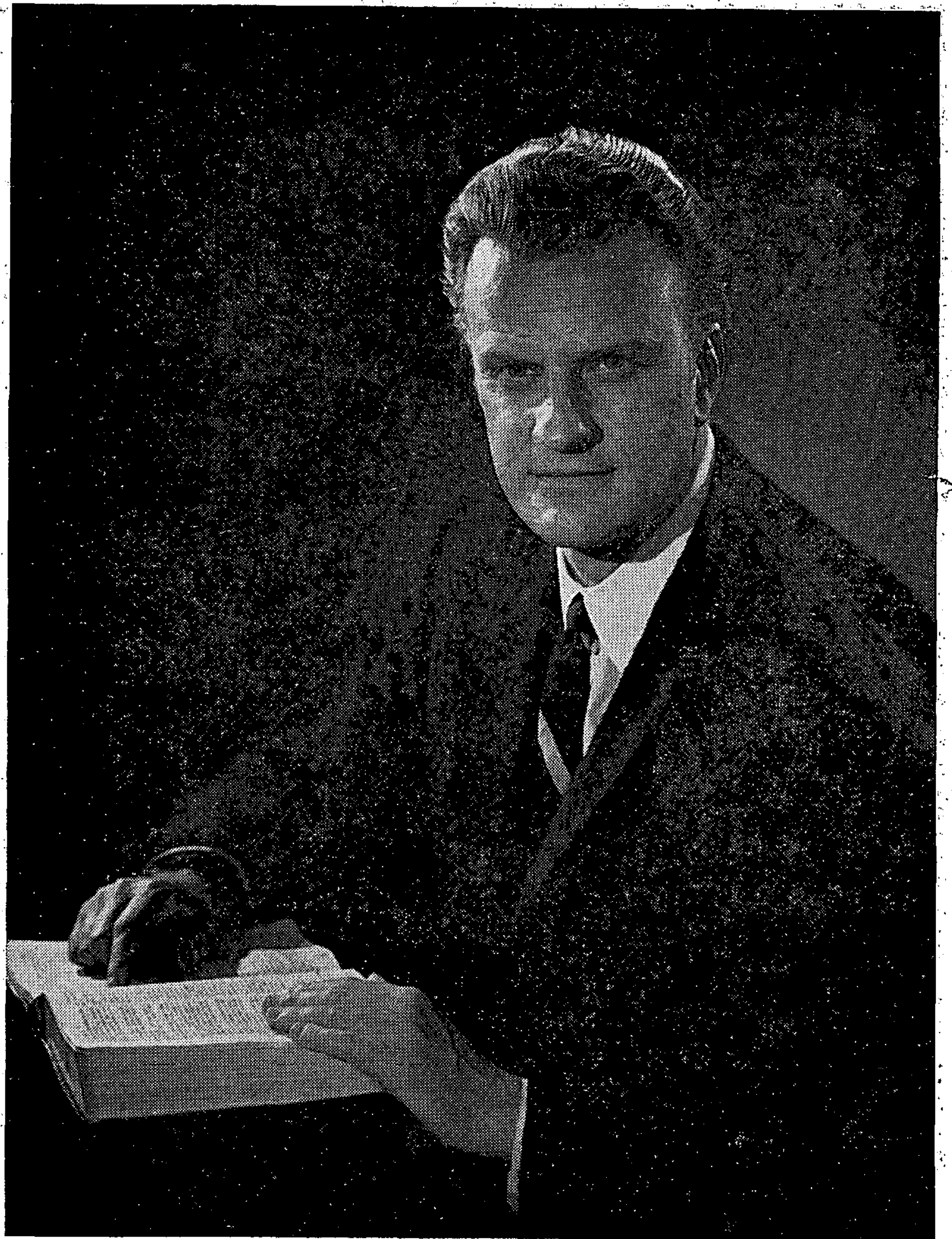
Ds J. van de Geer te Veendam zal een inleiding houden over het onderwerp: Gemeente en overheid in het Nieuwe Testament.

Verder zullen we het concept-ontwerp van de C.v.d.O. van het Reglement op Ambten en Diensten samen bespreken. Mogen wij alle raadsleden aanmoedigen zoveel mogelijk aanwezig te zijn, alsmede de belangstellende gemeenteleden van onze Groninger bond?

O. Oldenburger.

Werft abonnees!

Billy Graham begon 20 jaar geleden zijn loopbaan als evangelist

Tijdens de Southern California Crusade welke de Amerikaanse evangelist dr Billy Graham van 26 september tot 5 oktober heeft gehouden, is ook aandacht geschonken aan het feit, dat precies 20 jaar geleden de evangelist met zijn internationale evangelisatie-arbeid begon. Dat begin was in een tent in Los Angeles, Californie. Graham was toen 30 jaar en president van een seminarie in Minneapolis, Minn.

Billy Graham werd op 7 november 1918 te Charlotte, North Carolina geboren als zoon van een veehouder. Als jongeman droomde hij van een toekomst als baseball-speler, maar toen hij 17 was kwam hij onder de prediking van de evangelist Mordecai Ham tot bekering. Van die dag zegt Graham: „Die avond wijdde ik mijzelf volkomen aan Jezus Christus. Ik verbrandde alle bruggen achter mij en ik besloot de rest van mijn leven in Zijn dienst te besteden."

In 1943 beëindigde hij zijn studie aan Wheaton College, Wheaton, Ill. Gedurende ongeveer twee jaar diende hij als voorganger First Baptist Church te Western Springs, Ill. Daarna kwam hij in dienst van de toen opkomende Youth for Christ-beweging. In 1947 aanvaardde Graham de benoeming tot president van North Western College en het gelijknamige seminarie in Minneapolis.

Dr Graham, die van verschillende Amerikaanse onderwijsinstellingen ere-doctoraten ontving, huwde in 1943 met Ruth McCue Bell. Het echtpaar heeft 3 dochters en 2 zoons, van 24 tot 11 jaar. De Graham's zijn reeds grootouders van 2 meisjes en 1 jongen.

Na 20 jaar evangelisatie-arbeid heeft dr Graham in de meeste grote steden van de wereld gepredikt. Hij heeft aan meer mensen het evangelie gebracht dan enig ander mens in de geschiedenis: aan ongeveer 50 miljoen mensen.

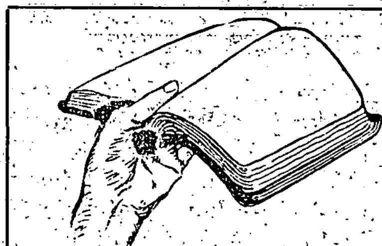
De vele reizen die de evangelist maakt kosten hem ongeveer 60% van zijn tijd. Als Graham thuis is, bij zijn gezin in Montreat, North Carolina, brengt hij veel uren door in zijn studeerkamer, om er te studeren en brieven te schrijven. Zijn vrije tijd gebruikt hij om sportwedstrijden bij te wonen. Zelf speelt hij golf; ook zwemt hij en doet aan hardlopen om zich lichamelijk fit te houden.

Dr Graham heeft verschillende boeken geschreven, o.a. **Vrede met God, Het geheim van het geluk, Mijn antwoord** en **Wereld in vlammen.** Ook schrijft hij een rubriek die in vele Amerikaanse dagbladen wordt gepubliceerd. **'Hour of Decision'** ('Uur van beslissing') is een door de evangelist geleid radioprogramma dat elke week door meer dan 800 radiostations over heel de wereld wordt uitgezonden.

Voor al zijn arbeid is een organisatie in het leven geroepen, de **Billy Graham Evangelistic Association.** Deze organisatie verzorgt o.a. de uitgave van **Decision Magazin,** waarmee in 1960 werd begonnen en dat nu verschijnt in Engels, Frans, Duits, Spaans en Japannees. De Association produceert ook films, boeken en andere religieuze lektuur.

De eerstvolgende grote campagne in Europa van de evangelist zal van 5-12

april 1970 te Dortmund, West-Duitsland worden gehouden. De toespraken in de Westfalenhalle zullen simultaan in vele Europese talen worden vertaald. Bovendien zullen de samenkomsten live worden uitgezonden in een gesloten televisiecircuit, waarbij verschillende grote gehoorzalen in geheel Europa zullen zijn aangesloten. Alleen al in West-Duitsland zullen de samenkomsten in 13 steden te volgen zijn.

zondag	26 oktober	Johannes 4 : 46-54	Sterker dan de dood
maandag	27 oktober	Philipp. 1 : 1-14	Broeders in Christus
dinsdag	28 oktober	Philipp. 1 : 15-30	Blijf Hem maar trouw
woensdag	29 oktober	Philipp. 2 : 1-18	Als lichtende sterren
donderdag	30 oktober	Philipp. 2 : 19-30	Trouwe vrienden
vrijdag	31 oktober	Philippenzen 3	Jagend naar het doel
zaterdag	1 november	Philippenzen 4	Blij in de Heer

Tabitha-nieuws

In de **Nieuwe Haagse Courant** van 25 september j.l. kon men naar aanleiding van de gemeentebegroting 1970 van de gemeente 's-Gravenhage onder het kopje WAT WORDT ER GEBOUWD VOOR BEJAARDEN? het volgende lezen:

> „Stichting Verpleegtehuis Tabitha Scheveningen eventueel in samenwerkig met de Stichting Deo Gratias (bouw A-tehuis met 100 bedden voor chronische zieken, zo mogelijk aan de Badhuisweg/Nieuwe Parklaan)".

Wat houdt dit bericht in?

Het volgende:

Reeds in augustus 1968 werden de tekeningen voor een nieuw verpleegtehuis, ter vervanging en uitbreiding van het bestaande, bij het Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid ingediend. Uiteraard vergezeld van een verzoek om een principiële goedkeuring van deze plannen te mogen ontvangen. Tot nu toe is dat niet gebeurd. Ambtelijke molens malen langzaam, en in dit geval wordt het malen vertraagd door een aantal factoren, die samenhangen met het totale beleid van de overheid aangaande de volksgezondheid. En die vooral ook samenhangen met de wijzigingen en ontwikkelingen in dat beleid. Met spanning wachten we dus af. Ons is meegedeeld, dat tegen het eind van dit jaar een antwoord tegemoetgezien kan worden.

Wat wordt bedoeld met "Stichting Deo Gratias"? Onder deze naam wordt een bejaardentehuis geëxploiteerd, gelegen aan de Scheveningseweg 37, Scheveningen (ingang Kerklaan 5), en ondergebracht in een voormalig nonnenklooster; dat voor een deel in beheer is bij het hotelbedrijf Op Gouden Wieken.

Dit bejaardentehuis was aanvankelijk door een particulier opgezet en ondergebracht in een naamloze vennootschap; deze n.v. werkte technisch en bestuurlijk nauw samen met de n.v. Op Gouden Wieken. Enkele jaren nadat deze samenwerking afgebroken werd, verzocht de enige aandeelhouder van de n.v. Huize Deo Gratias mij het voorzitterschap op mij te willen nemen van een bestuur, dat aan het hoofd zou staan van een op te richten Stichting Protestants Bejaardencentrum Huize Deo Gratias; aan deze stichting zou hij dan zijn aandelen overdragen. Na overleg met de raad van de baptistengemeente alhier, heb ik aan dat verzoek voldaan. Sindsdien wordt het bejaardentehuis bestuurd door een bestuur, dat aanvankelijk uit drie leden, later uit vijf leden bestond. Twee bestuursleden behoren tot de Vergadering van Gelovigen, drie tot de baptistengemeente Scheveningen, terwijl de voormalige en enige aandeelhouder, de heer Hoddenbagh, nu lid van de baptistengemeente te Utrecht, als administrateur en adviseur aan het tehuis verbonden is.

Door de nauwe persoonlijke banden tussen Deo Gratias en Tabitha lag een nauwe samenwerking voor de hand. Deze samenwerking wordt momenteel het sterkste zichtbaar in het feit, dat bewoners van Deo Gratias, die naar een verpleegtehuis moeten, opgenomen worden in Tabitha. De overgeplaatsten ontmoeten dan altijd weer „oude bekenden", hetgeen bijzonder fijn is.

Toen wij vernamen, dat de bouw van een jeugdhotel op het terrein naast ons verpleegtehuis Tabitha, Badhuisweg 99, geen doorgang zou vinden, heb ik mij direct gewend tot de betreffende overheidsinstanties met de vraag, of dit terrein beschikbaar zou kunnen worden gesteld voor de bouw van een bejaardentehuis, met name voor Deo Gratias.

Daarop is van B. en W. van Den Haag een gunstig antwoord ontvangen. Dit antwoord is dus ook weergegeven in het bovenaangehaalde citaat uit de Nieuwe Haagse Courant.

Indien de plannen, die nu daaromtrent worden uitgewerkt, verwezenlijkt zullen worden, betekent dat, dat op de hoek Badhuisweg — Nieuwe Parklaan een paar panden zullen verrijzen, die functioneel verscheiden zijn, maar die door de vele overeenkomstige facetten van hun werk nauw kunnen samenwerken. Dat heeft vooral betekenis voor de exploitatie, die per dag goedkoper kan worden, doordat b.v maar één keuken in gebruik is, terwijl voorts b.v. één medische en één administratieve dienst mogelijk zijn.

Mochten de plannen verwezenlijkt kunnen worden, dan betekent dit, dat op één der mooiste plekken van Scheveningen — met uitzicht op het lager gelegen Westbroekpark — een woon- en leefruimte voor een twee honderd zieken en bejaarden geschapen wordt, die bijzonder veel aantrekkelijks heeft.

Wij bevelen ook deze dingen graag in uw voorbede aan.

H. Ploeger

Verantwoording Unie-bureau

In de maand september werden de volgende giften en bijdragen ontvangen:

1) voor de ECU:
Musselkanaal f 200,—; Pernis f 106,85; Leeuwarden f 77,41; Amsterdam-Centrum f 44,85; Steenwijk f 17,95; Almelo-Nieuwstraat f 71,50; Harlingen f 94,73; Veendam f 250,—; Groningen-Noord f 67,95; Emmererfscheidenveen f 43,05; Delfzijl f 270,48; KvdB, C f 45,—; H, L f 4,64; SS, D f 26,—; HGW, E f 7,50.

2) voor de arbeid onder Spanjaarden:
Haarlem f 49,63; Westerhaar f 145,—; Pernis f 47,45; Leeuwarden f 20,—; Veendam f 200,—; Sneek f 100,—; Groningen-Noord f 102,64; SS D, f 16,50; JtB, U f 50,—; Spaanse Baptisten Enschede f 50,—.

3) voor de opleiding
Musselkanaal f 200,—; Westerhaar f 325,—; Pernis f 26,34; Leeuwarden f 88,82; Amsterdam-Centr. f 53,60; Almelo-Nieuwstraat f 47,60; Harlingen f 73,—; Veendam f 350,—; Almelo-Geraniumstr. f 99,61; Sneek f 100,—; Groningen-Noord f 103,—; Haarlem f 58,37; Emmererfscheidenveen f 42,45; Delfzijl f 198,25; SS, D f 36,50; DN-M, W f 25,—.

4) voor het jeugdwerk van de NBJB:
SS, D f 5,—; Groningen-Noord f 71,40; Haarlem f 33,48.

5) voor de zending, inklusief bufferfonds:
Musselkanaal f 331,99; Westerhaar f 65,—; Almelo-Geraniumstraat f 77,71; Leeuwarden f 337,96; Amsterdam-Centr. f 80,66; Veendam f 400,—; Sneek f 250,—; Groningen-Noord f 131,74; Alblasserdam f 100,68; Coevorden f 50,—; Almelo-Nieuwstraat f 150,—; Haarlem f 51,92; Emmererfscheidenveen f 190,38; N. Weerdinge f 205,—; Delfzijl f 337,78; Den Helder f 73,96; SS, D f 61,—; JdL, O f 10,—; CdN, W f 25,—; WB E f 50,—; HCEJ, H f 10,—; RJC, ZoDrenthe f 97,53.

6) voor het ‚10-cents-fonds' van de UBS:
Eindhoven f 133,—; Veendam f 50,—; Amsterdam-Centr. f 52,22; Leiden f 44,86; NN, X f 15,—.

7) voor het Noodfonds:
Amsterdam-Centr. f 5,—; Groningen-N. f 102,20; Emmererfscheidenveen f 42,67; NN, M f 400,—; AMB f 200,—; WB, G f 10,—.

8) voor Handelingen 69:
Hoogeveen f 100,—; Amsterdam-Centr. f 73,61; Coevorden f 350,—; Haarlem f 100,—.

Hartelijk dank aan alle gevers en geefsters!

En nu: wat is er met elkaar bijeengebracht in de eerste 3 kwartalen? Aan Vrijwillige Bijdragen is binnengekomen:

voor de ECU	f 14.174,37
voor de arbeid onder Spanjaarden	„ 6.325,87
voor de opleiding	„ 17.775,14
voor het jeugdwerk der NBJB	„ 836.97
voor de zending inclusief bufferfonds	„ 28.263,19
voor het ‚10-cents-fonds' van de UBS	„ 3.479,87

Maar u vindt het natuurlijk belangrijker om te weten, wat er in het laatste kwartaal nog bijeengebracht moet worden om de afgesproken doel-bedragen te bereiken. Want dan past u daarbij uw inspanning en offer aan. Die mag dan wel groot zijn. Want er moet nog ontvangen worden:

voor de EC U	f 11.825,63
voor de arbeid onder Spanjaarden	„ 9.924,13
voor de opleiding	„ 18.724,86
voor het jeugdwerk van de NBJB	„ 1.163,03
voor de zending inclusief bufferfonds	„ 32.486,81
voor het ‚10-cents-fonds' van de UBS	„ 6.520,13

Dat is met elkaar meer dan f 80.000,—.

En als we bedenken dat verleden in het laatste kwartaal ruim f 50.000,— is bijeen gebracht, dan begrijpen we, dat het in deze laatste maanden dus een vrijwel dubbele inspanning kost! Wij kunnen hier alleen maar zeggen: broeders, zusters, gemeenten: zet uw beste beentje voor!

Giro 9260 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam.

Giro 1504 ten name van de Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten, te Amsterdam.

T. Jansma

ZUSTERHULP GEWEST GRONINGEN/DRENTE

Onze eerste conferentie hopen we te houden dinsdag 4 november te Winschoten, in de Hervormde Kerk (Vredeskapel) aan de Burg. Venemastraat. Bij het busstation de Emmastraat inslaan en dan de eerste straat links.

Het gewestelijk bestuur.

SEMINARIE IN BUDAPEST TELT THANS 11 STUDENTEN

Voor het nieuwe akademische jaar van het baptistenseminarie te Budapest, Hongarije hebben zich 11 studenten ingeschreven. Van hen zijn 3 eerste-jaars. Verleden jaar telde het seminarie 16 studenten; in 1967: 14. Het aantal baptisten in Hongarije bedraagt ongeveer 50.000.

ALKOHOLISME

Uit het Statistisch Jaarboek 1968 van Zwitserland blijkt, dat van de 4506 manlijke patiënten die in 1965 in een psychiatrische kliniek werden opgenomen 1073, dat is bijna 24% wegens alkoholisme werden opgenomen. De helft van deze patiënten was in de leeftijd van 30 tot 49 jaar.
Bij vrouwen bedraagt het aantal alkoholisme-patiënten 4% van het totaal, n.l. 177.

DOOPCOMPROMIS IN ZWITSERLAND

Als compromis in de strijd om de vraag of de christelijke doop aan zuigelingen of aan volwassenen bediend moet worden heeft de synode van de hervormde kerk van het kanton Wallis, Zwitserland besloten dat ook een niet-sakramentele opdrachtdienst van kinderen is toegestaan, ten behoeve van hen die hun kinderen niet willen laten dopen omdat zij niet vooruit willen lopen op de geloofsbeslissing van hun onmondige kinderen.

MUTATIE

Penningmeester van de baptistengemeente te Hoogezand is thans: J. H. Hooyer, Frans Halsstraat 20, Hoogezand.

ADVERTENTIES

Wij danken God voor wat Hij ons schonk in onze zoon

WILLEM-JAN

B. Stuut
I. Stuut-Kloppenburg

Scheemda, 11 oktober 1969
Plantsoenlaan 7.

De Heer nam tot Zich onze zuster

J. S. SCHILLERN-DE HAAN

op de leeftijd van 84 jaar.

Groningen, 12 oktober 1969

Baptistengemeente Groningen-Zuid.

De Here nam uit ons midden weg onze broeder

HENDRIK KNIGGE

op de leeftijd van 78 jaar.

15 oktober 1969

Baptistengemeente Stadskanaal.

Heden is van ons opgenomen in heerlijkheid, mijn lieve vrouw en onze zorgzame moeder

MARTJE BLAAUW

op de leeftijd van 40 jaar.

„Blijf Hem maar trouw, als 't moet tot in de dood".

T. Blaauw
Eva
Cor
Geert
Martin

Stadskanaal, 21 oktober 1969

De begrafenis zal plaats vinden op zaterdag 25 oktober a.s. om 2.00 uur vanuit de baptistenkerk te Stadskanaal.

Geen bloemen.

GESLAAGD

Het Unie-bulletin bericht, dat br P. Brongers, afkomstig van Leeuwarden en op het ogenblik studerend aan het European Baptist Theological Seminary te Rüschlikon, Zwitserland met het predikaat 'met genoegen' geslaagd is voor het kandidaatsexamen van de theologische fakulteit van de Rijksuniversiteit te Utrecht.

DE CHRISTEN

31 oktober 1969
84e jaargang — 45

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds M. Cohen, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga en ds H. van der Werf — Alle kopij te zenden aan de eindredakteur: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43.00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 85 - 42 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland

Moet de hervormingsdag worden afgeschaft?

VANDAAG gedenken velen het begin van de Kerkhervorming, zowel in Europa als elders in de wereld. Op 31 oktober 1517, de dag vóór Allerheiligen, bevestigde de Augustijner monnik Maarten Luther zijn 95 stellingen aan de deur van de slotkerk te Wittenberg in Saksenland. Daarin keerde hij zich in felle bewoordingen tegen de aflaathandel en andere goddeloze praktijken in de Roomse kerk. De gebeurtenissen volgden elkaar sindsdien al sneller op. Het duurde slechts enkele jaren, of de breuk was een feit. Nu wilde Luther allerminst een nieuwe kerk stichten. Maar door de banvloek van Rome is het er wel van gekomen. Voor tal van kerken en christenen betekent de dag van Luthers ,Thesenanschlag' dan ook het begin van de Reformatie.

Nu kan men vragen, of het — meer dan 450 jaar later — nog zin heeft om daartelkens weer bij stil te staan. Of het langzamerhand niet tijd wordt, dat wij de Hervormingsdag afschaffen.

ENKELE OVERWEGINGEN

Er zijn een paar dingen te noemen, die daarvoor schijnen te pleiten. Daar is om te beginnen de omstandigheid, dat er rondom die 31 oktober toch wel enkele vragen zijn. De Duitser *Hans Volz* heeft in 1959 een boek geschreven, waarin hij tracht aan te tonen, dat *Luther* zijn beroemde 95 stellingen niet aan de vooravond van Allerheiligen 1517 aan de slotkapel bevestigde, maar op Allerheiligendag zelf. Daarover is destijds een uitvoerige discussie ontstaan, omdat de meningen op dit punt nogal verdeeld waren. Maar ook de historiciteit van de ,Thesenanschlag' wordt de laatste jaren wel in twijfel getrokken. De Rooms-Katholieke geleerde *Erwin Iserloh* heeft alle gegevens dienaangaande nauwkeurig bestudeerd. Hij is daarbij tot de conclusie gekomen, dat de reformator de 95 stellingen alleen maar particulier heeft gestuurd naar de aartsbisschop van Mainz en naar zijn eigen bisschop. Hij zou ze dus zijn kerkelijke superieuren hebben toegezonden; en ze niet aan de deur van de slotkerk te Wittenberg hebben bevestigd, zoals wij altijd meenden. Volgens Iserloh stuurde *Luther* afschriften van de 95 stellingen aan studievrienden, met een verzoek om commentaar. Niet onmogelijk, dat zo'n afschrift in handen van een drukker viel, die daar dankbaar gebruik van maakte. In ieder geval waren de 95 stellingen na korte tijd in heel Duitsland bekend.

Maar er moet in dit verband ook op een heel andere zaak gewezen worden. De tijd, dat Rooms-Katholieken en Protestanten als kemphanen tegenover elkaar stonden, is goeddeels voorbij. Dat betekent natuurlijk niet, dat er geen meningsverschillen en tegenstellingen meer zouden zijn. Maar het klimaat is de laatste jaren veranderd, vooral in ons land. Ik noem het bijeenroepen door *paus Johannes XXIII* van het *tweede Vaticaanse Concilie*, de intrekking van het *Bisschoppelijk Mandement* van 1954, de verschijning van de *Nieuwe Catechismus*, de invloed van wijlen *mgr Bekkers* van Den Bosch, de critiek op *Humanae Vitae*, de discussies over het *celibaat*, het werk van de *Katholieke Bijbelstichting*, het optreden van de *studentenpastores*, overeenkomsten met enkele protestantse kerken inzake *wederzijdse dooperkenning*, gemeenschappelijke *kerkbouw*, etc. Dit alles hoeft niet in den brede gereleveerd te worden; dat is trouwens binnen dit bestek ook niet mogelijk. Maar tegen de achtergrond van de hier genoemde zaken valt te begrijpen, dat bij sommigen de vraag opkomt, of de viering van de Hervormingsdag niet op zijn minst uit de tijd is.

Voor ons komt daar de omstandigheid bij, dat wij — met alle waardering voor Luther — met de Reformatie toch soms niet goed raad weten. Onze gemeenten hebben een eigen ontstaansgeschiedenis, een eigen achtergrond ook. Luther moge de kerk gezuiverd hebben, hij heeft niet de gemeente-zoals-wij-die-zien gestalte gegeven. Hij had er trouwens, zegt hij zelf, ook de mensen niet voor. De dopers van de zestiende eeuw verweten hem, dat hij alles teveel bij het oude liet. Dat hij geen ernst maakte met het herstel van de gemeente naar het Nieuwe Testament. Dat politieke en andere overwegingen bij hem meer de doorslag gaven dan het bijbels getuigenis. Van zijn kant is de reformator met zijn scheldkanonades aan het adres van de ,Täufer' niet bepaald zuinig geweest. Zo gaat dat meestal.

HET BOEK DAT BLIJFT

Professor *Kooiman*, Luther-kenner bij uitstek, heeft jaren geleden een prachtig boek geschreven. Daarin tekent hij Luther als ,Doctor der Heilige Schrift' en als ,Reformator der Kerk'. Kunnen wij de reformator in zijn kerkbeschouwing niet volgen, voor zijn werk als bijbelvertaler en -uitlegger hebben wij de grootste bewondering.

Men kan van mening verschillen over de vraag, of de Hervormingsdag moet worden afgeschaft — ja dan nee. Niet over de vraag, of wij met betrekking tot de bijbel wat aan Luther te danken hebben. Wij kunnen het lezen in onze eigen taal, dat wondere boek, waarin God spreekt van zijn liefde voor de wereld en de mensen in zijn Zoon Jezus Christus. Want God wil niet zonder ons mensen God zijn. En zijn liefde jegens ons is vlees en bloed geworden in onze Heer Jezus Christus, in zijn kruis en in zijn opstanding. God wil niet zonder ons God zijn. En daarom kunnen en mogen wij zonder God geen mensen zijn. Wij mensen zijn van God. Daarom moeten wij tot alle goede werk volkomen zijn toegerust. En dit is, naar het woord van Jezus, het werk Gods, dat wij in Hem, de Zoon, geloven. En in zijn naam het leven hebben, het eeuwig leven.

J. A. Brandsma

Feestelijke ingebruikneming van nieuwe kerk in Rotterdam-zuid

Drs D. Slort, thans emeritus-voorganger van de gemeente te Apeldoorn, de ‚stichter' van de gemeente te Rotterdam-Zuid bij de ingebruikneming van Het Nieuwe Verbond: „Ga de gekozen weg met Hem en wijk geen duimbreed af van uw overtuiging..."

De baptistengemeente Rotterdam-Zuid heeft zondagmiddag 21 september j.l. zijn nieuw verworven kerkgebouw feestelijk in gebruik genomen. De belangstelling hiervoor was grandioos en overweldigend. Het kerkgebouw, ± 400 zitplaatsen, was tot en met de laatste plaats bezet; er moesten zelfs nog stoelen worden bijgeplaatst. Voor onze gemeente is het een dag geworden om niet licht meer te vergeten. Alle verwachtingen die wij hadden werden ver overtroffen, doordat zovelen blijk van hun belangstelling gaven. Oude bekenden uit den lande ontmoetten elkaar weer en een ieder was verbaasd en verrast over het mooie kerkgebouw dat onze gemeente thans bezit. Het was een echt ouderwets baptistensamenzijn, zoals wij dat de laatste tijd niet zoveel meer mee maken. Wat is het toch machtig mooi om met zovelen te getuigen van de dankbaarheid aan God die dit alles mogelijk heeft gemaakt.

Br Kaiser, administrateur-penningmeester van de Bouw-Beheerscommissie van de gemeente, zei tot de aanwezigen, dat wat het behuizingsvraagstuk betreft de gemeente jaren van zo'n dag als deze alleen maar heeft mogen dromen. Naar deze dag heeft de gemeente lange tijd uitgezien en de laatste maanden is er naar toe geleefd. Voor de gemeente is het een mooie en tevens een historische dag, want God gaf de gemeente een nieuwe leef-, woon- en werkplaats toen alle hoop daarop al was opgegeven. Verder gaf hij de geschiedenis van de gemeente weer en bracht de broeders en zusters en vrienden van de gemeente dank voor de f 17.000 die zij extra opbrachten om de kop van de koopsom af te halen en voor het opknappen van het kerkgebouw. Het voornaamste punt in de toekomst, en dit staat als no 1 op de verlanglijst, is het aanbrengen van een doopvont, stelde br Kaiser vast. Eerst zullen wij financieel weer wat op adem moeten komen, besloot hij.

Om uiting te geven aan de dankbaarheid jegens de pioniers van de gemeente en bovenal aan de Vader, de Bron van alle Licht, werd hierop staande gezongen „Leidt vriendlijk licht mij als een trouwe wacht", het lied dat wijlen br Tessers 34 jaar geleden inzette, toen tegenstanders van de gekozen weg tot gemeentevorming, ter vergadering het licht in de zaal uitdraaiden...

Onze voorganger, ds P. van der Werf preekte over Lucas 5: *„Ga naar diep water en zet uw netten uit om te vissen".* President Nixon noemde onlangs als belangrijkste in de geschiedenis de landing van de mens op de maan. Hij vergiste zich echter deerlijk, zei onze voorganger. Het belangrijkste en van wezenlijk belang is alleen de komst van de Here Jezus op aarde en Zijn dood aan het Kruis. Ds Van der Werf besloot zijn preek met te constateren, dat de wijk waarin de gemeente nu woont propvol mensen zit, die hard toe zijn aan een woord of daad van liefde. Met *Het Nieuwe Verbond,* zoals het gebouw heette en zal blijven heten, geeft de Heer ons mogelijkheden te over. Laten wij daarom in deze nieuwe wijk, in het geloof de netten van het Evangelie uitzetten om in Zijn opdracht vissers van mensen te worden.

Hierna volgde een aantal sprekers die de gemeente feliciteerden met de mooie opgeknapte kerk. De pionier van de gemeente, ds D. Slort, deed dit als eerste voorganger van de in 1935 geïnstitueerde gemeente. Tot de gemeente zei hij: „Ga de gekozen weg met Hem en wijk geen duimbreed af van uw overtuiging". Verder spraken: br S. W. Vis namens de Unie; br D. Olijslager namens de U.B.S. en de E.C.U.; ds G. H. W. Pflaum namens de zustergemeenten van Groot-Rotterdam en dr Boeke namens de Ned. Prot. Bond, nu huurder van Het Nieuwe Verbond. Door ds G. Vegter werd br Kaiser een cheque van f 250,— voor de gemeente ter hand gesteld namens zijn gemeente Rotterdam-Centrum.

Verder waren aanwezig: Ds B. Posthumus, oud-voorganger van de gemeente; vertegenwoordigers van de zustergemeneen uit den lande; van het stadsbestuur; van de raad van de interkerkelijke straatprediking; van de stichting De Putse Poort en nog van verschillende kerken.

Ter opluistering zong ons Evangelisatiekoor onder de bekwame leiding van de dirigent C. Brandt, enige liederen. Omstreeks 6.00 uur werd de middagdienst besloten met een dankgebed waarin ds D. Slort ons voorging.

De avonddienst, de kerk zat weer propvol, had een wat meer besloten karakter. Oud-voorganger, ds B. Posthumus zei, dat hij het voor de gemeente fijn vond, dat zij het houten kerkje aan de Lepelaarsingel, niet zoveel perspectief biedende, heeft kunnen verlaten en feliciteerde de gemeente met het prachtige verworven kerkgebouw en vooral met het daarin aanwezige machtige mooie orgel (± 1200 pijpen). „Als ik hier voorganger was", zei ds Posthumus, „dan

Het leven is vol tegenstellingen. Vaak sluit het éne het ándere uit. Ze kunnen dus niet gelijktijdig optreden.
Maar in het geloof worden tegenstellingen verenigd; tegenstrijdigheden worden verzoend.
Zo somt Paulus er enkele op in 2 Korinthen 6. In zijn eigen persoon vindt hij die eenheid van tegenstellingen.
Daarbij is ook: droefheid en blijdschap.
Er is droefheid ... en tòch kan hij blijde zijn. De tegenstelling lijkt absoluut. Maar door genade weet Paulus, dat hij niet gebonden is aan deze tegenstrijdigheid. In zijn droevig-zijn beleeft hij tòch ook de vreugde.

Aan rustige wateren

... en tòch!

In ieder mensenleven komt droefheid, zoals er ook verblijdende ervaringen zijn. Soms is er verheffing tot hoge vreugde. Soms ook 'n neergebogen worden in diepe droefheid.
Maar àls het dan zo moeilijk en donker is ... waar blijft dan de vreugde? Moet die maar wachten op betere tijden?
In de Heer mògen we ervaren, dat Hij juist dan doet ervaren, dat Hij het ànders maakt. Dan geeft Hij de vreugde, die op andere manier ook on-denkbaar is.
Droefheid blijft er, zwaar te dragen. Maar tòch ... het is niet alléén droefheid ... niet ènkel duisternis ... er is toch ook blijdschap. Dan komen er psalmen in de nacht; dan danken we de Heer, ook onder de druk. Dan getuigen we van vreugde in Hem ook als anderen alleen zuchten zouden verwachten.
Kent u dit soort vreugde? Of bent u alleen blij in de voorspoed? Zonder tegenspoed zal ook uw leven niet zijn. Niemand kan het droevige ontlopen. Maar draag 't dan niet alleen ... met zelfverwijt ... of met zelf-beklag. Ga niet alleen door 't leven, denk niet, dat bepaalde mensen u kunnen helpen zonder Jezus. Bij Hem zult u alles moeten uitleveren. Geef 't dan over aan Hem. Zoek bij Hem vergeving; en inzicht; en een levensdoel ... en vind daar de vreugde!

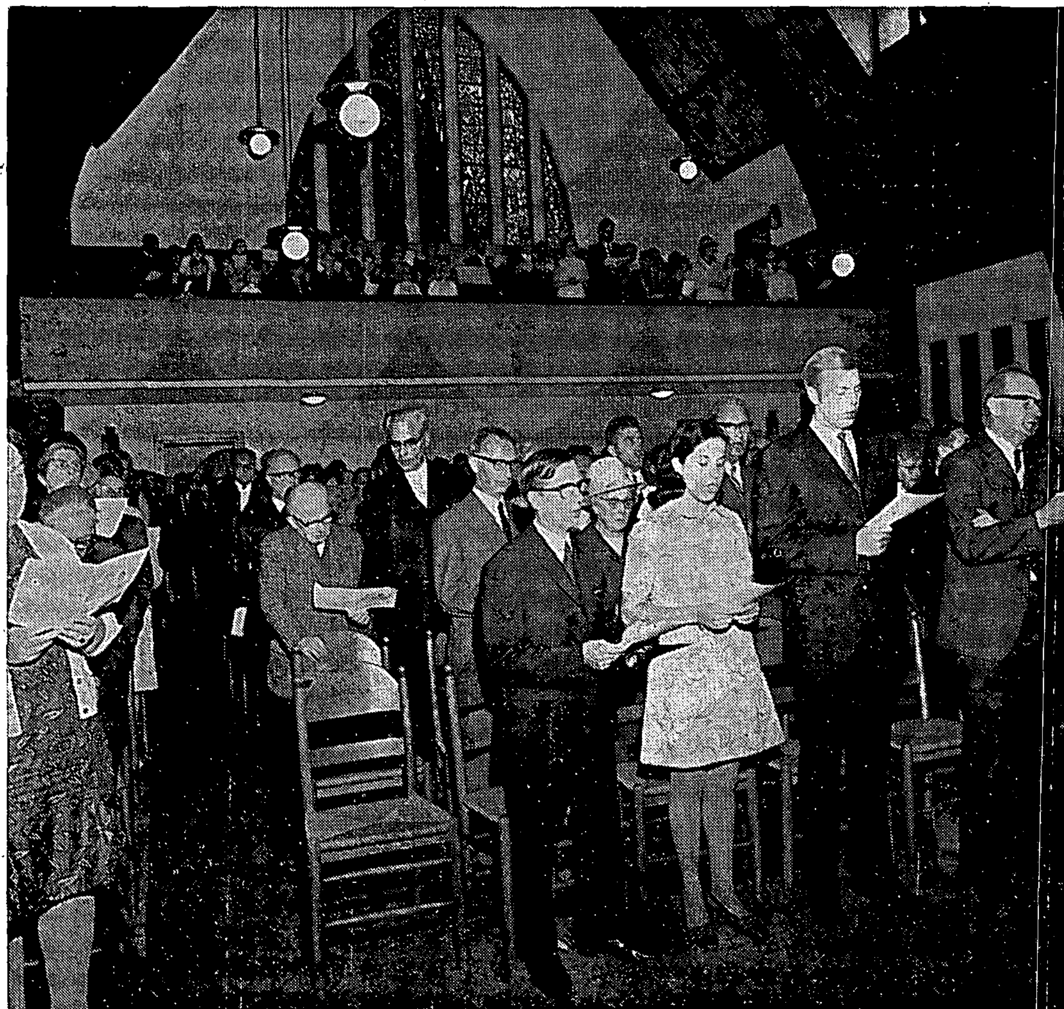
Alkmaar — N. J. van Beek

---

zou u mij hier vaak kunnen vinden spelende op het orgel. Ik ben er gewoon weg van. En wie weet, als je van tevoren alles eens had geweten ..." (Dit als grap bedoeld natuurlijk; Deventer moet zich hier maar niets van aantrekken).
Als gast was die avond *Blijde Geluiden* uit Muntendam in ons midden dat de zaterdagavond ervoor had opgetreden in Alblasserdam en de zondagmorgen in Pernis. Hun ongedwongen en open optreden was een getuigenis dat er zijn mocht. De aanwezigen konden er niet genoeg van krijgen. Met een ovationeel applaus werd hun aan het einde van de avond dank gebracht, die hen o.l.v. br Jager zeer terecht toekwam, waarna zij op het late uur, naar wij later hoorden, al zingende de terugreis ondernamen naar het verre Muntendam.
Voor de gemeente was hiermede een bijzonder mooie dag ten einde waar zij dankbaar op terug mag zien.
Wij bidden God dat in *Het Nieuwe Verbond* de Heerlijkheid des Heren geopenbaard mag worden en dat velen via de Zoon de weg tot de Vader mogen vinden.

G. Kaiser, wnd. secretaris

Door omstandigheden — waaraan de schrijver van dit verslag beslist niet debet is — kon dit overzicht van de feestelijke gebeurtenissen rondom de ingebruikneming van Het Nieuwe Verbond in Rotterdam-Zuid pas nu worden geplaatst. — E.R.

„Leidt vriend'lijk licht mij als een trouwe wacht" — het lied dat 34 jaar geleden bij de stichting van de gemeente werd gezongen, werd staande opnieuw gezongen in de inwijdingsdienst van Het Nieuwe Verbond te Rotterdam-Zuid.

DUITSE BAPTISTEN-JONGEREN WERKEN IN ISRAEL

Voor de achtste maal organiseren Duitse baptisten-jongeren een werkmaand in een Israëlische kibboets. De werkmaand wordt deze keer doorgebracht in de kibboets Bror Chail, bij Askelon aan de rand van de Negev. Ook een toeristische trip door geheel Israël is in het schema opgenomen. De werkmaand wordt gehouden van 12 februari tot 12 maart 1970. De deelname prijs bedraagt DM 800 (inklusief vliegreis heen en terug, trip etc.).
Of ook jongeren van andere nationaliteiten kunnen deelnemen is ons onbekend. Zij die geïnteresseerd zijn kunnen zich voor informatie wenden tot: Prediger Gotthard Pohl, 4150 Krefeld, Kimplerstrasse 114, West-Duitsland.

BEROEPINGSWERK

Aangenomen: naar Nieuw Weerdinge, kand. P. Jager te Muntendam.

zand en zaad

Het is algemeen bekend dat ik moeizaam door cijfers heen kan kijken. Ik heb zelfs een onberedeneerbare afkeer van getallen. Waarschijnlijk omdat ze me verslaan. Statistieken vrees ik, want ik verlies het van de man die met cijfers in de hand veel sterker is dan ik, die alleen maar van mijn subjektieve overtuiging uit kan praten.

De bijdrage van onze eindredakteur, br Van Dam, zal uw aandacht hebben getrokken. Ik bedoel het artikel van 17 oktober onder de titel: Als de wal het schip keert, waarin de schrijver konstateert dat het voor veel gemeenten steeds moeilijker wordt om een voorganger te beroepen, omdat het ‚hebben' van een voorganger op grote financiële bezwaren stuit. De kosten van de gemeente: kerk, pastorie, voorgangershonorarium (+ onkosten), Uniebijdragen en de arbeid zelf, zijn in het algemeen méér gestegen dan de inkomsten van de gemeente. Te verwachten is, dat deze trend zich zal voortzetten.

Br Van Dam knoopt dan ook enige beschouwingen vast aan het cijfermateriaal, dat hij ons voorlegt. Ik miste wel een overweging *), maar het kan zijn dat ik er overheen gelezen heb.

Geschreven werd dus dat de uitgaven van een gemeente groter geworden zijn en dat de inkomsten geen gelijke tred hebben gehouden. Daardoor moet op den duur een noodsituatie ontstaan. Er zal op de uitgaven bezuinigd moeten worden. Maar geen penningmeester zal weten hoe, want een gemeente kent geen luxe-uitgaven, die ook wel achterwege kunnen blijven. De zwaarste posten op een begroting zijn: voorganger, unie, rente en aflossing en de exploitatie van de gebouwen. En die posten zullen elk jaar — tot dusver — zwaarder gaan drukken want er zijn loonronden en wellicht stijgende rentelasten, terwijl onderhoudswerken grijze haren bezorgen.

Als met de beste wil de onkosten niet gedrukt kunnen worden, moeten de inkomsten opgevoerd worden. Inderdaad moeten. Dat is thuis zo en dat is in de gemeentelijke huishouding niet anders. Wat zijn de voornaamste bronnen van inkomsten? De vaste bijdragen en de kollekten. Maar hoe kan men die nu opvoeren. Natuurlijk, men kan de situatie aan de gemeente voorleggen, maar men zal niemand kunnen dwingen het een en het ander te verhogen.

De vraag, die ons bezighoudt is: geven wij onvoldoende. Blijven we wellicht te lang aan hetzelfde bedrag van kontributie en kollektegeld hangen, ofschoon we weten dat het geld angstwekkend snel aan waarde inboet. U gaf verleden jaar een gulden in een kollekte. Dat doet u nog wel, maar 't is geen gulden meer. U gaf vijftig gulden per maand aan de penningmeester als kontributie, maar dat is nu geen vijftig meer. En hij kan met die vijftig van u van nu niet meer dat doen wat verleden jaar nog kon. Hij moet vijfenvijftig neertellen. Hij zal wie weet moeten gaan ontdekken dat hij tien percent minder kan uitgeven. Waarop?

't Is niet alleen de snelle ontwaarding, die we in de gaten moeten houden. Men moet zich zeer serieus afvragen of men helemaal wel toekomt aan waardig geven. Niet weinigen, ook onder ons, varen wel in deze dagen. Hun vakanties kosten honderden en soms duizenden guldens. Bezie de interieurs der woningen. Enfin, u weet het allemaal. Welk deel van uw inkomen zondert u dankbaar en bewust af voor de Heer. Inderdaad hebben we daarvoor geen richtlijnen. Maar misschien kunt u uw uitgaven voor uw plezier, ontspanning, genot eens optellen en dat naast uw kollektegeld leggen. Ter vergelijking. Misschien kunt u de nota van krant, t.v., radio, auto eens naast de kwitanties van de penningmeester voor uw vaste bijdrage leggen. Ook ter vergelijking. Ik kom helemaal nog niet aan uw brood en kleding. Dat moest er nog bijkomen, zegt iemand. We zullen er werkelijk niet over twisten. Het is uw zaak. Over het geven van tienden is al vaak genoeg geschreven en gesproken. Zij, die zich aan deze regel houden, klagen niet. Integendeel, ze verheugen zich dat te mogen doen.

Indien meerderen zich die regel tot norm wilden stellen, zou er geen wal zijn, die het schip der gemeente zou kunnen keren. Er zou overvloed zijn en op het budget van de gemeente zou met prachtige cijfers ook het evangelisatiewerk kunnen prijken, dat men nu al te vaak mist. Zeker, de voorganger is uw betaalde evangelist, maar er is op dat terrein meer te doen.

In feite schreef ik met tegenzin over deze zaak. Dan zeg ik: de mensen weten toch hoe de zaken er voor staan en ze weten toch dat hun geld niet hun geld is, maar des Heren. Dan zeg ik: het zijn toch volwassen mensen. Christenen nog wel.

Huizinga

*) één? welke? — v.D.

50-jarig jubileum van „Gode zij ons lied"

Het laatste weekend van september 1969 was in de Haagse baptistengemeente gereserveerd voor de viering van het 50-jarig jubileum van het gemeentekoor „Gode zij ons lied".

De feestelijkheden begonnen al op zaterdag 27 september. Op de 's middags gehouden receptie toonden velen hun belangstelling, waaronder verschillende oud-leden en afgevaardigden van koren en gemeenten. Felicitaties werden ontvangen uit binnen- en buitenland.

's Avonds was er voor de leden en oud-leden een gezellige avond georganiseerd, waarbij tevens een ogenblik werd stilgestaan bij het 35-jarig jubileum van de dirigent, br A. Gebel. Namens het zangkoor werd hem een elektrisch scheerapparaat en een diplomatentas aangeboden. De avond werd verder gevuld met verschillende toespraken van afgevaardigden, met een blik in het verleden door br Gebel, met enkele bijzonder goede en vermakelijke voordrachten van mevr. Wesseling-Langkeek en met enkele muzikale bijdragen van een uit het koor gevormd damestrio. Het was een zeer geslaagde en gezellige avond.

De officiële dank- en jubileumdienst vond de volgende zondagmiddag plaats om 5 uur. Er was een overweldigende belangstelling. Naar schatting waren er ongeveer 650 personen aanwezig. Als de kerkzaal van de Mirtekerk wat ruimer was geweest zou ook dit aantal nog groter zijn geweest, want tientallen belangstellenden moesten helaas onverrichter zake terugkeren, omdat voor hen geen zitplaatsen meer waren, ondanks het grote aantal stoelen dat reeds in de kerkzaal, tot zelfs achter de zangkoren, was opgesteld.

Behalve „Gode zij ons lied" zong ook nog het reeds eerder genoemde damestrio, het Haags Baptist Mannenkoor en het Haags Hervormd Kerkkoor met als soliste Karin Ostar. Het was een geweldige dienst, waarvoor dan ook veel gebeden was. We danken God, dat Hij het koor reeds 50 jaar in Zijn dienst heeft willen gebruiken en we bidden dat Hij ons ook in de toekomst zal willen gebruiken, opdat wij nog vele mensen met het lied tot zegen zullen kunnen en mogen zijn.

F. M. de Jong

BIJBELGENOOTSCHAPPEN WAREN OP EBF-CONFERENTIE IN WENEN

Door bemiddeling van ds J. Broertjes zijn de Verenigde Bijbelgenootschappen (United Bible Societies) in staat geweest om tijdens de in augustus te Wenen gehouden Conferentie van de Europese Baptisten Federatie ongeveer 6000 bijbels, Nieuwe Testamenten etc. te distribueren onder de bijna 1000 konferentie-deelnemers uit Oost-Europese landen. De bijbels werden ter beschikking gesteld in de baptistenkerk in de Mollardgasse te Wenen.

NADER BEZIEN

De ‚drie van Breda'

We geven het graag toe: het lijkt op mostert na de maaltijd, wanneer we hier nu nog eens beginnen over de ‚drie van Breda' — de nog altijd in de gevangenis van Breda verblijvende Duitse oorlogsmisdadigers — nadat over het (voorlopige) lot van deze mannen verleden week reeds in ons parlement is gediskussieerd en beslist. De uitslag van deze sterk geëmotioneerde diskussie is bekend: zij blijven, in elk geval voorlopig, gevangen.

Dat we in dit rubriekje deze zaak alsnog aan de orde stellen heeft tweeërlei oorzaak. Trouwens, vooropgesteld moet worden dat met de diskussie in de Tweede Kamer en minister Polaks antwoord daarop, de zaak niet uit de wereld is. Dat was ook duidelijk de teneur van de parlementaire diskussie: het gaat om een voorlopige beslissing — op dit moment zou een groot deel van ons volk de vrijlating van deze drie niet kunnen verdragen. Zo werd het gezegd door velen, met name door de woordvoerder van de liberalen.

*In deze positie-bepaling vinden wij allereerst een reden om hier op de kwestie van de ‚drie van Breda' terug te komen: Het komt ons namelijk voor, dat hiermee een onzuiver element in onze rechtsbedeling is gekomen. *) Akkoord: velen zullen de vrijlating van deze laatste in Nederland opgesloten oorlogsmisdadigers niet kunnen verdragen. Vooral zij die minder persoonlijk bij het leed van de nazi-misdaden betrokken zijn geweest zullen daar begrip voor moeten opbrengen. Maar mag men zich op deze gevoelens beroepen als gevraagd wordt de straf te doen ophouden? Met hetzelfde motief wordt het nooit mogelijk om een moordenaar, welke ook, na verloop van tijd ‚op jaren' te stellen. Immers, de — te respekteren — gevoelens van de verwanten van het slachtoffer zullen een dergelijke in vrijheidstelling, bijna altijd, niet of nauwelijks kunnen verdragen. Het lijkt ons onjuist de strafmaat mee te laten bepalen door de gevoelens van het volk. Zulk een rechtspraak houdt op onafhankelijk te zijn. ‚Das gesundes Volksempfinden' is meestal een ongezonde zaak!*

Verder wilden we graag opmerken, dat het vooral de politici van christelijke huize waren — althans velen van hen — die zich tijdens het debat uitspraken vóór vrijlating te zijn. Zonder aan de oprechtheid van de gevoelens van de anderen ook maar een moment te willen twijfelen, menen we toch dat — ondanks de ook bij ons vaak in dit opzicht gerezen twijfels — deze parlementariers zich in deze direkt-zedelijke kwestie wilden houden aan de normen van het evangelie. En dat heeft ons deugd gedaan.

v. D.

---

*) De opmerking dat er onderscheid gemaakt moet worden tussen misdaden tegen de mensheid (oorlogsmisdaden etc.) en ‚gewone' misdaden — zodat er ook sprake kon zijn van bizondere rechtspleging — is onzes inziens hier niet meer steekhoudend. Door de opgelegde doodstraf te veranderen in levenslang zijn in beginsel de regels van het gewone strafrecht van toepassing geworden op de ‚drie van Breda'.

Evolutie - Revolutie - Reformatie

Nevenstaand artikel is uit het oktobernummer van Programma Richtlijnen, een maandelijkse voorlichtings- en vormings-handreiking ten behoeve van de jeugdafdelingen der gemeenten. Het leek ons goed de lezers van ons blad met deze arbeid eens kennis te laten maken door een bijdrage uit Richtlijnen in ons blad af te drukken. Het onderwerp leent zich bovendien uitstekend voor de 31ste oktober.

— E.R.

Om met het middelste te beginnen: een ander woord voor revolutie is omwenteling. Nemen we dat woord letterlijk, dan krijgen we: een volledig ronddraaien, zodat de vorige stand opnieuw bereikt is, b.v. de aarde wentelt om (re-volveert) in een tijdsbestek van 24 uur. Een ruimteschip wentelt om aarde of maan; na een volledige omwenteling is het schip weer op z'n oorspronkelijke plaats aangekomen.

Oorspronkelijk is bij het begrip revolutie gedacht aan de terugkeer naar vroeger — ideale — toestanden. Tegenwoordig wordt bij het woord revolutie meestal gedacht aan een verandering van de huidige situatie, en dan liefst niet om vroegere situaties terug te krijgen, maar in tegendeel, geheel nieuwe.

Op deze wijze hebben revoluties dus hun plaats in de evolutie (ontwikkeling, vooruitgang).

Het gaat dan om zo te zeggen met horten en stoten, boemeltreinsgewijze, maar we komen verder.

Je kunt je afvragen of er nooit eens iets achtergelaten wordt dat juist de moeite waard was om mee te nemen.

In allerlei samenlevingen had men perioden waarin de mensen vooral in elkaar als mens geïnteresseerd waren. In het met-elkaar-werken, spelen, feesten, treuren. Zowel in het ruimere verband van de samenleving als in het intiemere verband van huwelijk en gezin. Sommige van die samenlevingen hebben zich ontwikkeld in een richting waarbij het „nut" en het „profijt" gingen overheersen. Mensen werden werkkrachten, economische en politieke factoren; huwelijken werden uit berekening gesloten, hetzij omdat geld met geld trouwde, hetzij omdat een bepaalde vrouw een goed werkpaard was en vermoedelijk een flink aantal gezonde kinderen (werkkrachten) zou voortbrengen.

Zonder veel bewijsvoering zullen wij dan het gevoel hebben, dat het méér waardevolle heeft moeten plaats maken voor het minder waardevolle: elke vooruitgang is nog geen verbetering.

Aan de andere kant kan verbetering heel gemakkelijk de vooruitgang tegenhouden, omdat men erbij blijft stilstaan. De zaak verstart en wat eerst een verbetering leek wordt een verhindering tot vooruitgang.

Het lijkt misschien oneerbiedig en ondankbaar om ter gelegenheid van de *reformatie*, diezelfde reformatie eens onder dit gezichtspunt te beschouwen. Toen de reformatoren optraden in het begin van de 16e eeuw, was de kerk een verstard instituut geworden, waarin allerlei gedachten en praktijken zich zó hadden ontwikkeld dat het evangelie op de achtergrond was geraakt, en nauwelijks meer kon functioneren. Dat had tweeërlei effect.

In de eerste plaats werd het leven niet meer *werkelijk* beïnvloed door Gods wil en Geest en in de tweede plaats was er voor de serieus zoekende mens geen antwoord voor zijn gewetensnood.

Een man als *Maarten Luther,* die echt niet zo fijn besnaard was, maar wel voor honderd procent levend, heeft daarmee

getobd. Hij zag praktijken die met de beste wil van de wereld niet meer met de bijbel in verband te brengen waren, integendeel. Hij ervoer een zielenood waarvoor hij in diezelfde kerk geen antwoord vond.

Dat nu, wat wij Reformatie noemen, was in eerste instantie een revolutie in de oorspronkelijke betekenis van het woord.

Luther en zijn aanhangers maakten een zodanige omwenteling mee, dat ze terugkwamen bij de bijbel, bij de oorspronkelijke bedoelingen van Jezus en de apostelen. Op de benauwde vraag van Luther: „Wie krieg ich ein' gnädigen Gott?" vond hij een antwoord dat zestien eeuwen eerder al gevonden was door de apostel Paulus. Een volledige omwenteling dus, terug op een punt dat reeds eerder bereikt was.

Maar Luther leefde zestien eeuwen later en hij heeft in de taal en omstandigheden van zijn tijd uitdrukking moeten geven aan wat hij gevonden had.

De Reformatie is nu zo'n insnijdend punt geweest in de geschiedenis van de kerk, dat alle niet-Rooms Katholieke kerken vaak als reformatorische worden aangeduid. Wanneer we het woord protestant gebruiken, dan gaat dat ook terug op de Reformatie.

Protestant gaat terug op de Protestatie van 1529, toen evangelische christenen aan Philips van Hessen in een geschrift duidelijk maakten wat ze eigenlijk *voorstonden*. (*Pro - testeren*).

De Reformatie of het Protestantisme is sindsdien sterk gekenmerkt door de nadruk op hetgeen men *voorstond*, of meende vóór te staan, n.l. de zuivere leer. Prediking is vooral Leer-prediking geweest: zó is het, zó leggen we de bijbel uit. Zó hoort de kerk te zijn en te functioneren. Dit alles vindt zijn uitdrukking nog in de hoge preekstoelen die je in sommige kerken vindt. Het gaat, zo zegt men, om de bijbel, die dan ook open op de preekstoel ligt.

In plaats van de verkondiging is de leerrede gekomen. En voor velen gaat die leerrede terug op de geschriften van de Reformatie. Heel gemakkelijk krijg je dan een situatie waarin meer „leer" geloofd wordt, dan „geloof" geleerd. De levendigheid van de reformatoren raakt heel gemakkelijk op de achtergrond. In plaats daarvan krijg je een dogmatisch bedrijf.

Baptisten zijn geneigd aan te nemen dat hen dit gevaar voorbijgaat. Maar ook onder ons worden sterk dogmatische beschouwingen gevonden, al gaan die dan vaak terug op bepaalde opwekkingstheologen of -bewegingen. Er zijn mensen met wie eenvoudig niet te praten valt, omdat ze met een volkomen gesloten theologisch systeem zitten, dat ze uit een of andere richting of van een of andere voorman hebben overgenomen. Dr. Hughey schreef destijds het boek „Belebte Weisheit". Het gaat n.l. om beleven. Wijsheid die niet beleefd wordt, en waar niet uit geleefd wordt, is onvruchtbaar. Elke generatie is geroepen om vanuit het beleven, dat wat ze van God ontvangen heeft te vertalen en toe te passen. De tijden veranderen, en daarmee de omstandigheden waaronder mensen leven. Gelovigen zullen daarom progressief moeten zijn, vooruitstrevend, de nieuwe terreinen verkennend nog voordat anderen dat gedaan hebben, zoals de profeten dat deden. Maar ze zullen dat altijd weer moeten doen met een blik die gescherpt is door van God gegeven ervaring en inzicht, wetend „waar het op aan komt". Christenen zullen tegelijk critisch moeten staan tegenover elk ‚establishment' (vasthouden aan het bereikte), omdat juist daarin zoveel verstarring voorkomt.

Het kan nodig zijn om daar dwars door heen te breken, en eerst eens terug te wentelen naar het hart van het evangelie, om daarna opgescherpt opnieuw in te treden in de eigen tijd, en vooruit te zien. Niets is goed omdat het gisteren en eergisteren goed was. Goed is alleen wat in overeenstemming is met Gods geopenbaarde bedoelingen en wat aangepast is aan de noden en behoeften van deze tijd, en aan de mens van deze tijd. Misschien moesten we wat minder vastzitten aan de patronen van gemeentelijk leven, van eredienst e.d. We kunnen ons niet genoeg verbonden weten met de aloude heilsboodschap, ons geopenbaard in Christus en door de apostelen en profeten.

STELLINGEN:

1. In de bijbel vinden we geen definitieve voorschriften voor de organisatie van gemeenten in het Nederland van 1969.
2. De bijbel levert ons geen gesloten theologisch systeem voor alle tijden.
3. Men kan niet generaties lang blijven putten uit geestelijke opwekkingen en hervormingen in het verleden.
4. De gemeente en haar boodschap moeten toegankelijk en verstaanbaar zijn voor de mensen waartussen we leven.
5. Als iets traditie geworden is, is de drijvende kracht en daarmee de overtuigingskracht verloren.

Gezang 281 : 3,

„Zodat de dank U toegezonden,
op aard nooit onderbroken wordt,
maar steeds opnieuw door mensenmonden
gezongen en gesproken wordt"

kan betekenen dat elke nieuwe generatie zijn eigen wijze van zeggen en zingen; preken en kerk-houden, moet vinden.

6. Als Paulus en Luther in onze tijd zouden ontdekken hoe goed we het met hen eens zijn, zullen ze waarschijnlijk allereerst een reformatie willen ontketenen.

ADVIES voor behandeling van de stof:

De Inleiding kan in twee of meer gedeelten door verschillende personen gehouden worden, eventueel in een panelgesprek, waarbij de een spreekt over Revolutie en Evolutie, een ander over Reformatie en Protestatie, en een derde eventueel enkele conclusies trekt. In datzelfde panelgesprek kunnen de stellingen geponeerd en behandeld worden, liefst met zoveel mogelijk deelname uit de groep.

Ook is het mogelijk om een aantal groepjes met een of meer stellingen apart te zetten en te vragen of ze het er mee eens zijn, ja of nee, en waarom.

PREDIKANTSVROUWENDAG

Donderdag 9 oktober j.l. werd de jaarlijkse Predikantsvrouwendag in Bilthoven bij mevr. A. Reiling gehouden.

Het was zoals altijd weer een blij ontmoeten. De presidente mevr. Broertjes opende om half elf de vergadering door lied 313 te laten zingen. Een hartelijk welkom riep ze ons allemaal toe. Het was jammer dat enkele getrouwen door allerlei omstandigheden misten.

In haar openingswoord bepaalde de Presidente ons bij een gedeelte uit Hebreeën 13 : 5-10.

In de morgenvergadering luisterden we naar drs J. Reiling, die een inleiding hield over het onderwerp: „Is doop door onderdompeling noodzakelijk?" Een interessante bespreking volgde hierop.

In de middagpauze werden we met iets extra's verrast, omdat we het afgelopen jaar ons 12½-jarig bestaan gevierd hebben. Dankzij het prachtige weer konden we in de bosrijke omgeving nog van veel schoons genieten.

Om kwart voor twee waren we allen weer present voor de middagvergadering. Ieder gaf in het kort weer wat Handelingen 69 voor de eigen gemeente betekend heeft.

Een programma voor het volgend jaar werd besproken. Mevr. Pflaum was aftredend en in haar plaats werd mevr. Cohen gekozen als penningmeesteres.

Het was heel gauw alweer 4 uur en we waren het er over eens dat we het volgend jaar beter wat langer konden vergaderen, n.l. tot 6 uur. Na nog een lied gezongen en de Heer gedankt te hebben voor deze mooie dag ging ieder weer terug naar eigen gemeente.

M.P-v.D.

1967 STATISTIEK VAN AMERICAN BAPTIST CONVENTION

Uit de statistiek over het jaar 1967 van American Baptist Convention blijkt dat de Conventie 6006 gemeenten telt, waarin 5402 voorgangers dienen. Het totale ledental steeg in 1967 met 17.656, zodat de gemeenten op 31 december 1967 1.474.181 leden tellen.

De kerkdiensten op zondagmorgen werden door gemiddeld 600.394 personen bezocht, dat is 41% van het ledental. De zondagscholen werden door 547.241 kinderen en volwassen bezocht.

Van de 6000 gemeenten zijn 1352 gemeenten interraciaal.

gemeenteberichten

ROUW IN EINDHOVEN

Eindhoven — (K.B.) „Wat gij nu zijt, was ik voor dezen. Wat ik nu ben, zult gij dra wezen". Aan deze spreuk moest ik denken, toen wij in één week driemaal naar de dodenakker moesten, om het stoffelijk overschot van een geliefde aan de schoot der aarde toe te vertrouwen.
Voor ons onverwacht had de Here één broeder en twee zusters thuisgehaald.

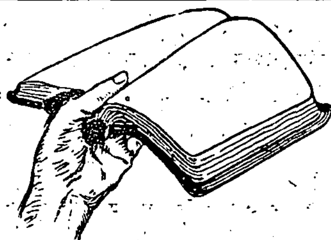
Al stonden zij naar hun leeftijd (69, 68 en 83 jaar) aan de avond van hun leven, toch namen zij in de kring van gezin en familie nog 'n grote plaats in. Nu is die plaats leeg. Wat dat betekent, weet een ieder, die zoiets heeft meegemaakt. Zelfs zondag in de kerk wordt de lege plaats opgemerkt, al heeft nu een ander haar bezet.

Onze voorganger, ds Jac. Schouten had als tekst voor één der rouwdiensten gekozen: „Uw hart worde niet ontroerd; gij gelooft in God, gelooft ook in Mij. In het huis mijns Vaders zijn vele woningen". (Joh. 14 : 1 en 2)). Op grond van het geloof in Hem, hun Heer en Heiland, mochten zij weer een plaats innemen maar nu in het Vaderhuis met zijn vele woningen. Voor ieder, die deel heeft aan datzelfde geloof, is er ook plaats in 't Vaderhuis. Daarom mogen wij niet zo bedroefd zijn, als degenen, die niet dit geloof bezitten. Door de droefheid heen, is immers de dank verwoven, dat onze geliefde nu bij de Heer is. Eenmaal hopen wij onze dierbaren weer te zien. Het is onze bede bedroefden, dat die hoop uw leed zal verzachten. Dat u zich zult sterken met het Brood des levens, om uw eigen pelgrimsreis moedig te kunnen voortzetten, want de dagen gaan voorbij!

DOETINCHEM ZOEKT AANSLUITING BIJ DE UNIE

Doetinchem — (G.J.v.R.) We kunnen niet zeggen, dat de weg van de kleine baptistengemeente te Doetinchem over rozen gegaan is. Doch, Gode zij dank, de moeilijkheden van de beginperiode zijn overwonnen. God is ons genadig geweest — en we moeten het steeds tegen elkaar zeggen: Hij bouwt Zijn gemeente!

Na de institueriing tijdens een plechtige dienst op 12 maart 1967, heeft br C. van de Geer ons een tijdlang gediend als voorganger, waarbij hij één avond per week in Doetinchem was voor de bijbelles en huisbezoek. Door drukke werkzaamheden moest onze broeder dit werk neerleggen. In zijn plaats kwam toen ds H. C. van der Flier, die, evenwel maar zeer kort de gemeente gediend heeft, door te menen naar elders te moeten vertrekken. Geen gemakkelijke periode voor de gemeente! Na zijn vertrek werd ds Th. van der Laan bereid gevonden om onze gemeente als konsulent te dienen, dit naast zijn drukke werkzaamheden als sekretaris van de Unie. We zijn daar erg blij mee en we mogen zeggen, dat, onder zijn leiding, het werk weer voortgang heeft. Vrede en blijdschap zijn weergekeerd in de gemeente.
Als bewijs van deze rustige voortgang willen we hier gaarne melden, dat op een zeer vriendschappelijke gemeentevergadering op 6 oktober 1969 besloten werd met grote meerderheid van stemmen om het lidmaatschap van de Unie van Baptisten in Nederland aan de vragen. Ds Van der Laan, de voorzitter van deze vergadering gaf vooraf een uiteenzetting over doel en werk van de Unie. Met dit besluit wil de gemeente te kennen geven, dat zij graag met en naast de geunieerde gemeenten wil gaan staan om gemeenschappelijke taken en opdrachten gzamenlijk uit te voeren voor Gods Koninkrijk.
Enkele malen zijn door de doop leden aan de gemeente toegevoegd. Ook zijn verschillende broeders en zusters van andere gemeenten tot ons overgekomen. De doop moest plaats vinden in de „moedergemeente" te Arnhem, daar in onze kapel geen doopvont aanwezig is. Overigens een mooie, ruime kapel, waarin ruim 100 jaar lang het evangelie van Gods genade is verkondigd; eerst door ds Van Dijk, de stichter van de Doetinchemse Zendingsgemeente en zijn opvolgers, daarna sinds de instituering van onze gemeente door verschillende baptisten-voorgangers.
Ds Gerdes, dichter van „Er ruist langs de wolken", vriend van ds Van Dijk, heeft als baptist meerdere malen vanaf de kansel de gemeente van ds Van Dijk gediend met het Woord. Jammer dat deze kapel, nu eigendom van de burgerlijke gemeente, op de nominatie staat om afgebroken te worden. Zeer jammer! Wij baptisten uit Doetinchem en omgeving voelen ons thuis in deze mooie kapel! Evenwel, we vertrouwen, dat er t.z.t. een plaats voor onze gemeente zal zijn. Een bouwfonds is reeds ingesteld. Naast de wekelijkse bijeenkomsten van de gemeente op zondagmorgen is er een bijbelles voor de jeugd, een zangkoor, zusterhulp en een bijbelbespreking en bidstond. Vooral de bijbelbesprekingen mogen zich verheugen in een groot aantal bezoekers. Binnenkort zal er ook gestart worden met wekelijkse jeugdavonden. Naast dit werk worden er evangelisatieavonden gehouden. Elke laatste zondagavond van de wintermaanden. We trachten deze avonden aantrekkelijk te maken voor iedereen en proberen medewerking te krijgen van koren en muziekgezelschappen. De gemeente heeft veel vrienden die regelmatig de diensten bezoeken. Ze zijn één met ons, maar staan vaak voor de drempel van de doop! Een probleem voor hen en voor ons! Evenwel, onze grote Leider, Jezus Christus, de Herder en Leraar der gemeente moet mensen overtuigen! In geloof en vertrouwen willen we deze zaak overlaten aan Hem.
Nu onze gemeente het lidmaatschap der Unie heeft aangevraagd, meenden we er goed aan te doen, dit verslagje over Doetinchem aan te bieden. Zo reilt en zeilt het in Doetinchem. Zo zijn daar broeders en zusters, die gemeenschap met andere broeders en zusters in den lande zoeken via de Unie.
U moest maar eens op een zondagmorgen de dienst in Doetinchem bezoeken. U wordt bij de deur hartelijk welkom geheten!
Moge God u en ons allen zegenen! Hij bouwt Zijn gemeente, maar Hij gebruikt daar mensen voor, die trouw en gehoorzaam willen zijn.
Moge onze kleine gemeente gesteld worden tot een zegen voor onze mooie Achterhoek.

Wat zullen we lezen?

zondag	2 november	Mattheus 18 : 21-35	Teveel gevraagd misschien?
maandag	3 november	Psalm 13	Twijfel en vertrouwen
dinsdag	4 november	Psalm 14	God en de mensen
woensdag	5 november	Psalm 15	Opgang en toegang
donderdag	6 november	Psalm 16	Mijn eeuwig erfdeel
vrijdag	7 november	Psalm 17	Eerlijk voor God
zaterdag	8 november	Psalm 18 : 1-20	In de ruimte gesteld

De Ierse kwestie en de kerken

Een korrespondent van de Oekumenische Persdienst heeft in een interview met de president van Ierse Raad van Kerken, Rev. R. D. Eric Gallagher gevraagd naar de rol die de kerken spelen in de Ierse kwestie.
Vraag: welke kerken zijn de voornaamste binnen het Noordierse protestantisme en wat is hun verhouding tot dominee Ian Paisley?
Gallagher: De drie grootste kerken zijn de Presbyteriaanse kerk met ongeveer 380.000 leden (deze kerk heeft nooit iets te maken gehad met Paisley's „Vrije Presbyteriaanse kerk"), de Kerk van Engeland (Anglikaans, ongeveer 300.000 leden) en de Methodistenkerk. Daarnaast zijn er nog verscheidene andere denominaties, die samen ongeveer net zoveel leden hebben als de Methodisten, namelijk ongeveer 85.000.
Vraag: wie is Ian Paisley, en hoe veel leden telt zijn kerk?
Gallagher: Ian Paisley's „Vrije Presbyteriaanse Kerk" is, afgezien van zijn talrijke politieke aanhang, zeer klein. Buiten de leden van zijn gemeente, waarvoor hij zondags preekt, bezoekt nauwelijks iemand zijn kerkdiensten. Paisley is zelf nooit presbyteriaan geweest. Zijn arbeid als predikant in Belfast begon toen hij benoemd werd tot evangelist bij de Evangelical Church Mission, de stadszending in Ravenhill Road. Hij maakte gebruik van de onrust die in enige Presbyteriaanse kerken heerste en stichtte met enkelen — zeer weinigen — die uit de Presbyteriaanse kerk traden de „Vrije Presbyteriaanse kerk". Sindsdien heeft hij elke gelegenheid aangegrepen om uit de politiek-godsdienstige situatie munt te slaan door in de omgeving van gemeenten waar enige onrust heerste tentzending te bedrijven om op deze wijze enkele nieuwe gemeenten te stichten.
Vraag: In vele kranten wordt de indruk gewekt, dat alle protestanten aanhangers van Paisley zijn; is dat zo?

9 november '69

Tabitha zondag

Gallagher: Ofschoon de tegenstellingen zich de laatste tijd hebben toegespitst is het toch onjuist te menen dat alle protestanten ,Paisleyanen' zijn. Zonder twijfel is Paisley de spreekbuis van hen die een harde lijn voorstaan. Maar er is toch ook een brede middenmoot van gematigde protestanten die een goede verhouding met de Roomskatholieken wensen en willen. Deze mensen stellen geen belang in kerkhereniging of samensmelting. Zij zullen zich verzetten tegen elke poging om compromissen te sluiten ten aanzien van geloof en beginsel. De ,Paisleyanen' hebben natuurlijk de sentimenten die opgeroepen worden door de ,Terug-naar-Rome-beweging' handig bespeeld.

Vraag: Verwarring, argwaan en vrees schijnen op het ogenblik Noord-Ierland te beheersen; waarom?

Gallagher: Het is de politieke leiders niet gelukt om helder en duidelijk te zeggen wat werkelijk onder gerechtigheid en billijkheid op het terrein van huisvesting en arbeid moet worden verstaan. Het gevolg was verwarring en, begrijpelijkerwijs, zwijgen omdat een sterke, open en progressieve leiding ontbrak. De buitengewone sterke weerklank die het appèl van de vroegere minister-president voor de radio in december gehouden ondervond, toont aan hoe groot deze middengroep is. Potentieel bestaat deze groep nog steeds, maar deze groep vooral heeft een dynamische politieke leiding dringend nodig om tot aktiviteiten te komen.

Vraag: In hoeverre heeft de kerk in Noord-Ierland zich ervoor ingezet om te komen tot een politieke reformatie en tot een rechtvaardige en voor allen aanvaardbare oplossing?

Gallagher: De protestantse kerken en de Ierse Raad van Kerken hebben zich niet één maal maar meerdere malen ingespannen voor een reformatie en voor het opheffen van de bestaande ongerechtigheid — dat is reeds gebeurd lang voor de huidige onlusten uitbraken. Telkens en telkens hebben de kerken hun eisen geformuleerd: Opheffing van de diskriminatie van werknemers in openbare diensten; een streng rechtvaardige verdeling van de woonruimte — aangepast aan de behoeften; gelijkberechtiging voor alle burgers; onbeperkte deelname, van alle burgers aan gemeenteraadsverkiezingen (de praktijk van de parlementsverkiezingen is enkele jaren geleden reeds aangepast aan de Engelse verhoudingen); rechtvaardige en billijke verdeling van de kieskringen bij parlements- en gemeenteraadsverkiezingen; onderzoekingen naar de oorzaken van de sociale spanningen, die tot op het hoogste niveau door onafhankelijke personen ingesteld moeten worden.

Vraag: Welke verhoudingen bestaan er tussen de belangrijkste protestantse kerken in Noord-Ierland en die in de republiek Ierland?

Gallagher: Ierland is weliswaar politiek gedeeld, maar de kerken zijn niet gescheiden. De Kerk van Ierland (anglikaans) is in geheel Ierland één. De Presbyteriaanse kerk (hervormd) heeft een moderator voor geheel Ierland en een gezamenlijke Algemene Vergadering. De Methodistenkerk heeft één president en eveneens één Algemene Vergadering. De jaarvergaderingen van deze kerken vinden dit jaar in Dublin plaats. Volgend jaar worden de Konferentie van de Methodisten en de Algemene Vergadering van de Presbyterianen in Belfast gehouden. De synode van de Kerk van Ierland komt in Dublin bijeen.

U MOET HET ZELF WETEN . . .

O ja, U moet zoveel zelf weten.
Om eerlijk te zijn: we weten zo verschrikkelijk weinig.
Terwijl we zo vaak beslissingen moeten nemen.
Het leven schijnt een voortdurend van stapel lopen.
En nu maar afwachten of het schip varen wil.
Wat kan het allemaal soms gekompliceerd zijn.
Maar het is doodeenvoudig kerstnummers van De Zaaier te bestellen.
Ik zal niet zeggen dat U Uw geld over de balk smijt.
Maar nu en dan kon U het beter besteden.
Investeer het in Zaaiers.
Doe toch iets voor Uw medemens.
Beknibbel niet op evangelisatie.
Wees niet zuinig in dit werk.
Wees hierin royaal.
Handel koninklijk.
Schrijf nu aan ds Jansma.

Natuurlijk
U moet het zelf weten!

Mededeling

Het telefoonnummer van ds H. P. de Boer te Enschede is gewijzigd; het was: *05420-26186* en is ingaande 5 november: *05420-60960.*

ADVERTENTIES

Werft abonnees!

DE CHRISTEN

7 november 1969
84e jaargang — 46

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds M. Cohen, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga en ds H. van der Werf — Alle kopij te zenden aan de eindredakteur: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 85 - 42 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 17,— per jaar (*f* 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 22,— per jaar.

Weekblad van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland

Voortgezette Reformatie

Voor de zoveelste keer stellen we vast dat niets meer vast staat. Nagenoeg alles schijnt aan ruimtevaart te doen. De vertrouwde aarde hebben we verlaten en nu maar 'hopen en bidden' dat we ergens een nieuwe tegenkomen, waarop we kunnen landen.

De dokters gaan nieuwe wegen en moeten misschien binnenkort een nieuwe eed afleggen, de zonen en dochters verkiezen de vrijheid, de professoren en hun universiteiten zijn in barensweeën, echtparen splitsen, partijen en kerken slingeren tussen verdwijning en verwachting. Wat een bonte verzameling, mooi door elkaar gesmeten. Net als het hele levensbestel.

Wie in drie jaren niet meer in een stad was, vindt er zijn weg nu niet meer en zo gaat het de mensen in hun diverse relaties. Het duizelt menig rooms-katholiek en wij duizelen alvast mee. Want al heeft de storm der verandering onze gemeenschap misschien nog niet helemaal bereikt, we vragen ons alleen nog maar af hoelang dat nog zal duren. In stilte beginnen we met de inventarisatie van wat in elk geval gered moet worden.

Overal en in alles worden oude grenzen opgeheven, omdat ze er in feite niet meer zijn. Dat kan zijn nut hebben. Misschien zijn er vroeger grenzen gemaakt of ontstaan, die achteraf historisch gezien wel verklaarbaar zijn, maar die nu het leven hinderlijk in de weg liggen. In elk geval: het zich geheimzinnig voortspoedende leven loopt erover heen en wij volgen als schapen. Waarheen?

Bij alles wat met of tegen onze wil zal ondergaan, zullen wij het boek vasthouden. Omdat het boek ons vasthoudt. Wij zullen het anders lezen als onze vaderen, maar het geloof, dat ons overmeestert, zal hetzelfde geloof zijn als wat geboren werd in Abraham. Hoe men ook staat tegenover de bijbel, wij zullen blijven ontdekken en belijden dat God dwars door dat woord heen tot ons spreekt.

Voor sommigen zal het aan uiterlijke glorie inboeten, voor anderen aan innerlijke waarde winnen. Zij zullen de zich openbarende God ontmoeten als ze lezen wat mensen, voor wie deze openbaring een ontdekking was, daarvan blij of bedrukt hebben vermeld. Al wat door hen werd geschreven is een verwoorden geweest van het wonder, van de Andere. Van de Onbekende, die zich bekend maakte. Moge het beeld Gods soms al te menselijke trekken vertonen, onhervindbaar is het niet voor wie zoeken. Wie luisteren wil hoort de voetstappen Gods in het Oude en het Nieuwe Testament.

Bij alles wat in deze dagen terzijde wordt gelegd zal God niet zijn, die in Jezus zo duidelijk heeft gesproken en gehandeld. Wat in Jezus van Nazaret is doorgebroken, wat door hem in de tijd is binnengekomen is dermate God zelf, dat ons tot de jongste dag niets groters, niets meer ingrijpends of omvattends gezegd of getoond kan worden. Daarom zal morgen en overmorgen op hem teruggegrepen worden en alle geslachten zullen aan het einde bekennen dat hij de Heer is, de zoon van God zelf.

Er is meer aarzeling wanneer we over de gemeente spreken. Deze spiegel Gods is in de loop der tijden beslagen, verweerd en soms bij een val gebroken.

Mijn kapper beweert dat hij lid is van de juiste, zuivere gemeente, al geeft hij dadelijk toe dat niet alle leden in overeenstemming met hun belijdenis leven. Ik zeg hem dan dat naar mijn gevoelen de gemeenschap, waartoe ik behoor, op een betere grondslag staat, hem daarna vertellend dat er velen zijn in vele kerken, die allemaal hun vergadering als de enige juiste zien. Moet een mens, die voor al die deuren staat, het hoofd niet omlopen? En wordt ons hart niet onrustig binnen in ons?

Misschien zal de gemeente van morgen een gemeente zijn, die een minimum aan organisatorische vormen heeft met een minimum van aards bezit. Waar men, als men binnen zou willen treden, geen geloofsbelijdenis behoeft af te leggen, die parallel moet lopen met wat door de reeds aanwezigen vastgesteld is. Misschien zal de binnenkomende verzocht worden om te vertellen hoe hij het geloof ontving, wat en hoe hij gelooft, maar dat meer uit diepe belangstelling dan om erover te oordelen. Veel meer zal gelet worden op de kracht van dat geloof, dat zich in liefde openbaart. Het zal niet allereerst gaan om een precies gelijkluidende verzameling uitspraken over zaken, die men onder geloofsartikelen rangschikt. Veeleer zal een waarachtige en werkzame genegenheid, die zich uit in woord en daad, het criterium zijn. De geloofsgemeenschap zal een levensgemeenschap zijn. Dat heft het geloof niet op. Het wordt juist bevestigd. Die gemeenschap zal als een teken van God in de wereld staan en zijn barmhartigheid manifesteren. De betogen en dialogen zullen afnemen en het getuigenis zal aan geloofwaardigheid winnen.

Er valt heden veel dood hout uit de bomen, maar wij zoeken de knoppen, die een nieuwe lente beloven.

Huizinga

Omzien naar mensen-onder-druk

overweging bij de Tabitha-zondag

Er zijn mensen om ons heen, die onder druk leven. 't Wordt hun te zwaar. Er is geen helper. Dus een nood-situatie.

Naar zulke mensen moet òmgezien worden.

Dat òmzien zal moeten uitlopen op hulpverlenen. Dit ligt er al in opgesloten. Maar 't begint met zien, òmzien.

Hebben we ogen om te zien ... om dàt te zien?

Aandacht voor zulke situaties, voor zulke mensen?

Willen we er bij blijven stilstaan ...
terwijl we zo gewoon zijn om door te hollen of door te hobbelen,
stijf van eigen belangrijkheid ...
strak van eigen zorgen ...

Kunnen we stilstaan, achtgeven, opletten, kijken?

Kijken naar die ander — nuchter zien wat er nodig is — bereid om te doen wat er nodig is?

En dit is het, wat God van ons verwacht.
Lees Jacob 1 : 27.
Dit hoort gewoonweg bij een echt geloof.

God heeft immers naar ons òmgezien; dit is de dag, zegt Jezus, waarop God naar u òmziet. En wij hebben verwonderd gestameld (net als Hagar eens): Had ik wel òmgezien naar Hem?

Hebt u ook zo verwonderd en dankbaar erkend, dat God u aanziet en u barmhartigheid betoont?

En zou u nu dan voorbijlopen aan de nood, die langs uw levensweg ligt?

Is er dan geen groot verschil tussen Gods bemoeienis met ons en de onze met de medemens?

Is er dan geen groot verschil tussen geestelijke zorg en materiële?

Och, laat die verschillen maar bestaan, en laten wij er van doordrongen zijn, dat 't allemaal in één lijn ligt.

De lijn, die de barmhartige God door de wereld trekt;
de lijn van Christus, die zichzelf vernedert om te dienen;
de lijn van de Heilige Geest, die een zuivere en onbevlekte godsdienst in ons wekt.

Dan weten we, dat
onze ogen niet strak of stijf mogen worden,
ons hart niet koud en haastig.

Dan weten we ook, dat
onze mond getuigt van Gods barmhartigheid
en gelijktijdig onze handen zich reppen om barmhartigheid te bewerken.

Er zijn mensen om ons heen, voor wie de druk te zwaar wordt.

Ze moeten geholpen worden. Nuchter en doeltreffend.

En daarbij moeten ze iets proeven van de liefde,
waardoor Gods kinderen gedreven worden om dit te doen.

Dit geldt voor ieder gelovige persoonlijkheid.

Dit geldt ook voor de gemeenten.
De vraag komt dus tot u die dit leest.
Maar ook tot onze hele baptisten-gemeenschap.
Gaan we alleen onze eigen weg?? Of kunnen we stilstaan bij de ander?
Zullen we dat doen?
Er zijn nood-situaties. Dat betekent: kansen voor ons.
Grijp dan die kansen, door God u gegeven.

N. v. Beek.

WERKKAPITAAL GEVRAAGD

Het is goed, dat de vraag gesteld wordt: Wat doet het Tabitha-bestuur, en vooral: wat doet het met het geld, dat wij hem toevertrouwen?

Wat doet het Tabitha-bestuur?

Het behartigt de algemene zaken van onze stichting voor diaconaal-sociaal werk. Het bemoeit zich niet rechtstreeks met de gang van zaken in Scheveningen, Stadskanaal en Schoonloo, want daar zijn zelfstandige stichtingen, en dus met zelfstandige besturen, die hun eigen werk regelen. Maar het landelijke bestuur houdt wel een klein vingertje in de pap, uiteraard.

In Amsterdam ligt de zaak ietsje anders. Daar is nog geen zelfstandige stichting, maar een commissie, die het werk in het verpleegtehuis aldaar regelt. Deze commissie heeft eveneens een grote mate van zelfstandigheid, maar handelt geheel in naam van het (landelijke) bestuur.

Voor het bestuur blijft inderdaad het een vingertje in de pap houden, en proeven hoe de smaak van de pap is.

Maar daarnaast mag het, en moet het, en wil het, bezig zijn met het onderzoek naar nieuwe mogelijkheden. Zo zal in de vergadering van 14 november a.s. een nieuw stuk werk onder ogen worden gezien. Of het bestuur het tot zijn taak zal rekenen, dit stuk werk te behartigen, is op dit moment nog niet te zeggen. Daarom kan ik er dus ook verder niets over zeggen.

Wel kan gezegd worden, dat de diaconale conferentie van 13 september j.l. te Schoonloo aan het bestuur een aantal suggesties heeft gedaan, die eveneens op hun bruikbaarheid en nuttigheid getoetst moeten worden.

Wat doet het bestuur met het geld, dat u hem toevertrouwt?

Als een goed rentmeester dat beheren. De Algemene Vergadering van de Unie krijgt elk jaar de desbetreffende stukken voorgelegd; elk jaar worden deze goedgekeurd. En daarmede keurt de Algemene Vergadering het beleid en het beheer van Tabitha goed.

Wat gebeurt er in feite mee?

Het wordt gebruikt voor de uitbouw van ons werk. Het werk van ons rusthuis De Strubben zou niet opgezet en niet voortgezet hebben kunnen worden, indien daar niet in de loop der jaren, mede door de Tabitha-Bouw-Actie, een reserve gekweekt was, waaruit een eerste aanloop mogelijk is geworden. Het verlies, dat in 1968 op de exploitatie van De Strubben geleden werd, kon onmogelijk in dit lopende jaar worden weggewerkt. Integendeel, dit verlies is — geheel naar de verwachtingen van het bestuur — nog sterk opgelopen. In 1970 kan echter, indien de geraamde bezetting gehaald wordt, een sluitende exploitatie mogelijk zijn. Dáárna kan begonnen worden aan de wegwerking van de geleden verliezen. Indien we daar drie jaar over doen, zou het ons gelukt zijn in een periode van ruim vijf jaar een nieuw stuk werk zonder enige vorm van subsidie op gang te krijgen en zelfverzorgend te maken. Dat is op zichzelf een knappe prestatie van bestuur en directie en administratie.

Daarbij kan nog opgemerkt worden, dat zuiver zakelijk de verhoudingen tussen het bestuur van de Stichting Tabitha en de Stichting Rustoord De Strubben gezien en gehandhaafd worden. Geen tussentijdse kwijtschelding van schuld, geen lagere rentestanden dan elders in het zakenleven normaal zijn. Geen goedkopere dienstverleningen over en weer, maar alles gewoon zuiver-zakelijk.

Nogmaals: de kapitalen, die als werkkapitaal in De Strubben gestoken zijn, zijn ons in de loop der jaren uit b.v. de Tabitha-Bouw-Actie in handen gekomen. U ziet, ze worden goed besteed.

Dat wil uiteraard niet zeggen, dat ze niet voor andere doeleinden gebruikt zouden hebben kunnen worden. En dat ze in de toekomst daarvoor niet gebruikt zullen worden.

Aan rustige wateren

...door medelijden bewogen...

Als Jezus op reis is door het land, en overal met mensen in aanraking komt, krijgt Hij medelijden met die mensen. Waarom? Omdat er zoveel mensen rondlopen die ongelukkig zijn. Omdat er zoveel zieken zijn. Omdat er zoveel mensen zijn die het slachtoffer zijn van al het onrecht. Omdat er zoveel ellende is.

Ja, maar vooral ook, omdat er zo ontzettend veel mensen zijn, die zijn als schapen zonder herder (dat zijn de woorden van Jezus)

Schapen zonder herder kunnen schijnbaar wel even gelukkig zijn, omdat ze dan kunnen doen wat ze willen, maar ze gaan onherroepelijk hun eigen ondergang tegemoet.

Deze woorden van Jezus zijn een aanklacht tegen het falen van de farizeërs en de schriftgeleerden in de uitvoering van hun taak. Het waren geen herders. Mede door dit falen was het volk een volk geworden zonder God. En mensen die leven zonder God zijn zeker als schapen zonder herder. Ze kunnen schijnbaar wel gelukkig zijn maar vroeg of laat gaat het mis. Vandaar dit medelijden.

Kennen wij dat ook, dat bewogen zijn over het lot van zovelen van onze medemensen? Omdat er zovelen ongelukkig zijn, het moeilijk hebben. Maar vooral omdat er zoveel mensen zijn — ook in onze direkte omgeving — waar we elke dag mee in aanraking komen, die zijn als schapen zonder herder? Dus mensen zonder God. Doet ons dat wat?

Maar medelijden alleen is niet voldoende. Jezus zet zichzelf helemaal voor deze mensen in — ja Hij is zelfs bereid, Zijn leven voor hen te geven.

Kennen wij dit medelijden — dat ons aanspoort tot handelen? Mt. 9 : 35-38.

Nw. Pekela A. H. v. d. Beek

Wat doen wij eigenlijk voor kinderen? Wat doen we voor studerende en werkende jongeren? Hun huisvestingsproblemen in de grote steden zijn vaak schrijnend en mensonterend. En menigmaal rondweg gevaarlijk. Hebt u nog nooit gedroomd van een pensiontehuis voor jongeren? Ik wel. En al jaren lang. Met mensen én met geld is wel wat te doen op dit terrein.

Wat doen we voor alleenstaanden? We kunnen denken aan die velen, die in dienstbetrekking en intern zijn. Die als ze 60 of 65 jaar zijn, met pensioen gestuurd worden. Maar waar moeten ze dan wonen? Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek waren er op 31 december 1968 107.314 alleenstaande mannen en vrouwen tussen 55 en 65 jaar. Daarbij komen dan nog eens 22.172 gescheiden mannen en vrouwen in dezelfde leeftijd. Er zijn ook nog eens 18.880 weduwnaren tussen 55 en 65 jaar, en maar liefst 96.414 weduwen. Maar zowel de weduwen als de weduwnaren beschikken vaak over een eigen bedoeninkje.

Al dromende vraag je je af, of niet het een met het ander gecombineerd kan worden: een pand, waarin alleenstaanden wonen, en die een beetje zorg dragen voor werkende en studerende jongeren.

Wat doen we voor gehandicapten?
En voor verslaafden?

Wie fantasie heeft, én open ogen, weet dat er nog een enorm werkterrein, maar ook speelveld, is voor mensen, die willen omzien naar de medemens.

Het is daarom, dat we met vrijmoedigheid een beroep op u allen durven doen, ook dit jaar de Tabitha-Bouw-Actie collecte in uw gemeente te willen gedenken met een fikse gift.

Wilt u, b.v. om belastingtechnische redenen, liever uw bijdrage per giro of bank aan ons overmaken? Ook dat kan. Stort uw bijdrage dan op postgiro 530092 t.n.v. Penningmeester Tabitha-Bouw-Actie, Westduinweg 1107, Scheveningen. U kunt ook overschrijven op onze bankrekening bij de Ned. Middenstandsbank, Keizerstraat, Scheveningen, t.n.v. Stichting Tabitha, zelfde adres.

We zeggen u gaarne bij voorbaat hartelijk dank.

H. Ploeger

PAUS STEUNT FINANCIEEL WERK VAN BAPTISTEN-ARTS

Naar een officiële Amerikaanse woordvoerder van het Vaticaan heeft meegedeeld heeft Paus Paulus VI met een geldbedrag van $ 10.000 het werk gesteund van de baptisten-arts dr Robert A. Hingson. Dr Hingson is hoogleraar aan de medische faculteit van de universiteit van Pittsburgh. Hij is de uitvinder van het ‚injektiepistool' waarmee 1000 mensen per uur pijnloos en zonder naald geïnjekteerd kunnen worden. De door dr Hingson gestichte wereldwijde hulporganisatie ‚Operation Brother's Brother' wijdt zich aan wereldgezondheidsproblemen. Dr Hingson is lid van First Baptist Church te Pittsburgh.

De voormalige bisschop van Pittsburgh, de huidige kardinaal John Wright vertelde, dat de Paus het werk van dr Hingson leerde kennen door het lezen van het boek Operation Brother's Brother dat hij, de kardinaal, de paus had gegeven. Het boek is geschreven door Cyril E. Bryant, eindredakteur van Baptist World Alliance.

De genoemde organisatie zendt ieder jaar 40 tot 200 hulpkrachten in kleine groepen naar die gebieden die heel in het bizonder door ziekten worden bedreigd. Voor november van dit jaar zal een groep naar El Salvador gaan, waar 500.000 mensen, een zevende deel van de bevolking, wordt ingeënt.

Dr Hingson merkte bij de ontvangst van de pauselijke bijdrage op: Deze cheque van Paus Paulus betekent oekumene in de beste zin van dat woord. Op hetzelfde moment waarop men elkaar in Noord-Ierland bestrijdt wordt hiermee een hechte verbinding gelegd.

ZENDING IN NIEUW GUINEA

In Nieuw Guinea (Australische deel) wordt veel zending gedreven. Ongeveer 35 verschillende christelijke groeperingen werken er. Deze versplintering heeft vooral de laatste jaren veel rivaliteit onder de zendelingen en de nieuw-bekeerden ten gevolge. Hieronder een overzicht van de belangrijkste zendingsarbeid:

De *Lutherse* zending telt thans een 350.000 gedoopten. De *Anglikaanse* zending, die reeds in 1891 begon, heeft thans de beschikking over ongeveer 40 hospitalen en medische hulpposten over het gehele land verspreid; men telt ongeveer 100.000 gelovigen. De *‚Verenigde kerk'* — van Nieuw Guinea en de Salomonseilanden — bestaat pas sinds 1968; enkele methodistische groeperingen zijn hierin samengesmolten. Deze kerk telt ongeveer 200.000 leden. Het zendingswerk van de *baptisten* begon in 1949. De eerste doop vond plaats in 1956 — op het ogenblik zijn er ongeveer 7.000 baptisten. Het werk is nog in opbouw. Er zijn plannen voor een seminarium. Als centrum van de medische arbeid beschikt men over Tinsley-Hospital. Bovendien heeft men in Kwinkya een landbouwschool. Gehoopt wordt, dat de arbeid omstreeks 1975 zelfstandig wordt. De *‚Gemeente van Christus'* telt slechts 150 leden maar heeft 23 zendelingen in de arbeid; de scholen worden bezocht door 250 leerlingen; men heeft onlangs twee hospitalen gebouwd. In 1956 kwam *Het Leger des Heils* naar Nieuw Guinea; de zes scholen worden bezocht door ongeveer 800 leerlingen; van de ± 3000 aanhangers zijn ongeveer 500 heilssoldaat. De vele andere groeperingen o.w. ook de Zevendags Adventisten en de Jehova's Getuigen tellen bijelkaar een 112.000 aanhangers. Het is meer dan

HOE GROOT IS UW GOD? (2)

Met de hulp van een prachtig boek, waarover ik u de vorige keer sprak, wil ik nu graag opnieuw bovenstaande vraag overdenken.
We zagen reeds dat God voor sommige mensen niet meer is dan een politie-agent; niet meer dan de waarschuwende stem van hun geweten.
Voor anderen blijkt God niet méér te zijn dan een oude heer, over wie we spreken op een verhaaltjesmanier „er gebeurde eens, héél lang geleden..." Een God die niet meer past in deze tijd, omdat hij niet met zijn tijd is meegegaan!
Ook de zwakke, tere God is voor velen geen onbekende. Een God die nog steeds te veel te maken heeft met de zondagsschoolplaatjes, waarop de Heer Jezus Christus is afgebeeld met een zwak teer een geestloos gezicht.
Er zijn echter nog veel meer foutieve godsvoorstellingen die wij moeten willen signaleren en onttronen om te kunnen komen tot het geloof in de God van de bijbel. De eeuwig, onveranderlijke.

GOD EEN TOEVLUCHTSHAVEN?

Is God een toevluchtsoord, een vluchthaven? Ik betwijfel het. Wanneer wij de Heer toebehoren dan is Hij bij ons. Hij is dichter bij ons dan onze vader of moeder, dan wie ook. Hij heeft Zijn intrede gedaan in ons leven. Wij leven toch vanuit deze blijde geloofszekerheid? Het woord „vluchten" is dan eigenlijk niet meer zo terzake. Misschien heeft u nog niet goed begrepen wat ik bedoel. Laten we het eens anders zeggen: *God is niet een toevluchtshaven buiten de moeilijkheden; niet een vluchtmogelijkheid uit de zorgen.* Onze Heer *is* bij ons en gaat met ons mee dwars door onze moeilijke tijden heen. David zegt: „*Met U immers loop ik op een legerbende in en met mijn God spring ik over een muur*". (psalm 18 : 30).
We hebben geen reden om bang te zijn en te vluchten, zelfs niet in het „dal van diepe duisternis". Want, zegt David dan: „*Gij zijt bij mij*"!
Mensen, wat zijn we enorm bevoorrecht. Laten we, wanneer we in zorgen zijn, bij ons bidden het danken niet meer vergeten...

EEN HOKJESGOD?

Velen buiten het georganiseerde christendom hebben een zekere bewondering voor de persoon van Jezus. Deze bewondering zal gemakkelijker in levend geloof kunnen overgaan als de vertegenwoordigster van deze Jezus, de Gemeente, wat meer ware eenheid en wederkerig verantwoordelijkheidsbesef zou tonen.
Naar mijn mening is de veelheid van kerken niet het allergrootste probleem hier. Het is meer de kerkistische, sektarische geest die heerst in de kerken. Men tracht God aan eigen kerkelijk bestaan te binden. De Heer wordt zodoende alleen maar onbereikbaarder... God wordt dan een verbeterde uitgave van de leden, en is en denkt zo ongeveer als zij.
Zo maken wij van God onze partijleider en eisen Hem op voor ons standpunt. God is echter Geest en blaast als de Geest waarheen HIJ wil. Laten we van de Almachtige niet een ondermaatse god, een hokjesgod willen maken.
Als Jezus een poosje zou leven in deze tijd zou Hij dan baptist worden, denkt u? Wij moeten onze harten meer gaan openzetten voor christenen uit andere kerken en kringen.
Oswald Chambers heeft gezegd: „de mens heeft niet het recht zich te verbergen aan het hart van Jezus, omdat de gedachte aan anderen hem hoofdpijn bezorgt".

EEN DIREKTEUR - GENERAAL?

We begrijpen het soms niet zo goed. Hoe kan God toch rekening houden met alle mensen? Hoe kan Hij toch ooit al die duizenden miljoenen in 't oog houden, voor hen zorgen en hun levens besturen? Och, een chef van een afdeling van ongeveer 10 personen kan zich wel verdiepen in de levens van zijn mensen. Wanneer het er 50 worden wordt de belangstelling oppervlakkiger. Wanneer de groep zich uitbreidt tot bijvoorbeeld 500 personen kan de chef alleen nog maar vriendelijk zijn voor zijn werknemers. 5000 personeelsleden maken persoonlijk kontakt onmogelijk.
Is daarom kontakt tussen God en Zijn mensen ondenkbaar?
God is toch geen direkteur-generaal?
God is niet een duizendmaal vergrote mens!
God is niet een overwerkte telefonist die koortsachtig bezig is allerlei verbindingen tot stand te brengen!
God stijgt ver boven het niveau van de mensen uit. Hij heeft ons gemaakt. Hem behoren wij toe. Niet op een supermenselijke, maar op een goddelijke wijze zorgt Hij voor ons allen en ziet er zelfs op toe dat er geen haar op ons hoofd gebroken zal worden.

EEN TWEEDEHANDSE GOD?

Velen hebben van God gehoord; zijn iets over Hem te weten gekomen via anderen. Dit is gebeurd mondeling of schriftelijk. Hun „godskennis" is geleend...
Het is niet gekomen tot een persoonlijk ontmoeten en kennen van de Here God. Hun god is een te kleine god omdat ze alles van horen zeggen hebben. Een tweedehandse god.
Het wordt alles anders wanneer wij Hem gaan toelaten in ons dagelijks leven. Wanneer Hij door middel van Zijn Woord en Geest een grote indrukwekkende God kan worden.
Onze bewondering en eerbied zullen groeien naar de mate wij deel hebben aan het nieuwe leven. Een leven dat zinvol is en blijheid, ontspanning, dankbaarheid en levenskracht kent.
God is altijd groter.
God is altijd meerder dan ons hart.
Hij is en geeft boven bidden en denken.

HALLELUJA!!

M. Cohen

---

zand en zaad

Het is zaterdagmorgen en ik kom juist van een bijeenkomst, waarin een kleuterschool werd geopend. Of een dienaar des Woords op die morgen dan niet moet denken aan het woord voor de zondag? Jawel, maar het zou niet best zijn, naar mijn gevoel aan de grens van onverantwoordelijk leven staan, als hij daaraan eerst op zaterdagmorgen begon. Ik zou mijn zwakke zenuwen ruïneren als ik tot de laatste dag wachtte. Je moet toch ook wat denk- en speurwerk verrichten eer je je mond opendoet. Ik laat het niet graag op de Geest aankomen, ofschoon ik er op het allerdiepst van doordrongen ben dat het zonder die Geest van God een zeilpartij wordt zonder wind. Dat wordt drijven en naar alle waarschijnlijkheid: stuurloos. Voor iedereen uitermate vermoeiend en vervelend.

Terug naar de kleuterschool. Met veel interesse luisterde ik naar een aantal toespraken. Als jij daar nu wat moest zeggen, wat zou dat dan zijn, dacht ik bij mezelf. Waarschijnlijk zou ik beginnen met vast te stellen dat wij, die daar zaten, voor het overgrote deel over vijfentwintig jaar uitgeteld zouden zijn. Dat is voor jezelf buitengewoon deprimerend, maar onontkoombaar. De mens is maar een gast op aarde en voor hij beseft wat er op de wereld te koop is, is de helft van z'n tijd verstreken. Hij ligt dan een klein aantal jaren op topsnelheid om spoedig te ontdekken dat hij nu en dan stiekem freewheelt. En dan zou ik moeten beginnen aan de kleuters. Dat heerlijk volkje, dat huilt en lacht binnen de minuut. Dat geen begrip heeft van tijd en ruimte, waartussen wij geklemd geraakt zijn. Dat het nú onvertroebeld door verleden jaar of aanstaan-

NADER BEZIEN

Gereformeerden bij de Wereldraad

Na een vele jaren durende bespreking heeft de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken verleden week besloten als lidkerk toe te treden tot de Wereldraad van Kerken. Twee jaar geleden reeds viel het besluit lid te worden van de Raad van Kerken in Nederland, de oekumenische organisatie die in de plaats van de Oecumenische Raad van Kerken in Nederland kwam.

Zij die het werk van de Wereldraad zijn toegedaan zullen deze toetreding van de Nederlandse gereformeerden met vreugde begroeten. De laatste jaren nam de invloed van de Orthodoxe kerken — de Russisch-orthodoxe en de Grieks-katholieke kerk — toe, hetgeen wel eens een rem betekende op de gewenste ontwikkeling. De inbreng van de Nederlandse gereformeerden, die in ons land het calvinisme altijd zo bizonder intelligent en gepassioneerd hebben vertegenwoordigd en gestalte gegeven, zal ongetwijfeld een belangrijke versterking van het bijbelse denken in de Wereldraad betekenen.

Zij die het werk van de Wereldraad argwanend gadeslaan en er toe neigen — of het soms openlijk zeggen — hierin alleen maar het werk van de komende Antichrist te zien, zullen het gereformeerde lidmaatschap betreuren en er een bevestiging in zien van hun opvatting, dat ook in de gereformeerde kerken — eens een bolwerk van fundamentalisme en conservatisme — de afval toeneemt.

Hoe men het besluit van de gereformeerde synode ook waardeert, in elk geval moet opnieuw worden gekonstateerd dat we, ook kerkelijk en theologisch in een heel bizondere tijd leven. De veranderingen voltrekken zich zo snel, dat het haast niet meer mogelijk is bepaalde zaken voor onmogelijk te houden. Om nóg een zaak te noemen die tot voor enkele jaren onmogelijk scheen: de eenwording van de hervormde kerk en de gereformeerde kerken is bereikbaar geworden.

Intussen is het ook duidelijk, dat meerderen in de gereformeerde kerken deze veranderingen niet kunnen méé beleven. Ondanks de voorzichtigheid waarmee de synoden van de laatste jaren het besluit om toe te treden stap voor stap hebben voorbereid, is er veel onbehagen — verontrusting noemen deze ‚bezwaarden' het zelf — over deze en andere kwesties. Gevreesd moet worden, dat de eenheid niet bewaard kan blijven. Hetgeen ook door ons — hoewel slechts belangstellende en meelevende buitenstaanders — omwille van de zaak van Jezus Christus, die we samen moeten behartigen, betreurd wordt.

v. D.

---

de dreigingen beleeft. Wat een tijd, wat een tijd. Jammer dat ze 't niet weten.

U hebt gelijk: als ze 't wisten waren ze meteen stokoud.

Ik zou gezegd hebben: over vijfentwintig jaar leven uw kleuters als vaders en moeders en openen zij voor hun grut een nieuwe school, modern, aangepast. En wat zullen wij ze nu meegeven dat de moeite waard is? Hoe kunnen we ze prepareren op dat wat we leven noemen? Weten wij veel hoe dat leven er over vijf, tien jaar uit zal zien? Ik zal het u zeggen: net als nu. Er zijn weliswaar wat uitvindingen bij gekomen. De samenleving zal wat meer gesocialiseerd zijn en gedemokratiseerd. De staat zal nog meer om zich heen gegrepen hebben en individuele vrijheid zal op steeds lager pitje komen te staan. Maar fundamenteel zal zich minder hebben veranderd dan men op het eerste gezicht denkt te zien. De mens verandert namelijk niet. Hij verandert wel aan de strukturen van de samenleving, maar in zijn eigen struktuur is geen verandering aan te brengen en daarom kun je bij de geschiedenis van de mens eerder spreken van een cirkel dan van een spiraal. Wat u uw kind moet meegeven, en dat moeten ze dus ook op de kleuterschool, in feite op elke school, is dat wat waarde houdt wat er verder in de wereld moge devalueren. 't Is niet nodig dat u uw kind geld nalaat. Of een huisje. Dat mag natuurlijk wel, maar daarmee hebt u uw kind wel heel weinig meegegeven. 't Is beter er op te staan dat uw kind leert, veel leert, want wat in het hoofd zit, zit er een leven lang en al is kennis geen almacht, de machtigen vrezen niet zelden de kennis. U hebt glijk: alleen kennis is onvoldoende. U zou veel liever zien dat uw zoon, uw dochter karakter toont. Dat ze eerlijk zijn en moedig. En barmhartig. U zou ze daarom al vroeg in kennis moeten brengen met mannen en vrouwen, die indrukwekkend waren door hun betrouwbaarheid, vastberadenheid. Om niet te zeggen: door hun geloof in God.

Soms vraag je je af: waarom nou een christelijke kleuterschool, een christelijke school überhaupt. Twee keer twee is overal vier. Als dat het hele onderwijs uitmaakte zou men het waarschijnlijk bij één school kunnen laten. Maar het belangrijkste is niet twee maal twee, maar hoe wordt het leven gezien en wat is de moeite waard en nodig om aan het volgende geslacht over te dragen. En daaronder valt de onthulling van het geheim van de kracht van mannen en vrouwen, die onder God leefden. De man, die in deze weken op onze postzegels geëerd wordt, Erasmus, tijdgenoot van Luther, was een humaan mens maar hij ontleende zijn idealen aan de bijbel en dat kan niet van alle humanisten gezegd worden. Men zou willen dat allen, die onze kinderen zoveel belangrijke jaren in handen hebben en daarom veel invloed uitoefenen op hen, mannen en vrouwen waren, die de grondslagen van hun leven in God hebben. Wat God ons getoond en geleerd heeft over wat genade is en recht, over barmhartigheid en rechtvaardigheid, Bethlehem en Golgota zijn ware hoogtepunten, dat moet onze kinderen getoond en geleerd worden, want dat is vóór alles het belangrijkste wat een nieuw leven kan worden meegegeven. Niet alleen vanwege de eeuwigheid, niet minder vanwege de tijd, waarin een zuiver inzicht in deze dingen te allen tijde van het hoogste belang zal zijn.

Huizinga

P.S. voor de eindredakteur.
U vraagt mij in De Christen van verleden week welke overweging ik miste in uw: Als de wal het schip keert. U schrijft daarin o.m. over het financieel onmogelijke van het onderhouden van een voorganger. Dat dan wanneer de gemeente klein is. Men zou kunnen vragen: hoe klein. Of ook: hoe groot moet ze zijn. Of ook: hoeveel moesten wij er voor over hebben om een verkondiger in ons midden te hebben. En ook: hoeveel meent de verkondiger nodig te hebben om te kunnen leven. Ik miste dus de bereidheid „offers" te brengen. Ik durfde dat woord offers nauwelijks te gebruiken. Maar zouden allen onder ons de inhoud van dat woord gaan leren verstaan dan zou geen financiële wal het schip keren. Er zou nergens meer armoede zijn.

Met vriendelijke groet,
de zand en zaad-zaaier H.

MEDEDELINGEN

Sprekerslijst: Sj. van der Laan woont thans H. Lofversstraat 47, Hoogkerk. Tel. 050-65700.

„KADER" HANDREIKING BIJ GEMEENTE-JEUGDWERK

UITGAVE VAN DE NBJB

De opmerkingen aan het begin van het boekje Kader, handreiking bij Gemeente-Jeugdwerk, geschreven door onze Algemeen Vormingsleider, ds M. G. Boeschoten, geven in het kort al aan, waar het om gaat, terwijl tevens gewezen wordt op een zeer belangrijk, hieruit voortvloeiend gevolg voor het overige gemeentewerk.

Op bedoelde pagina, wordt namelijk het volgende gezegd: „Ons Jeugdwerk vraagt een Kader. Het moet door de gemeente worden omgeven (ingekaderd). Er moeten mensen (kader) voor beschikbaar zijn. Ons Jeugdwerk *levert* een Kader. Denkers en doeners in de gemeente komen goeddeels uit het jeugdwerk".

Dit boekje handelt over de jongeren, die aan de zorg van de gemeente zijn toevertrouwd. Het zijn kinderen uit de gezinnen van de gemeente, maar ook kinderen, die op andere wijze in aanraking gekomen zijn met het jeugdwerk van de gemeente. Het spreekt vanzelf dat daarom niet alleen de jeugdleiders, maar ieder lid van de gemeente te maken heeft met het jeugdwerk. Ieder lid draagt er verantwoording voor, dat de jongeren voldoende „geestelijke bagage" meekrijgen, zodat ze zich thuis gaan voelen in de gemeente. Een gemeente heeft belang bij het jeugdwerk. Ds Boeschoten vraagt dan: „Maar heeft ze ook belangstelling?" Het betekent een schok als gevraagd wordt: „Wat weet ze van het zondagsschoolwerk, het clubwerk en het jongerenwerk, dat op haar erf geschiedt? Wat weet ze van de manier, waarop, van de visie waarmee, en de personen, waardoor het gebeurt? Wat weet ze van de kinderen, waarvoor ze verantwoordelijk is en van de wijze, waarop jongeren vandaag onze wereld — ook die van de gemeente — ervaren?" Deze schok kan overtuigen van het grote nut van deze uitgave. Het is dan ook vanzelfsprekend, dat *Kader* — zoals ds Boeschoten in de inleiding schrijft — geschreven is voor de gehele gemeente.

Het eerste hoofdstuk draagt als opschrift: Gemeente-Jeugdwerk. De praktijk wijst steeds weer uit dat het jeugdwerk los existeert naast de gemeente. Hieraan zal alles moeten veranderen, niet in de eerste plaats door het opstellen van een ander reglement, dat de verbondenheid van gemeente en jeugdwerk tot uitdrukking brengt, maar door een praktische aanpak, zoals die wordt voorgestaan in *Kader*. Het zal van de gemeente moeten uitgaan, wat ze haar jongeren meegeeft. Het zich daarmee bezighouden zal tevens leiden tot zelfherkenning. Het gaat hier namelijk om opvoeding, om vorming, terwijl vorming van de jeugd tevens vorming is van de volwassenen, die zich daarmee bezighouden. Op bladzijde 8 staat: „de kortste en meest efficiënte weg naar ‚opvoeding' van volwassenen loopt altijd via de opvoeding van onvolwassenen".

Belangrijk bij deze opvoeding is dat de *motieven* onderkend worden. Het bestaan van God en Zijn heilswerk in Jezus Christus heeft de gemeente in leven geroepen. Daarom is er ook jeugdwerk en daarom moet het zo goed mogelijk gedaan worden. Het boekje *Kader* moet derhalve ook vóór alles in dit licht gezien worden. Het is geschreven uit de evangelische bewogenheid voor de jeugd, het wil bijdragen tot het vasthouden van deze jeugd, zodat deze een plaats vindt binnen onze gemeenschap, omdat ze Christus heeft leren kennen en haar plaats in de wereld heeft ontdekt door het evangelie.

De grote fout, die *nu* gemaakt wordt is, dat het opvoeden van de jongeren overgelaten wordt (gedelegeerd wordt) aan enkele personen. Ds Boeschoten zegt naar aanleiding daarvan: „De gemeente weet soms minder van wat zich in haar eigen kinderkamer afspeelt, dan van de voortgang op het zendingsveld".

Getracht wordt de vraag: „hoe het anders moet' te beantwoorden. De gemeente kan door haar belangstelling al heel wat doen, maar vooral de raad der gemeente kan een wezenlijke bijdrage leveren aan de tot standkoming van de integratie van het jeugdwerk in de gemeente. Gewezen wordt op de mogelijkheid van een ouderling voor het jeugdwerk. „Zijn voornaamste taak zal dus zijn: de leiders in de verschillende takken van werk de overtuiging te geven, dat zij en hun werk erkenning vinden in de gemeente" (blz. 11). Bij deze opzet kan de gemeente het zich niet permitteren, de jeugdleiders(sters) maar wat te laten „modderen", immers de gemeente is verantwoordelijk en weet zich verantwoordelijk voor het werk onder de jeugd.

Het is duidelijk dat het onderbrengen van de verantwoordelijkheid van het jeugdwerk bij de gemeente, niet betekent dat de leiders(sters) minder belangrijk worden voor *hun* taak. Er is kader nodig, ook al zou in principe iedere ouder (die immers opvoeder is) jeugdwerk moeten kunnen verrichten. Hierover spreekt het tweede hoofdstuk. Het gebrek aan kader maakt toekomstige leiders(sters) huiverig om aan hun taak te beginnen. Ze moeten alles zelf opknappen en de programma's bedenken. Het wordt al eenvoudiger wanneer men weet gebruik te kunnen maken van materialen, die van buitenaf beschikbaar gesteld worden. Er komen dan vanzelf nieuwe ideeën naar voren. „Het ligt in de natuur van geestelijk kapitaal, dat het zich vermeerdert onder het uitdelen. Wanneer er in de gemeente te weinig mensen opstaan met de behoefte tot uitdelen, dan wijst dat op armoede en die is dan meestal weer het gevolg van opgegroeid zijn in ‚kommervolle' omstandigheden. Deze vicieuze cirkel moet worden doorbroken" (blz. 15). Dit is een ernstig, maar waar woord. Kadervorming is dringend nodig. Het komt de gehele uitvoering van het werk ten goede en het zal tevens meewerken tot continuïteit, want „werk dat onzorgvuldig opgezet of gedaan wordt, trekt het niveau van de leiders omlaag of veroorzaakt bij hen zoveel onbehagen, dat ze ermee ophouden" (blz. 16).

Het boekje noemt vervolgens een aantal belangrijke punten, waaraan het kader zal moeten voldoen; willen de bijeenkomsten van jongere en oudere jeugd aan het doel beantwoorden.

Dit wordt uitgewerkt in hoofdstuk 3, waar wordt ingegaan op het werk van het zondagsschoolwerk, het jongens- en meisjesclubwerk en het rijpere jeugdwerk. Dit hoofdstuk zal door de leiders(sters) en de toekomstige leiding in dank aanvaard worden. In dit hoofdstuk wordt tevens getracht iets weer te geven van wat er bij de jongeren leeft en wat hen beweegt.

Het boekje eindigt met een aanhangsel, waarin de groep wordt geanalyseerd en doorgelicht. Dit aanhangsel sluit dus nauw aan bij het vorige hoofdstuk. Voor velen betreft het hier zaken, die nog niet werden opgemerkt of die tot nu toe zich voor hen als onverklaarbaar voordeden. Er kan nu echter rekening mee gehouden worden, zodat — met deze hulp — de leiders verschillende ongewenste situaties te lijf kunnen gaan.

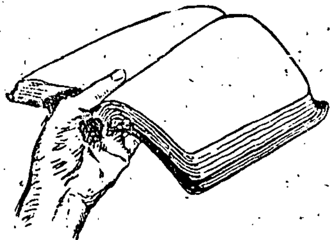
Dit boekje behoeft geen verdere aanbeveling. Het spreekt voor zichzelf. Hebt u het al besteld? Uw sekretaris is vast wel bereid uw bestelling op te nemen en door te geven aan: „De Vinkenhof". De prijs f 2,50 behoeft voor niemand een bezwaar te zijn.

Aan onze voorgangers is gevraagd *Kader* te bespreken met de gemeenteleden. U weet dan waar u heen kunt met uw vragen, die ongetwijfeld voortkomen uit het lezen van *Kader*.

J. Schuil,
voorzitter van de Jeugdraad.

BAPTISTENSEMINARIE IN COLUMBIA 78 STUDENTEN

Het 17e schooljaar van International Baptist Theological Seminary te Cali, Columbia is begonnen met 78 studenten. Dit is het grootste aantal studenten, dat ooit aan het seminarie studeerde. Deze 78 ingeschrevenen vertegenwoordigen 9 landen uit Zuid- en Midden-Amerika.

Wat zullen we lezen?

zondag	9 november	Mattheus 22 : 15-22	God en keizer
maandag	10 november	Psalm 18 : 21-30	Het geheim van de moed
dinsdag	11 november	Psalm 18 : 31-51	Een nieuw lied
woensdag	12 november	Psalm 19	Schepper en Koning
donderdag	13 november	Psalm 20	Roemen in de Naam
vrijdag	14 november	Psalm 21	Een kroon op het hoofd
zaterdag	15 november	Psalm 22	Waarom verlaten?

Analyse van eigen struktuur op de algemene vergadering van baptisten in Italië

Het op voorstel van de Commissie der Unie van Baptistengemeenten in Italië samengestelde rapport over de eigen struktuur is onder de titel De betekenis van ons geloof aangeboden aan de onlangs gehouden tweejaarlijkse Unievergadering welke te Santa Severa werd gehouden.

Aan de tot standkoming van dit rapport werkten mee Piero Bensi, sekretaris van de Evangelisatiekommissie; Maurizzio Girolami, docent in de filosofie en politicus; Paolo Spanu, sekretaris van het jeugdwerk en Nunzio Strisciullo, voorganger. Pastor Emidio Santilli, een voormalig priester en thans voorganger van de gemeente te Genua, trok zich uit de kommissie terug en diende een minderheidsrapport in.

In het 24 pagina's tellende dokument wordt o.m. voorgesteld dat de baptistengemeenten in Italië moeten zoeken naar wegen om minder uit te geven aan voorgangerssalarissen; één van die mogelijkheden is, aldus het rapport, te komen tot kombinatie van voorgangersplaatsen en meer niet-voorgangers tot de kansel toe te laten. Een andere konklusie van het dokument is, dat de baptistengemeenten te weinig oog hebben voor de sociale toepassing van het evangelie.

De kommissie stelt verder voor gebruik te maken van ongesalarieerde voorgangers; hun inkomen dienen zij in dat geval te verkrijgen door een funktie in de maatschappij. Mede hierdoor komt de gemeente in inniger kontakt met de wereld. In sommige gevallen zal het echter noodzakelijk zijn full time voorgangers te hebben, wier salaris door de gemeente wordt betaald.

Ook wordt voorgesteld om woningen voor de voorgangers te kopen in plaats van te huren. De kosten hiervan zijn in Italië niet hoger dan de huren.

De kommissie blijkt verder van mening te zijn, dat er teveel wordt uitgegeven om afgevaardigden te zenden naar Europese en wereldkonferenties, die alleen maar de broederschap bevorderen. Het is beter afgevaardigden te zenden naar theologische konferenties, waar het niet om toerisme gaat maar om denken...

Wat de sociale toepassing van het evangelie betreft, merkt het rapport op, dat de baptisten meer aandacht moeten schenken aan demonstraties van de vakbonden, de studentenprotesten, de antioorlogsaktiviteiten en aan „de strijd van het volk waar ook tegen verdrukking". „De baptistengemeenten vallen wat dit betreft op door hun zwijgen", zegt het rapport.

De samenstellers van De betekenis van het geloof zeggen van mening te zijn, dat hun rapport niet bedoeld is om model te staan voor de Unie. Het is veeleer bedoeld als een analyse van de huidige situatie waar het baptisme in Italie zich bevindt en wil tot diskussie uitlokken. „De gemeente", zo zegt het rapport, „maakt te gemakkelijk onderscheid tussen de geestelijke en de materiële vraagstukken van de wereld. De gemeente gaf slechts een geestelijke kontekst aan het onderwijs van Christus, daarbij de sociale kontekst verwaarlozende. De gemeentee gaf toe aan de ‚ijzeren wetten' van de ekonomie en de politieke machtsstrukturen, zeggende dat deze toch niet veranderd kunnen worden".

In het minderheidsrapport geeft Pastor Emidio Santilli kritiek op het dokument van de kommissie. Santilli oefent vooral kritiek uit op het feit, dat het rapport de gemeenten oproept te zeer betrokken te worden bij politieke zaken. Deze kritiek, zo is reeds gebleken, wordt door velen gedeeld.

Men verwacht, dat het rapport in 1971 zal worden behandeld.

Andere onderwerpen op deze A.V.

De Unievergadering te Santa Severa besloot de gemeenten in overweging te geven een minimumtijd en een maximumtijd vast te stellen voor de diensttperiode van de voorganger in één gemeente. Gesuggereerd wordt, dat de minimumtijd 5 jaar moet zijn en de maximumtijd 15 jaar. Het is gebleken, dat een langere tijd onvruchtbaar is, aldus de Unie.

Verder werd opnieuw besloten, dat niet meer dan 2 miljoen lire per jaar (f 11.500 ±) zal worden besteed aan interkerkelijke aktiviteiten. De Unie is lid van de Evangelische Federatie van Kerken in Italië.

Pastor Carmelo Inguanti, Milaan, werd tot president van de Unie herkozen. Piero Bensi, Florence, werd vice-voorzitter; Nando Camellini bleef sekretaris en werd tevens belast met het beheer van de bezittingen van de Unie; als nieuwe sekretaris van de Evangelisatiekommissie werd Pastor Michele Foligno, La Spesia, gekozen.

De Commissie van de Italiaanse Unie bestaat uit 13 leden; 8 van hen worden gekozen, de anderen zijn funktionarissen in dienst van de Unie.

De Algemene Vergadering, die 4 dagen duurde, werd bijgewoond door ongeveer 200 afgevaardigden en gasten.

9 november '69 Tabitha zondag

ENGELSTALIGE BAPTISTEN-GEMEENTEN OP HET EUROPESE KONTINENT

Ongeveer een vierde deel van de inkomsten van de Engelstalige baptistengemeenten op het Europese vasteland, verenigd in European Baptist Convention, zal worden gebruikt om het werk van de Europese gemeenten te steunen. Aldus werd besloten op de jaarvergadering van de Conventie, onlangs te Wiesbaden, W.-Duitsland gehouden.

Bij de Conventie zijn 26 gemeenten aangesloten; de meeste van deze gemeenten zijn in de buurt van Amerikaanse militaire bases, 26 in West-Duitsland, 4 in Engeland, 2 in Spanje, 2 in Belgie, 1 in Italie en 1 in Frankrijk. De grootste van deze gemeenten is gevestigd in Kaiserslautern, W.-Duitsland met 516 leden. De voorganger van deze gemeente, Rev. James Pardue werd tot president van de Conventie gekozen.

Carl W. TILLER - portret van de penningmeester van de B.W.A.

Carl W. Tiller, penningmeester voor het westelijk halfrond van de Baptisten Wereld Alliantie, kwam eens te laat op een vergadering van het Uitvoerend Comité der B.W.A. in Washington. „Ik kom juist van een kabinetsvergadering in het Kapitool", verontschuldigde hij zich, „we hebben over de 337 miljard dollar staatsschuld gesproken...".

De broeders van de B.W.A. moesten bij het horen van deze enorme schuldenlast onwillekeurig glimlachen. Zij hadden juist over de eigen financiële nood gesproken: er was eenvoudig te weinig geld om het wereldwijde B.W.A.-programma, waarbij het gaat om broederschap en wederzijdse dienst en samenwerking, ten uitvoer te brengen.

Dit voorval herinnerde de leden van het B.W.A.-comité er tegelijk aan, hoe spaarzaam zij van hun dankbaarheid blijk gaven tegenover een hoog-gekwalificeerde broeder — niet-voorganger — die geheel pro Deo zijn tijd, zijn vakkennis en zijn krachten inzet voor de christelijke belangen. Dr Tiller is namelijk adviseur van het 'Bureau of the Budget' — een afdeling van het Amerikaanse departement van financiën. Dat betekent, dat hij een topfunktie bekleedt in het regeringsapparaat van de Ver. Staten.

Sedert 1956 is dr Tiller een van de beide penningmeesters van de Baptisten Wereld Alliantie. Hij behoort tot de leidende broeders van American Baptist Convention, waarvan hij in 1966/67 president was. Bovendien leidt hij de afdeling Beheer en Financiën van de Nationale Raad van Kerken in Amerika.

Omdat dr Tiller van de beide penningmeesters der B.W.A. de enige is, die in Washington woont — waar het bureau van de Alliantie is gevestigd — is hij ook de man die beslist over de financiën van de B.W.A. Hij is voorzitter van de Financiële Commissie, houdt de wacht bij het uitgavenplan en de boekhouding en spreekt een woord van gewicht bij de financiële planning. Sedert de twaalf jaren van dienst aan de Alliantie zijn de inkomsten meer dan verdubbeld; mede daardoor was de B.W.A. in staat, door zijn investeringsbeleid, een groot stuk grond in Washington te kopen waartoe ook de grond behoort waarop het B.W.A.-bureau is gevestigd. Zoals opgemerkt, dr Tiller verricht zijn arbeid ten gunste van de B.W.A. geheel pro Deo; het is zelfs zo dat hij zijn eigen reiskosten betaalt als het Uitvoerend Comité in het buitenland vergadert.

In het jaar waarin Tiller president was van American Baptist Convention drong hij — met resultaat! — er o.a. op aan de broederschap onder de verschillende rassen te stimuleren, de invloed van de gemeenten op de maatschappelijke strukturen te aktiveren en met andere kerkelijke groeperingen samen te werken. Van dit laatste zei hij: „hoewel ik beslist geen enthousiaste voorvechter van kerkeneenheid ben".

Toen hij eens over het jeugdprobleem sprak, zei hij: „we lopen het gevaar de jeugd te verliezen, omdat we gewoon niet ingaan op de vragen van deze tijd. We moeten onze gemeenten ertoe aansporen de christelijke ethiek toe te passen op de hedendaagse problematiek. Jongemensen hebben de neiging ons voor wereldvreemd te houden. Daar zit meer waarheid in dan we eigenlijk willen toegeven!"

Mede aan dr Tiller is het te danken, dat de North American Baptist Fellowship kon worden gesticht. Ook nam hij deel aan de voorbereidingen van de 'Kruistocht voor Amerika'.

Dr Tiller kwam als jongeman reeds tot bekering; al spoedig droeg hij in de gemeente verantwoordelijkheid. Hij werd president van de baptisten-jeugdbeweging in de staat waar hij werd geboren, Minnesota. Met 24 jaar trad Tiller al op als moderator van de baptistengemeenten in de tweelingsteden St. Paul en Minneapolis. Reeds gedurende vele jaren heeft dr Tiller zitting in het bestuur van American Baptist Convention. Ook was hij moderator van een baptistengemeente in een buitenwijk van Washington.

Carl W. Tiller en zijn vrouw Olive hebben twee kinderen. Jeanne is lerares aan een middelbare meisjesschool in Freetown, Sierra Leone (Afrika); de zoon Bob heeft theologie gestudeerd aan Yale Divinity School en is op het ogenblik tweede predikant in een baptistengemeente te New York City.

Mevrouw Tiller is in de gemeente even aktief als haar echtgenoot. Zij heeft o.a. een vooraanstaande plaats ingenomen in een nationale kerkelijke vrouwenvereniging.

OPROEP.

Welke gelovige **JONGE VROUW**, of weduwe zonder kinderen, zou een gezin willen verzorgen waarvan de vrouw en moeder gestorven is.

Het gezin bestaat uit man 41 jaar, en drie zoons resp. 16, 14 en 5 jaar. Dit gezin vaart op een motorschip van 800 ton geregeld tussen Harlingen en Wezel in Duitsland. Ruime woning met elektrische apparaten, o.a. wasmachine, etc. Aparte kamer beschikbaar.

Inlichtingen geeft graag ds J. C. Loot, J. v. d. Vondelstraat 31, Harlingen.

Psalm 126 vers 3.

Voor de prachtige belangstelling, ondervonden bij ons 40-jarig huwelijk en welke het ons echt moeilijk maakt u allen persoonlijk te bedanken, willen we via dit ons gemeenteblad, heel, heel hartelijk dank zeggen.

Uit bijna alle provinciën van ons land en zelfs van buiten de grenzen mochten we fijne wensen ontvangen. Al dat goede helpt ons weer bemoedigd voort te gaan totdat onze Heer komt of ons roept.

God zegene u en behoede u.

Uw dankbare medeverbondenen in onze Heer Jezus Christus,

Fam. A. Gebel, Vledderstraat 115, Den Haag.

Psalm 103:
Loof de Heer mijn ziel
en vergeet geen van zijn weldaden.
Heden is van ons weggenomen, mijn lieve man, onze vader en grootvader

CASPER LOUW.

Hij is bijna 81 jaar oud geworden.

Rijswijk (Z.-H.):
G. Louw-List
's-Gravenhage:
C. J. Louw
Eth. Louw-Melles
Parijs:
Cath. J. Louw
's-Gravenhage:
J. Louw
A. Louw-van Bruggen
Amsterdam:
C. A. J. Louw
en kleinkinderen

Rijswijk (Z.-H.), 25 oktober 1969.
Generaal Spoorlaan 62, flat 50.

Het behaagde de Heer der Gemeente tot Zich te nemen, onze geliefde zuster

HELENA CORNELIA DEURSEN,

weduwe van Veldman, in de gezegende leeftijd van 90 jaar en ruim 9 maanden, waarvan plm. 77 jaar als gemeentelid.

„Welke een vriend is onze Jezus".

Enschede, 27-10-1969.

Baptistengemeente Enschede.

DE CHRISTEN

13 november 1969
84e jaargang — 47

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds M. Cohen, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga en ds H. van der Werf — Alle kopij te zenden aan de eindredakteur: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 85 - 42 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland

VRIJHEID EN GEBONDENHEID

Het woord autonomie kan op allerlei wijzen gebezigd worden. Wanneer we in onze gemeenten dit woord zouden hanteren in die zin, dat we helemaal baas in eigen huis zijn, dat we lekker kunnen doen en laten wat we zelf willen en ons door niemand laten gezeggen, zó dus dat we onze eigen gemeentelijke haan koning willen laten kraaien, dan wordt *die autonomie een dodelijk gevaarlijke* zaak.

Zou het woord echter voor ons betekenen dàt we gemeenten van Jezus Christus zijn, nauw aan Hem verbonden, Zijn Lichaam, Zijn instrument, Zijn handen, Zijn mond, en dat uiteindelijk Zijn wil en wet bij ons prevaleren boven elke andere wil en wet, dan, jà dan wordt dat woord opeens een groot woord, waard in ons baptisten-woordenboek met dikke letters afgedrukt te staan.

● Christus inclusief.

Wanneer we de gemeente zien als onlosmakelijk verbonden aan haar Heer, wanneer dat gemeente-zijn dus is een gemeente-zijn inclusief Christus, dan mag er van autonomie gesproken worden. Dan is alle eigenwilligheid, eigengerechtigheid en goedkope vrijheidsdrang verbannen.

Dan betekent die autonomie dat we, ómdat we instrument van onze Heer willen zijn, ons uiteindelijk door niemand anders in kunnen laten palmen en gebruiken voor aan Christus vreemde doeleinden.

De Gemeente van Jezus Christus mag nimmer spreekbuis worden of hand van een partij, een mogendheid, een macht of een grote gever. Ze zal altijd de ruimte moeten hebben om namens Christus zo te spreken en te handelen als Hij vraagt. En soms kan onze Heer vragen dat ons woord en onze daad zich richten tegen een van die instanties of machten.

● Voorzichtig als Abraham.

Om die vrijheid, die ruimte, niet in het gedrang te brengen is het van belang niet alles aan te nemen wat anderen buiten de gemeente (b.v. de overheid) ons aanbieden. In de wereld geldt de spelregel van geven en nemen. Wie geeft, wil vroeg of laat ook nemen. Hij wil dat er iets tegenover zal staan. Hij meent dat zijn geven hem bepaalde rechten geeft. Abraham heeft eens een grote beloning van de koning van Sodom (aan wie hij grote diensten had bewezen) geweigerd, omdat hij wilde voorkomen dat die koning ooit zou zeggen: „ik heb Abram rijk gemaakt". Zo handhaafde hij zijn vrijheid.

● Maakt die autonomie het werkelijke samenleven en -werken van gemeenten onmogelijk?

Ik geloof van niet. Wanneer gemeenten zich met elkaar verbinden, omdat ze van elkaar geloven gemeenten van Jezus Christus te zijn, dan geldt ook van dat grotere verband dat het een verband inclusief Christus is. Dan betekent hun samen vergaderen en beraadslagen een beraadslagen van gemeenten die allen bereid zijn zich te buigen voor en onder hun gemeenschappelijk Hoofd, onze Heer. Waar mensen, christenen, afgevaardigden van gemeenten, in Zijn Naam vergaderen, daar is Hij in het midden van hen. En waar Hij is, daar kan gesproken, beraadslaagd, gediscussieerd worden. Want daar heerst ook de geest der liefde.

● De meeste van deze is de liefde.

Ik geloof, dat onze gemeenten hun vrees moeten verliezen om ter A.V. over bepaalde delikate vraagstukken te discussiëren.

Het goede discussiëren is het samen gelovig zoeken naar de wil van de Heer. Bovenal is het een **in liefde** daarnaar zoeken.

Geen enkele gemeente van Jezus Christus kan bestaan zonder die liefde, zoals die in 1 Cor. 13 beschreven wordt. Als op een gemeentevergadering, waar een delikaat onderwerp aan de orde is, al die leden plotseling eens zouden staan op het doorvoeren van hun zienswijze, wat zou die gemeente dan snel in stukken gescheurd worden. Waar geloofsfanatisme aan de slag gaat, zonder liefde, daar breekt alles kapot.

Maar waar geloof, hoop en liefde samengaan, en men er weet van heeft dat liefde de grootste is, daar gaat alles goed. Datzelfde geldt ook voor een AV. in Unieverband. Die moet het hebben van geloof en hoop, maar bovenal van de liefde. Daarin zijn inherent geduld, respect en het vertrouwen dat de ander die het anders ziet, ook tracht de wil van Christus te verstaan. De liefde weet ervan, dat we allemaal maar een stukje van de waarheid kunnen kennen; die liefde weet dat we allemaal vanuit onze eigen levenservaring redeneren. En die liefde vertrouwt erop dat de Heilige Geest zelf bewaart en leidt.

Ja, laten we niet bang zijn, niet fanatiek, maar open, geduldig, wetend dat de **liefde** de grootste is.

H. v. d. Werf

zand en zaad

Het een haalt het andere aan, want terwijl ik verleden week bezig was met over onze kinderen te schrijven en over wat m.i. vooral aan die kinderen moest worden overgedragen, opdat zij, onder Gods zegen, waardevolle mensen zouden zijn voor God en hun medemensen, dacht ik aan het oude woord gezag. Dat woord schijnt nogal weerstand op te roepen bij jeugdigen. Eer wij het ons kunnen voorstellen achten zij zich al mondig genoeg om te kunnen oordelen over wat goed of slecht voor hen is; of ze iets wel of niet willen. Van het gezag van een oudere generatie trekken ze zich niet zoveel aan. Het woord mondig is ín in onze dagen. Heette dat vroeger misschien een grote mond hebben?

Men kan niet zeggen dat onze officiële gezagsdragers, overheidspersonen, mannen zijn die ontzag inboezemen. Ze wekken niet onwillekeurig eerbied bij ons op door groot van formaat te zijn in karakter en stabiliteit. Het komt mij voor dat dat een belangrijke voorwaarde is wil gezag uitgeoefend en gerespekteerd worden. Natuurlijk kan men zijn macht laten gelden en tot volgzaamheid dwingen, maar daarmee zaait men dan tevens het zaad voor de opstand.

Wanneer nu ouders klagen over het gedrag van hun nakomelingen, vraagt men zich af of dat gedragen zo maar uit een heldere hemel op de kinderen is neergevallen of dat het ook een vrucht zou kunnen zijn van het zaad, dat de opvoeders door eigen aard en leven hebben gezaaid. En voorts denkt u nog aan gezegden als: de appel valt niet ver van de boom, of ook: hij heeft een aardje naar zijn vaartje. U hebt ook wel eens gehoord dat niemand ver bij zijn wieg vandaan komt.

Misschien verzetten we ons daarom tegen het los-band-ig gedrag van onze kinderen, omdat we gekonfronteerd worden met ons eigen zijn en tekortschieten. En we troosten ons dan met de waarheid dat iedereen overal wel in alles tekort zal schieten en dat het opvoeden daarop geen uitzondering vormt.

Ik luisterde deze zomer naar een preek — dat komt zo zelden voor dat je je er echt voor neerzet als dat eens het geval is — en de verkondiger haalde daarin Eli aan, die het naar de mening van de spreker wat had laten zitten in de opvoeding van z'n jongens. Onder meer herinnerde hij aan de opmerking: immers zijn zonen brachten een vloek over zich en hij heeft hen niet eens berispt.

Ja, dat is een tekortkoming, zoals een voortdurend berispen een overtreding is. Samenhangend met het voorgaande is de tucht. Dat woord kom je zelden meer tegen. Tuchtigen klinkt bijna barbaars. We kombineren het dadelijk met een pak slaag en daaropvolgend gegil. Het wil niets anders zeggen dan opvoeden, leiding geven, trekken. We zijn er bijna doodsbang voor geworden. In het spoor van Eli wordt de roede gespaard en het duidelijke woord ingeslikt. Nog één stap verder en we laten de kinderen zelf in alles beslissen. Ze zouden er remmingen aan kunnen overhouden. In plaats van ontzag der kinderen voor het gezag der ouders komt er een ontzien der ouders van hun eigenzinnige spruiten. We zijn zo bang geworden voor 'diktatuur', voor voorschriften, dat we aan de verkeerde kant van de 'vrijheid' beland zijn. Vergetend of niet wetend dat wanneer alles mag de wegen eerst recht gebaand worden voor een echte onder-druk-king. Losbandige willekeur roept om de hardhandige direkteur.

Gezag heeft niets te maken met hard schreeuwen. Zowel moeders (en vaders) als politici kunnen zich daaraan bezondigen. Het heeft evenmin te maken met het uitdelen van fikse meppen, met blote hand of ontbloot zwaard. Het is overwicht hebben in verstand, wilskracht en liefde. Het is minder bevelen, meer leiden. Meer onderhandelen, maar dan zo dat de zwakste partner weet dat de sterkste zo sterk is, omdat hij het gelijk, de redelijkheid en de barmhartigheid aan zijn kant heeft. Wanneer dan dat woord onderstreept wordt door eigen gedrag en levenspatroon moet wel het grootste deel van de weerstand wegebben. Al komt in de beste families kleine eksplosies voor.

Voorzover ik het zien kan moet onze dienst aan God een gunstige invloed hebben op onze verhouding tot onze kinderen. Omdat door onze verhouding tot God ons bewustzijn van verantwoordelijkheid groeit. Omdat wij weten dat Hij gehoorzamheid verwacht. Mag verwachten. En omdat wij weten dat Hij, de schuld niet verdoezelend, eerder onthullend, een genade bewijst, die deemoedig maakt. En dat zouden we nu en dan ook graag bij onze kinderen vinden. Wat wel wat anders is dan slaafsheid.

Wie eerbied heeft voor het Hoogste Gezag zal eerbiedwekkend zijn.

Huizinga

Minder bejaardentehuizen bouwen?

Wat is de betekenis van de volgende woorden uit de Troonrede van 17 september j.l.?

„Zorg voor de samenleving brengt mee, dat een wijziging van de wet op de bejaardenoorden voor wat betreft de planning, het opnamebeleid en het toezicht op de prijzen, wordt voorbereid. De dienstverlening voor de zelfstandig wonende bejaarden zal worden verbeterd. De bouw van woningen voor bejaarden zal worden opgevoerd".

Wat betekent deze passage voor het toekomstige beleid van de rijksoverheid? Hoewel daarover geen officiële uitspraken bestaan is wel duidelijk, dat de minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk (onder wier verantwoordelijkheid en bevoegdheid het bejaardenwerk valt) denkt aan een zogenaamd vergunningenstelsel, zoals dat al geldt voor de bouw van verpleegtehuizen en dergelijke inrichtingen. Tot nu toe was de bouw van bejaardentehuizen vrij, al moest wel aan allerlei voorwaarden wat betreft inrichting enzovoorts worden voldaan.

Het ligt voor de hand, dat met de invoering van een vergunningenstelsel een afremming van de bouw van bejaardentehuizen wordt beoogd. In ambtelijke kringen is men de mening toegedaan dat er teveel bejaardenhuizen zijn. En vooral, dat er in de bestaande bejaardentehuizen te veel mensen zijn opgenomen, die nog niet voor opneming in aanmerking komen, als men tenminste de normen aanlegt, die de overheid meent te moeten aanleggen. Vandaar, dat dus ook een wijziging van de wet op de bejaardenoorden op stapel staat in betrekking tot het opnemingsbeleid, wat betreft zowel de voorschriften, die daartoe zullen worden uitgevaardigd, als de vrijheid van de tehuisbesturen en de directies van de bejaardentehuizen.

Overheidspersonen bemoeien zich bij vele gelegenheden kenbaar te maken, dat er veel te veel gezonde bejaarden in de bejaardentehuizen zitten, waardoor de bejaarden, die er behoefte aan hebben niet opgenomen kunnen worden.

In de kringen van het bejaardenwerk is men niet altijd gelukkig met deze uitlatingen, daar ze de tehuisbesturen en directies vaak in een verkeerd daglicht plaatsen. Maar al te gemakkelijk kan de gedachte postvatten, dat deze de makkelijkste mensen opnemen, en de werkelijk hulpbehoevenden niet aanvaarden. Zulks kan hier en daar het geval zijn, dat ontkennen we niet, maar in het algemeen moet gesteld worden, dat de verantwoordelijke personen met inachtneming van vele regels hun taak in deze verrichten.

Wat wil de overheid bereiken? Dat er minder bejaardentehuizen gebouwd

Mijn vredesverbond zal niet wankelen zegt uw Ontfermer de HERE.
(Jes. 54: slot).

Aan rustige wateren

God is getrouw

Israël had het lelijk laten zitten. Ondanks de herhaalde waarschuwingen, die God het bij monde van zijn profeten liet toekomen, was het blijven wandelen op de wegen van goddeloosheid en afval van de levende God. Met als gevolg, dat ze als ballingen in Babel terecht waren gekomen.

Ze voelden zich een volk zonder hoop en zonder toekomst. In eigen ogen waren ze mensen, bij wie de levensdraad was afgesneden. Geen kinderen, geen toekomst.

En nu komt daar die profeet Jesaja met zijn ongehoorde boodschap. Hij roept op tot jubel en spoort aan tot het bedrijven van vreugde.
Maar hoe kun je zingen, als je hart door smart verteerd wordt?

Dat is toch onmogelijk?

En toch, de profeet zegt het. Maar hij zegt het in opdracht van God. De levende God. God, Die een eens gegeven woord nooit weer terug neemt, die ondanks alle ontrouw aan de kant van de mens aan mensen trouw blijft en doet wat Hij hun heeft toegezegd.

Wat er dan ook mag gaan wankelen, wat er ook mag weg vallen, God blijft aan de mensen trouw.

Wij doen er goed aan, dat vooral in onze dagen te bedenken. Er vallen dingen weg in onze tijd, maar wij mogen er aan vast houden, dat Jezus Christus Dezelfde is, gisteren, vandaag, morgen en tot in eeuwigheid.

Het gaat om Hem en om de komst van zijn Koninkrijk. Wie zich voor dat Rijk heeft ingezet, mag weten dat, de verrichte arbeid door God Zelf zal worden gehonoreerd. Laat ons daarom de goede strijd strijden, met het oog gericht op Jezus, de opperste Leidsman en Voleinder van het geloof. Wetende dat wij leven in een grote tijd, een tijd waarin ons niet de klaagzang maar wel het loflied past, omdat wij ook in het heden mogen ervaren, dat God getrouw is en dat zijn plannen niet falen.

Jubel, zegt Jesaja.

Juich gemeente, omdat gij weet: onze Heer staat te komen.

En als Hij weerkomt, wordt alles vervuld.

Haulerwijk H. Sikkema

---

worden, en dat er méér voorzieningen voor zelfstandig wonende bejaarden zullen komen. Men zegt de zelfstandigheid van de bejaarde medeburger en -burgeres zo lang mogelijk te willen handhaven. Op zich een lofwaardig streven. Maar... het is helemaal nog niet een uitgemaakte zaak, dat de bejaarden zélf dit ook een lofwaardig streven vinden! Want op welke wijze wil men (goedkopere, en dáár gaat het vooral óók om) voorzieningen treffen, om het leven van de bejaarde mens zo lang mogelijk prettig en zo zinvol mogelijk te maken? Wat is de grote angst bij de zelfstandig, en dus meestal alleen, wonende bejaarde man of vrouw? Dat er op een ongelegen moment iets gebeurt, iets ergs gebeurt, terwijl er geen hulp meer te vragen is. En het volmaakte alarmeringssysteem is nog niet uitgevonden. Er zijn er tientallen, maar allemaal voorzien ze slechts in een beperkt aantal noodgevallen.

De diepere achtergrond — en we kunnen ons natuurlijk niet onttrekken aan de gedachte, dat deze diepere achtergrond én de diepste én de enige is — van de voorgenomen wetswijzigingen, en daarmee van een nieuw en wettelijk gesanctioneerd beleid, is gelegen in het feit, dat de kosten voor de verzorging van de bejaarden steeds hoger komen te liggen. Slechts weinigen kunnen de verzorgingskosten voor een bejaardentehuis zelf betalen. Dat ligt vanzelfsprekend aan twee dingen:

a) de verzorgingskosten worden steeds hoger; ze worden vooral steeds hoger door de stijgende loonkosten. De loonkosten stijgen mee met de algemene loonstijgingen in andere sectoren, maar per bejaardentehuis worden ze ook hoger, omdat én de werktijden verkort worden, én de verzorgingsbehoeftigheid der bejaarden steeds groter wordt: steeds meerderen worden immers steeds ouder. En ongetwijfeld komt de ouderdom met gebreken, en de hoge ouderdom met méér gebreken.

b) de huidige pensioenen, zowel de oorspronkelijke pensioenen als de AOW-uitkeringen, zijn te laag in verhouding tot de kosten, die een verblijf in een bejaardentehuis met zich meebrengen. Maar zelfs als de pensioenen tot b.v. 70 of 80% van het laatst genoten salaris zouden worden opgetrokken, zou dat een verblijf voor eigen rekening in een bejaardentehuis niet voor ieder mogelijk maken. Wél echter zou dan de aanvulling uit overheidsgelden (dus uit de Algemene Bijstandswet) lager kunnen zijn. De totale lasten voor de ABW zouden belangrijk dalen.

Wordt de bouw van bejaardentehuizen afgeremd, dan zal dat betekenen, dat slechts een gering percentage van de bejaarden nog in een bejaardentehuis zal kunnen worden opgenomen. Van de 1.280.000 bejaarden, die ons land rijk is (dat méén ik, dat rijk zijn) verblijven er volgens opgave van Minister Schut van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening .

101.000 =	7.9%	in verzorgingstehuizen
77.000 =	6.0%	in specifieke bejaardenwoningen
13.000 =	1.0%	in serviceflats
28.000 =	2.2%	in verpleegtehuizen van allerlei aard
219.000 =	17.1%	

Aangetekend dient hierbij te worden, dat de zogenaamde specifieke bejaardenwoningen veelal die naam niet verdienen. Vaak bestaat het kenmerkende dáárin, dat er slechts één kamer en één slaapkamer is. Maar brede deuren voor een rolstoel, lage lichtknopjes, geen stoepjes, brede toegangspaden... kom er maar om.

Dat er maar niet lukraak gebouwd kan worden, is een duidelijke zaak. Maar is het bewezen, dat er maar lukraak gebouwd is of wordt? Zou het niet evenzeer wenselijk kunnen zijn, om de bejaardentehuizen te zien als plaatsen, waar ook jongeren dan bejaarden worden opgenomen (zonder wellicht de volledige verzorging te genieten)? Zijn er niet zeer vele alleenstaanden, die in dienstbetrekking intern zijn, maar na hun ontslag uit hun dienstbetrekking, b.v. door pensionering, een eigen bedoeninkje moeten opzoeken. Waar vinden ze dat?

Dat u méédenkt met deze problemen, is noodzakelijk. Het gaat om onze bejaarden van nu, dus om u en mij mórgen.

Ploeger

AMERIKAANSE BAPTIST ALS EVANGELIST IN BERLIJN

In dienst van Gossner Mission, een interkerkelijk evangelisatiewerk, zal Denton Lotz (30), zoon van een baptistenvoorganger te New York, gedurende 2 jaar als 'fraternal worker' in Oost-Berlijn werkzaam zijn. Lotz, die binnenkort zal promoveren aan de universiteit, van Hamburg, is voor dit werk afgestaan door de zendingskommissie van American Baptist Convention.

Nieuws van onze zendelingen

We zijn bizonder blij met deze kersverse zendingsberichten. Je kunt merken dat de familie Edens erg veel te doen heeft. Het is fijn van hen te horen hoe het allemaal gaat; hoe hun arbeid vrucht draagt. Zij staan in dienst van God en hun Congolese medemens. Gelegenheid genoeg om op verschillende manieren de mensen te bereiken met de boodschap van het evangelie.
Ze schijnen nog wel wat zorgen te hebben omtrent het transport. Misschien kunnen we daar in de nabije toekomst met elkaar wat aan doen? Deze berichten zullen ons in ieder geval helpen meer aan hen te denken; gerichter te bidden; en met blijheid te offeren.
We willen dat niet vergeten!

M. Cohen

Het is al weer een lange tijd geleden, dat we iets van ons hebben laten horen. De tijd gaat zo vlug voorbij, dat we zelf nauwelijks in de gaten hadden dat het al weer zo'n tijd geleden was.
Er is zoveel gebeurd, dat we eigenlijk niet weten wat we u eerst moeten vertellen.

Laten we bij de Matondo (dankofferdienst) beginnen. Dit feest was twee weken geleden. Vrijdags al en verder zaterdags kwamen de mensen van heinde en ver naar Sona Bata om zondag 4 oktober de Matondo bij te wonen. Het was een drukte van belang en iedereen was blij iedereen weer te zien. 's Zaterdagsmiddags was er een doopdienst. Negentien mensen, jonge en oude, werden gedoopt. Verschillende jongelui van de school hier, waren er bij. Het was een waar feest, deze doopdienst.
Zondagmorgen: Allen trekken op naar de dienst, die om tien uur begint. Overigens was er niet „uitgeslapen" op deze dag, want vanaf zes uur was alles in rep en roer.
De dienst werd onder een paar grote bomen gehouden, waar iedereen op banken, schoolbanken, stoelen en stenen een plaats vond. Veel zangkoren lieten hun stem horen en ook een muziekkorps luisterde de dienst op. Ds Scofield een Amerikaanse zendeling bracht Gods boodschap over naar aanleiding van Handelingen 8 : 26-40.
Een ander hoogtepunt van de dienst was de kollekte. Een grote witte emaillekom werd op een tafel gezet en al zingend gingen de aanwezigen langs deze „offerkist" om er hun gaven in te deponeren. De opbrengst was verheugend! Het was al met al een blijde dienst.

Het werk op de post is in volle gang. De scholen draaien al weer enkele weken en deze keer met voldoende leerkrachten.

In juni gingen verschillende zendelingen met verlof. In augustus kwam er een nieuw Amerikaans predikantsgezin. Hij werkt hier speciaal voor evangelisatiewerk en literatuurverspreiding. Ook geeft hij godsdienstonderwijs op de middelbare school.
In juli ging dr Johnson ons verlaten. Hij ging niet met verlof, maar meende zich geheel te moeten wijden aan de gezondheidsdienst. Tot nu toe is er geen dokter in zijn plaats gekomen.
Mijn man en de heer Kimpiatu, een Congolese verpleger met speciale opleiding in chirurgie, hebben het werk van dr Johnson nu overgenomen. Het werk gaat z'n gewone gang. De toeloop van patiënten is groot. Veel ernstige zieken komen binnen. Er is nog steeds een grote mogelijkheid voor evangelisatie. Pasteur Markus en ook de andere predikanten hier werken veel onder al deze mensen. Het zijn niet alleen de zieken maar ook hun familie die mee komt, die de boodschap van de Heer mogen horen.

Zieken komen uit deze gehele omgeving. Ook komen velen uit Kinshasa, hoewel deze stad zelf verschillende ziekenhuizen heeft. Zelfs patiënten uit Brazzaville, voormalig Frans Congo, komen op de klinieken van mijn man.
We zijn dankbaar voor 't getuigenis van dit ziekenhuis. Het heet: „Hôpital évangelique". Het staat hier om een getuigenis te zijn voor de Heer en daarom geloven we ook, dat er het beste van gemaakt moet worden.

Met het transport is het droevig gesteld. Onze Landrover heeft de laatste tijd veel kuren. De andere auto's op de post brengen het er al niet veel beter af. In een land met voldoende bussen en treinen, doktoren en ziekenhuizen is transport geen probleem, maar dat is het hier wel. Over doktoren gesproken, wist u, dat er in heel Congo (70x Nederland) slechts 500 doktoren zijn? De minister van gezondheid vertelde de heer Kimpiatu, toen deze een onderhoud met Zijne Excellentie had, dat Congo nog zeker 50 jaar afhankelijk zal zijn van buitenlandse doktoren.

En dit is dan nog maar een klein deel van het werk.
U begrijpt, dat onze taak in dit land nog lang niet afgelopen is.

Blijft u bidden?
En uw geldelijke steun geven?
Moge de Heer u allen zegenen.
Sona Bata, 20 oktober 1969

C. J. Edens-Veldman

Spanningen binnen Spaanse baptistenunie

De plicht tot registratie bij de overheid van niet-roomskatholieke geloofsgemeenschappen in Spanje, zoals voorgeschreven door de onlangs in werking getreden Wet op de Godsdienstvrijheid, heeft spanningen veroorzaakt binnen de Spaanse Unie van Baptistengemeenten. Dit bleek op de 17e tweejaarlijkse Algemene Vergadering van de Unie, onlangs in Madrid gehouden.

Zoals reeds eerder bericht hebben tot nu toe 5 van de 52 bij de Unie aangesloten gemeenten zich reeds laten inschrijven, ondanks het besluit van de Algemene Vergadering in 1967 zich niet te laten registreren. Verwacht wordt, dat nog 13 gemeenten binnenkort aan de eis van de wet zullen voldoen.

Op de Algemene Vergadering van Madrid werd gediskussieerd over de vraag in hoeverre een AV-besluit bindend is voor alle gemeenten. Voor de Vergadering werd gehouden werd rekening gehouden met de mogelijkheid, dat de gemeenten die zich lieten inschrijven de Unie zouden moeten verlaten, omdat zij zich niet hebben gehouden aan het in 1967 duidelijk uitgesproken gemeenschappelijk besluit waarin stelling werd genomen tegen de registratie. De Vergadering besloot tenslotte de autonomie van de plaatselijke gemeenten te eerbiedigen en in de Unie te blijven samenwerken.

Zoals bekend heeft men bezwaren tegen de registratie-paragraaf van de Wet op de Godsdienstvrijheid omdat hiermee te kort wordt gedaan aan de vrijheid en omdat deze beperking niet in overeenstemming is met de uitspraken van het Vatikaanse Concilie.

Intussen is, in afwijking van de geldende reglementen, een geheel nieuwe Raad van de Unie gekozen, die als bijzondere opdracht heeft het vraagstuk van de autonomie der plaatselijke gemeenten te bestuderen en hierover zo spoedig mogelijk de gemeenten te rapporteren. Het houden van een bizondere Algemene Vergadering wordt hierna voor mogelijk gehouden.

De diskussies over dit onderwerp hebben de herdenking van het 100-jarig bestaan van het baptisme in Spanje overschaduwd. Het was dit jaar precies 100 jaar geleden, dat in Madrid de eerste Spaanse baptistengemeente werd gesticht door William I. Knapp, een zendeling van American Baptist Convention.

Tot president van de Unie werd herkozen Pastor Pedro Bouet, Barcelona; Pastor Juan Torras van Valencia werd herkozen tot vice-president. Beiden zijn tegenstanders van registratie.

NADER BEZIEN

Algemene kerkvergadering

Het moderamen van de hervormde synode heeft voor een novum in de vaderlandse kerkgeschiedenis gezorgd. Het heeft namelijk tegen pinksteren 1970 een algemene kerkvergadering uitgeschreven waarvan de agenda wordt samengesteld door de besprekingen van zoveel mogelijk gemeenteleden in plaatselijke en regionale samenkomsten. In deze bijeenkomsten-aan-de-voet zal, aan de hand van een voor dat doel samengesteld basis-dokument, vooral gesproken moeten worden over de kern-vragen van het christen-zijn en van het kerkzijn.

De Gereformeerde Bond in de hervormde kerk heeft zich intussen tegen deze gang van zaken verklaard, omdat een algemene kerkvergadering in strijd zou zijn met de presbyteriale orde, die — overeenkomstig 'Schrift en Belijdenis' — in de kerk moet heersen. Een bijkomende overweging is de vrees, dat enkele pressiegroepen inspraak in de kerkelijke gang van zaken zullen krijgen. „De mondigheid van de gemeente kan en moet via de geëigende strukturen worden verwezenlijkt", zeggen de 'bonders'.

Afgezien van het (wellicht) formele gelijk van de Gereformeerde Bond, lijkt het op het eerste gezicht alsof de hervormde kerk met deze algemene kerkvergadering congregationalistische trekken krijgt. Dat zou dan door ons moeten worden toegejuichd. Het is immers een van onze baptistische beginselen — zeggen we het hier liever wat breder: het beginsel van de vrije gemeente — dat hiermee een kans schijnt te krijgen. Of er echter werkelijk van congregationalisme sprake kan zijn is voor ons geen vraag. Door het houden van deze algemene kerkvergadering en de daaraan vooraf gaande plaatselijke bijeenkomsten wordt weliswaar inspraak aan het kerkvolk-aan-de-voet gegeven, maar het is dan een inspraak die verleend wordt op grond van een mondigheid die per definitie niet de bijbelse mondigheid van het gemeentelid is. Congregationalisme vooronderstelt immers een anderssoortige kerkopvatting. Deze: de gemeente is mondig omdat elk lid van die gemeente met het hart gelooft en met de mond belijdt (Rom. 10 : 10).

Men versta ons goed. De opmerking die we hierboven maakten bedoelt niet te zeggen, dat we het experiment van een algemene kerkvergadering niet belangwekkend vinden. Integendeel. Met interesse zullen we, voorzover mogelijk, van de besprekingen en konklusies op plaatselijk niveau en straks in de algemene kerkvergadering kennis nemen. Ze kunnen ook voor ons belangrijk zijn. Wat we echter bedoelden te zeggen is, dat van een wezenlijke verandering in het hervormde kerkbegrip door deze congregationalistisch lijkende algemene kerkvergadering geen sprake is. Het is weliswaar een novum, maar het blijft een nieuwe lap op een oud kledingstuk. *v. D.*

gemeenteberichten

DOOPDIENSTEN IN DRACHTEN

Drachten - (J. d. B.). Het is al weer enige maanden geleden dat men van de gemeente Drachten iets heeft gelezen in ons weekblad. Het is bij ons ook al niet anders dan in vele gemeenten het geval is, er zijn blijde en minder blijde dingen. Wij willen allereerst bekend maken de blijde dingen die de Heer ons in deze maanden geschonken heeft.

Zondag 6 juli mochten we een jonge broeder, die te kennen gaf zijn Heer en Heiland te willen dienen, zien afdalen in het doopvont. In augustus mochten we met drie zusters en één broeder rondom het doopvont staan, die op hun belijdenis om voortaan in de weg des Heren te wandelen werden gedoopt.

Wanneer we zulke dingen mogen beleven kunnen we niet anders dan de Heer danken, dat Hij die ons allen roept om tot Hem te komen ook in deze donkere tijden waarin wij leven, nog Dezelfde is, voor hen, die naar die roepstem luisteren, en naar Zijn geboden willen leven.

Wat de aktiviteiten aangaat kunnen we mededelen dat de zondagavond-jeugd en de zondagsschool weer zijn gestart, evenals „Zusterhulp" die eenmaal in de 14 dagen vergadert. De zondagsschool wordt door een groot aantal kinderen bezocht.

Op zondagmorgen 26 oktober hadden we een jeugddienst die door de leiders van de zondagsschool werd geleid. Voor deze dienst waren de ouders van alle kinderen uitgenodigd, waaraan velen gehoor hadden gegeven.

DS J. DE HART HERDACHT

Hengelo — (S.W.V.) Als in de geschiedenis van het baptisme lichte en donkere bladzijden moesten worden opgenomen (en beide zouden ongetwijfeld een plaats krijgen) dan zal naar onze mening zondag 2 november 1969 zeer zeker een plaats krijgen onder de lichtpunten.

Wat was n.l. het geval? Op die dag waren de Gemeente van Gedoopte Christenen (Baptisten), de wijkgemeenten Centrum en 't Venster broederlijk en zusterlijk bij elkaar om aan het avondmaal te belijden dat wij allen één waren (en nog zijn) in Hem die ons gekocht heeft met Zijn bloed en leven. En nu zou het geen bijzondere vermelding waard zijn als dit regel geweest was. O ja, gelukkig, er is in Hengelo een goede verstandhouding tussen de drie afdelingen. Er zijn geregeld besprekingen over wat wij als baptistengemeenten samen kunnen doen. Wij ontmoeten elkaar op bestuurenkonferenties en zien elkaar als kinderen van één Vader, die samen op weg zijn naar het eeuwig Koninkrijk. Wij waarderen elkaar in het in elke groep eigene werk dat toch dezelfde gerichtheid heeft. Wij houden reeds enkele jaren op Goede Vrijdag gezamenlijk avondmaal. Maar deze dag, 2 november 1969, was een bizondere dag: 100 jaar geleden kwam ds J. de Hart naar Hengelo met een nieuwe boodschap. De boodschap die de bijbel ons leert: bekeert u en laat u dopen. Velen kwamen, enkelen gingen, maar de gemeente groeide. Het woord deed zijn werk.

Toen deze predikant door de Heer werd thuis gehaald kwamen zoveel mensen hem de laatste eer bewijzen, dat vermeld kon worden dat er voordien nog niet zo'n grote belangstelling geweest was bij een dergelijk afscheid.

Helaas werkte ook de boze en die bereikte dat een grote groep uittrad om een nieuwe gemeente te stichten. Hierdoor ontstond grote onenigheid en verwijdering, zodat beide gemeenten sterk van elkaar afgroeiden. En nu, op deze zondag, kwamen allen bij elkaar om op deze bizondere 100-jarige gedenkdag te belijden dat wij toch één zijn.

Stampvol was de kerk aan de Marskant. Gods Geest werkte onder ons en velen grepen de gelegenheid aan om na de dienst God te danken voor deze geloofsversterkende ontmoeting. Wij kunnen getuigen: De Heer zelf was in ons midden. Dit was, na de scheiding, een hereniging bij het kruis van Jezus Christus. God heeft samengebracht wat mensen hebben gescheiden. Wij hebben Zijn gemeenschap en liefde ervaren en de opdracht opnieuw ontdekt die Jezus ons heeft gegeven: Ik wil dat zij allen één zijn.

De dienst stond onder leiding van ds W. Kos van de Marskant. Ds R. J. Voorhaar sprak een bemoedigend woord. Broeders van alle drie groepen reikten brood en wijn uit. Wij zongen: Hoe lieflijk is 't dat zonen (en dochters) van 't zelfde huis als broeders en zusters samenwonen. Daar wordt het liefdevuur niet gedoofd maar aangewakkerd door Gods Geest. Halleluja.

CHROESTJOW

Op het ogenblik cirkuleert in de pers opnieuw het bericht, dat Nikita Chroestjow — voormalig regerings- en partijleider van de Sovjet Unie — baptist zou zijn geworden. We herinneren onze lezers er aan, dat dit zelfde bericht ook reeds enkele jaren geleden de ronde deed; bij nader onderzoek bleek ons toen dat de geloofwaardigheid van dit bericht moest worden betwijfeld. Omdat het in het thans cirkulerende bericht om dezelfde 'feiten' schijnt te gaan menen we, dat ook nu ernstig aan de juistheid ervan getwijfeld moet worden.

— E.R.

Verantwoording Unie-bureau

In de maand oktober kwamen de volgende giften en bijdragen in het Unie-bureau binnen:

1. **Voor de ECU:**
Emmen f 275,—; Verontruste baptisten Drachten f 40,98; Muntendam f 150,—; Dokkum f 33,—; Den Helder f 29,82; Deventer f 45,90; Apeldoorn f 83,81; Musselkanaal f 339,55; Klazienaveen f 107,17; Hoogezand f 135,78; Ensohede f 354,22; Staveren f 22,—; Emmererfscheidenveen f 39,60; Amsterdam-Centr. f 6,—; Assen f 32,85; Hoogeveen f 86,—; JvdM-B,G f 10,—; NN,X f 15,—; Mej. vdS,U f 10,—; MEvD,US f 24,—.

2. **voor de arbeid onder Spanjaarden:**
Emmen f 175,—; Haarlem f 75,46; Verontruste baptisten, Drachten f 25,61; Amsterdam-Centr. f 38,25; Muntendam f 157,65; Vroomshoop f 90,—; Dokkum f 30,—; Deventer f 350,—; Almelo-Nieuwstraat f 72,—; Borne f 26,45; Harderwijk f 41,90; Staveren f 45,—; Amsterdam-Centrum f 43,90; Assen f 20,—; Hoogeveen f 54,—; JvdM-B,G f 10,—; MEvD,US f 15,—.

3. **voor de zending:**
Emmen f 650,—; Verontruste baptisten, Drachten f 95,40; Coevorden-De Krim f 50,—; Amsterdam-Centr. f 61,52 en f 51,70; Muntendam f 150,—; Harlingen f 130,52; Deventer f 90,25; Apeldoorn f 164,48; Musselkanaal f 293,65; Hoogezand f 528,84; Borne f 26,32; Assen f 64,41; Haarlem f 58,21; Staveren f 265,—; Vriescheloo f 210,—; Pernis f 93,96; Hoogeveen f 200,—; PZ,L f 25,—; Oranje Nassauschool Enschede f 25,—; JvdM-B,G f 10,—; HGW,E f 7,50; Oranjeschool, Vroomshoop f 18,—; mej. VDS,U f 10,—; JBvdB,D f 70,—; MEvD,US f 55,—; Zusterhulp, Papendrecht f 40,—; Groen v. Prinstererschool Hengelo f 42,—.

4. **voor de opleiding:**
Emmen f 400,—; Verontruste baptisten, Drachten f 57,55; Amsterdam-Centrum f 50,79; Muntendam f 150,—; Dokkum f 39,—; Nieuwe Pekela f 283,07; Deventer f 85,16; Sneek f 150,—; Sneek f 150,—; Apeldoorn f 130,82; Musselkanaal f 243,15; Klazienaveen f 100,82; Hoogezand f 253,90; Borne f 28,12; Enschede f 548,10; Haarlem f 54,66; Staveren f 95,—; Vriescheloo f 66,50; Emmererfscheidenveen f 32,75; Leiden f 55,—; Assen f 45,—; Hoogeveen f 120,—; Siddeburen f 60,—; mej. VdS,U f 10,—; MEvD,US f 34,—.

5. **voor het Jeugdwerk van de N.B.J.B.:**
Emmen f 85,—; Verontruste baptisten, Drachten f 3,50; Harderwijk f 30,80; Assen f 2,50; Hoogeveen f 7,—; MEvD,US f 2,—.

6. **voor het ,10-cents-fonds' van de UBS:**
Hengelo f 351,70; Dokkum f 24,—; Assen f 12,50; Hoogeveen f 33,—; JvdM-B,G f 10,—; JS,H f 200,—; mej. VdS,U f 10,—; MEvD,US f 10,—.

7. **voor het Noodfonds:**
Amsterdam-Centr. f 5,— en f 6,—; Almelo-Geraniumstraat f 78,36; Apeldoorn f 60,77; Haarlem f 35,31; JvdM-B,G f 10,—; SH-Z,S f 5,—; NN,X f 28,—; mej. VdS,U f 10,—; LvdV,L f 25,—; Jonggehuwdengroep, Sneek f 21,05.

Hartelijke dank aan alle gevers en geefsters! En leest u nu vooral het volgende!!

Natuurlijk is u er belangstellend naar te vernemen hoeveel er nu *per 1 november* aan Vrijwillige Bijdragen in het unie-bureau is ontvangen. Graag licht ik u er dan ook over in, dat ontvangen is:

voor de E.C.U.	f 16.058,05
voor de arbeid onder Spanjaarden	„ 7.642,17
voor de opleiding	„ 20.868,53
voor de zending (inclusief bufferfonds)	„ 31.451,45
voor het ,10-cents-fonds' van de UBS	„ 4.131,07
voor het Jeugdwerk van de N.B.J.B.	„ 967,77
Dat is met elkaar	f 81.119,01

U zult met nog meer spanning willen vernemen, hoeveel er ontbreekt om tot het doel te komen, dat wij ons voor dit jaar gezamenlijk gesteld hebben. Dat is nog al aardig wat. Er ontbreekt namelijk nog:

voor de E.C.U.	f 9.941,95
voor de arbeid onder Spanjaarden	„ 8.607,83
voor de opleiding	„ 15.631,47
voor de zending (inclusief bufferfonds	„ 29.298,55
voor het ,10-cents-fonds' van de UBS	„ 5.868,93
voor het Jeugdwerk van de N.B.J.B.	„ 1.032,23
TOTAAL	f 70.380,96

Nu dan, daar weet u het. En als u zich herinnert, dat er in de laatste maanden van het vorige jaar f 40.000,— is bijeengebracht, dan weten we, dat we samen nog even diep in de beurs moeten tasten. Is dat pijnlijk? Wel neen. Want we weten, dat we al die arbeid mogen doen. Het is voor de Heer. En het geven daarvoor is niet alleen een taak, maar ook een plezier (geven maakt blij!) Vol verwachting zien we dan ook uit naar wat onze zusters en broeders, onze gemeenten doen om hun taak te vervullen en om de blijdschap groter te maken!

T. Jansma

P.S.

Nog even de postgironummers:

9260 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam.

1504 ten name van de Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten te Amsterdam.

INSTRUCTIEDAG GEWEST HOLLAND

Op zaterdag 22 november a.s. wordt er voor het Gewest Holland in Utrecht een instructiedag gehouden. Alle jeugdleiders en -leidsters en de rest van het kader in de afdelingen worden hartelijk uitgenodigd deze dag mee te maken.

Enkele gegevens:
Tijden: zaterdag 22 november a.s., van 10.00 tot 16.00 uur.
Plaats: Baptistenkapel Utrecht-Noord. (Daelwijklaan/Zuilen).
Kosten: f 3,50 p.p. minus reiskosten. Gelieve brood mee te nemen, voor koffie wordt gezorgd.

Programma:
1. Opening door ds G. Liebe, voorzitter.
2. InKADERen. Een discussie met ds M. G. Boeschoten over zijn boekje „Kader".
3. Het gesprek over het geloof. Hoe bereiken wij de ander of hoe behoren wij de ander te bereiken?
4. Nieuwe liederen.
5. Pauze (lunch).
6. „De test", o.l.v. ds M. G. Boeschoten.
7. Bandrecorderspel.

T. W.

TABITHA STADSKANAAL VERWELKOMT NIEUWE DIREKTIE

Het verheugt ons te kunnen meedelen dat in de vakature van direktrice in ons tehuis — deze was ontstaan door het vertrek van zr J. Vegter — per 1 november jl. weer is voorzien. Op die datum n.l. aanvaardde zr G. Niemeyer haar taak in ons huis. Wij zijn bijzonder blij dat binnen onze Uniegemeenschap iemand is gevonden die zich volledig voor dit werk wil inzetten. Ter gelegenheid van de „intrede" van zr Niemeyer werd een welkomstavond gehouden; daar werd onze nieuwe direktrice door bewoners, personeel en bestuur een hartelijk welkom toegeroepen. Onze voorzitter br W. Oving, sprak enkele welgemeende woorden waaruit duidelijk bleek hoe blij wij allen waren met de komst van zr Niemeyer naar Tabitha Stadskanaal.

Wij hopen en verwachten dat onder haar leiding het bejaardenwerk hier zal voortgaan en uitgroeien tot heil van allen die in 't tehuis worden verzorgd en dat over dat alles God Zijn zegen zal geven omdat wij weten dat „aan Zijn zegen alles is gelegen".

J.Z.

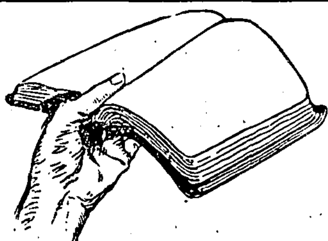
LOFZANGEN EN GEBEDEN

Nu de feestdagen (St. Nicolaas en Kerst) weer in aantocht zijn, zouden we graag zien, dat degene die bundels nodig hebben, dit tijdig aan de administratie doorgeven. Bij voorbaat dank voor uw medewerking.

adm. Jac. Germeraad,
Breitnerstraat 77B,
Rotterdam-2.

ADRESWIJZIGING

Het adres van ds B. Stuut is thans: Hauptstrasse 128, Wymeer-2951, W.-Duitsland; tel. 04903-385.

Wat zullen we lezen?

zondag	16 november	Mattheüs 9 : 18-26	Overwonnen dood
maandag	17 november	1 Kon. 17 : 1-6	In Gods dienst
dinsdag	18 november	1 Kon. 17 : 7-16	Vrees niet, geloof alleen
woensdag	19 november	1 Kon. 17 : 17-24	Uw zoon leeft
donderdag	20 november	1 Kon. 18 : 1-15	De grote droogte
vrijdag	21 november	1 Kon. 18 : 16-29	Kiezen of delen
zaterdag	22 november	1 Kon. 18 : 30-40	De Heer is God

Lezers aan het woord

Geachte eindredakteur,

Het door u samengesteld bericht over „analyse van eigen struktuur op de algemene vengadering van baptisten in Italië" trok mijn aandacht en wekte bij lezing mijn bizondere belangstelling.

Ik heb bij mezelf onze Italiaanse broeders gefeliciteerd met deze moedige en m.i. gezonde onderneming. Ieder en alles heeft het nu eenmaal nodig zichzelf eens onder critiek te stellen, om na te gaan of het leven ongecorrigeerd of onveranderd door mag gaan. Naar mijn overtuiging zijn ook wij als Nederlandse baptisten weer eens aan een analyse van onszelf toe en we moesten het voorbeeld van onze Italiaanse broeders volgen, door op een A.V. een in dezen voorbereid werkstuk te laten bespreken.

Ik merk uit artikelen en gesprekken dat vele zaken ons bezig houden. Maar het mag niet bij artikelen en gesprekken blijven, omdat we daarmee te veel in een persoonlijke en vrijblijvende sfeer blijven.

De U.C. of een door de U.C. benoemde werkgroep moest eens nagaan welke zaken het meest dringend aan een analyse toe zijn om daarna met een rapport te komen.

Punten als: positie en taak van de huidige en toekomstige voorgangers; ons huidig en toekomstig opleidingsinstituut tot voorganger; combinatie gemeenten; onze betrokkenheid op de maatschappij; onze houding t.o.v. oecumenische vraagstukken; vormings- en toerustingsarbeid; functie van de A.V. enz. zullen dan niet kunnen en mogen ontbreken, m.i.

Zou het er ook onder ons van kunnen komen?

Enschede H. P. de Boer

FRIES VOORGANGERSKONVENT

Het konvent van voorgangers in Friesland komt maandag 24 november bijeen te Heerenveen; aanvang 10.00 uur. Bij verhindering tijdig bericht aan de gastheer.

MENS MET GETRANSPLANTEERD HART KOMT TOT ‚NIEUW LEVEN'

Dwane Shannon Marlow heeft vier maand geleefd met ‚geleende' tijd. Maar die tijd was voldoende om eeuwig leven te verwerven. Voor Marlow (52) een harttransplantatie onderging was hij niet ontvankelijk voor het evangelie, maar op de eerste zondag na zijn thuiskomst uit het ziekenhuis te Houston, Texas — waar hij de operatie onderging — kwamen Marlow en zijn vrouw tot geloof. Aldus vertelt Rev. Bartley Rogers, voorganger van Suncrest Baptist Church te Tulsa, Oklahoma, USA. „Na zijn bekering en zijn doop openbaarde Dwane zich als een nieuw mens; hij was voorzover zijn omstandigheden het toelieten, aktief in onze gemeente. Hij bezocht de diensten nog toen hij reeds zo zwak was, dat de mensen hem moesten helpen weer in zijn auto te komen; hij was een gelukkige christen".

De predikant deelde verder mee, dat de man-met-het-nieuwe-hart dikwijls het verhaal van zijn bekering wilde vertellen, maar hij was dan te geëmotioneerd om het te doen. Hij stierf voor hij zijn verhaal kon doorgeven.

Eén van zijn dromen was om een bank voor vitale menselijke organen te stichten in Oklahoma. Zulk een bank bestaat niet in deze staat; Houston, Texas is de enige stad in de Ver. Staten waar mensen zich kunnen laten registreren als donors van organen.

Marlow heeft de man die hem zijn nieuwe hart afstond nimmer ontmoet; hij wist zelfs zijn naam niet. Naar thans is bekend gemaakt was het een student, die door een val verongelukte. Marlow vroeg zich dikwijls af of deze donor een christen was ...

MARKUS ALS BASIS-EVANGELIE VOOR ANDERE EVANGELIEN IN DISKUSSIE GESTELD

Een baptisten-zendeling, met als standplaats Jeruzalem, heeft de algemeen aanvaarde mening, dat Markus als basis heeft gediend voor de andere synoptische evangeliën — Mattheus en Lukas — ter diskussie gesteld. Robert L. Lindsey (52), een Amerikaans theoloog die gedurende de laatste 10 jaar bezig is met het vertalen van het Nieuwe Testament in het Hebreeuws, zegt, dat hij over de bewijzen beschikt dat het Lukas-evangelie ouder en historisch nauwkeuriger is dan het Markus-evangelie. Deze opvatting wordt uiteengezet in een 80 bladzijden tellend werk, 'A Hebrew Translation of the Gospel of Mark', dat onlangs is verschenen. Lindsey konkludeert, in tegenstelling tot wat de meeste nieuwtestamentici sinds de laatste 80 jaar hebben gemeend, dat Lukas en Mattheus het Markus-evangelie niet als basis voor hun evangelie hebben gebruikt, maar dat Markus het Lukas-evangelie benutte en Mattheus op zijn beurt zowel het Lukas- als het Markus-evangelie heeft geraadpleegd. Lindsey voert als bewijs voor zijn mening aan, dat Markus zich moeilijk in het Hebreeuws laat vertalen; het Lukas-evangelie daarentegen is erg eenvoudig in het Hebreeuws om te zetten. Dat laatste betekent voor Lindsey, dat de Griekse tekst van Lukas gebaseerd moet zijn op een Hebreeuwse oorsprong. Markus gebruikte veel on-Hebreeuwse woorden en uitdrukkingen, die bij Lukas bijna geheel ontbreken.

Enkele geleerden hebben het boek van Lindsey, een zendeling in dienst van Southern Baptist Convention, beschreven als het meest wetenschappelijke werk over de vertaling van het Nieuwe Testament in het Hebreeuws van de laatste 100 jaar.

GROOTSTE BAPTISTENGEMEENTE IN SCHOTLAND KRIJGT NA DRIE JAAR NIEUWE VOORGANGER

De grootste baptistengemeente van Schotland is na drie jaar vakant geweest te zijn opnieuw in het bezit van een voorganger. Derek J. Prime, voorganger van Landsdowne Baptist Church te Bournemouth, Engeland heeft het beroep naar de 996 leden tellende Charlotte Baptist Chapel in de binnenstad van Edinburgh aangenomen.

Deze gemeente staat sinds 12 jaar buiten de Unie in Schotland. De gemeente verliet de Unie omdat deze aangesloten was bij de Wereldraad van Kerken. Hoewel de Unie zich intussen uit de Wereldraad terug trok heeft de Charlotte Chapel zich niet weer bij de Unie gevoegd.

Een aantal andere baptistengemeenten in en rond Edinburgh is wel bij de Baptisten Unie van Schotland aangesloten.

onthouden, geheelonthouders!
juist voor u is er een ansvar-verzekering!

Ja, juist voor U, want Ansvar verzekert alléén geheelonthouders en verder niemand!

Daar komt nog bij, dat Ansvar veel kan doen - en ook doet - voor de doeleinden van de geheelonthouder. Zij werkt op vele terreinen mee om de gedachte van de geheelonthouding te bevorderen.

Bovendien is Ansvar nu ook nog echt voordeliger. Vanaf 10 oktober j.l. zijn er vele verbeteringen in de polisvoorwaarden gekomen. Bijvoorbeeld: een nieuwwaarde clausule; een lager tarief voor dunbevolkte gebieden en nog veel meer. Kortom: het wordt steeds voordeliger om geheelonthouder te zijn.

Vraag daarom eens inlichtingen bij de verzekeringsmaatschappij voor nuchtere mensen.

ANSVAR

Vossiusstraat 52 - Amsterdam - Telefoon 760942*

Gevraagd in het

Protestants Bejaardencentrum Huize Deo Gratias,

Scheveningseweg, 37 Scheveningen, per 1 maar 1970 een

DIRECTRICE

met positief-gelovige inslag.
Normale voorwaarden; normale regelingen.
Sollicitaties te richten aan de voorzitter van het bestuur, ds H. Ploeger, Westduinweg 1107, Scheveningen; tel. 070-553888.

Nette serieuze jongeman, 20 jaar zoekt

KENNISMAKING

met net serieus meisje, 17-19 jaar. Brieven onder nr. 148 aan de administratie van De Christen.

Gevraagd zo spoedig mogelijk een

NETTE HUISHOUDSTER

van m.l., die mijn kleine huishouding op zich kan nemen. Eigen kamer beschikbaar in luxe flat. Meerdere hulp aanwezig.

Brieven aan mej. W. A. C. L. van der Sluis, flatgebouw Winklerlaan 156, Utrecht-(oost).

Het bestuur van de Stichting Verpleegtehuis Tabitha Scheveningen zal gaarne in overleg treden met een **verpleegster**, die bereid en in staat is de **directrice te assisteren** en zonodig te vervangen voor wat het verpleegkundige gedeelte betreft.
Indiensttreding gaarne zo spoedig mogelijk.
Salarisregeling normaal. In- of extern.
Soll. te richten aan de administrateur ds H. Ploeger, Westduinweg 1107, Scheveningen; tel. 070-553888.

De Heer heeft tot Zich genomen onze zuster

AALTJE BAKKER

op de leeftijd van 73 jaar.
Romeinen 14 : 8.
Groningen, 7 november 1969
Baptistengemeente Groningen-Z.

Ouderlingen,

vraagt u, als u op huisbezoek bent, weleens of men ons weekblad „DE CHRISTEN" leest?
Een mooie gelegenheid tot gesprek én - vast en zeker - wint u abonnees!

DE CHRISTEN

21 november 1969
84e jaargang — 48

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds M. Cohen, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga en ds H. van der Werf — Alle kopij te zenden aan de eindredakteur: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 85 - 42 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland

DOMINEE JAN DE LIEFDE

(6 december a.s. honderd jaar geleden gestorven)

ZIJN LEVEN EN BETEKENIS

Over ruim veertien dagen, om precies te zijn: zaterdag 6 december a.s., is het honderd jaar geleden dat er in Amsterdam een man stierf die niet alleen van betekenis is geweest voor het geestelijk en kerkelijk leven in Nederland maar ook en heel bizonder invloed heeft gehad op de baptistengemeenten in Nederland. Die man was dominee Jan de Liefde.

● ZIJN LEVENSLOOP

Jan de Liefde werd op eerste kerstdag 1814 geboren. Hij groeide op in Amsterdam, waar zijn vader koster was van de doopsgezinde Singelkerk. Zijn biograaf de bekende zendingsman **S. Coolsma** ('J. de Liefde in zijn leven en werken geschets — Nijkerk, 1917) veronderstelt, dat het 't dagelijkse kontakt met de studenten en docenten van de doopsgezinde kweekschool (voor predikanten) was dat bij hem de begeerte wekte óók predikant te worden. In elk geval, Jan de Liefde ging theologie studeren en werd in december 1837 — hij was toen bijna 23 — bevestigd als voorganger van de doopsgezinde gemeente te Woudsend in Friesland. Deze plaats verwisselde hij reeds in april 1839 met Zutphen. Dáár voltrokken zich de veranderingen in zijn leven die voor zijn verdere levensloop beslissend waren: De Liefde herontdekte het evangelie, dat hij sindsdien met doordringende kracht ging verkondigen als de boodschap van een rijke God voor arme zondaren. Zijn gemeente verweet hem 'gereformeerd' te zijn geworden; spanningen ontstonden die tot grote verwijdering tussen hem en zijn gemeente leidden. In deze jaren valt ook zijn ontmoeting met de bekeerde Jood, **J. B. de Pinto** — onder invloed van **Capadose** tot bekering gekomen — en zij sluiten vriendschap. De Pinto wordt in het gezin van De Liefde opgenomen en samen bestuderen zij o.a. de profetieën van het Oude Testament. Ook het in 1843 bij Van Boekeren te Groningen verschenen werkje van de (dan nog) hervormde theoloog **dr J. E. Feisser** van Gasselternijveen — 'Beknopte aanwijzing van het ongeoorloofde in den Doop der kleine kinderen' — trekt hun aandacht; het leidt zelfs tot kennismaking met Feisser en via deze met de Duitse baptisten, met name **Julius Köbner** (de man die op 15 mei in 1845 te Gasselternijveen de eerste zeven gelovigen doopte). Een maand ná de eerste doopsbediening in Gasselternijveen wordt ook in Zutphen gedoopt: De Pinto wordt voorganger van een kleine baptistengemeente. De Liefde behoort er echter niet toe... Ziekte — voor genezing verbleef hij een paar maanden in Duitsland — had De Liefde een tijdje uit het 'strijdgewoel' gehaald en toen hij in augustus 1845 in Zutphen terug kwam keerde hij zich fel tegen zijn vriend De Pinto die tijdens zijn afwezigheid tot stichting van een baptistengemeente was overgegaan. De baptisten waren hem té exklusief... zijn 'menistendoop' die hij als 20-jarige had ondergaan was niet zo verwerpelijk als hij gedacht had. De vriendschap met **Feisser** en **De Pinto** werd verbroken en De Liefde zette zijn arbeid als doopsgezind predikant voort. De moeilijkheden begonnen echter al gauw opnieuw.

Om een lang verhaal kort te maken: De Liefde legde zijn werk als doopsgezind predikant neer. **Groen van Prinsterer** en anderen zagen iets in hem en verzochten De Liefde in Duitsland studie te maken van het christelijk onderwijs. Men dacht, dat dominee Jan de Liefde de man zou zijn om direkteur te worden van een op te richten christelijke Normaalschool in Nijmegen. Maar ook daar zou niet zijn verdere carrière liggen. Na enige omzwervingen vestigt De Liefde zich tenslotte aan het eind van de veertiger jaren in Amsterdam. Hij verdient er zijn dagelijks brood door te schrijven en te dichten. Het prediken kan hij echter ook niet laten: in de binnenstad van de

Ds J. de Liefde, geboren 25 december 1814 te Haarlem, overleden 6 december 1869 te Amsterdam.

hoofdstad en later ook in andere steden rondom Amsterdam ontstaat een bloeiend evangelisatiewerk waaruit de eerste Vrije Evangelische Gemeente ontstaat. Overigens: in 1849 heeft De Liefde zich toch nog door onderdompeling laten dopen — door de Engelsman **Millard** die zich toen te Amsterdam bevond — zonder zich evenwel bij de baptistengroep van de hoofdstad aan te sluiten.
In deze tijd valt ook de oprichting van de vereniging Tot Heil des Volks, een vereniging die zich de verkondiging van het evangelie ten doel stelt en die — althans in Amsterdam — ook schoolwerk verricht. Ook in andere plaatsen werden afdelingen van deze vereniging opgericht. Gelijk bekend bestaat de vereniging Tot Heil des Volks nog in Amsterdam.
Het evangelisatie-werk vroeg veel tijd én mankracht. De velden waren wit om te oogsten, arbeiders waren er te weinig. Daaraan is het te danken geweest, dat De Liefde mannen aantrok die hij tot evangelist in zijn Evangelistenschool opleidde: **Holleman, Gerdes** (de man die het eerste Nederlandse kerstlied dichtte: Er ruist langs de wolken), **Witmond, Hardenberg.** Mannen die later bij het ontstaan en de arbeid van de baptistengemeenten een grote rol hebben gespeeld!
De uitbreiding van De Liefde's werk in Amsterdam kostte ook veel geld. Te veel. Het werk stak in grote schuld. Later zei De Liefde, doelend op zijn vele bouwexperimenten: in het artikel kalk en steen heb ik gedwaald. Om meer geld bijeen te krijgen wijdde de evangelist en dichter zich tenslotte aan zijn letterkundige arbeid; vooral de uitgevers in Engelang boden hoge honoraria. Daarom vestigde De Liefde zich in Londen, het voorgangerschap van de door hem gestichte vrije evangelische gemeente aan Hardenberg overlatende. In Londen werd De Liefde ziek, heimwee zal misschien ook een rol gespeeld hebben. In elk geval: dominee Jan de Liefde keerde terug naar Nederland, om er te sterven. Zijn vrije evangelische gemeente heeft nadien niet lang meer bestaan. Hardenberg kon het niet volhouden; **Van Meerloo** nam het over. Hoewel de doop in de beginselen van de gemeente een vrijblijvende zaak was gebleven, lieten velen zich toch door onderdompeling dopen. Ook de voorganger Van Meerloo liet zich door de baptistenprediker **J. de Hart** uit Hengelo dopen en mede als gevolg daarvan kwam het tussen de vrije evangelische gemeente van De Liefde en de baptistengemeente van Amsterdam tot een fusie. Van Meerloo werd toen voorganger van deze 'verenigde gemeente'.

● DE BETEKENIS VAN DE LIEFDE

Het is duidelijk, dat we — zoals hierboven reeds is gebleken — in het kader van een artikel niet uitvoerig kunnen zijn. Desondanks willen we trachten in enkele grote lijnen de betekenis van De Liefde aan te geven.
Het komt ons voor, dat zijn betekenis allereerst op het terrein van de christelijke lektuur ligt. Zijn opdracht om studie te maken van het christelijk onderwijs — dat in Nederland toen nog moest beginnen — heeft hem in elk geval liefde tot dit onderwijs geschonken. Uit die liefde vloeide zijn toewijding voort en zijn grage bereidheid om zijn onmiskenbaar grote letterkundige gaven in dienst van dat onderwijs te stellen. **Coolsma** zegt daarvan zelfs: „Zoo is hij het geweest, die de stoot gegeven heeft tot het stichten eener Christelijke lectuur voor school en huisgezin". Vele schoolboekjes en andere christelijke lektuur verschenen sindsdien van zijn hand. Om een paar titels te noemen: De mensch en de dieren; Algemene geschiedenis voor het volk; Schets der Algemeene Geschiedenis; Beknopte Geschiedenis des Vaderlands. Ook op andere terreinen liet De Liefde van zich horen: De Psalmen, bij de Hervormde Kerk in gebruik, voor orgel of piano in accoorden gezet; Nederlandsche Concordantie des Bijbels van Trommius, vereenvoudigde en verbeterde uitgave. Vele kinderversjes werden door De Liefde gemaakt; om slechts één te noemen: Klokje klinkt; vogel zingt.... Kerkliederen; bijvoorbeeld: Van U zijn alle dingen, van U, o God, alleen!
Feisser is de vader van het Nederlandse baptisme genoemd. Terecht. Hij is echter niet de man geweest, die kon bijdragen aan de groei van het beginsel van de vrije-gemeente. Daarvoor was, onzes inziens, Feisser te veel theoloog, te introvert, misschien ook: te calvinistisch. Die bijdrage kwam van De Liefde, zeggen we liever: stamde uit de school van De Liefde. Dáár ligt de betekenis die dominee Jan de Liefde vooral voor de geschiedenis van onze gemeenten heeft gehad. In dit verband behoeven we slechts te herinneren aan een man als **K. Holleman,** die door Tot Heil des Volks, door De Liefde dus, naar Leeuwarden werd gezonden en er reeds in 1856 met openbare prediking begon. Holleman op zijn beurt stichtte een evangelistenschool — als eens zijn leermeester in Amsterdam — en uit die school kwamen weer mannen als **Horn, De Hart, De Gilde, Van Meerloo.** Meerdere van de door deze mannen gestichte afdelingen Tot Heils des Volks institueerden zich later als vrije evangelische gemeenten — waarbij de doop nog een fakultatieve zaak was — en weer later werden deze vrije gemeenten baptistengemeenten: **Leeuwarden, Sneek, Haulerwijk, Hengelo.**
Hoewel minder direkt is de invloed van De Liefde's school ook in de veenkoloniale baptistengemeenten van grote betekenis geweest. Hier moet vooral de naam van **Gerdes** — de dichter van Er ruist langs de wolken — genoemd worden, die zich in 1855 in **Stadskanaal** vestigde. Hij sloot zich er bij de baptistengemeente — toen nog vergaderend in de schuur van **Roelof Reiling** in **Gasselternijveen** — aan (hij werd — als eerste? — in een doopvont met verwarmd water door **Jannes Kruit** in deze schuur gedoopt) en heeft onmiskenbaar het evangelistisch vuur dat in Feissers gemeente slechts smeulde aangeblazen. **Witmond** — een onderwijzer, eveneens uit de school van De Liefde — volgde hem in de veenkoloniën op. Hoe groot de invloed van deze evangelist is geweest blijkt wel uit de overlevering die wil, dat de baptisten nog vele jaren nadien 'Witmonders' werden genoemd! „Voor de gemeente had zijn arbeid, zoowel als die van Gerdes, daarom groote beteekenis, wijl hij haar geleerd had het isolement, waarin zij alles 'wereld' achtte wat niet-Baptist was, te verbreken en uit te gaan op de wegen om het verlorene te zoeken en te redden. Op die wijze ontving Feisser nog voor zijn dood correctie van de Liefde", **(Wumkes).**
Hier moet ook een van de 'bekeerlingen' van **Gerdes** genoemd worden, namelijk de vervener **Philippus Lindeman** die zich in de **Weerdingermond** (tegenwoordig Nieuw Weerdinge) vestigde en er evangeliseerde. Er ontstond een gemeente, en weer was het een man uit de school van De Liefde — van Holleman te Leeuwarden — namelijk **Roeles,** die de leiding van de gemeente ontving en er samen met **Horn** — die toen in Sneek arbeidde — een opwekking beleefde waarbij tientallen tot bekering kwamen. Op zondag 21 augustus 1881 werden er zelfs 54 pas bekeerden gedoopt!

● DANKBAARHEID EN EERBIED

Menselijkerwijs gesproken is het dominee Jan de Liefde geweest, die mede door zijn grote bewogenheid, het dogmatische baptisme van de rond **Feisser** verzamelde kring een nieuwe dimensie heeft gegeven. Feisser nam genoegen — strijdensmoe? — met, bij wijze van spreken, een huiskamer, een boerenschuur. De Liefde wilde wel beginnen in een huiskamer maar brak dan later de muren er uit om ruimte te krijgen. Want ruimte had hij nodig. Voor zichzelf, om te kunnen leven. Daarom kon hij het nergens vinden. Maar hij had die ruimte óók nodig om het evangelie vèr uit te dragen. Want wie het horen wil moet het horen. Geen beperking, geen leerstuk, geen kerkmuur mag daarvoor een verhindering zijn.
Het past ons als baptistengemeenten deze man Gods, dominee Jan de Liefde met dankbaarheid en eerbied te gedenken. Zijn honderdste sterfdag, zaterdag 6 december a.s. is ons daarvoor een gerede aanleiding.

v. D.

Kan ons denken vrij zijn? Heel vaak is het een gedreven denken. We zouden het soms willen verjagen, stopzetten, transponeren, veranderen, maar het lukt niet, en dezelfde gedachtenspinsels en -patronen keren alsmaar terug. We hebben dwanggedachten; er zijn dingen, die we niet van ons af kunnen zetten, angsten die zich niet laten onderdrukken en die in het donker van de nacht soms uitgroeien tot monsters die zich niet laten overwinnen.

Een mens kan soms „in mineur" zijn. Opeens ziet hij van alle dingen en mensen alleen de zwarte kanten en slechte zijden. Hij gaat overal kritiek op uitoefenen en niemand kan ook maar iets goed doen. Wat erg is dat, voor jezelf en voor de anderen om je heen.

Aan rustige wateren

Vrij-denker of blij-denker?

Dat denken van ons is vaak gebonden denken, Het is gebonden aan onze angsten, driften, hartstochten, verlangens, begeerten. Het houdt dikwijls vaak verband met onze diepgewortelde wil tot zelfhandhaving, of met ons verborgen verlangen, groter te willen zijn dan een ander. Bestaat het eigenlijk wel, dat vrije denken, dat niet gebonden is aan wat ik hierboven even noemde?

Onze Heer wil dat we blijdenkers zullen zijn. Die niet ondergaan aan nutteloos gepieker en uit achterdocht of machtsdrang opkomende kritiek. In de Filippenzenbrief roept Paulus de christenen op tot een leven van blijdschap. En dat kan, zegt hij, want de Heer is nabij. Wees dus in geen ding bezorgd — zo gaat hij verder —, maar laten bij alles uw wensen door gebed en smeking met dankzegging bekend worden bij God. En het gevolg van deze vertrouwelijke mededeelzaamheid ten opzichte van onze hemelse Vader?

Luister: En de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, zal uw harten en gedachten behoeden in Christus Jezus, (Fil. 4 : 5-7). Hier wordt ons denken een denken voor Gods aangezicht. Hier wordt het tot mededeelzaamheid, tot biecht, tot smeking, tot dankzegging, uitgaande, dat de Heer nabij is. Nabij met Zijn aandacht, nabij met Zijn kracht, nabij met Zijn liefde, nabij met Zijn bewaring, nabij met Zijn beloften; nabij met een grootse visie, nabij ook met Zijn heerlijke toekomst. Wie voor Gods aangezicht leert denken, diens denken wordt behoed. En diens hart wordt behoed. Het wordt behoed door de vrede van God die binnenstroomt en alles anders maakt.

Zo worden we blij-denkers. Met moed om te leven.

Den Haag H. v. d. Werf.

De gemeente

onderwerp van de landelijke conferentie van de Belgische Evangelische Zending.

Op 1 en 2 november wordt in Gent de landelijke conferentie van de Belgische Evangelische Zending (B.E.Z.) gehouden. Dat is al jaren zo. Uit heel „Vlaanderland" komen auto's en bussen met opgewekte conferentiegangers naar de grote feestzaal „Vooruit" in Gent.

Velen komen uit kleine en zeer kleine zendingsposten van het „zendingsveld". Naar hun diepe overtuiging is België een belangrijk zendingsgebied. Vele predikers voelen zich zendelingen. De arbeid is moeizaam en de tegenstand machtig. Maar hier, in de „feestzaal", ontmoeten honderden gelovigen elkaar. Hier horen ze dat ook vandaag nog mensen uit de duisternis van een bijgelovig en ongelovig rooms-katholicisme bekeerd worden tot Jezus Christus, de enige Verlosser en Middelaar. Bemoedigd zullen ze straks weer naar hun „post" gaan en evangeliseren onder roomskatholieken. Er zijn vandaag ook protestanten, die menen dat zoiets ongeoorloofd is. Maar hier zijn ze ervan overtuigd, dat deze opdracht nog niet voltooid is. En als we de verhalen horen dan kunnen we het begrijpen.

De grote zaal is stampvol en het wordt benauwd. Maar opgewekt wordt het ene lied na het andere uit de bundel van Johannes de Heer gezongen. De leider van de conferentie drukt me op het hart vooral de tijd te nemen voor de boodschap: „De mensen zijn er voor gekomen". De dienst duurt 's morgens twee uur. De zendingssamenkomst, waar ook onze zendeling ds Van der Veen spreekt, duurt eveneens ruim twee uur. Er wordt eenvoudig maar dringend opgeroepen zich te willen geven voor de dienst van de zending door ds Van der Riet, voorganger van de gemeente in Antwerpen. De avonddienst duurt ruim anderhalf uur. De volgende dag zal het niet anders geweest zijn, maar toen waren wij weer in de eigen gemeente.

Er wordt bijzonder aandachtig geluisterd. Soms wordt het een oudere wel even te machtig en dommelt een poosje in. In de avonddienst moeten er overal stoelen tussen geplaatst worden. En na alles wat al aangehoord is, wordt onder diepe stilte en met grote aandacht geluisterd naar het evangelie voor een verloren mens en een verloren wereld. Voor deze conferentie nodigt men regelmatig ook een spreker uit Nederland. Vier jaar geleden hadden we het voorrecht mee te mogen werken en ook voor deze conferentie kregen we een uitnodiging. Het onderwerp voor deze conferentie viel ons direkt op: De Gemeente, universeel en plaatselijk. Ook was er een forum over „Gemeenteleven".

Veranderingen in de B.E.Z.

De arbeid van de Belgische Evangelische Zending kenmerkt zich de laatste jaren door ingrijpende veranderingen en grote aktiviteit. Het getuigt van visie bij de leidende broeders, dat evangelisatieposten van de Zending worden geïnstitueerd tot gemeenten. Tegelijkertijd worden er „kruistochten" georganiseerd om nieuwe terreinen te openen. Evangelisatie-arbeid zal gedragen moeten worden door gemeenten, en daar héén moeten leiden. Anders kan het ontaarden in een particuliere beweging of blijven steken in de verzorging van geestelijke behoeften van mensen die weinig of geen verantwoording willen of kunnen dragen. Als we ons niet vergissen begonnen deze verschijnselen hier en daar voor te komen in de arbeid van de B.E.Z.

In ieder geval zien we nu in België dat evangelisatieposten van de B.E.Z. zelfstandige gemeenten worden. Wanneer ze financieel onafhankelijk kunnen zijn en ze drie „oudsten" hebben, krijgen posten hun zelfstandigheid. We laten de vraag rusten of deze normen moeten gelden. Ons interesseert vooral de gemeenten, die daar nu ontstaan.

Organisatorisch zijn ze niet meer verbonden met de B.E.Z. De „Zending" blijft de verantwoordelijkheid dragen voor de bekende Bijbelschool in Brussel, voor de lektuurverspreiding en voor de landelijke evangelisatiearbeid. In het gebouw van de B.E.Z. bevindt zich een grote boekhandel en de dorpen worden bewerkt met de „Boekenmobiel", een rijdende boekwinkel. In de zomermaanden worden van hier uit de grote „kruistochten" georganiseerd. Natuurlijk blijft er een hechte geestelijke verbondenheid. Studenten helpen mee in de arbeid van de gemeenten. Ze waren ook allemaal aanwezig op de conferentie in Gent. De voorgangers van de gemeenten werken mee in de kruistochten van de zending en de directeur van de Bijbelschool sprak op de conferentie in Gent.

Bond van Belgische Evangelische Gemeenten

De gemeenten, ongeveer vijf, werken samen in de Bond van Belgische Evange-

lische Gemeenten. Deze gemeenten hebben een geheel eigen ontwikkelingen. In sommige gemeenten werden alleen gelovigen gedoopt, nadat zij hun geloof beleden en van hun bekering getuigd hadden. Men doopt dan door onderdompeling, al zal dit voor sommigen een onnodige toevoeging betekenen. We menen te weten dat nu in alle gemeenten de doop der gelovigen plaats vindt.
De gemeenten Brugge en Antwerpen hebben reeds voorgangers van baptistengemeenten in Nederland beroepen. Ds A. H. van der Beek, voorganger van de gemeente in Nieuwe Pekela, heeft het beroep van de gemeente in Brugge aangenomen. Ds W. Kos, voorganger van de Gemeente van Gedoopte Christenen (Baptisten) in Hengelo (O) bedankte voor Antwerpen.
Er zijn ook nog andere banden vanuit het verleden. Enkele van onze voorgangers studeerden in Brussel en sommigen werkten als evangelist of voorganger in België.
Verder is het een opmerkelijk feit dat enkele voorgangers in België uit een Nederlandse baptistengemeente komen en zelfs daar nog lid zijn!

Eigen karakter, eigen ontwikkeling

We moeten wel goed voor ogen houden dat het werk in België een eigen karakter en een eigen ontwikkeling heeft. Maar het is ook nodig eens te onderstrepen dat er in het Nederlandse taalgebied geen geloofsgemeenschap zo dicht bij onze baptistengemeenten staat als deze evangelische gemeenten in België. Toch wordt de klacht, en soms een stil verwijt, vernomen dat de baptisten weinig interesse tonen voor de arbeid in België. Misschien kennen we elkaar te oppervlakkig en weten we toch nog te weinig van elkaar. Of hebben we gewoon tijd nodig. We zouden nú toch wel veel voor elkaar kunnen betekenen, heb ik de indruk.
De gemeenten in België zouden wat op kunnen steken van 125 jaar gemeenteleven van de baptisten in Nederland. De gemeenten in Nederland kunnen zeker wat leren van de jarenlange ervaring van de Belgische Evangelische Zending in de evangelisatie-arbeid. Wanneer je hoort van de goed georganiseerde „kruistochten' in voor de zending, totaal nieuwe gebieden, de huis aan huis evangelisatie-arbeid, evangelisatie onder studenten, de arbeid onder de kinderen, dan heb je de indruk dat wij met „Handelingen 69" nog maar net begonnen zijn.
Misschien is de vrucht van dit ge„pen" dat onze interesse is gewekt. Persoonlijk heb ik, tijdens de bovengenoemde conferentie de wens uitgesproken dat er een vorm van samenwerking zal komen tussen onze gemeenten en de gemeenten in België. En deze wens wil ik hier nog wel eens herhalen.

G. van 't Wout

P.S. De broeders in België willen graag in onze gemeenten over hun werk vertellen. Aan te vragen bij ds A. A. Kleijne, Burgstraat 13, Gent.

gemeenteberichten

AKTIVITEITEN IN NIEUWE AMSTERDAMSE KERK

Amsterdam-Centrum — (R.M.) Het is al weer ruim een jaar geleden, dat we de Dr Martin Luther King Kapel in Amsterdam-Centrum in gebruik mochten nemen en dat was ook de laatste keer, dat men iets via deze rubriek over onze gemeente mocht vernemen. Tot nu toe waren we niet in de gelegenheid om enkele foto's in De Christen te doen plaatsen om een indruk te geven van onze nieuwe kapel, maar inmiddels kunnen we de lezers tot ons genoegen kennis laten maken met de nieuwe behuizing van onze gemeente. Velen mochten we reeds als gasten in ons midden begroeten, allen waren vol lof in hun mening over onze nieuwe kerk, hetgeen men zelf zal kunnen toetsen aan de foto's in dit blad.

De bouw van onze kapel is in onze gemeente een enorme inspanning maar ook een geweldige aanmoediging geweest voor het welslagen waarvan we de Heer zeer dankbaar zijn. We hebben met grote zegen van onze Heiland mogen werken en ervaren telkens weer Zijn hulp en nabijheid.

Zo mogen we met vreugde vertellen, dat we in dit verlopen jaar 5 maal het feest van een doopsbediening mochten beleven met 10 doopkandidaten. En reeds heeft opnieuw een jonge zuster de doop aangevraagd. Blijde hoogtepunten in onze gemeentelijke arbeid.

De arbeid in Amsterdam, in een grote stad dus, lijkt ons heel verschillend van die in wat kleinere plaatsen. Als baptistengemeente van 140 leden is het niet gemakkelijk om opvallend mee te spelen in het grote buitengebeuren in zulk een stad. Toch is het ons streven om als gemeente van Christus iets te betekenen voor die grote bevolking om ons heen, en naast de zondagmorgendienst worden iedere zondagavond om 7 uur evangelisatie-diensten gehouden, waarin onze voorganger ds W. Veenstra op een direkt gerichte wijze de boodschap van de liefde en het heil van onze Heiland verkondigt. Hierbij verzekeren wij ons van de medewerking van bekende en goede koren en ensembles, die de diensten een fris en enthousiast karakter geven. Deze bijzondere diensten geven ons soms gelegenheid om ook de band met broeders en zusters uit andere gemeenten te verstevigen. We denken daarbij aan de fijne ontmoeting, die wij hadden op 19 oktober met het muziekgezelschap „De Bazuin" uit Treebeek, dat de gehele dag in ons midden was en op prachtige wijze heeft meegewerkt aan de zondagochtend- en avonddienst. Voorts hadden we o.a. de medewerking van „The Rivals", een interkerkelijk jeugdkoor dat ook bekendheid kreeg door optreden voor radio en televisie, het meisjeskoor van Radio-Bloemendaal, dat met enorm jeugdig élan zijn liederen ten gehore bracht, en anderen. Het vraagt een grote inzet en hoewel we de opkomst in deze evangelisatie-diensten graag nog groter zouden zien, kunnen we ons toch verheugen in een steeds

NADER BEZIEN

Kinderopdracht

„En komt het opdragen van kinderen bij Pinkstergroepen en het Leger des Heils toch eigenlijk niet uit dezelfde achtergronden voort: de belofte Gods ook voor onze kinderen?" Deze vraag heeft, althans volgens een verslag in de krant, ds S. Kooistra, hervormd predikant te Rotterdam, gesteld in een lezing over ‚De doop in discussie', verleden week gehouden voor de Bond van Hervormde Mannen in Friesland.

Ds Kooistra heeft daar ook gezegd (opnieuw: volgens dat verslag), dat er weliswaar in het Nieuwe Testament van kinderdoop geen sprake was („Men leest evenmin dat men met de doop wachtte tot de volwassenheid"), maar „de belofte aan Abraham wordt doortrokken tot de niet-joden, een lijn die loopt van het Oude naar het Nieuwe Testament, en onder die belofte vallen ook de kinderen".

Het is niet nodig, dat wij antwoorden voor de pinkstergroepen en het Leger des Heils; al houden wij ons ervan overtuigd dat zij het in dit opzicht wel met ons antwoord eens zullen zijn. In elk geval: ds Kooistra vergist zich als hij wellicht óók mocht menen, dat opdragen van kinderen zoals dat — in welke vorm ook — plaats vindt in de baptistengemeenten voortkomt uit de opvatting, dat er een speciale belofte Gods zou zijn voor onze kinderen.

Waarom dragen wij onze kinderen aan de Heer op?

Niet omdat zij, op grond van een soort verbondsbelofte, er al bij zouden horen. Van zulk een belofte, die onze kinderen erbij rekent omdat zij onze kinderen zijn, kinderen van gelovigen, is in het Nieuwe Testament nergens sprake.

Er is wel een belofte, maar die geldt zowel onze kinderen als allen die verre zijn, „zovelen als de Here, onze God er toe roepen zal" (Hand. 2). Maar op grond van die belofte dragen we hen niet op, laat staan dat we hen daarom zouden dopen. Het is juist vanwege die belofte dat wij — zodra zij kunnen hóren — hen prediken zich te bekeren en zich te láten dopen.

Wij dragen onze kinderen aan de Heer op. — uit dankbaarheid, omdat de Schepper een jong leven aan ons toevertrouwde; uit een diep gevoel van afhankelijkheid, en omdat christenouders weten dat zij Gods hulp en wijsheid nodig hebben, om hun kinderen zó op te voeden dat zij eenmaal kiezen voor Jezus en Zijn volk; om Gods zegen over dit kind te bidden, opdat het gezond en gaaf mag opgroeien. Dáárom dragen wij onze kinderen in het midden der gemeente op aan de Heer. Opdat zij er eenmaal bij mogen zijn!

Voor hen die (nog) niet kunnen horen geldt de invitatie van Jezus: Laat de kinderen tot Mij komen en verhindert ze niet. Dat is bestemd voor onze kinderen, maar ook voor de kinderen van de ongelovigen! Want waarom zouden wij hen verhinderen?

v. D.

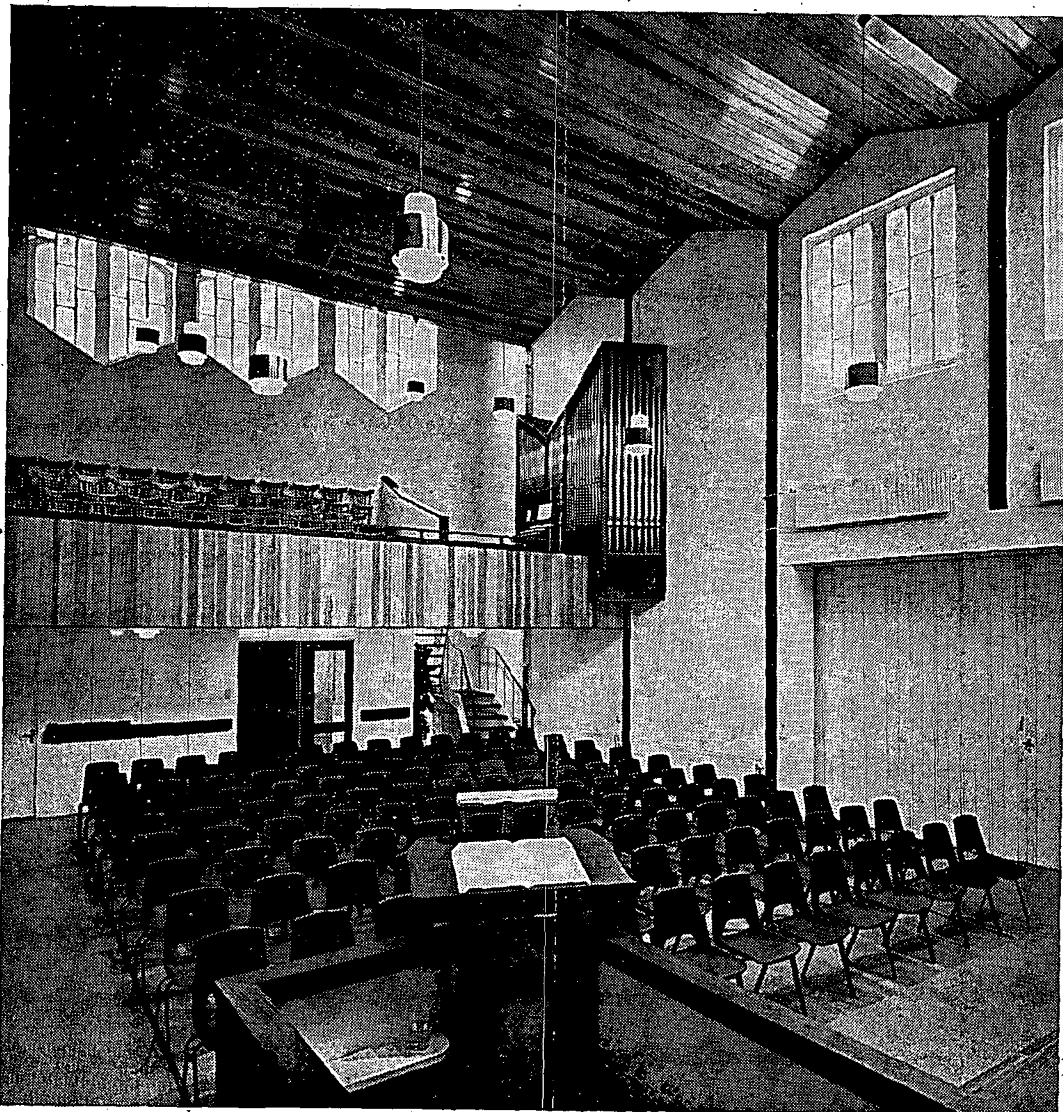
toenemend aantal bezoekers, waaronder vaak vreemden, voor wie de boodschap op deze wijze bereikbaar wordt.

Het is vanzelfsprekend dat we goede kontakten met het plaatselijke verpleegtehuis „Tabitha" onderhouden, hetgeen af en toe tot fijne wederzijdse ontmoetingen leidt. Zaterdag 1 november werd door Tabitha in onze jeugdzaal een verkoopmiddag met verloting e.d. gehouden, waarbij de produkten en werkstukken van de bezigheidstherapie konden worden bewonderd en gekocht. Hiervoor was een grote belangstelling. Hulde ook aan hen die zich op deze wijze inzetten voor de hulpbehoevende medemens? Wij zijn blij en dankbaar, dat we ook op dit terrein ons steentje mogen bijdragen.

Het verenigingswerk wordt ook als een belangrijk aandeel van de gemeentelijke arbeid gezien. De zondagsschool en sedert nog niet zo lange tijd een jongens- en meisjesklub op zaterdagmorgen ontvangen een groeiend aantal kinderen aan wie we van de Heiland vertellen en zo het zaad kunnen uitstrooien. De zondagavondjeugd komt gezamenlijk van West, Noord en Centrum bijeen in onze jeugdzaal en wordt geleid door ds G. Liebe, voorganger van de gemeente West. Voorts tellen we onder ons een levendige bejaardenklub voor ouderen vanaf 65 jaar, die eens per 14 dagen op dinsdagmiddag bijeenkomen en die zich op allerlei wijze met elkaar onderhouden. In het bijzonder mogen we vermelden, dat de vrouwenvereniging Zusterhulp in onze gemeente op 18 november zijn 35-jarig bestaan hoopt te vieren, hetgeen onze dames op feestelijke wijze van plan zijn met de gemeente te herdenken.

Wij zijn blij deze goede berichten te kunnen vertellen om u deelgenoot te maken van onze arbeid hier in de randstad.

Ondertussen bidden wij onze Heer, dat Hij ons en allen, die we met ons verbonden weten in Zijn Naam wil zegenen in de arbeid en, bewust van alle gebreken, die ons eigen zijn, doen we ons best om onze opdracht in Zijn gemeente zo goed mogelijk te vervullen.

MAAND MET HOOGTIJDAGEN

Delfzijl — ((P.W.B.) Oktober was voor onze gemeente, een maand met hoogtijdagen.

5 oktober waren ds en mevr. Zijlstra 30 jaar getrouwd en hoewel ze dit in alle stilte wilden laten voorbijgaan, konden ze er toch niet aan ontkomen dat de raad een receptie had belegd op zaterdagmiddag, waar velen aanwezig waren en waar namens de gemeente goede woorden werden gesproken en geschenken overhandigd o.a. een gemakkelijke stoel voor onze voorganger en voor mevrouw een gasfornuis.

12 oktober werd vanuit onze gemeente een radiokerkdienst uitgezonden. Op deze dienst werden heel veel goede reakties ontvangen.

18 oktober vertrokken onze voorganger en zijn vrouw naar Israël voor een 10-daagse tocht door het land waar onze Heiland heeft geleefd en geleden. Veel is er voor elkaar gebeden, zowel vanuit onze gemeente hier als omgekeerd uit Israël. Overladen met indrukken van wat ze allemaal gezien en gehoord hadden keerden ze terug. Wat werd er geluisterd toen op de wekelijkse bidstond ons hiervan een en ander werd medegedeeld. Te zijner tijd zal nog een avond gehouden worden, en kunnen we aan de hand van gemaakte dia's, nog meer zien en horen van dit bijzondere land. Bij de thuiskomst van onze broeder en zuster waren er ook voor hén zeer blijde berichten:

Tijdens de middagdienst van **21 oktober** waarin ds C. Mostert uit Winschoten voorging kwamen twee jonge mensen tot overgave en zij vroegen al spoedig de doop aan. Ook een bejaarde en een jonge zuster wilden graag dezelfde stap doen. Wat een vreugde was er bij ons allen.

2 november was dan de dag waarop deze drie zusters en één broeder door de doop in de gemeente werden opgenomen. Zowel 's morgens als 's middags was de kerk stampvol, ook vele buitenstaanders mochten deze bijbelse opdracht horen en zien voltrekken. Gods geest was kennelijk in het midden. Welk een blijdschap om zo iets mee te maken.

Bij monde van br Wijchers werden de nieuwe leden (alsmede een zuster van de Pinkstergemeente die ook graag in onze gemeente wenste te worden opgenomen) welkom geheten.

Ook nu is er al weer een jonge broeder die zich het eigendom des Heren weet en die de wens te kennen heeft gegeven gaarne gedoopt te worden.

Soli Deo Gloria.

EEN KREET . . . EEN DAAD . . . !

Op het gironummer van de Unie (9260) werd van een zuster een gift van *f* 200,— ontvangen (*f* 100,— voor de zending en *f* 100,— voor de E.C.U.) met op de achterzijde van het formulier de volgende toelichting:

„Geschrokken door de achterstand en hopende dat onze mensen zullen leren geregeld te geven, draag ik met blijdschap mijn steentje bij".

U hebt het toch ook in het vorige nummer gelezen, dat er nog een tekort is van rond *f* 70.000,— aan Vrijwillige Bijdragen?
Ja, we zitten wat klem.
Helpt ons eruit!
Dank, zuster, voor uw gift, uw voorbeeld, uw daad!

T. Jansma

zand — en zaad

Je zit altijd nog wat na te sudderen als je wat voor deze rubriek geschreven hebt en weggestuurd. En als ik het na een of twee weken lees in dit blad denk ik: dat had je zo moeten schrijven. Of: had dat nou laten rusten Je trapt alleen maar tegen het zere been en wat haalt het nog uit. Iedereen is immers kontent met het bestaande en kom niet aan de heilige koeien.

Waar dit heen moet leiden? Dat zien we dan onderweg wel. Ik moet zelf de weg nog wat zoeken in de warboel boven. In die kluwen kom ik een uitdrukking tegen, die ik jaren geleden uit een engelstalig blad, voorzover ik me herinner uit Amerika, overnam, waarin iemand schreef dat men in zijn land de weg van de opportunity: de gelegenheid, meer en meer verliet en overschakelde op die van de security: de zekerheid. Ja, dat gaat zo als men ouder wordt. In de eerste tijd kan men zich wonderlijke capriolen, letterlijk bokkesprongen, veroorloven vanwege de lenigheid zowel van lichaam als geest, maar later verlangen lichaam en geest naar effen wegen, wel afgebakend en beveiligd. Men verandert niet meer van baas, nietwaar, vanwege de leeftijd. Men is er op uit zijn bestaan te consolideren, te bevestigen. Men neemt geen risico meer. Lekker rustig naar het pensioen toeleven. Als ze het kapitaal nu maar veilig belegd hebben en je straks niet voor de afgrond staat. De bedienaren van het goddelijke woord liggen wat dit betreft niet achter bij de kinderen van deze wereld, die heel uitgekookt zijn volgens het bericht van de dokter in zijn boekje, hoofdstuk 16. In het evangelie van Lukas weet u wel: het verhaal van de rentmeester, die de bui zag hangen en zich haastig in veiligheid stelde. Helemaal brandschoon is die vriend niet, maar hij dekt zich meesterlijk voor de toekomst. Hij zal zich, toen hij alles achter de rug had, wel in de handen gewreven hebben. Dat had hij even goed geregeld.

Ik zat trouwens minder aan het pensioen te denken, ofschoon ik de kusten van dat land der ruste nader. Meer dan de steeds stijgende salarissen van iedereen en dus ook van de predikers. Wij hebben dat uitstekend geregeld. Niet dat er dwingende voorschriften zijn, maar de gemeenten worden nagenoeg elk jaar vriendelijk doch dringend verzocht te bedenken dat hun voorganger ook niet van de wind kan leven. Jammer, maar waar. Nu aarzel ik wel verder te gaan, want ik vrees dat sommigen misbruik zullen maken van wat in mij woelt. Ik wil niet wensen dat zij met broodsgebrek geslagen zullen worden maar mijn vrienden zijn ze niet. Die misbruikers zijn dezulken die zuinig zijn voor God en zijn werk en zijn werkers. Zij mogen weten dat wie spaarzamelijk zaait ook spaarzamelijk zal maaien. En wanneer de man, die door de gemeente geroepen werd om in haar midden herderlijk werk te verrichten en dat ook doet, in een voortdurende staat van angst moet leven of hij en zijn gezin wel voeding en dekking zullen hebben, dan zondigen sommigen tegen die man. Niettemin heb ik bezwaren tegen een soort van collectieve arbeidsovereenkomst. Ik weet natuurlijk wel dat er nog een kleine speelruimte over is, maar het veld der vrijheid zal steeds kleiner worden omdat nu eenmaal ieder geneigd is het zekere voor het onzekere te kiezen. Het element van geloof en goed vertrouwen wordt in dit stuk van zaken tot een minimum teruggebracht. In dit gevoelig vlak kan de dienaar niet meer tenvolle duidelijk maken dat hij allereerst, en eigenlijk alleen, afhankelijk is van zijn Heer. Dat gevoel alleen al zal hem in de weg staan als hij de gemeente herinneren moet aan de lelies en de vogels, teneinde ze te bewaren voor de ziekte van het materialisme. Hij heeft gemakkelijk praten, zeggen sommigen die nog gemakkelijker praten. Maar hij hoort ze dat zeggen, hij ziet ze dat denken.

Ik besef dat sommige welmenende broeders onder ons het hoofd schudden. Nu hadden we alles zo goed mogelijk en met de beste bedoelingen geregeld — al voor de derde keer dat woord geregeld, maar 't zegt zoveel — en nu stoot deze figuur tegen het beveiligd bouwsel. Het spijt me ook wel, maar als ik ergens voor vrees is het voor het zoeken naar security; voor het kussen van de organisatie. Dat laatste stuk is iets met een dubbele bodem. Ik bedoelde het zelfstandig naamwoord kussen, maar ontdek dat het werkwoord ook in gebruik genomen kan worden. Nog gevaarlijker.

Er zit een vleugje liberalisme in, een volle maat individualisme, zegt u. En ik dacht nu juist aan idealisme. Om niet nog betere woorden te gebruiken, maar die zijn misschien te goed voor déze regels.

Huizinga

Brokstukken

Direkt

De bekende wereld-evangelist Dwight L. Moody was een heel apart mens. Hij was impulsief, wat aan de driftige, ongeduldige kant, en als hij iets wilde, liet hij er geen gras over groeien.
In een biografie over hem lazen we dat men Moody van kerkelijke zijde dikwijls het verwijt maakte, dat hij de mensen te snel uitnodigde om hun leven aan Jezus te geven.
Moody verklaart dan zelf, waarom hij het zo deed. Hier volgt zijn explicatie: Hij vertelt dat hij in 1871 een zestal toespraken hield over de Persoon van de Here Jezus. Gedurende de vijfde toespraak in deze reeks sprak hij tot vele hoorders (het was in Chicago) over de vraag: „Wat zal ik dan doen met Jezus, die genaamd wordt Christus?" Hij merkte daarbij op dat de luisteraars dit als een aan ieder van hen persoonlijk gerichte vraag moesten opvatten. En hij besloot met te zeggen dat hij de volgende zondag, als hij zijn laatste toespraak zou houden, hun antwoord wenste te vernemen. Alvorens echter die volgende toespraak gehouden werd, brak de „grote brand" uit, waardoor een groot gedeelte van de stad verwoest werd, tienduizenden dakloos werden, en velen het leven verloren. Ook Moody zelf werd in materieel opzicht zwaar door de brand getroffen. Het ergste echter vond hij het, dat hij zijn gehoor niet *direct* had uitgenodigd een beslissing te nemen ten opzichte van Jezus. Nu immers waren sommigen van hen overvallen door de brand en zij zouden nooit meer in de gelegenheid zijn, het grote „JA" te zeggen.

Geduld

Moody had perioden waarin hij twijfelde aan zijn roeping. Doorgaans overviel hem die twijfel in perioden waarin weinig of geen mensen tot het geloof in Christus kwamen.
Tijdens één van die perioden ontving hij bezoek van een jonge vriend, die hem aanried, de geschiedenis van Noach eens te bestuderen. Die was bijzonder interessant. Moody kon het zich eerst niet voorstellen, maar toen hij er mee bezig ging, kwam hij spoedig tot de ontdekking, dat Noach honderdtwintig jaar lang gearbeid had zonder iemand te bekeren, behalve dan zijn eigen huisgenoten. Toen hij dit ontdekt had, greep hij weer moed en ging vrolijk verder.

Bekrompenheid

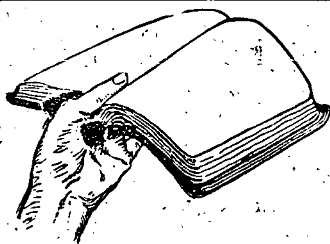
Christenen worden nogal eens uitgemaakt voor bekrompen mensen. Ze zijn de mensen van raak niet, smaak niet en roer niet aan. Ze zeggen overal nee tegen. Ze doden iedere lach, ze blussen alle pret.

Zijn de volgelingen van Jezus „neezeggers"?

Ik dacht integendeel dat je ze als „Jazeggers" moest betitelen. Ze zeggen ja tegen God en daarna kunnen ze ook ja zeggen tegen het leven. Ze zijn niet bekrompen, want naast vandaag hebben ze ook morgen, ja zelfs de eeuwigheid. De echte christen ziet verder dan zijn neus lang is, hij is degene die dromen droomt en gezichten ziet. En wanneer hij soms een kleine droom prijsgeeft, dan doet hij dat om de grote „droom" niet te verliezen. Een christen die met zijn Heer leeft, zit niet bekrompen in het heden opgesloten, maar heeft, net als eertijds Daniël, altijd een venster open naar het nieuwe Jeruzalem, naar de grote toekomst van God. Echt leven houdt nauw verband met hopen, verwachten. Wie niets meer te verwachten heeft, heeft eigenlijk al opgehouden te leven. Wij verwachten, naar Gods belofte, nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, waarin gerechtigheid woont. En in deze grote zaak van de toekomst investeren wij wat we hebben. Wie iets groots te verwachten heeft, kan sober leven, want hij leeft het „grote uur" tegemoet. En meteen is hij een van spanning en blijdschap doortinteld mens, die met opgeheven hoofd marcheert, doelbewust, omdat hij weet wat hem te wachten staat.

Natuurlijk zijn er ook christenen, die bekrompen leven. Ze maken geen gebruik van de hun in het geloof geboden mogelijkheden. Ze leven niet uit de geweldige krachten van het Koninkrijk, ze hebben hun godsdienst verschrompeld tot een wettisch en formalistisch geploeter. Ze staan altijd met een prikkende, vooruitgestoken vinger anderen te waarschuwen, en te bedillen, zonder met hun spontane, eerlijke, belangstelling en liefde anderen te helpen en te winnen. Bekrompenheid: die is nooit daar waar Jezus is. Zelfs in het sterven kent een christen geen bekrompenheid. Stefanus zag in zijn laatste ogenblikken op aarde de hemel o p e n, en de Heer staande in de heerlijkheid van zijn Rijk.

Wf.

Wat zullen we lezen?

zondag	23 november	Mattheus 24 : 15-28	De langste dag
maandag	24 november	1 Kon. 18 : 41-46	Als de bui losbarst
dinsdag	25 november	1 Kon. 19 : 1- 8	Ik heb er genoeg van
woensdag	26 november	1 Kon. 19 : 9-15	Alleen overgebleven
donderdag	27 november	1 Kon. 19 : 16-21	Aflossing van de wacht
vrijdag	28 november	1 Kon. 21 : 1-16	De één zijn dood . . .
zaterdag	29 november	1 Kon. 21 : 17-29	Een verkocht mens

HERHAALD VERZOEK

Per circulaire dd 25-9-69 verzocht ik de voorgangers mij de namen te willen doorgeven van mensen, jongeren en ouderen, die beroepshalve bij de gezondheidszorg en het maatschappelijke werk betrokken zijn. Tot nu toe hebben slechts een paar broeders aan dat verzoek gevolg gegeven.

De gegevens, die wij nodig hebben voor een inventarisatie van de aanwezige krachten in onze gemeenten, moeten van U komen, broeders. Stelt u me daarom niet teleur.

Met hartelijke broedergroeten, uw

H. Ploeger,

Westduinweg 1107, Scheveningen

BEROEPINGSWERK

Beroepen: te Apeldoorn, Ph. Lindeman Wzn. te Utrecht.

82.000 KERSTNUMMERS

van ons evangelisatieblad beginnen nu van de persen te lopen en zullen over ruim een week van Alblasserdam tot Zwijndrecht op een 80 adressen bezorgd worden. Alblasserdam en Zwijndrecht liggen alfabetisch aan de einden; vandaar.
82.000 Kerstnummers. Zo'n 250.000 Nederlanders zullen via uw medewerking de boodschap lezen.
Misschien zult u even uw hoofd schudden als u de voorpagina ziet. Dat schudden duurt niet lang als u er de achterpagina bij neemt. Opeens is alles zo duidelijk, eerlijk. Om niet te zeggen: bijbels. Of eigenlijk om het juist wel te zeggen: bijbels. Hoe zullen ze horen zonder prediker?
82.000 Kerstnummers. Stille getuigen van Gods wil om met ons een gesprek te beginnen. Wilt u zich niet laten inschakelen in dit grote werk? U zult zelf de eerste zegen, de eerste vreugde hebben.
De Zaaier-redaktie

(Ingezonden)

PROJEKT INTERNATIONALE JEUGDUITWISSELING

De stichting Internationale Jeugduitwisseling biedt ieder jaar aan een aantal jongeren de gelegenheid om uitgebreid kennis te maken met een van de 27 deelnemende landen in het kader van het uitwisselingsprogramma van de International Christian Youth Exchange, I.C.Y.E.

Tegelijkertijd worden jongeren uit Europa, Amerika, Afrika en Azië ondergebracht in gastgezinnen in Nederland. Terwijl het altijd veel moeite kost om voldoende gastgezinnen te vinden, blijkt het een zeer verrijkende ervaring te zijn voor hen die zich hiermee belasten.

De mogelijkheid om voor een uitwisseling in te schrijven staat weer open voor allen die op 1 juli 1970, wanneer het uitwisselingsjaar aanvangt, tussen 16 en 19 jaar oud zijn.

Er wordt zo veel mogelijk rekening gehouden met ieders wensen wat betreft opleiding, land van uitzending en belangstelling.

Dit geldt evenzo voor hen die voor één jaar in Nederland verblijven, hetzij verbonden aan een sociale academie, particuliere instellingen of beroepsopleidingen.

Het kantoor van de stichting Internationale Jeugduitwisseling is bereikbaar voor opgave en verdere inlichtingen: Maliesingel 13, Utrecht, tel. 030-13492 en 16349.

BWA KOMT WAARSCHIJNLIJK 10.000 DOLLAR TEKORT

De penningmeester van Baptist World Alliance, de Amerikaan dr Carl W. Tiller heeft de vrees uitgesproken, dat de inkomsten van de BWA dit jaar waarschijnlijk 10.000 dollar lager zullen zijn dan werd begroot. De begroting wijst een totaal bedrag van $ 172.500 aan.

De BWA ontvangt zijn geldmiddelen van de 85 aangesloten organisaties in 67 landen. De bijdragen komen veelal te traag binnen.

Lezers aan het woord

Geachte redaktie,

Met enige verwondering las ik deze week achter op De Christen: Ouderlingen, vraagt u als u op huisbezoek komt weleens of men De Christen leest, etc. In welke gemeente gaan voorgangers en ouderlingen dan nog op huisbezoek? Ik meende, dat dit uit de tijd was; alleen als men hen vraagt of met moeilijkheden zit, komen ze. Misschien is het wel wat sarkastisch, maar zo zie ik de feiten.

Met vriendelijke groeten,

(naam en woonplaats van de schrijver door de redaktie weggelaten).

Antwoord: Heeft u met uw voorganger en ouderlingen wel eens over deze zaak gesproken? — E.R.

Met grote dankbaarheid aan God, hopen we op 5 december 1969, de 40-jarige echtvereniging van onze lieve ouders,

ALLE KOST en

HENDRIKA KOST-HOFKAMP

te gedenken.

Hun dankbare kinderen,

E. Agema-Kost
S. Agema

H. de Wolde-Kost
H. de Wolde

G. Lasonder-Kost
H. Lasonder

A. Doomernik-Kost
A. Doomernik

G. Fox-Kost
B. Fox

P. Lawson-Kost
J. Lawson

I. Le Couteur-Kost
V. Le Couteur

A. Stebbins-Kost
C. Stebbins

I. Scott-Kost
R. Scott

en kleinkinderen.

98 Surrey Rd.,
Blackburn 3130
(Vic.)
Australia.

Ouderlingen,

vraagt u, als u op huisbezoek bent, weleens of men ons weekblad „DE CHRISTEN" leest?

Een mooie gelegenheid tot gesprek en - vast en zeker - wint u abonnees!

DE CHRISTEN

28 november 1969
84e jaargang — 48

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds M. Cohen, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga en ds H. van der Werf — Alle kopij te zenden aan de eindredakteur: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 85 - 42 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,— per jaar (f 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland

OP BEZOEK BIJ DE SCHOTSE BAPTISTEN: FEEST EN SPANNING

In het historische Edinburgh met zijn prachtige kastelen, parken en andere bezienswaardigheden in het midden van de stad, vierden de Schotse baptisten het honderdjarig bestaan van de Unie. Uitgenodigd om op de „Europa-avond" te spreken hadden we tevens gelegenheid om het belangrijkste gedeelte van de Algemene Vergadering van de Schotse baptisten bij te wonen: de besprekingen over het lidmaatschap van de Raad van Kerken in Schotland.

Algemeen

Hoewel de Schotse Unie deel uitmaakt van de Baptistenunie van Groot-Brittannië en Ierland hebben de Schotse baptisten toch hun eigen Unie. Dit met elkaar verweven zijn vanwege de geschiedenis, zonder dat je precies duidelijk is hoe de verhoudingen nu liggen, kan alleen maar plaats vinden op dit grote eiland niet zo ver van ons verwijderd. De Brit relativeert het een en ander met wat grapjes. Maar het komt er in ieder geval in de praktijk op neer dat de Unie in Schotland met zijn ongeveer 16.000 leden tellende gemeenschap onafhankelijk opereert. De gemeenschap bracht een „eeuwfeest-geschenk" bijeen van maar liefst f 445.640,-! Ook vormden deze festiviteiten de start van een grote evangelisatieaktie die gepland is voor de komende drie jaar.

Raad van Kerken

De Schotse Unie is aangesloten bij de Raad van Kerken in Schotland. Nu heeft deze Raad de Rooms-Katholieke Kerk uitgenodigd om waarnemers te zenden. Op grond van dit feit hebben enkele baptistengemeenten de Unie laten weten van mening te zijn dat de Unie nu geen lid meer kan zijn van deze Raad van Kerken. De A.V. heeft daarop gestemd om lid te *blijven* van de Raad van Kerken, zolang „onze invloed en onze bepaalde theologische inbreng niet heel duidelijk worden verworpen". Zelfs indien de R.K.-kerk lid zou worden van de Raad van Kerken zal de Baptistenunie in Schotland nog lid blijven. Dit werd besloten in twee aparte schriftelijke stemmingen.

Het eerste besluit werd genomen met een stemmenverhouding van 320 vóór en 153 tegen. Daarmee aanvaardde de A.V. in meerderheid het standpunt van de Unie Commissie. Deze Commissie verklaarde het te betreuren dat de Rooms-katholieken aanwezig waren als waarnemers in de Raad van Kerken. De verklaring luidde verder: „Hoewel wij de uitnodiging aan de katholieken betreuren zijn we toch van gevoelen dat deze zaak niet belangrijk genoeg is om de A.V. te adviseren zich terug te trekken uit de Schotse Raad van Kerken, aangezien de benoeming van roomskatholieke waarnemers noch ons deelnemen verwerpt noch onze invloed verkleint binnen de Schotse Raad".

De tweede schriftelijke stemming vond plaats naar aanleiding van de vraag of de Unie wel lid zou kunnen blijven wanneer de R.K.-Kerk zou worden toegelaten als volledig lid. Deze keer was de stemming minder duidelijk: De afgevaardigden beslisten om ook dan in de Raad van Kerken te blijven, maar in een stemmenverhouding van 211 vóór en 197 tegen. De King's Parkgemeente uit Glasgow had aan de Algemene Vergadering gevraagd om te verklaren „dat, in het geval de Roomskatholieken zouden worden toegelaten als lid van de Schotse Raad van Kerken, de Baptistenunie van Schotland automatisch zou ophouden lid van dit lichaam te zijn". Dit amendement werd, zoals gezegd verworpen.

Na deze twee schriftelijke stemmingen verklaarde de voorganger van de 147 tellende baptistengemeente uit Inverness, dat de gemeente te Inverness helaas niet langer lid zou kunnen zijn van de Unie. De gemeente had reeds besloten om zich terug te zullen trekken als de Unie zou besluiten lid te blijven van de Schotse Raad van Kerken. De algemene secretaris van de Unie, Andrew D. McRae uit Glasgow verdedigde het lidmaatschap in deze oecumenische organisatie. „Het terugtrekken van de Baptisten" zei McRae „zal de Raad van Kerken zonder invloed van de Baptisten laten. Wij zouden worden beschouwd als een trots, exclusief groepje en ons getuigenis zou daardoor worden verzwakt".

Een andere verdediger van het lidmaatschap zei, dat de aanwezigheid van de Baptisten in de Schotse Raad van Kerken ertoe had geleid dat deze Raad nu het onderwerp „De betekenis van evangelisatie" in studie heeft. „Deze nadruk op evangelisatie" zei hij, „is vooral te danken aan het feit dat de Baptisten er nogal op aangedrongen hebben".

De wijze van vergaderen

Hoewel de spanning in deze vergadering groot was werd er zeer correct en zelfs met het noodzakelijke grapje — hoe ontspannend is dan humor! — vergaderd. Toen het voorstel van de Uniecommissie aan de orde werd gesteld, kreeg de Uniecommissie (bij monde van de algemene secretaris) de gelegenheid om het voorstel met feitelijke gegevens toe te lichten, zodat alle 500 afgevaardigden voldoende achtergrondgegevens hadden. Vervolgens gaf de voorzitter, die slechts voor verkeersagent speelde en zelf in geen enkel opzicht zijn mening te kennen gaf, het woord aan de indiener van het voorstel (de Unie-commissie) om het in 5 minuten te verdedigen. Toen kreeg de gemeente het woord die een tegenvoorstel (amendement) had ingediend om gedurende 5 minuten dit tegenvoorstel te verdedigen.

Toen was de discussie open. Er waren 2 microfoons opgesteld: één links en één rechts van de voorzitter. Opdat de vergadering zo onpartijdig mogelijk zou worden voorgelicht bepaalde de voorzitter dat iedere afgevaardigde precies drie minuten spreektijd kreeg en daaraan

werd door middel van een bel ook onverbiddelijk de hand gehouden. Zij, die vóór het U.C.-voorstel waren werden verzocht zich op te stellen achter de rechter microfoon en de tegenstanders achter de andere. Afwisselen liet de voorzitter steeds een voorstander en een tegenstander spreken.
Na deze soms emotionele maar steeds zeer waardige discussie te hebben aangehoord, vroeg de voorzitter aan de vergadering: „Hebt u nu voldoende het vóór en tegen gehoord"? De vergadering applaudiseerde. Vervolgens liet de voorzitter door handopsteking de vergadering uitspreken of men wilde stemmen over het voorstel. Dit werd dan ook besloten. Als laatste kreeg toen (3 minuten) de indiener van het voorstel (unie-commissie) het woord, die nog enkele misverstanden en onjuistheden uit de discussie kon beantwoorden. Vervolgens werd er schriftelijk gestemd. Op zo'n manier kun je zelfs met 500 tot 600 afgevaardigden tot een zeer weloverwogen besluit komen. Misschien kunnen wij hier iets uit leren? Wij zijn tenslotte nog geen 100 jaar oud (zoals de Schotse Unie) en wij zijn toch „nooit te oud om te leren!"

Th. van der Laan

Velen van u vieren ook het avondmaal. Zitten ook in de kerk. Bidden ook voor het eten. Misschien weet u nog enige christelijke verrichtingen te vermelden. Het is goed al deze dingen te doen, te onderhouden. Maar het is niet het hele alfabet. Ik wens u allen, die in december de straat op zult gaan met dat maandblad, veel zegen van God. Moge de hemel voor u open gaan. Dat uw hart brandende zij. Kort is uw zijn hier, de tijd ijlt voorbij. De tijd? U ijlt voorbij. Nog een paar sidderende blaadjes en de boom van dit jaar is weer kaal. U moet niet zeggen: waar blijft de tijd?, maar: waar blijf ik?

Huizinga

---

zand en zaad

We hadden juist — figuurlijk gesproken — een indrukwekkende hemel aanschouwd. Onaanduidbaar in woorden was de eeuwigheid, om niet te zeggen: de Eeuwige over de rand van de tijd heengekomen om in ons midden te verkeren. Misschien zal een andere hand u beschrijven hoe de gemeenten in deze stad samen in het kerkgebouw **God is liefde,** waarin de Gemeente van Gedoopte Christenen (baptisten) woont, het avondmaal hielden. Men moet met woorden als historische momenten zuinig zijn, maar voor mij was het dat wel. Ik dacht aan een eeuw geschiedenis en nog meer aan een halve eeuw gescheiden zijn van broeders en zusters, die met ons één Heer, één geloof en één doop belijden. Voor mijn besef behoort dat tijdperk tot het verleden. Wel was er een milder klimaat ontstaan in de laatste jaren en hadden de gemeenten reeds enige keren op de Goede Vrijdag samen aan die ene tafel, staande in de kerk aan de Jac. Catsstraat, gezeten, maar nu waren we bijeen in de kerk waarvan de naam ons vele tientallen jaren teruggvoerde. Tot in de tijd van het uiteengaan. Gister vielen die jaren in de zee van vergetelheid.

We bleven nog wat staan, een broeder uit **God is liefde** en ik. Ik vond in hem altijd meer van een brug dan van een muur. Zijn reaktie sloeg wijd om zich heen en hij wilde wel dat alle broeders mensen wilden zijn en alle mensen broeders. Hij heeft in zijn hart veel plaats voor hen die buiten zijn. Hij is niet alleen een verdediger van het geloof, want zo maakte ik hem wel mee in bijeenkomsten van kerkelijke lieden van allerlei kleur; hij heeft weet van de opdracht van zijn Heer en ziet met ontferming op hen die zonder God en geloof in de wereld verder moeten. Maar, zei hij, waar blijven we met die opdracht. We hebben het geprobeerd, met name om buitenstaanders te bereiken, maar in feite zijn onze pogingen gestrand. Waar schort het toch aan. Hij zei tegen mij: en dan zitten we nog zo vaak met onszelf, we willen niet aan het kruis. We moeten op onze knieën broeder. Zei hij tegen mij. Toen zei ik: ik weet het niet broeder, ik wil dat wel, maar ik betwijfel of het zo nodig is. Weet jij niet de wil van God voor jou? Weet ik die niet? Maar ergens blijven we steken. We gaan gewoon niet verder. Het evangelie van Jezus jaagt ons op; dat heerlijke woord eist van ons het uiterste, het laatste, maar dan laten we verstek gaan. Niet openlijk, wel degelijk. Die Abram deed het dan toch maar. Hij ging op reis. Op de avontuurlijke, onberekenbare reis van het geloof in de Stem.

Mijn gedachten waren al weer ergens anders, want ik herinnerde mij een vergadering waarin een voorganger aan zijn broeders vroeg met hem op te trekken om met dat bekende maandblad van ons er op uit te gaan en mensen op te zoeken. Hij pleitte als een advokaat. Hij ranselde het water om de vissen het net in te drijven. Maar de een had een juk ossen gekocht, de andere een akker en de derde een vrouw. En stuk voor stuk zaten ze onder het juk. Zeker, aanvaardbare verontschuldigingen. Maar wie praat er dan nog over het bereiken van buitenstaanders. Vergeet het maar.

Toen zag ik opeens weer mijn broeder uit **God is liefde.** Een wat gênante naam voor een gebouw, vindt u niet? Je zult op het werk moeten zeggen dat je lid bent van die kerk, weet je wel: God is liefde. Daarmee ben je meteen voor de leeuwen geworpen. We stonden, weer gekonfronteerd met de aarde, wat verbijsterd te kijken. Was alles wat we net beleefden zinsbegoocheling? Was die avondmaalviering in de grond toch maar een traditie? Nee, de genade van God was er duidelijk een werkelijkheid geweest. Hoe breng je nou een stukje van die hemel naar de maandag?

UW GEZIN

Eén van onze moeilijkste opdrachten is de opvoeding van onze kinderen.
Er zijn veel mensen die sukses hebben in tal van zaken en zelfverzekerd door het leven gaan, doch plotseling verbijsterd, in feite verslagen, tegenover opvoedingsproblemen staan!

Veel invloedrijke en hoogstaande christenen zijn verdrietig en teleurgesteld door het onchristelijke gedrag van hun kinderen, terwijl kinderen uit onchristelijke gezinnen in sommige gevallen gekomen zijn tot een sterk en blijmoedig christenleven.

Ondanks dit beïnvloedt de omgeving, het milieu, in hoge mate het later gedrag van het kind. Het geweten wordt daar voor een belangrijk deel gevormd; en dat is uiterst belangrijk om te weten. In de eerste 25 jaar is de mens het meest ontvankelijk.

Een kind zal later heel moeilijk over zijn opvoeding heen kunnen stappen. Gebeurt dit toch, dan is dit meestal niet door een incidenteel gebeuren, maar door een verandering van omgeving.
De spreukendichter liet ons een wijs woord na: „Oefen de knaap volgens de eis van zijn weg, ook wanneer hij oud geworden is, zal hij daarvan niet afwijken". (22 : 6).

Zo zullen we met zorg en overleg de plaats moeten bepalen waar onze kinderen verder gaan studeren. Tenslotte is toch niet alleen zijn toekomst, in maatschappelijk opzicht, in het geding? Breng hen zolang ze voor uw verantwoordelijkheid zijn, niet voor een min of meer langere periode in een onchristelijke omgeving.
Natuurlijk mogen onze kinderen geen „kasplantjes" worden. Een betrekkelijk

„Want gij zijt gekocht en betaald.
Verheerlijk dan God met uw lichaam".
1 Corinthiërs 6 : 20.

Aan rustige wateren

Jezus, 'k ben de Uwe

Hier is een boodschap van verlossing en heil. Paulus heeft het tot een gemeente waaraan nog wel zo het een en ander ontbrak. Een gemeente die, ondanks de moeilijkheden en strijd, ondanks zonde en teleurstelling toch eigendom van de Heer is. Niet door persoonlijke prestaties maar door het werk van een Ander, door Jezus en Zijn kruis daartoe geroepen. Christus volbracht het werk in kruis en opstanding en daarom kon Paulus zeggen: Gij zijt gekocht en betaald.

Gij — mensen met uw fouten en gebreken, Gij — die door één Geest tot één lichaam gedoopt zijt. Gij — die ondanks alles de Heer toch niet kunt loslaten en steeds weer terug komt. Gij — die in de karavaan meeloopt. Gij — die hebt beleden een zondaar te zijn.

Gij zijt gekocht en betaald. Gij — die vergeving vond aan de voet van het kruis. Gij — die geroepen zijt tot de bruiloft van het Lam. Gij — die uw klederen gewassen hebt in het bloed van het Lam, witter dan sneeuw.

Gij zijt gekocht en betaald, niet door vergankelijke dingen zoals zilver of goud maar door het kostbare bloed van Christus als van een onberispelijk en vlekkeloos lam.

Het grote werk van de verzoening heeft plaats gehad. „Toen wij nog zondaren, vijanden, waren, heeft hij ons reeds liefgehad. Toen wij, bekend met het Evangelie of niet, onze eigen weg gingen, zocht de Heer ons op, was al voor ons gestorven, toen had het: Het is volbracht, al geklonken; toen was het bloed al vergoten en het lichaam verbroken. Jezus, de Heer, stierf voor ons aan het kruis en zalig zijn zij die geloven! Die zich laten vervullen met aanbidding, die het leven stellen in Zijn dienst en met hun leven Hem verheerlijken. Gij zijt gekocht en betaald, daarom vieren we ook het avondmaal.

Jezus, 'k ben de Uwe!

Heerenveeen H. Bijleveld

---

kort verblijf in een onchristelijk milieu kan zeer zeker een weerstandsvermogen opwekken. Een veerkracht die het in het latere leven hard nodig zal hebben. We zullen er dan wel op moeten toezien dat dit weerstandsvermogen vermeerdert in plaats van vermindert.
Veel christelijke ouders laten hun kinderen maar „zwemmen".

UW GEZIN; GEZOND GEZIN?

In wat voor klimaat groeit uw kind op? Is de sfeer bij u thuis goed? Heerst er in ons gezin een sfeer van een sterk en blij geloofsvertrouwen? Leven wij onze kinderen een „leven met de Heer" voor? **Wat voor geestelijke erfenis krijgen zij van thuis mee?**

LESSEN ZONDER WOORDEN

Leren onze kinderen van ons hoe wij in moeilijke situaties steun hebben aan ons geloof? Overwonnen worden? Leren zij van ons wat geloofsvertrouwen is? Leren zij van ons dat Godsvertrouwen een mens rijk maakt en bezorgdheid arm? Leren zij van ons dat zelfhandhaving en van je af slaan of -praten, onchristelijk is? Leren zij uit ons leven dat Jezus' woord waar is, wanneer Hij zegt dat de zachtmoedigen gelukkige mensen zijn? (Matth. 5 : 5).
Leren zij van ons dat geloven de angst voor leven en sterven verjaagt? Leren zij van ons dat geloofsvertrouwen ontspannend en herscheppend werkt? Hebben ze uit ons leven begrepen dat er een weg is met je fouten? Dat er een plaats is om vergeving te krijgen? Dat het geweldig fijn is om een discipel van Jezus en Gods kind te zijn?
Zelf weet ik van mijn vader niet zoveel. Hij stierf toen ik nog een kind was. Toch bezit ik ook een stukje geestelijke nalatenschap. Hij zong bijzonder graag een lied uit de bundel van Johannes de Heer. Hij leerde dit al vrij kort na zijn bekering, en heeft het daarna ook niet lang meer kunnen zingen. Hij liet mij deze woorden na: „WEES OOK GIJ EEN DANIëL; STA, AL IS HET ALLEEN. LUISTER, STEEDS NAAR GODS BEVEL . . . ".
Misschien hebben uw ouders u aan geestelijke rijkdom niet zo veel nagelaten. Zie er op toe, zorg er voor, dat u wèl iets goeds hebt voor uw kinderen, zodat ook zij, op hun beurt dit weer kunnen doorgeven aan hùn kinderen.
Genade is geen erfgoed, ik weet het wel. Toch staat vast dat onze verantwoordelijkheid tegenover onze kinderen groot is en wij geweldig veel voor hen kunnen betekenen.

FAMILIEALTAAR

Veel christenen, vooral in Amerika, kennen het zogenaamde familiealtaar. Op een bepaalde tijd en plaats komen de ouders en kinderen bijeen om samen naar de Heer te luisteren door het lezen van een bijbelgedeelte en dan ook eenvoudig en eerlijk samen te bidden en te danken. In veel gezinnen zijn de kinderen en ouders op geloofsgebied volslagen vreemden voor elkaar. Dit is dwaas, absurd. Deze situatie is bovendien zeer ongewenst aangezien ouders voor de kinderen en kinderen voor de ouders een steun kunnen betekenen.
We leren van elkaars nederlagen en overwinningen.
Natuurlijk heeft een ieder zijn privé-terrein. We hebben echter binnen ons gezin zoveel gemeenschappelijks dat wij de vragen, verlangens en problemen die wij delen, samen voor het aangezicht van onze Heer willen brengen.
Daar waar twee of drie in de naam van Jezus bijeen zijn is Jezus zelf in het midden. Dat is een aanmoediging. Dat is een belofte voor ons gezin. **Een belofte vraagt om vervulling.**
Indien u nog vragen heeft in verband met dit zgn. familiealtaar dan kunt u deze sturen aan de redaktie van dit blad en dan komt er op de één of andere wijze een antwoord.

NOG IETS OVER DE TUCHTIGING

Brr denken sommigen, wat een ouderwets woord. Tucht betekent „dwingende leiding" volgens het prisma-woordenboek. Volgens mij is alleen die tucht aanvaardbaar die geïnspireerd en geleid wordt door echte liefde.
Ouders hebben als taak hun kinderen duidelijke en liefdevolle leiding te geven. Natuurlijk waarderen onze kinderen dit niet altijd ogenblikkelijk. In ieder geval zullen zij later een goed gemotiveerde korrektie beter kunnen waarderen dan een liefdeloze toegeeflijkheid. Een tolerante houding, die niets meer te maken heeft met echte liefde.
De vraag is, hoe en in wat voor mate houden wij van onze kinderen. Zijn wij ervan overtuigd dat zij alleen dàn vrij en gelukkig kunnen leven als zij op Gods weg gaan?
Voor die weg zijn ze immers geboren?

HERHALING

Op het belangrijkste van dit artikel wil ik nog even terugkomen. Onze kinderen hebben er recht op bij ons een vitaal, krachtig en blijmoedig christenleven te ontdekken.
Zonder de kracht van een levende geloofsrelatie kunnen onze kinderen niet tegen het leven op. Ze zijn er niet tegen opgewassen. Ze zijn onvoldoende toegerust.
Broeders en zusters, bezitten wij dit levende geloof?
Wee ons, als dit niet het geval is.
De Here God wil ons alle hulp geven om van ons gezin een gezond gezin te maken.

M. Cohen

BIJ ONS
IN DE GEMEENTE

In EINDHOVEN hebben de dames uit de gemeente een ‚poppenbeurs" gehouden. Een groot aantal poppen werd van een prachtige garderobe voorzien. Elke pop kreeg zijn (haar) eigen hoekje. Er was een Joodse hoek, waar een pop als Israëlische arbeidster te zien was; deze pop werd gekleed door de Eindhovense Joodse Vrouwengroep.

We lazen in De Schakel, dat in de gemeente ALMELO (Geraniumstraat) enkele weken geleden een roomskatholieke geestelijke, namelijk pater Olyslager, is voorgegaan in een zondagmorgendienst. Deze dienst werd aan de vakante gemeente verleend namens de Raad van Kerken. Het gemeenteblad schrijft o.a.: „dat deze dienst een aangelegenheid is geworden waaraan we met blijdschap en dankbaarheid terugdenken". En ook: „Overigens hoede een ieder zich ervoor, om uit het feit, dat in onze dienst een keer een R.K. mede-broeder is voorgegaan, verkeerde gevolgtrekkingen te maken t.a.v. de geestelijke koers, die onze gemeente vaart!!" Dat men overigens wel zeer ‚oekumenisch' denkt in deze gemeente blijkt ook uit het feit, dat de hervormde predikant ds Monteban eveneens een dienst in de baptistenkerk vervulde. Er zijn ook andere nieuwtjes uit Almelo te melden. Zoals: er is een nieuwe verwarming in de kerk. De oude (olie)kachels zijn geschonken aan de gemeente in Genk, België.

In ENSCHEDE houdt men van tijd tot tijd zogenaamde ‚Ponden-avonden'; dat zijn avonden waarop de opbrengsten van akties voor het bouwfonds worden bijeengebracht. De laatste Pondenavond, dezer weken gehouden, bracht maar liefst f 6200,— op + een renteloze lening van f 1500,—.

Zoals reeds eerder in deze rubriek bericht heeft de gemeente te STADSKANAAL bouwplannen voor het Plan Ter Maars. De aktie ‚Door uw grond de zaak gezond' heeft tot nu toe f 22.000,— opgebracht. Een andere bron van inkomsten voor dit deel was het bietenrooien; twee zaterdagmiddagen op het land brachten f 1200,— op.

Ook in MUNTENDAM is er tussen de plaatselijke kerken een hartelijke verhouding. Voor de tweede maal reeds organiseerden de zondagsscholen van de hervormde kerk en van de baptistengemeente een gezamenlijke oogstdankdienst. Deze dienst werd op zondagmorgen 9 november in de hervormde kerk gehouden. Die kerk moest ook wel gebruikt worden, want de baptistenkerk wordt op het ogenblik gerestaureerd.

De gemeente MUSSELKANAAL viert als gemeente het oogst- en dankfeest. In die dienst wordt dan meteen een dankofferkollekte gehouden: die bracht deze keer f 1007,— op. Bovendien wordt er dezer dagen een ‚bazar-kollekte' gehouden; die moet zo'n f 2500,— opbrengen.

De pastoriebouw in 2e EXLOERMOND schiet mooi op. De financiële kant is nog niet helemaal rond. Er is reeds f 30.000 (inklusief leningen) binnen, maar er moet nog een f 20.000 komen.

De gemeente Emmen vierde op 17 oktober het 20-jarige bestaan van de gemeente; ook de oud-voorgangers, ds Plevier en ds Van der Werf, waren hierbij aanwezig. Gememoreerd werd, dat men in 1949 met 27 leden begon; thans telt de gemeente 434 leden (en is, waarschijnlijk, daarmee de grootste baptistengemeente van ons land). Een week later werd een oogstdankdienst gehouden waarbij een 400 kinderen aanwezig waren (plus een 400 ouderen). Na de dienst werden er maar liefst 700 fruitbakjes weggebracht!

De gemeente in NIEUW WEERDINGE maakt zich klaar om de nieuwe voorganger passend te ontvangen; de intrede kan pas plaats hebben in januari want eerst moet de pastorie worden opgeknapt.

In UTRECHT, in ‚Silo' houdt men nu en dan ‚diensten-met-nabespreking'. Begin oktober was er weer zo'n dienst. Deze nabespreking die in een overvolle Tuinzaal werd gehouden, duurde vijf kwartier; dat bleek eigenlijk nog te kort te zijn.

Koffiebar-evangelisatie is ‚in'. Onder leiding van ds G. Liebe van AMSTERDAM-West zal de jeugd van de drie Amsterdamse gemeenten, in overleg met de Vrije Evangelische Gemeente met dit werk binnenkort van start gaan.

Ons berichtje in deze rubriek, dat een chr. gereformeerd hoogleraar van de VU zou voorgaan in de dienst van AMSTERDAM-C., en dat ook in de ‚grote' pers en zelfs vóór de TV aandacht kreeg, is intussen achterhaald door de feiten: ter elfder ure moest prof. Boertien zijn toezegging om — vermoeden we — kerkordelijke redenen ongedaan maken.

Of onze ogen slechter worden òf de eisen die we aan verlichting stellen hoger, in elk geval de verlichting in kerkgebouwen blijkt soms ineens, na jaren eraan gewend te zijn, niet goed meer te zijn. Daarom bracht men ook in de Begijnhofkapel van de gemeente in HAARLEM nieuwe verlichting aan.

Het kerkje Bethel in WORKUM heeft een goede beurt gehad. Vrijwilligers hebben de buitenkant opgeknapt, het ‚oude roestige hek' is vervangen door een keurig muurtje en het portaal is opnieuw geverfd.

Het doopvont in de nieuwe kerk in ZWAGERVEEN is onlangs voor het eerst gebruikt. Een bizonderheid was, dat de eerste dopeling in de nieuwe kerk een kleinzoon was van de (hervormde) broeder die 35 jaar geleden ds G. Visser, toen voorganger in Noordbergum, uitnodigde om in zijn schuur te Zandbulten met evangelisatiewerk te beginnen. Uit deze arbeid ontstond de huidige baptistengemeente.

v. D.

Gemeente van Jezus Christus (2)

Enkele weken geleden namen we het artikel „Gemeente van Jezus Christus" over uit De Boodschapper, gemeenteblad van IJmond. In het novembernummer van dit maandblad verscheen een vervolg op dit artikel. We vonden het zo belangwekkend, dat we ook deze voortzetting onze lezers niet willen onthouden.

— E.R.

We leven in een tijd waar gesloten groepsverbanden worden opengebroken. Er is niet aan te ontkomen. Iemand die fanatiek voor „zijn" groep opkomt, met uitsluiting van andersdenkenden, wordt niet meer begrepen. Zeker niet door de jongeren.

Dat geldt ook voor onze gemeenten. Het zal diepe indruk maken als iemand uit diepe overtuiging toegewijd is aan de gemeente. Als we echter alleen maar oog en oor hebben voor onze kring en de overtuigingen van anderen oppervlakkig aan de kant schuiven, dan hebben we de gordijnen dicht geschoven. Het kan dan nog wel gezellig zijn, — het is maar waar je van houdt — maar

NADER BEZIEN

Oorlog is misdaad

De glans die met de tweede geslaagde maanlanding dezer dagen van het Amerikaans technisch vermogen afstraalt wordt verduisterd door het eveneens nu bekend geworden bericht, dat een tijdje geleden Amerikaanse soldaten ,in koele bloede' de bevolking van een Zuidvietnamees dorp doodde. Uit getuigenissen van ex-soldaten die hierbij betrokken waren wordt steeds duidelijker dat het hier om vreselijke gruwelen gaat.

Bij de beoordeling van deze wandaad moet elk volk ervoor waken niet tot een hypokritisch oordeel te komen. Dergelijke wandaden zijn voorgekomen en zullen voorkomen zolang er oorlogen gevoerd worden. Ook de geschiedenis van ons eigen volk is, wat dat betreft, beslist niet brandschoon.

Het volkenrecht pleegt dergelijke gruweldaden oorlogsmisdaden te noemen. Vanuit ons christelijk geloof tekenen we tegen deze uitdrukking protest aan. Het woord oorlogsmisdaad suggereert namelijk tweeërlei.

In de eerste plaats wordt de indruk gewekt, dat slechts bepaalde oorlogsdaden — namelijk die welke in strijd zijn met de tussen de volkeren overeengekomen regels — als misdaad aangemerkt moeten worden. In de tweede plaats wordt ermee gesuggereerd, dat oorlog te reglementeren is. Wat het eerst genoemde betreft: niet slechts sommige ,uit-de-hand-gelopen' oorlogsverschijnselen zijn misdaden, maar de oorlog zelf is misdaad. Misdaad tegen God, om Wiens schepping en schepselen het gaat,en misdaad tegen de mens. Wat het tweede betreft: hoe naief is toch de mens, wiens spoor door de geschiedenis van bloed rood gekleurd is, dat hij blijft geloven in de mogelijkheid dat strijdende partijen zich zullen houden aan regels en afspraken die aan een konferentietafel, dikwijls na lange onderhandelingen, zijn opgesteld en gemaakt. Oorlog is van een dergelijke demonische ,Eigenmächtigkeit', dat — als de aktuele strategie het vereist — álle regels worden overtreden.
De ware schuldigen aan de in Zuid-Vietnam bedreven wandaden zijn niet de officieren en manschappen waartegen nu gerechtelijke vervolging wordt ingesteld. Schuldig staat óók de christelijke kerk, die in de landen die dermate beinvloed zijn door het evangelie dat men zelfs van christelijke landen placht te spreken, meegewerkt heeft aan de ontwikkeling van opvattingen en filosofieën waarin oorlog niet als misdaad maar — vooral waar het de eigen oorlogen betrof — (indien aan bepaalde voorwaarden was voldaan) als gerechtvaardigd wordt beschouwd.
Intussen gaven de voorpagina's van onze kranten deze week precies weer hoe het er met de mens van vandaag voor staat: Tot beheersing van de ruimte in staat, en tegelijk: niet in staat tot beheersing van eigen agressiviteit en driften.

v. D.

---

voor de buitenwacht hebben we niets meer te betekenen. En onze jonge generatie gaat de deur uit, zij kan niet achter gesloten gordijnen leven.

We zullen als baptistengemeente, laten we even dicht bij huis blijven, bereid moeten zijn verantwoording af te leggen. Dat is ook een vorm van getuigen. Misschien wat minder zelfverzekerd. Wat meer vanzelfsprekend, dat we gemeente in de wereld zijn en niet uitsluitend in besloten kring kunnen leven. Dat betekent zeker dat we onszelf in alle ernst afvragen: „Waarom baptistengemeente?" En ons dan niet beroepen op het feit dat we tot één van de grootste protestantse groeperingen in de wereld behoren. Het is beslist niet onbelangrijk, maar geen overtuigend argument. Dat we in Nederland tot de „gevestigde" kerken behoren was 25 jaar geleden misschien wel van belang, maar het zou nu wel eens tegen ons kunnen getuigen.

Wanneer we zeggen gemeente van gelovigen te (willen) zijn, dan mogen we dat niet terug brengen tot gemeente van bekeerden. We zullen in ieder geval moeten beseffen dat de nieuwtestamentische notie van de bekering is: de afgoden de rug toekeren en de levende God dienen in verwachting van het Rijk van Christus dat komt. Deze dienst nu is het kenmerk van de gemeente van gelovigen. De doop der gelovigen is niet bij uitstek het typerende van een baptistengemeente. Ook andere geloofsgemeenschappen dopen op belijdenis van 't geloof en door onderdompeling. En moeten we hier niet bij aantekenen dat juist deze doop in onze gemeenten te weinig doordacht en doorleefd wordt? Bij de bezinning op ons (baptisten)gemeente zijn, moeten we vooral bedenken dat gemeente geen statisch begrip is. Het is een proces. De bijbel karakteriseert het gemeenteleven door het woord groeien. Deze groei is niet door de statistiek vast te leggen. Het is „naar Christus toegroeien" (Efeze 4 : 15). Deze groei verdraagt de besloten ruimte niet. De uitdrukking *„één Heer, één geloof en één doop"* is verminking van een bijbelwoord. We moeten daarbij laten staan *„één God en Vader van allen, die is boven allen en door allen en in allen".* (Efeze 4 : 5, 6).

De opbouw van het lichaam van Christus, de gemeente, waarin de evangelisten en herders en leraars zo'n belangrijke taak hebben, heeft de éénheid des geloofs als doel. (Efeze 4 : 13). En betekent dat niet de eenheid van de gelovigen?

„De gevangene in de Here" vermaant ons de eenheid des Geestes te bewaren door „elkander in liefde te verdragen" (4 : 2). Deze verdraagzaamheid kan niet ten koste van de waarheid (: 15).

Daarom kunnen we niet zo maar mee in de oecumenische beweging. We kunnen niet met „allerlei wind van leer" meewaaien (: 14). Het alternatief kan echter niet zijn dat we alles en iedereen in de oecumene kraken. Dat is wat steeds weer benauwt als je in aanraking komt met de I.C.C.C. (Internationale Raad van Christelijke Kerken). We zullen er iets anders tegenover moeten stellen. En dat is een enorme opgave. Ik heb de indruk dat we dit nog maar nauwelijks onderkennen.

We hebben deze ruimte nodig om passend nieuwtestamentische gemeente te zijn. Alleen „de maat van de wasdom der volheid van Christus" mogen we hanteren wanneer we, als baptistengemeenten, gemeente naar het Nieuwe Testament willen zijn.

Deze ruimte vinden we weergegeven in Efeze 3 : 17 en 18: Geworteld en gegrond in de liefde, zult gij dan, *samen met alle heiligen,* in staat zijn te vatten, hoe groot de breedte en lengte en hoogte en diepte is en te kennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat, opdat gij vervuld wordt tot alle volheid Gods.

G. van 't Wout

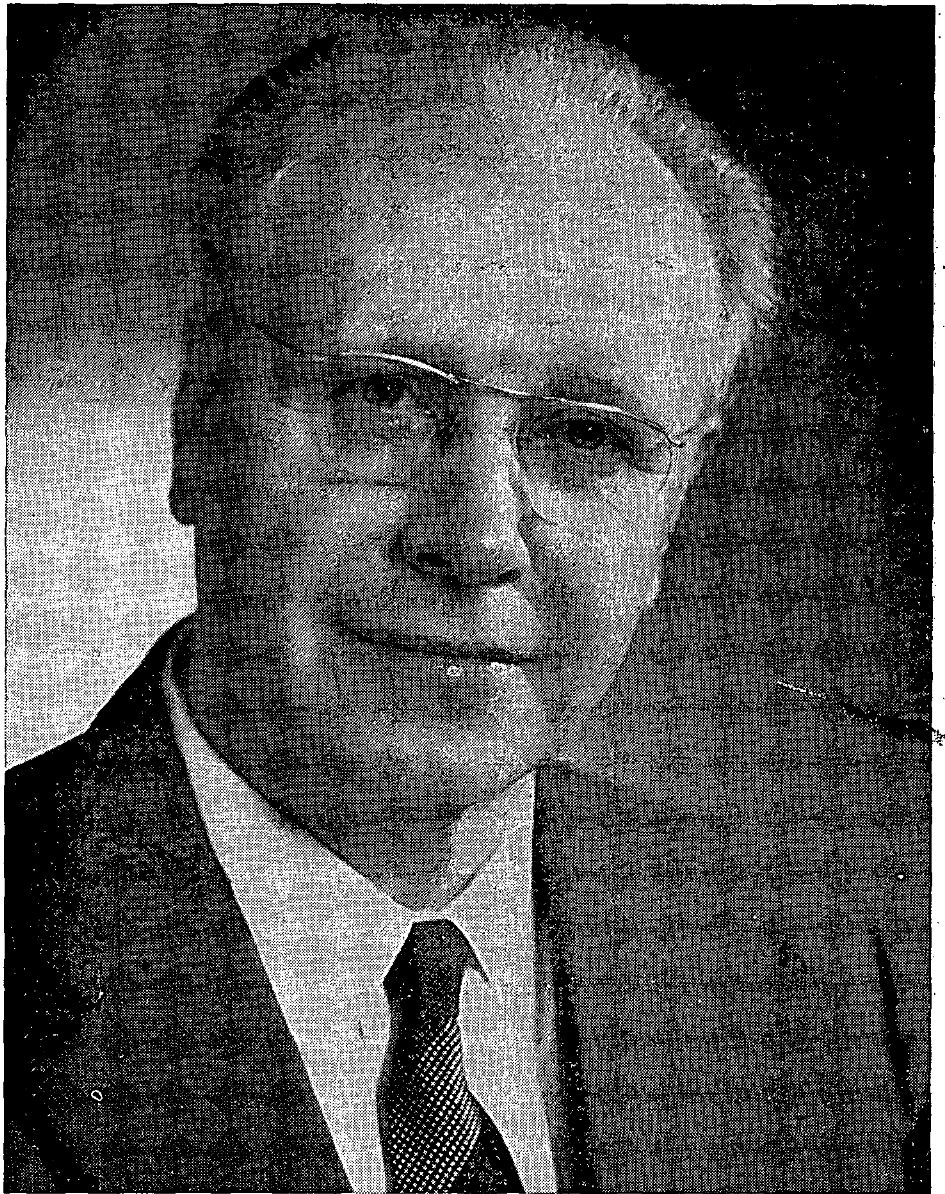
Robert S. Denny - opvolger van Josef Nordenhaug

Zoals reeds eerder werd meegedeeld, is dr. Robert S. Denny benoemd tot opvolger van dr. Josef Nordenhaug als algemene sekretaris van de Baptisten Wereldalliantie.

Was het aanvankelijk de bedoeling, dat dr Denny in juli 1970 na het wereldkongres te Tokio in funktie zou treden, het plotselinge overlijden van dr. Nordenhaug in september j.l. maakte een onmiddellijke indiensttreding noodzakelijk.

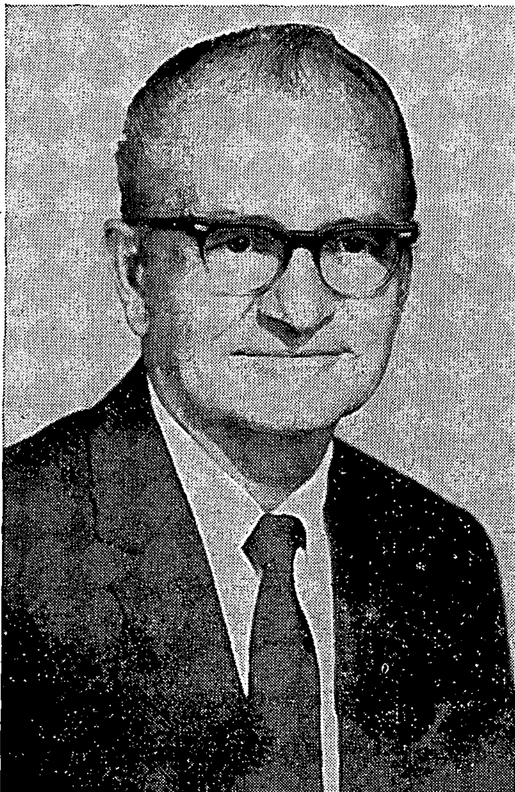
Robert Stanley Denny (55) werd geboren in de staat Kentucky, USA; hij studeerde wets- en handelskennis maar wijdde zich aan de dienst van het evangelie sinds 1939. Na zijn studie aan Georgetown University in Kentucky te hebben voltooid was Robert Denny Baptist Student Director aan de staatsuniversiteit van Louisana (1939-1941); van 1941 tot 1945 trad hij op als 'director of religious activities' aan Baylor University. Vervolgens, van 1945 tot 1956, verbond hij zich aan het werk van de zondagsschoolarbeid van Southern Baptist Convention. In 1956 trad Denny in dienst van de Wereldalliantie voor het jeugdwerk, als toegevoegd-sekretaris.

De nieuwe algemene sekretaris van de BWA, die een eredoktoraat van Georgetown University ontving, is voor de tweede maal gehuwd; zijn eerste echtgenote, Mary Gunn Webb, overleed in 1959. Uit dit huwelijk werden drie kinderen geboren, twee meisjes en een jongen. Dr Denny hertrouwde met Jane Ray Bean.

Dr Josef Nordenhaug — van 1960 tot zijn sterven op 18 september van dit jaar algemene sekretaris van de Baptist World Alliance.

(Cliché The European Baptist)

Dr. Robert S. Denny — de nieuwe algemene sekretaris van de Baptist World Alliance.

Brokstukken

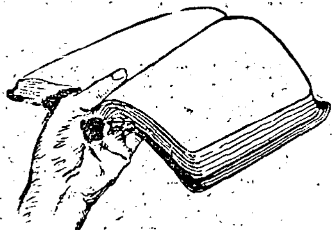
Welke methode „doet" het?

Op het terrein van de evangelisatiearbeid wordt al heel lang gezocht naar methoden die in deze tijd passen en waarvan verwacht kan worden dat ze bij een goed gebruik resultaten opleveren. Er wordt geprobeerd en geëxperimenteerd.

Welke methode „doet" het?
Wij moesten meteen maar zeggen dat er geen enkele methode is die het doet. Het zijn steeds weer de mensen, die het doen moeten. Aan het einde van een groot evangelisatie-congres dat verleden jaar in Singapore gehouden werd riep ds Akira Hatori uit Japan de deelnemers toe: *Wat heeft Jezus Christus nodig? Mensen! Mensen!*

Hoe geweldig misschien de methode ook is die u uitprobeert om het evangelie in deze tijd te brengen, als de toewijding der betrokkenen ontbreekt en de gemeente zich niet werkelijk helemaal in laat schakelen, zal er niets van terecht komen. Geen enkele methode heeft gevolg zonder waarachtige toewijding, liefde, uithoudingsvermogen, gebed en geloof in God die door Zijn Heilige Geest bekrachtigen en leiden wil.

We leven in een tijd van mechanisatie en techniek. We zijn gewoon een groot aantal problemen op technische wijze op te lossen. Het gevaar dreigt dat we dat ook op 't terrein van de evangelisatie en het kerkelijk leven willen gaan doen. We huren een film, of we huren een

Wat zullen we lezen?

zondag	30 november	Mattheus 21 : 1-9	Koninklijke intocht
maandag	1 december	Jesaja 40 : 1-11	Troost, troost mijn volk
dinsdag	2 december	Jesaja 40 : 12-24	Een enig God
woensdag	3 december	Jesaja 40 : 25-31	Die onze kracht vernieuwt
donderdag	4 december	Jesaja 41 : 1-10	Ik ben met u
vrijdag	5 december	Jesaja 41 : 11-20	Sions-verlossing komt
zaterdag	6 december	Jesaja 41 : 21-29	Heil uit onheil

spreker, we geven een goede drukker opdracht folders te drukken, we schakelen desnoods een goed reclame-bureau in om een goed ontwerp voor zo'n folder te maken. We huren acteurs en actrices om via onze massa-media iets aan de man te brengen, en dan wachten we maar af wat er aan publiek komen zal en wa[redacted] van komt.

M[redacted]t eerste bij evangelisatie is nog [redacted] overleg met God, en gebed.

Verwerpen we dan het gebruik van bepaalde methoden? Nee, zeker niet. Wèl het geloof in een bepaalde methode. Ons geloof moet zich richten op God die het doen zal. Ook verwerpen we de zelfwerkzaamheid van de methode. Het zijn de mensen, de door God geroepen gelovigen, die het doen moeten.

Natuurlijk hebben we allen een methode nodig, een weg om te gaan. Maar of onze arbeid zal voldoen aan de verlangens van onze Heer, dat hangt af van onze inzet, ons geloof, onze liefde, die we van God hebben afgebeden.

Als de gemeente haar evangelisatietaak *niet overdraagt* aan enkele commissieleden, maar als ieder lid weet, persoonlijk bij dit alles betrokken te zijn, dan mag verwacht worden, dat haar arbeid vruchten zal afwerpen.

Mag er dan niet een commissie zijn? Ik zou bijna zeggen: vanzelfsprekend moet die er zijn. Maar dan niet om er deze taak aan over te dragen, maar om haar te vragen, leiding te geven, voor te gaan, de weg te wijzen bij deze arbeid.

Wee de commissie die het zelf doen moet. Ze is als een militaire staf die geen leger achter zich heeft. Ze is bij voorbaat al verloren.

Spontaan

Op het hierboven aangeduide congres stond in een der zittingen een oosterse anglicaanse bisschop op, niet om enkele zwaarwichtige, diepzinnig theologische opmerkingen te maken, maar om spontaan te getuigen van zijn Heer. Hij zei: Kan een bisschop het wel in het openbaar zeggen, dat in de 27 jaar dat ik mijn Heiland ken, mijn vreugde iedere dag is toegenomen?

Wat is het ontspannend, bemoedigend, temidden van allerlei zwaar gediskussieer over de moeilijkheden van het gemeente-zijn in deze tijd zo'n positief getuigenis te horen.

Wat we vandaag nodig hebben is leren leven, denken en handelen vanuit de overwinning van Christus.

Laten we in deze voor het christendom zo stormachtige tijd geen jammerende, gedemoraliseerde matrozen zijn op het schip der gemeente, maar vast staan en moed houden en geloven want, „we hebben 's Vaders Zoon aan boord en veilig strand voor 't oog".

Wf.

DRACHTEN

De leden die zich dit jaar hebben losgemaakt van de gemeente Brouwerssingel, en thans gastleden zijn van de gemeente te Haulerwijk, hebben besloten een zelfstandige gemeente te stichten. De institüering zal plaats vinden op zondag 7 december a.s. in een dienst om half vier in Gebouw Irene (Lange West).

IN 1971 OPNIEUW WERELD-EVANGELISATIEKONGRES

Dr Billy Graham heeft meegedeeld, dat het volgende wereldkongres voor evangelisatie in 1971 zal worden gehouden op een nog nader vast te stellen plaats. Een dergelijk congres werd in 1966 in Berlijn gehouden.

Mededelingen

VAN DE LANDELIJKE KAMPCOMMISSIE

U bent er vast al benieuwd naar wanneer onze kampen op De Vinkenhof in 1970 weer zullen plaats vinden.

In de weken van 18 juli t/m 8 augustus worden de A, C en D kampen gehouden, terwijl de B kampen zijn gepland in de weken 18-25 juli en van 1-8 augustus. Het kaderkamp zal plaats vinden in de week van 25 juli-1 augustus.

Verdere gegevens worden vermeld in de kampfolders, die hopelijk begin januari uitkomen.

Onze jongeren, die van plan zijn naar het buitenland te gaan, kunnen we reeds het volgende mededelen.

Er is een reis gepland van 1-8 augustus 1970 en wel naar „Haus Heimatruh", gelegen tussen heuvels en bossen in de nabijheid van Wuppertal.

Daar alles duurder is geworden moest de prijs voor deze reis gesteld worden op f 150,—, inklusief volledige verzorging, reisbelasting en verzekering.

Er dient een slaapzak of dekens en sloop meegenomen te worden.

De route is weer als in dit jaar vanaf Stadskanaal, via Emmen, Almelo, Hengelo, Enschede, grens.

Daar er slechts beperkte ruimte is en we garant moeten staan voor een zeker aantal personen, is *spoedige aanmelding* dringend aan te bevelen.

Opgave voor deze reis te zenden aan mej. G. van Veen, Meidoorn 55 te Emmen, tel. ('s avonds) 05919-11363. Het inschrijfgeld ad f 30,— kan gestort worden op postrekening 81 89 88 van mej. Van Veen voornoemd.

VAN DE ECU

De gemeenten die menen voor 1970 in aanmerking te komen voor subsidie worden verzocht de aanvragen uiterlijk per 8 december a.s. in te dienen. Een eenvoudig briefje aan de sekretaris is voldoende, waarna de aanvraagformulieren worden toegezonden.

Deze formulieren moeten uiterlijk per 15 januari 1970 ingezonden worden om een waarborg van behandeling te kunnen geven.

Zoals bekend moeten de subsidies elk jaar opnieuw worden aangevraagd.

Namens de E.C.U.
Ph. Lindeman Wzn., sekr.
Oberondreef 20,
Utrecht.

LOFZANGEN EN GEBEDEN

Door bijzondere omstandigheden hebben we de beschikking over een aantal zeer luxe bundels in zwart leren band, die NIET verguld zijn op snee.

Deze bundels stellen we tegen een prijs van f 17,50 ter beschikking, zolang de voorraad strekt (normale prijs f 23,— verguld op snee).

Uw bestellingen zien we graag p.o. tegemoet en verblijven,

Administratie
Zangbundel Comm.
Jac. Germeraad
Breitnerstraat 77B,
Rotterdam-2.

ADRESWIJZIGING

Ds R. Reiling woont ingaande 1 december a.s.: Lokhorst 131, Leiderdorp, tel. 01710-44526.

RUSSISCHE BAPTISTEN BEZOCHTEN FINLAND

Voor het eerst na vele jaren heeft een delegatie van de Baptisten in Rusland een officieel bezoek gebracht aan de baptistengemeenten in Finland. Bezoek werd gebracht aan de gemeenten in Turku, Helsinki, Jakobstad en Vasa.
De Russische delegatie bestond uit Alexei Stoyan uit Moskou, leider van het departement buitenland van de Russische Unie; Ivan Gnida, voorganger te Kirovograd en distrikts-opziener van 38 gemeenten in dit gebied; Peter Schatrov, sekretaris van de gemeente te Leningrad, en Walter Mitzekitch uit Moskou, direkteur van de Schriftelijke Bijbelschool van de Unie.
De baptistengemeenten in Finland ontvingen het verzoek een tegenbezoek te brengen.

SEMINARIE IN PORTUGAL

Dezer dagen hebben de Portugese baptisten hun seminarium, dat gevestigd is in het nieuwe gemeentecentrum te Queluz, even buiten Lissabon, geopend met een plechtige bijeenkomst waarin de fakulteit werd geïnstalleerd. Voor de eerste kursus zijn acht studenten ingeschreven. De bijeenkomst werd geleid door de president van de Portugese Unie, Pastor Daniel E. F. Machado van Coimbra. Docenten aan het seminarium zijn: Lester C. Bell, rector; Manuel Alexandre, conrector; Grayson C. Tennison; Joao Antonio Marques en Dâmaso Lopes da Silva. Bell en Tennison zijn zendeling van Southern Baptist Convention; Da Silva, Marques en Alexandre zijn Portugese voorgangers.
Met dit nieuwe seminarium is het aantal baptistenseminaria in Europa op 16 gekomen. Aan deze theologische scholen studeren totaal 200 a.s. voorgangers.

BAPTISTEN OM GELD GEVRAAGD VOOR HERSTELLINGSWERKZAAMHEDEN

Black United Front, een militante groep in Washington, D.C., USA heeft Washington's National Baptist Memorial Church om een bedrag van $ 250.000 gevraagd voor de herstellingswerkzaamheden in wijken waar relletjes hebben gewoed. Leiders van het Front kregen op hun verzoek de gelegenheid om tijdens een gewone ochtenddienst van de Memorial-Baptistengemeente hun vraag toe te lichten. De voorganger van de gemeente, R. Stuart Grizzard, zegde toe, dat het verzoek nader zou worden onderzocht.
Black United Front heeft geen verbinding met National Economic Development Conference van James Forman. Zoals bekend heeft Jack Forman eerder dit jaar het Black Manifesto uitgegeven, waarin van de verschillende godsdienstige groeperingen in Amerika 500 miljoen dollar wordt geëist voor herstellingswerkzaamheden.

Jongeman 19 jaar, Chr. Ger., erg muzikaal, wil graag corresponderen met jongen of meisje. Brieven onder nr. 149 van dit blad.

Wij willen allen hartelijk danken voor de vele felicitaties, bloemen en cadeaus die wij mochten ontvangen bij ons 40-jarig huwelijksfeest.

A. Koerts
A. Koerts-v. d. Veen

Bedumerweg 97a, Groningen.

Op D.V. 6 december 1969 hopen onze lieve ouders, opa en oma

A. HULZEBOS en
W. HULZEBOS-EBERHARD

de dag te herdenken dat zij 40 jaar geleden getrouwd zijn.
Dat de Here hen nog lang voor elkaar en voor ons wil sparen is de wens van hun dankbare kinderen en kleinkinderen.
Westerweg 125, Alkmaar.

De God van alle leven vertrouwde ons een dochter toe

TANJA JANSJE

Herbert Syré
Elly Syré-Vis

Johannesburg, Z. Afrika
20 november 1969.

Het heeft God behaagd tot Zich te halen onze lieve vader en opa

CORNELIS PLEYSIER

op de leeftijd van 59 jaar, sinds juni 1969 weduwnaar van G. F. Pleysier-Beekhuis.

„Want gelijk het lijden van Christus overvloedig over ons komt zo valt ons door Christus ook overvloedig vertroosting ten deel".
2 Cor. 1 : 5.

Delfzijl, 23 november 1969
Koningin Julianalaan 4.

Ten Boer:
T. A. Drenth-Pleysier
J. Drenth
Maassluis:
J. Pleysier
H. C. Pleysier-Hulstede
Leeuwarden:
J. M. K. Pleysier
en kleinkinderen.

De begrafenis heeft inmiddels plaats gevonden.

Corr.adres: Groene Zoom 44, Ten Boer.

DE CHRISTEN

5 december 1969
84e jaargang — 49

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds M. Cohen, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga en ds H. van der Werf — Alle kopij te zenden aan de eindredakteur: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00. — **Administratie:** ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 85 - 42 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 17,— per jaar (*f* 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 22,— per jaar.

Weekblad van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland

Leven in verwachting

Indien ik geschreven had: in blijde verwachting, zouden negen van de tien onmiddellijk het beeld van een statig schrijdende vrouw voor de geest hebben gehad en wie weet zouden enige heren, haar passerend, haar eerbiedig gegroet hebben vanwege de verwondering over het zijnde en komende. Er gaat iets groots voorbij als de toekomst in aantocht is.

Iemand heeft mij eens als zwaarmoedig gekenschetst en ik ga over dat oordeel niet twisten. Maar wie kan lichtvoetig blijven als hij niet alleen zichzelf heeft, maar ook een oog en oor heeft voor het leed, dat door de wereld trekt. Het lijkt mij altijd oppervlakkig en ook volkomen ontoereikend als sommigen beweren dat men daar niet te zwaar aan moet tillen. Ik vrees dat zij, die zo spreken, er helemaal niet aan tillen en een vlinderachtig leven leiden. Maar dat kan alleen als het warm weer is; als het niet regent en niet stormt.
Leest u ook graag de woorden van de profeten, die van de heilstijd zingen? Achter die woorden ligt een duidelijke kijk op de verschrikkelijke en schrikbarende werkelijkheid. Maar ze zonken niet weg in het moeras der ellende. Ze zagen licht aan de kim der geschiedenis omdat God aan hun hart een heerlijke hoop gegeven had: Zie, de Here zal komen met kracht en zijn arm zal heerschappij oefenen. Dan zal de wolf bij het schaap verkeren. Er zal geen verscheurder meer zijn en geen verscheurd worden.

Tot een der indrukwekkendste gedeelten uit Paulus' brieven behoort het lied van de hoop, dat hij voor de christenen van Rome zong. Heel de schepping lijdt, maar heel de schepping zal verlost worden. Voor deze ziener zal er een eindkomen aan het zinloze worden en verworden. Het gaat naar een onbeschrijflijke vernieuwing van al wat is. Kan hij dat bewijzen? Ja, want wij leven immers al in die vernieuwing. Wij zijn wedergeboren. En dat zijn dan bij hem geen loze kreten, maar feiten, werkelijkheden. Diep in ons hart heeft God een lied laten zinken en midden in de verwoestingen wordt dat lied gehoord. Hoe vaak hier de dag voor de duisternis zwicht, 't zal nimmermeer nacht voor ons wezen.
Omdat God vóór ons is. Proef dat woord, leg het voor u op tafel en bezie het. Zie het in Betlehem en vandaar door dat land tot op de heuvel daarginds. Achter die heuvel met dat onvergankelijk kruis ligt een tuin en in die tuin een gebruikt graf dat openstaat als een deur der hope. Wij leven in verwachting. In blijde verwachting, omdat God de dood niet duldt. God staat aan onze kant. Men mag de hoed afnemen voor de gelovige, want hij wandelt met het leven van morgen door de tijd. In zijn rijk gaat de zon nooit meer onder. Want Jezus stierf voor hem. En leeft voor hem. En heeft het vaste voornemen terug te keren naar de aarde, die hij kent als een plaats van misverstanden, wanbegrip, twist, ziekzijn naar lichaam en geest en sterven, soms reeds voor de dood. Paulus zag de verlossing. Johannes schouwde als Petrus een hemel en aarde, waarvan wij nauwelijks kunnen dromen.
Ik kan mij voorstellen dat een aanstaande moeder dromend door de dagen gaat en dat haar ogen zien wat wij niet zien. Er zal iets groots gebeuren. Zo moesten wij toch wel door de wereld gaan vanwege de komende morgen.
Kan iemand precies zeggen wanneer dat zal zijn en hoe die nieuwe wereld er uit ziet? Verzamel al de beloften, die zieners van God ontvingen daaromtrent. Laat dan uw geest de vrije loop en laat hem die brokstukken voortdurend proberen samen te leggen. Al doende, en u zult er een levenlang mee bezig zijn, breidt de glorie van de nieuwe eeuw zich uit over uw wezen en u gaat vanzelf Habakuk citeren:

De Here is mijn kracht. Hij maakt
mijn voeten als der hinden,
Hij doet mij treden op mijn hoogten.

En dadelijk daarop:

Toen werd onze mond vervuld met lachen,
onze tong met gejuich!

Huizinga.

zand en zaad

Over de Saint en zijn halo moest ik even denken. Als u een televisietoestel heeft weet u waarover ik het heb. Dat is die machtige man; iemand, die bang is voor niemand. Die altijd heelhuids uit de ingewikkeldste vechtpartijen vandaan komt. Meer moet u van mij niet vragen, want wie kan al die onzin onthouden. Hij is echt geen Saint, d.w.z. een heilige, al verschijnt hij wel met een halo boven z'n hoofd. Dat is zo'n rookkringetje. Eigenlijk is het de lichtkring om zon of maan. Rooms-katholieke plaatjes van heiligen hebben ook zo'n cirkel. Dan weet je maar met wie je te maken hebt. Het zou te ver voeren u hier over die heiligen en hun verering wat over te schrijven. Protestanten hebben daar zo geen kijk op en raadplegen dan boeken. 't Is begonnen met de verering van martelaren en daar kun je inkomen. Wij noemen de namen van hen, die hun belijdenis met lijden bezegeld hebben, ook altijd met enige eerbied. Maar zoals dat onder mensen gaat, van 't een komt 't ander en zo is het ook in de geschiedenis van de kerk gegaan: de martelaren werden zalig verklaard, soms ook wel al waren ze geen martelaren maar meer uitstekende christenen en vandaar was het maar een stap naar de heiligverklaring. In de meergenoemde kerk zijn daarvoor lange procedures. Het gaat niet zo maar. Kennelijk is het in vroeger dagen wel eens zo gegaan en kortgeleden verscheen er in de dagbladen het bericht dat men allerlei heiligen opgeheven had omdat ze nooit hadden geleefd. Dat gaf zo'n dreun in de porseleinwinkel van het toch al zwaar op de proef gestelde geloofsleven van vele rooms-katholieken dat men later berichtte dat die het willen toch wel konden doorgaan met de verering van hen, die niet hadden bestaan. Dit is allemaal zo moeilijk te volgen dat je aan jezelf twijfelt of je het wel goed gelezen hebt.

Misschien menen sommigen dat ik de spot drijf met mensen. Dat is niet zo. Je kunt alleen maar zoiets als medelijden voelen met hen, die via dwaalsporen in het niemandsland belanden. Zojuist had ik nog een telefonisch gesprek met iemand der onzen, die op een interkerkelijke bijeenkomst met de daar aanwezigen over de ‚sakramenten' sprak. Op één dame na, er waren een stuk of tien aanwezigen, waaronder r.k., ned. herv. en doopsgezinden, was er niemand, die nog iets in de kinderdoop zag en die ene dame kon alleen maar zeggen dat ze blij was dat er met haar een kerkelijke handeling had plaatsgevonden. We staan wel aan de vooravond van ineenstortingen. Het instorten is al begonnen en je vraagt je alleen nog af of er überhaupt nog iets zal staan als de storm over is.

Het is een zaak van grote ernst om dieper door te dringen in de geest der Schriften. De Schriften zelf worden aangevallen, maar daarover hoeven wij geen zorg te hebben. Niet omdat ze vele eeuwen overleefd hebben, maar omdat de innerlijke kracht zo groot is dat geen slijtageslag dat Woord zal overwinnen. Ik bedoel met dat Woord niet de grote verzameling letters, maar de waarheid, de weg en het leven dat achter die letters schuilgaat en dat nu eenmaal in het schip der letters onze havens is binnengevaren.

Wij zijn God dankbaar voor de bijbel. Het is onze opdracht dwars door die letters heen te breken, zoals men een albasten kruik breekt om de zalf te ontvangen. Het is onze blijde taak scherp te luisteren naar wat de woorden fluisteren. Want de Geest maakt levend en ontdooit het woord.

Die Schriften zullen ons voor afwijkingen bewaren. Wij zullen een fijn gevoel ontwikkelen voor wat eerbaar is. Het zal ons denken zo doordringen dat we zonder meer tot een juiste beoordeling komen. Misschien zullen we dan niet een of andere tekst kunnen citeren, maar we zullen wel kunnen handelen naar de geest van het woord. Het zal geen wettisch handelen worden, geen kundig manipuleren, maar een wandelen achter de goede Herder, wiens stem we verstonden. Wij zullen de moed blijven houden de Schriften in ieders hand te leggen, wetend dat wie voortdurend omgaat met dat woord overwonnen zal worden door de geest van dat woord. Zo wassen de werkelijke heiligen op. De met Gods Geest doordrenkten zullen, misschien wel struikelend van tijd tot tijd, toch de rechte weg vinden in de chaotische toestanden als waarin het hele leven van heden verkeert. Huizinga.

Een ander evangelie...

In de jaren 1870 werd een „Nieuw Evangelie" gepredikt. Het Wachttoren-Evangelie verscheen. Het kwam om het „goede" nieuws te proklameren. Het nieuws dat Jezus was teruggekeerd op de aarde. De stichter van deze nieuwe beweging, Russell kwam met een ‚ander evangelie'. Aangezien dit evangelie niet beschikte over een vertikale, van God afkomstige werfkracht, werd het een noodzaak gebruik te maken van puur-menselijke werfkracht; een kracht, gebaseerd op slimheid en menselijke overwegingen. Russell ontweek problemen door het aanvaarden van een pseudo-orthodoxe manier van bijbelstudie.

Hij probeerde uit de Schrift allerlei verklaringen op te sporen, om ze dan te plaatsen tegenover de waarheden die algemeen door christenen werden beleden. Hierbij schonk hij geen aandacht aan het overige uit Gods Woord. Voorbijgaande aan het verband nam hij totaal willekeurig allerlei Schriftgedeelten bij elkaar en kwam met een „ander evangelie" dat niet het Evangelie van Jezus bleek te zijn. Terwijl hij zo het Evangelie verdraaide en vervormde werd het woord van Paulus uit 1 Timotheus 4 : 1, 2 van toepassing.

De volgelingen van Russell kregen te horen, dat in het jaar 1914 het einde van de wereld zou zijn en dat de gelovigen van het Wachttorengenootschap ten hemel zouden varen. Het jaar 1914 kwam en ging en niets gebeurde. Verwarring binnen de gelederen van de Jehova Getuigen was het gevolg. Toen het voorspelde uitbleef, verzonnen zij de leer van „het einde van de tijd der heidenen". Deze in Lucas 21 : 24 genoemde gebeurtenis was dan van toepassing op het jaar 1914. Hierbij werd gemakshalve voorbij gegaan aan het feit dat in het verband van deze genoemde woorden veel méér gezegd wordt. „Want er zal grote nood zijn over het land en toorn over dit volk, en zij zullen vallen door de scherpte des zwaards en als gevangenen weggevoerd worden onder alle heidenen, en Jeruzalem zal door de heidenen vertrapt worden, totdat de tijden der heidenen zullen vervuld zijn". Dit gedeelte handelt over het joodse volk en de stad Jeruzalem.

Na Russell kwam rechter Rutherford, een zeer slimme baas. In plaats van Russells voorspellingen van het einde der wereld totaal te verwerpen, probeerde hij een en ander te gebruiken om met een nieuw Wachttorenevangelie te komen. Hij probeerde de uitleggingen van Russell te verbeteren en zei, dat het jaar 1914 het „begin van de tijd van het einde" was. Armageddon zou dan het definitieve einde inluiden. De tussentijd zou dan de glorietijd zijn voor het Wachttorenevangelie. Zo wijkt hij af van wat Russell leerde.

Rutherford verklaarde: „Christus keerde onzichtbaar terug in het jaar 1914 en kwam daarbij tot zijn tempel (Mal. 3 : 1) in 1918 om èn het Christendom èn de volgelingen van Russell te oordelen". Het christendom was de „het grote Babylon". Zij die toch de leer van Russell bleven aanhangen werden ook geoordeeld en gebrandmerkt als „de slechte dienaren etc."

Zo werden allen die de uitspraken van het Wachttorengenootschap niet wilden aanvaarden onder de vloek geplaatst.

Aan rustige wateren

Zie, Ik sta aan de deur

Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop — Op. 3 : 20a.

Adventstijd is de tijd waarin de Heer voor de deur staat. Hij klopt en wil binnen gelaten worden.

Voor de bekende tekst die hierbij geplaatst is bestaan twee uitleggingen.

De eerste is de zogenaamde eschatologische: de Heer staat voor de deur der geschiedenis, voor de deur van onze tijd. Daarbij kan gedacht worden aan een woord van de Heer Zelf: Zo moet ook gij weten, dat het nabij is, voor de deur (Mat. 24, 33); en ook aan een woord van Jakobus: Zie, de Rechter staat voor de deur (Jac. 5, 9).

Wie goed luistert hoort de Heer kloppen. Hij komt weliswaar plotseling, op een dag en uur bij niemand bekend; maar toch weten zij die Zijn verschijning hebben liefgehad, dat Zijn komst nabij is. Zij horen Hem kloppen op de deur van de tijd.

Ja, horen wij Hem kloppen? Soms zijn we zo druk bezig met de dingen van hier en nu, maken we zelf zoveel rumoer, dat we het kloppen van onze Heer niet opmerken. We kunnen zo druk zijn, zelfs met onze godsdienstige disputen — over de tekenen der tijden bijvoorbeeld — dat de klop op de deur ons volkomen ontgaat.

Daarom de vraag: horen we Hem kloppen? Zijn we bereid voor de Dag die aanstaande is?

De tweede uitleg is de piëtistische: de Heer staat voor de deur van ons hart, van ons leven. Hij wil in ons leven komen om er woning te maken. Blijkens de gegevens uit Openbaring 3 kan men christelijk zijn terwijl Christus buiten de deur staat. Omdat men Hem niet nodig heeft, omdat men het ongewenst vindt dat Zijn oog ziet en opmerkt. Staat Hij zo buiten ons christelijke leven?

Hij klopt. Hoewel Hij door gesloten deuren heen kan komen klopt Hij, vraagt Hij om binnen gelaten te worden. Zo is onze Heer. Lankmoedig en geduldig. Hij overweldigt niet, Hij forceert geen deuren. Horen we Hem?

Wie Hem hoort kloppen geve er acht op.

Wie hem hoort kloppen op de dunne wanden van onze tijd bereide zich voor op de Dag waarop Hij intocht doet.

Wie Hem hoort kloppen op de deur van Zijn leven moet Hem binnen laten en Hem aan zijn tafel nodigen.

Hij wil aan onze tafel zitten. Ons brood delen.

Straks zullen wij aan Zijn tafel zitten. Een feestelijke tafel. De maaltijd die Hij ons aanbiedt is overvloedig; de dis die Hij ons bereidt is een bruiloftsmaal. De bruiloft van het Lam.

Zie, Hij staat aan de deur en klopt. Geven we er acht op?

— v. D.

Zij die gehoorzaam volgden werden de „getrouwe en wijze dienaren etc." genoemd. In 1926 werden „de getrouwen" tot „een nieuwe natie" bevorderd, om dan te worden tot „Gods organisatie". Hierop volgde dan weer de verklaring dat ze behoorden tot „het geestelijk Israël". Dit alles werkt wel een beetje verwarrend. U behoeft echter niet bezorgd te zijn. Het was ook wel wat verwarrend voor de Jehova Getuigen zelf. Zij echter moesten deze zaak aanvaarden, of anders .....

Het Evangelie van Jezus Christus is 2000 jaar hetzelfde gebleven; het Wachttorenevangelie werd herhaaldelijk en voortdurend veranderd. In 1884 begon dit Russell-evangelie te ontstaan, op schrift gesteld en gedrukt. Zes dikke boeken, geschreven door Russell. De naam hiervan was: Schriftstudies.

Rechter Rutherford, de nieuwe president van het Wachttorengenootschap, verwierp deze boeken. Nieuwe boeken door Rutherford zelf geschreven kwamen er voor in de plaats. Zij bevatten een nieuw, nieuw evangelie .....

Toen Rutherford in 1942 stierf kwamen er nieuwe boeken die geschreven werden door „het Genootschap". De boeken van Rutherford werden vervangen door een nog nieuwer Wachttorenevangelie. Zo hebben in drie achtereenvolgende generaties de volgelingen van het Wachttorengenootschap moeten leven onder drie volkomen veranderingen! Dit is een vloek. Paulus schrijft: „Er zijn echter sommigen, die u in verwarring brengen en het evangelie van Christus willen verdraaien. Maar ook al zouden wij, of een engel uit de hemel, een evangelie verkondigen, afwijkend van hetgeen wij u verkondigd hebben, die zij vervloekt! Gelijk wij vroeger reeds gezegd hebben, zeg ik thans nog eens: indien iemand u een evangelie predikt, afwijkend van hetgeen gij ontvangen hebt, die zij vervloekt! Tracht ik thans mensen te winnen, of God? Of zoek ik mensen te behagen? Indien ik nog mensen trachtte te behagen, zou ik geen dienstknecht van Christus zijn". Galaten 1 : 7-10.

Niemand, die èn de Schrift èn „het evangelie" van het Wachttorengenootschap werkelijk kent, zal ooit kunnen verklaren dat de Jehove Getuigen het evangelie van de Heer Jezus Christus prediken.

Alleen al in Nederland wonen duizenden Jehova Getuigen.

Wij hebben een blij en verlossend evangelie voor hen. Het Evangelie van onze Heer. Het Evangelie van het eeuwige leven.

Wanneer een Jehova Getuige bij u aan de deur komt moet u in hem iemand zien die in nood is. Vraag hem eens of hij gelooft dat òòk hij en niet alleen 144.000 uitverkorenen het eeuwige leven kunnen ontvangen. Aarzelend zal hij „neen" zeggen .....

Nodig hem binnen en ga onmiddellijk vriendelijk en beslist op uw doel af. Begin, voordat hij zijn systeem van bijbelteksten op u kan afvuren.

Leg hem, met behulp van Romeinen 3 : 23, uit dat ieder mens gezondigd heeft en rebelleerde tegen God. Daarom hebben we vergeving nodig. Daarom hebben we een Heiland, een Redder nodig. Citeer dan dat geweldige bijbelwoord uit Romeinen 6 : 23: „Want het loon, dat de zonde geeft, is de dood, maar de genade, die God schenkt, IS HET EEUWIGE LEVEN IN CHRISTUS JEZUS, ONZE HERE".

Lees hem voor de beloften van God dat een ieder het eeuwig leven ontvangt door het geloof in Jezus Christus. (Johannes 5 : 24; 3 : 16; 6 : 40a; 3 : 26; 1 Joh. 5 : 12). Het is ontzettend belangrijk dat hij zich bewust wordt van het heerlijke feit dat òòk hij het eeuwige leven kan ontvangen; en dat zijn uiteindelijk thuis de hemel is.

Moge onze God en Heiland Jezus Christus ons bewogenheid geven voor deze dwalende mensen.

M. Cohen

Naschrift:

Indien het u mogelijk is met deze getuigen verder de leer van het Wachttorengenootschap in het licht van de bijbel te plaatsen, gebruik dan de volgende boeken:

„De Jehova Getuigen en de bijbel" door ds H. J. Spier;
„Verleidende geesten" door ds. A. B. W. M. Kok;
„De Jehova Getuigen" door Johannes de Heer;
„Dertig jaar een slaaf van het Wachttorengenootschap" door W. J. Schnell;
„Herder zonder erbarmen" door Josy Doyon;
„Another Gospel" door Ray W. Johnson.

BAPTISTEN IN PORTUGAL

Tot president van de 2000 leden tellende Unie van Baptisten in Portugal is herkozen Pastor Machado, voorganger van de baptistengemeente te Coimbra. Twee nieuwe gemeenten werden in de Unie opgenomen, waardoor het aantal aangesloten gemeenten thans 36 bedraagt. Verleden jaar werden 111 personen gedoopt; het jaar daarvoor 271.

Persoonlijk kontakt: de beste evangelisatiemethode

door Theo Sommerkamp — direkteur European Baptist Press Service

Evangelisatiecampagnes hebben hun tijd en plaats op de agenda van de gemeente, maar de dagelijkse kontakten die de gemeenteleden hebben blijken toch altijd nog de beste middelen voor de gemeente te zijn, om van Christus te getuigen.
Dit is de indruk die men over houdt na een bezoek aan een aantal gemeenten in Zweden en Noorwegen gedurende het Skandinavische Evangelisatiejaar. In Zweden werden de campagnes beëindigd in oktober en november; in Noorwegen werd het eerste deel van de aktie gehouden in de herfst van dit jaar en het tweede deel van de campagne zal in het voorjaar van 1970 plaatsvinden.

Enkele jonge voorgangers zijn van mening, dat de campagnes te veel nadruk kregen. Zij zijn van mening, dat de campagnes niet meer resultaat hebben dan de gewone gemeentelijke aktiviteiten. Dat betekent niet, dat deze voorgangers een beter alternatief hebben. Ook zij geloven in de noodzaak van evangelisatie, maar zij hebben ten aanzien van de traditionele methoden zo hun vragen. Eén van hen was erg teleurgesteld omdat de plaatselijke aktie zeer weinig buitenkerkelijk publiek had aangetrokken.

„In Zweden noemen we alleen die mensen ‚christenen' die aktief aan het kerkelijk leven deelnemen", vertelde Sven Svenson — eindredakteur van Veckoposten, het weekblad van de Zweedse baptisten. Een soortgelijke opmerking: „Het is in Skandinavië heel gewoon om géén christen te zijn en om niét naar de kerk te gaan".

Een aantal leden van de baptistengemeenten is, althans formeel, ook lid van de Lutherse staatskerk, hoewel zij al hun krachten geven aan het werk van de baptistengemeente. Tot voor 15 jaar was het namelijk erg moeilijk om je naam uit de boeken van de officiële kerk in Zweden te laten schrappen; aldus verklaarde een van de voorgangers dit ‚dubbele lidmaatschap'.

Het gemiddelde kerkbezoek ligt in de buurt van de 6%, volgens vele rapporten. Toch maakt de gevestigde kerk er aanspraak op, dat tenminste 90% van de bevolking in Zweden, Finland, Noorwegen en Denemarken Luthers is. Yngve Adolfsson, voorganger van de 434 leden tellende baptistengemeente te Oerebro, Zweden, verklaarde dat de propaganda tegen het christendom een van de moeilijkste dingen is waarmee de gemeenten vandaag de dag gekonfronteerd worden. Deze propaganda heeft soms verbazingwekkende gevolgen. Adolfsson vertelde van een kind van 7, 8 dat een ‚zomer-bijbelklas' bezocht en de vraag stelde: „Jezus, Jezus? Wie is die Jezus waar jullie over spreken? Ik heb nog nooit van hem gehoord".

Het kommentaar van Ingemar Fredén, voorganger van de 233 leden tellende gemeente in Karskoga, Zweden, luidde: „Misschien hebben we het té goed in Zweden; de mensen zijn niet geïnteresseerd in geestelijke dingen". Zweden staat bekend voor het hoge peil dat het als welvaartsstaat heeft bereikt. Wat kunnen de kerken, in het bizonder de vrije gemeenten zoals de baptistengemeenten, de mensen, die aan niets gebrek hebben, nog aanbieden?

Het antwoord op die vraag werd gegeven door een jonge Zweedse vrouw die deel uitmaakt van een interkerkelijk team dat evangeliserend werkt op scholen in Noord-Zweden. Deze vrouw is zelf een echte Zweedse, Lutherse van geboorte, tot welke kerk ze nog behoort, en van beroep lerares in de scheikunde. Zij zegt: „Jongemensen hebben alles en toch zijn ze ontevreden. Zij missen iets en zijn op zoek naar hetgeen ze missen. De welvaartsstaat kan het hen niet geven want wat zij zoeken is geestelijk. De jongemensen zien te weinig verschil tussen gelovigen en ongelovigen. Iedereen, christen en niet-christen, streeft naar de dingen van het ‚goede leven'; de jongeren die Christus hebben beleden laten hun overtuiging niet blijken als er in de klas over verschillende kwesties gesproken wordt. De niet-gelovige jeugd daarentegen houdt zijn mond niet en zegt gewoon wat zij ervan denkt. De christenen moeten alle geledingen van de samenleving infiltreren teneinde daar hun getuigenis kenbaar te maken".

Deze opmerking voert de zaak waar het om gaat, de evangelisatie, regelrecht terug naar de taak die de gemeenten elke dag en elke week opnieuw hebben en die uitgevoerd moet worden door de gemeenteleden, die elk voor zich, als werknemers, als ouders, als studenten of als leden van een klub of vereniging, een plaats hebben in de verschillende lagen van de samenleving.

„De belangrijkste stoot die we aan onze gemeentelijke evangelisatie-arbeid kunnen geven is via de bijbelstudie-groepen", is de mening van Gunnar Kjellander, voorganger van de 111 leden tellende gemeente in Hälsingborg, in het Zuiden van Zweden. De baptistengemeente in het nabij gelegen Malmö, de derde grote stad van Zweden, heeft verschillende bijbelklassen, ook voor volwassenen. De gemeente in Hälsingborg hield geen speciale aktie. De gemeente in Malmö nodigde pastor K. Kyro-Rasmussen van de Köbner Baptistengemeente te Kopenhagen uit om een spreekbeurt te vervullen; Kyro-Rasmussen ging ook voor in een andere baptistengemeente in Zuid-Zweden. Kopenhagen ligt slechts een 30 km overzee van Zweden.

Valter Mattsson, voorganger van de 359 leden tellende Linnéa-baptistengemeente in de tweede grote stad van Zweden, Gothenburg, toonde me waar de gemeente in de verschillende wijken zondagsscholen heeft. De gemeente is gevestigd in de binnenstad maar bezit meerdere kleine gebouwtjes in de voorsteden. Pastor Mattsson experimenteert op het ogenblik met een handenarbeidklub. Deze klub komt één avond per week bijeen in een van die wijkgebouwtjes. Mattsson won de zes, zeven leden van deze klub, volwassenen, door telefoongesprekken met de ouders van de zondagsschoolkinderen. Het is typisch voor Skandinavië, dat een groot deel van de kinderen die de zondagsscholen van de baptistengemeenten bezoeken uit onkerkelijke, in elk geval uit niet-baptistengezinnen komt. Dit geeft een goede mogelijkheid om kontakt te krijgen met de ouders van deze kinderen. Een avond van de handenarbeidklub viel juist kort nadat de Zweedse televisie een programma wijdde aan het sterven. Op de handenarbeidklub ging het gesprek toen óók over dit onderwerp. Deze gelegenheid greep pastor Mattsson aan om op ongedwongen wijze over de christelijke opvattingen over de dood te spreken.

Gezinsdiensten en ouderavonden zijn dikwijls echte hoogtepunten in vele baptistengemeenten in Zweden. Pastor Fredén van Karlskoga gebruikt deze ouderavonden vaak om uit te leggen wie en wat baptisten zijn; dit is wel noodzakelijk in een samenleving die beheerst wordt door de gevestigde Lutherse kerk. De films van Billy Graham, ‚The Restless Ones' en ‚The Heart is a Rebel' werden gebruikt in de gemeenten te Porsgrunn en Sandefjord, Noorwegen. De voorganger van Porsgrunn, Per Midteide, ontdekte dat het uitdelen van gedrukte invitaties op straat, een half uur vóór de bijeenkomst, een zeer effektieve manier is. De jeugd zorgde voor het uitdelen van de uitnodigingen. Deze films trokken het grootste aantal onkerkelijken naar de kerk. Het huis-aan-huis verspreiden van uitnodigingen — een zuiver onpersoonlijk werk — gaf geen enkel zichtbaar gevolg. Ofschoon de gemeente in Porsgrunn een campagne

NADER BEZIEN

Rijkssubsidie

Een Tweede Kamer kommissie heeft onlangs een zogenaamde 'hearing' gehouden waarin afgevaardigden van de kerk vragen konden stellen en hun mening konden zeggen over het rapport van de staatskommissie Van Walsum en het tegenvoorstel van minister Witteveen. Ter herinnering: de staatskommissie Van Walsum stelt voor de Nederlandse kerken jaarlijks een subsidie toe te kennen van totaal 50 miljoen gulden; minister Witteveen wijst dit voorstel af en stelt voor de huidige financiële overeenkomsten tussen de staat en enkele kerken in één keer af te kopen met een bedrag van 60 miljoen.

Het Vrije Volk, over deze 'hearing' schrijvend, stelt vast dat de kerken klaarblijkelijk wel uit de staatsruif willen eten en merkt op, dat de kerk arm behoort te zijn. In het weekblad Hervormd Nederland van 29 november gaat L.H.R(uitenberg) op deze opmerking van Het Vrije Volk in en schrijft: „Ja, als je per se de kerk wil vormen naar het beeld dat men zelf van de ideale kerk heeft. Maar dan kom je in de buurt van de 19e eeuwse romantische opvatting, die vond, dat een kunstenaar een arme sloeber moest zijn, omdat anders zijn kunst niet echt was".

Het komt ons voor, dat zowel Het Vrije Volk als Ruitenberg er naast zitten.

Als Het Vrije Volk zegt, dat de kerk arm moet zijn dan is dat een romantisering van de armoede. Waarom zou een kerkgebouw — hoe ze in de toekomst ook genoemd en gebouwd zullen worden — er haveloos en armoedig moeten uitzien? Waarom zouden allerlei misschien veel geld kostende aktiviteiten niet verricht mogen worden omdat de middelen ervoor niet toereikend zijn? Waarom zouden zij die van het evangelie leven — om een uitdrukking van Paulus te gebruiken — persé aan de rand van het bestaansminimum moeten leven?

Het is een drogreden te menen dat dáárdoor de boodschap van het evangelie geloofwaardiger wordt.

De opvatting van ds Ruitenberg, dat er geen enkele reden is de kerken „uit te sluiten van de normale subsidieregeling, die de functie van ook het typisch godsdienstig gemeentewerk als van waarde voor het volksgeheel erkent" is er echter al evenzeer naast. Hiermee wordt de volkomen andere orde van de gemeente van Jezus Christus miskent: de kerk die de uitzonderingspositie van zichzelf als Lichaam van Christus niet aanvaardt laat zich op hetzelfde moment gelijkschakelen met allerlei humanitaire, charitatieve en andere instellingen van algemeen belang.

De kerk, zeggen we liever: de gemeente — zoals die werken en getuigen moet in de omstandigheden van de eigen omgeving — zal zo arm en zo rijk zijn als zij die ertoe behoren. Met andere woorden: als alle baptisten — laten we het maar op hen houden — voor de arbeid van de gemeente(n) zouden geven naar de maat van hun eigen welvaart, het voorstel van de kommissie Van Walsum dat ook voorziet in een jaarlijkse subsidie (van f 95.000) aan onze Unie zou zelfs geen moment een punt van overweging zijn. Nota bene: 95.000 gulden, een tientje de man per jaar . . .

v. D.

hield, waarin een baptistenvoorganger uit Denemarken meewerkte, zette de 28-jarige voorganger Per Midteide vraagtekens bij de aktie. „Ik zou er de voorkeur aan geven wanneer meer nadruk gegeven werd aan het getuigenis van de gemeenteleden op de plaats waar zij werken en wonen. Er is teveel nadruk gelegd op de campagne en er is te weinig aandacht besteed aan de gewone gemeentelijke aktiviteiten en het vormen van de gemeenteleden".

Göte Sohlberg, voorganger van Ebenhaezer Baptistengemeente in Stockholm vertelde me hoe zijn gemeente een traditionele methode op zeer effektieve wijze gebruikte. Ongeveer 10 jongemensen gingen twee-aan-twee er op uit om de huizen in de buurt van de kerk te bezoeken. Elk paar bezoekt een tot drie woningen elke woensdagavond. Gebed en instruktie vormden de voorbereiding tot deze aktiviteit. Men hoopt op deze wijze de gehele wijk te bewerken. Er wordt geen streng tijdschema aangehouden. Indien men wordt gevraagd om binnen te komen — dat gebeurt op ongeveer één op de drie adressen — dan spreekt men met de mensen als ze daartoe bereid zijn. Sohlberg vertelde, dat een taxichauffeur een paar van de brochures vond die deze huisbezoekers bij zich hebben. De chauffeur las ze en kwam daarop naar de Ebenhaezerkerk. Een gemeentelid nodigde hem voor een kop koffie thuis. De belangstelling van de taxichauffeur groeide, en nog niet zo lang geleden kwam hij tot geloof. Tijdens de campagne van de Ebenhaezergemeente kwamen zeven mensen tot geloof. De campagne duurde twee weken. Deze gemeente is ook bekend door zijn sociaal dienstbetoon aan jeugd die verslaafd is aan verdovende middelen en aan alkoholisten.

De voorganger van de gemeente in Lund, Zweden, pastor Anders Nisbel, is er op uit kontakt te krijgen met de bevolking van de universiteitsstad. Hij werkt met een groep die hij de 'Reddingslijn' noemde. Deze groep bemant een telefonische hulpdienst. De hulpdienst wordt opgebeld door eenzamen, dronkaards en ongelukkigen. Alleen indien de persoon die belt nader persoonlijk kontakt wenst wordt dit persoonlijke kontakt gelegd. Dezelfde voorganger is ook het voorbeeld van de voorganger-musicus in het leven van de Zweedse baptistengemeenten. „Een voorganger zonder muzikaal talent heeft in ons land een handicap", zegt hij. Nisbel zingt dikwijls liederen — soms van eigen kompositie — in de diensten van zijn 80 leden tellende gemeente, zichzelf daarbij begeleidend op de gitaar. Pastor Nisbel gelooft dat campagnes ertoe bijdragen dat ouderwetse methoden blijven voortbestaan. „Wij bidden: „Heer, zend ons een opwekking; wat soort opwekking bedoelen we dan? Een 19e eeuwse opwekking. En die doet het vandaag niet". „Indien wij onze mensen maar bereid zouden vinden om er op uit te gaan om kontakt te leggen met die mensen die onze hulp nodig hebben, wij zouden er geen moeite mee hebben om volle kerken te krijgen".

De ECU-sekretaris van de Baptisten Unie in Zweden, Lars-Eric Lönn te Stockholm, gaf als zijn mening te kennen dat hij de noodzaak ziet van zowel het dagelijkse getuigenis van de gemeenteleden als van de speciale campagne. „De speciale campagne moet gebaseerd zijn op en uitgaan van het normale gemeentelijke leven; bovendien kan in een campagne de nadruk gelegd worden op het kiezen voor Jezus".

Ongeveer de helft van de 470 gemeenten in de Baptisten Unie van Zweden heeft gedurende oktober en november speciale akties georganiseerd.

Lezers aan het woord

Zeer geachte redaktie,

De advertentie in De Christen waarin de ouderlingen worden gevraagd De Christen aan te prijzen bij de gemeenteleden, lijkt mij voor de ouderlingen die geen abonnement op De Christen hebben een gewetensvraag. Kan men iets onbekends aan de man brengen?
Als alle ouderlingen abonnee zijn en is het ‚produkt' niet verkoopbaar dan moet het ‚produkt' gewijzigd worden. Hier ligt dan misschien een taak voor de ‚bond' van ouderlingen. Goede wijn behoeft geen krans.
Delfzijl M. J. A. Heynen

Enkele opmerkingen:

1e. Zou het werkelijk waar zijn, dat er ouderlingen in onze gemeenten zijn die geen abonnee van De Christen zijn?. Als er onder onze lezers zijn die zulke ouderlingen kennen, willen zij dan met die ouderlingen over De Christen spreken (als ze op huisbezoek komen) — „een mooie gelegenheid tot gesprek en — vast en zeker — wint u abonnees!";

2e. Inderdaad, ‚goede wijn behoeft geen krans'; desondanks — of: juist daarom — trachten wijnhandelaren voor die goede wijn nog meer klanten te werven. Serieus: hoe meer abonnees, hoe beter het ‚produkt'. Eigenlijk is een eventele (technische) verbetering van ons ‚produkt' (nog) niet eens aan de orde. Het kan op den duur zelfs weleens gaan om het bestaan van ons weekblad in zijn huidige vorm en verschijningsfrekwentie. Ook in de drukkerswereld is het zo, dat steeds grotere investeringen noodzakelijk zijn om zowel technisch als ekonomisch bij te kunnen blijven. Dat betekent, dat drukwerken in de bescheiden oplagen van — in het algemeen — kerkelijke periodieken steeds duurder zullen moeten worden (tenzij we, wat De Christen betreft, ervoor zorgen dat er meer abonnees komen!). Ook de PTT — is de algemene indruk — vindt de kleine klantjes steeds minder interessant voor de speciale gereduceerde tarieven die tot nu toe voor het bezorgen van periodieken gegolden hebben.
Het zal intussen wel bekend zijn, dat één van onze eigen bladen, namelijk het jeugdblad Jong Leven, ingaande december zal verschijnen in (klein) offset — een veredeld stencilwerk. Ons vrouwenblad De Kandelaar schijnt door dit lot, waaraan in de toekomst meerdere kleine bladen ten offer zullen vallen, nog niet getroffen te worden — dank zij de flinke oplage die dit maandblad van onze zusters heeft. Een ander recent voorbeeld is de opheffing van het geïllustreerde weekblad (De) Spiegel!
Men trekke uit deze ietwat sombere regels niet de konklusie dat ons weekblad in moeilijke omstandigheden verkeert. 't Zou trouwens geen wonder zijn: het blad van de Lutherse Kerk dat als weekblad een noodlijdend bestaan had verschijnt sinds enkele maanden als veertiendaags orgaan; het blad van de Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland, Ons Orgaan, verschijnt reeds sinds jaar en dag twee maal in de maand! Nee, wat dat betreft zijn we dankbaar dat ons blad nog zo kan verschijnen als het verschijnt. Maar dat betekent niet, dat abonneewerving geen vereiste zou zijn. Integendeel, hoe meer abonnees, hoe steviger de (financiële) basis waarop ons blad rust!
Om terug te keren tot de inzender: als bedoeld wordt de **inhoud** van het ‚produkt', de redakteuren worden door de Algemene Vergadering der Unie gekozen, op voordracht van de gemeenten, voor de tijd van vier jaar; ieder jaar treden zij af en zijn zij herkiesbaar. Overigens, zij doen hun best en geven wat zij hebben. Elke week weer. Zij worden er zo goed als niet voor beloond. Hun loon is, dat het blad gelezen wordt en dat de lezers de niet-abonnees attenderen op die artikelen die zij, de niet-abonnees, gemist hebben. Zo in de trant van: hè, wist jij dat niet? 't Stond in De Christen van deze week. Oh, lees je dat blad niet... Zó win je abonnees!

3e. Wat de ‚bond' van ouderlingen betreft; die bond bestaat niet, maar misschien wist de inzender dat ook wel?

4e. Dat we zo uitvoerig op deze brief zijn ingegaan, vindt zijn oorzaak in het feit, dat het welzijn van ons blad ons erg ter harte gaat. Sommige dingen moesten wat meer bekendheid krijgen — omdat het goed is ze te kennen — en daarom grepen we deze brief als een welkome aanleiding daartoe aan.

v. D.

Geachte redaktie,

Ik ben evenals de onbekende broeder die schreef over het ouderlingenbezoek en De Christen van mening, dat de oplage van De Christen niet veel hoger zal zijn dan die nu is als de propaganda hiervoor van die kant moet komen. Ik vraag me wel af, zijn de ouderlingen abonnee? Dat komt namelijk ook voor, alhoewel het onwaarschijnlijk lijkt. Tijdens een gesprek, na afloop van de dienst, met een ouderling over De Christen vernam ik dat deze broeder geen enkele belangstelling had voor ons mooie weekblad. Zo zullen er wel meer zijn; het lijkt me dan ook beter om in het blad te vragen: Kerkeraad, bent u al abonnee? Stuur hen eens een paar weken lang dit weekblad en houdt dan eens een enquête onder hen. 'k Ben bang, dat ze het niet eens lezen vanwege de drukte. Toch beslissen zij mee over ons weekblad op de A.V.
Maar mag ik terug komen op het huisbezoek. Als ik goed luister dan hebben onze broeders het erg druk, maar ik vraag me dan steeds af: hoe zijn de ouderlingen van zo'n 30 jaar geleden er wel door gerold. In een gemeente als ... destijds met ... leden gingen de ouderlingen de leden der gemeente 1 x per jaar langs. De kinderen waren zoveel mogelijk thuis en er werd gesproken, gelezen en gebeden met het hele gezin. Ze spraken met je over je geloofsleven, over het verenigingsleven en, was je niet op een vereniging, dan werd je opgewekt eens een bezoek te brengen aan een vereniging. De jongeren werden gevraagd voor zondagsschool en klub om leiding te geven; en het verenigingsleven bloeide. Ook de verenigingen werden bezocht zodat men inzicht kreeg in het wel en wee. Dit alles mis ik nu! Geen ouderling komt meer op bezoek bij de leden en dus is er ook geen enkel kontakt met de overige leden uit het gezin. Ook zie je geen ouderling kontakt leggen met het verenigingsleven, terwijl men daar ook leden vindt die misschien geen enkele andere band met de gemeente hebben. Is er wel genoeg liefde tot het ouderlingschap? Is men er wel genoeg van doordrongen wat het wil zeggen ouderling te zijn? Als men denkt, dat men dan bestuurslid is dan is men, dunkt me, fout. Lees eens wat Timotheus over het ouderlingschap schrijft!
De E.R. schrijft aan de onbekende broeder: trek de bewuste ouderling eens aan zijn jasje. Maar dan kunnen we ook extra kollektes gaan houden voor het aanschaffen van nieuwe kostuums voor de ouderlingen, want er wordt dan aan vele zijden getrokken omdat het een algemene klacht is. Ik ben echter van mening, dat de schapen de herder niet zoeken (ze kennen wel zijn stem maar niet zijn persoon), maar dat de herder de schapen moet zoeken. Hoe is het nu als de schapen de stem van de herder ook al niet kennen?
Met dank voor de plaatsing,
(Naam en woonplaats en enkele zinsneden door de redaktie weggelaten)

Opmerking:
Het is wel goed dat onze huisbezoekers weer eens herinnerd worden aan de praktijk van het ouderlingschap van zo'n 30 jaar geleden. Intussen is het toch wel zo, dat de vergelijking een plaatselijke situatie betreft (reden waarom we naam en adres weglieten) en dat — en nu spreken we uit eigen ervaring — nog steeds in vele gemeenten vele ouderlingen vele avonden aan huisbezoek besteden.
Wat uw opmerking over De Christen betreft verwijzen we naar de opmerkingen die we maakten bij het hierboven geplaatste ingezonden stuk. Dat het de ouderlingen zouden zijn die op de A.V. beslissen over ons weekblad moet gekorrigeerd worden. Het zijn de gemeenten die via hun afgevaardigden beslissen. Die afgevaardigden kunnen ouderlingen zijn, maar dat hoeft niet en is ook lang niet altijd het geval. Tenzij in uw gemeente een andere regeling bestaat.
Overigens, we publiceren nu geen brieven meer over ouderlingen die te weinig of geen huisbezoek doen. v.D.

Brokstukken

Een warm „Halleluja"

In het toneelstuk „Look back in anger" van *John Osborne* treedt een jongeman op, die alle hogere waarden ontkent, belachelijk maakt en lastert. Hij is een volslagen nihilist, zoals zoveel jongelui in onze tijd. Maar toch is er diep in zijn hart een verlangen naar iets groots, iets geweldigs, iets dat wáár is en waard om voor te leven. Hij zegt: „Hoe verlang ik naar wat enthousiasme, heel gewoon menselijk enthousiasme. Hoe verlang ik om eens een warme bezielende stem in deze wereld „halleluja" te horen roepen".
Ik geloof dat hij namens heel veel jongeren spreekt. En ook geloof ik dat de christen-jongeren en -ouderen de enigen zijn die dit warme, levende geluid kunnen laten horen. We helpen hen niet door ons geloof zo ver weg te stoppen achter allerlei uiterst voorzichtige benaderingspogingen, dat het nauwelijks meer zichtbaar wordt. „De jonge generatie" — schreef onlangs een jeugdpredikant van de Duitse Landeskirche — „vraagt ons niet of wij hún leefwijze over willen nemen. Ze vraagt ons of we een belangrijke boodschap hebben. En of wij werkelijk heel zeker van die boodschap zijn. Zo zeker, dat we er ons leven helemaal op in willen stellen. En als ze die gelovige zekerheid bij ons vindt, dan luistert ze ook".

Bidden leer je van de Heer

In een bijzonder leuk boekje, „kinderen schrijven aan God" staan een aantal door kinderen aan de Lieve Heer gerichte briefjes. Laat ik er eens een paar citeren:
Gertjan: „Als U er voor kunt zorgen dat ik onzichtbaar word als ik dat wil, dan zal ik alles doen wat U wilt. Afgesproken?"
Mark: „Mijn kleine broertje is 4 jaar. Ik wou dat U hem alstublieft kon laten ophouden met me stapelgek te maken".
Nico: „Ik vind het akelig als ze die astronauten omhoog laten gaan, en alsmaar om de wereld laten draaien. Laat hen alstublieft niet op ons huis vallen".
Marian: „Waarom kunt U er niet voor zorgen dat het zaterdags niet altijd regent?"
Erik: „Ik zou graag deze dingen willen hebben: een nieuwe fiets, een scheikun-

dedoos no. 3, een hond, een filmcamera, een paar voetbalschoenen. Als ik niet alles kan krijgen, zou ik graag zoveel mogelijk krijgen".
We lachen wat toegeeflijk, als grote mensen: „ja, zo bidden kinderen, denken we. Eigelijk ontroerend naief".
Maar bidden wij niet vaak net zo?
Ik denk aan die man die doodsbang was dat zijn vrouw iets zou merken van een wat al te intieme omgang met een andere vrouw: „Alstublieft, Heer, laat ze er niet achter komen".
En natuurlijk vinden wij de Lieve Heer reuze geschikt, als Hij in *onze* vakantieweek geen regen laat vallen, en als uitgerekend *wij* die promotie mogen maken, waar een ander misschien net zoveel of meer recht op heeft. We willen zo graag een God, die ons loyaal terzijde staat bij het uitvoeren van ons programma.
Maar onze Heer wil ons leren, ons aan te passen bij Zijn programma.
En dat is nu juist datgene wat maakt dat bidden zo'n moeilijke zaak is. Want het echte bidden is dat je steeds weer jezelf offert op Zijn altaar. Het Onze Vader leert ons strijdend zeggen: *Uw* Naam, *Uw* Koninkrijk, *Uw* wil . . .

Kettingbrieven, in dienst van de evangelisatiearbeid

We lazen dat aanhangers van een christelijke opwekkingsbeweging in Rusland gebruik maken van anonieme kettingbrieven om het geloof te verbreiden. In die brieven wordt de geadresseerde gevraagd, de brief negen maal over te schrijven en toe te sturen aan familieleden, vrienden en bekenden. Ja, als we toch van kettingbrieven houden, waarom dan niet brieven van dit soort, met kans op een betere winst?

Wf.

BILLY GRAHAM LEIDT AKTIE IN EUROPA

Over heel Europa zal volgend jaar maart een massale aktie van evangelieverkondiging plaatshebben, geleid door de befaamde Amerikaanse evangelist Billy Graham. De landelijke bijeenkomst voor Nederland is gepland in de Expohal bij het gemeentelijk sportpark in Hilversum. Er worden daar duizenden belangstellenden verwacht, evenals in de andere West-Europese landen waar voor dezelfde periode in minstens veertig grote steden hallen zijn afgehuurd. Al deze hallen zullen in regelrechte televisieverbinding staan met de Westfalenhall in Dortmund, waar Billy Graham iedere avond van de geplande week zal spreken en waar koren en musici zullen optreden. Deze geweldige aktie in de evangelieverkondiging heeft een interkerkelijk karakter.
In de verschillende hallen zelf wordt niets bijzonders gedaan. Niets anders tenminste dan kijken naar een scherm van grote afmetingen (ongeveer tien bij acht meter), waarop de televisieuitzending vanuit Dortmund wordt geprojekteerd. Men is bezig een simultaanvertaling te realiseren, die het mogelijk maakt de gesproken woorden en kommentaren in zeker tien talen te volgen. De aktieweek wordt gevormd door acht avondbijeenkomsten. Predikanten en leken uit heel de wereld hebben hun medewerking gegeven. Het doel van Billy Graham en zijn medewerkers is de boodschap van Christus op een moderne en frisse wijze te verkondigen. Bij voorgaande akties is gebleken dat zeventig percent van de belangstellenden uit jeugdigen bestaat van beneden de 25 jaar. Het is voor de eerste keer dat er in Nederland en zelfs in Europa op een zo grote schaal wordt gewerkt. Aldus een bericht in Haarlemsch Dagblad.

DS N. BANDSTRA BENOEMD TOT CAMPING-BEHEERDER

Een werkgroep, daartoe aangewezen door de raden van de baptistengemeenten in Twente en het IJsselgewest, heeft ds N. Bandstra te Borne benoemd tot beheerder van de camping De Bong te Rekken.
De camping De Borg, een open ANWB-camping, is door de genoemde gemeenten in beheer genomen; een en ander is gebeurd in samenwerking met de Jeugdraad der NBJB.
De benoeming van ds Bandstra gaat in per 1 januari a.s. Het betreft een half time betrekking. Als nevenfunktie zal ds Bandstra godsdienst-onderwijs geven op enkele scholen.

S. W. VIS SEDERT 1937 VOORZITTER CHR. ONDERWIJS IN HENGELO NAM AFSCHEID

Kunnen in meerdere steden en dorpen van ons land de baptisten niet daadwerkelijk meewerken in het christelijk onderwijs, in Hengelo (O.) is dat gelukkig wel het geval. Sinds 1937 reeds was br S. W. Vis, lid van de baptistengemeente ter plaatse, voorzitter van de vereniging voor Christelijk Protestants Onderwijs. Dezer dagen heeft br Vis als zodanig afscheid van het CPO te Hengelo genomen.
In een afscheidsbijeenkomst werd de scheidende voorzitter lof toegezwaaid voor het vele werk, dat hij ten behoeve van het PCO te Hengelo heeft verricht. Tijdens zijn voorzitterschap kwam in 1940 een fusie tot stand tussen de twee organisaties voor christelijk onderwijs; in 1941 werd met ulo-onderwijs begonnen; in 1942 werd de Chr. ULO-school gebouwd; zes scholen voor lager onderwijs kwamen in die periode tot stand: de Dr. Kuyperschool, de Marnixschool, de Savornin Lohmanschool, de Da Costaschool, de Dr. De Visserschool en de Koningin Emmaschool; in 1963 werd een tweede ulo-school gebouwd.
Tijdens de afscheidsbijeenkomst voerden vele sprekers het woord; ook de baptistengemeente van Hengelo dankte bij monde van ds R. J. Voorhaar, br Vis voor het vele werk dat hij had verricht zowel voor het onderwijs als voor de gemeente. Gelijk bekend neemt br Vis ook in de Unie een vooraanstaande plaats in.

KINDERDOOP BLIJFT REGEL

Volgens een besluit van de Landessynode in Westfalen zal de kinderdoop in de Evangelische Kerk regel blijven. Desondanks wordt het de ouders toegestaan de doop van hun kind naar een later tijdstip te verschuiven. „Wie de kinderdoop in beginsel afwijst kan geen predikant in de Evangelische Kerk van Westfalen zijn", wordt in het officiële besluit van de synode gezegd. Ambtsdragers die hun eigen kinderen niet wensen te dopen, maar wel bereid zijn de kinderen van anderen te dopen kunnen hun ambt blijven vervullen.
In de Landeskirche van Westfalen heeft zich tot nu toe slechts één geval voorgedaan van principiële verwerping van de kinderdoop; het betreft de predikante Tabea Ruddies (40) uit Gelsenkirchen.

NIEUWE BAPTISTENKERK IN GRACE-BERLEUR, BELGIE

De baptistengemeente te Grâce-Berleur, in de buurt van Luik, heeft dezer dagen het nieuwe kerkgebouw Bethel in gebruik genomen. De burgemeester van de plaats verrichtte de openingsplechtigheid door het doorknippen van een lint. Het nieuwe Bethel is in de Rue Simon.
Gedurende 30 jaar kwam de gemeente bijeen in een tijdelijk onderkomen. Thans beschikt de gemeente over een mooi centrum, dat uit twee gebouwen en een parkeerplaats bestaat. Het hoofdgebouw is opgetrokken uit baksteen en bevat een kerkzaal voor ongeveer 150-200 personen, de studeerkamer voor de voorganger — ook te gebruiken als crêche tijdens de diensten — en twee kleinere zalen. Dit gebouw heeft een toren van ongeveer zes meter vanaf het dak. Op de toren is een kruis bevestigd dat verlicht is en 's avonds tot kilometers ver in de omtrek is te zien. Achter dit gebouw bevindt zich een ontmoetingshal van ongeveer 8 bij 10 meter; deze zaal wordt voor zondagsschool en andere aktiviteiten gebruikt.
De president van de Belgische Baptistenunie, Jean Desy van Luik ging voor in de openingsdienst. Groeten en gelukwensen werden overgebracht door vertegenwoordigers van verschillende protestantse groeperingen, van de roomskatholieke kerk en van het stadsbestuur. Pasteur André Thobois van Parijs, president van de Franse Baptisten Federatie sprak de openingsrede uit.
Voorganger van de gemeente is Henri Bens.

Geheel onverwacht nam de Heer heden tot Zich, mijn innig geliefde man, onze lieve zorgzame vader en grootvader

JAN WILLEM GROOTENHUIS

op de leeftijd van 64 jaar.

Hengelo (O.):
P. J. Grootenhuis-Nauta
Alphen (N.B.):
E. Reuvekamp Gille-Grootenhuis
F. H. Reuvekamp Gille
Justa, Freddie en Wim
Hengelo (O.):
J. Grootenhuis
A. L. Grootenhuis-Schuur
Paula en Arjan
Joh. Grootenhuis
P. H. Grootenhuis-ter Braak
Erik en Monique
P. J. Grootenhuis
K. Grootenhuis
G. Grootenhuis-Hogenberg

Hengelo (O.), 27 november 1969
Jacob Marisstraat 60,

De teraardebestelling heeft plaats gehad dinsdag 2 december op de Algemene Begraafplaats aan de Oldenzaalsestraat te Hengelo (O.).

In zijn Heer en Heiland is van ons heengegaan onze broeder,

GERBEN PRINS

in de gezegende ouderdom van 83 jaar.

November 1969.

Baptistengemeente Stadskanaal.

Met onze kinderen, familie en kennissenkring hopen wij D.V. op 12 december a.s. ons 25-jarig huwelijksfeest te herdenken.

L. K. DE JONGE
K. A. DE JONGE-POPPEN

Matt: 6 : 8.

Assen, december 1969
Thorbeckelaan 4.

PORTUGEES VOORGANGER

Pastor Arménio Antunes Jeronimo, tot nu toe voorganger van de baptistengemeente te Viana do Castelo, Portugal, zal naar Johannesburg in Zuid-Afrika verhuizen om in deze stad een Portugese gemeente te dienen. In Johannesburg wonen ongeveer 200.000 Portugees sprekenden.
Pastor Jeronimo studeerde aan het seminarie te Rüschlikon, Zwitserland.

DEENSE BAPTISTEN NAMEN NIEUW SEMINARIUM IN GEBRUIK

De baptisten in Denemarken hebben dezer dagen het nieuwe seminarium, gebouwd op de terreinen van de baptisten-volkshogeschool te Tølløse in gebruik genomen. Het nieuwe komplex bestaat uit drie gebouwen. Voorheen maakte de opleiding gebruik van de gebouwen van de volkshogeschool.
De bouw van het nieuwe seminarium is mede mogelijk gemaakt door bijdragen van American Baptist Convention en Southern Baptist Convention.
De dag van ingebruikneming viel samen met de dag waarop 130 jaar geleden de eerste gelovigen in het land, in Kopenhagen werden gedoopt.

DE CHRISTEN

Abonnees ... wint een abonnee!

DE CHRISTEN

12 december 1969

84e jaargang — 50

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds M. Cohen, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga en ds H. van der Werf — Alle kopij te zenden aan de eindredakteur: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 85 - 42 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,60 per jaar (f 4,40 per kwartaal), voor abonnees in het buitenland f 22,— per jaar.

Weekblad van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland

REVOLUTIE IN VREDESNAAM

DE VOLGENDE WEEK gaat een interkerkelijke adventsactie voor Latijns-Amerika van start. Ze wordt gevoerd onder het motto ‚Solidaridàd' (= Solidariteit), en is voorbereid door de Nederlandse Hervormde Kerk, de Bisschoppelijke Adviescommissie voor Latijns-Amerika en de Stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtingen. Men kan natuurlijk van mening verschillen over de vraag; of zo'n actie — vlak voor de Kerstdagen — kans van slagen heeft. Maar het is een feit, dat er onder de miljoenenbevolking van het continent grote nood heerst. Misschien heeft niemand dat beter dan Dom Helder Câmara, de aartsbisschop van Recife in Brazilië, die déze week mogelijk een bliksembezoek aan ons land brengt. Hij kwam onlangs in het nieuws door geruchten, dat Rome hem onder censuur zou hebben geplaatst.

Het Vaticaan heeft deze berichten met klem tegengesproken. Men zou Dom Helder slechts vriendelijk verzocht hebben om in geval van een optreden buiten zijn eigen diocees de plaatselijke bisschop te raadplegen. Maar er zou geen sprake van zijn, dat hij de tekst van zijn redevoeringen vooraf aan Rome ter goedkeuring zou moeten voorleggen.

De mond gesnoerd

Intussen is gebleken, dat persbureau *Notitias Aliadas* het nieuws van de censuur vernam van een naaste medewerker van mgr Câmara. Deze medewerker had het Latijns-Amerikaanse persbureau zelf op de hoogte gebracht. De bedoeling zal zijn geweest, dat het bericht langs deze weg wereldkundig zou worden gemaakt. En dat is dan ook prompt gebeurd. Progressieve priesters van de actiegroep *Septuagint* zonden vanuit Nederland een telegram aan paus Paulus, waarin zij protest aantekenden ‚tegen de pauselijke censuur, die na Vaticanum-II onmogelijk scheen en die de kerk medeplichtig maakt aan de ellende van het Braziliaanse volk'.

De berichten, dat Rome de bisschop een spreekverbod zou hebben opgelegd, lijken niet helemaal uit de lucht gegrepen. Het heeft er veel van, dat het Vaticaan Dom Helder op zijn minst in zijn uitingsmogelijkheden heeft willen beperken. Men zal hem daarbij te verstaan gegeven hebben, dat er nu eenmaal grenzen zijn. Toch moeten we niet uit het oog verliezen, dat paus Paulus en de aartsbisschop van Recife elkaar in menig opzicht schijnen te waarderen. Als Helder Câmara in april 1968 verklaart zich geroepen te voelen ‚een pelgrim voor de vrede te zijn', dan wijst hij op de Paus als zijn voorbeeld. Zij hebben elkaar meermalen ontmoet, ook tijdens het Vaticaans Concilie. Het kan best zijn, dat paus Paulus het regime en het conservatieve deel van het episcopaat door middel van een ‚gebaar' alleen maar heeft willen geruststellen. Maar het is evenmin uitgesloten, dat hij heeft willen voorkomen, dat door het optreden van mgr Câmara de tegenstellingen binnen de Braziliaanse kerk nog zouden worden verdiept en verscherpt. In dit licht moet het te denken geven, dat de resultaten van de deze zomer gehouden bisschoppenconferentie van Sao Paulo niet bekend gemaakt zullen worden!

‚Rode bisschop'

Dom Helder staat bekend als een voorvechter van de armen en verdrukten. Tal van kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders in Brazilië zijn er allerminst over te spreken, dat hij corruptie en uitbuiting ondubbelzinnig aan de kaak stelt; maar verscheidene bisschoppen staan achter hem. Eind 1967 gaven zij een verklaring uit, waarin zij aandrongen op vergaande sociale hervormingen. Ook bepleitten zij een spoedige verwezenlijking van de doelstellingen, zoals die werden geformuleerd in de encycliek *Populorum Progressio*. Men bedenke, dat de helft van de 86.000.000 inwoners van Brazilië ondervoed is, dat 60% lezen noch schrijven kan, dat de zuigelingensterfte groot is, dat de gemiddelde leeftijd 40 jaar bedraagt, en dat het jaarlijks inkomen per hoofd niet uitkomt boven de f 700,—! Grootgrondbezitters, industriëlen en militairen hebben het in dat land voor het zeggen. In sommige staten worden hele Indianenstammen met uitroeiing bedreigd. Maar gelukkig zijn er priesters, die zich als pleitbezorgers van de verpauperde massa's hebben opgeworpen. Onder hen is de tegenwoordige aartsbisschop van Recife wel het meest-bekend.

Recife, de hoofdstad van de deelstaat Pernambuco, telt bijna een miljoen inwoners. De stad ligt in het noord-oosten van Brazilië, een uitgestrekt gebied met een vochtig klimaat, waar het in het warme jaargetijde zeer heet kan zijn. Recife is een mooie stad met rivieren, bruggen, monumenten en paleizen. Maar Recife is ook de stad van de armoede, waar de prostitutie welig tiert, en waar de werkloosheid een zelfs voor Latijns-Amerikaanse begrippen ontstellende omvang heeft. Hier woont en werkt mgr Helder Câmara, de thans zestigjarige aartsbisschop, reeds nu een legendarische figuur.

Dom Helder werd in 1909 geboren in Fortaleza, ook een kustplaats, maar dan wat verder naar het noorden. Hij woonde jarenlang in Rio de Janeiro, waar hij op het ministerie van onderwijs een welkome verschijning was. In 1952 volgde zijn benoeming tot hulpbisschop van Rio. Hij legde zich o.a. toe op verbetering van de woningtoestanden in de krottenwijken, de favelas, die zich als ‚gordels van ellende' — de uitdrukking is van prof. Rosier — rondom alle grote steden leggen. In Rio leidde hij destijds Giovanni Battista Montini rond, de latere paus Paulus VI. Montini was toen nog bisschop van Milaan, waar hij als ‚aartsbisschop van de arbeiders' een zekere vermaardheid genoot. Ook trad mgr Câmara op als secretaris-generaal van de Braziliaanse bisschoppenconferentie. Tijdens Vaticanum-II was hij zeer bevriend met paus Johannes. Maar ook met diens opvolger wist hij later goede contacten te leggen.

In 1964 werd Dom Helder door paus Paulus tot aartsbisschop van Recife benoemd. Het duurde niet lang, of zijn activiteiten op sociaal gebied bezorgden hem de naam van ‚rode bisschop'! Omstreeks dezelfde tijd werd het bewind van president Joao Goulart ten val gebracht en namen militairen de macht over. Het nieuwe regime ontpopte zich onder maarschalk Castelo Branco in een mum van tijd als autoritair en dictatoriaal. Onder deze omstandigheden kon van een verdere uitvoering van de hervormingsplannen niets komen. Na de Braziliaanse bisschoppenconferentie van juli vorig jaar lanceerde mgr Câmara, die het aartsbisschoppelijk paleis al lang voor een eenvoudige woning in een volksbuurt van Recife verwisseld had, een ‚beweging voor vrede en gerechtigheid', met als doel: het volk bewust te maken van zijn recht om deel te nemen aan de grote politieke en economische beslissingen.

Sindsdien is het wantrouwen tegen Dom Helder in kringen van regering en leger sterk toegenomen. Marcel Niedergang schreef in *Le Monde* van 17 december 1968, dat de kardinaal-aartsbisschop van Rio verleden jaar november tijdens een ontmoeting met het staatshoofd uiting gaf aan zijn bezorgdheid over een reeks aanslagen op de residentie van de moedige Helder in Recife. In januari 1969 heeft de regering hem verdere beperkingen opgelegd. Zijn preken en toespraken mogen thans niet meer gepubliceerd worden. In de nacht van 27 mei werd zijn jonge medewerker Antonio Henrique Pereira Neto door een moordbrigade neergeschoten. ‚Ze hadden het op mij gemunt', verklaarde Dom Helder tegen een journalist.

Geweldloos weerbaar

De autoriteiten hebben mgr Câmara ervan beschuldigd, dat hij de revolutie predikt en aanzet tot gewapende opstand. Hij zou het daarom slechts aan zichzelf te danken hebben, dat zijn gangen nauwlettend worden gevolgd. Het is een feit, dat bisschop Helder een fervent tegenstander is van het kapitalistische systeem, naar zijn mening de schuld van de huidige ellende. Maar het is bezijden de waarheid om hem af te schilderen als een aanhanger van de gedachte, als zou daar maar één remedie tegen zijn: gewelddadig verzet. Tijdens zijn Parijse rede van 25 april 1968 betoogde hij, dat men de gedachtenis aan Camilo Torres en Che Guevara evenzeer in ere moeten houden als die van Martin Luther King. Maar daaraan voegde hij toe, opdat men hem niet zou misverstaan: ‚Persoonlijk voel ik mij echter geroepen . . . een pelgrim voor de vrede te zijn. Persoonlijk geef ik er duizendmaal de voorkeur aan gedood te worden dan te doden'. Dom Helder baseert zich daarbij uitdrukkelijk op het evangelie, dat z.i. voor christenen de geweldloosheid impliceert. Maar daarnaast is er ook een praktische kant aan de zaak. Immers, zou ergens in Latijns Amerika (of elders in de wereld) op grote schaal geweld uitbreken, dan zou dat leiden tot een tweede Vietnam. Geen geweld dus — én om principieel-godsdienstige redenen niet én uit praktisch-humanitaire overwegingen niet.

Bisschop Helder heeft zijn opvattingen neergelegd in talloze preken en redevoeringen. Ze zijn onlangs op aandrang van zijn vrienden gebundeld en in boekvorm uitgegeven onder de titel *Revoluçao dentro da paz*. Want Câmara wil een ‚revolutie binnen de vrede', geen geweld, geen opstand. In augustus van dit jaar kondigde hij aan, een beweging van geweldloosheid te zullen beginnen ‚om het Latijns-Amerikaanse continent te bevrijden van het imperialisme en de rechten van de mens te herstellen'. Deze beweging, aldus mgr Câmara, wil zich daarbij laten inspireren door de geweldloze strijd van Mahatma Gandhi en Martin Luther King. Hij is kennelijk van mening, dat voor een verandering van de bestaande maatschappij-structuur een verandering van denkpatroon nodig is, een nieuwe geest en mentaliteit. Daarom bepleit hij — met gevaar voor eigen leven — een *revolutie in vredesnaam*. Maar men moet soms vrezen, dat het al te laat is.

J. A. Brandsma

Dit artikel is gedeeltelijk gebaseerd op een bijdrage, die ik publiceerde in de *Leeuwarder Courant* van 20 september 1969.

Literatuur:

Dom Helder Câmara, *Revolutie in vredesnaam*. Utrecht/Antwerpen: A. W. Bruna & Zoon, 1969.

Henri Fesquet, *Une Eglise en état de péché mortel*. Paris: Editions Grasset, 1968.

Jan Glissenaar, *Helder Câmara*. Odijk: Sjaloom, z.j.

Hildegard Goss-Mayr, *De macht van de machtelozen*. Baarn: Bosch & Keuning/In den Toren, 1969.

I. Rosier, *Het volk gelooft niet meer in beloften*. Hilversum: Paul Brand, 1968.

KERSTNUMMER ‚DE ZAAIER' IN OPLAGE VAN 82.000

Het kerstnummer van De Zaaier is deze dagen weer verschenen. De oplage is deze keer 82.000; dat is 2500 meer dan in 1968!

De eindredakteur liet in een van zijn opwekkingen in ons weekblad al een waarschuwing horen: de voorplaat doet op het eerste gezicht niet denken aan een kerstnummer. Wie de achterplaat erbij bekijkt, begrijpt het ineens. De uiteenzetting op blz. 11 — èn het gedicht op blz. 14 — geeft (geven) nog eens een nadere verklaring: Het gaat ook in dit kerstnummer om de verkondiging van het Beste Nieuws dat ooit verteld en gehoord is.

We wensen de velen die deze dagen weer met het kerstnummer op stap gaan veel zegen!

v. D.

EEN VERRASSENDE REACTIE OP ONS KERSTNUMMER

In dit bijzondere nummer van De Zaaier staat een artikel „Bethlehem aan de evenaar". Daarin wordt terloops gesproken over de urgente behoefte aan een auto voor de zendingspost Sona Bata. En er wordt gesuggereerd aan de lezer om een rijksdaalder te geven.

Welnu: reeds op 4 december ontving ik f 2,50 op giro 9260 (t.n.v. de Unie van Baptisten in Nederland, Amsterdam) met bijschrift „auto Congo". En die rijksdaalder kwam van J.W.M. te A., een gereformeerde broeder.

Kon het vlugger en spontaner?

Op 5 december ontving ik weer bijdragen voor „auto Congo", en wel f 2,50 van JF te H en f 10,— van GV te S en f 10,— van HJAtB te H. Ja, het mag ook gerust f 10,— zijn, hoor!

Dat doet het kerstnummer van De Zaaier, dat deze keer zo apart, zo eigentijds, zo mooi is.

T. Jansma

BEROEPINGSWERK

Bedankt: voor Apeldoorn, Ph. Lindeman Wzn te Utrecht.

Ja, zegt u: feest op til! Kerstmis!

Maar wij willen even denken aan dat andere feest van de Wederkomst van onze Heiland.

De bijbel is een feestboek. Midden in de duisternis van het wachten en waken is er bij de kinderen van God de wondere wetenschap dat op Gods tijds het Licht zal dagen en dat eenmaal de Bruiloft des Lams gevierd zal worden. In de gelijkenis van de vijf wijze en vijf dwaze maagden maakt onze Heer ons dat duidelijk. In de gelijkenis van de talenten klinkt het woord dat de Heer tot de trouwe dienaren spreekt: Ga in tot het Feest van uw Heer! Er zijn christenen die bekeerd moeten worden van een triest christendom tot een christendom van de Blijdschap. Wie gelooft en wedergeboren is, is daarmee uitgekozen om deel te hebben aan dat Feest.

Aan rustige wateren

Feest op til

De Gemeente van Jezus Christus mag beslist geen triest bruidje zijn, dat met een donker en angstig gezicht de grote Feestdag tegemoet leeft. Wat moeten de omstanders dan wel niet denken! Van de Bruidegom weten we, dat Hij in de nacht komt. In de nacht der zonde. Als het heel donker op aarde geworden is. En als velen niet langer wachten kunnen en afvallen. Als er een geroep klinkt: God is dood. En als andere goden in Zijn plaats geschoven zijn.

Zullen we in die nacht dicht bij onze Heer schuilen? We lezen in de gelijkenis van de tien meisjes, dat vijf van hen met de grote stoet de feestzaal binnengingen en dat daarna de deur gesloten werd.

Geweldig, die gesloten deur. Die deur sluit ons dan af van een zwaar verleden.

Die deur zit dan stevig tussen ons oud verdriet, onze zware vermoeiende strijd, onze lichamelijke zwakheden, en de feestvreugde rondom de Heer.

Die deur sluit een moeilijke periode van strijd en lijden af.

Die deur sluit alle haat, wrok, vijandschap en zonde buiten.

En wij zijn binnengesloten in de vreugde van onze Heer.

De grote vraag voor een mens is toch wel: aan welke kant van die deur van de feestzaal zullen we ons eenmaal bevinden?

Laten we met blijdschap de komst van onze Heer tegemoet leven. En met ijver en toewijding Hem, zolang Hij het wil, representeren op deze aarde.

Hem, met Zijn liefde, barmhartigheid en genade.

Hem, met zijn blijde boodschap dat er feest op til is voor allen die Hem willen volgen.

Den Haag H. v. d. Werf

Feiten en cijfers over de grootste hulpverleningsaktie ooit gehouden

mei 1967

Nadat in het najaar 1966 duizenden Ibo's door andere Nigeriaanste stammen zijn vermoord en als gevolg daarvan ruim twee miljoen Ibo's naar hun stamland in het oosten van Nigeria zijn teruggevlucht, roept Generaal Ojoekwoe de republiek Biafra uit. De federale regering verklaart daarop de oorlog aan de nieuwe staat en de vijandelijkheden beginnen.

augustus

Het wordt weldra duidelijk, dat dit konflikt aan beide zijden talloze slachtoffers eist en dat met name voor de vluchtelingen iets gedaan zal moeten worden. Voor de slachtoffers in de federale gebieden staat aanvoer via de zeeweg (Lagos) open; de hulpgoederen voor Biafra echter kunnen door de zeeblokkade van Nigeria alleen maar via de lucht naar de havenstad Port Harcourt gevlogen worden.

Na de val van Port Harcourt wordt met de Nigerianen overleg gepleegd om vanuit deze stad een land-korridor naar Biafra te openen; de onderhandelingen hebben geen resultaat.

Hulpgoederen moeten nu rechtstreeks in Biafra ingevlogen worden, waarbij de route voor een deel over federaal gebied gaat. De charter-maatschappij „North American Aircraft Trading Corporation" van de Amerikaan Wharton weet zich een monopolie-positie te verwerven in het vervoer naar Biafra; hij vraagt enorme bedragen voor zijn diensten.

maar 1968

„Caritas Internationalis", Deutsches Caritasverband" en „Das Diakonische Werk" charteren voor het eerst eigen vliegtuigen; de kerkelijke luchtbrug is daarmee geboren.

augustus

Ook de Skadinavische kerken (Nord Church Aid) gaan nu deelnemen aan de luchtbrug.

oktober

De vluchten vanaf Sao Tomé zijn nu geheel in handen van de kerkelijke hulporganisaties. Het gemiddelde aantal vluchten is acht tot tien, met tien ton lading elk. Daarmee is het aantal vluchten van het Rode Kruis (via Fernando Po) reeds overtroffen.

november

„Joint Church Aid" heeft al meer dan zevenhonderd vluchten gemaakt.

9 december

Een DC7 van JCA stort vlak voor de landing in Biafra neer. De bemanningsleden zijn allen om het leven gekomen. Dit is, na 823 vluchten, het eerste ongeluk met dodelijke afloop.

3 januari 1969

De JCA luchtvloot wordt uitgebreid met vier C 97-G vliegtuigen, de vrachtversie van de Boeing Stratocruiser, laadkapaciteit 20 ton, het dubbele van de andere vliegtuigen.

Op 4 januari wordt de duizendste vlucht bekend gemaakt. De kosten belopen per maand al meer dan twee miljoen dollar.

10 januari

De Rode Kruis-vluchten worden, in verband met meningsverschillen met de regering van Equatoriaal Guinea, tijdelijk gestaakt.

27 januari

De Canadese kerken sturen een Lockheel Super Constellation om de luchtbrug te versterken. Laadvermogen 21 ton. De Rode Kruis-vluchten worden weer hervat.

13 februari

Vier JCA-vliegtuigen zijn door bomaanvallen beschadigd, terwijl zij op het vliegveld in Biafra ontladen werden.

24 februari

JCA maakt bekend, dat tot nu toe door de kerken dertien miljoen kilo voedsel en medicijnen is ingevlogen. De luchtbrug wordt nu gesteund door vijfentwintig kerken uit 17 landen, waaronder de Verenigde Staten.

3 maart

JCA maakt de 1.500ste vlucht.

11 maart

JCA-piloot Robert Gossman vestigt een rekord: hij vliegt driemaal in één nacht Biafra binnen en vervoert daarbij 42 ton.

9 april

JCA maakt de 2.000ste vlucht bekend.

29 april

De kerkelijke luchtbrug bestaat één jaar. In deze nacht wordt het aantal vluchten gebracht op 2241.

De vloot bestaat nu uit vier C 97-G Stratofreighters, twee Superconstellation vrachtvliegtuigen en vijf DC-6 toestellen.

9 mei
Een C 97-G moet bij aankomst in Biafra een buiklanding maken; het toestel wordt de volgende morgen door aanvallende MIG-straaljagers totaal vernietigd.

27 mei
JCA heeft nu 2.500 vluchten gemaakt.

4 juni
Een JCA DC-6 wordt bij de landing in Biafra met raketten bestookt en is voorlopig onbruikbaar.

9 juni
JCA betreurt het neerschieten van een Rode Kruis vliegtuig door Nigeriaanse jagers; het betreurt echter evenzeer het besluit van het Rode Kruis om nu de vluchten geheel stop te zetten. JCA maakt bekend dat de kerkelijke luchtbrug zal doorvliegen, ondanks het verhoogde gevaar.

4 augustus
Een „Joint Church Aid" Superconstellation verongelukt bij het aanvliegen van het Biafraanse vliegveld Uli. Alle inzittenden zijn omgekomen.

15 september
JCA maakt zijn 3.500ste vlucht bekend.

27 september
Een „Joint Church Aid" C 97-G Stratofreighter verongelukt vlak voor de landing op Uli. De vijf bemanningsleden komen om het leven.

7 oktober
De kosten van de luchtbrug hebben de 100 miljoen dollar overschreden.

20 oktober
JCA maakt de vierduizendste vlucht bekend.

1 november
Een DC6 van JCA wordt tijdens het ontladen in Biafra door bommen getroffen en onherstelbaar beschadigd. De bemanning is slechts licht gewond.

2 november
JCA chartert twee nieuwe vliegtuigen.

‚ALPHA FOXTROT NAAR BIAFRA'

Een reportage over de luchtbrug van de kerken

Jan Filius, de bekende publicist — o.a. medewerker aan De Strijdkreet — heeft een reportage-in-tijdschriftvorm (vele illustraties) samengesteld over de hulp die Joint Church Aid verleent aan de geblokkeerde hongergebieden in Biafra.

Deze reportage is voor f 4,— (f 3,50 + f 0,50 verzendkosten) te bestellen door storting van dit bedrag op giro 5261 van de Stichting Oecumenische Hulp te Utrecht (met vermelding AF). De netto opbrengst is bestemd voor de luchtbrug.

Kóóp deze reportage!

v. D.

zand en zaad

Het naschrift van verleden week kondigde al aan dat ik nog wat wilde vertellen over een mens, die min of meer slachtoffer geworden is van deze tijden der ineenstorting. Het woord slachtoffer is te sterk maar mij wil ook op dit ogenblik geen ander woord binnenvallen. Tijden der ontbinding misschien.

Ik had het dus over de opheffing van enige ‚heiligen' en de ruïneuze gevolgen, die dat kan hebben bij trouwe rooms-katholieken. Toen ik klaar was met mijn verhaal nam ik de fiets en viel een paar huizen binnen. In één ervan ontwikkelde zich ongeveer het volgende gesprek: (het was geen rooms-katholiek huis).

Ik heb van heel wat dingen afscheid genomen. Ze hebben ons vroeger zoveel verteld, wat ik nu niet mee geloof. Om maar eens een voorbeeld te noemen: hoe kan God nu in een kist, de ark, gewoond hebben. Dat is de mensen gewoon wijsgemaakt en ze hebben het nog geloofd ook. Vandaag moeten we weer andere dingen geloven en wie zegt mij dat ik ook niet bij de neus genomen word.

Hier kwam ik er even tussen en zei dat de man, die voor God een tempel bouwde en onder grote plechtigheid de ark van het verbond liet binnenbrengen, toch wel wist dat God niet in die kist was. Hij bad immers: Zou God dan waarlijk bij de mensen op aarde wonen? Zie, de hemel, zelfs de hemel der hemelen, kan U niet bevatten, hoeveel te min dit huis dat ik gebouwd heb! Maar Gods heerlijkheid vervulde wel die tempel. U zei: Ze hebben mij vroeger zoveel verteld... wat hebben ze u dan verteld dat u nu niet meer gelooft. Een rechtstreeks antwoord kwam er niet, maar wel dook opeens de naam van Jezus op. Gezegd werd: Ik weet niet wat ik wat met Jezus moet beginnen. Waarom zou hij er moeten zijn of geweest zijn. Ik kan toch ook zo wel in God geloven?

Waarom gelooft u in God, vroeg ik. Dat zegt mij gewoon mijn hart, was het antwoord. Welke God is dat dan? Wat weet u van God? Misschien hebt u zo maar een voorstelling van iets als een Opperwezen, maar u kunt er met die voorstelling wel helemaal naast zitten. Ja, maar dat hebben ze me vroeger voorgehouden. Dat heb ik meegenomen uit de opvoeding. Goed, zei ik, maar dan kan de opvoeding in dat stuk van zaken wel verkeerd geweest zijn. U moet zo maar niet zonder meer geloven dat God er is. U moet eenvoudig in dit spoor verder gaan en ook God ontkennen. U moet voortgaan met alleen maar te geloven wat u zelf gelooft en dan moet u zich afvragen of u dat wel gelooft. Waarschijnlijk schrijft u dat dan ook af. Ik vrees dat u overhoop ligt met uw verstand. Ik heb ook verstand maar ik wantrouw eenvoudig mijn denken. Ik vrees dat het niet zuiver en in elk geval ontoereikend is, al gebruik ik het wel. Maar ben daarbij wel op mijn hoede.

Het is goed dat een mens twijfelt, kwam er toen. Zeker, zei ik, het is aan te bevelen niet alles op gezag van anderen te aksepteren. Dat zou ook niet gelijk zijn met wat wij onder geloof verstaan.

Hebt u dan nooit getwijfeld? Jullie zijn altijd zo zeker. Waarop ik antwoordde dat ik in elk geval wel wist wat twijfel was en dat je die twijfel wel in de vertwijfeling brengt. Dat je als je doorgaat met alles te willen analyseren ook met alles in de lucht komt te hangen. Dat je niet alleen omtrent God, de duisternis ingaat, maar ook omtrent jezelf. Dat je aan het einde van die barre tocht voor een afgrond staat en de zinloosheid van alle zijn zo dreigend wordt dat het het einde van het leven betekent, ook al zet je het voort. Natuurlijk weet ik iets van twijfel. Uit eigen ervaring. In dat uiterste ogenblik is God er in zijn ontferming, die zich buigt over een stumperig mensenkind, dat God gelijk wilde zijn en alles wilde weten.

U had het over Jezus en dat u zonder hem in God kon geloven. Dan vraag ik u over welke God u het hebt. Het antwoord luidde: Vóór Jezus geloofden de mensen toch ook al in God? Inderdaad, zei ik, maar als God nu meer door en in Jezus gezegd heeft, ligt het toch voor de hand dat we naar ‚het laatste nieuws' luisteren. Daarmee vervalt het voorgaande niet helemaal, we zijn alleen verder gekomen.

Het gesprek werd onderbroken door een binnenkomende. Hier was dus een mens, die meende aan een beeldenstorm toe te zijn. Mijn partner zei volwassen te zijn geworden. Het alom gebruikte woord mondig viel. Ik kreeg de indruk dat hier een krisis openbaar werd en je vraagt je af hoe geholpen moet worden. Wie zal zeggen hoevelen er zo rondlopen.

Huizinga

NADER BEZIEN

‚Ontromantisering'

Toen we het Zaaierkerstnummer van dit jaar voor het eerst zagen schrokken we even: een half geopende mond in een baardig gezicht... De achterplaat, een luisterend oor, gaf ons de oplossing: de mond spreekt het woord, is er een oor om te luisteren?

Het is een plaat die in elk geval afwijkt van de traditionele plaatjes waarmee sinds jaar en dag allerlei kerstlektuur, die omstreeks deze tijd aan de man gebracht moet worden, versierd wordt. Ook de redaktie van De Strijdkreet heeft trouwens, wat dat betreft, een opvallende voorplaat op zijn kerstnummer geplaatst: de horizont van een maanlandschap met een opkomende (of ondergaande?) halve aarde...

Zij die deze illustraties kozen zijn er, terecht, van uitgegaan dat de mens van vandaag vóór alles echtheid wil. Geen sneeuwlandschappen met bellende arresleeën. De tijd van Bing Crosby waarin men droomde van een witte kerstmis is voorbij. Het moet echt zijn; geen valse romantiek van klokjes en rood papier.

Of diezelfde mens van vandaag in dit opzicht werkelijk konsekwent is, is een andere vraag. Zij die straks weer anti-kerststalletjes inrichten — om te protesteren tegen onze konsumptiemaatschappij die juist met kerstmis zijn hoogtijdagen beleeft — irriteren vooral hen die zeggen met alle romantiek afgerekend te hebben.

Er schijnt zich met de kerstversiering in de tempels van Merkurius een mildheid van de mens meester te maken, die hem ertoe drijft een gulden in de kerstpot van het Leger des Heils te stoppen en een bestand van 24 uur te sluiten in Vietnam. In de kerstnacht gaan de drommen weer naar de kerk — om het kindje te wiegen, zoals de roomskatholieken het zeiden.

Na de kerstdagen is het allemaal weer voorbij.

Wat blijft is de mond die getuigt, de stem die spreekt. Dát is het eigenlijke van kerstmis: Zie, ik verkondig u. Het Woord komt bij ons wonen.
We hebben er geen behoefte aan, dat het kerstgebeuren ‚ontmythologiseerd' wordt: het wonder blijft tóch, God hééft gesproken! Er is wèl behoefte aan de ‚ontromantisering' van kerstmis.

v. D.

gemeenteberichten

AKTIVITEITEN IN NOORDBERGUM

Noordbergum — (W.K.) Sinds de komst van ons nieuwe voorgangersgezin op 9 maart hebben wij — naar wij menen — niets meer van ons laten horen.
Door het vakant zijn hebben wij in het voorjaar geen evangelisatiesamenkomsten in het kader van Handelingen 69 gehouden. Na de komst van het nieuwe voorgangersechtpaar hebben beiden zich zeer ingespannen de gemeente en haar vrienden te leren kennen. Wij mogen met vreugde vermelden dat het van beide kanten best bevalt.
In dit jaar kwamen twee jonge mensen tot de gemeente na eerst hun hart aan de Heer te hebben gegeven. Ook kwamen een broeder en zuster met attestatie tot ons.
Na de zomer werd het werk in en om de gemeente met grote aktiviteit begonnen. In samenwerking met de gemeenten Zwagerveen en Dokkum werd een evangelisatieplan opgesteld en op een bijzondere wijze mocht de blijde boodschap worden gebracht in Bergum en Noordbergum. Wij bidden dat van deze arbeid vruchten gezien mogen worden. Ook dit is nu weer voorbij en is er weer meer tijd om aan de arbeid in en om de gemeente te denken. Het verenigingsleven bloeit en wel in 't bijzonder de „tussenjeugd"; wij zijn daar heel blij mee.
Die De Kandelaar lezen hebben ook de noodkreet gelezen van zendelinge Corrie Brouwer, hoe ontstellend groot daar behoefte is aan van alles. Mevrouw Blenkers heeft deze noodkreet voorgelezen aan gemeente en vrienden en het antwoord was verbazend. Duizend vijftig gulden was het antwoord; dit bedrag is rechtstreeks aan zuster Brouwer gezonden *)...
Diezelfde zondagmiddag, 9 november, hadden wij ook een oogstfeest met de kinderen van de zondagsschool. De tafel in de kerk lag boordevol fruit dat door de kinderen aan zieken en bejaarden werd gebracht. Wat is het een zegen iets te mogen doen voor hen die zo in gebrek verkeren en dat wij van onze rijkdom mogen geven, en dit doen voor de Heer. Ontroerend was het dankgebed van onze voorganger.
Het is zo jammer dat de meeste van onze jonge leden in andere plaatsen gaan wonen, terwijl er juist grote behoefte is aan jonge werkers en werksters. Wij prijzen ons gelukkig, dat onze oudere jeugd ook aktief deelneemt aan de arbeid in en rond de gemeente.

*) Een voorbeeld dat navolging verdient! Men moet overigens géén gelden rechtstreeks aan de zendelingen zenden maar aan de Unie Zendings Commissie (Uniebureau) — e.r.

GAAT SEMINARIE IN HAMBURG FUSIE AAN?

Leidende baptisten in West-Duitsland hebben in Hamburg gesproken over de mogelijkheid om het seminarie in Hamburg te fuseren met de seminaria van twee andere Westduitse vrijkerkelijke organisaties. De andere denominaties zijn de Methodisten en de Unie van Vrije Gemeenten. Er is een kommissie ad hoc benoemt die de mogelijkheden van fusie nader zal bestuderen.

ROUW IN DELFZIJL

Delfzijl — (P.W.B.). Mochten we in ons vorig gemeentebericht melding maken van vele verblijdende dingen, deze keer is het tegenovergestelde het geval.
Was enkele maanden geleden zr Pleyzier-Beekhuis ons door de dood ontnomen (waarvan ook in ons weekblad kennis is gegeven), nu was het haar man br Cornelis Pleysier die op 24 november door de Heer uit dit aardse lijden werd verlost. Binnen een half jaar moeten we een echtpaar dat de gemeente zeer toegewijd was missen.
Broeder Pleysier was vele jaren diaken onzer gemeente en hij was dat met zijn gehele hart. Ons gemeenteblad „Vaart" dat iedere maand verschijnt werd door hem steeds keurig verzorgd, en ook op ander gebied was hij vaak een stuwende kracht. Nu is hij niet meer onder ons. Zijn getuigenis, kort voor het einde was besloten in het gedicht:

Neem mij, Heer God, het roer dan maar uit
handen en laat me zingend op de voorplecht
staan.
Dan zal mijn schip niet op de rotsen stranden
maar veilig in uw haven binnengaan.

Velen woonden de rouwdienst en begrafenis bij. Sterke de Heer hun kinderen die in zo'n korte tijd beide ouders moeten missen.
Dat wij als kinderen Gods steeds getrouw mogen zijn in de arbeid in Zijn koninkrijk.

BERICHT UIT GENK (België)

Genk — (Y. F.). Wij hier in Genk zouden onze broeders en zusters, ten noorden van ons, willen herinneren aan het feit dat er hier in België ook echte baptisten zijn, die ook graag aan u willen vertellen van hun werk hier in dit goede land. Een land dat met recht een zendingsveld genoemd mag worden.
Wij hier in Genk zijn de enige baptistengemeente in Vlaanderen. U weet misschien dat er nog 5 of 6 andere baptistengemeenten zijn, maar door de taalmoeilijkheden hebben wij erg weinig kontakt met hen. Daarom, omdat wij Nederlands spreken, zijn wij bijzonder lid van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland.
De reden dat wij geen lid zijn van de Bond van Belgische Evangelische gemeenten moet verklaard worden uit het feit dat er gemeenten zijn die groot, of naar believen klein, dopen. Dat daar baptisten, als voorgangers, graag geziene persoonlijkheden zijn moet liggen aan het feit dat die willen werken en ook weten waarvoor ze het doen. Mocht u over ons werkelijk moeilijke werk meer willen weten, wij zijn graag bereid om dit te doen.

GEMEENTE „ELIM" IN DRACHTEN GEÏNSTITUEERD

Drachten — (korr.) De leden die zich verleden jaar onttrokken aan de baptistengemeente Brouwerssingel, omdat zij niet akkoord gingen met de koers van voorganger en raad, en sindsdien gastleden van de gemeente te Haulerwijk waren, zijn zondag 7 december j.l. overgegaan tot institueering van een tweede gemeente in Drachten. Alvorens tot deze daad over te gaan ondertekenden de leden een verklaring waarin zij, verwijzende naar hun schrijven d.d. april 1969 aan de zuster-

gemeenten en aan de Commissie der Unie, zich verplichten om, „zodra dat mogelijk is, alles te zullen doen om te bevorderen dat deze gemeente wordt herenigd met de Gemeente die vergadert aan de Brouwerssingel".

Voorganger in deze sobere dienst was ds H. Sikkema van Haulerwijk, die over de geschiedenis van Elim (Ex. 15 : 27) sprak. De gekozen broeders ambtsdragers werden in hun ambten bevestigd, te weten de broeders H. G. Visser, R. Visser, G. v. d. Werf, K. L. Ongersma, H. Prins en S. Spannenburg. Als voorzitter van de raad zal br H. Prins optreden.

Ds C. Mostert sprak enkele woorden als voorzitter van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland; ds H. Bijleveld sprak als voorzitter van de Friese Bond. De broeders Balsters uit Groningen en Houwink uit Heerenveen, die de gemeenschap zondags meerdere malen hadden gediend, spraken een persoonlijk woord. De gemeente te Haulerwijk was vertegenwoordigd door twee broeders van de raad.

Na deze dienst, die goed was bezocht, vierde de gemeente voor het eerst het avondmaal. De gemeente zal zich baptistengemeente-Elim noemen.

Verantwoording Unie-bureau

In de maand november kwamen in het uine-bureau de volgende giften en bijdragen binnen:

1. voor de ECU: Apeldoorn f 50,28: Emmen f 277,—; Alkmaar f 225,62; Den Haag f 210,—; Vroomshoop f 100,—; Noordbergum f 107,—; Siddeburen f 60,—; Leeuwarden f 396,24; Winschoten f 40,—; Emmererfscheidenveen f 38,30; Arnhem f 220,68; Dordrecht f 55,76; Amsterdam-West f 130,35; HS, NL f 10,—; mej GB, B f 25,—; JL, H f 10,—; G, O f 9,—; HCM, H f 100,—; PZ, L f 50,—; AGPG, A f 3,—; G, O f 100,—; MEvD, US f 12,—; korrektie bij vorige verantwoording: Staveren f 65,— (i.p.v. f 22,—).

2. voor de arbeid onder Spanjaarden: Emmen f 167,—; Den Haag f 115,—; Den Helder f 22,37; Vroomshoop f 110,—; Haarlem f 77,86; Winschoten f 50,—; Arnhem f 136,30; Dordrecht f 34,85; Amsterdam-West f 81,47; MJtB, H f 50,—; mej. GB, B f 25,—; mej. HR, O f 200,—; G, O f 100,-; GH, B f 200,—; MEvD, US f 7,—; Spaanse Baptisten, Enschede f 100,—.

3. voor de opleiding: Heerenveen f 112,46; Emmen f 370,—; Harlingen f 74,15; Almelo-Nieuwstr. f 62,—; Alkmaar f 76,45; Den Haag f 533,—; Vroomshoop f 150,—; Leeuwarden f 521,06; Winschoten f 40,—; Emmererfscheidenveen f 36,65; Arnhem f 310,58; Dordrecht f 78,31; Amsterdam-West f 183,06; mej. GB, B f 25,—; mej. EGZ, A'dam f 10,—; MEvD, US f 17,—.

4. voor het jeugdwerk van de NBJB: mej. GB, B f 25,—; Amsterdam-West f 50,—; Vroomshoop f 25,—; Siddeburen f 25,—; HWH, D f 10,—; Arnhem f 0,49; Dordrecht f 4,30; MEvD, US f 1,—.

5. voor de zending: Apeldoorn f 345,81; Heerenveen f 86,44; Emmen f 638,—; Alkmaar f 183,90; Den Haag f 682,— en f 54,—; Den Helder f 110,-; Pernis f 76,50; Stadskanaal f 980,—; Den Helder f 33,44; Nieuwe Pekela f 121,06; Coevorden-De Krim f 280,—; Ter Apel f 565,59; Vroomshoop f 450,—; 2de Exloërmond f 332,07; Haarlem f 64,54; Alblasserdam f 300,—; Leeuwarden f 380,67; Winschoten f 146,96; Almelo-G f 68,47; Heerenveen f 126,—; Enschede f 390,85; Den Helder f 49,32; Arnhem f 514,84; Dordrecht f 130,38; Amsterdam-West f 304,79; HS, NL f 15,—; MJtB, H f 100,—; mej. GB, B f 25,—; NN, X f 15,—; HCM-B, H f 100,—; mej. EGZ, A f 10,—; NN, E f 7,50; G.O f 100,—; LZ, G f 2,—; mej. AAP, A f 100,—; MEvD, US f 28,—; Zusterhulp, Den Haag f 150,—; Nassauschool, Enschede f 25,—; Oranjeschool, Vroomshoop f 18,—; CVOschool, N. Weerdinge f 25,—; Wilhelminaschool, Alkmaar f 50,—; Alkmaar f 74,31; Den Haag f 209,—; Winschoten f 25,—; Zwolle f 110,25; Enschede f 92,49; Den Helder f 22,27; Arnhem f 83,45; Dordrecht f 21,53; Amsterdam-West f 50,33; mej. GB, B f 25,—; HdJ, BW f 10,—; EH, M f 12,—; MEvD, US f 5,—.

6. voor het Noodfonds: Alkmaar f 136,80; Den Haag f 248,38; Staveren f 200,—; Enschede f 55,06 WV, A f 7,50; mej. GB, B f 25,—; HdJ, NW f 60,—.

Aan alle gevers en geefsters onze hartelijke dank!

En hoe staat het nu met de opbrengst over de 11 maanden, die voorbij zijn? Er is aan Vrijwillige Bijdragen opgebracht:

voor de E.C.U.	*f* 18.198,28
voor de arbeid onder Spanjaarden	„ 9.119,02
voor de opleiding	„ 23.468,25
voor het jeugdwerk van de NBJB	„ 1.108,56
voor de zending, inclusief bufferfonds	„ 38.866,08
voor het '10-cents-fonds' van de U.B.S.	„ 4.871,70
Dat is met elkaar	*f* 95.631,89

Maar nu, het jaareinde is vlakbij. En we zijn nog lang niet bij de verwachte bedragen voor de arbeid, die we gezamenlijk mogen doen. Hoört u goed: er is aan Vrijwillige Bijdragen nog nodig:

voor de E.C.U.	*f* 7.801,72
voor de arbeid onder Spanjaarden	„ 7.130,98
voor de opleiding	„ 13.031,75
voor het jeugdwerk van de N.B.J.B.	„ 891,44
voor de zending, inclusief bufferfonds	„ 21.883,92
voor het '10-cents-van de U.B.S.	„ 5.128,30
Dus totaal nodig	***f* 55.868,11**

Hoe moet dat nu? Als we bedenken, dat het onze gemeenschappelijke opdracht is, waar we met elkaar voor staan en voor instaan, dan moesten we even ruim en royaal vóór de dag komen. Want we willen toch niet dat we arbeid moeten gaan inperken? Soms hoort men: het hindert niet, als er een tekort is, want het werk gaat gewoon door. Nu, dat is niet het geval, maar we hebben ons zo goed mogelijk gered. Doch nu dreigt inderdaad inperking, als we deze keer niet in staat zijn om zóveel te geven, dat we onze plannen kunnen waar maken, die nodig zijn voor de opbouw en voortbouw van ons werk. Aan ieder van ons ligt de beslissing: inperking van werk of niet! Dat hangt ervan af, wat er nog vóór het einde van dit jaar ontvangen wordt. Wat u kunt doen, doe dat vóór de kerstdagen, zodat het tijdig vóór het jaareinde in het unie-bureau ontvangen is.

Giro 9260 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Amsterdam.

Giro 1504 ten name van de Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Amsterdam.

T. Jansma.

P.S. De schrik voor het grote tekort werkt toch heilzaam: er zijn weer bijdragen ontvangen, waaronder b.v. f 10,- van AD-W te E. met bijschrift „ook geschrokken". Zou het dan toch nog goed komen? Ik herhaal alleen even: er is nu een tekort van ruim *f* 55.000,—! Nu dan, u weet er weer alles van.

T. J.

Uit het Unie-bureau

Het jaareinde van 1969 nadert en daarmee tevens het nieuwe jaar 1970. Om te beginnen moet ik u vertellen, dat we er niet aan kunnen ontkomen om een *kleine verhoging* van het abonnementsgeld toe te passen. U begrijpt, dat er stijgende kosten zijn en dat het niet anders kan. Maar de commissie wil die verhoging zo laag mogelijk houden natuurlijk en heeft deze dan ook vastgesteld op 60 cent, dat is *slechts 15 cent per kwartaal.* Het abonnementsgeld bedraagt dus over 1970 *f 17,60,* of *f 4,40 per kwartaal.* En wie tijdig overmaakt, voorkomt incassokosten én véél, zeer veel werk in het unie-bureau. We nodigen alle abonnees uit om het abonnementsgeld nu over te maken; ingesloten vindt u een giro-stortingsformulier.

En graag wil ik degeen, die als commissielid nog vergoeding van kosten moet hebben, tijdig betalen. Stuur daarom a.u.b. met spoed een nota naar het unie-bureau. Wie wat aan het uniebureau heeft te betalen (advertentiegeld, zaaiers, kerstnummers, premie, lectuur, enz.) wordt vriendelijk verzocht de overmaking tijdig te doen, zodat alles bij het jaareinde (balansdatum) vereffend is.

T. Jansma

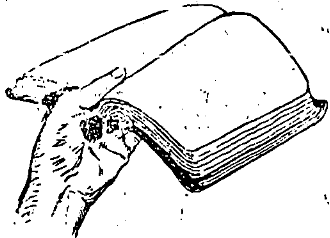
„KADER" IN HERDRUK

Zij, die de *Handreiking voor gemeentejeugdwerk Kader* bestelden, en hun bestelling niet onmiddellijk uitgevoerd zagen, moeten zich niet ongerust maken. Het boekje is in herdruk.

Wat wel was gehoopt, en bijna niet verwacht, geschiedde: er wordt allerwege zowel plaatselijk als regionaal mee gewerkt.

De Algemeen Vormingsleider ds M. G. Boeschoten, die ook de schrijver is van het boekje *Kader,* is graag bereid om voor 6-weekse regionale cursussen met u te overleggen. Doet u het wel vlug want er zijn al verschillende onderhandelingen gaande!

Kader is te bestellen voor de prijs van f 2,50 bij het Jeugdbureau, Vinkenhof, Biltseweg 10, Bos en Duin, Bilthoven.

Wat zullen we lezen?

zondag	14 december	Matthëus 11 : 2-11	Gij- of een ander?
maandag	15 december	Lucas 1 : 1-4	Woord vooraf
dinsdag	16 december	Lucas 1 : 5-17	Zacharias en Elizabeth
woensdag	17 december	Lucas 1 : 18-25	Met stomheid geslagen
donderdag	18 december	Lucas 1 : 26-38	Haar mooiste geheim
vrijdag	19 december	Lucas 1 : 39-45	In blijde verwachting
zaterdag	20 december	Lucas 1 : 46-56	Groot is de Heer

KADERWEEK NBJB 1970

Steeds meer mensen maken steeds vroeger hun vacantieplannen, bestellen hun reizen, huren huisjes of tenten en vragen vacantie aan. Aangezien de kaderweken van de N.B.J.B. in de vacantie vallen willen we de Kaderweek 1970 graag tijdig publiceren.
De Kaderweek van het afgelopen jaar is ongetwijfeld een succes geweest. Het was niet een gewoon kamp met een iets gewijzigd programma, maar een kamp met een programma waarin theorie en practijk van het werk onder jeugd, jongeren en kinderen besproken en beoefend werden.
Zo'n kaderweek geeft nieuwe stimulansen aan mensen die in het werk staan of zich daarop voorbereiden.
De Kaderweek van het komende jaar krijgt weer een zeer speciaal karakter. Het thema is ditmaal: *„Deelgenoot maken"*.
We willen onder dit thema vangen, dat wat we verspreid vinden onder namen als evangelisatie - apostolaat - zending. Dus ook kinderevangelisatie. Dat we niettemin van „deelgenoot maken" spreken, is omdat alle genoemde termen enigszins belast zijn. „Deelgenoot maken" is een bijbelse term, en we geloven dat die term het meest wezenlijke aanduidt van ons werk. Samen willen we zoeken naar de beste houding van waaruit, en de wijze waarop we kinderen, jeugdigen en jongeren naar hun eigen aard en aanspreekbaarheid het best kunnen laten delen in het eigen geloofsbezit.
Deze Kaderweek zal gehouden worden van 25 juli t/m 1 augustus 1970 op De Vinkenhof. De prijs is momenteel nog niet bekend, maar zal omstreeks f 50,— bedragen *met inbegrip* van de gemaakte reiskosten.
Is dit nu niet een prachtgelegenheid om tijdig in uw gemeente een team van werkers op het terrein van zondagsschool, club- en tussenjeugd en jeugd samen te stellen en die met het voor de jeugd verantwoordelijke raadslid zo spoedig mogelijk op te geven? Het is dan ook mogelijk om tijdig bepaalde problemen of vragen die zich in uw plaatselijk jeugdwerk voordoen aan ons door te geven, zodat we er in een of andere vorm aandacht aan kunnen geven in de komende Kaderweek.
Zorg ervoor dat deze „Christen" aanwezig is op de eerstvolgende vergadering van het zondagsschoolpersoneel, van de club- en jeugdleiders, en van de Raad der gemeente!

M.G.B.

E.O. HEEFT ZENDMACHTIGING

Het ministerie van cultuur, recreatie en maatschappelijk werk heeft zendmachtiging verleend aan de stichting „De Evangelische Omroep". De nieuwe omroep, die ongeveer 20.000 leden telt, hoopt in april met radio- en televisie uitzendingen te beginnen. De uitgave van een programmablad is in voorbereiding.
De zendvergunning werd in maart aangevraagd, nadat er ruim twee jaar met de NCRV was gecorrespondeerd en overleg gepleegd. De stichting had geprobeerd haar doelstellingen binnen de NCRV te verwezenlijken. Toen deze omroepvereniging te kennen gaf discussie verder niet zinvol te achten, besloot de EO zelfstandig uitzendingen te gaan verzorgen.
De toekenning van de zendmachtiging betekent dat de EO wekelijks drie uur radio en één uur televisie krijgt toegewezen. De stichting, die bij de NCRV herhaaldelijk op een koerswijziging heeft aangedrongen, vindt dat radio en t.v. meer dan nu het geval is, moet worden ingeschakeld om de Bijbelse Waarheid in deze tijd te laten klinken. Ook is de stichting van mening dat de massamedia teveel worden gebruikt voor uitzendingen, die in strijd zijn met de Bijbel.
„Christenen hebben een verlossend Woord voor de wereld en het is hun opdracht dat duidelijk te doen horen. Aan dat Woord moeten zij — ook in de ether — zijn te herkennen", aldus het bestuur.
Van de Stichtingsraad en Bestuur maken leden van de Hervormde kerk, de Gereformeerde-, vrijgemaakt Gereformeerde- en Christelijke Gereformeerde kerken, de Gereformeerde Gemeenten, de Evang. Broedergemeente, de Vrije Evangelische Gemeenten en de Vergadering van Gelovigen deel uit, alsmede baptisten en leden der zgn. „vrije" kringen.
Aldus een persbericht van de stichting „De Evangelische Omroep'.

BAPTISTEN OP FORMOSA BEGINNEN TV-SERIE

De Radio en Televisiestudio van de Baptisten in nationalistisch China, het eiland Formosa, zal binnenkort beginnen met een wekelijkse televisie-serie van telkens een half uur. De programma's zullen worden uitgezonden door de nieuwe Chinese televisiezender in Taipei. De serie die Wan Fu Lin Men heet (Het geluk aan de poort) is grotendeels samengesteld uit films uit de serie Het Antwoord, een produktie van Southern Baptist Convention Radio and Television Commission.

IERSE BAPTISTEN ROEPEN OP TOT GEBED

Een oproep tot gebed en inkeer is gezonden aan de 80 gemeenten van de Unie van Baptisten in Ierland, 7000 leden. De oproep is ondertekend door de president van de Unie, William Lyttle en de algemene sekretaris Joshua Thompson.

In de oproep wordt o.a. gezegd: „Wij doen derhalve een beroep op iedere Ierse baptist om iedere dag zich te verootmoedigen voor God en Zijn vergeving te vragen voor de onrechtvaardigheid, onverdraagzaamheid en het wantrouwen die in ons hart zouden kunnen zijn jegens onze medeburgers, van welk geloof of politieke overtuiging zij ook zijn. Wij moeten in gedachtenis houden, dat Hij ons slechts zal vergeven indien wij hen vergeven hebben die tegen ons gezondigd hebben". In de aanhef wordt gezegd: „Wij weten, dat alle leden van onze gemeenten zich betrokken weten bij de voortdurende geestelijke, sociale en politieke ziekte waaronder Noord-Ierland lijdt. Wij allen weten, dat een inwendig kwaad onze gehele samenleving heeft doortrokken".

„Het is duidelijk, dat er in onze Ierse gemeenten dezulken zijn die heel gemakkelijk vooroordelen en onverdraagzaamheid bij anderen onderkennen maar er in falen deze zonden ook bij zichzelf te ontdekken. Dit behoort niet zo te zijn bij hen die vrijheid van godsdienst voor allen als een van hun fundamentele beginselen beschouwen. Meer dan anderen behoren baptisten te tonen dat zij gerechtigheid, verdraagzaamheid en godsdienstvrijheid in onze samenleving ondersteunen".

Aber ich achte für mich selbst mein Leben keiner Rede wert, wenn ich nur vollende meinen Lauf und das Amt, das ich empfangen habe von dem Herrn Jesus, zu bezeugen das Evangelium von der Gnade Gottes. Apg. 20, 24

Gott der Herr nahm heute plötzlich und unerwartet meinen lieben Mann, unseren guten Vater, Sohn, Bruder, Schwager, Onkel und Neffen

Prediger

HENDRIK HEMMEN

im Alter von 51 Jahren zu sich in die Herrlichkeit.

In Hoffnung auf das Wiedersehen:

Frieda Hemmen geb. a. d. Werth
Dorothea Hemmen
Bernhard Hemmen
Eberhard Hemmen
Michael Hemmen
und Anverwandte

Gelsenkirchen-Buer, den 5. Dezember 1969
Am Spinnweg 6

Het behaagde de Heer tot Zich te nemen onze broeder

THEODORUS VAN DER LAAN

in de ouderdom van 78 jaar, echtgenoot van Henderkien Kuik.

2 december 1969

Baptistengemeente Stadskanaal

Langs deze weg willen wij allen, die hun medeleven hebben betoond bij het heengaan van onze lieve vrouw en moeder,

MARTJE BLAAUW,

onze hartelijke dank betuigen.

T. Blaauw en kinderen.

Westerparallelstraat 87, Stadskanaal.

HONDERD JAAR FINSTALIGE BAPTISTEN IN FINLAND

Dit jaar zal te Jyväskylä het honderdjarig bestaan worden gevierd van de eerste finstalige baptistengemeente in Finland. In deze stad zal in de herfst worden beginnen met de bouw van een seminarium voor de 18 gemeenten die samen 1300 leden tellen.
Ongeveer 92% van de bevolking van Finland is finstalig. De resterende 8% spreekt Zweeds. In Finland bestaat ook een bond van zweedstalige gemeenten met 23 gemeenten en 1886 leden. De beide unies werken geheel onafhankelijk van elkaar.

UITSPRAKEN OP DE KIRCHENTAG

Op de Kirchentag in Stuttgart werd gezegd door Prof. Moltmann uit Tübingen: „Honger naar gerechtigheid is uit de mond van „hebbenden" — of het christenen of niet christenen zijn — een leugen."
Prof. Milan Machovec uit Praag:
(toen de luidsprekerinstallatie even niet werkte) „Ook in het „Wirtschaftswunderland" schijnt de techniek niet perfect te zijn, dat vind ik sympathiek. Ik voel me bijna als thuis."
Een jeugdige deelnemer:
(in antwoord op het verwijt dat de jonge critici hier alleen maar waren „om de kerk kapot te maken")
„Omdat Christus, over Wien hier zo veel gesproken wordt, critische mensen nodig heeft en omdat deze kerk critische stemmen dringend nodig heeft, daarom zijn wij hier op deze Kirchentag".

BAPTISTENUNIE IN ZUID-AFRIKA TREKT ZICH UIT DE RAAD VAN KERKEN TERUG

De baptisten Unie van Zuid-Afrika heeft tijdens zijn Algemene Vergadering dezer dagen te Durban gehouden aangekondigd zich terug te trekken als lid van de Zuidafrikaanse Raad van Kerken. Als reden van dit besluit wordt genoemd de toenemende onverenigbaarheid met het vrijzinnige standpunt van de Raad gedurende de laatste 10 jaar. De Algemene Vergadering besloot wel naar wegen te zoeken die het kontakt met de Raad kunnen bestendigen; het lidmaatschap, dat een volledige identifikatie met de Raad betekent, bleek echter verder onmogelijk te zijn.

Mededeling

Ds J. Euwema woont thans Beatrixstraat 9, Vroomshoop; tel. 05498-1946.

DE CHRISTEN

19 december 1969
84e jaargang — 51

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds M. Cohen, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga en ds H. van der Werf — Alle kopij te zenden aan de eindredakteur: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 85 - 42 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 17,60 per jaar (f 4,40 per kwartaal), voor abonnees in het buitenland f 23,— per jaar.

Weekblad van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland

De preek als protest of: het protest als preek (Advent en protest)

Men mag ook lezen: de prediking als protest. Het gaat om dat geheel van handelingen, waardoor de gemeente van Christus zich in deze wereld kenbaar, zichtbaar, hoorbaar maakt. Waardoor de wereld moet merken, dat de gemeente van Christus van vreemde oorsprong is, van leven-nabije werkelijkheid, van een zekere toekomst.

Preken is bekend maken; preken is van, uit, vanuit de bijbel vertellen. Preken is roepen, onderwijzen, informeren, confronteren, proclameren.
En ook protesteren.

De preek als protest is een profetische bezigheid. Daarmee bedoel ik niet, dat het alleen profeten gegeven is te protesteren. Daarmee bedoel ik, dat vooral het protest iets is, dat door profetische openbaring ons nabij gekomen is. Dat er gepreekt mag worden, dat er geprotesteerd mag, ja moet worden, we weten het alleen door de openbaring Gods. Het is met name die openbaring Gods, zoals die in de Heilige Schriften tot ons gekomen is, en tot ons komt, dat we weet hebben van een God. Weet hebben van een God, Die liefde is. Weet hebben van een God, Die heilig is. Weet hebben van een God, Die heilige liefde is, de liedevolle heiligheid. En Die daarom een protesterende God is.

God protesteert — in de gebruikelijke zin van het woord — tegen de bestaande toestand. Dus tegen uw en mijn toestand. God gaat niet accoord met het zó-zijn van de wereld. God is het niet eens met de macht, die de zonde uitoefent; met de heerschappij van de boze. God neemt geen genoegen met de structuren, zoals die door de zonde gevormd, misvormd, geworden, verworden zijn. God staat er niet achter, God is er niet voor.

* * *

Zó heeft God het in de dagen van ouds gezegd. Zo hebben de profeten gesproken. Zo is Gods handelen geweest in de roeping van Abraham, in de uitleiding uit Egypte van het Joodse volk. Al dat doen Gods was niet anders dan een goddelijk protest tegen de bestaande orde. Een daadwerkelijk protest. Een protest, waar God Zélf achterstond. Waar Hij vóór was.

We noemen — niet fout — de tijd tot de geboorte van Christus de adventtijd. Advent en protest horen bij elkaar. Ze hebben met elkaar te maken. Ze zijn aan elkaar verbonden. Advent is een toekomstvisie. Protest wil die toekomstvisie verwerkelijken.

* * *

Wie gelooft in Christus, gelooft in Hem, Die Gods vleesgeworden protest is. Christus is niet gekomen om de bestaande orde — die van de satan, van de zonde, van de dood — te handhaven, te beschermen, te verdedigen. Christus is juist gekomen om te rukken aan de fundamenten van die orde, aan de pilaren van die macht. Christus is gekomen om de werken van de satan te verbreken.

In Zijn gelijkenissen heeft Christus gesproken over de grote afrekening. Die grote afrekening noemt Hij het oordeel Gods. Dat oordeel Gods is niet in de eerste plaats de veroordeling van de boosdoeners, de eeuwige verdoemenis van de satan en zijn trawanten. Dat oordeel Gods is in de eerste plaats de komst van Zijn nieuwe wereld! De overwinning door het Lam Gods! De bevrijding van de schuld door het bloed van het kruis! Als het alleen maar ging om de nederlaag van de boze, zou de nú bestaande orde toch nog gehandhaafd blijven; dan zou het nú alleen maar voortgezet worden. Want dát zien we: Het protest, dat de revolutie predikt, brengt weliswaar (vaak) de nederlaag van de nú heersenden, maar niet de overwinning van de overwinnaars, niet de doorbraak van de zin van het protest: het blijft zoals het was, alleen met nieuwe mannen, nieuwe namen, nieuwe systemen, maar met dezelfde orde en ordening, structuren. Het oordeel Gods brengt niet alleen de nederlaag van de satan, het brengt de overwinning van de Man van Golgotha, de Verliezer van de vuilnisbelt van Jeruzalem!

* * *

Adventtijd was voorbereiding, wegbereiding. „Bereidt in de wildernis een baan voor onze God". Het was protest tegen. Maar ook: getuigenis voor. De oorspronkelijke betekenis van protesteren is immers: Ergens vóór zijn. Getuigen, ergens vóór te zijn.

De profeten zouden geen profeten Gods geweest zijn — ander gezegd: God zou niet de God van Israël zijn geweest — als de profeten alleen maar ergens tégen geweest waren. Ze riepen op tot bekering. En wat is bekering anders dan afkering, omkering én toekering? Bekering blijft altijd zinloos, als het alleen maar afkeer is: dan verzandt bekering in een poging zich zedelijk te verbeteren. Dan is bekering niets anders dan het afleren van een serie slechte gewoonten en het aanleren van een (iets grotere) serie goede gewoonten. Dan wordt godsdienst tot moralisme.

Bekering is vooral: Zich ter beschikking van de Here God stellen, en dus zich onttrekken aan de macht van de boze. Bekering is een keuze; een keuze voor het protest. Voor het protest Gods.

* * *

De prediking mag vandaag de dag een protest zijn. De prediking mag ergens tégen zijn, overal tégen zijn waar God niet vóór is. De prediking mag overal vóór zijn, waar God niet tégen is.

Dus moeten de preken (weer) „donderpreken" worden? Wie zegt dat? Wie doet dat? Wie dat doet is er naast. „Hij zal niet twisten of schreeuwen, en niemand zal op de pleinen zijn stem horen", profeteerde men van Hem, Die Gods vleesgeworden protest is.

Neen, de protesterende prediking is een verzoenende prediking. Het is de pre-

diking, die niet in de eerste plaats naar beneden, naar opzij, maar naar boven wijst. Pas als een mens naar Boven gezien heeft, kan hij ontdekken hoe het naast hem, in hem, onder hem is. Pas wie het heil hoort verkondigen, kan er naar verlangen. Pas wie weet heeft van gerechtigheid Gods, kan er naar hongeren en dorsten.

* * *

Leven in advent is uitzien naar de wederkomst van Christus, en dus ook naar de komst van de antichrist. Leven in advent is rekening houden met de dóórwerking van het boze. Leven in advent is zien naar het komende licht en dus ook naar het duister van het heden. Leven in advent is luisteren naar de voetstappen van Hem, die niet schreeuwt en scheldt, maar die nodigt en bergt. En dus ook naar hem, die om wraak roept en de kleinen vertrapt.

Leven in advent is weten, dat God vóór ons is. Die daarom tégen dat is, wat wij in Zijn plaats willen stellen.

Leven in advent is zeker zijn van Zijn overwinning, omdat we zeker zijn van onze nederlaag.

Ploeger

zand en zaad

(Een verantwoording)

Her kerstnummer van De Zaaier en dan met name de voorpagina heeft hier en daar ontsteltenis gewekt. Men vond de mond te indringend, niet mooi. Moest dat nu zó?

Ik wil daar graag met u over praten. Allereerst: helemaal gelukkig waren wij ook niet met juist deze plaat, ofschoon het wel zo bedoeld was: een sprekende mond op de voorpagina en een luisterend oor op de achterpagina met tussen die bladzijden de boodschap die de schrijvers en schrijfsters op het hart hadden.

Maar waarom toch niet een mooie plaat van een kerkje in de sneeuw of van zingende kinderen, die bij een kerstboom staan. Of een kandelaar met brandende kaarsen. De redakteur van Nader Bezien, zoals gelukkig ook anderen, heeft het goed gezien. In deze dagen van Vietnam, Biafra, Midden-Oosten, Zuid-Amerika, om maar een paar brandende bloedhaarden te noemen, géén valse romantiek van klokjes en rood papier.

Als er een feest lijdt onder verwereldlijking dan is dat wel het kerstfeest. U konstateert zelf hoe in de kerstnacht vooral en reeds in verminderde mate op de eerste kerstdag de mensen naar de kerk stromen. Ontroerd, bewogen, zacht en teer door lied en licht en warme sfeer zingt weer de kerk lof aan de Heer. Waar is die kerk op hemelvaartsdag? In de kerk kunt u een kanon afschieten zonder gevaar te lopen een mens te raken. Trouwens, in meerdere kerken houden ze op die dag helemaal geen dienst meer. Ofschoon het wel om dezelfde Heer gaat. En dán nog wel om de verrezene, overwinnende Heer, die nu terugkeert vanwaar Hij in de kerstnacht kwam. Maar nee, niemand denkt er aan. Men zit in het bos, op het sportveld, aan de zee. Is het niet vreemd en inkonsekwent? We mogen wel van geluk spreken dat de kerstdagen in de winter vallen. De naakte waarheid ziet u op hemelvaartsdag. Wie denkt dan niet onwillekeurig aan Amos door wie de Heer zegt: Ik haat, Ik veracht uw feesten en kan uw samenkomsten niet luchten.

Wij moeten de moed hebben de schijn te verscheuren. In het bizonder op onze christelijke feestdagen gaat het om het spreken Gods en dat spreken dreigt onder te gaan in het zogenaamd feestgedruis, dat met een waarachtige opgetogenheid over het heil dat ons bereid is nauwelijks meer iets heeft uit te staan. En daar hebt u de achtergrond van die mond en dat oor.

Natuurlijk hebben we begrip voor de gedachte dat het toch mogelijk is dat er in de kerstnacht of -dag iemand aangesproken wordt. Maar de verkondiger mag dan meer dan ooit met vrezen en beven de kansel beklimmen want hij zit licht in de strikken van sfeer en de massa.

Het is overdreven te veronderstellen dat wij denken dat we met een kerstnummerplaat veel zullen bereiken. Misschien is de smaak te zeer bedorven om nog verlangen te hebben naar het water en het brood des levens. Maar we moeten deze afbraak aandurven. Het kerstfeest is een ernstige zaak Gods. Even ernstig als het sterven van Jezus op Golgotha. Waardoor wij zo grote blijdschap ontvangen dat we feest vieren.

Een zuster schreef dat ze hoopte dat we een volgend jaar toch anders voor de dag zouden komen. Dat zullen we ongetwijfeld. We zullen het waarschijnlijk met nog meer zorg en aandacht doen, trachtend te vermijden wat onze bedoelingen kan verduisteren. Wij staan open voor uw suggesties.

Hoewel De Zaaier ook door u gelezen wordt, en ik merk dat nu en dan door brieven waaruit waardering spreekt, willen we toch graag hen bereiken die al bij het horen of zien van het woord kerk de deuren van huis en hart sluiten. Ook met het oog op hen brachten *wij die platen omdat we wisten dat ze* niet bij eerste oogopslag al nee zouden schudden, maar het blad in de handen zouden nemen.

Genoeg hierover. We hebben misschien voor sommigen te ver gegrepen. Als u maar begrepen hebt wat ons bewoog. En God zegene de Zaaiers en de zaaiers.

Huizinga

PRESIDENTE UNO ZAL SPREKEN OP BWA-KONGRES TE TOKIO

Miss Angie Brooks, presidente van de Organisatie van de Verenigde Naties is een van de 60 personen die het verzoek om aan het programma van het 12e Wereldkongres van de Baptisten Wereldalliantie, dat van 12 tot 18 juli 1970 te Tokio, Japan wordt gehouden, medewerking te verlenen, hebben aangenomen. Miss Brooks neemt een vooraanstaande plaats in in het werk van de baptistengemeenten in Liberia.

Andere medewerkers zijn o.a. dr Ernest Payne van Groot-Brittannie, een leidende baptist in Engeland en een van de presidenten van de Wereldraad van Kerken; dr Lien Chow, theologisch hoogleraar op Formosa (Nat. China) en dr Billy Graham.

De muziek en zang op het kongres zullen geleid worden door dr Claude Rhea, hoogleraar in de musicologie aan Samford University, Birmingham, Al., USA. Een 1000 stemmen tellend internationaal koor en verschillende koren uit Azië zullen tijdens het kongres optreden.

Dr J. P. Allen uit Fort Worth, Texas, USA zal de algemene leiding hebben van de bijbelstudie op het kongres; dr Edwin F. Tuller uit Valley Forge, Pa., USA zal een serie van 5 symposia over huidige wereldproblemen leiden.

Het kongresthema luidt: Verzoening door Christus, gebaseerd op het bijbelwoord: God was in Christus de wereld verzoenende met Zichzelf, (2 Kor. 5, 19).

Men verwacht, dat ongeveer 8000 personen aan het kongres zullen deelnemen; de bijeenkomsten, die geleid zullen worden door de BWA-president dr William Tolbert Jr, worden gehouden in het sportpaleis van Tokio, het Budokan.

RUSSISCHE BAPTISTEN ZONDEN KERSTGROET

Ook dit jaar weer hebben de Russische baptisten een kerstgroet gezonden aan hun medegelovigen in alle landen; als in voorgaande jaren verzoeken zij de christenen hun stem te verheffen, 'tegen oorlog en tegen alle massale vernietigingswapenen'. In het bizonder worden de kernwapens genoemd.

In de brief wordt met name de oorlog in Vietnam genoemd; over het konflikt in Nigeria-Biafra en de strijd tussen Israël en zijn Arabische buurlanden wordt niet gesproken.

Aan rustige wateren

Jezus komt opnieuw

Deze maand zullen we weer de komst van Jezus, de Zoon van God vieren. Hij die toen kwam als baby is nu onze Bevrijder en Koning.

Van kerst tot kerst, zo ongeveer elf maanden, mogen wij leven in de verwachting van Zijn tweede komst.

Het Nieuwe Testament spreekt meer over de tweede dan over de eerste komst van Jezus Christus. Het wordt de christenen niet gegeven te veel in het verleden terug te zien. Zij zijn kinderen van de toekomst. Zij behoren die toekomst toe. Ze zijn blij en dankbaar een toekomst te hebben....

Het moment zal aanbreken, dat Jezus ons zal optrekken in Zijn onmiddellijke tegenwoordigheid. Hij sprak: „Ik zal wederkomen en u tot Mij nemen". (Johannes 14 : 3).

De tweede komst is niet een herhaling van de eerste. Hij zal verschijnen vol glorie, majesteit en aktiviteit.

Wij zien uit naar de komst van Hem die eigenlijk al bij ons is. Waar twee of drie samen zijn in Jezus' naam, daar is Hij ook. Dit is een belofte uit de bijbel. Toch zien deze twee of drie uit naar Zijn tweede komst. Zij ervaren Zijn tegenwoordigheid hier en nu en verlangen naar het moment dat zij Hem z i e n; oog in oog met Hem zullen staan.

Voor de één houdt de toekomst een dreiging en voor de ander een volkomen bevrijding in. In Jezus overvalt de één een eeuwige val en de ander een heerlijke opstanding.

Onlangs las ik: „Het komen van de zoon des mensen is de laatste en grootste wending van de wereldgeschiedenis, maar hij die komt is al tegenwoordig in de Geest; zijn komen is de geboorte van het nieuwe mens-zijn dat de gelovige al aangekondigd ziet in de geboorteweeën die sinds het komen van Christus in de Heilige Geest al door de geschiedenis gaan". Iets om over na te denken, vindt u niet?

Werkelijk leven is ontmoeten. Dan zal in alle overvloed het volle leven, in een blijvende vereniging met Jezus, beginnen. Maleachi ziet in zijn profetische uitzichten reeds de uitbundige blijheid die het deel zal zijn van hen „die Zijn naam vrezen". Hij schrijft: „Maar voor u die mijn naam vreest, zal de zon der gerechtigheid opgaan, en er zal genezing zijn onder haar vleugelen; gij zult uitgaan en springen als kalveren uit de stal".

Ieder oog zal Hem zien, zegt de bijbel. Dus ook de ogen van hen die Hem hebben doorstoken met hun ongeloof, traagheid en onwil. Maar voor hen die Hem toebehoren zal gelden: „aan wat vroeger was zal niet gedacht worden, het zal niemand in de zin komen. Maar gij zult u verblijden en juichen voor eeuwig..." Halleluja!

Zwolle M. Cohen

BIJ ONS IN DE GEMEENTE

De kleine gemeente in WORKUM heeft niet alleen een grote zondagsschool maar is nu ook in het bezit van een eigen muziekklub; de Bethel Singers heet deze klub. Het kerkje heet namelijk ook Bethel.

Welke werkzaamheden ze precies uitvoeren is ons niet duidelijk, maar — dàt begrijpen we er wel van — er is in HAULERWIJK een groep mensen die in hun vrije tijd arbeid verrichten wat gemiddeld honderd gulden per week opbrengt voor de gemeentelijke financiën. De Prothese-werkers worden ze genoemd. En nu maar raden wat werk er gedaan wordt.

In het financiële verslag dat elke maand in Ons Gemeente-erf van LEEUWARDEN wordt gepubliceerd lazen we, dat de kas van de penningmeester er deze maand verrijkt werd met een schenking uit de erfenis van een overleden zuster; de schenking was f 2.200 groot.

Zondag 16 november waren de deelnemers van de (elf) interkerkelijke gespreksgroepen ter plaatse op bezoek in de dienst van de gemeente te HENGELO (Jac. Catsstraat). De voorganger in deze dienst, ds R. J. Voorhaar, ging in zijn prediking uit van de noodzaak van de herstrukturering op kerkelijk terrein, beginnend bij bekering en geloof, te belijden in de doop. Er kwamen goede reakties op.

De gemeente te WESTERHAAR heeft grootse bouwplannen. Men heeft het nog bizonder soliede gebouw van de openbare lagere school (+ het huis van de hoofdonderwijzer) gekocht en nu is men bezig om dit gehele komplex met behulp van zoveel mogelijk eigen krachten tot een prachtgemeentecentrum om te bouwen. Van de kerkzaal is al een groot deel klaar, zelfs het doopvont is reeds gereed!

Het zondagsschoolwerk in ARNHEM is gestart met een nieuwe school in de wijk Klarendal. Het getal kinderen dat deze nieuwe zondagsschool bezoekt is groeiende; het bedraagt op het ogenblik een twintig.

De gemeente te COEVORDEN bestaat eigenlijk uit twee groepen, één te Coevorden en één in De Krim, een buurtschap niet zo ver van de oude Drentse vestingstad. Op een onlangs gehouden gemeentevergadering werd besloten de arbeid in De Krim meer zelfstandigheid te verlenen. Weliswaar vormen de beide groepen nog één gemeente, maar de voorganger van Coevorden zal, bijvoorbeeld, niet meer in De Krim preken. Deze ‚boedelscheiding' is nog niet definitief; men hoopt na een jaar te bezien hoe het werk zich op deze wijze heeft kunnen ontwikkelen.

De raad van de gemeente te EMMEN meende, dat het niet goed zou zijn om naast de gebruikelijke kerstkollekte nog eens een extra kollekte te houden voor de interkerkelijke adventsaktie voor Latijns Amerika. Daarom besloot men een derde deel van de kerstkollekte, ‚maar minimaal f 500', af te zonderen voor de adventsaktie Solidaridad. Nòg een bericht uit Emmen: zoals elk jaar biedt de gemeente ook nu weer een kerstfeestviering vóór de gehandicapten van Arbeidsvreugd aan. Dit feest wordt gevierd in de kantine van de sociale werkplaats op zaterdag 20 december. Zou dit vooral geen navolgenswaardig voorbeeld zijn?

Van het bouwfront in AMSTERDAM-Noord kan nog niet veel nieuws worden meegedeeld. Een definitieve beslissing is trouwens wel binnenkort te verwachten. Indien die beslissing positief uitvalt, dan zal de baptistengemeente een nieuwe kerk bouwen en de Christelijke Gereformeerde kerk van Amsterdam-N. zal voor de helft meedragen in de kosten van gebruik en lasten. Als het doorgaat zal het de derde nieuwe baptistenkerk in de stad Amsterdam zijn binnen 10 jaar.

De gemeente in DEN HAAG houdt elk jaar een grote bazar. De laatste die

werd gehouden bracht maar liefst f 3.738,70 (netto) op! Dat is een mooi ‚instrooiertje', zoals men een dergelijke baat pleegt te noemen.

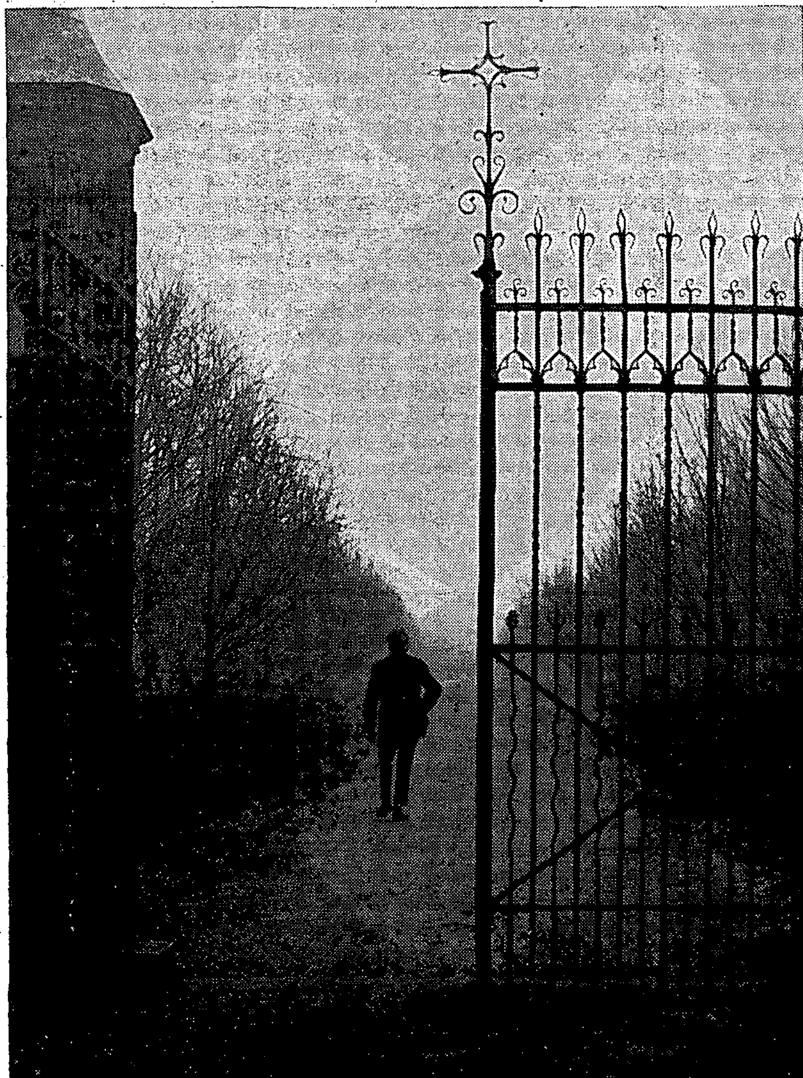
Onze studenten van De Vinkenhof komen niet zo vaak in het nieuws. Deze keer komen ze er wel in. Nee, ze hebben niet de aula — waar is die eigenlijk? — van hun school bezet en tot discussiecentrum gemaakt. Ze hebben, ‚met de hun gebruikelijke methode' schrijft De Klopper van UTRECHT — een aktie abonneewerving voor De Zaaier gehouden in Oudwijk en wonnen in korte tijd 10 à 15 abonnees. In januari zullen zij hun werkterrein verleggen en naar de wijk Overvecht gaan. Sukses! En nu we het toch over De Zaaier-arbeid in de Domstad hebben: gebleken is dat door de aktie Handelingen 69 het aantal abonnees in Utrecht-Noord bijna is verdubbeld.

Eigenlijk zou men het in een gemeentebericht moeten lezen, maar misschien komt dat bericht nog wel: de kleine gemeente in DORDRECHT zag zijn ledental in één maand met negen mensen vermeerderd: twee door de doop, vier door opname, drie door attestatie.

ALBLASSERDAM is een aktie begonnen voor de aanschaf van nieuwe verwarmingsinstallaties. Voor dat doel is f 2500 nodig. Van alle leden wordt voor dat doel een extra bijdrage gevraagd. Het geld is er al bijna!

Om te besluiten: de gehele achterpagina van Gemeentebode (ongeveer hetzelfde formaat als De Christen) werd deze maand in beslag genomen voor de ‚actie Unietekort', gevoerd door de gemeente GRONINGEN-N. Voor deze aktie werd in deze gemeente zondag 7 december een extra kollekte gehouden; voor in de kerk stond op de avondmaalstafel een schaal waarin elk zijn bijdrage kon deponeren. We zijn benieuwd. Het is trouwens niet alleen de Unie waar deze laatste weken een tekort dreigde; in vele gemeenteblaadjes lazen we, dat er vooral deze weken nog hard aan getrokken moet worden om de — soms nogal grote — tekorten weg te werken. Zou er in 1969 dan niet van een reële inkomstenvergroting sprake geweest zijn? Speelde de beruchte btw een te grote rol? Of, zou de aktie Handelingen 69 geld hebben gevraagd dat anders naar de gemeentelijke en uniekassen was gevloeid? Of zullen we het maar houden op een verminderde offerbereidheid? Wie het weet mag het zeggen . . .!

v. D.

Tabitha-bouw-actie

Een bij mij binnengekomen folder zegt mij, dat mijn gulden in Suriname vier gulden waard is. Dáár kunnen wij niet tegenop. Een nederlandse gulden is maar een gulden waard. Tenminste vandaag nog; over enkele weken zal diezelfde gulden maar 95 centen meer waard zijn.

Dat wil niet zeggen, dat we daarom die gulden niet meer zouden willen hebben. Heel graag zelfs. In dat verband zijn we dankbaar voor de collecten, die op de Tabitha-zondag op 9 november 1969 zijn gehouden. We zijn ook dankbaar voor de giften, die rechtstreeks op onze girorekening 530092 t.n.v. Tabitha-Bouw-Actie, Scheveningen, werden overgemaakt. Evenzeer zijn we dankbaar voor de bijdragen, die de zusterhulpafdelingen ons stuurden (van één afdeling zelfs f 100,—!). We blijven maar afwachten wat december ons verder nog zal brengen.

In het artikel van Theo Sommerkamp: Persoonlijk kontakt, de beste evangelisatiemethode, in De Christen van 5-12-69, pag 5, 2e kolom, trof ons de zin: Deze gemeente (bedoeld is de Ebenhaezer baptistengemeente Stockholm) is ook bekend door zijn sociaal dienstbetoon aan jeugd, die verslaafd is aan verdovende middelen en aan alkoholisten.

U begrijpt, dat mij dat opnieuw bij een stuk diaconaal werk bracht, dat wij als baptisten vroeger zo sterk hebben bedreven: de zorg voor de verslaafde alcoholisten. Of was dat alleen maar evangelisatiewerk? Maar kun je die twee scheiden? Biedt het diaconale werk niet vaak de mogelijkheid Christus tot de mensen te brengen? En mensen tot Christus? Vandaag de dag zijn er toenemende aantallen alcoholisten en druggebruikers. Laten we ze maar modderen?

Ik droom nog steeds van pensiontehuizen voor de thuisloze jongeren, en ouderen. Tehuizen, waar een sfeer geschapen wordt, waarin jongeren, en ouderen, zich thuis voelen. Waar jongemensen, en ouderen, leren zichzelf in te zetten voor de medemens.

Ik ben er van overtuigd, dat wij mensen hebben, die zulke tehuizen kunnen runnen (en als we ze niet zouden hebben, moeten we er om bidden en er voor werken); ik ben er ook van overtuigd, dat zulke tehuizen geen gebrek aan bewoners zullen hebben. Wie neemt het initiatief? Waar halen we het geld vandaan? Die laatste vraag is gemakkelijk te beantwoorden: bij u. Bij u halen we het vandaan. Bij wie anders?

H. Ploeger

Zondagsschoolmedewerkers(sters) opgelet!

Het is alweer een aantal maanden geleden, dat van de hand van de algemeen vormingsleider ds M. G. Boeschoten het boekje KADER is verschenen. De ondertitel luidt „Handreiking bij Gemeente-jeugdwerk”. Een ondertitel die bij zondagsschoolmedewerkers (sters) op het eerste gezicht de indruk zou kunnen wekken, dat er voor hun gading niets in te vinden zou zijn. Immers wie van Gemeente-jeugdwerk spreekt, denkt al gauw dat het gaat over het rijpere- en tussen-jeugdwerk. Dat dit bij het boekje KADER toch wel op een ernstige vergissing berust, toont al direkt een blik in de inhoudsopgave. Daaruit blijkt dat maar liefst één vijfde gedeelte uitgebreid aandacht besteedt aan de zondagsschool.

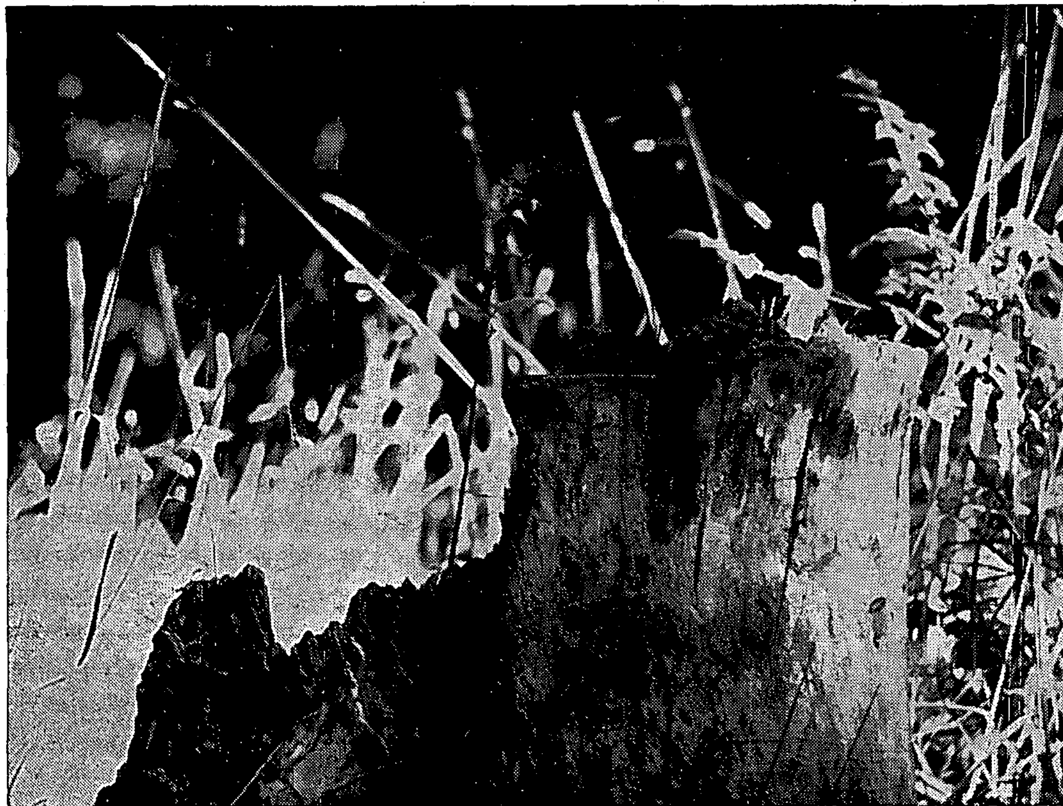
En dat is niet toevallig. Want dat in deze „handreiking bij het Gemeente-jeugdwerk” uitgebreid gesproken wordt over het zondagsschoolwerk, is duidelijk gebeurd vanuit de overtuiging dat zondagsschoolwerk „Gemeente-jeugdwerk” is, met andere woorden: duidelijk betrokken is op de gemeente en daar ook niet los van gedacht kan en mag worden. Ten aanzien van deze betrokkenheid worden overigens zeer behartenswaardige woorden gezegd, die bij voldoende bezinning een nieuwe impuls kunnen geven aan het zondagsschoolwerk.

Het boekje KADER is trouwens vanuit deze opzet geschreven. Het wil als het ware een injektie geven aan het gemeente-jeugdwerk, waar het zondagsschoolwerk niet los van te denken is. Daartoe wordt dan ook de nodige stof ter informatie aangedragen. Een informatie die zo kompakt en samenvattend geboden wordt dat er genoeg ligt voor uitgebreide besprekingen.

Vanuit de Landelijke Zondagsschool Centrale gaan de gedachten daarom in de richting om in ieder geval één landelijke konferentie te organiseren waarin nader ingegaan kan worden op de geboden materie in KADER. Overigens stellen we ons voor, dat ook de besturen van regionale zondagsschool-verbanden verschillende konferenties uit KADER zullen willen voorbereiden. Eenvoudig omdat de uitgave van dit boekje ertoe uitnodigt. Het mag voor zichzelf spreken dat het boekje KADER, dat zonder meer een bestseller genoemd mag worden (de 2e druk is in voorbereiding), thuis hoort in de handen van elke zondagsschoolwerker(ster).

De prijs behoeft toch wel, naar de huidige maatstaven gerekend, voor niemand een bezwaar te zijn. Want voor f 2,50 kunt u KADER bestellen bij De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven. Een bestelling waar u, daarvan zijn we overtuigd, geen spijt zult hebben.

J. van de Geer,
Voorzitter Landelijke
Zondagsschool Centrale.

Er zal een rijsje voortkomen uit Isai's stam — Jes. 11, 1

In dit nummer zo maar wat foto's die de sfeer en de stemming van deze laatste dagen voor kerstmis weergeven. Ze hebben eerder in De Kandelaar gestaan.

SCHEPS (‚KERKNIEUWS') OVER HET KERSTNUMMER VAN DE ZAAIER

In *Kerknieuws* van 12 december j.l. lazen we de volgende recensie van het Zaaierkerstnummer:

Dit goedverzorgde kerstnummer van onze evangelisatiebladen ontbrak nog op het appèl. Het is nog net op tijd gekomen om het bij de lezer aan te kondigen. De Unie wordt gevormd door een kleine, maar zeer actieve groep christenen. De roeping tot evangelisatie verstaat men in die kring uitnemend wel. Het hangt ook samen met het getuigend karakter van de Unie die het bevel dat wij, voor zover dat aan ons ligt, zielen moeten winnen voor de Heer. En dat op een aangename wijze, met zout besprengd. Nu, daarvan geeft het kerstnummer ook dit jaar getuigenis. Uitgevoerd in een moderne versie biedt het ons in woord en beeld twintig feestelijke pagina's voor jong en oud, man en vrouw, Bethlehem als middelpunt stellend. Het blad verscheen in 82.000 exemplaren en het kost 35 ct. Zaaier zaai in Gods Naam voort!

ALMELO KRIJGT PUBLICITEIT IN BUITENLAND

Dat in de baptistengemeente te Almelo (Geraniumstraat) onlangs een rooms-katholieke priester de zondagochtend dienst leidde, heeft ook de aandacht getrokken van E.B.P.S., die het bericht in zijn wekelijkse nieuwsdienst verspreidde in de gehele wereld. E.B.P.S. weet aan het bericht nog toe te voegen, dat de raad der gemeente aan de priester de voorwaarde stelde, dat hij Christus zou moeten prediken.

ITALIAANSE EMIGRANTEN DOMINEE KEERT UIT AUSTRALIE TERUG

Pastor Graziantonio Rotunno die twee jaar als baptistenpredikant werkzaam was onder de Italiaanse immigranten in Sydney, Australië zal in maart 1970 weer naar Italië terugkeren. De tweede baptistenvoorganger die als zodanig in Australië werkzaam is, pastor Joseph Ciampa heeft Melbourne als standplaats.

Australië telt ongeveer 300.000 Italiaanse immigranten.

BAPTISTEN IN SIBERIE

De westduitse journalist Sepp Schelz maakte een tocht door Siberië, het aziatische deel van Rusland, dat door zijn onmetelijke ruimte en zijn onvoorstelbare hoeveelheden olie, ertsen en waterkracht een land van de toekomst is.

Mij interesseerde vooral zijn bevindingen in Nowosibirsk, de nieuwe metropool van Westsiberië, gelegen aan de Ob, en in zestig jaren gegroeid van een nietszeggend aantal vissershutten tot een miljoenenstad. Vanuit deze stad worden produkten geëxporteerd naar vijftig landen; in 1925 waren er slechts zeven molens, een leerlooierij, vier zeepziederijen, twee zagerijen, twee kleine ijzergieterijen en een paar dozijn ambachtslieden.

In deze stad is een baptisten-gemeente met 1500 leden; gelijk als bekend mag worden verondersteld zijn dit allen leden van minstens achttien jaar oud. Tot hen behoren niet alleen maar bejaarde vrouwen en kinderen, zoals men zo graag zegt. Schelz konstateerde dat in het vijf en twintig kilometer verder gelegen Akademgorodok met zijn veertig duizend inwoners — overwegend wetenschapsmensen —; er een aantal van hen regelmatig de diensten in de baptistengemeente bijwonen.
Schelz noemt dit geen toeval.

Meer dan iets anders is interessant te vernemen, dat echter niet alleen zulke wetenschapsmensen de baptisten-gemeente bezoeken, en daarvan leden zijn, maar dat ook de orthodoxe kerk een opbloei beleeft.

Godsdienst, zo zegt Schelz, blijkt niet meer alleen „opium voor het volk", maar ook „Schwarzbrot" voor de geleerden (die beslist niet tot de minstbekwame behoren! Sommigen van hen hebben belangrijke ontdekkingen en uitvindingen gedaan). Vooral voor die geleerden, die genoeg verstand hebben om de grenzen van het verstand te zien en te erkennen. Vooral in de jonge russische geleerden komt de vraag naar het geloof niet tot rust.

Dat beduidt niet, dat men niet meer achter de doelstellingen van de sociaal-economische, heersende orde zou staan. Men blijft, — politiek gesproken — antikapitalist. Maar het betekent wel, dat de russische mens meer en meer ervaart, dat de mensen bij brood alleen niet kan leven. Dit is zelfs in Siberië te merken.

Over de baptisten-gemeenten merkte Schelz nog op, dat de voorgangers dezer gemeenten vaak een aangepaste opleiding ontberen, en ook aan andere dingen gebrek hebben. Maar in hun prediking brengen zij het Evangelie, zonder verkorting en aanpassing. In hun gemeenten wordt gevonden, wat jonge mensen zoeken.

De siberische grens loopt langs het evenzo onmetelijke chinese rijk; men weet van de spanningen tussen beide landen. Duidelijk is echter, dat de siberische bevolking — veelal geimmigreerde jonge russen — naar één ding verlangt: naar vrede, om de uitdaging van de mogelijkheden van hun land te kunnen beantwoorden. Rusland heeft vrede nodig, om de plannen te kunnen uitvoeren, die het gemaakt heeft.

Ploeger

---

gemeenteberichten

ZEGEN IN TER APEL

Ter Apel — (H.J.D.) Sinds onze nieuwe voorganger ds Joh. Zoer zijn intrede heeft gedaan mochten we reeds drie maal een doopdienst houden. In de eerste doopdienst werd één zuster gedoopt, in de tweede twee broeders en nu, 7 december, twee broeders en drie zusters. Bovendien werden dezelfde zondag twee zusters en één broeder weer opgenomen en kwam één zuster met attestatie tot ons over.

U begrijpt welk een feestdag dat was voor onze gemeente. Dat bleek dan ook wel uit de enorm grote opkomst. Geen stoel onbezet, ouders die de kinderen op schoot moesten nemen en jeugd die plaats moest nemen op de tafels in de kerkeraadskamer. Er waren ruim twee-honderd mensen in ons mooie kerkje samen gekomen.

Het feest gaat trouwens door. Er is nu al weer een jonge broeder die de wens te kennen heeft gegeven gedoopt te worden. D.V. hebben we dus 4 januari opnieuw een doopdienst. De zegen blijft door stromen.

De bidstonden worden heel goed bezocht en op verzoek van de jeugd is er nu ook een bijbelklas, die eveneens goed bezocht wordt. Ook is er een zaaiergroep gevormd.

Verder kunnen we u vertellen dat ook de maandelijkse evangelisatie-diensten van start zijn gegaan en dat we een open deur in het nabij gelegen dorp Roswinkel hebben gekregen. Jl. zondag 7 december hebben we daar onze evangelisatiedienst gehouden in de hervormde kerk die tot de laatste plaats was bezet.

De diensten worden iedere zondag goed bezocht, zo zelfs dat er altijd weer stoelen bij-geplaatst moeten worden.

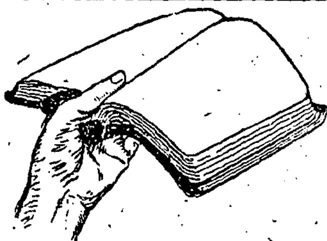
De gemeente Ter Apel wenst u verder allen gezegende kerstdagen, een goede jaarwisseling en een gezegend nieuwjaar toe.

EEN BLIK UIT 'T VENSTER

Hengelo - 't Venster — (D.W.) Het is al weer enige maanden geleden dat men vanuit 't Venster iets hoorde. In de voorbijgaande maanden wisselden blijde en droeve gebeurtenissen zich af in de gemeente. Zondag 14 september mochten wij getuige zijn van de doop van een echtpaar, dat reeds geruime tijd de diensten in 't Venster bezocht. Wij zijn onze Heer dankbaar voor de zegen die Hij ons gaf in onze broeder en zuster.

Dinsdag 17 november werd br Grootenhuis, nog voor ons onverwacht, thuis gehaald door zijn Heer. Onze broeder was enkele jaren ouderling van de gemeente, maar moest reeds eerder deze taak neerleggen vanwege zijn gezondheid. Wij zijn dankbaar dat wij deze broeder mochten kennen en met hem mochten werken in de gemeente.

Onze voorganger ds F. E. Huizinga zal het wat kalmer aan moeten doen. Niet dat het een verontrustende zaak is, maar hij zal toch vanaf 15 februari a.s. om de andere zondag voorgaan in de diensten. Dat brengt met zich mee, dat wij

Wat zullen we lezen?

Johannes 1 : 19-28	zondag	21 december	Slechts een stem
Lucas 1 : 57-66	maandag	22 december	De kleine Johannes
Lucas 1 : 67-75	dinsdag	23 december	Een mond vol lof
Lucas 1 : 76-80	woensdag	24 december	Vader en zoon
Lucas 2 : 1-14	donderdag	25 december	Grote blijdschap
Lucas 2 : 15-20	vrijdag	26 december	Laten wij aanbidden
Philipp. 2 : 5-11	zaterdag	27 december	Als de minste der mensen

met ingang van die zondag andere sprekers moeten vragen. Wij hopen dan ook, dat wij de medewerking in deze mogen ondervinden van onze voorgangers, studenten en verder allen die zich hiervoor beschikbaar stellen.

Vanuit 't Venster wensen wij u allen een gezegend kerstfeest en Gods zegen in het nieuwe jaar.

VREUGDE IN VROOMSHOOP

Vroomshoop — (W.W.) Het is al zeer lang geleden dat men iets uit de gemeente Vroomshoop heeft gehoord en het zou mij niet verwonderen wanneer er velen zijn, die naar zo'n bericht hebben uitgekeken. Nu, dan heeft men nu de gelegenheid om eens te lezen, wat er voor nieuws is uit de gemeente Vroomshoop.

Sinds verleden jaar, de 18e augustus hebben wij ds J. Euwema als voorganger in de gemeente, en hij is nu goed ingeburgerd. Met de gemeente en al de aktiviteiten die er zijn, zijn wij dankbaar. Het gaat goed.

Verleden week zondagmorgen was het wel een bizondere dienst, het doopvont was weer open. Sinds juni '67 hadden wij nog geen doopdienst weer gehad. Dit was wel een vreugdevolle dag. Daar hebben wij als gemeente lang naar uitgezien, uitgezien naar een doorbraak. Op deze zondagmorgen was de kerkzaal overvol en het aantal vreemden was niet gering.

Twee jonge zusters, Gerda Peters en Diny Kroeze-Snijder hadden te kennen gegeven, gedoopt te willen worden, want zij wilden gehoorzaam zijn aan de Heer. Het was een sfeervolle dienst; nu moge de Heer van dit alles de stille naprediker zijn.

Na de middag waren wij als gemeente bij elkaar gekomen om het avondmaal te vieren. De twee nieuwe leden werden hartelijk welkom geheten door ouderling Snippe waarbij hen de doopkaart en een ander aandenken werd aangeboden.

Het was een gezegende middag, waarin wij weer bepaald werden bij het geweldige dat de Here Jezus voor ons allemaal gedaan heeft. Och, dat er nog velen mogen komen, in geheel Nederland, ja in deze ganse wereld, die Jezus aannemen als hun persoonlijke Verlosser en Zaligmaker.

Ook in de komende kerstdagen hopen wij met elkander tezamen, in de geest verbonden, het grote feest te vieren van Zijn geboorte.

BAPTISTEN AANWEZIG OP RK-SYNODE IN DENEMARKEN

Pastor K. Kyro-Rasmussen, voorganger van Köbner Baptistengemeente te Kopenhagen was als gast aanwezig op de jaarlijkse synode van de Roomskatholieke kerk in Denemarken. Vertegenwoordigers van de Lutherse staatskerk en van andere vrije kerken waren eveneens aanwezig. Deze niet-roomskatholieke vertegenwoordigers konden deelnemen aan de diskussies op de synode.

BWA-JEUGDKONFERENTIE 1973 IN USA OF INDIA

Reeds nu worden de plannen beraamd voor de 8ste Baptisten Wereld Jeugd Konferentie, die in 1973 zal worden gehouden. Wat de plaats betreft heeft men de keus uit de volgende steden: Srinagar, India; Estes Park (Col.); Kansas City; Miami Beach en San Franciso,

EEN PRACHTIGE FOTO-TENTOONSTELLING VOOR KERK EN SCHOOL

U wilt laten zien waar de Nederland zending werkt, en welk werk er zo gedaan wordt?

U wilt daarvan een tentoonstelling m ken in uw kerk, op uw vereniging?

Bestel dan tentoonstellingsmap I: „Wa werkt uw zending?" Deze map bev een twintigtal prachtige foto's en kaa ten over het zendingswerk overal op d wereld, met een korte toelichting va de hand van ds A. Rigters, sekretari Binnenland van de Nederlandse Zer dingsraad.

De platen zijn uitgevoerd in de forma ten 30 x 40 en 20 x 30 cm. De prijs be draagt f 8,50.

Bestellingen richten aan: *Stichting Audiovisie, Van Reenenlaan 5, Postbu 134, Baarn. Tel. 02145-6135.*

Het is de bedoeling, dat deze map door vele andere interessante mappen over het werk van de zending en wereld-diaconaat zal worden gevolgd.

IK MOET ER WEZEN!!! IK MOET ER ZIJN!

Wel, wel, wat een verbeelding Denk jij, dat het niet goed zal gaan als je er één keer niet bent?

Dat zeg ik niet. Als ik af en toe een keer niet kan, zal het er heus wel goed om gaan in ons koor; dat verwacht ik wel! Het zou ook niet best wezen, als het anders was.

Ja, zie je, er zijn van die mensen, die overal bij moeten zijn. Hoe het thuis gaat, schijnt er minder op aan te komen, als zij maar in een kring of club mee kunnen doen.

Jij kunt nu wel gelijk hebben. Zulke mensen zijn er wel. En dan zou het nut kunnen hebben als iemand hen eens zei, dat je eerste plichten altijd bij jezelf thuisliggen. Daar denk ik net zo over!

Maar dat verandert niets aan wat ik zo pas zei, Karel! *Ik* moet er wezen, *ik* moet er zijn, want er wordt op mij gerekend. En als ik even kan, ben ik op mijn post.

Dat was ongeveer het gesprek dat men zich ergens in Nederland moet denken tussen een paar leden van een zangvereniging in een Baptisten-Gemeente. Eén van de twee bleef gemakkelijk een keer thuis, maar de ander zei: „Als er werkelijk verhindering is, dan ben je verontschuldigd. Punt! Maar ik weet heel goed, dat ik aanwezig moet zijn, als ik tenminste kan. We komen immers niet vooruit, als er telkens een aantal ontbreekt. Voor hen moet de hele club opnieuw repeteren. Dat was goed begrepen. Wees trouw als je ergens in mee doet. Kom, en kom ook op tijd!

Deze gedachten mogen in onze tijd wel gedurig naar voren worden gebracht. Gebrek aan besef van medeverantwoordelijkheid bij de deelnemers kan het beste werk laten mislukken!

Je zou ook heel goed dit kunnen toepassen op het meedoen in de kerkdiensten, al ligt het daar ook wel iets anders.

Ieder moest eigenlijk denken: Wat een ander doet, dat heb ik niet te verantwoorden, maar als *ik* kan, moet *ik* er zijn. Als mijn stoel leeg blijft staan, ontmoedigt dat de anderen. Bovendien is de lofzang niet vol, als ik niet meezing en hoewel ik ook thuis kan bidden, bid ik toch graag met de anderen samen.

Wie zo spreekt, bouwt mee, zorgt mee, bidt mee, bemoedigt anderen en is een voorbeeld tevens. En als ergens het woordje *ik* de klemtoon mag krijgen, dan is het dunkt mij in dit verband.

Met een variant op het woord van Nehemia (hoofdstuk 6 : 11) zou ik willen zeggen: Zou een man als ik niet op zijn post zijn? Zou men op een vrouw als ik niet kunnen rekenen. Ik zal mijn best doen!

K. Reiling (in „de brug" - Assen)

NIEUWE LEIDER VOOR EVANGELISATIEWERK VAN SOUTHERN BAPTIST CONVENTION

De Southern Baptist Convention (USA) heeft voor het evangelisatiewerk een nieuwe leider benoemd, dr Kenneth L. Chafin. Dr Chafin, die aan twee seminaria evangelistiek doceerde, zal in deze funktie dr C. E. Autreay opvolgen.

AFSCHEID VAN DS A. V. D. BEEK

De baptistengemeente te Nieuwe Pekela deelt mede, dat op zondag 28 december a.s. 's middags om 3 uur in de baptistenkerk ds A. v. d. Beek afscheid neemt als voorganger van de gemeente Nieuwe Pekela.

Gemeenten die de afscheidsdienst willen bijwonen worden daartoe vriendelijk uitgenodigd!

Namens de Raad,
R. Kuilman, sekretaris.

OBLIGATIELENING SNEEK

De Beheerskommissie van de baptistengemeente te Sneek deelt mee, dat van de obligatielening de volgende nummers zijn uitgeloot: 37, 43 en 47.

Voor de Beheerskommissie:
W. Helfrich,
Dr. A. Kuyperlaan 18, Sneek
tel. 05150-4564.

LIED EN WERKELIJKHEID

We zingen: „Volzaal'ge ure van gebed", en we bidden hoogstens vijf minuten.

We zingen: „Voorwaarts Christenstrijders" en hebben ons nog nooit voor de dienst beschikbaar gesteld.

We zingen: „Wij trekken naar Sion", maar wij trekken nauwelijks naar de samenkomst of naar de bidstond.

We zingen: „Werp dan vrij op Hem al Uw zorg", maar wij tobben en zwoegen elke dag moeizaam voort.

We zingen: „'k Gaf mij alles op voor Jezus", maar in de collectezak doen we slechts een fooi.

We zingen: „Eén naam is onze hope", maar om de geringste oorzaak scheiden wij ons af van onze broeder of zuster.

We zingen: „Welk een uitzicht, Bruidsgemeente", maar lopen de hele dag met een begrafenisgezicht rond.

We zingen: „Zorg toch, dat ieder het weet", maar als er iets voor de Heer gedaan moet worden, hebben we geen tijd.

We zingen: ... och echt zingen en gelukkig zijn, kan men dan pas, wanneer Jezus volkomen de overwinning in ons leven mag hebben.

(Overgenomen)

LOFZANGEN EN GEBEDEN

Ingaande 1 januari 1968 zijn de prijzen van onze bundels verhoogd; nu gelden de volgende prijzen::

Eenst. eenv. uitgave rood, blauw, zwart	*f* 6,90
Eenst. eenv. uitgave rood met opdruk „eigendom der gemeente"	*f* 7,10
Eenst. luxe uitgave roodbruin, blauw, zwart	*f* 8,80
Eenst. luxe uitgave, beige	*f* 9,30
Eenst. zeer luxe uitgave zwart leren band verguld op snee	*f* 23,—
Harmonisatie deel I	*f* 8,50
Harmonisatie deel II	*f* 15,—
Orgelbegeleiding Psalmen	*f* 3,—

De prijs van het Tekstboekje „Lof zij den Heer", dat we destijds op speciaal verzoek hebben samengesteld ten dienste van Evangelisatie-, Openlucht- en Tentsamenkomsten, hebben we door een grotere oplage kunnen verlagen tot *f* 0,15 per stuk. Voor aantallen boven 100 ex. gelden speciale prijzen op aanvraag.

Besteladres: J. Germeraad, Breitnerstraat 77B, Rotterdam-2. Betalingen op girono.: 281127 t.n.v. Zangbundel Comm. Rotterdam. Zendingen boven *f* 25,— franko.

Met grote dankbaarheid aan God hopen wij op 2 januari 1970 de 40-jarige echtvereniging te vieren van onze ouders

HIELKE ZWIERS
en
TRIJNTJE ZWIERS-SALOMONS

Hun dankbare kinderen:
P. Zwiers
J. Zwiers-Rudd
K. Zwiers
M. Zwiers-Richard
J. Bill-Zwiers
D. Bill
H. Zwiers
E. Zwiers-Dacon.

11a Station st. Blackburn 313°, Vic. Australia.

Wij willen onze hartelijke dank uitspreken aan allen, die hun medeleven betoonden toen wij de dag, dat wij 40 jaar getrouwd waren, mochten beleven.

A. HULZEBOS
W. HULZEBOS-EBERHARD
Alkmaar, Westerweg 125.

ABONNEES,
betaal nú uw abonnementsgeld door overmaking van *f* 17,60 over geheel 1970
of „ 8,80 over het 1e halfjaar
of „ 4,40 over het 1e kwartaal
op giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam.

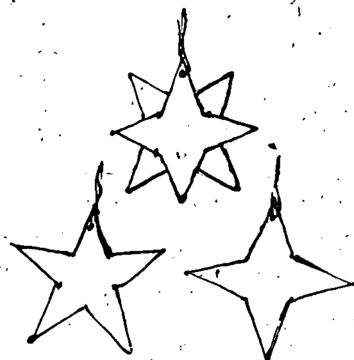
DE CHRISTEN

Kerstmis 1969
84e jaargang — 52

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds M. Cohen, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga en ds H. van der Werf — Alle kopij te zenden aan de eindredakteur: ds. J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — **Administratie:** ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 85 - 42 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 17,60 per jaar (*f* 4,40 per kwartaal), voor abonnees in het buitenland *f* 23,— per jaar.

Weekblad van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland

ERE ZIJ GOD

Het ,Stille nacht, heilige nacht' wordt weer gespeeld en gezongen. In vele talen; wellicht ook in het Vietnamees en het Biafraans . . .
Zonder ,Stille nacht' — hoorden we iemand zeggen — is het niet echt kerstfeest. Dat hoort er bij. Net als het ,Ere zij God'.

De vrede van Rome

Het ,Ere zij God' hoort er inderdaad bij. Zonder dit ,lang Gloria' is het inderdaad geen kerstfeest. Maar ,Stille nacht, heilige nacht'?
Misschien was het wel een stille nacht, die nacht waarin Jezus geboren werd. Hoewel we ons ook zouden kunnen voorstellen, dat het die nacht met zoveel trekkend volk langs de weg en in de dorpsstraten van Bethlehem één grote kermis was. Maar een heilige nacht?
De nacht kan niet heilig zijn. De nacht speelt in de taal van de bijbel altijd de rol van het kleed waarin de boze machten zich hullen. ,Dit is uw ure', zegt Jezus tot Zijn vervolgers als ze Hem in de nacht gevangen nemen.
Nacht was het, toen Jezus geboren werd. In Rome meende men wel, dat eindelijk, na de eeuwenlange nacht van barbarij de glorieuze Romeinse dag was gekomen, maar het was over heel de aarde stikdonkere nacht. Inderdaad, het was een tijdperk van vrede. Echte oorlogen werden er niet gevoerd; er was slechts hier en daar sprake van wat grenskonflikten en nu en dan moest een nationalistische revolte ergens in het grote Imperium in bloed worden gesmoord.
Er werd met trots gesproken over de vrede die Rome had gebracht, de Pax Romana. Maar, mag dát vrede heten, wanneer volken en mensen uit angst en vrees het niet wagen om elkaar te lijf te gaan?
De Pax Romana was geen vrede. Het Romeinse licht geen daglicht. Augustus, de verhevene, een ijdel mens — géén godenzoon.
Ja werkelijk: De aarde was in nacht verzonken.

Vrede nu

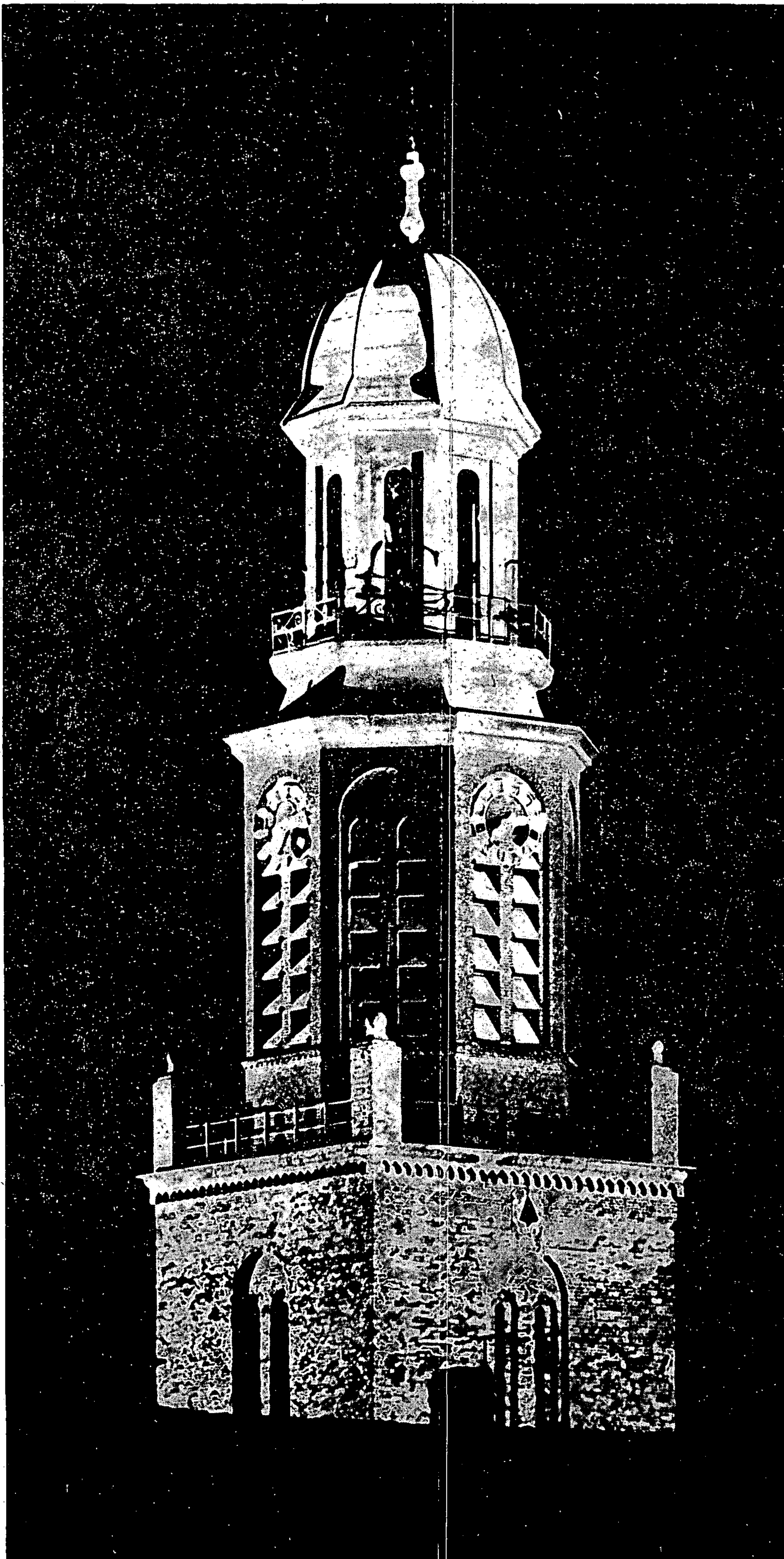
De heer Luns, onze minister van buitenlandse zaken, heeft het gedurfd om de Vietnamese oorlog een kleine oorlog te noemen. Dat is symptomatisch voor de opvattingen van hen die er maar al te graag genoegen mee nemen, dat de te vrezen grote oorlog tussen de beide giganten tot nu toe niet is uitgebroken dank zij de NATO en Warschau-pakt. Een lokaal konflikt, ook al kost het duizenden slachtoffers, is slechts een grenskonflikt; een rimpeling in de grote zee. Vijfentwintig jaar na het einde van Wereldoorlog II leven de grootmachten in betrekkelijke vrede met elkaar. Dank zij het evenwicht der verschrikking. Vrede door angst. Pax Atomica.
Mag dat vrede heten?
Nee, zeggen velen terecht. Zij durven het woord vrede in deze dagen rond kerst nauwelijks in de mond te nemen. Zolang de oorlog in Vietnam voortduurt, zolang wapenen worden geleverd aan Nigeria en Biafra — waardoor deze bloedige strijd kan worden voortgezet — kan het kerstfeest slechts oprecht gevierd worden wanneer men zich tegen al deze geweldexplosies verzet. Latijns-Amerika, met zijn onvoorstelbare sociale tegenstellingen, komt eveneens in deze dagen in het gezichtsveld. Zij die kerstfeest vieren moeten solidair zijn met de miljoenen underdogs in dit werelddeel; dát is sjaloom, vrede. Voor dit doel willen talloos velen zelfs hun afwijzing van elke vorm van geweld wel herzien en het recht op geweld erkennen van hen die omwille van de sociale emancipatie naar de wapens grijpen.
Mag dat vrede heten?

De vrede van Christus

Wij mogen vrede op aarde verwachten. Werkelijke vrede.
Die vrede komt echter niet omdat de mensen tenslotte de onredelijkheid en de gruwelijke onrechtvaardigheid van elke oorlog leren inzien. Zo optimistisch kunnen we niet over de mens, over onszelf, denken.
Die vrede komt ook niet, omdat de goederen en rijkdommen van deze goede aarde — waar de meeste oorlogen om gevoerd worden — tenslotte billijk en rechtvaardig verdeeld worden. Met alle waardering voor de edele bedoelingen van hen die zich hiervoor inzetten, en vooral christenen zouden in deze strijd voor sociale emancipatie vooraan moeten staan!, we delen niet het optimisme van hen die daarvan de vrede op aarde verwachten.
De waarachtige vrede komt als onze Heer Zijn rijk begint.

Nee, dat kan niet betekenen dat we in afwachting daarvan zolang met de handen in de zak blijven toekijken. Onze handen zullen moeten doen wat zij kunnen doen. Op alle terreinen.
Maar terwijl we zo bezig zijn, weten we dat de Heer straks komt. Dan pas komt alles goed, want Hij is de Vredevorst. Hij geeft een Vrede die alle verstand te boven gaat, een Vrede zoals de wereld nooit bieden kan. De Pax Christi.
Daarom: Ere zij God!

v. D.

Men zei mij

verzamel ons gedichten
over het feest, opdat,
als straks de kaarsen lichten,
de mensen in de geest
in de gedachten van de dichters kunnen dolen
en zich ontroeren door hun woorden,
die hen met zachte koorden,
gelijk een ezel en een os
gaan binden aan de stal.

Ik zocht vergeefs in boeken;
want hoeveel verzen ik ook las,
ze brachten mij niet werkelijk verder.
Zij spraken wel en niet mijn taal,
ze woonden in een andere zaal
van 't grote huis dat leven heet.
De kloof der eeuwen bleef bestaan,
er was geen weg, die ik kon gaan.
Ik bleef alleen met 't laatste nieuws
terwijl de kaars verbrandde.

Lees mij
in deze grote stilte, leegte
't bericht dat Lukas schreef
en daarna van Matteüs voor.
Nog liever eerst de blijde zangen
van een Jesaja en van Micha,
waarin zij hun verlangen
voor allen voor altijd
hebben gevangen.
Zij zijn mijn broeders in 't verdriet
en in de hoop
daar zij in ver verschiet
de wonderbare God ontdekken
Wiens vredevorst verschijnt.
Lees de beloften en berichten
opdat ik van hun dromen
zal komen tot gezichten
en van gezicht tot werkelijkheid.

Ik wil ook graag het kerstfeest vieren
maar niet zo waardeloos.
De kaarsen mogen 't Licht niet doven,
de vrienden mij de Vriend niet roven,
de vrouwen moeten minder sloven,
de kerken vooral zachter loven,
Het gaat toch om het Kind, de Man, de Heer!

Ik zal in deze nacht
ze allemaal verlaten,
al zit ik onder hen,
en in gezegende eenzaamheid
op reis gaan naar de stal,
het enig punt in mijn heelal
waar eeuwigheid de tijd verslindt,
waar 't leven overnieuw begint,
waar alle deuren opengaan,
waar eindloos vele sterren lichten
en eng'len van nature dichten.

Hier is 't waar ik weer ademhaal
omdat zelfs onze stal
verandert in een weidse zaal
waar God wil komen wonen
en waar Hij al zijn zonen
verzamelt om zijn kind:

de herders en de wijzen,
de werkers, de verachten,
de denkers, de geachten,
de mensen allemaal
opdat ze samen zingen
in hallen en kantines
bij 't stampen der machines,
in flats en op de velden
tot eer van God en van zijn vrede
en zo begint zijn eeuwig Eden.

Aan rustige wateren

En het geschiedde

Tot tweemaal toe wordt ons in het kerstevangelie van Lukas gezegd, dât het geschiedde. Zo beginnen sprookjes niet. Die beginnen met: Er was eens.

Het kerstevangelie lijkt wel op een sprookje. Tenminste, dat wat wij ervan maken. Zo van: Er waren eens twee arme mensen; ze moesten op reis en konden geen goed onderkomen voor de nacht vinden; toen moesten ze in een stal de nacht doorbrengen, en juist in die nacht werd hun baby geboren. Ze waren zo arm, dat dit kindje in een kribbe moest worden neergelegd; de moeder had geen kleertjes, zodat de baby in doeken moest worden gewikkeld.

Nee, zegt het kerstevangelie. Niet: er waren eens, maar: en het geschiedde. Het is geen sprookje maar geschiedenis. Het is gebeurd. Daar gaat het om: Niet hoe het gebeurd is.

Het kerstevangelie is geschiedenis. God kwam met Zijn geschieden in onze geschiedenis. In de vaderlandse geschiedenis van Israël en in de ‚algemene geschiedenis' van de volken. De komst van Jezus is een historisch feit, zoals de geboorte van Alexander de Grote en van Napoleon feiten waren.

Sprookjes verwoorden en verbeelden iets. Een oude wensdroom of een grote angst. Sprookjes zijn — hoe ook — altijd projekties van de mens, dromen van de mens. Sprookjes zijn fiktief, niet echt. De sprookjeswereld bestaat niet. Alleen maar in onze fantasie. Kerstfeest zegt, verkondigt, roept uit dat God zo zeer deze wereld lief heeft, dat Hij Zijn Zoon er voor gegeven heeft. Dat lijkt een sprookje te zijn. 't Is immers onvoorstelbaar?

Nee, zegt het kerstevangelie, we dromen het niet. 't Is niet een wens die op deze wijze, in taal en teken, vorm en gestalte krijgt. Het is geschied, het is gebeurd. Het is tastbare, beleefbare werkelijkheid. Het is in ons midden geschied. Het is in Bethlehem geschied. Het had, wat dat betreft, net zo goed in Sellingen of in Sao Paulo kunnen geschieden. Het is geschied toen keizer Augustus regeerde; het had, wat dat betreft, net zo goed kunnen geschieden toen Gustaaf Adolf regeerde of Juliana.

Laten we er geen sprookje van maken. Laten we het wonder van kerstmis proberen te vatten, elke dag opnieuw. Elke dag opnieuw geloven — dat is méér dan verstandelijk weten — dat God ons lief heeft, dat Zijn liefde voor deze wereld werkelijkheid is.

Even werkelijk als dat andere heilsfeit, waarvan de oude belijdenis zo met nadruk vaststelde, dat het geschiedde onder Pontius Pilatus.

v. D.

EEN KWART EEUW GELEDEN: KERSTMIS 1944

De oorlogswinter in Den Haag

Het zijn meestal de kleine dingen van het leven, die bij mij blijven hangen. En toen ik, op verzoek van ds Van Dam, even in het verleden dook om me de kerstfeesten in oorlogstijd in herinnering te brengen, kwam er allerlei naar boven wat me een glimlach op de lippen toverde. Uit het vele een enkele kwinkslag, die — wat mij betreft — wel typerend was voor de hele oorlogstijd.

De tekst waar ik die zondag over preekte kan ik me niet meer herinneren. Een jaar of tien geleden heb ik al mijn preekschetsen, op een enkele na, verbrand omdat ik me er toch niet meer in kon vinden. Maar het ging toen in ieder geval om hèt thema van het feest: dat het in Jezus GodZelf is, die zich als de grootste eigenaar van alles met het grootste aandelenpakket in ons failliete bedrijf heeft gestoken. Ik weet nog heel goed, dat ik dacht: als ik eerst maar weer goed en wel op de kansel sta, dan halen we het wel . . . Want elke zondag opnieuw moest je toen, voor je beginnen kon, een reeks van klachten aanhoren over de honger en over de jammerlijke verdeling van het voedsel dat toen druppelsgewijs ons Haagje binnenkwam. — hoewel velen in het Noorden toonden met ons mee te leven. Maar onderweg waren er ‚muizen' bezig die aan de pakjes knabbelden, zodat we vaak lege of half lege dozen thuisbezorgd kregen.

We hebben eens, met de voorgangers en een groepje ouderlingen van beide Haagse gemeenten als geleide, een paar zakken aardappelen, geschonken, door een weldoende broeder, uit het schip gehaald. Het ‚puikie van de zalm' uit de beide gemeenten was ingeschakeld, omdat we toen op dit punt de ‚gewonen' niet helemaal vertrouwden. Vanaf het schip tot op de plaats van bestemming heb ik zelf naast de kar gelopen en toch is ons onderweg één van onze zakken afgekaapt. Ik stond verslagen . . . Ik weet niet meer precies, wat ik tegen de schipper gezegd heb; maar het was zoiets als: Ik wil de broeders niet verdenken, maar ik heb het echt niet gedaan.... De vrouw van de schipper was zeker geroerd door mijn tranen in de ogen, want ze troostte me met de woorden dat ik morgen maar met een sloop moest komen, dan zou ze me wat boontjes voor mijn vrouw meegeven.

Ja, als je eerst maar weer op de kansel stond, dan was de slag meestal wel weer gewonnen. Maar deze eerste kerstmorgen had ik pech. Een broeder, die met een witte jas aan op de Laan van Meerdervoorde scheermesjes van het merk ‚Professor Erwik' placht te verkopen, liet zich door mijn preek niet van het stuk brengen en stond, na de dienst, in de Leerzaal met de vraag of ik niet wat eten voor hem had: het was toch kerstmis en zij hadden niets meer te eten..... Hij had gelijk, het was kerstmis en dan moet het toch ook een beetje feest zijn. We hadden in de laatste dagen van die week een mooi pakje van de familie in Sneek gekregen. Van vrouw en kinderen had ik al orders, dat ik er deze keer niets van mocht weggeven.. Maar, het was toch kerstmis? Ik heb de man toen maar gezegd, dat we juist een pakje van thuis hadden gekregen en dat hij maar mee moest gaan naar de pastorie. De broeder en ik voerden vrome gesprekken. Ik was in een goede stemming, omdat ik naar mijn smaak goed gepreekt had. En een goede daad maakt een mens van binnen nog een beetje warmer.

Toen ik het door mijn vrouw weer keurig ingepakte pakje de man ter hand stelde, vroeg hij: hebt u ook vet . . .? Vet? Vet! Man, sinds jaren weet ik niet meer hoe vet er uitziet.

Zwijgend verliet hij de pastorie. In zijn ogen meende ik te zien, dat hij me niet helemaal geloofde.

Het is geen dramatisch verhaal. Maar ik heb al gezegd, dat bij mij de kleine dingen meestal blijven haken . . .

Jac. de Jong
(Emmererscheidenveen)

De hongerwinter in Sneek

Van het eigenlijke kerstfeest weet ik me eigenlijk alleen maar te herinneren dat er geen snoep en geen boekjes voor het zondagsschoolfeest waren. De kleinen

hebben het waarschijnlijk niet erg gemist. Ze wisten immers toch niet wat snoepgoed was?

Het was een winter vol van razzia's; jongemannen en ook Joden werden juist om en bij de Kerst nog gegrepen. Op 5 januari 1945 werd er 's avonds laat — even voor acht was toen laat — nog een Jodin bij ons gebracht. Een vrouw van 62 jaar. Men kon voor haar nergens meer onderdak vinden en er waren nog verschillende Joodse landgenoten gegrepen — verraad. Deze Joodse vrouw is tot 3 maanden na de bevrijding nog bij ons gebleven. Ze ging ook met ons mee naar de kerk, ter camouflage.

Om en bij kerst kwamen velen uit het Westen, door honger gedreven, op oude fietsen, met handkarretjes en te voet. We hadden een kast waarin we een kleine voorraad roggevlokken en roggebrood hadden. Een baptistenpastorie konden ze steeds vinden. Mijn vrouw was in verwachting en dus hadden we wat extra bonnen. Daarvan spaarden we wat voor de hongerigen. Ook van andere Snekers kregen we wel wat om door te geven. Zelf ging ik er op de fiets op uit om klandestien vlees en andere dingen te kopen.

Op een avond, kort voor kerst, werd er 's avonds om acht uur gebeld. We schrokken. Dat was nooit wat goeds om die tijd. We openden de deur; er stond een Duitse soldaat. Ik was stijf van schrik. Ik had namelijk ook bonkaarten in huis om door te geven op onderduikadressen. Het bleek een eenvoudige baptisten-broeder te zijn die mij de groeten overbracht van een studievriend uit Hamburg. Hij kwam met opzet laat om ons niet in opspraak te brengen. Met de kerst bracht hij ons een stuk van zijn Weihnachtskuchen; hij had het zelf van huis gekregen en wist dat wij zeker niets hadden.

Deze broeder kwam ook bij ons in de kerk. Enkelen in de gemeente protsteerden daartegen en dreigden uit de kerk weg te blijven. Ik weet nog, dat ik gezegd heb: blijf dan maar weg, deze man is een broeder en moet ondanks alles bij ons welkom zijn. Later bemerkte ik wel, dat verreweg de meesten in de gemeente het daarmee eens waren....

In die dagen kwam een zuster uit de gemeente bij ons. Haar zoon was nsb-er en werkte voor de Wehrmacht. Opgewonden kwam ze: Mijn zoon moet over een uur naar Den Haag met een vrachtwagen. Hebt u ook iets voor uw familie in Den Haag om mee te nemen? Dat is gebeurd: wat roggebrood, een paar dobbelsteentjes spek, een beetje boter. Later hoorde ik dat het een dag later al bezorgd werd. Een tante van me, die met een oude dame samenwoonde, had het pakje juist op tijd ontvangen: ze waren op van de honger . . .

Wat een vreemde tijd. Wij baden dat de bevrijders spoedig zouden komen — het werd immers steeds moeilijker, in het bizonder voor hen die ondergedoken waren — en tegelijk ontving je een Duitse soldaat, een vijand, als broeder . . .

G. W. Tijman (Haarlem)

Martinikerk, Bolsward — vanaf de stadswal gezien (foto: A. Kuperus)

Kerstfeest 1944 in Hengelo

Dat was kerstfeest in een donkere tijd. deerd. Er waren zeer veel doden en in de binnenstad was de verwoesting groot.

Zondag 8 oktober zou ds F. E. Huizinga, die met zijn gezin uit Arnhem gevlucht was en korte tijd in Hengelo verbleef, voorgaan. Hij las het eerste deel van Jesaja 6 — In het jaar, toen de koning Uzzia stierf, zag Jesaja de Heer! En hij zag Hem „op een grote en verheven troon".

Deze dienst werd verstoord door zwaar luchtalarm; er waren ook slechts weinigen aanwezig. Daar de kerk in de Jac. Catsstraat dicht bij de spoorlijn staat en niet ver van fabrieken, vielen er meermalen bommen in de nabijheid. De mensen waren bang om in de kerk te zijn.

Na 8 oktober kwam de gemeente samen aan de rand van de stad in de timmermanswerkplaats van de broeders Kiewit in 't Noorden en Kwast in het Zuiden. Zo hoefden de mensen om in de kerk te komen niet door het centrum van de stad. De kerk van de Gemeente van Gedoopte Christenen lag in puin. Met deze gemeente hielden we de zondagmorgenbijeenkomsten samen. De voorgangers (Zijlstra en Reiling) wisselden: was de een in 't Noorden, dan ging de ander voor aan de Zuidkant. Na enkele weken werden de diensten aan de Zuidzijde in de (hervormde) Bethlehemkerk gehouden. Bij Kiewiet zijn we blijven samenkomen tot de bevrijding.

Het kerstfeest was in die tijd een heel bijzondere belevenis. Het scheen of de toestand in de wereld een zwarte roetlaag had geworpen over het feest van Jezus' geboorte. Vrede was er niet op aarde; enkel haat, angst en rouw. Maar ik geloof dat we juist toen heel goed verstaan hebben waar het om gaat, als we kerstfeest vieren.

Om zeven uur in de morgen werd in 't Noorden bij meegebrachte lampjes en kaarsen (de werkplaats was niet ver-

licht) een wijdingsbidstond gehouden. Voor de dienst om 10 uur was de belangstelling zó groot, dat sommigen zelfs geen staanplaats meer konden bemachtigen en terug moesten gaan. In de middag werd feest gevierd met de kinderen. Van water en melkpoeder werd geprobeerd *salimelk* te maken, ter vervanging van de chokolade, maar de melkpoeder zakte ondanks heftig roeren telkens weer naar de bodem en het produkt brandde aan. Maar het was toch feest!! Daar ik die dag de dienst had aan de Uitslagweg, staan de bijzonderheden van de gebeurtenissen aan de andere kant van de stad mij niet zo helder voor de geest, maar ook daar was de belangstelling groot.

Op die kerstmorgen was het onderwerp van de preek „de grote blijdschap" waarvan de engel sprak, toen hij de angstige herders geruststelde, Luk. 2:10 en 11. „Ziet, ik verkondig u grote blijdschap . . ." En die blijdschap brak door de roetlaag heen en bloeide boven de angst en het verdriet uit, want . . . „De Zaligmaker is geboren, Christus de Heer." Dat werd ervaren door hen, die zich verheugden in het heil en die Jezus als hun HEER erkenden.

K. Reiling (Hengelo)

Kerstfeest 1944 *in* Muntendam

Vanwege de „weelde" waarin wij tegenwoordig leven, mógen leven, dreigt het gevaar dat wij met elkander de diepere waarde en hogere betekenis van het Kerstfeest (= **Christus**-feest) uit het oog gaan verliezen. Immers, er is aan geen ding gebrek en ieder kan krijgen wat zijn hart verlangt of zijn mond begeert.

Dat het zijn nut kan hebben om eens verstoken te zijn van al die weelde, dat hebben wij geleerd in de oorlogsdagen, speciaal wel in de winter van 1944 (nu vijf en twintig jaar geleden!).

Ook toen naderden de dagen dat er kerstfeest zou zijn, doch de grote vraag was nu: **hoe** zullen wij kunnen feest vieren, waar practisch alle middelen, die nodig zijn om een feest een **feest** te doen zijn, ontbreken: er was geen electrisch licht meer, alle brandstof was nagenoeg op, zodat wij bij een walmend oliepitje in een koude kerk en zaal zouden moeten samenkomen. In de winkels was ook niets meer te koop dan alleen op bonnen en dan nog erg schaars bovendien.

Maar . . . de **liefde** was ook toen vindingrijk.

Iedereen gevoelde, leden van de *gemeente en niet-leden*: hier **moet** iets aan gedaan worden. Vooral voor de kinderen moet het toch zó mogelijk nog wel een blij kerstfeest worden.

En . . . waar het allemaal vandaan is gekomen, wij weten het niet, maar het wonder voltrok zich in die zo zeer schrikwekkende laatste oorlogswinter: Onze gemeente had op vier verschillende plaatsen een zondagsschool, en er moest dus voor enkele honderden kinderen gezorgd worden. Nu, dat gebeurde! Er was voor elke zondagsschool een kerstboom. Hoe? Er waren „bergen" oliebollen en koeken. *De laatsten* konden worden gebakken met stroop die ons door een fabrikant werd beschikt (ra, ra, ra!) Er waren ik weet niet wel hoeveel appels en zelfs melk voor chocolade (van enkele boeren). Sommige oud-zondagsschoolleerlingen „offerden" hun vroeger gekregen bijbeltjes op opdat zij, die nu de zondagsschool moesten verlaten, tóch een bijbel zouden meekrijgen.

Zo, omdat allen en iedereen zich op een of andere wijze gaven en inspanden, kon er toch feest worden gevierd. En wat voor een feest!

Het mag gerust gezegd worden: dat kerstfeest 1944 is waarschijnlijk wel één der mooiste kerstfeesten geweest ooit in de gemeente gevierd.

Dat kwam *omdat de* **liefde** *zo zeer* brandende was in alle harten. Het was echter niet alleen een „mooi" kerstfeest maar ook een **gezegend** feest, want juist in deze zo donkere en zorgenvolle tijd hebben wij, meer dan ooit, leren verstaan dat de ware rijkdom van het kerstfeest niet is gelegen in een overvloed van lekker eten en drinken, doch dat het is de **vreugde** en **vrede** die verkregen *worden door het* **geloof** *in* de Here Jezus Christus zelf.

Waarlijk kerstfeest vieren is niet afhankelijk van omstandigheden van veel of weinig, maar van de aanwezigheid in de harten van Hem, die kind werd in Bethlehem!

Met grote **dankbaarheid** en dieper gevoelde vrede, meer dan ooit te voren, werd door jong en oud gejubeld:

Ja, Jezus werd geboren,
ja, Jezus werd geboren,
ja, Jezus werd geboren,
Geboren *ook* voor mij!!

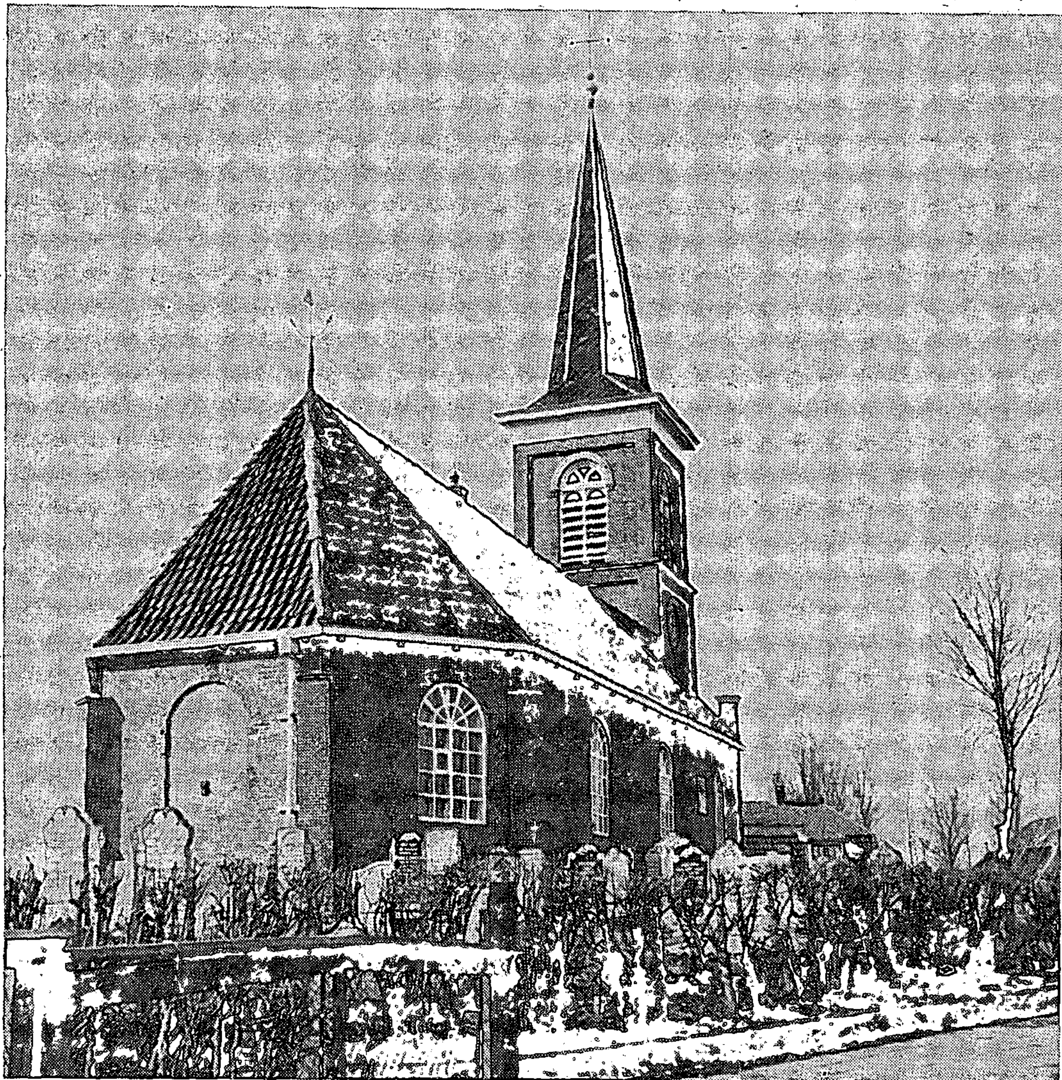
G. Visser (Sneek)

Kerstmis 1944 in Dassel I (Duitsland)

Gemeinschaftslager Dassel I, een tot *barak verbouwde boerderij. Beneden wonen* de Russen, naast de keuken de drie Polen, op de eerste verdieping bijna

Hervormde kerk te Tjalhuizum (Fr.) **(foto: A. Kuperus)**

Hervormde kerk te Uitwellingerga (Fr.) (foto: A. Kuperus)

vijftig Nederlanders. Twintig studenten van allerlei studierichting en geloof met een r.k.-meerderheid. Twintig boeren en tuinders uit Noord-Limburg, pas een maand tevoren door de Duitsers weggesleept. Allen zeer r.k. Een stuk of wat anderen, die al op allerlei plaatsen hebben gezeten, voor en in de oorlog.
Kerstfeest 1944 nadert, het eerste sinds de invasie. Zal het ook 't laatste kerstfeest van de oorlog zijn? 't Volgend jaar thuis? Of dood? Je weet 't niet.

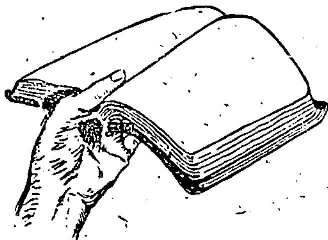
Verleden jaar, ons eerste kerstfeest in Duitsland, hebben we er nog heel wat werk van gemaakt. Toen zong ons studentenkoor de mis in de kleine r.k.-kerk en we waren er allemaal. 's Middags ging ik in m'n eentje naar de baptistengemeente in Einbeck. Erg lieve mensen, maar ze wilden zo graag dat Duitsland de oorlog zou winnen. De lutherse dominee en de pastoor in Dassel niet, en daarom voelde je je als baptist daar veiliger. Maar dit jaar? Je voelt je nergens meer veilig.
Wat doen we dit jaar met Kerstmis? Maken we er wat van? Eerst afwachten of we ook moeten werken. Als 't meevalt op eerste kerstdag niet, als 't tegenvalt op beide dagen klokje rond achter de draaibank. Misschien eerste kerstdag een halve ploegendienst. Behalve natuurlijk de jongens van de boormachines want die staan alleen stil als ze kapot zijn.
Zouden we naar de kerk kunnen? De roomse jongens zullen hun best wel doen, want ze zijn erg verbonden met de kleine r.k.-parochie en de pastoor. De protestantse jongens kan 't geen duvel meer schelen. Verleden jaar zijn nog bijna allemaal meegeweest en later ook nog wel. Maar dat is voorbij. Als er een kans is moet ik alleen gaan. Maar dat moeten we afwachten. Net als de meeste dingen.
Al in geen maanden iets van thuis gehoord. Hoe 't precies met de oorlog staat weet je ook niet. De Polen luisteren nog wel eens naar de BBC, maar er gebeurt niet veel. Althans in 't Westen niet en daar zitten wij naar uit te kijken. God, wat een wereld!

Leer je nu beter geloven in deze omstandigheden? Meer overgave? Meer vertrouwen? Als ik naar sommige roomse jongens kijk, dan moet ik zeggen ja. Maar bij de meeste anderen merk je er niets van, zeker bij de protestanten niet. Die hebben 't geloof dat ze hadden langzaam aan verloren. Niet afgezworen maar gewoon zoekgeraakt onder de gestage druk van onveranderlijke omstandigheden.
En je eigen geloofsleven? Er is niet veel kans voor gebed en bijbellezing als je met twintig mensen een dag-en-nachtverblijf deelt. En met wat er zo in de wereld en in je eigen hart omgaat weet je ook niet altijd raad. Als eerst de oorlog maar voorbij is en je hebt 't overleefd. Dan kun je weer aan de slag gaan, dan kun je ook beter geloven als je weer wat voor de Heer kunt doen. Beter dan hier waar je al moeite genoeg hebt om staande te blijven . . .
1ste Kerstdag: naar de (lutherse) kerk geweest. Gewone lutherse dienst met gewone preek. Toch hangt er na zo'n doodgewone bediening van Gods Woord iets als een belofte boven je leven. Niet om straks na bevrijding en terugkeer fijn veel voor God te doen. Dat zou natuurlijk wel mooi zijn, maar niet echt belangrijk. Nee, eerder een belofte van kracht om gewoon verder te geloven en te leven, misschien ook om te sterven en onder te gaan in de baaierd van bloed en vuur die nog over Europa moet komen voordat het einde er is. Vanavond om half zes kiel en werkbroek aan, houten sandalen aan, één boterham in een stukje papier en de fabriek in, achter je draaibank. Tot tweede Kerstdagmorgen half zes. En dan naar bed en maar hopen dat er niet een wagon met materiaal aan komt, want dan word je subiet uit je nest gehaald en mag je lekker overuren maken in de vrieskou van Weihnachten. Je weet nooit wat je boven 't hoofd hangt. 't Is oorlog en geen vrede op aarde. Maar toch een klein beetje vrede in je ziel. Vanwege die belofte.

J. Reiling (Bilthoven)

Kerstgroet uit California

Het is nu langer dan een jaar dat we hier in California gewoond en gewerkt hebben in de prachtige Los Angelos-vallei met aan de Westzijde de Grote Oceaan en in het Oosten een hoge bergrug, die de vallei scheidt van de woestijn. Er leven ruim zeven miljoen mensen hier, waarvan negentig procent in de voorsteden. Het is een zeer mobiele bevolking, want elk jaar verandert ongeveer een derde van woonoord. Het wegennet heeft de grootste verkeersdichtheid ter wereld, daar men hier meer dan vier miljoen wagens bezit. Het is het land van het „wilde westen" en in vele opzichten heerst er nog altijd eenzelfde geest, ofschoon het geen klassieke gangsters meer zijn die de wegen onveilig maken. Maar men jaagt en zoekt nog steeds naar goud en dat met een zelfde vaart en roekeloosheid, maar aangepast bij deze eeuw van computers en ruimtevaart. Die jacht gaat nog gepaard met een zelfde angst, voornamelijk van de zijde van hen aan wie deelname werd ontzegd. Men voelt zich bedreigd, maar nu vaak door de eigen jeugd, die in al dit gejaag geen waarde ziet en de oorlog in Vietnam als een zwaard boven het hoofd voelt hangen. California, het is nog steeds het land van de vele mogelijkheden, maar dan voor hem en haar die mee wil jagen. Wie niet mee rent, is verdoemd. Anderen krijgen niet eens de kans. En in het centrum ligt Los Angelos, met Hollywood en Beverly Hills, negerwijken als Watts en zijn armoelijdende Mexicanen. Het vormt met de voorsteden de wereld van hippies en

Wat zullen we lezen?

zondag	28 december	Johannes 1 : 19-28	Geboren onder de wet
maandag	29 december	1 Johannes 4 : 9-12	Opdat wij zouden leven
dinsdag	30 december	Handelingen 4 : 5-12	Geen andere naam
woensdag	31 december	Psalm 90	Winst uit verlies
donderdag	1 januari	Psalm 91	Goed beginnen
vrijdag	2 januari	Psalm 84	Een lied voor onderweg
zaterdag	3 januari	Psalm 75	Te deum laudamus

Black Panters, van aan ‚drugs' verslaafde teenagers en welgestelde middenstanders.
Onze woning ligt in een van de voorsteden op de campus van American Baptist Seminary of the West. Dit is ons thuis, en we maken het goed. Onze twee jongens gaan elke dag naar school. Ze worden dagelijks gehaald en gebracht met een speciale schoolbus. Het was eerst een hele omschakeling voor hen, zowel van taal als van leermethoden, maar ze hebben zich volledig aangepast. Onze kleine meid, die haar eerste verjaardag in Afrika, haar tweede in Europa en haar derde in Amerika vierde, is altijd bij mama thuis. Geen van drieën hebben ze last met de Amerikaanse taal. Het is eerder onze zorg dat ze het Nederlands niet vergeten.
Sinds we hier zijn hebben we op zeer sterke wijze ervaren hoe we, komende uit Afrika, van het ene uiterste in 't andere uiterste van de menselijke samenleving zijn gestapt. Zoiets doet je soms huiveren. Was 't algemene probleem van de Afrikanen waarmee we dagelijks omgingen „Hoe voed ik mijn kinderen?" of „Hoe kan een mens gelukkig zijn met een lege maag?", hier gaat men gebukt onder de vraag hoe mens te zijn te midden van economische welvaart? Want met twee of drie wagens voor de deur, een privé zwembad in de tuin, en vaak nog een motorboot of camper in de garage, mist menigeen het leven. In Afrika leven velen in de hoop en valse overtuiging dat brood het leven schenkt. Hier weigert men hardnekkig te erkennen dat men van brood alleen niet leven kan. En daarom hebben de beide uitersten ook weer zoveel gemeen: verstedelijking, verbroken familiebanden, verouderde zeden, een niet opgewassen zijn tegen de steeds sneller veranderende situaties en de neiging van velen om door geweld het door hen gestelde doel te bereiken.
Het is in deze omstandigheden en voor deze wereld dat we hier in het seminarie, als faculteit en studenten, trachten open te staan. Op de een of andere wijze zijn we dan ook allen naast onze studie bij het directe werk betrokken. En dagelijks stellen we ons de vraag: Hoe kunnen we als christenen onze plaats weer innemen in die wereld waarvan we in zovele opzichten zijn vervreemd? In welk opzicht is het Evangelie de wereld tot een struikelblok en in hoeverre zijn wij, of ben ik, een struikelblok voor het Evangelie? Hoe bereik ik mijn naaste? Hoe overbrug ik die kloof?

Onlangs zaten we met twaalf studenten, zes zwarten en zes blanken, bij elkaar en probeerden een antwoord te vinden op de vraag „Wat is een neger"? Er werd veel gesproken, maar de grootste les hebben we geleerd in de perioden van pijnlijk stilzwijgen die het gesprek onderbraken. Want dan voelden we hoe diep die kloof getrokken is en hoever je verwijderd kunt zijn van de man of vrouw die naast je zit.

In deze wereld, die elke dag kleiner schijnt te worden, zijn de kloven, scheuren en afstanden groter dan ooit te voren. En te midden van die wereld mogen we weer kerstfeest vieren, van Vrede op Aarde zingen, en knielen bij de Kribbe. Maar wat is er voor die vrouw, die ik enkele dagen voor mijn vertrek uit Congo, langs de weg vond waar ze in de berm net haar kind ter wereld had gebracht? Voor haar zou een stal een weelde zijn, laat staan een kribbe en doeken en stro. De gedegen Westerse burger, als hij zich nog herinnert wat een stal is, zal zijn neus dichtknijpen voor hij naar binnengaat, als het ooit in hem op mocht komen. Maar God verkoos die plek en die omstandigheden om de kloof tussen Hem en ons te overbruggen en om ons in en door Zijn Zoon het geheim van het ware leven te openbaren. Voor de één een poort, voor de ander het oog van een naald, maar Vrede en Heil voor een elk die binnengaat. En zo leven we hier in het land van de vele mogelijkheden in de overtuiging en het geloof dat alleen Hij het onmogelijke tot stand kan brengen.

Wij wensen u allen een rijk gezegende Kersttijd en Gods gemeenschap in het nieuwe jaar.

Covina, Calif. USA — *fam. J. ter Braak.*

broeders moesten hun vreugde en dankbaarheid onder woorden brengen, door het spreken van een kort woord, onder wie ons oudste lid, de bijna 88-jarige br E. Grooten. Deze broeder kon zich niet begrijpen dat er nog mensen zijn, die zonder God kunnen leven. „Ik zou het niet kunnen", zei hij, „het was voor mij geen leven". Een mooie getuigenis van onze oude broeder.
Wij zijn dankbaar, dat God nog steeds onder en door Zijn kinderen wil werken. Zijn wij daartoe bereid, dan ook zullen wij kanalen van zegen zijn en voor and'ren ten zegen. En daartoe heeft God ons toch geroepen.
De kerstdagen liggen vlak voor ons. Zijn wij allen wachtende en verwachtende? Geve de Heer dat we allen wakende en werkende mogen zijn. Wij wensen vanuit ‚2e mond' allen een gezegend kerstfeest en een zegenrijk 1970.

RIJKE ZEGEN IN ZWOLLE

Zwolle — (L. v.d. L.). Het wordt zo langzamerhand tijd, dat u eens weer iets uit Zwolle hoort. Nu, wij mogen ons verheugen in een periode van rijke zegeningen. Vele keren mochten wij het doopvont geopend zien en mensen welkom heten in de gemeente. Evenzo denken we terug aan de zegeningen die wij mochten ondervinden tijdens de in augustus gehouden achtdaagse tentcampagne, welke samen met de broeders en zusters van de Vrije Evangelische Gemeente is georganiseerd. Velen bezochten de tentsamenkomsten, zodat bij elke bijeenkomst de tentstoelen bezet waren. In enkele gevallen kwamen we zelfs plaatsen tekort; maar wat belangrijker was: mensen gaven zich aan de Heer.

Eveneens hopen we binnenkort een begin te maken met de bouw van een nieuw Gemeentecentrum. De grond is beschikbaar en de tekeningen worden nu gemaakt. Ja, we hebben in Zwolle veel redenen om dankbaar te zijn. In Gods Kracht gaan we verder onder de bezielende leiding van onze voorganger, vertrouwende dat nog velen de weg tot de Heer en Zijn Gemeente mogen vinden. En wij bidden, dat God ons maar wil blijven gebruiken als Zijn instrumenten.

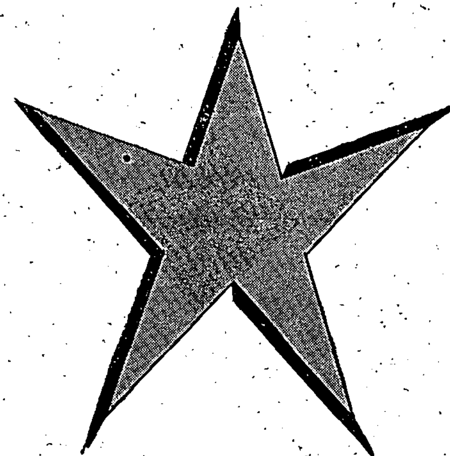
Vanuit Zwolle groeten wij u allen en wensen we u een gezegend 1970 toe.

gemeentesberichten

Tweede Exloërmond — (W. v.d. V.). Het laatste half jaar hebben we nog niets van ons laten horen, wat niet wil zeggen dat er niets te vermelden is. In interkerkelijke verband mochten we deze zomer weer de openluchtsamenkomsten houden. Evenzo ook de traditionele tentsamenkomsten. De blijde boodschap werd zo aan velen verkondigd.

Ook in onze gemeente gaat het werk geregeld door onder leiding van onze geliefde voorganger ds J. Schuil. Maar wat meer is, wij mogen vruchten aanschouwen op deze arbeid.

Zondag 29 juni hadden we een doopdienst waarin een jonge broeder, die pas tot overgave was gekomen, door het doopvont heen de gemeente werd binnen geleid. Deze broeder vertelde ons in z'n belijdenis, dat hij wel in z'n jeugdjaren naar de kerk was gegaan, doch de laatste jaren niet meer, want, zo zei hij, ik had God de rug toegekeerd maar God liet mij niet los en bleef altijd op de achtergrond. Op zijn goede belijdenis mocht hij afdalen in het watergraf om voortaan met Hem te wandelen, Die ook zijn zonden heeft gedragen.
Blijdschap in de gemeente, maar ook grote dank voor deze rijke zegen. Maar nog meer zegen werd ons deel. Zondag 7 december mochten we er wederom getuige van zijn dat twee jonge broeders (broers) en een jonge zuster, die ook hun zonden hadden beleden voor God en gemeente, ten onder gingen in het watergraf om in nieuwigheid des levens op te staan. Ook zij reizen hun weg met blijdschap. Bij het avondmaal werden, evenals eerstgenoemde broeder, ook zij welkom geheten. Dit werd nog onderstreept door een handdruk van alle broeders en zusters. Enige

ADRESWIJZIGING

Het adres van drs D. Slort, voorheen te Apeldoorn is nu: Koningin Julianastraat 200, Deventer. Telefoon is aangevraagd.

De begeerte der ootmoedigen hebt Gij, Here, gehoord. Ps. 10 : 17a.

Daarom moesten wij plotseling afstaan onze geliefde zorgzame moeder, oma en overgrootmoeder

DIEUWKE VAN DER VEEN

sinds 24 april 1962 weduwe van K. de Vries.

Voor ons is dit heengaan verlies, voor haar winst.
Haar leeftijd was ruim 72 jaar.

Haar kinderen, die zich haar zullen herinneren in diepe dankbaarheid.

Amsterdam:
T. H. Veenstra-de Vries
W. Veenstra
Drachten:
F. Statema-de Vries
E. Statema
Dokkum:
S. de Vries
G. de Vries-Procee
Noordbergum:
F. de Vries
T. de Vries-Oegema
Joh. de Vries
G. de Vries-Gros
J. de Vries
E. de Vries-Wijbenga
Zwaagwesteinde:
J. Laurens-de Vries
Klein- en achterkleinkinderen

Noordbergum, 11 december 1969.

De uitvaartdienst heeft plaats gehad 15 december te Noordbergum vanuit de Baptistenkerk aldaar.

Ps. 128 : 5 en 6.

Condoleantieadres: Joh. de Vries, Van Cronenburgweg 3, Noordbergum.

Voor ons plotseling heeft de Heer op 16 december thuis gehaald onze lieve man, vader en opa

ANNO ENGEL KRUIZINGA

op de leeftijd van 54 jaar.

„Ja, Jezus schenkt vrede, zijn wil doen is genot;
Ik wijd daarom mijn leven in dienst van mijn God.
En straks als de wereld verzinkt in den nacht,
zal ik opzien naar boven, daar ik Jezus verwacht."

Deventer, 16 december 1969.
Van Doetinchemstraat 9.

H. A. Kruizinga-Baars
Kinderen en kleinkinderen

De teraardbestelling heeft 20 december plaats gehad aan de Raalterweg te Deventer.

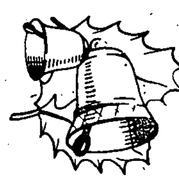
Op 16 december werd plotseling door de Heer uit ons midden weggenomen onze broeder

ANNO ENGEL KRUIZINGA

op de leeftijd van 54 jaar.

Jaren heeft hij onze gemeente als ouderling gediend met de gaven en krachten, die de Heer der gemeente hem toevertrouwde. We blijven hem in dankbaarheid gedenken.

Baptistengemeente Deventer

Werft abonnees!

In Jezus ontslapen mijn lieve man, onze lieve broeder, behuwdbroeder en oom

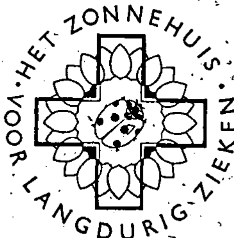
HENDRIKUS BREIDER

in de ouderdom van 70 jaar.

Lied 743, bundel Joh. de Heer,
„Niet door mijn werk ben ik verlost geworden."

G. Breider-Bos
en verdere familie

Amsterdam, 14 december 1969
Antonstruikstraat 17-(h).

(Tweede oproep)

Bij
„HET ZONNEHUIS" te Zuidhorn
is vakant geraakt de functie van

GEESTELIJK VERZORGER(STER)

in volledige dagtaak.

Voor deze vakature wordt een predikant(e) gezocht of iemand met een vergelijkbare opleiding. „Het Zonnehuis-Zuidhorn" telt 192 bedden en is één van de thans vier verpleegtehuizen van de Chr. ver. tot verpleging van langdurig zieken „Het Zonnehuis" te Utrecht.

Nadere inlichtingen geeft de Geneesheer-direkteur J. A. Sluiter, Hoofdstraat 2a, Zuidhorn. Tel. 05940-2631.

Sollicitatiebrieven zijn te richten aan de voorzitter van het tehuisbestuur:
Mr. F. W. van Ketwich Verschuur, Weg van de Jagerskampen 2, Haren.
(Zij die n.a.v. de vorige advertentie gesolliciteerd hebben behoeven dit niet opnieuw te doen).

Fijne Gemeenschapsdagen met Kerst en een zegenrijk 1970 wensen wij u allen,
Fam. A. Gebel, Vledderstraat 115, **Den Haag**.

Vanuit Sona Bata, aan u allen, een Gezegend Kerstfeest en Veel Heil en Zegen in 1970.
Corrie Brouwer

Wij wensen u allen van God gezegende Kerstdagen en een voorspoedig Nieuwjaar,
Covina, Calif., USA.
J. ter Braak
J. E. ter Braak-Hondelink
Frank Jan
Bart
Saskia